IN

Lycophronis Caſſandram

GULIELMI CANTERI

ULTRAJECTINI

ANNOTATIONES.

M Burghers sculp. Univ. Oxon.

ΛΥΚΟΦΡΟΝΟΣ

ΤΟΥ

ΧΑΛΚΙΔΕΩΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ,

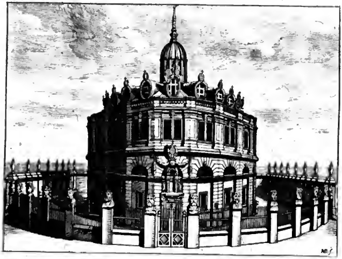
Τὸ σκοτεινὸν Ποίημα· Καὶ εἰς αὐτὸ τῦτο

ΙΣΑΑΚΙΟΥ,

μᾶλλον δὲ

ΙΩΑΝΝΟΥ, τῦ ΤΖΕΤΖΟΥ

ΕΞΗΓΗΜΑ.

Ἐκ ΘΕΑΤΡΟΥ ἐν ΟΞΟΝΙΑι,
Ἔτει τ̃ς θεογονίας αψϛ'.

Imprimatur,

FITZ-HERB. ADAMS,

VICE-CANC. OXON.

Febr. 26. 169$\frac{6}{7}$.

LECTORI
S.

D*ATAM ante aliquot annos fidem sic Tibi, Lector Amice, sic* Lycophroni *tandem absolvi, ut multo Ille, quam umquam antehac, splendidior, multo etiam (liceat hoc adjicere) emendatior in lucem prodeat. Nec opera mea indignus videatur hic Poeta, (audis invidiosorum calumnias) in quo non modo* Scaliger, Canterus, Meursius, *magna apud Literatos nomina, sed clarissima prisci ævi Criticorum ingenia se exercuerunt. Possem hic Auctorem meum magnificis verbis extollere, laudes, quas vere meruit, enumerare, quas etiam non meruit (ut nonnullis solenne est) assuere; si aut hoc* Lycophron *postularet, aut Ego meam eloquendi facultatem intempestive jactare vellem. Id potius agam, ut meum quale fuerit in hoc edendo consilium, paucis exponam.*

Prima igitur cura fuit, ut Lycophronem *integrum, & emaculatum in manus tuas transmitterem: Quem in finem, Codices omnes impressos, quos quidem videre contigit, diligenter evolvi; ad hos etiam MSS. duos contuli, quorum unum Bibliotheca* Barocciana, *alterum* Seldeniana, Bodleianæ *partes haud ignobiles, suppeditarunt; ex omnibus textum, qui videbatur ad exprimendam Poetæ mentem maxime accommodatus, erui, & concinnavi: Ut, denique, judicio Tuo in omnibus libere uti possis, collectas undecumque lectionum varietates summa cum fide adjiciendas curavi. His* Canteri *versionem solutam addidi,* Scaligeri *metricam ad calcem apposui,* Bertrandi *etiam, qui* Lycophronem, *ejusque Scholiasten* Latio *donavit, interpretationem adjecturus, si quid habuisset Lectione Tua, aut iteratis Typis dignum.*

Ne vero solus exiret scriptor obscurus, &, ut ipse profitetur, Sphingis *æmulus;* Oedipi *loco,* Isaacium Tzetzen *comitem individuum adjunxi; cui edendo quantum laboris impensum fuerit, ex attenta lectione facile constabit:* Tzetzen

enim exhibeo, non, qualem priores, mutilum, corruptum, deformem; sed pluribus in locis auctum, mendis innumeris repurgatum, &, ut spero, nativæ puritati restitutum. Ne vero nimia in emendando licentia usus fuisse, aut sublesta fide quidpiam egisse videar, quæcumq; ex MSS. Codicibus adjecta sunt, stellulis interclusi, & τῶν σφαλμάτων *præcipuorum (leviora enim numerum omnem exsuperant) specimen ad imam paginæ oram subjeci; ut erudito Lectori integrum sit, conjecturas suas interponere, aut nostras ex emendatiore Codice denuo restituere. Quoniam vero plurima sunt in* Lycophrone, *eaque difficultatis minime contemnendæ (vitium loquor Commentatorum, præsertimq; Scholiastarum gregi nimis familiare) quæ* Tzetzes, *aut non omnino attigit, aut non satis explicavit, nonnulla etiam, in quibus insigniter hallucinatus est;* Canterum, & Meursium *in subsidium vocandos judicavi, eorumque integros Commentarios, multo tamen, quam prius, emendatiores, excudendos curavi: Ut sine arrogantia affirmare possim, nihil esse in cæteris editionibus lectu dignum, quod non hæc nostra plene perfecteque complexa sit. Coronidis loco, & quo cæterorum defectus supplere possem, novum Commentarium adjeci, quem si cæterorum explicationibus adjungere dignaberis, adeo plana, perspicua, & dilucida fore confido omnia, (unum, aut alterum excipias, in quibus ignorantiam meam ingenue confiteor) ut numquam posthac* Lycophron τοῦ σκοτεινοῦ *titulo se efferre poterit. Non tamen eo processi temeritatis, ut me juvenem, & tironem erroribus immunem credi vellem, quod ne illis quidem contigit, quibus datum fuit arenæ Philologicæ insenescere; sed horum, quotquot sunt, exorandus es, candide Lector, ut partim ætati meæ condones, partim negotiis, quæ me continue distringunt, distrahuntque.*

Constitueram, erudite Lector, quo Liber hic justiorem molem obtineret, Nicandrum *consimili opera ornatum una emittere; sed cum nullius MSC. Codicis copia esset, & mutata studiorum ratio aliud suaderet, satius duxi, & in rem meam conducibilius, propositum opus dimittere: Altiores jam me vocant curæ, quæque (prout dignæ sunt) totum habebunt: Indignum enim semper putavi homine Christiano, præsertim qui sacræ Theologiæ nomen dedit, in vanis, & inutilibus Ethnico-*

rum

rum deliriis ætatem ludere; cum interim mirum, quanta SS. Patrum supellex contemta, aut, non minus ac si contemneretur, neglecta, & inculta jaceat. Per me licet, alii laureas captent ex Critica, ex Historia, ex Philosophia, cæterisque Artibus, in quibus me lubens fateor vix esse mediocriter versatum; Mihi sane videbor summum attigisse felicitatis culmen, si quid ad Bonorum profectum, si quid ad Ecclesiæ Christianæ decus tenue hoc ingenium conferre umquam poterit.

Dabam OXONIÆ,
X. KAL. Martii A. C. 169⅘.

LYCOPHRONIS VITA,

E SUIDA.

ΛΥΚΟΦΡΩΝ Χαλκιδεὺς, ἀπὸ Εὐβοίας, υἱὸς Σωκλέους, θέσει Λύκου τοῦ Ῥηγίνου, γραμματικὸς, καὶ ποιητὴς τραγῳδιῶν. Ἐστι γοῦν εἷς τῶν ἑπτὰ, οἵτινες πλειὰς ὠνομάσθησαν. Εἰσὶ δὲ καὶ τραγῳδίαι αὐτοῦ, Αἴολος, Ἀνδρομέδα, Ἀλήτης, Αἰολίδης, Ἐλεφήνωρ, Ἡρακλῆς, Ἱκέται, Ἱππόλυτος, Κασσανδρεῖς, Λάϊος, Μαραθώνιοι, Ναύπλιος, Οἰδίπους, ά β΄ Ὀρφανὸς, Πενθεὺς, Πελοπίδαι, Σύμμαχοι, Τηλέγονος, Χρύσιππος· διασκευὴ δ' ἐστὶν ἐκ τούτων ὁ Ναύπλιος. Ἔγραψε δὲ καὶ τὴν λεγομένην Ἀλεξάνδραν, τὸ σκοτεινὸν ποίημα.

D E L Y C O P H R O N E

EXCERPTA E VARIIS AUCTORIBUS.

Clemens Strom. lib. V.

ΚΑΙ μυρία ἐπὶ μυρίοις εὕροιμεν ἂν ὑπό τε φιλοσόφων, ὑπό τε ποιητῶν αἰνιγματωδῶς εἰρημένα· ὅπου γε καὶ ὅλα βιβλία κεκρυμμένην τὴν τοῦ συγγραφέως βούλησιν ἐπιδείκνυνται· ὡς καὶ τὸ Ἡρακλείτου περὶ φύσεως, ὃς καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο Σκοτεινὸς προσηγόρευται· ὁμοία δὲ τούτῳ τῷ βιβλίῳ ἡ Φερεκύδους Θεολογία τοῦ Συρίου· Εὐφορίων γὰρ ὁ ποιητὴς, καὶ τὰ Καλλιμάχου Αἴτια, καὶ ἡ Λυκόφρονος Ἀλεξάνδρα, καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια, γυμνάσιον εἰς ἐξήγησιν γραμματικῶν ἔκκειται ἅπασιν, σαφῶς οὐδὲν ἐκτίθεται.

Statius Sylv. lib. V. in Epiced. Patris.

Carmina Battiadæ, latebraſque Lycophronis atri.

Artemidorus lib. IV. cap. LXV.

Εἰσὶ καὶ παρὰ Λυκόφρονι ἐν τῇ Ἀλεξάνδρᾳ, καὶ παρὰ Ἡρακλείδῃ τῷ Ποντικῷ ἐν ταῖς Λέσχαις, καὶ Παρθενίῳ ἐν Ἐλεγείαις, καὶ παρ' ἄλλοις πολλοῖς ἱστορίαι ξέναι καὶ ἄπειροι.

Hephæſtionis Scholiaſtes.

Ἑπτὰ λέγεται εἶναι τραγῳδοὶ, διὸ καὶ πλειάς ὠνομάσθησαν· ἐπὶ Πτολεμαίου γεγόνασιν οὗτοι, ἄριστοι τραγικοί· εἰσὶ δὲ οὗτοι· Ὅμηρος νεώτερος, Σωσίθεος, Λυκόφρων, Ἀλέξανδρος, Φίλικος, (ſcribo Φίλισκος) Διονυσιάδης, (Strabo lib. XIV. Dionyſiden vocat) Αἰαντίδης.

Alius ejuſdem.

Ἐπὶ τῶν χρόνων Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου ἑπτὰ ἄριστοι γεγόνασι τραγικοὶ, οὓς πλειάδα ἐκάλεσαν, διὰ τὸ λαμπροὺς εἶναι ἐν τῇ τραγικῇ, ὥσπερ ἄστρα τὰ ἐν τῇ πλειάδι. Εἰσὶ δὲ οὗτοι· Ὅμηρος, οὐχ ὁ ποιητὴς, ἀλλ' υἱὸς Ὁμήρου (ſcribo ὁ Μυροῦς υἱὸς) τῆς Βυζαντίας ποιητρίδος, καὶ Σωσίθεος, καὶ Λυκόφρων,

καὶ

ἢ Ἀλέξανδρος, ἢ Αἰαντιάδης, (is supra Αἰαντίδης) ἢ Σωσιφάνης, ἢ Φίλικος.

Hesiodi Scholiastes, Johannes Tzetzes.

Τῶν ποιητῶν οἱ μὲν εἰσι λυρικοί, οἱ δὲ μονῳδοί, οἱ δὲ κωμικοί, ἢ ἕτεροι τραγικοί, &c. μονῳδῶν δὲ γνωρίσματα, τὸ μονοπροσώπως ὑπόθεσιν ἐφηγεῖσθαι τὴν οἵαν δήποτε, οἷός ἐστιν ἐν τῇ Ἀλεξάνδρᾳ Λυκόφρων.

Diogenes Laertius in Menedemo.

Ἠσπάζετο δὲ καὶ Ἄρατον, καὶ Λυκόφρονα, τὸν τῆς τραγῳδίας ποιητήν.

Idem paulo post.

Ἀ πάντα φησὶν ὁ Λυκόφρων ἐν τοῖς πεποιημένοις Σατύροις αὐτῷ, οὓς Μενέδημον ἐπέγραψεν, ἐγκώμιον τοῦ φιλοσόφου ποιήσας τὸ δρᾶμα· ὧν καί τινα ἐστὶ τοιαυτί,

Ὡς ἐκ βραχείας δαιτὸς ἡ βαιὰ κύλιξ
Αὐτοῖς κυκλεῖται πρὸς μέτρον, τράγημα δὲ
Ὁ σωφρονιστὴς τοῖς φιληκόοις λόγος.

Athenæus Δειπνοσοφιστῶν lib. II.

Λυκόφρων δ' ὁ Χαλκιδεὺς ἐν Σατυρικῷ δράματι, ὃ ἐπὶ καταμωκήσει ἔγραψεν εἰς Μενέδημον τὸν φιλόσοφον, ἀφ' οὗ ἡ τῶν Ἐρετρικῶν ὠνομάσθη αἵρεσις, διασκώπτων τῶν φιλοσόφων δεῖπνα, φησί,

Καὶ δημόκριτος (ἄλ. δημόκοινος) ἐπεχόρευε δαψιλὴς
Θερμὸς πενήτων καὶ τρικλίνων συμπότης.

Idem lib. X.

Μαρτυρεῖ δὲ καὶ περὶ τούτων Λυκόφρων ὁ Χαλκιδεύς, γράψας Σατύρους, Μενέδημον, (εἰς Μενέδημον malit Casaub. emendatione minus necessaria) ἐν οἷς φησὶν ὁ Σειληνὸς πρὸς τοὺς Σατύρους,

Παῖδες κρατίστου πατρὸς ἐξωλέστατοι,
Ἐγὼ μὲν ὑμῖν, ὡς ὁρᾶτε, στρηνιῶ·
Δεῖπνον γὰρ οὔτ' ἐν Καρίᾳ μὰ τοὺς θεούς,
Οὔτ' ἐν Ῥόδῳ τοιοῦτον, οὔτ' ἐν Λυδίᾳ,
Κατέχω δεδειπνηκώς, Ἄπολλον, ὡς καλόν.

Καὶ προελθών,

Ἀλλὰ κυλίκιον ὕδαρές
Ὁ παῖς περιῆγε τοῦ πεντωβόλου
Ἀτρέμα παρεξεστηκός, ὅτ' ἀλιτήριος,
Καὶ δημόνικος ἐπεχόρευε δαψιλής,
Θερμὸς πενήτων καὶ τρικλίνου συμπότης.

Ἑξῆς δὲ φησίν, ὅτι ζητήσεις ἦσαν παρὰ πότον,

-------τράγημα γὰρ
Ὁ σωφρονιστὴς πᾶσιν ἐν μέσῳ λόγος.

Idem lib. VII.

Ὁ δὲ ὀψοδαίδαλος Ἀρχέστρατος ἐν τῇ Γαστρολογίᾳ, οὕτως γὰρ ἐπιγράφεται φησὶ Λυκόφρων ἐν τοῖς Περὶ κωμῳδίας, ὡς τὴν Κλεοστράτου τοῦ Τενεδίου γαστρολογίαν.

Idem lib. XI.

Λυκόφρων δ᾽ ἐν τῷ ἐννάτῳ Περὶ κωμῳδίας παραθέμενος τὰ Φερεκράτους, καὶ αὐτὸς εἶναι φησὶ γένος κύλικος τὴν λεπαστήν.

Idem lib. XIII.

Ἀντιφάνης ὁ κωμῳδοποιός, ἑταῖρε Τιμόκρατες, ὡς ἀνεγίνωσκέ τινα τῷ βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ τῶν ἑαυτοῦ κωμῳδιῶν, ὁ δὲ δῆλος ἦν οὐ πάνυ τι ἀποδεχόμενος· δεῖ γάρ, ἔφησεν, ὦ βασιλεῦ, τὸν ταῦτα ἀποδεχόμενον, ἀπὸ συμβόλων τε πολλάκις δεδειπνηκέναι, καὶ περὶ ἑταίρας πλεονάκις καὶ εἰληφέναι καὶ δεδωκέναι πληγάς, ὥς φησι Λυκόφρων ὁ Χαλκιδεὺς ἐν τοῖς περὶ κωμῳδίας.

Eustathius in Homeri Odyss. Λ.

Τῷ σκοτεινῷ καὶ στενῷ τὴν ἱστορίαν Λυκόφρονι.

In hoc Libro continentur,

Isaacii Tzetzæ Prolegomena de variis Poetarum generibus.
Ejusdem Præfatio de Genere, Vita, & Scriptis Lycophronis.
Lycophronis Cassandra, cum Gul. Canteri Versione ad verbum, Variantibus etiam Lectionibus, & Isaacii Tzetzæ Scholiis ope trium MSS. Codd. emendatis & auctis, cum Emendationum specimine.
Lycophronis Cassandra, Jambico carmine translata per Josephum Scaligerum.
Index Vocabulorum, quæ in Lycophrone reperiuntur, omnium.
Index Eorum, quæ in Isaacii Tzetzæ Scholiis occurrunt memorabilia.
Index Auctorum, qui à Tzetze laudantur.
Gulielmi Canteri in Lycophronem Prolegomena.
Ejusdem Adnotationes.
Ejusdem Epitome Cassandræ, versibus Anacreontiis conscripta.
Johannis Meursii in Lycophronem Præfatio.
Ejusdem Commentarius.
Johannis Potteri Commentarius; cui præmittitur Isaacii Tzetzæ Vita.
Index in Gulielmi Canteri Adnotationes.
Index in Johannis Meursii Commentarium.
Index in Johannis Potteri Commentarium.

ΙΣΑΑΚΙΟΥ

ΙΣΑΑΚΙΟΥ ΤΟΥ ΤΖΕΤΖΟΥ

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

Εἰς τοὺς ποιητάς.

Τοῖς τῶν ποιητικῶν βίβλων κατάρχεσθαι μέλλουσι, δέον εἰδέναι πρῶτον τὰς τῶν ποιητῶν διαφορὰς, εἶθ' οὕτως ταῖς βίβλοις ἐκείνων εἰσβάλλειν, ἵν' εἰδεῖεν ὁποίου εἴδους τῶν [1] ποιητῶν μετέρχονται βίβλους. τὸ ποιητὰς γὰρ ἀπαραδιορίστως λεγόμενον, γενικὸν ἐστὶν ὁμώνυμον ὄνομα, εἰς εἴδη διαιρούμενον πλείονα· εἰς τὸν κατ' ἐξοχὴν καὶ ἀπαραδιορίστως λεγόμενον ποιητὴν, εἰς λυρικὸν ποιητὴν, εἰς διθυραμβικὸν, εἰς ἰαμβογράφον, τραγικὸν, σατυρικὸν, κωμικὸν, εἰς ἐλεγειογράφον, εἰς ἐπιγραμματογράφον, τὸν καὶ ἀναθηματικὸν, εἰς ὑμνογράφον, εἰς ᾀσματογράφον, τὸν καὶ ἀοιδὸν, εἰς ἐπιθαλαμιογράφον, εἰς μονῳδὸν, καὶ εἰς μυρία ἕτερα εἴδη, ἅπερ μακρὸν ἐστὶ λέγειν καὶ ὀχληρὸν, καίπερ ἀκριβῶς ἐπιστάμενον. Λεκτέον δέ μοι τὰ τῶν ἐνταῦθα ποιητῶν γνωρίσματα καὶ χαρακτηρίσματα. Τῶν μὲν οὖν ἀπαραδιορίστως καὶ κατ' ἐξοχὴν ποιητῶν καλουμένων, τέσσαρα ταῦτα [2] τυγχάνει γνωρίσματα· μέτρον ἡρωϊκὸν, μῦθος ἀλληγορικὸς, ἱστορία, καὶ ποιὰ λέξις, ὧν χωρὶς, ὑποποιοὶ λέγονται. γεγόνασι δὲ ὀνομαστοὶ ποιηταὶ πέντε, Ὅμηρος, Ἡσίοδος, Πανύασις, Ἀντίμαχος, καὶ Πείσανδρος· νέοι δὲ ὅσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίνεται ὥρῃ. * καὶ ταῦτα μὲν τὰ γνωρίσματα τῶν καλουμένων κατ' ἐξοχὴν ποιητῶν. * Λυρικῶν δὲ [3] γνωρίσματα, τὸ πρὸς λύραν τὰ τούτων ᾄδεσθαι μέλη, καὶ χορὸν ἐσχεῖν κυκλικὸν, ἄνδρας ἔχοντα πεντήκοντα, οὕσπερ καὶ ἀνέκαθεν παῖδες ἐλάμβανον. καὶ διθυραμβικοῖς δὲ τοῦτο κοινόν. οἱ διθυραμβικοὶ δὲ τῶν λυρικῶν εἶχον τι πλέον, τὸ πρὸς Διόνυσον πολυστρόφους πλέκειν τοὺς ὕμνους, καὶ τρίποδα ἐλάμβανον, διὸ καὶ διθύραμβοι ὑπὸ τοῦ Διονύσου ἐλέγοντο, τοῦ διὰ δύο θυρῶν βάντος, τῆς τε γαστρὸς τῆς Σεμέλης, καὶ τοῦ μηροῦ τοῦ Διός. λυρικοὶ δὲ ὀνομαστοὶ, δέκα· Στησίχορος, Βακχυλίδης, Ἴβυκος, Ἀνακρέων, Πίνδαρος, Σιμωνίδης, Ἀλκμάν, Ἀλκαῖος, Σαπφὼ, καὶ Κόριννα. διθυραμβικοὶ δὲ, διάσημος ποιητὴς, [4] Φιλόξενος ὁ Κυθήριος. Διθύραμβον δὲ ἤτοι κυκλικὸν χορὸν ἐν Κορίνθῳ πρῶτον ἔστησεν Ἀρίων ὁ Μηθυμναῖος. δεύτερος δὲ Λάσος, Λαβρίνης, Ἑρμιονεύς. Ἰαμβογράφων δὲ ποιητῶν γνώρισμα, λοιδορίας δι' ἰάμβων, καταχρηστικῶς δὲ καὶ δι' ἑτέρου οἵου δή τινος μέτρου. ἀριστεύουσι δὲ ἰαμβογράφοι τρεῖς, Ἀνανίας, Ἀρχίλοχος, Ἱππῶναξ. Τραγικῶν δὲ, καὶ σατυρικῶν, καὶ κωμικῶν ποιητῶν, κοινὸν μὲν τὸ τετραγώνους ἔχειν ἱσταμένους τοὺς χορούς, καὶ τὸ λαμβάνειν τράγον, ἢ τρύγα, τουτέστιν οἶνον νέον, καὶ [5] μιμηλικῶς ἐν τῇ θυμέλῃ τὰ τούτων δράματα λέγεσθαί τε καὶ δρᾶσθαι. διαφέρουσι δὲ αὐτοῖς, τὸ τὴν κωμῳδίαν ἔχειν * γέλωτα * καὶ σκώμματα, καὶ [6] κδ' χορευτάς· τὴν δὲ τραγῳδίαν, καὶ τοὺς σατύρους ἐλάσσους μὲν ἔχειν χορευτὰς ιε', διαφέρειν δὲ πρὸς ἀλλήλους, ὅτι ἡ μὲν τραγῳδία, θρήνους μόνον ἔχει καὶ οἰμωγάς, ἡ δὲ σατυρικὴ, συγκιρνᾷ ταῖς ὀλοφύρσεσιν ἱλαρότητα, καὶ ἀπὸ δακρύων εἰς χαρὰν καταστρέφειν εἴωθε. διαφέρει δὲ τραγῳδία καὶ κωμῳδία καὶ κατὰ τοῦτο, ὅτι ἡ μὲν τραγῳδία λύει τὸν βίον, ἡ δὲ κωμῳδία συνίστησι. κωμῳδία δὲ ἐκλήθη, ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ κώματος, ἤτοι τοῦ ὕπνου εὑρέθη· ἢ ὅτι ἐν ταῖς κώμαις, τουτέστιν ἐν ταῖς γειτονίαις, ἢ ἐν ταῖς κώμαις, τουτέστιν ἐν τοῖς μεγίστοις χωρίοις, ἢ ὅτι ἐν τοῖς κώμοις καὶ πότοις τοῦ Διονύσου εὑρέθη. ἡ δὲ τραγῳδία, ἀπὸ τοῦ τράγον, ἢ τρύγα, τουτέστι νέον οἶνον, λαμβάνειν· ἢ ἀπὸ τοῦ τρυγὶ χρίσασθαι τὰ πρόσωπα κατ' ἀρχάς· ἢ ὅτι τετραγώνως ἵσταντο· ἢ ἀπὸ τοῦ τραχείας ᾠδὰς ἔχειν τοὺς θρήνους, τραχῳδία καὶ τραγῳδία. ἡ σατυρικὴ ἀπὸ τῶν σατύρων ἐκλήθη, τῶν εὑρόντων αὐτὴν, ἤτοι γεωργῶν καὶ εὐτελῶν ἀνθρώπων. Τραγῳδοὶ δὲ ποιηταὶ, Αἰσχύλος, Σοφοκλῆς, Εὐριπίδης, Ἀρίων, Θέσπις, Φρύνιχος, Ἴων, Ἀχαιὸς, καὶ ἕτεροι μυρίοι. κωμῳδοὶ πρεσβύτεροι, Ἀριστοφάνης, Κρατῖνος, Πλάτων, Εὔπολις, Φερεκράτης, καὶ ἕτεροι· καὶ νέοι, Μένανδρος, Φιλήμων, Φιλιστίων, καὶ πλῆθος πολύ. σατυρικοὶ δὲ, Πρατίνας. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τραγικῶν, σατυρικῶν, καὶ κωμικῶν ποιητῶν. Ἐλεγειογράφων δὲ γνωρίσματα ποιητῶν, τὸ πρὸς τοὺς τεθνηκότας οἰκτροὺς γεγραφέναι, καὶ ὀλοφύρσεις ἐν ἐλεγείῳ τῷ μέτρῳ κυρίως· καταχρηστικῶς δὲ, καὶ [7] ἑτέρῳ. ἐλεγείων δὲ ποιηταὶ, Καλλίμαχος, Μίμνερμος, καὶ Φιλητᾶς. Ἐπιγραμματογράφων δὲ γνωρίσματα, τῶν καὶ ἀναθηματικῶν, τὸ γεγραφέναι εἰς ἀνδριάντας ἐπιγράμματα, καὶ εἰς τὰ ἐν ναοῖς ἀναθήματα, καὶ εἰς ἕτερα τοιαῦτα τινὰ, ὡς Ὅμηρος ἐποίησεν ἐπὶ τῇ δοθείσῃ αὐτῷ φιάλῃ παρὰ τῶν Μίδου υἱῶν, ἣν ἀνέθετο τῷ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνι, ἐπιγράψας οὕτως,

> Φοῖβε ἄναξ δῶρόν τοι ἑλὼν, τόδ' Ὅμηρος ἔδωκα
> Ἧσιν ἐπιφροσύναις, σὺ δέ μοι κλέος αἰὲν ὀπάζοις.

Ἐπιγραμματογράφοι δὲ ποιηταὶ, Σιμωνίδης ὁ παλαιὸς, οὗ Ἡρόδοτος μέμνηται, Ἀλκαῖος ὁ νέος, ὃς ἦν ἐπὶ Οὐεσπασιανοῦ τοῦ Ῥωμαίων καὶ Τίτου, Ἀθηναῖος, Πέρκαλος, Παλλαδᾶς, Ἀγαθίας, καὶ ἕτεροι μυρίοι. Ὑμνογράφοι δὲ ποιηταὶ, οἱ εἰς θεοὺς γράφοντες ὕμνους, ὥσπερ ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος Ὀρφεὺς, Ὅμηρος, Ἡσίοδος, καὶ Ἀσκληπιάδης, καὶ ἕτεροι· γράφει γὰρ ὁ Ὀρφεὺς χωρὶς τῶν ἀστρολογικῶν, καὶ

EMENDATIONES.

1 Id reposui ex *Sold.* τοῖς ποιητικῶν μετέρχονται βίβλους *Bar.* τοῖς ποιητικῶν μετέρχονται βιβλίων habent *impressi* Codd. 2 Τυγχάνει reposui ex *Bar.* cum prius scriptum esset τυγχάνουσι. * Hæc inserui ex omnibus *MSS.* Codd. petita. 3 Γνωρίσματα in plurali reposui ex utroque etiam *MSS.* cum prius scriptum esset γνώρισμα. 4 Ita restitui locum hunc, qui prius ita corruptè ferebatur, Φιλόξενος ὁ Κυθήριος, ὃς διθύραμβον, ἤτοι κυκλικὸν χορὸν ἐν Κορίνθῳ πρῶτον ἔστησεν. Ἀρίων ὁ Μηθυμναῖος. δεύτερος δὲ Λάσος. Non enim Philoxenus, sed Arion, & post eum Lassus Dithyrambum instituit. *Suidas*, in V. Ἀρίων Λέγεται οὗτος τραγικοῦ τρόπου εὑρετὴς γενέσθαι, καὶ πρῶτος χορὸν στῆσαι, καὶ διθύραμβον ᾆσαι, καὶ ὀνομάσαι τὸ ᾀδόμενον ὑπὸ τοῦ χοροῦ, καὶ σατύρους εἰσενεγκεῖν ἔμμετρα λέγοντας. Lassum autem vocat Lasum, deque illo hæc verba habet; πρῶτος οὗτος περὶ μουσικῆς λόγον ἔγραψε. καὶ διθύραμβον εἰς ἀγῶνα εἰσήγαγε. καὶ τοὺς ἐριστικοὺς εἰσηγήσατο λόγους. 5 Μιμηλικῶς, pro μιμητῶν, ex *Grav.* * Γέλωτα. Hanc vocem quæ ex *impressis* Codd & *Bar.* exciderat, in suum locum restitui secutus *Sold.* 6 Codex uterque habet χορευτὰς κδ'. 7 Ἑτέρῳ reposui pro ἑτέροις ex utroque *MSS.* * Ex *Grav.*

A

ἐπῳδικῶν

ἐπιβατικῶν, καὶ μαντικῶν, καὶ τῶν ἑτέρων, καὶ ὕμνους εἰς Δία, καὶ τοὺς λοιπούς, οἷον·

Ζεὺς πρῶτος γένετο, Ζεὺς ὕστατος, ἀργικέραυνος,
Ζεὺς κεφαλή, Ζεὺς μέσσα, Διὸς δ' ἐκ πάντα τέτυκται.

καὶ Ὅμηρος,
Μνήσομαι, οὐδὲ λάθωμαι Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο.

καὶ οἱ λοιποὶ ὁμοίως, ἵνα μὴ μακρολογῶ, οὐ γὰρ ἀγνοεῖ τὰ τούτων [1] καὶ ἑτέρων πλειόνων. Ἀσματογράφοι δέ, τῶν καὶ ἀοιδῶν, γνωρίσματα, τὸ ᾄσματα καὶ ᾠδὰς γράφειν, πρὸς μουσικήν, καὶ φόρμιγγα, καὶ βάρβιτον, καὶ κιθάραν, καὶ πᾶν ὄργανον μουσικῆς ᾀδόμενον, οἷοί περ ἦσαν ποιηταί, ὡς ὁ Φαληρεὺς Δημήτριος γράφει, Αὐτομήδης, καὶ [2] Δημόδοκος, καὶ Χαῖρις οἱ Κερκυραῖοι, καὶ ὁ Ἰθακήσιος Φήμιος, καὶ οἱ λοιποί, ὧν ὁ Φαληρεὺς Δημήτριος γράφει, οὐ γὰρ αὐτοὺς ἀγνοῶ.

Ἐπιθαλαμιογράφοι δὲ ποιηταί, ὅσοι πρὸς τοὺς νυμφίους ἐν γάμοις ἐγκώμια ἔγραφον. οἷός ἐστιν ὁ Ἀγαμήστωρ ὁ Φαρσάλιος, καὶ ἕτεροι, καὶ Ἡσίοδος αὐτὸς γράψας ἐπιθαλάμια εἰς Πηλέα καὶ Θέτιν·

Τρὶς μάκαρ Αἰακίδη, καὶ τετράκις ὄλβιε Πηλεῦ,
Ὃς τοῖσδ' ἐν μεγάροις ἱερὸν λέχος εἰσαναβαίνεις.

Μονῳδοὶ δὲ ποιηταὶ λέγονται, οἱ μονοπροσώπως γεγραφότες θρηνητηρίους ᾠδάς, καταχρηστικῶς δὲ καὶ οἱ μονοπροσώπως ὅλην ὑπόθεσιν ἀφηγούμενοι, ὥσπερ νῦν ἐν τῷδε τῷ Ἀλεξάνδρᾳ ὁ Λυκόφρων. παριστᾷ γὰρ τὸν θεράποντα μόνον, ὅλην τὴν ὑπόθεσιν ἀφηγούμενον. ἀλλαχοῦ γὰρ ἐστὶν ὁ Λυκόφρων, τραγικὸς ὤν, [3] ξδ´ ἢ μϛ´ τραγῳδιῶν δράματα γεγραφώς. ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ περὶ τοὺς ποιητὰς [4] διωρθωσάμεθά τι καὶ ἠκριβωσάμεθα, λέγειν ἤδη ἁρμόδιον, καὶ περὶ τοῦ μονῳδοῦ τούτου Λυκόφρονος.

EMENDATIONES.

1 Ita restitui locum hunc ex *Suid.* qui prius corrupte legebatur, *καὶ ἑτέρων πλείων ἀσματογράφων τῶν καὶ ἀοιδῶν* &c. 2 Comma illinc sustuli ex fide *Suid.* Nam prius legebatur, *Δημόδοκος, καὶ Χαῖρις, οἱ Κερκυραῖοι.* Quasi Demodocus, Chæris, & Corcyræi Poëtæ fuissent distincti: Tzetzes autem aliud vult; nempe Demodocum, & Chærin ex patria Corcyra seu Phæacia esse oriundos; & quidem de Demodoco testatur *Homerus* in *Odyssea*, cum ipsum introducit accinentem Alcinoo Phæacum regi. 3 *ξδ´ ἢ μϛ´. Bar.* 4 *διωρθώσαμεν* repolui ex *Bar.* pro *διορθώσαμεν.*

ΓΕΝΟΣ

ΓΕΝΟΣ ΛΥΚΟΦΡΟΝΟΣ.

Ο Λυκόφρων οὗτος, τὸ μὲν γένος ἦν Χαλκιδεύς, υἱὸς Σωκλέους, ἢ Λύκου τοῦ ἱστοριογράφου, κατά τινας. εἷς δὲ ὢν τῶν ἑπτὰ ποιητῶν, οἵτινες διὰ τὸ ἑπτὰ εἶναι, τῆς πλειάδος ἐλέγοντο. ὧν τὰ ὀνόματα, Θεόκριτος ὁ τὰ βουκολικὰ, Ἄρατος ὁ τὰ φαινόμενα γράψας, [1] καὶ ἕτερα· Νίκανδρος, Αἰαντίδης, ἢ Ἀπολλώνιος ὁ τὰ Ἀργοναυτικά· Φίλικος, Ὅμηρος ὁ νέος τραγικός, [2] (ἔστι γὰρ καὶ ἕτερος Ὅμηρος, ὅνπερ ἐγὼ τὸν Ἡσίοδον νομίζω ἰσόχρονον, κἂν περ τὰ τοῦ παλαιοῦ Ὁμήρου [3] μεταφέρωσι τινὲς εἰς αὐτόν.) ὁ Ἀνδρομάχου, Βυζάντιος, δράματα ποιήσας νζʹ. καὶ ἔστιν ὁ Λυκόφρων. κἂν ἕτεροι μὴ εἰδότες, ἄλλους φασὶν εἶναι τῆς πλειάδος. ἤκμαζε δὲ οὗτοι ἐν χρόνοις Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου, καὶ Βερενίκης. οἱ παῖδες ἦσαν ἀμφότεροι Πτολεμαίου τοῦ Λάγου, καὶ Βερενίκης τῆς Ἀντιγόνου θυγατρός. εὐδοκίμει δὲ τότε Λυκόφρων, οὐ τοσοῦτον διὰ τὴν ποίησιν, ὅσον διὰ τὸ λέγειν ἀναγραμματισμούς. οἷον, ὅτι Πτολεμαῖος, ἀπὸ μέλιτος λέγει μεταγραμματιζόμενον. Ἀρσινόη δὲ, ἴον Ἥρας. καὶ ὅμοια τοιαῦτα. ἔστι ὁ Λυκόφρων τοῖς φιλαναγνωστοῦσι τῶν νέων χαριζόμενος, τὸ παρὸν βιβλίον ἐξέθετο, ἱστοριῶν τυγχάνον ἀνάμεστον, τά γε ἀφ' Ἡρακλέους καὶ τῶν Τρωικῶν, μέχρι Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος καὶ [4] καλωτέρου συντεμών, πάντα γράφει. περὶ δὲ τὸ τέλος τοῦ βιβλίου ἀνατρέχει, καὶ κατ' ἐπιδρομὴν λέγει καὶ τὴν ἁρπαγὴν τῆς Ἰοῦς, τὴν παρὰ τῶν Φοινίκων, ὅθεν ὁ πόλεμος [5] ἀνεξάγει βαρβάροις καὶ Ἕλλησιν. ἡ δὲ ὑπόθεσις ἐστὶ τοιαύτη. Πρίαμος ὁ Λευκίππης καὶ Λαομέδοντος, ἐξ Ἑκάβης τῆς [6] Δύμαντος, ἢ τοῦ Κισσέως θυγατρὸς, διδύμους παῖδας γεννᾷ, Κασσάνδραν, τὴν καὶ Ἀλεξάνδραν, καὶ Ἕλενον, οὓς ἐν τῷ τοῦ Θυμβραίου ναῷ Ἡλίου Ἀπόλλωνος ἐκόμισαν, καὶ τὰ στέφη ἐτέλουν γενέθλια. συμποσιάσαντες δὲ καὶ κωμάσαντες παννυχίους ἐν τῷ ναῷ, περὶ ἑσπέραν πρὸς τὴν πόλιν καὶ τὰ ἀνάκτορα ὑπεχώρησαν λήθῃ κατά τινας ἐάσαντες τοὺς παῖδας ἐν τῷ ναῷ, κατ' ἐμὲ δὲ, οἰκείᾳ γνώμῃ τοῦτο ἐξ ἔθους κρατοῦντος ἐποίησαν, ἐκ τινων γὰρ συμβαινόντων, ἐπιγίνωσκον ὁποῖοι τινὲς ἀποβαῖεν οἱ παῖδες. οὕτω γοῦν καὶ οἱ περὶ Πρίαμον, περὶ τοὺς εἰρημένους ἐποίησαν. τῇ ἐπαύριον δὲ τῷ ναῷ προσελθόντες, ὄφεις κατεσπειραμένους τοῖς παισὶν εὗρον, καὶ τὰ αἰσθητήρια τούτων καθαίροντας, μηδὲν δὲ λυμαινομένους αὐτούς· Ἀπόλλων δέ τις χρησμολόγος καὶ μάντις ὑπάρχων, ἐν τῷ ἐνθέντι ἱερῷ τοῦ Ἡλίου, μαντικοὺς εἶπε γενέσθαι τοὺς παῖδας, οἳ καὶ αὔξην λαβόντας, ἐδίδασκε τὴν μαντικήν· ὑπισχνεῖτο δὲ τῇ Κασσάνδρᾳ, εἰ συγγένοιτο αὐτῇ, [7] ἀρίστην αὐτὴν μάντιν ποιῆσαι. μὴ πειθομένης δ' ἐκείνης τοῦτο παθεῖν, ἐκήρυξεν ὁ χρησμολόγος ἐκεῖνος Ἀπόλλων, ὡς ἡ μάντις ἐστὶν ἡ Κασσάνδρα, μαινομένη δὲ καὶ παράφρονα φθέγγεται. ὅθεν ὁ πατὴρ ἐς πυργόεσσαν οἴκημα καθείρξας αὐτὴν, ἵνα μὴ δοκῇ τοῖς Τρωσὶ μαίνεσθαι καὶ διαπαίζεσθαι, προσέταξε τινὰ φύλακα, ἤτοι ἄγγελον, ἐς τοῦτο, καὶ ἀκροώμενον ταύτης, αὐτῷ ἀπαγγέλλειν ὡς ἄγγελος μονῳδίας καὶ μονοπροσώπως τῷ Πριάμῳ κατὰ λεπτὸν τὸ λαληθὲν τῇ Κασσάνδρᾳ, πᾶν ἀφηγεῖται, λέγων αὐτῷ· Λέξω σοι, ὦ Πρίαμε, ἀληθῶς περὶ πάντων τῶν λαληθέντων τῇ Κασσάνδρᾳ, [8] ὅσον τι αὐτῆς μνημονεύω, καὶ οὐκ ἀποδιδράσκει μου τὴν μνήμην· ἢ οὕτως· Τὰ πάντα, ὦ Πρίαμε, περὶ ὧν ἐρωτᾷς ἵνα σοι εἴπω, λέξω ἐξ αὐτοῦ πρώτου λόγου, ἀφ' οὗ ἤρξατο ἡ Κασσάνδρα λέγειν μέχρι τέλους. εἰ δ' εἰς μῆκος ὁ λόγος ἔλθῃ, ἤτοι ἐὰν μακρὸς γένηται ὁ λόγος μου, μὴ [9] ἀποκνήσῃς ἀκούειν, καὶ διὰ τοῦτο ὀργισθῇς, ἀλλὰ συγγνωμόνει, ἤτοι μακρόθυμος ἔσο, πολυλογοῦντί μοι, διότι οὐχ ὡς ἡσυχῇ πρότερον ἡ Κασσάνδρα τὸ στόμα αὐτῆς ἡσύχως, ὥσπερ καὶ νῦν ἔλυσε τὰ ἄρτι γεγονότα ποικίλον, ἀλλὰ κραυγὴν ἐκ τοῦ στόματος ἐξηνεγκοῦσα σύμμικτον περὶ τῶν προγεγονότων καὶ μελλόντων γενέσθαι, ἐκ τοῦ λαιμοῦ αὐτῆς τῶν μαντικῶν ἐξέφηνεν. ἐκ τούτων πάντων ὧν εἶπεν ἡ Κασσάνδρα, ἅπερ ἐν τῇ ψυχῇ μου ἔχω καὶ ἀπομνημονεύσω, ἄκουσον, ἀναδιδάχθητι ὦ βασιλεῦ, ἀνάστρεφον δὲ ταῦτα ἐν τῷ λογισμῷ σου, μετέρχου τοὺς δυσνοήτους λόγους τῶν μαντευμάτων τῆς Κασσάνδρας, ἀνιχνεύων ὅπῃ [10] σε ἄγει κατ' ἴχνος ἡ ἀληθὴς καὶ φανερὰ ὁδός. * εἰ δὲ εἰς μῆκος ὁ λόγος ἔλθοι, συγγνωμόνει, * πολλὰ γὰρ εἶπε μὴ ἡσυχάζουσα. καὶ δὴ σὺ μὲν ἄκουε, ἐγὼ δ' ἀπάρξομαι λέγειν· Ἡ μὲν ἡμέρα ἤδη ὑπηύγαζεν, ἐξ Ὠκεανοῦ ἀνατέλλουσα, αἱ ναῦς δὲ οἱ μετ' Ἀλεξάνδρου λύσαντες τὰ ἀπόγεια, καὶ ἀνασπάσαντες τὰς ἀγκύρας, καὶ πετάσαντες τὰ ἱστία, κάμπτους τὴν θάλασσαν ἐπέπλεον. ἐφέροντο δὲ πλέοντες ἀρκτικοῦ πνέοντος ἀνέμου ἐκεῖθεν τῶν Καλυδνῶν, ἅπερ εἰσὶ Τρωικὰ νησύδρια. ἡ δὲ Κασσάνδρα ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ πυργοειδοῦς αὐτῆς θαλάμου τὰ κατὰ Τροίαν ἀπάρχεται θρηνῳδεῖν οὕτως. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀρκούντως ἐρρέθη. λέξωμεν δὲ καὶ περὶ τῆς ἐπιγραφῆς. διὰ τί Λυκόφρονος Ἀλεξάνδρα [11] ἐπιγράφει τὸ παρὸν ποίημα; πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν λοιπῶν τοῦ Λυκόφρονος συγγραμμάτων. ἐποίησε γὰρ, ὅτι [12] ξδʹ, ἢ μϛʹ τραγῳδιῶν ἐποίησε δράματα. Κασσάνδρα λέγεται, παρὰ τὸ κάσσειν ἀνδρεῖον ἔχειν τὸν Ἕκτορα, Αἰολικῶς δὲ γράφεται διὰ δύο σσ. Ἀλεξάνδρα δὲ, παρὰ τὸ ἀλύξαι καὶ ἐκφυγεῖν τὴν ἀνδρῶν συνουσίαν. ἢ παρὰ τὸ ἀλέξειν καὶ βοηθεῖν τοῖς ἀνδράσιν, ἤτοι τοῖς ἀνθρώποις, διὰ τῶν χρησμῶν. ταῦτα δὲ καὶ ψυχρά εἰσιν, ὅμως διά τινας τῶν μωρῶν τῶν τὰ τοιαῦτα λῆρα ἀπαιτούντων, γράφομεν καὶ ταῦτα. ὡς καὶ τὸ διότι λέγεται Λυκόφρων, διὰ τὸ αἰνιγματωδῶς καὶ περιέργως λέγειν, καὶ γὰρ οἱ λύκοι περίεργοι. Περιέχει τοίνυν τὸ ποίημα χρησμοὺς, καὶ τὴν ἀφ' Ἡρακλέους ἱστορίαν, μέχρι καὶ τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς, ἔξωθεν [13] παρεμπλεκομένην, καὶ ἄλλας ποικίλας ἱστορίας. νοητέον κατὰ τὴν ἐκτὸς ὑπόθεσιν, τὸν Πρίαμον ἠρωτηκέναι τὸν ἄγγελον περὶ ὧν ἡ Κασσάνδρα ἀπεφθέγγετο, τὸν δὲ ἄνωθεν διηγούμενον ἅπαντα· προλογίζων δὲ ὁ Πρίαμος ἐμφαίνεται. ἐκβάλλεται δὲ παρά τισι τὸ προοίμιον, οὐδὲ γὰρ φαίνεται ἐξ αὐτῶν ὁ Πρίαμος. Ἡ δὲ ἱστορία τοιαύτη. Ἀπόλλων ἐρασθεὶς Κασσάνδρας, ἐδίωκεν αὐτὴν, αὕτη δὲ ὑπ' αὐτοῦ καταλαμβανομένη, ᾐτήσατο ἵνα δῷ αὐτῇ τὴν μαντικὴν, ὑποσχομένη καὶ τὸν γάμον. τοῦ δὲ θεοῦ παρασχόντος, τοὺς γάμους αὐτῷ [14] ἀνῃνήσατο, ὅθεν ὀργισθεὶς ὁ θεὸς, τὴν μαντικὴν ὡς θεῖον ὕστερον δῶρον, ἀπ' αὐτῆς οὐκ ἀφείλετο. ἄπιστον δὲ αὐτὴν ἐποίησεν, μαντευομένην τὰ ἀληθῆ, καὶ ὡς μαινομένην ἡγεῖσθαι.

EMENDATIONES.

1 Codex uterque MSS. legit καὶ ἕτερα, quæ quidem lectio nihil in se absurdi continet: Mihi tamen videtur antiquam lectionem non incommode retineri posse, nihil ergo mutavi. 2 Hæc omnia, ut annotavit *Nic. Gerbelius*, in parenthesi sunt legenda, (quod in prioribus editt. omissum est) ut illud ὁ Ἀνδρομάχου Βυζάντιος cum priore Ὅμηρος ὁ νέος &c. cohæreat. Nam junior ille Homerus Byzantinus Grammaticus fuit, & Tragicus septem Pleiadibus adnumeratus; cujus tamen μζ Tragœdias *Tzetzes* noster νζʹ. fuisse voluit. Verum in numeris apud Græcos lubricus & facillimus est lapsus. *Suidas*, Ὅμηρος Ἀνδρομάχου (lege Ἀνδρομάχου) καὶ Μυροῦς Βυζαντίας γραμματικὸς καὶ τραγικὸς ποιητής, ὃν συνεκδημεῖν ποτε ἱστορεῖ, εἰ τὰ δευτερεῖα τῶν τραγικῶν ἔχειν, καὶ ἐκλείθησαν τῆς Πλειάδος, ἤκμαζεν Ὀλυμπιάδι ῥκδʹ τελάρτῃ (lege ῥκδʹ ἑκατοστῇ τετάρτῃ, illa enim Olympias in tempora Ptolomæi Philadelphi, sub quo floruerunt Pleiades, incidit) ἔγραψε δὲ τραγῳδίας μεʹ. 3 Ita locum illum emendavi, μεταφέρωσι τινὲς εἰς αὐτὸν habent impressi Codd. μεταφέρουσι τινὲς εἰς αὐτὸν *Seld.* μεταφέρουσι τινὲς εἰς αὐτὸν *Bar.* & *Grav.* Ego ex omnibus lectionem meam concinnavi. 4 Καλωτέρου reposui ex omnibus MSS. pro καλλίστου. 5 Ἀνεξάγει reposui ex *Seld.* pro ἐνεξάγει 6 Δύμαντος reposui ex omnibus *MSS* pro Κύμαντος. Hecuba enim dicitur Dymantis filia apud *Homerum*; Cissei autem apud *Euripidem*, quem secutus est *Virgilius*. 7 Ita restitui ex *Grav.* ἀρίστην αὐτὴν μάντιν ποιῆσαι *Bar.* & *Seld.* ἀρίστην εἰς τὴν μάντιν ποιῆσαι. impressi Codd. 8 Ὅσον τι αὐτῆς reposui ex *Bar.* & *Grav.* cum prius scriptum esset ὅσον τινὰ αὐτῆς. 9 Ἀποκνήσῃς reposui ex *Seld.* pro ἀποκνήσειας. 10 Σε reposui ex *Seld.* pro σοι. * Hæc inserui ex *Seld.* quæ, licet prius dicta, repetenda tamen videntur, ut facilior & aptior sit sequentium cum præcedentibus connexio. 11 Ἐπιγράφει reposui ex *Bar.* pro ἐπιγράφεται. 12 Iterum habet ξδʹ. ἢ ξεʹ. Codex *Bar.* & *Grav.* 13 Prius scriptum fuit παρεμπλεκομένην, καὶ ἄλλας ποικίλας ἱστορίας. 14 Ἀνῃνήσατο reposui pro ἠνήνατο, quod rectius videtur, nisi forte mavis ἀπηνήνατο.

ΩΣ ΑΠΟ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ ΛΥΚΟΦΡΟΝΟΣ.

Οὐκ ἂν ἐν ἡμετέροισι πολυγνάμπτοις λαβυρίνθοις
Ῥηϊδίως προμολὴς ἐς φάος αἴκε τύχης·
Τοίους γὰρ Πριαμὶς Κασσάνδρη φοίβασε μύθους,
Ἄγγελος οὓς βασιλεῖ ἔφρασε λοξοτρόχις.
Εἰ δέ σε φίλατο Καλλιόπη, λάβε μ᾽ ἐς χέρας· ἢν δὲ
Νῆϊς ἔφυς μουσέων, χερσὶ βάρος φορέεις.

Ad Librum LYCOPHRONIS, explicatum ab ISAACIO ZEZE, Tetraſtichon.

Βίβλος μὲν τελέθουσα Λυκόφρονος ἀσματοκόμπου
Ἦν ἀλαὸς προπάροιθεν, ἀδερκέα δέργματ᾽ ἔχουσα·
Νῦν δέ με δορκαλέην ἑρμείῃ θῆκατο τέχνῃ
Ζέζης Ἰσαάκιος, εὔστροφα πείσματα λύσας.

ΛΥΚΟ-

ΛΥΚΟΦΡΟΝΟΣ

ΤΟΥ ΧΑΛΚΙΔΕΩΣ

ἈΛΕΞΑΝΔΡΑ.

LYCOPHRONIS

CHALCIDENSIS

ALEXANDRA.

Λέξω τὰ πάντα νητρεκῶς [b] ἅ μ' ἱστορεῖς,
Ἀρχῆς ἀπ' ἄκρης· ἢν δὲ μηκυνθῇ λόγος,
Σύγγνωθι, δέσποτ'. [c] οὐ γὰρ ἥσυχος κόρη
Ἔλυσε χρησμῶν ὡς πρὶν [d] αἰόλον στόμα,
Ἀλλ' ἄσπετον χέασα παμμιγῆ βοήν,

Dicam omnia clare, de quibus me interrogas,
A summo principio: si vero producatur oratio,
Ignoscas, Here. Nec enim modesta virgo
Resolvit oraculis os varium, sicut antea,
Sed immensum fundendo confusumque clamorem,

VARIANTES LECTIONES.

a Al. Κασσάνδρα b Al ἅ μοι ἱστορεῖς al. ἅπερ ἱστορεῖ. c Quidam distinguunt post κόρη, & particulam negativam οὐ connectunt voci ἥσυχος, Ego vero sine distinctione legendum puto, & particulam negat. verbo ἔλυσε conjungo, *Scholiasten* in hoc secutus d Ἄδηλον MS *Seld.* vide Notas.

ΣΧΟΛΙΑ.

1. Λέξω.] τοῦτο σχῆμα καὶ ὁ ποιητικὸς τρόπος παρεπηγραφὴ καλεῖται, ὅτι ὃ ἄνωθεν οὐκ ἐμφαίνεται, δείκνυται παρεπιγραφόμενον ἐκ τῆς κειμένης γραφῆς. οἷον ὁ Πρίαμος ἐνταῦθα μὲν οὐ φαίνεται ἐρωτῶν, ἐκ δὲ τῆς λέξεως δηλοῦται λοιπὸν, ὅτι προηρώτησεν. ἔστι ὁ τρόπος, ὡς ἔφην, καὶ τὸ σχῆμα παρεπιγραφὴ λέγεται. οἱ δὲ τὸ προοίμιον ὀβελίζειν πειρώμενοι, δοκοῦσί μοι καὶ τοὺς ποιητικοὺς τρόπους ἠγνοηκέναι. Τὰ πάντα.] ποῖα πάντα; τὰ ἀκούσας ἐκ τῆς Κασσάνδρας ἐν μνήμῃ φέρω. Νητρεκῶς.] ἀληθῶς· παρὰ τὸ νη στερητικὸν μόριον, καὶ τὸ [1] τρέσω, τὸ φοβοῦμαι. οἱ γὰρ τἀληθῆ λέγοντες οὐ δεδοίκασι κατάγνωσιν, ὡς οἱ ψευδόμενοι. Ἅ μ' ἱστορεῖς.] τελικῶς λέγεται. ἅμα ἱστορεῖς, τὸ δὲ μοι ἀντίπτωσις, ἀντὶ τοῦ μοι. καὶ τὰ [2] φωνήεντα δὲ μακρὰ κυρίζουσιν οἱ ποιηταὶ καὶ ῑ, καὶ ᾱ, καὶ ῡ, καὶ ἕτερα τοιαῦτα γράμματα, ὡς τὸ ποσ' ἀπαλοῖσιν, ἀντὶ τοῦ ποσίν. συντάσσεται γοῦν ὡς ἔφην τελικῶς, ἅ μ' ἱστορεῖς· ἤτοι ἃ ἀνερωτᾷς, ἢ ἃ μοι ἱστορεῖς κατὰ συναλοιφήν· οὐ δεῖ στίζειν εἰς τὸ νητρεκῶς, καὶ ἀφ' ἑτέρας ἀρχῆς λέγειν τό, ἀλλ' ἑξῆς, ἤτοι ἱστορῶν καὶ ἀκούων μανθάνω. Ἅ μ' ἱστορεῖς] τρία μὲν εἴδη συναλοιφῆς ἁπλᾶ, καὶ δ' σύνθετα. ἁπλᾶ μὲν, ἔκθλιψις, κρᾶσις, καὶ συναίρεσις· σύνθετα δὲ, ἔκθλιψις καὶ κρᾶσις, ἔκθλιψις καὶ συναίρεσις, κρᾶσις καὶ συναίρεσις, καὶ ἔκθλιψις κρᾶσις καὶ συναίρεσις. ἁπλᾶ μὲν ἔκθλιψις, ὡς τὸ οὐχὶ οὕτως, οὐχ οὕτως. κρᾶσις δὲ, ὡς τὸ ἐποιέασο ἐποιήσω. καὶ συναίρεσις, ὡς τὸ πάϊς παῖς. σύνθετα δὲ, οἷον ἔκθλιψις καὶ κρᾶσις, ὡς τὸ κἀγὼ, καὶ ἐγώ. ἔκθλιψις καὶ συναίρεσις, ὡς τὸ ἐμ' ὑπ' ὀδύνῃ. κρᾶσις δὲ καὶ συναίρεσις, ὡς τὸ ᾡπόλος, ἀντὶ τοῦ ὁ αἰπόλος. ἔκθλιψις δὲ καὶ κρᾶσις, ὡς τὸ κᾆτα καὶ εἶτα, καὶ ᾡπόλοι ἀντὶ τοῦ οἱ αἰπόλοι.

2. Μηκυνθῇ.] μακρὸς μακρυνθῇ, καὶ Ἰωνικῶς μηκρυνθῇ, καὶ ἐκθλίψει τοῦ ρ̄ Αἰολικῶς μηκυνθῇ.

3. Ἥσυχος κόρη.] ἡ ἡσυχεστάτη, ὡς ἁρμοδία γὰρ καὶ γυναιξὶν ἡ σιωπὴ, μάλιστα γε μᾶλλον παρθένῳ, ὡς καὶ ὁ Σοφοκλῆς φησί·

Γύναι, γυναιξὶ κόσμον ἡ σιγὴ φέρει.

* Ἄλλως. διχῶς τοῦτο. ἢ γὰρ οὕτως, οὐ γὰρ ἥσυχος ὑπάρχει ἡ κόρη, καὶ στίζει ἐνταῦθα. ἢ οὕτως, οὐ γὰρ ἥσυχος κόρη ἔλυσε καὶ κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν χρησμῶν αἰόλον στόμα ὡς πρίν. *

4. Αἰόλον.] τὸ ποικίλον, ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ Αἰόλου πολυτρόπου ὄντος, ὡς καὶ τὸ [3] δαίδαλον ἀπὸ τοῦ ἀνδρειαντοποιοῦ Δαιδάλου. αἰόλον δὲ στόμα εἶπε, διὰ τὴν ποικιλίαν καὶ στροφὴν τῶν αὐτῆς χρησμῶν. Στόμα.] παρὰ τὸ τέμνειν τὰ σιτία.

5. Ἄσπετον.] πολλὴν, ἀπαρακολούθητον, ἐκ τοῦ σπῶ τὸ ἀκολουθῶ, ἢ μεταλαμβάνω, ἣν οὐ δύναταί τις λαβεῖν καὶ νοῆσαι. ἢ [4] ἥτινι οὐ δύναταί τις παρακολουθῆσαι, διὰ τὸ πλῆθος τῶν λεγομένων. Χέασα] ποιητικὴ λέξις καὶ μεταφορικὴ, ἀπὸ τῶν χεομένων ὑδάτων.

EMENDATIONES.

1 Τρέμω habent MSS. *Baroc. Grav.* & *Thavorinus* Lexicographus. 2 Prius scriptum fuit ὡς φωνήεντα. Ego vero praepositionem delevi, ex fide *Seld.* & *Grav.* * Quae stellulis interposita sunt, inserui ex *Baroc.* Quinetiam eadem fere in MS. *Seld.* occurrunt margini paginae adscripta: nec admodum diversa habet *Grav.* 3 Δαίδαλον, ex fide omnium MSS. Codd pro Δαιδάλεον. 4 Ἥτινι reposui pro ᾗτινι, ex fide omnium MSS. Codd

[a] Δαφνηφάγων φοίβαζεν ἐκ λαιμῶν ὄπα,	Laurivoro vaticinata est ore,
Σφιγγὸς κελαινῆς γῆρυν ἐκμιμουμένη.	Nigræ Sphingis vocem imitans.
Τῶν ἅσσα θυμῷ καὶ διὰ μνήμης ἔχω,	Quorum quæcunque in mente & memoria habeo,
Κλύοις ἄν, [b] ὦναξ, κἀναπεμπάζων φρενὶ	Audias, Rex, reputansque animo
Πυκνῇ, [c] δίοιχνει δυσφάτους αἰνιγμάτων	Sagaci, transcurre obscuras ænigmatum
Οἴμας τυλίσσων, ᾗπερ εὐμαθὴς τρίβος	Scrutando cantiones, qua facilis semita
Ορθῇ κελεύθῳ τἀν [d] σκότῳ ποδηγετεῖ.	Recto itinere tenebrosa deducit.

VARIANTES LECTIONES.

a Al. Δαφνοφάγων. Δάφνην φάγων Col. Δαφνηφάγων habet quidem Sold. isti tamen ω superscribitur ο eadem, ut videtur, manu. b Ὤναξ Bar. ὦναξ Sold. c Δίοιχνε videtur legisse Theodorus Beza, quod exp. pervestiga, ad D. Lucæ Evang. cap. 1. com. 7. d Σκότῳ Sold.

6. Δαφνηφάγων.] μαντικῶν, ἢ μᾶλλον, ἢ [1] μαντικῶν ἐκ λαιμῶν. λέγουσι δὲ, ὅτι οἱ μάντεις δάφνας ἐσθίοντες ἐμαντεύοντο, ἵνα καὶ τῇ ὀπτικῇ καὶ τῇ ὀσφρήσει χαιρόμενος ὁ θεὸς, ἀντιδίδωσιν αὐτοῖς τὰς θεσπεσίας χάριν, ἅτινα ἡ ἱστορία ὑμῖν δηλώσει. Λάδων ὁ ἐν Αρκαδίᾳ ποταμὸς, τῇ Γῇ συζευγνύμενος, ἐγέννησε παῖδα ὀνόματι Δάφνην, πάνυ ὡραίαν τὸ εἶδος· [2] ταύτης ἐρασθεὶς ὁ Απόλλων, ἐδίωκεν αὐτήν· ἡ δὲ συλλαμβάνεσθαι μέλλουσα, ηὔξατο τῇ μητρὶ αὐτῆς Γῇ, ἡ δὲ χανοῦσα, ὑπεδέξατο αὐτήν. ἡ Γῆ δὲ τὸν Απόλλω παραμυθουμένη, ὁμώνυμον τῇ κόρῃ φυτὸν ἀνέδωκεν, ὃ καὶ δάφνη καλεῖται, ἔστι δὲ ἀειθαλὲς, καὶ μηδέποτε μαραινόμενον, ἐπειδὴ καὶ ἡ κόρη ἄφθαρτος ἐκ τοῦ Απόλλωνος ἔμεινεν. Απόλλων δὲ συνείρας στέφανον ἐκ τῶν τοῦ φυτοῦ φύλλων, ἐστεφανώσατο [3] διὰ τὸν τῆς ὁμωνύμου κόρης ἔρωτα. ὅθεν καὶ τὰ ἐν τῷ ναῷ τοῦ Απόλλωνος στέμματα ἀπὸ δάφνης ἦσαν κατεσκευασμένα. ὅθεν λέγουσιν ὅτι καὶ οἱ μάντεις δὲ διὰ φερομένην Απόλλωνος δάφνην ἤσθιον, καὶ ταῦτα μὲν τὰ ἀπειρόκαλα καὶ μυθικά· τὸ δὲ ἀληθὲς οὕτως ἔχει· Οἱ χρησμολόγοι καὶ μάντεις στεφάνους δάφνης φοροῦντες, ὡς ἀειθαλοῦς ὄντος τοῦ φυτοῦ, καὶ ἀλεξικάκου, καὶ οὕτω τοὺς χρῶσι τοὺς χρησμοὺς λέγοντες, καὶ λαμβάνοντές τι ἐξ αὐτῶν, καὶ οὕτω διαστρεφόμενοι, εἰς μῦθον ἐτύθησαν, ὅτι δαφνηφάγοι εἰσὶν, ἤτοι ἐκ τῆς στεφανούσης δάφνης, καὶ λέγειν χρησμοὺς ἔχουσι τὰς τροφάς. Φοίβαζεν] ἐμαντεύετο, ἀπὸ τοῦ Φοίβου Απόλλωνος. τὰ γὰρ θεῖα, καθαρὰ καὶ ἀληθῆ· φοῖβον γὰρ, τὸ καθαρὸν καὶ λευκόν.

7. Σφιγγὸς κελαινῆς.] σκοτεινῆς, διὰ τοὺς φόνους, ἢ τὰ αἰνίγματα. τὴν δὲ Σφίγγα λέγουσιν ἔχειν ὄψιν ἔμπροσθεν μὲν λέοντος, ὄπισθεν δὲ ἀνθρώπου, γρυπὸς ὄνυχας, πτέρυγας ἀετοῦ, καὶ τοιαῦτα τεράστια. τὸ δὲ ἀληθὲς οὕτως ἔχει· Αὕτη λῃστεύουσα παρὰ τὴν Μενδίδην χωρίον [4] Θηβῶν, καὶ τὸ Φίκιον ὄρος, καὶ ἀνῄρει τοὺς παριόντας· ὃς δ' ἂν εἴπῃ τὸ ταύτης αἴνιγμα, τοῦτον ἠλευθέρου. πάρεργον δέ ἐστιν καὶ ἀχρεῖον λέγειν καὶ τὸ αἴνιγμα, ὡς πᾶσι δῆλον· εἰ δὲ καὶ τοῦτο θέλει τις μαθεῖν μὴ γινώσκων, ἔστι τόδε·

Εστι δίπουν ἐπὶ γῆς καὶ τετράπον, οὗ μία μορφή,
Καὶ τρίπον· ἀλλάσσει δὲ φυὴν μόνον, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν,
Ερπετὰ γίνονται, ἀνά τ' αἰθέρα καὶ κατὰ πόντον·
Αλλ' ὁπόταν πλείστοισιν ἐρειδόμενον ποσὶ βαίνῃ,
Ενθα τάχος γυίοισιν ἀφαυρότατον πέλει [5] αὐτοῦ.

Εμυθεύσαντο γοῦν αὐτὴν λέαιναν, διὰ τὸ φονικὸν, ὄνυχας γρυπὸς ἔχειν, διὰ τὸ ἁρπακτικὸν, πτέρυγας ἀετοῦ, διὰ τοὺς σὺν αὐτῇ λῃστεύοντας, πανταχοῦ περιτρέχειν συντόμως, καὶ ἀναιρεῖν τοὺς ὁδεύοντας. ταύτην ὁ Οἰδίπους ἀνεῖλεν, ἀπελθὼν μεθ' ἑτέρων, ὡς δῆθεν χρῄζων συλλῃστεύειν αὐτῇ. καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς ὑπὸ θεὶς, κατήγαγεν εἰς Θήβας, καὶ ἔδειξε τοῖς Θηβαίοις, καὶ δῶρον εἴληφε τὴν βασιλείαν, καὶ τὴν μητέρα γυναῖκα, ὡς ἀγνοοῦν.

8. Ασσα.] καὶ ἅττα, ἀντὶ τοῦ ἅ τινα, δύο μέρη λόγου, δασυνόμενα. ἅττα δὲ ἀντὶ τοῦ τινὰ, λέγουσιν ὅτι ψιλοῦται. ἐμοὶ δὲ καὶ τοῦτο δασύνειν δοκεῖ. τὸ δὲ ἄττα ἀντὶ τοῦ τροφεῦ, λέγεται ψιλοῦσθαι. Θυμῷ.] ἀπὸ τοῦ θύειν τὸ αἷμα, θύσιμος, καὶ θυμός.

9. Κλύοις.] ἀντὶ τοῦ κλύθι, Αττικῶς. τὸ εὐκτικὸν ἀντὶ προστακτικοῦ, Ωναξ] [6] ἄναξ, Δωρικῶς, ὀξύνεται. τὸ γὰρ α, οἱ Δωριεῖς εἰς ω τρέπουσι, τὸν ἄνθρωπον ὤνθρωπον λέγοντες, καὶ τὰ ὅμοια, οὕτω καὶ τὸ ἄναξ, ὦναξ. εἰ δέ ἐστιν Αττικὴ συναλοιφὴ ἀντὶ τοῦ ὦ ἄναξ, περισπᾶται διὰ τὸ ω τῆς κλητικῆς. ἔχει δὲ καὶ μακρὸν ὀξεῖαν τὸ ἄναξ, καὶ εἰς τὸ υ ψιλὸν, τοῦ ἐκθλιβέντος α. Πεμπάζειν.] κυρίως τὸ κατὰ πέντε, πέντε μετρεῖν. νῦν δὲ τὸ πεμπάζων, ἀντὶ τοῦ ἀναλογιζόμενος κεῖται. * καὶ ἐστὶν ἡ φωνὴ Αἰολική. * Φρενὶ πυκνῇ.] [7] φρονιμωτάτῃ.

10. Διοίχνει.] πορεύου. ποιητικὴ δὲ ἡ λέξις. ἔστι γὰρ ἀντὶ τοῦ νόει. Δυσφάτους.] δυσλέκτους, δεινάς. Αἰνιγμάτων] αἰνίγματα καλεῖ, τὰ χρησμοδοτήματα τῆς Κασσάνδρας.

11. Οἴμας τυλίσσων.] ὁδοὺς ἀνερευνῶν, κἀνταῦθα τροπικῶς οἴμους καὶ ὁδοὺς [8] λέγει τὴν ὁρμὴν τῶν λόγων τῶν τῆς Κασσάνδρας, ἢ οἴμας τὰς ᾠδάς. οἶμος γὰρ ἡ ὁδὸς, οἴμη δὲ ἡ ᾠδή. Ηπερ εὐμαθὴς τρίβος.] ἐντρεχῶς πάνυ τὴν τροπὴν ἐφύλαξεν, καὶ ὡς μὲν ὁδοῦ λέγει τρίβον, τρίβον, καὶ ποδηγίαν, τῆς ἀνερευνήσεως, καὶ μάθησιν τῶν λόγων τῆς Κασσάνδρας. * αὕτη γάρ φησιν, ἡ ὁδὸς, καὶ τὰ ἐν σκότει, καὶ ἀφανῆ ὄντα, δείκνυσι. τὸ δὲ ποδηγετεῖ ἀπὸ τῶν κυνῶν μετηνέχθη, ἕπονται γὰρ οἱ κύνες τοῖς τῶν θηρίων ἴχνεσιν ἐν τοῖς κυνηγεσίοις. τινὲς δὲ προστακτικῶς ἀναγινώσκουσιν, ὅπῃ τις εὐμαθὴς τρίβος ἡ ὁδὸς ἐπὶ τὰ σαφῆ ἔχοντα ἄγει. * εὐμαθὴς τρίβος.] πασίγνωστος ὁδός.

12. Ορθῇ κελεύθῳ.] ἀπλανεῖ πορείᾳ. Τἀν σκότῳ ποδηγετεῖ.] φανεροῖ καὶ σαφηνίζει τὰ δεινὰ καὶ δυσνόητα.

EMENDATIONES.

1 Μαντικῶν reposui ex Phavorino, & omnibus Codd. MSS. cum prius scriptum esset μαθητικῶν, nullo sensu. Scholiastes autem lectionis diversitatem videtur hic agnoscere; dicit enim Δαφνηφάγων μαντικῶν. ἢ (subintellige Δαφνηφάγων) μαντικῶν &c. 2 Ταύτης reposui pro ταύτην consentientibus omnibus MSS. Nam ἐράω cum accusativo personæ, aut rei omatæ vix aut raro construitur: & quod Lexicographi citant ex Platonis Symposio, ἐρᾷ ἐρῶσα κακῶς, non huc pertinet. 3 Διὰ τὸν τῆς ὁμωνύμου κόρης ἔρωτα reposui ex fide omnium MSS cum prius scriptum esset διά τε τὸν ὁμωνύμως ἔρωτα. 4 Θηβῶν reposui pro χωρῶν ex Sold. 5 Αὐτοῦ reposui ex Sold pro αὐτῶν. 6 Prius scriptum fuit ὦναξ. ὦ ἄναξ Δωρικῶς. Ego vero reposui ὦναξ. ὦναξ. Δωρικῶς ex Sold. ὦναξ enim (ut postea Scholiastes) Dores dicunt pro ἄναξ Attici vero pro ὦ ἄναξ. * Hoc addo ex Bar. & Grav. 7 Φρονιμωτάτῃ reposui ex Bar. & Grav. pro φρονιμωτάτη. 8 Λέγει pro λέγων, ex Bar. * Hæc inserui ex Bar. & Grav.

Ἐγὼ δ' ἄκραν βαλβῖδα μηρίνθου χάσας,	Ego verò valvam extremam solvens à fune,
Ἄνειμι λοξῶν ἐς διεξόδους ἐπῶν,	Aggredior obliquorum cursum verborum,
Πρώτην [a] ἀράξας νύσσαν, ὡς πτηνὸς δρομεύς.	Prima pulsans tanquam cursor velox repagula.
Ἠὼς μὲν [b] αἰπὺν ἄρτι [c] Φηγίου πάγον	Aurora quidem altum Fagii jugum
Κραιπνοῖς [d] ὑπερποτᾶτο Πηγάσου πτεροῖς,	Celeribus jam supervolabat Pegasi alis,
Τιθωνὸν ἐν κοίτῃσι τῆς Κέρνης πέλας	Tithonum in cubili prope Cernen

VARIANTES LECTIONES.

a Ἀράξας Bar. observa hic *Scholiasten*, & ex antiquioribus editt. nonnullas hunc versum priore loco posuisse, ante Ἀρχὴν &c. Sed non multum interest utrum hoc vel illo colloces, cum sensus integer prorsus & idem maneat. b Αἰπὺν non agnoscit Bar. c Al. Φηγίου. d Al. Ὑπὲρ ποτᾶτο.

13. Ἐγὼ δ' ἄκραν βαλβῖδα.] ἐπ' [1] ἄλλον τρόπον μεταβέβηκε θυμελικῶν καὶ ἱππικῶν ἀγώνων. καί φησιν· ἐγὼ δὲ τὴν ἄκραν, ἤτοι τὴν πρώτην, βαλβῖδα, τὴν ἀφετηρίαν, τὸ κάγκελλον χάσας, καὶ ἀνοίξας διὰ τῆς μηρίνθου, ἤτοι τῆς σχοινίου, ἀνέρχομαι εἰς τὰς διεξόδους, καὶ ὁδοὺς τῶν λοξῶν λογίων τῆς Κασσάνδρας.

15. Πρώτην ἀράξας νύσσαν.] τὴν πρώτην νύσσαν, καὶ ἄφεσιν, καὶ ἀπαρχὴν, καὶ τὸ προοίμιον ἀράξας, ἐπιχειρήσας, κινήσας, τουτέστιν ἐντεχνικῇ μεγαλοφωνίᾳ ἀπαρξάμενος * λέγειν καὶ * στίχον τοὺς λόγους, ὡς πτερωτὸς καὶ ταχὺς δρομεύς. Νύσσα λέγεται καὶ ἡ ἀφετηρία, καὶ ἡ ἀπαρχὴ τοῦ δρόμου, παρὰ τὸ νύσσω, τὸ διεγείρω καὶ παροξύνω· ἐν γὰρ τῇ ἀφετηρίᾳ τῶν ἱππικῶν τοὺς μὲν ἵππους κεντοῦσιν οἱ περιεστῶτες σιδηροῖς κέντροις, ὡς ἂν ὀξυτέρως ἐκπηδήσωσι τῇ πληγῇ· τοὺς δὲ πεζοὺς, λόγοις νύττουσι καὶ παραθαρρύνουσι, καὶ αὐτοὶ δὲ μόνοι ἑαυτοὺς νύττουσιν εἰς δρόμον· καὶ οὕτω μὲν ἡ ἀφετηρία νύσσα καλεῖται. ὁ δέ γε καμπτὴρ νύσσα λέγεται, παρὰ τὸ νεύω νεύσω, [2] νύσσω, καὶ νύσσα· νεύουσι γὰρ περὶ τὸν καμπτῆρα, καὶ κάμπτουσιν. Ἄνειμι λοξῶν.] τουτέστιν ἀνέρχομαι, καὶ ἀπάρχομαι λέγειν τὰ λοξὰ ταύτης χρησμωδήματα. τοῦτο δὲ τὸ σχῆμα ἐντεχνικόν ἐστι, καλεῖται δὲ προαναφώνημα, καὶ ὑπόσχεσις, καὶ προπαρασκευὴ, καὶ προκατάστασις, καὶ προσοχὴ, καὶ προδιήγησις. προαναφωνεῖ γὰρ, καὶ ὑπισχνεῖται, καὶ προπαρασκευάζει, ὅτι λοξῶς, καὶ αἰνιγματωδῶς, καὶ δυσκόλως μέλλει γράφειν τὰ τῆς διηγήσεως τοῦ ποιήματος. διὰ τί δὲ τοῦτο μέλλει ποιεῖν; κατὰ μίμημα τῆς Κασσάνδρας, ὥσπερ ἐκείνη λοξῶς ἐλάλει καὶ σκολιῶς. δεῖ γὰρ τὸν ῥήτορα, καὶ ποιητὴν ἀπομιμεῖσθαι τὰ ἤθη τῶν προκειμένων προσώπων, καὶ μὴ ἀνηθίκευτον εἶναι, καθάπερ ὁ Εὐριπίδης φιλοσοφούσας ἐπάγων ἐνίοτε βαρβάρους γυναῖκας, καὶ δούλους δεσπόταις [3] τραχύτατα ἀντιλέγοντας, καὶ βασιλεῖς προσαιτοῦντας μετὰ σπυρίδων, ἃ πόρρω, ὅπερ οὐκ ἂν γένοιτο· τίς γὰρ οὐκ αἰδέσεται βασιλεὺς καὶ μετὰ βασιλείας καθαίρεσιν, σπυρίδα κατέχειν, καὶ ἄρτους ζητεῖν; ἢ τίς αὐτὸν οὐκ ἂν καὶ οὕτως ἱκετεύοντα, πάλιν ἐπίμνησιν τῆς προτέρας ἐκείνης τύχης σκοπῶν; τοιαῦτα γοῦν πολλά φησιν Εὐριπίδης· διὸ καὶ μεμπτέος ἐστὶν ἐν τούτοις, ὡς μὴ τηρῶν ἠθῶν τὴν κατάστασιν· τὸ δὲ μεῖζον, ὅτι καὶ ἐναντία πολλάκις ἑαυτῷ λέγει.

16. Ἠὼς μέν.] ἐντεῦθεν ἀπάρχεται τῆς διηγήσεως, καί φησιν, ἡ ἡμέρα μὲν ἤδη τὸ Φήγιον ὄρος τοῦ Ὠκεανοῦ ὑπερεπέτατο, ἐποχουμένη τῷ Πηγάσῳ ἵππῳ, τὸν σὺν ἀδελφὸν Τιθωνὸν καταλιποῦσα παρὰ τὴν Κέρνην, ἥτις ἐστὶ νῆσος Ὠκεανῖτις. Ἠὼς χρηματίζεται τὸ ἀπὸ πρωΐας μέχρι τοῦ γεύματος καιρὸν, τὴν ὅλην ἡμέραν, καὶ τὸ ὑπὸ νυκτὸς καὶ ἡμέρας διάστημα, ὡς ἐν τῷ,

—— Ἠὼς δέ μοι ἐστὶν
Ἡ δὲ δυωδεκάτη, ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα.

Καὶ καθολικωτέρως αὐτὸ τὸ λέγειν ὄνομα ἠοῦς καὶ ἡμέρας, ὅπερ οἱ μυθογράφοι σωματοποιοῦσι θεὰν εἶναι, ὡς ἐστὶ τὸ,

Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων. ——

Καὶ τὸ ἀπὸ ἀνατολῶν μέχρι μεσημβρίας τοῦ ἡλίου διάστημα, ὡς τὸ, Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν, καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ. Φήγιον.] ὄρος παρὰ τὸν Ὠκεανὸν, φηγὸν, ἤτοι δρῦς, ἔχον. τὸ δὲ φηγὸς ἡ δρῦς, παρὰ τὸ φάγω. πρὸ γὰρ εὑρέσεως ἄρτου, βαλάνους καὶ ἀκρόδρυα, τουτέστιν ὀπώρας, ἤσθιον οἱ ἄνθρωποι. Πάγον.] τὸ ἀκρωτήριον. *

17. Κραιπνοῖς.] τοῖς ταχέσι, παρὰ τὸ ἐφ' ὕψος, καὶ εἰς [4] κάραν πνέειν. Ὑπερποτᾶτο.] ὑπερεπέτετο. Πηγάσου πτεροῖς.] περιφραστικῶς, τῷ Πηγάσῳ. Ὅμηρος πανσόφως καὶ ἀλληγορικῶς φυσικώτερον γράφων, ἵππους Ἡμέρας φησὶ Λάμπον καὶ Φαέθοντα· οἱ δὲ νέοι, τῷ Πηγάσῳ ἐποχουμένην αὐτὴν εἰσάγουσι μυθικῶς, ὥσπερ καὶ ὁ Λυκόφρων, ἔχεται δὲ καὶ τοῦτο ἀλληγορίας, ἣν μετὰ τὴν μυθικὴν ἱστορίαν ἐρῶ. ὁ Πήγασος οὗτος ὁ μελανόπτερος ἵππος, λέγεται γεννηθῆναι τοιῶσδε. Σταλεὶς ὁ Περσεὺς ἐπὶ τὰς Γοργόνας, προστάξει τῆς Ἀθηνᾶς, τὴν Σθενὼ μὲν καὶ τὴν Εὐρυάλην ἀθανάτους οὔσας παρέδραμε, καρατομεῖ δὲ τὴν Μέδουσαν. ἐκ τοῦ τραχήλου δὲ ταύτης, ὅ, τε Πήγασος οὗτος ἵππος ἀνέθορεν, ὑπόπτερος ὤν, καὶ ὁ Χρυσάωρ ἄνθρωπος, χρυσοῦν ἄορ κρατῶν. Βελλεροφόντης δὲ ὁ Κορίνθιος, ὁ καὶ Ἱππόνους καλούμενος, ἀνὴρ ὑπάρχων Φρυγίας, ἄκων ἀνελὼν τινὰ Κορίνθιον Βέλλερον, ἢ τὸν ἴδιον ἀδελφὸν [5] Δηλιάδην, ἢ Πειρῆνα, ἢ Ἀλκιμένην, [6] ἐλθὼν εἰς Ἄργος πρὸς Προῖτον, καθαίρεται. Ἄντεια δὲ, ἡ καὶ [7] Σθενέβοια γυνὴ Προίτου, ἐρωτικῶς ἐπιμαίνεται Βελλεροφόντῃ· ὡς δ' οὐκ ἐπείθεν συγγενέσθαι αὐτῇ, διαβάλλεται παρ' αὐτῆς Προίτῳ, ὡς πειράζων αὐτήν. Προῖτος δὲ αὐτοχειρίᾳ τοῦτον ἀνελεῖν οὐκ ἤθελε, κατά τι παλαιὸν ἔθος ἐπικρατοῦν, τὸ μὴ τοὺς συμφαγόντας ἀλλήλοις ποτὲ παρ' ἀλλήλων θνήσκειν, εἰ μή τι τοῦτο ἀκουσίως συμβῇ. διὰ τοῦτο καὶ Προῖτος Βελλεροφόντην ἀνελεῖν οὐκ ἤθελε, πέμπει δὲ αὐτὸν ἐς Λυκίαν, πρὸς Ἰοβάτην τὸν πενθερὸν, γράμματα δοὺς αὐτῷ κατ' αὐτοῦ, περιέχοντα τὴν τῆς Ἀντείας διαβολήν. καὶ ὁ Ἰοβάτης δὲ ὁμοίως ἐννέα ἡμέρας αὐτῷ συνεστιώμενος, ἐν

EMENDATIONES.

1 Ἄλλον τρόπον pro ἄλλῳ τρόπῳ, cum Bar & Grav. * Ex iisdem. 2 Prius scriptum fuit νύττω, ego reposui νύσσω ex iisdem. 3 Τραχύτατα lego cum Bar. & Grav. potius quam τραχύτατι, quod habent *Impressi* Codd. 4 Κάραν reposui ex *Seld.* pro κέραν Bar. habet κάρα. Κραιπνὸς autem secundum *Scholiasten* dicitur q. καραπνὸς, παρὰ τὸ εἰς κάραν πνεῖν, nam quæ in sublimi ponuntur, supra capita nostra sunt. Quinetiam *Phavorinus* emendationem nostram confirmat. 5 Ἠλιάδην Bar. 6 Ἐλθὼν εἰς Ἄργος πρὸς Προῖτον, καθαίρεται. Ita emendavi locum hunc ex fide *Bar.* qui prius corrupte ferebatur, ἐλθὼν εἰς Ἄργους, Προίτου καθαίρεται. 7 Σθενεβοία *Seld.* Σθενέβοια *Bar.* Σθενέβια *Impress.* Codd. habent.

τῇ θυγατρὶ δὲ τὸ γράμμα δεξάμενος, ἐπεὶ μὴ ἤθελεν αὐτὸς ἔχειν αὐτὸν ἀνελεῖν διὰ τὸ συμφαγεῖν μετ' αὐτοῦ, κελεύει τοῦτον ἀπελθεῖν, καὶ πολεμῆσαι Χιμαίρᾳ, εἶτα Σολύμοις, εἶτα Ἀμαζόσιν. οἱ θεοὶ δὲ τούτῳ ἐπτερωμένον ἵππον, ὃν φασὶ Πήγασον, ἀπεστάλκασιν· ᾧ ἐποχηθεὶς, τὴν Χίμαιραν ἀνεῖλε, μόλυβδον τῷ αὐτοῦ δόρατι ἐνθεὶς καὶ ἐμβαλὼν τῷ ἐκείνης πυρπνέοντι στόματι, ὑφ' οὗ πυρὸς ὁ μόλυβδος συντακεὶς, ἐκείνην ἀπέκτεινε· ἦν γὰρ προειδόντα τινὰ τὸ πῦρ τῆς Χιμαίρας φυλάξασθαι, καθά φησι Λυσίας ὁ ῥήτωρ μυθικῶς. οὕτω γοῦν ἐκείνην ἀνεῖλε, τοὺς δὲ Σολύμους, καὶ τὰς Ἀμαζόνας πολέμῳ. ὑποστρέφοντα δὲ ἐνέδρᾳ Λυκίων ἔμελλεν αὐτὸν ἀνελεῖν, ὁ δὲ καὶ τοὺς τῆς ἐνέδρας ἀνεῖλεν, Ἰοβάτης αὐτὸν γαμβρὸν ἔχειν ἐπὶ [1] Φιλονόῃ τῇ θυγατρὶ, καὶ τελευτῶν, αὐτῷ καὶ τὴν βασιλείαν καταλιμπάνει. Βελλεροφόντης δὲ, ὥς φασι, ἐπαρθεὶς τοῖς κατορθώμασιν, ἐθέλησε καὶ τὸν οὐρανὸν* σὺν* τῷ Πηγάσῳ περιπολεῦσαι· Ζεὺς δὲ οἶστρον τῷ ἵππῳ τούτῳ βαλὼν, ἔπεισε τὸν Βελλεροφόντην ὑποσφαλείσης τῆς αὐτοῦ νώτου, καὶ καταβαλεῖν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν. καὶ δὴ περὶ τὸ Ἀλήϊον πεδίον κατενεχθέντος Βελλεροφόντου καὶ περιπορευομένου πεπηρωμένου ὑπὸ τῆς πτώσεως, ὁ Πήγασος ἄνω περιεπολεῖτο καὶ κάτω· ἡ γοῦν Ἡμέρα παρὰ Διὸς τοῦτον αἰτεῖται, ὡς ἂν ἐποχουμένη αὐτῷ τὸν ἡμερήσιον κύκλον βαδίζῃ. ταῦτα εἰσὶ τὰ ληρώδη καὶ μυθουργήματα. Ὅμηρος δὲ ἵππους Ἡμέρας φησὶ Λάμπον καὶ Φαέθοντα. ἵππος δέ ἐστιν [2] Ἡμέρας, ἡ περιφέρουσα αὐτὴν ὀξεῖα τοῦ οὐρανοῦ κίνησις, ἐφ' ἧς λάμπει καὶ φαίνει. καὶ ταῦτα μὲν τὰ Ὁμηρικά. περὶ δὲ Περσέως, καὶ Γοργόνων, καὶ Πηγάσου λεκτέον. Περσεὺς ὁ ἥλιος ἐστὶ, καὶ ἡ ὀξυκίνητος τοῦ οὐρανοῦ κίνησις. Ἀθηνᾶ δὲ, ὁ ἀὴρ, καὶ ἡ ἀναθυμίασις ἡ κινοῦσα τὸν οὐρανόν. ἐξ ἀναθυμιάσεων γὰρ κινεῖται κατά τινας. Περσεὺς δὲ λέγεται παρὰ τὸ [3] περιττῶς σεύεσθαι καὶ ὁρμᾶν. τοῦτον ἡ ἀερώδης ἀναθυμίασις αὕτη πέμπει ἐπὶ τὰς Γοργόνας, ἤτοι τὴν θάλασσαν, καὶ τὸ σύστημα τῶν ὑγρῶν, Γοργόνα λεγομένην διὰ τὴν ταύτης κατάπληξιν· γοργὸν γὰρ, τὸ καταπληκτικόν. πέμπει δὲ τοῦτον, ἀνελεῖν τὴν Μέδουσαν, τὴν λεπτομερεστέραν οὐσίαν, ὡς ἐξισωμένην αὐτῷ, καὶ γὰρ ἡ πᾶσα θάλασσα ἀεροειδής ἐστι, τὸ δὲ λεπτότερον αὐτῆς εἰς ἀέρα μεταβάλλει. ὁ γοῦν Περσεὺς, [4] ὁ ἥλιος οὕτω καλούμενος, κινούμενος τῇ οὐρανίῳ φορᾷ, τὴν μὲν Σθενὼ καὶ τὴν Εὐρυάλειαν, ἤτοι τὸ δυνατὸν καὶ κατὰ μῆκος πλάτος τῆς θαλάσσης ἐκτεταμένον, οὐκ ἀναιρεῖ, ἤγουν οὐ μεταστρέπει, οὐδ' ἀνιμᾶται, ὡς ἀθάνατον, καὶ μὴ μεταστραφῆναι δυνάμενον· τὴν δὲ Μέδουσαν μόνην ὡς θνητὴν ἀναιρεῖ, πλήττων τῷ ξίφει· ἤτοι τὸ βασιλικώτατον καὶ λεπτὸν, τῇ ὀξείᾳ κινήσει μεταποιεῖ καὶ ἀνιμᾶται. τῇ δὲ καρατομίᾳ ἐκείνης, ἐκ τοῦ τραχήλου ὁρμᾷ Χρυσάωρ καὶ Πήγασος· ἀνιμωμένης γὰρ τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ αἰθέρος τὸ κεφαλαιῶδες, ὡς ἔφην, καὶ τὸ λεπτότερον, καὶ ἀτμῶδες, συμβαίνει τὸ βαρύτερον ἀναφερόμενον, πάλιν κάτω πηγάζειν καὶ χεῖσθαι, ὃ καὶ Πήγασον ὠνομάκασι, διὰ τὸ καταφερὲς, καταφερῆ γὰρ τὰ ἄλογα. τὸ δὲ λεπτομερέστερον εἰς τὸ αἰθερωδέστερον, καὶ ὅτι εἰς τὸ πυρῶδες μεταβάλλειν, ὅπερ καὶ Χρυσάορα κεκλήκασι. τούτῳ γοῦν τῷ ἐξ ὕδατος Πηγάσῳ ἀναφερομένῳ τῇ κινήσει τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τῇ ἡλιακῇ ἀνιμήσει ἐποχουμένη, συναναφέρεται ἡ ἡμέρα· σφαιροειδὴς γάρ ἐστιν ὁ οὐρανὸς, καὶ κινεῖται ἀπὸ ἀνατολῶν ἐπὶ δυσμὰς, συμπεριφέρων αὐτῷ τὸν ἥλιον, ὑπὲρ ἡλίου περιδινηθέντος εἰς τὸ ὑπὸ γῆν ἡμισφαίριον, γίνεται νὺξ· ἀπὸ δὲ τοῦ ὑπὸ θάλασσαν καὶ γῆν εἰς τὸ ἄνω ἀναδραμόντος ἡμισφαίριον, ὅθεν καὶ τοὺς λεχθέντας πηγάσους ἀτμοὺς ἀνασπᾷ, ἡμέραν ἐργάζεται· οὕτως ἡμῖν δοκεῖ τῷ Τζέτζῃ ἔχειν ταῦτα τὰ μυθουργήματα, τούτῳ τῷ Πηγάσῳ, τὴν ἡμέραν ὀχεῖσθαι, οὐ τῷ [5] Βελλεροφόντου, κἀκεῖνος δὲ οὐκ ἦν ἵππος, οὐ γάρ ἐστιν ὅπου τις ἐπτερωμένον ἵππον εὑρήσειεν, ἀλλὰ πλοίῳ ἐμβὰς οὗ πτερὰ τυγχάνει τὰ λαίφη, Πήγασος δὲ ἡ κλῆσις, ὡς διὰ τῶν πηγαζόντων ὑδάτων νηχομένου, τὴν Χίμαιραν ἀναιρεῖ, τὴν τρικέφαλον καὶ [6] πυρίπνουν, ὅπερ ἀλληγορεῖται ἱστορικῶς· ἡ Χίμαιρα γὰρ ἦν γυνὴ, θυγάτηρ [7] Ἀμισωδάρου, περὶ τόπον Λυκίας τοπαρχοῦσα. αὕτη ἀδελφοὺς εἶχε δύο, Λέοντα καὶ Δράκοντα, οἳ καὶ τὰς τῆς Λυκίας εἰσβολὰς κατέχοντες, μετὰ καὶ τῶν ὑπ' αὐτοὺς ἀνῄρουν τοὺς παριόντας. διὰ γοῦν τὴν ὁμόνοιαν αὐτῶν τρικέφαλον θηρίον τούτους ἐκάλεσαν· διὰ δὲ τὸ πολεμικὸν καὶ δραστήριον, πυρίπνουν. τούτους γοῦν Βελλεροφόντης νικήσας, μόλυβδον ἐμβάλλει τοῖς αὐτῶν στόμασι, τουτέστι χαλινὸν δουλείας. προέθεν δὲ ὁ λέων ἐπολέμει, ἐκ τοῦ ὄπισθεν ὁ δράκων, κατὰ μέσον δὲ ἦν ἡ χίμαιρα, ὡς ἐκείνων ἀσθενεστέρα· ἢ καὶ ἁπλῶς τὴν Χίμαιραν νοητέον, ὡς Ὅμηρος ὑπεμφαίνει μικρόν, τοὺς Σολύμους, ἔθνος μάχιμον, οὓς εἰκάζει καὶ λέοντι, διὰ τὸ κατὰ πρόσωπον συναλιστάδα μάχεσθαι, τὰς Ἀμαζόνας, ἃς εἰκάζει χιμαίρᾳ, ἤτοι αἰγὶ, διὰ τὸ κρημνοβατεῖν αὐτὰς δίκην αἰγῶν, καὶ ἐν κρημνοῖς κατοικεῖν. τὴν δὲ ἐνέδραν τῶν Λυκίων τὴν κατ' αὐτοῦ, διὰ τὸ λαθραῖον, ὄφιν ἐκάλεσεν. Πηγάσου πτεροῖς.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν, ὅτι ἐκ τοῦ ὑπὸ γῆν καὶ ὕδωρ ἡμισφαιρίου σὺν τῷ ἡλίῳ ἀνῆλθεν ἡ ἡμέρα ἐκ τῶν μερῶν τοῦ ἑῴου ὠκεανοῦ, Πηγάσου πτεροῖς εἶπεν. ἡ δὲ τοῦ Βελλεροφόντου οὐρανόθεν ἐκ τοῦ Πηγάσου ὑποσφαίρεσις, τοῦτό ἐστιν· Ἐπαρθεὶς τοῖς ἀνδραγαθήμασιν, οἷς τῷ πλοίῳ ἐκείνῳ εἰργάσατο, ἐδόκει τις ἡμίθεος εἶναι, καὶ ὑψηλότερα τοῦ αἰθέρος ἐφρόνει· ἀντιπνευσάσης δὲ τῆς εἱμαρμένης αὐτῷ, ἣν Ὅμηρος Δία φησὶν, αἴφνης ὁ δυστυχὴς ἐκεῖνος ὁ [illegible], δυσχέραντος καταφαίνεται· ἀποβαλὼν γὰρ τοὺς παῖδας, καὶ ὥσπερ τυφλὸς γεγονὼς, πενθῶν περὶ τὴν ἐρημίαν τῆς Λυκίας διῆγεν, ὅπερ Ἀλήϊον ἀπὸ τῆς ἐκείνου ἄλης, ἤτοι πλάνης, ἐκλήθη. ὁ καὶ τὰς φρένας ἀποβαλὼν, καὶ τὸν νοῦν τυφλωθεὶς, οὕτω διῆγε πλανώμενος· κατὰ γὰρ Ἐπίχαρμον, Νοῦς ὁρᾷ, καὶ νοῦς ἀκούει, τὰ δ' ἄλλα πάντα τυφλὰ καὶ κωφά.

18. Τιθωνὸν ἐν κοίτῃσι] κατὰ τὸ μυθικὸν καὶ τὴν ἱστορίαν, ὁ Τιθωνὸς ἀδελφὸς ἦν Πριάμου ἀμφιμήτριος· ὁ μὲν γὰρ Πρίαμος ἦν Λευκίππης, ὁ δὲ Τιθωνὸς ἦν Στρυμοῦς, ἢ Ῥοιοῦς τοῦ Σκαμάνδρου θυγατρὸς υἱός, ἀμφότεροι δὲ πατρὸς Λαομέδοντος. φασὶ γοῦν ὅτι τὸν Τιθωνὸν τοῦτον, σύνευνον εἶχεν ἡ Ἡμέρα, ἐξ οὗ γεννᾷ Μέμνονα καὶ Ἠμαθίωνα. ἀθάνατον δὲ τὸν Τιθωνὸν ποιήσασα, ἐπελάθετο ποιῆσαι καὶ ἀγήρω. γηράσαντος δὲ τοσοῦτον, ὡς ἐν ταλάρῳ καὶ λίκνῳ* ὅτοι κινεῖν,* αὐτὸν περιστρεφόμενον δίκην βρεφυλλίου καθεύδειν, εἰς τέττιγα μετέβαλε· διὰ τοῦτο γοῦν καί φασιν ἐν τῇ κοίτῃ καταλεῖψαι αὐτὸν τὴν Ἡμέραν. ταῦτα μὲν μυθικωτέρως λέλεκται· ἱστορικῶς δὲ σαφέστερον λεκτέον καὶ ἀλληγορητέον· Ὁ Τιθωνὸς ἐστὶ [8] περὶ τὴν ἡμέραν καὶ τὰ ὤνια διαγαμβρεύσας, παῖδας μὲν ἔχει ἐξαιρεθέντας, πολυχρονιώτατός τε ἐγεγόνει, ὡς ὑπὸ γήρους τοῦτον τέττιγος δίκη ταλάρῳ καθήμενον· ἐμυθεύσαντο γοῦν, ὅτι ἡ Ἡμέρα, τουτέστιν ἡ εὐκρασία τῶν ἑῴων μερῶν, καὶ σύνευνον τοῦτον ἔχει, καὶ ἀθάνατον ἐποίησεν. ἡ Ἡμέρα καὶ τὸ φῶς τοῦτο ἐγκατέλιπε, διὰ τὸ ὑπεργήρεων, ὡς ἔφην, αὐτὸν γεγονέναι· ὅθεν καὶ εἰς τέττιγα φασὶν αὐτὸν μεταβληθῆναι· οἱ γὰρ τέττιγες, ὥσπερ καὶ οἱ ὄφεις, γεγηρακότες ἀποβάλλουσι τὸ γῆρας. καὶ ταῦτα μὲν ἀλληγορεῖται ἱστορικῶς. φυσικῶς δὲ ἤδη λεκτέον· Ἠὼς τὸ πρωϊνὸν κατάστημα, Τιθωνὸς δὲ τὸ τῆς ἡμέρας κατάστημα, ὅτι τιθέασι τὰ ὤνια, καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα χωροῦσιν οἱ ἐργαζόμενοι, ὅθεν καὶ Ἡμέρας ἀνὴρ, [9] ὅτι τὰ ἀνδρώδη καὶ ἐργατικὰ ἐν [10] αὐτῷ γίνονται, καὶ οὐχ ὥσπερ ἐν τῇ νυκτὶ, τὰ θηλυπρεπῆ καὶ ἀνέσιμα. οὕτω μὲν οὖν, ὡς ἔφην, Τιθωνός ἐστιν ἡ ἡμέρα· μᾶλλον δὲ, ἐκεῖνο τὸ τῆς ἡμέρας κατάστημα, ὁπότε τὰ ὤνια προτίθενται, καὶ αἱ ἀγοραὶ ἵστανται· ἕτερος δὲ μυθικῶς εἶπε τὸν Τιθωνὸν, Πριάμου καλῶν αὐτὸν ἀδελφὸν, ἱστορίαις γὰρ καὶ

μύθοις

EMENDATIONES.

1 Φιλονόῃ Bar. & Grav. * Ex Grav. 2 Ἡμέρας reposui pro ἡμέρα ex fide omnium MSS. 3 Περιττῶς σεύεσθαι reposui pro περιττοῖς σεύεσθαι ex fide omnium MSS. 4 Ἥλιος οὕτω καλούμενος reposui pro ἥλιος οὕτω κινούμενος ex Bar. & Grav. 5 Βελλεροφόντου reposui ex Seld. pro Βελλεροφόντῃ. 6 Πυρίπνουν reposui pro πυρίπνοον ex Grav. 7 Ἀμισωδάρου Bar. & Grav. * Ex Grav. 8 Περὶ, pro παρὰ, ex omnibus MSS. 9 Ὅτι, pro ἔτι, ex Grav. 10 Αὐτῇ, pro αὐτῷ, ex omnibus MSS.

Λιποῦσα, τὸν σὸν ἀμφιμήτριον κάσιν.
Relinquens, tuum paternum fratrem:

Οἱ δ' οὖσα γραίνης εὐγάληνα χερμάδος
Funes verò tranquillos à concavis saxis

Ναῦται λίαζον, κἀπὸ γῆς ἐσχάζοσαν
Nautæ solvebant, & à terra laxabant

[a] Υσπληγας, αἱ δὲ παρθενοκτόνον Θέτιν
Ancoras: virginicidam autem Thetin

VARIANTES LECTIONES.

a Υσπληγγας Bar. & Impressi quidam.

μύθοις μόνον φροντίζει, θέλγειν τοὺς νέους βουλόμενος. Κοίταισι] κοίταις. Ιωνικῶς δὲ ἐτράπη τὸ α εἰς η, καὶ μένει τὸ ἰῶτα προσγεγραμμένον. Κέρνη] νῆσος ὠκεανῖτις, ὅπόθεν ὁ ἥλιος δοκεῖ [1] ἀνατέλλειν. Τὸ Αμφιμήτριον ἐξέδωκα.

20. Οὖσα] τὰ σχοινία, παρὰ τὸ οἴω, τὸ κομίζω, οἴσω, καὶ Ιωνικῶς οὖσα. ἢ τὰ ἀπὸ οἰσύας φυτοῦ, ὥς τις λέγει, πρότερον γὰρ ἀπὸ λύγου σχοίνους ἐποίουν, πρὸ εὑρέσεως τῶν καννάβεων. Γραίνης] κοίλας πέτρας, ἐκ τοῦ γρῶ, τὸ ξέω, καὶ σείω, [*] γραίνης καὶ γραίνος. [**] Εὐγάληνα] τὰ γαλήνην ἐμποιοῦντα τῇ ναῦν κλυδωνιζομένην, ὁπότε δεθῇ καὶ σπερχθῇ τὰς ἀγκύρας. Χερμάς.] κυρίως ἡ μικρὰ πέτρα, ἣν δύναταί τις τῇ χειρὶ μάρψαι, καὶ ἐπιλαβέσθαι· νῦν δὲ καταχρηστικῶς τὴν παραθαλασσίαν μεγάλην πέτραν ἐκάλεσε τοῦ λιμένος, πρὸς ἣν ἀποδέουσι τοὺς τῶν ὁλκάδων σχοίνους.

21. Λίαζον.] ἔλυον, τροπῇ τοῦ δ εἰς ζ, δίχερον εἰς δίχειρον, ὡς τὸ βίβλος βίβλος, Αφροδίτη Αφροδίτη, τρίβολον τρίβολον, καὶ τὰ ὅμοια. Κἀπὸ γῆς ἐσχάζοσαν ὕσπληγγας.] ἀπὸ γῆς [2] ἀνέσπασαν τὰς ἀγκύρας, ὅτε γὰρ μέλλουσι πλεῖν, ἀπὸ τῆς γῆς ἀνασπῶσι ταύτας. τὸ δὲ ἐσχάζοσαν, [3] Χαλκιδικόν, ἤτοι τῆς Ατθικῆς διαλέκτου. Υσπληγξ δέ, καὶ ὑστριχίς· κυρίως δὲ μάστιξ ἡ ἐκ χοιρείων τριχῶν συμπεπλεγμένη· καταχρηστικῶς δὲ καὶ πᾶσα μάστιξ, καὶ τὸ βούνευρον. νῦν δὲ τὰς ἀγκύρας οὕτως λέγει.

22. Αἱ δὲ παρθενοκτόνον.] μέχρι τῶν αἱ Φαλακραῖαι κόραι συντάσσεται οὕτω, καθ' ἣν διεγράψαμεν τάξιν τοῦ α καὶ β, καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων. Παρθενοκτόνον.] Αθάμας ὁ Αἰόλου τοῦ Ελληνος [*] παῖς, βασιλεὺς δὲ Θηβῶν [*], ἐκ Νεφέλης γεννᾷ Ελλην καὶ Φρίξον· εἶτα Ινὼ γήμας, γεννᾷ Κλέαρχον, τὸν παρά τισι [4] Λέαρχον, καὶ Παλαίμονα, τὸν καὶ Μελικέρτην. Ινοῦς δὲ φρυγούσης τὸν πυρὸν διὰ τὸ μὴ ἀναφῦναι, καὶ ὑποθεμένης τοῖς μάντεσι λέγειν Αθάμαντι, διὰ τοῦτο σῖτον μὴ φύεσθαι, μηδὲ τὰ λοιπὰ τῶν σπορίμων, ὅτι τῶν τῆς Νεφέλης παίδων χρεία τοῖς θεοῖς εἶναι τυθῆναι, ἀναγκασθεὶς ὁ Αθάμας, Φρίξον παρέστησε τῷ βωμῷ, [5] σφαγιάσαι βουλόμενος. Νεφέλη δὲ καὶ Φρίξον, καὶ τὴν Ελλην ἁρπάζει, [6] καὶ παρ' Ερμοῦ λαβοῦσα χρυσόμαλλον κριὸν ἔδωκε τῷ Φρίξῳ ἐφ' οὗ φερομένων διὰ τοῦ ἀέρος, [*] αὐτοῦ τε καὶ τῆς ἑαυτοῦ ἀδελφῆς τῆς Ελλης [*], συνέβη τὴν Ελλην εἰς τὸ ὑποκείμενον καταπεσεῖν πέλαγος, καὶ ἀποπνιγῆναι, καὶ ἀπὸ ταύτης κληθῆναι Ελλήσποντον, ὅθεν καὶ παρθενοκτόνον Θέτιν καὶ θάλασσαν οὕτως τὸ Ελλησπόντιον ἐκάλεσε πέλαγος. Φρίξος δὲ ἧκεν εἰς Κόλχους, καὶ θύει ἐκεῖ τὸν κριὸν Φυξίῳ Διΐ. τὸ δὲ δέρος [7] Αἰήτης ἐν Αρεος ἄλσει καθήλωσε περί [*] τινα [*] δρῦν, ὃ μυθολογεῖται φυλάττειν τὸν Δράκοντα. Φρίξος δὲ λαβὼν Χαλκιόπην τὴν Αἰήτου, γεννᾷ Αργον, Μέλανα, Κάτιν, Φρόντιν, Σῶρον, καὶ Ελλην. ὕστερον δὲ Αθάμας μανίᾳ δι' Ηρας, ὅτι τὸν Διόνυσον ὡς κόρην ἀνέτρεφε λαβὼν παρ' Ερμοῦ, καὶ τῶν ἐξ Ινοῦς ἐστέρητο παίδων· αὐτὸς γὰρ μανείς, Λέαρχον τοξεύει· Ινὼ δὲ σὺν Παλαίμονι, τῷ καὶ Μελικέρτῃ ἥλατο εἰς θάλασσαν. Αθάμας δὲ ἐκπεσὼν Βοιωτίας, χρησμὸν ἔλαβεν, ἐκεῖ κατοικεῖν, ὅπου ζώων ἀγρίων ξενισθῇ· λύκοι δὲ περί τινα αὐτοῦ κληθεῖσαν Αθαμαντίαν ἰδόντες αὐτόν, ἔφυγον, καταλιπόντες τὰ κρέα τῶν προβάτων ἅπερ κατήσθιον. ἐκεῖ δὲ γήμας Θεμιστὼ τὴν Υψέως, γεννᾷ Λεύκωνα, Ερυθρόν, [8] Σχοινέα, Πτῶον. καὶ τὰ μὲν λοιπὰ πάντα τῆς ἱστορίας ἀληθεύουσι, τὰ δὲ περὶ τοῦ κριοῦ μεμυθολόγηται· ὁ γὰρ Κριὸς ἄνθρωπος ὤν, φίλος τῇ Ελλῃ καὶ Φρίξῳ, γνοὺς τὴν ἐπιβουλὴν τὴν κατ' αὐτῶν, ἐμβὰς εἰς πλοῖον μετὰ τούτων ἐφέρετο. καὶ ἡ μὲν Ελλη περὶ τὸν Ελλήσποντον, ἢ νόσῳ, ἢ πεσοῦσα τοῦ πλοίου, τελευτᾷ· οὗτοι δὲ ἀφίκοντο περὶ Κολχίδα, καὶ χρυσώσαντες κριοῦ δέρμα, τὸν μὲν κριὸν θύουσι Διΐ, τὸ δὲ δέρμα τις ἄνθρωπος Δράκων ἐφύλαττε. Καὶ ἄλλως· Αθάμας ὁ Αἰόλου τοῦ Ελληνος παῖς, βασιλεὺς δὲ Θηβῶν, γήμας Ινὼ τὴν Κάδμου, παῖδας ἔσχε δύο. Κλέαρχον τὸν παρά τισι Λέαρχον, καὶ Παλαίμονα τὸν καὶ Μελικέρτην. κατὰ Ηρας δὲ πρόσταγμα, ἀποπεμψάμενος τὴν Ινώ, καὶ ἐπιγήμας Νεφέλην, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς δύο παῖδας, Ελλην τε καὶ Φρίξον· μιγνύμενον δὲ αὐτὸν λάθρα τῇ Ινοῖ, καταπλεύσασα ἡ Νεφέλη ᾤχετο, πάλιν δὲ τῆς οἰκίας ἐπικρατήσασα ἡ Ινώ, ἐπιβουλεύει τοῖς τῆς Νεφέλης παισίν· εὑροῦσα οὖν τινα μηχανήν, [9] ἔφρυξε τὸν πυρὸν διὰ τὸ μὴ ἀναφῦναι. καὶ δὴ πολλῆς οὔσης ἀκαρπίας ἐν τῇ χώρᾳ, ἔπεμψαν οἱ Αθηναῖοι θεοπρόπους εἰς Πυθώ· ἡ δὲ Ινὼ ὑπέθετο τοῖς μάντεσι τοιοῦτόν τινα χρησμὸν κατὰ τοῦ Φρίξου λέγειν Αθάμαντι, ὡς διὰ τοῦτο σῖτον μὴ φύεσθαι, μηδὲ τὰ λοιπὰ τῶν σπορίμων, ὅτι τῶν τῆς Νεφέλης παίδων χρεία τοῖς θεοῖς εἶναι τυθῆναι. πυθόμενος οὖν [10] παρὰ τῶν θεοπρόπων ὁ Αθάμας τὸ λόγιον, καὶ ἀναγκασθείς, μεταπέμπεται ἐκ τῶν ἀγρῶν τὸν Φρίξον, σφαγιάσαι βουλόμενος. προφάσεως δὲ χάριν ἐκέλευσεν [11] αὐτὸν ἄγειν ὅ, τι κάλλιστον πρόβατον ἐν τοῖς θρέμμασιν εἰς ἱερουργίας ὑπάρχει. μυθολογεῖται δέ, ὅτι παραγενομένῳ τῷ Φρίξῳ μετὰ τῆς ἀδελφῆς, κατά τινα δαίμονος ἐπιφάνειαν ἀνθρωπίνῃ βοῇ λαλῆσαι τὸν κριόν, καὶ πᾶσαν αὐτῷ τὴν ἐπιβουλὴν ἀναγγεῖλαι· κελεῦσαί τε αὐτὸν μετὰ τῆς ἀδελφῆς, προκαθίσαι τὰ νῶτα, ὅπως τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον ἐκφυγεῖν δυνηθῶσιν. ἕτεροι δὲ λέγουσιν, ὅτι Νεφέλη Φρίξον καὶ τὴν Ελλην ἁρπάζει, καὶ παρ' Ερμοῦ λαβοῦσα χρυσόμαλλον κριὸν ἔδωκεν· ἐφ' οὗ φερομένων διὰ τοῦ ἀέρος μετὰ πολλῆς τῆς βίας συνέβη τὴν Ελλην μὴ δυναμένην ἀντέχειν. καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ἱστορίας ταύτης ζήτει εἰς τὴν ἑτέραν ἱστορίαν τὴν ὁμοίαν αὐτῇ, ὡς ὄπισθεν ἔφη. Θέτις.] ἡ θάλασσα, ὅτι ἡ θέσεως αἰτία· συναχθέντος γὰρ τοῦ ὕδατος, κατ' ἀρχὰς ἐφάνη ἡ ξηρά, καὶ γέγονε τοῦ παντὸς ἡ εὐκοσμία.

EMENDATIONES.

[1] Prius hæc ita indistinctè legebantur, ἀνατέλλειν, τὸ ἀμφιμήτριον ἐξέδωκα. Vult Scholiastes se vocem hanc prius explicasse. Cæterum lepide errârunt nonnulli, qui interpunctione decepti putarunt Cernen vocatam fuisse Amphimetrium. [*] Ex Bar. Grav. & Phavorino, cujus etiam Lexicographi authoritate lege, γρῶ, τὸ ξέω, καὶ ἐσθίω. Grav. quoque pro σείω habet ξέω. [2] Ανέσπασαν ex omnibus MSS. reposui pro ἀνεσπάσθαι. [3] Χαλδαϊκόν, quod prius legebatur, mutavi in Χαλκιδικόν. Unde probe sequitur ἤτοι Ατθικῆς διαλέκτου nam Chalcis, Lycophronis patria, ob Atheniensi colonia habitata est, docente Strabone lib. XII. Hanc autem correctionem postea confirmat ipse Tzetzes ad v. 252. Πέφρικα (loquit) ἀντὶ τοῦ πεφρίκασι, καὶ τὰ ὅμοια. Χαλκιδικῶς, ἤτοι Ατθικῶς, διαλέκτῳ καὶ τὸ ἐσχάζοσαν, καὶ εἴχοσαν, καὶ τὰ ὅμοια. [*] Ex Grav. [4] Λέαρχον reposuit Gerbelius pro Λίαρχον, consentientibus omnibus MSS. [5] Σφαγιάσαι ex utroque MSS pro σφαγιάσασθαι. [6] Ita restitui ex Bar. prius scriptum fuit, ἡ δὲ παρ' Ερμοῦ λαβοῦσα χρυσόμαλλον κριόν, ἔδωκεν ἐφ' οὗ &c. [*] Ista inserui ex Bar. [7] Αἰήτης reposui pro Αἰήτου ex fide omnium MSS. Phryxus enim ob Æetâ Colchorum rege exceptus hospitio est. [*] Ex Grav. [8] Σχοινέα, pro Σχοινίαν, ex Seld. cui consentit Apollonii Scholiastes lib. II. v. 1147. ubi ait ἐξ Αθάμαντος καὶ Θεμιστοῦς γενέσθαι παῖδας Σχοινέα, Ερυθρόν, Λεύκωνα, &c. Ibidem Πτῶον, pro Πτελέαν, ex omnibus MSS. [9] Εφρυξε reposui pro ἔφεξε ex emendatione Gerbelii. Cæterum deest toto hæc Fabula in utroque MSS. [10] Prius scriptum fuit, περὶ τῶν θεοπρόπων. [11] Ita emendavi, cum prius scriptum esset, αὐτὸν ἄγειν ὅτι &c.

Ἰουλόπεζοι θεῖνον εὐῶπες σπάθαις	Julipedes pulcræ ſulcabant remis
Πελαργοχρῶτες, αἱ Φαλακραῖαι κόραι,	Ciconipelles Phalacrææ filiæ,
Ὑπὲρ Καλυδνῶν λευκὰ φαίνουσαι πτίλα,	Ultra Calydnas albas oſtendentes alas,
[a] Ἄφλαστα, καὶ φώσωνας [b] ὠργυιωμένους,	Roſtraque, & expanſa vela,
Ἀπαρκτίαις πρηστῆρος αἴθωνος πνοαῖς.	Septentrionalibus turbinis acuti flatibus:
Ἡ δ' ἔνθεον σχάσασα βακχεῖον στόμα	Cum divinum reſolvens os fatidicum
Ἄτης ἀπ' ἄκρων βουπλανοκτίστων λόφων,	E ſummis Ates vaccivagis collibus,
Τοιῶνδ' ἀπ' ἀρχῆς [c] ἦρχ' Ἀλεξάνδρα λόγων.	Tales exorſa eſt Alexandra ſermones.

VARIANTES LECTIONES.

a Al. ἄπλαστα, *Phavorinus* legit ἄφλαστα. Verba ejus hæc ſunt, φάσωνα. εὐθέων, φωσσώνιον λευκόν τι, ὅτω συνδόνιον. ὡς καὶ τὸ ἀφορισμένον ἱστίον τῆς νηός, ὡς παρὰ Λυκόφρονι, Ἄφλαστα καὶ φώσωνας ὠργυιωμένους. b Ὠργυιωμένους habent Codd. MSS. eandemque lectionem in Scholiis repetunt. Ὀργυιωμένους *Etymologus*, qui tamen in edit. *Venetiana* ὠργυιωμένους legit. c Al. ἦρχε Κασσάνδρα.

23. Ἴουλος.] σκώληξ πολύπους μακρὸς ἀεὶ τοίχους ἀναρχόμενος, ᾧ παρεικάζει τὰς Ἀλεξάνδρου ναῦς, διὰ τὰς κώπας. ἐγὼ δὲ μίαν λέγω ναῦν Ἀλεξάνδρου, καὶ βαρβαρικὸν πλοιάριον ὄν, [1] ἑκατὸν γὰρ μόνους στρατιώτας ἔχον, ἔπλευσεν εἰς Ἑλλάδα. ἴουλος δὲ σημαίνει τέσσαρα, τὸν σκώληκα τοῦτον, τὸ ἐξάνθημα τῶν γενείων, τὴν συστροφὴν τῶν τριχῶν, καὶ τὸν ὕμνον, ὥς φησιν Ἐρατοσθένης ἐν Ἑρμῇ,

Ἡ χερνῆτις ἔριθος ἐφ' ὑψηλῷ πυλεῶνος,
Δαιδαλέης στείχουσα καλὰς [2] ᾔειδεν ἰούλους.

* Ἡ ἴουλος ζῶον ἐστὶν ἐν τῇ θαλάσσῃ πολύπουν· ἐξ αὐτοῦ δὲ αἱ νῆες ἰουλόπεζοι λέγονται, πέζα γὰρ ὁ πούς, παρὰ τὸ πέδον τὸ ὁμαλόν, τοῦτο δὲ παρὰ τὸ ἕζω τὸ κάθημαι. πόδες δὲ τῆς νηός, κυρίως μὲν οἱ οἴακες, ἤ καὶ αἱ κῶπαι.* Πέζα.] πούς, παρὰ τὸ πέδον. Εὐῶπες.] εὐόφθαλμοι, διὰ τὰς ὀπάς, ὅθεν ἐν τῷ πλεῖν κινοῦσι κώπας. Σπάθαις.] κώπαις.

24. Πελαργοχρῶτες.] λευκόχροοι, διὰ τὰ [3] λαίφη. Φαλακραῖαι. Ἰδαῖαι, ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου, τὸ ἀπεσχισμένον· τέσσαρα γὰρ ἀκρωτήρια Ἴδης, Φαλάκρα, Λεκτόν, Γάργαρον, καὶ Πέργαμον. τινὲς δὲ ἐκεῖθεν, ἤγουν ἐκ τῆς Φαλάκρας, λέγουσι τμηθεῖσαι τὰ ξύλα τὰ εἰς τὴν ναυπηγίαν τῶν Ἀλεξάνδρου πλοίων, ἔκτοτε δὲ τοῦτο τὸ ὄρος ψιλωθὲν [4] Φαλάκραν κληθῆναι, * διὰ τὸ φαλακρωθῆναι αὐτὸ ὑπὸ τοῦ Φερέκλου, εἰς τὴν τῶν νεῶν κατασκευήν.* Κόρας δὲ Φαλάκρας εἶπε τὰ πλοῖα, ὡς ἐκ τῶν τῆς Φαλάκρας ξύλων ναυπηγηθέντα.

25. Καλύδναι.] νῆσοι Τροίας, ἀπὸ τινος Καλύδνου. Λευκὰ πτίλα.] τὰς κώπας, ὅτι ὑπ' αὐτῶν λευκαίνεται τὸ ὕδωρ πληττόμενον· πτίλα, τὰ πτερά, [5] παρὰ τὸ ἐν τῷ πέτεσθαι πάλλειν καὶ κόπτειν τὸν ἀέρα.

26. Ἄφλαστα] ἀσυνδετον, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν, καὶ ἄφλαστα. ἄφλαστα δὲ λέγονται πρύμναι, ὅτι αἱ πρύμναι τῶν πλοίων τῶν βαρβαρικῶν καὶ στρατιωτικῶν θεοὺς γεγραμμένους εἶχον, ἃ δὴ σεσόβησαν οὐκ ἄν τις ἔκαυσε. τὰ δὲ τῶν λοιπῶν πλοίων ἄφλαστα πῶς εἴποι, εἰσεὶ εὔφλαστα καὶ εὔκαυστα. εἰ γάρ τις πῦρ αὐτοῖς ἐπιβάλλῃ, συντόμως καίονται. διὰ τὸ εἶναι πεποικιλμένας. Φώσωνας.] τὰ λαίφη, τὰ ἄρμενα, παρὰ τὸ φῶ, τὸ λαμπρύνω· λευκὰ γάρ. ἢ παρὰ τὸ φυσᾶσθαι ὑπ' ἀνέμων, φύσωνες καὶ φώσωνες. Ὠργυιωμένους.] ἐκτεταμένους, ἡπλωμένους. ἢ ἀπὸ τῆς ὀργυιᾶς, ἤτοι τῆς ἐκτάσεως τῶν χειρῶν. ἢ καὶ ἀπὸ τοῦ ὀργῶ, τὸ ὁρμῶ. ὀργᾷν δέ, τὸ ἐκ γῆς συντόμως ὁρμᾶν τι [6] τῶν φυτῶν, ἢ τῶν βοτανῶν. ὠργυιωμένους, καὶ μετὰ προσγραφῆς τοῦ ι δεῖ γράφειν * καὶ δίχα προσγραφῆς.* τὰ γὰρ διὰ τοῦ ιω θηλυκὰ τῷ ι προσγράφοντα, μιᾷ, ἀρπυιᾷ, μαστυιᾷ. τὸ δὲ ἀγυιᾷ, καὶ ὀργυιᾷ διαφέρεται.

27. Ἀπαρκτίαις πνοαῖς] τοῦ ἀπ' ἄρκτου πνέοντος· τοῖς γὰρ ἀπὸ Τροίας πλέουσιν εἰς Ἑλλάδα, φορὸς καὶ οὔριος ἄνεμος ὁ ἀπαρκτίας Βορρᾶς. Πρηστῆρος αἴθωνος] καυστικοῦ ὀξέος.

28. Ἔνθεον] θεῖον, μαντικόν. Σχάσασα] ἀνοίξασα. Βακχεῖον] τὸ δίκην τῶν Διονύσου Βακχῶν ξένα φθεγγόμενον.

29. Ἄτης] ἤγουν βλάβης. λόφον ἄτης, καὶ βουπλανόκτιστον, τὴν Τροίαν λέγει· Ἠλέκτρας γὰρ τῆς Ἄτλαντος καὶ Διός, Ἰασίων καὶ Δάρδανος, καὶ Ἰασίων μὲν Δήμητρι ἐρασθεὶς κεραυνοῦται· Δάρδανος δὲ κατακλυσμοῦ γεγονότος, ἐκ Σαμοθράκης [7] εἰς τὴν ἀντίπεραν γῆν ἐπεραιοῦτο, καὶ τὴν νῦν Τροίαν ἔμελλεν κτίζειν. χρησμὸς δὲ τοῦτον κωλύει κτίζειν τὸν λόφον τοῦτον, εἰπὼν βλάβην γενέσθαι τοῖς αὐτὸν κατοικήσασι. κωλυθείς, κτίζει τὴν Δαρδανίαν, πρότερον Σκαμάνδρου λόφον καλουμένην, βασιλεύοντος τότε τῶν Τρωϊκῶν μερῶν Τεύκρου τοῦ Σκαμάνδρου καὶ Ἰδαίας νύμφης· οὗ Σκαμάνδρου τὴν ἀδελφὴν Βάτειαν λαβὼν ὁ Δάρδανος, ἣν καὶ ὁ Λυκόφρων [8] Ἀρίσβην λέγει, γεννᾷ Ἶλον καὶ Ἐριχθόνιον, ὧν Ἶλος ἄπαις τελευτᾷ· Ἐριχθόνιος δὲ ἐξ Ἀστυόχης τῆς Σιμόεντος, γεννᾷ Τρῶα. Τρωὸς καὶ Καλλιρρόης τῆς Σκαμάνδρου, Ἶλος καὶ ἕτερος. ὃς Ἶλος εἰς Φρυγίαν ἐλθών, ἐν Πειραίῳ ἐμαντεύσατο· ἔχρησε δὲ αὐτῷ ὁ Πειραιοῦ Ἀπόλλων, μὴ κτίζειν τὸν λόφον τοῦτον, ἄτης γὰρ αὐτὸν εἶναι. διὸ καὶ Δάρδανος αὐτὸν [9] οὐκ ἔκτισεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπὸ τὴν Ἴδην Δαρδανίαν, πρότερον Σκαμάνδρου λόφον καλουμένην. ἐν Φρυγίᾳ γοῦν ἀγῶνα ὑπὸ τοῦ βασιλέως τιθέμενον ὁ Ἶλος εὑρών, νικᾷ [10] πάλην καὶ λαβὼν ἐκ τοῦ βασιλέως ἆθλον [11] ν' κόρας, καὶ ν' κόρους, ἐκ τοῦ χρησμοῦ εἵπετο βοΐ πλανηθείσῃ ἐκ Μυσίας, ὅπως ἀφικομένη ἐπὶ τὸν λεγόμενον τῆς Φρυγίας Ἄτης λόφον κατακλίνῃ, ἔνθα πόλιν κτίσας ὁ Ἶλος, Ἴλιον ἐκάλεσε. Βουπλανόκτιστος δὲ λέγεται, διὰ τὸ πλανηθείσῃ βοῒ εἵπεσθαι. Λύσιμος ὁ Λαμψακηνός φησιν, ὅτι τοῦ Ἴλου ἐν τῇ Μυσίᾳ νεμομένας βοῦς, ἔχρησεν αὐτῷ Ἀπόλλων, ἐκεῖ κτίζειν πόλιν, ἔνθα ἂν ἴδῃ μίαν τῶν βοῶν αὐτοῦ πεσοῦσαν. μία οὖν τῶν βοῶν αὐτοῦ ἀποσκιρτήσασα, ταύτην ἐδίωκεν· ἡ δὲ ἐκλάσασα, κατέπεσεν ἔνθα νῦν ἐστὶν ἡ Ἴλιος. ὁ δὲ Ἶλος τοῦ χρησμοῦ μνησθείς, ἐκεῖ πόλιν ἔκτισεν, καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ Ἴλιον ὠνόμασεν. Ἄκρων λόφων] τῶν ὑψηλῶν, ἐν γὰρ ἐκείνοις τοῖς μέρεσιν ἦν πύργος τῆς Κασάνδρας.

EMENDATIONES.

1 Ita reſtitui ex *Seld.* ἑκατὸν γὰρ στρατιώτας ἔχον *Bar.* ἑκατὸν καὶ μόνους στρατιώτας ἔχον *Impreſſ.* Codd. 2 Ἤειδεν pro ᾄδεν ex *Bar.* & *Grav.* * Hæc addo ex *Bar* & *Grav.* 3 Λαίφη pro λαιφ ex *Seld.* 4 Φαλάκραν pro Φαλάκρα ex omnibus *MSS.* * Hæc inferui ex *Bar.* & *Grav.* 5 Παρὰ pro περὶ ex *Seld.* 6 Ita emendavi ex fide *Seld.* prius ſcriptum fuit τῶν φυτῶν. ἢ τῶν βοτανῶν ὠργυιωμένους. * Hæc addo ex *Bar.* & *Grav.* quæ videntur è contextu excidiſſe, ut patet ex ſequentibus. 7 Sic lego ex *Bar.* & *Grav.* εἰς ἀντίπεραν γῆν, *Impreſſ.* 8 Ἀρίσβην pro Ἀρισβὴν ex *Bar.* & *Grav.* Quinetiam Poeta noſter poſtea fœminam hanc Ἀρίσβην appellat, verſ. 1308. Γήμας Ἀρίσβην Θρῄσσαν εὐγενῆ κόρην. 9 Οὐκ ἔκτισεν pro ἔκτισεν. 10 Πάλην pro πάλιν poſui. 11 Πεντήκοντα κόρας, καὶ πεντήκοντα κόρους *Grav.*

31. Αἱ

[a] Αἲ αἲ τάλαινα θηλαμὼν κεκαυμένη,	Heu! heu! misera Nutrix incensa,
Καὶ [b] πρόσθε μὲν πεύκῃσιν οὐλαμηφόροις	Ac prius quidem navibus turmiferis
[c] Τριεσπέρου λέοντος, [d] ὅν ποτε γνάθοις	Trinoctis Leonis, quem aliquando maxillis
Τρίτωνος [e] ἠμάλαψε κάρχαρος κύων.	Asper Tritonis canis deglutivit.
Ἔμπνους δὲ δαιτρὸς [f] ἡπάτων φλοιδούμενος,	Vivus autem dissector intestinorum ambustus,
Τινθῷ λέβητος ἀφλόγοις ἐπ' ἐσχάραις	Jubas capitis destillavit

VARIANTES LECTIONES.

a Al. Αἲ αἲ. b al. Πρόσθεν c Τριεσπέρου Barocc. Camers in suis Collectaneis. d Ὅν ποτ' ἐν γνάθοις Bar. aliique. e Ἠμάλαψε cum spiritu aspero Baro. Camers, atque ita legisse videtur Canterus. f Ἐγκάτων Seld.

31. Αἲ αἲ] ἐπίφθεγμα θρηνητικόν, ὃ πάντες οἱ νῦν βαρύνουσι, [1] Στέφανος δὲ καὶ Μελάμπους περισπᾶν ἀξιοῦσι, λέγοντες τουτονὶ τὸν κανόνα· Τὰ εἰς αι δίφθογγον λήγοντα ἐπιρρήματα, ἂν ἐπὶ τέλους ἔχωσι τὸν τόνον, περισπῶνται· ἰατταταῖ, παπαῖ, αἰαῖ, καὶ τὰ ὅμοια, πλὴν τοῦ βαβαί, καὶ τοῦ ναί, ἐγὼ δὲ φημι καὶ τοῦ οὐαί. Θηλαμών] τροφός, ἐκ τοῦ θηλῶ, θηλαμών. τροφὸν δὲ αὐτῆς τὴν Τροίαν καλεῖ.

* 32. Πρόσθε] * σημείωσαι ἐκ τούτου, ὅτι καὶ τὰ εἰς θε ἐπιρρήματα, φωνήεντος ἐπιφερομένου, τὸ ν [2] ἐφέλκουσι, συμφώνου δὲ οὐκ. ὅτι Πεύκῃσι.] πεύκαις Ἰωνικῶς, τροπῇ τοῦ α τῆς αι διφθόγγου εἰς η, μονωθέντος καὶ τοῦ ἰῶτα προσγεγραμμένου. πεύκη δέ ἐστι, ξύλον πρὸς πλοίων κατασκευὴν ἐπιτήδειον. ἀπὸ δὲ τοῦ ποιοῦντος τὸ ποιηθὲν εἶπεν, ἢ ἀπὸ τοῦ περιέχοντος τὸ περιεχόμενον. Οὐλαμηφόροις.] * Ταῖς ὀλεθρίαις, ἢ ταῖς * οὐλαμὸν καὶ πόλεμον φερούσαις.

33. Τριεσπέρου λέοντος.] ὅτε Ἀμφιτρύων ἐπὶ Τηλεβόας ἐστράτευσεν, ἐκδικῆσαι θέλων τὸν φόνον τῶν ἀδελφῶν Ἀλκμήνης, καὶ τοῦ ταύτης πατρός, Ζεὺς τρεῖς ἑσπέρας εἰς μίαν μεταβαλών, συνεκάθευδε τῇ Ἀλκμήνῃ· κατὰ δὲ τὴν αὐτὴν ἑσπέραν καὶ Ἀμφιτρύων παλινοστήσας, συγκαθεύδει τῇ γυναικί. ἡ δὲ διδύμους παῖδας γεννᾷ· ἐκ Διός, Ἡρακλέα· ἐκ δὲ Ἀμφιτρύωνος, Ἰφικλῆ. διὰ τοῦτο τριέσπερον αὐτὸν λέγει. Τὰς δ' ἀλληγορίας εἰ μή τις τινὰς ἀναγκαίας, διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἱστοριῶν ἐατέον, ὅτι οὐδὲ πρέπον ἐστὶν ἀλληγορεῖν ἐνταυθοῖ, ἐπεὶ γὰρ μυθικῶς πάντα γράφει. [3] τὸ μὲν οὖν περὶ τῶν τριῶν ἑσπερῶν οὕτω τινὲς φάσκουσιν, ἐγὼ δὲ τριέσπερον τὸν Ἡρακλέα λέγω καλεῖν τὸν Λυκόφρονα, διὰ τὸ ἐν τῷ κήτει τρεῖς ἡμέρας ποιῆσαι, ἃς ἑσπέρας καλεῖ διὰ τὸ ἀφώτιστον καὶ σκοτεινὴν εἶναι τὴν γαστέρα τοῦ θηρίου. τὸ δὲ περὶ τοῦ Διὸς οὕτως νοητέον, ὅτι τις βασιλεὺς τρεῖς ἡμέρας συνέχαιρε καὶ συνεκάθευδε Ἀλκμήνῃ, ἀποδημοῦντος Ἀμφιτρύωνος· ἐπεὶ δὲ τὸ καθεύδειν μετὰ γυναικῶν νυκτὸς ἔργον ἐστί, ἐμυθεύσαντο ὅτι τρεῖς ἡμέρας μίαν ἑσπέραν ἐποίησε. Λέοντος.] λέοντα τοῦτον καλεῖ διὰ τὴν ἀλκήν, καὶ ὅτι τὸν ἄγριον [4] λέοντα τῆς Νεμέας συνθλάσας οἰκείαις χερσίν, ὅπλῳ καὶ σκεπαστηρίῳ ἐχρῆτο τῷ δέρματι [5] τούτου, ὡς ὄντι ἀτρώτῳ.

34. Τρίτωνος.] κυρίως υἱὸς Ποσειδῶνος καὶ Ἀμφιτρίτης, τὰ μὲν ἄνω μέχρι καὶ ὀμφαλοῦ ἄνθρωπος, τὰ * δὲ * ἐξ ὀμφαλοῦ καὶ ἔραιε δελφίς, καί, οἷον εἰπεῖν, ὡς ἂν ἰχθυοκένταυρος. νῦν δὲ Τρίτωνα τὸν Ποσειδῶνα καλεῖ, Τρίτωνος δὲ τὸ κῆτος κύνα. Ἡ δὲ ἱστορία αὕτη· τῶν θεῶν βουλομένων δῆσαι τὸν Δία, γνοὺς τοῦτο ὁ Ζεὺς ἐκ τῆς Θέτιδος, τοὺς μὲν ἄλλους θεοὺς ἔπεισε, Ποσειδῶνα δὲ σὺν Ἀπόλλωνι ὀργῇ θητεῦσαι τῷ Λαομέδοντι, καὶ πυργῶσαι τὴν Ἴλιον ἀπέστειλεν. ὁ οὖν Λαομέδων τὸν μὲν Ἀπόλλωνα ἱερείαις ἐτίμησε· Ποσειδῶν δὲ ἐπεὶ μετὰ τὸν τεταγμένον χρόνον τὸν τῆς λατρείας μισθὸν οὐκ ἐδέξατο, ἀγανακτῶν κατὰ Λαομέδοντος ἔπεμψε κῆτος δεινότατον, ὅσπερ καὶ τὴν χώραν * κατέκλυσεν ἀπὸ τῆς θαλάσσης. ἐκ χρησμοῦ δὲ Λαομέδων ἀναγκασθείς, Ἡσιόνην τὴν θυγατέρα κοσμήσας βασιλικῶς, ὡς πρὸς συνουσίαν τῷ κήτει ἐξέθετο. διερχόμενος δὲ Ἡρακλῆς * μετὰ τοῦ Ἰάσονος μέλλοντος πλεῖν ἐπὶ τὴν Κολχίδα γῆν λαβεῖν τὸ χρυσόμαλλον δέρας, ὃ ὁ δράκων ἐφύλαξε, προσωρμίσθησαν τῇ Ἰλίῳ, ἰδόντες δὲ τὴν Ἡσιόνην ἐν τῷ αἰγιαλῷ δεδεμένην, καὶ μαθόντες τὴν αἰτίαν, ὁ Ἡρακλῆς εἶπε δυνατῶς ἔχειν ῥύσασθαι ταύτην, * καὶ ὑποσχεθεὶς παρὰ Λαομέδοντος ἀθανάτους ἵππους λαβεῖν, οὓς ἐδεδώκει αὐτῷ ἀντίποινα παρὰ τοῦ Διὸς τὸν Γανυμήδην ἁρπάσαντος, ἀδελφὸν ὄντα τοῦ Λαομέδοντος, χωστὸν τεῖχος ποιήσας, καὶ στὰς ὡπλισμένος περὶ τὸ στόμιον, ὡς κεχηνὸς [6] ἐποίει τὸ κῆτος, ἀθρόως τῷ τούτου ἐμπεπήδηκε στόματι. τρισὶ δὲ ἡμέραις ἔνδοθεν κατακόπτων [7] αὐτό, ἐξῆλθεν ἀποβεβληκὼς καὶ τὴν τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς τρίχωσιν. μὴ δεξάμενος δὲ παρὰ Λαομέδοντος τὰ ὑπεσχημένα, ἓξ ναῦς ἀνδρῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος πληρώσας, παραγεγονὼς πάλιν πορθεῖ τὴν Ἴλιον, Τελαμῶνος πρώτου τὸ τεῖχος ῥήξαντος, καὶ εἰσβάντος, καὶ Λαομέδοντα μετὰ τῶν ἐκείνου υἱῶν ἀνελὼν Ἡρακλῆς, πλὴν Ποδάρκου, τοῦ καὶ Πριάμου καλουμένου, καὶ Ἡσιόνης, τὴν πόλιν πιμπρᾷ. Ἡσιόνην δὲ γέρας δίδωσι Τελαμῶνι, ὡς ἀριστεύσαντι, ἐξ ἧς ὕστερον Τελαμὼν τὸν Τεῦκρον γεννᾷ. τότε δὲ Ἡρακλῆς καὶ τῇ Ἡσιόνῃ χαρίζεται, ὃν ἂν θέλῃ τῶν αἰχμαλώτων ῥύσασθαι· ἡ δὲ τὴν ἑαυτῆς δοῦσα καλύπτραν, τὸν ἀδελφὸν [8] ἑαυτῆς Ποδάρκην ἐπρίατο, ὅθεν ἐκλήθη καὶ Πρίαμος. Ἠμάλαψεν.] ἔκρυψε, κυρίως δὲ τὸ ἐθέρισεν, ἀμάλη γὰρ λέγεται τὸ χειρόβολον τῶν ἀσταχύων. ἀμαλάπτω, ἐξ οὗ καὶ ἠμάλαψε. Κάρχαρος.] ὁ ὀξυόδους κύων, νῦν δὲ τὸ κῆτος. κάρχαρος, ὁ κεχαραγμένους ἔχων τοὺς ὀδόντας, ἤτοι κεχηνότας.

35. Φλοιδούμενος] φλογιζόμενος· γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ [9] φλογὶ οἰδούμενος, φλογοιδούμενος καὶ φλοιδούμενος.

36. Τινθῷ.] τῷ καύσει καὶ χαυρώματι, παρὰ τὸ τίνω, τὸ ἀποδίδωμι, καὶ τὸ θῶ, τὸ τίθημι, τινθὸς καὶ τινθός, καὶ πᾶν χαύρημα, καὶ ἡ γαστήρ, πρὸς ἣν [10] τίνομεν καὶ ἀποτιθέμεθα. Λέβητα.] τὸ κῆτος λέγει, καὶ ἀφλόγους ἐσχάρας, τὴν ἐν σπλάγχνοις ὁμοίαν τοῦ κήτους θέρμην.

EMENDATIONES.

1. Στέφανος Grav. * Τὰ Grav. idque addendum putavit Gerbelius, quod alioqui nesciatur de quo subinferat Canonem. 2 Ἐφέλκουσι ex Grav. pro ἐφελκύουσι. * Ex Grav. 3 Sic lego ex Grav. τὸ μὲν περὶ τῶν Impress. 4 Λέοντα reposui pro λέοντος ex Grav. constructione id exigente. 5 Τούτου, pro τοῦ δ. ex Grav. * Ex Grav. * Ex Grav. & Bar. 6 Ἐποίει reposui ex Bar. quod quidem rectius mihi videtur, quam quod antea ferebatur ἐποιεῖ, & lectionem nostram confirmat Thovorsus in v. Ποσειδῶν. 7 Αὐτὸ potius scribendum videtur cum omnibus MSS quam αὐτὸν cum Impressis. 8 Ἑαυτῆς pro αὐτῆς, ex Grav. 9 Φλογὶ οἰδούμενος reposui pro φλογὸς οἰδούμενος, ex fide utriusque MSS. Gerbelius reponendum putavit φλογῷ. 10 Τίνομεν, pro τίθεμεν, ex Grav.

Σμήριγγας ἐστάλαξε [a] καυδείας πέδῳ	In calido campo, in ollæ focis non ignitis
Ὁ [b] τεκνοῤῥαίστης, λυμεὼν ἐμῆς πάτρας·	Infanticida, patriæ vaftator meæ :
Ὁ δ' δευτέραν τεκοῦσαν ἄτρωτον βαρεῖ	Qui alteræ matri invulnerabili pectus
Τύψας ἀτράκτῳ στέρνον, ἔν τ' αὐλῷ μέσῳ	Gravi vulneravit fagitta, & in ftadio
Πατρὸς παλαιστοῦ χερσὶν ὀχμάσας δέμας,	Patris Luctatoris corpus manibus fuftulit,
Κρόνου παρ' αἰπὺν ὄχθον, ἔνθα γηγενοῦς	Apud altum Saturni collem, ubi terrigenæ
Ἵππων ταρακτὴς ἔστιν [c] Ἰσχένου τάφος·	Equos turbans eft Ifcheui fepulcrum :

VARIANTES LECTIONES.

a Καυδίας Bar. b Τεκνοῤῥαίστης ὁ λυμεὼν Steph. c Quidam legere malunt Δαίου, vide Canteri notas.

37. Σμήριγγας.] τρίχας. παρὰ τὸ * μόρω τὸ * μερίζω μερίσω, μέριγξ καὶ μήριγξ, εἰς πολλὰ γὰρ καὶ λεπτὰ ἐμερίσθησαν αἱ τρίχες, καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ σμήριγξ. Καυδείας.] ὁ κεφαλὴ, παρὰ τὸ κεῖσθαι ἐν αὐτῇ τὰ δέοντα· τὸ γὰρ λογιστικὸν ἐν αὐτῇ, κἂν ἕτεροι περὶ τὴν καρδίαν φασὶν· ἢ τῷ λέγεται καύδεια, ἢ ἀπὸ ὁμοιότητος τῆς καυδείας βοτάνης, ἥτις καυδεία λέγεται, ὅτι καύματι καὶ ὕπνῳ δέει τοὺς ταύτην φαγόντας, ὑπνωτικὸν γὰρ τὸ φυτόν. Πέδῳ.] νῦν ἐν τῇ γαστρὶ τοῦ κήτους.

38. Ὁ τεκνοῤῥαίστης.] Ἡρακλῆς. μετὰ τὸ Κερβέρου ἀναγωγὴν ἐς [1] Θήβας ἐλθὼν, Λύκον Θηβῶν βασιλεύοντα, καὶ βιαζόμενον Μεγάραν τὴν Κρέοντος θυγατέρα, γυναῖκα δὲ Ἡρακλέους, ὁ Ἡρακλῆς τοξεύσας * τὸν βασιλέα ἀνεῖλε. μανίᾳ δὲ διὰ τοῦτον συσχεθεὶς τῆς Ἥρας ὀργῇ, καὶ τὴν ἰδίαν γυναῖκα ταύτην Μεγάραν, καὶ τοὺς τέσσαρας παῖδας αὐτοῦ τοξεύσας ἀνεῖλεν, Ὀνίτην, Θηρίμαχον, Δηικόωντα, καὶ Κρεοντιάδην, ὁ δὲ Πίνδαρος ὀκτὼ λέγει παῖδας Μεγάρας καὶ Ἡρακλέους, τοὺς ἀναιρεθέντας αὐτῷ· ἕτεροι καὶ δύο υἱοὺς Ἰφικλέους τοῦ ἀδελφοῦ, σὺν τοῖς τῆς Μεγάρας παισὶ λέγουσιν ἀνελεῖν. Λυμεών.] ἤτοι φθορεὺς καὶ πορθητής. ἐῤῥέθη δὲ πάτρας [2] Ἰωνικῶς.

39. Δευτέραν τεκοῦσαν.] τὴν Ἥραν, ἣ ὡς μητρυιὰν αὐτοῦ, γυνὴ γὰρ ἦν τοῦ Διός. ἢ ὅτι αὐτὸν ἐθήλασεν, ὄντα παιδίον διὰ τοῦ κόλπου ἐγκαμφθὲν, πεισθεῖσα τῇ Ἀθηνᾷ. Ἄλλως. δευτέραν τεκοῦσαν τὴν Ἥραν λέγει, ὅ ὅτι αὐτὸν διὰ τοῦ κόλπου ἐξήνεγκεν, ὡς τίκτουσα καὶ τεκνοποιουμένη, καὶ ὅτε αὐτὸν ἐθήλασε πεισθεῖσα τῇ Ἀθηνᾷ, ἐλύπησεν αὐτήν. ἢ ὡς μητρυιὰν αὐτοῦ, γυνὴ γὰρ ἦν τοῦ Διὸς, ὅθεν αὐτῷ ὀνειδίζει, ὡς μὴ φεισαμένῳ τοῦ θηλαμόνος. καὶ Ὅμηρος·

> Τλῆ δ' Ἥρη, ὅτε μιν κρατερὸς παῖς Ἀμφιτρύωνος
> Δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν ὀϊστῷ τριγλώχινι
> 3 Βεβλήκει, τότε καί μιν ἀνήκεστον λάβεν ἄλγος.

Ἄτρωτον.] τὴν Ἥραν ὡς θεὰν, μὴ τιτρωσκομένην· ὅτε γὰρ Ἡρακλῆς ἐπολέμει τῇ 4 Πύλῳ καὶ τῷ πατρὶ Νέστορος Νηλεῖ, διὰ τὸ μὴ καθᾶραι αὐτὸν τοῦ φόνου Ἰφίτου, συμμαχοῦσαν καὶ τὴν Ἥραν Νηλεῖ κατὰ τὸν δεξιὸν τοξεύει μαζὸν ὀϊστῷ τριγλώχινι, καθά φησιν Ὅμηρος. τοῦτο δὲ ἐν μὲν Ὁμήρῳ καλλίστως ἀλληγορούμενον πέφυκε, νῦν δὲ παιδιῶδες κεῖται καὶ μυθικόν. Βαρεῖ ἀτράκτῳ.] δεινῷ βέλει.

40. Στέρνον.] τὸ στῆθος, παρὰ τὸ στεῤῥὸν τοῦ νοῦ εἶναι ἐνταῦθα. ἐκεῖ γὰρ ἡ καρδία καὶ τὸ ζωτικὸν, ὅθεν ὁ νοῦς τὰς δυνάμεις ἀρύεται. Ἔν τ' αὐλῷ μέσῳ.] ἐν μέσῳ τε τῷ διαύλῳ καὶ τῷ σταδίῳ.

41. Πατρὸς παλαιστοῦ.] Ἡρακλῆς καταπολεμήσας Αὐγείαν τὸν βασιλέα τῆς Ἤλιδος. Ἦλιν δὲ παῖδα καὶ Ἰφικλέος, διὰ τὸ μὴ λαβεῖν τὸν μισθὸν τὸν ὑπὲρ καθάρσεως τοῦ κόπρου τῶν βοῶν, καὶ τὴν Ἦλιν πορθήσας, ἐκ τῶν λαφύρων ἐκεῖσε ἀγῶνα τῷ Ὀλυμπίῳ Διῒ συνεστήσατο, καὶ Ὀλύμπιον τοῦτον ἐκάλεσεν, ἐτελεῖτο δὲ ὁ ἀγὼν, κατὰ πενταετηρίδα, ἢ τὸ σαφέστερον φάναι, κατὰ μῆνας πεντήκοντα. ἠγωνίζοντο δὲ οἱ ἀθληταὶ πένταθλον, καὶ ἐτίθεσαν ἄθλους· ὁ δὲ πένταθλος ἦν, πυγμὴ, δρόμος, δίαλμα, δίσκος, καὶ πάλη. ἐν τῇ καταρχῇ δὲ καὶ τῷ τεθέντι πρώτῳ ἀγῶνι, Ἡρακλῆς προσεκαλεῖτο εἰς πάλην τὸν βουλόμενον, οὐδενὸς δὲ τολμήσαντος, ὁ Ζεὺς παλαιστῇ εἰκασθεὶς, συνέμιξεν Ἡρακλεῖ, καὶ μάχει πολλῆς τῆς πάλης ἰσοπαλοῦς γενομένης, ὁ Ζεὺς φανεροῖ ἑαυτὸν τῷ παιδί. τὰ δὲ Ὀλύμπια πέντε ἡμέρας ἐτελεῖτο, ἀπὸ ια' τῆς Σελήνης μέχρι ὅλης ιε'. προεγυμνάζοντο δὲ πρότερον, ἡμέρας λ'. Ὀχμάσας.] ἐπιπιέσας, κρατήσας, ἐκ τοῦ ὄχος, καὶ πλεονασμῷ ὀχμὸς, καὶ ἐξ αὐτοῦ ὀχμάζω, τὸ ἐπίκειμαι. Δέμας.] τὸ ζῶν σῶμα, παρὰ τὸ διδόναι καὶ συνεστηκέναι. δέμας τὸ τεθνηκὸς, παρὰ τὸ δαμῶ, τὸ δαμάζω, τὸ δαμασθὲν καὶ λυθέν. καὶ σῶμα τὸ ζῶν, παρὰ τὸ σῶον εἶναι. σῶμα τὸ τεθνηκὸς, παρὰ τὸ σημεῖον εἶναι τοῦ ποτε ζῶντος. οἱ δὲ λέγοντες διαφέρειν σῶμα καὶ δέμας, ληροῦσιν.

42. 43. Κρόνου ὄχθον.] [5] ἡ Ὀλυμπία, πρῶτον γὰρ Κρόνιος λόφος ἐλέγετο. Γηγενοῦς.] τοῦ Γίγαντος· Ἑρμοῦ καὶ Ἱερείας υἱὸς Γίγας, Γίγαντος δὲ υἱὸς Ἴσχενος. λιμοῦ δὲ γεγονότος, ἐδόθη χρησμὸς, μὴ ἂν ἄλλως λυθῆναι τὸν λιμὸν, εἰ μὴ τῶν εὐγενῶν τυθῇ τις· πάντων τοίνυν ἀπαρνουμένων, ἠθέλησεν ὁ Ἴσχενος τυθῆναι. οὗ καὶ τυθέντος, ὁ τάφος δείκνυται περὶ τὸν καλούμενον Κρόνιον λόφον, πλησίον τοῦ καμπτῆρος τῆς Ὀλυμπίας. καὶ τιμαῖς πλείσταις αὐτὸν ἐτίμων, καθ' ἣν ἡμέραν ἐτύθη, καὶ ἀγῶνας συνίστων. λέγουσι δὲ αὐτὸν Ταράξιππον, ἐπειδὴ ἔστι ταράσσων καὶ θορυβῶν τοὺς ἵππους ἀγωνιζομένους, ἢ ἀέρι τινὶ καὶ [6] αἰόλῳ δυνάμει, ἢ δάφνης ἑστώσης περὶ τὸν τάφον, καὶ [7] σειομένων τῶν φύλλων αὐτῆς ταράσσεσθαι τοὺς ἵππους τῇ σκιᾷ τῶν φύλλων. καλοῦσι δὲ αὐτὸν Ταράξιππον, ἐπειδὴ οἱ ἀγωνιζόμενοι ἵπποι, ὅταν φθάνωσι ἐκεῖσε, ταράσσονται.

EMENDATIONES.

* Ex Grav. [1] Ita hunc locum emendavi ex fide Phavorini & omnibus MSS. prius autem fcriptum fuit ἐς Θήβας ἐλθὼν εἰς Λύκον Θηβῶν βασιλεύοντα, ἢ τὸν βασιλέα γυναῖκα βιαζόμενον &c. * Τὸν βασιλέα recte abeft ex Grav. [2] Ἰωνικῶς pro Ἰωνικοῦ ex Seld. [3] Ita reftitui locum hunc ex Homero, qui prius corrupte fcriptus erat. Βέβληκε τότε καί μιν ἀνήκεστον ἄλγος ἴσχεν. [4] Πύλῳ, pro πύλῃ, ex Grav. [5] Ἡ Ὀλυμπία repofui pro ὁ Ὀλυμπος, & paulo poft τῆς Ὀλυμπίας pro τοῦ Ὀλύμπου ex omnibus MSS. [6] Αἰόλῳ, pro ἄλλῳ, ope Grav. [7] Ex Grav. σειομένων αὐτῆς Impreffi.

Ὃ [a] τὸν θαλάττης Αὐσονίτιδος μυχοὺς	Qui maris Italici ſpecus
Στενοὺς [b] ὀπιπεύουσαν ἀγρίαν κύνα	Anguſtos obſervantem ſævam canem,
Κρημνῶν ὕπερ σπήλυγγος ἰχθυωμένην,	Supra ſcopulum piſcantem leænam,
[c] Ταυροσφάγον λέαιναν, ἣν αὖθις πατὴρ	Tauros mactantem occidit: quam rurſum pater,
Σάρκας καταίθων [d] λοφνίσιν [e] δομήσατο,	Corpore lampadibus combuſto, reſuſcitavit,
[f] Λέπτυνιν οὐ τρέμουσαν, [g] οὐδαίαν θεάν	Non timentem Proſerpinam, infernam deam:
Ἐξηνάριξεν ὅν ποτ' ἀξίφῳ δόλῳ	Quem quondam dolo necavit inermi

VARIANTES LECTIONES.

a Τοῦ Bar. aliique. b Ὀπιπλεύουσα Seld. c Al. Ταυροσφάγον d Al. λοφνίσι ſine ν finali, repugnante metro. e Al. δωμήσατο Seld. δωμήσατο quidem habet Bar. ſed iſti primæ ο ſuperſcribitur ω. eadem, ut videtur, mano; quod rurſum in Scholiis factum. f Verſum hunc non agnoſcit Seld. g Οὐδαίαν θεὸν Bar. alii etiam θεὸν habent.

44. Αὐσονίτιδος.] Ἰταλικῆς, ἀπὸ Αὔσονος τοῦ Ὀδυσσέως καὶ Κίρκης παιδός, ἄλλοι δὲ ἀφ' ἑτέρου Αὔσονος εἶπον. Αὐσονία δὲ κυρίως, ὡς Δίων γράφει [1] Κοκκειανὸς, ἡ τῶν Αὐρουγκανῶν γῆ μόνη λέγεται, μέσῳ Καμπανῶν καὶ Οὐολσκῶν παρὰ θάλασσαν κειμένη. συχνοὶ δὲ καὶ μέχρι τοῦ Λατίου Αὐσονίαν εἶναι ἐνόμισαν, ὥς τε καὶ πᾶσαν Ἰταλίαν ἀπ' αὐτῆς. [2] οἱ δὲ τραγικοὶ ἡμᾶς τοὺς Γραικοὺς Ἕλληνας Αὔσονας λέγοντες, αὐθεντικῇ ἀδείᾳ, καὶ ἡ ποιητικὴ τοῦτο ποιοῦσι. Μυχούς.] παρὰ τὸ μύω, τὸ κρύπτω.

45. Ὀπιπεύουσαν.] ἐπιτηρεύουσαν, βλέπουσαν· ἐκ τοῦ ὄπτω, τὸ βλέπω, παραγωγῶς ὀπιπεύω, καὶ Ἀττικῇ αὐξήσει ὀπιπεύω. Ἀγρίαν κύνα.] [3] τὴν Σκύλλαν θυγατέρα Φόρκυνος θαλασσίου, καταδύουσαν τινὰς τῶν παραπλεόντων τὸ Σικελικὸν πέλαγος. καὶ δὴ καὶ Ἡρακλῆς τὰς Γηρυονέως βοῦς ἐλαύνων ἐξ Ἐρυθείας, ὡς ἔμελλε περᾶν κατὰ τὸν πορθμὸν, τὸν μεταξὺ Ἰταλίας καὶ Σικελίας, ἁρπάσασα τῶν ταύρων τινὰς ἡ ῥηθεῖσα Σκύλλα, καὶ ἀνῃλώσατο, καὶ αὐτὴ ὑφ' Ἡρακλέους ἀναιρεῖται. ὕστερον δὲ καὶ πάλιν ὁ ταύτης πατὴρ Φόρκυς, καύσας καὶ ἀφεψήσας λαμπάσιν, ἐζωοποίησεν. ἣν δὲ, ὡς φασὶ, πρότερον ἡ Σκύλλα γυνὴ ἀξιέραστος, Ποσειδῶνι δὲ συνοῦσα, Ἀμφιτρίτης ζηλοτυπησάσης, καὶ φάρμακα ἐμβαλούσης τῇ πηγῇ, ἐφ' ἣ εἰώθει λούεσθαι, ἀπεθηριώθη. Λέαιναν δὲ αὐτὴν εἶπε, διὰ τὸ φοβερόν. Ταῦτα μὲν τὰ μυθώδη, τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως ἔχει· ἡ Σκύλλα περὶ τὸ Ῥήγιον τῆς Σικελίας ἐστὶν ἀκρωτήριον, ἐξέχον εἰς θάλασσαν, ὃ κάτωθεν πέτρας πολλὰς καὶ μεγάλας, ἔχουσι κοίλους τόπους καὶ σπήλαια, ἐν οἷς κρυπτόμενα θηρία θαλάσσια, τῶν δὲ πλοίων ἐν ταῖς πέτραις ἀκοντιζομένων ἐκ τοῦ τῆς Χαρύβδεως ὕδατος καὶ [4] συγκλωμένων, τοὺς ἄνδρας ἐσθίουσιν· ἡ Χάρυβδις δὲ καὶ ἡ Σκύλλα πλησίον εἰσίν· ἡ μὲν γὰρ Χάρυβδις περὶ Μεσσήνην ἐστὶν, ἡ δὲ Σκύλλα περὶ τὸ Ῥήγιον, ὡς ἔφην. τὸ δὲ Ῥήγιον Ἰόκαστος ἔκτισεν, [5] ὁ Αἰόλου, ὥς φησι Καλλίμαχος·

Ῥήγιον ἄστυ λιπὼν Ἰοκάστου Αἰολίδαο.

Ἡρακλῆς οὖν σοφώτατος ὢν, καὶ στρατηγικὸς, ὡς περιπλέων τούτους τοὺς τόπους μετὰ τῶν Γηρυόνου βοῶν, ἀπώλεσεν αὐτόθι τινὰς ἐξ αὐτῶν, καὶ ἀνεκάθαιρε τὸν τόπον τοῖς μηχαναῖς, ὅθεν ἐμυθεύσαντο τὴν Σκύλλαν αὐτὸν ἀνελεῖν· Φόρκυς δὲ, ἤτοι ἡ θάλασσα, ὁ ταύτης πατὴρ (ἡ γὰρ θάλασσα δυσχερῆ ταύτην ἐποίει) λαμπάσι πάλιν αὐτὴν ἀνεζώωσεν· ἤγουν ἥλιος κινήσας, ἢ χρόνοις πάλιν τῶν ὑφ' Ἡρακλέους ἀνακαθαρθέντων, καὶ τὸ μηχάνημα ἡ θάλασσα χώσασα, μετέστρεψε ταύτην εἰς τὴν ἀρχαίαν δυσχέρειαν.

46. Σπήλυγξ.] σπήλαιον· ἐτυμολογεῖται δὲ σπήλαιον, [6] παρὰ τὸ ἐσπασμένους τοὺς λάας εἶναι, καὶ ὑποκοριστικὸν σπήλυγξ, ἡ ἐσπασμένη λᾶιξ, [7] ἤτοι λίθος· ὅθεν καὶ ἄμεινον γράφεσθαι διὰ τοῦ ἰῶτα, ἔστι δὲ τὸ δίχρονον εἰς δίχρονον, διὰ τοῦ υ σπήλυγξ γράφεται. Ἰχθυωμένην.] ἰχθύας κρατοῦσαν [*] καὶ ἀγρεύουσαν. [*] ἢ δίκην ἰχθύος πλέουσαν, μυθικῶς γὰρ τὰ Λυκόφρονος νοεῖται.

47. Ταυροσφάγον.] ὡς φαγοῦσαν ἐκ τῶν Γηρυονείων ταύρων, αὐτὴν εἶπε λέαιναν, διὰ τὸ φονικόν. ταυροσφάγον δὲ, καὶ οὐ ταυροφάγον [*] διὰ τὸ μέτρον, ἢ Ἰωνικῶς, [*] οἱ γὰρ Ἴωνες ἔσθ' ὅτε μετὰ τοῦ σ λέγουσι, Θεόσδοτος, καὶ Θεόσδοτος, καὶ τὰ ὅμοια· οἱ Ἀττικοὶ δὲ ἀποβάλλουσι τὸ σ. κοινῶς δὲ ταυροσφάγος λέγεται, ὁ [8] σφάττων ταύρους. ταυροφάγος δὲ, ὁ τρώγων [9] ταύρους.

48. Σάρκας καταίθων ἐξέζεσε. Λοφνίς.] ἡ μεγάλη λαμπὰς, [10] λοφνίς τις οὖσα, ἡ λίαν, τουτέστι μεγάλως, φαίνουσα, καὶ συγκοπῇ λοφνίς. Δομήσατο.] ἐσχηματισμένη ἡ λέξις, ἀπὸ τῶν τεκτόνων καὶ δομητόρων, ἀντὶ τοῦ ἀνεζώωσεν, ἀνήγειρεν. τὸ δὲ δομήσατο, ἐμοὶ μικρὸν ἀρέσκει γράφειν, τὸ γὰρ μ ἐκτείνει αὐτὸ, ὡς τὸ φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη· κἂν κακεῖ τινες ἐδιπλασίασαν τὸ μ, διὰ τὸ μὴ ἀκριβῶς εἰδέναι τὰ μέτρα. εἰ δὲ μέγα τις οὕτω γράφει, κἂν ἀγνοῇ, μανθανέτω, ὅτι Ἀττικῇ ἐκτάσει γράφει μέγα, ὡς τὸ δώτης, πώτης, καὶ τὰ ὅμοια.

49. Λέπτυνιν.] ἢ τὴν ψυχὴν, παρὰ τὸ λελεπτυσμένην καὶ ἀραιὰν εἶναι, λέγω δὲ τὴν Σκύλλαν αὐτὴν, ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν· ἢ Λέπτυνιν, τὴν Περσεφόνην, ἤτοι τὴν μοῖραν, καὶ τὸν θάνατον, παρὰ τὸ λεπτύνειν καὶ κόνιν ποιεῖν τὰ σώματα τῶν ἀποθνησκόντων. ἀνέστησε δὲ Φόρκυς τὴν μὴ φοβουμένην ἔτι τὴν Περσεφόνην. Οὐδαίαν θεόν.] τὴν [11] Περσεφόνην.

50. 51. Ὃν ποτὲ ἐξηνάριξεν [12] Ἡρακλέος ὁ νέκυς, ὁ Νέσσος, δεξιούμενος καὶ φιλοποιούμενος πάλαι τὸν ἆθλον, διὰ τὸν θάνατον δώσων τοῦ Ἡρακλέος. ἢ [13] δεξιούμενον, ἵν' ᾖ ἀνεῖλεν ὁ νεκρὸς Νέσσος τὸν Ἡρακλέα, τὸν δεξιούμενον, καὶ φίλον ὄντα πάλαι τὸν ἆθλον, ὅτε κατῆλθεν ἀνάξαι τὸν Κέρβερον. Ἡ δὲ

EMENDATIONES.

1 Κοκκειανὸς repoſui ex Seld. pro Κοκιανὸς, idque ita prius reſtituerat Gorbolius. 2 Οἱ δὲ ἡμᾶς τοὺς Γραικοὺς Αὔσονας λέγοντες Ἕλληνας Bar. Οἱ δὲ ἡμᾶς τοὺς Γραικοὺς Ἕλληνας Αὔσονας λέγοντες Seld. οἱ δὲ καὶ ἡμᾶς τοὺς Γραικοὺς τραγικῶν Ἕλληνας Αὔσονας λέγοντες Grav. Οἱ δὲ καὶ ἡμᾶς τοὺς Γραικοὺς τραγικῶν Ἕλληνας Αὔσονας λέγοντες Impreſſi Codd. 3 Τὴν Σκύλλαν φασὶ legunt Impreſſi Codd. Ego φασὶ expunxi, ex fide Seld. ut omnino ſupervacuum; niſi forte ſic legere mavis, cum Bar. τὴν Σκύλλαν λέγει φασὶ δὲ &c. 4 Συγκλωμένων, pro συγκλειομένων, ex omnibus MSS. 5 Ὁ Αἰόλου repoſui ex Seld. pro Αἰόλου, ut conſtructio fieret manifeſtior. 6 Id repoſui ex Bar. & Grav. pro παρὰ τὸ ἐσπασμένους λάας εἶναι. 7 Ἤτοι, pro ἤτε, ex omnibus MSS. [*] Ex Bar. hoc additum eſt. [*] Ex Grav. 8 Impreſſi Codd. habent σφάγων, Ego mutato accentu legiſſem σφαγὼν, ſi non omnes MSS. habuiſſent σφάττων. 9 Illa prius indiſtinctè ſcripta erant, ταύρους, σάρκας &c. 10 Λοφνίς pro λοφνίς, ex Grav. & Phavorino, qui cum paullo poſt μεγάλη pro μεγάλα habent, hinc emendandus eſt 11 Et hæc prius indiſtincta legebantur. 12 Ἡρακλέα habet Bar. quæ lectio potior mihi videtur. 13 Δεξιούμενον pro δεξιούμενος, ex Seld. & Grav.

Νέκυς, τὸν ᾅδην [a] δεξιούμενον πάλαι. — Mortuus, Orco dudum salutato.

[b] Λεύσσω σε, τλῆμον, δεύτερον πυρουμένην, — Video te, misera, secundò comburi

Ταῖς τ' [c] Αἰακείοις χερσί, τοῖς τε Ταντάλου — Æacidinis manibus, & Pelopis

[d] Λαίτρωνα οἰκουροῦσι λειψάνοις πυρὸς — A flamma devorati

VARIANTES LECTIONES.

a Δεξιούμενος πάλαι Bar. al. Δεξιούμενον πάλιν. b Λεύσω Bar aliique. c Αἰακίοισι Bar. eandemque lectionem servat in *Scholiis*, ubi *Sold.* etiam legit Αἰακίοις. sed isti α superscriptam habet ι. d Λαίτρωνα Bar. Λίτρωναν Sold. quas lectiones in *Scholiis* etiam tuetur uterque.

περί. τοῦ Νέσσου ἱστορία τοιαύτη· Ἡρακλῆς Ἀχελῶον καταπαλαίσας ἐν Καλυδῶνι, καὶ τὸ δεξιὸν αὐτοῦ θραύσας κέρας, καὶ δοὺς πάλιν τοῦτο αὐτῷ, ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας, τῆς [1] Ἀρμονίου θυγατρὸς, καὶ Δηϊάνειραν τὴν Οἰνέως ἀντ' Ἀχελώου λαμβάνει γυναῖκα· τελουμένων δὲ τῶν γάμων, ἕνα τῶν συγγενῶν Οἰνέως Εὔνομον, τὸν Ἀρχιτέλους, πλήξας [2] κονδύλῳ, ἀναιρεῖ παροινήσας, κατὰ χειρὸς αὐτὸν φιλικῶς πλήξαντα, φυγεῖν δὲ εἵλετο εἰς Τραχῖνα, πρὸς Κήϋκα· διαπορευόμενος δὲ περὶ τὸν [3] Εὔηνον ποταμὸν, τῷ Νέσσῳ κενταύρῳ περιέτυχεν αὐτοὺς διαπορθμεύοντι· ὡς δὲ ἐν τῷ διαπορθμεύειν ὁ Νέσσος καὶ τὴν Δηϊάνειραν, ἐπιχειρεῖ βιάζειν αὐτὴν, τοξεύεται ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέος. εἰδὼς δὲ ὅτι τελευτᾷ (ἄφυκτα γὰρ τὰ βέλη τοῦ Ἡρακλέος, ὡς κεχρισμένα τῷ τῆς Ὕδρας ἰῷ) βαλὼν εἰς ἀγγεῖον τὸ καταρρέον ἐκ τοῦ τραύματος αἷμα, δίδωσι τῇ Δηϊανείρᾳ, ἀπατήσας αὐτὴν, καὶ εἰπών· Ὅτι ἐγὼ μὲν διὰ σὲ τελευτῶ, τοῦτο δέ σοι χαρίζομαι, φίλτρον ἐπιπᾶσθαι δυνάμενον· [4] εἴπερ γὰρ Ἡρακλέα νοήσεις ἑτέρας πόθῳ κατασχεθέντα, ἐπιχρίσεις τούτῳ αὐτοῦ τὰ ἱμάτια, καὶ πρός σε πάλιν ἀντιστρέψει τὸν πόθον. Τοῦτο τὸ αἷμα ἡ Δηϊάνειρα ἔχουσα, ὡς ὕστερον ἤκουσεν Ἡρακλέα τὴν Οἰχαλίαν πορθήσαντα, καὶ τὴν Εὐρύτου θυγατέρα Ἰόλην καλλίστην οὖσαν ἄγοντα, καὶ αὐτῆς κρατηθέντα τῷ ἔρωτι, ἐπιχρίσασα τούτῳ τῷ αἵματι τὰ τοῦ Ἡρακλέος ἱμάτια, μετὰ τοῦ θεράποντος Λίχα ταῦτα ἀπέστειλεν· περὶ δὲ τὸ Κήναιον, Εὐβοίας ὂν ἀκρωτήριον, θύων ὁ Ἡρακλῆς Διὶ χαριστήρια, στολίζεται τὸν πεφαρμαγμένον τοῦτον χιτῶνα, ὑφ' οὗ καὶ [5] κνησμῷ κρατηθεὶς πυρώδει καὶ δριμυτάτῳ, τελευτᾷ, [6] ἐν τῷ πλησίον ποταμῷ, ἐξ οὗ γεγόνασιν αἱ θερμοπύλαι, πρότερον ἀπὸ τῆς πέτρας τὸν Λίχαν ῥίψας, καὶ ἀπελθὼν ἐν τῷ πλησίον ποταμῷ. τὰ δὲ τόξα αὐτοῦ Ἡρακλῆς τῷ Φιλοκτήτῃ καταλιμπάνει, ὡς τοῦ πατρὸς Φιλοκτήτου Ποίαντος τῇ τελευτῇ αὐτοῦ ὑπουργήσαντος. τὰ δὲ τόξα ταῦτα, ὡς ὁ Λυκόφρων οὕτως φησὶ, παρὰ Τευτάρου Σκύθου, * τοῦ * βουκόλου τοῦ Ἀμφιτρύωνος, ἔσχηκεν Ἡρακλῆς, ὅστις Τεύταρος καὶ τοξεύειν τοῦτον ἐδίδαξεν. ἄλλοι δὲ Εὔρυτον φασὶ τοῦτον διδάξαι τὴν τοξικὴν, οἱ δὲ Ῥαδάμανθυν τὸν Κρῆτα, πατρῷον ἐκείνου γενόμενον· μετὰ γὰρ θάνατον Ἀμφιτρύωνος Ῥαδάμανθυς ἀνελὼν ἴδιον ἀδελφὸν, φυγὼν ἐκ Κρήτης, καὶ [7] ἐν Ὠκαλέᾳ τῆς Βοιωτίας ἐλθὼν, γαμεῖ τὴν Ἀλκμήνην, καὶ [8] Ἡρακλῆ διδάσκει τὴν τοξικήν. * Τὸν ᾅδην δεξιούμενον πάλαι.] ὁ Ἄδμητος εἶχε γυναῖκα Ἐρίβοιαν, ἣν καὶ συνέβη τελευτῆσαι, καὶ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς τελευτῆς ἐξενοδοχήθη Ἡρακλῆς παρὰ τοῦ Ἀδμήτου, μὴ μαθὼν τὴν τελευτὴν τῆς εἰρημένης, καὶ παιανίζειν ἀρξάμενος, μία τῶν δούλων προσελθοῦσα αὐτῷ, καὶ εἶπε τὸ γεγονός· σὺ δὲ εἰπόντος, τί γελᾷ πλεῖς; καὶ μαθὼν, ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ μνήματος, καὶ ἐξελθόντος τοῦ Ἅδου ἅψασθαι θυσιῶν, ἐκράτησεν αὐτὸν σφοδρῶς, μέχρις ἂν τὴν γυναῖκα ἀπέδωκε. * [9] φησὶ γοῦν ὅτι ἀξίφῳ δόλῳ, ὅτε τῷ φαρμάκῳ τῆς Ὕδρας, ἀνεῖλεν ὁ Νέσσος τὸν Ἡρακλῆ, τὸν πάλαι χειρωσάμενον τὸν Ἅδην, * ὡς * καὶ Ὅμηρος·

Τλῆ δ' Ἀΐδης ἐν τοῖσι πελώριος ὠκὺν ὀϊστόν.

52. Λεύσσω σε τλῆμον δεύτερον πυρουμένην] πρώτην μὲν γὰρ ὑφ' Ἡρακλέος πορθηθεῖσα, πυρὶ [10] παρεδόθης, καὶ νῦν μέλλεις καυθῆναι ταῖς Αἰακείαις χερσὶν, ἤτοι τοῦ Ἐπειοῦ, ἢ Νεοπτολέμου, Αἰακοῦ γὰρ δεύτεροι ἔκγονοι καὶ ἀμφότεροι, ὡς μαθήσῃ. τούτοις οὖν, φησὶ, μέλλεις καυθῆναι, καὶ τοῖς ὀστέοις τοῦ Πέλοπος, τοῖς κειμένοις περὶ τὴν Λαίτρωναν, πόλιν Ἤλιδος. ὁ δὲ Πέλοψ υἱὸς Ταντάλου καὶ Εὐρυανάσσης τῆς Πακτωλοῦ. τὰς δὲ συντάξεις οὐ δεῖ γράφειν, ἀλλὰ διὰ γράμματα ἄλφα, καὶ βῆτα, καὶ λοιπὰ, [11] ταύτας διαχωρίζειν· μᾶλλον δὲ μόνας ἐκείνας τὰς προσεννοουμένας, καὶ δυνάς.

53. Αἰακείοις χερσίν.] Αἰακοῦ καὶ Ἐνδηΐδος, Πηλεὺς καὶ Τελαμών· ἐκ Ψαμάθης δὲ τῆς Νηρηΐδος, Φῶκος. Πηλέως καὶ Θέτιδος, Ἀχιλλεύς. Ἀχιλλέως καὶ Δηϊδαμείας τῆς Λυκομήδους θυγατρὸς, Πύρρος, ὁ καὶ Νεοπτόλεμος. Τελαμῶνος δὲ καὶ [12] Περιβοίας, Αἴας· ἐκ δ' Ἡσιόνης, Τεῦκρος. Αἴαντος καὶ Λυσιδίκης τῆς Κορώνου, Φίλαιος· ἐκ Τεκμήσσης δὲ τῆς αἰχμαλωτίδος, Εὐρυσάκης. Φώκου πάλιν καὶ Ἀστερίας, Κρῖσος καὶ Πανοπεύς. Πανοπέως δὲ, ὁ Ἐπειὸς, ὁ τὸν Δούρειον ἵππον κατασκευάσας, δι' οὗ καὶ τὸ Ἴλιον ἐπορθήθη. * Ἀλλ' εἴπερ ὁ Τζέτζης θελήσω γράφειν τὰς ἱστορίας πλατείας, καὶ τοὺς ἀκροατὰς ἀντὶ σαφηνείας μᾶλλον θολώσω, καὶ βιβλιοθήκας ἂν Πτολεμαίου ἐν χρείᾳ γενοίμεθ', ὡς ἐναποθεῖναι τὰ γραφησόμενα· καὶ τὸ μεῖζον, καὶ δυσχερέστερον πάντων, καὶ τὸ ἡμέτερον πόνημα, οὐχ ὡς ἡμέτερον δόξει, ἀλλ' ὡς Λυκόφρονος σχόλια. ὅθεν τὸ κατὰ τὸ δυνατὸν συντεμόντες τὰ λοιπὰ διεξέλθωμεν * * Αἰακείοις χερσίν.] * ταῖς τοῦ Νεοπτολέμου χερσὶ, καὶ τοῦ Ἐπειοῦ διὰ τὸν Δούρειον ἵππον. κατάγει δὲ τὸ γένος Ἐπειὸς ἀπὸ Αἰακοῦ. Ταντάλου παιδὸς.] τοῦ υἱοῦ τοῦ Ταντάλου, Πέλοπος.

54. Λαίτρωναν οἰκουροῦσι.] τοῖς κειμένοις ὀστοῖς περὶ τὴν Λαίτρωναν ἔστι δὲ ἡ Λαίτρωνα πόλις Ἤλιδος, ἔγκειται δ' ἐν ταύτῃ τὰ τοῦ Πέλοπος ὀστᾶ, ἃ ἐδήλου ὁ χρησμὸς ὑποκομίσαι· καὶ τὰ Ἡρακλέους τόξα, ἅπερ Φιλοκτήτης εἶχε, εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ Νεοπτόλεμον τὸν Ἀχιλλέως υἱόν. εἰ μὴ γὰρ οὕτω γένηται, οὐκ ἂν πορθηθείη τὸ Ἴλιον. Λειψάνοις πυρός.] ἅπερ κατέλειπε τὸ πῦρ ὀστᾶ, λείψανα λέγεται πυρός.

EMENDATIONES.

1 Ἁρμονίου *Sold.* Ἀρμονίου *Bar.* & *Grav.* Cæterum quidam Amalthæam aiunt filiam fuisse Hermonii, quidam Hæmonii Ætolorum regis. 2 Κονδύλῳ ex *Sold.* κονδύλῳ *Bar.* κορδύλῳ *Impressi*. 3 Εὔηνον pro Εὔνοον, ex omnibus *MSS.* Non enim Evoum. sed Evenum, Ætoliæ fluvium Nessi opera trajecit Hercules. *Lucanus*,

Et Meleagream maculatus sanguine Nessi
Evenus Calydona secat ———

4 Sic lego ex *Grav.* εἴπερ Ἡρακλέα νοήσεις *Impressi*: sed νοήσεις habent etiam uterque *Bar.* & *Sold.* 5 Κνησμῷ, ex omnibus *MSS.* pro κνισμῷ. 6 ἐν τῷ πλησίον ποταμῷ. ἐξ οὗ γεγόνασιν αἱ θερμοπύλαι in omnibus *MSS.* Codd. deest. & *Thavorino*, & quidem, ut mihi videtur, deesse debet. * Ex *Grav.* 7 ἐν Ὠκαλίᾳ *Bar.* & *Grav.* ἐν Ὠκαλέᾳ *Sold.* 8 Ἡρακλῆ, pro Ἡρακλεῖ, ex *Sold.* * Hæc hoc loco inserui ex *Bar.* & *Grav.* quæ *Euripides* latissime descripsit in *Alceslide*, tragœdiâ dicta ab Admeti uxore, quam non Eribœam, sed Alcestidem appellat. 9 Φησὶ γοῦν, pro φασὶν γὰρ, ex *Sold.* * Ex *Grav.* 10 Παρεδόθης reposui ex *Sold.* παρεδόθη *Bar.* & *Grav.* παρέδωκε *Impressi* Codd. 11 Ταύτας, pro ταῦτα, ex *Grav.* 12 Ἐριβοίας *Bar.* & *Grav.* Περιβοίας *Sold.* Et quidem Ajacis mater Ἐρίβοια dicitur ab Hygino fab. XCVII. Homeri Scholiaste Il. ζ. 14. & ipso Isaac. Tzetze alibi. Quin & eadem Περίβοια appellatur. vid. Apollodorus lib. III. & Pausanias Atticis. * Hæc inserui ex *Sold.* & sane non ovum ovo similius, quam hæc Tzetza. Monendus autem es, in hoc loco haberi in *Impressis* Codd. quæ supra inserui de Admeti uxore, & Hercule. * Hoc addo, ut sensus constet. Et quidem ea verba esse inserenda prius conjecerat *Gerielius*.

[a] Παιδὸς καταβροχθέντος αἰθάλῳ δέμας,	Reliquiis ignis Letrinam tenentibus,
Τοῖς [b] Τευταρείοις [c] βουκόλου πτερώμασι·	Et Teutari bubulci telis:
Τὰ πάντα πρὸς φῶς ἡ βαρύζηλος δάμαρ,	Quæ omnia in lucem uxor æmula,
Στείλασα κοῦρον τῆς κατήγορον χθονὸς,	Misso juvene terræ proditore,
Ἄξει, πατρὸς μομφαῖσιν [d] ἠγριωμένη,	Proferet, patris accusationibus exasperata,
[e] Λέκτρων θ' ἕκατι, τῶν τ' ἐπεισάκτων γάμων.	Cubiliumque causa, & peregrinarum nuptiarum.
Αὐτὴ δὲ φαρμακουργὸς οὐκ ἰάσιμον	At ipsa medica immedicabile
Ἕλκος δρακοῦσα τοῦ ξυνευνέτου λυγρὸν,	Vulnus mariti tetrum intuita
Γιγαντοραίστοις [f] ἄρδισι [g] τετρωμένου	Gigantiperdis ab adversario sagittis
Πρὸς ἀνδροπλίτου, ξυνὸν [h] ὀγχήσει μόρον,	Vulnerati, communem obibit mortem,
Πύργων ἀπ' ἄκρων πρὸς νεόδμητον νέκυν	Summis è turribus ad recens cadaver
Ῥοιζηδὸν ἐκβράσασα κύμβαχον δέμας·	Impetuosè corpus præceps projiciens:
Πόθῳ δὲ τοῦ θανόντος ἠγκιστρωμένη,	Mortuique stimulata desiderio,
Ψυχὴν [i] περισπαίροντι [k] φυσήσει νεκρῷ.	Animam in palpitans exspirabit cadaver.

VARIANTES LECTIONES.

a Παιδὸς καταβροχθέντος Bar. al. καταβροχθεῖσα. b Al. Τευταρείοις. al. Τευταρίοις. c Βουκόλοις Bar. d Al. ἠγριωμένη. e Al. λέκτρων. f Ἄρδεσι Bar. g Τετρωμένος Bar eandemque lectionem in Scholiis retinet. Tzetzes etiam eandem lectionis varietatem agnovit. h Al. ἐγχανεῖ al. ἐγχάνει Bar. habet οἰχήσει. Quid si legas ἰαχήσει? id certe valet βοήσει, qui voce utuntur Scholia lineis Baroccianis Cod. interpolata, ad explicandum suam οἰχήσει, eodemque modo explicant ἠχήσει, vers. xcvii. sequente, ἠχῶ autem & ἰαχῶ idem sunt. i Περισπαίροντι uterque MSS. k Al. φυσήσει.

55. Καταβροχθέντος.] καταποθέντος δηλονότι τοῦ Πέλοπος ἐν τῇ αἰθάλῃ καὶ τῇ σποδιᾷ, ὁπότε πρὸς σύγχυσιν τῶν θεῶν ὤφθη.

56. Τοῖς Τευταρείοις.] λείπει τὸ πτε, ἵν' ᾖ τοῖς πτε Τευτάρου πτερώμασιν, ἤτοι τοῖς βέλεσι τοῦ βουκόλου· τίς δ' ὁ Τεύταρος, προείπον.

57, 58, 59. Τὰ πάντα πρὸς φῶς ἄξει.] ἤτοι φανερώσει ἡ βαρύζηλος γυνὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἡ Οἰνώνη, ἥτις ἦν θυγάτηρ [1] Κεβρῆνος, ἡ Οἰνέως, ταύτην γὰρ πρὸ Ἑλένης εἶχεν Ἀλέξανδρος· ἐξ ἧς καὶ υἱὸς αὐτῷ Κόρυθος, ὃν Κόρυθον, ὀνειδιζομένη ὑπὲρ τοῦ πατρὸς αὐτῆς * διὰ τὸν ψόγον, καὶ τὴν μομφὴν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, * καὶ διὰ τοὺς τῆς Ἑλένης γάμους ἐπεισάκτους * ἀγριωθεῖσα, * ἔπεμψεν ἡγησόμενον τοῖς Ἕλλησι τῆς ἐπὶ Τροίαν ὁδοῦ.

61, 62. Αὐτὴ δὲ φαρμακουργός.] τετρωμένον δὲ τὸν Ἀλέξανδρον θεραπεῦσαι βουλομένη ἡ Οἰνώνη, ἐκωλύθη παρὰ τοῦ [2] αὐτῆς πατρός. τελευτήσαντος δὲ ἐκείνου, ἐπειδὴ ὕστερον προσενήνοχε τὰ φάρμακα, εὗρεν ἤδη ἐκπεπνευκότα, καὶ ἑαυτὴν συναναιρεῖ, ἢ κατὰ Κόιντον, ἑαυτὴν ἐμβαλοῦσα εἰς τὴν Ἀλεξάνδρου πυράν· ἢ κατὰ τὸν Δίκτυν, βρόχοις ἀπαγχθεῖσα· ἢ κατὰ τόνδε τὸν Λυκόφρονα, καταπεσοῦσα τοῦ πύργου. Οὐκ ἰάσιμον δὲ τὸ ἕλκος, ἢ ὅτι τεθνηκὼς ἦν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ἰαθῆναι οὐκ ἐδύνατο· ἢ ὅτι [3] κεχρισμένα ἦν τὰ βέλη Φιλοκτήτου, οἷς Ἀλέξανδρος ἐτοξεύθη, τῷ ἰῷ τῆς Ὕδρας· ἢ ὅτι προληφθέντος τοῦ τραύματος, ὑστέρηκε τὰ φάρμακα. ἡ γὰρ Οἰνώνη, ἰατρικὴν καὶ μαντικὴν ᾔδει.

63. Γιγαντοραίστοις.] ἡ γῆ κατὰ Τιτάνων ἀγανακτήσασα, ἐν Φλέγραις τῆς Παλλήνης φύει δρακοντόποδας, καὶ βαθυγενείους, καὶ βαθυχαίτας γίγαντας, οἳ πέτρας καὶ δρῦς πεπυρακτωμένας ἠκόντιζον πρὸς τὸν οὐρανὸν· ὧν προέστησαν Πορφυρίων καὶ [4] Ἀλκυονεύς, οἳ καὶ ἀθάνατοι ἦσαν ἐς τ' ἂν ἐν τῇ γῇ, ᾗ ἐγεννήθησαν, ἐμάχοντο· συμμαχοῦντος δὲ Ἡρακλέους Διὶ, καὶ τούτους κατατοξεύοντος, ἀνῃρέθησαν. πρῶτον μὲν οὖν τοξεύει Ἀλκυονέα, ὃς πεσὼν ἐπὶ γῆν, μᾶλλον ἀνεθάλπετο· Ἀθηνᾶς δὲ βουλῇ Παλλήνης ἐξαγαγὼν, τοῦτον ἀνεῖλεν. Πορφυρίωνι δὲ Ζεὺς Ἥρας ἐπιθυμίαν ἐμβάλλει, καὶ τοῦτον Ἡρακλῆς ἐν τῷ καταρρηγνύειν Ἥρας τοὺς πέπλους τοξεύσας, καὶ τῷ Διὸς κεραυνῷ πληχθέντα, ἀναιρεῖ· καὶ τοὺς ἑτέρους δὲ ὁμοίως, πλὴν ὀλίγων, σὺν Διὶ ἀναιρεῖ. Ἄρδις.] τὸ βέλος, παρὰ τὸ ἀρδὴν καὶ βλάβας διδόναι. Τετρωμένου.] καταχρηστικῶς εἶπεν, ἀντὶ τοῦ βεβλημένου. καὶ [5] τετρωμένον καλῶς ἔχει· τετρωμένου μὲν τοῦ Ἀλεξάνδρου· τετρωμένον δὲ τὸ ἕλκος. Λυγρόν.] τὸ χαλεπὸν, παρὰ τὸ λίαν ὑγρὸν εἶναι, τουτέστιν ὀλέθριον· ἐκ γὰρ τῶν ὑγρῶν ἐπιγίνονται τὰ δεινότερα τῶν νοσημάτων, ὥσπερ αὖθις ἀπὸ τῶν θερμῶν τὰ καλά.

64. Ἀνδροπλίτου.] ἀντὶ τοῦ τοξότου. λέγει δὲ τὸν Φιλοκτήτην, παρ' ὅσον ἀμφότεροι τοξόται, ὅ, τε Ἀλέξανδρος, καὶ ὁ Φιλοκτήτης. ἀχθέντος γὰρ ἐκ Λήμνου τοῦ Φιλοκτήτου, τοξικῇ ἐμονομάχησαν, αὐτός τε καὶ ὁ Ἀλέξανδρος. καὶ πρῶτος μὲν ἀφεὶς Ἀλέξανδρος, ἥμαρτε Φιλοκτήτου· δεύτερον δὲ, τοξεύσας ὁ Φιλοκτήτης, βάλλει κατὰ χεῖρα λαιὰν τὸν Ἀλέξανδρον· αὖθις δεύτερον οἰστὸν ἀφεὶς, ἐκκόπτει τούτου καὶ τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν, καὶ τρίτῳ βέλει κατὰ τὸ σφυρὸν πείρας αὐτὸν, ἀναιρεῖ.

EMENDATIONES.

1 Ita reposui ex Suid. quin & Κεβρῆνος est in Grav. Κυβρῆνος ἢ Οἰνέως Impressi Codd. Συκβρῆνος Bar. & Phavorin. Οἰνέως vero non omnino agnoscunt, ut neque Grav. Caeterum Oenone dicitur Cebrenis fuisse filia. Vide Notas. * Haec addo ex Grav. & Phavorino. * Ex Grav. 2 Αὐτῆς, pro ἑαυτῆς, ope Grav. 3 Κεχρισμένα reposui, pro κεχειρισμένα, ex Grav. Phavorinus habet κεχρισμένα. & paulo ante ἀπαγχθεῖσα, pro ἀπαγχεῖσα, quae σφάλματα hinc emendare poteris. 4 Ἀλκυονεὺς Grav. 5 Τετρωμένον, pro τετρωμένος, ex Grav. Nam cum ante legisset τετρωμένου, addit scribi etiam posse τετρωμένον.

Στένω, ᵃ στένω σε δισσὰ, καὶ τριπλᾶ, δορὸς	Defleo, defleo te bis terque, rursus
Αὖθις πρὸς ἀλκὴν, καὶ διαρπαγὰς δόμων,	Hastæ vim, & ædium direptiones
Καὶ πῦρ ᵇ ἐναυγάζουσαν αἰστωτήριον.	Spectantem, ignemque vastatorem.
Στένω σε, πάτρα, καὶ τάφους Ἀτλαντίδος	Defleo te, Patria, & sepulchra Electræ
Δύπτου κέλωρος, ὅς ποτ᾽ ἐν ῥαπτῷ ᶜ κύτει,	Filii, natatoris: qui olim in utre consuto,
Ὁποῖα πόρκος Ἰστριεὺς τετρασκελὴς,	Instar Istrii apri quadrupedis,
Ἀσκῷ μονήρης ἀμφελυτρώσας δέμας,	Singularis utri corpus involvens,
ᵈ Ῥειθυμνιάτης κέπφος ὡς ἐνήξατο,	Tanquam Rhithymnia fulica enatavit,
ᵉ Ζήρινθον ἄντρον τῆς ᶠ κυνοσφαγοῦς θεᾶς	Zerinthum canivoræ antrum Deæ
Λιπὼν, ἐρυμνὸν κτίσμα Κυρβάντων, Σάον·	Relinquens, Saum, munitum Corybantum ædificium:

VARIANTES LECTIONES.

a Al. τρίτον δισσά. Bar. habet δισσᾶ, sed eadem, ut videtur, manu superscribitur duplex σσ. b Al. ἐναυγάζοντα. c Κύτει Bar. aliique, Tzetzes utramque lectionem agnovit. d Ῥεθυμνιάτης Bar. al. Ῥυθυμνιάτης. e Al. Ζήρυνθον. f Al. κυνοσφάγου Θεῦ. κυνοσφάγους Seld. κυνοσφαγοῦς Bar. aliique.

69. Δισσὰ καὶ τριπλᾶ.] παρ᾽ ὅσον ὁ Ἴλιος τρίτον ἐπορθήθη· πρῶτον μὲν γὰρ, ὡς εἴπομεν, ὑπὸ Ἡρακλέους διὰ τοὺς ἵππους ἐπορθήθη τοῦ Λαομέδοντος, καὶ τὴν Ἡσιόνην. δεύτερον δὲ κατέδραμον ταύτην αἱ Ἀμαζόνες, ὥς τι καὶ ἐν τῷ γράμματι φησὶν Ὅμηρος, ὡς ὑπὸ Πελάμη,

—— Ὅτε τ᾽ ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι.

Τρίτον δὲ, διὰ τὴν πολυθρύλλητον Ἑλένην, ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων πορθηθεῖσα καὶ καυθεῖσα, τελέως ἠφανίσθη. * Ἡ ἑρμηνεία. Στενάζω σε, ὦ πόλις, δισσῶς, καὶ τριπλῶς, πάλιν πρὸς δόρατα, μάχιμον καὶ αἰχμαλωσίαν οἴκων ἐρχομένην, καὶ πῦρ ἄπληστον ἀφανιστικόν.*

72, 73. Στένω σε, ὦ πόλις, καὶ τοὺς ἐν σοὶ τάφους τῶν προγόνων ἡμῶν, τοῦ τε * θυγατρὸς Ἀτλαντος * Ἠλέκτρας, καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Δαρδάνου· ὅς ποτε ἐπὶ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐξηραμμένῳ δέρματι σκεπάσας τὸ σῶμα αὐτοῦ, καθάπερ τὸ περὶ τὸν Ἴστρον τετράπουν ζῶον εἰωθὲ ποιεῖν, ὅτε τὸ ἑαυτοῦ δέρμα ἀναφυσᾷ, καὶ παρὰ τὸν Δάνουβιν ποταμὸν, διαπεράσας ἐπὶ τὴν Ἴλιον, κατασκεύασας τὸ κατοικητήριον τῶν Κορυβάντων· τοῦτο δὲ ἐποίησε ποτὲ, ὅτε κατέκλυσε πᾶσαν τὴν γῆν ὁ Ζεὺς ἐπὶ τοῦ Δευκαλίωνος, καὶ πάντες οἱ ἄνθρωποι ἔπλεον ἐν τοῖς ὕδασι. καὶ τὰ τείχη κατέπιπτον, τῶν δένδρων δὲ καὶ ἀμπέλων τοὺς καρποὺς τὰ θαλάσσια ζῶα ἐνέμοντο, αἱ δελφῖνες, καὶ αἱ φῶκαι, αἱ ἀεὶ τὰς συνουσίας τῶν ἀνδρῶν ἐρῶσαι. Καὶ τάφους] ἀντὶ τοῦ τάφον τοῦ δύπτου καὶ κολυμβητοῦ κέλωρος καὶ υἱοῦ τῆς Ἀτλαντος θυγατρὸς Ἠλέκτρας, ὅσπερ ποτὲ ἐν τῷ ῥαπτῷ κύτει καὶ δέρματι, ἢ κύτει καὶ χαράγματι, ἐνήξατο καὶ ἔπλευσεν, ὥσπερ κέπφος Κρητικός. ἔπλευσε δὲ μονήρης, μονόκωπος, ἢ μόνος, ἀμφιλυτρώσας καὶ καλύψας τὸ σῶμα ἐν τῷ ἀσκῷ, ὁποῖα καὶ ὥσπερ πόρκος, ζῶον Ἴστριον τετρασκελές. Δάρδανος ὁ Διὸς καὶ Ἠλέκτρας τῆς Ἀτλαντος θυγατρὸς, καταλιπὼν τὴν Σαμοθρᾴκην ἐν τῷ κατακλυσμῷ, σχεδίαν κατασκευάσας, καὶ εἰς τὰ κατὰ τὴν Τροίαν μέρη ἐλθὼν, κτίζει τὴν Δαρδανίαν, κἀκεῖ τελευτᾷ, καὶ ὁ τάφος αὐτοῦ κεῖται παρὰ τὴν Τροίαν ἐν τῷ μέρει τῆς Δαρδανίας· ὕστερον γὰρ καὶ ἡ Δαρδανία, καὶ ἡ Ἴλιος, καὶ ἡ Τροία, μία πόλις γεγόνασι. Νυκτίμου δὲ τοῦ βασιλέως ἄρχοντος, ὁ κατακλυσμὸς, ὡς λέγουσι, γέγονε, καὶ διὰ τὴν Πέλοπος κρεουργίαν, πέμπτον δὲ τὸν Πέλοπα ἦγαγε γινώσκω ὑπὸ Δαρδάνου. διὰ τοῦτο γοῦν λέγουσι γενέσθαι τὸν κατακλυσμὸν, ὁ δὲ Ἀζᾶνα τὸν Λυκάονος, καὶ τὸ τῶν Λυκάονος παίδων ἀσέβημα, ὅτι τὸν Νύκτιμον κατατεμόντες, ἔθυσαν τῷ Διΐ· γέγονε δὲ καθ᾽ ἑτέρους ὁ κατακλυσμὸς οὕτω· περὶ Βορέαν καὶ Βορρᾶν τοὺς πόλους, ἀνέμων πνευσάντων ἐναντίων, συνέστη νέφος πολὺ, καὶ ἔβρεξεν ὑετὸς, καὶ ἐγένετο ὁ κατακλυσμός. Δύπτου δὲ εἶπε τοῦ συνεχῶς δύνοντος ἐν τῇ σχεδίᾳ διὰ τὸ χειμάζεσθαι, ἢ τοῦ κολυμβητοῦ, διὰ τὸ εἰς δύο ξύλα πήξαντα τὰς σχεδίας ὑπὸ Σαμοθρᾴκης πλεῦσαι, φεύγοντα τὸν ἐπὶ [1] Δευκαλίωνος κατακλυσμόν.

74, 75. Πόρκος.] ζῶον ἐστὶν παρὰ τὸν Ἴστρον ποταμὸν, τὸν καὶ Δάνουβιν καλούμενον, τετρασκελὲς, λεπτῷ περιεχόμενον δέρματι, ὃ φυσώμενον γίνεται ὡς ἀσκὸς, καὶ νήχεται ἕως λεπτυνθῇ· ἐξέρχεται δὲ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ νέμεται, καὶ [2] οὐδένα φευγόμενον ἀποθνήσκει. Μονήρη δὲ εἶπε τὸν Δάρδανον, διὰ τὸ μόνον κώπῃ αὐτὸν κεχρῆσθαι ἐν τῇ σχεδίᾳ. Τὸ δὲ ἑξῆς * οὕτως· * Ὡς πόρκος τῷ ἰδίῳ δέρματι, καθάπερ ἀσκῷ, ἐπισκεπάσας τὸ σῶμα νήχεται, οὕτω καὶ ὁ Δάρδανος ἐπὶ τῆς σχεδίας ἔπλευσε, τέσσαρας λίθους ἔχων, καὶ σκεπάζων αὐτοῦ τὸ σῶμα καθάπερ πόρκος.

76. Ῥείθυμνα.] πόλις Κρήτης. Κέπφος.] θαλάσσιον ὄρνεον λαροειδὲς, ὃ ὑπὸ ἀφροῦ θηρῶσιν οἱ παῖδες τῶν ἁλιέων.

77, 78. Ζήρινθον ἄντρον.] Θρᾳκικὸν σπήλαιον. Ἄντρον.] τὸ σπήλαιον, παρὰ τὸ [3] ἐνατετρῆσθαι, ἤγουν τετρυπημένον εἶναι. τὸ Θρᾳκικὸν καταλιπὼν σπήλαιον τῆς Ῥέας, ἢ τῆς Ἑκάτης, ὁ Δάρδανος· καὶ γὰρ καὶ ἡ Ῥέα, λέγουσιν, ἐποχουμένη, καὶ ἡ Ἑκάτη ξενοφιλὴς οὖσα, φοβεραί· θύουσι δὲ αὐταῖς κύνας, ὥς φησι Σώφρων ἐν Μίμοις, ὁ γὰρ κύων βαΰξας λύει τὰ φάσματα, ὡς καὶ χαλκὸς κροτηθεὶς, εἴτε τι τοιοῦτον. Σάον.] ὄνομα ὄρους Θρᾳκικοῦ, οὗ μέμνηται Νίκανδρος, οὕτω πως λέγων ἐν Θηριακοῖς,

Ἡ Σάος, [4] ἢ ὲ Μοσύχλη. ——

Τὸ Σάον σπήλαιον Θρᾳκικὸν, σπήλαιον τῆς Ῥέας, ἢ τῆς Ἑκάτης, τῆς δεχομένης εἰς θυσίαν τοὺς κύνας. οἱ Κορύβαντες, οἵτινες εἰσὶ δαίμονες, περὶ τὴν [5] Ῥέαν ἱδρύσαντο. ἀλλ᾽ οἱ μὲν Κύρβαντες, Δαναΐδος νύμφης Κρήτης καὶ Ἀπόλλωνος παῖδες· οἱ δὲ Κορύβαντες, Θαλείας καὶ Ἀπόλλωνος.

EMENDATIONES.

* Hæc inserui ex *Seld.* quibus sublatis Interpretatio esset mutila. * Et hoc ex eodem Codice addo. 1 Δευκαλίωνος pro Δευκαλίωνα, ex *Bar.* & *Grav.* 2 Ἀθρόως *Grav.* ἀθρόον *Phavorinus* * Ex *Bar.* & *Grav.* prius indistincte legebatur, τὸ δὲ ἑξῆς ὡς πόρκος &c. 3 Ἀπὸ τοῦ τετρῆσθαι *Grav.* & *Phavorinus*: sed recepta lectio potior videtur. 4 Ita emendavi ex *Nicandro*, nisi potius *Nicandrum* hinc corrigendum putes. ἢ Ἐμοσύχλη *Vulg.* ἢ Ἐμοσύλη *Bar.* & *Grav.* Vide Notas. 5 Ῥέαν pro Ῥέην, ex conjectura *Gerbelii*, cui fidem faciunt omnes *MSS. Codd.*

79. Ἠμάθιον.]

Οτ' ἠμάθυνε πᾶσαν [a] ὀμβρήσας χθόνα
Ζηνὸς καχλάζων νασμὸς, οἱ δὲ πρὸς πέδῳ
Πύργοι κατηρείποντο, τοὶ δὲ λοισθίαν
Νήχοντο μοῖραν προὐμμάτων δεδορκότες·
[b] Φηγὸν δὲ, καὶ δρύκαρπα, καὶ γλυκὺν βότρυν
[c] Φάλαι τε, καὶ δελφῖνες, αἵ τ' ἐπ' ἀρσένων
Φέρβοντο φῶκαι λέκτρα θουρῶσαι βροτῶν.
Λεύσσω θέοντα [d] γρουνὸν ἐπτερωμένον
Τρήρωνος εἰς ἅρπαγμα πεφνάσας κυνὸς,
Ην τόργος ὑγρόφοιτος ἐκλοχεύεται,

Quando cunctam vastabat humectans terram
Grandisonus Jovis imber, turribus quidem
In solum cadentibus, hominibus verò natantibus,
Ultimo ante oculos fato conspecto:
Glandes autem, fructusque, & uvas dulces
Balænis, delphinisque depascentibus, & phocis,
Quæ in humana virorum irruebant cubilia.
Video currentem grypem alatum,
Ad columbæ rapinam, canis necandæ:
Quam vultur undivagus genuit,

VARIANTES LECTIONES.

a Ομβρίτης Bar. b Al. φηγόεν. c Al. φάλλαι. d Γρυνὸν Bar. Sold. γρῦνον al.

79. Ημάθυνεν.] ἄμμον ἐποίησε, κατέκλυσε. ἄμαθος δὲ δι' ἑνὸς μ γράφεται, ἐκ τῆς ἀμαθὸς καὶ ἀμέτρητος εἶναι ἐτυμολογούμενον. καὶ ἄμμος κατὰ [1] συγκοπὴν γινόμενον, δι' ἑνὸς μ γράφεται. μόνοι δὲ τοῦτο οἱ Αἰολεῖς [2] διπλασιάζουσιν, ὡς καὶ τὰ λοιπά.

80. Καχλάζων.] ἤχῳ φερόμενος. Νασμός.] κατακλυσμός, ἐκ τοῦ νάω ῥήματος, ὅθεν καὶ ναίω.

81. Τοὶ δὲ.] ἐλλειπῶς, ἀντὶ τοῦ, οἱ ἄνθρωποι.

83. Φηγὸν.] τὴν βάλανον, παρὰ τὸ φάγω, φαγὸν καὶ φηγὸν λεγομένην. οἱ γὰρ ἀρχαῖοι πρὸ τοῦ τὸν σῖτον εὑρεῖν, βαλάνους ἤσθιον, καὶ ὀπώρας. Δρύκαρπα.] πᾶσαν ὀπώραν, ὥς πε φησὶν ἐν τῇ Δωδεκαετηρίδι Ορφεύς, Βάλλειν ἔρνεα τὰ πάντα, τά τε δρυὸς ἄκρα λέγεται.

84, 85. Φάλαινα.] ζωΰφιον ἐστὶν ταῖς λυχνίαις ἐπιπετόμενον, ὃ καὶ πυραυστόμορος, [3] καὶ ψύχη, καὶ ψῶρα καλεῖται. λέγεται δὲ φάλαινα, παρὰ τὸ εἰς φῶς ἅλλεσθαι. μακρὸν ἔχει τὸ α καὶ προσγραφόμενον, καὶ δι' ἑνὸς λ δεῖ γράφεσθαι, τὰ γὰρ ὀνόματα τῶν ῥημάτων βραχύτερα, ὡς τὸ θάλλω θαλός, ἀγγέλλω ἄγγελος. καὶ περὶ μὲν τῆς φαλαίνης, τοῦ χερσαίου ζωϋφίου, ὃ καὶ [4] κανθαροσβέστειραν ἰδιωτικῶς φασιν, εἴπομεν. ἔστι καὶ φάλαινα, κητώδης ἰχθύς, κατὰ ἀποκοπὴν γοῦν φάλαι εἶπεν. Αἵ τ' ἐπ' ἀρσένων.] αἱ φῶκαι τε, αἱ θουρῶσαι καὶ ἐρωτικῶς ὁρμῶσαι ἐπὶ τὰ λέκτρα τῶν ἀρρένων βροτῶν. ἡ φώκη θαλάσσιον κῆτος ἐστί, χερσαίῳ βοΐ, ἢ μᾶλλον βουβάλῳ παρόμοιον, ἐρᾷ δὲ συνουσίας ἀνδρῶν, ἔστι δὲ καὶ πρὸς μαγείαν ἐπιτήδειον.

86. Λεύσσω θέοντα γρυνόν.] τὸν λόγον περὶ Αλεξάνδρου ποιεῖται. λέγει γὰρ, ὅτι σπουδάζοντα τὸν Αλέξανδρον θεωρῶ περὶ τὴν ἁρπαγὴν τῆς Ελένης. γρυνὸς δὲ λέγεται, καὶ ὁ κορμός. καὶ Ομηρος,

Γρουνὸν μὲν δαίοντε, μέγας δ' Ηφαιστος ἀνέσχε.

Νῦν δὲ γρυνὸν, ἢ τὸ πλοῖον τοῦ Αλεξάνδρου λέγει, διὰ τὸ ἐκ τοῦ ξύλου πεποιῆσθαι, ἐπτερωμένον δὲ διὰ τὰ ἄρμενα, παρ' ὅσον τὴν πορείαν δι' αὐτῶν ποιεῖται, κατὰ μετωνυμίαν. ἢ γρυνὸν, τὸν Αλέξανδρον αὐτὸν, διὰ τὸ ὄναρ, ὃ εἶδεν Εκάβη, ὅτι δαλὸν ἔτικτε δαιόμενον, ὅστις κατέφλεξε πᾶσαν τὴν πόλιν, καὶ τὴν ἐν Ιδῃ ὕλην. τοῦτο τὸ ἐνύπνιον ἀκούσαντες οἱ μάντεις, καὶ οἱ περὶ τοὺς ὀνείρους δεινοὶ, εἶπον τὸ τεχθησόμενον παιδίον εὐθέως ῥιφθῆναι. τεχθέντα δὲ τὸν Αλέξανδρον ἐξέθεντο ἐν τῇ Ιδῃ. ὃν ποιμὴν ἐπαρκοῦσι σφόδρα ἀειδέστατον, ἀνελόμενος ἀνέθρεψεν. ἐπτερωμένον δὲ, διὰ τὸ μετὰ πλοίου πορεύεσθαι.

87. Τρήρωνος εἰς ἅρπαγμα.] εἰς τὴν ἁρπαγὴν τῆς λαγνιστάτης τρήρωνος, ἤτοι περιστερᾶς, τῆς ἀξίας φονευθῆναι κυνὸς, ἢ ἀπὸ * τόπου * τῆς Λακωνικῆς, ἢ τῆς δειλῆς, καὶ ταχείας, καὶ καταφερεῦς, (οἰκεῖον γὰρ Αφροδίτῃ τὸ ζῷον) ἢ τῆς αἰτίας φόνου πολλοῖς. λέγει δὲ τὴν Ελένην, ἐπεὶ καὶ τὸν Αλέξανδρον ἀετῷ εἴκασεν ἐπὶ τὴν ἁρπαγὴν ἐπειγόμενον. Τρήρωνα δὲ αὐτὴν, διὰ τὸ λάγνον, καλεῖ. καὶ γὰρ ἡ περιστερὰ μόνη τῶν πτηνῶν δι' ὅλου ἔτους ὀχεύεται, καὶ νεοττοὺς ποιεῖ. ὅθεν Αἰσχύλος φησὶ, Παντοβόφα πελειάδος. καὶ κυνὸς, διὰ τὸ ἀναιδὲς, κατὰ τὸν Ομηρον,

Εἵνεκ' ἐμεῖο κυνὸς κακομηχάνου. ——

88. Τόργος.] ὁ γὺψ κυρίως, νῦν δὲ τὸν κύκνον λέγει. ἔλαβε δὲ ζῷον ἀντὶ ζῴου· Ζεὺς γὰρ ὁμοιωθεὶς κύκνῳ, μίγνυται Νεμέσει, τῇ Ωκεανοῦ θυγατρί, εἰς χῆνα, ὡς λέγουσιν, αὐτῆς μεταβαλλούσης. ἡ δὲ τεκοῦσα ὠὸν, ἐν τῷ ἕλει τοῦτο κατέλιπε· ποιμὴν δὲ εὑρὼν, τῇ Λήδᾳ κομίζει. ἡ δὲ λάρνακι θεμένη, ἐφύλαττε. χρόνῳ δὲ τῷ καθήκοντι, Ελένη γεννᾶται ἐκ τοῦ ὠοῦ, ἣν ὡς ἰδίαν παῖδα ἡ Λήδα ἀνέτρεφε. τινὲς δὲ καὶ Κάστορα, καὶ Πολυδεύκην ἐκ τοῦ αὐτοῦ φασὶν ὠοῦ γεννηθῆναι, ἄλλοις δὲ τισιν [5] εὕρηνται ἱστορικοῖς, ὅτι ὁ Ζεὺς ἀετῷ εἰκασθεὶς, καὶ μιγεὶς Λήδᾳ, Κάστορα, καὶ Πολυδεύκην γεννᾷ, ὕστερον δὲ ὕπνος ὡς ἔρημον, τὴν Ελένην. ἕτεροι δὲ πάλιν φασὶν, ὅτι κύκνῳ ὁμοιωθεὶς, τῇ Λήδᾳ ἐμίγη, κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα καὶ ὁ Τυνδάρεως. ἡ δὲ, ἐκ μὲν Διὸς Πολυδεύκην καὶ Ελένην γεννᾷ, ἐκ Τυνδάρεω δὲ Κάστορα. ὅθεν καὶ θνητὸς ἦν ὁ Κάστωρ, ὁ δ' ἕτερος ἀθάνατος. τῇ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ παρακλήσει ἀθάνατος καὶ αὐτὸς ἐγεγόνει, καθά φησι καὶ ὁ Πίνδαρος. τὰς δ' ἀλληγορίας ἴστιον, ὡς ἔφην. ἐπεὶ δὲ ποθεῖτε καὶ ταύτας μαθεῖν, ἀκούετε. Δίας οἱ παλαιοὶ πάντας ἐκάλουν τοὺς βασιλεῖς. τὶς γοῦν βασιλεὺς τῇ Λήδᾳ ἐμίγη μοιχικῶς περὶ τὸν Εὐρώταν ποταμόν, ὅπως ἐξ αὐτοῦ ἔγγυος γενομένη, μιᾷ γαστρὶ τρεῖς παῖδας γεννᾷ, Κάστορα, Πολυδεύκην, καὶ Ελένην. ἀφ' οὗ γοῦν παρεικάζει τὴν γαστέρα αὐτῆς, ὅτι ἦν ἐξ [6] αὐτῆς συνδέρμων ἐγεννήθη, ὃ δέρμα, καὶ φυλακτήριον αὐτοῖς ἐποίησαν. εἰς κύκνον δὲ λέγει τὸν Δία μεταβαλεῖν, ὅτι ὁ βασιλικῶς ἐμίγη αὐτῇ, ἀλλ' ἐν παρόχοις τόποις, καθάπερ οἱ κύκνοι.

EMENDATIONES.

1 Συγκοπὴν ex Sold pro ἀποκοπὴν. 2 Διπλασιάζουσιν, pro διπλασιοῦσι ex omnibus MSS. 3 Καὶ ψύχη, καὶ ψῶρα ex Sold. pro ψυχῆς ψῶρα. Cæterum ψυχῆς non omnino agnoscunt Bar & Grav. 4 Κανθαροσβέστειραν pro κανθαροσβέστειραν, ex Grav. * Ex Sold. 5 Εὕρηνται pro εὑρών, ex utroque MSS. 6 Αὐτῆς, ex omnibus MSS. pro αὐτῶν. Ibidem καὶ delevi, quod ante ὅτι legebatur, ex fide Grav.

Κελυφάνῳ στρόβιλον [a] ὠστρακωμένην.	Ovi testa rotundam circumtectam.
Καὶ δή σε ναύτην [b] Ἀχερουσία τρίβος	Te sanè, nauta timide, Acherusia
Καταιβάτης πύαργον, οὐ πατρὸς κόπρους	Declivis semita, non jam patris fimum
Στείβοντα ῥακτῶν βουστάθμων [c] ξενώσεται,	Asperorum bubilium calcantem excipiet,
Ὡς πρόσθε, κάλλους τὸν θυωρίτην τριπλοῦς·	Ut antè, formæ tribus judicem:
Ἀλλ' ὀρείμων μὲν ἀντὶ, Γαμφηλὰς ὄνου,	Sed pro stabulis quidem, Maleam,
Καὶ Λᾶν περήσεις· ἀντὶ δ' [d] εὐχείλου κάπης,	Et Lan trajicies: pro pabuloso verò præsepi,
Καὶ [e] μηλιαθμῶν, ἠδὲ χερσαίας πλάτης,	Ovilibusque, & remo terrestri,
Τρέμπις [f] σ' ὀχήσει, καὶ Φερέκλειοι πόδες	Navis te, & Phereclei pedes vehent
Διωτὰς σαλάμβας, κἀπὶ [g] Γυθίου πλάκας·	Ad ostia gemina, & Gythii æquora:
Ἐν αἷσι πρὸς κύνουρα [h] καμπύλους σχάσας	Ubi curvos ad petras ejiciens

VARIANTES LECTIONES.

a Al. ὀστρακωμένην. b Al. ἡ Ἀχερουσία. c Ξενώσεται Bar. al. χερσώσεται d Al. Εὐχήλου. al. εὐχύλου. e Μηλιαθμῶν Etymolog. in V. Μηλαθμός. al. μηλιανθμῶν. f Al. δ' ὀχήσει ut Bar. γ' ὀχήσει habet. g Al. Γυθίου. h Al. καμπύλου.

89. Κελυφάνῳ.] [1] ᾠοῦ λέπει. πάντα γὰρ τὰ λέπη, κελύφανα λέγεται. κυρίως δὲ κελύφανον λέγεται, τὸ ἔσωθεν τοῦ ὀστράκου τοῦ ᾠοῦ λεπτότατον δέρμα. Στρόβιλον.] στρογγύλον, στρογγυλοειδῆ. Ὠστρακωμένην.] τῷ ὀστράκῳ τοῦ ᾠοῦ ὀστρακωμένην, λέγει δὲ τὸ ᾠὸν, ὅπερ ἡ Νέμεσις τῷ Τυνδάρεῳ δέδωκεν, ὁ δὲ τῇ Λήδᾳ, ἐξ ἧς ἡ Ἑλένη.

90. Καὶ δή σε ναύτην.] ἀποστροφὴ τὸ σχῆμα. νῦν γὰρ πρὸς Ἀλέξανδρον ἀπέστρεψε τὸν λόγον· καί φησι· Καὶ δή σε, ὦ Ἀλέξανδρε, ἡ Ἀχερουσία καταιβάτις τρίβος δεξιώσεται. Ἀχερουσία δὲ τρίβος, ἡ ὁ ᾅδης, ὅτι διὰ τὴν Ἑλένην μέλλεις ἀποθανεῖν. ἢ τὸ Ταίναρ τῆς Λακωνικῆς, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν, ὅτι εἰς Λακεδαίμονα ἀφίξῃ, ἐν ᾗ ἐστὶν ἡ Ἀχερουσία τρίβος. δείκνυσι δὲ διὰ τούτου, ὅτι ἐκ ταύτης τῆς προφάσεως ἀφίξῃ, ὦ Ἀλέξανδρε, εἰς ᾅδου. ἔστι γὰρ τὸ Ταίναρ τῆς Λακωνικῆς στόμιον, ὅθεν καὶ ᾅδου κάθοδον αὐτὸ λέγουσιν, ὡς καὶ Μένανδρος φησί, Πύλη τίς ἐστι Ταινάρου πρὸς ἐσχάτοις.

91. Καταιβάτης.] κάτω φέρουσα. Πύαργον.] δειλὸν, ἢ αἰσχρὸν, ἢ ἅρπαγα. εἰσὶ γὰρ μελάμπυγοι, πύγαργοι, εἴδη ἀετῶν, κατ' Ἀρχίλοχον, ἀφ' οὗ ὁ ἅρπαξ πύγαργος. ὁ δὲ αἰσχρὸς καὶ συνουσιαστικὸς πύγαργος λέγεται κατ' ἀντίφρασιν, ὁ μὴ ἀργὴν ἔχων τὴν πυγὴν, ἀλλὰ κινῶν αὐτὴν ἐν τῷ συνουσιάζειν. ὁ δὲ δειλὸς πάλιν πύγαργος λέγεται, ὡς λευκὴν ἔχων τὴν πυγὴν, ἐκ τῆς ἐναντίας τῇ παροιμίᾳ τῇ λεγούσῃ, Οὔπω Μελαμπύγῳ τετύχηκας. ἐὰν γὰρ οἱ μελάμπυγοι γενναῖοι, καθάπερ ὁ Ἡρακλῆς, οἱ λευκόπυγοι πάντως ἀσθενεῖς, καὶ δειλοί, καὶ ἄνανδροι. Θεία δὲ, ἡ Ὠκεανοῦ, τοῖς ἰδίοις τοῦτο παισὶν εἶπε περὶ Ἡρακλέους, Οὔπω Μελαμπύγῳ ἐντετυχήκατε. Πατρὸς κόπρους.] ἐπαύλεις, μάνδρας.

92. Ῥακτῶν βουστάθμων.] τραχέων βουστασίων.

93. Κάλλους θυωρίτην.] τραπεζίτην, ἀργυρογνώμονα. νῦν δὲ κριτὴν Ἥρας, καὶ Ἀθηνᾶς, καὶ Ἀφροδίτης. ἔκρινε γὰρ αὐτὰς Ἀλέξανδρος, ἕνεκα τοῦ μήλου. ἐν γὰρ τῷ τῆς Θέτιδος γάμῳ, τῆς Ἔριδος μῆλον χρυσοῦν ἀνὰ μέσον τῶν θεῶν ῥιψάσης, ἐπιγεγραμμένον οὕτως, ΤΗ, ΚΑΛΗ, ΤΟ ΜΗΛΟΝ, Ἥρα, Ἀθηνᾶ τε, καὶ Ἀφροδίτη πρὸς ἀλλήλας ἤριζον ἐπὶ τῷ λαβεῖν τοῦτο. ὁ δὲ Ζεὺς Ἑρμῇ παραδοὺς αὐτὰς, πέμπει πρὸς Ἀλέξανδρον, ὥς τε κρῖναι αὐτάς. ὃς λαβὼν τὸ μῆλον, τῇ Ἀφροδίτῃ [2] προσήνεγκεν. ταύτης δὲ ἐπιταγῇ ναυπηγήσαντος αὐτῷ ναῦς Ἁρμονίδου, κατὰ δέ τινας Φερέκλου, ἦλθεν εἰς Λακεδαίμονα, ἔνθα τὴν Ἑλένην ὀφθαλμοβολήσας βληθεῖσαν καὶ αὐτὴν ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, ἁρπάζει. δεύτερον δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἐντυχὼν αὐτῇ περὶ τὸν αἰγιαλὸν θυούσῃ νυκτὶ τῷ Βάκχῳ καὶ τῇ [3] Ἰνοῖ, ἁρπάξας αὐτὴν, εἰς Αἴγυπτον παρεγένετο, κἀκεῖ αὐτῇ συνεγένετο Θυωρὸς, ἡ τράπεζα, ἡ τὰ θύη καὶ θυμιάματα φέρουσα καὶ φυλάττουσα, ἐξ οὗ καὶ θυωρίτης, ὁ τραπεζίτης εἴρηται.

94. Ἀλλ' ὀρείμων.] ὄρη εἰσὶ Τροίας. Γαμφηλὰς ὄνου.] τὰς σιαγόνας τοῦ ὄνου. λέγει δὲ τὸν Μαλέαν ἀκρωτήριον Πελοποννήσου, διὰ τὸ ἐοικέναι σιαγόσιν ὄνου.

95. Λᾶν.] πόλιν Λακεδαίμονος, ἣν Ὅμηρος Λάαν φησίν. Εὐχείλου κάπης.] τῆς [4] εὐτρόφου φάτνης. ἢ τῆς καλὰ χείλη ἐχούσης· ὡς κρείττονος ὄντος τοῦ ποιμενικοῦ βίου, τοῦ ἁρπακτικοῦ, καὶ μαχίμου.

96. Μηλιαθμῶν.] μανδρῶν τῶν προβάτων, Ἀττικῶς. Χερσαίας πλάτης.] πτύου, ἢ τοῦ καλαύροπος. ἡ γὰρ καλαῦροψ, ῥάβδος ἐστὶ ποιμενική, μικρὸν ἑκατέρωθεν ὑπόκαμπος, ἣν ἀκοντίζουσιν ἐπὶ τὰ τῆς ἀγέλης ἀποσκιρτῶντα. Πλάτη.] κυρίως τὸ πλάτος τῆς κώπης.

97. Τρέμπις.] βαρβαρικὸν πλοῖον. Ὀχήσει.] βαστάξει, κομίσει, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἵππων. Φερέκλειοι πόδες.] ὁ Φέρεκλος, περιφραστικῶς. ἢ αἱ νῆες, ἃς ὁ Φέρεκλος εἰργάσατο· οὗτος γὰρ κατεσκεύασεν τῷ Ἀλεξάνδρῳ ναῦν πρὸς τὸν τῆς Ἑλλάδος [5] κατάπλουν.

98. Διωτὰς σαλάμβας.] δύο εἰσὶν ἄκρα ἐν Λακωνικῇ, Θυρίδες λεγόμεναι. σαλάμβαι δὲ, αἱ θύραι λέγονται, παρὰ τὸ ἐν σάλῳ βαίνειν· ἢ παρὰ τὸ σείειν, καὶ λαμβάνειν τοὺς βαίνοντας. σαλάμβαι δὲ, αἱ φωταγωγοὶ, ἤτοι αἱ φεγγῖται ἰδιωτικῶς, παρὰ τὸ σέλας δι' αὐτῶν βαίνειν. Γύθιον.] ἀκρωτήριον Λακωνικῆς. Πλάκας.] τόπους νῦν.

99. Ἐν αἷσι.] πλαξὶν, ἤτοι τόποις. Πρὸς κύνουρα.] παρὰ τὰς τραχείας πέτρας. Σχάσας.] καταβαλών.

EMENDATIONES.

1 ᾠοῦ λέπει, ex Bar. pro τοῦ ᾠοῦ λέπει. 2 Προσήνεγκε, pro ἤνεγκε, ex Seld. 3 Ἰνοῖ reposui pro Ἰνῷ, ex emendatione Nic. Gerbelii. 4 Εὐτρόφου, pro εὐτέρου, ex utroque MSS. 5 Κατάπλουν, pro κατάπλοον, ex omnibus MSS.

100. Πεύκης

Πεύκης ὀδόντας, ἔκτορας [a] πλημμυρίδος,	Navis dentes, æstum inhibentes,
Σκαρθμῶν ἰαύστης [b] ἐναφώσσωνα στόλον.	Jactationibus liberabis univelem classem:
Καὶ τὴν ἄνυμφον πόρτιν ἁρπάσας λύκος	Multiviramque rapiens lupus juvencam
Δυοῖν [c] πελειαῖν ὠρφανισμένην [d] γονῆς,	Duarum columbarum fœtu orbatam,
Καὶ δευτέραν εἰς ἄρκυν ὀθνείων βρόχων	Et in secunda externorum laqueorum retia
[e] Λῆϊτιν [f] ἐμπλαίσασαν ἰξευτοῦ πτερῷ,	Captivam impingentem aucupis penna,
[g] Θύστησιν ἀρμοῖ μηλάτων ἀπάργματα	Bacchis recens ovium libamina
Φλέγουσαν ἐν κρόκησι, καὶ Βύνῃ θεᾷ,	In litore adolentem, atque Leucotheæ Deæ,
Θρέξεις ὑπὲρ Σκάνδειαν, Αἰγίλου τ᾽ ἄκραν,	Curres ultra Scandeam, & Ægili promontorium,
Αἴθων ἐπακτὴρ καγχαλῶν ἀγρεύματι.	Exultans præda venator vehemens.
Νήσῳ δ᾽ ἐνὶ [h] Δράκοντος ἐκχέας πόθον,	Effuso autem cupidine in Draconis insula

VARIANTES LECTIONES.

a Al. πλημμυρίδος. b Ἐξεναφώσσωνα Bar. Al. ἐναφώσσοντα. al. ὄθνα φώσσωνα. c Πελειῶν Steph. d Γονῆς Bar. aliique. γοναῖς Steph. e Λῆτιν Bar. f Ἐμπταίσασαν Seld. & eandem lectionem in Scholiis retinet. ἐμπταίσασαν Bar. & in suis etiam Scholiis. al. ἐμπλήσασαν. g Al. Θύστησι. h Al. Δράκοντος.

100. Πεύκης ὀδόντας.] τὰς ἀγκύρας, αὗται γὰρ ἕκτορες καὶ φύλακές εἰσι τοῦ τῆς θαλάσσης στόλου, καὶ τῆς πλημμυρίδος. Ἕκτορας πλημμυρίδος.] κωλυτὰς τῶν κυμάτων.

101. Σκαρθμῶν ἰαύστης.] τῶν κινήσεων παύσεις. Ἐναφώσσωνα στόλον.] τὸν ἐννεάρμενον, ἢ τὸν μονάρμενον. ἢ ἐναφώσσωνα στόλον, τουτέστιν, ἀπὸ τῶν κινημάτων ἰαύστης καὶ παύσεις εἰς τὸν αἰγιαλὸν τὸν στόλον καὶ τὴν πορείαν σου τὴν φώσσωνα, ἤτοι τὴν δι᾽ ἀρμένων.

102. Καὶ τὴν ἄνυμφον πόρτιν.] καὶ τὴν πολύανδρον δάμαλιν. [1] Ἁρπάσας λύκος.] ἤτοι ἅρπαξ.

103. Δυοῖν πελειαῖν.] ὀρφανὴν καὶ ἔρημον οὖσαν τῆς γονῆς τῶν δύο περιστερῶν, ἤτοι Ἰφιγενείας, ἣν ἔσχεν ἐκ Θησέως, ὥς φησι Δοῦρις ὁ Σάμιος, καὶ Ἑρμιόνης, ἣν ἐκ Μενελάου γεννᾷ. ἥρπασε γὰρ ταύτην Θησεὺς πρῶτον ἁρπάσας, μετὰ τὸ τεκεῖν ἐξ αὐτῆς Ἰφιγένειαν, ἀφῃρέθη αὐτήν. δεύτερον ὁ Ἀλέξανδρος ἐντυχὼν αὐτῇ περὶ τὸν αἰγιαλὸν [2] θυσιάσῃ νεωστὶ ταῖς Βάκχαις καὶ τῇ Ἰνοῖ, ἁρπάσας αὐτήν, εἰς Αἴγυπτον ᾤχετο, κἀκεῖ αὐτῇ συνεγένετο.

104. Δευτέραν ἄρκυν.] εἰς δεύτερον δίκτυον. ἄρκυς δὲ κυρίως, δίκτυον πρὸς ἄρκτων θήραν ἁρμόδιον. Ὀθνείων βρόχων.] ξένων ἀγρευμάτων, ἑρμηνευτικαί εἰσιν αὗται αἱ λέξεις, ἄρκυς μὲν, ὅθεν ἕρκος λεγόμενον. βρόχος δὲ, ἀπὸ τῶν βρόχων, οἷς θηρεύουσι πέρδικας, καὶ ὄρνεις ἑτέρους.

105. Λῇτιν ἐμπλαίσασαν.] αἰχμάλωτον ἐξαρπάσασαν. Ἰξευτοῦ πτερῷ.] τῇ ταχύτητι τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἢ τῷ πλοίῳ.

106. Θύστησι.] ταῖς Βάκχαις, παρὰ τὸ θύω, τὸ ὁρμῶ, Θύσταις λεγομέναις. Ἀρμοῖ.] νεωστί, ταχέως, ἀπὸ τοῦ ἅρμα, ἀρμοῖ. καὶ Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ,

Ἀρμοῖ πέπαυμαι τοὺς ἐμοὺς θρηνῶν πόνους.

Μηλάτων ἀπάργματα.] ἀπαρχὰς καὶ θυσίας προβάτων. μῆλον δὲ, τὸ πρόβατον, [3] Αἰολικῶς, παρὰ τὸ μέλω, τὸ φροντίζω, λεγόμενον, ποιμενικὸν γὰρ, καὶ γεωργικὸν ἔζων βίον οἱ παλαιοί.

107. Κρόκησι.] κρόκαις, αἰγιαλοῖς. κρόκη δὲ λέγεται ὁ αἰγιαλὸς, ἀπὸ τοῦ κάρω, τὸ κόπτω, καρόκη καὶ κρόκη, παρὰ τὸ θραύεσθαι καὶ κλᾶσθαι τὰ κύματα. Βύνῃ.] τῇ θεᾷ Λευκοθέᾳ, τῇ Ἰνοῖ, παρὰ τὸ δύω, τὸ κολυμβῶ, ὥς τινες φασίν· ἐγὼ δὲ, παρὰ τὸ βύω, τὸ κρύπτω, ὅθεν καὶ βυθὸς, καὶ Βυνώ. ἡ δὲ τῆς Ἰνοῦς ἱστορία τοιαύτη. πεσοῦσα μετὰ τοῦ παιδὸς αὐτῆς Παλαίμονος εἰς θάλασσαν, διὰ τὸ διώκεσθαι ὑπ᾽ Ἀθάμαντος, ἀπεπνίγη. ἐξεβλήθη δὲ περὶ Κόρινθον, [4] παρὰ [5] Σχοινοῦντα, ὑπὸ δελφῖνος. Ἀμφίμαχος δὲ, καὶ Δονακῖνος, ἀνελόμενοι τὰ σώματα, ἄγουσιν εἰς Κόρινθον. Σίσυφος δὲ, ἀδελφὸς ὢν Ἀθάμαντος, βασιλεύων Κορινθίων, ἀγῶνα, καὶ θυσίαν ἐπ᾽ αὐτῶν ἐτησίους ἐκέλευσε γίνεσθαι, ὅθεν καὶ θεοὺς αὐτοὺς κεκλήκασι, καὶ Λευκοθέαν ἀπὸ τοῦ τῆς θαλάσσης ἀφροῦ, τὴν Ἰνώ. ἣν δὲ Ἰνοῦς θυγάτηρ Εὐρυάλεια.

108. Θρέξεις.] [6] κυρίως θρέξαι, τὸ συμπῆξαι γάλα πρὸς τὸ τυροποιῆσαι λέγεται· νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ πηδήσεις, ἢ ἄξεις. Σκάνδειαν.] πόλις Κυθήρων. [7] Αἰγίλου ἄκραν.] Πελοποννήσου ἀκρωτήριον.

109. Αἴθων ἐπακτήρ.] διάπυρος, ὀξὺς κυνηγὸς. Καγχαλῶν ἀγρεύματι.] τῇ θήρᾳ χαίρων. λέγει δὲ ἄγρευμα, τὴν Ἑλένην.

110. Νήσῳ δ᾽ ἐνὶ Δράκοντος.] νῆσον Δράκοντος τὴν Σαλαμῖνα λέγει· τὴν γὰρ Σαλαμῖνα πρότερον Δράκων κατεῖχεν, ἢ θεῖος, ἢ κύριον ὄνομα βασιλέως, ἢ Ἀσωπὸς κατά τινας ἐκ Θηβῶν ἐλθών. Κυχρεὺς δὲ, ὁ Ποσειδῶνος καὶ Σαλαμῖνος υἱὸς, ὥς φησιν Εὐφορίων, ἀνεῖλε τὸν Δράκοντα, καὶ τὴν Σαλαμῖνος βασιλείαν κατέσχεν. ἔτι γοῦν τὴν Σαλαμῖνα Δράκοντος εἴρηκε νῆσον, ἐν ᾗ φησιν, ἤτοι ἐν τῇ [8] Ἀττικῇ, ἐκχέας τὸν πόθον, ἤτοι μιγεὶς μετὰ τῆς Ἑλένης, τὸν ὅλον καὶ χθεσινὴν Κύπριν καὶ συνουσίαν ἐκ δευτέρου δευτέραν, ἅπαξ γὰρ αὐτῇ ἐν τῇ Ἀττικῇ συνεγένετο. ἁρπάσας δὲ αὐτὴν, οὐκ εὐθὺς εἰς τὴν Τροίαν ἀπέπλευσεν, ἀλλὰ δοκεῖ ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων διωχθεὶς, καὶ ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἔπλευσεν, ἔνθα ὑπὸ Πρωτέως αὐτὴν ἀφῃρέθη. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος λαβὼν αὐτῆς εἴδωλον, ἐπὶ τὴν Τροίαν εἰσῆλθεν. τὴν δὲ σύνταξιν βλέπε εἰς τὸ [9] διάγραμμα.

EMENDATIONES.

1 Prius scriptum fuit, ἁρπάσας σὺ ὁ λύκος. 2 Prius scriptum fuit θυσιάσῃ αὐτῇ. 3 Αἰολικῶς pro Αἰτωλικῶς, ex Bar. & Grav. 4 Παρὰ pro περί, ex Seld. 5 Σχοινοῦντα, ex emendatione Nic. Gerbelii. Σχοινοῦντιαν impressi. Σχοινοῦντας MSS. Codd. 6 Ita emendavi, ex fide omnium MSS. Codd. & Thavorini: qui deinde pro ἄξεις, habet ἥξεις, ut etiam Grav. Cæterum prius ita scriptum erat, κυρίως θρέξαι τὸ συμπῆξαι &c. 7 Αἰγίλου pro Αἰγιαλοῦ. 8 Post Ἀττικῇ distinctionis notam sustuli. Prius autem legebatur ad Ἀττικῇ, deinde novæ periodus initium habuit hoc modo, ἐν τῇ Ἀττικῇ. Ἐκχέας τὸν πόθον] ἤτοι &c. 9 Ita emendavi monente Gerbelio, cum prius continuata oratione scriptum esset, διάγραμμα, καὶ ἐξῆς &c.

Ἀκτῆς διμόρφου γηγενοῦς σκηπτουχίας,
Τὴν δ' αὐτέραν ἕωλον οὐκ ὄψει Κύπριν,
Ψυχρὸν παραγκάλισμα, ᵃ κἐξ ὀνειράτων
Κεναῖς ἀφάσσων ὠλέναισι δέμνια.
Ὁ γάρ σε συλλέκτροιο Φλεγραίας ᵇ πόσις
Στυγνὸς Τορώνης, ᾧ γέλως ἀπέχθεται,
Καὶ δάκρυ· νῆις δ' ἐστὶ, καὶ τητώμενος
Ἀμφοῖν, ὁ Θρήκης ἔκ ποτ' εἰς ἐπακτίαν,
Τρίτωνος ἐκβολαῖσιν ἠλοκισμένην

Atticæ, quod eſt biformis terrigenæ regnum,
Alteram vanam non experière Venerem, *
Inane amplexamentum, & vacuis
E ſomno palpans ulnis cubile.
Nam te inviſus Phlegrææ conjugis
Maritus Toronæ, qui riſu abſtinet,
Et lacrymis, expers & carens
Utroque: qui è Thracia quondam in littoralem,
Nili ſulcatam excurſibus

VARIANTES LECTIONES.

a Κἐξ Bar. Seld. aliique. b Hæc in Seld. hoc modo diſtinguuntur, Πόσις στυγνὸς, Τορώνης ᾧ γέλως ἀπέχθεται.

111. Ἀκτῆς.] τῆς Ἀττικῆς τῶν Ἀθηνῶν. Ἀκτὴ δὲ λέγεται αἱ Ἀθῆναι, ὅτι Ἀκταῖος αὐτῆς ἐβασίλευσεν, ἢ ὅτι ἀκτή ἐστι, τουτέστι περιβεβλημένη, καὶ κειμένη τὸ πλεῖον μέρος εἰς θάλασσαν. τῆς Ἀττικῆς δὲ νῆσος ἡ Σαλαμίς. Διμόρφου γηγενοῦς σκηπτουχίας.] ἡ Ἀττικὴ γὰρ βασιλεία ἦν τοῦ Κέκροπος. ἐλθὼν γὰρ ἀπὸ * Σαΐεως, * πόλεως Αἰγύπτου τὰς Ἀθήνας συνῴκισε. Σάϊς δὲ κατ' Αἰγυπτίους ἡ Ἀθηνᾶ λέγεται, ὥς φησι Χάραξ. δίμορφον δὲ λέγουσι καὶ διφυῆ τὸν Κέκροπα, ἢ διὰ τὸ ἐκ τῶν τοῦ Δράκοντος ὀδόντων ἐξελθεῖν (οὗτος δὲ ἦν βασιλεὺς Ἀθηναίων) ἢ διὰ τὸ δύο ἀνδρῶν φυὴν καὶ μέγεθος ἔχειν. ἢ διὰ τὸ δύο φωνὰς ἐπίστασθαι, Αἰγυπτίαν, καὶ Ἑλληνίδα. ἢ ὡς λυρῳδοῦσιν, ὅτι τὰ ἄνω ἀνθρώπου, τὰ δὲ κάτω δράκοντος εἶχεν. ὁ ἀλληγορῶν ὁ Δημοσθένης φησὶν, ὅτι τὴν ἀλκὴν ὅμοιος τῷ δράκοντι, ἀνθρώπῳ δέ γε τὴν φρόνησιν. ἐγὼ δὲ οὕτως ἀλληγορῶ, ὅτι ἀγαθὸς βασιλεὺς γεγονὼς, πᾶσαν θηριωδίαν ἐθνῶν οὕτως ὑπέταξεν, ὡς μίαν σύμπνοιαν πάντας ἔχειν αὐτὸν καὶ ἀγαθὸν ἡγεμόνα καὶ αὐτοκράτορα. διὰ ταῦτα γοῦν αὐτὸν λέγουσι διφυῆ. ἢ ὡς εὗρον ἐν Ἰωάννῃ Ἀντιοχεῖ, ὅτι πρότερον αἱ καθ' Ἑλλάδα γυναῖκες θηριωδῶς, ὥσπερ τὰ ἄλογα, καὶ οὐ κατὰ συζυγίαν, ἐμίγνυντο. οἱ παῖδες τότε μονοφυεῖς ἦσαν, μητέρα γὰρ μόνην, πατέρα δ' οὐκ ἐπεγίνωσκον. βασιλεύσας δ' ὁ Κέκροψ τῆς Ἀττικῆς, κατέπαυσε τὸ θηριῶδες τῆς μίξεως, καὶ ἀνδράσι νομίμως ἐποίησε τὰς γυναῖκας συνάπτεσθαι. ἐπεὶ γοῦν ἐκ τούτου οἱ παῖδες πατέρα καὶ μητέρα ἐγνώρισαν, τοὺς αἰτίους αὐτῶν τῆς γεννήσεως, δύο τυγχάνοντας φύσεων, διφυὴς καὶ ὁ Κέκροψ ἐκλήθη, ὡς τοῦτο ποιήσας [1] αὐτοῖς. * Γηγενοῦς σκηπτουχίας.] γηγενεῖς λέγει τοὺς Ἀθηναίους, ἐπειδὴ ἐκ τῶν Ἐριχθονιδῶν ἔχουσι τὸ γένος. τὸν γὰρ Κάδμον φασὶ σπείραντα ἐν τῇ γῇ δρακοντείους ὀδόντας, καὶ ἀναφῦναι τοὺς Ἐριχθονίδας. * Γηγενοῦς.] ὅτι ὁ Ἐριχθόνιος ἐκ τῆς Γῆς, ὥς φασιν, ἀνεδόθη. Ἀθηνᾶς γὰρ ἐλθούσης πρὸς Ἥφαιστον, ἕνεκεν ὅπλων κατασκευῆς, ἐρασθεὶς Ἥφαιστος ἐδίωκε. καταλαβὼν δὲ, ὡς ἀντέπιπτεν αὐτῷ, περὶ τοὺς μηροὺς αὐτῆς ἀπεσπέρμηνεν, ἡ δὲ μυσαχθεῖσα, ἐρίῳ εἰς γῆν τὸν γόνον ἀπέξεσεν, ἀνεδόθη δὲ ὁ Ἐριχθόνιος, ἀπὸ τοῦ ἐρίου κληθεὶς καὶ τῆς χθονὸς, ὅθεν πάντας Ἀθηναίους γηγενεῖς φάσκουσιν ἀπὸ τούτου. ἄλλοι δὲ φασὶν, ὅτι λυπρόγεως ἡ Ἀττική, καὶ οὐδέποτε ὑφ' ἑτέρων ἐθνῶν ἐξηλάθησαν οἱ ἐν αὐτῇ, διὰ τὸ ἄζηλον τῆς αὐτῶν χώρας, ὅθεν αὐτοὺς αὐτόχθονας καὶ γηγενεῖς ἔφασαν. Καὶ τὸ περὶ Ἀθηνᾶς καὶ Ἡφαίστου οὕτως ἐστίν· Ἀθηνᾷ τινὶ βασιλίδι, τῇ καὶ Βελονίκῃ λεγομένῃ, θυγατρὶ δὲ [2] Βρεττίου ὑπαρχούσῃ, Ἥφαιστος γάμῳ μιγεὶς, γεννᾷ Ἐριχθόνιον, ὃς ἐβασίλευσεν Ἀττικῆς. πολλαὶ γὰρ ἦσαν καὶ Ἀθηναῖ, καὶ Ἀφροδῖται, καὶ ἡ μία. τοῦτο δὲ μυθικὸν, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ὀνομάτων.

113, 114. Ψυχρὸν παραγκάλισμα.] διὰ ψυχρὰν περιπλοκὴν καὶ [3] ὀνειρώδη ματαίαις ὠλέναις ἀφάσσων καὶ ψηλαφῶν τὴν κοίτην. λέγουσι γὰρ, ὅτι διερχομένῳ Ἀλεξάνδρῳ διὰ Αἰγύπτου ὁ Πρωτεὺς Ἑλένην ἀφελόμενος, εἴδωλον Ἑλένης [4] αὐτῷ δέδωκεν, * καὶ οὕτως ἔπλευσεν εἰς Τροίαν, * ὥς φησι Στησίχορος·

Τρῶες, οἳ τότ' [5] ἦσαν Ἑλένης εἴδωλον ἔχοντες.

115, 116. Φλεγραίας.] Θρᾳκικῆς, ὅτι ἐκεῖσε οἱ γίγαντες ἐφλέχθησαν. Πόσις στυγνὸς Τορώνης.] ἀνὴρ κατηφὴς, καὶ ἀγέλαστος τῆς Τορώνης. ἡ Τορώνη δὲ, γυνὴ Πρωτέως. ἡ δὲ σύνταξις καθ' ὑπέρβατον, ἀπὸ τοῦ, Ὁ γάρ σε συλλέκτροιο, μέχρι τοῦ, Λίπτοντα χάρωνς ἐκβαλὼν πελειάδος· συνταχθήσονται δὲ τὰ διαγράμματα. Ὧ γέλως ἀπέχθεται, καὶ δάκρυ.] ᾧ τινι Πρωτεῖ καὶ ὁ γέλως μισεῖται, καὶ τὸ δάκρυον.

117. Νῆις.] ἄπειρος ἐστὶ, καὶ τητώμενος καὶ [6] στερισκόμενος ἀμφοῖν, ἤτοι γέλωτος, καὶ δακρύου.

118. Ὁ Θρήκης ἔκ ποτε.] ὁ ἐκ τῆς Θρᾴκης περάσας ποτὲ εἰς τὴν ἐπακτίαν, καὶ [7] αὐξανομένην χέρσον. λέγει δὲ τὴν Αἴγυπτον, αὔξεται γὰρ ὑπὸ τῆς καλασυρομένης ἰλύος τοῦ Νείλου.

119. Τρίτωνος ἐκβολαῖσι.] τοῦ Νείλου ταῖς ἐκχύσεσι, καὶ ταῖς ἀναβάσεσιν. Τρίτων, ὁ Νεῖλος, ὅτι τρεῖς μετωνομάσθη. πρότερον γὰρ Ὠκεανὸς ἂν ἐκαλεῖτο· δεύτερον ἀετὸς, ὅτι ὀξέως ἐπιρρέουσι· τρίτον Αἴγυπτος. τὸ δὲ Νεῖλος νέον ἐστὶ, ἐτυμολογούμενον ἀπὸ [8] τοῦ νέαν κατάγειν ἰλὺν, καὶ χερσοῦν τὸ πέλαγος, * γέγονε Νέϊλος κατὰ συναίρεσιν Νεῖλος. ἢ ὥσπερ ἀπὸ τοῦ πίθος γίνεται πίθηλος, καὶ ἀπὸ τοῦ Τρὼς Τρώϊλος, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἀπὸ τοῦ νέος, Νέϊλος, καὶ Νεῖλος. ἢ ἐπειδὴ οἱ Δωριεῖς γράφουσι διὰ τοῦ η, τὰς γὰρ ει δίφθογγα οἱ Δωριεῖς εἰς η τρέπουσιν, οἷον, πλειῶν πληῶν, μειῶν μηῶν. ἢ πρὸς ἀναλογίαν ἡμερῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ, οἱ γὰρ περὶ Νεῖλον οἰκοῦντες ἐφεῦρον, φασὶν, τὴν ψῆφον τῶν ἡμερῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ. * Ἠλοκισμένην.] οἱ μὲν λοιποὶ ἀρδευομένην εἶπον. ἐγὼ δὲ χαυνουμένην καὶ χερσουμένην, ὡς εἶπον, ὑπὸ τῆς καλασυρομένης ἰλύος. ἡ γὰρ Αἴγυπτος, ὥς φησι Διόδωρος, καὶ Ἡρόδοτος, καὶ πάντες, πέλαγος ἦν. οὕτω δὲ ἐχερσώθη, καὶ χερσοῦται ταῖς ἐκβολαῖς τῆς ἰλύος. οὕτω ἐγὼ τὸ ἠλοκισμένην λέγω, ἀντὶ τοῦ χαυνωμένην. ἄλοξ γὰρ, ἡ αὖλαξ, ἤτοι ἡ γῆ.

EMENDATIONES.

* Ex omnibus MSS. 1 Αὐτοῖς, pro αὐτῆς, ex Bar. & Grav. * Ex Seld. 2 Βρεττίου Grav. 3 Ὀνειρώδη, pro ὀνειρώδην, ex Seld. 4 Αὐτῷ, pro αὐτοῦ, Ex Grav. * Ex Bar. & Grav. 5 Ἦσαν, pro ἴσαν, ex Grav. 6 Στερισκόμενος, pro στεριστκόμενος, ex omnibus MSS. 7 Ita reſtitui ex Seld. αὐξανομένην χέρσον, λέγει δὲ &c Bar. αὐξανομένην. Χέρσον.] λέγει δὲ τὴν Αἴγυπτον Impreſſi. 8 Τοῦ νέαν, pro τοῦ νέος, ex utroque MSS. & Thaverno. * Hæc addo ex Seld.

120. Οὐχ'

Χέρσον περάσας, οὐχὶ [a] ναυάτῃ στόλῳ,	Terram trajecit, non navali profectione,
Ἀλλ' ἀστίβητον οἶμον, οἷά τις [b] σιφνεύς,	Sed invia via, sicut talpa,
Κευθμῶνος ἐν σήραγγι [c] τετρήνας μυχούς,	In hiatu cavernæ perforatis sinubus,
[d] Νέρθε θαλάσσης ἀτραποὺς διλινύσας,	Subter mare iter faciens,
Τέκνων ἀλύξας τὰς ξενοκτόνους πάλας,	Liberorum hospicidas fugiendo luctas,
Καὶ πατρὶ πέμψας τὰς ἐπηκόους λιτάς,	Patrique preces fundendo impetrabiles,
Στῆσαι παλίμπουν εἰς πάτραν, ὅθεν πλάνης	Ut se reducem sisteret in patriam, ex qua erro
[e] Παλληνίαν ἐπῆλθε, γηγενῶν τροφόν.	In Palleniam venerat, nutricem gigantum:
Κεῖνός σε, Γουνεὺς [f] ὥσπερ ἐργάτης δίκης,	Ille te, tanquam Guneus justitiæ minister,
Τῆς θ' Ἡλίου θυγατρὸς Ἰχναίας βραβεύς,	Et Ichnææ, Solis filiæ, præses,
[g] Ἐπεσβολήσας λυγρά, νοσφιεῖ γάμων,	Acerbè conviciatus, nuptiis privabit,
Λίπτοντα [h] χάσσης ἐκβαλὼν πελειάδος·	Prurientem à meretrice columba depellens:
Ὅς [h] τοὺς Λύκου τε, καὶ Χιμαιρέως τάφους	Qui nec Lyci, & Chimærei sepulcra
Χρησμοῖσι κυδαίνοντας οὐκ αἰδούμενος,	Ex oraculis venerantes veritus,

VARIANTES LECTIONES.

a Ναυβάτῃ Bar. b Σιφνεὺς Seld. c Τετρήνας μυχὸς Νέρθε θαλάσσης. ἀτραποὺς διλινύσας Seld. διλινύσας etiam habent Bar. aliique. d Al. Νέρθεν cum ν finali. e Παλληνίαν τ' ἐπῆλθε Seld. f Al. ὥσπερ. g Ἐπεσβολήσας λυγρῶς νοσφιεῖ γάμων Bar. h Κάσσης ἐμβαλὼν corrupte legit Barinus Camers. i Τοῦ Λύκου τε Seld. aliique.

120. Οὐχὶ ναυάτῃ στόλῳ.] οὐ τῇ πλοίων πορείᾳ.

121. Ἀλλ' ἀστίβητον οἶμον.] ἀλλ' ὥς τις διελύσει καὶ ἐπορεύθη ἀτραποὺς καὶ ὁδούς.

122. Κευθμῶνος ἐν σήραγγι τετρήνας μυχούς.] [1] ἐν τῷ τοῦ κρυπτοῦ καὶ καταδύσεως τόπου σήραγγι περὶ κοίλῳ τόπῳ τετρήσας σπήλαια.

123. Νέρθεν θαλάσσης.] ἤτοι [2] ὑποκάτωθεν, ὄντα θαυμαστικὸν ἀστίβητον οἶμον, οἷά τις σιφνεύς, ὥσπερ τις ἀσπάλαξ, ὅπερ ἐστὶ ζῷον ὅμοιον μυΐ, ἀνορύσσων δὲ τὴν γῆν, καὶ κοιλαίνων αὐτήν. τὸ δὲ νέρθε χωρὶς τοῦ ν δεῖ γράφειν, κατὰ τὸν κανόνα, ὃν πρώην ἐδίδαξα. ἔστι δὲ κοινὴ συλλαβὴ, καὶ δέχεται μακρόν.

124. Ἀλύξας.] ἐκφυγὼν τὰς ξενοκτόνους παλαίστρας τῶν [3] αὐτοῦ τέκνων. ἡ δὲ ἱστορία ἐστὶν αὕτη. Πρωτεὺς Ποσειδῶνος υἱὸς, τὸ γένος Αἰγύπτιος, εἰς Φλέγρας τῆς Παλλήνης [4] καὶ Θρᾴκης ἐλθὼν ἐξ Αἰγύπτου, Τορώνην γαμεῖ, ἐξ ἧς αὐτῷ παῖδες, [5] Τμῶλος καὶ Τηλέγονος, οἱ καταπαλαίοντες τοὺς ξένους ἀνῄρουν. ὧν τὴν ξενοκτονίαν μὴ φέρων Πρωτεὺς, ηὔξατο τῷ αὐτοῦ πατρὶ Ποσειδῶνι, πάλιν καταστῆσαι αὐτὸν εἰς τὴν Αἴγυπτον. ὁ δὲ ὑποχώσας αὐτῷ, σπήλαια ἐκ τοῦ χάσματος τῆς Παλλήνης ποιήσας ὑποκάτω τῆς θαλάσσης, οὕτως διήγαγεν αὐτὸν ἀβρόχως μέχρι Αἰγύπτου. Ἡρακλῆς δὲ ἐπὶ Θρᾴκην διερχόμενος, καὶ καταπαλαίσας, ἀνεῖλε τὸν Τμῶλον καὶ τὸν Τηλέγονον. ὅπερ μαθὼν ὁ Πρωτεὺς, ὁ τούτων πατὴρ, οὐ γελᾷ μὲν, ὅτι παῖδες ἦσαν [6] αὐτοῦ· ὅτι δὲ ξενοκτόνοι, οὐδὲ δακρύει. τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως ἔχει· μὴ φέρων ὁ Πρωτεὺς τὰς ξενοκτονίας αὐτῶν, ἔξεψεν αὐτὸν κατά τι χάσμα τῆς Παλλήνης, καὶ ἀναχθεὶς, οὔτε δακρύει, οὔτε γελᾷ. τὰ δὲ λοιπὰ εἰς μῦθον ἐξεπλάσθησαν.

125, 126, 127. Πατρὶ πέμψας τὰς ἐπηκόους λιτάς.] τῷ Ποσειδῶνι πέμψας τὰς εὐχὰς, ἃς ἐπήκουε, τὸ στῆσαι αὐτὸν παλίμπουν καὶ ὑποστρέψαντα εἰς πάτραν, ἤτοι τὴν Αἴγυπτον, ὅθεν, ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου, πρώην πλάνης καὶ πλανώμενος ἐπῆλθεν εἰς τὴν Παλληνίαν καὶ εἰς τὴν Παλλήνην, τὴν τροφὸν τῶν γιγάντων, ὡς εἶπον.

128. Κεῖνός σε, Γουνεύς.] τὸ ἑξῆς οὕτως· ἐκεῖνος ὁ Πρωτεὺς, ὥσπερ ὁ τῆς δίκης ἐργάτης Γουνεὺς, στερήσει σε τῶν γάμων τῆς συλλέκτρου Ἑλένης. ὁ δὲ Γουνεὺς οὗτος, Ἀρκὰς ἦν τὸ γένος, πάνυ δικαστὴς δικαιότατος, καὶ τοὺς ἀρπακτῆρας μισῶν καὶ τιμωρῶν, ὅστις διὰ δικαιοσύνην στασιάζοντας ποτὲ τοὺς Βαβυλωνίους καὶ Φοίνικας, ἐλθὼν [7] μετήλλαξεν αὐτοὺς, κληθεὶς ὑπὸ Σεμιράμιδος. τούτῳ γοῦν τῷ Γουνεῖ εἰκότως παρεικάζει τὸν Πρωτέα, ὡς δικαίως τὴν Ἑλένην ἀφελόμενον ἀπὸ Ἀλεξάνδρου.

129. Ἰχναίας.] ἡ Θέμις Ἡλίου θυγάτηρ, διότι καὶ αὐτὸς πάντας ἐφορᾷ, καὶ πάντων ἐπακούει, ὅθεν Ἰχναία, διὰ τὸ κατ' ἴχνος καὶ κατὰ πόδας τῶν γιγάντων ἕπεσθαι, καὶ λάμπειν δίκην Ἡλίου. ἢ διὰ τὸ λαμπρὸν τοὺς αὐτὴν κεκλημένους, διότι εἰς γῆν ἀνεπέθησαν.

131. Λίπτοντα.] ἐπιθυμοῦντα. Κάσσης ἐκβαλὼν πελειάδος.] τῆς πόρνης χωρίσας σε περιστερᾶς, λέγει δὲ τὴν Ἑλένην.

132, 133, 134. Εἰπὼν ἄνω ὅτι δικαίως ἀφείλετο τὴν Ἑλένην ὁ Πρωτεὺς παρὰ Ἀλεξάνδρου, νῦν λέγει τὴν ἀδικίαν τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ φησὶν, ὅτι οὐκ αἰδούμενος τοὺς Λάκωνας, τοὺς τιμήσαντας κατὰ χρησμὸν τοὺς τάφους τῶν συγγενῶν ὑμῶν, Λύκου τε, καὶ Χιμαιρέως, οὐδὲ τὸν Αἰθίοπος τοὺς ἔρωτας, ὅν τε νῦν ἀνελὼν, διεσώθη ὑπὸ τοῦ Μενελάου· οὐδὲ τὸν [8] Αἰγαίωνος πάγον, τὸν ξένιον σύνδεσμον, ἐκαρτέρησας ἐν τῇ δίκῃ τῶν θεῶν ἁμαρτεῖν, καὶ τὴν Ἑλένην αἱρετίσασθαι. λέγει δὲ δίκην

EMENDATIONES.

1 Ita Seld. ἐν τῷ τοῦ κρυπτοῦ καὶ καταδύσεως σήραγγι Bar. & Grav. ἐν τῷ τοῦ κρυπτοῦ καὶ κοιλοτάτου τόπου, σήραγγι Impressi. 2 Ὑποκάτωθεν, pro ὑπὸ κάτωθεν, ex Grav. 3 Αὐτοῦ, pro αὐτῶν, ex utroque MSS. 4 Καὶ Θρᾴκης, pro ἐκ Θρᾴκης, ex omnibus MSS. 5 Τμῶλος, pro Τμύλος ex Grav. paulo post, Τμῶλον reposui, pro Τμύλον. Protei enim filio nomen Tmolo erat. 6 Αὐτοῦ, pro αὐτῶν, ex omnibus MSS. 7 Κατήλλαξε Grav. quod rectius videtur. 8 Αἰγαίωνος πάγον, pro Ἀλεξάνδρου, sensu id exigente.

Οὐδ' Ἀνθέως ἔρωτας, οὐδὲ τὸν ξένοις	Nec amores Anthei, nec hospitum
Συνδόρπον, Αἰγαίωνος ἁγνίτην πάγον,	Convivam, Neptunium, purum salem,
Ἔτλης θεῶν ἀλοιτὸς ἐκβῆναι [a] δίκην,	Ausus es divinum, scelestè, jus transgredi,
Λάξας τράπεζαν, [b] κἀνακυπώσας θέμιν,	Percellens jus mensæ, & justitiam evertens,
Ἄρκτου τιθηνῆς ἐκμεμαγμένος τρόπους.	Ursæ nutricis mores exprimendo.
[c] Τοιγὰρ ψαλάξεις εἰς κενὸν νευρᾶς κτύπον,	Frustrà igitur chordarum ciebis strepitum,
Ἄσιτα κἀδώρητα φορμίζων μέλη·	Jejuna modulans, & irremunerata carmina:
Κλαίων δὲ πάτραν, τὴν πρὶν ἠθαλωμένην,	Sed lacrymans in patriam antè combustam
Ἵξῃ, χεροῖν εἴδωλον ἠγκαλισμένος·	Redibis, imaginem ferens manibus

VARIANTES LECTIONES.

a Al. δίκης. b Al. κἀνακυκώσας. c Al. Τοίγαρ. at Bar. habet τοὶ γάρ. d Al. ἴξῃ.

τῶν μαλλομένων θεῶν, Ἥρας, Ἀθηνᾶς, Ἀφροδίτης, διὰ τὸ μῆλον. ἡ δὲ ἱστορία ἐστὶν οὕτως. Τοὺς Λύκον τε καὶ Χιμαιρέας.] οὗτοι παῖδες ἦσαν τῆς Ἄτλαντος θυγατρὸς [1] Κελαινοῦς, καὶ Προμηθέως, ἔκειντο δὲ ἐν τῇ Τροίᾳ. λοιμοῦ δὲ κατασχόντος Λακεδαιμονίους, καὶ μαντευομένων αὐτῶν, ἔχρησεν ὁ Ἀπόλλων θεὸς, μὴ παυθῆναι τὸν λοιμὸν, εἰ μὴ εὐγενὴς Λακεδαιμονίων ἀπελθὼν ἐν τῇ Τροίᾳ θύσει [2] ἐν τοῖς τάφοις αὐτῶν. οἱ δὲ ἀπέστειλαν Μενέλαον ἐκτελέσοντα τὸν χρησμόν. ἀπελθόντος δὲ, καὶ θύοντος τοῦ Μενελάου, ἐξενώθη Ἀλεξάνδρῳ. ἀκούσας δὲ Ἀλέξανδρος πλήξας παιγνίῳ καὶ ἀνελὼν [3] Ἀνθέα, υἱὸν ὡραῖον Ἀντήνορος, ὃν ἦν ἐρῶν Ἀλέξανδρος αὐτός τε καὶ Δηΐφοβος, καὶ φοβηθεὶς, ἀπῄει μετὰ Μενελάου εἰς τὴν Σπάρτην, καὶ συμφαγὼν αὐτῷ τὸν νενομισμένον ἅλα παρατίθεσθαι ταῖς ξενίαις τραπέζαις, ἁρπάσας τὴν Ἑλένην μετὰ καὶ [4] τινῶν ταλάντων χρημάτων, καὶ πέντε θεραπαινίδων γυναικῶν, (ὧν μία ἦν Αἴθρα, ἡ μήτηρ Θησέως) διὰ Σιδῶνος καὶ Αἰγύπτου ποιησάμενος τὸν ἀπόπλουν, ὁλοκλήρῳ τῷ χρόνῳ εἰς τὴν Τροίαν [5] κατῆρεν. ὀνειδίζει οὖν Ἀλέξανδρον, ὡς ἀντὶ τῆς εὐεργεσίας κακὰ διαπραξάμενον τῷ Μενελάῳ. ἅλα δὲ ἐτίθουν οἱ παλαιοὶ ἐν ταῖς τῶν ξενίων καταρχαῖς, συμβολικῶς ἐπευχόμενοι, ὥσπερ ἅλς ἐκ δύο φύσεων, τῆς ὑδατώδους καὶ γεηρᾶς, εἰς μίαν φύσιν ἐπάγεται τοῦ ἁλὸς, οὕτω παγιῶσαι καὶ τούτους εἰς μίαν ὁμόνοιαν * καὶ φιλίαν *.

135. Αἰγαίωνος.] τοῦ Ποσειδῶνος, ἀπὸ τοῦ ἐν Αἰγαῖς, πόλει τῆς Ἀχαΐας, καὶ ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει τιμᾶσθαι. Αἰγαῖον δὲ τὸ πέλαγος ἐκλήθη, ὅτι δίκην αἰγὸς ἅλματα τῶν κυμάτων) Ἁγνίτην πάγον.] τὸν ἅλα, διὰ τὸ πιθανῶς ἐν ἀρχαῖς τῶν ξενίων, καὶ ἁγνίζειν καὶ καθαίρειν τοὺς φιλουμένους. ἢ ὅτι τὸ ἁλυκὸν καὶ θαλάσσιον ὕδωρ καθαρτικώτερον φύσει τοῦ γλυκέος, καθάπερ ἄλλοις δοκεῖ, καὶ οὐκ ἔμοιγε. ἢ διὰ τὸ ἀφανίζειν. καὶ παροιμία,

Θάλασσα κλύζει πάντα τ' ἀνθρώπων κακά.

Πάγον δὲ, διὰ τὸ πεπῆχθαι ἐξ ὕδατος· ὁ γὰρ Ποσειδῶν ἐστὶ τῆς θαλάσσης ἔφορος, ἧς πηγνυμένης οἱ ἅλες γίνονται), ὅθεν ὁ πάγος.

136. Ἔτλης θεῶν.] ἐγὼ μὲν οὕτω φημὶ, ὅς γε σὺ οὐκ αἰδεσθεὶς τοὺς τιμήσαντας τοὺς τάφους Λύκου, καὶ Χιμαιρέως, (λέγει δὲ Μενέλαον, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ Λάκωνας) οὔτε τοὺς Ἀνθέως ἔρωτας, καὶ τόδε, καὶ τόδε ἔτλης, [6] ὑπέμεινας ὁ ἀλοιτὸς καὶ ἁμαρτωλὸς, ἐκβῆναι καὶ πατῆσαι τὴν δίκην τῶν θεῶν, ἤγουν ἠδίκησας τὸν Μενέλαον, τὸν καθάραντά σε τοῦ φόνου, καὶ ξενίσαντα, ἀφελόμενος τὴν ἐκείνου γυναῖκα. οἱ δὲ λοιποὶ δίκη χωρὶς τοῦ ν γράφουσι, λέγοντες οὕτω, ὡς τόδε, καὶ τόδε ποιήσας, ἔτλης ἐκβῆναι ἀλοιτὸς καὶ ἁμαρτωλὸς, ὅτι παρ' ἐκείνων γέγονας ἐν τῇ δίκῃ τῶν θεῶν, Ἥρας φημὶ, Ἀφροδίτης, καὶ Ἀθηνᾶς. Τοῦτο δὲ ἀνοίας ἀνάμεστον, μετὰ γὰρ τὸ φαγεῖν ἐν τοῖς [7] οἴκοις Μενελάου, οὐκ ἔκρινεν Ἀλέξανδρος τὰς θεὰς, ἀλλὰ πρότερον.

137. Λάξας τράπεζαν.] λακτίσας ὡς ὄνος τὴν τράπεζαν τοῦ Μενελάου, τουτέστι καταφρονήσας τῶν νόμων τῶν [8] κειμένων, καὶ ἐθῶν, τῶν δηλούντων μὴ κακουργεῖν τοὺς ὁμοτραπέζους, καὶ συνεστίους. σὺ γὰρ ξενωθεὶς, καὶ συμφαγὼν αὐτῷ, ἀφεῖλες καὶ τὴν γυναῖκα. Κἀνακυπώσας θέμιν.] καὶ ἀναστρέψας τὸ δίκαιον. κατὰ τὸ μυθικὸν, ἡ Θέμις θεὰ δικαιοσύνης ἔφορος.

138. Ἄρκτου τιθηνῆς.] τρόπους ἄρκτου θηλαζούσης ἀναμαξάμενος, ὅπερ λαβών. ὅτι γὰρ θηλάζουσι τὰ θηρία, φυλακῇ τῶν τέκνων ἀγριώτερα γίνονται. ἢ οὕτω, τοὺς ἄρκτου τῆς θηλασάσης σε λαβὼν τοὺς τρόπους, τουτέστι θηριώδης καὶ ἄδικος φανεὶς περὶ τὸν Μενέλαον. φασὶ γὰρ, ὅτι μετὰ τὸ φανέντα ὄνειρον τῇ Ἑκάβῃ περὶ Ἀλεξάνδρου, Ἀρχελάῳ οἰκέτῃ Πρίαμος δίδωσιν ἐκθεῖναι τὸν Ἀλέξανδρον ἐν Ἴδῃ. πέντε δὲ ἡμέρας τοῦτον ἄρκτος ἐθήλαζεν [9] ἐκκείμενον, εἶτα πάλιν ὁ Ἀρχέλαος τοῦτον ἀνελόμενος ἐπὶ τῆς χώρας ὡς ἴδιον ἔτρεφε, Πάριν κατονομάσας. ὕστερον δὲ ποιμνίοις ἀλεξήσας ἀπὸ λῃστῶν, Ἀλέξανδρος ἐκλήθη.

139. Τοιγὰρ ψαλάξεις.] διὰ τοῦτο, τοιγαροῦν, διὰ τὸ ἄδικον γενέσθαι σε, εἰς κενὸν ψαλάξεις καὶ κινήσεις. Νευρᾶς κτύπον.] τουτέστι τὸ μέλος. ἔστι δὲ τὸ σχῆμα σεμνότερον, λέγεται δὲ [10] ἀπὸ παροιμίας κιθαριστῶν ἀσίτως καὶ ἀδώρως κιθαριζόντων, ὅπερ ἐστὶν αὕτη, Εἰς κενὸν κρούεις τὰς χορδάς.

141. * Κλαίων δὲ πάτραν.*] κλαίων δὲ ἵξῃ καὶ παραγενήσῃ εἰς τὴν πατρίδα σου Τροίαν, τὴν πρὶν ὑφ' Ἡρακλέους καυθεῖσαν ἕνεκεν τῆς ὑποσχέσεως, καὶ τῆς ἀπάτης τῶν ἵππων τοῦ Λαομέδοντος.

142. Χεροῖν εἴδωλον ἠγκαλισμένος.] ἐν ταῖς χερσὶ κατέχων τὸ εἴδωλον τῆς Ἑλένης, ὃ ὁ Πρωτεύς σοι δοὺς, τὴν Ἑλένην κατέσχε.

EMENDATIONES.

1 Sic lego cum *Seld.* Κελαινοῦς *Bar.* & *Grav.* Κελαινὰς *Impressi.* 2 Ἐν τοῖς τάφοις, pro τοῖς τάφοις, ex *Seld.* 3 Ἀνθέα, υἱὸν ὡραῖον Ἀντήνορος reposui, pro Ἀνθέα ὡραῖον, υἱὸν δὲ Ἀντήνορος, praeeunte utroque *MSS.* Ἀνθέας υἱὸν ὡραῖον *Grav.* 4 Τῶν ἱκανῶν *Grav.* 5 Κατῆρεν, pro ἀνῆγεν, ex omnibus *MSS.* * Ex *Grav.* 6 Ὑπέμεινας, pro ἐπέμεινας, ex *Grav.* 7 Οἴκοις substitui, pro ἔργοις, ex *Grav.* 8 Κειμένων, pro κεκρημένων, & linea sequente, συνεστίους, pro συνεστίας, ex *Grav.* 9 Ἐκκείμενον, pro ἐγκείμενον, ex *Grav.* 10 Ἀπὸ παροιμίας, pro ὑπὸ παροιμίας, ex omnibus *MSS.* * Ex utroque *MSS.*

Τῆς πενταλέκτρου Θυάδος Πλευρωνίας.
Γυιαὶ γὰρ ἀναστῆρες ἄμναμοι τριπλαῖς
Πηναῖς κατεκλώσαντο δειναιᾶς Ἁλός,
Νυμφεῖα πεντάγαμβρα δαίσασθαι γάμων.
Δοιὼ μὲν ἁρπακτῆρας αὐγάσαι λύκους,
Πτηνοὺς τριόρχας αἰετοὺς ὀφθαλμίας.
[a] Τὸν ἐκ Πλυνοῦ τε, κἀπὸ Καρικῶν ποτῶν

Quinqueviræ Bacchæ Pleuroniæ.
Claudæ namque Maris antiqui filiæ
Triplicibus nevere ſtaminibus, ut à maritis
Quinque celebrarentur nuptiarum ſponſalia.
Ac duos quidem videat raptores lupos,
Volatiles triorchas aquilas oculatas:
Alium verò ex Plyni, & Caricorum laticum

VARIANTES LECTIONES.

a Τὸν δ' *Sold.* aliique. Τὸν τ' *Bar.* quam lectionem in *Scholiis* uterque MSS. habet.

143. Πενταλέκτρου τῆς Θυάδος, ἤτοι τῆς Βάκχης, τὴν Ἑλένην καλεῖ. πέντε γὰρ ταύτην ἔγημαν ἄνδρες· πρῶτος Θησεὺς ἐπλάσατο ταύτην ἁρπάσας, καθά φησι Δοῦρις ὁ Σάμιος, ἀφαιρεθεὶς δὲ αὐτὴν ἐν τῷ ἐπιδημῆσαι ὑπὸ Πολυδεύκους καὶ Κάστορος, τῶν αὐτῆς ἀδελφῶν, ἐν Ἀφίδναις, [1] πολιχνίῳ τῶν Ἀθηνῶν, γεννήσασαν Ἰφιγένειαν, ἣν Ἰφιγένειαν καὶ θετὴν παῖδα ἡ Κλυταιμνήστρα ποιεῖται. εἷς μὲν οὖν νυμφίος Ἑλένης, ὡς ἔφημεν, ὁ Θησεύς. δεύτερος Μενέλαος, νομίμως ταύτην ἐκ κλήρου λαβών. τρίτος Ἀλέξανδρος, ἁρπάσας αὐτήν. τέταρτος μετὰ θάνατον Ἀλεξάνδρου, Δηΐφοβος, ὁ αὐτοῦ ἀδελφὸς, ἀριστεύσας κατὰ πόλεμον, καὶ ταύτην ὡς ἀριστεῖον καλά τινες λαβών, ἢ βίᾳ, κατ' Εὐριπίδην. πέμπτος Ἀχιλλεὺς, μετὰ Δηΐφοβον ὀνείρῳ ταύτῃ μιγεὶς, ὡς ληροῦσι. ἔθος εἶχον οἱ παλαιοὶ, ὡς καὶ Καλλίμαχος ἱστορεῖ, μετὰ κιθάρας περὶ τὰς ἅλας ἰέναι, καὶ ἀνυμνεῖν, καὶ ἐγκωμιάζειν. Θυάδος.] Βάκχης, παρὰ τὸ θύω, τὸ ὁρμῶ. αἱ δὲ Βάκχαι γυναῖκες ἦσαν ἱεραὶ, [2] περίπολοι Διονύσου. αἵτινες περὶ τὰ ὄρη σὺν αὐτῷ ἀναστρεφόμεναι, [3] περιῆγον οἰκείαις χερσὶ λέοντας, καὶ ἕτερα θηρία, καὶ ὠμὰ ταῦτα ἤσθιον, καὶ νάρθηξι τὴν γῆν, καὶ τὰς πέτρας παίουσαι, ὁπότε διψῷεν, γάλα, καὶ μέλι, καὶ οἶνον ἐποίουν ἀναβλύζειν. δράκοντας δὲ περὶ τὰς κόμας εἶχον [4] ἐσπειραμένους. Πλευρωνίας.] [5] ἀντὶ τοπικῶς, τῆς Ἀργείας· Πλευρὼν γὰρ, πόλις Πελοποννήσου, καὶ Θεράπνη ὁμοίως. ὅθεν Ὀρφεὺς, καὶ Τρυφιόδωρος Θεραπναίαν καλοῦσι τὴν Ἑλένην, οὗτος δὲ ὁ Λυκόφρων Πλευρωνίαν, ὁ δὲ Ὅμηρος Ἀργείαν.

144. Γυιαὶ γάρ.] αἱ χωλαὶ, ἢ κατ' ἐμὲ, αἱ χωλοποιοὶ, καὶ βλαπτικαὶ Μοῖραι, αἱ ἄμναμοι καὶ ἀπόγονοι τῆς Τηθύος, ἤτοι τῆς θαλάσσης, ἐν τοῖς τρισὶν ἀτράκτοις κατεκλώσαντο καὶ ἐπεμοίρασαν τοὺς εὐναστῆρας τοὺς τῆς Ἑλένης γάμων, πεντάγαμβρα νυμφεύματα μερίσασθαι. ἄμναμοι δὲ, αἱ ἀπόγονοι, Κυρηναϊκῶς, κυρίως δὲ ἄμναμοι, οἱ τῶν ἀμνῶν ἀπόγονοι. Θαλάσσης δὲ κόρας, τὰς Μοίρας λέγει, διὰ τὸ ἄγριον, καὶ ἀμετάτρεπτον. Νυκτὸς [6] δὲ παῖδές εἰσι, καθ' Ἡσίοδον. καὶ τοῦτο δὲ ὅμοιον, διὰ τὸ ἀοράτως ἐπέρχεσθαι [7] τὰ εἱμαρμένα. τρεῖς δὲ εἰσιν αἱ Μοῖραι, Κλωθὼ, Λάχεσις, καὶ Ἄτροπος. καὶ ταῦτα δὲ τὰ ὀνόματα πεπλάκασιν, ἀπὸ τοῦ ὡσανεὶ ἐπικεκλωσμένον εἶναι, τὸ λαχεῖν ἐξ εἱμαρμένης μέλλον τινὶ, καὶ ἀπὸ τοῦ ἄτρεπτον καὶ ἀμετάτρεπτον εἶναι.

145. Πηναῖς.] ἀτράκτοις, νήμασι, παρὰ τὸ πῆνος, τὸ ἐνέργημα. πῆνα δὲ τὸ ζῶον, παρὰ τὸ πῆνος, ὃ σημαίνει τὸν ῥύπον. Δειναιᾶς.] τὸ πολυχρόνιον, καὶ ἐξ αὐτοῦ δηναιὸς, καὶ δηναιά. πολυχρονίαν δὲ καὶ παλαιὰν τὴν θάλασσαν λέγει, διὰ τὸ πρῶτον εἶναι στοιχεῖον, κατὰ Φερεκύδην, καὶ Θαλῆν.

147. Δοιὼ μὲν ἁρπακτῆρας αὐγάσαι καὶ ἰδεῖν λύκους, ὑπὸ κοινοῦ δὲ τὸ κατεκλώσαντο, λέγει Θησέα καὶ Ἀλέξανδρον. ἅρπαγας δὲ λύκους, καὶ πτερωτοὺς ἀετοὺς, τριόρχας, ὀφθαλμίας καὶ ὀξυωπεστάτους τοὺς αὐτοὺς λέγει. μιγνύει δὲ τὰ ἄμικτα, λύκους ἀετοὺς [7] πτερωτοὺς λέγων, κατὰ μίμησιν τῆς μαινομένης Κασσάνδρας.

148. Πτηνούς.] ὅτι μετὰ πλοίων αὐτὴν ἁρπάσαντες ἔφυγον. πτερὰ [8] γὰρ τῶν πλοίων, τὰ λαίφη. Τρίορχος, καὶ τριόρχης, καὶ μορφνὸς, καὶ μελανέτης, ὁ μέλας, καὶ ἁλιαίετος, καὶ φήνης, εἴδη ἀετῶν. Ὀφθαλμίας.] τουτέστιν ἀετοὺς ὀφθαλμίας καὶ ὀξυωπεῖς. μόνοι γὰρ τῶν ἄλλων ὀρνέων οἱ ἀετοὶ πρὸς τὰς ἡλίου ἀκτῖνας ἀντιβλέπουσιν. ἢ ἅρπαγας τῆς ὀφθαλμίας, ἤτοι εὐοφθάλμου Ἑλένης. εἰ μὲν ἐπὶ τῶν ἀετῶν λέγοιτο τὸ ὀφθαλμίας, δηλοῖ τὴν ὀξυδορκίαν αὐτῶν· λέγουσι γὰρ τοὺς νεοσσοὺς αὐτῶν οὕτως δοκιμάζειν· οἱ μὲν γὰρ πρὸς τὸν ἥλιον ἀφορῶσιν ὀξυδορκοῦντες, τούτους δὲ οἰκείους κρίναντες φιλοῦσιν· εἰ δ' οὐκ ὀξυδορκοῦσι, τούτους ταχὺ ῥίπτουσιν, ὡς ἀλλοτρίους. εἰ δὲ ἐπὶ τῆς Ἑλένης λέγοιτο, λέγει τὴν ὀξυδορκοῦσαν, καὶ πρὸς λαγνείαν ἀφορῶσαν. πρώτους δὲ τῶν νομίμων τοὺς ἅρπαγας εἶπεν, οὐ προκρίνων αὐτοὺς, ἀλλὰ κατὰ ῥητορικῆς δεινότητος μέθοδον, ὡς μᾶλλον τὰ τούτων παραδραμεῖν, ἐμβραδῦναι δὲ τῇ τῶν νομίμων νυμφίων ὑποθέσει. ὥσπερ καὶ Ἔφορος ὁ ἱστορικὸς, καὶ ὁ Διόδωρος ποιεῖ, ὑπὸ τῶν βαρβαρικῶν πρῶτον κατὰ παραδρομὴν ἀρξάμενοι γράφειν, ἐν δὲ τοῖς Ἑλληνικοῖς ὕστερον τὴν ἱστορίαν πλατύνοντες.

149. Τὸν δ' ἐκ Πλυνοῦ.] τὸν Μενέλαόν τι, τὸν γεννηθέντα ἐκ τῆς ῥίζης τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες ὑπῆρχον ἀπὸ Πλυνοῦ, πόλεως Λιβύης, καὶ οἵτινες ὑπῆρχον ἀπὸ τῶν Καρικῶν ποτῶν, τουτέστι τῆς Λακεδαιμονίας· Κάρικος γὰρ, ποταμὸς, καὶ τόπος Λακωνικῆς. ὁ Μενέλαος δὲ καὶ Λίβυς, καὶ Λάκων ἦν, οὕτως, Πλυνὸς πόλις Λιβύης, ὅθεν ἦν Ἄτλας. Πληϊόνης καὶ Ἄτλαντος ἑπτὰ θυγατέρες, ὧν μία καὶ [9] ἡ Στερόπη. Στερόπης τῆς Ὑπερόχης, ἢ Ἀρπίνης τῆς Ἀσωποῦ θυγατρὸς, καὶ Ἄρεος, Οἰνόμαος. Οἰνομάου δὲ Ἱπποδάμεια, ἧς καὶ Πέλοπος, Ἀτρεὺς, ὃς ἐν Λακωνικῇ κατῴκησεν. Ἀτρέως καὶ Ἀερόπης, Ἀγαμέμνων, καὶ Μενέλαος. ἡ δὲ Ἀερόπη θυγάτηρ ἦν Κατρέως τοῦ Κρητὸς, ὅθεν τὸν Μενέλαον ἡμίκρητα εἶπε.

EMENDATIONES.

1 Πολιχνίῳ reposui, pro πολλῇ μιχνίῳ, ex *Sold.* & *Grav.* Πολιχνιου habet *Bar.* 2 Περίπολοι *Sold. Bar.* & *Phavorinus.* 3 *MSS.* omnes hanc vocem variant: *Φέροντες Grav. Φέροντα Sold. Φέροντες Bar. Φέροντες Phavorinus.* 4 Ἐσπειραμένους *Bar. Grav.* & *Phavorinus.* 5 *Τοπικῶς ἀντὶ τοῦ Ἀργείας Sold.* quod forsan rectius. 6 *Δέ,* pro *γάρ,* ex *Grav.* 7 *Πτερωτούς,* pro *πτερωτάς,* ex *Sold.* 8 *Γάρ,* pro *δέ,* ex *Grav.* 9 *Ἀστερόπη Bar.* & *Grav.* *Στερόπη Sold.* Dein pro *Στερόπης καὶ Ὑπερόχης* lego *Στερόπης τῆς Ὑπερόχης,* ex emendatione *Tho. Munckeri* in *Hygin.* p. 230.

150. Βάρβαρον]

Βλαστόντα ῥίζης, ἡμικρῆτα βάρβαρον,	Stirpe progenitum, semicretem barbarum,
[a] Επειὸν, οὐκ Αργεῖον ἀκραιφνῆ γοναῖς.	Eleum, nec Argivum sincerum ortu.
Οὗ πάππον ἐν γαμφαῖσιν Ενναία ποτὲ,	Cujus avum Ennæa quondam, Hercynna,
[b] Ερκυνν', [c] Ερινὺς, θουρία, [d] ξιφηφόρος	Erinnys, furibunda, ensifera fartim
Ασαρκα [e] μισύλλασ' ἐτύμβευσε [f] τάφῳ,	Maxillis dissecans, condidit sepulchro,
Τὸν ὠλενίτην χόνδρον [g] ἐνδατουμένη·	Humeralem mandens cartilaginem:

VARIANTES LECTIONES.

a Επεὶ Bar. eandemque lectionem in Scholiis, una cum Seld. retinet. al. Επειὸν b Ερκυν MSS. utrque. c Al. Εριννύς. d Ξιφηφόρος Bar. e Μισύλλουσα τύμβευσε Seld. al. μισύλλασ' f Φάρῳ Etymologus, cujus hæc sunt verba, Επύμβευσε φάρῳ, ἀντὶ τοῦ φάρυγγι. g Al. Ενδατουμένη.

150. Βάρβαρον.] ὅτι ὁ Πέλοψ κατά τινας μὲν Λυδὸς, κατά τινας δὲ Παφλαγών. βάρβαροι δὲ, οἵ τε Λυδοὶ, καὶ οἱ Παφλαγόνες.

151. Επειὸν, οὐκ Αργεῖον.] ἐγὼ μὲν οὕτω φημὶ τὸν [1] Επειὸν, ἤτοι τὸν Ηλεῖον, τὸν οὐκ ἀκραιφνῆ καὶ καθαρὸν Αργεῖον. Επειοὶ γὰρ, οἱ Ηλεῖοι, ἀπό τινος Επειοῦ παλαιοτάτου. ἄλλοι δὲ οὕτω φασὶ τὸν Επειὸν, ἤτοι Ηλεῖον, τὸν οὐκ Αργεῖον ἀκραιφνῆ ἐν ταῖς γοναῖς. λέγουσι δὲ καὶ σχῆμα τοῦτο ἀπὸ κοινοῦ· οὐκ ἔστι δὲ ἀπὸ κοινοῦ, ἀλλὰ συνεκδοχή. τὸ γὰρ ἀπὸ κοινοῦ σχῆμα ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ ἔχει τὴν ἀπόδοσιν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἀπὸ κοινοῦ λαμβάνεται, οἷον, φιλῶ σε, ἐμοὶ καὶ σὺ ἐμέ, νοεῖται ἀπὸ κοινοῦ τὸ φιλεῖς. ἡ δὲ συνεκδοχὴ ἐναντία ἐστὶ τῷ ἀπὸ κοινοῦ, ἐν γὰρ τῷ δευτέρῳ ἔχει τὴν ἀπόδοσιν, ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ μὴ ἔχουσα μᾶλλον, ὡς τὸ, [2] Επειὸν, οὐκ Αργεῖον ἀκραιφνῆ, ἰδοὺ τὸ οὐκ Αργεῖον ἀκραιφνῆ, δεύτερον ὂν τοῦ Επειὸν, ἔχει τὴν ἀπόδοσιν, συνεκδεχόμεθα ταύτην καὶ ἐν τῷ Επειὸν, λέγοντες Επειὸν, οὐκ Αργεῖον ἀκραιφνῆ, ὥσπερ ἔχει καὶ τὸ, ὃ ὄντος ἐστίν. ἐν γὰρ τῷ δευτέρῳ ἔχει τὴν ἀπόδοσιν, ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ μὴ ἔχουσα μᾶλλον, ἰδὲ ἐν τῷ δευτέρῳ ἔχει προσκείμενον τὸ, ὃ λέγω, ἀλλ' ὅμως συνεκδεχόμεθα αὐτὸ καὶ ἐν τῷ πρώτῳ. Ακραιφνὴς δὲ, ὁ [3] ἀκεραιοφανής τις ὤν.

152, 153. Οὗ πάππον.] Τάνταλος καλέσας τοὺς θεοὺς εἰς εὐωχίαν, παρέθηκε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Πέλοπα θύσας, ἵνα φάγωσι, τὸ φιλόξενον αὐτοῦ ἐνδεικνύμενος. οἱ δὲ γνόντες, ἀπέσχοντο, μόνη δὲ ἡ Δημήτηρ οὐκ ἔγνω, διὰ τὸ μεμηνέναι αὐτὴν διὰ τὴν ἁρπαγὴν τῆς Κόρης, ὅθεν λαβοῦσα τὴν ὠμοπλάτην ἔφαγεν. οἱ δὲ θεοὶ κατοικτείραντες τοῦτον, [4] ἀφεψῶσιν ἐν λέβητι βαλόντες, καὶ ὑγιῆ, καὶ ἀκέραιον ἀποκαθιστῶσιν. ἀντὶ δὲ τῆς βρωθείσης ὠμοπλάτης, ἐλεφάντινον ἐνέθεντο, ὃ κατὰ γένος τοῖς Πελοπίδαις ἐτύγχανε γνώρισμα, καθάπερ καὶ τοῖς Σπαρτοῖς λόγχη. ἀλλὰ τὸ μὲν μυθῶδες τοῦ λόγου τοιοῦτον, τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως ἡμεῖς ἐκλυόμεθα. ὁ Τάνταλος εὐσεβὴς, καὶ θεοσέπτωρ ὢν ἱερεὺς, κἂν φιλανθρωπίᾳ τὰ τῶν θεῶν μυστήρια τοῖς ἀμυήτοις ὕστερον εἰπὼν, ἐξεβλήθη τοῦ ἱεροῦ [5] καταλόγου· [6] τοῦτον τὸν παῖδα τὸν Πέλοπα, παντὸς σώματος [7] νοσήσαντος, πάρεσι καὶ τομαῖς, καὶ καυτῆρσι, καὶ ἰατρῶν χειρουργήμασι παντοίοις τμηθέντα, καὶ μόλις ὑγιῆ γεγονότα, ὃν καὶ λείψανον τὴν καυτήρων ἔχειν, καὶ τὴν τομὴν τὴν ὠμοπλάτην τὸν ἡμίτμητον, καὶ πολλὴν, καὶ ἀπολευκαίνουσαν, διὰ τὴν τῆς σαρκὸς ἀσθένειαν, [8] ἔφασαν, ὡς ὁ πατὴρ τοῖς θεοῖς ὑποξενωθεῖσι, τοῦτον κατέτεμεν, ἤτοι τῆς εἱμαρμένης τοιαύτης νοσώδεις ἐλθούσης αὐτῷ, (θεὸς γὰρ καὶ ἡ Εἱμαρμένη) κατέτεμεν αὐτὸν ὁ πατὴρ τῶν ἰατρῶν τομαῖς, εἶτα καυτῆρσιν, οἷς καὶ ἰάθη. ἐπεὶ δὲ σαπέν τι τῆς ὠμοπλάτης γέγονε γῆ, καὶ ἐτάφη, ὅθεν καὶ [9] πολιὰ λευκὴ, καὶ ἀπολευκαίνουσα, ἐμυθεύσαντο ὡς ἡ Δήμητρα βέβρωκε ταύτην. Γαμφαῖσιν.] γαμφηλαῖς, σιαγόσιν. [10] Ενναία, καὶ Ερκυνα, καὶ Ερινὺς, ἐπώνυμα Δημήτρος. καὶ Καλλίμαχος Ερινὺν καλεῖ τὴν Δήμητραν, λέγων, Ερινύος [11] Τελφουσίης. Ερινὺς μὲν λέγεται, ἢ φθορὰ τὸ τὰς ἀρὰς ἀνύειν, καὶ πληροῦν. ἢ πηγὴ τὸ ἐν τῷ ὄρει, καὶ ἐν τῇ γῇ ναίειν, ὡς καὶ τὸ Ενναία. ἢ ὅτι Ερινὺς ὁμοιωθεῖσα μίγνυται Ποσειδῶνι, καὶ γεννᾷ τὸν [12] Αρείονα ἵππον. Ερκυνα δὲ, ἡ Τροφωνίου θυγάτηρ, ἐν Λεβάδῃ τῆς Βοιωτίας ἱδρύσατο τὴν θεὸν, καὶ ἀφ' ἑαυτῆς ὠνόμασεν Ερκυναν. ἢ οὕτως· λέγουσι γὰρ, ὅτι Ποσειδῶνος ἐρασθέντος αὐτῆς, αὐτὴ εἰς ἵππον μεταβληθεῖσα, καὶ μεταξὺ ἀγέλης ἱππικῆς εἰσφρήσασα, τοὺς ἵππους ὑπέραξε, διὰ τὸ ἀθρόον ξένην ἵππον θηλείας. ἔφη ἂν ὁ ἱπποφορβὸς, πόθεν αὕτη ἡ Ερινύς; ἀλλὰ καὶ Αρκάδες οὕτως αὐτὴν τιμῶσι. Θουρία.] ἡ ὁρμητικὴ, καὶ ἔνθους, διὰ τὴν τῆς Κόρης ἁρπαγὴν, ὡς λυσσῶσα· τὸ δὲ ἀληθὲς, ὅτι πᾶσιν ἀνθρώποις πολεμεῖ, καὶ ὥσπερ ξιφήρης ἀναιρεῖ ἡμᾶς. καὶ καὶ ξιφηφόρον αὐτὴν φασὶ καλεῖν, ὅτι ἐν τῇ Βοιωτίᾳ ἵδρυται ἡ Δημήτηρ ξίφος ἔχουσα.

154. Ασαρκα.] πολύσαρκα. Μισύλλουσα.] κατακόπτουσα εἰς μικρὰ, ἐκ τοῦ μείον, ὥς φασι, καὶ τοῦ τίλλω, τὸ κόπτω, καὶ τροπῇ τοῦ διχρόνου εἰς δίχρονον. Επύμβευσε τάφῳ.] ἔθαψεν ἐν τῷ τάφῳ, συμβολικῶς ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν, ἔφαγε. τάφον δὲ καλεῖ νῦν τὴν ἐκείνης γαστέρα. τὸ ἐτύμβευσε δίχα τοῦ τ, καὶ δὲ ἔστι μακρὸν, ὡς λέγων εἰς μέρος λόγου· κοινὴ γὰρ ἐστὶ συλλαβή.

155. Τὸν ὠλενίτην.] τὸν τῆς ὠμοπλάτης χόνδρον. Ενδατουμένη.] ἤτοι φαγοῦσα. χόνδρος δέ ἐστιν ὀστοῦ μὲν νευρωδέστερον, νεύρου δὲ ὀστωδέστερον. * Οστοῦν, νεῦρον, χόνδρος διαφέρει. τὸ γὰρ ὀστοῦν ἐστι σκληρότερον τοῦ χόνδρου, ὁ δὲ χόνδρος πάλιν σκληρότερος τοῦ νεύρου. *

EMENDATIONES.

1 Επειὸν ἤτοι τὸν Ηλεῖον, pro ὁ τὸν Ηλεῖον, ex omnibus MSS. & postea particulam negativam bis omisi. 2 Επειὸν, pro ἐπεί, ex Grav. 3 Ακεραιοφανής. pro ἀκέραιος φανής, ex utroque MSS. ἀκεραιοφανὴς Grav 4 Αφεψῶσιν. pro ἀφ' ὑψοῦσιν, ex omnibus MSS. 5 Καταλόγου, pro κατὰ λόγου, ex Grav. 6 Τοῦτο, pro τοῦτον, ex utroque MSS. 7 Νοσήσαντος Bar. & Grav. 8 Εφασαν repositi. pro ἔφασαν, ex omnibus MSS. 9 Ita emendavi hunc locum, ex fide Bar & Grav. cum quibus consentit Seld. nisi quod in hoc καὶ deest. Impressi vero corrupte legebant, πολιὰν καὶ ὑπολευκαίνουσα. 10 Ενναία hic, & paulo post reposui, pro Εννία, ex utroque MSS. 11 Τιλφωσίῃ Grav. 12 Αρίονα Grav. * Hæc addo ex Seld.

156, 157. Οὐ]

[a] Ὃν δὴ δὶς ἡβάσαντα, καὶ βαρὺν πόθον	Quem bis renatum, & gravem cupidinem
Φυγόντα [b] Ναυμέδοντος ἁρπακτήριον,	Naumedontis rapacem fugientem,

VARIANTES LECTIONES.

a Ὃν δὶς ἡβήσαντα, Seld. ἡβήσαντα etiam habet Bar. b Al. Λαυμέδοντος, perperam, ut observat Tzetzes.

156, 157. Ὃν.] ὅντινα Πέλοπα, δὶς ἀκμάσαντα, καὶ φυγόντα τὸν ἁρπακτικὸν πόθον τοῦ Ναυμέδοντος, ἤτοι τοῦ Ποσειδῶνος, τοῦ τῶν νεῶν μέδοντος (κἂν τινες μεταχαρακτῆρα πταῖσμα Λαυμέδοντος ἔχωσιν) ἔστεψεν ὁ Ἐριχθεύς, ὁ Ζεύς, ἢ ὁ Ποσειδῶν, παρὰ τὸ ἐρέχθω, τὸ κινῶ λεγόμενος, ὅστις ἀπό; ἐς τὰς Λακεναίας, ἢ τὰς Λακεναίας γύας, ἤτοι τοὺς τόπους καὶ τὰ χωράφια, ὡς τι πολεμήσαι, καὶ νικῆσαι, καὶ φθεῖραι τὸν [1] γαμβροκτόνον Οἰνόμαον. δὶς δὲ ἡβῆσαί φησι τὸν Πέλοπα, ἐπεὶ πρῶτον ἤκμασε τὴν φυσικὴν ἡλικίαν. δεύτερον δὲ κρεωκοπηθεὶς, καὶ τεθεὶς, ὡς φασι, τοῖς θεοῖς ἀφηψήθη, καὶ ἤκμασεν. ἠράσθη δὲ τούτου μετὰ τὴν [2] ἀφέψησιν ὁ Ποσειδῶν, παρ' οὗ ὁ Πέλοψ ἵππους πτερωτοὺς λαβὼν σὺν τῷ ὀχήματι, ἀπελθὼν εἰς Ἦλιν, νικᾷ τὸν μνηστηροκτόνον Οἰνόμαον, καὶ ἀναιρεῖ τὸν ιβ' πρότερον νυμφίους ἀνῃρηκότα. οὕτω δὲ τοῦτον ἀναιρεῖ· Ἱπποδάμεια, ἡ Οἰνομάου θυγάτηρ, καὶ Εὐρυθόης, τῆς Δαναοῦ θυγατρὸς, ἢ καὶ παρὰ τοῦ ἰδίου πατρὸς ἐρωμένη, καὶ διὰ τοῦτο μὴ ἐκδιδομένη πρὸς γάμον, καθὼς οἱ ἀκριβέστεροι τῶν ἱστορικῶν γράφουσιν, ἠρᾶτο καὶ παρὰ Μυρτίλου, τοῦ ἡνιοχοῦντος τῷ ταύτης πατρί, υἱοῦ δὲ τυγχάνοντος Ἑρμοῦ καὶ Κλεοβούλης, τῆς Αἰόλου ἢ Αἰπόλου θυγατρός. αὕτη τὸν Πέλοπα ὡραῖον ἰδοῦσα μετὰ τὴν τῶν ιβ' νυμφίων ἀναίρεσιν, ἔρωτι τούτου κατείχετο, καὶ τῷ Μυρτίλῳ φησὶ συνεργῆσαι τῷ νεανίᾳ εἰς τὴν κατὰ πατρὸς νίκην. ὁ δὲ ταῖς χοινικίσι τῶν τροχῶν τοὺς ἥλους [3] οὐκ ἐμβαλὼν, ἐποίησε τὸν Οἰνόμαον ἐν τῷ τρέχειν ἐκπεσεῖν, καὶ ἀναιρεθῆναι παρὰ τοῦ Πέλοπος, ἐκπεσόντων τῶν τροχῶν. ἢ ὡς τινες λέγουσιν, ἀντὶ σιδηρείων ἥλων ἐμβαλὼν τῷ ἄξονι τοῦ ἅρματος κηρίνους, καὶ οὕτως ἐνίκησε Πέλοψ Οἰνόμαον. ἐδίδου γὰρ ὁ Οἰνόμαος τοῖς μνηστῆρσι τὴν Ἱπποδάμειαν ἐπὶ τῶν οἰκείων ἔχειν ἁρμάτων, θεὶς πέρας τοῦ δρόμου, καὶ ἔπαθλον τοῦ γάμου, τὸν Κορίνθιον Ἰσθμὸν, εἰ δυνηθεῖεν ἀφικέσθαι μέχρι τούτου. αὐτὸς δὲ ὄπισθεν ἐλαύνων μετὰ δόρατος, καταλαμβάνων αὐτοὺς ἀνῄρει. τότε δὲ οὕτω νικηθεὶς ἀπώλετο, καὶ ἀναιρούμενος, κατηράσατο τῷ Μυρτίλῳ, γνοὺς τὴν ἐπιβουλὴν, ἵνα ὑπὸ Πέλοπος [4] ἀπόληται, ὃ καὶ γέγονεν ὕστερον. λαβὼν γὰρ Πέλοψ Ἱπποδάμειαν, καὶ διερχόμενος ἐν τόπῳ τινὶ, διψώσης αὐτῆς, ἀνεχώρησεν ἵνα ὕδωρ αὐτῇ κομίσῃ· ἀναχωρήσαντος δὲ τοῦ Πέλοπος, Μυρτίλος ἐπεχείρει βιάζειν Ἱπποδάμειαν. ἐλθόντος δὲ Πέλοπος, καὶ διαβληθεὶς παρ' Ἱπποδαμείας, ὡς βιάζων αὐτὴν, ἢ, ὡς οἱ πολλοί φασι, πειράζων αὐτὴν, ῥίπτεται παρὰ Πέλοπος περὶ Γεραιστὸν ἀκρωτήριον· ὁ δὲ τελευτῶν, ἀρὰς ἀρᾶται τοῖς Πελοπίδαις δεινὰς, αἳ καὶ ἐπληρώθησαν ὕστερον, [5] φυτευθείσης τῆς μαλλὸν χρυσοῦ ἀρνὸς Ἑρμοῦ βουλαῖς, τοῦ Μυρτίλου πατρὸς, ἐν τοῖς Ἀτρέως ποιμνίοις, ὅθεν τὰ δεινὰ τῆς τραγῳδίας ἔπι. ὁ δὲ Γεραιστὸς, ἀποθανόντος ἐκεῖ τοῦ Μυρτίλου, Μυρτῷον πέλαγος ὀνομάσθη. ὁ δὲ Πέλοψ εἰς Ὠκεανὸν ἐλθὼν, καὶ Ἡφαίστῳ ἁγνισθεὶς, λαβὼν Πῖσαν, τὴν Οἰνομάου βασιλείαν, καὶ τὴν Ἀπίαν, Πελασγίαν λεγομένην, Πελοπόννησον ὠνόμασε. περὶ δὲ τοῦ, ὅτι ὁ Ποσειδῶν ἠράσθη Πέλοπος μετὰ τὴν ἀφέψησιν, οὕτω μυθικῶς καὶ ὁ Πίνδαρος φησί,

——— [6] Τοῦ μεγασθενὴς
Ἐράσσατο χρυσότριαινος Ποσειδᾶν,
Ἐπεί νιν καθαροῦ λέβητος ἔξελε
Κλωθώ, ἐλέφαντι φαίδιμον
Ὦμον κεκαδμένον.

Καὶ πάλιν, ὡς ἀπὸ τοῦ Πέλοπος λέγει,

[7] Ἐμὲ δ' ἐπὶ ταχυτάτων πόρευσον ἁρμάτων
Ἐς Ἆλιν, κράτει δὲ πέλασον.
Ἐπεὶ τρεῖς γε καὶ δέκ' ἄνδρας ὀλέσαις
Ἐρῶντας, ἀναβάλλεται γάμον
Θυγατρός ———

Καὶ ταῦτα μὲν ὁ Πίνδαρος περὶ τοῦ, ὅτι ὁ Ποσειδῶν Πέλοπος ἠράσθη, φησὶ μυθικῶς. Ἀπολλώνιος δὲ ὁ Ῥόδιος καὶ περὶ τοῦ τρόπου τοῦ δρόμου φησί, γράφων,

Ἐν δὲ δύω δίφροι [8] πεπονήατο δηριόωντες,
Καὶ τὸν μὲν προπάροιθε Πέλοψ ἴθυνε τινάσσων
Ἡνία, σὺν δέ οἱ ἔσκε παραιβάτις Ἱπποδάμεια.
[9] Τὸν δὲ μεταδρομάδην ἐπὶ Μυρτίλος ἤλασεν ἵππους,
Σὺν τῷ δ' Οἰνόμαος, [10] προτενὲς δόρυ χειρὶ μεμαρπώς,
Ἄξονος ἐν πλήμνῃσι [11] παρακλιδὸν ἀγνυμένοιο
Πῖπτεν, ἐπεσσύμενος Πελοπήϊα νῶτα δαΐξαι.

Τὸ δὲ, ὅτι ὁ Ποσειδῶν μετὰ τὴν [12] ἀφέψησιν ἠράσθη Πέλοπος, ὑπόνοια, ἤτοι ἀλληγορία ἐστίν. ὁ γὰρ Πέλοψ, ὡς πρότερον ἐρρέθη, πολύνοσος καὶ πάρετος ἦν. ἐπεὶ δὲ ἀφεψήθη, τουτέστιν ἀνέζησε, καὶ ἰάθη, ὡς ἐρρέθη, ἠράσθη τούτου ὁ Ποσειδῶν, τουτέστι θυμικὸς καὶ ἀνδρεῖος ἐγένετο· τοὺς γὰρ θυμικοὺς καὶ ἀνδρείους, Ποσειδῶνος καλοῦσι παῖδας, καὶ ἐραστὰς, καὶ εἴ τι τοιοῦτον· τὸ δὲ δοθὲν αὐτῷ παρὰ Ποσειδῶνος ἅρμα, πλοῖον ἦν, πτερὰ ἔχον τὰ λαίφη. μεθ' οὗ ἀπελθὼν, ἔχων ἐν αὐτῷ τῷ πλοίῳ καὶ τὸ ἴδιον ἅρμα, ἐξελθὼν νικᾷ τὸν Οἰνόμαον. Ἀλλ', ὦ φίλε, μὴ Τζέτζου κίνει φρένας, [13] λέγων τὰ πάντα σοὶ πλατυτέρως γράφειν· ἀντὶ συμμετρίας γὰρ τῷ πλήθει ἀσάφειαν ποιοῖ, λεπτολογῶν πᾶσαν ἱστορίαν, καὶ ἀλληγορίαν ἐπάγων ἐν οὐκ ἀλληγορουμένοις μύθοις Λυκόφρονος. Πόθον ἁρπακτήριον.] ἐπεὶ, ὡς φασὶ μυθικῶς, ἐρασθεὶς ὁ Ποσειδῶν ἥρπασεν αὐτόν.

EMENDATIONES.

1 Γαμβροκτόνον reposui, pro γαμβροκτόνον, ex fide omnium MSS. 2 Ἀφέψησιν, pro ἀφαίρεσιν, ex Grav. 3 Οὐκ ἐμβαλὼν reposui, pro οὐκ ἐκβαλὼν, ex fide Bar. μὴ ἐμβαλὼν Grav. ἐκβαλὼν, ἢ οὐκ ἐμβαλὼν Seld. quæ lectio non est vituperanda. 4 Ἀπόληται reposui, pro ἀπόλοιτο. ἀπόληται Seld. ἀπόληται Bar. & Grav. 5 Prius scriptum fuit, γεννηθείσης μᾶλλον ἢ τοῦ χρυσοῦ ἀρνός· ego reposui φυτευθείσης τῆς μαλλὸν χρυσοῦ ἀρνός. Vult enim Scholiastes, ex Myrtili imprecationibus, Mercurii operâ natum fuisse agnum aureo vellere, qui tot tantorumque malorum Pelopis posteris causa dicitur; de quo vide Notas. 6 Ita hæc restitui, & in ordinem digessi, ex Ode prima Olympionicarum Pindari. Cæterum prius ita scripta erant. Τοῦ χρυσότριαινος ἐράσατο Ποσειδῶν, ἐπεὶ νιν καθαροῦ λέβητος ἐξεῖλε κλωθώ. ἐλέφαντι φαίδιμον ὦμον κεκαδμένον. ubi pro ἐράσατο, Bar habet ἠράσατο, Seld. & Grav. ἠράσατο. pro ἐξεῖλε, Bar. & Grav. legunt ἔξελε. Seld. ἐξεῖλεν. pro κεκαδμένον Bar. habet κεκασμένον. 7 Hæc etiam ex eadem Ode restitui, quæ prius ita legebantur, ἐμὲ δ' ἐπὶ ταχυτάτων πόρευσον ἁρμάτων. ἐς Ἆλιν. κράτει δὲ πέλασον· ἐπεὶ τρεῖς τε καὶ δέκ' ἄνδρας ὀλέσαις ἐρῶντας, ἀναβάλλεται γάμον θυγατρός. ubi pro πόρευσον, Seld. legit πορεῦσαι. pro ἐς Ἆλιν, idem legit ἐς Ἦλιν. pro ἀναβάλλεται, Bar. scribitur ἀνεβάλλετο. 8 Πεπονήατο reposui, pro πεπονήαται, ex Apollonii Rhodii Argon. α' v. DCCLII. Bar. habet πεπονήατο. 9 Ita restitui ex Apollonio. Τῷ δ' ἐπὶ Μυρτίλος ἐν τάχει γέγραπται ἤλασεν ἵππους Impressi Codd. & Grav. nisi quod ἐν τάχει pro ἐν τάχει habeat. Τῷ δ' ἐπὶ Μυρτίλος ἐν τάχει γέγραπται ἤλασεν ἵππους Bar. Τῷ δ' ἐπὶ Μυρτίλος ἐν τάχει γέγραπται ἤλασεν ἵππους Seld. 10 Προτενὲς, pro προτενής, ex eodem Auctore. 11 Παρακλιδὸν, pro παρὰ κλιδόν, ex eodem, & utroque MSS. 12 Ἀφέψησιν, pro ἀφαίρεσιν, ex omnibus MSS. 13 Λέγων, pro λέγοντα, ex utroque MSS.

[a] Ἔπεμψ' Ἐρεχθεὺς ἐς Λαπερσαίους γύας,	Misit Erechtheus in Letrinæos agros,
Λευρὰν [b] ἀλετρεύσοντα Μόλπιδος πέτραν,	Politum triturum Molpidis lapidem
Τοῦ Ζηνὶ δαιτρευθέντος [c] ὀμβρίῳ δέμας,	Jovi Pluvio sacrificati,
Γαμβροκτόνον [d] ῥαίσοντα πενθεροφθόροις	Genericidamque perditurum socerιperdis
Βουλαῖς ἀνάγνοις, ἃς ὁ Καδμίλου γόνος	Dolis impiis, quos Cadmili filius
[e] Ἤρτυσε, ὃς [f] δὲ λοίσθιον ἐκπιὼν σκύφον,	Paravit, qui ultimo haustu poculo,
Φερωνύμους ἔδυψε Νηρέως τάφους,	Cognomina subiit Nerei sepulcra,
Πανώλεθρον [g] χηλῖδα θωΰξας γένει,	Perniciosas imprecatus generi diras,
Ὁ τὴν ποδάργον Ψύλλαν ἡνιοστροφῶν,	Velocis moderator Psyllæ,
Καὶ τῆς [h] ὁπλαῖς [i] Ἅρπινναν [k] Ἁρπυίαις ἴσην.	Harpinnæque ungulas æqualis Harpyiis.
Τὸν δ' αὖ τέταρτον, [l] αὐθόμαιμον ὄψεται	Quartum porrò videbit, fratrem
Κίρκου [m] καταρράκτηρος, ὅν τε [n] συγγόνων	Accipitris rapacis, quemque inter fratres
Τὰ [o] δευτερεῖα τῆς δυσσφάλτου πάλης	Secunda lubricæ luctæ præmia

VARIANTES LECTIONES.

a Ἔπεμψε Ῥεχθεὺς ἐς Λαπερσαίους γύας *Seld.* εἰς Λαπερσαίας *Bar.* & ex *Impressis* quidam. al. Λαπερσαίας. al. γύας. b Ἀλετρεύσοντα *Bar.* aliique; ἀλετρεύσαντος *Seld.* c Ἀγρίῳ *Bar.* aliique. d Ῥαίσοντα *Bar.* *Seld.* aliique. e Ἤρτυσε *Bar.* *Seld.* aliique. f Δὲ non agnoscit *Bar.* g Κηλῖδα *Bar.* al. κηλῖδα. h Ὁπλαῖς *Eustath.* Comment. in Iliad. χ'. Vide Notas meas. i Al. Ἅρπινναν. k Ἁρπυίαις *Eustath.* loc. cit. l Al. αὐθομαίμονα. m Al. καταρράκτηρος. n Al. συγγόνου. o Al. δευτερεῖα.

158. Ἐρεχθεύς.] ὁ Ποσειδῶν, ἢ ὁ Ζεὺς, παρὰ τὸ ἐρέχθω, τὸ κινῶ, ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τὴν Λαπερσαν, ὅπερ ἐστὶ χωρίον τῆς Ἤλιδος· ἔπεμψε δὲ αὐτὸν ὁ Ἐρεχθεὺς, ἤτοι ἡ Εἱμαρμένη, ἢ ἡ θάλασσα, ὁ καὶ Ποσειδῶν, πολεμῆσαι Οἰνομάῳ. ἔπεμψε δὲ αὐτὸν ἀπὸ Λυδίας, ἢ ἀπὸ Παφλαγονίας, κατά τινας. Γύας.] τὸ γυ κἂν [1] προσγεγραμμένην ἔχῃ, ὅμως βραχύ ἐστι, διὰ τὴν [1] σύγκρισιν τῶν φωνηέντων κατὰ χασμῳδίαν. τὰ γὰρ τοιαῦτα πάντα κοιναί εἰσι συλλαβαί.

159, 160. Λευράν.] λείαν, εὐρεῖαν, καὶ πλατεῖαν. Ἀλετρεύσοντα.] ἀραμεῖν μέλλοντα. Μόλπιδος πέτραν.] τὴν Ἦλιν. Μόλπις γὰρ τὶς Ἠλεῖος εὐγενὴς, αὐχμοῦ κατασχόντος τὴν Ἦλιν, ἐκ χρησμοῦ ἀκούσας παύσασθαι τὸν αὐχμὸν, εἰ θύσοι τὶς σφαγιασθέντος Διὶ, αὐτὸς ἑαυτὸν ἔδωκεν εἰς τὴν σφαγὴν, καὶ εὐθέως σφαγιασθέντος, ἐξέχυθη ὑετός. Ἠλεῖοι δὲ ἱερὸν ὀμβρίου Διὸς ἐποίησαν, ἐν ᾧ ἵστανται καὶ ἀνδριὰς Μόλπιδος. Μόλπιδος οὖν πέτραν, ὡς ἔφην, τὴν Ἦλιν λέγει· ὅτι ὁ Οἰνόμαος μετὰ τῶν μνηστήρων τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Ἱπποδαμείας ἠγωνίζετο, καὶ νικῶν αὐτοὺς, καὶ ἀναιρῶν, ἐκ τῶν κρανίων ἐκείνων ναὸν ἔμελλε κατασκευάσειν, ὥσπερ καὶ Ἀνταῖος, καὶ [2] Εὔηνος, καὶ Φόρβας, καὶ Διομήδης ὁ Θρᾷξ, καὶ Κύκνος, ὁ ὑφ' Ἡρακλέους ἀναιρεθείς.

161. Γαμβροκτόνον ῥαίσοντα.] τὸν Οἰνόμαον φθείροντα. γαμβροκτόνον δὲ λέγει τὸν Οἰνόμαον, διὰ τὸ ἀναιρεῖν τοὺς μνηστῆρας τῆς θυγατρός. καὶ γαμβροκτόνος μὲν, ὁ κτείνων τοὺς γαμβρούς· γαμβρόκτονος, ὁ κτανθεὶς ὑπὸ γαμβροῦ. καὶ τὸ πενθεροκτόνος καὶ πενθερόκτονος, καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως. τὰ γὰρ τοιαῦτα πάντα δύο τόνους ἐπιδέχονται, τὰ μὲν ἐνεργητικὰ τὴν παροξύτονον, οἷον τὸ γαμβροκτόνος, ὁ κτείνων τοὺς γαμβρούς· τὰ δὲ παθητικὰ τὴν προπαροξύτονον, οἷον τὸ γαμβρόκτονος, ὁ κτανθεὶς ὑπὸ γαμβροῦ.

162. Καδμίλος.] ὁ Ἑρμῆς Βοιωτικῶς, [3] ὁ καὶ Κλεοβούλης υἱὸς, ὁ Μυρτίλος, ὁ Οἰνομάου ἡνίοχος.

163, 164. Ἤρτυσε.] κατεσκεύασε. τῆς ἱστορίας ὕστερον εἰς πλάτος εἴπομεν. Τὸν δὲ λοίσθιον ἐκπιὼν σκύφον καὶ τὸ ποτήριον τοῦ Νηρέως· ὃς τὸν δὲ λοίσθιον ἐκπιὼν σκύφον, ἔδυψε καὶ ἐκολύμβησεν εἰς τοὺς τάφους τοῦ Νηρέως, τοὺς φερωνύμους, ἤτοι εἰς τὸ ἀπ' αὐτοῦ Μυρτῷον πέλαγος, ὡς καὶ ἔφην· τὸ δὲ σχῆμα, χαριεντισμός ἐστι καὶ ἀστεϊσμός. ὁ δὲ Νηρεὺς, μυθικῶς μὲν δαίμων ἐστὶν [4] θαλάσσιος, ὃς καὶ Δωρίδος, τῆς Ὠκεανοῦ θυγατρὸς, αἱ Νηρηΐδες. ἀλληγορικῶς δὲ Νηρεὺς, [5] ἡ θάλασσα, παρὰ τὸ νήχειν, [*] τὸ κολυμβᾶν.[*]

165. Πανώλεθρον κηλῖδα.] πρὶν τοῦτο ἐῤῥίφθη, ὅτε ἐῤῥιπτόμενος εἰς τὸ πέλαγος, κατηράσατο τῷ γένει τῆς Ἱπποδαμείας. Θωΰξας.] κυρίως συρίξας, νῦν δὲ καταρασάμενος.

166, 167. Ψύλλα καὶ Ἅρπιννα, ἵπποι Οἰνομάου, ὧν ἦν Μυρτίλος ἡνίοχος. Ὁπλαῖς.] τοῖς ὄνυξιν, ἴσην Ἁρπυίαις· κακῶς δὲ εἶπε τὸ ἀπὸ μέρους σχῆμα. [6] ποσὶ γὰρ ὤφειλεν εἰπεῖν ἴσην Ἁρπυίαις, ὁπλαῖς εἶπεν. Ἅρπυιαι δὲ μυθικῶς δαίμονές τινες, τὰ δὲ ὀνόματα αὐτῶν, Ἀελλὼ, καὶ Ὠκυπέτη, καὶ Κελαινὼ, [illegible] ἀδελφαὶ, θυγατέρες Θαύμαντος καὶ Ἠλέκτρας, τῆς Ὠκεανοῦ θυγατρός. Ἅρπυιαι δὲ λέγονται καὶ ὄρνεα τινὰ ἁρπακτικὰ, ὅθεν ἐμυθεύσαντο καὶ τὰς τοῦ Φινέως θυγατέρας, Ἐράσειαν καὶ Ἁρπύρειαν, ὄρνεα εἶναι, ἁρπάζοντα τὴν τροφὴν ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ γέροντος. Ἅρπυιαι δὲ ἀλληγορικῶς οἱ ἄνεμοι, ὡς καὶ νῦν, παρὰ τὸ ἐν τῷ ἀέρι πέτασθαι. Ἴσην δὲ, τὸ ἴωτα, ἀλλαχοῦ μὲν μακρὸν, νῦν δὲ βραχύ ἐστιν. εἰ καὶ μακρὸν δὲ ληφθῇ, οὐκ ἔστιν ἐσφαλμένος ὁ στίχος, ἀλλ' ἔχει πάθος, τὸ λεγόμενον χωλίαμβον. τῷ γὰρ ἰαμβικοῦ μέτρῳ, ὡς καὶ τοῦ [7] ἡρωϊκοῦ, εἰσὶ πάθη διάφορα.

168, 169, 170. Τὸν δ' αὖ τέταρτον.] τὸν δὲ τέταρτον νυμφίον ὄψεται τὸν αὐθόμαιμον καὶ ἀδελφὸν, τὸν τοῦ κίρκου καὶ ἱερα-

EMENDATIONES.

[*] Hoc debuisse adjici contextus indicat. [1] Σύγκρισιν *MSS.* omnes. [2] Εὔηνος *Grav.* [3] Οὗ καὶ Κλεοβούλης υἱὸς reposui, pro ὁ καὶ Κλεοβούλης υἱὸς, ex fide omnium *MSS.* [4] Θαλάσσιος reposui, ex omnibus *MSS.* pro θεὸς. [5] Ἡ θάλασσα, pro ὁ θαλάσσιος, ex *Seld.* [*] Ex *Seld.* [6] Ita restitui ex omnibus *MSS.* prius vero ita scriptum ferebatur, Ποσὶ γὰρ ὤφειλεν εἰπεῖν, ἀντὶ ἁρπυίαις ὁπλαῖς εἶπε. [7] Ἡρωϊκοῦ rescripsi, pro ἱερόν, ex omnibus *MSS.*

Λαβόντα κηρύξουσιν. Ἐν δὲ δεμνίοις
Τὸν ἐξ ὀνείρων πέμπτον ἐπτοημένον,
Εἰδωλοπλάστῳ προσκαταξανεῖ ῥέθει,
Τὸν [a] μελλόνυμφον αὐθέντην Κυταϊκῆς,
Τῆς ξεινοβάκχης, ὅν ποτ' Οἰνώνης φυγὰς,

Adeptum prædicabunt. Quintum denique
In cubili ex insomniis turbatum
Imaginoso agitabit corpore,
Sponsum futurum conjugem Cytaicæ,
Hospites depereuntis: quem aliquando ab Oenone exulans,

VARIANTES LECTIONES.

[a] Μελλόνυμφον *Bar.* eandemque lectionem in *Scholiis* retinet.

χου, τοῦ καλαξαντῆρος καὶ ἀναιρετικοῦ Ἕκτορος. λέγει δὲ τὸν Δηΐφοβον, ὅν τινα κηρύξουσι καὶ ὑμνήσουσι λαβόντα τὰ δευτερεῖα τῆς δυσσφάλτου παλαίσμης, καὶ οἱ μὲν δύσσφαλτον [1] πάλην τὴν Ἑλένην λέγουσιν, ἀντὶ τοῦ, ἧς ἕνεκα πολλοῖς σφάλμασι καὶ ἀτυχήμασι περιέπεσον. ἐγὼ δὲ τὰ σφαλλόμενα καὶ μεταπίπτοντα παλαίσματα τοῦ πολέμου, οἷον ἀντὶ τοῦ, Ὅν τινα τὸν Δηΐφοβον κηρύξουσι τὰ δευτερεῖα ἔχειν τῶν πολεμικῶν παλαισμάτων μετὰ τὸν Ἕκτορα. καὶ τοῦτο δὲ ψεῦσμα τοῦ ποιητοῦ, μετὰ γὰρ τὸν Ἕκτορα Τρωΐλος, ὁ ἕτερος ἀδελφὸς, καὶ οὐχὶ ὁ Δηΐφοβος ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἐδευτέρευε. ἢ οὕτως, ἤγουν δεύτερος αὐτὸς γαμεῖ τὴν Ἑλένην μετὰ τὸν Ἀλέξανδρον. ἢ ἴσως καὶ δύσσφαλτον πάλην καλῶς ἔχει λέγειν τὴν Ἑλένην, κίρναν δὲ καλαξαντῆρα καὶ [2] ἅρπαγα τὸν Ἀλέξανδρον. μετὰ γὰρ τὸ ἀχθῆναι Φιλοκτήτην ἀπὸ Λήμνου, καὶ τοξευθῆναι ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἀναιρεθῆναι τὸν Ἀλέξανδρον, Δηΐφοβος τὴν Ἑλένην ἔγημεν. ἢ καὶ τὴν Πριάμου αὐτὴν ἆθλον τεθῆναι τῷ ἀριστεύσαντι κατὰ πόλεμον, καὶ λαβὼν ταύτην αὐτὸς, ὡς ἀριστεύσας· ἢ κληθέντων ἄλλων φασὶ, ἣν μόνος αὐτὴν ἀφελόμενος, ὡς Εὐριπίδης ἐν Τρῳάσι φησί·

Βίᾳ δ' ὁ καινός μ' ἐξαρπάσας πόσις,
Δηΐφοβος ἄλοχον εἶχεν ἀκόντων Φρυγῶν.

171, 172. [3] Ἐν δὲ δεμνίοις.] τὸν πέμπτον εἰδωλοπλάστῳ προσκαταξανεῖ ῥέθει καὶ σώματι, ἐξ ὀνείρων ἐπτοημένον· τουτέστι, ποιήσει αὐτὸν ἐν ὀνείροις φάσμα αὐτῆς βλέποντα, κνίζεσθαι καὶ ταλαιπωρεῖσθαι, [4] ὥσπερ συνουσιάζοντα αὐτῇ, (λέγει δὲ τὸν Ἀχιλλέα) τῷ δι' ὀνείρων ἔρωτι, καὶ τῷ εἰδωλοπλάστῳ κάλλει αὐτῆς προσταλαιπωροῦσα αὐτόν.

173. Ῥέθει.] νῦν μὲν τῷ ὅλῳ σώματι, κυρίως δὲ μόνῳ τῷ προσώπῳ, παρὰ τὸ ἔξω τὰ ἤθη ψυχῆς δι' αὐτοῦ φαίνεσθαι.

174. Τὸν μελλόνυμφον.] τὸν Ἀχιλλέα, τὸν ἐν ᾅδῃ γῆμαι μέλλοντα τὴν Μήδειαν. μυθεύονται γὰρ ἔτι [5] ἐν Μακάρων νήσοις αὐτὴν γῆμαι, θυγατέρα οὖσαν Αἰήτου καὶ Εἰδυίας, τῆς Ὠκεανοῦ θυγατρός. Κύταια δὲ πόλις Κολχίδος, ὅθεν αὐτὴν Κυταϊκὴν ἔφη. οἱ δὲ Κόλχοι, Ἰνδικοὶ Σκύθαι εἰσίν, [6] οἳ καὶ Λαζοὶ καλέονται, πλησίον οἰκοῦντες Ἀλανῶν, τῶν πρὶν Μασσαγετῶν, ὧν Κολχῶν τὰ φάρμακα αὐθημερὸν ἀναιροῦσι. εἰς δὲ Κόλχους Αἰήτης ἀφίκετο, ὡς μὴ [7] ἀρεσθεὶς τῇ τῆς Κορίνθου βασιλείᾳ. Αἰήτης γὰρ καὶ Ἀλωεὺς Ἡλίου παῖδες καὶ Πέρσης, τῆς Ὠκεανοῦ θυγατρός. διεῖλε δὲ Ἥλιος τοῖς παισὶ τὴν βασιλείαν, καὶ τὴν μὲν Ἀρκαδίαν Ἀλωεῖ δέδωκε, τὴν δὲ Κόρινθον Αἰήτῃ. Αἰήτης δὲ μὴ ἀρεσθεὶς τῇ Κορίνθῳ, παρέθετο ταύτην φυλάττειν Βούνῳ, Ἑρμοῦ καὶ Νύμφης υἱῷ. αὐτὸς δ' εἰς Κόλχους ἀφίκετο, ἐντειλάμενος Βούνῳ φυλάττειν τὴν τῆς Κορίνθου βασιλείαν, ἕως ἂν ἢ αὐτὸς, ἢ τις τῶν ἐξ αὐτοῦ ἥκοιτο. ἐν Κόλχοις δὲ αὐτὸς γήμας Εἰδυῖαν, τὴν Ὠκεανοῦ θυγατέρα ἐν Κυταίᾳ πόλει, Μήδειαν καὶ Ἄψυρτον γεννᾷ. ἀδελφαὶ δὲ Αἰήτου καὶ Ἀλωέως, ἤτοι Ἡλίου θυγατέρες, Κίρκη καὶ Πασιφάη, καθ' ἑτέρους καὶ Καλυψώ. περὶ δὲ τῆς Ἡλίου βασιλείας, τῆς εἰς αὐτοῦ παῖδας Αἰήτην καὶ Ἀλωέα, διαιρέσεως, Θεόπομπος ὁ Χῖος Εὐμήλου, τοῦ Κορινθίου ἱστορικοῦ ποιητοῦ, μέμνηται λέγοντος·

Ἀλλ' ὅτε δ' Αἰήτης, καὶ Ἀλωεὺς ἐξεγένοντο
Ἠελίου τε καὶ Ἀντιόπης, τότε δ' ἄνδιχα χώρην
Δάσσατο παισὶν ἑοῖς Ὑπερίονος ἀγλαὸς υἱός.
Ἣν μὲν ἔχεν Ἀσωπὸς, τὴν πόρε δίῳ Ἀλωεῖ,
Ἣν δ' Ἐφύρη κτεάτεσσ' Αἰήτῃ δῶκεν ἅπασαν.
Αἰήτης δ' ἄρ' ἑκὼν Βούνῳ παρέδωκε φυλάσσειν,
Εἰσόκεν αὐτὸς ἀνὴρ εἰς ὕστερον αὖθις ἵκοιτο,
Ἢ ἐξ [8] αὐτοῖό τις ἄλλ'· ᾤχετο Κολχίδα γαῖαν.

Σημείωσαι δὲ τοῦτο, ὅτι οἱ μὲν λοιποὶ τῶν ἱστορικῶν Πέρσης καὶ Ἡλίου παῖδας φασὶ τὸν Αἰήτην καὶ Ἀλωέα, ὁ δὲ Εὔμηλος ἀπὸ Ἀντιόπης καὶ Ἡλίου. * Τοῦτο διττῶς ἱστορεῖται. Οἱ μὲν γάρ φασιν, ὅτι κατ' ὄναρ ὁ Ἀχιλλεὺς μιγεὶς τῇ Ἑλένῃ, ἰδεῖν αὐτὴν ἐπεθύμησεν, ἐρωτικῶς ἔχων ἀπὸ τοῦ ὀνείρου, καὶ ἠξίωσεν ἐλθεῖν ἐπὶ τοῦ τείχους, ὁ δὲ ἰδὼν αὐτὴν, ἐπὶ πλεῖον ἔρωτι ἐτάθη. Οἱ δὲ οὕτως, ὅτι ἰδὼν αὐτὴν περιοῦσαν ἐπὶ τοῦ τείχους, ἔρωτι συνεσχέθη, καὶ ἠξίωσε τὴν μητέρα αὐτοῦ συμπρᾶξαι αὐτῷ εἰς τὸ συμμιχθῆναι αὐτῇ. ἡ δὲ κατ' ὄναρ ἐποίησεν, ὡς δοκεῖν αὐτὸν αὐτῇ συνέρχεσθαι, καὶ οὕτως παραμυθηθῆναι. *

175. Ξεινοβάκχης.] τῆς Μηδείας, ὅτι ξένῳ ὄντι τῷ Ἰάσονι ἐφιλιώθη καὶ ἐξεβακχεύθη, καὶ διὰ τὸν αὐτοῦ ἔρωτα καὶ Ἄψυρτον κατέτεμε μελῃδὸν, τὸν αὐτῆς ἀδελφόν. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀπολλωνίῳ τῷ Ῥοδίῳ κεῖται. μέμνηται καὶ Πίνδαρος λέγων·

—— Θέσφατον ἦν Πελίαν
Ἐξ ἀγαυῶν θανέμεν Αἰολιδᾶν,
Χείρεσιν, ἢ βουλαῖς ἀκνάμπτοις.

Τὸ δὲ πλάτος τῆς ἱστορίας κατὰ Φερεκύδην, καὶ ἑτέρους, οὕτως ἔχει. Σαλμωνέως καὶ Ἀλκιδίκης θυγάτηρ ὑπάρχει [9] Τυρὼ, παρὰ Κρηθεῖ τρεφομένη, τῷ Σαλμωνέως ἀδελφῷ. ταύτῃ μιγεὶς Ποσειδῶν, διδύμους παῖδας γεννᾷ, Πελίαν καὶ Νηλέα, οὓς ἡ μήτηρ ἐκτίθησιν ἱπποφορβίοις. τραφέντες δὲ ἀνέγνων τὴν μητέρα, καὶ τὴν ἐκείνης μητρυιὰν κτείνουσι Σιδηρώ, καίπερ φυγοῦσαν ἐν τῷ τῆς Ἥρας τεμένει. Νηλεὺς δὲ στασιάσας μετὰ Πελίου ἥκει εἰς [10] Μεσσήνην, καὶ κτίζει Πύλον. Πελίας δὲ ἐν Θεσσαλίᾳ οἰκῶν, ἐξ Ἀναξιβίας τῆς Βίαντος, ἢ Φιλομάχης τῆς Ἀμφίονος, ἔσχεν Ἄκαστον, Πεισιδίκην, Πελόπειαν, Ἱπποθόην, Ἄλκηστιν. Κρηθεὺς δὲ κτίσας Ἰωλκὸν, ἐκ Τυροῦς, τῆς αὐτοῦ ἀδελφιδῆς, γεννᾷ Αἴσονα, Ἀμυθάονα, Φέρητα. μετὰ δὲ

EMENDATIONES.

[1] Πάλην, pro πάλιν, ut paulò ante πάλην, pro ὅτι. [2] Ἅρπαγα, pro ὅρπαγα, ex omnibus MSS. [3] Sequuntur in *Impressis Codd.* quædam de Achille, quem Poeta noster alterum Helenæ maritum fuisse narrat; quæ quidem in *Bar.* desunt, in *Seld.* verum paulo inferius reperiuntur, quo, tanquam ad proprium locum, transferenda curavi. [4] Ita emendavi hunc locum, ex *Grav.* quem vulgg. editi hoc modo habebant: ὥσπερ συνουσιάζοντα αὐτῇ, λέγει δὲ τὸν Ἀχιλλέα, εἰδωλοπλάστῳ.] τῷ δι' ὀνείρων &c. [5] Ἐν ᾅδῃ μακάρων νήσοις habent *Impressi*. Ego ἔρωτι delevi, ex fide omnium *MSS.* quod tanquam interpretamentum margini adscriptum, in textum irrepsisse videtur. [6] Οἳ καὶ Λαζοὶ (Ἀζοὶ *Grav.*) καλοῦνται, πλησίον οἰκοῦντες Ἀβρτῶν, (Ἀβασγῶν *Seld.*) ὧν Κολχῶν &c. *MSS.* omnes. [7] Malui hic, & paulo post, ἀρεσθεὶς, pro ἀρεσθεὶς, cum *Bar.* priusquam vidissem ἀρεσθεὶς legi in Scholiis ad Pindarum, quæ dicuntur τῶν νεωτέρων. sed procul dubio ad Tzetzen nostrum aliqua saltem ex parte referri debent. Nam ubi Medeæ fabulam explicavit eodem, quo hic reperitur, modo, addit: Εὐμήλου δὲ τῆς ἱστορίας ... ἐν τῷ τῶν Αὐτοκράτους παραμέμφεται. Quæ procul dubio huc spectant. Vid. Olymp. Od. ιγ'. p. 156. Edit. Oxon. Ibidem pro ἀρεσθεὶς, quod hic habetur, ἀχθόμενος legitur. [8] Αὐτῶν, pro αὐτῶ, ex *Seld.* * Hæc sunt quæ ex alieno loco in suum transtuli secutus *Seld.* [9] Τυρὼ, pro τυρὼ, ex omnibus *MSS.* & paulo post. [10] Μεσσήνην, pro Μεσήνην, ex *Seld.*

Κρηθέως, Πελίας ἐβασίλευσεν Ἰωλκοῦ, ᾧ χρησμὸς ἦν, ὑπό τινος τῶν ἐξ Αἰόλου θανεῖν. ὧν εἷς ἦν καὶ Ἰάσων, παῖς Αἴσονος ὑπάρχων καὶ Πολυμήδης, τῆς Αὐτολύκου. ὡς γοῦν πάντας ἀνῄρει τοὺς Αἰολίδας ὁ Πελίας, ἔμελλε δὲ καὶ τὸν Ἰάσονα ἔτι βρέφος ὄντα, ὡς Αἰολίδην, ἀπολέσαι, νύκτα βαθεῖαν οἱ τούτου συντηρήσαντες συγγενεῖς, συρῷ τοῦτον βαλόντες, μετὰ θρήνων ἐξάγουσιν ὡς ἤδη θανόντα· ἀπαγαγόντες δὲ εἰς τὸ Χείρωνος ἄντρον, δεδώκασιν αὐτὸν ἀναθρέψαι καὶ παιδεῦσαι, καθά πῃ καὶ τοῦτο Πίνδαρος λέγει. Αὔξην δὲ λαβὼν ἡλικίας κατῆλθε ἐκ τοῦ ἄντρου, καὶ κατὰ μὲν Ἀπολλώνιον, καὶ λοιπούς, περὶ τὸν Ἄναυρον ῥεῖθρα ποταμόν. ὁ δὲ Πελίας καὶ πάλιν χρησμὸν λαβὼν, ἤκουσεν, Ἀπὸ μονοπέδιλου φυλάττεσθαι, καθὰ καὶ Πίνδαρος ἔλεγε,

> Τὸν μονοκρήπιδα πάντως
>
> Ἐν φυλακαῖσι σχεθέμεν μεγάλαις.

Τοῦτον γοῦν μαθὼν τὸν χρησμὸν, θύσας τῷ Ποσειδῶνι, πάντας ἐπὶ τὴν θυσίαν καλέσας, εἶδε τὸν Ἰάσονα μονοκρήπιδα. διαπεραιούμενος γὰρ τὸν Ἄναυρον ποταμὸν,

> Ἄλλο μὲν ἐξεσάωσεν ὑπ' ἰλύος, ἄλλο δ' ἔνερθε
>
> Κάλλιπεν αὖθι πέδιλον, ἐνισχόμενον προχοῇσι·

καθάπερ φησὶν Ἀπολλώνιος. ἰδὼν γοῦν ὁ Πελίας αὐτὸν μονοπέδιλον, ἤρετο, Σὺ τί ἂν ἐποίησας, εἴ σοι ἦν χρησμὸς, ὑπό τινος ἀναιρεθῆναί σε. ὁ δὲ βουλῇ τῆς Ἥρας φησὶν, Ἐπὶ τὸ ἀγαγεῖν τὸ χρυσόμαλλον δέρας ἔστειλα ἂν αὐτόν. τὸ δὲ χρυσόμαλλον τοῦτο δέρας ἦν τοῦ κριοῦ, ὃς τὸν Φρίξον εἰς Κολχίδα διεπέρασεν, ἐκεῖ δὲ τοῦτον, ὡς φασὶν, ἔθυσε Φυξίῳ Διῒ, καὶ ἐν Ἄρεος ἄλσει περί τινα δρῦν τοῦτο ἀπεκρέμασεν· ἐφύλαττε δὲ τοῦτο δράκων, ὅστις πεντηκόντορος ναῦς μάκει τε, πάχει τε, ὡς φησὶ Πίνδαρος. κατὰ γοῦν τὴν αὐτοῦ κρίσιν ὁ Πελίας κελεύει αὐτὸν τὸν Ἰάσονα ἀπελθεῖν, καὶ κομίσαι τὸ δέρας [1] αὐτῷ. ὁ δὲ τῆς Ἀργοῦς ἐπιβὰς, ἣ τῆς λαλιστάτην εἶχε τὴν [2] τρόπιν, ἐκ τῆς Δωδωναίας δρυὸς ὑπάρχουσαν, καὶ σὺν αὐτῷ ὀνομαστοὺς ἄνδρας μεθ' ἑαυτοῦ λαβὼν, ὡς εἶναι τοὺς πάντας ν', κατέπλευσεν εἰς τὴν Κολχίδα, καὶ παρεκάλει Αἰήτην δοῦναι αὐτοῖς τὸ δέρας. ὁ δὲ ἔφη δοῦναι, ἂν τοὺς Ἡφαιστείους πυρπνόους χαλκόποδας ζεύξῃ ταύρους, καὶ σπείρῃ τοὺς δράκοντος ὀδόντας, οὓς εἶχεν αὐτὸς ὁ Αἰήτης, τῆς Ἀθηνᾶς δούσης αὐτῷ μέρος ἐκ τῶν ἐν Θήβαις σπαρέντων τῷ Κάδμῳ. Μήδεια δὲ, ἡ Αἰήτου θυγάτηρ, ἐρασθεῖσα Ἰάσονος, φαρμάκοις αὐτὸν χρίσασα, καὶ τῆς πυρὸς τῶν ταύρων διεφύλαξε, καὶ νυκτὸς πρὸς τὸ δέρας τοῦτον [3] ἀπάγει, καὶ γοητεύσασα τὸν δράκοντα, τοῦτο ἀφείλατο, καὶ τοῖς Ἀργοναύταις συναπέπλευσε, λαβοῦσα μεθ' ἑαυτῆς καὶ τὸν αὐτῆς ἀδελφὸν Ἄψυρτον. διώκοντος δὲ Αἰήτου, μεληδὸν τὸν Ἄψυρτον τέμνουσα, ἔῤῥιπτεν εἰς τὴν θάλασσαν. συλλέγων δὲ ὁ Αἰήτης τὰ τοῦ παιδὸς μέλη, τὴν δίωξιν ὑστέριζεν, εἶτα Κόλχους ἀπέστειλεν εἰς δίωξιν αὐτῶν. Αὐτοὶ δὲ Ἠριδανὸν, καὶ Σύρτιδας νήσους, καὶ [4] Σειρῆνας παρέπλευσαν, Ὀρφέως ἀντᾴδοντος, [5] Βούτης δὲ μόνος ἐξῆλθε πρὸς αὐτάς. μετὰ Σειρῆνας, παραπλεύσας Χάρυβδιν, Σκύλλαν, Κυανέας, πλαγκτὰς πέτρας, Θέτιδος δὲ αὐτοὺς διαβιβασάσης Ἥρας προστάξει. Θρινακίαν δὲ παραπλεύσαντες, ἔνθα βόες Ἡλίου, εἰς Φαιακίαν ἦλθον, πρὸς Ἀλκίνοον βασιλέα. Τῶν δὲ διωκόντων αὐτοὺς Κόλχων, οἱ μὲν ἐν τοῖς Κεραυνίοις ὄρεσι παρῴκησαν, οἱ δὲ εἰς τὴν Ἰλλυρίδα, καὶ τὰς Ἀψυρτίδας νήσους, τινὲς δὲ εἰς Φαιακίαν. Ἀρήτη δὲ Ἰάσονα καὶ Μήδειαν συνέζευξε, καὶ ιβ' θεραπαινίδας αὐτοῖς παρέσχεν. οἱ δὲ Κρήτην παραπλεύσαντες, Αἴγιναν, Εὔβοιαν, καὶ Λοκρίδα, εἰς Ἰωλκὸν ἵκοντο, τὸν πάντα πλοῦν [6] δυοὶ μησὶν ἀνύσαντες. Πελίας ἀπεγνωκὼς τὴν ἄφιξιν τῶν Ἀργοναυτῶν, Αἴσονα ἀνελεῖν ἤθελεν. ὁ δὲ θύων, ταύρου αἷμα πιὼν, ἀπέθανεν. ἡ δὲ Ἰάσονος μήτηρ ἑαυτὴν ἀνήρτησε, νήπιον παῖδα Πρόμαχον ἀπολιποῦσα· καὶ τοῦτον δὲ Πελίας ἀνεῖλεν, ὁ δὲ Ἰάσων τὸ δέρας δοὺς, εἰς τὸν Ἰσθμὸν πλεύσας, Ποσειδῶνι τὴν Ἀργὼ ἱερoῖ. Μήδειαν δὲ παρακαλεῖ μετελθεῖν Πελίαν, ἕνεκεν τοῦ φόνου τῶν αὐτῆς συγγενῶν. ἡ δὲ κριὸν ἀφεψήσασα, ἄρνα ποιεῖ. καὶ αἱ τοῦ Πελίου θυγατέρες ὁμοίως ἀφεψῆσαι θέλουσαι τὸν Πελίαν, ἀνεῖλον αὐτόν. Ἄκαστος δὲ διώκει Ἰωλκοῦ Μήδειαν καὶ Ἰάσονα, καὶ δέκα χρόνους ἐν Κορίνθῳ διέτριβον. Ἰάσων δὲ λαβὼν Γλαύκην, τὴν Κρέοντος, οὐ μικροῦ τὴν Μήδειαν ἐλύπησεν, ἣ φαρμάκοις Γλαύκην ἀπώλεσε, καὶ Κρέοντα· καὶ τοὺς ἰδίους παῖδας, [7] Μέρμερον καὶ Φέρητα, ξίφει διαχειρισαμένη, ἐφ' ἅρματος δρακόντων πτερωτῶν εἰς Ἀθήνας ἀποδημεῖ, καὶ συνοικήσασα Αἰγεῖ, τῷ Πανδίονος, γεννᾷ Μῆδον. ὕστερον δὲ τῷ Θησεῖ ἐπιβουλεύουσα, [8] ἐκβάλλεται τῆς Ἀττικῆς μετὰ τοῦ παιδὸς, ὃς βαρβάρων κρατήσας, τὴν ὑπ' αὐτὸν Μηδείαν ἐκάλεσεν, καὶ στρατεύσας Ἰνδοῖς τελευτᾷ. Μήδεια δὲ ἄγνωστος εἰς Κόλχους ἥκει, καὶ τῷ πατρὶ τὴν βασιλείαν δίδωσι πάλιν, Πέρσην ἀνελοῦσα, τὸν ἀδελφὸν ἐκείνου, τὸν αὐτὸν ἐκβαλόντα τῆς βασιλείας. Οὕτω μὲν οἱ πολλοὶ τῶν ἱστορικῶν, τὸν τῶν Ἀργοναυτῶν ἀπόπλουν εἰς Κόλχους γενέσθαι φασὶ, τοῦ Ἰάσονος εἰπόντος Πελίᾳ, ὅτι, Εἰ [9] ἔγνων τὸν ἐμὲ μέλλοντα ἀνελεῖν, ἀπέσταλκα ἂν αὐτὸν τὸ χρυσοῦν δέρας ἀποκομίσαι μοι, καὶ τοῦ Πελίου κατὰ τὴν [10] αὐτοῦ κρίσιν αὐτῷ ἐπιτάξαντος τοῦτο ἀποκομίσαι. ὁ δὲ Πίνδαρός φησιν, ὅτι κατελθὼν ὁ Ἰάσων ἀπὸ τοῦ Χείρωνος ἄντρου, καὶ γνωρισθεὶς τῷ πατρὶ, καὶ τοῖς συγγενέσιν, ἀριστοποιήσας καὶ συνευωχηθεὶς αὐτοῖς, εἶτα πρὸς Πελίαν ἀπελθὼν, τραχέως μετὰ ὄχλου πολλοῦ τὴν τῶν προγόνων βασιλείαν ἀπῄτει. ὁ δὲ Πελίας ὑπέσχετο δοῦναι αὐτῷ, πρότερον εἰπὼν ἀπελθεῖν αὐτὸν εἰς Κολχίδα, καὶ τὴν Φρίξου ψυχὴν ἀνακαλέσασθαι πρὸς κατὰ τὸν νόμον. ἔφη γὰρ, [11] ὑπὸ δειμάτων νυκτερινῶν θορυβεῖσθαι διὰ τὸν Φρίξον. [12] Εἰ γοῦν ἀπέλθῃς, φησὶ, καὶ οὕτω ποιήσεις, καὶ τὸ δέρας κομίσεις (νέος γὰρ εἶ, ἐγὼ δὲ γέρων) δίδωμί σοι τὴν βασιλείαν. τοῦτο δὲ εἶπεν, ὡς ἀπελθὼν ἀναιρεθῇ ὑπὸ τοῦ δράκοντος. Τὰ δὲ τοῦ Πινδάρου ῥητὰ οὕτως ἔχουσιν·

> Ἐστάθη γνώμας ἀταρβάκτοιο πειρώμενος,
>
> Ἐν ἀγορᾷ πλήθοντος ὄχλου.

Καὶ μετ' ὀλίγον πάλιν φησίν·

> Οὐ πρέπει νῷν χαλκοτόροισι ξίφεσιν,
>
> Οὐδ' ἀκόντεσσι μεγάλαν προγόνων
>
> Τιμὰν δάσασθαι. ———

Οἰνώνης φυγάς.] ὁ Πηλεύς. Αἰακοῦ γὰρ καὶ Ἐνδηΐδος παῖδες, Τελαμὼν καὶ Πηλεὺς, καὶ Φῶκος ἀδελφὸς αὐτῶν ἐκ [13] Ψαμάθης, μιᾶς τῶν Νηρηΐδων, ὃν Φῶκον ἐν γυμνασίᾳ Πηλεὺς δίσκῳ πλήττει, Τελαμὼν δὲ τὸ μετάφρενον πλήξας ξίφει, ἀνεῖλεν αὐτὸν, ὅθεν παρ' Αἰακοῦ διώκονται τῆς Αἰγίνης. καὶ ὁ μὲν Τελαμὼν τὴν Σαλαμῖνα νῆσον οἰκεῖ· Κεγχρεὺς δὲ, ὁ Ποσειδῶνος καὶ Σαλαμῖνος, τῆς Ἀσωποῦ, κτείνας ὄφιν τὴν νῆσον λυμαινόμενον, ἐβασίλευσεν αὐτῆς· ἄπαις δὲ τελευτῶν, τὴν βασι-

EMENDATIONES.

1 Αὐτῷ, reposui pro αὐτοῦ, ex fide omnium *MSS.* 2 Τρόπιν reposui, pro τροπὶν, ex *Bar.* *Scholiastes* enim de carina navis Argûs loquitur, quam vocalem fuisse dicit. 3 Ἀπάγει, pro ἀπάγεν, ex *Bar.* & *Grav.* 4 Σειρῆνας posui, pro Σειρῆνες, ex utroque *MSS.* idemque feci paulo post. 5 Βούτης posui, pro Αἰήτης, non enim Æetes, sed Butes dictus est, qui Sirenum cantu delinitus, ad eas se contulit, desertus Argonautis, ut patet ex *Apollonio*, Argon. δ'. v. 913.

> ——— οἷος ἑταίρων
>
> Πρόσθορε μὲν ξεστοῖο καλὸν ζυγοῦ, ἐσθλὸς παῖς
>
> Βούτης, Σειρήνων λιγυρῇ ἐπὶ θυμὸν ἰανθείς.

Cæterum Βούτης habent *Bar.* & *Grav.* Βούτης *Seld.* 6 Τέτρασι *Grav.* 7 Mallem Μέρμερον, cum *Seld.* 8 Ἐκβάλλεται τῆς Ἀττικῆς reposui, pro ἐκβάλλεται πατρίδος, nixus auctoritate omnium *MSS.* Medea enim ob structas Theseo insidias, ab Ægeo Thesei patre, cui nupsisset, ex Attica ejecta est, narrante *Plutarcho*, in Vita Thesei. 9 Ἔγνων reposui, pro ἔγνω, ex fide utriusque *MSS.* 10 Αὐτοῦ, pro αὐτῷ, ex *Grav.* 11 Ὑπὸ δειμάτων posui, pro ὑποδειγμάτων, itaque emendandum esse ipsa verba clamant. Atque sic legi reperio in *Grav.* 12 Εἰ γοῦν, pro εἰ γὰρ, ex omnibus *MSS.* 13 Ψαμάθης, μιᾶς τῶν Νηρηΐδων rescripsi, pro Ψαμάθης μιᾶς τῶν ἑταιρῶν, fretus auctoritate *Seld.*

λείαν

Μύρμων τὸν ἐξάπεζον ἀνδρώσας στρατὸν,
Πελασγικὸν Τυφῶνα γείνατο πατὴρ,

Cum sexpeda formicarum in viros mutasset agmina,
Procreavit pater Typhonem Pelasgicum,

λείαν Τελαμῶνι κατέλειψε, φυγόντι πρὸς αὐτόν. ὁ δὲ Πηλεὺς κατὰ Φερεκύδην καθαίρεται ὑπ' Εὐρύτου, τοῦ Ἄκτορος, οὗ θυγατέρα Ἀντιγόνην λαμβάνει· ἀπαρτηθείσης δὲ ἐκείνης, ᾤχετο εἰς Φθίαν, καὶ Θέτιν [1] ἄγει, ἐπὶ τῆς ἵππου ὄχει ἐν [2] Φαρσάλῳ, καὶ [3] Θετιδείῳ, ὃ καλεῖται ἀπὸ τῆς Θέτιδος ἡ πόλις· κατὰ μὲν Φίλαρχον, ὅτι ὁπλισαμένη τὰ ὅπλα ἔφυγε πρὸς τὸν Ἥφαιστον, μὴ πληρώσασα [4] τούτῳ τὸν ἔρωτα, πληγεῖσα τὸν πόδα ὑπ' αὐτοῦ σφύρᾳ, ἐν Θετταλίᾳ ἵσταται, ἐν τῷ ἀπ' αὐτῆς κληθέντι Θετιδείῳ. κατὰ δὲ Εὐριπίδην, ὅτι διωκομένη ἡ Θέτις ὑπὸ Πηλέως, μετήλλαττεν ἑαυτὴν, ὡς ὁ Πρωτεὺς, εἰς διαφόρους [5] εἰδέας. ἐπεὶ δὲ κατέσχεν αὐτὴν ἐν σηπίας μορφῇ, καὶ ἐμίγη αὐτῇ, ὅθεν καὶ Σηπίας, χωρίον Μαγνησίας Θετταλικῆς. [6] Οὕτω γοῦν φυγάδην Θετταλικὸν Οἰνώνης, ἤτοι Αἰγίνης, τὸν Πηλέα φησίν· ἡ γὰρ Αἴγινα πρότερον Οἰνώνη ἐλέγετο, ἀπὸ Οἰνώνης, τῆς Βαδίαντος θυγατρὸς, καθά φησι Πολαίνετος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Αἰγινητῶν. Αἴγινα δὲ μετεκλήθη, ὡς πάντες φασὶν ἀπὸ Αἰγίνης, τῆς Ἀσωποῦ. διὰ δὲ τὸν φόνον Φώκου, ἡ μήτηρ [7] αὐτοῦ Ψαμάθη λύκον μέγαν ἐποίησεν διαφθείρειν τὰς βόας Πηλέως, ὃν πάλιν αὐτὴ ἀπελίθωσε, Θέτιδος παρακλήσει. οἱ δὲ φασὶν, ὅτι ἡ Θέτις τοῦτον ἀπελίθωσε τρώγοντα τὰς βοῦς, ἃς Πηλεὺς ἄποινα ἔστελλεν Ἀκάστῳ ὑπὲρ Ἄκτορος, τοῦ ἐκείνου υἱοῦ, ὃν ἄκων ἀνεῖλε κυνηγεσίῳ. οἱ δὲ φασιν, ὅτι ὁ Πηλεὺς πρὸ Θέτιδος Πολυμηλίδα εἶχε γυναῖκα, ἧς ἀδελφὸς ἱερεύς· ὃ παῖδα Εὐρυτίωνα ἐν κυνηγεσίῳ Πηλεὺς ἄκων ἀναιρεῖ, ἕνα ὄντα τῶν Ἀργοναυτῶν. Οἰνώνης φυγάς.] Αἴγιναν, τὴν Ἀσωποῦ θυγατέρα Ζεὺς εἰς εὐνὴν εἶχεν, εἰς τόπον καλούμενον Φλιοῦντα, τοῦ δὲ Σισύφου τῷ Ἀσωπῷ ἀπαγγείλαντος τὴν τοῦ Διὸς μῖξιν, ὁ Ἀσωπὸς πρὸς τὸ μαθὼν τὰληθὲς ἐπείγετο. Ζεὺς δὲ γνοὺς τοῦτο, τὴν μὲν εἰς νῆσον ἐπώνυμον μετέβαλε, τῷ δὲ Σισύφῳ δέδωκε τιμωρίαν ἐν τῷ ᾅδῃ, ὥς τι λίθον τινὰ φέρειν μέγαν. τῆς δὲ Αἰγίνης τὸν Αἰακὸν τεκούσης, καὶ διὰ τὸ διατελεῖν μόνον ἐν τῇ νήσῳ δυσχεραίνοντα, προσηύξατο τῷ Διῒ, ἵνα οἱ ἐκεῖσε μύρμηκες μεταβληθῶσιν εἰς ἄνδρας, ὃ καὶ γέγονεν. ἄλλοι δὲ τὸ περὶ τῶν μυρμήκων οὕτως φασὶν, Ὅτι Πηλεὺς ἀνελὼν τὸν ἴδιον ἀδελφὸν, ἔφυγε, καὶ ἐλθὼν ἐν Θεσσαλίᾳ ἀπορῶν στρατοῦ, καὶ εὐξάμενος τῷ Διῒ, μετεβλήθησαν οἱ μύρμηκες εἰς ἄνδρας, ἐξ οὗ λέγονται Μυρμιδόνες.

176. Μύρμων τὸν ἐξάπεζον ἀνδρώσας στρατόν.] Ἱστοροῦσιν, ὅτι Αἰακὸς Διῒ ἐξ Αἰγίνης γεννηθεὶς, ἐν τῇ ἀπ' [8] αὐτῆς Αἰγίνῃ νήσῳ κατελείφθη μόνος· ᾐτήσατο δὲ τῷ Διῒ, καὶ δὴ τοὺς μύρμηκας ἀνθρώπους ἐποίησε, καθὰ καὶ Ἡσίοδος ἐν τῇ Ἡρωϊκῇ γενεαλογίᾳ φησὶν,

Ἡ δ' ὑποκυσαμένη τέκεν Αἰακὸν ἱππιοχάρμην,
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἥβης πολυηράτου ἵκετο μέτρον,
[9] Μοῦνος ἐὼν ἤχαλλε. Πατὴρ δ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Ὅσσοι ἔσαν μύρμηκες ἐπηράτου ἔνδοθι νήσου,
Τοὺς ἄνδρας ποίησε, βαθυζώνους τε γυναῖκας,
Οἳ δή τοι πρῶτοι ζεῦξαν νέας ἀμφιελίσσας.

Καὶ ταῦτα μὲν εἰσὶ τὰ λῆρα καὶ μυθικά. Θεαγένης δὲ ὁ ἱστορικὸς ἐν τῷ περὶ Αἰγίνης φησὶν, ὀλιγανθρωπούσης τῆς νήσου τοὺς ἐν αὐτῇ ἐν σπηλαίοις οἰκεῖν, [10] ἀταλαιπώρους ὄντας· καὶ τοὺς μὲν γεωργουμένους καρποὺς ἐν τοῖς σπηλαίοις τιθέναι, τὴν δ' ἐκ τούτων ὀρυττομένην γῆν εἰς τὰς γεωργίας ἀναφέρειν, ὡς ὑπάρχου τῆς νήσου τελέως, καὶ μᾶλλον ἐπὶ τῶν πεδινῶν. [11] τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως· Αἰακὸς ἐλθὼν μετά τινων ἐκ Πελοποννήσου, καὶ οἰκήσας τὴν νῆσον, ἐξημέρωσεν αὐτὴν, πάντα διδάξας τὰ πρὸς πόλεμον, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, ὅσοις ἄνθρωποι κέχρηνται. ὅθεν ἐμυθεύσαντο, ὅτι Αἰακῷ χαριζόμενος ὁ Ζεὺς, τοὺς τῆς Αἰγίνης νήσου μύρμηκας ἀνθρώπους ἐποίησε, τουτέστιν, ἡ Εἱμαρμένη, καὶ ὁ νοῦς Αἰακοῦ (Ζεὺς γὰρ καὶ ἡ Εἱμαρμένη, καὶ ὁ νοῦς λέγεται) μετέπεμψεν αὐτοὺς καὶ μετερρύθμισε, πρὸς τὸ κατ' ἀνθρώπους πράττειν τὰ σύμπαντα ἔργα αὐτῶν. ἡ δὲ Αἴγινα αὕτη νῆσος μία τῶν Σποράδων ἐστὶν, ἀντικρὺ κειμένη τῆς Ἀττικῆς, ἄποικος, ὡς ἔφην, Ἀργείων ὑπάρχουσα. μετὰ γὰρ Λακεδαιμονίων ἐλθὼν Αἰακὸς ταύτην κατῴκησε, καὶ Τεύκρων Ἀργεῖος μετὰ τὴν τελευτὴν Αἰακοῦ σὺν πλήθει ἐλθὼν, ᾤκησεν Αἴγιναν. οἱ δ' Ἀργεῖοι τῶν Δαναοῦ γένους εἰσίν. * Ἐξάπεζον] ἑξάπουν. * Ἀνδρώσας.] ἐπὶ μὲν Αἰακοῦ κατὰ τὸ μυθικὸν, ἀνθρώπους ποιήσας. νῦν δὲ ἐπὶ Πηλέως, ἀντὶ τοῦ στρατιώτας καὶ ἀνδρείους ποιήσας.

177. Πελασγικόν.] Ὠκεανοῦ καὶ Τηθύος Ἴναχος· Ἰνάχου καὶ Μελίας, τῆς Ὠκεανοῦ, Φορωνεὺς, καὶ Αἰγιαλεὺς ἄπαις, ἀφ' οὗ Αἰγιάλεια ἡ χώρα. Φορωνεὺς δυναστεύων Πελοποννήσου, ἐκ Τηλοδίκης νύμφης γεννᾷ Ἆπιν καὶ Νιόβην. Ἆπις οὖν τυραννικῶς ζῶν, ἀναιρεῖται ὑπὸ Θελξίονος καὶ Τελχῖνος, ἀφ' οὗ καὶ ἡ χώρα Ἀπία, ἡ τῆς Πελοποννήσου. Νιόβης, τῆς Ἄπιδος ἀδελφῆς, καὶ Διὸς, Ἄργος, ἀφ' οὗ ἡ χώρα· κατὰ δὲ Ἀκουσίλαον, καὶ Πελασγὸς σὺν Ἄργῳ, ἀφ' οὗ ἡ Πελοποννήσου χώρα, ἡ καὶ Ἀπία λεγομένη, μέχρι Φαρσαλίας καὶ Λαρίσσης Πελασγία ἐκλήθη. τὸν δὲ Ἀχιλλέα Πελασγικὸν ἐκάλεσεν, ὡς Φαρσάλιον. Τυφών.] δαίμων ἑκατογκέφαλος, πολεμηθεὶς καὶ κεραυνωθεὶς τῷ Διῒ, ὥς φασι μυθικῶς. Πίνδαρος μὲν λέγει,

Ἑκατογκεφάλου Τυφῶνος ὀμβρίμου.

Αἰσχύλος δὲ πάλιν περὶ τούτου φησὶ,

[10] Δεινοῖσι γαμφηλαῖσι συρίζων φόνον,
Ἐξ ὀμμάτων δ' ἤστραπτε γοργωπὸν σέλας.

Ἀλληγορεῖται δὲ ψυχικῶς. Τυφών ἐστιν ὁ τῦφος καὶ ἡ κενοδοξία, ἑκατὸν κεφαλὰς, τουτέστι πολλὰς ἔχων ἐπάρσεις, ὄχλους κεραυνοῦται δὲ, καὶ τιμωρεῖται, καὶ καταβάλλεται τῷ Διῒ, ἤτοι τῷ σώφρονι λογισμῷ. ὁ Τυφὼν ἐστὶ συγχυτικὸς, ὁ μετὰ τὴν τοῦ Χάους καὶ τῆς Ἔριδος διάλυσιν σφοδρὰ κίνησις τῶν πνευμάτων, καὶ ἡ ἐκπύρωσις, ἥ τις ἐπισχέθη καὶ ἐπαύθη ὑπὸ Διὸς, ἤτοι τοῦ εὐκράτου ἀέρος, καὶ τοῦ οὐρανοῦ. μετὰ γὰρ τὸ εὐκρατωθῆναι, καὶ συστῆναι τὸν οὐρανὸν εὔρυθμον, ἐπισχέθη τὰ τυφωνικὰ καὶ πυρώδη πνεύματα. ἐπεὶ δὲ ἐν τοῖς κοίλοις καὶ κατεστραμμένοις τόποις,

EMENDATIONES.

1 Ἀγει ἐπὶ τῆς ἵππου, ὃ ἐκεῖ &c. Impress. 2 Φαρσάλῳ Seld. 3 Θετιδείῳ, τῆς Grav. 4 Τούτῳ. pro τοῦτο. ex Grav. 5 Ἰδέας MSS. omnes. 6 Οὕτω γοῦν φυγάδην Θετταλικὸν, pro οὕτω γοῦν φυγάδην Θετταλικοῦ. Et quidem οὕτω est in Grav. 7 Αὐτοῦ, pro αὐτῆς, Psamathe enim Phoci mater erat, ut paulo ante dictum. Cæterum hanc sententiam ita restitui, cum prius hoc modo scripta esset, Αἴγινα δὲ μετεκλήθη, ὡς πάντες φασὶν, ἀπὸ Αἰγίνης τῆς Ἀσωποῦ, διὰ τὸν φόνον Φώκου. ἡ μήτηρ αὐτῆς Ψαμάθη &c. Quid vero Phoco, aut Psamathe cum Ægina? hæc enim Asopi, Bœotorum regis, filia erat, & ex Jove gravida facta, Æacum solum, vel Æacum & Rhadamanthum peperit, quorum ille insulam Oenopiam ex matris nomine Æginam vocavit, Ovid. Metam. VII:

Oenopiam veteres appellavere; sed ipse
Æacus Æginam genitricis nomine dixit.

8 Αὐτῆς pro αὐτοῦ, ex utroque MSS. hujusque emendationis veritas ex jam dictis satis constat. 9 Ita emendavi, cum prius scriptum esset:

Μοῦνος ἐὼν ἤχαλλε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Ὅσσοι ἔσαν, &c.

Adde quod in secundo versu, πολυηράτου reposui, pro πολυηράτης, ex fide Bar. & Grav. metro etiam id exigente. 10 Ἀταλαιπώρους ὄντας rescripsi, ex Seld. ἀταλαιπώρως ἔχοντας Bar. & Grav. ἀταλαιπώρους ὄντας Impress. Codd. 11 Τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως, non immerito deest ab utroque MSS. * Ex Bar. & Grav. τὰ Σμυρναῖα Seld.

Ἀφ' ἑπτὰ παίδων ᵃ φεψάλῳ σποδουμένων,	E septem pueris igne combustis
Μοῦνον φλέγουσαν ἐξαλύξαντα σποδόν.	Solum calidæ clapsum favillæ.
Χ' ὡ μὲν παλιμπόρευτον ἵξεται τρίβον,	Et hic quidem retrogradam ibit viam,
Σφῆκας δαφοινοὺς [b] χηραμῶν [c] ἀνειρύσας,	Vespas cruentas è cavernis extrahens,
Ὁποῖα κοῦρος δῶμα κινήσας καπνῷ.	Instar pueri, domum fumo qui suffiit:
Οἱ δ' αὖ προγεννήτειραν [d] Οὐλαμωνύμου,	Illi verò genitricem juvencam bello cognominis,

VARIANTES LECTIONES.

a Φεψάλαις Bar. Al. χειαμῶν. c Al. ἀρυσάσας. c Al. Οὐλαμφωνύμου.

ἐξαιρέτως δὲ ἐν τῇ Σικελίᾳ, [1] ἡμέρας μὲν καπνὸς φαίνεται, νυκτὸς δὲ τὸν καιρὸν τὸ νυκτὸς πῦρ· τοὺς τῶν ὀρῶν πέτρους ἐκβρύον, καὶ κυλίον εἰς θάλασσαν, ἐμυθεύσαντο, ὅτι ἐν Σικελίᾳ Ζεὺς τὸν Τυφῶνα κατεταρτάρωσεν. οἱ δὲ ἐν Λυδίᾳ, ἄλλοι ἐν Κιλικίᾳ, καὶ ἕτεροι ἐν Φρυγίᾳ, καὶ ἐν Βοιωτίᾳ λέγουσιν [2] ἕτεροι τοῦτον καταταρταρωθῆναι. Ἀρτέμων δὲ ὁ ἱστορικός φησιν, ὡς κατ' ἐμὲ, ὅτι πᾶν ὄρος πυρὸς ἔχον ἀνάδοσιν, καθάπερ ὑπὸ Τυφῶνι κεῖται, εἰς ὃ πάντων οἱ λόγοι συμβαίνουσι, τῶν μυθικῶς ἐν διαφόροις τόποις λεγόντων ταρταρωθῆναι τὸν Τυφῶνα. Πελασγικὸν δὲ Τυφῶνα, ἢ δαίμονα, ἢ ἀνάδοσιν πυρπνόον, τὸν Ἀχιλλέα καλεῖ. * Ἀλλ', ὦ φίλε, ἐς πεδίον ἵππον κενοῖς, ἱστορίας ἱκετεύων τὸν Τζέτζην πλατύνειν, ἀντὶ δὲ σαφηνείας τῇ πλάτει τῶν ἱστοριῶν μᾶλλον ποιεῖσαι ἀσάφειαν. σὺν γὰρ θεῷ φᾶναι, καὶ τὸν πολυΐστορος Ἀλεξάνδρου, καὶ Ἀπολλοδώρου, καὶ Ῥηγίνου τοῦ πολυμνήμονος, καὶ Ἀρτέμωνος τοῦ Περγαμηνοῦ, καὶ Κασσάνδρου τοῦ Σαλαμινίου, καὶ τῶν λοιπῶν ἱστορικῶν ἱστορικώτεροι καθεστήκαμεν· καὶ ἀλληγορεῖν ἐπιστάμεθα καὶ ὑπὲρ Κορνοῦτόν τε, καὶ Παλαίφατον, καὶ Δομνῖνον, καὶ Κεφαλίωνα, καὶ Ἡράκλειτον, καὶ τοὺς ἄλλους, ὁπόσοι ἢ ἑτέρωθεν ἀρυσάμενοι, ἢ ἀφ' ἑαυτῶν γράφοντες, ἠλληγόρησαν· ἐκεῖνοι ἃ ἀσύμφορα, ἢ παντελῶς ὀλίγα ἠλληγόρησαν, ὡς καὶ Φιλόλαος ὁ Κρότων; ἡμεῖς δὲ ἀφ' ἑαυτῶν μεμαθήκαμεν καὶ κατὰ πλάτος, καὶ καιρίως ἀλληγορεῖν, καὶ ἱστορίας πλάτος ἀπεξεργάζεσθαι. ἀλλ' ἔασον, ἄνθρωπε, καὶ μὴ ἐνόχλει πλατυτέρως γράφειν ἡμᾶς, μὴ μᾶλλον συνθολώσωμεν, καὶ ἀλληγορεῖν ἐν τοῖς ἀλληγορουμένοις μύθοις Λυκόφρονος. Γεννᾶται] γεννᾷ, Ἀττικῶς, τὸ παθητικὸν ἀντὶ ἐνεργητικοῦ. *

178. Ἀφ' ἑπτὰ παίδων.] ὁ μὲν Λυκόφρων ἴσως, οὐκ οἶδ' ὅθεν εὑρὼν, ἢ ψευδογραφῶν, ἑπτὰ παῖδας ἄρρενας λέγει τὴν Θέτιν ἐκ Πηλέως τεκεῖν, καὶ τοὺς μὲν ἓξ, εἰς πῦρ βάλλουσα, ἀνεῖλεν, [3] ὡς ἀνάξια τέκνα ἑαυτῆς, ἐπὶ δὲ τῷ Ἀχιλλέως ἐφωράθη, καὶ ἐκωλύθη. Πίνδαρος δὲ λέγει Ποσειδῶνα, καὶ Ἀπόλλωνα, καὶ Δία περὶ τοῦ γάμου τῆς Θέτιδος ἐρίσαι, κωλυθῆναι δὲ αὐτοὺς, κατά τινας τῶν ἱστορικῶν ὑπὸ Θέμιδος, κατὰ δὲ Αἰσχύλον ὑπὸ Προμηθέως. φησὶ γὰρ,

Η τέξεται γε παῖδα φέρτερον πατρός.

Ἀπολλόδωρος δὲ Δία καὶ Ποσειδῶνα μόνους φησὶν ἐρίσαι περὶ γάμου τῆς Θέτιδος· Θέτιν δὲ ὡς χαρίσασαν ἐφ' Ἥρας, μὴ θέλειν Διὶ συμπλακῆναι, ὅθεν ὀργισθέντα τὸν Δία, θνητῷ συζεῦξαι αὐτήν. Χείρωνος δὲ βουλαῖς ὁ Πηλεὺς κατέσχεν αὐτὴν εἰς παντοίας μορφὰς μεταβάλλουσαν, καὶ μίγνυται αὐτῇ ἐν εἴδει σηπίας, καὶ γίνεται ὁ γάμος ἐν Πηλίῳ, καὶ οἱ θεοὶ δῶρα δεδώκασι, Ποσειδῶν ἵππους Ξάνθον καὶ [4] Βαλίον, Ἥφαιστος μάχαιραν, καὶ οἱ λοιποὶ ἕτερα. γεννήσασα δὲ ἡ Θέτις τὸν παῖδα κατ' Ἀπολλόδωρον Λιγύρωνα καλούμενον, ὕστερον δὲ Ἀχιλλέα [5] μετακληθέντα, διὰ τὸ δοθῆναι αὐτὸν Χείρωνι, καὶ δίχα καινῆς χιλοῦ, ἤγουν τροφῆς, ἀνατραφῆναι· ἐν νυκτὶ μὲν αὐτὸν εἰς πῦρ ἔβαλλεν, ἡμέρᾳ δὲ ἔχριεν ἀμβροσίᾳ. ὡς [6] ἀθανατίσαι τοῦτον ἤθελησε. ἰδόντος δὲ τοῦ Πηλέως τὴν Θέτιν βάλλουσαν αὐτὸν εἰς τὸ πῦρ, καὶ βοήσαντος, ἀπολιποῦσα ταύτην πρὸς τὰς Νηρηΐδας ὑπεχώρησε, ὁ δὲ Πηλεὺς τῷ Χείρωνι τὸν παῖδα δέδωκεν ἀνατρέφειν. καὶ ταῦτα μέν φησιν Ἀπολλόδωρος. Ἀγαμήστωρ δὲ ὁ Φαρσάλιος, Πυρίσσοον πρότερον λέγει Ἀχιλλέα κεκλῆσθαι, ἐν τῷ τῆς Θέτιδος ἐπιθαλαμίῳ, εἶτα μετονομάσαντος αὐτὸν Ἀχιλλέα κληθῆναι, ὡς τούτοις τὰ ἔπη δηλοῦσιν·

> Παιδνῷ δ' ὄνομα θῆκε Πυρίσσοον, ἀλλ' Ἀχιλῆα
> Πηλεὺς κάλλεσε, χεῖλος ἐπεί μιν
> Κείμενον εἰνὶ κόνι σποδῷ ἐνὶ πῦρ ἀπέμαρψε,
> Χεῖλος [7] αἰθόμενον ἀπεστράπτον ἑτέρου.

Ὁ δ' Εὐριπίδης ἅπαξ φησὶ μιγῆναι Πηλέα τῇ Θέτιδι ἐν τῷ Σηπιάδι, [8] καὶ ἕτεροι σὺν αὐτῷ. Φεψάλῳ.] [9] πυρκαϊᾷ, ἢ σπινθῆρι τοῖς ψαύειν, καὶ προστηγίζειν. Σποδουμένων.] ἀλλαχοῦ πτισσομένων, νῦν δὲ φλεγομένων.

179. * Μοῦνον.] Ἰωνικῶς. Ἐξαλύξαντα.] ἐκφυγόντα.* Σποδόν.] ἀλλαχοῦ σποδὸν, νῦν δὲ τὴν πυρκαϊὰν καὶ καῦσιν.

180. Χ' ὡ μέν.] καὶ ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ἁρπάσας τὴν Ἑλένην, [10] ὑποστρέψει πάλιν πρὸς τὴν Τροίαν, ὥσπερ τις παῖς κινήσας καπνῷ φονικῶν σφηκῶν κατοικίαν, καὶ παροξύνας αὐτούς. Χ' ὡ μὲν, Ἀττικὴ συναλοιφή, καὶ ὁ μὲν τὸ αι καὶ ο εἰς ω μέγα * κιρνᾶται, * τὸ δὲ ἰῶτα ἐξεβλήθη, καὶ ἐτέθη ἄνω.

181. Σφῆκας δαφοινούς.] φονικούς. λέγει δὲ τοὺς Ἕλληνας. * Χηραμῶν.] * χηρῶν, τὸ χωρῶ, ἐξ οὗ χηραμός, ὁ φωλεὸς, καὶ ἡ καλιὰ δηλαδὴ τῶν ὄφεων, καὶ σφηκῶν, καὶ μελισσῶν, καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον ἐστὶ ζῶον, οἷον ἀσπάλαξ.

183. Οἱ δ' αὖ προγεννήτειραν.] οἱ ἀμυντικοὶ Ἕλληνες τοῖς βουλαῖς καὶ ἀνέμοις θυσιάζουσι τὴν Ἰφιγένειαν, τὴν προγεννήτειραν, ἤτοι μητέρα, τὴν πρὸ τῆς θυσίας αὐτῆς γεννήσασαν τὸν οὐλαμώνυμον Νεοπτόλεμον, ἢ τὴν πρόγονον Οὐλαμωνύμου,

EMENDATIONES.

1 Ἡμέρα Bar. Seld. quæ lectio etsi tolerari possit, ego tamen nihil mutare volui, cum nec illud ἡμέρας in Impressis vituperandum sit, modo suppleas κατὰ, vel aliquod simile. Eadem loquendi formula apud antiquos scriptores non infrequenter occurrit in soluta oratione, in metrica vero rarius. Demosthen. Orat pro Coron. Αὐτόθεν δυοῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν. 2 Ἕτεροι rescripsi, pro ἕτεροι, ex fide utriusque MSS. * Hæc addo ex Bar. & Grav. quæ pene jurassem ipsissima esse Tzetzæ verba, etsi nomen subticuisset; adeo nimiam istius Viri αὐθαδείαν sapiunt, qui talia de se, sua doctrina, & laudibus ubique inserit, & ad nauseam usque obtrudit. 3 Fretus hic auctoritate omnium MSS delevi hanc sententiolam, ὡς μὴ κατὰ φύσιν αὐτῆς ὄντας, ut à filo orationis alienam. 4 Βαλίον Impressi Codd. Βαλιὸν Seld. Βαλίον Bar. Ego Βαλίον rescripsi, sacra Homeri auctoritate nixus, à quo Achillis equi, quos à Neptuno Peleus acceperat, dicuntur Ξάνθος, & Βαλίος. Iliad. π. paulo à fine.

Ξάνθον, ἢ Βαλίον, τὼ ἅμα πνοιῇσι πετέσθην.

Eadem lectio est in Grav. & profecto hæc propria nomina debent esse παροξύτονα, ut distinguantur ab adjectivis ξανθὸς, & βαλιὸς, quæ semper sunt ὀξύτονα. 5 Μετακληθέντα, pro μετακληθῆναι, ex Grav. 6 Ἀθανατίσαι, pro ἀθανατίσαι, ex fide omnium MSS. 7 Αἰθόμενον, pro αἰθόμενον, ex Seld. 8 Καὶ ἕτεροι σὺν αὐτῷ, i. e. alii cum Euripide sentiunt: caeterum ita restitui, ex fide omnium MSS cum prius scriptum esset ὡς ἕτεροι σὺν αὐτῷ. 9 Πυρκαϊᾷ, pro πυρκαϊᾷ, ex Bar. & Grav. * Ex Grav. 10 Ὑποστρέψει, quod cum textu Lycophronis convenit, malui cum Grav. quam ὑποστρέψω, quod priores Editiones habent. * Ex Grav. * Ex Bar. & Grav.

τουτέστιν

Βύκταισι χερνίψουσιν ὠμησταὶ [a] πόριν,
Τοῦ Σκυρίου δράκοντος ἔντοκον λεχώ·
Ἣν ὁ ξυνευνὸς [b] Σαλμυδησίας ἁλὸς
Ἐντὸς ματεύων, Ἑλλάδος [c] καρατόμον,

Scyrii draconis gravidam puerperam
Ventis crudeles sacrificabant:
Quam sponsus intra Salmydesium mare
Perquirens, Græciæ decollatricem;

VARIANTES LECTIONES.

a Πόρτιν *Bar.* aliique. b Al. Σαλμυδησσίας. c Καρατόμου *Seld.* quoad voces Codex *Baroc.* eandem cum *Impressis* lectionem habet, in punctione vero ab iis variat, hoc enim modo sententiam hanc profert, Ἑλλάδος καρατόμον Δαρὸν, φαληριῶντα &c. quasi Poeta vellet Iphigeniam, per longum tempus Græcos Dianæ Tauricæ sacrificasse; cum potius tempus illud ad diuturnam Achillis in Scythia moram referendum videatur.

τουτέστιν Ἀλεξάνδρου, † οὐλαὶ γὰρ ἡ κριθή· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐν πήρᾳ, φασὶν, ἀνετράφη, ὅθεν ὑλαδόνυμον αὐτὸν φασὶ καλεῖν. τοῦτο δὲ λῆρος ἐστίν, ¹ παρωνύμου γὰρ λοιπὸν ὤφειλεν εἰπεῖν, οὐ συνωνύμως, οὐ μὴν ὑλαδόνυμος, οἱ γὰρ ποιμένες ἐν πήρᾳ αὐτὸν ἐκτεθέντα εὗρον. Προγεννήτορα.] κατά τινας ἐξ Ἰφιγενείας καὶ Ἀχιλλέως ἐγεννήθη ὁ Νεοπτόλεμος. μετὰ δὲ τὴν ἐπ' Εὐρίπῳ Ἰφιγενείας θυσίαν, ὥς φησι Πίνδαρος, Ἰφιγένειαν ἐπ' Εὐρίπῳ σφαχθεῖσαν, παρέθετο, καὶ ὥς τινες φασὶν, Ἀχιλλεὺς τὸν παῖδα Δηϊδαμείᾳ ἐν Σκύρῳ τῇ νήσῳ * δέδωκεν. * Τρυφιόδωρος δὲ, καὶ οἱ λοιποὶ πάντες, Δηϊδαμείας, τῆς Λυκομήδους θυγατρὸς, καὶ Ἀχιλλέως παῖδα τὸν Νεοπτόλεμον ἴσασι. φησὶ δὲ ὁ Τρυφιόδωρος οὕτω,

Υἱὸς Ἀχιλλῆος καὶ ² ἐπαινῆς Δηϊδαμείης.

Τὴν δὲ Ἰφιγένειαν κατὰ τοὺς ἀκριβεῖς τῶν ἱστορικῶν, οὐ γυναῖκα ἔσχεν Ἀχιλλεύς, ἀλλὰ κατασχεθέντων τῶν ἀνέμων ἐν τῷ διάγειν τοὺς Ἕλληνας ἐν Αὐλίδι, ἐξελθὼν Μενέλαος, ἢ Ἀγαμέμνων ἐπὶ κυνηγέσιον, καὶ τοξεύσας ἔλαφον, μεγαλαυχήσας, ἐφθέγξατο οὕτως· Οὐδ' ἡ Ἄρτεμις. χολωθεῖσα δὲ ἐπὶ τοῦτο ἡ θεὸς, τοὺς ἀνέμους κατέσχεν. ἐδόθη δὲ χρησμὸς, ὡς εἰ μὴ τυθῇ Ἰφιγένεια, οὐκ ἂν ἄλλως τοῖς ἐπὶ τὴν Τροίαν φέρουσιν ἀνέμοις ἐντύχωσιν. οἱ οὖν Ἕλληνες πέμπουσιν εἰς Μυκήνας ἀφελέσθαι πρὸς θυσίαν τὴν Ἰφιγένειαν. ἐρομένης δὲ τῆς Κλυταιμνήστρας, Τίς ἡ χρεία αὐτῆς; ἔφασαν, Ἀχιλλεῖ μέλλουσι συζεῦξαι αὐτήν. οἱ δὲ τῷ ὄντι λέγουσι, διὰ Ἀχιλλέα ταύτην κομισθῆναι ἐν Αὐλίδι, διὰ δὲ τὸ συμβὰν περὶ τοὺς ἀνέμους, ἔμελλον αὐτὴν θύειν. ἡ δὲ Ἄρτεμις αὐτὴν ἐλεήσασα, κατὰ Φανόδημον τὸν ἱστορικὸν, εἰς ἄρκτον μετέβαλε· κατὰ δὲ Νίκανδρον, εἰς ταῦρον· καθ' ἑτέρους, εἰς γραῦν· κατὰ ἄλλους, εἰς ἔλαφον. ταῦτα δὲ πάντα λῆροι μυθικοί εἰσιν, τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως ἔχει· Παρασταίσης Ἰφιγενείας τῇ θυσίᾳ, καὶ μελλούσης θύεσθαι, ἄρκτος, ἢ ταῦρος, ἢ γραῦς, ἢ ἔλαφος διέδραμε μέσον τοῦ τῶν Ἑλλήνων στρατοῦ, καὶ προστάξει τῶν μάντεων τὸ διελθὸν ἐκεῖνο ἀναιρεῖται, ἡ δὲ Ἰφιγένεια σωθεῖσα, φεύγει περὶ Σκυθίαν, καὶ ἱερόπολος Ἀρτέμιδος γίνεται, καὶ ἀναιρεῖ πάντας ἐκεῖσε τοὺς ἐξ Ἑλλήνων ἀφικομένους. τινὲς δὲ τὴν Ἰφιγένειαν ταύτην, ὥσπερ καὶ ὁ Δοῦρις, οὐκ Ἀγαμέμνονος θυγατέρα λέγουσιν, ἀλλὰ Θησέως, ἐξ Ἑλένης γεννηθεῖσαν, ὑπὸ δὲ Κλυταιμνήστρας θυγατροποιηθεῖσαν, ὥσπερ καὶ προείπομεν ἄνω. ἕτεροι δὲ καὶ οὔτε Ἑλένης, οὔτε Κλυταιμνήστρας λέγουσι τὴν Ἰφιγένειαν. φασὶ δὲ, ἐκ τῆς Χρυσηΐδος Ἀστυνόμης καὶ Ἀγαμέμνονος γίνονται παῖδες, Χρύσης, καὶ ἡ ζητηθεῖσα Ἰφιγένεια. μετὰ δὲ τὴν Ἰλίου πόρθησιν, ἐν τῷ τῶν Ἑλλήνων ἀπόπλῳ, Χρύσης μὲν ἐν τῇ λεγομένῃ Χρυσοπόλει τοῦ Εὐξείνου τελευτᾷ. τὴν δ' Ἰφιγένειαν, τὴν αὐτοῦ ἀδελφὴν, Ταυροσκύθαι αἰχμαλωτίσαντες, ἱέρειαν τῆς Ἀρτέμιδος, ἤτοι Σελήνης, ἐποίησαν. οὐκ ἀπεικὸς δὲ τὸ θυομένης τῆς Ἰφιγενείας διαδραμεῖν ἔλαφον, καὶ ταύτην τοὺς Ἕλληνας ἀνελεῖν, τὴν δὲ κόρην ἐᾶσαι. καὶ γὰρ καὶ Ἰουλίαν Λουπέρκαν Ῥωμαίαν, ἀετὸς οὕτως ἔσωσε. σφαγιαζομένης γὰρ αὐτῆς κατὰ πλάνας, ἀπὸ τῶν ³ δημίων, ὁ ἱέραξ τὸ ξίφος ἁρπάζει, καὶ ⁴ περὶ δάμαλιν ἐπερρίπτει πλησίον τοῦ βωμοῦ νεμομένην, ἣν καὶ ἐθυσίασαν ἀντ' αὐτῆς. οὐκ ἀγνοεῖς δὲ καὶ τὸν ἀντὶ Ἰσαὰκ κριὸν ἐν φυτῷ Σαβὲκ δεδεμένον, κατὰ τὴν θείαν γραφήν.

184. Βύκταισι.] κυρίως τοῖς σφοδροῖς ἀνέμοις, τοῖς βύουσι καὶ κρύπτουσι καὶ βυθίζουσι τὰ σκάφη. νῦν δὲ ἁπλῶς ἀνέμοις ⁵ εἶπε. Χερνίψουσι.] σφαγιάσουσι, θύσουσιν· ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν χερνίβων οἷς καθαιρόμεθα τὰς χεῖρας, καὶ τὴν θυσίαν χέρνιβα εἶπεν ὡς καθαίρουσαν. Ὠμησταί.] κυρίως οἱ ὠμὰ ἐσθίοντες. Πόρτιν.] δάμαλιν. λέγει δὲ τὴν Ἰφιγένειαν. * Τὸ δὲ πόρτιν * διὰ δύο ρρ δεῖ γράφειν, πόρτις γὰρ ἐστὶν, καὶ ἔστι τοῦ τ εἰς ρ, πέρξις. ὅτος δὲ ὁ Λυκόφρων ἀοιδὸς οὐ ποιητικῇ, ἀλλὰ μουσικῇ τοιαύτῃ ποιεῖ, καίτοιγε καὶ μετὰ τῶν δύο ρρ ἄπταιστος ἦν ὁ στίχος· τοῦ γὰρ ἰαμβικοῦ ἐστὶ καὶ τὸ πάθος, τὸ λεγόμενον χωλίαμβον· * ποιῶν μετὰ τῶν δύο ρρ καὶ τοῦτο ἐστι. *

185. Σκυρίου δράκοντος.] τοῦ Νεοπτολέμου, διὰ τὸ φονικὸν καὶ αἱμοχαρές· ἐν γὰρ Σκύρῳ κατά τινας μόνον ἀνετράφη ὁ Νεοπτόλεμος, κατ' ἐμὲ δὲ καὶ ἐγεννήθη ἐκ Δηϊδαμείας, τῆς Λυκομήδους θυγατρός. ἡ δὲ Σκῦρος νῆσος ἐστὶ, μία τῶν Κυκλάδων.

186. Ἣν ὁ ξυνευνος.] ὁ νοῦς οὕτως· Ἣν ὁ σύγκοιτος ζητῶν Ἀχιλλεὺς τὸ ἔσωθεν τοῦ Εὐξείνου πόντου, λέγω δὴ τὴν μαστευομένην καρατόμον καὶ φονεύτριαν τῶν Ἑλλήνων, ἐπὶ πολὺν χρόνον, κατοικήσει εἰς τὴν Λευκὴν νῆσον, τὴν καλουμένην καὶ ἄπλουν, αὕτη δὲ ἡ νῆσος ἐστὶ πρὸς ταῖς ἐκβολαῖς τῶν λιμναίων ποταμῶν τῆς Κελτικῆς λίμνης, ποθῶν τὴν γαμετὴν, ἣν ποτε ἔλαφος ἐκ τῶν ξιφῶν ἐρρύσατο· πολὺς δὲ δρόμος ἔρημος τοῦ νυμφίου κληθήσεται, ἤτοι τοῦ Ἀχιλλέως, ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ, ὃν διῆλθε τρέχων. ἔρημον δὲ λέγει, ἐπειδὴ μάτην ἔδραμε· φησὶ γὰρ, ὅτι μετὰ τὸ ἁρπαγῆναι τὴν Ἰφιγένειαν ὑπ' Ἀρτέμιδος, ἀκούσας Ἀχιλλεὺς, ὅτι ἐν Σκυθίᾳ ἐστὶν, ὥρμησε ζητῶν αὐτὴν, καὶ μὴ εὑρὼν, ᾤκησε περὶ τὴν Λευκὴν νῆσον, ἥ ἐστιν ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ. Σαλμυδησὸς δὲ, ποταμὸς Θρᾴκης, εἰσβάλλων εἰς τὸν Εὔξεινον πόντον. ὅθεν καὶ πέλαγος Σαλμυδήσιον, τὸ ἀπὸ Δαμάλεως μέχρι καὶ ⁶ ὅλου Εὐξείνου, * ἀφ' οὗ καὶ τὴν ὀνομασίαν ἔλαχεν ὁ Λυκόφρων. *

187. Ματεύων.] μαστεύων, ψηλαφῶν, κατ' Αἰολικὴν ἔκθλιψιν τοῦ σ. Ἑλλάδος καρατόμον.] ἔφην καὶ πρότερον, ὅτι τὰ τοιαῦτα πάντα δύο τόνους ἐπιδέχονται· τὰ μὲν ἐνεργητικὰ τὴν παροξύτονον, τὰ δὲ παθητικὰ τὴν προπαροξύτονον. οἷον, τομὸς, ὁ κόπτων· τόμος δὲ, ὁ κοπείς. καρατόμος Ἑλλάδος, ἡ ὑφ' Ἑλλήνων καρατομηθῆναι μέλλουσα· ἡ καρατόμος Ἑλλάδος, ἡ ἐν Σκυθίᾳ τοὺς Ἕλληνας ἀναιροῦσα, διὰ τὴν ἐν Ταύροις ὑπ' αὐτῆς γινομένην ξενοκτονίαν. οὕτω τὰ τοιαῦτα τοὺς δύο

EMENDATIONES.

1 Παρωνύμως lego, sensu id exigente, πληρωνύμως *Impressi*, παρωνύμως *Bar.* & *Grav.* * Hanc vocem addendam putavit *Nic. Gerbelius*, sine qua mutila videtur oratio. Mallem tamen cum *MSS.* Codd. hanc sententiam hoc modo proferre, μετὰ δὲ τὴν ἐπ' Εὐρίπῳ Ἰφιγενείας θυσίαν, ὥς φησι Πίνδαρος, Ἰφιγένειαν ἐπ' Εὐρίπῳ σφαχθεῖσαν, παρέθετο, ὥς τινες φασὶ, τὸν παῖδα Δηϊδαμείᾳ ἐν Σκύρῳ τῇ νήσῳ. 2 Ἐπαινῆς substitui, pro ἐννέως, ex fide omnium *MSS* & ipso *Tryphiodoro*, qui Poema conscripsit dictum Ἰλίου ἅλωσιν, in quo versus à *Scholiaste* laudatus, quinquagesimus primus est. 3 Δημίων, ὁ ἱέραξ, pro ἱερῶν δήμων ex *Grav.* 4 Περὶ δάμαλιν, pro παρδάμαλιν, ex omnibus *MSS.* Quid si legas, παρὰ δάμαλιν? 5 Ita distinxi, monente *Gerbelio*, prius autem scriptum fuit. εἶπε, χερνίψουσι σφαγιάσουσι, &c. * Ex *Grav.* * Ex eodem. 6 Ὅλου Εὐξείνου, pro ὁ Εὔξεινος, ex omnibus *MSS.* * Ex *Seld.* † Legendum omnino ἀλὶς γὰρ ἡ πήρα, sensu id exigente; & quia ἀλὶς significat peram, οὐλαὶ vero hordeum. ‡ Κριθή, pro κελλή, sensu iterum exigente.

τόνους

Δαρὸν φαληριῶσαν οἰκήσει [a] σπίλον,	Albam diu habitabit insulam,
[b] Κέλτρυ πρὸς ἐκβολαῖσι λιμναίων ποτῶν,	Ad ostia paludrium Celti aquarum,
Ποθῶν δάμαρτα, τήν ποτ' ἐν σφαγαῖς κεμὰς	Uxorem desiderans, quam olim in sacrificiis cerva
Λαιμὸν προθεῖσα, φασγάνων [c] ἐκ ῥύσεται.	Guttur protendens, à cultris liberabit.
Βαθὺς δ' ἔσω ῥηγμῖνος αὐδηθήσεται [g]	Latus autem per litus appellabitur
[d] Ερημος ἐν κρόκαισι νυμφίου Δρόμος,	Desertus sponsi cursus arenosus,
Στένοντος ἄτας, καὶ κενὴν ναυκληρίαν,	Clades gementis, & inanem navigationem,
Καὶ τὴν ἄφαντον εἶδος ἠλλοιωμένην	Et invisa forma mutatam
[e] Γραῖαν, [f] σφαγείων ἠδὲ χερνίβων πέλας,	Anum, juxta pateras, & mulctra,
Ἅδου τε παφλάζοντος ἐκ βυθῶν φλογὶ	Plutonisque ollam ebullientem è fundo
Κρατῆρος, ὃν Μέλαινα ποιφύξει, φθιτῶν	Flammas, quam Nigra sufflabit, mortuorum
Σάρκας λεβητίζουσα δαιταλουργίᾳ.	Elixans coquendi arte viscera.
Χ' ὁ μὲν πατήσει χῶρον αἰάζων Σκύθην	Et hic quidem regionem teret Scythicam
Εἰς πέντε που πλειῶνας, ἱμείρων λέχους·	Quinque circiter annos, lecti cupidus:
Οἱ δ' ἀμφὶ βωμὸν τοῦ προμαντίου Κρόνου,	Illi verò juxta vatis aram Saturni,
Σὺν μητρὶ [h] τέκνων νηπίων κρεανόμου,	Pullorum cum matre parvulorum carnivori,
[i] Ορκων τὸ δεύτερον ζυγὸν ἄραντες ζυγὸν,	Jurisjnrandi secundum subeuntes jugnm,
Στερρὰν ἐνοπλίσουσιν ὠλέναις [k] πλάτην,	Robustis armabunt remis brachia,

VARIANTES LECTIONES.

a Al. Σπίλον paroxyton. sed σπῖλον habet *Sold.* b Κέλτρου. *MSS.* uterque, Scholiastes, & alii. c Al. ἐκρύσεται, conjunctim. d Al. Ερημος. e Γαῖαν *Bar.* f Σφαγίων *MSS.* uterque. g Πεφημίσεται *Bar. Sold.* aliique. h Κτίνων *Bar.* i Ορκων *Bar.* k Πλάτην *Bar. Steph.*

τῖνες ἐπιδέχονται, ὁ τὸ προπαροξύτονον μὲν τὰ παθητικὰ, τὸ δὲ προπερισπώμενον τὰ ἐνεργητικὰ, οἷον, βέβληγες, οἱ πληγέντες ὑπὸ βοῶν· βεβλῆγες δὲ, οἱ πλήσσοντες βόας.

188. Φαληριῶσαν.] τὴν Λευκὴν νῆσον τοῦ Εὐξείνου, ἢ τὴν λευκαινομένην ἐκ τοῦ ἀφροῦ τῶν κυμάτων, ἢ κατὰ [1] Διονύσιον τὸν περιηγητὴν, [2] ὅτι λευκὰ πολλὰ ζῶα ταύτην κατοικοῦσι, λάροι, κύκνοι, καὶ πελαργοί. Σπίλον.] σπιλάδα νῆσον.

189. Κέλτρυ.] ὄνομα λίμνης εἰσβαλλούσης περὶ τὸν Εὔξεινον πόντον.

192. Βαθὺς δ' ἔσω ῥηγμῖνος.] ἐν Σκυθίᾳ ἐστιν αἰγιαλὸς εἰς μῆκος δίκαιον χιλίων σταδίων, ὃς καλεῖται Ἀχιλλέως Δρόμος, ἐπειδὴ μόνος Ἀχιλλεὺς τρέχων ἐκεῖνον διέβη. Ἀπὸ κοινοῦ καὶ τὸ, Στένοντος ἄτας καὶ κενὴν ναυκληρίαν, καὶ, Τὴν ἄφαντον εἶδος ἠλλοιωμένην, [3] ἐρρέθη ταῦτα εἰς τὴν Ἰφιγένειαν, νῦν δὲ εἰς [4] γραῖαν φησὶν αὐτὴν ἀλλαγεῖσαν.

194. Στένοντος.] τόδε καὶ τόδε πέλας τῶν σφαγιαστηρίων, καὶ τῶν χερνίβων, καὶ θυτηρίων, πέλας τε τοῦ κρατῆρος τοῦ ᾅδου, τοῦ παφλάζοντος ἐκ βυθῶν φλογὶ, ὅν τινα κρατῆρα ἡ Μέλαινα, ἤτοι ἡ Περσεφόνη, ἢ Ἰφιγένεια, ποιφύξει καὶ φυσήσει, λεβητίζουσα καὶ ἑψοῦσα τὰς σάρκας τῶν φθιτῶν, ἤτοι ἀνθρώπων, ἐν δαιταλουργίᾳ καὶ μαγειρικῇ τέχνῃ. κρατῆρα δὲ ᾅδου τὸν λέβητα καλεῖ, εἰς ὃν Ἰφιγένεια τοὺς ἀναιρουμένους ἐνέβαλλε. ἄλλοι δέ φασι χάσμα εἶναι ἐν Ταύροις, ἐξ οὗ φλόγα φέρεσθαι, εἰς ὃ τοὺς ξένους ἀναιρουμένους ἔρριπτεν ἡ Ἰφιγένεια.

200. Χ' ὁ μὲν πατήσει χῶρον αἰάζων Σκύθην.] καὶ ὁ μὲν Ἀχιλλεὺς πέντε ἔτη εἰς Σκυθίαν θρηνῶν διατρίψει, [5] ἱμείρων τοῦ λέχους τῆς Ἰφιγενείας. Πρεσβυγενεστέρα τοῦ Πλειάδος ἡ Ἰφιγένεια, τουτέστι πρεσβυτέρα, ὥσπερ εἶπε [6] προγεννηθεῖσαν Αἰγίσθου λέγει τὴν Χρυσόθεμιν, τὴν [7] ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς γεννηθεῖσαν τῇ Κλυταιμνήστρᾳ.

202, 203, 204, 205. Οἱ δ' ἀμφὶ βωμόν.] οἱ δὲ Ἕλληνες, φησίν, ἐν Αὐλίδι, περὶ τὸν βωμὸν τοῦ Διὸς ἰδόντες τὸν δράκοντα, τὸν τοὺς στρουθοὺς φαγόντα καὶ τὴν μητέρα, ὅρκους ἀλλήλοις δόντες, πλεύσουσιν ἐπὶ τὴν Τροίαν. τινὲς δὲ τὸ Κρόνου ἀντὶ τοῦ Κρονίδου εἶπον, ἤτοι τοῦ Διός· οἱ δὲ ἀντὶ τοῦ Κρόνου, καί φασιν ὅτι τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖον πρότερον τοῦ Κρόνου ἦν, ἔνθα ἔλαβον τὸν χρησμὸν οἱ Ἕλληνες, ὅτι τῷ δεκάτῳ ἔτει τὴν Ἴλιον πορθήσουσι. Τὸ δὲ ἑξῆς οὕτως· Οἱ Ἕλληνες ἀμφὶ τὸν βωμὸν τοῦ προμάντεως Κρόνου, ἢ Κρονίδου, ἐκ τοῦ κρεανόμου τῶν νηπίων σὺν τῇ μητρὶ, ἤτοι ἐκ τοῦ δράκοντος τοῦ

EMENDATIONES.

1 Διονύσιον, pro Διόνυσον. consentiente *Grav.* Periegeseos autem Auctorem Dionysium vocari sciunt omnes. 2 Ὅτι substitui, pro ἵνα, ex omnibus *MSS.* 3 Hæc lectio est ex *Bar.* & *Grav.* cæteri hoc modo scribunt, ἐρρέθη ταῦτα εἰς τὴν ἀλλαγὴν Ἰφιγενείας. 4 Γραῖαν reposui pro γέρας, ex omnibus *MSS.* 5 Ἱμείρων, pro ἱμείρει, ex utroque *MSS.* 6 Προγεννηθεῖσαν *Sold.* 7 Ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς substitui, pro ἐκ προτέρου ἀνδρὸς, ex *Sold.*

φαγόντος

Σωτῆρα [a] Βάκχον τῶν [b] πάροιθε πημάτων
Σφάλτην διδυάζοντες, ᾧ ποτ' ἐν μυχοῖς,
Δελφινίου παρ' ἄντρα Κερδῴου θεοῦ,
Ταύρῳ κρυφαίας χέρνιβας [c] κατάρξεται ·
Ο χιλίαρχος τοῦ [d] πολυῤῥαίστου στρατοῦ
Ω, θυμάτων πρόσσπαιον ἐκτίνων χάριν

Priorum servatorem cladium Bacchum
Supplantatorem canentes, cui aliquando in angulis,
Juxta Delphinii, Lucrosi antrum Dei,
Tauro occulta faciet sacra
Mille-dux exitiosi exercitus:
Cui sacrificiorum gratiam referens recentem

VARIANTES LECTIONES.

a Al. Βάκχον. b Πάροιθεν cum ν finali Seld. c Κατάρξεται Bar. d Πολυῤῥαίστου Seld. πολυῤῥαίστου Bar. al. πολυφθόρου.

φαγόντας τὰς σπονδὰς, καὶ τὴν αὐτῶν μητέρα, * ἐγνωκότες τὴν τῆς Τροίας ἅλωσιν. * ἄρσαντες καὶ ἁρμόσαντες καὶ ποιήσαντες τὸ δεύτερον ζυγὸν τῶν ὅρκων, τουτέστι δευτέρους ὅρκους ποιησάμενοι περὶ τοῦ παραμεῖναι μέχρι τέλους τοῦ πολέμου, τὴν ἱερὰν κάπην ἐνοπλίσουσι τῶν χειρῶν, ἀντιπρόσως εἰπὼν, ἀντὶ τοῦ τὰς χεῖρας ἐνοπλίσουσι ταῖς στρεπταῖς κώπαις. δευτέρους δὲ ὅρκους εἶπε, πρὸς [1] ἀντιδιαστολὴν τῶν προτέρων, τῶν δοθέντων [2] παρὰ πάντων τῶν μνηστήρων, ὅτε ἐμνηστεύοντο τὴν Ἑλένην, Ὅτι εἰ ἀδικηθείη περί τινος ὁ ἐκ κλήρου ταύτην λαβὼν σύζυγον, πάντες αὐτῷ συμμαχήσουσιν.

206. Σωτῆρα Βάκχον.] τὸν Διόνυσόν φησιν, ὃς τοὺς αὐτοὺς ἔσωσε τὸ πρὶν ἐν Μυσίᾳ ὑπὸ Τηλέφου μέλλοντας ἀπολλυσθαι, ἀναδοὺς ἐξ αὐτομάτου ἄμπελον, καὶ σφήλας τὸν Τήλεφον δι' αὐτῆς, ὅθεν καὶ Σφάλτης ἐκλήθη. Η ἀνάδοσις τῆς ἀμπέλου μῦθός ἐστι, τὸ δὲ ἀλληγορικὸν οὕτως ἔχει· ὁ κραιπαλῶν ὢν ὁ Τήλεφος, ἢ ἀμπέλου κλάδοις ἐμπλακεὶς, ἐπλήγη ὑπ' Ἀχιλλέως ἐν Καΐκῳ, ποταμῷ Μυσίας, ὥς φησι Πίνδαρος·

Τίς γὰρ ἐσθλὸν Τήλεφον
Τρῶσεν ἑῷ δορὶ Καΐ-
κου παρ' ὄχθαις;

Τῶν πάροιθε πημάτων] ἐπεὶ καὶ πρότερον πλεύσαντες οἱ Ἕλληνες, καὶ ἀπενεχθέντες εἰς Μυσίαν, ἐδιώχθησαν ὑπὸ Τηλέφου, καὶ πάλιν ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Ἑλλάδα. ὁ δὲ Τήλεφος παῖς ἦν Ἡρακλέους καὶ Αὔγης, τῆς Ἀλέου θυγατρὸς τῆς Τεγεάτου, καὶ Νεαίρας· ἣ τις Αὔγη τὸ βρέφος ἐν τῷ τεμένει τῆς Ἀθηνᾶς ἔθετο. λοιμοῦ δὲ κατασχόντος, γνοὺς Ἀλέος τὸ βρέφος, εἰς τὸ Παρθένιον ὄρος ἔρριψε· θηλάζει δὲ τοῦτο ἔλαφος. ποιμένες δὲ εὑρόντες, Τήλεφον ἐκάλεσαν. τὴν δὲ Αὔγην Ναύπλιος ὁ Ποσειδῶνος κελεύσει Ἀλέου ἀπημπόλει Τεύθραντι, τῷ τότε Μυσίας δυνάστῃ, ὃς ἔσχεν αὐτὴν γυναῖκα.

207. Διδυάζοντες.] ἤγουν [3] ἀνευφημοῦντες. Ω, ποτ' ἐν μυχοῖς.] ᾧ τινι ποτὲ ταύρῳ, ἤτοι ταυρομόρφῳ Διονύσῳ, κατάρξεται καὶ θύσει κρυφαίας καὶ μυστικὰς χέρνιβας ἐν μυχοῖς τοῦ Δελφινίου τόπου, ἤτοι τῆς Φωκίδος, περὶ τὰ ἄντρα καὶ σπήλαια τοῦ Κερδῴου θεοῦ, ὅ ἐστι τοῦ Ἀπόλλωνος. τίς δὲ θύσει τὰς θυσίας; ὁ Ἀγαμέμνων, ὁ χιλίαρχος τοῦ πολυῤῥαίστου στρατοῦ, τουτέστιν, ὁ χιλίων νηῶν ἄρχων στρατοῦ φθείροντος πόλεις. τὰς δὲ ρπς' ναῦς παρέλειψε, τῷ ἀπηρτισμένῳ χρησάμενος ἀριθμῷ, τόσαι γὰρ πᾶσαι αἱ νῆες τῶν Ἑλλήνων ἦσαν.

208. Δελφινίου.] τῆς Φωκίδος, ἢ τοῦ Ἀπόλλωνος. κατὰ χρησμὸν γὰρ ὁ Ἀγαμέμνων ἐλθὼν ἐν Δελφοῖς, ἐν τῷ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερῷ ἔθυσε Διονύσῳ. Δελφίνιος οὖν, καὶ Κερδῷος θεὸς Ἀπόλλων. Δελφίνιος μὲν, ἢ ὅτι τὸν ἐν Πυθῶνι Δελφύνην δράκοντα τοξεύσας ἀνεῖλε, Λητὼ βιάζοντα, ὥς φησιν Ἡλιόδωρος·

Οππότε πετραίῃ ὑπὸ δειράδι Παρνησοῖο
Δελφύνην τόξοισι πελώριον ἐξενάριξεν.

ἢ ὅτι Κασταλίῳ τῷ Κρητὶ πρὸς ἀποικίαν στελλομένῳ ὁ Ἀπόλλων, ἢ ὑπὸ δελφῖνος ὀχούμενος, ἢ δελφῖνι ὁμοιωθεὶς, προηγεῖτο τῆς νηὸς ἕως τοῦ Κρισαίου κόλπου, καὶ τῆς Φωκίδος. τινὲς δέ φασιν ἐν τῷ πλοίῳ αὐτὸν εἰσελθεῖν ἐν εἴδει δελφῖνος, καὶ κατὰ τοῦτον τὸν τόπον [4] συναποδῦσαι εἰς τὴν θάλασσαν, ὅθεν ἐκλήθη καὶ ὁ τόπος Δελφοὶ, καὶ ὁ Ἀπόλλων Δελφίνιος. Κερδῷος δὲ, ὅτι διὰ χρησμῶν τὰ συμφέροντα καὶ ἐπικερδῆ δείκνυσι. Παρ' ἄντρα.] περὶ τοὺς ἐσωτάτω τόπους τοῦ ναοῦ. ἐτιμᾶτο δὲ καὶ Διόνυσος ἐν Δελφοῖς σὺν Ἀπόλλωνι, οὕτως· Οἱ Τιτᾶνες τὰ Διονύσου μέλη, ἃ ἐσπάραξαν, Ἀπόλλωνι ἀδελφῷ ὄντι αὐτοῦ παρέθεντο, ἐμβαλόντες εἰς λέβητα. ὁ δὲ περὶ τῷ τρίποδι παρέθετο, ὥς φησι Καλλίμαχος καὶ Εὐφορίων λέγει,

——— [5] Εν πυρὶ Βάκχον
Δῖον ὑπὲρ φιάλην ἐβάλοντο. ———

Ἄλλοι δέ φασι Δελφοὺς κληθῆναι, ἀπὸ Δελφοῦ, υἱοῦ Ποσειδῶνος καὶ Μελανθοῦς, τῆς Δευκαλίωνος θυγατρός.

209. Ταύρῳ.] τῷ Διονύσῳ, ὅτι κερατοφόρον αὐτὸν γράφουσιν, ὡς καὶ Εὐριπίδης ἐν Βάκχαις, καὶ ἐπειδὴ μὲν ταύρου ἐγκέφαλος δοκεῖ. [6] Στασίμβροτος δὲ καὶ Διόνυσον αὐτὸν καλεῖ, ὅτι κερατοφόρος ἐξελθὼν τοῦ Διὸς μηροῦ ἔνυξεν. Κρυφαίας χέρνιβας] ὅτι ἐν [7] παρασκευῇ τὰ μυστήρια τοῦ Διονύσου ἐτελεῖτο. Οἱ Ἕλληνες τῆς Τροίας ἀποπλανηθέντες, προσώκειλαν τῇ Μυσῶν ὡς τῇ Τροίᾳ· ἔνθα Τήλεφος, βασιλεὺς τῶν Μυσῶν, ἐξελθὼν, πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀνεῖλεν. ὁ δὲ Διόνυσος θέλων ἀποδοῦναι εὐχαριστήρια τῷ Ἀγαμέμνονι ἀντὶ τῆς εἰς αὐτὸν θυσίας, πεποίηκε τὸν Τήλεφον συμπλακῆναι ὑπὸ τῶν κλάδων τῆς ἀμπέλου τὸν πόδα, καὶ ὑπὸ Ἀχιλλέως τραυματισθῆναι. ἐδόθη δὲ αὐτῷ χρησμὸς, ὡς οὐκ ἂν ἄλλως ἰαθήσεται, εἰ μὴ ὁ τρώσας ἰάσηται. διὸ καὶ ἰαθεὶς ὑπὸ Ἀχιλλέως, δεικνύει τοῖς Ἕλλησι τὸν ὁδὸν τῆς Τροίας πλοῦν. Η δὲ σύνταξις οὕτως· Ἀμειβόμενος ὁ Διόνυσος ἀντὶ τῶν θυμάτων πρόσφατον χάριν, σφήσει τὸν Τήλεφον τοῦ μὴ ἐκπορθῆσαι, ἢ ἀφανίσαι τοὺς Ἕλληνας τέμνοντα καὶ θερίζοντα αὐτοὺς, ὥσπερ στάχυν. ἐπειδὴ δὲ αὐτὸν παρείκασε λέοντι, καλῶς εἶπεν, Ὀδόντι, καὶ γνάθοις.

211. Θυμάτων.] ᾧ τινι Ἀγαμέμνονι πρόσφατον καὶ νεαρὰν τὴν χάριν τῶν θυμάτων ἀποδιδοὺς ὁ Διόνυσος, συμποδίσει τὸν Τήλεφον ἀμπέλου κλήματι, ὥστε μὴ ἀνελεῖν πάντας τοὺς Ἕλληνας. κακοζήλῳ δὲ τῇ τροπῇ ἐχρήσατο· λέοντα γὰρ αὐτὸν εἰπὼν τὸν Τήλεφον, ὤφειλε τοὺς Ἕλληνας βόας, ἢ ἄρνας εἰπεῖν· ὁ δὲ στάχυς εἶπεν αὐτούς. τοῦτο δὲ ἀκατάλληλον, [8] λέων γὰρ στάχυς οὐκ ἐσθίει.

EMENDATIONES.

* Ex Seld. 1 Ἀντιδιαστολὴν, pro ἀντιδιαστροφὴν, ex Grav. 2 Παρὰ pro περὶ, ex Grav. 3 Ἀνευφημοῦντες substitui, pro ἀνευφημοῦντας, ex Bar. & Grav. 4 Πυθῶνι Grav quod forte rectius, Vid. Homeri hymnus in Apollinem v. 440. 5 Ita restitui ex Bar. & Grav. ἐμπυριβαίκχοιο Διὸς ὑπὲρ φιάλην Impressi. 6 Στασίμβροτος posui, pro στασίμβροτον, ex Bar & Grav. 7 Παρασκευῇ substitui, pro παρασκευῇ, ex Bar. & Grav. 8 Λέων, pro λέγων, ex Bar. & Grav.

Δαίμων Ἐνόρχης, [a] Φιγαλεὺς, [b] Φαυστήριος,	Enorches Deus, Figaleus, Lucernalis,
Λέοντα θοίνης, ἴχνος ἐμπλέξας λύγοις,	Ab epulis leonem, viticibus plantam implicans,
Σχήσει, τὸ μὴ προῤῥίζον αἰστῶσαι στάχυν	Prohibebit, ne ſpicam funditus perdat
Κείροντ' ὀδόντι, καὶ λαφυστίαις γνάθοις.	Sectore dente, maxilliſque voracibus.
[c] Λεύσσω πάλαι [d] δὴ σπεῖραν [e] ὁλκαίων κακῶν,	Video jam pridem malorum catenam attractorum,
Σύρουσαν [f] ἅλμῃ, [g] κἀπιῤῥοιζοῦσαν πάτρᾳ	Trahentem per mare, & advolventem patriæ
Δεινὰς ἀπειλὰς, καὶ πυριφλέκτους βλάβας.	Graves minas, atque incendiaria damna.

VARIANTES LECTIONES.

a Φιγαλεὺς Bar. Sold. aliique: verum in Sold. ι eadem manu ſuperſcribitur. al. Φυγαλεύς. b Φαυστήριο Bar. ſed σ finali ς ſuperſcripta eſt nuperiori manu. c Λεύσω Bar. Sold. d Δὲ Bar. e Ὀλκαίων cum tenui ſpiritu MSS. uterque. f Ἅλμην Sold. g Κἀπιῤῥοιζοῦσαι Sold. καὶ ῥοιζοῦσαν Bar. κἀπιῤῥιζοῦσαν al.

212. Δαίμων Ἐνόρχης.] ὁ Διόνυσος, παρὰ Λεσβίοις. φασὶ γὰρ δύο ἀδελφοὺς συμμιγέντας, Θυέστην καὶ Δαίταν, ἐξ αὐτοῦ τεκεῖν παῖδα Ἐνόρχην καλούμενον, ὃς ναὸν ἱδρυσάμενος Διονύσου, ἀπὸ τοῦ ἰδίου ὀνόματος αὐτὸν ἐκάλεσεν. ἢ Ἐνόρχης λέγεται, ὅτι μετ' ὀρχήσεως αὐτῷ τὰ μυστήρια ἐγένετο. ἢ ὅτι [1] ἐν ὄρχεσι, καὶ φυγαῖς ἐδόθη. Οἱ δὲ αἰσχράν τινα ἱστορίαν φασί· Διόνυσον γὰρ λέγουσι ζητοῦντα τὴν μητέρα, μετὰ τὸ κεραυνωθῆναι αὐτήν. [2] Πολύσυμνος δέ τις νεανίας ἔφη δείξειν τὴν πρὸς ταύτην ὁδὸν, εἰ συγγένοιτο αὐτῷ. ὁ δὲ ὑπέσχετο τοῦτο ποιῆσαι, εἰ πρότερον εὑρήσει τὴν μητέρα· καὶ διὰ βυθοῦ Πολυσύμνου κατελθὼν εἰς τὸν ᾅδην, ἐκ τῆς Λέρνης πηγῆς ἀνήγαγεν αὐτήν. τελευτήσαντος δὲ Πολυσύμνου, Διόνυσος θέλων πληρῶσαι τὴν ὑπόσχεσιν, συκίνα αἰδοῖα προσάψας ἑαυτῷ, καὶ φαλλοὺς δερματίνους ἐλάσας· ὅθεν, ὥς φασι, καὶ Ἐνόρχης λέγεται. Ἀλλ' οὕτω μὲν περὶ τῆς ἱστορίας λέγουσι, καὶ τὴν ἀλληγορίαν οὐκ ἴσασιν. ἔχει δὲ ἡ ἱστορία πρῶτον οὕτως· Ὄσιρις, ὁ καὶ Διόνυσος, βασιλεὺς ὑπάρχων Αἰγύπτου, ὑπὸ Τυφῶνος, τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ τῶν συνωμοτῶν, μελιδὸν κατετμήθη, καὶ ἐξετέθη πολλαχοῦ. Ἶσις δὲ, ἡ καὶ Δημήτηρ, γυνὴ Διονύσου, μετὰ Ὥρου τοῦ υἱοῦ, τὸν Τυφῶνα, καὶ πάντας τοὺς σὺν ἐκείνῳ φονεῖς ἀναιρεῖ. τὰ δὲ τοῦ Διονύσου μέρη καὶ μόρια συλλέξασα, ἑκάστῳ ναὸν καὶ ἱερὰ [3] ᾠκοδόμησεν. ἐν Φίλαις δὲ, πόλει Αἰγύπτου, τὸ μέγιστον ἦν τῶν ἱερῶν, ὃς καὶ μέγας ὅρκος τοῖς Αἰγυπτίοις ἐτύγχανε, μὰ τὸν ἐν Φίλαις Ὄσιριν λέγουσιν. πάντα γοῦν εὑροῦσα τὰ μόρια, ὡς ἔφην, καὶ διανείμασα πᾶσι ναοῖς, τὰ παιδογόνα δὲ μὴ εὑροῦσα, τοὺς δερματίνους φαλλοὺς ἐποίησε κρεμαστοὺς ἕκαστον ἑαυτῷ, καὶ σὺν τούτοις ὀρχεῖσθαι. καὶ τὰ μὲν τῆς ἱστορίας ταυτί. τὸ δὲ συμβολικώτερον [4] τούτου δῆλον· Ὅτι ὁ οἶνος ἐντείνει τὰ μόρια, ὅθεν τὸν Διόνυσον καὶ νέον, καὶ γέροντα γράφουσι, πρὶν τὴν πόσιν τοῦ οἴνου, τὴν μετρίαν, καὶ ἄμετρον. καὶ φαλακρὸν γέροντα γράφουσι τούτῳ ἀκολουθεῖν, ὅτι οἱ οἰνωθέντες τὰ τοῦ λογισμοῦ ὑπέξεντα ἐκφαίνουσιν. ὅθεν καὶ ὁ Ἀλκαῖος φησίν· Οἶνος γὰρ ἀνθρώποις δίοπτρον. καὶ ἄλλα μυρία περὶ τὸν Διόνυσον, ἤτοι τὸν οἶνον, συμβολικωτέρως τελούμενα, παρδάλεις, καὶ βάκχαι, καὶ σάτυροι, καὶ ἀνδρόθηλοι στολισμοὶ, καί τινα ἕτερα, ἃ μακρὸν ἐστὶν ἐν μυθικοῖς συγκεχυμένοις ἀλληγορεῖν [5] περιεργότερον. Φιγαλεύς.] ἐμοὶ δοκεῖ διὰ τὸ γράφεσθαι, παρὰ τὸ ἐν φηγοῖς, καὶ ὅρεσιν ἀλλᾶσθαι· ἄλλοι δὲ διὰ [illegible] γράφοντες, Φιγαλέα λέγουσιν ἐν Ἀρκαδίᾳ τιμᾶσθαι Διόνυσον. Φαυστήριος δὲ λέγεται, ἀπὸ τῶν διὰ φανῶν καὶ λαμπάδων ἐπιτελεῖσθαι τὰ τούτου μυστήρια. ὁ αὐτὸς δὲ καὶ Ἔνορχος, ὅτι μετὰ ὀρχήσεως αὐτῷ αἱ θυσίαι ἐπιτελοῦνται. ἐγὼ δέ φημι ἀλληγορικωτέρως τοῦτον Φαυστήριον, παρὰ τὸ τὸν οἶνον θερμότατον.

213, 214, 215. Λέοντα.] τὸν Τήλεφον, τῆς θοίνης καὶ τῆς εὐωχίας σχήσει, εἰς τὸ μὴ προῤῥίζον αἰστῶσαι στάχυν κείροντ' ὀδόντι, καὶ λαφυστίαις καὶ [6] τρωκτικαῖς σιαγόσι. σχήσει δὲ πῶς; τὸ ἴχνος ἐμπλέξας τοῖς λύγοις. λύγους δὲ νῦν φησι, τοὺς ἀμπέλου τὰ κλήματα, [7] στάχυν δὲ τὸν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων. * Αἰστῶσαι στάχυν.] τοὺς Ἕλληνας στάχυν φησὶν, λείπει δὲ τὸ ὡς, ἵνα ᾖ, ὡς στάχυν κείροντα τῷ ὀδόντι, καὶ τῇ δαπανητικῇ γνάθῳ. * κακοζήλως δὲ, καὶ κακομιμήτως τῷ λέοντι προσάπτων τροφὴν στάχυας.

216. * Λεύσσω πάλαι δή.] τοὺς τοῦ πλοῦ λέγει, τοῦ εἰς τὴν Τροίαν, τῶν Ἑλλήνων. * Σπεῖραν.] ἀλλαχοῦ τάξιν στρατιωτικὴν, ὧδε δὲ συστροφὴν, καὶ συναγωγὴν κακῶν, τῶν ἀπὸ ὁλκάδων καὶ πλοίων γινομένων. ὁ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν δρακόντων, τῶν ἑαυτοὺς εἱλούντων, καὶ ἐνειλισσομένων, καὶ ἑρπόντων, σπεῖρα γὰρ ἡ τῶν ὄφεων συστροφή. τὴν οὖν συναγωγὴν τῶν νεῶν, σπεῖραν ἐκάλεσε κακῶν.

217, 218. Σύρουσαν.] τὸ ἑξῆς οὕτως· Βίαν ὁλκάδων καὶ συναγωγὴν [8] συρομένην ἐν τῇ θαλάσσῃ, κἀπιῤῥοιζοῦσαν καὶ ἐπιβοῶσαν καὶ ἀπειλοῦσαν τῇ πατρίδι, ἤτοι τῇ Τροίᾳ, δεινὰς ἀπειλὰς, καὶ πυρπόλησιν. Τὸ δὲ λεύσσω, ἀντὶ προορῶ ταῦτα.

EMENDATIONES.

1 Ἐν ὄρχεσι, καὶ φυγαῖς repoſui, pro ἐνόρχεις καὶ φυλαῖς, ex fide Bar. & Phavorini. 2 Πολύσυμνος ſubſtitui, pro Πολύυμνος: & paulo poſt Πολυσύμνου bis, pro Πολυύμνου, ex fide eorundem & Grav. Clemens Alex. Πρόσυμνον vocat p. 22. Alii Πολύυμνον. Hygynus Hypolipnum Poet. Aſtronom. cap v. ubi tamen Wonwerius & Munckerus reponunt Polyhymnum. 3 Ὠικοδόμησεν ἐν φυγαῖς, [illegible] &c. Bar. Grav. & Thavorinus. Paulo poſt, pro Φίλαις Bar. habet φυγάδι Thavorinus vero φυγαῖς. 4 Τούτου, pro τοῦτο, ex Bar. 5 Περιεργότερον repoſui, pro παρεργότερον, ex Bar. περιεργοτέρως Grav. 6 Τρωκτικαῖς repoſui, pro τρακτικαῖς ex omnibus MSS. 7 Mallem στάχυν δὲ τοὺς Ἕλληνας, quod habet Grav. & Bar. * Hoc adjeci ex Sold. * Et hoc interſerui ex Sold. 8 Συρομένην poſui, pro συρομένων, ex Bar. & Grav. non enim ad ὁλκάδων referri, ſed ad σπεῖραν debet.

Ὡς μή σε Κάδμος [a] ὤφελ' ἐν περιῤῥύτῳ
[b] Ἴσσῃ φυτεῦσαι δυσμενῶν ποδηγέτην,
Τέταρτον ἐξ Ἄτλαντος [c] ἀθλίου σπόρον,
Τῶν αὐθομαίμων συγκατασκαφῆ [d] Πρύλιν,
Τόμουρε πρὸς τὰ λῷστα νημερτέστατε.
Μὴ δ' Αἰσακείων [e] οὐ 'μὸς [f] ὤφελεν πατὴρ
Χρησμῶν ἀπῶσαι νυκτίφοιτα δείματα,
Μιᾷ δὲ κρύψαι τοὺς [g] διπλοῦς ὑπὲρ πάτρας
Μοίρᾳ, τεφρώσας γυῖα [h] Λημναίῳ πυρί,
Οὐκ ἂν [i] τοσῶνδε κῦμ' ἐπέκλυσε [k] κακῶν.

Utinam te, Pryli, Cadmus in insula
Issa non genuisset, hostium ducem,
Quartum ex Atlantis miseri semine,
Cognatorum tuorum eversorem,
Vatem ad optima verissimum:
Nec ab Æsaci oraculis pater meus
Nocturnos repulisset terrores,
Sed una geminos morte texisset
Pro patria, comburens artus igne Lemnio,
Non sanè tantorum fluctus inundasset malorum.

VARIANTES LECTIONES.

a Ὤφελε περιῤῥύτῳ *Seld.* b Ἴσῃ *Bar.* c Ἀθλίου σπόρον *Bar.* σπόρον al. d Πρύλιν *Bar.* eandemque lectionem in Scholiis retinet. e Οὐ 'μὸς *MSS.* uterque. ὑμὸς al. f Ὤφελε *Bar.* aliique. ὤφελε *Seld.* g Διπλοῦς *Seld.* h Λημναίῳ *Seld.* i Τοσῶνδε *Bar.* aliique. k Κακῶν *Bar.*

219, 220, 221, 222. Ὡς μή σε Κάδμος.] [1] ἀπόστροφε τὸν λόγον πρὸς τὸν Πρύλιν, ὃς ἦν μάντις ἐν Ἴσσῃ, ἤτοι τῇ Λέσβῳ, υἱὸς τοῦ Καδμίλου καὶ Κάδμου, ἤτοι Ἑρμοῦ, καὶ Ἴσσης τῆς νύμφης, ἀφ' ἧς ἐκλήθη ἡ Λέσβος (ἡ καὶ Μιτυλήνη) Ἴσσα. ὃς Πρύλις προστυχθεὶς τοῖς Ἕλλησι τῇ Λέσβῳ ὑπέθετο τὸν τρόπον τῆς τοῦ Ἰλίου ἁλώσεως διὰ μαντείας. οὗτος γὰρ τὴν κατασκευὴν τοῦ δουρείου ἵππου, δῶρα πεισθεὶς ὑπὸ Παλαμήδους. πρὸς ὃν λέγει, ὦ Πρύλι, ὡς μὴ ὤφελέ σε, τὸν Πρύλιν, φυτεῦσαι καὶ γεννῆσαι ὁ Κάδμος, ἤτοι Ἑρμῆς, οὕτω λεγόμενος παρὰ Βοιωτοῖς, ἐν τῇ Ἴσσῃ καὶ τῇ Μιτυλήνῃ, τῇ περιῤῥύτῳ, ἤτοι τῇ κυκλουμένῃ ὑπὸ θαλάσσης· φυτεῦσαι δὲ ποδηγέτην καὶ ὁδηγὸν καὶ ἑρμηνέα τῶν Ἑλλήνων, τῶν αὐθομαίμων δὲ καὶ συγγενῶν Τρώων [2] συγκατασκαφέα, τέταρτον ὑπάρχοντα σὲ ἐκ τῆς ῥίζης τοῦ Ἄτλαντος. Πλειόνης γὰρ, τῆς Ὠκεανοῦ θυγατρὸς, καὶ Ἄτλαντος, τοῦ υἱοῦ Ἰαπετοῦ καὶ Ἀσίας, ἑπτὰ θυγατέρες, ὡς Ἄρατος λέγει,

[3] Ἑξ πᾶσαι περ ἰοῦσαι ἐπόψιαι ὀφθαλμοῖσιν.
—— ἑπτὰ δὲ κεῖναι ἐπιῤῥήδην καλέονται,
Ἀλκυόνη, Μερόπη τε, Κελαινώ τ', Ἠλέκτρη τε,
Καὶ Στερόπη, καὶ Τηϋγέτη, καὶ πότνια Μαῖα.

καὶ Κελαινοῦς μὲν καὶ Ποσειδῶνος παῖδες, Λύκος καὶ Χίμαιρος· καὶ Ἠλέκτρας καὶ Διὸς, Δάρδανος καὶ Ἠετίων· Στερόπης καὶ Ταλέρχου, Οἰνόμαος· Ταϋγέτης καὶ Διὸς, Λακεδαίμων· Μαίας δὲ καὶ Διὸς, Ἑρμῆς, ὡς Ὀρφεὺς φησὶν ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν Λιθικῶν·

[4] Δῶκεν ἀλεξικάκοιο Διὸς θνητοῖσιν ὀπάσσαι,
Κυλλήνιος Μαίης ἐριούνιος ἦλθε κομίζων
Υἱὸς, ὅπως ἀνέχωμεν ὀιζύος ἀπειλὰς ἄλκαρ.

καὶ ὁ Ἱππῶναξ ἐν τῷ κατὰ Βουπάλου πρώτῳ ἰάμβῳ φησίν,

[5] Μαίας παῖδα, Κυλλήνης πάλμυν, καὶ Σιμωνίδης,
[6] Μαιάδος Ἑρμείας ἑλικοβλεφάροιο γένεθλον,
Η γὰρ Κυλλήνης ἐν ὄρεσσι θεὸν τέκεν Ἑρμείαν.

Ἑρμῆς δὲ ἐκ τῆς ἐλθούσης Ἴσσης Πρύλιν γεννᾷ, ὅθεν τέταρτον αὐτὸν ἐξ Ἄτλαντος εἶπεν. Ἄτλας γὰρ, ἡ Μαῖα, ὡς ἔφημεν, ὁ Ἑρμῆς, ὁ Πρύλις. ἄθλιον δὲ τὸν Ἄτλαντα λέγει, διὰ τὸ τὸν Πρύλιν συγγενῆ αὐτοῦ ὄντα, τοὺς ἰδίους προδιδόναι συγγενεῖς. Αὐθομαίμων μὲν, τῶν συγγενῶν Τρώων.

223. Τόμουρε.] μάντι, πρὸς τὰ λῷστα καὶ βέλτιστα, δηλονότι τὰ Ἑλληνικὰ, νημερτέστατε, ἤτοι ἀληθέστατε. τόμουρος δὲ, ὁ μάντις, ὁ τὸ μὴ ὂν ὁρῶν, ἤτοι ὁ τὸ μήπω γεγονὸς βλέπων. λῷστον γὰρ, παρὰ τὸ λῶ, τὸ [7] θέλω. νημερτὴς παρὰ τὸ νη, στερητικὸν μόριον, καὶ τὸ [8] ἁμαρτάνω, ἤγουν ὁ μὴ ἁμαρτάνων τοῦ ἀληθοῦς. Καλῶς συνεκοπὴν εἶπε τὸν Κάδμον, Κάδμιλος γὰρ ἦν, ὥσπερ τὰς χαμρίδας χαμρᾶς.

224, 225, 226, 227, 228. Μὴ δ' Αἰσακείων.] ὤφελε γὰρ ὁ ἐμὸς πατὴρ μηδὲ τὰ νυκτίφοιτα δείματα, ἤτοι τοὺς ὀνείρους τῆς Ἑκάβης, [9] ἀπῶσαι καὶ ἐκτὸς θεῖναι τῶν χρησμῶν καὶ προσαγμάτων τοῦ Αἰσάκου. ὤφελε δὲ ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ἐν [10] μιᾷ μοίρᾳ, ἤτοι ἐνὶ θανάτῳ, κρύψαι τοὺς διπλοῦς, τήν τε Ἑκάβην καὶ τὸν Ἀλέξανδρον, τὰ γυῖα καὶ τὰ μέλη τούτων

EMENDATIONES.

1 Ita emendavi hunc locum, ex omnibus *MSS.* quem vulgg. editt. ita corruperant, ἀπόστροφε τὸν λόγον πρὸς τὸν Πρύλιν, ὃς ἦν υἱὸς τοῦ Ἑρμοῦ, ἐν Ἴσσῃ, ἤτοι τῇ Λεσβονήσῳ τοῦ Κάδμου Ἑρμοῦ, καὶ Ἴσσης &c. 2 Συγκατασκαφέα, pro συγκατασκαφῆ, ex *Bar.* συγκατασκαφέα *Seld.* 3 Ita restitui hos versus, ex *Arati* Phænomenis, quos vulgg. editt. ita corruperant. Ἑξ πᾶσαι περ ἰοῦσαι ἐπόψιαι ὀφθαλμοῖσιν, ἑπτὰ δὲ ἦν τοίγε ἐπιῤῥήδην καλέονται, Ἀλκυόνη, Μερόπη τε, Κελαινώ τ', Ἠλέκτρη τε, Καὶ Στερόπη. Τηϋγέτη δὲ, πότνια Μαῖα. Quinetiam in versu primo, *Bar.* Codex rectè habet Ἑξ πᾶσαι &c. at *Seld.* & *Grav.* ἐξ οἷαι περ ἰοῦσαι. Et in vers. ultimo, omnibus cum Arati editt. convenit. 4 Ita emendavi hos versus, ope *MSS.* Codd. & Nic. *Gerbelii*; quos *Impressi* Codd. hoc modo mutilarunt; Δῶκεν ἀλεξικάκοιο Διὸς θνητοῖσιν ὀπάσσαι, ὁ Κυλλήνιος Μαίης ἐριούνιος ἦλθε κομίζων Υἱὸς ὅπως ἀνέχωμεν ὀιζύος ἄλκαρ αὐτοῖς. 5 Id est, *Maiæ filium, Cyllenes regem.* Erat enim Mercurius ex Maia in Cyllene, Arcadiæ monte, natus; Virgil. Æneid. VIII. v. 138.

Vobis Mercurius pater est, quem candida Maia
Cyllenes gelido conceptum culmine fudit.

Alii tamen alibi natum tradunt. Cæterum nos hunc locum ita emendavimus, quem vulgg. Codd. corruptissime legunt, Μαίας παῖδα κυλλήνης πάλμυν. & non minus mendose *MSS.* κυλλήνης πάλμυν *Bar.* & *Grav.* κυλλήνης πάλμυνι *Seld.* 6 Luxati sunt hi Simonidis versus, & misere deformati, tam in *MSS.* quam *Impressis* Codd. nec, ut verum fatear, placet mihi mea emendatio, quam tamen æquum est, ut boni consulat candidus Lector, aut ipse meliorem, & accomodatiorem excogitet: quod faciendi ut aliquam ansam præbeam, aliorum Codd. lectiones apponam; Μαιάδος ἔρμης ἐλίκης βλεφάροιο κατάλλαγον. αὕτη γὰρ κυλλήνης ἐν ὄρεσι θεὸν τε χ' ἑρμῆν *Seld.* Μαιάδος ἔρμης ἑλικοβλεφάροιο καλάλογον, τέκ' ἑρμῆν *Impressi.* *Bar.* & *Grav.* pro καλάλογον, habent καλάλογον. 7 Θέλω, pro τέλω, ex omnibus *MSS.* & *Phavorino*, cujus verba hæc sunt, Λῶ, παρὰ τὸ λῶ, τὸ θέλω. 8 Ἁμαρτάνω, pro ἁμαρτάνω, ex omnibus *MSS.* 9 Ἀπῶσαι, pro ὠθῆσαι, ex omnibus etiam *MSS.* 10 Μιᾷ μοίρᾳ posui, pro μιᾷ ἡμέρᾳ, ex omnibus iterum *MSS.* atque ita legendum esse, sequentia verba indicant, viz. ἤτοι ἐνὶ θανάτῳ, quibus Poetæ verba explicare voluit *Scholiastes*, quid autem θανάτῳ ad ἡμέρᾳ? at si μοίρᾳ legas, concinna erunt omnia.

Καὶ δὴ Παλαίμων δέρκεται βρεφοκτόνος	Atque videt Portunus infanticida
Ζέουσαν [a] αἰθυίῃσι πλεκτανοστόλοις	Fervere mergis funigeris
Γραῖαν [b] ξυνευνὸν [c] Ὠγύγου, Τιτηνίδα.	Anum Titanidem, Oceani conjugem.
Καὶ δὴ διπλᾶ σὺν πατρὶ ῥαίεται τέκνα,	Quin gemini cum patre perduntur filii,
[d] Στερρῷ τυπέντα [e] κλεῖδας εὐάρχου μύλῳ·	Valido percussi humeros principis lapide:

VARIANTES LECTIONES.

a Αἰθυίαισι Seld. αἰθύησι Bar. b Al. σύνευνον. c Ὠγυγοῦ Bar. quam lectionem etiam in Scholiis tuetur. d Στερρῷ Bar. e Κλειδας penacut. Bar.

τερράσας καὶ καύσας τὸ ἐν Λήμνῳ, καθ' Ἑλλάνικον, εὑρεθέντα πυρί. Οὐκ ἂν τοσῶνδε] ἐλλειπτικῶς εἶπεν. ὤφειλε γὰρ εἰπεῖν, ἐὰν ταῦτα ἐγένετο, οὐκ ἂν τοσούτων συμφορῶν κῦμα ἐπέκλυσε, καὶ δίκην κατακλυσμοῦ ἐξεχύθη, καὶ ἐπλημμύρησε, καὶ ἡμᾶς [1] κατεπόντισεν. Αἴσακος υἱὸς ἦν Πριάμου καὶ Ἀρίσβης, τῆς Μέροπος θυγατρὸς, μάντις ἄριστος, ὃς ὕστερον ἀπωρνιώθη, θρηνῶν θανοῦσαν τὴν αὐτοῦ γαμετὴν Μερόπην, τὴν Κεβρῆνος. Πριάμου δὲ δόντος Ἀρίσβην Τρτάκῳ, καὶ γήμαντος τὴν Ἑκάβην, ὡς συνέβη αὐτὴν κατὰ γαστρὸς ἔχουσαν τὸν Ἀλέξανδρον, ἰδεῖν τὸν περὶ τοῦ δαλοῦ ὄνειρον, ἔκρινεν ὁ ἐρωτηθεὶς Αἴσακος, ὅτε ἐγεννήθη Ἀλέξανδρος τοὺς δύο ἀναιρεθῆναι, ἤτοι τὸ τεχθὲν, καὶ τὴν τεκοῦσαν· εἰπὼν, Ὅτι τὸ σήμερον τεχθὲν, καὶ τὴν τεκοῦσαν χρὴ ἀνελεῖν. ὁ δὲ Πρίαμος ἀντὶ τούτων ἀνεῖλε Κίλλαν, ἐκ Θυμοίτου κρυφαίῳ γάμῳ τότε γεννήσασαν [2] Μύνιππον. Ὤφειλε.] τὸ λε, καὶ τὰ ὅμοια τοιαῦτα κοιναὶ συλλαβαί εἰσιν, ὅθεν καὶ δίχα τοῦ ν μακραί εἰσιν. Γυῖα.] κυρίως αἱ χεῖρες, παρὰ τὸ γυῶ, τὸ χωρῶ καὶ ὑποδέχομαι· καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματος γυῖα καλοῦνται. Λημναίῳ πυρί.] ὑπὸ κεραυνοβόλων δένδρων, ἐν Ἑλληνικαῖς χώραις, ἐν Λήμνῳ πρότερον εὑρέθη [3] τὸ, τε πῦρ καὶ αἱ σιδηρουργίαι, καθὼς ἐν τῷ περὶ [4] Χίου κτίσεως Ἑλλάνικος ἱστορεῖ, ἵνα μὴ κατὰ πλάτος τὴν ἱστορίαν ἐπεξεργαζώμεθα.

229, 230, 231. Καὶ δὴ Παλαίμων.] ὁ Μελικέρτης, ὁ τῆς Ἰνοῦς υἱός. οὗτος σφόδρα ἐτιμᾶτο ἐν τῇ Τενέδῳ, ἔνθα καὶ βρέφη αὐτῷ ἐθυσίαζον. ἡ δὲ ἱστορία ὅπωθεν ἐξελήφθη. Ἀθάμας γὰρ τρέφων τὸν Διόνυσον, Ἥρας ὀργῇ μανεὶς, τὸν παῖδα Λέαρχον ἀναιρεῖ, εἶτα καὶ ἡ Ἰνὼ μανεῖσα, ἔρριψε τοῦτον εἰς ζέοντα λέβητα· σωφρονήσασα δὲ, ἐδεδοίκει παρὰ τοῦ Ἀθάμαντος καὶ αὐτὴ μετὰ τοῦ ἑτέρου αὐτῆς παιδὸς Μελικέρτου, ἀναιρεθῆναι, φεύγουσα δὲ διὰ τῆς Γερανείας, ὄρους Μεγαρικοῦ, ἀπὸ τῆς Μολουρίδος πέτρας ἔρριψεν ἑαυτὴν μετὰ τοῦ παιδὸς Μελικέρτου, τοῦ καὶ Παλαίμονος, εἰς τὴν θάλασσαν. Νηρεΐδες δὲ χορεύουσαι ἐπιφανεῖσαι εἶπον Σισύφῳ, εἰς τιμὴν τοῦ παιδὸς ἄγειν τὰ Ἴσθμια. ἕτεροι δέ φασιν, ὅτι Ἀθάμας ἔμελλε [5] βαλεῖν καὶ τὸν Παλαίμονα εἰς λέβητα, καὶ κλέψασα ἡ μήτηρ Ἰνὼ τοῦτον, ἔφυγεν. οἱ δὲ κομίσαντες ἐν Κορίνθῳ τότε τὸ σῶμα Σισύφῳ ἀπὸ τῆς Σχοινουντίας, (ἐκεῖσε γὰρ ἐξερρίφη ἐκ τῆς θαλάσσης, δελφῖνος αὐτὸ ἐκβαλόντος) Ἀμφίμαχος καὶ Δοναῖνος ἐκαλοῦντο. ὁ δὲ Σίσυφος, ἀδελφὸς ὢν Ἀθάμαντος, τοῦ Παλαίμονος πατρὸς, βασιλεὺς Κορίνθου, ὅθεν καὶ ἑορτὴν, τὰ Ἴσθμια, συνεστήσατο. ἐτιμᾶτο δὲ, ὡς ἔφημεν, ὁ Παλαίμων καὶ ἐν τῇ Τενέδῳ. Καὶ δὴ Παλαίμων.] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν, καὶ δὴ ὁ τῆς Τενέδου θάλασσα ἀναβράσει καὶ στενωθέντος τῷ πλήθει [6] τῶν Ἑλληνικῶν ὁλκάδων, εἶπε, καὶ δὴ ὁ Παλαίμων, ὁ βρεφοκτόνος, δέρκεται καὶ βλέπει τὴν γραῖαν σύγκοιτον τοῦ Ὠγύγου καὶ Ὠκεανοῦ, ἤτοι τὴν Τηθὺν, τουτέστι τὴν θάλασσαν, τὴν Τιτηνίδα, τὴν ἤγουν μίαν τῶν Τιτάνων, τῶν παίδων Οὐρανοῦ καὶ Γῆς· δέρκεται τί πάσχουσαν; ζέουσαν καὶ ἀναβράζουσαν ἐν ταῖς αἰθυίαις, ταῖς ἐπεστολισμέναις ἐν πλεκτάναις, ἤτοι σχοινίοις. λέγει δὲ ναῦς συμβολικῶς αἰθυίας, τὰ πλοῖα· αἴθυιαι γὰρ κυρίως, ὄρνεα θαλάσσια.

232, 233. Καὶ δὴ διπλᾶ.] Κύκνος, ὁ [7] Σκαμανδροδίκης καὶ [8] Ποσειδῶνος, λαθραίως τεχθεὶς, ἐξερρίφη πλησίον θαλάσσης. κύκνον δὲ περὶ αὐτὸν καταπτάντα ἰδόντες τινὲς ἁλιεῖς, ἀνείλοντο τοῦτον, καὶ Κύκνον ὠνόμασαν, ὃς ἀνδρωθεὶς, ἔγημε Προκλείαν, τὴν Λαομέδοντος, * καὶ γεννᾷ Τένην * καὶ Ἡμιθέαν. ἀποθανούσης δὲ τῆς Προκλείας, ἐπέγημεν ὁ Κύκνος Φυλονόμην, τὴν Τραγάσου. ἥτις ἐρασθεῖσα τοῦ Τένου, καὶ μὴ τυχοῦσα τῆς ἐλπίδος, κατηγόρησεν αὐτοῦ πρὸς τὸν πατέρα, ὡς βιασθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ, συμμαρτυροῦντος αὐτῇ καὶ αὐλητοῦ τινὸς Μόλπου. ὁ δὲ ὀργισθεὶς, εἰς λάρνακα βαλὼν Τένην καὶ Ἡμιθέαν, ἀφῆκεν εἰς θάλασσαν. τῆς δὲ λάρνακος προσοκειλάσης τῇ τότε Λευκοφρύϊ νήσῳ, νῦν δὲ ἀπὸ τοῦ Τένου Τενέδῳ καλουμένῃ, ἰδόντες καὶ οἱ τῆς νήσου τὸ συμβὰν, καὶ μαθόντες τὸ δρᾶμα, βασιλέα ἑαυτῶν τὸν Τένην ἐποίησαν, καὶ τὴν νῆσον ἀπ' ἐκείνου Τένεδον προσηγόρευσαν. γνοὺς δὲ ὁ Κύκνος τὸ ἀληθὲς, ἀνεῖλε μὲν τὴν Φυλονόμην, αὐτὸς δὲ ἐλθὼν συνῴκησε τοῖς παισὶν ἐν Τενέδῳ. Ἀχιλλεὺς δὲ ἐπιστρατεύσας τῇ Τροίᾳ, ἀνεῖλε τὸν Κύκνον, καὶ Τένην, τὸν λόγῳ υἱὸν Κύκνου, ἔργῳ δὲ Ἀπόλλωνος. ἡ δὲ Ἡμιθέα διωκομένη ὑπ' αὐτοῦ, φεύγουσα τὴν μῖξιν, εἰς γῆν κατεπόθη· μετὰ δὲ τὸ ἀνελεῖν Ἀχιλλέα Κύκνον καὶ Τένην, * εἰς ἔννοιαν ἐλθὼν * ἀνεῖλε καὶ τὸν Μνήμονα, ὅν τινα ἡ Θέτις συνακόλουθον Ἀχιλλεῖ δέδωκεν, ὑπομιμνήσκειν αὐτῷ, μὴ ἀνελεῖν Ἀπόλλωνος παῖδα· [9] εἱμαρμένον γὰρ ἦν, ἀποθανεῖν Ἀχιλλέα, ὁπότε ἀνέλῃ παῖδα Ἀπόλλωνος. ὁ δὲ Τένης, ὡς ἔφην, υἱὸς ἦν Ἀπόλλωνος. Καὶ δὴ διπλᾶ] καὶ δὴ τὰ δύο τέκνα, ὁ Τένης καὶ ἡ Ἡμιθέα, ῥαίεται καὶ φθείρονται, ἀντὶ τοῦ φθαρήσονται, σὺν τῷ πατρὶ αὐτῶν Κύκνῳ, ἐν τῷ στερρῷ μύλῳ καὶ λίθῳ τοῦ καλῶς ἄρχοντος Ἀχιλλέως, τυπέντα καὶ πληγέντα τὰς κλεῖδας καὶ τοὺς ὤμους. καὶ τοῦτο δὲ ψεύδεται ὁ Λυκόφρων, οὐ γὰρ κατὰ τοὺς ὤμους, ἀλλὰ τὴν κεφαλὴν πληγεὶς ὁ Κύκνος ἀνῃρέθη. φασὶ γὰρ, ὅτι [10] ἄτρωτος ἦν τὸ λοιπὸν σῶμα πλὴν τῆς κεφαλῆς. τοῦτο δὲ μῦθός ἐστι. περιδέξιος γὰρ ὢν στρατιώτης ὁ Κύκνος, καὶ κάλλιστα σκεπόμενος ἐν πολέμῳ, ὡς μηδέποτε τρωθῆναι, ὑποπέπτωκε τοῖς μύθοις, ὅτι ἄτρωτός ἐστιν. ἐπεὶ δὲ πληγεὶς ὑπ' Ἀχιλλέως περὶ τὴν κεφαλὴν ἀνῃρέθη, ἔφρασαν ἄτρωτον εἶναι, πλὴν μόνης τῆς κεφαλῆς.

EMENDATIONES.

1 Κατεπόντισεν, pro κατεπόντωσεν, ex utroque MSS. 2 Μένιππον habent vulgg edit. Ego Μύνιππον reposui ex fide omnium MSS. idque nominis Cillæ filio alibi tribuit Scholiastes noster. 3 Τὸ, τε, pro τότε, ex utroque MSS. 4 Ἴου Grav. 5 Βαλεῖν pro λαβεῖν, ex omnibus MSS. 6 Ita emendavi hunc locum, ex Seld. quem Impressi hoc modo habent, τῶν Ἑλληνικῶν ὁλκάδων εἶπε. καὶ δὴ ὁ Παλαίμων &c. 7 Σκαμανδροδίκης Bar. & Grav. 8 Ἀπόλλωνος Seld & sunt, qui Cycnum narrant Apollinis fuisse filium. Sed nihil mutare volui, cum antiqua lectio defendi possit, non enim desunt, qui Cycnum à Neptuno genitum ferant; Ovid. Metam. xii. Fab 3.

——— & jam Sigea rubebant
Litora, jam letho proles Neptunia, Cycnus
Mille viros dederat, jam curru stabat Achilles.

* Hæc interserui ex utroque MSS quæ ipsa verba clamant è contextu excidisse: cui enim ignotum est, Tenen & Hemitheam Cycni liberos fuisse? * Ex Grav. 9 Εἱμαρμένον, pro εἱμαρμένη, ex omnibus MSS. 10 Ἄτρωτος, pro ἄτρωτον, ex omnibus MSS.

Τὰ πρόσθεν αὐλητῆρος ἐκπεφευγότα	Qui prius in alveo perniciosas tibicinis
Ψυδραῖσι φήμαις [a] λαρνακοφθόροις ῥιφάς,	Falso sermone expositiones effugerant,
Ὧ δὴ πιθήσας συγνὸς ἄρταμος [b] τέκνων,	Cui obtemperans odiosus filiorum interfector,
[c] Αἰθυιόθρεπτος, πορκέων [d] λιναγρέτης,	A mergis nutritus, piscatorum captus retibus,
[e] Κρηθμοῖσι καὶ [f] ῥαιβοῖσι [g] νηρείταις φίλος,	Ostreis & curvis neritis familiaris,
[h] Χηλῷ [i] κατεδρύφαξε διπτύχους γονάς.	Capsa sepivit filios duos.
Σὺν τοῖς δ' ὁ τλήμων μητρὸς οὐ φράσας [k] θεᾶς	Cum illis verò miser non dicens Deæ matris
Μνήμων ἐφετμὰς, ἀλλὰ [l] ληθάργῳ σφαλεὶς,	Mnemon mandata, sed oblivione lapsus,
Πρηνὴς θανεῖται, στέρνον [m] οὐτασθεὶς ξίφει.	Pronus morietur, pectus gladio sauciatus.
Καὶ δὴ στένει [n] Μύρινα, καὶ πρόχθιοι	Gemit sanè Myrina, & litorales
[o] Ἵππων [p] φριμαγμὸν [q] ἠϊόνες [r] δεδεγμέναι,	Ripæ, hinnitum excipientes equorum,

VARIANTES LECTIONES.

a Λαρνακοφόροις Bar. b Κύκνου Bar. c Αἰθυιόθρεπτος Bar. al. αἰθυιόθρεπτος. d Al. λινηγρέτης. e Al. κρηθμοῖσι. f Ραιβοῖσι Seld. g Νηρίταις Seld. aliique h Χηλῷ Bar. eandemque lectionem in Scholiis habet. i Al. κατεδρύφαξε. k Θεᾶς Seld. l Λήθαργῳ Seld. m Οὐτασθεὶς Bar. n Μύρινα Seld. idemque in Scholiis habet: al. Μύρινα. o Al. ἵππων. p Φρυμαγμὸν Bar. eandemque lectionem in Scholiis retinet. q Al ἠϊόνες. at Seld. ἠϊόνες, sine ι subscripto, solentque uterque MSS. ut id semel dicam, literæ istius subscriptionem omittere. r Δεδεγμένοι Etymolog.

234, 235. Τὰ πρόσθεν αὐλητῆρος.] οὕτω δεῖ συντάσσειν· τὰ πρόσθεν ἐκπεφευγότα τὰς λαρνακοφθόρους ῥιφὰς, [1] ταῖς ἐν ψυδραῖσι καὶ ἐν ψευδέσι φήμαις τοῦ αὐλητῆρος, ἤτοι τοῦ Μόλπου, λείπει δὲ τὸ γενομένας. Λαρνακοφθόρους ῥιφάς.] τὰς μελλούσας φθεῖραι αὐτὰ ἐν τῇ λάρνακι. λαρνακοφόρους δὲ, τὰς φερομένας διὰ θάλασσαν ἐν λάρνακι. κἂν γὰρ λαρνακοφόρους εἴπῃς, οὐκ ἔστιν ἐπλασμένος ὁ στίχος, ἀλλ' ὀρθῶς καὶ οὕτως ἔχει, κἂν ἴσως καὶ ὁ Λυκόφρων τοῦτο ἠγνόησε. τὸ γὰρ δασὺ σύμφωνον δύναται ἐκλείπειν, ὡς τὸ,

Τρῶες δ' ἐῤῥίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν.

εἰ δὲ καὶ σὺ τοῦτο μείζον λέγεις, ὡς οἱ πολλοὶ, ἄκουσον Ἱππώνακτος,

[2] Ην αὐτὸν ὄφις τὸν πτενόμενον δάκῃ.

ἰδοὺ τὸ ὄφις τὸ ο μακρὸν ἐλέχθη, καὶ ἕτερα τοιαῦτα εὕρηκεν ὁ πολυμαθὴς μετρικός.

236, 237. 238, 239. Ὧ δὴ] ᾧ τινι Μόλπῳ πεισθεὶς ὁ Κύκνος, συγνὸς καὶ συγητὸς ἄρταμος καὶ φονεὺς τῶν τέκνων, ὁ αἰθυιόθρεπτος, ὅνδος εἶπεν ἀντὶ τοῦ εἶδος, ἀντὶ τοῦ ὁ κυκνόθρεπτος, ὁ λιναγρέτης καὶ ἀγρευθεὶς ἐν λίνοις καὶ ἐν δικτύοις τῶν πορκέων καὶ ἁλιέων, ὁ φίλος καὶ ἠγαπημένος τοῖς κρηθμοῖσι καὶ ὀστρέοις, τοῖς ῥαιβοῖς καὶ λοξοῖς νηρείταις καὶ κοχλιδίοις, ἐν χηλῷ καὶ ἐν [3] κιβωτῷ κατεδρύφαξε, ἀντὶ τοῦ ἠσφάλισε, τὰς διπτύχους γονὰς, ἤτοι τοὺς δύο παῖδας αὐτοῦ, Τέννην καὶ Ἡμιθέαν. Δρύφακτα καὶ δρύφακτα κυρίως λέγεται, τὰ ἐκ δρυῶν ἐμφράγματα. τὰ δὲ λοιπὰ τῆς ἱστορίας ἐν τῇ ἀνωτέρω ἱστορίᾳ ἐξέθηκα, ὡς καὶ τὰ τοῦ Μνήμονος.

240, 241, 242. Σὺν τοῖσδε.] σὺν Κύκνῳ, καὶ τοῖς ἐκείνου παισὶν, καὶ ὁ τλήμων καὶ ὁ καρτερικὸς Μνήμων θανεῖται πρηνὴς, τὸ στέρνον καὶ [4] τὸ στῆθος οὐτασθεὶς ξίφει, τῆς μητρὸς Ἀχιλλέως, τῆς θεᾶς, οὐ φράσας καὶ οὐκ εἰπὼν τὰς ἐντολὰς, ἀλλ' ἐν ληθάργῳ καὶ ἐν [5] λήθῃ σφαλείς.

243, 244. Καὶ δὴ στένει Μύρινα.] ἡ μὲν ἔννοια οὕτως ἔχει· εἰπὼν ἀνωτέρω, ὅτι βλέπω συστροφὴν πλοίων συγκρινομένων ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ὀλισθοῦσαν τὴν πατρίδα μου Τροίαν τόδε, καὶ τόδε νῦν φησι, καὶ δὴ στενάζει ἡ Μύρινα, πολίχνη Τροίας, [6] καὶ οἱ καὶ αἰγιαλοὶ, τὸν χρεμετισμὸν τῶν ἵππων ἀκούσαντες, ὅταν ὁ Ἀχιλλεὺς ὕστερον ἁπάντων Ἑλλήνων πηδήσας ἐκ τῆς νηὸς εἰς τὴν γῆν, ὕδωρ ἐκ τῆς βίας τοῦ πηδήματος ἀναδύσῃ, καὶ συμβολὴ πολέμου γενήσεται, σαλπιζόντων τῶν σαλπιγκτῶν τῶν ἐν κόχλοις. προορῶ δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς μου καὶ πάσης τῆς Τρωϊκῆς γῆς τὴν πόρθησιν, καὶ τοῖς ὠσί μου ἀκούω καὶ οἰκτίζω τοὺς στεναγμοὺς τῶν Τρωϊκῶν γυναικῶν, διὰ τὰς ἐπερχομένας αὐταῖς [7] ἀπαλλήλους συμφοράς. ἀλλ' ἡ μὲν ἔννοια ἐστὶν αὕτη, συντάξεως δὲ ἐνταῦθα χρείαν οὐκ ἔχομεν, διὰ τὸ σαφὲς, τὰς δὲ ἱστορίας χρηστέον· Μύρινα πολίχνη Τροίας ἐστὶν, ὅπου παρετάξαντο οἱ Τρῶες, ἀκούσαντες τὴν τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων ἐπέλευσιν παρὰ Πολίτου, τοῦ Πριάμου υἱοῦ, ὅστις σκοπὸς τῶν Τρώων [8] ὑπῆρχε, θαῤῥῶν ταχύτητι ποδῶν, ὡς φησι καὶ Ὅμηρος,

[9] Ἔστι δέ τις προπάροιθε πόληος αἰπεῖα κολώνη,
Ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα,
Τὴν ἤτοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
Ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίνης.
Ἔνθα τότε Τρῶές τε διέκριθεν, ἠδ' ἐπίκουροι.

Μύρινα δὲ ἡ πολίχνη ἐκλήθη, ὅτι μία τῶν Ἀμαζόνων Μύ-

EMENDATIONES.

1 Τὰς ἐν ψυδραῖσι, pro ταῖς ἐν ψυδραῖσι, ex Seld. τὰς ἐν ψυδραῖς Bar. τὰς ἐν ψυδραῖσι Grav. 2 Ην αὐτὸν ὄφις τὸν τε πείραιον δάκῃ Bar. & Grav. 3 Κιβωτῷ, pro κιβώτῳ, ex omnibus MSS. 4 Prius scriptum fuit, τὸ στῆθος οὐτασθεὶς ξίφει τῇ μητρὸς Ἀχιλλέως &c. q. diceret. Mnemonem à Thetide, Achillis matre, occisum esse, eum nihil minus intelligat aut Poeta, aut Scholiastes; sed Mnemonem volunt ideo periisse, quod mandata Thetidis neglexisset. Cæterum emendationem nostram debemus Seld. 5 Λήθῃ, pro λήθῃ, ex utroque MSS. 6 Ita emendavi ex Seld. καὶ οἱ αἰγιαλοὶ τὸν χρεμετισμὸν τῶν ἵππων ἀκούσαντες Bar. & Grav. καὶ οἱ αἰγιαλοὶ τῶν χρεμετισμῶν τῶν ἵππων ἀκούσαντες Impress. 7 Ἀλλ' ἐπαλλήλους συμφορὰς Bar. & Impressi. 8 Ὑπῆρχε, pro ὑπεῖρχε, ex utroque MSS. 9 Hos versus ex MSS. & Homero (in cujus Bœotia occurrunt) emendavi; quos mutilarunt editi. vulgg. hoc modo, ἐστὶ δέ τις πόλις αἰπεῖα κολώνη, ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε περίδρομος, &c.

Ὅταν Πελασγὸν ἅλμα λαιψηροῦ ποδὸς	Quando Thessalicum celeris saltum pedis
Εἰς θῖν' ἐρείσας λοισθίαν αἴθων λύκος,	In ripam imprimens ultimam ravus lupus,
Κρουναῖον ἐξ [a] ἄμμοιο [b] ῥοιβδήσῃ γάνος,	Fontanam ex arena ciebit aquam,
Πηγὰς ἀνοίξας τὰς πάλαι κεκρυμμένας.	Fontes olim opertos aperiens.
Καὶ δὴ [c] καταίθει γαῖαν ὀρχηστὴς Ἄρης,	Incendit quoque terram Saltator Mars,
Στρόμβῳ τὸν αἱματηρὸν ἐξάρχων νόμον.	Concha cruentum exordiens classicum.
Ἅπασα δὲ χθὼν [d] προὐμμάτων [e] δηϊουμένη	Tota verò terra vastata ante oculos
Κεῖται, πέφρικαν δ' ὥστε ληΐου [f] γύαι	Jacet, horrentque tamquam segetis jugera
Λόγχαις [g] ἀποστίλβοντες· οἰμωγὴ δέ μοι	Lanceis coruscantia: luctus porro mihi

EMENDATIONES.

a Ἄμμοιο cum simplici μ Bar. b Ῥοιβδεῖ Bar. aliique. c Κατεῖθε Bar. d Πρυμμάτων Bar. e Δηϊμένη uterque MSS. aliique. f Γῆα Seld. γύαι al. g Ἀποστίλβοντες legi posse existimavit Canterus, cujus Annotationes videndæ.

εἶναι καλουμένην ἐκεῖ πηλάστρα, ὅτε κατὰ τῆς Τροίας ἐστράτευσαν. αἱ δὲ λοιπαὶ τῶν Ἀμαζόνων εἰς τιμὴν ἐκείνης τὴν πόλιν ἀνήγειραν. [1] Παράκτιοι θῖνες.] ἐκ εἶδον τοὺς τῆς Τροίας αἰγιαλούς· οἱ μὲν γὰρ κρημνώδεις καὶ πετρώδεις εἰσί, καλῶς εἶπεν θῖνες καὶ αἰγιαλοὶ παράκτιοι, ἤτοι πετρώδεις. οἱ δὲ οὐκ εἰσὶ κρημνώδεις, ἀφιλῶς, μᾶλλον δὲ μακροὺς εἶπεν, θῖνες καὶ αἰγιαλοὶ παράκτιοι, ἤτοι παραθαλάσσιοι. Φριμαγμόν.] οὕτως, οἶμαι, τὸν χρεμετισμὸν λέγει. οὐκ ἔστι δὲ φριμαγμὸς ὁ χρεμετισμός, ἀλλ' ὁ διὰ τῶν ῥινῶν ἵππων ἐκπεμπόμενος ἦχος, ὅταν γαυριῶσιν. Ηιόνες.] καὶ ῥῆνες, ὡς ἂν ἐθέλῃς γράφε, εἴτε τρισυλλάβως, τηθεὶς κάτωθεν τοῦ ῑ προσγεγραμμένον· εἴτε τετρασυλλάβως, μὴ ὑπογράφων, ἀλλ' ἐκφωνῶν ἠϊόνες. τὸ γὰρ ἰαμβικὸν καὶ ἀνάπαιστον δέχεται πόδα, οἷός ἐστιν ὁ ἴαμβος, καὶ δάκτυλον, καὶ χορεῖον, πλὴν ἐν τοῖς οἰκείοις τόποις.

245. Πελασγὸν ἅλμα.] τὸ Θετταλικὸν πήδημα, τὸ τοῦ Ἀχιλλέως, Πελασγὸς γὰρ καὶ Θετταλὸς ὁ Ἀχιλλεύς. τὸ δὲ ὅθεν ἐκλήθη Πελασγία, εἴπον. ἡ δὲ περὶ τοῦ Ἀχιλλέως πηδήματος ἱστορία τοιαύτη ἐστί· Χρησμὸς ἦν δοθεὶς Ἕλλησι, τὸν προπηδήσαντα τῶν Ἑλλήνων χεῖρι τῶν Τρώων ἐκ τῶν ὁλκάδων, πρῶτον τῶν ἄλλων ἀποθανεῖν. προπηδήσαντος δὲ τοῦ Πρωτεσιλάου, καὶ ἀναιρεθέντος ὑφ' Ἕκτορος, ἢ ἑτέρου, ὁ Ἀχιλλεὺς τῷ τούτου πηδήματι παιδευθείς, ὕστερος ἁπάντων τῆς ἰδίας νηὸς σφοδροτέρως πηδήσας, πλήξει τὴν γῆν, καὶ ὕδωρ ἐξ αὐτῆς, ὥς φασιν, ἀνεδόθη, ὥς φησι καὶ ὁ Ἀντίμαχος,

Ῥίμφα δὲ ἀπ' ἰκριόφιν μελαίνης νηὸς ἀερθείς,
Πηλείδης ἀπόρουσεν, ἐλαφρὸς ἠΰτε κίρκος.
Τοῦ δ' ἔμπροσθε ποδῶν κρήνη γένετ' ἀενάουσα.

καὶ Εὐριπίδης φησὶ διὰ Νεοπτολέμου,

Τὸ Τρωϊκὸν πήδημα πηδήσας ποδοῖν.

246. Αἴθων λύκος.] ὁ Ἀχιλλεύς.

247. Ἄμμοιο.] * τῆς ἄμμου. * ἄμος δὲ ἑνὸς τοῦ μ γράφεται. ἄμαθος γὰρ λέγεται, παρὰ τὸ ἀμαθὲς καὶ ἀμέτρητον εἶναι, καὶ συγκοπῇ ἄμος. ἄμμος δὲ Αἰολικῶς διὰ δύο μμ, ἐκεῖνοι γὰρ πάντα τὰ σύμφωνα διπλασιάζουσιν. Ῥοιβδήσῃ.] μετ' ἤχου ἀναδώσῃ. Γάνος.] νῦν τὸ ὕδωρ, ἀλλαχοῦ τὸ γάλα, καὶ ἡ χαρά.

249. Καταίθει.] νῦν ἀντὶ τοῦ λαμπρύνει τῇ στίλψει τῶν ὅπλων. Ὀρχηστὴς Ἄρης.] ὁ εὐκίνητος. καὶ Ὅμηρος,

—— Τάχα κέν σε καὶ ὀρχηστήν περ ἐόντα.

ὀρχηστὴς δὲ λέγεται, διὰ τὰς γινομένας ἐν τοῖς πολέμοις συχνὰς κινήσεις. ἢ ὁ εὐκίνητος, ἐπειδὴ μέλη τινὰ ἐπιτήδεια πρὸς τὸ παροξῦναι τοὺς ἀνδρείους εἰς πόλεμον ᾖδοντο. ἢ ὅτι μετὰ πυῤῥίχης καὶ ἐνοπλίου ὀρχήσεως γινόμενος, ὥσπερ ἐγίνετο τοῖς Λάκωσιν ἔν τινι καθεστῶτι ῥυθμῷ γυναικείῳ, καὶ κινοῦντι πρὸς τὸν πόλεμον.

250. Στρόμβῳ τὸν αἱματηρόν.] ἐν κοχλίῳ σαλπίζων, καὶ κατάρχεσθαι ποιῶν τὴν προσβολὴν τοῦ πολέμου. πρὸ γὰρ εὑρέσεως τῆς σάλπιγγος, ἐν τοῖς πολέμοις πυρφόροις ἐχρῶντο, οἵ τινες ἐξ ἑκατέρου μέρους τῶν στρατευμάτων, τῶν τε πολεμίων, καὶ τῶν πολεμουμένων, μέσον εἰσερχόμενοι λαμπαδηφόροι, ἐξέῤῥιπτον τὰς λαμπάδας ἀντὶ τοῦ σαλπίσαι, καὶ οὕτως συνεκροτεῖτο ὁ πόλεμος· εἶτα τῷ κοχλίῳ ἐφεῦρον σαλπίζειν, καὶ τινα μέλη ἐπιτήδεια, πρὸς τὸ παροξῦναι, καὶ εἰς ἀνδρείαν κινῆσαι τοὺς ἀκούοντας, καὶ ἐπαύθη τὸ πυρφορεῖν. ἐπεὶ δὲ παρὰ τῶν Τυρσηνῶν εὑρέθησαν αἱ σάλπιγγες, ἐπαύθη καὶ τὸ κοχλίῳ σαλπίζειν. καὶ τοῦτο δὲ κακόπλαστον ὑπάρχει τοῦ Λυκόφρονος, τὸ ποιεῖν ἑαυτὸν μὴ εἰδέναι σάλπιγγα, ὡς ὕστερον γενομένην, ἀλλὰ κοχλίαν, κἂν τότε Κασσάνδρας πρόσωπον εἰσάγῃ περὶ τούτων λαλοῦν. Ὅμηρος γὰρ ἀρχαιότερος τούτου γενόμενος πρὸ διακοσίων ἐτῶν, οἶδε σάλπιγγι χρωμένους τοὺς Ἕλληνας, λέγων·

Ὡς δ' ὅτ' [a] ἀριζήλη φωνή, ὅτε τ' ἴαχε σάλπιγξ.

251. Δηϊουμένη.] ὡς τὸ ἠϊόνες, ἢ προσγεγραμμένον καὶ ἀνεκφώνητον, ἢ ἐκφωνούμενον δίχα [3] προσγεγραμμένου. σημαίνει δὲ τὸ ἀφανιζομένη.

252, 253. Πέφρικαν.] πεφρίκασι, ἀντὶ τοῦ πεπτώκασι. τὸ δὲ πέφρικαν, ἀντὶ τοῦ πεφρίκασι, καὶ ὅμοια, Χαλκιδικῶς, ἤτοι Ἀττικῶς, διαλέκτου. καὶ τὸ ἐσχάζοσαν, καὶ εἴπασαν, καὶ τὰ ὅμοια. οὕτως, οἶμαι, καὶ τὸ ἦν ἀντὶ τοῦ ἦς, ἐναντίως τῷ κανόνι. ὁ γὰρ κανών, τῶν εἰς τὸ σ ληγόντων μετοχῶν μετ' ὀξείας τάσεως τὰ τρία πρόσωπα τῶν πληθυντικῶν ἰσοσύλλαβα ποιεῖ τοῖς ἰδίοις πρώτοις πληθυντικοῖς· τῶν δὲ μὴ οὕτως, ἰσοσύλλαβα ποιεῖ τὰ γ πληθυντικά. εἶπον τὸ α ἑνικόν, εἶπον τὸ γ πληθυντικόν· τὸ δὲ εἴπασαν ἐναντίον, ὁμοίως καὶ ἔσχαζον. τὸ δὲ ἐσχάζοσαν ἐναντίον ἐστί, καὶ τῆς Χαλκιδικῆς δια-

EMENDATIONES.

1 Ita emendavi ex utroque MSS. cum prius corrupte scriptum esset, Παράκτιοι.] ἠϊόνες. ἐκ &c. * Ex omnibus MSS. a Ἀριζήλη pro ἀριζήλῃ, ex utroque MSS. & φωνή, pro φωνῇ. Sed ἀριζήλῃ φωνῇ habet Grav. 3 Προσγεγραμμένου. pro προσγεγραμμένης, ex Bar quod reposui, quia prius neutro genere usus est: alioqui non multum refert, quo genere proferatur; & fœminino utrobique usus est Seld. λέκτου.

Ἐν ὠσὶ πύργων ἐξ ἄκρων ἰνδάλλεται,	Summis è turribus in auribus personat,
Πρὸς αἰθέρος κυροῦσα νιωμίμας ἕδρας,	Ad ætheris ventosas pertingens sedes,
Γόῳ γυναικῶν, καὶ καταρράκταις πέπλων,	Planctu, & vestifragiis mulierum,
Ἄλλην ἐπ' ἄλλῃ συμφορὰν δεδεγμένων.	Aliam atque aliam excipientium cladem.
Ἐκεῖνό σ', ὦ τάλαινα καρδία, κακόν,	Illud me miseram malum,
Ἐκεῖνο δάψει πημάτων ὑπέρτατον,	Illud mordebit maximum malum,
Εὖτ' ἂν λαβράζων περκνὸς, αἰχμητὴς, ᵃ χάρων	Quando alis infremens nigra, pugnax, cæsia
Πτεροῖσι χέρσον αἰετὸς διαγράφων,	Pennis terram aquila inscribens,
Ῥαιβῷ τυπωτὴν τόρμαν ᵇ ἀγκύλῳ βάσει,	Curvo impressam orbitam torto gressu,
ᶜ Λευρᾶς βοώτης γατομῶν δι' αὔλακος,	Latum bubulcus arans sulcum,
ᵈ Κλάζων τ' ἄμικτον στόματι ῥιγίστην βοήν,	Clangensque confusa & immani voce,
ᵉ Τὸν φίλτατόν σου τῶν ἀγαστόρων, ἔρφιν	Carissimum meorum fratrum, alumnumque
Πτώου ᶠ τε πατρὸς ἁρπάσας μετάρσιον,	Ptoi patris rapiendo sublimem,
Ὄνυξι γαμφηλῇσί θ' αἱμάσσων δέμας,	Unguibus, ac rostris corpore lacerato,
Ἔγχωρα τίφη, καὶ πέδον χραίνῃ φόνῳ.	Indigenas silvas, solumque maculārit cæde.

VARIANTES LECTIONES.

a Nonnulli videntur legisse χάρων, ut patet ex *Scholiis*, quæ *MSS.* Codd. suppeditarunt. b Ἀγκύλῃ *MSS.* aliique. c Hunc versum hoc loco posui, *Jos. Scaligerum*, & *Johan. Meursium* secutus, quem alii posuerunt loco ducentes. sexagentes. octavo, post Ἔγχωρα τίφη &c. d Al. κρέζων e Τῶν φατέων *Etymolog.* ib. ἀγαστόρων τρέφει conjunctim ol. f Δὲ *Bar.*

λλείων. Ἡ δὲ σύνταξις οὕτως· Πέφρικαν δὲ καὶ πεφρίκασιν καὶ στενάζουσιν αἱ γυῖαι καὶ αἱ στολίδες ὥσπερ λαῖν, ἤτοι ὡς στενάζουσιν αἱ γυῖαι τῇ λύπῃ καὶ χαρᾷ ἐν στέρνοις. στενάζουσι δὲ αἱ γυῖαι ἐν λόγχαις ἀπαρρέπουσαι. * Γυῖαι.] τὸ γῦ πᾶν μακρὸν, κἂν βραχὺ λέξῃ, ἄπλαστος ἐστὶν ὁ στίχος, ὡς ἐδιδάχθης.*

254. Πύργων ἐξ ἄκρων.] ἐκ τῶν ὑψηλῶν. Ἰνδάλλεται] ἀποσκάζεται, ὁμοιοῦται, καλλιεργητικῶς. κυρίως γὰρ ἐπ' ὀφθαλμοῖς λέγομεν τὸ ἰνδάλλειν.

255. Αἰθέρος νιωμίμους ἕδρας] [1] καθέδρας ὀπανέμους αἰθέρος, περιφραστικῶς τὸν αἰθέρα λέγει, ὡς καὶ Πίνδαρος, [2] Ἐρήμας δὲ αἰθέρος. ἐν γὰρ τῷ ἀέρι συνίστανται κατὰ Ἀριστοτέλην καὶ [3] πάντες στροφαὶ, τά τε νέφη, καὶ αἱ καταιγίδες, καὶ τὰ πνεύματα. ὁ δὲ αἰθὴρ ἔρημος τούτων ἁπάντων καθέστηκεν, ὅθεν νεώνυμον εἶπεν αὐτόν.

257. Ἄλλην ἐπ' ἄλλῃ συμφορὰν δεδεγμένων.] οἷον εἰπεῖν, νῦν μὲν ἀκουουσῶν τῶν Τρωϊκῶν γυναικῶν τὴν Πανδάρου συμφορὰν καὶ τὸν θάνατον, εἶτα Σαρπηδόνος, ἔπειτα Ἕκτορος, καὶ διὰ τοῦτο γενομένων, καὶ ῥηγνυουσῶν τὰ ἱμάτια.

258. Ἐκεῖνό σ', ὦ τάλαινα.] πρὸς ἑαυτὴν ἡ Κασσάνδρα ταῦτα φησὶ, ἀποδυρομένη τὴν Ἕκτορος τελευτὴν, καὶ λέγει, Ὦ, ὦ τάλαινα καρδία, ἐκεῖνό σε πλέον τῶν ἄλλων βλαβῶν λυπήσει, ὅταν ὁ Ἀχιλλεὺς ἀνελὼν τὸν Ἕκτορα, ἐφ' ἅρματος ἕλκῃ, μιαίνων τὴν γῆν τῷ ἐκείνου αἵματι. Ἡ [*] δὲ σύνταξις οὕτω· Ἐκεῖνό σε, ὦ τάλαινα καρδία, δάψει καὶ λυπήσει, ἐκεῖνο τὸ ὑπέρτατον τῶν πημάτων καὶ τῶν βλαβῶν, εὖτ' ἂν ὁ περκνὸς καὶ κυνηγετικὸς αἰετὸς, ὁ χάρων, ὁ αἰχμητὴς, ἤτοι ὁ Ἀχιλλεὺς, χραίνῃ καὶ μιαίνῃ τὰ ἔγχωρα καὶ ἐντόπια τίφη καὶ ἄλση, καὶ τὸ πέδον καὶ τὴν γῆν ἐν τῷ φόνῳ καὶ αἵματι, ἁρπάσας μετάρσιον ἐν τοῖς ὄνυξι τὸν φίλτατόν σου ἔρφιν καὶ ἀδελφὸν ἀπὸ τῶν ἀγαστόρων καὶ ὁμογαστρίων, τὸν Πτώου καὶ Ἀπόλλωνος ὑπάρχοντος παιδὸς, καὶ ἄλλο τί ποιῶν; αἱμάσσων τε τὸ ἐκείνου δέμας ἐν ταῖς γαμφηλαῖς καὶ στόμασι, λαβράζων καὶ ἠχῶν ἐν τοῖς πτεροῖς, κλάζων τε καὶ βοῶν ἄμικτον ῥιγίστην καὶ φοβερὰν βοὴν ἐν τῷ στόματι· τί ποιῶν; γατομῶν καὶ ἀροτριῶν ὁ βοώτης δὲ αὔλακος καὶ γῆς λευρᾶς καὶ πλατείας, χέρσον καὶ ξηρὰν τόρμαν καὶ αὔλακα διαγράφων τυπωτὴν καὶ κεχαραγμένην ἐν ῥαιβῷ καὶ ῥαιβῇ καὶ σκολιᾷ, καὶ ἀγκύλῃ βάσει, ἀντὶ τοῦ, τῷ κάτωθεν περιφέρειν τὸ ἅρμα ὥσπερ ἀροτριῶν. Τὸ δὲ ῥαιβῷ, ἀντὶ τοῦ ῥαιβῇ θηλυκῶς, Ἀττικὸν ἐστίν. Ἢ οὕτως εἰπέ· Διαγράφων ἐν ῥαιβῷ ἀρότρῳ τυπωτὴν καὶ κεχαραγμένην ἐλλειπτικῶς. Ἐν ἀγκύλῃ βάσει ἀσυνδέτως εἶπεν, ὡς καὶ τὸ χέρσον.

259, &c. Δάψει.] δάκνει, λυπήσει. Λαβράζων.] ἠχῶν τοῖς πτεροῖς. Περκνός.] κυνηγετικός. * Πτεροῖσι κάτωθεν καὶ κόπτων. Πτεροῖσι.] τοῖς τοῦ ἅρματος τροχοῖς. Κράζων.] βοῶν. Ἀγαστόρων τρέφειν.] ὁμογαστρίων ἀδελφῶν, ἤτοι συντεθραμμένον.* Τόρμαν.] λέγει αὐτὸ τὸ ἀπὸ τοῦ τροχοῦ. Ῥαιβῷ δὲ, τῇ ὀλισθηρᾷ. Τὸ δὲ κλάζων ἄμικτον, ὅτι μόνος ὁ αὐτὸς, ἤτοι Ἀχιλλεὺς, ἐπολέμει, κεχωρισμένος τῶν Ἑλλήνων, ὥς φησιν Ὅμηρος. Πτώου τε πατρός.] * τὸν υἱὸν τοῦ Πτώου πατρὸς, ἤτοι τοῦ Ἀπόλλωνος.* Στησίχορος γὰρ, καὶ Εὐφορίων,

EMENDATIONES.

* Hæc interserui ex *Seld.* & *Grav.* eademque, sed mutilata, reperiuntur in *Bar.* 1 Hanc lectionem debeo *Seld.* In vulgg. edict. hoc modo scriptum fuit. καθέδρας ὀπανέμους. Αἰθέρος] περιφραστικῶς &c. 2 Ἐρήμας posui, pro ἐρήμη, ex fide omnium *MSS.* & ipsius *Pindari* Olymp. α'. v. 10. 3 Πάντες, pro πάντως, ex utroque *MSS.* * Hæc paulum immutata reperiuntur in omnibus *MSS.* * Hæc addo ex *Bar.* & *Grav.* quæ sensus indicat in vulgg. edict. omissa esse. Et in *Seld.* etsi non prorsus idem, aliquid tamen simile occurrit.

καὶ

Λαβὼν δὲ ταῦρον τοῦ πεφασμένου δάνος,	Accepto autem tauri jugulati pretio,
Σκεθρῷ ταλάντῳ τρυτάνης [a] ἠρτημένον,	Exacta trutinæ lance appenso,
[b] Αὖθις τὸν ἀντίποινον ἐκχέας ἴσον	Rursumque pro redemtione æquilibrem
Πακτώλιον σταθμοῖσι πλαυγῇ μύδρον,	Pactoliam effundens claram laminam,
Κρατῆρα Βάκχου δύσεται, [c] κεκλαυσμένος	Urnam Bacchi subibit, deploratus
Νύμφαισιν, αἳ φίλαντο Βηφύρου γάνος,	Nymphis amantibus Bephyrum,
[d] Λειβηθρίαν θ' [e] ὕπερθε Πιμπλείας σκοπὴν,	Libethriamque speculam supra Pimpleam,

VARIANTES LECTIONES.

a Ἠρτημένον al. ὑρτημένον al. b Αὖθις al. c Κεκλαυσμένος al. d Λιβηθρίαν al. e Ὑψόθι cum ι finali MSS. uterque, quorum Seld. in Scholiis eandem habet lectionem.

καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Αἰτωλὸς ποιητὴς, φασὶ τὸν Ἕκτορα υἱὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Πτῷος δὲ, ὁ Ἀπόλλων οὕτω λέγεται· Λητοῦ ἐν Δήλῳ γεννώσῃ Ἄρτεμιν καὶ Ἀπόλλωνα, σῦς μέγας ἄγριος ἐφάνη· ἰδοῦσα δὲ τοῦτο ἐπτοήθη, καὶ Πτῷα ἐκλήθη. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ Ἄρτεμις, καὶ ὁ Ἀπόλλων Πτῷος. Λαυρᾶς.] [1] λίαν εὐρείας. * ἀλλὰ καὶ τὰς λέξεις ἄνωθεν τῶν στίχων γράφε. *

269. Λαβὼν δὲ ταῦρον τοῦ πεφασμένου.] [2] ταῦρον τὸν Ἕκτορα καλεῖ, ὡς θυμικὸν καὶ ἀνδρεῖον. Πεφασμένου.] τοῦ πεφονευμένου καὶ ἀνῃρημένου. Δάνος.] νῦν τὸ δῶρον. Φασὶν οἱ πολλοὶ, ὅτι Ἀχιλλεὺς ἐρασθεὶς Πολυξένης τῆς θυγατρὸς Πριάμου, ἐδήλωσε τῷ Πριάμῳ συμμαχήσειν αὐτῷ, εἰ λάβοι τὴν κόρην. ὁ δὲ συνέθετο δοῦναι· καὶ ἐλθόντων ἐν τῷ τοῦ [3] Θυμβραίου Ἀπόλλωνος ναῷ, Ἀλέξανδρος λάθρα τοξεύει τὸν Ἀχιλλέα· καὶ οὕτω συνέβη ἀποθανεῖν τὸν ἥρωα. [4] λαβόντες δὲ τὸ σῶμα αὐτοῦ οἱ Τρῶες ἠσφαλίσαντο, οὐ πρότερον δώσειν ἐπαγγελλόμενοι, πρὶν ἂν τὰ δῶρα λάβωσιν ἐξ ἴσου, ἃ Πρίαμος ὑπὲρ Ἕκτορος δέδωκεν, ὃ καὶ γέγονεν. λέγει οὖν, Τὸν ἀντίποινον χρυσὸν ἴσον τῷ σταθμῷ δοὺς ὁ Ἀχιλλεὺς, ταφήσεται παρὰ τοῖς Ἕλλησι.

270. Σκεθρῷ.] Ὅμηρος μὲν ἁπλῶς δῶρα φησὶ τῷ Ἀχιλλεῖ δοθῆναι ὑπὲρ Ἕκτορος. Λυκόφρων δὲ, καὶ ἄλλοι τινὲς, ζυγοσταθμηθέντα αὐτὸν ἴσον χρυσὸν δοθῆναι τοῦ βάρους. Τάλαντον.] νῦν τὸ πλατὺ καὶ πεταλῶδες τοῦ ζυγοῦ, ἐν ᾧ τιθέντες τὰ σταθμώμενα. Τρυτάνη.] ἡ καὶ σπαχάνη λεγομένη. λέγεται δὲ καὶ ἡ ὅλη ῥάβδος τοῦ ζυγοῦ, ἧς ἑκατέρωθεν τὰ τάλαντα, καὶ αἱ πλάστιγγες. κυρίως δὲ τρυτάνη, ἡ γλωσσὶς τῆς ῥάβδου τοῦ ζυγοῦ.

271. [5] Αὖθις.] εἰς τοὐπίσω. Τὸν ἀντίποινον.] τὸν ὑπὲρ τοῦ μὴ σωματηλατηθῆναι τὸν Ἕκτορα δοθέντα. Ἴσον.] καὶ μακρὸν, καὶ βραχὺ δεξάμενος τὸ ῑ, [6] οὐκ ἔστιν ὁ στίχος ἐπταισμένος, ἀλλ' εὑρήσεις ὡς καὶ ἐδίδαξα.

272. Μύδρον.] κυρίως τὸν πεπυρακτωμένον σίδηρον, παρὰ τὸ μυδᾶν. νῦν δὲ τὸν χρυσὸν σημαίνει, ἐκ τοῦ εἰπεῖν Πακτώλιον. ὁ γὰρ Πακτωλὸς, ποταμὸς Σάρδεων, [7] χρυσῖτιν φησὶν ἔχει ψάμμον, ἐκ τοῦ ἐπικειμένου ὄρους, τοῦ Τμώλου, καταρρέουσαν εἰς αὐτὸν, καὶ ψήγματα, καὶ μέταλλα, ἐξ ὧν τὸν χρυσὸν ποιοῦσι, κἂν νῦν ὅλον κατάγει.

273, 274. Κρατῆρα Βάκχου.] εἰς τὸν χρυσοῦν ἀμφιφορέα τοῦ Διονύσου, ὃν ἐχαρίσατο τῇ Θέτιδι, φυγὼν πρὸς αὐτὴν, καὶ σωθεὶς, ὅτε ὑπὸ Λυκούργου μετὰ τῶν Βακχῶν ἐδιώκετο, εἰς ὃν μετὰ τοῦ Πατρόκλου καὶ Ἀχιλλέως, καὶ Ἀντιλόχου κεῖνται ὀστᾶ. Ἡ δὲ ἱστορία τοιαύτη· Διόνυσος, ὁ καὶ Διὸς καὶ Σεμέλης παῖς, ἐν Φρυγίᾳ ὑπὸ τῆς Ῥέας τυχὼν καθαρμοῦ, καὶ λαβὼν πᾶσαν παρὰ τῆς θεᾶς τὴν διασκευὴν, ἀνὰ πᾶσαν ἐφέρετο τὴν γῆν· προσγενόμενος δὲ καὶ εἰς Θρᾴκην, Λυκοῦργος, ὁ τοῦ Δρύαντος, μάστιξιν αὐτὸν ἐλαύνει τῆς γῆς, καὶ καθάπτεται αὐτοῦ, καὶ τῶν τιθηνῶν. ὁ δὲ ὑπὸ τοῦ δέους εἰς τὴν θάλασσαν καταδύεται, καὶ ὑπὸ τῆς Θέτιδος δέχεται. ὁ δὲ τῇ Θέτιδι δίδωσι χρυσοῦν ἀμφιφορέα, εἰς ὃν τὰ τοῦ Ἀχιλλέως, καὶ Πατρόκλου, καὶ Ἀντιλόχου ὀστᾶ ἐναπέθετο, ὃν καὶ Ὅμηρος λέγει, Διωνύσοιο δὲ δῶρον φάσκ' ἔμμεναι, ἔργον δὲ περικλυτοῦ Ἡφαίστοιο. Κεκλαυσμένος * Νύμφαισιν.*] θρηνηθεὶς ταῖς Μούσαις. Αἳ φίλαντο.] αἵ τινες ἠγάπησαν. Βηφύρου γάνος.] Βήφυρος, ποταμὸς Μακεδονίας. τὸ δὲ γάνος, ὕδωρ.

275. * Λειβηθρίαν σκοπήν.] τὴν ἐξοχὴν τοῦ Λειβήθρου, ὄρους Μακεδονίας. Ὑψόθεν Πιμπλείας.] τὴν ὑψηλοτέραν τῆς Πιμπλείας ὑπάρχουσαν. * Πιμπλεία δὲ, πόλις, καὶ κρήνη, καὶ ὄρος Μακεδονίας, ὡς μέμνηται Καλλίμαχος ἐν Ὕμνοις, λέγων,

[8] Ὡς Μοῦσαι τὸν ἀοιδὸν, ὃ μὴ Πίμπλειαν ἀείσῃ,
Ἔχθουσι ——— καὶ Ὀρφεὺς,
Νῦν δ' ἄγε μοι κοῦραι Πιμπληΐδες ἔννεπε Μοῦσαι.

Καὶ αἱ μὲν λέξεις οὕτως ἔχουσιν, * σὺ δ' ὧν ὑπέτι· γράψον δὲ σὺ ταύτας μέσον τῶν στίχων. * ἡ δὲ ἔννοια τοιαύτη ἐστίν· Ὅτι λαβὼν ὁ Ἀχιλλεὺς τὰ ὑπὲρ Ἕκτορος λύτρα, καὶ πάλιν ἀντιδιδοὺς [9] ἰσόσταθμα, ταφήσεται ἐν τῷ κρωσσῷ, τῷ δοθέντι τῇ Θέτιδι παρὰ Διονύσου, θρηνηθεὶς ταῖς Νύμφαις, ἤτοι ταῖς Μούσαις, αἵ τινες παρὰ τὴν Πιμπλείαν, καὶ Λειβήθρειαν, καὶ τὸν Βήφυρον οἰκοῦσιν, ἃ παρὰ τὸν Ἑλικῶνα, καὶ τὴν Μακεδονίαν εἰσίν. Ἀλλ' ὁ μὲν Λυκόφρων, καὶ ἕτεροι ζυγοσταθμηθῆναι ἰσοβαρεῖ χρυσῷ τὸν Ἕκτορα λέγουσι, καὶ οὕτω παρὰ τοῦ Ἀχιλλέως δοθῆναι τῷ Πριάμῳ, νομίζοντες ὅτι πλεῖον ἐστὶ τὸ ζυγοσταθμηθῆναι αὐτὸν, τῶν, ὧν φησὶν Ὅμηρος, χρημάτων. οὐκ ἔστι δὲ τοῦτο· ὑπερβαίνουσι γὰρ τὰ δέκα τάλαντα, ἅπερ φησὶν Ὅμηρος, χωρὶς τῶν λοιπῶν, τὸν σταθμὸν τοῦ βάρους τοῦ Ἕκτορος. Λέγουσι δὲ θανόντα τὸν Ἀχιλλέα θρηνηθῆναι ταῖς Μούσαις, ὥσπερ φησὶν Ὅμηρος, καὶ ταῖς Νηρηΐσιν. ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν πάντα

EMENDATIONES.

1 Λίαν εὐρείας, pro λείας. εὐρείας ex omnibus MSS. * Hoc addo ex omnibus MSS. 2 Ταῦρον δὲ τὸν Ἕκτορα Impress. Ego particulam δὲ delevi, ut inutilem, ex fide utriusque MSS. 3 Θυμβραίου, pro Θυμβαίου, ex utroque MSS. Achilles enim in Apollinis Thymbræi templo dicitur à Paride confixus sagittis, periisse. 4 Λαβόντες, pro λαβοῦσα. 5 Hoc modo emendavi hunc locum, ex utroque MSS. quem Impressi sic corruperant. Αὖθις τὸν ἀντίποινον] τὸν ὑπὲρ τοῦ &c. 6 Sic lego ex Grav. quam lectionem partim tuentur cæteri quoque MSS. οὐκ εὕρῃς τὸν στίχον ἐπταισμένον, ὡς ἐδίδαξα Impress. 7 Χρυσῖτιν posui ex Bar. & Grav. χρυσίτην Seld. χρυσῆν τὴν Impress. * Ex utroque MSS. * Hæc addo ex Seld. & Grav. quorum prior pars etiam in Bar. occurrit. * Ex omnibus MSS. 8 Ita emendavi versum hunc ex ipso Callimacho, in cujus Hymno in Delum septimum habet locum. Ως Μούσαις τὸν ἀοιδὸν ὃς μὴ Πίμπλειαν ἀείσῃ Impress. Ως Μοῦσαι τὸν ἀοιδὸν ὃν μὴ Πίμπλειαν ἀείσει ἔχουσι Seld. ὃν μὴ Πίμπλειαν δὲ ἄσειν ἔχθει Grav. ὃν μὴ Πίμπλειαν ἄσειν ἔχθει Bar. * Hæc occurrunt in Bar. eademque cum levi mutatione habent Seld. & Grav. 9 Ἰσόσταθμα, pro ἰσοσταθμῷ, ex utroque MSS.

[illegible]

Ὁ νεκροπέρνας, ὃς προδειμαίνων [a] πότμον,	Cadaverum venditor: qui formidans mortem,
Καὶ θῆλυν ἀμφὶ σῶμα τλήσεται πέπλον	Etiam femineam corpori ſuſtinebit veſtem
[b] Δῦναι, παρ' ἱστοῖς κερκίδος ψαύσας [c] κρότων,	Inducere, pectinis apud telas ciens pulſus,
Καὶ [d] λοῖσθος [e] εἰς γῆν δυσμενῶν [f] ῥίψαι πόδα,	Et ultimus in hoſtilem terram figens pedem,
Τὸ σὸν, ξύναιμε, κᾂν [g] ὕπνῳ [h] πλήσσων δόρυ.	Tua, Frater, etiam in ſomnis haſta territus.
Ὦ δαῖμον, [i] οἷον κίον' αἰστώσεις δόμων.	O Deus, qualem perdes ædium columnam,
Ἔρεισμα πάτρας δυστυχοῦς [k] ὑποσπάσας;	Fulcrum infelicis patriæ ſubtrahens?
Οὐ [l] μὴν ἀνατεί [m] γ', [n] οὐδ' ἄνευ μόχθων πικρῶν,	Non tamen impunè, nec abſque laboribus acerbis,

EMENDATIONES.

a Τέρων Seld. b Δῦσαι al. c Κρότων Bar. Sed iſti finali ς ſuperſcripſit aliquis ω. κρότω Seld. d Λοῖσθος Seld. e Ἐς al. f Ῥίψας pleraque edit. Impreſſ. habuerunt. Nos MSS. utriuſque, necnon G. Canteri auctoritate & judicio freti, ῥίψαι legimus. g Τοσσώσσων Bar. h Πλήσσων Seld. i Οἷον deeſt in Seld. ſcriptoris, opinor, negligentiâ. Et κίονα deeſt in Meurſii edit. typographorum incuriâ. k Αποσπάσας Seld. l Al. μὴν. m Δ' Bar. aliique. n Οὐ, δ' Seld. aliique.

πλευσόμενος χρᾶται, καὶ ἀλληγορικώτερον, ὅτι μετὰ τῶν μουσικῶν ὀργάνων ὁ Ἀχιλλέως ἐγεγόνει παιδεία. Νηρηΐδας δὲ λέγει θρηνοῦσαι αὐτὸν, ὅτι συνέβη κατὰ τὴν κηδείαν τῆς αὐτοῦ τελευτῆς, μυκώμενος μετὰ παρὰ τὴν θάλασσαν ὥσπερ ὀδυρομένην, εἶτα μέχρι τῆς Ροιτείου ἐφ' ἱκανὸν διάστημα ἐξελθοῦσαν φοβῆσαι μὲν τοὺς Ἕλληνας οὐ μικρῶς, εἶτα πάλιν ὑποστρέψαι, καὶ τοιαῦτα μὲν ἃ φησὶν Ὅμηρος. οἱ δὲ νεώτεροι Μούσας τὰς δακρυούσας εἰσάγουσι, καὶ τὰς ἐκείνων γινώσκουσι κατοικίας, ὅτι εἰσί, [1] κἀξ οἵων ποταμῶν ἀπαρύονται ὕδατα, [2] Πιμπλείαν, καὶ Λειβήθριον λέγοντες, καὶ ποταμὸν μοι τὸν Βάφυρον. Καὶ τοῦτο δὲ ἀλληγοροῦνται ὁπόταν, Ὀρφεὺς ἀρχὴ καὶ πατὴρ ὑπάρχων τῶν ποιητῶν, κατῴκει περὶ τὸν Ἑλικῶνα, καὶ τὸ Λειβήθριον, ἐμυθουργήθη, ὡς αἱ Μοῦσαι περὶ τοὺς ἐκείνου τόπους οἰκοῦσι.

276, 277, 278. Ὁ νεκροπέρνας.] ὁ Ἀχιλλεὺς, [3] ὁ πωλήσας τοὺς νεκρούς, ὅτι τὸν Ἕκτορα νεκρὸν ὄντα πέπρακεν. ἐκ τοῦ πέρνημι δὲ γίνεται τοῦτο· ὁ ἐνεστὼς πέρνω, τὸ περνάσω, καὶ ἐξ αὐτοῦ πέρνημι, ὡς ἱστῶ, ἵστημι· ὁ μετοχὴ πέρνας, καὶ ὁ ἱστάς. Ὅς τις Ἀχιλλεὺς δεδοικὼς τὸν θάνατον, καὶ γυναικεῖα ἐνδύσεται, καὶ ἱστουργήσει ὡς γυνή, καὶ ὕστερος ἁπάντων Ἑλλήνων ἀποπηδήσει τῆς νεὼς εἰς τὴν γῆν τῶν Τρώων, τὸ σὸν δόρυ δεδιώς. ἱστορεῖται γὰρ τοῖς νεωτέροις, ὅτι Ἀχιλλεὺς ἀκούων τὸν Ἕκτορα ἀνδρεῖον, καὶ φοβηθεὶς, ὑπεκρίθη κόρη εἶναι, καὶ ἐλθὼν ἐν Σκύρῳ ᾤκει μετὰ τῶν Λυκομήδους παίδων, ἔνθα καὶ τῇ Δηϊδαμείᾳ συνῆλθεν. Ὀδυσσεὺς δὲ σταλεὶς ὑπὸ Ἀγαμέμνονος, ἀπελάκιζε, καὶ ἠλακάτας, καὶ ὅσα τοιαῦτα γυναικῶν ἐργαλεῖα, ἔτι δὲ καὶ ξίφη, καὶ τόξα, καὶ [4] ἰοὺς ῥίψας περὶ τὸν παρθενῶνα τοῦ Λυκομήδους, ἐπέγνω αὐτόν, καὶ τοῖς Ἕλλησιν ἤγαγεν. αἱ γὰρ γυναῖκες τὰ γυναικῶν ἐπελέγοντο, Ἀχιλλεὺς δὲ ξίφη λαβὼν, ἐπειρᾶτο κινεῖν δεξιῶς, καὶ οὕτως ἠλέγχθη. ἀλλὰ ταῦτα μὲν πέπλασται, καὶ μεμυθολόγηνται, τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως ἔχει· Ἄρτι λαβὼν πρὸς γάμον ὁ Ἀχιλλεὺς Δηϊδάμειαν, τὴν θυγατέρα Λυκομήδους, συνδιέτριβεν ἐν τοῖς θαλάμοις καὶ παρθενῶσι, πόθῳ τῆς [5] νεογαμίας. ὅθεν ἐμυθεύσαντο, ὅτι γυναικεῖα ὑπέδυ. ἀγγελίας δὲ τῆς ἐκ στρατείας καταγγέλλοντος τοῦ Ὀδυσσέως, προθύμως ὑπήκουσε, καὶ ἐξώρμησε πρὸς τὸν πόλεμον, καίπερ μαθὼν ὑπὸ χρησμοῦ [6] βραχυχρόνιος εἶναι, εἰ πρὸς τὴν Τροίαν ἐκπλεύσῃ. [7] ἐπὶ ἀγγελίαν, καὶ τὸν ἐκ χρησμοῦ φόβον εἰς ξίφη καὶ ἀπελάκιζε [8] ἐξέθετο. ὅτι γὰρ οὐκ ἐδειλίασεν Ἀχιλλεὺς, ἀλλὰ καὶ προθύμως πρὸς τὸν πόλεμον ὥρμησεν, καὶ Ὅμηρος μαρτυρεῖ ἐν τῇ λ' ῥαψωδίᾳ, τὸν Νέστορα παρεισάγων πρὸς τὸν Πάτροκλον λέγοντα·

—— Ἤλθον ἐγώ, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
Λαὸν ἀγείροντες κατ' Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.

καὶ μετ' ὀλίγα φησίν,

Ἤρχον ἐγὼ μύθοιο κελεύων ὔμμ' ἅμ' ἕπεσθαι,
Σφὼ δὲ μάλ' ἠθέλετον —————

Ταῦτα μὲν πάντα ἀλληγορεῖται, [9] ὁ δὲ βαρβαρόγλωσσος οὗτος Λυκόφρων μυθικωτέρως ἐκδέχεται· διὸ καὶ φορτικώτερόν μοι δοκεῖ ἐν οὐκ ἀλληγορουμένοις, ὡς πολλάκις ἔφην, ἀλληγορεῖν.

279. Καὶ [10] λοῖσθος ἐς γῆν.] οὕτω τὴν ἱστορίαν, καὶ πάλιν ἐρῶ· Εἵμαρτο τῷ πρώτῳ τῆς νεὼς ἀποβάντι ἀποθανεῖν, ὃ καὶ πέπονθεν ὁ Πρωτεσίλαος· διόπερ Ἀχιλλεὺς ὕστερον ἐξῆλθε.

281. Ὦ δαῖμον.] ὦ τύχη, ὦ εἱμαρμένη, ὁποῖον κίονα τῶν [11] οἴκων ἀφανίσεις, τὸ ἔρεισμα καὶ στήριγμα τῆς δυστυχοῦς πατρίδος καταβαλοῦν; οὐ μὴν ἄνευ βλάβης καὶ τιμωρίας, οὐδὲ χωρὶς πόνου καὶ κόπου πικρῶν, καὶ πένθους ὁ λῃστὴς Ἑλληνικὸς γελάσει στρατός, ἐπαγαλλόμενος τῷ θανάτῳ τοῦ πεπτωκότος Ἕκτορος. Κίονα δὲ καλεῖ τὸν Ἕκτορα, ὡς καὶ Πίνδαρος λέγει·

Τίς γὰρ Ἕκτορ' ἔσφαλε, Τροίας
Ἄμαχον ἀστραβῆ κίονα;

κίονα δὲ καλεῖ τὸν Ἕκτορα, ὡς μὴ μόνον τὸν Πριάμου οἶκον συνέχοντα καὶ βαστάζοντα τῇ δυνάμει αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν τὴν Τροίαν. Ὦ δαῖμον.] ὁ στίχος οὗτος ἐν τῇ δ' χώρᾳ πόδα ἀνάπαιστον ἔχει, καὶ καλεῖται ἰαμβικὸς τραγικός.

VARIANTES LECTIONES.

1 Κἀξ οἵων, pro κἀξ οἵων, ex Sold. 2 Πιμπλείαν, pro Πιμπλείαν, ex utroque MSS. 3 Ὁ πωλήσας, pro ὅτι πωλήσας, ex omnibus MSS. 4 Ἰοὺς, pro ἰοὺς, ex Sold ἰοὺς Bar. 5 Νεογαμίας, pro νεογαμίας repoſui, quod ita legat uterque MSS. etſi altera lectio non ſit plane vituperanda. Τῆς νέας γάμου Grav. 6 Βραχυχρόνιος Bar. & Grav. 7 Ἐπὶ poſui, pro τὴν, ex Sold. & Grav. ſenſu id exigente. 8 Ἐξέθετο, pro ἐξέθετο, ex Sold. & Grav. 9 Ὁ δὲ βαρβαρόγλωσσος οὗτος Λυκόφρων poſui, pro ὁ δὲ Λυκόφρων οὗτος, ex omnibus MSS. 10 Λοῖσθος, pro λοῖσθος, ex utroque MSS. 11 Οἴκων, pro οἴκων, ex omnibus MSS.

Πένθος θ' ὁ λῃστὴς Δωριεὺς γελᾷ στρατός,	Luctuque prædo Græcus ridebit exercitus,
[a] Ἐπεγκαχάζων τῷ [b] δεδουπότος μόρῳ·	Insultans cæsi leto :
Ἀλλ' ἀμφὶ πρύμναις τῶν πανυστάτων [c] δρόμων	Sed circum naves extremum currens
Πόλκαις βίᾳ βαλβῖδα συμφλεχθήσεται,	Curriculum, cum classe comburetur,
Καλῶν ἐπ' εὐχαῖς πλεῖστα Φύξιον Δία,	Multum votis invocans Fugitivum Jovem,
Πορθουμένοισι κῆρας [d] ἀρκέσαι πικράς.	A vexatis ut arceat acerba fata.
Τότ' οὔτε τάφρος, οὔτε ναυλόχων σταθμῶν	Tunc nec fossa, nec navalium stationum
Πρόβλημα, καὶ σταυροῖσι [e] χαρακωτὴ πτέρυξ,	Munimentum proderit, neque palis vallata pinna,
Οὐ [f] γεῖσα χειρομήσει τιν, οὐδ' ἐπάλξιες,	Neque suggrundia, neque propugnacula :
Ἀλλ' ὡς μέλισσαι συμπεφυρμέναι καπνῷ,	Sed ut apes commistæ fumo,
Καὶ [g] λιγνύος ῥιπαῖσι, καὶ [h] γρυνῶν βολαῖς,	Fuliginisque jactu,& stipitis plaga,
Ἄφλαστα, καὶ κόρυμβα, καὶ [i] κληδῶν θρόνους	Per puppes, & proras, transtrorumque sedes,
Πυκνοὶ κυβιστητῆρες ἐξ ἐδωλίων	E sedilibus saltatores frequentes

VARIANTES LECTIONES.

a Ἐπεγκαχάζων Bar. ἐπεγκαγχάζων al. b Δεδουπότος Sold. c Post δρόμων distinctionis notam habet uterque MSS. d Ἀλέξαι Sold. e Κεροωτὴ Sold. f Γεῖσα Bar. aliique. g Λιγνύος Sold. h Al. γρυνῶν. i Al. κληδῶν. al. κλήδων sine iota subscripto.

284. Δωριεὺς στρατός.] ὁ Ἑλληνικὸς, ἀπὸ Δώρου, τοῦ Ἕλληνος παιδὸς, ὥς φησιν Ἡσίοδος ἐν τῇ Ἡρωϊκῇ γενεαλογίᾳ,

Ἕλληνος δ' ἐγένοντο θεμιστοπόλοι βασιλῆος,
* Σαλμωνεύς τ' ἄδικος, καὶ ὑπέρθυμος Περιήρης, *
Δῶρός τε, Ξοῦθός τε, καὶ Αἴολος ἱππιοχάρμης.
Αἰολίδαι δ' ἐγένοντο θεμιστοπόλοι * βασιλῆες,
Κρηθεὺς, ἠδ' Ἀθάμας, καὶ Σίσυφος αἰολομήτης. *

286, 287. [1] Πρύμναις πόλκαις.] πόλκαις, ταῖς ναῦσιν, ἀπὸ τοῦ πολεῖσθαι τὸ πλεῖσθαι. Πρύμνη δὲ, τὸ ἔσχατον καὶ ὀπίσθιον μέρος τῆς νεὼς, παρὰ τὸ εἰς πέρας καὶ τὸ τελευταῖον μέρος μένειν. Πρῶρα δὲ, τὸ ἔμπροσθεν, παρὰ τὸ προορᾷν τὸν ῥόον, ἤτοι τὸ ὕδωρ, ἀπλῶς. Τὸ δὲ ἑξῆς, οὕτως· Οὐ μόνον Ἕκτωρ Δωριεῖς ἀποκτενεῖ, καὶ οἱ Ἕλληνες τοῦ θανάτου [2] γελάσουσιν ἄνευ περισίμου καὶ τιμωρίας, ἀλλὰ φυγόντες περὶ τὰ πλοῖα αὐτῶν, συμφλεγήσονται ταῖς ναυσί. μεταφράζει δὲ τὴν παρ' Ὁμήρου Ἑλληνικὴν ναυμαχίαν, ἐν ᾗ φαίνεται ὁ Ἕκτωρ διώξας τοὺς Ἕλληνας, καὶ κατακαύσας τὴν ναῦν τοῦ Πρωτεσιλάου.

288. Καλῶν ἐπ' εὐχαῖς πλεῖστα τὸν φυγῆς αὐτοῖς αἴτιον γενόμενον Δία, προθυμουμένους αὐτοὺς ὑπὸ τῶν Τρώων ἀποδιῶξαι τὸν θάνατον. ἢ καλῶν Δία Φύξιον, τὸν δυνάμενον ποιῆσαι φυγεῖν τὸν κίνδυνον. Φύξιος δὲ ὁ Ζεὺς, καὶ Φίλιος, καὶ [3] Ἑταιρεῖος, καὶ Ὁμόγνιος, καὶ Ἐφέστιος, καὶ ἄλλα μυρία καλεῖται, πρὸς τὰ συμβαίνοντα καὶ γινόμενα μετονομαζόμενος· φεύγων γάρ τις, Φύξιον Δία ἐπικαλεῖται. γάμους δὲ πάλιν ποιῶν, Γαμήλιον Δία. συμβουλευόμενος δὲ, Βουλαῖον, καὶ τ' ἄλλα ὁμοίως.

290, 291, 292. Τότ' οὔτε τάφρος.] τότε οὐ βοηθήσουσι τοῖς Ἕλλησιν, οὔτε ὁ τάφρος καὶ τὸ ὄρυγμα, οὔτε τῶν νεῶν τὰ περιτειχίσματα, καὶ ἡ ἐν σταυροῖς καὶ χάραξι τοῖς πεπηγμένοις ἐκεῖθεν τῆς τάφρου πτέρυξ καὶ τὸ περιτείχισμα, τὸ δίκην [4] κορσῶν ἐπέχον ἐν τῇ τάφρῳ, ἢ τὸ δίκην κρωσσοῦ καὶ κλίμακος, τουτέστι τὸ κλιμακηδὸν πεπηγμένον, οὔτε τὰ γεῖσα καὶ αἱ στεφάναι, ἤτοι οἱ κοσμῆται, ἀλλ' οὐδὲ ἐπάλξεις, ἤτοι αἱ στάσεις τῶν πύργων, ἐν αἷς ἵσταντο οἱ πολεμισταί, ὧν ἄνωθεν εἰσὶν αἱ λεπταί, ἤτοι οἱ προμαχῶνες, καὶ τὰ ἐξέχοντα τῶν τειχῶν, καὶ, οἷον εἰπεῖν, οἱ ὀδόντες. ταῦτα πάντα τότε οὐκ ὠφελήσουσι τοὺς Ἕλληνας, περὶ τὰς ναῦς διωχθεῖσιν ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος· ὅτι δὲ ἔκτισαν τοῦτο τὸ τεῖχος οἱ Ἕλληνες, ὃ μὴ ὠφέλησε * δυνάμενον * αὐτοὺς, ὃ Λυκόφρων λέγει νῦν, ἐν τῇ θ' ῥαψῳδίᾳ αὐτοῦ Ὅμηρος δηλοῖ τὴν κτίσιν αὐτοῦ· ἐν δὲ τῇ μ' τὴν τοῦ ναυμαχίας φησὶ, καὶ τὴν τούτου [5] καθαίρεσιν. Ἄλλως· Πτέρυγα εἶπε τοῦ τείχους, τὴν περίστασιν τῆς οἰκοδομῆς, οἷον τὸν ὑψηλόν, παρὰ τὸ κορυφοῦσθαι καὶ ἐγείρεσθαι. τὸ δὲ Κρόσσας μὲν πύργων ἔρυον, οὐ κλίμακας οἶδεν· οὐδὲ λέγει, ὅτι κατέλαβον τὰς κλίμακας, ἀλλ' ἦσαν τινὲς ξύλινοι ὑπόσχοι κλίμακας ἔχουσαι ἄνω, προμαχοι, ἐφ' αἷς οἱ πολέμιοι ἐφεστῶτες ἐμάχοντο τοῖς ἐπὶ τοῦ τείχους. ἔστιν οὖν, τὰς κρόσσας ἐπὶ τοῦ τείχους ἔρυον, καὶ κατέβαλλον τὰς ἐπάλξεις. Σταυροῖς.] ἡ ἐκατέρωθεν οἰκοδομὴ τοῦ τείχους ὀρθοῖς ξύλοις δεδημένη, ὥσπερ σταυροὺς κύκλῳ, διὰ τὴν στάσιν. ἢ αὐτὸ τὸ τεῖχος, διὰ τὸ πλάτος.

293, 294. Ἀλλ' ὡς μέλισσαι.] δίκην δὲ μελισσῶν καπνῷ ἐσκοτισμένων, καὶ βολαῖς κορμῶν, οὕτω καὶ οὗτοι ὑφ' Ἕκτορος ταραχθέντες, πηδῶντες εἰς τὴν ξηρὰν γῆν ἐκ τῶν καθεδρῶν, καὶ πρύμνας, καὶ πρώρας τῶν νηῶν, καὶ τὴν Τρωϊκὴν γῆν μολυνοῦσι τῷ αὐτῶν αἵματι, ἐν τῷ πηδᾷν ὁμοιούμενοι ὀρχησταῖς.

295. Ἄφλαστα.] καλοῦνται τὰ ἄκρα τῆς νηὸς κατ' οὐρανισμόν, τὰ ἄφλαστα, καὶ κόρυμβα τὸ αὐτὸ δηλοῦσι· διαφέρουσι δὲ, ὅτι τὰ μὲν ἄφλαστα πρυμνήσια, τὰ δὲ κόρυμβα πρωρήσια.

EMENDATIONEν.

* Hunc versum interserui ex *Sold.* sequentes vero duos non agnoscit. * Hæc interserui ex *Bar.* & *Grav.* Cæterum hic postremus versus in *Sold.* locum secundum obtinet. 1 Ita legendum puto, πρύμναις, πόλκαις. πόλκαις, ταῖς &c. *Impress.* πρύμναις πόλκαις ταῖς ναυσὶν &c. *Bar.* πρύμναις πόλκαις. πόλκαις ταῖς &c. *Sold.* 2 Γελάσουσιν, pro γελάσωσιν, ex *Grav.* 3 *Impressi* habent ἑταιρεῖος. Ego reposui ἑταιρεῖος, ex fide omnium *MSS.* Idque Jovi cognomen datum fuisse, quod amicitiæ & societati præsit, nemini ignotum esse potest. 4 Κορσῶν, pro κρωσσῶν ex *Bar.* & *Grav.* 5 Καθαίρεσιν, pro καθαίρεσιν, ex omnibus *MSS.* Vult enim *Scholiastes*, in Iliad. μ'. *Homerum* muri à Græcis conditi dissolutionem narrasse. Deinde omnia quæ sequuntur ad Ἀλλ' ὡς μέλισσαι &c. desunt.

298, 299.

Πηδῶντες, αἱμάξουσιν ὀθνείαν κόνιν.	Salientes, peregrinam cruentabunt terram.
Πολλοὺς δ' ἀριστεῖς, πρωτόλαιά θ' Ἑλλάδος	Multos verò præſtantes, primaque in Græcia ſpolia
Αἰχμῇ φέροντας, καὶ σποραῖς [a] ὠγκωμένους,	Haſtis adeptos, ac natalibus tumentes,
Αἱ σαὶ καταξανοῦσιν [b] ὄμβριμοι χέρες,	Tuæ conterent validæ manus,
Φόνῳ [c] βρύουσαι, κἀπιμαιμῶσαι [d] μάχης.	Cæde ſcatentes, & appetentes pugnam.
Ἐγὼ δὲ [e] πένθος οὐχὶ μεῖον οἴσομαι,	At ego luctum feram non mediocrem,
Τὰς σὰς στένουσα, καὶ δι' αἰῶνος ταφάς·	Tuos aſſiduè lugendo tumulos:
Οἰκτρὸν γάρ, οἰκτρὸν κεῖν' [f] ἐπόψομαι φάος,	Miſeram enim, miſeram illam videbo diem,
Καὶ πημάτων ὕψιστον, ὧν κραντὴς χρόνος	Et cladium maximam, quarum tempus moderator
Μήνης ἑλίσσων κύκλον αὐδηθήσεται.	Lunæ volvens orbem appellabitur.
[g] Αἶ, αἶ, στενάζω καὶ σὸν, εὔγλαγον θάλος,	Heu! heu! gemo etiam tuum, lactens Germen,
Ὦ σκύμνε, τερπνὸν [h] ἐναγκάλισμα συγγόνων,	Catule, jucundum fratrum amplexamentum,
[i] Ὅς τ' ἄγριον δράκοντα πυρφόρῳ βαλὼν	Qui ferocem Draconem ignita feriens
Ἴυγγι τόξων, ὃν τυπέντα δ' ἐν βρόχοις	Arcuum illecebra, ictumque laqueis

VARIANTES LECTIONES.

a Ογκωμένοις Seld. b Ὄβριμοι Seld. aliique. c Βλύουσαι MSS uterque, aliique. d Φόνου Seld. e Πένθος Bar. f Ἐπόψομαι Bar. g Αἶ αἶ Seld. & varie ſcribuntur hæ voces, interdumque ἰξύζων. interdum στεναζόμενα proferri ſolent. Variaſque de hac re canones tradunt Grammatici. Αἶ αἶ, οἱ μὲν στενάζουσιν, οἱ δὲ ἰξυάζουσιν, ὅ ἐστι θάττον, inquit Biſetus, in Ariſtophanis Acharn. Act. IV. Scen. VII. Αἶ αἶ ἐπίρρημα θρηνητικὸν δισυλλαβούμενον, στενάζεται δὲ, καὶ ψιλοῦται κατὰ Σουΐδαν. idem in Theſmophur. Αἶ ψιλούμενον μὲν, καὶ ἰξυνόμενον, δυσφορικόν ἐστιν ἐπίρρημα, καί τι καὶ μεμπτικόν, εἰ καὶ ὡς τὰ πολλὰ θρηνητικόν ἐστι. ψιλούμενον δὲ, καὶ στεναζόμενον, θρηνητικόν ἐστιν, &c. Phavorinus. Vide etiam quæ Tzetzes noſter in has voces adnotavit ad v. XXXI. Poematis hujus. h Αγκάλισμα MSS, uterque, & alii, nec repugnat metri ratio. h Al. ἐς τάχιστ'. al. ἐς ἄγραν.

298, 299, 300. Πολλοὺς δ' ἀριστεῖς.] εὐγενεῖς Ἕλληνας, τοὺς λαμβάνοντας προτόλαια, ἤτοι τὰ πρῶτα τῆς λείας καὶ πρώτην αἰχμαλωσίαν καὶ πρόσκυρα ἐκ τῆς Ἑλλάδος φέροντας ἐν τῷ ἑαυτῶν δόρατι καὶ τῇ ἀνδρείᾳ, καὶ τῇ σπορᾷ καὶ εὐγενείᾳ ὑψουμένους, αἱ σαὶ χεῖρες, ἤτοι σὺ καταξανεῖς καὶ [1] ἀναιρεῖς. λέγει δὲ τοὺς περὶ Πάτροκλον, καὶ Πηνέλεων, καὶ Ἀσκάλαφον, καὶ Ἀρκεσίλαον, καὶ τοὺς λοιπούς. Πρωτόλεια δέ εἰσι τὰ τῆς λείας καὶ τῶν λαφύρων τοῦ πολέμου πρῶτα καὶ ἐξαίρετα, ἅπερ εἰώθασιν οἱ ἄριστοι λαμβάνειν, ὡς Ἀγαμέμνων τὴν Χρυσηΐδα Ἀστυνόμην, Ἀχιλλεὺς δὲ τὴν Βρισηΐδα Ἱπποδάμειαν, Αἴας δὲ τὴν Τέκμησσαν.

302. Ἐγὼ δὲ * πένθος.*] λυπηθήσομαι οὐ μικρῶς, αἰωνίους τὰς σὰς ταφὰς καὶ τὸν θάνατον στενάζουσα· αἰῶν δὲ λέγεται, καὶ ὁ χρόνος τῆς ἑκάστου ζωῆς· [2] ἀθλίαν γὰρ ὄψομαι ἐκείνην τὴν τῆς σῆς τελευτῆς ἡμέραν, καὶ ὕψιστον καὶ ὑπερέχουσαν τῶν θλίψεων, ὧν τινων θλίψεων κραντὴς καὶ τελειωτὴς αὐδηθήσεται, νῦν ἀντὶ τοῦ λέγεται, ὁ χρόνος, ὁ ἑλίσσων καὶ συστρέφων καὶ πληρῶν τὸν κύκλον αὐτοῦ διὰ σεληναίας κινήσεως καὶ περιφορᾶς, ἐπειδὴ οἱ παλαιοὶ κατὰ σελήνην τοὺς μῆνας ἐψήφιζον, διὰ δὲ τῶν μηνῶν ὁ χρόνος ἀπαρτίζεται.

307. Αἶ, αἶ, στενάζω.] φεῦ, φεῦ, στενάζω καὶ τὴν σὴν θαλερὰν καὶ ἀνανάστροφον ἡλικίαν, ὦ ἀδελφέ μου Τρωΐλε, ὦ σκύμνε καὶ βασιλικώτατον γέννημα, τερπνὴ περιπλοκὴ τῶν ἀδελφῶν, ὃς τρώσας τὸν Ἀχιλλέα τῷ ἐρωτικῷ τοῦ κάλλους σου βέλει, ἤτοι θέλξας αὐτὸν ὡς τι ἐρασθῆναί σου, σὺ δὲ μὴ ἐρασθεὶς αὐτοῦ, [3] καρατομηθεὶς καὶ ἐκλυμηθεὶς τὴν κεφαλὴν ἐν τῷ τύμβῳ καὶ ναῷ τοῦ Ἀπόλλωνος ὑπὸ τοῦ ἐρασθέντος Ἀχιλλέως, καὶ ἐν τῇ καρατομίᾳ αἱμάξεις τὸν ναόν. φασὶ γὰρ, ὅτι Ἀχιλλεὺς ἐρασθεὶς Τρωΐλου, τοῦ παιδὸς Ἑκάβης καὶ Πριάμου ἐν λόγοις, ἔργῳ δὲ παιδὸς Ἀπόλλωνος, καὶ διώκων αὐτὸν, ἔμελλε καταλαμβάνειν αὐτόν· προσφυγόντα δὲ τῷ τοῦ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος ναῷ, Ἀχιλλεὺς ἐβίαζεν αὐτὸν ἐξελθεῖν. ὡς δ' οὐκ ἐπείσθη, προσελθὼν ἀνεῖλεν αὐτὸν ἐν τῷ βωμῷ. ᾧ, φασὶ, καὶ τιμωρῶν ὁ Ἀπόλλων, αὐτόθι παρεσκεύασεν ἀναιρεθῆναι τὸν Ἀχιλλέα. καὶ οὕτοι μὲν οὕτω λέγουσι περὶ Τρωΐλου. ἐγὼ δὲ τοῦτον τὸν Τρωΐλον καὶ βαθεῖαν ἔχοντα τὴν ὑπήνην, καὶ μελάγχρουν ἐπίσταμαι. οὐκ οἶδα δὲ εἰ ὁ Θετταλὸς Ἀχιλλεὺς οὕτως ἐρωτικὸς ἦν, ὡς καὶ βαθυγενείων καὶ γεραιτέρων πολὺ τούτων ἐρᾷν. [4] νέος μὲν γὰρ οὐκ ἦν ὁ Τρωΐλος, καὶ ὡραῖος μελάγχρους δὲ, καὶ δασυγένειος, καὶ Ἀχιλλέως ἐρώτων ἀνάξιος μετὰ δὲ τὴν ἀναίρεσιν Μέμνονος, ἐξελθὼν ἐκ τῆς Τροίας συμβάλλει τῷ Ἀχιλλεῖ, καὶ ἀναιρεῖται ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο δι' αὐτὸν ἐν τῇ Τροίᾳ πένθος πολὺ, οἷον [5] ἐφ' Ἕκτορι.

309, 310. Πυρφόρῳ ἴυγγι τόξων.] νῦν ἀντὶ τοῦ πυρφόρῳ βέλει, λέγει δὲ τῷ ἔρωτι. ἴυγξ δὲ κυρίως ὄρνεον ἐστὶν, ἀεὶ σεῖον τὴν οὐρὰν, ἀγωγὸν ἐρώτων· ἔστι δὲ ποικίλον τῷ τραχήλῳ,

EMENDATIONES.

1 Αναιρεῖς. pro ἀναιρεῖ. * Ex Seld. πένθος habet Bar. 2 Ἀθλίαν, pro ἀθλίως, ex omnibus MSS. Nomen vero adjectivum, & non adverbium eſſe hoc vocabulum exinde patet, quod eo utatur Scholiaſtes ad exp. Οἰκτρόν. 3 Καρατομηθεὶς καὶ ἐκλυμηθεὶς, pro καρατομηθῇς καὶ ἐκλυμηθῇς. ſenſu & conſtructione id exigentibus. Ex καρατομηθεὶς habent Bar. & Grav. Sed ἐκλυμηθεὶς non omnino agnoſcunt. 4 Νέος μὲν γὰρ οὐκ ἦν, pro νέος μὲν γὰρ ἦν, ex Bar. & Grav. ſenſu id exigente. 5 Ἐφ' Ἕκτορι, repoſui ex Bar. & Grav ὑφ' Ἕκτορι Seld ἀφ' Ἕκτορος Impreſſ.

Μάρψας ἀφύκτοις βαιὸν ἀστεργῆ χρόνον,	Comprehendens inevitabilibus brevi implacidum tempore,
Πρὸς τοῦ δαμέντος αὐτὸς οὐ τετρωμένος,	A domito ipſe non vulneratus,
Καρατομηθεὶς τύμβον αἱμάξεις πατρός.	Aram cruentabis decollatus paternam.
Οἴμοι [a] δυσαίων, καὶ διπλᾶς ἀηδόνας,	Hei mihi miſeræ! duas quoque Luſcinias,
Καὶ σὸν, τάλαινα, πότμον [b] αἰάζω, σκύλαξ·	Et tuam, infelix Canis, gemo mortem:
Ὧν τὴν μὲν αὐτόπρεμνον ἡ τοκὰς κόνις	Quarum unam quidem radicitus pulvis patrius
Χανοῦσα [c] κευθμῷ χείσεται [d] διασφάγος,	Hians hiatu abſorbebit foveæ,
[e] Λεύσσουσαν ἄτην ἀγχίπουν στεναγμάτων,	Cladem videntem gemituum propinquam,
[f] Ἵν' ἅλμα πάππου, καὶ χαμευνάδος μόροι	Ubi ſaltus Avi, & Meretricis fata
Τῆς λαθρονύμφου πόρτιος μεμιγμένοι	Juvencæ occultinubæ cum Vitulo
Σκύμνῳ κέχυνται πρὶν λαφύξασθαι γάνος,	Confuſa ſunt, antequam laticem mulgeret,
Πρὶν ἐκ [g] λοχείας γυῖα [h] χυτλῶσαι δρόσῳ.	Et à partu membra rore lavaret.
Σὲ δ' ὠμὰ πρὸς [i] νυμφεῖα, καὶ γαμηλίους	Te verò ad cruda ſponſalia, nuptialiaque

VARIANTES LECTIONES.

a Δυσαίων *Sold.* b Αἰάζω *Sold.* c Al. κευθμῷ. al. χασμῷ. d Ἀπὸ σφαγῆς *Bar.* e Al. Λεύσσουσαν. f Verſum hunc hoc modo legit Etymologus: Ἵν' ἅλμα πορπῶν καὶ χαμευνάδος στενοῦ. g Al. λοχίας. al. λοχείας. h Al. κυκλῶσαι. i Νυμφία *Bar.*

μακροτράχηλον, γλῶσσαν ἔχον ἐπὶ πολὺ ἐκτεινομένην, πυκνῶς περιστρεφόμενον καὶ περιδινοῦν τὸν τράχηλον, τῶν φαρμακίσι χρήσιμον εἰς ἐρωτικὰς ἐπῳδάς· λαμβάνουσι γὰρ αὐτὸ δεσμοῦσιν ἔκ τινος τροχοῦ, ὃν περιστρέφουσιν ἅμα ἐπᾴδουσαι. Ἄλλοι δὲ φασὶν, ὅτι κηρίνῳ τροχῷ συντήκουσιν αὐτὸ ἐπ' ἀνθράκων. Οἱ δὲ φασὶν, ὅτι τὰ ἔντερα αὐτοῦ ἐξελκύουσαι, [1] περιπλέκουσι τῷ τροχῷ. ταύτην δὲ, φασὶ, τὴν ἴυγγα [2] πρώτη Ἀφροδίτη Ἰάσονι δοῦσα ἐδίδαξε ταῦτα, ὅπως Μήδειαν θέλξῃ. [3] λέγουσι, ὅτι αὕτη ἡ Ἴυγξ γυνὴ ἦν πρότερον, θυγάτηρ Πειθοῦς, ἢ Ἠχοῦς, καὶ Πανὸς, φαρμακεύουσα δὲ τὸν Δία εἰς τὸν Ἰοῦς πόθον, ὑφ' Ἥρας ἀπωρνιώθη. Ἄλλοι κιθάραν πάνυ ἐμμελοῦ φασὶν εἶναι τὴν ἴυγγα, ὅθεν πᾶν ποθεινὸν ἴυγξ καλεῖται.

314. Οἴμοι δυσαίων.] φεῦ μοι ὁ δυσαίων καὶ δυστυχὴς, καὶ τὸν σὸν θάνατον, ὦ τάλαινα σκύλαξ Ἑκάβη, θρηνῶ, καὶ τὰς δύο ἀηδόνας, τὰς οἰκτρὰς ἐμοῦ ἀδελφὰς, Λαοδίκην καὶ Πολυξένην. ἀφ' ὧν τὴν μὲν Λαοδίκην ἡ γῆ χανοῦσα ὑποδέξεται περὶ τὸ ἄλσος καὶ τὸ παρόδιον τοῦ πάππου μου Τρωὸς, παρὰ τὸ ἀλλάσσειν καὶ αὔξεσθαι τὰ φυτὰ, ὅπου ἡ Κίλλα τεθνηκυῖα κεῖται μετὰ τοῦ παιδὸς αὐτῆς Μουνίππου. χανεῖται δὲ ἡ γῆ, καὶ ὑποδέξεται τὴν Λαοδίκην, ἤτοι ἐν φάραγγι πεσεῖται καὶ ἀποθανεῖται ἡ Λαοδίκη. πότε; ὅταν πορθῆται ἡ Τροία. καὶ νῦν μὲν ὁ * βάρβαρος καὶ * ἀπειρόκαλος Λυκόφρων, πορθουμένης τῆς Τροίας αὐτὴν φησὶν ἀναιρεθῆναι· μετὰ δὲ μικρὸν ἕτερον ἐρεῖ, ὅτι μετὰ τὴν τῆς Τροίας πόρθησιν, ἄλλα Μουνίππου, τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τῆς Λαοδίκης, ἐν Θρᾴκῃ κυνηγετοῦντος μετὰ Ἀκάμαντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ὑπὸ ὄφεως ἀνῃρημένου, λύπῃ ἡ Λαοδίκη τελευτᾷ. Ἄλλοι δὲ φασὶ τὴν Λαοδίκην διωκομένην ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων πεσεῖν ὑπό τινα φάραγγα, καὶ ἀποθανεῖν.

Τὸ δὲ οἴμοι, οὐ δύο μέρη λόγου, ἀλλ' ἓν ὑπάρχει, ὡς καὶ Ὅμηρος δείκνυσι, λέγων, Ὤ μοι ἐγώ.

315. Σκύλαξ.] τὸ ἑξῆς, ὦ δυστυχὲς σκύλαξ. σκύλακα τὴν Ἑκάβην λέγει, ὅτι κύων ἐγένετο, ὥς φησι μυθικῶς Εὐριπίδης,

Κύων γενήσῃ [4] πύρσ' ἔχουσα δέργματα.

καὶ Ἀσκληπιάδης περὶ τῶν τόπων οὗ ἀνῃρέθη,

Ὁ καὶ κυνὸς καλοῦσι δυσμόρου σῆμα.

καὶ ταῦτα τὰ μὲν μυθικά, τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως ἔχει· μετὰ τὴν τελευτὴν Πολυξένης, ὕβριζε καὶ κατηρᾶτο [5] τοὺς Ἕλληνας, οἱ δὲ ὀργισθέντες, ὡς κύνα αὐτὴν λίθοις ἀνεῖλον. Περὶ τῆς Κίλλας εἴπομεν εἰς τὸ, Μὴ δ' Αἰσακείων [6] ὕπνων, καὶ πάλιν ἐροῦμεν. Κίλλα Ἑκάβης ἦν ἀδελφὴ, Θυμοίτου δὲ γυνή. αὕτη, ὥς φασι, Πριάμῳ λάθρα συγγινομένη, γεννᾷ Μούνιππον. Πριάμῳ δὲ χρωμένῳ, ἤτοι μαντευομένῳ, ἐν Ζελείᾳ περὶ τῆς βασιλείας, ἐχρήσθη αὐτῷ ἀνελεῖν τὴν τεκοῦσαν, καὶ τὸ γεννηθέν. ἔτυχε δὲ τότε ἡ μὲν Ἑκάβη τεκοῦσα τὸν Ἀλέξανδρον, ἡ δὲ Κίλλα τὸν Μούνιππον. φεισάμενος οὖν τῆς Ἑκάβης, ἀνεῖλε τὴν Κίλλαν, καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς Μούνιππον, ἐνταῦθα οὖν ἡ Λαοδίκη κατεπόθη ἐν τῇ γῇ.

322. Χυτλῶσαι.] λοῦσαι, πλῦναι. χύτλος γὰρ ἐλαιοδόχον ἀγγεῖον, ἐφ' οὗ εἶχον οἱ παλαιοὶ τὸ ἔλαιον, ὅπερ μετὰ τὸ λούσασθαι ἐχρίοντο.

323. Σὲ δ' ὠμὰ πρὸς νυμφεῖα.] σὲ δὲ, ὦ Πολυξένη, πρὸς ἀπηνεῖς, ἢ ἀώρους παστάδας, καὶ γαμηλίους θυσίας (πάλιν ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἀπανθρώπους καὶ ἀπηνεῖς, ἢ ἀώρους) ἄξει ὁ στυγνὸς καὶ κάλαφος, ὁ στυγνότατος ἄξιος, λέων τῆς Ἰφιδος καὶ τῆς Ἰφιγενείας· λέγει δὲ τὸν Νεοπτόλεμον, τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἰφιγενείας, κατὰ Λυκόφρονα, μιμούμενος τὰς ἐν Ταύροις

EMENDATIONES.

1 Περιπλέκουσι, pro παραπλέκουσι, ex *Grav.* Frequens enim eſt confuſio harum præpoſitionum. 2 Πρώτη Ἀφροδίτη, pro πρώτη Ἀφροδίτῃ, ex *Grav.* 3 Mallem λέγουσι, quod habent *Bar.* & *Grav.* * Ex omnibus *MSS.* 4 Πύρσ' ἔχουσα δέργματα reſcripſi, pro πῦρ σ' ἔχουσα δέρματα, ex *Bar.* & *Grav.* & ipſo Euripide, in cujus Hecuba occurrit hic verſus. 5 Τοὺς Ἕλληνας poſui, pro τῶν Ἑλλήνων ex utroque *MSS.* 6 Ὕπνων poſui, pro ὑ μόνων, ex verſu CCXXIV. ὕπνων cum tenui *MSS.* omnes.

θυσίας,

Ἄξει θυηλὰς [a] στυγνὸς Ἴφιδος λέων,
Μητρὸς κελαινῆς χέρνιβας μεμιμημένος,
Ἣν ἐς βαθεῖαν [b] λαιμίσας ποιμανδρίαν
[c] Στεφηφόρον βοῦν δεινὸς ἀρταμος δράκων,
Ῥαίσει [d] τριπάτρῳ φασγάνῳ Κανδάονος,
Λύκοις τὸ πρωτόσφακτον ὅρκιον χάσας.
Σὲ δ' ἀμφὶ κοίλην αἰχμάλωτον [e] ἠϊόνα
[f] Πρέσβειραν Δολόγκων, δημόλευστον ὠλένῃ
Ἐπεσβόλοις ἀραῖσιν [g] ἠρεθισμένη
Κρύψει [h] κυπάς τις χερμάδων ἐπομβρία,

Ducet sacrificia odiosus Iphidis Leo,
Matris nigræ imitatus sacra,
Quam super profundum decollans mulctrale
Vittatam vaccam crudelis vorax Draco,
Tripatris ense perdet Candaonis,
Primum Lupis iciens sacrificiale jusjurandum.
Te denique Vetulam circa cavum Thracum
Litus captivam, populi brachio lapidatam
Conviciosis maledictis irritato,
Occultabit quoddam tegmen lapidum diluvio,

VARIANTES LECTIONES.

a Στυγνὸς Bar. b Al. λαιμίασας. al. λαιμάσας. c Στεφανηφόρον. al. στεφηφόρον Bar. d Canterus dubitat, an legendum sit τριπάτρῳ. Ejus Annotationes videsis. e Ἠϊόνα Sold. Bar. aliique. f Πρέσβειραν al. g Ἠρεθισμένη al. h Κυπάς habet Sold. sed illi υ aliquis superscripsit ο, ut videtur lectionis variationem agnovisse.

θυσίας, * λέγει δὲ τὴν ξενοκτονίαν, * ἥν ποτε Ἴφιδος καὶ Ἰφιγενείας, τὴν στεφηφόρον βοῦν, ῥαίσει καὶ [1] φθερεῖ ἐν τῷ τριπάτρῳ φασγάνῳ τοῦ Κανδάονος [2] καὶ τοῦ Ἄρεος, ὁ δεινὸς δράκων, ἤτοι ὁ Διομήδης, ἤ τις ἱερεὺς, τοῖς λύκοις καὶ τοῖς Ἕλλησι χάσας καὶ καταβαλὼν καὶ θύσας τὸ πρωτόσφακτον ὅρκιον. Ἡ πᾶσα φράσις τὸ Σὲ δὲ συντακτέον, ἥν ποτε σὺ ἐς βαθεῖαν, λείπει τὸ τάφρον, ὡς Ποιμανδρίαν καὶ Βοιωτίαν στεφηφόρον βοῦν ῥαίσει καὶ φθερεῖ, ἐν τῷ τριπάτρῳ καὶ τριδυνάστῳ φασγάνῳ τοῦ Κανδάονος καὶ [3] τοῦ Ἄρεος, ὃν εἴπομεν, ὁ Ἴφιδος λέων, ὁ δεινὸς ἄρταμος δράκων. νῦν δὲ πρωτόσφακτον, οὐ τὸ πρώτως σφαγὲν, ἀλλὰ τὸ εὐγενές. καὶ τὰ μὲν τῆς ἐννοίας ταυτί, τὰ δὲ τῆς ἱστορίας ἔχουσιν οὕτως. Ἀχιλλεὺς ἐρασθεὶς Πολυξένης, καὶ δι' αὐτὴν ἐν τῷ τοῦ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος ἀναιρεθεὶς ναῷ, μετὰ τὴν τῆς Ἰλίου πόρθησιν, [4] ἠτήσατο καθ' ὕπνους τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων, σφαγιασθῆναι αὐτῷ τὴν Πολυξένην, ὡς καὶ μετὰ θάνατον ἐρῶν αὐτῆς. ἣν οἱ ἥρωες τῷ τάφῳ αὐτοῦ διὰ Νεοπτολέμου, τοῦ παιδὸς ἐκείνου, σφαγιάζουσιν, ὡς Εὐριπίδης ἐν Ἑκάβῃ φησίν. ὁ δὲ [5] Φλαύιος Φιλόστρατος μόνην τὴν Πολυξένην φησὶν ἐξελθεῖν, τῆς Τροίας ἔτι μὴ πορθηθείσης, καὶ ἀποσφάξαι αὐτὴν ἐπὶ τῷ τάφῳ αὐτοῦ, πόθῳ τε κατεχομένην τοῦ ἥρωος, καὶ δικαίως λογισαμένην, ὡς οὐκ ἔτι ἑτέρου τοιούτου συμμαρτήσει νυμφίου. Ἶφιν, τὴν Ἰφιγένειαν λέγει τις, καὶ τρεῖς συλλαβὰς ἀφ' ἑνὸς ἐκκόπτων ὀνόματος, πῶς ἂν συναθλοίη τοῖς στιχουργήμασι.

326. Ποιμανδρία.] πόλις Βοιωτίας, ἡ καὶ Τάναγρα καλουμένη, ἔνθα ἄριστοι βόες. Στεφηφόρον.] στεφανηφόρον εἶπεν, ὅτι ἐστεφάνουν καὶ ἄνθεσιν ἔπαττον τοὺς θυομένους.

328. Τριπάτρῳ.] ἐπὶ μὲν Ὠρίωνος, ὃν καὶ Κανδάονα Βοιωτοὶ [6] καλοῦσιν, ὅτι τρεῖς [7] Κολωνίαν ἔχων γυναῖκα, ἅπαντες ἐπίσχαν. ποτὲ γοῦν Ζεὺς, καὶ Ποσειδῶν, καὶ Ἀπόλλων τῷ Τρεῖ τούτῳ ἐπιξενωθέντες, καὶ ὃς βοῦν θύσας, αὐτοὺς ὑπεδέξατο, οἱ δ' ἔφασαν αἰτεῖν αὐτὸν ὃ βούλοιτο. ὡς δὲ παιδίον αὐτῷ γενέσθαι ἠτήσατο, οἱ δὲ εἰς τὴν σφαγεῖσαν βοὸς βύρσαν ἐνούρησαν, καὶ ἐξ αὐτοῦ ὁ Ὠρίων ἐγένετο, Οὐρίων κληθεὶς, ὡς ἐκ τοῦ οὔρου τεχθεὶς, ὅθεν καὶ τρίπατρον τοῦτον καλεῖ. τὸ δὲ Ὠρίωνος ξίφος ὁ Διομήδης εἶχεν. Ἐπὶ δὲ Νεοπτολέμου, τριπάτρῳ φασγάνῳ, τῷ τριδυνάστῳ λέγει. Ἥφαιστος γὰρ Πηλεῖ τοῦτο πρῶτον ἐχαρίσατο, Πηλεὺς δὲ Ἀχιλλεῖ, ἐξ Ἀχιλλέως δὲ τοῦτο Νεοπτόλεμος διεδέξατο. Κανδάονος * δὲ * νῦν λέγει τοῦ Ἄρεος.

329. Πρωτόσφακτον.] ἐπὶ Ἰφιγενείας, ὅτι ἐν Αὐλίδι περὶ τὸν Εὔριπον τοὺς πρώτους ὅρκους ποιοῦντες οἱ Ἕλληνες, ἀνεῖλον αὐτήν· καὶ τοῦτο ψευδές ἐστι, πρῶτοι γὰρ ὅρκοι † δὴ Ἑλλήνων ἐν τῇ Σπάρτῃ γεγόνασιν, ὡς καὶ ὁ Λυκόφρων † οὕτως εἶπε, δεύτεροι δὲ οὗτοι ἐν τῇ Αὐλίδι, ὁπότε καὶ τὰ περὶ τὸν δράκοντα [8] ἰδόντες, ὅρκον τὸ δευτερεῦχον ἄρσαντες ζυγὸν, στέρξαι περιμνοῦντες ὠλέναις πλάτην. Ἐπὶ δὲ Πολυξένης πρωτόσφακτον λέγεται, κατὰ μὲν τοὺς λοιποὺς, παρ' ὅσον προεσφάγη αὐτῆς [9] Ἀχιλλεὺς, εἰς ὅρκον ἐλθὼν τοῖς Τρωσί. καὶ ταῦτα μὲν οἱ λοιποί, ἐγὼ δὲ ἐπ' ἀμφοτέρων πρωτόσφακτον ὅρκιον, τὸ ἐκ πρώτης καὶ εὐγενοῦς ῥίζης σφαγιασθὲν θῦμα χάριν τῶν ὅρκων φημί.

330. Σὲ δ' ἀμφὶ κοίλην.] σὲ δὲ, τὴν πρέσβειραν Ἑκάβην, ἢ, σὲ δὲ, ὦ πρέσβυ Ἑκάβη, λοιδοροῦσαν καὶ καταρωμένην τῶν Ἑλλήνων, αἰχμάλωτον καὶ αἰχμαλωτισθεῖσαν, ἐν τῇ τοῦ δήμου ὠλένῃ λιθωθεῖσαν, κρύψει κυπάς τις καὶ ἱμάτιον ἐν ἐπομβρίᾳ τῶν χερμάδων * καὶ τῶν πετρῶν, * ἤτοι λιθωθήσῃ, καὶ οἷον περιβληθήσῃ τοῖς λίθοις, ὡς ἄλλῳ ἱματίῳ, ὅταν ἀλλάξῃ δομαῖον καὶ δέμας φασὶ Μαίρας καὶ κυνὸς, περὶ τὴν κοίλην ἠϊόνα τῶν Δολόγκων καὶ τῶν Θρᾳκῶν. τὰ δὲ περὶ τῆς καταλευσθείσης τῆς Ἑκάβης εἴπομεν. Ἠϊόνα, καὶ ἠόνα, αἰγιαλὸν ἐθέλεις γράφε, ἄπλαστος γὰρ ἐστὶν ὁ στίχος.

EMENDATIONES.

* Hoc addo ex Bar. & Grav. 1 Φθερεῖ posui, pro φθείρει idemque feci paulo post, ex Bar. & Grav. 2 Καὶ τοῦ Ἄρεος rescripsi ex iisdem pro καὶ Ὠρίωνος. Candaonem enim Martem appellatum putavit Scholiastes, ut patebit infra. 3 Ita emendavi hunc locum. τοῦ Ἄρεος ὃν εἴπομεν. ὁ Ἴφιδος λέγεται ὁ δεινὸς ἄρταμος &c. Impressi. τοῦ Ἄρεος ὃν εἴπομεν ὁ Ἴφιδος λέων. Ὁ δεινὸς ἄρταμος &c. Bar. τοῦ Ἄρεος ὃν εἴπομεν ὁ Ἴφιδος λέων ὁ δεινὸς ἄρταμος &c. Sold. 4 Pro ἠτήσατο, rescripsi ᾐτήσατο, annuente utroque MSS. Item τοὺς ἀρίστους, pro τῶν ἀρίστων. 5 Φλάβιος Bar. & Grav. Φλαύιος Sold. 6 Ita distinguo. καλοῦσιν. ὅτι Τρωὸς Impressi. καλοῦσιν ὅτι Τρωὸς Bar. 7 Κολωνὶς MSS. omnes. * Ex Grav. 8 Ita emendavi hunc locum ἰδόντες ὅρκον τὸ δευτερεῦχον ἄρσαντες, ζυγὸν δὲ στέρξαι περιμνοῦντες &c. Impressi. ἄρσαντες ζυγὸν, στέρξαι περιμνοῦντες Bar. & Grav. ἄρσαντες τὸ ζυγὸν, στέρξαι περιμνοῦντες Sold. 9 Ἀχιλλεὺς εἰς ὅρκον ἐλθὼν τοῖς Τρωσὶ Bar. & Grav. Ἀχιλλεὺς εἰς ὅρκον ἐλθὼν τοῖς Τρωσὶ Sold. Ἀχιλλεὺς καὶ εἰς ὅρκον ἐλθὼν τοῖς Τρωσὶ Impressi. ubi, ut constaret sensus, conjunctionem καὶ delevi. Vult enim Tzetzes, Achillem cæsum esse, quando fœdera cum Trojanis feriret. * Ex Sold. † Δὲ Ἑλλήνων Grav. quod forte rectius. Deinde οὕτος, ῥητῶς eodem præeunte legi velim.

Μαίρας ὅταν [a] φαιδρὸν ἀλλάξῃς δομήν.	Quando Mæræ fuſcum corpus permutaris.
Ὁ δ' ἀμφὶ τύμβῳ [b] τ' Ἀγαμέμνονος δαμείς,	At ille juxta Agamemnonis aram domitus,
Κρηπῖδα [c] πηγῷ νέρθε χαλλυνεῖ πλόκῳ,	Solum cana verret cæſarie,
Ὁ πρὸς [d] καλύπτρης τῆς ὁμαίμονος τάλας	Qui flammeo Sororis miſer
Ὠνητὸς αἰθαλωτὸν [e] ἐς πάτραν μολών,	Redemtus, combuſtam rediit in patriam,
Τὸ πρὶν [f] δ' ἀμυδρὸν [g] οὔνομ' ἀϊστώσας σκότῳ·	Antiquo nomine obſcuro tenebris deleto:
Ὅταν χέλυδρος πυρσὸν ὠμόθρεξ βαρύν,	Quando Chelydrus horripilus, venditor
Ἀπεμπολητὴς τῆς φυταλμίας χθονὸς	Altricis terræ, face accenſa
Φλέξας, τὸν ὠδίνοντα [h] μορμωτὸν λόχον	Gravi, gravidum terribili cohorte
Ἀναψαλάξῃ, γαστρὸς ἑλκύσας ζυγά,	Pertundet, ventris extrahens compages,
Τῆς Σισυφείας [i] δ' ἀγκύλης λαμπουρίδος	Et Siſyphiæ Vulpeculæ aſtutæ
[k] Λάμψῃ κακὸν φρύκτωρον [l] αὐτανέψιος,	Conſobrinus malam lucebit tedam,

VARIANTES LECTIONES.

a Φαιργὸν al. b Τ'ἀγαμέμνονος una voce al. c Πηγῷ Seld. d Καλλύπτρης Bar. e Εἰς πάτραν Bar. Quinetiam in Scholiis πάτραν habet Seld. f Δ' abeſt in Seld. g Οὔνομ' Bar. h Μορμωτὸν al. i Δ' ἀγκύλης Bar. k Λάμψει al. l Αὐτανέψιος Seld.

334. Μαίρας.] νῦν ὁ κύων, ἀπὸ μιᾶς τῶν κυνῶν τοῦ Ὠρίωνος Μαίρας καλουμένης. κυρίως δὲ μαῖρα λέγεται, ἡ λευκομέλαινα αἴξ.

335. Ὁ δ' ἀμφὶ τύμβῳ.] ὁ δὲ τάλας, ἤγουν Πρίαμος, ὁ μολὼν ὠνητὸς εἰς τὴν αἰθαλωτὸν κατακαυθεῖσαν πάτραν ὑφ' Ἡρακλέους, ὠνητὸς δὲ περὶ τὴν καλύπτραν τῆς αὐτοῦ ἀδελφῆς Ἡσιόνης, ἀϊστώσας καὶ ἀφανίσας ἐν σκότῳ τὸ πρὶν ἀμυδρὸν ὄνομα. Ποδάρκης γὰρ πρότερον ἐκαλεῖτο, τῇ δὲ καλύπτρᾳ ἐξωνηθεὶς, Πρίαμος μετεκλήθη. οὗτος ἀμφὶ τύμβῳ καὶ ναῷ τοῦ Ἀγαμέμνονος Διὸς, ἤτοι τοῦ Ἑρκείου Διὸς, δαμασθεὶς, τὴν κρηπῖδα καὶ τὴν βάσιν τοῦ ναοῦ, ἐν πηγῷ καὶ λευκῷ πλόκῳ χαλλυνεῖ καὶ κοσμήσει ἀμφὶ τύμβῳ. ὁ Πρίαμος γὰρ ἐν τῷ τοῦ Ἑρκείου Διὸς ναῷ καταφυγὼν, ὑπὸ Νεοπτολέμου ἀνῃρέθη, ὅτι καὶ Ἀχιλλεὺς ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐν τῷ τοῦ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος ναῷ ἀνῃρέθη. Ἀγαμέμνων δὲ Ζεὺς ἐν Λακεδαίμονι, ἀλλ' οὐκ ἐν Τροίᾳ ἐτιμᾶτο.

336. Πηγῷ.] τῷ μέλανι, καὶ [1] εὐτραφεῖ ἀλλαχοῦ, νῦν δὲ τῷ λευκῷ.

337. Ὁ πρὸς καλύπτρης.] Ἡσιόνη, ὡς ἔφην καὶ πρόσθεν, ὑφ' Ἡρακλέους πορθηθείσης τῆς Τροίας, ἤγετο αἰχμάλωτος σὺν τῷ αὐτῆς ἀδελφῷ Πριάμῳ, Ποδάρκει τότε καλουμένῳ. δοῦσα δὲ τὴν χρυσῆν ἑαυτῆς καλύπτραν, ἐπρίατο τοῦτον, ὅθεν ἐκλήθη καὶ Πρίαμος, καὶ κατέλιπεν αὐτὸν ἐν τῇ Τροίᾳ, νομίσασα ἐξωνηθῆναι ὑπ' αὐτοῦ, ὅπερ καὶ γέγονεν. αὕτη δὲ τότε ἐν τῇ ὑφ' Ἡρακλέους αἰχμαλωσίᾳ ἐδόθη τῷ Τελαμῶνι, ἐξ ἧς ὁ Τεῦκρος ἐγεννήθη.

338. Αἰθαλωτόν.] ἀντὶ τοῦ αἰθαλωτὴν πάτραν. γινώσκεις ἀκριβῶς, πῶς ἡ Τροία πορθηθεῖσα ὑφ' Ἡρακλέους ἐκαύθη.

339. Τὸ πρὶν ἀμυδρόν.] ὁ στίχος οὗτος ἰαμβικὸς τραγικός ἐστιν, ἐν τῇ δ' [*] χώρᾳ [*] ἀνάπαιστον ἔχων.

340. Ὅταν χέλυδρος.] φασὶ τὸν Ἀντήνορα προδοῦναι τὴν Τροίαν τοῖς Ἕλλησιν, ἐπὶ μισθῷ τὸ μέρος ταύτης βασιλείας. ὅθεν καὶ τὸν Δούρειον ἵππον κατασκευάσαντες, καὶ τοὺς ἀρίστους αὐτῶν ἐμβαλόντες, προσποιούμενοι φυγὴν, ἦλθον ἐπὶ τὴν Τένεδον. τῶν δὲ Τρώων ἄλλοι μὲν προσδοκήσαντες δόλον εἶναι, ἄλλοι δὲ παρὰ θεῶν σταλῆναι, κελεύουσιν αὐτὸν τοξευθῆναι, καὶ τοξεύσαντες αὐτόν, ἄγουσιν ἔνδον τῆς Τροίας. Ἀντήνωρ δὲ φανὸν ἀνάπτων τοῖς Ἕλλησι, καὶ τὰ ὑπογάστρια τοῦ ἵππου ἀνοίγει· καὶ οἱ ἄριστοι, οἱ ἐν τῷ ἵππῳ, ἐν νυκτὶ ἀνοίξαντες τὰς τῆς Τροίας πύλας, ἔνδον εἰσάγουσι τοὺς Ἕλληνας, καὶ τοιοῦτον τρόπον ἡ Τροία κρατεῖται. Ὁ δὲ νοῦς τοιοῦτος· Ὅταν ὁ Ἀντήνωρ, ὁ προδότης τῆς πατρίδος, βαρὺν πυρσὸν ἀνάψας εἰς σημεῖον τοῖς Ἕλλησι, τὸν Δούρειον ἵππον ἀνοίξῃ, τὸν ὠδίνοντα καὶ γεννῶντα τὸν φοβερὸν λόχον, ἤτοι τοὺς Ἕλληνας, τῆς γαστρὸς αὐτοῦ τὴν θύραν ἀνοίξας. Τὸ δὲ ἑξῆς οὕτως· Ὁ δὲ Πρίαμος ἀναιρεθήσεται, ὅταν ὁ χέλυδρος, ἤτοι ὁ γεραιὸς Ἀντήνωρ τὸ καὶ τὸ ποιῇ· χέλυδρος δὲ ἐστιν ἡ θαλασσία χελώνη. [2] ὡς τραχύδερμον διὰ τὸ γῆρας, χέλυδρον τὸν Ἀντήνορα λέγει. σύγγαμβρος δὲ ἦν ὁ οὗτος Πριάμου, ἔχων γυναῖκα [3] τὴν Ἑκάβης ἀδελφὴν Θεανώ.

344. Τῆς Σισυφείας.] ὁ Ὀδυσσεὺς υἱὸς λέγεται εἶναι Σισύφου. Αὐτόλυκος γὰρ ἐξ Ἀμφιθέας Αἴσιμον, καὶ Ἀντίκλειαν γεννᾷ, ἥτις Ἀντίκλεια ὑπὸ Σισύφου διεπαρθενεύθη οὕτω· Ὁ Αὐτόλυκος κλεπτοσύνῃ πάντας ὑπερέβαλλε, κλέπτων γὰρ πάντων ἵππους τε, καὶ βόας, καὶ ποίμνια, τὰς σφραγῖδας αὐτῶν μετεποίει, καὶ ἐλάνθανε τοὺς δεσπότας αὐτῶν, ὥς φησι καὶ Ἡσίοδος,

Πάντα γὰρ ὅσσα λάβεσκεν, ἀΐδηλα πάντα τίθεσκε,

Σίσυφος δὲ μονογράμμῳ τυπώματι τὸ τούτου ὄνομα ἐγχαράττων ἐν τοῖς ἑαυτοῦ ζώων ὁπλαῖς καὶ χηλαῖς, ἐπεγίνωσκεν· Αὐτόλυκος δὲ ἀφελόμενος καὶ τῶν τούτου ζώων τινὰ, τὰς σφραγῖδας μετεποίει· ὡς δὲ καὶ οὕτω λαθεῖν οὐκ ἴσχυσε τὸν Σίσυφον, φίλον αὐτὸν ποιεῖται. ὁ δὲ λάθρα τῇ αὐτοῦ μιγεὶς θυγατρὶ Ἀντικλείᾳ, ἐγκύμονα ποιεῖ τὸν Ὀδυσσέα. ὕστερον δὲ αὐτὴν ἔγημεν ὁ Λαέρτης. Αἴσιμος δὲ, ὁ Ἀντικλείας ἀδελφὸς,

EMENDATIONES.

1 Εὐτραφεῖ reſcripſi, pro εὐτραχεῖ, ex omnibus MSS. Πηγὸς enim interdum dicitur εὐτραφὴς, ut annotant Grammatici: Πηγὸς, εὐτραφής. Suidas Πηγός, σημαίνει δύο, τὸ εὔπαγές, καὶ εὐτραφῆ. σημαίνει καὶ τὸ μέλαν Etymolog. [*] Ex Grav. 2 Ita emendavi hunc locum ex Bar. ὡς τραχύδερμον δὲ, διὰ τὸ γῆρας, χέλυδρον καὶ τὸν Ἀντήνορα λέγει Impreſſ. ὡς τραχύδερμον δὲ, διὰ τὸ γῆρας χέλυδρον καὶ τὸν Ἀντήνορα λέγουσι Seld. Noſtræ lectioni nihil deeſt, niſi forte particulam δὲ poſt τραχύδερμον addendam putes. 3 Τὴν Ἑκάβης lego cum MSS. Codd. potius, quam τῆς Ἑκάβης cum Impreſſ.

Τοῖς εἰς στενὴν Λεύκοφρυν ἐκπεπλευκόσι,
Καὶ παιδοβρῶτος Πόρκεως νήσους διπλᾶς.
[a] Ἐγὼ δ' ἡ τλήμων, ἡ γάμοις ἀρνουμένη,
Ἐν παρθενῶνος λαΐνου τυκίσμασιν,
Ἀνις τεράμνων, εἰς ἀνώροφον στέγην
Εἱρκτῆς [b] ἀλιβδήσασα λυγαίας δέμας·
Ἡ τὸν [c] Θοραῖον, Πτῷον, Ὡρίτην θεόν,
[d] Λίπτοντα λέκτρων ἐκβαλοῦσα δεμνίων,
Ὡς δὴ κορείαν ἄφθιτον [e] πεπαμένη

Ad anguſtam advectis Leucophryn,
Et puerivori ſerpentis Inſulas duas.
Ego verò miſera, quæ, recuſatis nuptiis,
In thalami ſaxei ſtructuris,
Carens cenaculis, in expertem tecti domum
Carceris obſcuri corpus immerſi:
Quæque Genitalem, Ptoum, Horarium Deum,
Cubilium cupidum lectis excuſſi,
Tanquam virginitatem ſortita æternam

VARIANTES LECTIONES.

a Ἐγὼ δὲ τλήμων Seld. b Ἀλιβδύσασα al. ἀλιβδήσασα Seld. Euſtath. in Iliad. α'. aliique. c Θοραῖον Bar. d Λίπτοντ' ἀλέκτρων Seld. aliique. e Al. πεπαμμένη.

[1] Σίνωνα φησί. ὃς αἰκισάμενος ἑαυτόν, πλησίον τοῦ Δουρείου ἵππου ἐκάθητο. οἱ δὲ Ἕλληνες, ὥς φησι Τρυφιόδωρος,

Πὰρ δ' ἴδιον [2] πηξῆσιν ἐνὶ κλισίῃσι βαλόντες,

πρὸς Τένεδον κατῆραν, καὶ τὰς Καλύδνας νήσους, οὔσας πρὸ τῆς Τροίας ἀφ' ὧν νήσων δύο δράκοντες [3] διανηξάμενοι, Πόρκης τε καὶ Χαρίβοια, τὸν παῖδα τοῦ Λαοκόωντος ἀνεῖλον, μέσον παντὸς τοῦ λαοῦ, ὅτι τῷ δόρατι βαλεῖν τὸν Δούρειον ἵππον ἐτόλμησε. καὶ ταῦτα μὲν μικρὸν ὕστερον. τότε δὲ τῶν Τρώων κατελθόντων, καὶ ἀπατηθέντων δόλοις τοῦ Σίνωνος, καὶ ἑλκυσάντων τοῦτον εἰς τὴν πόλιν, καὶ μέθῃ, καὶ χαρᾷ, καὶ ὕπνῳ συσχεθέντων, αὐτὸς ὁ Σίνων, ὡς ἦν αὐτῷ συντεθειμένος, φρυκτὸν ὑποδείξας τοῖς Ἕλλησιν, ὡς ὁ Λέσχης φησίν,

Ἠνίκα νὺξ μὲν ἔην μέσση, λαμπρὰ δ' ἐπέτελλε σελήνη, προσκαλεῖται αὐτοὺς διὰ τοῦ φρυκτοῦ εἰς τὴν Τροίαν, καὶ οὕτως εἷλον αὐτήν. Λαμπτηρίδος.] Λαμπουρίς, εἶδος ἀλώπεκος, ἐχούσης λευκὴν οὐράν. νῦν τὸν Ὀδυσσέα λέγει, διὰ τὸ πανοῦργον, ὁ γὰρ Σίνων ἀνεψιός, ἤτοι ἐξάδελφος, ἦν τοῦ Ὀδυσσέως· καὶ γὰρ Αἰσίμου ἦν υἱός, Αἴσιμος δὲ καὶ Ἀντίκλεια ἀδελφοί, παῖδες Αὐτολύκου.

346. [4] Στενήν.] λέγει τὴν Τένεδον. οὕτω γὰρ ἐκαλεῖτο πρὶν ἢ δέδοται τοῖς στενοῖς μέρεσι τοῦ Ἑλλησπόντου κεῖται.

347. Παιδοβρῶτος Πόρκεως νήσους.] τὰς Καλύδνας λέγει, ἐξ ὧν πλεύσας ὁ Πόρκης ὄφις, καὶ ἡ Χαρίβοια, τὸν Λαοκόωντος παῖδα ἀνεῖλον ἐν τῷ τοῦ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος ναῷ. ὁ δὲ Λαοκόων Ποσειδῶνος ἦν ἱερεύς, υἱὸς δὲ Ἀντήνορος. τοῦτο δὲ γέγονε σημεῖον τῆς Ἰλίου ἁλώσεως.

348. Ἐγὼ δὲ ἡ τλήμων ἡ ἀρνησαμένη τὴν Ἀπόλλωνος συνουσίαν, ὡς πιθοῦσα ἔχειν τὴν παρθενίαν ἄφθαρτον κατὰ ζῆλον τῆς Ἀθηνᾶς, τῆς τοιᾶσδε, * καὶ τοιᾶσδε, * δεθεῖσα τῆς φυλακῆς τῆς σκοτεινῆς συγκλείσασα τὸ δέμας, τότε βιαίως ἢ φάσκω ἐγώ, ὁ οἶκος καὶ ἄμπυλος ἑλκυσθήσομαι· ὡς μὲν φάσκω, [5] πρὸς τέρψιν, ἤτοι γυναῖκα, συνουσίαν· ὡς δὲ οἶκος καὶ ἄμπυλος, γαμφαῖσι καὶ σιαγόσιν ἁρπαῖς, ἤγουν δρεπανικαῖς, ἡ ἅρπη καὶ δρεπάνης.

349. Παρθενῶνος λαΐνου τυκίσμασι.] τυκίσμασι, κατασκευάσμασι. τύκος γάρ, σιδηροῦν ἐργαλεῖον τεκτονικόν, ᾧ τοὺς λίθους πελεκῶσι, καὶ ἀποξέουσι.

350. Ἀνις.] κυρίως μὲν ὁ ἐστερημένος δυνάμεως, καταχρηστικῶς δέ, καὶ πᾶς ὁ ἐστερημένος. Ἀνις τεράμνων.] ἐστερημένη ξυλίνων στεγῶν· * τέραμνα γάρ, τὰ ξύλινα στέγη λέγονται. * ὁ γὰρ Πρίαμος λίθινον οἶκον πυραμοειδῆ ἐποίησε, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὴν διὰ τὸ δοκεῖν μαίνεσθαι, ἢ καὶ διὰ τὸ θυγατέρας αὐτοῦ εἶναι, μὴ ἀχρειοῦσθαι, ὡς παρακίπτουσαν. ὅθεν ἐστερημένην τεράμνων εἶπε, καὶ ἀνώροφον στέγην, ὡς μὴ οὖσαν ξυλόστεγον, ἐναντίως φάσκων [6] Ὁμήρῳ· ἐκεῖνος γὰρ μᾶλλον στεγίας καὶ [7] εὐστέγους καὶ ἀνωρόφους θαλάμους τοὺς λιθοστεγεῖς λέγει, γράφων ταυτί,

Δώδεκ' ἔσαν θάλαμοι τέγεοι ξεστοῖο λίθοιο.

καὶ πᾶς ὁ φρονῶν ὁμοίως Ὁμήρῳ τοῦτο φησίν. Ἀλιβδήσασα.] κυρίως λέγεται τὸ ἐν θαλάσσῃ βυθισθῆναι, κατὰ [8] τροπὴν τοῦ δύνοντος εἰς δίχονον, ἤτοι ἀλλ δύσαι· καὶ Καλλίμαχος, Αἱ νῆες ἀλιβδύουσι· καταχρηστικῶς καὶ τὸ ὅπως δήποτε συγκρυβῆναι.

351. Λυγαίας.] σκοτεινῆς, λύγη γὰρ ἡ νύξ.

352. Θοραῖον.] τὸν σπερματικὸν καὶ γεννητικόν· ὁ αὐτὸς γάρ ἐστι τῷ ἡλίῳ· πάντα δὲ ὁ ἥλιος γεννᾷ, καὶ τρέφει, ὡς καὶ Σοφοκλῆς φησί,

[9] Τὴν πάντα γῆν βόσκουσαν ἡλίου φλόγα.

Πτῷον.] ἀπὸ τοῦ ἐκφοβήσαντος τὸν χοῖρον. Ὡρίτην] τὸν αὐτὸν ἥλιον· ἔαρ * γάρ, καὶ * θέρος, καὶ αἱ λοιπαὶ τῶν ὡρῶν δι' αὐτοῦ ἀποτελοῦνται. ταῦτα δὲ πάντα μυθικῶς λέγει. Τὰ τρία δὲ Ἀπόλλωνος ἐπώνυμα.

353. [10] Λίπτοντα.] ἐπιθυμοῦντα. Τινὲς ἀλέκτρων δεμνίων λέγουσιν, ἐκλαμβάνοντες τῶν ἀχράντων. [11] ἡ δὲ ἱστορία, ὅτι ἠράσθη αὐτῆς ὁ Ἀπόλλων, καὶ ἤθελεν αὐτῇ συμμιγῆναι, δῶρον· τὴν δὲ μὴ πεισθεῖσαν, μηνίσας αὐτῇ τῷ λοιπῷ χρόνῳ, ἐποίησεν αὐτὴν μαντευομένην μὴ πιστεύεσθαι, ὡς καὶ αὐτὴ λέγει κάτω,

Πίστιν γὰρ ἡμῖν [12] Λεψιεὺς ἐνόσφισεν.

354. Πεπαμένη.] πῶ, τὸ κτῶμαι, πάσω, πέπακα, πεπαμένη· ὅθεν ἐν μ γραπτέον, κἂν οἱ μεταγραφεῖς, οὐκ οἶδ' ὅ, τι παθόντες, δύο μμ γράφουσι.

EMENDATIONES.

1 Σίνωνα malui cum Bar. quam Σίννωνα, quod habent Impreſſ. & Seld. Sinon enim, & non Sinnon, vulgo dicitur, qui Græcis ad Tenedum avectis redeundi ſignum, accenſo igne, dedit. 2 Πηκτῇσιν, pro σκηνῇσιν, ex Bar. & Grav. πήγνυσθαι enim potius quam σκηνοῦσθαι dicuntur tentoria. 3 Διανηξάμενοι reſcripſi, pro διανηξάμενοι. 4 Hæc uſque ad παιδοβρῶτος deſunt in omnibus MSS. eorumque loco ſubſtituitur hoc. Ἀνώροφον.] Τένεδον. καὶ ἑξῆς. * Ex Bar. & Grav. 5 Πρὸς τέρψιν. ἤτοι γυναῖκα repoſui, pro πρὸς γέρψιν, ἤτοι γαῖαν, ex utroque MSS. * Ex Bar. & Grav. 6 Ὁμήρῳ, pro Ὅμηρος, ex omnibus MSS. 7 Εὐστέγους repoſui ex Seld. ſenſu id exigente. ἀστέγους Impreſſ. εὐστέγεις Bar. & Grav. 8 Τροπήν, pro τρόπον, ex Seld. 9 Τὰ πάντα γῆν Bar. Τὴν πάντα γῆν Seld. 10 Sic lego, ex fide utriuſque MSS. cum prius ſcriptum eſſet, Λίπτοντα.] ἐπιθυμοῦντα. Ἀλέκτρων.] τινὲς δεμνίων λέγουσιν. errore manifeſto. 11 Ita emendo hunc locum ex Seld. Vult Scholiaſtes, hiſtoriam, qua fertur Apollinem amaſſe Caſſandram, ejuſque concubitum petiiſſe, manifeſtam & notam eſſe. At Impreſſ. legunt, Ἡ δὲ ἱστορία. ὅτι ἠράσθη αὐτῆς ὁ Ἀπόλλων, καὶ ἤθελεν αὐτῇ συμμιγῆναι δῆλον ubi indiſtincte proferendo, & ι ſubſcribendo voci δῆλον, ſenſus perturbatur; eumque non videtur intellexiſſe, qui Baroccianum Codicem exaravit, utpote qui ſcripſerit ἐν δήλῳ· quod etiam factum eſt in Grav. 12 Λεψιεύς, pro Λεψιεύς, Lepſieus enim Apollo dicetur infra.

355. Παλ-

Πρὸς [a] γῆρας ἄκρον, Παλλάδος ζηλώμασι,	Ad summam usque senectutem, exemplo Palladis
Τῆς μισονύμφου, Λαφρίας, Πυλαίτιδος.	Innuptæ, Laphriæ, Janitricis:
Τῆμος βιαίως φάσσα πρὸς τόργου λέχος	Tunc violenter palumba ad Accipitris lectum,
Γαμφαῖσιν [b] ἅρπαις οἰνὰς [c] ἑλκυσθήσομαι,	Faucibus harpes columba raptabor,
Η πολλὰ δὴ Βούδειαν, Αἴθυιαν, Κόρην	Multum Budæam, Fulicam, Virginem
Αρωγὸν [d] αὐδάξασα, ταῤῥόθον γάμων,	Vindicem invocans, depultricem nuptiarum.

VARIANTES LECTIONES.

[a] Al. πατρὸς γῆρας. [b] Al. ἅρπαις. [c] Ελκυσθήσομαι al. [d] Αὐδάξουσα Sold.

355. Παλλάδος ζηλώμασι.] ἐν τῷ ζήλῳ τῆς Ἀθηνᾶς. [*] Παλλὰς δὲ, ἡ Ἀθηνᾶ, ἢ παρὰ τὸ πάλλειν τὰ ὅπλα· πολεμικὴ γὰρ, καὶ ἐν τῷ γεννᾶσθαι ὑπὸ τῆς Διὸς κεφαλῆς ἐξέθορε τὰ ὅπλα κινοῦσα. ἢ παρὰ τὸ παλλομένην τὴν Διονύσου καρδίαν ἀνενεγκεῖν τῷ Διΐ. Διόνυσον γὰρ, τὸν καὶ Ζαγρέα καλούμενον, υἱὸν Διὸς καὶ Περσεφόνης ὑπάρχοντα, μελιστὸν οἱ Τιτᾶνες ἐσπάραξαν, ἡ δὲ καρδίαν ἔτι παλλομένην ἀνήνεγκεν. ἢ ὅτι ἐν τῇ συμβολῇ τῆς μάχης [*] τῶν γιγάντων [*] καὶ τῶν θεῶν Πάλλαντα, ἕνα τῶν γιγάντων, ἀνεῖλεν ἡ Πάλλαντα, τὸν ἴδιον πατέρα, πτερωτὸν ὑπάρχοντα, καὶ βιάζοντα ταύτην, ὡς θέλοντα συγγενέσθαι, ἡ δὲ παρθενίαν τιμῶσα τοῦτον ἀνεῖλε, καὶ τὸ δέρμα αὐτοῦ ὡς αἰγίδα περιεβάλλετο, καὶ τὰ πτερὰ τούτου τοῖς ποσὶ ταύτης προσήρμοσεν. ὅθεν αὐτὴν ἱπποποίησαν Ελληνες, καθάπερ καὶ τὴν πολεμικωτάτην Ἀθηνᾶν, [1] Ιτωνίου μὲν ὑπάρχουσαν θυγατέρα, [2] Ιοδάμας δὲ ἀδελφὴν, ἣν [3] Ιοδάμαν ἀντιπολεμοῦσαν ἀνεῖλεν, ὥς φησι Σιμωνίδης ὁ [4] γενεαλόγος,

Παλλάδες κορυφῆσιν ἐθάμβεον, εἰσορόωσαι
Εργον Ἀθηναίης [5] Ιτωνίδος, ἠδὲ καὶ αὐτοὺς
Ηρωας χείρεσσιν ἐπιπραδίοντας ἐρετμά.

Φερεκύδης δὲ Παλλάδια λέγει, τὰ ἀχειροποίητα μορφώματα, καὶ πᾶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ πρὸς γῆν παλλόμενον. καὶ τὸ Παλλάδιον δὲ τῆς Ἀθηνᾶς τοιοῦτο ἦν, τρίπηχυ ξύλινον ἐξ οὐρανοῦ κατασκήψαν ἐν Πεσσινοῦντι τῆς Φρυγίας, ὅθεν Διδυμαῖος καὶ Δῖον τὸν τόπον κληθῆναι φασίν. ἕτερος δέ τις ἱστορικὸς οὕτω λέγει τὸν τόπον κληθῆναι, ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐκεῖ πεσεῖν ἐν τῇ συμβολῇ τοῦ πολέμου, ὁπότε διὰ τὴν ἁρπαγὴν Γανυμήδους ἐμάχοντο Τάνταλος ὁ ἐραστὴς Γανυμήδους, καὶ Ιλος ὁ ἀδελφός. Ιωάννης δὲ ὁ Αντιοχεύς οὐκ ἐξ οὐρανοῦ λέγει πεσεῖν τὸ Παλλάδιον· Ασιον δέ τινα φιλόσοφον μαθηματικὸν τοῦτο ποιῆσαι [6] ὡροσκοπήσει καλλίστη, εἰς τὸ ἀπόρθητον εἶναι τὴν πόλιν ἐκείνην, [7] ἔνθα ἂν τοῦτο μένῃ πεφυλαγμένον καὶ ἄσυλον· χαρίσασθαι δὲ τὸ τοιοῦτο Παλλάδιον τῷ Τρωΐ. τὰς δὲ ἀλληγορίας, καὶ τὸ ἔτι ἐπεκτείνειν τὴν ἱστορίαν, ἐατέον· οὐδὲ γὰρ, ὡς πολλάκις ἔφην, μυθικὰς γράφω. Απολλόδωρος δὲ λέγει, μετὰ τὸ κτίσαι Ιλον τὴν Ιλιον, τῇ βοῒ ἀκολουθήσαντα, αὐξάμενον ἰδεῖν [8] σημεῖον, καὶ τότε πεσεῖν τὸ Παλλάδιον, ὃ τρίπηχυ ἦν τῷ μεγέθει, τοῖς δὲ ποσὶ συμβεβηκός, τῇ δεξιᾷ δόρυ ἔχον, λαιᾷ δὲ ἠλακάτην, καὶ ἄτρακτον. φασὶ γὰρ Ἀθηνᾶν παρὰ τῷ Τρίτωνος τραφῆναι, οὗ θυγάτηρ ἦν Παλλάς· [9] ἀμφοτέρας δὲ ἀσκούσας τὰ κατὰ πόλεμον, εἰς φιλονεικίαν ἐλθεῖν· μελλούσης δὲ πλήσσειν τῆς Παλλάδος, φοβηθεὶς ὁ Ζεὺς, ἀνέτεινε τὴν αἰγίδα. Παλλὰς δὲ ἀναβλέψασα πρὸς τὴν αἰγίδα, [10] τρωθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς, πίπτει. Ἀθηνᾶ δὲ περίλυπος ἐπ' αὐτῇ γενομένη, ξόανον ἐκείνης ὅμοιον κατασκευάσασα, περιέθετο τοῖς στέρνοις, ὃ λέγουσιν Αἰγίδα, καὶ ἐτίμα, ἱδρυσαμένη παρὰ τῷ Διΐ. ὕστερον δὲ Ηλέκτρα [11] τούτῳ προσεγγίσασα, ἔῤῥιψε πρὸς τὴν Ιλιον.

356. Μισονύμφου.] [12] τοῦτο δῆλον, ὅτι ἡ τιμῶσα παρθενίαν, τὰς νυμφευθείσας μισεῖ. Διαφέρει δὲ παρθένος, ἡ καὶ κόρη, καὶ νεᾶνις λεγομένη, πρὸς νύμφην, γυναῖκα, καὶ γραῦν. Παρθένος μὲν γάρ ἐστιν, ἡ μὴ γευσαμένη συνουσίας ἀνδρός. Νύμφη δὲ, ἡ νεωστὶ συζυγεῖσα, μήπω δὲ τετοκυῖα. Γυνὴ δὲ, ἡ γονῆς δεχθεῖσα, καὶ τίκτουσα. Γραῦς δὲ, ἡ διαφθαρεῖσα τὴν τίκτειν. Λαφρίας.] ἐπίθετον Ἀθηνᾶς, ἤτοι λαφυρία, ἡ ἄγουσα τὰ ἐκ τοῦ πολέμου λάφυρα, καὶ συγκοπῇ Λαφρία. [13] ὅμοιον δέ ἐστι τῷ ἀγέλεια, ἡ ἄγουσα λείαν. Πυλαίτιδος.] καὶ τοῦτο συμβολικῶς ἐπίθετον Ἀθηνᾶς. ἐν ταῖς πύλαις γὰρ αὐτὴν ἔγραφον τῶν πόλεων, καὶ οἰκιῶν, ὡς ἐν προπυλαίοις τὸν Αρεα· συμβολικωτέρως ὑποτιθέμενοι, [14] ὡς ἐν ταῖς πόλεσι, καὶ ταῖς οἰκίαις χρὴ συμβουλῆς καὶ φρονήσεως, ἐν τοῖς ἐκτὸς δὲ ὑπὲρ τούτων ἀμύνασθαι τοὺς πολεμίους.

357. Τὸ δὲ φάσσα, καὶ τόργος, εἶπε, καὶ ἅρπη, ἐξέθεν.

359, 360. Η πολλὰ αὐδάξασα καὶ ἐπικαλεσαμένη ἀρωγὸν ταῤῥόθον καὶ βοηθὸν, [15] τουτέστιν ἀποδιώκτειραν, τῶν ἐμῶν βιαίων γάμων, τῶν ἐκ τοῦ Λοκροῦ Αἴαντος, τὴν Κόρην, ἤτοι παρθένον, Ἀθηνᾶν, τὴν Βούδειαν, καὶ Αἴθυιαν. μυθικὴν δέ τινα δοκοῦντες οὕτοι Ἀθηνᾶν, ἐκείνης ἐπίθετα ταῦτα λέγουσιν. ἡ δὲ φρόνησις Ἀθηνᾶ ἐπίθετα ταῦτα κέκληται· Βούδεια γὰρ, ἡ φρόνησις, ὅτι τοὺς βόας ἀρότρῳ καὶ ζυγοῖς ὑπέδησε, καὶ τέμνει τὰς αὔλακας. Αἴθυια δὲ, ὅτι καὶ πλοῖα ἡ φρόνησις κατεσκεύασε, καὶ δίκην αἰθυιῶν ἐδίδαξε τοὺς ἀνθρώπους ναυτίλλεσθαι ἐπ' αὐτῶν, διαπεραιουμένους τὴν θάλασσαν. Αἴθυια δέ ἐστιν ὄρνεον θαλάσσιον ἄφθονον, εὐχερῶς ἁλισκόμενον· οἱ γὰρ παῖδες τὴν ἁλιείαν ἀφεῖν τῇ χειρὶ λαβόντες, πεζοὶ πρὸς τὴν θάλασσαν εἰσπλέουσιν, εἶτα ἐγγὺς, καὶ ἐγγύτερον, ἕως ἐπ' αὐταῖς αὐτῶν ταῖς χεῖρας ἐλθούσας ἀγρεύουσιν.

EMENDATIONES.

[*] Hoc addo ex Bar. Grav. & Phavorino, idque è cæteris excidisse contextus indicat. [1] Ιτωνίδος Bar. Grav & Phavorin. [2] Ιοδάμας Bar. Phavorin. Ιοδάμαντος Sold. [3] Ιοδόμας Sold. Phavorin. Ιόδαμος Bar. [4] Emendandus ex hoc loco Phavorinus, qui legit γενεαλόγος πασσάδες. ἐθάμβεον &c. Et alibi possemus, mutilatis istius Lexicographi locis quam plurimis, mederi, si tanti esset ejus Auctoris cura. Cum tamen is alium habuisse Codicem compertus sit, quam qui ad nos devenerit, hic illic, prout res exiget, textum Scholiast. nostri emendare conabimur, ex illa rudi indigestaque mole, tamquam ex stercore, gemmas colligentes. [5] Ιτωνίδος, pro Ιωνίδος, ex omnibus MSS. & Phavorino. [6] Ωροσκοπήσει καλλίστῃ Bar. Grav. & Phavorin. [7] Ita Sold. ἔνθα ἂν τοῦτο μένει Impressi. ἔνθα ἂν μένῃ τοῦτο Bar. idemque fere Phavorin. [8] Σημεῖον, pro σῆμα, ex utroque MSS. & Phavorino. [9] Ita restitui, ope Sold. ἀμφοτέρας δὲ ἀσκούσας τὰ κατὰ πόλεμον, εἰς φιλονεικίαν ἐλθεῖν Impressi. ἀμφοτέρας δὲ ἀσκούσας τὰ κατὰ πόλεμον, εἰς φιλονεικίαν ἐλθεῖν Bar. Grav. & Phavorin. [10] Comma posui post Ἀθηνᾶς. [11] Τούτῳ προσεγγίσασα posui, ex Sold. τοῦτο (τοῦτο Phav.) προσεγγίσασα Impressi. πρὸς τοῦτον ἐγγίζουσα Bar. [12] Τοῦτο δῆλον, ὅτι, pro ἐστὶ δηλοῦν, ex utroque MSS. & Phavorin. [13] Ita emendavi, cum prius scriptum esset, ὅμοιον δέ ἐστι τῷ ἀγελείᾳ, ἡ ἄγουσα λείαν. [14] Ως ἐν ταῖς πόλεσι. ἐν ταῖς οἰκίαις τὴν Ἀθηνᾶν χρὴ συμβουλῆς &c. Impressi. Ego τὴν Ἀθηνᾶν delevi, ut à filo orationis prorsus alienam, eixus auctoritate utriusque MSS. [15] Ita emendavi hunc locum, ex fide utriusque MSS. quem Impressi sic corruperant, τῶν γάμων, τῶν ἐκ τοῦ Λοκροῦ Αἴαντος ἐμῶν βιαίων γάμων ἀποδιώκτειραν τὴν κόρην ἤτοι &c.

Ἡ δ' εἰς τέραμνα δουρατογλύφου στέγης
Γλήνας [a] ἄνω στρέψασα, χώσεται στρατῷ,
Ἐξ οὐρανοῦ πεσοῦσα, [b] καὶ θρόνων Διὸς,
Ἄνακτι πάππῳ [c] χρῆμα τιμαλφέστατον.
Ἑνὸς δὲ λώβης [d] ἀντὶ, μυρίων τέκνων
Ἑλλὰς [e] στενάξει πᾶσα τοὺς κενοὺς τάφους,
Οὐκ ὀστοθήκαις, χοιράδων δ' [f] ἐφημμένους,
Οὐδ' ὑστάτην [g] κεύθοντας ἐκ πυρὸς [h] τέφρην
[i] Κρωσσοῖσι ταρχυθεῖσαν, [k] ὡς φθιτῶν θέμις,
Ἀλλ' ὄνομ' οἰκτρὸν, καὶ κενηρίων [l] γραφὰς

Illa verò in tecta lignis compactæ domus
Suſpiciens, iraſcetur exercitui,
E cœlo delapſa, Joviſque ſolio,
Avo regi res pretioſiſſima.
Unius autem ob peccatum, infinitorum liberorum
Honoraria gemet omnis Græcia ſepulcra,
Non urnis, ſed ſcopulis inſidentia,
Nec extremum tegentia ex igne cinerem
Hydriis conditum, ut mortalium mos eſt,
Sed nomen miſerandum, & cenotaphiorum inſcriptiones

VARIANTES LECTIONES.

a Al. ἄνω στρέψασα al. ἀναστρέψασα. b Καὶ Διὸς θρόνων Seld. c Χρῆμα Seld. aliique. d Al. ἄντι penacut. quod caſui ſuo poſtponatur: Nam, ut aiunt Grammatici, *Poſtpoſita præpoſitione retrahitur accentus*; non deſunt tamen exempla, in quibus hæc regula fallit, quod experientia quotidiana abunde teſtabitur. e Στενάξει MSS. uterque. f Ἐφημμένους Seld. ἐφήμενος al. g Al. κεύθοντας. h Al. τέφρην. i Κρωσσοῖσι Seld. k Ὡς θέμις φθιτῶν Seld. l Τάφοις Bar.

361, 362. Ἡ δ' εἰς τέραμνα.] ἐκείνη δὲ ἡ Ἀθηνᾶ εἰς τέραμνα, ἤτοι εἰς τὴν στέγην, ἄνω στρέψασα τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὀργισθήσεται τῷ στρατῷ, ἐξ οὐρανοῦ ποτὲ τῷ πάππῳ μου Τρωῒ πεσοῦσα. [1] Οὕτως μὲν μυθικῶς λέγει. ὡς Ἄσιος μαθηματικὸς φιλόσοφος τοῦτο ποιήσας ἀστρονομίᾳ κελλίστῃ, εἰς τὸ ἀπόρθητον εἶναι τὴν πόλιν ἐκείνην, ἔνθα τοῦτο πεφυλαγμένον καὶ ἄσυλον εἴη, χαρίσασθαι δὲ τὸ τοιοῦτο Παλλάδιον τῷ Τρωΐ. Ἀπολλόδωρος δὲ λέγει, μετὰ τὸ κτίσαι Ἶλον τὸ Ἴλιον τῷ βοῒ ἀκολουθήσαντα, εὔξασθαι ἰδεῖν σημεῖον, καὶ τότε πεσεῖν τὸ Παλλάδιον, ὃ τρίπηχυ ἦν τῷ μεγέθει, τοῖς δὲ ποσὶ συμβεβηκὸς, τῇ δεξιᾷ δόρυ ἔχον, λαιᾷ δὲ ἠλακάτην καὶ ἄτρακτον. Καὶ πάλιν, ὅπως μὲν μυθικῶς λέγεται τὸ τῆς Ἀθηνᾶς εἴδωλον στρέψαι τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν στέγην, καὶ ὀργισθῆναι τῷ στρατῷ. Ὅμηρος δὲ Ἀθηνᾶν ὀργισθεῖσαν τότε, τὸν ἀέρα καλεῖ· ἐναντίων γὰρ πνευσάντων ἀνέμων, ὁ τῶν Ἑλλήνων στόλος ἐφθάρη.

363. Ἐξ οὐρανοῦ πεσοῦσα.] οἱ μὲν οὕτω μυθικῶς φασὶν, ὅτι Τρωῒ ἐξ οὐρανοῦ τοῦτο πεσεῖν. ἐγὼ δὲ ἀλληγορικωτέρως φημὶ, ὡς καὶ προείπον, Ἄσιος τις μαθηματικὸς φιλόσοφος ἀστρονομήσας καὶ ἀστρολογήσας καλῶς, τοῦτο κατεσκεύασεν, εἰς τὸ ἀπόρθητον εἶναι τὴν πόλιν, τὸ ἄσυλον τοῦτο φυλάττουσαν. ὅθεν διὰ τὴν ἀστρονομίαν, καὶ τὸ ἀστρολόγημα, ἐμυθεύσαντο, ὡς ἐξ οὐρανοῦ καταπέπτωκεν.

365. Ἑνὸς δὲ λώβης ἀντί.] ἀντὶ δὲ τῆς ἁμαρτίας τοῦ Αἴαντος τοῦ Λοκροῦ, ἡ Ἑλλὰς πᾶσα στενάξει, θρηνοῦσα τὰ ψευδήρια τῶν ναυαγησάντων Ἑλλήνων, ἤτοι αὐτοὺς τοὺς ναυαγήσαντας Ἕλληνας, οὐκ ἐν τάφοις κειμένους, ἀλλ' ἐπὶ τῶν θαλασσίων πετρῶν, οὐδὲ φυλάσσοντας τὴν τέφραν τῶν ἑαυτῶν λειψάνων ἐκ πυρὸς ἐν λάρναξι τεθειμένην, ὡς νόμος τῶν ἐπὶ ξένης χώρας θνησκόντων νεκρῶν, ἀλλὰ φυλάσσοντας ὄνομα ἐλεεινὸν, καὶ [2] ψευδηρίων ἐπιγραφὰς, βρεχομένας τὰς ἐπιγραφὰς τῶν τάφων, ἤτοι τοὺς τάφους αὐτοὺς, θερμοῖς δακρύοις πατέρων, καὶ [*] παίδων, καὶ ἐν τοῖς τῶν γυναικῶν, τῶν τεθνηκότων ἀνδρῶν, θρήνοις. Λώβης.] τίς ἡ λώβη; φασὶν ὅτι ὁ Λοκρὸς Αἴας ἐν τῇ ἁλώσει τῆς Τροίας καταφυγοῦσαν Κασσάνδραν ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ τοῦ Παλλαδίου τῆς Ἀθηνᾶς ἐχομένην, ἀπέσπασεν, καὶ αὐτόθι συνεγένετο· [3] ὀργισθεῖσα δὲ ἡ Ἀθηνᾶ, τοῦτον ἐν τῇ θαλάσσῃ σὺν πολλοῖς ἑτέροις τῶν Ἑλλήνων ἀνεῖλεν. οὕτω μὲν οἱ πολλοί φασι, τὸ δὲ ἀληθὲς οὕτως ἔχει· Καταφυγοῦσαν αὐτὴν ἀπέσπασε τοῦ ναοῦ, καὶ ἔσχε λείαν αὐτὴν, καθάπερ ἑτέρας οἱ λοιποὶ στρατηλάται, ὡς ἔφθασεν ἕκαστος ἁρπάξαι. ἐρασθεὶς δὲ αὐτῆς Ἀγαμέμνων, τῷ Ὀδυσσεῖ τοῦτο κοινοῦται, ὁ δὲ κηρύσσει, ὡς Αἴας ἐν τῷ ναῷ ταύτῃ ἐμίγη. συνέβη γοῦν ἀφαιρεθῆναι αὐτὴν ὑπ' Ἀγαμέμνονος, μισηθῆναι δὲ καὶ τὸν στρατηγὸν Αἴαντα ὑπὸ τοῦ ἀλογίστου πλήθους καὶ σύρφακος. εἰς νοῦν δὲ θέμενος τὸ Ἀχιλλέως ποιῆσαι ἤθελεν, πῶς ἀφῃρέθη τὴν Ἱπποδάμειαν Βρισηΐδα, ἔτι δὲ λογισάμενος καὶ τὸν Παλαμήδους τὸν ἄδικον θάνατον, καὶ φοβηθεὶς μήπως καὶ αὐτὸν δόλῳ ἀνέλωσιν, ἐμβὰς τὴν ναῦν ἐν [4] ἀστροφόρῳ καὶ χειμερίῳ καιρῷ, ἐναντίων ἀνέμων πνευσάντων, ναυαγεῖ περὶ Τῆνον καὶ Μύκονον, ἢ Ἄνδρον καὶ Τῆνον· καὶ τὴν ναῦν περὶ ταῖς πέτραις λυθεῖσαν, μάχεται τινὶ ὁ ἀνὴρ γενναῖος τεξάμενος, περὶ τὰς Γυραίας πέτρας ἐσώθη. μεγάλων δὲ τῶν κυμάτων ἐπερχομένων συντριβείσης, οὐ μέχρι τῆς πέτρας ἀποκοπείσης πρὸς τὴν θάλασσαν αὖθις κατενεχθεὶς, ἀπεπνίγη. μαθοῦσα δὲ ὁ Λοκρὶς ἅπασα τὸ συμβὰν, ἔτι χρόνον ὅλον μελανοφοροῦσα, τὸν ἄνδρα ἐπένθησε, καὶ ἐτησίως ὁλκάδα πληροῦσα θυσιῶν μεγαλοπρεπῶν, καὶ πῦρ ἐμβάλλουσα τῇ ὁλκάδι, ἐξαρτῶσί τε μέλαν ἱστίον αὐτῆς χωρὶς, ἐκπέμπει πρὸς τὸ πέλαγος, καθαγίζουσα θυσίαν τῷ ἥρωι.

367. Χοιράδων.] χοιράδες, σπίλοι, μύρμηκες, τέναγος, ῥαχίαι, αἱ ὕφαλοι λεγόμεναι πέτραι. Ἐπειδὴ ἔθος ἦν τοὺς ἀλλαχοῦ τῆς πατρίδος τεθνηκότας καίειν, καὶ τὴν τέφραν αὐτῶν ἐν κεραμοῖς καὶ λάρναξι καὶ ἀμφιφορεῦσιν εἰς τὴν πατρίδα κομίζειν, ὥσπερ ἐγένετο ἐν τῇ Ψ' τῆς Ἰλιάδος, καὶ ἐπὶ Πατρόκλῳ, καὶ Ἀχιλλεῖ· φησὶν οὖν ὁ Λυκόφρων, ὅτι οὔτε ἐν τῇ πατρίδι ἀποθανοῦνται οἱ Ἕλληνες, οὔτε ἐν τῇ ξένῃ γῇ ἀποθανόντες τὰ ὀστᾶ αὐτῶν ἐν λάρναξιν ἐμβαλόντες ἀποκομίσουσιν εἰς τὰς αὐτῶν πατρίδας, ἀλλὰ ναυαγήσαντες ἀπολοῦνται ἐν ταῖς θαλασσίαις πέτραις, καὶ ὡς τάφοι αὗται αὐτοῖς γενήσονται.

EMENDATIONES

1 Quæ hic dicuntur de Aſio, & Palladio, neuter MSS. Codicum agnoſcit; & quidem non immerito abeſſe videntur, niſi credamus Scholiaſten nugaciſſima Tautologia, quæ paulo ante dixiſſet, iiſdem verbis repetere. 2 Ψευδηρίων, pro ψευδηγορίων, ex utroque MSS. * Ex Bar. 3 Ὀργισθεῖσα δὲ τούτῳ ἡ Ἀθηνᾶ vulgg. Codd. Lectio noſtra, quam Phavorino debemus, clarior eſt, quam etiam tuetur Grav. 4 Ἀστροφόρῳ, pro ἀστροφόρῳ, ex fide omnium MSS. & Phavorini.

373. [*] Ὀφέλτα,

ᵃ Θερμοῖς τεκόντων δακρύοις λελουμένας,	Calidis parentum, ac filiorum lacrymis
Παίδων τε, καὶ θρήνοισι τοῖς ὁμευνίδων.	Perfusas, & lamentis uxorum.
Ὀφέλτα, ᵇ καὶ μύχουρε χοιράδων Ζάραξ,	O Ophelta, & petrarum custos Zarax,
Σπίλοι τε, καὶ ᶜ Τρύχαντα, καὶ τραχὺς Νέδων,	Scopulique, & Trychanta, & asper Nedon,
Καὶ πάντα Διρφωσσοῖο, καὶ Διακρίων	Omnesque Dirphossi, & Diacriorum
ᵈ Γωλεά, καὶ Φόρκυνος οἰκητήριον,	Gurgites, Phorcique domicilium,
ᵉ Ὅσων στεναγμῶν ἐκβεβρασμένων νεκρῶν	Quot suspiria mortuorum cum semifractis
Σοὺ ἡμιθραύστοις ἰκρίοις ἀκούσετε;	Tabulatis ejectorum audietis?
Ὅσων δὲ φλοίσβων ῥαχίας δυσεκβάτου	Quotque strepitus inaccessibilis sali
Δίναις ᶠ παλιρρόθοισιν ἕλκοντος σάλου;	Vorticibus refluis scopulos trahentis?
Ὅσων δὲ ᵍ θυννῶν ἠλοκισμένων ῥαφὰς	Quotque thynnos suturas capitis
Πρὸς πηγάνοισι κρατὸς, ὧν καταιβάτης	Contra cautes sulcatos, quos præceps
Σκηπτὸς κατ' ὄρφνην γεύσεται δεδηγμένων;	Fulmen vastatos per noctem gustabit:

VARIANTES LECTIONES.

a Versum hunc non agnoscit *Bar.* b Καὶ in quodam *Impress* deest. c Τρυχάντα paroxyton. *Bar.* eundemque tonum in *Scholiis* retinet. d Γωλειά *Bar.* ejusque *Scholia*, & alii. γωλεὰ al. e Ὅσιν al. f Παλιρρόθοισιν *Bar.* παλιρρόθοισιν al. *Scaliger* παλιρροιβδοῖσιν legendum putat: sed vulgatam lectionem retinendam esse non immerito existimat *G. Canterus*, cujus Annotationes videndæ. g Θύνων *Seld.* aliique.

373. * Ὀφέλτα, καὶ μύχουρε.*] ἀποστρέφει τὸν λόγον πρὸς τοὺς τόπους, καὶ τὰ ἀκρωτήρια, ἐν οἷς ἔμελλον τὰ τῶν Ἑλλήνων γενέσθαι ναυάγια. ὦ Ὀφέλτα, καὶ Ζάραξ, μύχουρε τῶν χοιράδων, ἤτοι φύλαξ τῶν κοιλοτάτων πετρῶν, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν, ὦ Ζάραξ, ἔχων κοίλας πέτρας. ¹ ὁ Ὀφέλτης δὲ, καὶ Ζάραξ, ὄρη Εὐβοίας. ὁ μὲν Ὀφέλτης ἀπὸ Ὀφέλτου, τοῦ Ἀρχεμόρου, κληθεὶς, ὃς υἱὸς ἦν Λυκούργου, ἱερέως τοῦ Νεμείου Διός. Ζάραξ δὲ, ἀπὸ Ζάρακος, τοῦ υἱοῦ Καρύστου. ὁ δὲ αὐτὸς Ζάραξ κατὰ ² Φιλοστεφανον, καὶ ἑτέρους, Καφηρεὺς λέγεται, νῦν δὲ ὁ Καφηρεὺς ἰδιωτικωτέρως Ξυλοφάγος καλεῖται.

374, 375, 376. Τρύχαντα, καὶ Νέδων, καὶ Διρφωσσὸς ὄρη ³ Εὐβοίας εἰσί. τὸν δὲ Διρφωσσὸν ὁ Εὐφορίων Δίρφυν καλεῖ,

Δίρφυν ἀνὰ τρηχεῖαν ὑπ' Εὐβοίᾳ κακόνεστο.

Διάκρια δὲ, ὄρη τῆς Εὐβοίας, ὅτι ἐκεῖ διεκρίθησαν Ἥφαιστος, Ἀθηνᾶ, καὶ Ἑρμῆς. Ἥφαιστος μὲν λέγων, ὅτι καλὸν ὁ ἄνθρωπος. Ἑρμῆς δὲ, ὅτι καλὸν ἡ οἰκία. Ἀθηνᾶ, ὅτι καλὸν ὁ βοῦς. ταῦτα φασὶν οἱ μῦθοι. Γωλεὰ δὲ, αἱ πρὸς τὴν θάλασσαν καταδύσεις. Φόρκυνος οἰκητήριον.] ἡ θάλασσα.

379. Ὅσων δὲ θύνων.] ⁴ θύννους καλεῖ τοὺς κινδυνεύσοντας Ἕλληνας. Τὸ δὲ ἑξῆς· Ὅσων δὲ θύνων ἠλοκισμένων καὶ κολακοπέντων τὰς ῥαφὰς τοῦ κρατὸς ἐν ταῖς πηγάνοις καὶ πλατείαις πέτραις· ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ Στεναγμὸν ἀκούσεται.

382, 383. Ὧν καταιβάτης.] οἱ Ἕλληνες μετὰ τὴν τῆς Τροίας ἅλωσιν ἀποπλέοντες, γνοφώδους αὐτοῖς τοῦ ἀέρος, καὶ πνευμάτων, καὶ κεραυνῶν γεγενημένων, ἀπώλοντο, ὥσπερ καὶ Εὐριπίδης ἐν ταῖς Τρῳάσιν ὡς ἀπὸ τῆς Ἀθηνᾶς λέγει,

Καὶ Ζεὺς μὲν ὄμβρον, καὶ χάλαζαν ἄσπετον
⁵ Πέμψει, γνοφώδη τ' αἰθέρος φυσήματα.
Ἐμοὶ δὲ δώσειν πῦρ κεραύνιον λέγει,
Βάλλειν Ἀχαιοὺς, ναῦς τε ⁶ πιμπράναι πυρί.

Καὶ πάλιν ὡς ἀπὸ τοῦ Ποσειδῶνος λέγει,

—— ⁷ ταράξω πέλαγος Αἰγαίας ἁλός·
Ἀκταὶ δὲ Μυκόνου, ⁸ Δήλιοί τε χοιράδες,
⁹ Σκῦρός τε, Λῆμνός θ', αἱ ¹⁰ Καφήρειοί τ' ἄκραι
Πολλῶν θανόντων ¹¹ σώμαθ' ἕξουσι νεκρῶν.

Καταιβάτης.] ὁ σκηπτὸς, ὁ κάτω φερόμενος, καὶ πληκτικὸς, καὶ αἰφνίδιος κεραυνός. εἴδη δὲ κεραυνῶν πέντε· Πρηστὴρ, ὁ καὶ πυρόεις καλούμενος, ὃς καταφερομένου τοῦ πνεύματος, ¹² καὶ ἐκπυρωθέντος, καὶ λεπτυνθέντος γίνεται. Σκηπτὸς, ὁ καὶ καταιβάτης, ὃς γίνεται ¹³ παχυνθέντος τοῦ πυρώδους πνεύματος. ¹⁴ Ἀργὴς, ὃς διὰ τὴν πάνυ λεπτότητα ἢ φλέγει, μελαίνει δέ. Ψολόεις, ὁ ἐν τῷ ψαύσει αἰθαλῶν. Ἑλικίας δὲ, ὁ συστροφὰς καὶ ἕλικας ποιῶν, διὰ μέσην ταχύτητα καὶ ὑγρότητα τῇ πυκνότητι τοῦ ἀέρος ἀντωθούμενος.

EMENDATIONES.

* Ex utroque *MSS.* 1 Ὁ Ὀφέλτης, pro ὁ Ὀφέλτα, ex *Seld.* & *Grav.* ὁ Εὐέλτης *Bar.* 2 Φιλοστεφανον *Bar.* & *Grav.* 3 Εὐβοίας, pro Εὐβοίας, ex utroque *MSS.* Item Εὐβοίᾳ, pro Εὐβοίᾳ· iterumque Εὐβοίας, pro Εὐβοίας, paulo post. 4 Θύνους, pro θύννους, ex *Bar.* 5 Πέμψει *Bar.* πέμψει *Seld.* πέμψει editio *Euripidis Canteriana*; quem locum ex hoc emendandum puto. 6 Πιμπράναι, pro πιμπρᾶν, ex ipso *Euripide.* πιμπρῆσαι *MSS.* omnes, quæ utique lectio non est prorsus rejicienda. 7 Ταράξει *Seld.* 8 Δήλιαι *MSS.* uterque. 9 Σκῦρός τε, pro Σκῦρός τε ex *Euripide.* σκύμνος τε *Bar.* & *Grav.* 10 Καφήρειαι *Seld.* 11 Σῶμα θάψει *Bar.* & *Grav.* 12 Ita emendavi hunc locum ex *Seld.* καὶ ἐκπυρωθέντος γίνεται *Bar.* & *Grav.* καὶ ἐκπυρωθέντος καὶ καταλυθέντος γίνεται *Impress.* 13 Παχυνθέντος, pro παχυνθέντος, ex omnibus *MSS.* 14 Ita restitui hunc locum, ex fide utriusque *MSS.* quem in *Impress.* hoc modo corruptum offendi; ἀργής, ὃς διὰ τὴν πάνυ λεπτότητα. Et ἀργής quidem habent *MSS.* ipsa vero ἀργής volui retinere, præ oculis habens Homericum istud, —————ἀργῆτι κεραυνῷ.

384, 385,

Ὅταν [a] χαρηβαρεῦντας ἐκ μέθης ἄγων,	Quando caput ex crapula gravatos ducens,
Λαμπτῆρα φαίνῃ τὸν ποδηγέτην [b] σκότοις	Facem lucebit tenebrarum ducem
Σίντης, ἀγρύπνῳ προσκαθήμενος τέχνῃ.	Noxius, vigili incumbens fraudi.
[c] Τὸν δ', οἷα δύπτην κηρύλον, διὰ στενοῦ	Illum ſanè, velut urinatorem halcyonem, per anguſtum
Αὐλῶνος οἴσει κῦμα [d] γυμνίτην φάγρον,	Canalem auferet fluctus nudum phagrum,
Διπλῶν μεταξὺ χοιράδων σπαιρόμενον.	Inter duos jactatum ſcopulos
Γυραῖσι δ' ἐν [e] πέτραισι τερσαίνων πτερὰ	In Gyris autem ſaxis pennas ſiccans

VARIANTES LECTIONES.

[a] Al. καρηβαροῦντας [b] Σκότον Bar. eandemque lectionem in *Scholiis* habet. [c] Τὸν δ' MSS. uterque, & idem in *Scholiis* retinent. [d] Γυμνίτην φάγρον Seld. [e] Πέτραισι MSS. uterque.

384, 385, 386. Ὅταν καρηβαροῦντας.] ὅταν ὁ σίντης, ἤτοι ὁ Ναύπλιος, ὁ Παλαμήδους πατὴρ, φαίνῃ περὶ τὸν Καφηρέα, τὸ ἀκρωτήριον Εὐβοίας, λαμπτῆρα καὶ φανὸν, ποδηγέτην σκότους, ἀγχινοῶν, καὶ καρηβαροῦντας ἐκ μέθης ἄγων τοὺς Ἕλληνας. [1] ὁ λείπει δὲ τὸ ὡς, ἵν' ᾖ, ὡς καρηβαροῦντας, ἀλλὰ καλῶς οὕτως ἔχει, καὶ γὰρ Ὅμηρος οὕτως ἐν Ὀδυσσείᾳ φησὶν,

Οἳ δ' ἦλθον οἴνῳ βεβαρηότες υἷες Ἀχαιῶν.

Ἡ δὲ ἱστορία τοιάδε· [2] Ὀδυσσεὺς μὴ θέλων καὶ αὐτὸς συμπλεῦσαι ἐπὶ Τροίαν τοῖς Ἕλλησιν, ὑπεκρίνετο εἶναι μανείς· ζευγνὺς τοίνυν ἵππον καὶ βοῦν, ἠροτρία. τοῦτο δὲ Παλαμήδης, ὁ Ναυπλίου καὶ Κλυμένης τῆς Κατρέως, σοφώτατος ὢν τῶν κατ' αὐτὸν ἀνθρώπων, ἤλεγξε· Τηλέμαχον γὰρ, τὸν υἱὸν τοῦ Ὀδυσσέως, τέθεικεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἀροτριῶντος· αὐτοῦ δὲ κρατήσαντος τὸ ἄρμα, ἵνα μὴ ὁ παῖς αὐτοῦ φονευθῇ, ἠλέγχθη. συνέπλευσαν οὖν ἐπὶ Τροίαν τοῖς Ἕλλησιν ὅ τε Παλαμήδης τε, καὶ ὁ Ὀδυσσεύς. Παλαμήδης δὲ φθόνῳ Ὀδυσσέως, καὶ πεπλασμέναις τούτου γραφαῖς κατηγορηθεὶς, ὡς προδιδοὺς τῷ Πριάμῳ τοὺς Ἕλληνας· πεισθέντες οὖν οἱ Ἕλληνες ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν, καὶ οὕτως ἀναιρεῖται. γέγονε δὲ ὕστερον ἐν Λεπετύμνῳ, ὄρει Μηθύμνης, ἱερὸν τοῦ ἀνδρός. τότε δὲ μαθὼν τὴν τούτου ἀναίρεσιν ὁ τούτου πατὴρ Ναύπλιος, ἔπλευσε πρὸς τοὺς Ἕλληνας, καὶ τὴν τοῦ παιδὸς ἀπῄτει ποινήν. ἀπρακτος δὲ ὑποστρέψας, ὡς πάντων χαριζομένων τῷ βασιλεῖ Ἀγαμέμνονι, μεθ' οὗ τὸν Παλαμήδην ἀνεῖλεν ὁ Ὀδυσσεὺς, περιπλέων λοιπὸν τὰς χώρας τὰς Ἑλληνίδας, παρασκευάσει τὰς τῶν Ἑλλήνων γυναῖκας μοιχευθῆναι, Κλυταιμνήστραν, τὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος, Αἰγίσθῳ· Αἰγιάλειαν, τὴν Διομήδους, [3] τῷ υἱῷ Σθενέλου· [4] Μήδαν δὲ, τὴν Ἰδομενέως, ὑπὸ [5] Λεύκου, ὃν καὶ ἀνεῖλε Λεῦκος, καὶ [6] Κλεισιθύραν τὴν θυγατέρα αὐτῆς, ἐν τῷ ναῷ [7] καταφυγούσας· καὶ τῶν λοιπῶν ὁμοίως, καὶ δέκα πόλεις τῆς Κρήτης ἀποσπάσας, ἐτυράννησεν, καὶ μετὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον καὶ τὸν Ἰδομενέα τῇ Κρήτῃ καταίροντα ἐξήλασε. ταῦτα πάντα διὰ τοῦ Ναυπλίου γέγονε συσκευαῖς. Ὕστερον δὲ ἀκούσας τῶν Ἑλλήνων ἄνοδον ἐπὶ τὴν πατρίδα, ἧψε φρυκτὸν περὶ τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας, καὶ, ὃν ἂν εἴποιμι, Καφηρέα, νῦν δὲ Ξυλοφάγον καλούμενον, ὅπου προσπελάσαντες οἱ Ἕλληνες ὡς τοῦ δοκεῖν λιμένα εἶναι, διεφθάρησαν. Τὰ δὲ περὶ τὸν Παλαμήδην καὶ Εὐριπίδης ἐν δράματι Παλαμήδῃ φησὶν,

[8] Ἐκάνετ', ἐκάνετε τὰν πάνσοφον, ὦ Δαναοί,
Τὰν οὐδὲν ἀλγύνουσαν ἀηδόνα μουσᾶν.

Λαμπτῆρα ποδηγέτην σκότους.] τὸν φρυκτὸν λέγει, ὃς κατῆξεν αὐτοὺς εἰς ᾅδην. ἔστι δὲ τὸ σχῆμα παραδοξολογία.

387, 388. [9] Τὸν δ', οἷα δύπτην.] τὸν δὲ γυμνίτην καὶ ὁπλίτην φάγρον, λέγει δὲ τὸν Λοκρὸν Αἴαντα, ἢ τὸν φάγρον γυμνίτην καὶ γυμνὸν, κομίσει τὸ κῦμα διὰ τοῦ στενοῦ αὐλῶνος καὶ ἐπιμήκους πελάγους, ὥσπερ εὐκόλυμβον ἄρρενα ἀλκυόνα, μεταξὺ τῶν δύο χοιράδων κινδυνεύομενον· ἐν ταῖς Γυραίαις δὲ πέτραις σωθεὶς, καὶ ξηρανθεὶς τὰ πτερὰ, διάβροχα ὄντα τῇ θαλάσσῃ, πάλιν πίπτει εἰς τὴν θάλασσαν, ὑπὸ τῶν ὄχθων καὶ πετρῶν τῇ τριαίνῃ καὶ τῇ σμινύῃ βληθεὶς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς θαλάσσης, καὶ συμπλεύσαντας τοῖς [10] φαλλαίναις, καὶ τοῖς λοιποῖς ἰχθύσιν. ὃν ὕστερον ἐκριφέντα ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἡ Θέτις θάπτει περὶ τὴν Τρέμοντα, χωρίον τῆς Δήλου. Κηρύλος.] ὁ ἄρσην ἀλκυών, παροξυτόνως διὰ τοῦ η, καὶ ἔστι Δωρικόν. Κείρυλος δὲ διὰ διφθόγγου καὶ προπαροξύτονον, Ἀττικῶς, ὡς φησιν Εὔφρόνιος. σὺ δὲ τὸ κηρύλος ἐπίστασο γράφειν ἡμᾶς τε, καὶ τοὺς Ἀττικοὺς, καὶ Δωριέας, τοὺς δὲ Αἰολέας διφθόγγῳ. ἐκεῖνοι γὰρ τὸ Πηλεὺς, καὶ Νηλεὺς, καὶ τὰ ὅμοια, Πείλευς, καὶ Νείλευς λέγουσι, καὶ διφθόγγῳ γράφουσιν· ὡς οἱ Δωριεῖς τὸ πλῆθος, καὶ μῆνα, καὶ τὰ ὅμοια, διὰ τοῦ ἦτα γράφουσιν. Ἀλλὰ περὶ τοῦ κηρύλου, καί ἅ φησιν [11] Ἀντίγονος λεκτέον· [12] Γηράσαντας τοὺς ἄρσενας ἀλκυόνας αἱ θήλειαι βαστάζουσι τοῖς πτεροῖς· ἐν δὲ τῇ συνουσίᾳ γηράσαντες οἱ ἄρρενες τελευτῶσι. τὸν δὲ λῆρον καὶ μυθικὸν τοῦ κήυκος ἱστορίαν, καὶ τῆς ἀλκυόνος ἐῶ.

389, 390. Διπλῶν μεταξὺ χοιράδων.] Μυκόνου καὶ Τήνου, ἢ Ἄνδρου καὶ Τήνου, ἢ μεταξὺ δύο τινῶν χοιράδων περὶ τὰς Γυρὰς καλουμένας πέτρας. καὶ Ὅμηρος,

EMENDATIONES.

1 Οὐ λείπει δὲ τὸ repoſui, pro ὁ λείπει τὸ, ex *Seld.* λείπει δὲ τὸ *Bar.* & *Grav.* 2 Ita diſtinxi, cum prius ſcriptum eſſet, Ὀδυσσεὺς μὴ θέλων καὶ αὐτὸς συμπλεῦσαι ἐπὶ Τροίαν, τοῖς Ἕλλησιν ὑπεκρίνετο εἶναι μανείς. 3 Τῷ υἱῷ Σθενέλου poſui, pro Σθενέλῳ, conſentiente *Bar.* niſi quod pro Σθενέλου habeat Σθενέλῳ. Quin & *Grav.* τῷ υἱῷ agnoſcit. Cæterum Ægialea, Diomedis uxor, à Cometâ, Sthenelt filio, corrupta dicitur; non autem ab ipſo Sthenelo, quem Trojanæ expeditionis ſocium habuiſſe Diomedem, ex Homero conſtat. 4 Μήδαν poſui, pro Μήδειαν, ex fide *Bar.* Meda enim, non Medea, dicta eſt Idomenei uxor, ut infra patebit v. MCCXX. ubi dicit Lycophron,

——— ὃν συζύγου
Μήδας δάμαρτος ἐγχεωμένου φόνον.

5 Λεύκου poſui, pro Λεύκωνος. Et Λεῦκος, pro Λεύκων, ex omnibus MSS. Leucum enim, ingratum illum proditorem, qui Idomenei domum perdidit, infra vocavit Poeta, v. MCCXVIII,

Λεῦκος στερηθεὶς, φύλακα τῆς μοναρχίας.

6 Κλεισιθύραν poſui, pro Κλεισιθύρην, eandem ob cauſam, v. MCCXXII. 7 Καταφυγούσας pro καταφυγοῦσαν, ex *Bar.* & *Grav.* *Scholiaſtes* enim in plural. numero loqui videtur de Idomenei uxore, & filia; quarum utramque in Cereris templo occidit Leucus, ut poſtea patebit v. MCCXXIV. 8 Ἐκάνετ', ἐκάνετε τὰν πάνσοφον *Bar.* ἐκάνετ', ἐκάνετε τὰν πάνσοφον *Seld.* 9 Τὸν δ', οἷα δύπτην, pro τὸν δ' οἱ δύπτην. 10 Φαλλαίναις *Seld.* φαλαίναις *Bar.* & *Grav.* φαλαίναις *Impreſſ.* 11 Ἀντίγονος, pro Ἀντίγονος, ex *Grav.* & *Phavorino.* Videtur autem intelligi Antigonus Caryſtius, qui ſcripſit de mirabilibus. Conf. Jonſius libro de hiſtor. *Philoſ.* 12 Γηράσαντας, pro γηράσαντες, ſenſu id exigente. Quin & Phavorinus habet γηράσαντας.

Σπίζοντα πόντῳ, δ' ἅτερον ἄλμην ἀποίσ',	Mari stillantes, alteram trahet salsuginem,
Βληθεὶς [a] ἀπ' ὄχθων τῷ [b] τελμωνύχῳ δορί,	Tricuspide à scopulis hasta dejectus,
Ὡ νιν κολαστὴς δεινὸς [c] οὐτάσας Λατρεύς,	Qua illum vindex horrendus vulnerans Mercenarius,
Ἀναγκάσει [d] φάλλαισι κοινωνεῖν [e] δρόμου	Coget unà cum balænis currere
[f] Κόκκυγα κομπάζοντα [g] μαψαύρας [h] στόμβους.	Cuculum jactantem vanas minas.
Ψυχρὸν δ' [i] ἐπ' ἀκταῖς ἐκβεβρασμένον νέκυν	Tum frigidum ad litus expulsum cadaver
Δελφῖνος ἀκτὶς [k] Σειρία [l] καταυανεῖ.	Delphini radius arefaciet Sirii.
Τάριχον ἐν μνίοις δὲ, καὶ [m] βρύοις σαθρὸν	Salsamentum demum putridum in algis, & musco
Κρύψει κατοικτίσασα [n] Νησαίας κάσις,	Sepeliet Nesææ Soror miserta,
Δίσκου μεγίστου τάρροθος Κυναιθέως.	Lapidis maximi adjutrix Cynæthei.

VARIANTES LECTIONES.

a Al. ἀφ'. b Τελμύχῳ Seld. c Οὐτάσας Seld. d Al. φάλαισι. e Δρόμον Seld. f Κόκυγα Bar. sed ad oram paginæ scripsit aliquis Κόκκυγα. g Μαψαύρους Seld. h Στόμφους MSS. uterque, eandemque lectionem in Scholiis retinent. στόμβους al. i Ἐν αὐταῖς Bar. k Σειρίου MSS. uterque. & alii. l Καθαυανεῖ Bar. cum editt. vulgg. at Seld. & alii nonnulli malunt καταυανεῖ, siquidem αὔω, fero, asperum est, ut nos docuit Bisetus in Aristoph. Ranas, Act. 4. Sc. 2. quem videsis. Huic tamen contradicit Tzetzes. m Βρύοις Seld. n Νησαίας Seld.

[1] Γυρῇσι μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσεν.

Ἡ δὲ Τῆνος, καὶ Μύκονος, νῆσοί εἰσι τῶν Κυκλάδων. Τὸν δὲ στενὸν τόπον, αὐλῶνα καλεῖ. Γυραῖαι δὲ κυρίως ἐλέγοντο αἱ πέτραι, ἐν αἷς ὁ Αἴας ἀπώλετο.

392. Τελμωνύχῳ δορί.] τῇ τριαίνῃ.

393. [2] Κολαστής.] ὁ Ποσειδῶν, ἤτοι ἡ θάλασσα, ὅτι αὐτὸς ἦν ὁ κολάζων, καὶ τιμωρῶν, καὶ σείων τὴν γῆν. Λατρεύς.] ὅτι τῷ Λαομέδοντι ἐλάτρευσεν ὁ Ποσειδῶν ἐπὶ τῆς Τροίας οἰκοδομήσει. * καὶ Ἡσίοδος ἐκ τῆς Ἡρωϊκῆς γενεαλογίας, *

Ἤματι τῷ, ὅτε τεῖχος Ἐϋδμήτου πόληος
Τεῦξαν ἀείσαι Ποσειδάων, καὶ Ἀπόλλων,

μυθικῶς.

395. Κόκκυγα.] κόκκυξ, ὄρνεον δειλὸν, ὅμοιον ἱέρακι. ἔστι δὲ λάλον, ὃ διὰ δειλίαν οὐ συναυλίζεται τοῖς λοιποῖς ὀρνέοις. ἔστι δὲ καὶ δίσφωνον, ὃ παρὰ Ῥωμαίοις [3] κύκουλος καλεῖται. ἢ οὖν διὰ τὸ μάταιον, τὸν Αἴαντα παρῄκασε κόκκυγι, ἢ διὰ τὸ φλύαρον· φησὶ γὰρ Ὅμηρος,

Φῆ ῥ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης.

ἢ διὰ τὸ μάταιον φθέγγεσθαι, καὶ γὰρ θρασύτατον καὶ φλύαρον τὸ ὄρνεον. Στόμβους.] λοιδορίας. ἐγὼ δὲ στόμβους φημί, τὰς διὰ στόματος ὕβρεις, χλεύας, καὶ στωμυλίας.

396, 397. Νέκυν δελφῖνος.] τὸν νεκρὸν τοῦ Αἴαντος, διὰ τὸ ἐκβρασθῆναι εἰς γῆν· ὁ γὰρ δελφὶς γνοὺς αὐτὸν τελευτῶντα, εἰς γῆν ἐξέρχεται, ὡς ὁ Ὀππιανὸς λέγει. Ἀκτὶς Σειρία.] ὁ σειρίς· ἡ ἡλιακὴ, ἢ τοῦ ἡλίου, καυματωδεστάτη. Σείριος δὲ [4] κυρίως ἀστήρ ἐστιν ἐπὶ τὸ στόμιον κείμενος τοῦ ἀστρῴου κυνὸς, ὃν ἰδιῶται τοῦ ὅλου κυνὸς ὄνομα, καύματος προσαγορεύουσι. περὶ δὲ τοῦ Σειρίου τούτου ἀστέρος ἐν τοῖς Φαινομένοις Ἄρατος λέγει,

Ὀξέα σειριάει [5] (λάμπει, ἢ ξηραίνει) καί μιν καλέουσ' ἄνθρωποι
Σείριον. ———

Καταυανεῖ.] καὶ καθαυανεῖ. * καταυανεῖ, ξηρανεῖ· * αὔω γὰρ, τὸ ξηραίνω, ψιλοῦται. καθαυανεῖ δὲ, ἀντὶ τοῦ λαμπρυνεῖ· αὔω γὰρ, τὸ λάμπω, δασύνεται, ὅθεν καὶ φαύω λέγομεν. τὸ δὲ καθαυανεῖ, ἀντὶ τοῦ λαμπρυνεῖ. τὸ χρῶμα χαρακτηρισμὸς, καὶ ἀστερισμὸς λέγεται· τὸ γὰρ εἰπεῖν λαμπρυνεῖ τὸ νεκρὸν, χαρακτηρίζειν ἐστίν· * ὁ γὰρ ἥλιος ξηραίνει, οὐχὶ λαμπρύνει· καὶ τὸ ξηραινόμενον πανταχοῦ μελαίνεται, διὰ τοῦτο λέγεται χαρακτηρισμὸς τὸ χρῶμα. * Ἡ δὲ ἔννοια τοιαύτη· Τὸν δὲ Αἴαντα ἐκβεβρασμένον τῆς θαλάσσης ὁ ἥλιος ξηρανεῖ, ὡς σῶμα δελφῖνος. λείπει δὲ τὸ ὡς. ὡς τεταριχευμένον δὲ καὶ σαπρὸν κατακρύψει οἰκτείσασα ἡ Νησαίας κάσις, ἤτοι ἡ Θέτις, ἡ βοηθὸς τοῦ μεγίστου δίσκου, ἤτοι Διός. βοηθὸς δὲ τοῦ Διὸς ἡ Θέτις, ὡς καὶ Ὅμηρος,

Ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐλθοῦσα θεὰ ὑπελύσαο δεσμῶν.

398. Μνίον.] τὸ κεκολλημένον ἐν θαλασσίαις πέτραις, ἢ ἰλυῶδες, ἢ βοτανῶδες. Βρύον δὲ, τὸ ἐκκοπτὸν, καὶ πλέον ἐν ὕδασι. Σαθρόν.] νῦν τὸ σεσηπμένον. κυρίως δὲ σαθρὸς, ὁ ἀσθενὴς, καὶ σεσηπμένα τὰ ἄρθρα ἔχων.

399, 400. Νησαίας κάσις.] ἡ Νησαία μία τῶν Νηρηΐδων, θυγάτηρ Νηρέως καὶ Δωρίδος, τῆς Ὠκεανοῦ θυγατρός. Κάσις δὲ Νησαίας, νῦν ἡ Θέτις· ἐκ τοῦ ἐπιφερομένου δὲ νοεῖται, φησὶ γὰρ, Δίσκου μεγίστου τάρροθος· οὐκ ἄλλη δὲ τῶν Νηρηΐδων τοῦ δίσκου, ἤτοι τοῦ λίθου, δηλονότι τοῦ Διὸς, γέγονε βοηθὸς, ἀλλὰ μόνη ἡ Θέτις. Δίσκον δὲ τὸν Δία λέγει, διὰ τὸν λίθον, τὸν ἀντὶ Διὸς ὑπὸ Ῥέας σπαργανωθέντα, καὶ ὑπὸ Κρόνου καταποθέντα, ὡς φησιν Ἡσίοδος ἐν τῇ Θεογονίᾳ, τὴν Ὀρφέως ὑποκλέψας καὶ παραφθείρας Θεογονίαν. ταῦτα δὲ οὖν, ὅ τε λίθος, καὶ ἡ κατάποσις, ἀλληγορίας φυσικὰς ἔχονται· καὶ ἡ τοῦ Διὸς βοήθεια, ἡ παρὰ τῆς Θέτιδος,

Ὁππότε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
Ἥρη τ', ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ [6] Παλλὰς Ἀθήνη.

ὁ δὲ Λυκόφρων μυθικῶς πάντα γράφει. Κυναιθέως.] ὁ Ζεὺς ἐν Ἀρκαδίᾳ τιμᾶται. ἀγχοτικοὶ γὰρ, καὶ κυνηγετικοὶ οἱ Ἀρκάδες, καὶ ἐν ταῖς κυνηλασίαις, καὶ [7] θύουσι τῶν κυνῶν ἐπίμαν αὐτόν. Τάρροθος δὲ, βοηθὸς ἡ Θέτις τοῦ Διός.

EMENDATIONES.

1 Ita restituo versum hunc, ex Homeri Odyssea Γυρῇσι μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσε Bar. ἀπέλασσε Seld. ἐπέλασσεν Impress. 2 Hoc modo legendum arbitror hunc locum, auctoritate fretus utriusque MSS. κολαστὴς γὰρ ὁ Ποσειδῶν &c. Impress. * Ex Seld. 3 Κύκκος Bar. & Grav. 4 Σείριος δὲ κυρίως, pro σείριος δὲ κύων, ex fide omnium MSS. 5 Hæc unciis inclusi, quod ad Arati versum non pertineant; in MSS. vero utroque desunt. * Ex omnibus MSS. * Hæc interserui ex Seld. 6 Φοῖβος Ἀπόλλων Bar. & Grav. 7 Θηρεύουσι Bar. & Grav.

Τύμβος δὲ γείτων ὄρτυγος πτερουμένης
Τρέμων, φυλάξει ῥόχθον Αἰγαίας ἁλός.
Τὴν [a] Κασνίαν δὲ, καὶ Μελιναίαν θεὸν
Λυπρὸς παρ᾽ ᾅδην δεννάσει κακορρόθων,
Ἡ μὲν παλεύσει δυσλύτοις οἴστρου βρόχοις,
Ἔρωτας, οὐκ ἔρωτας, ἀλλ᾽ [b] Ἐριννύων
Πικρὰν [c] ἀποψήλασα κηρυλκὸν [d] πάγην.
Ἅπασα δ᾽ ἄλγη δέξεται κωκυμάτων,
Ὅσην Ἄραιθος ἐντὸς, ἠδὲ δύσβατοι

Sepulcrum verò vicinum alatæ Coturnici
Tremens, cavebit Ægæi maris strepitum.
Castniam autem, & Melinæam Deam
Tristis apud inferos vituperabit convicians,
Quæ illum inexplicitis captabit œstri laqueis,
Amores, nec amores, sed Furiarum
Acerbas intendens damnosas pedicas.
Omnis porrò dolores excipiet luctuum,
Quamcunque Aræthus, atque inviæ

VARIANTES LECTIONES.

a Al. Κασσνίαν, al. Κασταιίαν. b Ἐρινύων al. c Ἀποψήλασα Seld. d Al. Πάγην.

401. Τύμβος δὲ γείτων.] ἡ Λητοῦς ἀδελφὴ Ἀστερία φεύγουσα τὴν τοῦ Διὸς μῖξιν, μετέβαλεν ἑαυτὴν εἰς ὄρτυγα, καὶ ἥλατο εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ γέγονε νῆσος, ἥτις ἀπ᾽ αὐτῆς Ὀρτυγία, καὶ Ἀστερία ἐκαλεῖτο. ὕστερον δὲ τοῦ Διὸς συγγινομένου Λητοῖ, καὶ παιδοποιοῦντος αὐτὴν ἔγγυον, ἔμελλε γεννῆσαι Ἄρτεμιν καὶ Ἀπόλλωνα. ζήλῳ δὲ Ἥρας μήτε ἐν γῇ, μήτε ἐν θαλάσσῃ [1] ὑποδεχομένης τῆς Λητοῦς περὶ ἀπόταξιν, κελεύει τῷ Ποσειδῶνι Ζεύς. καὶ ἀνέδωκε ταύτην τὴν νῆσον, τὴν Ὀρτυγίαν, καὶ Ἀστερίαν λεγομένην, πρότερον κρυπτομένην τοῖς κύμασι, [2] ὅτι δὲ ὑποστήμασιν τῷ φέρειν, καὶ ἐκ τοῦ φανῆναι αὐτὴν Δῆλον ὠνόμασεν. ἐκεῖ οὖν ἐλθοῦσα ἡ Λητὼ, καὶ δάφνης καὶ φοίνικος πρότερον ἐκεῖ φανέντων ἀψαμένη, τὴν Ἄρτεμιν γεννᾷ, ἡ δὲ ταύτην μαιεύει, καὶ τίκτει τὸν Ἀπόλλωνα. καὶ Ἄρτεμις μὲν τὴν Δῆλον κατέσχεν, Ἀπόλλων δὲ εἰς Λοκίαν κατῆλθεν. Ὀρτυγα γοῦν πτερωμένην τὴν Δῆλον εἶπεν, διὰ τὸ εἰπομένων περὶ τῆς Ἀστερίας. Γείτων δὲ ἐστιν [3] ἡ Μύκων, νῆσος τῆς Δήλου, ἔνθα Αἴας τέθαπται.

402. Τρέμων δέ.] ὀνομαστικῶς οὕτω καλεῖ χωρίον περὶ τῆς Δήλου, ἔνθα ὁ Αἴας τέθαπται. εἰκότως δὲ οὕτως καλεῖται, διὰ τὸ σείεσθαι πάλαι τὴν Δῆλον. Ἡ δὲ ἔννοια τοιαύτη· Ὁ δὲ Τρέμων, ὄνομα χωρίου, ὁ τύμβος δηλονότι τοῦ Αἴαντος, ὁ γείτων τῆς Ὀρτυγος τῆς πτερουμένης, ἤτοι τῆς Δήλου, φυλάξει τὸν ῥόχθον καὶ ἦχον τῆς Αἰγαίας ἁλὸς, τουτέστιν, ἀπέθανεν ὁ Αἴας, ὑπὸ κλυδωνισθέντος. καὶ τοῦτο χαριεντισμός ἐστιν, ἐν τῷ Τρέμοντι γὰρ, χωρίῳ Δήλου, ὁ Αἴας Λοκρὸς κεῖται, πλησίον Τηνίου καὶ Μύκονος, αἵτινες νῆσοι περὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος κεῖνται. Αἰγαῖον δὲ λέγεται, ὅτι δίκην αἰγὸς κυματοῦται.

403. Κασνίαν.] τὴν Ἀφροδίτην, τὴν μοιχάδα. Κασνίαν δὲ, τὴν ἀδελφοποιόν· τοὺς γὰρ ξένους ἀδελφοὺς, καὶ φίλους, τὰ ἐρωτικὰ ποιοῦσιν. οἱ γὰρ ἐρῶντες [4] φωραθέντες λέγουσιν, ἀδελφός μου, ἢ συγγενής ἐστιν. Μελιναίαν δὲ, τὴν αὐτὴν, διὰ τὸ ἡδὺ τῆς συνουσίας.

404. Λυπρὸς παρ᾽ ᾅδην.] ὁ λυπηρὸς παρὰ τῷ ᾅδῃ δεννάσει καὶ ὑβρίσει. καὶ τοῦτο χαριεντισμός ἐστι τὸ ῥῆμα.

405. Ἡ μὲν παλεύσει.] ἥτις Ἀφροδίτη, ἤγουν αὐτὸς ὁ ἔρως, μὲν καὶ αὐτὸν ἀγρεύσει ἐν βρόχοις καὶ δικτύοις τοῦ οἴστρου, ἤτοι τῆς [5] ἀκολασίας, ὑφ᾽ ἧς, ὡς λοιδορῶν, ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀθηνᾶς τῇ Κασσάνδρᾳ ἐμίγη. Οἶστρος δὲ, ζωύφιον ἐστι σμικρότατον, ὃ ἐγγινόμενον ταῖς μασχάλαις τῶν βοῶν, ἢ τοῖς ὠσὶν, ἐκμαίνει αὐτὰς, καὶ ἄγει κατὰ κρημνῶν, καὶ θαλάσσης, καὶ πυρὸς, εἰ τύχοι. καὶ τοῖς ἰχθύσι δὲ οἶστρος γενόμενος, ἐξωθεῖ τούτους ἐκ τῶν ὑδάτων ἐπὶ τὴν γῆν.

406. Ἐριννύων.] αἱ Ἐριννύες, μυθικῶς τρεῖς εἰσι δαίμονες, ὧν τὰ ὀνόματα, Τισιφόνη, Μέγαιρα, Ἀληκτώ. καὶ κατὰ μὲν Ἡσίοδον, καὶ λοιποὺς, ἐκ τῶν σταγόνων τοῦ αἵματος τῶν αἰδοίων τοῦ Κρόνου ἐγένοντο· κατὰ δὲ Αἰσχύλον, Ἐριννύες Νυκτὸς αὐτῆς τέκνα. καὶ Ἐπιμενίδης ἐκ Κρόνου, ὡς Ἡσίοδος, ταύτας φησὶ γενέσθαι, λέγων,

Ἐκ τοῦ καλλίκομος γένετο χρυσῆ Ἀφροδίτη,
Μοῖραί τ᾽ ἀθάνατοι, καὶ Ἐριννύες αἰολόδωροι.

Ἀλληγορικῶς δὲ Ἐριννύες, αἱ τιμωρητικαὶ δυνάμεις, παρὰ τὸ ἐν τῇ ἔρᾳ, ἤτοι γῇ, ναίειν, ἢ παρὰ τὸ τὰς ἀρὰς ἀνύειν. Τισιφόνη δὲ, παρὰ τὸ τίειν τοὺς φονέας. Μέγαιρα, παρὰ τὸ μεγαίρειν καὶ φθονεῖν τοῖς κακοῖς· Ἀληκτὼ δὲ, παρὰ τὸ μὴ λήγειν τοῦ τιμωρεῖν τοὺς τοιούτους. Κρόνου δὲ καὶ Νυκτὸς παῖδες, διὰ τὸ ἀφανοῦς καὶ ἀοράτως τὰς ἐκδικήσεις ταύτας δυνάμεις [6] ἐπέρχεσθαι.

408. Ἅπασα δ᾽ ἄλγη.] συνοπτικῶς φησιν, ὅτι πᾶσα ἡ Ἑλλὰς στενάζει διὰ τὴν ὁμιλίαν βίαν, τῆς ἐν γάμοις, [7] πολὺ γὰρ πλῆθος Ἑλλήνων, τὸ μὲν ναυαγῆσαν, βραδύτερον κεῖται θαλάσσης· οἱ δὲ τοῖς ἀνέμοις εἰς ξένην γῆν ἐξωθέντες, ἐκεῖ διανοοῦνται.

409. Ἄραιθος.] ποταμὸς Ἠπείρου, οὗ καὶ Καλλίμαχος μέμνηται, λέγων οὕτως,

[8] Αἱ δὲ βαθυκρήμνοιο παρ᾽ ἀγκύλον ἴχνος Ἀραίθου.

EMENDATIONES.

1 Ὑποδεχομένης τῆς Λητοῦς reposui, pro ὑποδεχομένη τῇ Λητοῖ, ex Phavorino. Quinetiam Λητοῦς habent Bar. & Grav. 2 Ita legendum opinor, ὅτι δὲ καὶ ὑποστήμασιν τῷ φέρ. in τῷ φανῆναι Impress. ὅτι δὲ καὶ τρέμουσα ἐκ τοῦ φανῆναι Phavorin. 3 Legendum ἡ Μύκων, non Μύκων. nam antea dixit Scholiastes Ajacem in Mycone insula jacuisse. 4 Φωραθέντες, pro φωραθῆναι, ex fide omnium MSS. 5 Ἀκολασίας, pro ἀσελγείας, ex Bar. & Grav. 6 Ἐπέρχεσθαι, pro ἀπέρχεσθαι, ex fide omnium MSS. Vult enim, Furias non visas homines invadere. 7 Πολὺ γὰρ πλῆθος, pro πολὺ δὲ πλῆθος, ex fide utriusque MSS sensu id exigente. 8 Ita restitui hanc Callimachi versum, Αἱ δὲ βαθυκρήμνου &c. Impress. Αἱ δὲ βαθυκρήμνοιο Seld. Αἱ δὲ βάθυν κρήμνοις Bar. Cl. Bentleius in suis Callimachi fragmentis (quæ non videram cum priorem Lycophronis editionem emisi in publicum) versum hunc sic restituit, p. 387.

Αἱ δὲ διακρήμνου παρ᾽ ἀγκύλον ἴχνος Ἀραίθου.

 410. Λείβηθρα.]

[a] Λειβήθριαι σφίγγουσι Δωτίου πύλαι·
Οἷς ἐμὸς ἔσται κ' Ἀχερουσίαν πάρα
Ῥηγμῖνα δαρὸν ἐστεναγμένος γάμος.
Πολλῶν γὰρ ἐν σπλάγχνοισι τυμβευθήσεται
Βρωθεὶς [b] πολυστοίχοισι καμπέων γνάθοις
Νήριθμος ἐσμός· [c] οἱ δ' [d] ἐπὶ ξένης ξένοι,
[e] Παιῶν ἔρημοι, δεξιώσονται τάφοις.
Τὸν μὲν γὰρ Ἠϊὼν Στρυμόνος [f] Βισαλτία,
[g] Ἀψυνθίων ἄγχουρος, ἠδὲ Βιστόνων,
Κουροτρόφον πάγουρον [h] Ἠδωνῶν πέλας
Κρύψει, [i] πρὶν [k] Τυμφρηστὸν αὐγάσαι λέπας·

Libethriæ Dotii cohibent portæ:
Quibus etiam juxta litus Acherusium
Meæ lugebuntur diu nuptiæ.
In viſceribus etenim balænarum ſepelietur
Multifidis devoratus maxillis
Infinitus numerus: alii peregrè peregrini
Cognatis orbi intrabunt ſepulcra.
Unum quidem Eon Strymonis Biſaltica,
Abſynthiis & Biſtonibus contermina,
Nutricium phagrum prope Edonos
Abſcondet, antequam Tymphreſtum ſpectaverit collem;

VARIANTES LECTIONES.

a Λειβήθριαι al. Et *Seld.* habet ο eadem manu τῷ α ſuperſcriptum. b Al. πολυστίχοισι. c Al. οἱ δ'. d Ἐπὶ ξένοις ξένοι *MSS.* utterque. e Παιῶν *Bar.* f Βισαλτία *Seld.* aliique. Βισαλτία *Bar.* Βισαλτία al. g Ἀψινθίων *Bar.* Ἀψινθίων al. h Ἠδωνῶν *Sold.* quod habuiſſe videtur etiam *Bar.* Sed ω illud emendator aliquis in ο mutavit. i Al. πρὶν ἤ. k Al. Τυμφρηστόν.

410. Λείβηθρα.] πόλις Μακεδονίας, ὅθεν ἦν ὁ Ὀρφεύς, ὥς φησι,

Νῦν δ' ἄγε μοι κέρα [1] Λειβηθρίας ἔννεπε Μοῦσα.

Δώτιον.] ἀκρωτήριον Ὀλύμπου, πλησίον Λειβήθρων. Πύλας δὲ εἶπεν, ὅτι εἰς στενὸν λήγει τὸ Δώτιον, καὶ συγκλείει δίκην πυλῶν. Λέγει δὲ, ὅτι ὅσίαν γῆν ἔχουσιν ἐν τῷ μέσῳ ὁ Ἀχέρων ποταμὸς, καὶ τὸ Δώτιον ἀκρωτήριον, ([2] ἔχουσι δὲ τῆς Ἑλλάδος πάσης, καθὸ τὸ μὲν Δώτιον ἐν Μακεδονίᾳ, ὁ δὲ Ἀχέρων ἐν Ἠπείρῳ, σχεδὸν δὲ τὰ ἄκρα τῆς Ἑλλάδος οὗτοι οἱ τόποι εἰσὶν, ὥσπερ εἴ τις ἄκρα τῆς Θρᾴκης εἴποι τὸ Βυζάντιον, καὶ τὴν Αἶνον) οὗτοι οἱ τόποι θρηνήσουσι διὰ τοὺς ἐμοὺς γάμους.

411, 412, 413, 414. Οἷς ἐμός.] οἵτινες ἄνθρωποι καὶ ἄχει ᾅδου θρῆνος ἔσται διὰ τοὺς ἐμοὺς γάμους. Ἀχερουσία δὲ, λίμνη ἐστὶν Ἡρακλείας τοῦ Πόντου, ὡς καὶ ποταμὸς Ἀχέρων, ὃς νῦν καλεῖται [3] Σαωναύτης, μυθικῶς δὲ Ἀχερουσία, καὶ Ἀχέρων, λίμνη, καὶ ποταμὸς ᾅδου· παρὰ τὸ ἄχη καὶ [4] θλίψεις ἔχειν τοὺς τῶν τεθνηκότων συγγενεῖς. [5] Πολλῶν γὰρ ἐν σπλάγχνοισι καμπέων καὶ κητῶν τυμβευθήσονται νήριθμος καὶ ἀμέτρητος ἐσμὸς, βρωθεὶς ἐν πολυστοίχοισι * καμπέων * γνάθοις, ἀντὶ τοῦ καταβρωθέντες ὑπὸ τῶν θαλασσίων θηρῶν· κάμπη γὰρ, τὰ κήτη.

417, 418. Τὸν μὲν γὰρ Ἠϊών.] τὸν μὲν γὰρ κουροτρόφον πάγουρον, λέγει δὲ τὸν Φοίνικα, τὸν πατρὶ πλεῖστον ἐστυγημένον καὶ μισηθέντα ὑπὸ τῶν βροτῶν, ὅτι ὁ πατὴρ μὲν καὶ αὐτὸν ἔθηκεν ὄμματον καὶ τυφλὸν, ὁπότε ἠναγκάσθη εἰς τὸ νόθον λέχος τοῦ πατρὸς, ἤτοι ὅτε ἐμίγη τῇ τοῦ πατρὸς παλλακῇ, [6] τοῦτον κρύψει ἡ Ἠϊὼν, ἡ ἡ Χρυσόπολις, ἡ Ἀμφίπολις, πόλις τοῦ Στρυμόνος, [7] ἡ Βισαλτία καὶ Θρᾳκική, ἡ ἄγχουρος καὶ γείτων τῶν Ἀψυνθίων, καὶ Βιστόνων, οἵτινες εἰσὶν ἔθνη Θρᾳκικά, πέλας Ἠδωνῶν, καὶ τῶν Μακεδόνων· κρύψει δὲ πρὸ τοῦ αὐγάσαι καὶ ἰδεῖν τὸ Τυμφρηστὸν λέπας καὶ ἀκρωτήριον. Ἠϊών.] πόλις Θρᾴκης ἐπὶ Στρυμόνι, ἔνθα τὸν Φοίνικα τελευτήσαντα ἔθαψεν ὁ Νεοπτόλεμος, ἰδίαν ἐπὶ τῆς πατρίδος. περὶ δὲ τὴν Ἠϊόνα ταύτην καὶ Ἀθηναῖοι τοὺς Μήδους ἐνίκησαν, καὶ ἔστησαν τοῖς νικήσασιν οἱ λοιποὶ Ἀθηναῖοι Ἑρμᾶς τρεῖς λιθίνους, καὶ ἐπέγραψαν,

Ἦν ἄρα κἀκεῖνοι ταλακάρδιοι, οἵ ποτε Μήδων
Παισὶν ἐπ' Ἠϊόνι Στρυμόνος ἀμφὶ ῥοὰς,
Λιμόν τ' αἴθωνα, κρατερόν τ' ἐπάγοντες Ἄρηα,
Πρῶτοι δυσμενέων εὗρον ἀμηχανίην.

τούτων δὲ τῶν ἐπιγραμμάτων Αἰσχίνης ὁ ῥήτωρ μέμνηται. Στρυμόνος.] Στρυμὼν, ποταμὸς Θρᾴκης, Βισάλται δὲ, καὶ Ἀψίνθιοι, καὶ Βίστονες, ἔθνη Θρᾳκῶν. ὅθεν Ἀπολλώνιος περὶ Ὀρφέως λέγει,

[8] Βιστονίῃ φόρμιγγι καλῶν [9] ἐξάρχων ἀοιδῶν.

Βίστονες δὲ, ἀπὸ υἱοῦ Ἄρεος Βίστονος, ἢ υἱοῦ Τερψιχόρης. Ὡσαύτως δὲ καὶ Ἠδωνοὶ, ἔθνος Θρᾴκης.

419. Πάγουρον.] διὰ τὸ γηραιὸν, καὶ σκληρόδερμον, τὸν Φοίνικα λέγει. Κουροτρόφον δὲ, ὅτι παῖδα ὄντα Ἀχιλλέα ἀνέτρεψε, κουροτρόφον δὲ εἶπε πάγουρον, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ πινοτρόφου παγούρου. ἔστι γὰρ πάγουρος μικρὸς, ὃς τὴν θαλασσίαν πίνναν τρέφει, καθά φησιν ὁ Ὀππιανός. Ἠδωνοὶ, καὶ Ἤδωνες, Θρᾳκῶν ἔθνη. [10] ἀλλ' οἱ μὲν Ἤδωνες περὶ παραθαλασσίαν οἰκοῦσιν, Ἠδωνοὶ δὲ περὶ μεσόγαιαν.

420. Τυμφρηστός.] πόλις, καὶ ὄρος Τραχῖνος, ἀπὸ τοῦ Τυμφρηστοῦ τινὸς βασιλέως, ἢ Τυμφρηστοῦ, υἱοῦ Ἡρακλέους. λέγεται δὲ τὸ ὄρος ἀρσενικῶς, ἡ δὲ πόλις θηλυκῶς, ὡς Εὐφορίων, [11] Βουκολέων Τρηχῖνα Τυμφρηστοῦ αἰπύς.

EMENDATIONES.

1 Λειβηθρίας *Bar.* 2 Parentheſin heic poſui, ut ſenſus fieret manifeſtus, qui antea paulo obſcurior fuit. 3 Σαωναύτης, pro Σαωναύτης, ex *Phavorino*. Σαωνύτης *Grav.* 4 Malui θλίψεις cum *Phavorino*, & omnibus *MSS.* quam λύπας cum *Impreſſis*. 5 Ita emendavi hunc locum, ex utroque *MSS*, quem *Impreſſa* editt. corrupte hoc modo proferebant. πολλῶν γὰρ ἐν σπλάγχνοισι καμπέων καὶ κητῶν τυμβευθήσεται. Νήριθμος.] καὶ ἀμέτρητος ἐσμὸς βρωθεὶς &c. 6 Sic legendum arbitror hunc locum. Eon enim, Amphipolis, & Chryſopolis, diverſa ſunt ejuſdem urbis nomina. Τοῦτον κρύψει ἡ Ἠϊὼν ἡ χρυσόπολις ἡ Ἀμφίπολις πόλις τοῦ Στρυμόνος *MSS* omnes. τοῦτον κρύψει ἡ Ἠϊὼν πόλις τοῦ Στρυμόνος *Impreſſ.* 7 Ἡ Βισαλτία καὶ Θρᾳκική *Bar.* ἡ Βισαλτία καὶ Θρᾳκική *Seld.* Θρᾳκική etiam habet *Grav.* ὁ Βισαλτία καὶ Θρᾳκικὴ *Impreſſ.* 8 Βιστονίῃ ſubſtitui, pro Βιστονίῃ. 9 Ἐξάρχων *Bar.* 10 Ita lego cum *Seld.* ἀλλ' οἱ μὲν Ἤδωνες περὶ θάλασσαν οἰκοῦσι *Bar.* & *Grav.* περὶ θάλασσαν *Impreſſ.* 11 Βουκολέων Τρηχῖνα Τυμφρηστοῦ αἰπύς *Bar.* Τρηχῖνα Τυμφρηστοῦ habet etiam *Grav.* cum *Impreſſis* conſentit *Seld.* niſi quod pro Τρηχῖνα, quod corruptum videtur, habeat Τρηχῖνα & iſti priori ε ſuperſcriptum ε.

[a] Τὸν πατρὶ πλεῖστον ἐχθρημμένον βροτῶν,	Patri maximè omnium invisum,
Ομηρον ὅς μιν θῆκε τετρήνας λύχνοις,	Qui eum perforatis lucernis excæcavit,
Οτ' [b] εἰς νόθον τρήρωνος [c] ηὐνάσθη λέχος.	Quando in adulterino Columbæ cubuerat lecto.
Τρεισσοὺς δὲ [d] ταρχύσουσι [e] Κερκάφου [f] νάπαι	Tres verò sepelient Cercaphi saltus
Καύηκας, οὐχ [g] ἄποθεν [h] Αλέντα ποτῶν.	Laros, non procul ab Alente fluvio.
Τὸν μὲν, Μολοσσοῦ, [i] Κυπέως, Κοίτου κύκνον,	Primum quidem, Molossi, Cypei, Cubicularis Cygnum,

VARIANTES LECTIONES.

a Τὸν πατρὸς πλεῖστον *Seld.* b Αἱ ἴς. c Ηὐνάσθη *Bar.* ἠυνάσθη al. d Ταρχύσουσι *Bar.* ταρχάσουσι al. e Κερκάφου *Bar.* eandemque lectionem in *Scholiis* retinet. f Νάπαι *Seld.* g Απωθεν al. sic etiam *Seld.* sed ibi ω habet, superscriptam. h Αλέντος al. i Κυπέος *Bar.*

421, 422, 423. Τὸν πατρὶ πλεῖστον ἐχθρημμένον βροτῶν.] Φοῖνιξ ὁ Αμύντορος, ἢ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Κλεοβούλης ἱκεσίαις, μιγεὶς τῇ τοῦ πατρὸς παλλακῇ Κλυτίᾳ, ἢ Φθίᾳ κατά τινας, ἐτυφλώθη παρ' αὐτοῦ. φυγὼν δὲ ὁ Φοῖνιξ, ἦλθε πρὸς Πηλέα, καὶ ὃς ἀπαγαγὼν αὐτὸν πρὸς τὸν Χείρωνα, ἐποίησεν ὑγιῆ γενέσθαι ὑπ' αὐτοῦ. καὶ ταῦτα μὲν τὰ μυθικά, τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως ἔχει· Μιχθέντα τῇ παλλακῇ γνοὺς αὐτὸν ὁ πατήρ, κατηράσατο μὴ τεκεῖν παῖδας, οὓς καὶ ὀφθαλμοὺς λέγει. ὁ δὲ φυγὼν, ἦλθε πρὸς τὸν Πηλέα, καὶ ὃς ἀγαγὼν αὐτὸν εἰς τὸ ἄντρον τοῦ Χείρωνος, ἔδειξεν αὐτῷ τὸν Αχιλλέα ἐκεῖ παιδευόμενον, καὶ παρέδωκεν αὐτὸν αὐτῷ, εἰπὼν, Ιδὲ καὶ παῖς σου, ἄγαγε οὖν αὐτὸν τὸ λοιπὸν, καὶ παίδευε ὥσπερ χρὴ πατέρα φίλον ἀτάγαν υἱόν. καὶ τοῦτο χάριν ἐμυθεύσαντο, ὅτι ἀπεκόμισεν ὁ Πηλεὺς αὐτὸν πρὸς τὸν Χείρωνα, καὶ ὃς ἐποίησεν αὐτὸν πάλιν βλέπειν. [1] καὶ ὁ Ομηρος δὲ τὰ τέκνα φάους φίλτρα καὶ βιότοιο λέγει. Ομηρος δὲ συμβολικῶς χρὴ νοεῖν τὴν τύφλωσιν τοῦ Φοίνικος, διὰ τὸ ἄπαιδα γενέσθαι, καὶ οὐχ, ὡς οἱ πολλοί φασι, πραγματικῶς, καὶ Ομηρος φησὶν ἐμοὶ συνῳδῶν, ὡς ἀπὸ τοῦ Φοίνικος λέγων πρὸς Αχιλλέα,

[2] Οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ελλάδα καλλιγύναικα,
Φεύγων νείκεα πατρὸς, Αμύντορος Ορμενίδαο,
Ος μοι παλλακίδος περὶ χώσατο καλλικόμοιο,
Τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ' ἄκοιτιν,
Μητέρ' ἐμὴν, ἣ δ' αἰὲν ἐμὲ λισσέσκετο γούνων,
Παλλακίδι προμιγῆναι, ἵν' ἐχθήρειε γέροντα.
Τῇ πιθόμην, καὶ ἔρεξα. πατὴρ δ' ἐμὸς αὐτίκ' ὀϊσθεὶς,
Πολλὰ κατηρᾶτο, στυγερὰς δ' ἐπεκέκλετ' Ερινῦς,
Μή ποτε γούνασιν οἷσιν ἐφέσσεσθαι φίλον υἱὸν
Εξ ἐμέθεν γεγαῶτα. θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαρὰς,
Ζεύς τε καταχθόνιος, καὶ ἐπαινὴ Περσεφόνεια.

Καίτοι τοῦτόν φησιν,

—— Αλλά σε παῖδα, θεοῖς ἐπιείκελ' Αχιλλεῦ,
Ποιεύμην, [3] ἵνα μοί ποτ' ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς.

424, 425. Τρεισσοὺς δέ.] τοὺς δὲ τρεῖς καύηκας καὶ λάρους, ἤτοι γεραιοὺς, ἤτοι Κάλχαντα, Ιδομενέα, καὶ Σθένελον, ταρχύσουσι καὶ θάψουσιν αἱ νάπαι καὶ οἱ συνδενδροι τόποι τοῦ Κερκάφου. ὁ δὲ Κέρκαφος, ὄρος Κολοφῶνός ἐστιν, οὐκ ἄποθεν δὲ καὶ οὐ μακρόθεν, ἀλλὰ δηλονότι πλησίον τῶν [4] ποτῶν καὶ ὑδάτων τοῦ Αλεντος, ποταμοῦ Κολοφῶνος. Αλέντα δὲ, καὶ ἐκ Αλεντος, Δωρικῶς εἶπε. Καύηκας δὲ αὐτοὺς ὠνόμασε, [5] διὰ τὸ ἐκ γήρως λευκοὺς εἶναι, ὡς οἱ λάροι· [6] καύηξ δὲ, ὁ λάρος, κατὰ Αἰνιᾶνας, ὥς φησι καὶ Ιππώναξ,

[7] Κίκων δ' ὁ πανδάλητος ἄμμορος καύηξ.

Αποθεν.] τὸ πο μικρὸν γράφε. οὕτοι δὲ ἀγνοήσαντες τὸ μέτρον, μέγα τοῦτο γράφουσι. σὺ δὲ γίνωσκε, ὅτι τὸ δισσοῦ ἐκλείπειν δύναται, ὅτε βούλεται ὁ ποιητὴς, ἴσως τοῖς διπλοῖς· ὡς καὶ πρώην ἔφην σοι, εἰς παράδειγμα [8] παραγαγὼν τὸ,

Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ἐπεὶ ἴδον αἰόλον ὄφιν.

εἰ δὲ μάνιον τοῦτον νομίζεις, ἄκουσον καὶ τῶν κατὰ [9] τὸν Μιμνοῦ τοῦ ζωγράφου χωλῶν ἰάμβων Ιππωνακτείων στίχων,

[10] Μιμνῆ κατωμόχανε, μηκέτι γράψῃς
Οφιν τριήρευς ἐν πολυζύγῳ τοίχῳ,
Απ' ἐμβόλου φεύγοντα πρὸς κυβερνήτην·
Αὕτη γάρ, αὕτη συμφορή τε καὶ κληδὼν,
Νικύρτα καὶ Σάβαυνι τοῦ κυβερνήτου,
Ην αὐτὸν ὄφις τ' ἀντικνήμιον δάκῃ.

ἰδοὺ, ὄφις τὸ ο μικρὸν ἐστιν ἐκλαθὸν ὑπὸ τοῦ φ δασέος ὄντος, ὡς καὶ ἕτερα μυρία εὑρήσεις σκοπῶν. οὕτω καὶ τὸ ἄποθεν μικρὸν ὂν, μακρὸν λογίζεται τῇ τοῦ θ ἐπενθέσει. οἱ δὲ τῶν μέτρων ἀμαθεῖς μέγα τοῦτο γράφουσι, καὶ οὐδὲ ἴσασιν ὅθεν μέγα ἐστίν· σὺ δὲ εἰ μέγα τοῦτο γράφεις, κἂν λέγε, ὅτι ἐπεκτάσει Αττικῇ μέγα τοῦτο γράφω, ὡς τὸ [11] δῆτα, πρῶτα, καὶ τὰ ὅμοια.

426. Τὸν μὲν Μολοσσοῦ.] [12] εἰπὼν τρεῖς ἄνω, νῦν λέγει ἕνα ἕκαστον, καὶ πρῶτον τὸν Κάλχαντα. Μολοσσοῦ, Κυπέως, καὶ Κοίτου, ἐπίθετα Απόλλωνος. Μολοσσοῦ μὲν, ὅτι ἐν Μολοσσίᾳ τιμᾶται. Κυπέως, τοῦ ἐπίλαν ἱματίου ἐνδύοντος ὁ αὐτὸς γάρ ἐστι τῷ ἡλίῳ· κυπὰς δὲ, τὸ ἱμάτιον λέγεται. Κοίτου, ὅτι σπερμογόνος ὁ ἥλιος, καὶ συνουσίας αἴτιος, ὡς ζωογόνος. Κύκνον.] τὸν Κάλχαντα, διὰ τὸ γηραιὸν, καὶ μαντικόν· καὶ γὰρ οἱ

EMENDATIONES.

1 Καὶ ὁ Ομηρος δὲ φησι τὰ τέκνα &c. *Impress.* Ego illud φησι, ut prorsus inutile, delevi, sequutus *Phavorinum*, & utrumque MSS. 2 Ita restitui, & in ordinem digessi hos versus ex nona Iliade, qui in Codicibus MSS. *Impressisque*, variis modis erant corrupti. 3 Ita emendavi ex eadem Iliade, cum prius scriptum esset; ἵνα μοί ποτ' ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς. 4 Ποτῶν, pro ποταμῶν, ex *Grav.* quæ lectio ut Lycophronis textui, sic etiam sequenti explicationi magis accommoda est. 5 Hanc lectionem *MSS.* Codd. acceptam debeo. Διὰ τὸ γήρως, ἢ λευκοὺς εἶναι ὡς τοὺς λάρους *Impress.* 6 Καύηξ, pro καύης, & paulo post, ex *Seld.* 7 Κίκων ὁ πανδάλητος ἄμμορος καύηξ *Bar.* & *Grav.* 8 Παραγαγὼν lego cum omnibus *MSS.* παραγαγεῖν corrupte *Impress.* 9 Τοῦ Μιμναλοῦ ζωγράφου *Seld.* τοῦ μιμνητοῦ ζωγράφου *Impress.* τοῦ Μιμνῆ τοῦ ζωγράφου *Bar.* lectionem nostram jam reperio confirmari à *Grav.* 10 Μιμνῆ κατωμόχανε μηκέτι γράψῃς ὄφιν τριήρευς ἐν πολυζύγῳ (πολυζύγῳ *Seld.*) τοίχῳ ἀπεμβόλου φεύγοντα (φεύγοντα *Seld.*) πρὸς κυβερνήτην. αὕτη γάρ ἐστιν (ἐστι *Seld.*) συμφορά (συμφορὴ *Seld.*) τε καὶ κληδών; (interrogationis signum deest in *Seld.*) Νικύρτα καὶ Σάβαυνι τοῦ κυβερνήτου, ἣν αὐτὸν ὄφις τ' ἀντικνήμιον δάκῃ *Impress.* Μιμνῆ κατωμόχανε μηκέτι γράψῃς ὄφιν, τριήρευς ἐν πολυζύγῳ ἀπ' ἐμβόλου φεύγοντα πρὸς κυβερνήτην. αὕτη δὲ αὕτη συμφορή τε καὶ κληδὼν Νικύρτα καὶ Σάβαυνι τοῦ κυβερνήτου, ἣν αὐτὸν ὄφις τ' ἀντικνήμιον δάκῃ *Bar.* Hæc ego in Iambicos digessi. Cæterum in quinto versu pro Σάβαυνι *Grav.* habet Σιδωνι. Exstat vero Poemation quoddam de Helena à Fed. Morello editum, cujus interpres Græcus Hipponactis versus citavit. Atque is nobiscum legit Μιμνῆ τοῦ ζωγράφου. At v. 4. συμφορή γε καὶ κλύδων. Quam lectionem germanam existimo: nam κλύδων sæpe pro ingenti calamitate accipitur. Dein v. 5. Νικύρτα, καὶ Σαβαυνί. Et v. 6. Τὸ ἀντικνήμιον δάκῃ. 11 Δῆτα, ἄντα *Impress.* & non refert, utrum cum ε, vel α scribantur; mihi tamen magis placuit α, quam habent *Bar.* & *Grav.* eandemque in *Seld.* reperio, & ε supra scriptam.
12 Εἰπὼν, pro εἶπον, ex *Bar.* & *Grav.*

κύκνοι

Συὸς περιπλαγχθέντα θηλείας [a] τόκων,	Suis feminæ qui aberraverit à partubus,
Ὅτ᾽ εἰς ὀλυνθων δῆριν ἑλκύσας σοφὴν	Cum in grossorum certamen callidum trahendo
Τὸν [b] ἀνθάμιλλον, αὐτὸς ἐκ μαντευμάτων	Æmulum, ipse lapsus fatalem
[c] Σφαλεὶς ἰαύσει τὸν μεμορμένον πότμον.	Ex vaticiniis dormiet somnum.
Τὸν δ᾽ αὖ, τέταρτον [d] ἐγγόνων Ἐρεχθέως,	Alterum, nepotum Erechthei quartum,
Αἴθωνος [e] αὐτάδελφον ἐν [f] πλασταῖς γραφαῖς.	Æthonis germanum in historiis fictis.
Τρίτον δὲ, τοῦ [g] μόσσυνας Ἐκτηνῶν ποτὲ	Tertium, Filium ejus, qui Ectenorum quondam
Στερρᾷ δικέλλῃ [h] βουσκαφήσαντος γόνον,	Turres valido subruit ligone,

VARIANTES LECTIONES.

a Τόκου Bar. τόκοιο Seld. b Ἀνθάμιλλον Seld. c Al. σφαγείς. d Ἐγγόνων Seld. e Al. Αὐτάδελφον. f Πλασταῖς Bar. aliique. g Μόσυνας Bar. aliique. h Βουσκαφήσαντος Seld. aliique.

κύκνοι προγινώσκουσι τὴν ἑαυτῶν τελευτὴν, καὶ λιγυρώτατον τότε ᾄδουσι μέλος, ὡς που μέμνηται καὶ Αἰσχύλος λέγων,

——— ——— [1] κύκνου δίκην,
Τὸν ὕστατον μέλψασα θανάσιμον γόον.

τὸ γὰρ ὄρνεον τοῦτο ἱερὸν τοῦ θεοῦ ἐστιν.

427. Συὸς περιπλαγχθέντα.] Ἀγλαΐας καὶ Ἀπόλλωνος Θέστωρ, οὗ Κάλχας, ᾧ χρησμὸς ἐδόθη, ὅτι τότε θνήξεται, ὅτε κρείττονι ἑαυτοῦ ἐντύχοι μάντει. μετὰ δὲ τὴν Ἰλίου πόρθησιν αὐτὸς ὁ Κάλχας, καὶ ἕτεροι, Ἀμφίλοχος, Λεοντεὺς, [2] Ποδαλείριος, Πολυποίτης, ἐν Ἰλίῳ λιπόντες τὰς ναῦς αὐτῶν, εἰς Κολοφῶνα πεζῇ παραγίνονται, κἀκεῖ θάπτουσι Κάλχαντα. ὑποδεχθέντων γὰρ παρὰ Μόψῳ μάντει, υἱῷ Ἀπόλλωνος καὶ Μαντοῦς, [3] καὶ Κάλχαντος καὶ αὐτοῦ φιλονεικήσαντος διὰ μαντείαν, συκῆς ἀγρίας ἑστώσης, ἤρετο Κάλχας [4] τὸν Μόψον, πόσους ὀλύνθους ἡ συκῆ φέρει; ὁ δὲ Μόψος, μυρίους ἔφη, καὶ μέδιμνον, καὶ ἕνα ὄλυνθον περιττὸν, καὶ εὑρέθη οὕτως. Μόψος δὲ ἠρώτησεν Κάλχαντα περὶ συὸς ἐγκύου τινὸς ἑστώσης, πόσους κατὰ γαστρὸς ἔχει; καὶ πότε τέξει; τοῦ δὲ μηδὲν εἰπόντος, αὐτὸς εἶπε, δέκα χοίρους ἔχει, ὧν ὁ εἷς [5] ἄρρην, τέξεται δὲ αὔριον. ὧν γενομένων, περὶ τὸν χρησμὸν ὁ Κάλχας συνιεὶς, ἀθυμήσας τελευτᾷ. ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι ἑαυτὸν ἀνεῖλεν. Φήληξ, ὄλυνθος, σῦκον, καὶ ἰσχὰς, διαφέρουσι. Φήληξ γὰρ, τὸ ἄγριον σῦκον λέγεται. Ὄλυνθος, τὸ ἥμερον μὲν, ἄωρον δέ. Σῦκον, τὸ ὥριμον. Ἰσχὰς δὲ, τὸ ξηρανθέν.

431. Τὸν δ᾽ αὖ, τέταρτον.] δεύτερον ὀφείλων εἰπεῖν, πῶς εἶπε τέταρτον; καλῶς ἔχει τὸ τῆς γραφῆς, καὶ σκόπει, ἀνώτερον γὰρ εἶπε, τοὺς τρεῖς δὲ θάψουσιν αἱ νάπαι τῆς Κερκάφου, τὸν Κάλχαντα πρῶτον, δι᾽ ἃ εἴπομεν. αὖ δὲ, ἤτοι δεύτερον δὲ, τὸν τέταρτον γενεὰν [6] ἕλκοντα ἀπὸ τοῦ Διὸς, λέγει δὲ τὸν Ἰδομενέα· Διὸς γὰρ καὶ Εὐρώπης, Μίνως, καὶ Ῥαδάμανθυς, καὶ Φοῖνιξ. τοῦ Μίνωος καὶ Πασιφάης, † τῆς Ἡλίου, Δευκαλίων. Δευκαλίωνος δὲ καὶ Κλεοπάτρας, Ἰδομενεύς. Ψεύδεται περὶ Ἰδομενέως, λέγων αὐτὸν σὺν τοῖς λοιποῖς πλανηθῆναι· Ὅμηρος γὰρ ἐν Ὀδυσσείᾳ λέγει,

Πάντας δ᾽ Ἰδομενεὺς Κρήτην εἰσήγαγ᾽ ἑταίρους,
Οἳ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δέ οἱ οὔτιν᾽ ἀπηύρα.

ἐν Κρήτῃ δὲ καταίρας, ὑπὸ Λεύκου, τοῦ [7] Ἀμύκου τοῦ Τάλω, στασιασάντων, καὶ δέκα πόλεις πορθησάντων, τῆς Κρήτης ἐκβάλλεται. Ἐρεχθεύς.] ὁ Ζεὺς ἐν Ἀθήναις, καὶ ἐν Ἀρκαδίᾳ τιμᾶται· ὁ διὰ τὸ ὀρέξαι καὶ δοῦναι τὴν Ῥέαν τῷ Κρόνῳ λίθον ἀντὶ Διός· ὃ παρὰ τὸ ἐρέχθειν, τὸ κινεῖν· δι᾽ αὐτοῦ γὰρ οἱ σεισμοί.

432. Αἴθωνος αὐτάδελφον.] τὸν Ἰδομενέα. Αἴθωνος δέ τινες, τὸν Ὀδυσσέα λέγουσιν. οὐκ ἔστι δὲ τοῦτο, ἀλλ᾽ οὕτω λέγει, Τοῦ ἐν πλάσμασιν Αἴθωνος. φλυαρεῖ δὲ καὶ τῇ γραφῇ, οὐ γὰρ ἔγραψεν Ὀδυσσεὺς, ἀλλ᾽ ἀπελθὼν εἰς τὴν Ἰθάκην ἀγνοούμενος, ἔλεγε πλάττων, ὅτι Αἴθων καλοῦμαι, [8] εἰμὶ δὲ ἐκ Κρήτης [9] ἀδελφὸς Ἰδομενέως.

433. Τρίτον δὲ, τοῦ μόσσυνας.] εἰπὼν ἀνώτερον πρῶτον, καὶ δεύτερον, ὡς εἶπε μέλλειν θανεῖν ἐν Κολοφῶνι, νῦν λέγει καὶ τὸν τρίτον, ὅς ἐστιν ὁ Σθένελος· καὶ τοῦτο πάλιν ψεῦδος. ὁ γὰρ Διομήδης καὶ αὐτὸς ἀβλαβὴς ἦλθεν εἰς τὸ Ἄργος μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ, ὧν εἷς καὶ ἦν ὁ Σθένελος, ἡνίοχος γὰρ ἦν αὐτοῦ. [10] περὶ δὲ τῆς εἰς Ἄργος αὐτῶν ἐλεύσεως ἐν Ὀδυσσείᾳ Ὅμηρος λέγει. ὕστερον δὲ Διομήδης μέλλων ἀναιρεθῆναι ὑπ᾽ Αἰγιαλείας, τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, φεύγει εἰς Δαυνίαν, ἥτις καὶ [11] Καλαβρία λέγεται. Μόσσυνες.] κυρίως τὰ ξύλινα τείχη, νῦν δὲ καταχρηστικῶς τὰ τείχη τῶν Ἐκτηνῶν καὶ Θηβαίων λέγει. οὐκ οἶδα δὲ ὅθεν καλεῖ τοὺς Θηβαίους Ἐκτῆνας, οἱ μέντοι οὕτως φασὶ, [12] τοὺς ἐκ κτηνῶν ποτε. διεβάλλοντο γὰρ οἱ Θηβαῖοι, ὡς κτηνώδεις καὶ ἀμαθεῖς, ὡς καὶ ὁ Πίνδαρος περὶ τὸν [13] χοροδιδάσκαλον Αἰνέαν φησὶν, [14] Ἄγε δὲ, ποίησον τόδε, καὶ τόδε, εἰ φεύγομεν ἀρχαῖον ὄνειδος, Βοιωτίαν ὗν. Ἄλλος δέ τις ἱστορικός φησι, Τάρτας, ἔθνος βάρβαρον, τὰς Θήβας παρῴκησαν· οἱ δὲ ἰδιῶται κατὰ ἰδιωτισμὸν [15] παραφθορὰν τοῦ ὀνόματος ἐποίησαν, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν Ταρβοιώτιος, ὗς Βοιώτιος λέγοντες. μέμνηται δὲ τοῦ ἔθνους τούτου καὶ Φρύνιχος ὁ τραγικὸς, ἐν δράματι Πλευρωνίαις, λέγων,

EMENDATIONES.

1 Κύκνου, pro κύκνον, ex utroque MSS. 2 Ποδαλείριος, pro ποδάλειριος, ex Seld. ποδάρκης corrupte Bar. & Grav. 3 Ita distinguo cum Seld. καὶ Κάλχαντος καὶ αὐτοῦ φιλονεικήσαντος, διὰ μαντείαν συκῆς Impress. 4 Τὸν Μόψον, pro τῷ Μόψῳ, ex Bar & Grav. 5 Ἄρρην repofui ex omnibus MSS. ἄρρεν Impress. 6 Ἕλκοντα substitui, pro [illegible], ex omnibus MSS. 7 Ἀμύκου, pro Ἀμύκλου, ex utroque MSS. 8 Εἰμὶ δὲ, pro εἶμι δὲ, ex omnibus MSS. 9 Ἀδελφὸς, pro ἀδελφοὶ, ex Grav. 10 Περὶ, pro παρὰ, ex omnibus MSS. 11 Καλαβρία pro Καλαυρία hic, & aliis in locis quamplurimis. Hoc mendum Auctoribus ita irrepsit passim, ut Καλαυρία, pro Καλαβρία, & rursus Καλαβρία, pro Καλαυρία legatur; cum tamen distinctè Καλαβρία regionem, Καλαυρία insulam significet. Eum in modum apud Strabonem pro Καλαυρία insula, posita est Καλαβρία regio. Idem manifeste invenies & apud Suidam. Johannes Franciscus Picus in Commentariis suis insulam Calauriam, & Calabriam dici scribit, mendosorum Codicum (ut opinor) deceptus errore Nicolaus Gerbelius. 12 Sic emendavi locum istum, ex omnibus MSS. quem mendosissimum habent Impress. Τὺς ἐκ κτηνῶν. ποιῆς διεβάλλεσθαι γάρ. &c. 13 Χοροδιδάσκαλον Αἰνέαν Seld. χοροδιδάσκαλον Αἰνέαν Bar. Vid. Pindar. Olymp. VI. v. 149. 14 Ἄγε δὲ ποίησον uterque MSS. ἄγε φησὶ ποίησον Impress. 15 Παραφθορὰν, pro περιφθορὰν, ex Bar. & Grav. † Τῆς Ἡλίου, pro τοῦ Ἡλίου, ex Grav. Nam Pasiphaë Solis filia erat.

Ὃν Γογγυλάτης εἷλε, [a] Βυλαῖος, Μυλεύς,
[b] Ἀγηλάτῳ μάστιγι [c] συνθραύσας [d] κάρα,
[e] Ἧμος ξυναίμοις πατρὸς αἱ Νυκτὸς κόραι
Πρὸς [f] αὐτοφόντου ζήλου ὥπλισαν [g] μόρου.
Δοιοὶ δὲ ῥεῖθρον [h] Πυράμου πρὸς ἐκβολαῖς
Αὐτοκτόνοις σφαγαῖσι [i] Δηραίνου κύνες
Δμηθέντες, αἰχμάσουσι λοισθίαν βολήν,
Πύργων ὑπὸ πλέρνησι [k] Παμφύλου κόρης·

Quem Gongylates interfecit, Consiliarius, Pistor,
Violento flagello caput confringens,
Quando patris Germanos Noctis Filiæ
Ad mutuæ cupidinem armârant mortis.
Duo ad Pyrami fluentorum ostia
Mutuis mortui cædibus Deræni
Canes, ultimo pugnabunt prælio,
Sub Pamphyli Filiæ turrium radicibus:

VARIANTES LECTIONES.

a Βυλαῖος Seld. b Ἀγηλάτῳ alii (in quibus MSS. uterque) cum tenui spiritu, alii cum aspero proferunt. Vide Scholiasten. c Συνθλάσας Etymolog. συνθλάσας Bar. d Κόρη Etymolog. & Seld. e Ἧμος alias cum tenui, alias cum denso spiritu pingitur f Αὐτοφόντου MSS. uterque, & alii. g Μόρου MSS uterque, & alii. h Πυράμου Bar. i Al. Δηραίνου. k Παμφύλου Bar. eandemque lectionem in Scholiis retinet.

[1] Στρατὸς πρὸς εἰς γῆν τήνδ' ἐπιστρέφει ποδὶ
Ταῦρος, ὃς γῆν ταύτην ἀρχαῖος λαός,
Πεδία δὲ πάντα, καὶ παράκτιον πλάκα
Ὠκεῖα μάργης φλὸξ ἐδαίνυτο γνάθοις.

Γόγγος δὲ τοῦ Καπανέως τοῦ κατασκάψαντος, ἢ τοῦ κατασκάψοντος καὶ μέλλοντος κατασκάψαι τὰ τείχη τῶν Θηβῶν, ὁ Σθένελος ὑπῆρχεν.

435. Ὃν Γογγυλάτης.] ὅντινα Καπανέα εἷλε καὶ ἐφόνευσεν ὁ Ζεὺς, ὁ Γογγυλάτης, διότι αἱ γογγύλαι καὶ αἱ συνεστραμμέναι χεῖρες κινοῦνται· ὁ Βυλαῖος, διότι καὶ τὸ βουλεύειν τοῖς ἀνθρώποις δίδει. ὁ Μυλεὺς, διότι ἀνθρώποις καὶ τὰς μύλας, καὶ τοὺς ἀλέτας κινοῦσιν· ἢ ὁ ἀρτοδότης, ἀπὸ τῆς μύλης.

436. Ἀγηλάτῳ μάστιγι] τῷ κεραυνῷ, ἢ τῷ ἄγαν ἐλαυνομένῳ, ὅθεν ψιλωτέον. ἢ τῷ τοὺς ἀγεῖς καὶ μεμιασμένους ἐλαύνοντι, ὅθεν δασυντέον. ὅτι δὲ ἀγὴς, ὁ μυσαρὸς, ἐξ οὗ λέγεται καὶ ὁ ἄγος, ὁ μυσαρός, Ἱππῶναξ φησιν.

[2] Ὡς οἱ μὲν ἀγεῖ Βουπάλῳ κατηρῶντο.

Περὶ δὲ τῆς τόλμης Καπανέως, καὶ τῆς αὐτοῦ κεραυνώσεως, Εὐριπίδης ἐν Φοινίσσαις φησί,

[3] Καπανεὺς δὲ, πῶς εἴποιμ' ἂν, ὡς ἐμαίνετο;
Μακραύχενος γὰρ κλίμακος προσαμβάσεις
Ἔχων ἐχώρει, καὶ τοσόνδ' ἐκόμπασε,
Μηδ' ἂν τὸ σεμνὸν πῦρ νιν εἰργαθεῖν Διὸς,
Τὸ μὴ οὐ κατ' ἄκρων περγάμων ἑλεῖν πόλιν.
Καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόρευε, καὶ πετρούμενος
Ἀνεῖρπ' ὑπ' αὐτὴν ἀσπίδ' εἱλίξας δέμας,
* Κλίμακος ἀμείβων ξέστ' ἐνηλάτων βάθρα. *
Ἤδη δ' ὑπερβαίνοντα γεῖσα τειχέων,
Βάλλει κεραυνῷ Ζεύς νιν, ἐκτύπησε δὲ
Χθών. ———

Τὰ δὲ τῶν Θηβῶν τείχη ἔκτισαν ὁ Ἀμφίων καὶ ὁ Ζῆθος, παῖδες Ἀντιόπης, θυγατρὸς Ἀσωποῦ, ᾗ συμμιγεὶς ὁ Ζεὺς ἔτεκεν αὐτούς.

437, 438. * Ἧμος ξυναίμοις. *] Τοῦ βουλεύσαντος τὰς Θήβας, ἢ τοῦ κεραυνωθέντος Καπανέως· πότε; ἡνίκα αἱ τῆς Νυκτὸς θυγατέρες, * Ἐριννύες, * ὥπλισαν τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ ἑαυτῶν πατρὸς, λέγει δὲ Ἐτεοκλέα καὶ Πολυνείκην· πρὸς τί ὥπλισαν; πρὸς ζῆλον καὶ ἐπιθυμίαν * αὐτοφόντου μόρου, δηλονότι ἐμφατικὸν τὸ σχῆμα. * Αὐτοφόντην δὲ, τὸν ὑπ' ἀλλήλων μέλλοντα αὐτοὺς ἀναιρεῖν. ἡ δὲ ἱστορία τοιάδε· Οἰδίπους ὁ Λαΐου παῖς, ἀνελὼν τὸν πατέρα ἀγνοίᾳ, ὁμοίως καὶ τὴν μητέρα Ἰοκάστην γήμας, ὡς φησιν Ὅμηρος ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ,

——— ὃδ' ὃν πατέρ' ἐξεναρίξας
Γῆμε. ———

ἔσχεν ἐξ αὐτῆς Ἐτεοκλέα, καὶ Πολυνείκην, καὶ [4] Ἰσμήνην, καὶ Ἀντιγόνην. ὅθεν Ἐτεοκλῆς, καὶ Πολυνείκης ἀδελφοὶ, καὶ υἱοὶ ἦσαν Οἰδίποδος. ἀναγνωρίσας δὲ τὴν μητέρα, ἑαυτὸν ἐτύφλωσεν. αὐτὴ δὲ ἡ μήτηρ ἀγχόναις διώλετο, ὡς καὶ Ὅμηρος,

Ἁψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου.

Ἐτεοκλῆς δὲ, καὶ Πολυνείκης περὶ τῆς βασιλείας μαχόμενοι, ἑαυτοὺς ἀνεῖλον. ὁ μὲν Ἐτεοκλῆς, Θηβαίων ὑπερμαχῶν· ὁ δὲ Πολυνείκης, μετὰ τῶν Ἀργείων πορθῶν αὐτούς. Ἄδραστος γὰρ ὁ Ἀργεῖος τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τούτῳ παρέσχεν. μεθ' ὧν ἦν καὶ Καπανεὺς, ὅστις μέλλων πορθεῖν τὰς Θήβας, ἐκεραυνώθη ὑπὸ τοῦ Διός. μέμνηται αὐτοῦ καὶ Ὅμηρος ἐν τῇ δ' τῆς Ἰλιάδ. καὶ ἐν τῇ ζ'.

439. Δοιοὶ δέ.] οἱ δὲ δύο μάντεις, Μόψος, ὁ υἱὸς Ἀπόλλωνος καὶ Μαντοῦς, τῆς Τειρεσίου· καὶ ὁ Ἀλκμαίωνος [5] ἀδελφὸς, Ἀμφίλοχος, ὁ τῆς Ἐριφύλης, τῆς ἀδελφῆς Ἀδράστου τοῦ βασιλέως, καὶ Ἀμφιάρεω τοῦ μάντεως παιδὸς παῖς.

440, 441, 442. Οἱ κύνες.] οἱ μάντεις, οἱ γνήσιοι, [6] οἱ ἱδρυθέντες τοῦ ἐν Δηραίνοις, τόπῳ Ἀβδήρων, τιμωμένου Ἀπόλλωνος, οὗ μνημονεύει καὶ Πίνδαρος ἐν Παιᾶσιν, αὐτοκτόνοις καὶ ταῖς ὑπ' ἀλλήλων σφαγαῖς δαμασθέντες καὶ τεθνηκότες, αἰχμάσουσι καὶ πολεμήσουσι τὴν λοισθίαν βολήν. τὸ δὲ σχῆμα χαριεντισμός, οὐδεὶς γὰρ ἀποθανὼν πολεμεῖ. ἔστι δὲ καὶ κακόπλαστον,

EMENDATIONES.

1 Hos Phrynichi versus emendavi, & in ordinem digessi, cum in aliis Codicibus indistincte, & mendose scripta essent. Στρατὸς πρὸς εἰς γῆν τήνδ' ἐπιστρέφει ποδὶ ὁ ταῦρος. ὃς γῆν ταύτην ἀρχαῖος λαός, πεδίας πάντα καὶ παράκτιον πλάκα, ὠκεῖα μάργης φλὸξ ἐδαίνυτο γνάθοις Impress. Στρατὸς πρὸς εἰς γῆν τήνδ' ἐπιστρέφει (ἐπιστρέφω Seld.) ποδί. Ταῦρος, ὃς γῆν (γῆν τὴν Seld.) ἀρχαῖος λαός. πεδία πάντα (πεδία δὲ παντὶ Seld.) καὶ παράκτιον πλάκα, ὠκεῖα μάργης φλὸξ ἐδαίνυτο γνάθοις MSS. Et pro ... quidem ..., pro πεδίας etiam πεδία mecum habet Grav. 2 Ὡς οἱ μὲν ἀγεῖ Βουπάλῳ κατηρῶντο Bar. Ὅτι μὲν ἀγεῖ Βουπάλῳ κατηρῶντο Seld. Βουπάλῳ Impress. 3 Ita emendavi hos Euripidis versus, ex ipsius Phœnissis, quæ tam in MSS. quam Impressis mutilata, & indistincta extabant. Cæterum versum illum, quem stellulis interpositum vides, penitus in Impressis omissum, itemque in Seld. ex Bar. Grav. & Euripide recuperavi. * Ex omnibus MSS. * Ex omnibus MSS. * Ex Bar. & Grav. idemque cum levi differentia occurrit in Seld. 4 Ἰσμήνην, pro Τερψίνην, ex omnibus MSS. Ismenen enim Oedipi, & Jocastæ filiam fuisse, ex Sophocle notissimum est. 5 Post Ἀλκμαίωνος adjeci ἀδελφὸς, monente Nic. Gerbelio. Nam ex Amphiarao & Eriphyle, nati sunt Amphilochus & Alcmæon, fratres. Quod si παιδὸς deleveris, clarior erit sententia, Oïcleum enim, Amphiarai patrem, vatem fuisse nondum comperio. Gerb. 6 Οἱ ἱδρῦσθαι τοῦ ἐν Δηραίνοις τόπου Ἀβδήρων. τιμώμενοι Ἀπόλλωνα Impress. Ego τόπῳ reposui ex Seld. & τιμωμένου Ἀπόλλωνος, ex omnibus MSS.

Αἰπὺς δ' [a] ἀλιβρὰς ὄχμος ἐν μεταιχμίῳ
[b] Μέγαρσος ἁγνῶν ἠρίων σταθήσεται,
Ὡς μὴ βλέπωσι, [c] μηδὲ νερτέρων ἕδρας
Δύντες, φόνῳ [d] λουθέντες ἀλλήλων τάφους.
Οἱ πέντε δὲ Σφήκειαν εἰς [e] Κεραστίαν,

Altus autem exesusque tumulus, Megarsus,
In medio sacrorum stabit sepulcrorum,
Ut ne videant, nec inferorum sedes
Ingressi, cruore respersa alterutrius sepulcra.
Quinque in Sphecéam Cerastiam

VARIANTES LECTIONES.

a Al. ἀλιβράς. Quam etiam lectionem habet Seld. Sed. τὸ ω habet ... eadem, ut videtur, manu superscriptum. b Μέγαρσος Seld. aliique. Μέγαρσα, vel Μέγαρσον Casaubon. c Μὴ δ' al. d Λουσθέντες al. e Al. Κεραστίδα.

κακότροπον, τὸ καὶ κακόζηλον, πόλεμον γὰρ ὤφειλεν εἰπεῖν πολεμήσουσιν, ὃ βούλεται. πολεμήσουσι δὲ πρὸς τὸ ὑπὸ τὰς πέτρας, καὶ τοὺς κάτω τόπους τοῦ πύργου τοῦ Μεγάρσου. ὁ δὲ Μέγαρσος, κατὰ Δημήτριον τὸν τὰ Παμφυλιακὰ γράψαντα, θυγάτηρ Παμφύλου, ἀφ' ἧς ἡ πόλις Μέγαρσος ἐκλήθη. ἐστὶ δὲ μετωνυμικῶς ἄψυχα καὶ ἐμψύχους, τὴν πόλιν ἀντὶ τῆς ἡρωΐδος, θυγατρὸς Παμφύλου, καλέσας, ὡς καὶ Ἡσίοδος, τὸ ἔργον, τὴν χελιδόνα, Πανδιονίδα εἶπεν. ἡ δὲ Μεγάρσου πόλις κεῖται πρὸς ταῖς ἐκχύσεσι τοῦ Πυράμου ποταμοῦ. Κύβεας Ἀπόλλωνος, τοὺς μάντεις εἶπεν, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν φιλοθυτούντων κυνῶν, ἢ ὅτι τῶν ἄλλων ἁπάντων ἀλόγων μόνος ὁ κύων ἀποβλέπει πρὸς τὰ ἀγάλματα. Ἡ δὲ ἱστορία τοῦ Μόψου καὶ Ἀμφιλόχου τοιαύτη. Μετὰ τὰ κατὰ Τροίαν, ἀμφότεροι ἦλθον εἰς Κιλικίαν, Ἀμφίλοχος δὲ, ὁ Ἀμφιαράου υἱὸς, βουλόμενος χωρισθῆναι εἰς τὸ Ἄργος, παρέδωκε τῷ Μόψῳ τὴν βασιλείαν, ἤτοι τὴν ἡγεμονίαν αὐτοῦ, κελεύσας φυλάξαι μέχρι ἐνιαυτοῦ ἑνός. τελεσθέντος δὲ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἦλθεν ὁ Ἀμφίλοχος, καὶ οὐ παρεχώρει αὐτῷ ὁ Μόψος. διὸ περὶ τούτου πρὸς ἀλλήλους διαφερόμενοι, ὑπ' ἀλλήλων ἀνῃρέθησαν, οὓς θάψαντες οἱ ἐνοικοῦντες, πύργον μεταξὺ τῶν τάφων ᾠκοδόμησαν, ὅπως μηδὲ μετὰ θάνατον ἀλλήλους κατοπτεύωσιν, ὡς καὶ Εὐφορίων,

Πύραμος ἠχήεντα πόλιν δ' ἐκλύσατο Μάλλον,
Ἧς πέρι [1] δηριόωντε κατέκταθεν ἀλλήλοιιν,
Μόψος τ', Ἀμφίλοχός τε, καὶ ἄμφω δῆριν ἔθεντο,
Μουνὰξ ἀλύσκοιο πύλας ἴδον Ἀϊδωνῆος.

Καὶ οὕτω μὲν οἱ πολλοί φασιν, ὅτι μετὰ Μόψου ἀπῆλθεν εἰς Κιλικίαν Ἀμφίλοχος. Ἄλλοι δὲ φασὶν, ὡς καὶ Ἀπολλόδωρος, Ἀμφίλοχος ὁ Ἀλκμαίωνος ὕστερον στρατεύσας εἰς Τροίαν μετὰ χειμῶνα, ἀφίκετο πρὸς Μόψον, καὶ ὑπὲρ τῆς βασιλείας μονομαχοῦντες, ἀλλήλους ἀπέκτειναν. ὡς δέ τινες φασὶν, Ἀμφίλοχος τὸ κληθὲν Ἄργος Ἀμφιλοχικὸν πλησίον Ἀκαρνάνων κατῴκησεν.

443. Ἀλιβρός.] ὑπὸ θαλάσσης βεβρωσκόμενος, ὅθεν ἐμοὶ μέγα τοῦτο δοκεῖ γράφειν. * Ὄχμος.] νῦν πύργος. *

444. Μέγαρσος.] πόλις Κιλικίας μέσον τῶν τάφων Μόψου καὶ Ἀμφιλόχου, καὶ Μεγαρσίας Ἀθηνᾶς ἱερόν. Ἁγνῶν.] πῶς ἁγνῶν ὄντων τῶν ἀλλήλους φονευσάντων τὰ ἠρία; ἢ πρὸς τὸ φονικὸν ἀποβλέψας * τοῦτο * εἶπεν, ἀλλ' ὅτι μάντεις ἀμφότεροι.

447. Οἱ πέντε δὲ] ὁ δὲ Τεῦκρος, Ἀγαπήνωρ τε, καὶ Ἀκάμας, καὶ σὺν αὐτοῖς Κηφεὺς, καὶ Πράξανδρος, εἰς τὴν Κύπρον ἀποπλανηθέντες οἰκήσουσιν. ὁ μὲν Τεῦκρος, ὁ ἐμὸς συγγενὴς, διωχθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Τελαμῶνος, ὡς μὴ βοηθήσας καὶ ἀμύνας τῷ Αἴαντος θανάτῳ. ὁ Ἀγαπήνωρ δὲ, ὁ τοῦδε, καὶ τοῦδε, ἐλθὼν εἰς τὴν Κύπρον χαλκορυχήσει, οὗ τὸν πατέρα ὁ Καλυδώνιος κάπρος ἀνεῖλε. τρίτος δὲ ὁ Ἀκάμας, ὁ υἱὸς τοῦ Θησέως, τοῦ λαβόντος τὰ ὅπλα τοῦ Αἰγέως ἐκ τῆς πέτρας· ἤτοι Ἀκάμαντος πρεσβείας ἐλθόντος ποτὲ εἰς τὴν Τροίαν σὺν Διομήδει, ἐρασθεῖσα Λαοδίκη, ἡ Πριάμου θυγάτηρ, ἐμίγη καὶ ἐγέννησε Μούνιτον· ὃν Μούνιτον Αἴθρα, ἡ προμήτωρ Ἀκάμαντος, θεῖσα ἐν χερσὶ τούτου, τῆς Τροίας πορθηθείσης, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ ὁ παῖς σου. ὃν Μούνιτον συγκυνηγοῦντα ἐν Θρᾴκῃ τῷ πατρὶ Ἀκάμαντι, ὄφις πλήξας ἀνεῖλε, καὶ θρηνοῦσα αὐτὸν καὶ Λαοδίκη ἡ μήτηρ ἀποθνήσκει· [3] ἣν ὁ φλύαρος οὗτος Λυκόφρων πρεσβυγενῆ εἶπε, πορθουμένης τῆς Τροίας, χάσματι γῆς ὑποδεχθεῖσαν. μέσον δὲ τούτων ποιεῖται ἐμβολιμαίαν παραβολὴν, λέγων, Ὅταν δώσῃ αὐτὸν τῷ πατρὶ Ἀκάμαντι ἡ Αἴθρα, ἣν μόνην ἀπὸ πάντων τῶν Ἀττικῶν ἐδούλωσαν Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης, οἱ τοιοίδε, καὶ τοιοίδε ὄντες· Κάστορα καὶ Πολυδεύκην μὴ στείλας βοηθὸν, ὦ σῶτερ Ζεῦ, τῇ δευτέρως ἁρπαγείσῃ Ἑλένῃ, [4] μηδὲ τὸν Πρωτεσίλαον στείλας· μηδὲ ἐξελθεῖν ἔτι ὑπὸ τῶν αὐτῶν πλοίων εἰς τὴν γῆν τῶν Τρώων, μηδὲ ὁ Ἴδας, καὶ ὁ Λυγκεύς· οἳ γὰρ μόνοι ἡμέραν διαλύσονται τὰ τείχη τὰ Τρωϊκὰ τὸν πόλεμον τοῦτον ὑπενεγκεῖν, κἂν ἔχωσι προπύργιον τὸν Ἕκτορα. Εἶτα ἑαυτὴν ἡ Κασσάνδρα παραμυθεῖ, καὶ φησὶν, Ἀλλ' ἔστιν ἡμῶν βοηθὸς ὁ Ζεὺς, ὃς φιλονεικίαν αὐτοῖς ἐμβαλεῖ, ὅταν ὑποδέξωνται τὸν Ἀλέξανδρον, οἳ καὶ ἀναιρεθήσονται ὑπ' ἀλλήλων, διὰ τοὺς γάμους μαχόμενοι τῶν ἑαυτῶν ἀνεψιῶν, ἤτοι ἐξαδέλφων, Φοίβης καὶ Ἱλαείρας, πλὴν μόνου Πολυδεύκους. Εἶτα καὶ ἄλλαις χρῆται παραβολαῖς, καὶ φησὶ, Καὶ τούτων μὲν ὁ θεὸς εὐνάσει ἡμῖν τὸ δόρυ, [5] ἄλλο δὲ πολὺ πλῆθος Ἑλλήνων κινήσει καὶ ἀγάγῃ, ὡς οὐδ' ὁ [6] Ἄνιος χορέσει σίτῳ, οἴνῳ, καὶ ἐλαίῳ. Εἶτα φησὶ καὶ περὶ τῶν ἑτέρων δύο, Ὁ Κηφεὺς δὲ, καὶ ὁ Πράξανδρος οἱ πέμπτοι, ἤτοι οἱ πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν πέντε, ὧν εἶπον, στρατηγῶν τέταρτοι εἰς Κύπρον ἀφίξονται. πρῶτος γὰρ Τεῦκρος, δεύτερος Ἀγαπήνωρ, τρίτος Ἀκάμας, ἤτοι οἱ δύο ὁμοῦ τέταρτοι. Σφήκειαν.] ἡ Κύπρος πρότερον Σφήκεια ἐκαλεῖτο, ὥς φησι Φιλοστέφανος ἐν τῷ περὶ Κύπρου, ἀπὸ τῶν ἐνοικησάντων ἐκεῖσε ἀνδρῶν, οἳ ἐκαλοῦντο Σφῆκες. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Κεραστία, ὡς μὲν Ἀνδροκλῆς ἐν τῷ περὶ Κύπρου λέγει, διὰ τὸ ἐνοικῆσαι αὐτῇ ἄνδρας, οἳ εἶχον κέρατα· ὡς δὲ Ξεναγόρας ἐν τῷ περὶ Νήσων, διὰ τὸ ἔχειν πολλὰς ἐξοχὰς, ἃς κέρατα καλοῦσι, Κεραστία ὀνομάσθη.

EMENDATIONES.

1 Δηριόωντε, pro δηεν θύντε, quod in sequenti linea occurrit, ex Bar. δηριόωντε utroque loco habet Grav. & sequente versu πύλας, pro πύλας. * Ex Bar * Ex Bar. & Grav. 2 Αἰτία, pro φίλαν, ex Grav. 3 Ἣν ὁ φλύαρος οὗτος Λυκόφρων, pro ἣν οὗτος ὁ Λυκόφρων, ex Bar. & Grav. 4 Μηδὲ posui, pro μὴ δὲ, ut & paulo post 5 Ἄλλο δὲ πολὺ πλῆθος, pro ἄλλοι δὲ πολὺ πλῆθος posui, ope MSS omnium. 6 Ἄνιος substitui, pro ἀνθρώπινος, ex Bar. & Grav. hujusque emendationis necessitatem Poetæ nostri cum Scholiaste collatio facile indicabit. Error inde videtur ortus, quod ἄνος à celeriter scribentibus soleat poni pro ἀνθρώπινος.

448. Σάτραχος.]

Καὶ [a] Σάτραχον βλώξαντες, Ὑλάτου τε γῆν,
Μορφὼ παρεικήσουσι τὴν [b] Ζηρυνθίαν·
Ὁ μὲν πατρὸς μομφαῖσιν ἠλασμένος
[c] Κυχρέως ἄντρων, [d] Βωκάρου τε ναμάτων,
[e] Οὑμὸς ξύναιμος, ὡς [f] ὀπατρεὺς φονεὺς
Πώλου, νόθον [g] φίτυμα, συγγόνων βλάβη,
[h] Τοῦ λύσσαν ἐν [i] ποίμναισιν αἰχματρίαν
[k] Χέλυδος, ἣν χάρωνος ὠμηστοῦ δορὰ
Χαλκῷ [l] τορητὸν οὐκ ἔτευξεν ἐν μάχῃ,

Et Satrachum venientes, terramque Sylvani,
Morphonem accolent Zerynthiam:
Primus quidem patris criminationibus expulsus
Antris Cychrei, Bocaroque fonte,
Meus cognatus, tanquam patrii occisor
Pulli, filius adulterinus, cognatorum damnum,
Qui rabiem in ovilia bellicosam
Effuderat, quem crudelis leonis pellis
In pugna reddidit invulnerabilem,

VARIANTES LECTIONES.

a Σίτραχον βλώξαντες al. b Τροιζηνίαν al. Ζηρυνθίαν Sold. Ζηρινθίαν al. Ζηρυνθίαν al. c Κιχρέως Sold. istique ῳ habet ῃ superscriptam. al. Κιχρέως al. Κεγχρέως. d Al. Βωκάρου. e Οὐμὸς al. ὁ ὑμὸς al. f Al. ὁ πατρὸς al. ὀπατρεὺς. at quod (auctor separatim hæc legerit, id plane miror. Vide Commentarium nostrum. g Φύτευμα Bar. Sold. h Τοῦ λύσσαν ἐν Sold. i Al. ποίμνησιν. k Al. χέλυος. l Τορητὸν Sold.

448. Σάτραχος.] πόλις, καὶ ποταμὸς Κύπρου. τινὲς δὲ διὰ τοῦ ι γράφουσι Σίτραχον. Ὑλάτου.] τοῦ Ἀπόλλωνος. Ὕλη γάρ ἐστι ἐκεῖ τῆς Κάλεων, τόπου τῆς Κύπρου, ἱερὰ Ἀπόλλωνος, ἀφ' ἧς Ὑλάτην τὸν θεὸν προσαγορεύουσιν.

449. Μορφώ.] τοῦτο τὸ ξόανον φασὶ πεποιῆσθαι τῇ Ἀφροδίτῃ ὑπὸ Λακεδαιμονίων πρὸς νομοθέτου, αἰνιξαμένου τὸ μὴ ἀσελγαίνειν τὰς παρθένους, ἢ πεδῆσαι ταύτῃ τῇ θεᾷ. οἱ δὲ Τυνδάρεων φασί, διὰ τὸ ἁμάρτημα τῆς Ἑλένης. Τὴν Ζηρυνθίαν.] [*] γράφε καὶ τὴν Τροιζηνίαν. [*] ἐν Θρᾴκῃ ἄντρον ἐστὶν, ἐν ᾧ ἡ Ζηρυνθία Ἀφροδίτη τιμᾶται· ἢ ὅτι ἐν Τροιζῆνι ἱερὸν Ἀφροδίτης ὑπὸ Φαίδρας ἱδρυμένον, ὅτι ἤρα Ἱππολύτου, τοῦ Θησέως καὶ Ἱππολύτης, τῆς Ἀμαζόνος, παιδός.

450. Ὁ μὲν πατρὸς μομφαῖσιν.] ἐξελαθήσεται, φησὶν, ὁ Τεῦκρος ἐκ τῆς Σαλαμῖνος ὑπὸ τοῦ πατρὸς Τελαμῶνος, διὰ τὸν Αἴαντα. φασὶ γὰρ, ὅτι Τεῦκρος προσπλεύσαν Σαλαμῖνι, ἀπωσθεὶς παρὰ Τελαμῶνος τοῦ πατρὸς, ὡς μὴ ἀμύνας [1] Αἴαντι, ἐλθὼν ἐν Κύπρῳ, Σαλαμῖνα κτίσας, ᾤκησε, καὶ γήμας Εὔνην τὴν Κύπρου, Αστερίαν ἐγέννησε.

451. Κυχρέως ἄντρων.] ὁ Κυχρεὺς, ἢ Κεγχρεὺς, Σαλαμῖνος καὶ Ποσειδῶνος ὑπῆρχεν υἱὸς, ἐβασίλευσε δὲ Σαλαμινίων, ὥς φησιν Εὐφορίων ἐν Ἱππομέδοντι,

Τοῖος γὰρ Κυχρεῖος ἐνὶ [2] ψαφαρῇ Σαλαμῖνι.

ἐγὼ δὲ καὶ οὕτω γράφω τὸ [3] χρῆ, κἂν πάντες, οὐκ οἶδ' ὅθεν, δίφθογγον τοῦτο γράφουσιν. ἐγὼ γὰρ οὕτω λέγω, ὡς τὸ Πηλεὺς, Πηλεῖος, οὕτω καὶ Κυχρεῖος. τοῦτον δὲ τινὲς τὸν δράκοντα φασίν· ἄλλοι δὲ, ὅτι ὄφις ποτὲ ἐλυμαίνετο τὴν Σαλαμῖνα, καὶ ἀοίκητον αὐτὴν ἐποίει, ὃν ὁ Κυχρεὺς ἀνεῖλεν, ὅθεν καὶ Ἀπόξιφος ἐκλήθη. Τὸ δὲ Κυχρεῖος, ποιητικὸν ἐστι κατὰ διάλεκτον.

452. Οὑμὸς ξύναιμος.] ὁ ἐμὸς συγγενὴς Τεῦκρος, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ Ἡσιόνης, τῆς Πριάμου ἀδελφῆς, παρ' [4] Ἡρακλέος δοθείσης τῷ Τελαμῶνι εἰς γέρας, ὡς συνεκπορθήσαντι τὴν Τροίαν. [5] Ὀπατρεὺς, τοῦ ὁμοπατρίου ἀδελφοῦ, γράφουσι, καὶ λέγουσι κακῶς φάναι τὸν ποιητήν· ὁ Αἴας γὰρ, καὶ ὁ Τεῦκρος ὁμοπάτριοι οὐκ ἦσαν· ἀλλ' ὁ μὲν Αἴας Περιβοίας ἦν παῖς, τῆς Περθάονος θυγατρὸς, Τεῦκρος δὲ, Ἡσιόνης. ἐγὼ δὲ ὁ τῷ ποιητῇ προσάπτω νῦν τὴν αἰτίαν, ἀλλὰ τοῖς μεταγράφουσιν. ὀπατρεὺς γὰρ εὑρόντες ἀμυδρῶς γεγραμμένον, ἀντὶ τούτου ὁπατρεὺς ἔγραψαν. τοῦτο δὲ μᾶλλον αἰτιῶμαι τοῦ ποιητοῦ, τὸ εἰπεῖν, ὡς φονεὺς Αἴαντος, οὐ γὰρ ὡς φονεὺς, ἀλλ' ὡς μὴ ἀμύνας ἐδιώχθη ὁ Τεῦκρος.

453. Πώλου.] τινὲς οὕτω συντάσσουσιν, ὡς φονεὺς τοῦ ὀπατρεὺς [6] πώλου, ἤτοι Αἴαντος, ὃ ἐγὼ ὀπατρεὺς γράφω. Ἄλλοι δὲ μέχρι τοῦ φονεὺς στίζουσιν, ἄρχονται δὲ ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς οὕτω, Τὸ νόθον φίτυμα τοῦ πώλου, ἤτοι τοῦ Τελαμῶνος, ὅπερ ἐστὶν ἀπαίτιον. Πῶλον δὲ αὐτὸν λέγει, διὰ τὸ ὁρμητικὸν ἄγαν, καὶ τὴν ἐν τῷ πολέμῳ ἀλκήν. Συγγόνων βλάβη.] τῶν Τρώων, διότι κατεπολέμει τοὺς Τρῶας συγγενεῖς αὐτοῦ ὄντας, διὰ τὸ Ὁμηρικὸν,

Ὀκτὼ δὴ [†] προέηκα τανυγλώχινας ὀϊστοὺς,
Πάντες δ' ἐν χροῒ πῆχθεν ἀρηϊθόων αἰζηῶν,
Τοῦτον δ' οὐ δύναμαι βαλέειν κύνα λυσσητῆρα.

454. Τοῦ λύσσαν ἐν ποίμναισιν.] ὡς φονεὺς τοῦ [7] ὀπατρεὺς Αἴαντος, τοῦ μανέντος ἕνεκεν τῶν Ἀχιλλέως ὅπλων, καὶ ἀπολέσαντος τὰ Ἑλληνικὰ ποίμνια. Ἡ δὲ ἱστορία τοιάδε· Αἴας μανεὶς διὰ τὸ δοθῆναι τὴν πανοπλίαν τοῦ Ἀχιλλέως τῷ Ὀδυσσεῖ, τὰ ποίμνια τῶν Ἑλλήνων ἀνεῖλεν. τῶν Ἑλλήνων δ' ὀνειδιζόντων ὕστερον, καὶ αὐτὸν ἀναιρεῖ μετὰ τοῦ ξίφους, ὅπερ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Ἕκτωρ, ὅτε πρὸς ἀλλήλους ἐμονομάχησαν. καὶ Ὅμηρος,

——— δῶκε ξίφος ἀργυρόηλον
Σὺν κολεῷ τε φέρων, καὶ ἐϋτμήτῳ τελαμῶνι·
Αἴας δὲ ζωστῆρα [8] δίδου φοίνικι φαεινόν.

455. Χάρωνος ὠμηστοῦ δορά.] Χάρων, ὁ λέων κατὰ Μακεδόνας. Ἡ δὲ ἱστορία τοιαύτη· Ἐν Νεμέᾳ, χώρᾳ τοῦ Ἄργους, λέων ἦν ἄτρωτος σιδήρῳ, καὶ βολαῖς πολλαῖς, ὃν Ἡρακλῆς συνθλάσας ταῖς οἰκείαις χερσὶ, σκεπαστηρίῳ τῷ τούτου δέρματι ἐκέχρητο. φίλος δὲ ὢν τῷ Τελαμῶνι, ἄπαιδι ὄντι, καὶ θύοντι

EMENDATIONES.

[*] Hoc adjeci ex *Sold.* quod è cæteris excidisse manifestum est. 1 Αἴαντι, pro Αἴαντα, ex omnibus *MSS.* 2 ψαφαρῇ substitui, pro ψαρῇ. ψαφαρῇ *Sold.* ψαφέρῃ *Bar.* ψαφέρῃ *Grav.* 3 Χρῆ lego cum *Sold.* non χρῆ cum *Impressis* Ista enim dictio, si cum τοῦ pingas, Verbum, si cum linea superducta, nuda syllaba erit. 4 Ἡρακλέος, pro Ἡρακλέα, ex *Grav.* 5 Ita distinguo; vult enim *Scholiastes* in quibusdam exemplaribus scribi ὀπατρεὺς. *Impressi* sic distinguunt, Ὀπατρεύς.] τοῦ ὁμοπατρίου ἀδελφοῦ· γράφουσι καὶ λέγουσι &c. Sed *MSS.* Codices mecum faciunt. Item ubique ὀπατρεὺς & ὀπατρεὺς lego, pro ὁ πατρεὺς & ὁ πατρεὺς, re ita exigente. 6 Πώλου rescripsi, pro πόλου, ex *Grav.* 7 Ὀπατρεὺς substitui, pro πατρεὺς, ex omnibus *MSS.* 8 Δίδου. pro δῶκε. ex ipso *Homero*, in cujus Il. η'. occurrunt hi versus, & omnibus *MSS.* † Προέηκα. pro προίηκα, ex *Grav.* & *Homero* Il. θ'. v. 297.

Μίαν πρὸς ᾅδην καὶ φθιτοὺς πεπαμμένον
Κέλευθον, [a] ἣν γωρυτὸς ἔκρυψε Σκύθης,
Ἡμος καταίθων θύσθλα Κωμύρῳ λέων,
Σφῷ πατρὶ λάσκε τὰς ἐπηκόους λιτὰς,
Σκύμνον παρ' ἀγκάλῃσιν [b] αἰετῷ βρέσας.
Οὐ γάρ τι πείσει [c] φίτυν, ὡς ὁ Λήμνιος
Πρηστὴρ [d] Ἐνυοῦς, οὔποτ' ἐς φύζαν τραπεὶς,
Ταῦρος βαρύφρων, [e] δυσμενεστάτου ξένου
Ἔτυψε δώρῳ [f] σπλάγχνον, ἀρνεύσας λυγρὸν
Πήδημα [g] πρὸς κνώδοντος [h] αὐτουργοὺς σφαγάς.
Ἐλᾷ δὲ πάτρας τῆλε Τραμβήλου κάσιν,
Ὃν ἡ [i] ξυναίμων πατρὸς ἐκλοχεύεται,
Δοθεῖσα [k] προσφαγίχμια τῷ πυργοσκάφῳ·

Unam ad Orcum atque manes viam
Sortitum, quam corytus texit Scythicus,
Quando Comyroni sacrificia adolens Leo,
Patri suo preces dixit impetrabiles,
Aquilæ Catulum in ulnis quatiens.
Nec enim persuadebit Patri Lemnium
Fulmen Bellonæ, nunquam in fugam versum,
Taurum iracundum, inimicissimi Hospitis
Dono pectus percussisse, tristi insilientem
Saltu in spontaneas gladii cædes:
Sed expellet procul è patria Trambeli fratrem,
Quem Soror Patris genuit,
Prædæ data Eversori turrium:

VARIANTES LECTIONES.

a Ὃν al. b Αἰετοῦ Sold. αἰετὴ al. αἰετῷ al. Canterus αἰετὸν, vel αἰετοῦ rescribendum existimat. Al. αἰετ' ἀβρόμῳ al. βρέσας. c Φίτυν Bar. d Ἐνυοῦς Bar. e Δυσμενεστάτου ξένου Sold. f Σπλάγχν' Sold. g Πήδημ' ἀπ' ὀδόντος Sold. h Αὐτουργοῦ Sold. aliique. i Ξύναιμος Sold. k Προδαίχμια al. προδόχμια Bar.

ποτὲ τῷ Διῒ, διατριβομένου τοῦ Ἡρακλέους [1] ὑπ' αὐτοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὴν αὐτοῦ οἰκίαν, καὶ θύοντι τῷ ἰδίῳ πατρὶ Διῒ, ὅπως ἐσὼς μετὰ τῆς λεοντῆς, καὶ εὔξασθαι γενέσθαι παιδίον ἄρρεν αὐτῷ. Ἡρακλῆς δὲ λαβὼν χρυσῆν οἰνοδόχον φιάλην, ἔθυσε, καὶ ηὔξατο οὕτως. καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν ἔπεμψεν ἀετὸς, καὶ φησί· Τελαμὼν, ἔσται σοι παῖς, ὃν καὶ καλέσεις ἀετὸν, κατὰ τὸ σημεῖον. καὶ γεννηθέντα τὸν Αἴαντα, [2] Αἴαντα ἐκάλεσεν. οὗτος Αἴας ἄτρωτος αὐξηθεὶς, τῇ λεοντῇ τούτου Ἡρακλῆς ἐκάλυψεν, καὶ ταύτην αὐτῷ ἐχαρίσατο, ἐφ' ἣν σκεπόμενος, ὡς λέγουσιν, ἄτρωτος ἦν, πλὴν μόνου τοῦ τόπου κατά τινας τοῦ σκεπομένου μέρους ὑπὸ τοῦ γωρυτοῦ, ὅτε ταύτην ἔρριψεν Ἡρακλῆς· ὅτι δὲ Αἴας, ὑπὸ τοῦ αὐχένος. Ἄλλοι δέ φασιν, ὑπὸ τῆς κλειδὸς ἤγουν στῆθος τὸν Αἴαντα. ταῦτα μὲν ὁ λόγος, οὕτω δὲ ἔχει τὸ ἀληθές· Πολυδέξιος ὢν στρατιώτης ὁ Αἴας, καὶ πολλοὺς πολεμήσας πολέμους, οὐδέποτε ἐτρώθη, τῷ ἄγαν τηρεῖν ἑαυτὸν, καὶ σκέπεσθαι τῷ σάκει. ἐπεὶ δὲ αὐτὸς ἑαυτὸν ἀνεῖλε, τὸ ξίφος κατὰ τῆς πλευρᾶς ὤσας, ἢ τοῦ τραχήλου, εἰς μῦθον ἐτέθη, ὅτι τούτους τοὺς τόπους μόνους εἶχε τρωτούς.

458. Γωρυτὸς Σκύθης.] ὁ τοῦ Τευτάρου, ὃν φησιν Ἡρακλέα διδάξαι τὴν τοξικήν. ἐγὼ δὲ ἔφην, ὅτι ἄλλοι φασὶν, Εὔρυτον, ἢ Ῥαδάμανθυν αὐτὸν διδάξαι, πατρῷον αὐτοῦ γενόμενον.

459. [*] Κώμυρος.] ὁ Ζεὺς ἐν Ἁλικαρνασσῷ τιμᾶται. Λέων.] ἤτοι τοῦ φίλου, Δοσειλῶς. οἱ δὲ Σχολιασταὶ τὸ [illegible] γράφοντες.[*]

461. Σκύμνον παρ' ἀγκάλῃσιν.] Ἡρακλῆς φιλῶν τὸν Αἴαντα, καὶ δεξάμενος αὐτὸν ἐν ταῖς αὐτοῦ ἀγκάλαις, καὶ [3] πάλαι, ηὔξατο ὑπὲρ αὐτοῦ τῷ Διΐ.

462, 463. Οὐ γάρ τι πείσει.] οὐ γὰρ πείσει, φησὶν, ὁ Τεῦκρος τὸν Τελαμῶνα, εἰπὼν, ὅτι ὁ Λήμνιος καὶ ὁ πολεμικὸς Αἴας αὐτὸς ἑαυτὸν ἀνεῖλε, (Λήμνιος γὰρ, ὥς φησιν Ἑλλάνικος, οὗρος ὁπλοποιΐας) ὁ πρηστὴρ καὶ σφοδρὸς ἄνεμος τῆς Ἐνυοῦς καὶ τοῦ πολέμου, (Ἐνυὼ γὰρ ἐπίθετον Ἥρας) ὁ οὔποτ' [4] εἰς φυγὴν τραπεὶς, ταῦρος βαρύφρων, ὡς καὶ Ὅμηρος,

Ἀνδρὶ δ' ἄρ' οὐκ εἴξειε μέγας Τελαμώνιος Αἴας.

464. Δυσμενεστάτου ξένου δώρῳ.] μονομαχήσας γὰρ τῷ Ἕκτορι, καὶ ἰσοπαλεῖς τῆς μάχης γενομένης, φιλοῦνται, καὶ ἀλλήλοις διδοῦσι δῶρα.

Αἴας μὲν ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν.

μεθ' οὗ καὶ ἀναιρεθεὶς Ἕκτωρ, καὶ ὑπ' Ἀχιλλέως δεθεὶς ἐκ τοῦ ἅρματος εἵλκετο. Αἴας δὲ τὴν σπάθην ἀφ' Ἕκτορος λαβὼν, μετ' αὐτῆς αὐτὸς ἑαυτὸν ἀνεῖλεν, ὥς φησι Σοφοκλῆς· Ἀντικλείδης δὲ ὑπὸ Πάριδος φησὶ τοξευθέντα ἀποθανεῖν.

467. Τραμβήλου κάσιν.] τὸν Τεῦκρον. μετὰ γὰρ τὴν ὑφ' Ἡρακλέους γενομένην τῆς Τροίας ἅλωσιν, Τελαμὼν Θεάνειραν τὴν καὶ Ἡσιόνην, γέρας ὡς ἐξαίρετον ἔλαβεν, ὥς Ἴστρος ἐν Συμμίκτοις φησίν. αὕτη δὲ ἐκ Τελαμῶνος ἔγκυος γενομένη, ἀπέδρασε τὴν ναῦν, καὶ νηξαμένη ἦλθεν εἰς Μίλητον, διανηξαμένη τὴν μεταξὺ θάλασσαν. ἐγὼ δὲ [5] εὑρεθεῖσαν φημὶ παρὰ Πελάμου βασιλεύοντος τῆς Μιλήτου Ἀρίωνος, ὃς αὐτὴν ἐν ὕλῃ κεκρυμμένην εὑρὼν ἐλέησε, καὶ τὸν ἐξ αὐτῆς τεχθέντα Τράμβηλον κληθέντα ἀνέθρεψεν, ὡς ἴδιον παῖδα. τῆς δ' ἐπὶ Ἴλιον στρατείας γενομένης, Ἀχιλλεὺς εἰς Μίλητον παρεγένετο, καὶ τὸν Τράμβηλον ἀντιστάντα ἀνεῖλεν. εἶτα τῆς ἀνδρείας τοῦτον θαυμάσας, [6] καὶ μαθὼν Τελαμῶνος εἶναι υἱὸν, ἔθαψεν αὐτὸν, δακρύσας ὡς συγγενῆ.

469. Τῷ πυργοσκάφῳ.] τῷ Τελαμῶνι. ἱστορεῖ γὰρ Ἑλλάνικος, ὅτι πρὸ τοῦ Ἡρακλέα εἰσελθεῖν ἐν τῇ Τροίᾳ, ὁ

EMENDATIONES.

1 Ὑπ' αὐτοῦ ex Sold. ὑπὸ τοῦ Impress. ὑπὸ τοῦτο Bar. & Grav. 2 Αὐτὸν ἐκάλεσεν. οὗτος Αἴας ἄτρωτος ἦν &c. MSS uterque. Et hæc lectio, si non receptæ præferri, at certe tolerari poterit. * Hæc cum levi variatione in omnibus MSS. occurrunt. 3 Πάλαι, pro πάλιν. 4 Εἰς φυγὴν ἐκάλυσε τραπεὶς Impress. Ego istud delevi, ut prorsus inutile, nixus auctoritate utriusque MSS. 5 Εὑρεθεῖσαν posui, pro εὑρεθεῖσα. 6 Sic lego cum Sold. καὶ Τελαμῶνα μαθὼν ὄντα Impress. Sed Τελαμῶνος habent Bar & Grav. quod equidem tolerari posse.

Τελαμὼν

Ἦν [a] δή ποτ' ἐν ῥήτρῃσι δημοτῶν σταθεὶς,
Γλαυκῷ κελαινὸν δόρπον [b] ὤτρυνε κυνὶ
Στεῖλαι, [c] τριπλᾶς [d] θύγατρας ὁ σπείρας βάβαξ,
Τὸν πᾶσαν ἅλμῃ πηλοποιοῦντα χθόνα,
[e] Ὅταν κλύδωνας [f] ἐξερεύγηται γνάθων,
[g] Λάβρῳ σαλεύων πᾶν τρικυμίᾳ πέδον.
Ὁ δ' ἀντὶ πίπους [h] σκορπίον λαιμῷ σπάσας
Φόρκῳ, κακῆς ὠδῖνος ἔκλαυσε βάρος.
[i] Ὁ δεύτερος δὲ νῆσον ἀγρέτης μολὼν,
Χρῄζων πυθέσθαι πημάτων [k] ξυμβλησίαν,
Χερσαῖος αὐτόδαιτος ἐκγόνων δρυὸς

Quam aliquando ftans in foro popularium,
Cæfio diram hortatus eft cœnam Cani
Mittere, trium Sator filiarum Orator,
Totam falfugine cœnum reddenti terram,
Quando fluctus è buccis eructaret,
Violenter omne concutiens immenfa procella folum.
At Ille pro Pipone Scorpium gutture glutiens
Cano, mali partûs luxit onus.
Secundus autem ad infulam Agreftis accedens,
Scifcitari volens cladium remedium,
Terrigena conviva Nepotum quercûs

VARIANTES LECTIONES.

a Al. δήποτ' una voce. b Al. ὤτρυν. c Τετρὰς Bar. eandemque lectionem etiam in Scholiis habet. d Θυγατέρας ὁ σπείρας Sold. e Ὅτ' ἂν Sold. f Ἐξερεύγεται Sold. g Λάβρῳ lego ex Bar. Canteri etiam judicio fretus. λάβρως Sold. aliique. λαῦρος al. h Σκορπίῳ Sold. i Verfum proximum, qui priorem locum occupavit, tranfpofuit Canterus, ita re exigente. k Al. συμβλησίαν.

Τελαμὼν μέρος τοῦ τείχους καταβαλὼν εἰσῆλθε· σπασθέντος δὲ ὑπ' αὐτὸν Ηρακλέους τὸ ξίφος, ὁ Τελαμὼν παρατηρήσας τοῦτο ἕνεκα δυσχεράναντα τὸν Ηρακλέα, λίθους περὶ αὐτὸν ἐσώρευεν. τοῦ δὲ φαμένου, Τί τοῦτο; Τελαμὼν ἔφη, Εγείρειν μέλλω βωμὸν Ηρακλέος ἀλεξικάκου. καὶ οὕτως τῆς ὀργῆς Ηρακλῆς παύεται, καὶ γέρας αὐτῷ τὴν Ησιόνην, τὴν καὶ [1] Θεάνειραν, δωρεῖται.

470. [*] Ῥήτρῃσι.] δημηγορίαις. [*]

471, 472, 473. Στεῖλαι, τριπλᾶς θύγατρας ὁ σπείρας.] Φοινοδάμας τρεῖς ἔχων θυγατέρας, ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τοῦ Λαομέδοντος ἐκθεῖναι αὐτῶν μίαν τῷ κήτει, ἐκκλησίαν συναγαγὼν ἐδημηγόρησεν, δεῖν τὸν Λαομέδοντα, τὸν αἴτιον τοῦ κακοῦ, ἐκθεῖναι τὴν θυγατέρα Ησιόνην, καὶ ἔπεισε τοὺς Τρῶας, διὸ καὶ ἐξετέθη πρὸς βορὰν τῷ κήτει. Ηρακλῆς δὲ αὐτὴν ἔσωσεν, ἀνελὼν τὸ κῆτος. τούτου δὲ ἕνεκα μνησικακῶν ὁ Λαομέδων τῷ Φοινοδάμαντι, τὰς ἐκείνου τρεῖς θυγατέρας ναύταις ἔδωκεν, ἐκθέντας εἰς τὴν ἔρημον τῆς Λιβύης ἐᾶσαι αὐτάς [2] θηριοβρώτους γενέσθαι· ὧν μιᾷ μιγεὶς ὁ Κριμισὸς ποταμὸς ἐν εἴδει κυνὸς, γεννᾷ τὸν [3] Αἰγέσταν, ὃς ἔκτισε τρεῖς ἐκεῖσε πόλεις, Αἰγέσταν, Ἔντελλαν, Ερυκα. Γλαυκῷ κυνί.] [4] τῷ κήτει. Βάβαξ.] ῥήτωρ, παρὰ τὸ βάζω, τὸ λέγω.

476, 477. Πίπους.] πτηνὸν ὄρνεον ἐπὶ θαλάσσῃ εὑρισκόμενον καὶ εὐειδὲς, νῦν δὲ τὴν Ησιόνην οὕτω καλεῖ. [5] Σκορπίον δὲ τὸν Ηρακλέα λέγει, διὰ τὸ φονικόν. [*] Κακὴν δὲ ὠδῖνα, τὸν Ηρακλέα λέγει, ὃν περ ἦν καταπιὸν τὸ κῆτος. [*]

478. Ο δεύτερος.] Αγαπήνωρ. Αγρέτης.] ἀγρευτὴς, παρ' ὅσον Αρκὰς ἦν τὸ γένος· οἱ δὲ ἐπακτῶται, καὶ ἀγρευταί. ἢ ὁ ἄγριος, παρ' ὅσον ἀγρίᾳ τροφῇ ἐχρῶντο οἱ Αρκάδες, ἤτοι βαλάνοις, ὡς καὶ ὁ παροιμιώδης χρησμὸς,

Πολλοὶ ἐν Αρκαδίᾳ βαλανηφάγοι ἄνδρες ἔασι.

480. Χερσαῖος.] ὁ τὴν μεσόγειον τῆς Πελοποννήσου Αρκαδίαν οἰκῶν, ὡς καὶ Ομηρος ἐμφαίνων μὴ ἔχειν ναῦς αὐτοὺς διὰ τὸ πόῤῥω εἶναι τῆς θαλάσσης, οὑτωσὶ λέγει,

Αὐτὸς γάρ σφι δῶκεν ἄναξ ἀνδρῶν Αγαμέμνων
Νῆας ἐϋσσέλμους περάαν ἐπὶ οἴνοπα πόντον
Ατρείδης, ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει.

Εκγόνων δρυός.] Αρκὰς ὁ Διὸς, ἢ Απόλλωνος παῖς, καὶ Καλλιστοῦς, τῆς Λυκάονος θυγατρὸς, ὥς φησι Χάρων ὁ Λαμψακηνὸς, κυνηγῶν ἐνέτυχε τινὶ τῶν Αμαδρυάδων νυμφῶν κινδυνευούσῃ, καὶ μελλούσῃ φθαρῆναι ὑπὸ χειμάῤῥου τοῦ ποταμοῦ ἐν τῇ δρυΐ, ἐν ᾗ γεγονυῖα ἦν ἡ νύμφη, καὶ ἀνέστρεψε τὸν ποταμὸν, καὶ τὴν γῆν χώματι ὠχύρωσεν. ἡ δὲ νύμφη [6] Χρυσοπέλεια τὴν κλῆσιν κατ' Εὔμηλον, συνελθοῦσα αὐτῷ γεννᾷ Ελατον, καὶ [7] Αφείδαντα, ἐξ ὧν εἰσὶν οἱ Αρκάδες, ὥς φησι καὶ Απολλώνιος.

[8] Αλλ' ἤγε πατέρος ἑοῖο (τοῦ Αρκάδος) κενεὴν ἤνεσεν ἀμπλακίην,
Αρκαδίδης· ὁ γὰρ οἶος ἐν οὔρεϊ δένδρεα τέμνων,
Δή ποτ' Αμαδρυάδος νύμφης ἀθέριξε λιτάων,
Η μιν ὀδυρομένη ἀλινῷ μεμλίσσετο θυμῷ.

ἢ ὅτι Αγαπήνωρ ἀπὸ Δρύοπος εἶχε τὸ γένος, ὁ δὲ Δρύοψ υἱὸς Απόλλωνος καὶ Δίας, τῆς Λυκάονος· ταύτῃ γὰρ συνελθὼν Απόλλων, ἔγκυον ἐποίησεν· ἡ δὲ τεκοῦσα τὸ βρέφος, ἔκρυψε δρυὸς στελέχει, ὅθεν καὶ Δρύοψ ἐκλήθη, καὶ ἐξ αὐτοῦ Δρύοπες, οἱ περὶ Παρνασὸν, ὥς φησιν Ηλιος,

Δίᾳ Θειοδάμαντος, ὃν ἐν Δρυόπεσσιν ἔπεφνε.

EMENDATIONES.

1 Θεάνειραν pofui, pro Θεάνιραν, ex emendatione Nic. Gerbelii, confentiente etiam Sold. & Grav. Et paulo ante dixit Scholiaftes, Hefionem vocatam fuiffe Theaniram. Sed Θεάνειραν habet Bar. * Hæc addo ex Bar. & Grav. 2 Θηριοβρώτους, pro θηριοβρότους, ex utroque MSS. 3 Αἰγέσταν hic, & paulo poft refcripfi, pro Αἰγέστην, Ægeftes enim fecundum nonnullos, et nunquam (quod fcio) Ægetes, dictus eft Crimiffi ex Phœnodamantis filiâ filius. Αἰγεστῆ Sold. & linea fequente Αἰγέσταν. Εγέσταν Bar. & Grav & linea fequente Εγέσταν. Et Egeften, atque Egeftam nonnulli dicunt. quos alii Ægeften, & Ægeftam: alii Aceften, & Aceftam alii Segeften, & Segeftam appellare folent. 4 Τῷ κήτει λέγει Impreff. Ego λέγει delevi, Codd. MSS. fecutus. 5 Σκορπίον δὲ νῦν Impreff. Ego νῦν delevi, ex fide omnium MSS. * Hæc interferui ex Bar. & Grav. 6 Χρυσοπέλεια lego, ex Sold. Χρυσοπέλειαν Bar. & Grav. Περιστερίνη Impreff. 7 Αμφιδάμαντα Grav. 8 Sic emendavi hunc locum. Αλλ' ἤγε τοῦ Αρκάδος πατέρος ἑοῖο κενεὴν ἤνεσεν Impreff. Αλλ' ἤγε πατέρος τοῦ Αρκάδος ἑοῖο τίσεν μὲν Sold. Verfum quidem reftituit Nic. Gerbelius, fed τοῦ Αρκάδος (quod certe non erat prætereundum) omifit.

Λυκαινομόρφων, Νυκτίμου κρεοκτόμων,	Lupiformium, Nyctimi sectorum,
Τῶν [a] πρόσθε [b] μήνης [c] φηγίνων [d] πύρνων ὀχὴν	Fagineorum ante Lunam panum cibum
[e] Σποδῷ κατ' ἄκρον χεῖμα θαλψάντων πυρὸς,	In cinere per hyemem summam foventium,
[f] Χαλκωρυχήσει, καὶ τὸν ἐκ βόθρου σπάσει	Æs effodiet, ac glebam evellet
Βῶλον, δικέλλῃ πᾶν [g] μεταλλεύων γνύθος.	Ex fovea, ligone specum omnem scrutans:
Οὗ [h] φίτυν ἠνάριξεν [i] Οἰταῖος [k] σίνυξ,	Cujus Patrem occidit dens Oetæus,
Βουβῶνος [l] ἐν τόρμαισι [m] θρυλίξας δέμας.	Inguinis in vertibulis lacerans corpus.

VARIANTES LECTIONES.

a Πρόσθεν cum ν finali Bar. idque in Scholiis repetit. b Al. μήνης. c Φηγίνων Bar. d Πύργων Bar. eandemque lectionem in Scholiis tuetur. e Σποδῷ Sold. aliique σποδῷ Bar. σποδοῖ al. f Al. χαλκωρυχήσει. g Μεταλλεύων Sold. h Φίτυν Bar. eandemque lectionem in Scholiis habet. i Οἰταῖος Bar. k Σίνυξ Sold. l Al. ἐν τόρμαισι al. ἰσθμαισι. m Θρυλίξας Sold. Θρυλλίξας Bar.

481. Λυκαινομόρφων.] κακῶς ἔφη. λυκομόρφων γὰρ ὤφειλεν εἰπεῖν. οὐ γὰρ λύκαιναι, ἀλλὰ λύκοι γεγόνασιν οἱ Λυκάονος παῖδες, κατὰ τοῦτον. Ἡ δὲ ἱστορία τοιαύτη· [1] Πελασγὸς ἦν παῖς τοῦ Διὸς καὶ Νιόβης, οὗ καὶ Λυκάων παῖς ἐκ Μελιβοίας κόρης, εἴτουν Κυλλήνης, [2] ὥς φασιν ἄλλοι. Πάλιν ἐστὶ κατὰ τοὺς βασιλεῖς τῶν Ἀρκάδων,

[3] Πολλαῖς γάμοισι δέδοικε πεντήκοντα παῖς,
Ἀλλ' ἀσεβεῖς βλάστημα τῶν τέκνων ἔφυ.

ὧν ἦν Μαίναλος Θεσπρωτὸς σὺν Νυκτίμῳ, Καύκων, Λύκος, [4] Φθῖός τε, καὶ Τελέβοας, Αἵμων, Μαντίνους, Στύμφαλός τε, καὶ Κλείτωρ, Ὀρχομενός τε, καὶ ἕτεροι. οἳ πάντες, ὡς ἔφην, ἐνίκων ἀσεβείᾳ, καὶ ὑπερηφανίᾳ. Ζεὺς δ' εἰκασθεὶς ἀνδρὶ χερνήτῃ, παραγίνεται αὐτοῖς. οἱ δὲ καλέσαντες αὐτὸν ἐπὶ ξενίᾳ, σφάξαντες ἕνα παῖδα τῶν ἐπιχωρίων, καὶ τὰ σπλάγχνα συμμίξαντες, παρέθεντο τῇ τραπέζῃ. Ζεὺς δὲ μυσαχθεὶς, τὴν μὲν τράπεζαν ἀνέτρεψεν, ὅθεν νῦν ὁ τόπος Τραπεζοῦς ἐν Ἀρκαδίᾳ καλεῖται· Λυκάονα δὲ, καὶ τοὺς υἱοὺς κεραυνοῖ, πλὴν Νυκτίμου τοῦ νεωτέρου. Νυκτίμου δὲ τὴν βασιλείαν λαβόντος, ὁ ἐπὶ Δευκαλίωνος γέγονε κατακλυσμὸς διὰ τὴν τῶν Λυκάονος παίδων ἀσέβειαν. Ἄλλως· Ὁ Ζεὺς ἐπιξενωθεὶς τῷ Λυκάονι εἱστιᾶτο, οἱ δὲ τούτου υἱοὶ ἀπόπειραν ποιούμενοι εἰ θεός ἐστι, κρεανομήσαντες Νύκτιμον, καὶ τὰ τούτου κρέατα συμμίξαντες τοῖς ἄλλοις κρέασι, παρέθεσαν τῷ Διΐ. ὁ δὲ ὀργισθεὶς ἀνέτρεψε τὴν τράπεζαν, ὅθεν καὶ Τραπεζοῦς πόλις ἐστὶν ἐν Ἀρκαδίᾳ, τοὺς δὲ Λυκάονος παῖδας ἀνεῖλε κεραυνῷ, καὶ τὴν Ἀρκαδίαν συνεχῶς ἐκεραύνωσεν, ἕως ἡ Γῆ προσκαλοῦσα τὸν Δία, τὴν χεῖρα ἐξέτεινε. διὸ φασὶ πρώτως ἐν Ἀρκάσιν ἐκεχειρίαν γενέσθαι. ἐνίους δὲ τῶν Λυκάονος παίδων εἰς λύκους μετέβαλεν, ὡς ὁ Λυκόφρων, οὐκ οἶδα πῶς, ἔφη λυκαινομόρφους γονάς, εἰ μή που εἶδος ἀντὶ εἴδους ὤφειλεν εἰπεῖν, ἀντὶ τοῦ ἀρκτομόρφων. Καλλιστὼ γὰρ, ὡς λέγουσιν, ἡ Λυκάονος θυγάτηρ, συνθηρευτὶς ἦν Ἀρτέμιδι, [5] ἣ Ζεὺς, εἰκασθεὶς Ἀρτέμιδι, συνευνάζεται· ἄρκτον δὲ ταύτην ποιεῖ, διὰ τὸ λαθεῖν τὴν Ἥραν, ἐξ ἧς ὁ Ἀρκὰς ἐγεννήθη. ἐκ ταύτης δὲ τῆς σπορᾶς καλεῖται καὶ ὁ Ἀγαπήνωρ. Νυκτίμου κρεανόμων.] καὶ τοῦτο λῆρος τῶν Λυκόφρονος λόγων, οὐ γὰρ τὸν Νύκτιμον [6] ἐκρεανόμησαν, ἀλλ' ἕτερον ἐπιχώριον παῖδα, ὡς φησιν Ἀπολλόδωρος, καὶ ἕτεροι.

482. Τῶν πρόσθε μήνης.] πρῶτον τοῦτο σκόπει, ὅτι καὶ τὰ ἐπιρρήματα τὸ ν ἐφελκυστικὸν ἔχουσι, φωνήεντος ἐπιφερομένου, συμφώνου δὲ οὐκέτι, ὥσπερ κἀγὼ γράφω, καὶ τούτου ἕνεκα πολλοῖς τῶν ἀμαθῶν διασύρομαι, τὸ αὐτῶν ἐξάμαρτημα προσαπτόντων ἐμοί. Πρόσθε μήνης φηγίνων πύρνων.] ὅτι προσέληνοι οἱ Ἀρκάδες. ἐτρέφοντο γὰρ πρὸ συνόδου τῆς Σελήνης, πυρὶ ὀπτῶντες τὰς βαλάνους. ἢ ὅτι προσέληνοι, οἱ ὑβρισταὶ λέγονται· προσελεῖν γὰρ, τὸ ὑβρίζειν. ἄλλοι δὲ αὐτοὺς ὡς μωροὺς διαβάλλουσιν, ὡς λέγοντας ἀρχαίους εἶναι, καὶ τῆς σελήνης παλαιοτέρους. Τὸ δ' ἀλληγορικώτερον ἐστὶν οὕτως· [7] Ἀστρολογίαν, καὶ ἐνιαυτὸν, μῆνας, ἰσημερίας, καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα Ἀρκάδων βασιλεὺς, ὁ Ἄτλας Λίβυς εὗρεν, καὶ σελήνης * τοὺς μῆνας * συλλογισάμενος, ὕστερον Θαλῆς. Ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι Ἀρκάδες θυσίας θεοῖς κατέδειξαν, πρῶτον μὲν, δεύτερον ἵππον λευκὸν, τρίτον δρυὸς φύλλα. ὅθεν ἡ Πυθία,

Πολλοὶ ἐν Ἀρκαδίῃ βαλανηφάγοι ἄνδρες ἔασι.

484. Χαλκωρυχήσει.] ἐπειδὴ χαλκοῦ πολλὰ μέταλλα ἐστὶν ἐν Κύπρῳ. λέγει οὖν, ὅτι παραγενόμενος ἐξ Ἀρκαδίας ὁ Ἀγαπήνωρ εἰς Κύπρον, χαλκὸν ἐργάσεται. ἐγὼ δὲ φημὶ, ὅτι προσεγενήσονται εἰς Κύπρον, ὅπου χαλκωρύχοι εἰσίν. ἀστεϊσμὸς γὰρ τὸ τοιοῦτον στρατηγὸν γενέσθαι χαλκωρύχον. τὸ δὲ σχῆμα φημὶ κατὰ σύλληψιν, ἢ χαριεντισμόν.

486. * Οὗ φίτυν.] τὸν πατέρα * Ἀγαπήνορος πατὴρ ἦν Ἀγκαῖος. οὗτος ἐπὶ τὸν Καλυδώνιον κάπρον ἐξελθὼν, ἀνῃρέθη ὑπ' αὐτοῦ. Τὸ δὲ πλάτος τῆς ἱστορίας Ὅμηρος φησὶ, καὶ Σωσίστρατος ἐν τοῖς Καλυδωνιακοῖς λέγων, "Ὁ δὲ Καλυδώνιος σῦς, πρότερον περὶ τὴν Οἴτην διατρίβων, ὕστερον ἦλθεν εἰς Αἰτωλίαν, Ἀρτέμιδος μήνιδι, [8] ὅτι οὐκ ἔθυσεν αὐτῇ ὁ Οἰνεύς,

—— Ἄλλοι δὲ θεοὶ δαίνυνθ' ἑκατόμβας.

Οἰταῖος οὖν διὰ τοῦτο.

487. Βουβῶνος τόρμαισι.] τῇ περιφορείᾳ τοῦ βουβῶνος συντρίψας τὸ σῶμα. βουβὼν δὲ ἐστὶν ὁ τοῦ ἰσχίου τόπος. ὃν δὲ φησὶν ὁ σφόνδυλος οὗτος βουβῶνα, οὐκ οἶσθα, ἢ βαρβαρίζοντος καὶ φλυαροῦντος τοῦ ἀνδρὸς, ἢ ἐμοῦ ἀμαθαίνοντος. νῦν μὲν γὰρ ἐν τῷ βουβῶνι φησὶ τὸν Ἀγκαῖον πληγῆναι, ὅτε μετ' ὀλίγον φησὶ, Πλήξας ἀφύκτως σφυρόν. ἐγὼ δὲ πάλιν γελάσω σφυρὸν, [9] τὰ περὶ τὸν ἀστράγαλον μέρη βουβωνόφορον οὖν μὴ γελάσωμεν κατὰ τὸν σφόνδυλον τοῦτον, καὶ ψευδεῖς ἱστορίας μυρίας λέγοντα, καὶ ἑαυτῷ, καὶ οὐ μόνον τοῖς ἄλλοις πολλάκις ἐναντιούμενον, ὡς ἔοικεν, ἀμαθαίνω.

EMENDATIONES.

1 Πελασγὸς, pro Πέλαγος, ex Grav. Nam Lycaon ab Hesiodo, Strabone, Hygino & Eustathio Pelasgi filius vocatur. 2 Sic legere volui, ὥς φασιν ἄλλοι ποίησ. ὥς &c. Impress. Sed ὡς habent MSS. 3 Sic digessi in ordinem hos versus. 4 Φθῖος lego cum Sold. Φθῖος Bar. & Grav. Φθιὸς Impress. 5 Sic legendum arbitror hunc locum, & Jovem assumpta Dianæ forma cum Callisto consuetudinem habuisse. ἣ Ζεὺς ἐκρυφθεὶς συνευνάζεται Impress. ἣ (ᾗ Sold.) Ζεὺς εἰκασθεὶς, Ἀρτέμιδι συνευνάζεται MSS. ubi perversa distinctione sensus corrumpitur. 6 Ἐκρεανόμησαν, pro ἐκρεωνόμησαν, ex omnibus MSS. 7 Ἀστρολογίαν posui, pro ἀστραλόγων, ex Bar. & Grav. & γὰρ delevi, sensu ita exigente. * Ex Bar & Grav. ὡς μηνὸς Sold. * Hæc addo ex Sold. & Grav. eademque in Bar. occurrunt, nisi quod hic pro φίτυν, habent φίτυν. 8 Ὅτι, pro ἔτι. 9 Sic legitur in Bar. & Grav. τὸ περὶ τῆς ἀστράγαλον μέρος Sold. τὰ & deinde μέρη Impress.

488, 489,

Ἔγνω δ' ὁ τλήμων σὺν κακῷ μαθὼν ἔπος,	Cognovit verò miser cum damno discens,
Ὡς ¹ Πολλὰ ᵃ χείλευς, καὶ ᵇ δέπας τ' ἐρείων ποτῶν	Multa inter labrum, & poculentas potiones
ᶜ Μέσῳ κυλίνδει Μοῖρα ᵈ παμμήστωρ βροτῶν.	Gubernatricem volvere Parcam mortalium.
Ὁ δ' αὐτὸς ἀργῷ πᾶς φαληριῶν λύθρῳ	Candido namque tota candicans tabo
ᵉ Στόρθυγξ, διδυμαῖος τὸν ᶠ κλαυσοῦντ' ἠμύνατο,	Setosa bestia, moribunda interfe-cturum est ulta,
Πλήξας ἀφύκτως ἄκρον ὀρχηστοῦ ᵍ σφυρόν.	Certò feriens extremam saltatoris plantam.
Τρίτος δὲ, τοῦ μάρψαντος ἐκ κοίλης πέτρας	Tertius verò, sumentis ex cava petra

VARIANTES LECTIONES.

a Al. χειλεῦς oxyton. b [illegible] Bar. c Al. μέσσῳ. d Παμμήστωρ MSS. uterque, & alii. e [illegible] Seld. f Κλαύοντ' Bar, aliique. g Σφύρον paroxyton. al.

488, 489, 490. Ἔγνω δ' ὁ τλήμων.] λῆρος ἐστὶ καὶ τόδε.

¹ Τῷ γὰρ Σαμίῳ Ἀγκαίῳ στροφὴν
Ἐξῆλθε χρησμὸς, μὴ πιεῖν ἐξ ἀμπέλων.

ὁ γὰρ Ἀγκαῖος, υἱὸς ὢν Ποσειδῶνος καὶ Ἀστυπαλαίας, τῆς Φοίνικος, ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα κατὰ Ἀστυπάλην, τὰς [illegible] συνῳκισεν [illegible] μάντεως δέ .. * τις * εἶπεν αὐτῷ τῷ Ἀγκαίῳ, ὡς οὐ πίεται οἶνον ἐκ τούτων. ἐκθλίψας δὲ τὸν ἀμπέλου καρπὸν, ἀπέθλιψεν ὁ Ἀγκαῖος τὸν χυλὸν εἰς κύλικα, ὡς πίεσθαι, καὶ [illegible] τοῦ μάντεως, διεκώλυσε τὴν κύλικα. ὁ δ' ἔφη,

Πολλὰ μεταξὺ πέλει κύλικος καὶ χείλεος ἄκρου.

βοῆς δὲ γενομένης, ὡς σῦς λυμαίνεται τὴν χώραν, θεὶς τὴν κύλικα ὁ Ἀγκαῖος, ἐξῆλθεν ἐπὶ τὸν σῦν καὶ ἀνῃρέθη. Οὗτος δὲ ὁ Λυκόφρων ἐπὶ τῶν [illegible], τοῦ Ἀγκαίου, [illegible] Ἀκάστου καὶ Εὐρυθέμιδος, τὸν Ἀγκαῖον * καὶ * περὶ τοῦ Καλυδωνίου συὸς τοῦτο ἐδέξατο. Φασὶ δέ τινες, πρῶτον τὴν Ἀταλάντην ἀκοντίσαι κατὰ τοῦ συός.

492, 493. Διδυμαῖος τὸν κλαυσοῦντ' ἠμύνατο.] εἰ μὲν κλαυσοῦντά ἐστιν, ὡς ἐγὼ γράφω, οὕτως συντακτέον· Διδυμαῖος καὶ [illegible] τὸν κλαυσοῦντα καὶ μέλλοντα κλαίειν αὐτὸν ἠμύνατο καὶ ἐτιμωρήσατο, πλήξας ἀφύκτως τὸ κατὰ τοῦτον Ἀγκαῖον [illegible] ἐκεῖνο. Τὸ δὲ χάριν κλαίοντα, μωρόν ἐστιν. ἐπὶ τῆς Ἀλθαίας· Ἀταλάντη γὰρ αὐτὸν ἀπέξεσεν, Μελέαγρος δὲ τὸν [illegible] πλήξας ἀνεῖλεν. Ἀγκαῖος δὲ [illegible] γενναῖον ἐπιπέσων ἐπ' αὐτόν, ἢ ὅτι ἀνεστραμμένος τὴν πέλεκυν, ὡς πλήξαι αὐτὸν, ἀνῃρέθη πληγεὶς ὑπ' αὐτοῦ. καὶ οὕτω μὲν ἐπ' Ἀλθαίου συντακτέον. ἐπὶ δὲ Μελεάγρου οὕτως, ὃ οὕτω βαθύτερόν ἐστι, καὶ ἐμὸν ἐνθύμημα· Ὁ δ' αὐτὸς στόρθυγξ καὶ [illegible], ἤτοι ὁ χοῖρος, διδυμαῖος [illegible] καὶ κλαυθεὶς, τὸν κλαύοντα, ἤτοι τὸν Μελέαγρον, ἠμύνατο, πλήξας ἀφύκτως ἄκρον σφυρὸν, ἤτοι τὸν ἀστράγαλον καὶ [illegible] τοῦ ὀρχηστοῦ καὶ [illegible] πολεμιστοῦ. [illegible] ὅτι δὲ αὐτὸν ἔπληξεν ὁ χοῖρος περὶ τοὺς πόδας, τοῦτο [illegible], ἀλλὰ χωλεύοντος καὶ [illegible] πάντα φησὶν, ὅτι ἠμύνατο αὐτὸν, [illegible] τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ποιήσας αὐτὸν μὴ δύνασθαι [illegible] ἀλλὰ τὸ [illegible] ἀνελὼν γὰρ τὸν [illegible], τῇ Ἀταλάντῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ συὸς, καὶ τὸ δέρας, [illegible] χαρίζεται. [illegible] δὲ γενομένης τούτου ἕνεκα [illegible] αὐτοῦ ἀδελφοὺς, καὶ ἐχθροὺς αὐτῷ γενομένους, ἀνεῖλεν. Ἀλθαία δὲ, ἡ τούτου μήτηρ λυπηθεῖσα ἕνεκεν τοῦ συμβάντος τοῖς ἀδελφοῖς, τὴν παρὰ τῶν Μοιρῶν δᾶδα κατέκαυσεν, ἣν ἐτήρει, ὡς συμπεπλεγμένου ἕως τοῦ Μελεάγρου ζωῆς ἀκεραίαν φυλαττομένην. τινὲς δὲ, φυλλάδα ἐλαίας εἶναι, ἣ δᾶδα φασὶν, ἣν ἐν τῷ κόλπῳ φοροῦσα, τοῦ Μελεάγρου ἐν τῇ [illegible] συντέτοκε, καὶ ἐφύλαττεν ἀκεραίαν, ὑπὸ τῶν μάντεων τοῦτο μαθοῦσα, ὡς ἐν ὅσῳ ἂν φυλάττοιτο ἡ φυλλὰς ἀβλαβὴς, ἀβλαβὴς καὶ ὁ Μελέαγρος ἔσται, εἰ δὲ φθαρῇ, καὶ ὁ Μελέαγρος συμφθαρήσεται. ταύτην οὖν [illegible] τὰ πάθη τῶν ἀδελφῶν καλακαύσασα, εἰσῆλθεν ἐν τῷ θαλάμῳ, καὶ νεκρὸν εὑροῦσα τὸν παῖδα, συνέκλεισε καὶ αὐτήν. οὕτως ἐγὼ φημὶ συντάσσειν τὸ Κτανόντα.

494. Τρίτος δὲ.] Αἰγεὺς, ὁ Πανδίονος υἱὸς, ἢ Σκύρου, ἢ, κατὰ τὸν Λυκόφρονα, Φημίου, ὁ καὶ υἱοποιηθεὶς τῷ Πανδίονι, βασιλεὺς Ἀθηνῶν, γαμεῖ πρῶτον ⁵ Μῆταν, τὴν Ὁπλήτου, δεύτερον Χαλκιόπην τὴν Ῥηξήνορος. ὡς δ' ἀλλαχοῦ εὗρον, μίαν ἔσχε γυναῖκα ⁶ Αὐτόχθην, τὴν Περσέως. ὡς δ' οὐκ ἐγένετο τούτῳ παῖς, δεδοικὼς ⁷ Πάλλαντα, Νῖσον, καὶ Λύκον, τοὺς ἀδελφοὺς, ἔρχεται εἰς Πυθὼ περὶ παιδὸς μαντευσόμενος, καὶ ἐδόθη τούτῳ χρησμὸς,

Ἀσκοῦ τὸν προὔχοντα ποδεῶνα, φέρτατε λαῶν,
Μὴ λύσῃς, πρὶν ἐς ἄκρον Ἀθηναίων ἀφίκηαι.

ἀπορῶν δὲ διὰ τὸν χρησμὸν, ἀναχωρεῖται εἰς Τροιζῆνα πρὸς Πιτθέα τὸν χρησμολόγον, καὶ ὃς μαθὼν αὐτὸν ἐποίησε συγγενέσθαι τῇ θυγατρὶ Αἴθρᾳ, τῇ δὲ αὐτῇ νυκτὶ καὶ Ποσειδῶν ἐπλησίασεν αὐτῇ· ἐγκύου δὲ τῆς Αἴθρας γενομένης, ὁ Αἰγεὺς ὑπὸ κοίλην ⁸ πέτραν ἔθετο ξίφος, καὶ ὑποδήματα, ὥς φησι Πλούταρχος, καὶ Καλλίμαχος λέγων,

⁹ Ἔργα δέ μιν Τροζῆνι Κολωραίῃ ὑπὸ πέτρῃ
Θῆκε σὺν ἀρπίδεσσι ——————

Καὶ αὐτὸς μὲν ἀποδημεῖ πρὸς Ἀθήνας, τῇ δὲ Αἴθρᾳ ἐντέλλεται, ἐὰν υἱὸς ἐξ αὐτῆς γεννηθῇ, δεῖξαι αὐτῷ τὴν πέτραν, καὶ λαβόντα τὸ ξίφος, καὶ ἐνδυσάμενον τὰ ὑποδήματα, ¹⁰ ὅταν αὐτῷ ἐφαρμόσωσι, καὶ δυνηθῇ κινῆσαι τὸ ξίφος, πέμψειν εἰς Ἀθήνας, ὃ καὶ ἐποίησεν αὐξηθεὶς, διὰ γνωρισμὸν τοῦ πατρός.

EMENDATIONES.

¹ Sic restitui, & in ordinem digessi hos versus, quos Codices universi indistinctè & mendosè proferebant. Τῷ Σαμίῳ ἐν Ἀγκαίῳ &c. [illegible] τῷ γὰρ Σαμίῳ Ἀγκαίῳ (& ubique hanc vocem cum duplici γγ scriptam habet) [illegible] ἐξῆλθε χρησμὸς μὴ πιεῖν ἐξ ἀμπέλων &c. Seld. ² Ex omnibus MSS. ³ Ex hanc vocem interserui ex omnibus MSS. a Τειχοῦντα, pro [illegible] Bar. τῷ Σαμίῳ γὰρ [illegible] &c. Seld. ³ Oτι, pro ὅτι, ex omnibus MSS. ⁴ [illegible] MSS. omnes. ⁵ Μήδαν Seld. [illegible] ex omnibus MSS. Sed vulgata lectio mihi retinenda esse videtur, & citari solent hæc Scholiastæ verba ex Bar. & Grav. nisi quod hic [illegible] habeat. Sed vulgata lectio mihi retinenda esse videtur, & citari solent hæc Scholiastæ verba ex Phanodemo. ⁶ Χαλκιόπην Grav. ⁷ Πάλλαντα, pro πάλλαντας, ex omnibus MSS. constructione etiam id exigente. Historiam pete ex Plutarchi Theseo, & Strabonis Geographia, ubi de Athenis agit. ⁸ Πέτραν Grav. ⁹ Ἐν γάρ μιν legendum esse monuit eruditissimus Bentlejus in Fragm. Callimachi, nixus auctoritate Auctoris Etymologici v. Ἀρπίς. ¹⁰ Ὅταν, pro ὅτι, ex Bar. & Grav. ὅτε Seld.

495, 496

Κέλωρ γίγαντος ὅπλα, [a] τοῦ ποτ' εἰς λέχος	Gigantis arma Filius, cujus olim in lectum
Λαθραῖον αὐτόκλητος Ἰδαία [b] πόρτις	Furtivum voluntaria Idæa Juvenca
[c] Ἡ ζῶσ' ἐς ᾅδην ἵξεται καταιβάτις,	Veniet, ad inferos viva descendens,
Θρηνοῦσιν [d] ἐντακεῖσα Μουνίτου τύχας,	Lacrymis tabefacta mater Muniti,
Ὃν δή ποτ' [e] ἀγρώσσοντα Κρηστώνης ἔχις	Quem aliquando venantem Thracia vipera
Κτενεῖ, πατάξας πτέρναν ἀγρίῳ βέλει,	Occidet, aspero feriens calcem spiculo,
[f] Ὅταν τεκόντος αἰχμάλωτος ἐς χέρας	Quando parentis in manus captiva
Ἡ παππομήτωρ ἔλθῃ [g] δνόφῳ τεθραμμένον	Avia nutritum in tenebris

VARIANTES LECTIONES.

a Τὸν Bar. aliique. b Al. πόρις. c ἵξει legendum putavit Auratus. Vide Canteri Annotationes. d Ἐκτακεῖσα Seld. & alii. e Ἀγρώσσοντα Κρηστῶνος Seld. f Ὅτ' ἂν Seld. g Γνόφῳ MSS. uterque & alii.

495, 496. Κέλωρ.] υἱὸς τοῦ Γίγαντος Θησέως, τοῦ μάρψαντος τὰ ὅπλα, δηλονότι τοῦ Αἰγέως, ἐκ τῆς κοίλης πέτρας. ἢ ὁ κέλωρ, ὁ υἱὸς, τοῦ Θησέως, τοῦ μάρψαντος καὶ λαβόντος τὰ ὅπλα τοῦ γίγαντος, ἤτοι τοῦ Αἰγέως, ὅπερ βέλτιον· ὁ γὰρ Αἰγεὺς Ἀθηναῖος καὶ γηγενὴς ἀπὸ Ἐρεχθέως. τινὲς δὲ καὶ ἕνα τούτων λέγουσι τῶν ἀναδοθέντων ἀπὸ τῶν ὀδόντων τοῦ δράκοντος τῶν ἐν Θήβαις, ὡς καὶ Ἀνδροτίων. Τοῦτον δὲ λέγει ἀπελθεῖν τὸν Ἀκάμαντα, τὸν τοῦ Θησέως παῖδα, ἐν Κύπρῳ, ἀφ' οὗ καὶ ὄρος καλεῖται Ἀκάμας· φασὶ δέ τινες, οὐ μόνον Ἀκάμαντα, ἀλλὰ καὶ Δημοφῶντα, τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν, ἀπελθεῖν εἰς Κύπρον. Τοῦ ποτ' εἰς λέχος.] ἀντίπλοκος, οὗ ποτ' εἰς λέχος λαθραῖον ἵξεται, τοῦ Ἀκάμαντος δηλονότι, ἡ Ἰδαία πόρτις καὶ δάμαλις, ἤτοι ἡ Λαοδίκη. Διομήδης γὰρ, καὶ Ἀκάμας ὁ Θησέως, πρὸ τοῦ ναυστολῆσαι τοὺς Ἕλληνας, ἀπεσταλμένοι πρὸς τοὺς Τρῶας διὰ τὴν Ἑλένην. ἐρασθεῖσα δὲ Λαοδίκη, ἡ τοῦ Πριάμου θυγάτηρ, Ἀκάμαντος, ἐμίγη αὐτῷ, καὶ ἔτεκεν υἱὸν Μούνιτον κληθέντα. φοβουμένη δὲ, δίδωσι τὸ βρέφος Αἴθρᾳ, τῇ τοῦ Θησέως μητρὶ, ἤτοι τῇ μάμμῃ τοῦ Ἀκάμαντος, ἀνατρέφειν αὐτὸ· συνῆν καὶ τῇ Ἑλένῃ ἐν τῇ Τροίᾳ [1] ἡ Αἴθρα, ἐξ Ἀθηνῶν ἁρπαγεῖσα παρὰ τῶν Διοσκούρων, δι' ἃ μέλλει ἐρεῖν· πάλιν δὲ ἁρπαγείσης τῆς Ἑλένης ὑπ' Ἀλεξάνδρου, [2] ἑκοῦσα συνείπετο καὶ αὐτὴ, μᾶλλον δὲ ἡ Αἴθρα αὐτὴ ἔπεισε τὴν Ἑλένην Ἀλεξάνδρῳ ἀκολουθῆσαι. ταύτῃ οὖν τῇ Αἴθρᾳ τὸν Μούνιτον ἔδωκεν ἀνατρέφειν ἡ Λαοδίκη, ἡ δὲ γνοῦσα τὸν ἐγγονὸν αὐτῆς * εἶναι * Ἀκάμαντος τὸ παιδίον, λαβοῦσα ἀνέθρεψεν. ἁλούσης δὲ τῆς Τροίας ἀναγνωρισθεῖσα Ἀκάμαντι, ἀπῇρε μετ' αὐτοῦ, κομίζουσα καὶ τὸν Μούνιτον. περὶ * δὲ τὴν * Θρᾴκην περιαγνομένην, καὶ κυνηγετοῦντα, ὄφις δακὼν τὸν Μούνιτον ἀνεῖλεν, ὡς φησὶν Εὐφορίων,

> Ἢ οἱ Μούνιτον υἷα τέκε πλυνοῖσιν ἐπὶ ὕδρῃ,
> Ἀλλὰ ἑ Σιθονίη τε, καὶ ἐν κνήμοισιν Ὀλύνθου,
> Ἀγρώσσοντ' ἅμα πατρὶ πολυθείων ἔκτανεν ὕδρος.

Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. Ἡ δὲ ἔννοια τοιαύτη· Τῶν πέντε, ὧν εἶπε μέλλειν ἀπελθεῖν εἰς Κύπρον, πρῶτος ἀπελεύσεται ὁ Ἀκάμας, ὁ τοῦ Θησέως παῖς, τοῦ τὰ ὅπλα λαβόντος τοῦ Αἰγέως ἐκ τῆς πέτρας. ὁ γὰρ Ἀκάμας ὀλίγαις ναυσὶ προσέσχε Θρᾳξὶ Βισάλταις, καὶ ἐρᾷ τούτου Φυλλὶς, ἡ θυγάτηρ τοῦ ἐκεῖ βασιλέως, καὶ ὁ πατὴρ αὐτὴν ἐγγυᾷ ἐπὶ προικὶ τῇ βασιλείᾳ. Ἀκάμας δὲ βουλόμενος ἐλθεῖν εἰς τὴν πατρίδα, πολλὰ δεηθεὶς [3] παρὰ Φυλλίδος, καὶ τὴν ἐκείνης, ὀμόσας ἀντιστρέψειν, ἐξέρχεται. καὶ Φυλλὶς αὐτὸν προπέμπει ἄχρι τῶν καλουμένων Ἐννέα ὁδῶν, καὶ δίδωσιν αὐτῷ κιβώτιον, εἰποῦσα ἱερὸν * εἶναι * τῆς μητρὸς Ῥέας, καὶ μὴ ἀνοίγειν αὐτὸ, εἰ μὴ ὅταν ἀπελπίσοι τὴν πρὸς αὐτὴν ἄνοδον. ὁ δὲ ἐλθὼν εἰς Κύπρον, ἐκεῖ κατῴκει. καὶ χρόνου διελθόντος ἡ Φυλλὶς ἀρὰς θεμένη [4] κατὰ Ἀκάμαντος, ἑαυτὴν ἀναιρεῖ. Ἀκάμας δὲ τὸ [5] κιβώτιον ἀνοίξας, [6] φάσματι κρατηθεὶς, ἄνεισιν ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ τοῦτον ἐλαύνων ἀτάκτως, ἀπόλλυται· τοῦ γὰρ ἵππου σφαλέντος ἐκ τῶν ὀπισθίων μερῶν κατενεχθεὶς, τῷ αὐτοῦ ἐμπήγνυται ξίφει. οἱ δὲ ὑπ' αὐτὸν κατῴκησαν ἐν Κύπρῳ. Πόρτις.] πόρτις, ἡ δάμαλις, καὶ ἐκβολῇ τοῦ τ, καὶ προσθέσει τοῦ ρ, πόρρις. καὶ ἔστιν ὁ στίχος χωλίαμβος, ὁ πάθος ἐπὶ τοῦ ἰαμβικοῦ μέτρου. οἱ δὲ μεταχαρεῖς, οἳ καὶ αὐτὸς ὁ ποιητὴς Λυκόφρων, διὰ ἑνὸς ρ γράφοντες, ἀμαθεῖς γραμματικῆς τέχνης φαίνονται, καὶ προσέτι καὶ μετρικῆς, ὡς ἀγνοήσαντες, ὅτι καὶ ὁ χωλίαμβος ὑπὸ τὸ ἰαμβικὸν μέτρον τέτακται. κρεῖττον δὲ χωλεύειν καὶ σκάζειν τὸν πόδα, ἢ καθ' ὁλοκληρίαν τὸν λόγον εἶναι ἀμαθέστατον. Πόρριν δὲ καὶ δάμαλιν λέγει τὴν Λαοδίκην, ἀλληγορικῶς.

497. Ἡ ζῶσ' ἐς ᾅδην.] [7] φεῦ, ὦ Λυκόφρων, πῶς ἀνακόλουθα γράφεις,

> Ἐναντία σύμπασι, καὶ σαυτοῦ πλέον;
> Ἄνω γὰρ εἰπὼν σαῖς γραφαῖς [8] μεγακρότοις,
> „ Ὧν τὴν μὲν αὐτίκ' ἀσπίμενον ἡ τεκοῦσα χόνις,
> „ Κευθμῷ χανοῦσα χείσεται διοσφαγος,
> „ Λεύσσουσαν ἄτην ἀγχίπουν συναιμάτων,
> Ἡγουν [9] χαράδρᾳ συμπεσεῖται, καὶ θανεῖν,
> Ὅταν τὸ καλλίπυργον Ἰλίου πέδον
> Ἑλλὴν στρατὸς πέρσειεν οὐδενεῖ κράτει.
> Ταῦτα πρὶν εἰπὼν, νῦν ἐναντίως λέγεις,
> Τὴν γὰρ θανοῦσαν πρὶν, πεσοῦσαν χαράδρᾳ,
> Αὖθις ἀνιστᾷς, καὶ νεκροῖς αὐτὴν πάλιν,
> Θνήσκουσαν, ὡς φῄς, συμφοραῖς τοῦ Μουνίτου,
> [10] Θρήσσης ἐχίδνης [11] προσβολῇ τεθνηκότος.

499. Κρηστώνη.] ἡ Θρᾴκη, ἀπὸ τῆς Κρηστώνης, Ἄρεος καὶ Κυρήνης θυγατρὸς.

502. Δνόφῳ.] ἀντὶ τοῦ γνόφῳ, Δωρικῶς. οἱ γὰρ Δωριεῖς ἀντὶ τοῦ γ, δ τιθέασιν.

EMENDATIONES.

1 Sic distinguo. Ἡ Αἴθρα ἐξ Ἀθηνῶν, ἁρπαγεῖσα παρὰ τῶν &c. Impress. 2 Ἑκοῦσα, pro ἑκουσία, ex Seld. Non minus recte ἑκουσίως Bar. & Grav. Est enim Euripideum, τὸ ἐφ' ἡμῶν γινόμενον, μηδενὸς ἔξωθεν ἀναγκάζοντος, ἀλλ' τὸ θελήσει φυσικῇ ποιούμενον. Ἑκὼν δὲ, ὁ θελήσει φυσικῇ τι ποιῶν. * Ex omnibus MSS. * Ex Bar. & Grav. & δὲ habet Seld. 3 Παρὰ, pro περὶ, & alibi sæpe. Sic autem hunc locum distinguo ex utroque MSS. Φυλλίδος καὶ τῶν ἐκείνης ὁμόσας, ἀντιστρέψειν ἐξέρχεται Impress. * Ex omnibus MSS. 4 Ἀρὰς θεμένη κατὰ Ἀκάμαντος, pro ἀρὰς θεμένη, καὶ τὰ Ἀκάμαντος, ex fide omnium MSS. 5 Κιβώτιον, pro κιβώτιον, ex omnibus MSS. & emendatione Nic. Gerbelii. 6 Φάσματι, pro φαύματι, ex omnibus MSS. 7 Mecum legit Bar. nisi quod pro Λύκοφρον, habeat Λυκόφρων. At ὦ πῶς Λύκοφρον Impress. & Grav. οὐκ ἀπέλιπε habet. 8 Malim μεγακρότοις cum Bar. & Grav. μακροτέλεις Seld. 9 Χαράδρα, & paulo post χαράδρα Impress. χαράδρᾳ MSS. uterque. 10 Θρήσσης, pro Θρήσσης, ex omnibus MSS. 11 Περιβολαῖς Seld. & Grav.

[a] Βάλῃ νεογνὸν σκύμνον· ᾗ μάνῃ ζυγὸν
Δούλειον [b] ἀμφήρεισαν Ἀκταίων λύκοι,
Τῆς ἁρπαγείσης ἀντίποινα Θυάδος·
Ὧν ὀστράκῳ στρόβιλος ἐντετυμμένος
[c] Κόρσην σκεπάσει, ῥῦμα φοινίου δορός·
Τὰ δ' ἄλλα [d] θριπόβρωτος [e] ἄψαυστος δόμων
Σφραγὶς δοκοῖσι τηρήσει, θάμβος ἐγχώροις μέγα·
Ἃ δὴ πρὸς ἄστρων κλίμακας στήσει δρόμον
Τοῖς ἡμιθνήτοις διπτύχοις Λαπερσίοις·

Catulum injecerit recentem: cui soli jugum
Servile impresserunt Atheniensium prædones,
Raptæ ultionem Bacchæ:
Quorum caput ovalis testæ hemisphærium
Operiet, hastæ cruentæ propugnaculum:
Reliqua porrò vermiculatum non tangens ædes
Sigillum servabit, magnum incolis miraculum:
Id quod ad astrorum gradus muniet viam
Semideis geminis Lapersiis:

VARIANTES LECTIONES.

a Βάλλῃ *Sold.* b Ἀμφήρισαν *Sold.* c Al. κόρσην. d Al. θριπόβρωτος. e Ἄψαυστα *Bar.*

503, 504. Ἡ μάνῃ ζυγὸν.] Πειρίθους, καὶ Θησεύς, ὁ μὲν Διὸς ὤν, ὁ δὲ Ποσειδῶνος, φιλίαν ποιησάμενοι, ἁρπάσαι συνέθεντο Διὸς θυγατέρα· ἁρπάσαντες γοῦν τὴν Ἑλένην, παρατίθενται ἐν [1] Ἀφίδναις τῆς Ἀττικῆς Αἴθρᾳ, τῇ Πιτθέως μὲν θυγατρί, μητρὶ δὲ Θησέως. Κάστωρ δέ, καὶ Πολυδεύκης οἱ Διοσκορίδαι, οἱ τῆς Ἑλένης ἀδελφοί, πορθήσαντες τὴν Ἀττικὴν διὰ τὴν ἁρπαγὴν τῆς Ἑλένης, Αἴθραν λαμβάνουσιν αἰχμάλωτον πρὸς αἰσχύνην αὐτοῦ· † ἁρπαγείσης δὲ πάλιν τῆς Ἑλένης ὑπ' Ἀλεξάνδρου, [2] συναπῆρεν αὐτῇ καὶ ἡ Αἴθρα ἐπὶ Τροίαν. καὶ Ὅμηρος,

Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις.

[3] ὅθεν καὶ αὐτὴν αἰχμάλωτον εἶπεν, ὡς αἰχμαλωτισθεῖσαν ὑπὸ τῶν Διοσκούρων, εἰς ἀντίποινον τῆς ὑπὸ Θησέως ἁρπαγῆς τῆς Ἑλένης. Ὁ δὲ νοῦς οὕτως· Ὅτε ἡ Αἴθρα μετὰ τὴν καθαίρεσιν τῆς Ἰλίου τῷ παιδὶ Ἀκάμαντι Μούνιτον δῷ, τότε ὁ Μούνιτος ἐν Θρᾴκῃ ἀποθανεῖται. Ἀκταίων λύκοι.] οἱ τῶν Ἀθηνῶν ἅρπαγες καὶ πορθηταί, λέγει δὲ τοὺς Διοσκούρους. Ἀκτὴ δὲ ἐκαλεῖτο ἡ Ἀττική, ἢ ἀπ' Ἀκταίωνος βασιλέως, ἢ ὅτι τὸ πλεῖον μέρος τῆς Ἀττικῆς, ἀκτή, [4] ἤτοι παραθαλάσσιον, ἐστίν.

506. Ὧν ὀστράκῳ στρόβιλος.] ἐρρέθη πάλαι, ὅπως ὁ Ζεὺς κύκνῳ ὁμοιωθείς, ἐξ ᾠοῦ, ὥς λέγουσι, τούτους γεννᾷ· ὧν ἑκάτερος τὸ ἥμισυ τοῦ ὀστράκου τοῦ ᾠοῦ περικεφαλαίαν ἐχρῆτο. Στρόβιλος δέ, τὸ περιφερὲς ἀπότομον τοῦ ᾠοῦ.

507. [5] Κόρσην.] κόρση κυρίως ἡ μῆνιγξ λέγεται, νῦν δὲ τὴν κεφαλὴν φησίν, ὡς καὶ Ἐμπεδοκλῆς ἐν τῷ περὶ Νείκους,

Ὡς πολλῶν μὲν κόρσαι ἀναύχενες ἐβλάστησαν.

508, 509. Τὰ δ' ἄλλα θριπόβρωτος.] θρίψ, ὁ σκώληξ, ὃς ἐγγίνεται τοῖς ξύλοις. πρὶν γὰρ εὑρεθῆναι τὰς σφραγῖδας, οἱ παλαιοὶ ἐσφράγιζον ξύλοις ὑπὸ θριπῶν βεβρωμένοις, διὰ τὸ αὐτὰ πολυκέντητα εἶναι. Ὁ δὲ νοῦς· Μόνην τὴν Αἴθραν δουλώσαντες καὶ αἰχμαλωτίσαντες ἀντίποινα τῆς Ἑλένης, [6] τὴν ὅλην Ἀττικήν, ὥσπερ ἐσφραγισμένην θριποβρώτῳ σφραγῖδι, [7] περιδραμοῦνται. οἱ γὰρ Διόσκουροι κατὰ Θησέως στρατεύσαντες ἕνεκεν τῆς ἁρπαγῆς τῆς Ἑλένης, ἐφείσαντο πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει πλὴν μόνης τῆς Αἴθρας, διὸ καὶ θαυμάσαντες αὐτοὺς οἱ Ἀθηναῖοι, Ἄνακτας, ἤτοι θεοὺς καὶ σωτῆρας, ἐκάλεσαν.

510. Ἃ δὴ πρὸς ἄστρων κλίμακας.] ἅτινα εὐεργετήματα, ἃ περὶ τοὺς Ἀθηναίους οἱ Διόσκουροι ἐνεδείξαντο, ἀποθεώσουσιν αὐτοὺς καὶ καταστερισθήσονται τοῖς ἄστροις· οἱ γὰρ Δίδυμοι εἰς τιμὴν τῶν Διοσκούρων κατεστηρίχθησαν, ὡς καὶ Εὐριπίδης φησὶν ἐν Ὀρέστῃ [8] διὰ Ἀπόλλωνος,

Ἡ δ' ἐστίν, ἣν ὁρᾶτ' ἐν αἰθέρος πτυχαῖς,
[9] Σεσωσμένη τε, κοὐ [10] θανοῦσα πρὸς σέθεν.
Ἐγώ νιν ἐξέσωσα, [11] κἀπὸ φασγάνου
Τοῦ σοῦ κελευσθεὶς ἥρπασ' ἐκ Διὸς πατρός.
Ζηνὸς γὰρ οὖσαν, ζῆν νιν ἄφθιτον χρεών.

Καί μετ' ὀλίγα,

——————————— [12] Ἐγὼ
Δ' Ἑλένην Δίος μελάθροις πελάσω,
[13] Λαμπρῶν ἄστρων πόλον ἐξανύσας,
Ἔνθα παρ' Ἥρᾳ, τῇ θ' Ἡρακλέους
Ἥβῃ πάρεδρος, θεὸς ἀνθρώποις
Ἔσται, σπονδαῖς ἔντιμος ἀεί,
Σὺν [14] Τυνδαρίδαις, τοῖς Διὸς υἱοῖς,
Ναύταις, μεδέουσα θαλάσσης.

511. Τοῖς ἡμιθνήτοις.] ἡμιθνὴς, καὶ ἡμίθνητος διαφέρει· Ἡμιθνὴς γὰρ λέγεται, ὁ ψυχορραγῶν, καὶ ἤδη τὸ ἥμισυ θανών. Ἡμίθνητος δέ, ὁ τὸ ἥμισυ ἔχων θνητόν, καὶ τὸ ἥμισυ ἀθάνατον, ἤτοι ἡμίθεος· ἢ ὁ ἡμέραν ὢν ἐν τοῖς ζῶσι, καὶ ἡμέραν ἐν τοῖς νεκροῖς, ὡς οἱ Διόσκουροι· Ἡ δὲ ἱστορία τοιάδε· Ὑακίνθου ἀδελφὸς Κυνόρτης, Κυνόρτου δὲ παῖς Περιήρης· ὃ καὶ Γοργοφόνης τῆς Περσέως, κατὰ Στησίχορον, Τυνδάρεως, Ἰκάριος, Ἀφαρεύς, καὶ Λεύκιππος. Ἀφαρέως καὶ Ἀρήνης τῆς Οἰβάλου, ἢ Ἀρήνης τῆς Αἰόλου, Λυγκεὺς καὶ Ἴδας. Λευκίππου καὶ Φιλοδίκης τῆς Ἰνάχου, Φοίβη καὶ Ἱλάειρα. Ἰκαρίου καὶ Περιβοίας * τῆς * Ναΐδος, υἱοὶ πέντε καὶ Ὀδυσσέως γυνὴ Πηνελόπη. Τυνδάρεω καὶ Λήδας, Τιμάνδρα, ἣν Ἔχεμος ἔγημε, καὶ Κλυταιμνήστρα, κατά τινας καὶ Ἑλένη, σὺν Κάστορι, καὶ Πολυδεύκῃ. καθ' ἑτέρους δέ, οὗτοι Διὸς ὑπῆρχον, οἳ καὶ Φοίβην, καὶ Ἱλάειραν ἁρπάσαντες ἔγημαν. Καὶ Πολυδεύκους μὲν καὶ Φοίβης γίνεται παῖς Μνησίλεως, ἢ Μνησίνοος, καὶ Ἀσίνεος. Κάστορος δὲ καὶ Ἱλαείρας, Ἀνώγων, ἢ Ἄναξις, καὶ Αὐλωθός. ταύτας δὲ οἱ Διόσκουροι ὄντες ἀπὸ Μεσσήνης ἁρπάσαντες ἔγημαν.

EMENDATIONES.

1 Ἀφίδναις posui, pro Ἀθήναις ex omnibus *MSS.* Non enim Athenis, sed Aphidnis dicuntur Theseus & Pirithous raptam ex Sparta Helenam apud Æthram, Thesei matrem, deposuisse. 2 Συναπῆρεν, pro συναπῇρεν, ex *MSS.* utroque. 3 Sic lego ex *Sold.* ὅθεν αὐτὴν καὶ αἰχμάλωτον εἶπεν, ὡς καὶ αἰχμαλωτισθεῖσαν *Impress.* 4 Ἤτοι, pro εἴ τι, ex *MSS.* omnibus. 5 Sic lego ex *Sold.* Et *Bar.* cum *Grav.* habet κόρσην. Quinetiam *Nic. Gerbelius* μῆνιγξ reponendum esse admonuit. Κόρσην.] κόρση κυρίως ὁ μῆνιξ λέγεται *Impress.* 6 Τὴν ὅλην, pro ἀλλ' ὅλην, quod habent *Impress.* Τὴν αὐτὴν *Grav.* 7 Περιδραμοῦσι *Grav.* 8 Διὰ Ἀπόλλωνος substitui, pro δι' Ἑλένης. Non enim Helena, sed Apollo, apud *Euripidem* ea profatur, quæ sequuntur. 9 Σεσωσμένην *Sold.* 10 Θανοῦσαν *Sold.* 11 Κ' ἀπὸ, pro χ' ὑπὸ, ex *Euripide.* 12 Sic restitui versus hosce, qui confusi extabant:

Ἐγὼ δ' Ἑλένην Διὸς μελάθροις πελάσω.

13 Λαμπρῶν *Edit. Euripidis Canteriana.* Non ideo tamen lectionem receptam mutare volui. 14 Τυνδαρίδαις *Euripid.* Ipse tamen receptam lectionem potiorem hoc loco judico. † Ἁρπαγείσης δέ, pro ἥτις ἁρπαγείσης, ex *Grav.* sensu id exigente.

Οὓς μή ποτ᾽, ὦ Ζεῦ σῶτερ, ἐς πάτραν ἐμὴν	Quos nunquam, ô Jupiter Servator, in meam patriam
Στείλαις, ἀρωγοὺς τῆς [a] δυσαρπάγου κρεκός·	Miseris, vindices bis raptæ Crecis:
[b] Μηδὲ πτερωτὰς ὁπλίσαντες ὁλκάδας,	Neque illi alatas armantes naves,
Πρύμνης ἀπ᾽ ἄκρας γυμνὸν [c] αἴθυρον πόδα	E summa puppi nudum pedem celerem
[d] Εἰς Βεβρύκων ῥίψειαν [e] ἐκβατηρίαν·	In Bebrycum projiciant litus.
[f] Μηδ᾽ οἱ λεόντων τῶν δὲ [g] καρτερώτεροι,	Quin nec Leonibus istis fortiores,
Ἀλλὴν ἄμικτοι, τοὺς Ἄρης ἐφίλατο,	Bello intractabiles, quos Mars amat,
Καὶ δὴ [h] Ἐνυώ, καὶ Τειχώνιτος θεά,	Divaque Bellona, ac Tritonia Dea,

VARIANTES LECTIONES.

a Al. Διαρπάγου. Et hanc lectionem habet etiam Bar. b Μὴ δὲ MSS. uterque, cum aliis. c Αἴψηρον Bar. & alii d Ὡς εἰς Βεβρύκων al. Cæterum hic versus sequenti postponitur in Seld. e Al. ἐκβατηρίαν. f Al. μὴ δ᾽. g Al. καρτερώτεροι. h Ἐνυὼ Bar.

ἐλάσαντες δὲ καὶ μετὰ Ἴδα καὶ Λυγκέως βοῦς Ἀρκαδικὰς, μερίζειν [1] ἐπιτρέπουσι τῷ Ἴδᾳ, ὃς τεμὼν βοῦν εἰς δ᾽ μέρη, τῷ πρώτως εἶπε φαγόντι τὴν ἰδίαν μερίδα εἶναι τὸ ἥμισυ τῶν βοῶν, καὶ τῷ δευτέρῳ τὸ λοιπὸν τῆς ἀγέλης. αὐτὸς οὖν ὁ Ἴδας τὴν ἰδίαν μερίδα κατέφαγε, εἶτα καὶ τὴν τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ τὰς βόας ἤλασεν εἰς Μεσσήνην. στρατεύσαντες δὲ οἱ Διόσκουροι, καὶ τὴν ἀγέλην ἐκείνην τῶν βοῶν ἤλασαν, καὶ ἄλλα πολλὰ, κρύψαντες [2] ἐλόχων. Κάστωρ δὲ καὶ Πολυδεύκης ἐκρύβησαν στελέχει δρυὸς. Λυγκεὺς δὲ ἰδὼν Κάστορα, ἐμήνυσεν Ἴδᾳ, ὁ δὲ κτείνει αὐτόν. Πολυδεύκης δὲ διώκων αὐτοὺς, τὸν μὲν Λυγκέα κτείνει δόρατι· ὑπὸ δὲ τοῦ Ἴδα στήλῃ λιθίνῃ ἐκ τοῦ Ἀφαρέως τάφου βληθεὶς τὴν κεφαλὴν, σκοτωθεὶς πίπτει. Ζεὺς δὲ Ἴδαν κεραυνοῖ· Πολυδεύκην δὲ ἀθάνατον ἔμελλε ποιεῖν. ὁ δὲ αἱρεῖται θνήσκειν ἡμέραν, καὶ ἡμέραν ζῆν ὁμοίως τῷ ἀδελφῷ, ἢ καθ᾽ ὁλοκληρίαν εἶναι ἀθάνατος. καὶ ὁ Ζεὺς τοῦτο αὐτοῖς χαρίζεται, ὡς καὶ Ὅμηρος,

> Ἄλλοτε μὲν ζώουσ᾽ ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ᾽ αὖτε
> Τεθνᾶσι, τιμὴν δὲ [3] λελόγχασιν ἶσα θεοῖσι.

Τὴν δὲ ἱστορίαν τῶν Διοσκούρων καὶ Στασῖνος, ὁ τὰ Κύπρια ποιήσας, γράφει,

> ———————— αἶψα δὲ Λυγκεὺς
> Τηΰγετον προσέβαινε ποσὶ ταχέεσσι πεποιθώς,
> [4] Ἀκρότατον δ᾽ ἀναβὰς διεδέρκετο νῆσον ἅπασαν
> Τανταλίδου Πέλοπος, τάχα δ᾽ εἴσιδε κύδιμος ἥρως
> Δεινοῖς ὀφθαλμοῖσιν ἔσω δρυὸς ἄμφω κοίλης,
> Κάστορά θ᾽ ἱππόδαμον, καὶ ἀεθλοφόρον Πολυδεύκεα.

Διπλύχους.] ἔχων πρώτην τὴν ἱστορίαν, ὅτι κατά τινας ἐκ τοῦ ᾠοῦ τρίδυμοι ἐγεννήθησαν, Ἑλένη, καὶ Κάστωρ, καὶ Πολυδεύκης. κατά τινας δὲ, οὐκ ἐκ τοῦ ᾠοῦ, ἀλλ᾽ ἐκ τῆς Λήδας αὐτῆς. καθ᾽ ἑτέρους δὲ, ἐκ τῆς Λήδας μὲν ἐγεννήθησαν Κάστωρ μόνος [5] καὶ Πολυδεύκης, ἐν ἀστέρος μορφῇ μιχθέντος αὐτῇ τοῦ Διὸς, ὅθεν διπλύχους αὐτοὺς λέγει. ὕστερον δὲ τὴν Ἑλένην μόνην φασὶν ἐκ τοῦ ᾠοῦ γεννηθῆναι. Λαπέρσαις.] περὶ τὸ πέρσαι τὴν Λᾶν, πόλιν Λακωνικῆς. ἢ παρὰ τὸ πέρθειν τοὺς λαοὺς, ἤτοι πολεμικοῖς.

513. Δισαρπάγου.] δεύτερον γὰρ ἡρπάγη, ὑπὸ Θησέως πρότερον ἁπλαστὴς, ὥς φησιν Ἑλλάνικος· Δοῦρις δὲ ἀποδοθεῖσαν αὐτὴν φησὶ, τεκοῦσαν τὴν Ἰφιγένειαν, ὡς ὕστερον εἴπομεν πλατυτέρως. καὶ πρότερος μὲν αὐτῆς ἅρπαξ Θησεὺς, δεύτερος δὲ Ἀλέξανδρος. Κρεκὶ.] κρὲξ ὄρνεον ἐστὶ θαλάσσιον, Ἰβιδι ἐοικός, (ἐστι δὲ ἡ Ἶβις περὶ τὴν Αἴγυπτον) ξυνπαροφάγον. Καλλίμαχος δὲ ἐν τοῖς περὶ Ὀρνέων φησὶ, τοῖς [6] γαμοῦσι δυσοιώνιστον εἶναι. καὶ Εὐφορίων ἐν Ἀπολλοδώρῳ, [7] Ποικίλον οὐδὲ μέλαθρον, ὀρχίλος ἔπλε κύζικος, ὃν δ᾽ ἥσσω κακὸν γάμων ἐχθόμενος κρὲξ. Κρεκὶ δὲ τὴν Ἑλένην παρεικάζει, διὰ τὸ δύσγαμον καὶ [8] κακόνυμφον γυναικός.

516. Εἰς Βεβρύκων.] τὴν Τροίαν ποτὲ Βέβρυκες ᾤκησαν, ὅθεν καὶ [9] Βεβρυκίαν αὐτὴν καλοῦσι, [*] ὡς [*] καὶ τὸ,

> [10] Σώζων παλαιὰν Βεβρύκων πατρίαν.

Τινὲς δὲ φασὶν, ὅτι λείπει τὸ ὡς, ἵνα ᾖ, Ὡς εἰς Βεβρύκων ῥίψειαν ἐκβατηρίαν, ὡς πρότερον συμπλεύσαντες τοῖς λοιποῖς Ἀργοναύταις, ὅτε Ἄμυκον, τὸν Βεβρύκων βασιλέα, κατεπύκτευσαν. Δίων δὲ Κοκκειανὸς τοὺς Ναρβωνησίους Βέβρυκας λέγει, γράφων οὕτω, [11] "Τὸν πάλαι μὲν Βεβρύκων, νῦν δὲ Ναρβωνησίων, ἐστὶ τὸ Πυρηναῖον ὄρος· τὸ δὲ ὄρος τοῦτο χωρίζει Ἰβηρίαν, καὶ Γαλατίαν." Ἐκβατηρίαν.] ἔκβασιν, αἰγιαλόν.

517. Μὴ δ᾽ οἱ λεόντων.] τοὺς Ἀφαρέως παῖδας λέγει, Ἴδαν καὶ Λυγκέα. Λέοντας δὲ, τοὺς Διοσκούρους. Ἡ ἔννοια ὕστερον ἐξέθη πλατυτέρως.

519. Ἐνυώ.] ἐπίθετον Ἥρας, παρὰ τὸ ἀνύειν καὶ φονεύειν, ὡς [11] πολεμικὴ, Ἀνυὼ, καὶ Ἐνυώ. Καὶ μυθικῶς μὲν οὕτως· ἀλληγορικῶς δὲ, ἡ πάντα ἀνύουσα, καὶ τρέφουσα, καὶ τελοῦσα, ἡ αὐτὴ γάρ ἐστι τῷ συμμιγεῖ καὶ εὐκράτῳ ἀέρι. Τειχώνιτος.] ἡ Ἀθηνᾶ μυθικῶς, ὅτι ἐν τῷ Τρίτωνι, ποταμῷ Λιβύης, ἐγεννήθη, ὡς Ὅμηρος φησὶ, κατὰ τὸ μυθικὸν,

> ——— Διὸς θυγάτηρ, κυδίστη Τριτογένεια.

καὶ Αἰσχύλος μυθικῶς,

> Εἴτ᾽ ἀμφὶ χεῦμα γενεθλίου πόρου,
> Τρίτωνος ἐν τόποις [12] Λιβυστικοῖς.

Ἡ ὅτι, κατὰ Καλλιθένην, [13] τρίτῃ τοῦ μηνὸς ἐγεννήθη· διὸ παρ-

EMENDATIONES.

1 Ἐπιτρέπουσι, pro ἐπιτροπεύουσι, ex Grav. 2 Ἐλόχων, ex Seld. & Grav. ἐλέγχων Impress. 3 Λελόγχασιν posui, pro λελάχασιν. 4 Ἀκρότατον Seld. 5 Sic ego distinguendum putavi hunc locum, secutus MSS. utrumque. καὶ Πολυδεύκης ἐν ἀστέρος μορφῇ, μιχθέντος αὐτῇ τοῦ Διὸς Impress. Quasi Pollux dicatur stellæ formâ ex Ledâ fuisse genitus; cum nihil minus velit Scholiastes; sed Pollucem ex Ledâ genitum esse, ex Jovis concubitu, qui ipsam sub stellæ formâ vitiavit. 6 Δυσγαμοῦσι Bar. & Grav. 7 Corruptissimi sunt hi versus, nec satis constat, quo modo restitui debeant. Ut igitur conjecturis ansam aliquam præbeam, variantes MSS. lectiones adscribam: Ποικίλον. οὐδὲ μέλαθρον πωτηθεὶς ἔπλη κίζηκος· ὃν δ᾽ ἥσσω κακὸν γάμων ἐρχομένη κρὲξ Bar. Ποικίλον οὐδὲ μέλαθρον ὀρχίλος ἔπλε κύζικος· ὃν δ᾽ ἥσσω κακὸν γάμων ἐχθομένη κρὲξ Seld. 8 Κακόνυμφον substitui, pro κακόνυμφον, sensu id exigente. 9 Βεβρυκίαν, pro Βεβρυκίας, ex omnibus MSS. * Ex Grav. 10 Σώζων, pro σώζει, ex Bar. & ultimo Poematis hujus versiculo, quem hic citavit Scholiastes. 11 Πολεμικὴ, pro πολεμία, ex Seld. Est enim πολεμική, ἡ κρατερά, καὶ δεινὴ ἐν τοῖς πολέμοις. Πολεμία δὲ, ἐπὶ πολίτου ἢ ἐχθροῦ, καὶ πολεμοῦντός τινι. Et πολεμικὴν habent Bar. & Grav. 12 Λιβυστικοῖς Bar. Grav. & Phavorin. 13 Τρίτῃ δὲ τοῦ μηνὸς Impress. Ego δὲ expunxi, ex fide Bar. Cæterum in hac sententia pro Καλλισθένην, Phavorinus habet Κρισθένην.

Ἀθηναίων

Βοαρμία, [a] Λογγάτις, [b] Ὁμολωῒς, Βία.
Οὐκ ἂν τὰ χειρώνακτες ἐργάται διπλοῖ,
Δρύμας τε, καὶ Πρόφαντος, ὁ Κρώμνης ἄναξ,
Ἐλατύπησαν κοιράνῳ ψευδωμότῃ,
Ἓν ἦμαρ ἀρκέσειε πορθηταῖς λύκοις,
[c] Στέρξαι βαρεῖαν ἐμβολὴν [d] ῥαιστηρίαν,
Καίπερ πρὸ πύργων τὸν Καναστραῖον μέγαν
Ἐγχώρειον γίγαντα, δυσμενῶν μοχλὸν,
Ἔχοντα, καὶ τὸν πρῶτον εὐστόχῳ βολῇ
Μαιμῶντα τύψαι [e] ποιμνίων ἀλάστορα·
Οὗ δή ποτ' αἴθων πρῶτα [f] κινήσει δόρυ
Κίρκος θρασὺς, πήδημα λαιψηρὸν [g] δικὼν,

Juga, Longatis, Homolois, Potens.
Nec enim quæ Opifices mercenarii gemini,
Drymius, & Prophantus, Cromnæ rex,
Extruxerunt Regi perjuro,
Unum diem sufficiant populatoribus Lupis,
Ad sustinendam gravem irruptionem vastatricem,
Quamvis ante turres magnum Canastræum
Indigenam habeant gigantem, hostium obicem,
Quique primum certo jactu
Pecorum Vastatorem gestiet ferire:
Cujus quondam initio commovebit hastam
Accipiter audax, saltu prosiliens veloci,

VARIANTES LECTIONES.

a Λογχάτις quidam legendum putant. Vide Canteri Annotationes. b Al. Ὁμολωΐς. c Στέξαι mallet Canterus. Sed mihi videtur nullam esse rationem, ob quam recepta lectio mutari debeat. Vide Commentarium meum. d Ῥαιστηρίαν Sold. e Al. ποιμνίων. f Al. κινήσει. g Δίκων Sold.

Ἀθηναίοις ἡ τρίτη ἱερὰ τῆς Ἀθηνᾶς. Ἢ ὅτι ἐκ τῆς τριτοῦς, * ἤγουν * τῆς κεφαλῆς, τοῦ Διὸς ἐγεννήθη· τριτὼ γὰρ Βοιωτικῶς ἡ κεφαλή. Ἢ ὅτι ἡ αὐτή ἐστι τῇ σελήνῃ· ἡ δὲ σελήνη ἀπὸ συνόδου τριταία φαίνεται. Ἢ ὅτι ἡ αὐτή ἐστι τῇ ψυχῇ· τριμερὴς δὲ ἡ ψυχή· ἔχει γὰρ θυμικόν, ἐπιθυμητικόν, καὶ λογικόν· Ἢ ὅτι ἡ αὐτή ἐστι τῷ ἀέρι· [1] τρίτον δὲ ὁ ἀὴρ γεννᾶται, καὶ μεταστρέπεται, ἔαρι, θέρει, χειμῶνι· τὸ γὰρ παλαιὸν τριμερὴς ἦν ὁ χρόνος. Ἢ ὅτι ἡ αὐτή ἐστι τῇ φρονήσει, γεννηθεῖσα δὲ ἐκ τῆς τριτοῦς καὶ ἐκ τῆς κεφαλῆς, τρία παρέχει τοῖς ἐναντίοις. Ἢ ὅτι, κατὰ Δημόκριτον, τρία ταῦτα χαρίζεται, βουλεύειν καλῶς, κρίνειν ὀρθῶς, πράττειν δικαίως.

520. Βοαρμία.] παρὰ τὸ συναρμόσαι καὶ ζεῦξαι εἰς ζυγὸν καὶ εἰς ἄροτρον βόας. ἡ αὐτὴ γάρ ἐστιν, ὡς ἔφην, τῇ φρονήσει, ἔστι δὲ τιμᾶται παρὰ Βοιωτοῖς· καὶ Λογγάτις ὁμοίως, Λογγὰς γὰρ, χωρίον Βοιωτίας. Ὁμολωῒς δὲ τιμᾶται παρὰ Θηβαίοις· [2] Ὁμολωΐδες γὰρ πύλαι Θηβῶν, ἀπὸ Ὁμολωΐδος, τῆς Νιόβης θυγατρός. [3] Βία.] ἡ δυνατή.

521. Χειρώνακτες.] οἱ διὰ χειρῶν ἐργαζόμενοι, καὶ κτίσαντες τὸ τεῖχος τῆς Ἰλίου μισθωτοί, λέγει δὲ Ποσειδῶνα καὶ Ἀπόλλωνα. Ἡ δὲ ἱστορία δήλη, τὰς δὲ ἀλληγορίας, ὡς πολλὰς, καὶ ἀχρησίμους, [4] ἐνταῦθα ἐατέον. Διπλοῖ.] περισσοσύλλαβον. [5] διπλὸς δὲ κυρίως, καὶ ἐξ αὐτοῦ διπλοῖ ὀξύτονον.

522. Δρύμας.] ὁ Ἀπόλλων, παρὰ Μιλησίοις. Πρόφαντος δὲ, ὁ Ποσειδῶν, παρὰ [6] Θουρίοις. Κρῶμνα δὲ, χωρίον Κορίνθου, ἐξ οὗ οἱ στρατεύσαντες, φασὶν, οἱ περὶ Ἴλιον. Οὐκ ἀνδήξοντο δὲ αὐτῶν τὰς χεῖρας τὰ τείχη, ἀλλ' εἰς μίαν ἡμέραν. Ἔστι δὲ καὶ ἡ Κρῶμνα πόλις Παφλαγονίας, ἐν ᾗ τιμᾶται ὁ Ποσειδῶν. Ἡρόδοτος δὲ τῶν ἀληθείας οὐ φησὶ κτίσαι τὴν πόλιν Ποσειδῶνα καὶ Ἀπόλλωνα, ἀλλὰ [7] Λαομέδοντα χρήματα καταθέμενον ἐκ τῆς θυσίας αὐτῶν, ἀναλῶσαι ταῦτα εἰς τὴν τῶν τειχῶν κατασκευήν.

523. Κοιράνῳ ψευδωμότῃ.] τῷ Λαομέδοντι, παρὰ τὸ ὀμόσαντα δοῦναι Ἡρακλεῖ τοὺς ἀθανάτους ἵππους, ἤτοι τοὺς ἀρίστους καὶ [8] ἐνεργεστάτους, καὶ μὴ δοῦναι σώσαντι Ἡσιόνην ἐκ βορᾶς τοῦ κήτους. κακῶς εἶπε κοιράνῳ, ὀφείλων εἰπεῖν τυράννῳ, ἢ βασιλεῖ. Κοίρανος γὰρ ὁ διαστάτης λέγεται· Τύραννος δὲ, ὁ βίαιος μονάρχης· Βασιλεὺς δὲ, ὁ ἔννομος καὶ δίκαιος κρατῶν. δείκνυσι δὲ καὶ Ὀρφεὺς τὴν τούτων διαφορὰν, οὕτω λέγων ἐν τῇ Δωδεκαετηρίδι,

Ἔσται δ' αὖτις ἀνὴρ ἢ κοίρανος, ἠὲ τύραννος,
Ἢ βασιλεὺς, ὃς τῆμος ἐς οὐρανὸν ἵξεται αὐτοῦ.

526, 527. Κάναστρα.] ἀκρωτήριον μεθόριον Μακεδονίας καὶ Θρᾴκης, οὗ πλησίον ᾤκησαν οἱ Γίγαντες. λέγει δὲ νῦν τὸν Ἕκτορα διὰ τὸ γενναῖον, διὸ καὶ ἐγχώρειον αὐτὸν εἶπε. Δυσμενῶν μοχλὸν.] τὸ κατὰ δυσμενῶν ὀχύρωμα καὶ ἀσφάλισμα.

528. Καὶ τὸν πρῶτον.] τὸν Πρωτεσίλαον· πρῶτος γὰρ ἀποπηδήσας τοῦ πλοίου πρὸς τὸν Τρωϊκὸν αἰγιαλὸν, ἀνῃρέθη ὑφ' Ἕκτορος.

529, 530, 531. Μαιμῶντα.] αἱμῶντα, καὶ αἱμαλέος δηλῶντα, καὶ ἐξ αὐτοῦ προσθήκῃ τοῦ μ, μαιμῶντα. Ποιμνίων ἀλάστορα.] ὀλετῆρα τῶν Ἑλλήνων. ποιμνίων δὲ εἶπεν, ὅτι ὁ ποιητὴς τὸν βασιλέα ποιμένα λαῶν καλεῖ, ποίμνια δὲ τὸν ὑπ' αὐτὸν λαόν. Γράφεται δὲ καὶ ποινίων, ἀντὶ τοῦ τῶν ἐλθόντων ποινὰς ἀποτῖσαι τοῖς Τρωσὶν ὑπὲρ τῆς ἁρπαγῆς τῆς Ἑλένης, τῆς ὑπ' Ἀλεξάνδρου γενομένης. Τινὲς δὲ τὸ ποιμνίων ἀλάστορα, ἐπὶ Πρωτεσιλάου λαμβάνουσι, ἤγουν τὸν πορθμοῦντα τὰ τῶν Τρώων

EMENDATIONES.

* Ex Grav. 1 Τρίτος δὲ ὁ ἀὴρ γεννᾶται. posui ex Sold. τρίτων Impress. τρίτος γὰρ ὁ ἀὴρ &c. Bar. τρίτος γὰρ ὁ ἀὴρ. γεννᾶται γὰρ καὶ &c. Thavorinus. Τριταῖος γὰρ &c. Grav. 2 Sic legendum arbitror hunc locum, & mecum faciunt MSS. uterque. & Thavorinus. 3 Βία.] ἡ δυνατή. scribo ex Sold. Βία γὰρ, ἡ δυνατή. Impress. Βία ἡ δύναμις. Bar. Grav. & Phavorin. 4 ἐνταῦθα. pro ἐν ἑαυτῷ ex Grav. 5 Sic lego cum Sold. nisi quod post διπλὸς addiderim δὲ ex Bar. qui etiam διπλοῦ legit. διπλοῦς γὰρ κυρίως. καὶ ἐξ αὐτοῦ διπλοῖ ὀξύτονα Impress. 6 Θουρίοις, pro Θουρίῳ, ex Grav. & emendatione Nic. Gerbelii. Θουρίους Phavorin. 7 Λαομέδοντα, pro Λαομέδοντι, ex Sold. Deinde αὐτῶν, pro αὐτῷ. 8 ἐνεργεστάτους, pro ἐναργεστάτους. ex omnibus MSS.

Γραικῶν ἄριστος, ᾧ πάλαι [a] τεύχει τάφους	Græcorum præstantissimus, cui jampridem sepulcrum parat
Ἀκτὴ Δολόγκων [b] εὐπρεπὴς κεκμηκότι,	Defuncto pulcrum Thracum littus,
[c] Μαζουσία, προὔχουσα, Χερσαίας [d] κέρως.	Uberosum, prominens, Chersonesi cornu.
Ἀλλ' ἔστι γάρ τις, ἔστι [e] καὶ παρ' ἐλπίδα	Sed est profectò quidam, etiam præter spem,
Ἡμῖν ἀρωγὸς πρευμενὴς, ὁ [f] Δρύμνιος	Nobis adjutor propitius, Drymnius
Δαίμων, [g] Προμανθεὺς, Αἰθίοψ, Γυράψιος·	Deus, Promantheus, Æthiops, Gyrapsius:
Ὃς, τὸν πλανήτην ὀρθάγην ὅταν δόμοις	Qui, cum Erronem convivam hospitio
[h] Σίντην [i] καταρρακτῆρα δέξωνται πικρὸν	Noxium vastatorem acceperint
Οἱ δεινὰ [k] κἀπόθεστα πείσεσθαί ποτε	Qui gravia sunt & rejicienda passuri,
Μέλλοντες, ἔν τε δαιτὶ, καὶ [l] Θαλυσίοις	Atque in epulo, ac Cerealibus
Λοιβαῖσι μειλίσσωσιν ἀστεργῆ Κράγον,	Libaminibus morosum placabunt Cragum,

VARIANTES LECTIONES.

a Τεύχη Sold. b Εὐπρεπὴς Sold. c Al. ἡ μαζουσία d Al. κέρας. e Παρελπίδα Sold. f Al. Δρύμιος. g Al. Περμαθεύς. h Al. σίντιν. al. σίντιν. i Καθαρρακτῆρα cum simplici ρ Bar. καθαρρακτῆρα al. k Al. κἀπίθεστα. l Θαλύσιοις Sold. Θαλασσίοις al. Θαλυσίαις al.

ποίμνια, χρὴ δὲ τοῦτο μᾶλλον λαμβάνειν ἐπὶ Ἕκτορος. * Κίρκον, τὸν Πρωτεσίλαον λέγει. Χρησμὸς ἐδόθη τοῖς Ἕλλησι, πρῶτον σφαγῆναι τὸν, ὃς καὶ πρῶτον πατήσει ἐξελθὼν τοῦ πλοίου εἰς τὸν Τρωϊκὸν ἀνδροβόσκον αἰγιαλόν. ἐξελθόντα δὲ πρῶτον τὸν Πρωτεσίλαον, ἀνεῖλεν αὐτὸν ὁ Ἕκτωρ, ὡς καὶ Ὅμηρος,

——— Τὸν δ' ἔκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ
Νηὸς ἀποθρώσκοντα. *

Αἴθωνα κίρκον, λέγει τὸν Πρωτεσίλαον. Ἱστορεῖ δὲ ὁ Σοφοκλῆς ἐν Ποιμέσιν, ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος ἀναιρεθῆναι τὸν Πρωτεσίλαον· ὁμοίως δὲ καὶ Δημήτριος ὁ Σκήψιος· καὶ παρ' Ὁμήρῳ γέγραπται,

—— Τὸν δ' ἔκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ
Νηὸς ἀποθρώσκοντα. ———

Ἔστι δὲ ὑπερβατὸν οὕτως· Οὐ δή ποτε κίρκος θρασὺς πρῶτον κινήσει δόρυ, πήδημα [1] λαιψηρὸν δικὼν, ἀντὶ τοῦ [2] ἐκβολήσας πρῶτον καὶ κινήσας.

532, 533. Γραικῶν ἄριστος.] ὁ Πρωτεσίλαος· Γραικοὶ γὰρ πρότερον, οἱ τῆς Ἑλλάδος ἐκαλοῦντο, ὕστερον δὲ ἀφ' Ἕλληνος ἐκλήθησαν Ἕλληνες. Ὦ, πάλαι.] ᾧτινι ἐκ παλαιᾶς εἱμαρμένης ἑτοιμάσει τοὺς τάφους ὁ εὐπρεπὴς καὶ εὔθετος ἀκτὴ, καὶ ὁ ποηώδης καὶ ὀχθώδης αἰγιαλὸς τῶν Δολόγκων. Δόλογκοι δὲ, [3] ἔθνος Θρᾳκικὸν, ἀπὸ Δολόγκου, τοῦ Κρόνου καὶ Θρᾴκης παιδός. Ἔστι δὲ Χερρόνησος Θρᾴκης, ὅπου Πρωτεσίλαος κεῖμενος, ὡς θεὸς τοῖς ἐγχωρίοις ἐτιμᾶτο.

534. Μαζουσία.] οἱ μὲν ἄλλοι ἡ Μαζουσία λέγουσι μετὰ τοῦ ἄρθρου, καὶ φασὶν αὐτὴν ἀκρωτήριον εἶναι Ἐλαιοῦντος. Ἐγὼ δὲ μαζουσία φημὶ, ἡ μαστοειδὴς, ἤτοι ἡ εἰς μαστοῦ θέσιν ἐξεικασμένη. Χερσαίας κέρας.] [4] τὸ ἀκρωτήριον, λέγει δὲ αὐτὴν τὴν Χερρόνησον.

536, 537. Ὁ Δρύμνιος δαίμων.] ὁ Ζεύς. Δρύμνιος * δὲ * παρὰ Παμφυλίοις, [5] Προμανθεὺς, παρὰ Θουρίοις. Αἰθίοψ, καὶ Γυράψιος, παρὰ Χίοις.

538. Ὃς τὸν πλανήτην.] ὅστις Ζεὺς θήσει βαρὺν κολωὸν καὶ θόρυβον ἐν μέσαις ταῖς λέχαις καὶ ταῖς πρὸς [6] ἀλλήλους συντυχίαις, ὅταν ἐν τοῖς δόμοις δέξωνται τὸν [7] πλανήτην καὶ πλανώμενον ὀρθάγην καὶ ξένον, λέγει δὲ τὸν Ἀλέξανδρον, τὸν σίντην καὶ βλαπτικὸν καταρράκτην καὶ αὐτὸν, διὰ τὸ ἁρπακτικὸν, τὸν πικρὸν οἱ Διόσκουροι, καὶ οἱ Ἀφαρέως παῖδες, οἱ δεινὰ καὶ ἀπόθετα μέλλοντες παθεῖν, πότε; ὅταν δέξωνται, ὡς εἶπον, τὸν Ἀλέξανδρον, μειλίσσουσί τε καὶ καλλιερεύουσι τὸν ἀστεργῆ Κράγον, τὸν Δία, ἔν τε δαιτὶ, καὶ θαλυσίαις λοιβαῖς. Ὅλον δὲ, ὅπερ φησὶ, τοῦτο ἐστὶν, ὅτι ὅταν τὸν Ἀλέξανδρον δέξηται ὁ Μενέλαος, τότ' ἐνστήσεται ἀρχὴ τῆς ἔχθρας τοῦ Ἴδα καὶ [8] Λυγκέως, καὶ τοῖς Διοσκούροις, διὰ τὰς Λευκίππου θυγατέρας, Φοίβην τε καὶ Ἱλάειραν, ἃς προκατεγγυηθείσας τοῖς Διοσκούροις ἁρπάσαντες οἱ περὶ τὸν Ἴδαν, εἰς μάχην κατέστησαν, ὅτε Ἀλέξανδρον ξενίσουσιν οἱ Διόσκουροι, ὁ δὲ ἁρπάζει τὴν Ἑλένην, οἱ δὲ οὐ δυνήσονται ἐλθεῖν εἰς Ἴλιον, διὰ τὸν ἐνστησόμενον αὐτοῖς πόλεμον. Ὀρθάγην.] τὸν ξένον, κατὰ διάλεκτον. ἔστι δὲ καὶ Ὀρθάγης, δαίμων πελεσπόδης παρὰ τῇ Ἀφροδίτῃ. Τὸν ὀρθάγην, τὸν Ἀλέξανδρον, ἤτοι τὸν ἅρπαγα. ἢ τὸν καταφορῶν, παρὰ τὸ ὀρθιάζειν.

539. * Καταρράκτην.] ὄρνεον ἁρπακτικόν. *

540. Οἱ δεινὰ κἀπόθεστα.] οἱ Ἀφαρέως παῖδες, καὶ οἱ Διόσκουροι. ὅτε γὰρ ἐξένιζον Διόσκουροι τὸν Ἀλέξανδρον, ἐγένετο ἡ στάσις αὐτοῖς, κατὰ τὸν Λυκόφρονα * μὲν, * διὰ τὰς Λευκίππου θυγατέρας κατ' ἐμὲ δὲ, καὶ τοὺς λοιποὺς, ὡς ἄνωθεν εἶπον, ἕνεκα βοῶν. ὅτε γὰρ ἐστασίαζον αὐτῶν, Ἀλέξανδρος ἁρπάσας τὴν Ἑλένην, ὡς εἶπεν ὁ Λυκόφρων φησὶν, ᾤχετο εἰς Τροίαν.

542. Ἀστεργῆ Κράγον.] τὸν Δία λέγει, ὅτι οὐκ ἔστερξε τὰς θυσίας αὐτῶν, ὅτι θύοντες τοῖς ἄλλοις θεοῖς, ἐπελάθοντο αὐτοῦ, ὅθεν αὐτοὺς εἰς στάσιν καὶ φιλονεικίαν ἐνέβαλε. Κράγον δὲ τὸν Δία ἐτίμων ἐν Λυκίᾳ.

EMENDATIONES.

* Ex Sold. 1 Λαιψηρὸν, pro λαιψηρὸν. 2 Ἐκβολήσας, pro ἐκβολάς. 3 Ἔθνος Θρᾳκικὸν, ἀπὸ &c. prius scriptum fuit. Ego ἀπὸ delevi, Phavorinum secutus. 4 Τὸ ἀκρωτήριον, pro τὸ ἀκρωτηρίῳ, ex Sold Et hujus emendationis ratio cuilibet attendenti facile patebit. * Hæc vox est ex Bar. 5 Προμανθεὺς, pro Περμανθεὺς. ex Bar. 6 Ἀλλήλους, pro ἀλλήλας. 7 Πλανήτην, pro πλανήτης, ex utroque MSS. 8 Λυγκέως reposui, pro Λυγκῆ, & alibi sæpe γ illud mutavi in κ. * Hoc addo ex Sold, idemque occurrit in Bar. & Grav. nisi quod καθαρράκτην habeant, pro καταρράκτην. * Ex MSS. utroque.

Θήσει βαρεῖαν κολῳὸν ἐν λέσχαις [a] μέσον.	Grave efficiet in mediis confabulationibus jurgium.
Καὶ πρῶτα μὲν μύθοισιν ἀλλήλοις ὀδὰξ	Ac primum quidem verbis inter se mordicus
[b] Βρύξουσι, [c] κηκασμοῖσιν [d] ὠκειωμένοι·	Mordebunt, conviciis exasperati:
[e] Αὖθις δ' ἐναιχμάσουσιν αὐτανέψιοι,	Pòst verò pugnabunt Consobrini,
Ἀνεψιαῖς ὄρνισι χρεμισμῶσι [f] γάμοις	A sobrinis Avibus propulsare nuptias
Βιαιοκλῶπας, ἁρπαγάς τε συγγόνων	Violentas, rapinasque cognatorum
Χρήζοντες, [g] ἀλφῆς τῆς ἀεδνώτου δίκην.	Volentes, in raptûs indotati supplicium.
Ἡ πολλὰ δὴ βέλεμνα [h] Κνηκείου πόρος	Multa certè jacula Cnecei fluentum
[i] Ῥιφθέντα τόλμαις αἰετῶν ἐπόψεται,	Aquilarum jacta videbit audaciâ,
Ἄπιστα καὶ θαμβητὰ [k] Φηραίοις κλύειν.	Incredibilia & stupenda Pheræis auditu.
Ὁ μὲν, [l] κρανέῳ κοῖλον οὐτάσας στύπος	Alter quidem, cavum cornu feriens truncum
Φηγοῦ κελαινῆς, διπτύχων ἕνα φθερεῖ,	Quercûs nigræ, Geminorum perdet alterum,
Λέοντα ταύρῳ συμβαλόντα φύλοπιν.	Leonem cum Tauro prælium committentem.
Ὁ δ' αὖ στύμνῳ πλευρ' ἀναρρήξας βοὸς,	Alter autem venabulo latera rumpens Bovis,

VARIANTES LECTIONES.

a Μέσαις Seld. b Βρύξουσι Etymolog. c Κηκασμοῖσι Seld. d Ὠκρωμένοι Bar. e Αὖτις Seld. f Γάμῳ Seld. g Ἀλφῆς τοῖς ἀέδνοις Seld. h Κνηκίου MSS. uterque, cum aliis. i Ῥιφθέντα Bar. aliique. k Φηραίοις Seld. l Κρανίῳ Seld.

544. Ὀδάξ.] κυρίως μὲν τοῖς ὀδοῦσι, νῦν δὲ τοῖς στόμασι λέγει.

546, 547, 548, 549. Αὐτανέψιοι.] καὶ ἀνεψιοί, [1] οἱ ἀδελφῶν παῖδες, οἱ καὶ καλοῦνται ἐξάδελφοι. ἦσαν δὲ ἐξάδελφοι οἱ Διόσκουροι, Ἴδας τε καὶ Λυγκεὺς, ἤγουν Τυνδαρίδαι, καὶ Ἀφαρεῖς, Λεύκιππός τε, καὶ Ἴκαρος, ἀδελφοὶ, [2] υἱοὶ Οἰβάλου, καὶ τούτων γίνονται παῖδες οὗτοι, Τυνδάρεω μὲν Θέσει, φύσει δὲ Διὸς οἱ Διόσκουροι, ἤγουν Κάστωρ, καὶ Πολυδεύκης· Ἀφαρέως δὲ, Ἴδας, καὶ Λυγκεύς. Λευκίππου δὲ, Φοίβη, καὶ Ἰλάειρα. [3] Ἡ σύνταξις οὕτως· Αὖθις δὲ καὶ εἰς τοὐπίσω, ὃ αὖθις καὶ πάλιν, μετὰ τὰς λοιδορίας οἱ αὐτανέψιοι, ἤτοι οἱ παῖδες τοῦ Ἀφαρέως, ἐναιχμάσουσι καὶ πολεμήσουσι τοὺς βιαιοκλῶπας, τοὺς ἁρπαγάς τε τῶν συγγόνων, ἤτοι τοὺς Διοσκούρους. ἀλλὰ τί δὲ αὐτοῖς πολεμήσουσι; [4] χρήζοντες χρεμισμῶσι καὶ βοηθοῦσι τῶν ἀνεψιαῖς ὄρνισι, [*] τῇ Φοίβῃ καὶ τῇ Ἰλαείρᾳ, [*] εἰς τοὺς γάμους, ἀλλὰ δίκην τῆς ἀλφῆς καὶ φιλαρπάσεως, τῆς ἄνευ ἕδνων καὶ προγαμιαίων δώρων· ὁ γὰρ Λυκόφρων οὕτω φησὶ τὸν πόλεμον αὐτῶν γεγονέναι, ὑποδηλῶσαι φησὶ τοὺς Διοσκούρους ὑπὸ τῶν Ἀφαρέως παίδων, ὡς μὴ δεδωκότας ἕδνα ὑπὲρ τῶν Λευκίππου θυγατέρων· τινὲς δὲ ἐλάσαι βοῦς τοῦ Ἀφαρέως, καὶ δοῦναι τοῦ Λευκίππου, ὅθεν αὐτοῖς ὁ πόλεμος· λέγει δέ. ἔστι δὲ ἡ ἱστορία ὡς ὕστερον εἴπον, τότε γὰρ οἱ Διόσκουροι καὶ παῖδας εἶχον ἐκ τῶν [5] Λευκιππίδων, ὡς εἶπον· καὶ τοῦτο καχάζηλον ὀνειδίζοντες αὐτοὺς μετὰ τοσοῦτον χρόνον περὶ ἕδνων. ἀλλὰ πάντως ὡς νεωστὶ τῶν κορῶν [6] ἁρπαγεισῶν ἄνευ ἕδνων τοῦτο φησὶ, [7] καὶ ἔστι προφανῶς τοῦτο λησμῶδες· ἔδειξα γὰρ, ὅτι τότε καὶ παῖδας ἐξ αὐτῶν εἶχον οἱ Διόσκουροι.

550. Κνηκίου [*] πόρος. [*]] ποταμὸς Λακωνικῆς, ὃς ὕστερον ἐκλήθη [8] Οἰνοῦς, περὶ ὃν ἐπολέμησαν οἱ Διόσκουροι, καὶ οἱ Ἀφαρέως παῖδες, ὡς αὐτοὺς καλεῖ.

552. Φηραίοις.] Λάκωσι· Φηραὶ γὰρ πόλις Μεσσηνίας, ἤτοι Ἀρκαδίας, ἢ ἡ Ἀρκαδία Λακώνων, ἀφ' ἧς ἦσαν οἱ περὶ τὸν Ἴδαν, καὶ τὸν Λυγκέα. Ἄπιστα εἶπε, διὰ τὸ μὴ προσδοκᾶν αὐτοὺς ποιεῖν μάχας, ὡς ὄντας ἐξαδέλφους.

553. Ὁ μὲν κρανέῳ.] ὁ μὲν Ἴδας κρανίνῳ δόρατι κοῖλον στέλεχος τῆς δρυὸς οὐτάσας, [9] τῶν διπτύχων, ἤτοι τῶν Διοσκούρων, (δίδυμοι γὰρ ἐγένοντο) ἕνα φθερεῖ καὶ ἀνελεῖ, λέγει δὲ τὸν Κάστορα, ὃν καὶ λέοντα λέγει· ταῦρον δὲ τὸν Λυγκέα, διὰ τὸ ὀξυδερκές· φασὶ γὰρ ὅτι καὶ τὰ ὑπὸ γῆν ἔβλεπε. τοῦτο δὲ περὶ τὸν Αἰγύπτου παῖδα ἐφασαν τὸν Λυγκέων, ὅτι καὶ τὰ ὑπὸ γῆν ἔβλεπε, διὰ τὸ ἐρευνεῖν πολλὰ τῶν μετάλλων.

556. Ὁ δ' αὖ στύμνῳ.] ὁ δὲ Πολυδεύκης στύμνῳ καὶ σιδηρῷ ἀκοντίῳ τὰ πλευρὰ ῥήξας τοῦ βοὸς, ἤγουν τοῦ Λυγκέως, κλινεῖ περὶ Ἴδας, ἤτοι [10] ἀνελεῖ.

EMENDATIONES.

1 Sic emendavi hunc locum, quem non omnino agnoscit *Bar. Impressi* autem hoc modo mutilârunt, οἱ ἀδελφῶν παῖδες. καλοῦνται καὶ ἐξάδελφοι οἱ Διόσκουροι. 2 Υἱοὶ Οἰβαλίδαι *Impressi.* υἱοὶ Βάλλ *Seld.* Ego reposui υἱοὶ Οἰβάλου. Videtur enim Tyndarus filius fuisse Oebali, à quo Laconiæ pars ea, in qua regnavit Tyndarus, Oebalia dicta est; unde & Dioscuri *Oebalidæ* nomine Patronymico. 3 Ἡ σύνταξις αὖθις δὲ καὶ εἰς τοὐπίσω *Impressi.* ἡ σύνταξις αὖθις δὲ εἰς τοὐπίσω *Seld.* Ego οὕτως addo ex *Bar* & *Grav.* 4 Χρήζοντες, pro χρήσοντες, ex utroque *MSS.* * Ex *Bar.* & *Grav.* 5 Λευκίππων *Impressi.* Ego reposui Λευκιππίδων, i. e. filiabus Leucippi, re ita exigente. Λευκίππου θυγατέρων *Grav.* 6 Ἁρπαγεισῶν, pro ἁρπαγεῖσαν ex *Bar.* & *Grav.* 7 Καὶ ἔστι προφανῶς τοῦτο λησμῶδες lego cum *Seld.* καὶ ἔστι προφανὲς καὶ ληρῶδες *Bar.* καὶ ἔστι ληρῶδες ὁ λόγος *Impressi.* * Ex *MSS* utroque. 8 Οἰνοῦς, pro Σινοῦς, ex *Bar.* Nunquam enim Sinus dictus est Cnaceus, at Oenus fortasse dici potuit, & urbis cognominis in Laconia meminit *Stephanus* Byzantinus. 9 Sic distinguendo clariorem reddidi hanc sententiam, quam hoc modo obscurarunt *Impressa* editt. Τῶν διπτύχων, ἤτοι τῶν Διοσκούρων. Δίδυμοι γὰρ ἐγένοντο, ἕνα φθερεῖ. 10 Ἀνελεῖ, pro ἀνέλῃ, ex *MSS.* omnibus.

558. Κεῖνον

Κλινεῖ πρὸς οὖδας· τῷ δὲ δευτέραν ἔπι	In solum prosternet: in hunc verò secundum
Πληγὴν ἀθαμβὴς κριὸς ἐγκορύψεται,	Intrepidus ictum Aries incutiet,
Ἄγαλμα πήλας τῶν Ἀμυκλαίων τάφων.	Columnam vibrans Amyclæi sepulcri,
Ὁμοῦ δὲ χαλκὸς, καὶ κεραύνιοι βολαὶ	Simul autem ferrum, & ictus fulminei
Ταύρους καταξανοῦσιν, ὧν ἀλκὴν ἑνὸς	Tauros conterent, quorum unius vires
Οὐδ' ὁ Σκιαστὴς, Ορχιεὺς, [a] Τελφούσιος	Ne Sciastes quidem, Orchieus, Telphusius
Ἐμέμψατ', ἐν χάρμαισι ῥαιβώσας κέρας.	Contempsit, in pugna curvato cornu.
Καὶ τοὺς μὲν ᾅδης, τοὺς δ' Ολύμπιοι πλάκες	Et hos quidem infernus, illos verò cœlestes regiones
Παρ' ἦμαρ [b] αἰεὶ δεξιώσονται ξένους,	Alternis diebus hospites excipient,
[c] Φιλαυθομαίμους, ἀφθίτους τε, καὶ φθιτούς.	Fratrem amantes, mortalesque, & immortales.
Καὶ τῶν μὲν ἡμῖν [d] δυνάστης δαίμων δόρυ,	Ac horum quidem nobis hastam Jupiter sopiet,
Βαιόν τι μῆχαρ ἐν κακοῖς δωρούμενος·	Parvum quoddam præstans in malis solatium:
Ἄλλων δ' [e] ἄπλατον χειρὶ κινήσει νέφος,	Aliorum autem intractabilem movebit nubem,
Ὧν οὐδ' ὁ Ῥοιοῦς [f] ἶνις εὐνάζων μένος	Quorum neque Rhœonis Filius mitigans impetum

VARIANTES LECTIONES.

a *Canterus* mallit Τιλφώσιος, auctore *Pausania*, Δελφούσιος legi posse existimat *Meursius*. Eorum Annotationes videsis. b Al. αἰεὶ. c Al. φιλαυθομαίμους. d Ἀναξ *Seld.* e Ἄπλαστον *Seld.* ἄπλατον quidem habet *Bar.* Sed isti secundæ α emendator aliquis recentiori manu superposuit ι. f Ἶνις *Bar.* ἶνις paroxyton. *Seld.*

558. Κριὸς [1] ἐγκορύψεται.] ἀπ' ἔξωθεν δεῖ λαβεῖν τὸ ὡς, ἵν' ᾖ, Ὡς κριὸς ἐγκορύψεται· *. καλεῖ δὲ τὸν Ἴδαν κριὸν, τὸ δὲ ἐγκορύψεται * ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κριῶν· εἰώθασι γὰρ κριοὶ ἐν τῷ μάχεσθαι τοῖς κέρασιν ἀλλήλους πλήττειν, τοῦτο δ' ἐστὶ κυρίως τὸ κορύπτειν, ὡς καὶ Θεόκριτος,

——— [2] φυλάσσεο μή σε κορύψῃ.

560. Ὁμοῦ δὲ χαλκὸς.] Πολυδεύκης καὶ Κάστωρ, ὡς οἱ πάλαι εἶπον * ἐμμέτρως, * ἐκρύβησαν [3] ἐν κοίλῳ κοιλῷ δρυός. Ἴδας δὲ βαλὼν, ἀνεῖλε τὸν Κάστορα, εἶτα Πολυδεύκης ἀνεῖλε Λυγκέα, Ἴδαν δὲ ὁ Ζεὺς ἐκεραύνωσεν, πρότερον τὸν [4] Ἴδα ἐκ τοῦ τάφου τοῦ αὐτοῦ πατρὸς Ἀφαρέως στήλην, ἤτοι λίθον, ἐπὶ τὸν Πολυδεύκην ῥίψαντος, καὶ σκοτίσαντος αὐτόν.

561, 562, 563. Ὧν ἀλκὴν ἑνός.] Μάρπησσαν, τὴν Εὐήνου θυγατέρα, [5] καταγγυηθεῖσαν τῷ Ἴδᾳ, ἁρπάσας ὁ Ἀπόλλων, ἐρασθεὶς αὐτῆς, εἰς μάχην αὐτῷ κατέστη. λέγουσι οὖν ἀμφοτέρους ἐρίσαντας, ἐν τῇ τοξικῇ ἴσους γενέσθαι. Ζεὺς δὲ Ἑρμῆν πέμψας, ἐκέλευσεν ὃν ἂν ἡ Μάρπησσα προκρίνῃ, λαβεῖν. ἡ δὲ, ἐρωτηθεῖσα τίνα ἂν αἱροῖτο; τὸν Ἴδαν τοῦ Ἀπόλλωνος προκρίνει, φοβηθεῖσα μὴ γηράσκουσαν αὐτὴν ὁ Ἀπόλλων ἐάσῃ. λέγει οὖν, ὅτι οὐδ' ὁ Ἀπόλλων τὴν ἀνδρείαν τοῦ Ἴδα ἐμέμψατο, ἐν μάχῃ κλίνας τὸ τόξον αὐτοῦ, καὶ κυκλοτερὲς ποιήσας. ὡς καὶ Ὅμηρος,

[6] Ἴδεώ θ', ὃς κάρτιστος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνδρῶν,

Τῶν τότε, καί ῥα ἄνακτος ἐναντίον εἵλετο τόξον,

Φοίβου Ἀπόλλωνος, καλλισφύρου εἵνεκα νύμφης.

Σκιαστὴς, Ορχιεὺς, παρὰ Λάκωσιν ὁ Ἀπόλλων· Τελφούσιος δὲ [7] παρὰ Βοιωτοῖς.

567. Καὶ τῶν μὲν ἡμῖν.] τῶν [8] Ἀφαρειδῶν, καὶ Διοσκούρων καταπαύσει ὁ εἱμαρμένη τὸ δόρυ, τουτέστιν ἀποθανόντες, οὐκ ἐπελεύσονται τῇ Τροίᾳ, ὡς καὶ Ὅμηρος,

Ὣς φάτο, τοὺς δ' ἤδη [9] κάτεχεν φυσίζοος αἶα,

Ἐν Λακεδαίμονι αὖθι, φίλῃ ἐν πατρίδι γαίῃ.

570. Ὧν οὐδ' ὁ Ῥοιοῦς ἶνις.] Σταφύλου, τοῦ υἱοῦ Διονύσου, θυγάτηρ γίνεται Ῥοιώ, ᾗ ἐμίγη Ἀπόλλων. γνοὺς δὲ τοῦτο ὁ Στάφυλος, βαλὼν εἰς λάρνακα, πρὸς τὴν θάλασσαν ἀφῆκεν. ἡ δὲ προσπελάσθη τῇ Εὐβοίᾳ, καὶ ἐξελθοῦσα τῆς λάρνακος περί τι ἄντρον γεννᾷ παῖδα, καὶ Ἄνιον καλεῖ, διὰ τὸ ἀνιαθῆναι δι' αὐτόν. τοῦτον Ἀπόλλων ἤνεγκεν εἰς Δῆλον, ὃς Δωρίππην γήμας, γεννᾷ τὰς Οἰνοτρόπους, Οἰνώ, Σπερμώ, Ἐλαΐδα· αἷς ὁ Διόνυσος ἐχαρίσατο, ὁπότε βούλοιντο, οἶνον, σπέρματα, καὶ ἔλαιον λαμβάνειν, κατὰ τὰς τῶν ὀνομάτων θέσεις. Φερεκύδης δέ φησιν, ὅτι Ἄνιος ἔπεισε τοὺς Ἕλληνας παραγενομένους πρὸς αὐτὸν, αὐτοῦ μένειν τὰ ἐννέα ἔτη, δεδόσθαι δὲ αὐτοῖς παρὰ τῶν θεῶν τῷ δεκάτῳ ἔτει πορθῆσαι τὴν Ἴλιον, καὶ πορθήσειν αὐτήν. χρησμὸς γὰρ τοῖς Ἕλλησιν ἐδόθη, Τροίας κρατήσειν τῷ δεκάτῳ χρόνῳ. ὑπέσχετο δὲ αὐτοῖς, καὶ ὑπὸ τῶν θυγατέρων

EMENDATIONES.

1 Ἐγκορύψεται, pro ἐγκορύψεται. Et paulo post, ex *MSS.* utroque. * Hoc interserui ex *Seld.* 2 Φυλάσσεο, pro φυλάσσου, ex *Seld.* & ipso *Theocrito.* * Ex *MSS.* omnibus. 3 Ἐν κοίλῳ κοιλῷ, pro ἐν κοίλῳ κρημνῷ, ex *Seld.* κοιλῷ *Bar.* & *Grav.* 4 Ἴδα, pro Ἴδαν, ex *MSS.* utroque 5 Sic lego cum *Seld.* quæ in *Impressis* confuse extabant, καταγγυηθεῖσαν τῷ Ἴδᾳ, ἐρασθεὶς αὐτῆς Ἀπόλλων καὶ ἁρπάσας. At καταγγυηθεῖσαν τῷ Ἴδᾳ ἁρπάσας Ἀπόλλων &c. habet *Bar.* & *Grav.* 6 Ἴδεώ θ', ὃς κάρτιστος. pro Ἴδας θ' ὃς κάρτιστος. ex *Bar.* & *Grav.* ipsoque *Homero.* 7 Sic distinxi, & emendavi hunc locum, ex fide utriusque *MSS.* παρὰ Βοιωτοῖς. καὶ τῶν μὲν ἢ μετὰ τῶν &c. *Impressi.* 8 Ἀφαρειδῶν, pro Ἀφαρητιάδων. 9 Κάτεχεν φυσίζοος αἶα, pro κατέχε φυσίζωος Αἶα, ex ipso *Homero.*

αὐτοῦ

Σχήσει, τὸν ἐννέωρον ἐν νήσῳ χρόνον	Cohibebit, novennale in Insula tempus
Μίμνειν ἀνώγων, θεσφάτοις πεπεισμένους,	Manere jubens, oraculis persuasos,
Τροφὴν [a] τ' ἀμεμφῆ πᾶσι τριπτύχους κόρας	Annonamque omnibus abundantem tres Puellas
Ἴσκων παρέξειν, Κυνθίαν ὅσοι σκοπὴν	Dicens præbituras, quicunque Cynthiam speculam
Μίμνοντες ἠλάσκουσιν [b] Ἰνωποῦ πέλας,	Manentes pererrabunt Inopum juxta,
Αἰγύπτιον Τρίτωνος [c] ἕλκοντος ποτόν·	Ægyptium Nili trahentem liquorem:
Ἃς δὴ [d] Πρόβλαστος ἐξεπαίδευσε θρασὺς,	Quas Problastus audax docuit,
[e] Μυληφάτου χλοῖο δαιδαλευτρίας,	Molitæ alimoniæ concinnatrices,
Ἔρπιν τε [f] ῥέζειν, ἠδ' ἀλοιφαῖον λίπος,	Vinumque facere, & unctoriam pinguedinem,
Οἰνοτρόπους Ζάρηκος ἐκγόνους φάβας·	Viniferas aves, Zarecis neptes;
Αἳ καὶ στρατοῦ βούπειναν [g] ὀθνείων κυνῶν	Quæ & exercitûs canum immodicam famem
Τεύχουσιν ἀλθαινοῦσιν, ἐλθοῦσαί ποτε	Confectricem curabunt aliquando,
Σιθῶνος εἰς θυγατρὸς ἀναστήλειον.	Ad Sithoniæ Prolis accedentes sepulcrum.

VARIANTES LECTIONES.

a Δ' MSS. uterque. Alii neutrum agnoscunt. b Οἰνωποῦ Bar. idemque in Scholiis habet. c Al. ἕλκοντες. d Πρόβλαστος quidem habet Seld. Sed isti C eadem, ut videtur, manu υ superimposita est. e Μυληφάτων χλόης Bar. aliique. f Ῥέξειν Bar. g Al. ὀθνείαν.

αὐτοῦ τρέφεσθαι. μέμνηται τούτων καὶ ὁ τὰ Κυπριακὰ συγγραψάμενος. Σχήσει δ' ὁ Ῥοιοῦς] ἀντὶ τοῦ ὁ μῦθος, ὁ δ' ὁ τῆς Ῥοιοῦς υἱὸς σχήσει, τὸν ἐνναετῆ χρόνον συνάξων καὶ ἀθροίζων, ἀναγκάζων καὶ κελεύων μίμνειν ἐν τῇ νήσῳ Δήλῳ, πεπεισμένους καὶ πειθομένους αὐτοὺς τοῖς θεσφάτοις καὶ σημείοις κελεύων μίμνειν, ἴσκων τε καὶ λέγων τὰς τριπτύχους καὶ τρεῖς [1] αὐτοῦ κόρας παρέξειν ἀμεμφῆ τροφὴν πᾶσι, δηλονότι τοῖς Ἕλλησιν, ὅσοι μίμνοντες καὶ καρτεροῦντες, ἱλάσκουσι καὶ διατρίβουσι περὶ τὴν Κυνθίαν σκοπιὰν καὶ ἐξοχὴν, πέλας καὶ πλησίον τοῦ Ἰνωποῦ ποταμοῦ. * Εἰ* θέλοις, εἰπὲ, ἕλκοντες καὶ πίνοντες ποτὸν καὶ ὕδωρ Αἰγύπτιον * ὃ τοῦ Ἰνωποῦ ἕλκοντος ποτὸν καὶ ὕδωρ,* ἤτοι τοῦ Νείλου, ὅντινα Τρίτωνα λέγει. Τὸ ἴσκων, Ὅμηρος μὲν ἐπὶ τοῦ ὁμοιοῦν, Λυκόφρων δὲ, ἐπὶ τοῦ λέγειν.

574. Κυνθ.] ὄρος Δήλου, ὅθεν ὁ Ἀπόλλων Κύνθιος καλεῖται.

575. Ἰνωπός.] ποταμὸς Δήλου, ὃς πληροῦται, ὅτε καὶ ὁ Νεῖλος ἀρδεύει τὴν Αἴγυπτον, ὅθεν ἔφασαν καὶ αὐτὸν ἐκ τῶν Νείλου ὑδάτων πληροῦσθαι διά τινων ἀδήλων πόρων.

576. Τρίτωνος.] τοῦ Νείλου, παρὰ τὸ τρίτον μετονομασθῆναι· πρότερον γὰρ Ὠκεανὸς ἐκαλεῖτο, εἶτα Αἴγυπτος, καὶ τρίτον Νεῖλος, ὅθεν αὐτὸν Τρίτωνα καλεῖ.

577. Πρόβλαστος] ὁ Διόνυσος, ἐπεὶ, ὅταν βλαστάνωσιν αἱ ἄμπελοι, θύουσιν αὐτῷ. ἢ ὅταν μέλλωσι κόπτειν τὰς βλάστας, ἢ ὅταν κλᾶν καὶ κλαδεύειν ταύτας. Θρασύς.] ὅτι ἀναιδεῖς οἱ οἰνωθέντες.

578. Μυληφάτου] τοῦ Δημητριακοῦ καρποῦ.

579. Ἔρπιν.] χάλις, καὶ ἔρπις, ὁ οἶνος. χάλις μὲν, παρὰ τὸ χαλᾷν τὰς ἶνας, * ἔχων τὴν δύναμιν* ἔρπις δὲ, παρὰ τὸ ἕρποντας ποιεῖν τοὺς πίνοντας ἀμέτρως· ὅθεν καὶ Αἰγύπτιοι ἔρπιν καλοῦσι τὸν οἶνον. Ἱππωνάκτειοι δὲ εἰσὶν αἱ λέξεις, φησὶ γὰρ,

Ὀλίγα φρονοῦσιν οἱ χάλιν πεπωκότες.

Ἀλλαχοῦ πάλιν,

Οὐδ' αὐτίκ' ἐλθὼν σὺν τριοῖσι μάρτυσι,
Ὅπου τὸν ἔρπιν ὁ σκύτος καπηλεύει,
[2] Ἀνθρώπινον οὖρον τὴν στήλην [3] ὀφείλοντα.

580. Ζάρηκος.] Ζάραξ, υἱὸς Καρύστου, ἢ Καρύκου, τοῦ Χείρωνος· ὃς Ζάραξ ἔγημε Ῥοιὼ τὴν Σταφύλου μετὰ τὸ μιγῆναι Ἀπόλλωνι, καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς δύο παῖδας. ὥσπερ καὶ τὸν Θησέα λέγει [4] Αἰγέως υἱὸν, τὸν Ἡρακλέα Ἀμφιτρύωνος, Κάστορα καὶ Πολυδεύκην Τυνδάρεως, καίτοι ἐν ἄλλοις [5] ὁμολογουμένως ἐκ τοῦ Διὸς γενέσθαι· οὕτως καὶ τὸν Ἄνιον φησὶν υἱὸν Ζάρηκος, οὐ φύσει ἀλλὰ θέσει, φύσει γὰρ υἱὸς Ἀπόλλωνος. ὁμοίως καὶ τὰς θυγατέρας Ἀνίου, ἐκγόνους λέγει Ζάρηκος, οὔσας Ἀπόλλωνος, διὰ τὸ γῆμαι τὸν Ζάρηκα τὴν Ῥοιώ. Ἔκγονον δὲ οἱ λοιποὶ τὸν υἱὸν, μετὰ τοῦ κ γράφουσι, τὸ δὲ ἔγγονον μετὰ τοῦ γ. [6] ἐγὼ δὲ ἀντιστρέφω τὸν ἔκγονον, ὡς ἐκ τοῦ γένους γενόμενον, κ γράφω· τὸν δὲ υἱὸν, ἔγγονον * μετὰ τοῦ γ,* ὡς ἐγγεννηθέντα. Φάβας.] φαβὸς εἶδος ὀρνέου, νῦν δὲ τὰς Οἰνοτρόπους λέγει.

581. Αἳ καὶ στρατοῦ.] Ἀγαμέμνων, τῶν Ἑλλήνων λιμῷ συνεχομένων, μετεπέμψατο τὰς Οἰνοτρόπους διὰ τοῦ Παλαμήδους, καὶ ἐλθοῦσαι εἰς τὸ Ῥοίτειον, [7] ἔτρεφον αὐτούς. Ὀθνείων κυνῶν.] λέγει τῶν Ἑλλήνων, διὰ τὴν ἀναίδειαν, ὅτι ξένοι ὄντες, ἀναιδεῖς ἐτύγχανον· ἢ διὰ τὸ μὴ εἶναι ἐκ μιᾶς γῆς πάντας.

583. Σιθῶνος εἰς θυγατρὸς.] Σιθῶνος, τοῦ υἱοῦ Ἄρεος καὶ [8] Ἀγχιρόης, τῆς Νείλου θυγατρὸς, ἢ Πρωτέως, κατά τινας, θυγάτηρ Ῥοιτεία, ἀφ' ἧς τὸ Ῥοίτειον, τόπος Τροίας, ὠνομάσθη. ὑπέσχετο οὖν ὁ Ἄνιος τοῖς Ἕλλησι, τῷ δεκάτῳ ἔτει συμπέμπειν τὰς θυγατέρας εἰς τὸ Ῥοίτειον, ἔστι δὲ τοῦτο ἀκρωτήριον περὶ τὴν Τροίαν. ταῦτα μὲν αἱ Μοῖραι πάλαι τοῖς μίτοις διὰ τῶν χαλκῶν ἀτράκτων κλώθουσι.

EMENDATIONES.

1 Αὐτοῦ τρέφεσθαι substitui ex MSS. omnibus. αὐτὰς τρέφεσθαι Impress. * Ex Bar. & Grav. * Hoc addo ex Bar. excepto quod Ἰνωποῦ posui, pro ἀσωποῦ, qua voce etiam alibi usus est ille Codex; & post ποτὸν adjeci καὶ. Idem occurrit in Grav. * Ex Grav. 2 Ἀνθρωπίνου οὖρον lego ex Seld. ἀνθρώπινον οὖρον Impress. ἀνθρώπινος οὖρον Bar. 3 Ἐκνεφεῖσθαι Seld. ubi Scholium videtur in Textum irrepsisse. 4 Αἰγέως posui, pro Αἰγαίου. Nemini enim ignotum esse potest Thesei patrem fuisse Ægeum. 5 Ὁμολογουμένως, pro ὁμολογουμένους, ex Seld. 6 Ἐγὼ δὲ ἀντιστρέφω τὸ ἔγγονον. ὅ ἐστιν. ὡς &c. Impress. Ego ἔγγονον delevi, ex auctoritate MSS. omnium. * Ex Grav. 7 Ἔτρεφον, pro ἔτρεφε, ex Seld. & Grav. 8 Ἀγχιρόης Grav. Bar.

585. Στρύμωνι.]

[a] Καὶ ταῦτα μὲν μίτοισι χαλκέων πάλαι	Atque hæc quidem jamdiu staminibus durorum
Στρόμβων [b] ἐπιρροιζοῦσι γηραιαὶ κόραι.	Volvunt senes Puellæ turbinum.
[c] Κηφεὺς δὲ, καὶ Πράξανδρος οὐ ναυκληρίας	Cepheus autem,& Praxander, non militaris
Λαῶν δόακτες, ἀλλ' ἀνώνυμοι στοραὶ,	Classis ductores, verum ignobiles genere,
Πέμπτοι τέταρτοι γαῖαν ἵξονται θεᾶς,	Quinti quarti venient in Terram Deæ,
Γόλγων ἀνάσσης· ὧν ὁ μὲν Λάκων' ὄχλον	Golgorum Reginæ: alter quidem Laconicam turbam
Ἄγων Θεράπνης, [d] θάτερος δ' ἀπ' Ὠλένου,	Ducens à Therapne, alter verò ab Oleno,
[e] Δύμης τε Βουραίοισιν ἡγεμὼν [f] στρατοῦ.	Et Dyma Buræi ductor exercitûs.
Ὁ δ' [g] Ἀργυρίππαν, Δαυνίων παγκληρίαν,	Alius Argyrippam, Dauniorum possessionem,
Παρ' Αὐσονίτην [h] Φυλαμὸν δομήσεται,	Juxta Phylamum Ausoniam exstruet,
Πικρὰν ἑταίρων [i] ἐπτερωμένων ἰδὼν	Amaram sociorum conspicatus alatorum

VARIANTES LECTIONES.

a Καὶ non agnoscit Bar. b Ἐπὶ ῥοιζοῦσι Bar. ἐπιρροιζοῦσι al. c Al. Κηφεὺς. al. Κηφεύς. d Ἅτερος Seld. e Δύμης τε Βουραίοισιν ἡγεμὼν ἔχων Etymologus, si bene memini. f Al. στρατοῦ. g Al. Ἀργυρίππαν. h Φυλαμὸν Seld. eandemque lectionem in Scholiis retinet. Πύγραμον Stephanus Byzantinus Lib. de Urb & Pop. Πυγραμὸν reponendum existimat Meursius, cujus Commentarius videndus. i Ἐκπεπτερωμένων mavult Canterus, emendatione, ut opinor, minime necessaria; cum recepta Lectio non minus commode retineri possit. Ejus Annotationes consulendæ.

585. Στρόμβων.] ἀτράκτων, παρὰ τὸ στρέφεσθαι. Χαλκέων δὲ, τῶν στερεῶν. Γηραιαὶ κόραι.] αἱ Μοῖραι, Ἐπιρροιζοῦσι δὲ, ἀντὶ τοῦ νήθουσι.

586, 587, 588. [1] Κηφεὺς δὲ, καὶ Πράξανδρος.] πέντε στρατηγῶν μέλλειν ἀπελθεῖν εἰς Κύπρον, καὶ εἰπὼν περὶ τῶν τριῶν, νῦν μετέβη καὶ ἐπὶ τοὺς δύο, καὶ φησὶν, ὅτι ὁ Κηφεὺς, καὶ ὁ Πράξανδρος, οὐ βασιλεῖς, ἀλλ' ἀνώνυμοι ὄντες, οἱ πέμπτοι, ἤτοι οἱ περὶ ἀναπλήρωσιν τοῦ ἀριθμοῦ, ὧν εἶπον, πέντε ἀνδρῶν, τέταρτοι ἵξονται εἰς Κύπρον. πρῶτος γὰρ Τεῦκρος, δεύτερος Ἀγαπήνωρ, τρίτος Ἀκάμας, εἶτα οὗτοι οἱ δύο ὁμοῦ τέταρτοι ἵξονται, ἀναπληροῦντες, ὡς ἔφην, τὸν τῶν πέντε ἀριθμόν. ζητοῦσι δὲ τινες, διὰ τί τοὺς μὲν συμβολικῶς καὶ τύπως καλεῖ λύκους, καὶ παρδάλεις, καὶ δράκοντας, οὐκ ἄλλην κλῆσιν τοιαύτην; καὶ γὰρ ἐπὶ πάντων πλαγίως τὴν κλῆσιν τούτων ἐδήλωσε, τούτοις δὲ φανερῶς ὠνόμασε· καὶ ῥητέον, διὰ τὸ ἀνωνύμους καὶ ἀφανεῖς εἶναι αὐτοὺς, ἠναγκάσθη εἰπεῖν τὰς ὀνομασίας αὐτῶν, ἐν γὰρ τῷ καταλόγῳ τοῦ Ὁμήρου οὐ φέρονται. ἦν δὲ ὁ Κηφεὺς ἐξ Ἀχαΐας, ὁ δὲ Πράξανδρος ἐκ Λακεδαιμονίας, καὶ οὗτοι παρεγένοντο εἰς Κύπρον, ὥς φησι Φιλοστέφανος.

589, 590, 591. Γόλγων.] [2] Γόλγοι, τόπος, καὶ ἔθνος Κύπρου, θεᾶς δὲ τῆς Ἀφροδίτης ἱερόν. ἀφ' ὧν ὁ μὲν Πράξανδρος ὑπάρχει, ἄγων τὸν Λάκωνα καὶ Λακεδαιμόνιον ὄχλον ἀπὸ τῆς Θεράπνης. ἡ δὲ Θεράπνη, πόλις Λακωνική. Θάτερος δὲ, ἤτοι ὁ ἕτερος, ὁ Κηφεὺς, ἀπὸ τῆς Ὠλένου, τῆς Δύμης τε, τῶν Ἀχαϊκῶν πόλεων, ἡγεμὼν ὑπάρχει τοῦ στρατοῦ. [3] Τοῖς Βουραίοισιν.] ἀντὶ τοῦ, τῶν Βουραίων· περὶ δὲ ταύτας τὰς πόλεις, ἤτοι τὴν Θεράπναν, ὅπερ ἐστὶ πόλις Λακωνική, καὶ τὸν Ὤλενον, [4] πόλιν Ἀχαΐας, καὶ τὴν Δύμην, πόλιν, ἡ χώραν [5] Ἀχαΐας, καὶ πρότερον συνῴκει γένος πολὺ, καὶ γέγονεν ὁ ἐπὶ Δευκαλίωνος κατακλυσμὸς, καὶ ὕστερον ὑπὸ σεισμοῦ καταποντίσθησαν, ὡς Ἐρατοσθένης φησί· μέμνηται δὲ καὶ Καλλίμαχος λέγων,

[5] Βοῦρά τε, δεξαμένοιο βοώπιος Οἰνιάδαο.

καὶ Ἀντίμαχος ἐν Θηβαΐδι,

[6] Ὡς ἐπεπειθέσθην, ὥσπερ Καυκωνίδα Δύμην
Ἐπεχεύεσθαι παιδὸς τῶν Ἐπειῶν ἀρχόντες.

Τὸ καὶ δεύτερος ἀπὸ τοῦ ἅτερος γέγονεν· εἰ δ' ἦν ἀπὸ τοῦ ἕτερος, [7] θεύτερος ἂν ἦν.

592, 593, 594. Ὁ δ' Ἀργυρίππαν.] ὁ δὲ Διομήδης ἀπ' Αἰτωλίας ἀπελαθεὶς, τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, τὴν Ἀργυρίππαν πόλιν, μεθερμηνευομένην Ἄργος ἵππειον, δομήσεται καὶ κτίσει, παγκληρίαν τῶν Δαυνίων, ἤτοι τῶν Καλαβρῶν, παρὰ τὸν Αὐσονίτην καὶ Ἰταλικὴν, ὃ παρὰ τὸν Αὐσονίτην Φυλαμὸν, ἰδὼν τῶν ἑταίρων αὐτοῦ μοῖραν πικρὰν, ὀρνεωμένην, ἐπτερωμένην, τουτέστιν ἰδὼν τοὺς αὐτοῦ φίλους εἰς ὄρνεις ἐρωδιοὺς ἀλλαγέντας. τὸ δὲ σχῆμα κακόπλαστον ἐστίν. ἀποθανόντος γὰρ Διομήδους, ἐρωδιοὶ γεγόνασι, πῶς οὖν φησὶν, ἰδών; κηλεῖται δὲ τοῦτο τὸ σχῆμα ἔμψυχον, καὶ εἰδωλοπεποιημένον.

EMENDATIONES.

1 Κηφεὺς hic, & infra habent MSS. uterque. 2 Sic legendum arbitror hunc locum. vel sic, Γόλγος, τόπος Κύπρου, ἔνθα θεᾶς τῆς Ἀφροδίτης ἱερόν Venus enim ibi præcipue colebatur, vide Commentarios. Γόλγος, τόπος ἔνθα Κύπρου θεᾶς τῆς Ἀφροδίτης. ἀφ' ὧν &c. Stephan. edit. Γόλγος, τόπος ἔνθα Κύπρ. θεᾶς τῆς Ἀφροδίτης ἀφ' ὧν &c. Basil. Γόλγοι, τόπος, καὶ ἔθνος Κύπρου, θεᾶς δὲ τῆς Ἀφροδίτης. ἀφ' ὧν Bar. 3 Τοῖς Βουραίοισιν, pro τοῖς Βοραίοισιν, ex emendatione Nic. Gerbelii, itemque Seld. Βοραίοισιν Bar. 4 Πόλιν, pro πόλεις. 5 Post Ἀχαΐας periodum delevi, sensu id exigente, ex auctoritate MSS. utriusque. 6 Ita scribo hunc versum ex emendatione Nic. Gerbelii. Βουρά τε δεξαμένοιο δέδωκε Οἰνιάδαο Impress & Seld. Βοῦρα τε δεξάμενοι ζύνατο Bar. 7 Varias ex hisce Antimachi versibus corruptelas sustuli, præcipuum fuit, quod Καυκωνίδα posui, pro Καυκωνίδι, ex Seld. & Grav. Καυκωνίδην Bar. Cæterum Antimachus Dymen vocavit Cauconidem, à Caucone fluvio, ut testatur Stephanus Byzantinus, Δύμη, πόλις Ἀχαΐας ἐσχάτη πρὸς δύσιν. Ὁ πολίτης, Δυμαῖος, καὶ Δυμαῖα λέγεται, καὶ Δύμιος. Ἀντίμαχος δὲ Καυκωνίδα φησὶν αὐτήν, ἀπὸ Καύκωνος ποταμοῦ. Item Strabo, Lib viii Τὴν δ' Ἀντιμάχου Καυκωνίδα τὴν Δύμην εἰρῆσθαι, οἱ μὲν δέχονται ἀπὸ τῶν Καυκώνων ἐπιβάντας ὀρίσασθαι αὐτῇ, μέχρι δεῦρο κατοικοῦντας. καθάπερ ἐπάνω προείπομεν. οἱ δ' ἀπὸ Καύκωνος ποταμοῦ τινος, ὡς αἱ Θῆβαι Δίρκαῖαι, καὶ Ἀσωπίδες, Ἄργος δ' Ἰνάχιον, Τροία δὲ Σιμουντίς. 8 Θάτερος lego, pro θ' ἅτερος, ex Seld. Paulo post, Αὐσονίτην bis posui, pro Αὐσονίτιν.

Οἰωνόμικτον μοῖραν, οἳ θαλασσίαν	Avibus mistam sortem, qui marinam
Δίαιταν αἰνήσουσι πορκέων δίκην,	Laudabunt vitam, piscatorum more,
Κύκνοισιν ἰνδαλθέντες εὐγλήνοις δομήν·	Oloribus assimilati pulcroculis,
ᵃῬάμφεσι δ' ᵇἀγρώσσοντες ἑλλόπων θορούς,	Rostris autem venantes piscium spumas,
Φερώνυμον νησῖδα ᶜναίσονται πρόμου	Cognominem Principis habitabunt Insulam,
Θεατρομόρφῳ πρὸς κλιτὺν γεωλόφῳ	Theatriformem juxta collem editum
Ἀγγοπλαστήσαντες ἐμπέδοις τομαῖς	Certis compingentes sectionibus
Πυκνὰς χαλιάς, Ζῆθον ἐκμιμούμενοι.	Densos nidos, imitatione Zethi.
Ὁμοῦ δ' ἐς ἄγραν, κἀπὶ κοιταίαν νάπην	Simul porrò ad venationem, & nocturnum saltum

VARIANTES LECTIONES.

a Ῥάμφεσι el. ῥάμφεσι Sold. b Ἀγραίνοντες Sold. c Νάσσονται Sold. aliique.

595, 596, 597. Οἳ θαλασσίαν δίαιταν.] οἵτινες φίλοι τοῦ Διομήδους ἐρωδιοί, ἢ λάροι γενόμενοι, αἰνήσουσι τὴν ἐν θαλάσσῃ διαγωγήν, δίκην καὶ τρόπον τῶν πορκέων καὶ ἁλιέων, ἰνδαλθέντες καὶ ὁμοιωθέντες εἰς τὴν δομὴν καὶ τὸ δέμας κατὰ μεταπλασμὸν κύκνοις εὐγλήνοις καὶ εὐοφθάλμοις.

598, 599, 600, 601, 602. Ῥάμφος καλεῖται τὸ ἐπικαμπὲς χεῖλος τῶν ὀρνέων, * ὡς καὶ Καλλίμαχος,

Ῥάμφει καθεύδειν τόργος ὑποπλέει νέκυν. *

²Τὸ δὲ ἑξῆς οὕτως· Ἐν δὲ τοῖς ῥάμφεσι καὶ τῷ ὀρνιθικῷ ῥύγχει ἀγρεύσοντες καὶ ἀγρεύοντες τοὺς θορούς, ἤτοι τὰ σπέρματα τῶν ἰχθύων, ἤτοι τοὺς ἰχθῦς, νάσσοντες καὶ κατοικήσουσι τὴν φερώνυμον νησῖδα τοῦ πρόμου καὶ προμάχου αὐτῶν, ἤτοι τὴν Διομήδειον νῆσον, πρὸς τῇ κλιτύϊ, ἤτοι πλησίον τοῦ κλίτους καὶ ᵉ τῆς ἐξοχῆς, τῆς γεωλόφου καὶ ὑψηλῆς, τῆς θεάτρῳ ὁμοίας, ³ἀγγοπλαστήσαντες καὶ κτίσαντες ἐν ταῖς ἐμπέδοις καὶ στερεαῖς χαραγμαῖς πυκνὰς καλιάς, Ζῆθον ἐκμιμούμενοι, κατὰ μίμησιν τοῦ Ζήθου, ὥσπερ ἐκεῖνος σὺν τῷ ἀδελφῷ Ἀμφίονι τὰς ἐν Βοιωτίᾳ Θήβας ⁴ἔκτισε. * Θεατρομόρφῳ.] ἢ ὅτι θεάτρῳ ὅμοιός ἐστιν ὁ τόπος, ἐν ᾧ διατρίβουσιν. ἢ ὅτι περιφερής ἐστιν ἡ νῆσος, θεάτρου γὰρ σχῆμα παρὰ τοῖς γεωμέτραις περιφερές. *

603. Ὁμοῦ δ' ἐς ἄγραν.] αὕτη ἡ ἔννοια, καὶ ἡ σύνταξις σαφεστάτη ἐστί, τὴν δὲ περὶ Διομήδους ἱστορίαν λεκτέον· Διομήδης μετὰ τὴν Ἰλίου πόρθησιν καταπλεύσας εἰς Ἄργος, τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, καὶ εὑρὼν τὴν ἑαυτοῦ γαμετὴν Αἰγιάλειαν συμφθειρομένην Κομήτῃ, τῷ υἱῷ Σθενέλου, διὰ τὸ αὐτὸν ἐν τῇ Τροίᾳ τρῶσαι τὴν Ἀφροδίτην, καὶ μέλλων ὑπὸ τῆς αὐτῆς Αἰγιαλείας ἀναιρεθῆναι, τότε μὲν εἰς τὸν τῆς Ἀργείας Ἥρας βωμὸν καταφυγὼν σώζεται, ὕστερον δὲ εἰς Ἰταλίαν ᾤχετο, εἰς τὸ Δαύνιον, ἔθνος βάρβαρον, ὃ ἐβασίλευσε Δαῦνος, ὃς πολιορκούμενος ἐδεήθη Διομήδους βοηθῆσαι αὐτῷ, ὑποσχόμενος δώσειν αὐτῷ τὸ γῆς μέρος. ὁ δὲ βοηθήσας, καὶ νίκην περιποιήσας Δαυνίοις, ἔκτισε πόλιν Ἀργυρίππαν, ἤτοι ἵππειον Ἄργος. ὕστερον δὲ ὁ Δαῦνος αἵρεσιν αὐτῷ ἐδίδου, εἰ βούλοιτο, ἢ ὅλην τὴν λείαν λαβεῖν τοῦ πολέμου, ἢ τὴν γῆν πᾶσαν· κριτὴς δὲ τούτου γέγονεν ⁵Ἄλαινος, νόθος ἀδελφὸς Διομήδους, ἐρῶν Εὐίππης, τῆς Δαύνου θυγατρός, ὃς ἔκρινε τὸν Δαῦνον ἔχειν τὴν γῆν, Διομήδην δὲ τὴν λείαν λαβεῖν. ἐφ' ᾧ ὀργισθεὶς Διομήδης, κατηράσατο μὴ δύνασθαι σπείρειν τὴν γῆν, μηδὲ σπειρομένην ἀναδιδόναι καρπόν, εἰ μή τις αὐτὴν σπείρει τῶν αὐτοῦ συγγενῶν, ἢ συμπολιτῶν, καὶ μετακινῆσαι τὰς στήλας αὐτοῦ μηδένα δύνασθαι. ὕστερον δὲ ὁ Διομήδης παρὰ τοῦ Δαύνου ἀνῃρέθη, οἱ δὲ φίλοι αὐτοῦ θρηνοῦντες αὐτόν, μετεβλήθησαν εἰς ὄρνεα ὅμοια κύκνοις, ἃ τοὺς βαρβάρους φεύγει, φοιτᾷ δὲ παρ' Ἕλλησιν, ὥστε ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν λαμβάνειν τροφάς, καὶ δύνειν εἰς τοὺς κόλπους ⁶αὐτῶν. ⁷οἰκεῖ δὲ ταῦτα ἐν τῇ ἀπὸ τοῦ Διομήδους καλουμένῃ Διομηδείᾳ νήσῳ. οἰκοδομεῖ δὲ οὕτως οἱ ὄρνιθες ὥσπερ πόλιν, κατὰ γὰρ τὸν ὄρθρον βρέχουσι τὸν τόπον ταῖς πτέρυξι, καὶ βρέχοντες εἰς ἄγραν πορεύονται, καὶ τὰ ληφθέντα θέντες ὁμοῦ, διαιροῦσιν ἀλλήλοις. κεῖται δὲ ἡ Διομηδεία νῆσος περὶ τὸν Ἰόνιον κόλπον, καὶ τὴν Ἀδρίαν. οἱ γὰρ Ἰάπυγες, καὶ Ἄπουλοι περὶ τὸν Ἰόνιον κόλπον οἰκοῦσιν. ⁸Ἀπούλων δὲ ἔθνος, κατὰ τὸν Δίωνα, Πευκέτιοι, Πεδίκυλοι, καὶ Δαύνιοι, καὶ Ταραντῖνοι, καὶ Κάνναι. Διομήδους πεδίον ἐστὶ περὶ τὴν Ἀπουλίαν τῆς Δαυνίων. ἡ δὲ ⁹Μεσσαπίγα, καὶ Ἰαπύγα ὕστερον ¹⁰Σαλεντία, εἶτα Καλαβρία ἐκλήθη. ἡ δὲ Ἀργυρίππα, πόλις τοῦ Διομήδους ¹¹μετεκλήθη Ἀπούλης Ἄρπος. ὃ δέ φησιν ὁ Λυκόφρων ἐμπροσθεν, ὅτι ἀκαρπήσουσι τῆς Δαυνίων γῆς ¹²διὰ τὰς ἀρὰς Διομήδους, μεταπεμψάμενοι οἱ Δαύνιοι συμπολίτας τοῦ Διομήδους, καὶ βαλόντες ζῶντας εἰς γῆν, ἐποίησαν ¹³καρποῦσθαι τὴν γῆν, ψεῦδός ἐστιν· ἐπὶ Φαβίου γὰρ Μαξίμου ¹⁴Βερρουκώσου, ἤτοι ἀκροχορδονώδους, οὐ Δαύνιοι, ἀλλὰ Ῥωμαῖοι τοῦτο ἐποίησαν, Ἑλληνικὸν καὶ Γαλατικὸν ἀνδρόγυνον κρύψαντες ἐν μέσῃ τῇ ἀγορᾷ, ἐκ χρησμοῦ τινὸς δειματωθέντες, λεγομένου Ἕλληνα καὶ Γαλάτην καταλήψεσθαι τὸ ἄστυ.

EMENDATIONES.

* Hæc adjeci ex *Seld.* quæ me, nescio quo modo, in priore Editione præterierant. Porro τόργος reposui pro νόμος, ex mente eruditissimi Bentleji in Fragment. Callimachi p. 288. Καθεύδειν est vox nihili: neque difficile erat veram lectionem reperire: sed in præsentia nihil succurrit, inquit ibidem Vir clarissimus. ² Τὸ δὲ ἑξῆς οὕτως reposui, pro τὸ δὲ ἑξῆς ὅτως, ex emendatione *Nic. Gerbelii*. e Hoc modo restitui hunc locum ex *Seld.* nisi quod hic pro θεάτρῳ, habeat θεάτρου. At *Impress.* τῆς ἐξοχῆς τῆς γεωλόφου καὶ ὑψηλοῦ τῷ θεάτρῳ ὁμοίας. Et Cod. *Baroccianus*, τῆς ἐξοχῆς καὶ τῆς γεωλόφου καὶ ὑψηλῆς θεάτρῳ ὁμοίας. ³ *Impressi* Codd. has lineas sic distinguendo obscurant, Ἀγγοπλαστήσαντες.] καὶ κτίσαντες ἐν τοῖς ἐμπέδοις καὶ στερεαῖς χαραγμαῖς. Πυκνὰς καλιὰς Ζῆθον ἐκμιμούμενοι.] κατὰ μίμησιν &c. ⁴ Ἔκτισε, pro Ὤικησεν, ex *MSS.* omnibus. * Hæc adjeci ex *Seld.* in quo tamen non hoc loco, sed paulo infra occurrunt. ⁵ Ἄλαινος, pro Ἄλθαινος, ex *MSS.* utroque. Et quod Diomedis fratri nomen erat Alænus, paulo infra patebit. ⁶ Αὐτῶν, pro αὐτοῦ, ex *MSS.* omnibus. ⁷ Οἰκεῖ δὲ ταῦτα, pro οἰκεῖ δὲ ταῦτα, ex *MSS.* omnibus. οἰκοῦσι δὲ ταῦτα legendum putavit *Nic. Gerbelius*. ⁸ Sic emendavi hunc locum ope *MSS.* Codd. & *Gerbelii*. Ἀπούλων δὲ ἔθνος κατὰ τὸν Δίωνα Πευκέτιοι, τῶν Δίκυλοι, καὶ Δαύνιοι, καὶ Ταραντῖνοι, καὶ Κάνναι Διομήδους &c. *Impress.* ⁹ Pro Μεσσαπίγα, *Strabo* habet *Messapia* in *Aldino* Codice, inquit *Gerbelius*. ¹⁰ Σαλεντία lego ex *Seld.* Σαλεντίνη *Bar.* & *Grav.* Σαλαδία *Impress.* ¹¹ Μετεκλήθη Ἀργυρίππα Ἄρπι legendum esse monet *Cluver.* Ital. Antiq. p. 1616. Nam quæ prius *Argyrippa*, postea vitio pronuntiationis *Arpi* dicta est ab *Apulia* incolis. ¹² Διὰ τὰς ἀρὰς, pro διὰ τῆς ἀρχῆς, ex *MSS.* utroque. ¹³ Καρποῦσθαι, pro καρποῦν, ex *MSS.* omnibus. ¹⁴ Βερρουκώσου posuit *Nic. Gerbelius* ex *Plutarcho*. Βερρουκώσου *Impress.* Βερρουκάτου *Seld.* Βερρουκάτου *Bar.* & *Grav.* Cæterum Fabius Maximus, Dictator Romanus, Βερρούκωσος, i. e. Verrucosus, dictus est è Verrucis, quarum numero insignis fuit.

Νύκτωρ [a] σελῶνται, πάντα φεύγοντες βροτῶν
Κάρβανον ὄχλον, ἐν δὲ [b] Γραικίταις πέπλοις
Κόλπων ἰαυθμοὺς [c] ἠθάδας διζήμενοι,
Καὶ κρίμνα χειρῶν, κἀπιδόρπιον τρύφος
[d] Μάζης [e] ἀπάσονται, προσφιλὲς κνυζούμενοι,
Τῆς πρὶν διαίτης τλήμονες μεμνημένοι.
Τροιζηνίας δὲ τραῦμα φοιτάδος πλάνης
Ἔσται κακῶν τε πημάτων παραίτιον,
Ὅταν θρασεῖα, θουρὰς οἰστρήσῃ κύων
Πρὸς λέκτρα, τύμβος δ' αὐτὸν [f] ἐκσώσει [g] μόρου
Ὁπλοσμίας, [h] σφαγαῖσιν [i] ηὐτρεπισμένον·
Κολοσσοβάμων δ' ἐν πλυχαῖσιν Αὐσόνων

Noctu proficiſcentur, omnem fugientes
Barbaram turbam, ſed in Græcis veſtibus
Sinuum dormitoria ſolita quærentes;
Polentamque, & de prandio fruſtum panis
Ex manibus capient, amabiliter ganniendo,
Prioris victus miſeri memores.
Trœzeniæ autem vulnus erit vagi
Erroris cauſa, triſtiumque cladium,
Quando audax, laſciva Canis ſtimulabitur
Ad concubitum, templumque illum Hoploſmiæ
A morte ſervabit, neci paratum.
Columniſcenſor autem in Italorum territorio

VARIANTES LECTIONES.

a Τελοῦνται Sold. b Χερνίταις Sold. c Ἠθάδας διζήμενοι Bar. Verſum hunc hoc modo profert Codex Baroccianus, Μάζης ἀπάσονται προσφιλῶς κνυζούμενοι. Ubi notatu dignum eſt in voce μάζης ſubſcriptam eſſe ι quam alibi fere negligit. e Al. ἀπάσονται f Εκτιώση Sold. & alia. g Notandum in utroque MSS. poſt μόρου diſtinctionis notam poni, ut Ὁπλοσμίας non tam ad τύμβος, quod fit in cæteris, quam ad σφαγαῖσιν referri poſſit. h Al σφραγαῖσιν. i Ηὐτρεπισμένος Bar. ubi tamen ον ſuperſcripſit τῷ ος manus aliqua recentior.

607. Καὶ κρίμνα χειρῶν.] κρίμνα, εἶδος κριθῆς, νῦν δὲ τὸ ἀπόσπασμα τοῦ κυκεῶνος λέγει, ὡς καὶ Καλλίμαχος,

Καὶ κρίμνον κυκεῶνος ἀποσπάζοντος ὁρᾷς.

610. Τροιζηνίας δὲ τραῦμα.] ἐν Τροιζῆνι Φαίδρα ἱερὸν Ἀφροδίτης ἱδρύσατο ἐπὶ τῷ Ἱππολύτου ἔρωτι. Εὐριπίδης φησὶ,

———————— Ἱππολύτῳ δ' ἔπι

Τὸ λοιπὸν ὀνόμαζεν [1] ἱδρῦσθαι θεάν.

ἡ δὲ Ἀφροδίτη, καθά φησι Μίμνερμος, ὑπὸ Διομήδους τρωθεῖσα παρεσκεύασεν τὴν Αἰγιάλειαν πολλοῖς μὲν μοιχοῖς * μοιχευθεῖσαν, * συγκοιμηθεῖσαν δὲ καὶ Ἱππολύτῳ, καὶ Κομήτῃ, τῷ Σθενέλου υἱῷ. Διομήδης δὲ παραγενόμενος εἰς τὸ Ἄργος, ἐπιβουλεύεται ὑπ' αὐτῆς. τοῦ δὲ καταφυγόντος εἰς τὸν βωμὸν τῆς Ἥρας, διὰ νυκτὸς φυγὼν σὺν τοῖς ἑταίροις, καὶ ἦλθεν εἰς Ἰταλίαν πρὸς Δαῦνον βασιλέα, ὃς αὐτὸν δόλῳ ἀνεῖλεν. Ἡ δὲ σύνταξις, καὶ ἡ ἔννοια τοιαύτη· Τὸ τραῦμα δὲ τῆς Ἀφροδίτης, ὃ ἐτρώθη παρὰ τοῦ Διομήδους, [2] ἔσται αὐτῷ παραίτιον τῆς φοιτάδος πλάνης, καὶ κακῶν τε πημάτων, ὅταν ἡ θρασεῖα, θουρὰς καὶ ὁρμητικὴ κύων, ἤτοι ἡ γυνὴ Διομήδους Αἰγιάλεια, [3] οἰστρήσῃ καὶ μανικῶς ὁρμήσῃ πρὸς τὰ λέκτρα καὶ τὰς μίξεις, ἐκσώσῃ δὲ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ μόρου ὁ τύμβος καὶ ὁ ναὸς τῆς Ὁπλοσμίας, ἤτοι τῆς Ἥρας, ηὐτρεπισμένον καὶ ἑτοιμασθέντα ταῖς σφαγαῖς. * Ὁπλοσμίας.] ἡ Ἥρα ἐν τῇ Πελοποννήσῳ τιμωμένη. * Τύμβος.] τύμβον καλεῖ τὸν τάφον, ὡς τὸ,

Ὁ δ' ἀμφὶ τύμβον τ' Ἀγαμέμνονος θαμειάς.

καὶ Δοσιάδας φησὶν ἐν τῷ περὶ Ἀγώνων, τοὺς βωμοὺς τάφους καλεῖσθαι.

615. Κολοσσοβάμων.] ἁλούσης τῆς Τροίας, Διομήδης ἀντὶ βάρους λίθους ἐκ τοῦ τείχους τῆς Τροίας εἰς τὴν ἑαυτοῦ ναῦν ἔβαλε. παραγενόμενος * δὲ * εἰς τὸ Ἄργος, καὶ μόλις φυγὼν τὸν ἐκ τῆς γαμετῆς αὐτοῦ θάνατον, παρεγένετο εἰς Ἰταλίαν· εὑρὼν δὲ πανουργοῦντα τὸν Κολχικὸν δράκοντα λυμαινόμενον τὴν Φαιακίδα, ἔκτεινε, τὸ τοῦ Γλαύκου χρυσοῦν ἀσπίδα κατέχων· λυόμενοι γὰρ ὁ δράκων τὸ χρυσοῦν ἦν δέρας τοῦ κριοῦ. τιμηθεὶς δὲ ὁ Διομήδης ἐπὶ τούτῳ σφόδρα, ἀνδριάντας κατεσκεύασεν ἑαυτοῦ ἐκ τῶν λίθων τῆς Ἰλίου, ὧν ἐνεβάλετο τότε εἰς τὴν ναῦν, καὶ ἔστησε τούτους κατὰ πᾶν τὸ ἐκεῖ πεδίον. ὕστερον δὲ ἀνελὼν ὁ Δαῦνος αὐτὸν, [4] ἔρριψε καὶ τοὺς ἀνδριάντας εἰς τὴν θάλασσαν· οὗτοι δὲ [5] ἀνεχόμενοι ὑπὸ τῶν κυμάτων, πάλιν ἐξήρχοντο πρὸς τὰς βάσεις αὐτῶν. ἱστορεῖ δὲ τοῦτο Τίμαιος ὁ Σικελὸς, καὶ Λύκος ἐν τρίτῳ. Καὶ ἡ μὲν ἱστορία τοιαύτη, ἡ δὲ σύνταξις οὕτως ἔχει· Κολοσσοβάμων δὲ παθεὶς, ἤτοι ἀνδριαντογλύφος· κολοσσὸς γὰρ, ὁ ἀνδριάς. παθεὶς δὲ ποῦ; ἐν ταῖς πλυχαῖς καὶ περιπολίσμασι καὶ πόλεσι τῶν Αὐσόνων, ἱδρύσει καὶ ἑδράσει τὰ κῶλα αὐτοῦ, ἤτοι τὰ ὀστᾶ, ἤτοι γλυφήσονται ὡς ἀνδριὰς ἀπὸ τῶν χερμάδων καὶ μεγάλων λίθων, τῶν γυπίδων καὶ θεμελιακῶν τοῦ Ποσειδῶνος, ὃν Ἀμοιβέα καλεῖ, [6] αὐτὸς γὰρ σὺν Ἀπόλλωνι τὴν Τροίαν ἐπύργωσε. πῶς δὲ γλυφίσονται ὡς ἀνδριάς; ὁ Διομήδης ἐκβαλὼν ἀπὸ τοῦ πλοίου αὐτοῦ δηλονότι τὴν πέτρον καὶ τὸν λίθον ἑρματίτην καὶ ἐξισωτὴν τοῦ πλοίου· ἐν γὰρ τοῖς κενοῖς πλοίοις οἱ πλέοντες βάλλουσι [7] λίθους, ὅπως ὀρθῶς καὶ μὴ λοξῶς τῇ κουφότητι πλέωσιν. Ἄλλως· Ἐπὶ κολοσσοῦ δὲ βεβηκὼς, ἤγουν ἐφ' ὑψηλοῦ τόπου, ἐν τῇ πλακὶ τῶν Ἰταλῶν, στηρίξει τὰ σκέλη ἐπὶ λίθων τοῦ τειχοποιοῦ τῶν ἐδαφῶν Ποσειδῶνος, τὴν ἐξισωτὴν τῆς νεὼς ἐκβαλὼν πέτρον. Αὔσονας δὲ καλῶς εἶπεν οὗτος ὁ Λυκόφρων, τούς τε Φαίακας, καὶ Δαυνίους· Αὔσονες γὰρ κυρίως, ὥσπερ καὶ περὶ τὰς ἀρχὰς ἔφην, οἱ Αὔρουγκοι λέγονται, μέσον Καμπανῶν κείμενοι καὶ Οὐόλσκων. ἔνιοι δὲ καὶ μέχρι Λατίου Αὐσονίαν ὀνόμασαν εἶναι, ὥστε ἐκ τούτου τινὲς καὶ πᾶσαν τὴν Ἰταλίαν φασίν. ὁ δὲ σοφὸς οὗτος Λυκόφρων ἐκ εἴδους ποιεῖ ἀδιάφ

EMENDATIONES.

1 Ἱδρύσασθαι Bar. ἱδρύσθαι Sold. * Ex Sold. 2 Ἔσται pro ἔστω, ex Grav. & Lycophronis textu. 3 Οἰστρήσῃ, pro ἐστρήσῃ ex Bar. * Hæc adjeci ex Bar. & Grav. * Ex MSS. utroque. 4 Ἔρριψεν αὐτοὺς Impreſſ. Ego αὐτοὺς delevi, ut ſupervacaneum, ex auctoritate MSS omnium. 5 Ἀνεχόμενοι, pro ἀπερχόμενοι, ex Grav. 6 Αὐτὸς γάρ. pro αὐτὸς δὲ, ex MSS. utroque. 7 Λίθους, pro λίθον, ex MSS. omnibus

τὰς

Σταθεὶς, ἐρείσει κῶλα χερμάδων ἔπι	Stans, membra fulciet in saxis,
Τοῦ [a]τειχοποιοῦ [b]δαπέδων [c]Ἀμοιβέως,	Solo Architecti Amœbei,
Τὸν ἑρματίτην νηὸς ἐκβαλὼν πέτρον.	Saburratoribus expositis è navi lapidibus.
Κείσει δ' Ἀλαίνου τοῦ κασιγνήτου [d]σφαλεὶς,	At Alæni judicio fratris deceptus,
Εὐχὰς ἀρούραις [e]ἀμφετητύμοις βαλεῖ,	Veras immittet arvis preces,
Δηοῦς ἀνεῖναι μή ποτ' [f]ὄμπνιον στάχυν,	Ut nunquam Cereris almam emittant aristam,
Γύας [g]τιθαιβώσσοντος ὀρδηθμῷ Διὸς,	Arva nutricante imbribus Jove,
Ἢν μή τις αὐτοῦ ῥίζαν Αἰτωλῶν σπάσας	Nisi quis Ætolus ab ipso trahens originem
Χέρσον λαχήνῃ, βουσὶν αὔλακας τεμών.	Terram fodiat, bubus proscindens sulcos.
Στήλας δ' ἀκινήτοισιν ὀχμάσει πέδον,	Columnis autem immotis terram continebit,
Ἃς οὔτις ἀνδρῶν ἐκ βίας καυχήσεται	Quas nemo per vim gloriabitur
[h]Μετοχλίσας [i]ὀλίγον· ἦ γὰρ ἀπλέρως	Vel parum dimovisse; etenim citò
Αὐταὶ παλιμπόρευτον ἵξονται βάσιν,	Ipsæ reducem ibunt gressum,
[k]Ἄνδηρ' ἀπέζοις ἴχνεσι δατούμεναι.	Mancis terentes litora vestigiis.
Θεὸς δὲ πολλοῖς αἰπὺς αὐδηθήσεται,	Magnus verò à multis Deus appellabitur
Ὅσοι παρ' Ἰοῦς [l]γρῶνον οἰκοῦσι πέδον,	Juxta cavum Ionis habitantibus solum,
Δράκοντα τοῦ [m]φθείροντα Φαίακας κτανών.	Dracone perdente Phæacas occiso.

VARIANTES LECTIONES.

a Al. τειχοποιοῦ. b Γηπέδων al. γαπέδων δ' Seld. c Ἀμοιβέως Bar. eandem etiam in Scholiis lectionem observat. d Σφαγεὶς al. e Ἀφ' ὑπνώμενα Seld. f Ἔμπνιον Seld. g Τιθαιβώσσοντος Seld. h Μετοχλίσας al. i Οὐκ ἴσον Seld. aliique. k Al. ὡς δ' ἂν γ'. l Al. χρῶνον οἰκοῦσι. al. οἰκοῦντες. m Φθείροντα Seld. aliique.

τοὺς Φαίακας, καὶ Δαυνίους, ἤτοι τοὺς Καλαβρούς, Αὔσονας καλεῖ. τὰ δὲ τῶν πάνυ [1]νεωτέρων θαυμάζω, ὅτι ἀμαθίας καὶ ἀναισθησίας ἀδείᾳ καὶ ἡμᾶς τοὺς Ἑλληνικοὺς χρόνους ὄντας Αὔσονας λέγουσι.

617. Τειχοποιοῦ.] ὁ Ποσειδῶν εἴρηται διά τι λέγεται, ὅτι τὴν Τροίαν σὺν Ἀπόλλωνι ἐπυργώσατο· *περαιτέρω δὲ πλατύνειν τὴν ἱστορίαν, ἢ δι' ἐπῶν, ἢ καταλογάδην ῥητῶν, καίτοι μυρία λέγειν εἰδότα, περιττὸν ἐστίν.* Ἀμοιβέως.] τὸν Ποσειδῶνα λέγει, ὅτι ἐν Δελφοῖς οὕτω τιμᾶται, ἐπεὶ ἠμείψαντο πρὸς ἀλλήλους, ὁ μὲν Ποσειδῶν Καλαυρείαν, ὁ δ' Ἀπόλλων Δελφούς.

619. Κείσει δ' Ἀλαίνου.] λέγεται ὅτι ὁ Ἀλαινος νόθος ἦν ἀδελφὸς Διομήδους, ὃς ἐρῶν Εὐίππης, τῆς Δαύνου θυγατρὸς, καὶ κριτὴς αἱρεθεὶς, χαριζόμενος αὐτῇ, τὸν Διομήδην ἔκρινε τὰ λάφυρα λαβεῖν, καὶ μὴ τὴν γῆν.

621. Δηοῦς ἀνεῖναι.] Δηὼ λέγεται ἡ Δημήτηρ, παρὰ τὸ δηίω, τὸ μερίζω, ἡ μεμερισμένη πᾶσιν. Ἀνεῖναι δὲ, ἀντὶ τοῦ ἀναδοῦναι, καὶ αὐξῆσαι. Ὄμπνιον στάχυν.] [2]ὄμπναι, κυρίως πυροὶ μέλιτι βεβρεγμένοι, νῦν δὲ ἁπλῶς Δημητριακὸν σῖτον εἶπε. ὁ ὄμπνιος στάχυς, ὁ τρόφιμος ἤγουν, ἤτοι ὠφέλιμον, διδοὺς τοῖς ἀνθρώποις, ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου πνεόμενος, καὶ εἰς ὄνησιν αὐξανόμενος.

622. Γύας.] τοὺς γεωργουμένους τόπους λέγει. Τιθαιβώσσοντος.] ἐπιμέλειαν ἀξιώσαντος. κυρίως δὲ ἡ λέξις ἐπὶ τῶν μελισσῶν λέγεται, παρὰ τὸ τιθέναι τὴν βόσιν. καὶ Ὅμηρος,

—— ἔνθα δ' ἔπειτα [3]τιθαιβώσσουσι μέλισσαι,

Ἀκινήτους τὰς στήλας εἶπεν, ἃς Διομήδης ποιήσας ἔστησεν ἀνὰ πᾶν τὸ ἐκεῖ πεδίον, διὰ τὸ, ἀποθανόντος τοῦ Διομήδους, ῥιφθῆναι εἰς τὸν βυθὸν αὐτὰς παρὰ τοῦ Δαύνου, ὥστε καταποντωθῆναι, καὶ πάλιν ἐξέρχεσθαι, καὶ εὑρίσκεσθαι ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ ἔστησεν.

627. * Ἀπλέρως.] ὁμοπλέρως, ταχέως. *

629. Ἄνδηρα.] κυρίως τὰ χείλη τῶν ποταμῶν, νῦν δὲ τὰ κύματα λέγει. Δατούμεναι δὲ, ἀντὶ τοῦ κόπτουσαι καὶ διερχόμεναι τὰ κύματα, ἐν ἀπέζοις ἴχνεσι, τοῖς μὴ ἔχουσι πέζας, ὅ ἐστι πόδας· μαρμάρειναι γὰρ ἦσαν αἱ στῆλαι.

630, 631, 632. Θεὸς δὲ πολλοῖς.] Φαίακας σώσοντα τὸν Διομήδην, οἵτινες εἰσὶ περὶ τὸ Ἰόνιον πέλαγος, ὅτι τὸν δράκοντα ἀνεῖλεν ἐκ Κόλχων ἐκεῖσε ἐλθόντα πρὸς ζήτησιν τοῦ χρυσοῦ δέρους. τινὲς δὲ ληστὴν φασὶν εἶναι τὸν δράκοντα. ἡ δὲ Φαιακία περὶ τὸν Ἰόνιον κόλπον ἐστὶν, ὁ δὲ Ἰόνιος κόλπος, κατὰ τὸν Λυκόφρονα καὶ Αἰσχύλον, ἀπὸ τῆς Ἰοῦς ἐκλήθη· φησὶ γὰρ καὶ Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ,

Χρόνον δὲ τὸν μέλλοντα πόντιος [4]μυχὸς,

EMENDATIONES.

[1] Νεωτέρων, pro νεῶν, ex fide omnium MSS. Et νεῶν quidem contractio erat νεωτέρων, à festinante calamo facta. Νέων fortassis legendum, inquit Gerbelius; quod absurdum, nisi forte voluit νέων. * Hæc deprompta sunt ex Bar. & Grav. [2] Ὄμπναι, pro ὄμπνιαι, ex Phavorin. Grav. & Bar. [3] Τιθαιβώσσουσι, pro τιθαιβώσσωσι, metri gratia. * Hoc adjeci ex Bar. & Grav. [4] Μυχὸς posui, pro βυθὸς, ex MSS. omnibus, & ipso Æschylo.

Οἱ δ' [a] ἀμφικλύστους [b] χοιράδας [c] Γυμνασίας
[d] Σισυρνοδῦται [e] καρκίνοι [f] πεπλωκότες,
Ἄχλαινον [g] ἀμπρεύσουσι νήλιπον βίον,
Τριπλαῖς δικώλοις σφενδόναις ὡπλισμένοι·
Ὧν αἱ τεκοῦσαι τὴν [h] ἑκηβόλον τέχνην
Ἄδορπα [i] παιδεύσουσι νηπίους [k] γόνους.
Οὐ γάρ τις αὐτῶν [l] ψίσεται πύρνον γνάθῳ,
Πρὶν ἂν [m] κρατήσῃ ναστὸν εὐστόχῳ λίθῳ,
Ὑπὲρ [n] τράφηκος σῆμα κείμενον σκοποῦ.
[o] Καὶ τοὶ μὲν ἀκτὰς [p] ἐμβατήσονται [q] λεπρὰς
[r] Ἰβηροβόσκους, ἄγχι [s] Ταρτησσοῦ πύλης,

Alii ad mari cincta saxa Gymnesia
Vestibus induti villosis Cancri navigantes,
Nudam trahent discalceatam vitam,
Tribus bifunibus instructi fundis:
Quorum matres jaculandi artem
Docebunt infantes ante cœnam filios.
Nullus enim illorum maxillis panem mandet,
Antequam eum certo assequatur lapide,
Super lignum scopi signum positum.
Atque illi quidem ripas conscendent asperas
Iberiferas, juxta Tartesi portam,

VARIANTES LECTIONES.

a Ἀμφικλύστους Bar. eandemque lectionem in Scholiis habet. al. ἀμφὶ κλύστους. b Al. σπιλάδας. c Γυμνησίας Sold. d Σισυροδῦται al. σισυρνοδῦται, teste Lexic. σισυροδῦται Bar. e Καρκίνοι Bar. aliique. καρκῖνοι τε al. f Πεπλωκότες MSS. uterque, & alii. g Ἀμπρεύσουσιν ὕλαις Etymol. ἀμπρεύσουσιν ὕλαις Sold. h Ἐκβόλον Bar. aliique. i Παιδεύουσι Bar. k Γόνοις MSS. uterque, & alii. l Ψίσεται Etymolog. Sold. m Al. κρατήσει. n Τράφηκος Bar. idemque habet in Scholiis. o Καὶ οἱ Bar. p Ἐμβατεύσουσι Sold. aliique. q Al. λισσάς. r Al. Ἰβηροβόσκοις. s Al. Ταρτησσοῦ.

Σαρδὼ ἔλυσαν, Ἰόνιος κεκλήσεται,
Τῆς σῆς πορείας μνῆμα τοῖς πᾶσι βροτοῖς.
Τὸ δ' ὅτι τὸ πέλαγος Ἰόνιον ἐκλήθη ἀπὸ Ἰοῦς — ὅτι Ἰόνιος πρότερον γὰρ Κρόνιος, καὶ Ῥέας κόλπος ἐλέγετο, ὕστερον Ἰόνιος ἐκλήθη. ἐκ γὰρ Δωδώνης ἐκεῖ ἀντεπέρασεν, ἐν δὲ Κανώβῳ ἐκεῖ ἐλάθη. ἐκ γὰρ Δωδώνης ἐκεῖ ἀντεπέρασεν, ἐν δὲ Κανώβῳ ὤμηρον ἐγένετο, ἔνθα ἐκ τοῦ Διὸς ἐκ τοῦ Ἐπαφον φησί, ὁ Λιβύην ἐγέννησεν, ἐξ ἧς Βῆλος, ὁ Δαναὸς καὶ Αἴγυπτος. καὶ οὗτοι μὲν οὕτω φασὶ τὸν Ἰόνιον κληθῆναι. Αὐτόδοτος δὲ, καὶ ἄλλοι πολλοί φασιν ἀπὸ Ἰονίου Ἰλλυριοῦ τὸ γένος, βασιλεύσαντος τοῦ τόπου, υἱοῦ Ἀδρίου, τοῦ περὶ τοῦτο τὸ πέλαγος κτίσαντος πόλιν τὴν λεγομένην Ἀδρίαν, ἣν Ἀδρίαν ἕτεροι φασὶν ἀπὸ Διονυσίου, τοῦ πρότερον τυράννου Σικελίας, κληθῆναι· τὸ δὲ πέλαγος, ὡς ἔφην, ἀπὸ τοῦ Ἰονίου ἐκλήθη.

633. Οἱ δ' ἀμφικλύστους.] ἕτεροι δὲ, ὅτι οἱ Βοιωτοί, οὓς καὶ καρκίνους λέγει, πλεύσαντες εἰς τὰς χοιράδας καὶ πέτρας τὰς Γυμνησίας, ἄξουσι γυμνὸν βίον, ἀνυπόδετοι, τρεῖς σφενδόνας κατέχοντες. μίαν περὶ τὴν κεφαλὴν, ἑτέραν περὶ ζωσμένοι τὴν ὀσφύν, καὶ τρίτην τῇ χειρὶ κατέχοντες, ὅπου αἱ μητέρες τὴν σφενδονητικὴν τοὺς νηπίους παῖδας διδάσκουσιν· οὐ γάρ τις τῶν παιδαρίων, τῶν ἐκεῖ, γεύσεται ἄρτου, εἰ μὴ καταβάλλῃ τις τῶν παιδαρίων, [1] σφενδονητικῇ, [2] ἀντὶ σκοποῦ κείμενον ὑπὲρ αὐτὸν σανίδος. αἱ δὲ [3] Γυμνησίαι αὗται, νῆσοι περὶ τὴν Τυρσηνίαν εἰσί. μέμνηται δὲ αὐτῶν καὶ Ἀρτεμίδωρος. Τίμαιος δέ φησιν εἰς ταύτας τὰς νήσους ἐλθεῖν τινὰς τῶν Βοιωτῶν, ἃς νήσους Χοιράδας ὀνομάζει. [4] Φιλτίας δὲ ἐν τρίτῳ Ναξιακῶν, Βαλιαρίδας φησὶν αὐτὰς ὕστερον ὀνομασθῆναι. εἰσὶ δὲ οἱ ἐν αὐταῖς κατοικοῦντες ἄριστοι σφενδονῆται· αἱ γὰρ μητέρες αὐτῶν, ὡς ἔφην, τιθέασιν ἐπί τινος ξύλου ἄρτον, καὶ οὐ πρότερον διδόασιν αὐτοῖς φαγεῖν, πρὶν καταβαλεῖν τὸν ἄρτον. ταῦτα μὲν οὖν οὕτοι περὶ Γυμνησίων νήσων. Δίων δὲ ὁ Κοκκειανὸς ταύτας φησὶ πλησίον εἶναι τοῦ Ἴβηρος ποταμοῦ, πλησίον τῶν Εὐρωπαίων [5] Ἡρακλείων στηλῶν, ἃς νήσους Ἕλληνες μὲν καὶ Ῥωμαῖοι κοινῶς Γυμνησίας φασίν, Ἴβηρες δὲ Βαλιαρίας, ὅτι ὑγιεινάς, ἕτεροι δὲ Γυμνησίας αὐτὰς οὕτω φασὶ κληθῆναι, ὅτι οἱ σφενδονῆται τῶν Ἑλλήνων, ἐκεῖσε γυμνοὶ [6] ἐξώχθησαν, καὶ συνοικήσαντες γυναιξίν, οὕτω καὶ τοὺς παῖδας καὶ τὰς νήσους ἐκάλεσαν.

634. Σισυρνοδῦται.] διαφέρει σίσυς, σισύρα, καὶ σισύρνα. Σίσυς μὲν γὰρ λέγεται πᾶν εὐτελὲς ἱμάτιον. Σισύρα δὲ, [7] τὸ ἐκ δέρματος ἐνδεῖχον, ὅπερ καὶ γοῦναν καλοῦσιν, ἢ τὸ ἁπλῶς ἐξ ἐρίου [8] ἱμάτιον. Σισύρνα δὲ, τὸ ἄτριχον δερμάτιον· τοιούτοις γὰρ ἱματίοις ἐχρῶντο οἱ ταύτην οἰκοῦντες. Καρκῖνοι.] διὰ τὸ συλληφθῆναι αὐτῶν ὑπὸ τῆς θαλάσσης τὰς σάρκας, * ἢ διὰ τὸ ναυαγήσαντας δέρματα σκέπειν, * ἢ δίκην καρκίνων πλεύσαντες.

635. * Ἀμπρεύσουσιν.] ἐμπορεύσουσι, κακοπαθήσουσιν· * ἄμπρευς γὰρ καλεῖται κυρίως, τὸ σχοινίον τὸ ἕλκον τοὺς βόας, ἢ τὸ ξύλον τὸ ἐπικείμενον τοῖς αὐχέσι τῶν ὑποζυγίων.

640. Ναστός.] κυρίως ἄρτος συζυμωθεὶς μετὰ μέλιτος, καὶ σταφίδων, καὶ ἑτέρων εἰδῶν, νῦν δὲ ἁπλῶς τὸν ἄρτον εἶπε. Τράφηκος.] τράφηξ κυρίως ὁ [9] ὑπόπλατυς σανίς, ἐν ᾗ τοὺς ἄρτους πρὸς τοὺς κλιβάνους ἀπάγουσι. νῦν δὲ τὸ ἁπλῶς ξύλον εἶπε. τράφηξ καλεῖται καὶ τὸ τοῦ πλοίου χεῖλος, ἐν ᾧ οἱ σκαλμοὶ τίθενται. τράφηξ δὲ, καὶ ὁ τὴν τροφὴν φέρων.

642. * Λισσάς.] θαλάσσῃ βεβρεγμένας. *

643. Ἰβηροβόσκους.] αἱ γὰρ Γυμνησίαι πλησίον Ἰβήρων. ἡ δὲ Ἰβηρία, καὶ Ἱσπανία καλεῖται παρὰ Λατίνοις. Ταρτησσὸς δὲ, νῆσος, καὶ πόλις, ἣν Ἀργανθώνιος ἐβασίλευσε, ζήσας ἔτη ρκ', ἀφ' ὧν ἐβασίλευσεν π', ὡς φησὶν ὁ Ἡρόδοτος. κεῖται δὲ αὕτη ἡ Ταρτησσὸς ἔξω πλησίον τῶν Ἡρακλείων στηλῶν. Πύλην δὲ αὐτὴν εἴρηκε, διὰ τὸ στενὸν εἶναι τὸ μεταξὺ τῶν Ἡρακλείων στηλῶν, ὡς στόμα, δι' οὗ ἔκπλους ἐστὶν εἰς τὸν ὠκεανόν.

EMENDATIONES.

1 Σφενδονητικῇ, pro σφενδονητικὸς. Sold. habet σφενδονητικῇ. 2 Ἀντὶ σκοποῦ posui, pro ἀντισκοπῷ ex Bar. & Grav. 3 Γυμνησίαι, pro γυμνήσιοι. Gerbelius reposuerat Γυμνασίαι, sed Tzetzes hanc vocem cum η proferre solet. 4 Φιλτίας Bar. & Grav. 5 Ἡρακλείων, pro Ἡρακλείων. Nam in Genitivis pluralibus secundæ Declinationis, uti & primæ, ultima debet circumflecti, quod vel pueris notum. Et hanc emendationem, etiam infra necessariam, confirmabit Sold. 6 Ἐξώχθησαν Bar. & Grav. 7 Τὸ ἐκ δέρματος ἐνδεῖχον, pro τὸ ἐκ δέρματος ἐνδεῖχον ex Bar. & Grav. 8 Ἱμάτιον, pro ἱμάτιον. ex MSS. omnibus. * Hoc adjeci ex Sold. * Hoc adjeci ex MSS. omnibus, idque ex Impressis excidisse cuilibet attendenti manifeste constabit. 9 Pro ὑπόπλατος, in Sold. reperitur ὑπόπλατυς q. τὰ(?) latiorem mensam denotaret. * Hoc adjeci ex Bar. & Grav.

644. Ἄρτες.]

Ἄρνης παλαιᾶς γῆνα, Τεμμίκων πρόμοι,	Arnes vetustæ soboles, Temmicum duces,
Γραῖαν ποθοῦντες, καὶ Λεοντάρνης [a] πάγους,	Græam desiderantes, & Leontarnes colles,
Σκῶλόν τε, καὶ [b] Τέγυραν, Ὀγχηστοῦ θ' ἕδος,	Scolumque, & Tegyram, Onchestique sedem,
Καὶ χεῦμα Θερμώδοντος, Ὑψάρνου θ' ὕδωρ.	Ac Thermodontis fluentum, Hypsarnique aquam.
Τοὺς [c] δ' ἀμφὶ Σύρτιν, καὶ [d] Λιβυστικὰς πλάκας,	Alios circa Syrtin, & Lybiæ æquora,
Στενήν τε [e] πορθμοῦ συνδρομὴν [f] Τυρσηνικοῦ,	Angustumque freti Tyrrheni concursum,
Καὶ μιξοθῆρος ναυτιλοφθόρους σκοπὰς,	Et Semiferæ naufragas speculas,

VARIANTES LECTIONES.

a Πάγας Sold. b Τέγυραν Bar. Τέγυραν al. c Al. δ'. d Λιγυστικὰς al. Λιβυστικὰς Sold. Sed isti ς eadem, ut videtur, manus γ superposuit. Λιβυστικὰς Bar. ibi vero τῷ ο recentior manus ι, & τῷ ι superposuit υ. e Al. πορθμοῦ. al. πορθμοῖσιν δρομάς. f Al. Τυρσηνικοῦ.

644. Ἄρνης] Ἄρνη πόλις Βοιωτίας, ἀπὸ [1] Ἄρνης τῆς Ποσειδῶνος τροφοῦ, ὅτι Κρόνου ζητοῦντος Ποσειδῶνα, ἀπηρνήσατο μὴ ἔχειν αὐτόν, ὅθεν ἡ πόλις ἐκλήθη, πρότερον [2] Σινόεσσα λεγομένη, ὥς φησι Θησεὺς ἐν τρίτῃ Κορινθίων. Κρότων ἢ διὰ τὸ ἄρνας πολλοὺς ἔχειν, καὶ τὴν [3] Κῶν ὁ αὐτὸς οὕτω φησὶ κληθῆναι, παρὰ τῶν οἰκούντων αὐτὴν Καρῶν· κῶν γὰρ τὸ πρόβατον οἱ Κᾶρες φασίν. Τεμμίκων.] τῶν Βοιωτῶν, ἀπὸ ὄρους Τεμμίκου.

645, 646. Γραῖαν.] τὴν νῦν [4] Τάναγραν, πόλιν Βοιωτίας. Λεοντάρνη.] πόλις Βοιωτίας· ἐκλήθη δὲ οὕτω, διότι Ἀδράστου ἐκεῖ μέλλοντος θύειν ἄρνα, λέων ἐλθὼν ἥρπασεν ἐκ τῆς θυσίας τὴν [5] τεθυσομένην ἄρνα. Σκῶλος, καὶ Τέγυρα, πόλεις Βοιωτίας. [6] Ὀγχηστοῦ.] ἄλσος ἱερὸν Ποσειδῶνος, ὥς φησιν Ὅμηρος,

Ὀγχηστόν θ' ἱερὸν, Ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος.

647. Θερμώδων.] ἔστι μὲν ἕτερος ποταμὸς Παφλαγονίας περὶ [7] Σινώπην, ὅπου ᾤκουν αἱ Ἀμαζόνες· ὁ δὲ νῦν κείμενος Θερμώδων, καὶ Ὑψάρνος, Βοιωτίας εἰσὶ ποταμοί, ὡς Καλλίμαχος,

Ἂψ ἐπὶ Θερμώδοντος ἰδεύετον. ———

648, 649, 650. Τοὺς δ' ἀμφὶ Σύρτιν.] τοὺς περὶ τὸν Ὀλυσσέα λέγει, περὶ γὰρ τὴν Λιβύην ἐκπεσόντες ἐπλανῶντο. δύο δέ εἰσι Σύρτεις ἐν Λιβύῃ, ἡ μὲν μείζων, ἡ δὲ μικρὰ Σύρτις, ἢ Χάρυβδις. ἔστι δὲ ὄνομα τόπου θαλάσσης περὶ Μεσσήνην καὶ Λιβύην, ἔνθα ὁ Τυῤῥηνὸς [8] Ἀδρίᾳ συμβάλλων δεινὴν ἐργάζεται τὴν Χάρυβδιν. Ἀνδρίας δὲ, καὶ [9] Σίνων, ὀνόματα ποταμῶν ῥεόντων εἰς τὸν Ἰόνιον κόλπον. Γράφεται δὲ καὶ Λιγυστικάς, οἰκοῦσι δὲ οἱ Λίγυες μετὰ τῶν Τυρσηνῶν. Στενὴν δὲ πορθμοῦ συνδρομὴν λέγει, ἐπειδὴ ὁ πορθμὸς μέσος κεῖται τοῦ Ἀδριατικοῦ καὶ τοῦ Τυρσηνικοῦ πελάγους, τῷ μὲν λήγων, τῷ δὲ ἀρχόμενος. τὸ δὲ Τυρσηνικὸν πέλαγος μεταξὺ Ῥηγίου καὶ Μεσσήνης κεῖται. Τὸ δ' ἑξῆς οὕτως· Τοὺς δ' ἀμφὶ Σύρτιν, καὶ Λιβύην, καὶ πορθμὸν τὸν ἐν Τυρσηνίᾳ πλανηθέντας, πάντας ὁ πανδέχος ᾅδης καλύψει. Λιβυστικόν, καὶ Λιγυστικόν, τὸ αὐτό ἐστι. Λιβυστικὸν μὲν γὰρ λέγεται, ἀπὸ Λιβύης, τῆς Ἐπάφου θυγατρός· Λιγυστικὸν δὲ, ἀπὸ Λίγυος, τοῦ [10] Ἀλεξίωνος ἀδελφοῦ, ὃς Ἡρακλέα κωλύων ἀπερχόμενον ἐπὶ τὰς Γηρυόνου βόας, ἀνῃρέθη. Εὐρώπης καὶ Λιβύης ἄκραι, πορθμὸς σταδίων ἑπτά, ἔνθα περὶ τὴν Λιβύην καὶ Ἡρακλέος δύο ἵστανται στῆλαι, [11] Ἀλύβη καὶ Ἀβίλυκα λεγόμεναι. ἐκεῖ δέ εἰσι καὶ τὰ Γάδειρα, ἃ πρότερον νῆσος Κοτίνουσα ἐλέγετο. ποταμὸς δὲ Γαδείρων Βαίτης, ἔνθα αἱ ἡμέραι ἀθρόον, καὶ οὐ κατ' ὀλίγον, πίπτουσι, δίκην ἀστραπῆς. καὶ τὰ μὲν Γάδειρα κατὰ Εὐρώπης κεῖται τέρμα. Μακάρων δὲ νήσους δείξοντες τῷ Λιβυκῷ τέρματι, πρὸς τὸ ἀοίκητον ἀνέχουσαι ἀκρωτήριον. Κλέαρχος δὲ τὰς κατὰ Γάδειρα στήλας, τοῦ Βριάρεω Ἡρακλέος εἶναι λέγει, μεθ' ὃν δεύτερον Ἡρακλῆς ὁ Τύριος ἦλθεν ἐπὶ τὰ Γάδειρα, καὶ τρίτος ὁ Ἕλλην. Μιξόθηρος.] τὴν Σκύλλαν, ἥτις, κατ' ἐμέ, θυγάτηρ ἦν Νίσου [12] τῶν Μεγαρέων. τεμοῦσα δὲ τὴν χρυσῆν αὐτοῦ τρίχα, καὶ ἄνανδρον αὐτὸν ἐργασαμένη, (ἐν ἐκείνῃ γὰρ τῇ τριχὶ ἦν αὐτοῦ τὸ πᾶν τῆς δυνάμεως, καθάπερ καὶ τοῦ Σαμψών) [13] ἀνῃρέθη ὑπὸ τοῦ Μίνωος, ᾧ καὶ προὔδωκε τὸν πατέρα, κρεμασθεῖσα τῆς πρύμνης τῆς ἐκείνου νηός, καὶ ἑλκομένη διὰ τῆς θαλάσσης, ὅθεν καὶ ὁ τόπος (οἶμαι) τοῦ πελάγους ἐκλήθη. Ἄλλοι δέ φασι γυναῖκα ταύτην εἶναι εὐπρεπῆ, ἣν μισγομένην Ποσειδῶνι γνοῦσα Ἀμφιτρίτη, ἐνέβαλε φάρμακα τῇ πηγῇ ἐφ' ἣν εἰώθει ἡ Σκύλλα λοῦσθαι, καὶ ἀπεθηρίωσεν αὐτὴν εἰς θηρίον, ἓξ μὲν κεφαλὰς ἔχον, κάμπης, κυνός, λέοντος, [14] Γοργόνος, φαλαίνης, ἀνθρώπου, ιβ' πόδας. καὶ ταῦτα μὲν λῆρος, καὶ μυθικά, ὅπερ δὲ αὐτὸς ἀλληγόρησα. Σκοπὰς λέγει τοὺς σκοπέλους. καὶ Ὅμηρος,

[15] Αὐτὴ δ' ἰχθυάα σκόπελον περιμαιμώωσα.

Ἡρακλῆς περιπλέων τὰ μέρη, ἔνθα κατῴκει ἡ Σκύλλα, ὅτι ἦγε τὰς Γηρυονείους βόας, αὐτὴν ἀνεῖλεν· ἐλθὼν δὲ πάλιν ὁ πατὴρ αὐτῆς Φόρκυς, καὶ καύσας αὐτήν, πάλιν ἀνέστησεν.

EMENDATIONES.

1 Ἄρνης, pro Ἄρνος, ex MSS. omnibus. 2 Σινόεσσα Sold. Σινόεσσα Bar. & Grav. 3 Σκῶλον bis hic, pro Κῶν habent Bar. & Grav. 4 Τάναγραν, καὶ aliae Impress. Ego καὶ delevi. 5 Τεθυσόμενον Sold. quæ lectio non est prorsus repudianda. 6 Ὀγχηστοῦ.] ἄλσος ἱερόν, pro Ὀγχηστὸς ἄλσος] ἱερόν, ex Bar. Ὀγχηστὸς δὲ, ἄλσος ἱερὸν Sold. 7 Σινώπην, pro Σιδῶνα, ex Bar. & Grav. 8 Ἀδρίας, pro αἰδρίας· item paulo post, Ἀδρίας, pro Ἀνδρίας. ex sententia Stephani reposuit Gerbelius, quocum heic faciunt MSS. utrque. 9 Σίνων Bar. 10 Ἀλεξίωνος Sold. Ἀλεβίωνος Bar. 11 Ἀβύλη καὶ Κάλπη reponendum edocet, ex Strabonis & aliorum sententia, Nic. Gerbelius. 12 Τοῦ Μεγαρέως lego cum MSS. omnibus. τῶν μεγάρων Impress. absurde. Erant autem Scyllæ plures, quarum una fuit Nisi filia Megarensium regis; quæ cum patrem, desecto capillo aureo, Minoi prodidisset, in avem una cum patre mutata dicitur. Ovidius,

Filia purpureum Nisi furata capillum,
Puppe cadens navis, facta refertur avis.

Et Virgilius Georg. I. eandem historiam attigit his verbis,

Apparet liquido sublimis in aere Nisus,
Et pro purpureo pœnas dat Scylla capillo. &c.

Hæc autem Scylla, etsi id neget *Scholiastes*, ab illâ, quæ mare Siculum infestare credebatur, omnino alia est. 13 Ἀνῃρέθη restituo ex MSS. omnibus. Ἀναιρεθῆναι δὲ ἐκείνου Impress. sensu corrupto: vult enim *Scholiastes* ipsam Scyllam à Minoe fuisse occisam, postquam ipsius amore capta patrem prodidisset; quod *Pausanias* Corinthiacis, aliique quam plurimi memorant. 14 Γοργόνος, pro γοργόνος. ex Sold. 15 Ita emendavi hunc versum, quem corruptissimum offendi, Αὖται δ' ἰχθύας σκόπελον περιμαιμώωσα.

Τῆς πρὶν θανούσης ἐκ [a] χερῶν Μηκιστέως,	Prius interfectæ manibus Mecistei,
Τοῦ Στερφοπέπλου, Σκαπανέως, [b] Βοαγίδα,	Leoninam induti, Fossoris, Bubulci,
[c] Ἁρπυιογόνων κλώμακάς τ' ἀηδόνων	Et aviformium scopulos Lusciniarum
Πλαγχθέντας, ὠμόσιτα [d] δαιταλωμένους,	Vagatos, crudeliter laceratos,
[e] Πρόπαντας ᾅδης πανδοκεὺς ἀγρεύσεται,	Orcus omnes capax capiet,
Λώβαισι παντοίαισιν ἐσπαραγμένους,	Cladibus omnigenis excruciatos,
Ἕνα φθαρέντων ἄγγελον λιπὼν [f] φίλων,	Unum ex perditis relinquens amicis nuncium,
[g] Δελφινόσημον, κλῶπα Φοινίκης θεᾶς·	Delphini signum gerentem, Punicæ furem Deæ:
Ὃς ὄψεται μὲν τῆς [h] μονογλήνου στέγας	Qui videbit primum unoculi tecta

VARIANTES LECTIONES.

a Χειρῶν al. χερὸς Bar. b Al. Βουγάδα. c Al. ἁρπυιογόνων. d Δαιταλουμένους Bar. e Πρὸς πάντας Seld. f φίλων MSS. uterque: ubi tamen ι isti ω eadem, ut videntur, manus superposuerunt. g Al. δελφινόσημον. h Al. μονοφαοῦς.

651, 652. [1] Μηκιστέως.] Μηκιστεὺς, ὁ Ἡρακλῆς, τιμᾶται παρ' Ἠλείοις. Στερφοπέπλου δὲ, τοῦ αὐτοῦ, τοῦ τῇ λεοντῇ ἐνδεδυμένου· στέρφος γὰρ, τὸ τοῦ λέοντος δέρμα· ἐκέχρητο δὲ αὐτῷ ἀντὶ τοῦ περιβολαίου. Σκαπανέως.] ὅτι ἔσκαψε τὸ [2] περιτείχιον τῆς ἐπαύλεως τῶν βοῶν Αὐγέου, τοῦ Ἠλείων βασιλέως, καὶ στρέψας ἐποίησε πρὸς τὴν βασιλείαν ποταμοὺς β', τόν τε Ἀλφειὸν, καὶ Πηνειὸν, τὴν ἀμύθητον ἐκείνην τῶν βοῶν κόπρον καθαίρει βραχείᾳ ῥοπῇ, ὑπ' Εὐρυσθέως τοῦτο [3] προσταχθεὶς, ὡς καὶ τοὺς λοιποὺς ἄθλους. Βοαγίδα.] ὅτι τὰς βόας τοῦ Γηρυόνου ἤγαγεν ἐξ Ἐρυθείας, τῆς περὶ τὸν Ὠκεανὸν νήσου, ὥς φησι καὶ ὁ Ὀππιανὸς ἐν τοῖς Κυνηγετικοῖς,

Αὐτῷ ἐπ' Ὠκεανῷ δηώσατο Γηρυονῆι.

Καὶ Ἡσίοδος (οἶμαι) ἐν Θεογονίᾳ,

[4] Ὄρθον τε κτείνας, καὶ βουκόλον Εὐρυτίωνα.

ἀνεῖλε δὲ καὶ Γηρυόνην αὐτὸν ὑπὲρ τῶν βοῶν μέλλοντα μάχεσθαι, τοξεύσας αὐτὸν περὶ ποταμὸν Ἀνθεμοῦντα. ἦν δὲ ὁ Γηρυόνης Χρυσάορος παῖς, καὶ θυγατρὸς Ὠκεανοῦ Καλλιρόης. δύο δὲ δένδρα περὶ τὸν τάφον ἐκείνου ἐξ αὐτῶν καταλείβεται αἵματι. ἦν δὲ καὶ τρικέφαλος, καὶ τρίσωμος ὁ Γηρυόνης.

653. Ἁρπυιογόνων.] ἀπὸ μέρους ὀρνιθογόνων. λέγει δὲ περὶ Σειρήνων, αἵτινες θυγατέρες ἦσαν Τερψιχόρης Μούσης, καὶ Ἀχελώου ποταμοῦ, μεταξὺ ῥέοντος Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, τῆς καὶ Ἀμβρακίας, νῦν δὲ Νικοπόλεως, ἀπὸ τοῦ τὸν Ὀκταβιανὸν Καίσαρα νικῆσαι ἐκεῖ τὸν Ἀντώνιον. Ἅρπη δὲ, εἶδος ὀρνέου, καὶ ἅρπυια ὁμοίως, καὶ οἱ ἄνεμοι ἅρπυιαι λέγονται, καὶ ὀνόματα θηλειῶν πτερωτῶν δαιμόνων. Ἁρπυιογόνους δὲ λέγει τὰς Σειρῆνας, οἷον ὀρνιθογόνους· πτερωταὶ γὰρ ἦσαν, τὰ κάτω μέρη ὀρνίθων ἔχουσαι, τὰ δὲ ἄνω ἀνθρώπων· ἃς αἱ Μοῦσαι νικήσασαι [5] μελῳδίᾳ, τοῖς πτεροῖς ἐκείνων ἐστεφανώθησαν. ὅθεν ὡς ζωγραφοῦνται αἱ Μοῦσαι ἐν ταῖς κεφαλαῖς ἔχουσαι πτερὰ, πλὴν Τερψιχόρης, ὅτι μήτηρ ἦν Σειρήνων. περὶ δὲ Κρήτην ταῦτα γεγόνασιν, ὅθεν καὶ πόλις Ἄπτερα τῆς Κρήτης, διὰ τὸ ἐκεῖ τὰ πτερὰ νικηθείσας ἀποβαλεῖν τὰς Σειρῆνας. ἦσαν δὲ, ὡς ἔφημεν, αἱ Σειρῆνες, τὰ κάτω μέρη ὀρνίθων ἔχουσαι, τὰ δὲ ἄνω ἀνθρώπων, οἰκοῦσαι περὶ Τυρσηνίαν. ὡς ἡ Σκύλλα ἓξ κεφαλὰς εἶχεν, ἃς εἴπομεν, τὰ δὲ ἄνω ἀνθρώπου, περὶ τὸ Ῥήγιον οὖσα τῆς Σικελίας, ἧς πλησίον καὶ ἡ Χάρυβδις, περὶ Μεσσήνην. ὥσπερ καὶ αἱ [6] Γοργόνες ἐν Ταρτησσῷ τῆς Ἰβηρίας, κἂν τινες ἐν Ταρτάρῳ ταύτας λέγωσι, πτερωταὶ καὶ αὗται, καὶ δρακοντώδεις ἔχουσαι βοστρύχους. ὡς αἱ Ἅρπυιαι ἐν Θρᾴκῃ, ὦτα ἄρκτων, σώματα γυπῶν, πρόσωπα κορῶν ἔχουσαι. καὶ ἡ Ἔχιδνα περὶ Λυδίαν, στέρνα καὶ κεφαλὴν κόρης, τὰ δὲ κάτω ὄφις. ὡς καὶ Ὄρθρος, ὁ Γηρυόνου κύων, ἐν Ἐρυθείᾳ, δύο κυνῶν κεφαλὰς ἔχων, ἑπτὰ δὲ δρακόντων. καὶ Ἀστέριος, ὁ καὶ Μινώταυρος, ἐν Κρήτῃ, βοὸς ἔχων πρόσωπον, τὸ δ' ἄλλο σῶμα ἀνδρός. ταῦτα παρεκβατικῶς εἰρήκαμεν περὶ τερατομόρφων ζώων, ἐπεὶ καὶ αἱ Σειρῆνες μυθικῶς, καθὼς ὑποτιθέμεθα, τερατώδεις ἦσαν. ἀλληγορικώτερον δὲ Σειρῆνές εἰσιν αἱ ἡδοναί. ὁ δὲ νεώτερος Πλούταρχος ἑταιρίδας ταύτας φησὶ, κατέχουσας αἱμυλίαις τοὺς παραπλέοντας. εἰσὶ δὲ στρουθοὶ καὶ ζωΰφια μικρὰ, μελίσσαις παρόμοια. Κλώμακας.] τραχεῖς τόπους, ἀκρωτήρια. Ἀηδόνων.] τῶν Σειρήνων, διὰ τὸ θελκτικόν.

654. Ὠμόσιτα δαιταλωμένους.] ὠμὰ ἐσθίοντες, λιμῷ δέ· τοῦτο γάρ φησι περὶ τῶν, ὅταν ἐν τῇ τοῦ Ἡλίου νήσῳ γενόμενοι ἡλίευον ἰχθῦς ἐν ἀγκίστροις, καὶ οὕτω διέζων, ἀλλ' ἤσθιον καὶ ὠμὰς, ὁ Λυκόφρων, τούτους οἶδεν. ἢ Δαιταλουμένους, ὡς σπαραγομένους ὑπὸ τοῦ Κύκλωπος ὠμῶς, ἢ καὶ ὑπὸ Λαιστρυγόνων.

658. Δελφινόσημον.] Στησίχορός φησιν Ὀδυσσέα ἐπὶ τῆς ἀσπίδος φέρειν δελφῖνος τύπον, καὶ Εὐφορίων ὁμοίως τούτῳ συμφθέγγεται. Κλῶπα.] τὸν Ὀδυσσέα φησὶν, ὅτι τὸ Παλλάδιον τῆς Ἀθηνᾶς, εἰσελθὼν μετὰ Διομήδους ἐν τῇ Τροίᾳ, ἔκλεψε, δόντος αὐτοῖς αὐτὸ τοῦ Ἀντήνορος. Θεανὼ γὰρ, ἡ Ἀντήνορος γυνὴ, τῆς ἐκεῖσε Ἀθηνᾶς ὑπῆρχεν ἱέρεια. χρησμὸς γὰρ ἦν δοθεὶς τοῖς Ἕλλησι, μὴ ἂν ἄλλως κρατῆσαι τῆς Τροίας, εἰ μὴ τὸ Παλλάδιον τὸ ἐν Τροίᾳ κλαπῇ. Φοινίκη δὲ, ἡ Ἀθηνᾶ ἐν Κορίνθῳ τιμᾶται.

659. Ὃς ὄψεται μέν.] Ὀδυσσεὺς πλανώμενος ἐπὶ τὴν γαῖαν τῶν Κυκλώπων, εἰσελθὼν εἰς τὸ τοῦ Πολυφήμου ἄντρον, υἱοῦ Ποσειδῶνος, ἕνα ὀφθαλμὸν ἔχοντος, τυφλοῖ αὐτὸν διὰ τοιούτου· ἐξ γὰρ τῶν αὐτοῦ ἑταίρων φαγόντος τοῦ Κύκλωπος, δίδωσιν αὐτῷ οἶνον ὁ Ὀδυσσεὺς, * λέγων, *

Κύκλωψ, τῆ, πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα,
Ὄφρ' εἰδῇς οἷόν τι ποτὸν τόδε νηῦς ἐκεκεύθει.

μεθυσθέντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Ὀδυσσεὺς σὺν τοῖς φίλοις ἐν δαλῷ [7] πεπυρωμένῳ αὐτὸν τυφλοῖ. ὕστερον δὲ αὐτοῦ σώζονται, δι-

EMENDATIONES.

1 Μηκιστέως] ὁ Ἡρακλῆς Impress. Lectio nostra desumpta est ex Bar. 2 Περιτείχισμα Bar & Grav. quæ vox usitatior est. 3 Προσταχθεὶς, pro διδαχθεὶς, ex Bar. Hercules enim Eurysthei jussu labores suos fere omnes subiit. 4 Ὄρθον Bar. 5 Μελῳδίᾳ posui, pro μελῳδίας, ex MSS. omnibus. 6 Γοργόνες, pro Γοργόνας, ex fide omnium MSS. * Hæc vox deprompta est ex Bar. 7 Πεπυρωμένῳ, pro πεπυρωμένην, ex Seld.

δόντος

[a] Χάρωνος, οἴνης τῷ κρεωφάγῳ σκύφον	Leonis, vini carnivoro ſcyphum
Χερσὶ προτείνων, [b] τοὐπιδόρπιον ποτόν.	Manu porrigens, cœnæ potum.
Ἐπόψεται δὲ λείψανον τοξευμάτων	Videbit deinde ſagittarum Reliquias
Τοῦ [c] Κηραμύντου, Πευκέως, Παλαίμονος,	Alexicaci, Tediferi, Palæmonis,
Οἳ πάντα θρανύξαντες εὐτόρνῳ [d] σκαφεῖ	Qui rotundo ligone conterentes omnia,
Σχοίνῳ [e] κακὴν τρήσουσι κεστρέων ἄγραν.	Junco malam perforabunt piſcium prædam.
Ἄλλος δ' ἐπ' ἄλλῳ μόχθος ἄθλιος μενεῖ,	Alius verò poſt alium miſer manebit labor,
Τοῦ πρόσθεν αἰεὶ [f] πλεῖον ἐξωλέστερος.	Priore ſemper multo pernicioſior.
Ποία Χάρυβδις οὐχὶ δαίσεται νεκρῶν;	Quæ non Charybdis vorabit cadavera?
Ποία δ' Ἐρινύς, [g] μιξοπάρθενος κύων;	Quæve furia, ſemivirgo Canis?
Τίς οὐκ ἀηδὼν στεῖρα, Κενταυροκτόνος,	Quæ non Luſcinia ſterilis, Centauricida,

VARIANTES LECTIONES.

a Χάρωνος οἴνης τῷ κρεωφάγῳ, σκύφον *Seld.* κρεωφάγῳ etiam *Bar.* aliique habent. b Τὸν ἐπιδόρπιον *Bar.* c Κηραμύντος *Seld.* d Al. σκάφῃ. Quam lectionem ſi quis malit ſequi, is εὔτορνα ponat, pro εὐτόρνῳ. *Canter.* e Al. κακῶς. f Πλεῖστον *Seld.* g Μιξοπάρθενος *Seld.*

θέντες ἐν λόγοις ὑπὸ τῆς κοιλίας τῶν προβάτων. * Μοναγλιών.] τοῦ Κύλλωνος. *

662, 663. Λείψανον τοξευμάτων.] τοὺς Λαιστρυγόνας λέγει· τούτους γὰρ Ἡρακλῆς κατέληξεν, ἡνίκα ἤλαυνε τὰς βοῦς τοῦ Γηρυόνου, [1] ἐπιχειροῦντας αὐτῷ πολεμεῖν· λείψανον δὲ λέγει τοὺς ὑπολοίπους τῶν ἀναιρεθέντων. Λαιστρυγόνες δὲ εἰσίν, οἱ νῦν ἐν Σικελίᾳ Λεοντῖνοι. Κηραμύντης δέ, ὁ τὰς κῆρας ἀμύνων, ἀλεξίκακος γάρ. Παλαίμων δὲ ὁ αὐτός, διὰ τὸ παλαῖσαι τῷ Διὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἢ τῷ Ἀχελῴῳ ἐν Αἰτωλίᾳ περὶ τοῦ γάμου Δηϊανείρας, τῆς Οἰνέως θυγατρός. Φερεκύδης δέ φησι, μετὰ τὸ [2] καταπαλαῖσαι αὐτὸν τὸν Ἀνταῖον τὸν Λίβυν, [3] τὸν Ποσειδῶνος, ἑξηκοντάπηχυν ὄντα, καὶ κατάξαι, (οὗ καὶ τὰ ὀστᾶ πρὸς Ὀλυμπίαν ἠνέχθη, ὡς μὴ ἀπιστοῖτο) ἐμίγη τῇ τοῦ χωρισθέντος Ἀνταίου γυναικὶ Ἰφινόῃ, καὶ ἐξ αὐτῆς παῖδα γεννᾷ Παλαίμονα. τεσσάρων δὲ πηχέων ἦν ὁ Ἡρακλῆς, καὶ ποδὸς ἑνός, καθάπερ ὁ Ποντικὸς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. Μενεκράτης δέ, ὁ περὶ Νικαίας συγγεγραφώς, Ἀλκαῖον φησὶ πρότερον καλεῖσθαι τὸν Ἡρακλέα, ὅτε τοὺς ἐκ Μεγάρας αὐτοῦ γεγεννημένους ὀκτὼ παῖδας, καὶ οὐ τέσσαρας, ἀνεῖλεν, ὡς φησι καὶ Πίνδαρος,

———— [4] χαλκοαρᾶν ὀκτὼ θανόντων
Τοὺς Μεγάρα τέκεν οἱ [5] Κρεοντὶς υἱός.

ἔκτοτε δὲ Ἡρακλῆς ἀπὸ χρησμοῦ ἐκλήθη· ὁ δὲ χρησμὸς οὕτω πῶς ἔχει,

[6] Οὐκ ἔτι Παλαίμων κληθήσεαι, αὐτὰρ Ἀπόλλων
Ἡρακλέα δέ σε Φοῖβος ἐπώνυμον ἐξονομάζει·
Ἐξ ΗΡΑΣ γὰρ ἐν ἀνθρώποις ΚΛΕΟΣ ἄφθιτον ἕξεις.

τὸν δὲ χρησμὸν τοῦτον ὃν οὐδὲ γινώσκω, ἕτεροι πάλιν ἱστορικοὶ λέγουσιν.

664, 665. Οἱ πάντα θρανύξαντες] οἵτινες Λαιστρυγόνες πάντα τὰ σκάφη τοῦ Ὀδυσσέως θρανύξαντες καὶ συντρίψαντες ἐν τῷ εὐτόρνῳ καὶ περιφερεῖ καὶ στρογγύλῳ, λείπει λίθῳ. ἢ κατὰ τοὺς [7] μεταγενεστέρους, οἵτινες πάντα τὰ πλοῖα, δηλονότι τοῦ Ὀδυσσέως, θρανύξαντες καὶ συντρίψαντες ἐν τῷ εὐτόρνῳ καὶ περιφερεῖ σκάφει καὶ λίθῳ τῶν Λαιστρυγόνων, (περιφερὴς γάρ ἐστι, δίκην σκάφους) ἐν σχοίνῳ τρήσουσι καὶ τετρήσουσι τὴν κακὴν ἄγραν τῶν κεστρέων καὶ τῶν γομφαρίων. γόμφοις δὲ ἰχθύσιν εἰκάζει τοὺς Ὀδυσσέως φίλους, ἀναιρουμένους καὶ ἐσθιομένους ὑπὸ τῶν Λαιστρυγόνων, ὃν τρόπον οἱ ἁλιεῖς τοὺς κεστρέας, ἤτοι τὰ γομφάρια, τρυπῶντες σχοίνῳ περιείρουσι, καὶ ἀνοιγνῦσι καὶ ἐσθίουσιν οἱ βουλόμενοι. σχοῖνος δὲ εἶδος φυτοῦ, ἤτοι τὰ βοῦρλα, μεθ' [8] οὗ πλέκουσι τὰς σπυρίδας. μεταφράζει δὲ τὸ Ὁμηρικόν,

Ἰχθῦς δ' ὡς πείροντες, ἀτερπέα δαῖτα φέροντο.

666. Ἄλλος δ' ἐπ' ἄλλῳ.] ἡ δὲ ἐπερχομένη αὐτοῖς συμφορὰ πολὺ [9] ὀλεθριωτέρα τῆς παρελθούσης ἐστίν.

668. Χάρυβδις.] τοῦ ὕδατος ἀναρροιβδοῦσα.

669. Μιξοπάρθενος κύων.] ἡ Σκύλλα, ὅτι ἀνθρώπου πρόσωπον εἶχεν ἡ Σκύλλα.

670. Τίς οὐκ ἀηδὼν στεῖρα.] * ἀηδόνας τὰς Σειρῆνας λέγει διὰ τὸ μέλος, καὶ περὶ τούτων εἴπομεν. * Στείρας αὐτὰς λέγει, διὰ τὸ παρθένους εἶναι. ἐγὼ δέ, καὶ ὅτι οἱ κατακούσαντες αὐτῶν στεῖροι καὶ ἄπαιδες ἐγίνοντο, ἐτελεύτων γάρ. Ἄλλως· ἀηδόνας, τὰς Σειρῆνας διὰ τὸ θελκτικόν. Στείρας δέ, ἢ ὅτι παρθένοι, ἢ * ὅτι * ὁ ἐπερχόμενος ἐκεῖ ἀπέθνησκε μὴ τίκτων. Κενταυροκτόνος.] ἐπειδὴ καὶ οἱ κένταυροι διωχθέντες ἀπὸ Θεσσαλίας ὑφ' Ἡρακλέους, εἰς τὰς τῶν Σειρήνων νήσους παρεγένοντο, καὶ τῇ ᾠδῇ ἐκείνων θελγόμενοι, ἀπώλοντο· Ἡρακλῆς γὰρ ἐν Φολόῃ ἐπεξενώθη [10] Φόλῳ τῷ κενταύρῳ, καὶ ὁ Φόλος αὐτῷ οἶνον κάλλιστον ἐκέρασε, [11] τὸν κοινὸν τῶν κενταύρων πίθον

EMENDATIONES.

* Hoc adjeci ex *Bar.* 1 Ἐπιχειροῦντας, pro ἐπιχειροῦντος, ex *Bar.* & *Grav.* 2 Καταπαλαῖσαι poſui, pro παλαῖσαι, ex *MSS.* omnibus. 3 Τὸν Ποσειδῶνος, pro τὸ Ποσειδῶνα. Nam Antæum, gigantem ab Hercole devictum, Neptuni ex Terra filium fuiſſe memorant. 4 Ita reſtitui, & in ordinem digeſſi hos *Pindari* verſus, ex Iſthmion. Od. iv. Χαλκοαρᾶν *Bar.* 5 Κρεοντὶς prius ſcriptum fuit. 6 Oraculi hujus meminit vetus *Pindari* Interpres idque ab Apolline datum ait, Olympion. Od. vi. Ἔστι μὲν αὐτὸ τὸν Ἡρακλέα Ἀλκαῖον καλεῖσθαι ὑπὸ…, Ἡρακλέα δὲ μετονομασθῆναι, Ἀπόλλωνος αὐτὸ χρησμοδοτήσαντος. Oraculi autem verba ubi occurrant, neſcio; ideoque ex conjectura reſtituere coactus ſum, quæ *Impreſſ.* ſic legebant, Οὐκ ἔτι Παλαίμων κληθήσῃ. Ἡρακλέα δέ σε Φοῖβος ἐπώνυμον ἐξονομάζει. Ἐξ Ἥρας γὰρ &c. Ubi Ἡρακλῆν *Bar.* Φοῖβος Ἀπόλλων habent *MSS.* uterque. ἐν ᾧ *Bar.* ἀγε *Seld.* 7 Μεταγενεστέρους, pro μεταγενεστέρους, ex *MSS.* omnibus. 8 Οὗ pro ὧν, ex *MSS.* omnibus. 9 Ὀλεθριωτέρα pro ἐλεθριωτέρα, ex *Bar.* & *Grav.* * Hoc addo ex *Bar.* Deinde στείρας αὐτὰς λέγει poſui, Pro στείρας λέγει τὰς Σειρῆνας, ex eodem, ut concinna fiant omnia. Atque eodem fere modo leguntur in *Grav.* * Hanc vocem adjici debuiſſe ſenſus indicat. 10 Φόλῳ, pro φίλῳ, ex *MSS.* omnibus, & *Nic. Gerbelii* emendatione. Pholus enim dictus eſt Centaurus ille, qui Herculem excepit, & humaniter tractavit. 11 Τὸν δὲ κοινὸν *Impreſſ.* Ego δὲ delevi, ex auctoritate utriuſque *MSS.*

ἀνοίξας.

Αἰτωλὶς, ἢ Κουρῆτις, αἰόλῳ μέλει	Ætolica, vel Acarnania, cantu molli
Πείσει τακῆναι σάρκας ἀκμηνοῖς βοραῖς;	Suadebit carnes expertes pabuli tabefieri?
Ποίαν δὲ θηρόπλαστον οὐκ [a] ἐσόψεται	Quam ferarum formatricem non videbit
Δράκαιναν, ἐγκυκῶσαν [b] ἀλφίτῳ θρόνα,	Serpentem, farinæ venena miscentem,
Καὶ κῆρα κνωπόμορφον; οἱ δὲ δύσμοροι	Noxamque monstriformem? infelices autem
Στένοντες ἄτας ἐν συφοῖσι φορβάδες,	Gementes in haris infortunia sues,
Γίγαρτα χιλῷ συμμεμιγμένα [c] τεύχους,	Acinos uvarum cibo permistos,
Καὶ στέμφυλα [d] βρύξουσιν· ἀλλά νιν βλάβης	Et cortices comedent: Ipsum verò à clade
Μῶλυ σαώσει ῥίζα, καὶ Κτάρος φανεὶς,	Moly servabit radix, & Ctarus apparens,
Νωνακριάτης, Τρικέφαλος, Φαιδρὸς θεός.	Nonacriates, Triceps, Pulcer Deus.

VARIANTES LECTIONES.

a Ἐσόψεται al. b Ἀλφίτῳ Seld. fortasse voluit ἀλφίτων. c Τεύχους Bar. d Βρύξουσι Seld aliique.

ἀνοίξας. ἐπελθόντες δὲ αἱ κένταυροι, καὶ γεύσαντες τὸ συμβὰν ἐκ τῆς τοῦ οἴνου ὀσμῆς, ἐχαλέπηναν. καὶ καὶ ὁ Ηρακλῆς τὰ τόξα λαβὼν, οὓς μὲν αὐτῶν ἀνεῖλεν, ὥσπερ καὶ τὸν Χείρωνα, ἄκων βαλὼν (οἶμαι) περὶ τὸ γόνυ, τοὺς δὲ λοιποὺς ἐδίωξεν, οἱ φυγόντες, ὡς ἔφημεν, περὶ τὴν τῶν Σειρήνων νῆσον ἀπώλοντο.

671. Αἰτωλὶς, ἢ Κουρῆτις.] Τερψιχόρας, τῆς Μούσης, καὶ Ἀχελώου, τοῦ ποταμοῦ, θυγατέρας ἔφημεν τὰς Σειρῆνας. ὁ δὲ Ἀχελῷος ὁ γλυκύτατος τῶν ἀπανταχοῦ ποταμῶν, μεταξὺ Αἰτωλίας καὶ Κουρήτιδος, τῆς καὶ Ακαρνανίας, καὶ Αμβρακίας, νῦν δὲ Νικοπόλεως, ῥέει. ὅθεν οὕτως εἶπεν, ὡς ἀμφιβάλλων, εἴτε Αἰτωλίας μᾶλλον, εἴτε Ακαρνανίας ἐστὶν ὁ Ἀχελῷος. φασὶ δέ τινες, τοὺς Ακαρνᾶνας πρότερον Κουρῆτας καλεῖσθαι. Ἀχελῷος δὲ καλεῖται, ἀπὸ Ἀχελώου τινὸς πνιγέντος * ἐν * αὐτῷ· ἢ ὅτι τὸ ὕδωρ αὐτοῦ ἐν τοῖς τραύμασι, καὶ ταῖς [1] ὀδύναις ὠφέλιμόν ἐστιν· Ἀχελῷος οὖν, ὁ τὰ ἄχη λύων.

673, 674. Θηρόπλαστον,] τὴν Κίρκην, τὴν [2] χοίρους ποιήσασαν, κατὰ τὸν μῦθον, τοὺς ἑταίρους Ὀδυσσέως. ἀλληγορικῶς δὲ καὶ [3] Φιλάλιος ὁ Κορίνθιος, καὶ ἡμεῖς, καὶ ἕτεροι τὴν ἀλήθειαν ἐξητήσαμεν, ἀλλ᾽ εἰς σύγχυσιν μακρὰν * μυθικὴν * Λυκοφρόνειον σύγκον ἀλληγορικῶν μὴ λύσω· ἀρκεῖ γὰρ καὶ μόνον τὸ πλῆθος τῶν μυθικῶν ἱστοριῶν λέγειν· εἰ γὰρ ταύτην τὴν μυθικὴν ἱστορίαν ἀλληγορήσομεν, θελήσει τις πάντως λῦσαι καὶ τὰς λοιπάς· καὶ λοιπὸν, μεῖζον μοι τὸ πάρεργον τοῦ ἔργου γενήσεται, ὥστε τὴν πᾶσαν Ὀδύσσειαν ἐν βραχεῖ μέρει τῷ Λυκόφρονος ἀλληγορῆσαι, καὶ λοιπὰς ἑτέρας ἱστορίας. ὅθεν ἰστέον τὰ πολλὰ λέγειν ἀλληγορικῶς, τινὰ δὲ, ὅσα βραχεῖαν ἔχει τὴν ἀλληγορίαν, ἐροῦμεν. Θηρόπλαστον.] τὴν θηροπλαστοῦσαν, καὶ θῆρας ποιοῦσαν, τὸ παθητικὸν ἀντὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ. Δράκαιναν δὲ, διὰ τὸ ἄγριον, τὴν Κίρκην λέγει, ἢ διὰ τὸ ὀξυδερκὲς καὶ δραστήριον. Ἐγκυκῶσαν ἀλφίτῳ θρόνα.] ἄλευρα, κυρίως τὰ ἐκ σίτου· ἄλφιτα δὲ, τὰ ἐκ κριθῶν ἄλευρα. νῦν δὲ ἄλφιτα τὸν ἄρτον καὶ τὴν τροφὴν λέγει. Ἐγκυκῶσαν.] ἀντὶ τοῦ συνταράσσουσαν. ἐν γὰρ τῇ βρώσει τῶν Ὀδυσσέως ἑταίρων, τυρὸν, ἄλφιτα, μέλι, οἶνον συνετάραξε, καὶ δοῦσα πιεῖν τὸ δεινὸν ἐκεῖνο φάρμακον, καὶ ῥάβδῳ πλήξασα, εἰς χοίρους αὐτοὺς μετεμόρφωσε. * Θρόνα] φάρμακα μαγικά. *

675, 676, 677, 678. Καὶ κῆρα κνωπόμορφον.] ἀπὸ κοινοῦ τὸ κυκῶσαν. Κνῶπες δὲ, τὰ θηρία, ὡς καὶ Νίκανδρος,

—— [4] ἵνα κνώπεις τραφερὴν βόσκονται ἀν᾽ ὕλην.

Κινώπετα δὲ, καὶ κνώδαλα, καὶ κνῶπες, τὰ θηρία τὰ ἐν τῷ πέτρῳ καὶ πέδῳ κινούμενα, ἤτοι τὰ χερσαῖα, ὥσπερ τὰ θαλάσσια [5] κνώδαλα λέγεται, παρὰ τὸ κινεῖσθαι αὐτὰ δι᾽ ἁλὸς, ἤτοι ἐν τῇ ἁλί. λέγεται δὲ κνώδαλα καὶ τὰ χερσαῖα τὰ ὀρεινότερα, παρὰ τὸ κινεῖσθαι, ἢ παρὰ τὸ κνώσσειν καὶ κοιμᾶσθαι ἐν τοῖς σπηλαίοις καὶ δασέσι τόποις. Γίγαρτα τρυγὸς καὶ [6] σταφυλῆς, καὶ στέμφυλα βρύξουσι καὶ [7] φάγωσι συμμεμιγμένα τῷ χιλῷ καὶ τῇ τροφῇ. Γίγαρτα δὲ λέγεται, τὰ ἔνδον τῶν σταφυλῶν καὶ ῥοιῶν σπέρματα. Τρὺξ δὲ, ὁ νέος οἶνος. Στέμφυλα δὲ, τὰ ἔξω τῶν σταφυλῶν δέρματα. καλῶς δὲ καὶ νῦν ὁ Λυκόφρων πρὸς τὴν Ομηρικὴν γραφὴν λέγει, ἐπεὶ γὰρ [8] παρ᾽ ἄκυλον φησὶν αὐτοῖς βαλεῖν πρὸς τὴν τροφὴν τὴν Κίρκην, οὗτος δὲ πρὸς τὴν καθολικωτέραν τροφὴν τῶν χοίρων ἀποβλέψας εἶπεν.

679, 680. Μῶλυ σαώσει.] ἀλλὰ τὸν Ὀδυσσέα ἀπὸ τῆς βλάβης, ἤτοι τοῦ γενέσθαι χοῖρον, σαώσει καὶ [9] σώσει τὸ μῶλυ, ἑρμηνευτικῶς, ὅπερ ὑπάρχει ῥίζα· καὶ ἄλλος τις σώσει, καὶ ὁ Κτάρος καὶ ὁ Ερμῆς φανεὶς, ἐπώνυμον δὲ τὸ Κτάρος Ερμοῦ. Νωνακριάτης.] ὁ Αρκάδιος· Νωνακρία γὰρ πόλις Αρκαδίας, ἔνθα τιμᾶται ὁ Ερμῆς. [10] Τρικέφαλος δὲ ὁ αὐτὸς, ὡς οὐράνιος, θαλάσσιος, καὶ ἐπίγειος· ἢ διὰ τὸ φυσικὸν, ἠθικὸν, καὶ λογικόν· ἢ * ὅτι * ἐπισυνελθὼν τῇ Εκάτῃ, τρεῖς ἔσχεν ἐξ αὐτῆς θυγατέρας. Φαιδρὸς δὲ μεταληπτικῶς, ἀντὶ τοῦ λευκός, καὶ γὰρ παρὰ Βοιωτοῖς Ερμῆς Λευκὸς τιμᾶται.

EMENDATIONES

* Hanc vocem seorsus addendam indicavit. [1] Ὀδύναις, pro αὐδίνας Sin mavis, legere poteris ὠδῖσι, aut ὠδῖσιν. [2] Χοίρους, pro χοίρων, ex MSS omnibus. [3] Bar & Grav. habent φιλαλήθης. * Hanc vocem ex MSS. omnibus deprompsi. * Hoc deprompsi ex Grav. & Bar. in quo tamen legitur φάρμακα μαγικά. [4] Ita emendavi Hemistichium hoc ex Nicandri Theriacis ἵνα κνώπεις τραφερὴν βόσκονται ὕλην Impressi. [5] Κνώδαλα, pro κνῶδα, ex MSS omnibus. [6] Σταφυλῆς, pro σταφυλ, ex MSS. omnibus. [7] Φάγωσι, pro φάγωσιν, ex MSS. omnibus. [8] Πάρ ῥ᾽ ἄκυλον, pro παρέκυλον, ex Homeri Odyssea, unde hæc desumpsit Scholiastes,

—— —— τοῖσι δὲ Κίρκη
Πάρ ῥ᾽ ἄκυλον, βάλανόν τ᾽ ἔβαλε, καρπόν τε κρανείης
Ἔδμεναι, οἷα σύες χαμαιευνάδες αἰὲν ἔδουσι.

[9] Sic lego ex Seld. σώσει. τὸ δὲ μῶλυ ἑρμηνευτικῶς, ὅπερ &c. Impressi. σώσει τὸ μῶλυ ἑρμηνευτικῶς, ὅπερ &c Bar. [10] Sic legendum judico hunc locum cum Seld. Τρικέφαλος.] ὅτι ὁ Ερμῆς οὐράνιος Impress. Τρικέφαλος δὲ ὁ Ερμῆς. οὐράνιος Bar.

πολεμάρχων

Ἥξει δ' [a] ἐρεμνὸν εἰς [b] ἀλίπεδον φθιτῶν,
Καὶ νεκρόμαντιν πέμπελον διζήσεται,
Ἀνδρῶν γυναικῶν εἰδότα [c] ξυνουσίας,
Ψυχαῖσι θερμὸν αἷμα προσσαίνας βόθρῳ,
Καὶ φασγάνου πρόβλημα, νερτέροις φόβον,
Πήλας, ἀκούσει κεῖθι πεμφίδων ὄπα
Λεπτὴν, [d] ἀμαυρᾶς μάστακος προσφθέγμασιν·
[e] Ὅθεν γιγάντων νῆσος ἡ μετάφρενον
[f] Θλάσασα, καὶ Τυφῶνος ἀγρίου δέμας,

Ibit hinc in mortuorum nigrum Campum,
Maniumque Vatem ſenem quæret,
Muliebris & virilis gnarum coitûs,
Umbris calidum aſpergens in fovea ſanguinem,
Et enſis obicem, inferorum terrorem,
Vibrans, audiet illic animarum vocem
Tenuem, oris evanidi alloquiis:
Unde Gigantum dorſum Inſula
Collidens, corpuſque Typhonis efferi,

VARIANTES LECTIONES.

a Al. ἐρυμνὸν. b Al. ἀλίπεδον cum tenui. c Ξυνουσίας al. d Al. ὁμόφθογγ. e Οὗ Seld. f Τλάσασα al. Θλάσασα Bar. idemque legit in Scholiis.

πολεμούμενοι γὰρ Ταναγραῖοι ὑπὸ Ἐρετριέων, ἐσφαγίασαν παῖδα καὶ κόρην κατὰ χρησμὸν, κἀντεῦθεν ἱδρύσαντο Λευκὸν Ἑρμῆν· ὁ Ἑρμῆς τῷ Ὀδυσσεῖ μέλλοντι ἀνελθεῖν πρὸς τὴν Κίρκην συναντήσας, δίδωκε τὸ μῶλυ, ὥστε μὴ βλαβῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἐκείνης φαρμάκων. μῶλυ δέ ἐστι, κατὰ τοὺς ἰατροὺς, τὸ ἄγριον πήγανον. [1] ἀλληγορικωτέρως δὲ εἶπον ὡς οὐ δεῖ λέγειν. Μῶλυ, δάφνη, κόνυζα, ῥάμνος, ἰτέα, ἀστήρ τε θαλάσσιος, ἵππειος λίθος, ἄλλα τε πολλὰ φυτὰ, καὶ ζῶα, καὶ λίθοι ἀντιπαθοῦσι μαγικοῖς πᾶσι τρόποις.

681. Ἀλίπεδον.] τὸ λεῖον καὶ ὁμαλὸν καὶ παραθαλάσσιον πεδίον, ὅτι ὑπὸ τοῦ Ὠκεανοῦ [2] κυκλοῦται, καὶ περιέρχεται.

682. Πέμπελον.] τὸν ὑπέργηρον, παρὰ τὸ ἤδη πέμπεσθαι πρὸς ᾅδην. νῦν δὲ τὸν Τειρεσίαν λέγει, ὅντινά φασιν αὐτὸν ζ' γενεὰς ζῆσαι, ἄλλοι δὲ θ'. ἀπὸ γὰρ Κάδμου ἦν, καὶ κατώτερον Ἐτεοκλέους καὶ Πολυνείκους, ὥς φησι καὶ [3] ὁ τῆς Μελαμποδίας ποιητὴς, παρεισάγει γὰρ τὸν Τειρεσίαν λέγοντα,

Ζεῦ πάτερ, [4] εἴθε μοι εἴθ' ἥσσονα αἰῶνα βίοιο
[5] Ὤφελες δοῦναι, καὶ ἴσα μήδεα ἴδμεν
Θνητοῖς ἀνθρώποις. νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισας,
[6] Ὅς γέ με μακρὸν ἔθηκας ἔχειν αἰῶνα βίοιο,
[7] Ἑπτά τ' ἐπὶ ζώειν γενεὰς μερόπων ἀνθρώπων.

683. Ἀνδρῶν γυναικῶν.] φασὶν ὅτι ὁ Τειρεσίας ὄφεις συνουσιάζοντας ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ὄρει ἰδὼν, ἀνεῖλε τὴν θήλειαν, καὶ γέγονε γυνὴ, εἶτα τὸν ἄρσενα, καὶ γέγονε πάλιν ἀνήρ. ἕτεροι δέ φασιν, ὅτι γυμνὴν τὴν Ἀθηνᾶν ἰδὼν, γυνὴ γέγονε. ἐρίζοντος δέ ποτε τοῦ Διὸς πρὸς Ἥραν, καὶ λέγοντος πλείονα πόθον ἔχειν ἐν τῇ συνουσίᾳ τὰς γυναῖκας, ὑπὲρ τοὺς ἄνδρας, φασὶ κεκλῆσθαι αὐτὸν καλέσασθαι τὸν Τειρεσίαν. κριτοῦ δὲ γεγονότος αὐτοῦ, ὡς καὶ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς γενομένου, καὶ φήσαντος, ὅτι δεκαπλασίως ἥδεται τοῦ ἀνδρὸς ἡ γυνὴ, ὀργισθεῖσα ἡ Ἥρα ἐτύφλωσεν αὐτόν. ὁ δὲ Ζεὺς ἐχαρίσατο τὴν μαντικὴν ἀσφαλῆ, καὶ ζωὴν πολυχρόνιον· ὡς καὶ ἡ Περσεφόνη ἐν τῷ ᾅδῃ τούτῳ χαρίζεται, μόνῳ φρονεῖν τῶν ἄλλων ἀπάντων νεκρῶν. περὶ [*] δὲ [*] τοῦ Διὸς καὶ Ἥρας παρὰ Τειρεσίου ἕνεκα τῆς λαγνείας κρίσεως, καὶ ὁ τῆς Μελαμποδίας ποιητὴς, ὡς ὑπὸ τοῦ Τειρεσίου, φησὶν,

[8] Οἴην μὲν μοῖραν δέκα μοιρῶν τέρπεται ἀνὴρ,
Τὰς δέκα δ' ἐμπίπλησι γυνὴ τέρπουσα νόημα.

684, 685. Ψυχαῖσι θερμὸν αἷμα.] αἷμα γὰρ χέας Ὀδυσσεὺς εἰς βόθρον, καὶ τὸ ξίφος αὐτοῦ κατέχων πρὸς ἐκφόβησιν τῶν ψυχῶν, ἠρώτα ἐκείνην, τίς εἴη; [*] Ἡ δὲ ἱστορία τοιαύτη· Ὁ Ὀδυσσεὺς παρὰ τῆς Κίρκης ἀποστέλλεται εἰς ᾅδην, ψυχῇ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίου περὶ τοῦ νόστου αὐτοῦ· προσέταξε δὲ αὐτῷ ἡ Κίρκη, ὅταν ἀπέλθῃ ἐκεῖ,

Βόθρον ὀρύξαι, ὅσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὴν χεῖσθαι πᾶσι νεκύεσσι,
Πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνῳ,
Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι, ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ παλύνειν·
Αὐτὸν δὲ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενον παρὰ μηροῦ
Ἧσθαι, μηδὲ ἐᾶν νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
Αἵματος ἆσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.

686. Πεμφίδων.] ψυχῶν, παρὰ τὸ πέμπεσθαι· [9] ἀνάπτονται γὰρ, ὡς λεπταὶ καὶ ἀερώδεις, αἱ ψυχαί.

687. Ἀμαυρᾶς μάστακος.] ἀμυδροῦ καὶ ἀσθενοῦς στόματος λαλιᾶς.

688, 689. Ὅθεν γιγάντων νῆσος.] ὁ μὲν Καισαρεὺς Προκόπιος τὴν Δαμασκὸν φησὶ Διὸς τέμενος κατὰ Γιγάντων· ἕτεροι δὲ τὴν Σικελίαν, ὅτι καὶ τὸν Τυφῶνα κεραυνοῖ, ὡς καὶ Ἡσίοδος,

Φλὸξ δὲ κεραυνωθέντος ἀπέσσυτο τοῖο ἄνακτος,
Οὔρεος ἐν βήσσῃσιν [10] ἀΐδνῆς, παιπαλοέσσης.

ἕτεροι δὲ γιγάντων νήσους τὰς Πιθηκούσας [11] ἤκουσαν, αἵ εἰσι περὶ τὴν Ἰταλίαν, μέμνηται δὲ αὐτῶν καὶ Αἰσχίνης ἐν ἑβδόμῳ Ἐφόρος. ταύτας δὲ τὰς νήσους ᾤκουν πρότερον οἱ Γίγαντες, ὕστερον δ' ὁ Ζεὺς χειρωσάμενος αὐτοὺς, κατ' αὐτοῦ ἐπαναστάντας, ἐπέθηκεν αὐτοῖς τὰς νήσους, καὶ ἐκεῖ κατῴκισε πιθήκους, [12] ὅτι μιμοὺς, τοὺς καὶ σατύρους, καὶ ἀρχαΐζοντας,

EMENDATIONES.

1 Sic lego hunc locum cum *Seld.* ἀλληγορικωτέρως δὲ, εἶπον, ὡς οὐ δεῖ *Impreſſ.* ἀλληγορικῶς δὲ εἶπον. ὡς οὐ δεῖ *Bar.* cui lectioni non omninò convenit. 2 Κυκλοῦται, pro κυκλοῦται, ex *Bar.* & *Grav.* Nam Κυκλῶ κυκλῶ, τὸ γρίφω. Κυκλῶ, δὲ κυκλῶ, τὸ περιλαμβάνω ut annotavit vetus *Sophoclis* Interpres, & *Biſetus* in *Ariſtophanis* Theſmophor. poſterior autem ſignificatio hujus eſt loci. 3 Ὁ τῆς Μελαμποδίας ποιητὴς *Bar.* & *Grav.* ὁ τῆς Μελαμποδίας ποιητὴς *Seld.* Paulo infra, ὁ τῆς Μελαμποδίας ποιητὴς *Impreſſ.* ubi Μελαμποδίας *Bar.* & *Grav.* Μελαμποδίας *Seld.* Ego vero hunc loco conſimilem feci. 4 Εἴθε μοι. pro αὖ ἐμοὶ, ex *Seld.* αἰ θέμοι *Bar.* 5 Ὤφελες *MSS.* omnes. 6 Ὅς γέ με μακρὸν. pro ἦ με μακρὸν γε, quod habebant *Impreſſ.* ὅς γε μακρὸν με *Bar.* 7 Ἑπτὰ μ' ἐπὶ, pro ἑπτά μ' ἔτι, ope *MSS.* Codd. * Ex *Grav.* 8 Οἴην poſui, pro οἵην, ex *Seld. Grav.* & Edit. *Baſil.* cujus emendationis rationem ſenſus indicat. οἵην *Bar.* * Hoc adjeci ex *Seld.* idque è cæteris Codicibus excidiſſe plus quam probabile eſt. 9 Ἐκπέμπονται hic legunt *Impreſſ.* ἀνάπτονται *MSS.* uterque, & utriſque ſenſus optimè accommodari poterit; ſecundum illos Animæ dicuntur πεμφίδες, παρὰ τὸ πέμπεσθαι, quod ex levitate agiles, & motui idoneæ ſint; ſecundum hos per Antiphraſin, quia propter ſummam levitatem à quovis venti flatu inhiberi & ſiſti poſſunt. 10 Αἴτνης *Bar.* & *Grav.* Sed recepta lectio reperitur in *Heſiodi* Theog. v. 860. 11 Οἰκοῦσι, pro ἤκουσαν, reponere voluit *Nic. Gerbelius.* 12 Sic emendavi hunc locum ex *Seld.* & *Grav.* quibus conſentit *Bar.* niſi quod pro ἀρχαΐζοντας, habeat ἀρχαΐζοντες. Sed ὅτι μιμοὺς ὄντας. τοὺς δὲ σατύρους καὶ ἀρχαΐζοντας *Impreſſ.* corrupte legebatur.

Φλογμῷ ζέουσα δέξεται μονόστολον·	Flamma fervens recipiet unâ cum nave:
Εν ᾗ πιθήκων πάλμυς ἀφθίτων γένος	In qua simiarum genus Deorum Rex
Δύσμορφον εἰς [a] κιχχασμὸν ᾤκισεν τόδε,	Deforme collocavit, in illorum opprobrium,
Οἳ μῶλον ὤρθωσαν [b] ἐκγόνοις Κρόνου.	Qui tantum bellum Saturni concitarant posteris.
[c] Βαιοῦ δ' ἀμείψας [d] τοῦ κυβερνήτου τάφον,	Baji porrò transiens nautæ sepulcrum,
Καὶ Κιμμέρων ἔπαυλα, [e] κ' Ἀχερουσίαν	Et Cimmeriorum domicilia, Acherusiamque
Ῥόχθοισι [f] κυμαίνουσαν οἴδματος χύσιν,	Procellis fluctuantem undæ scaturiginem,
Οσσάν τε, καὶ λέοντος ἀτραποὺς βοῶν	Ossamque, & Leonis vias boum
Χωστὰς, Ὀβριμοῦς τ' ἄλσος ὑδαίας Κόρης,	Aggestas, Proserpinæque nemus, infernæ puellæ,
Πυριφλεγές τε ῥεῖθρον, ἔνθα δύσβατος	Et Pyrphlegethontem fluvium, ubi invius
Τείνει πρὸς [g] αἴθραν κρᾶτα πολυδέγμων λόφος,	Tollit in cœlum verticem capax Collis,
Ἐξ οὗ τὰ πάντα χύτλα, καὶ πᾶσαι μυχῶν	Ex quo cuncti fluvii, cunctaque specuum
Πηγαὶ κατ' [h] Αὐσονῖτιν [i] ἕλκονται χθόνα·	Fontes per Italicam fluunt terram:

VARIANTES LECTIONES.

a Κιχχασμὸς φησι τοῦτον Bar. b Ἐκγόνων Seld. c Mallem hic Βαίου scribere, ut distinguatur ab adjectivo Βαιὸς, quod in Propriis nominibus fieri solere supra docui. Et Stephanus Byzantinus Βαίου scribit in v. Βαία. d Hanc vocem non agnoscit Seld. e Al. κ' Ἀχερουσίαν. f Κυμαίνουσαν Bar. g Αἴθραν κρᾶτα Seld. κρᾶτα etiam habet Bar. h Αὐσονῖτιν MSS. uterque. In Seld vero aliquis ο superposuit τῷ ω. i Ἕλκονται Seld.

περὶ ἀτιμίαν καὶ αἰσχύνην τῶν γιγάντων. [1] Ἡ θλάσασα τοῦτο τὸ μετάφρενον καὶ τὸ ἰσχίον, καὶ τὸ δέμας καὶ σῶμα τοῦ ἀγρίου δράκοντος καὶ Τυφῶνος, ἡ Σικελία ἐστὶν, (κἂν ληρῶσιν οἱ πολλοὶ) ἥτις φλογμῷ ζέει, ἤτοι φλόγας πέμπει ἐκ τῆς Αἴτνης περὶ τὴν Κατάνην.

690, 691, 692. Δέξεται μονόστολον.] ὑποδέξεται δὲ αὐτὸν ὁ τόπος τὸν Ὀδυσσέα μονόστολον, ἤτοι ἓν πλοῖον ἔχοντα, [2] ἐν ᾗ πιθήκων γένος ὁ πάλμυς καὶ βασιλεὺς τῶν ἀφθίτων, ἤτοι τῶν θεῶν, ᾤκισεν. ἡ δὲ λέξις, τὸ πάλμυς, ἐστὶν Ἰώνων, καὶ χρῆται ταύτῃ Ἱππῶναξ λέγων,

Ω Ζεῦ πάτερ, θεῶν Ὀλυμπίων πάλμυ,
Τί μ' οὐκ ἔδωκας χρυσὸν ἀργύρου, [3] πάλμυ;

Ωμικρὸν δὲ, τὸ σι μακρὸν, ὡς κοινὴ συλλαβή.

693. Μῶλος.] ὁ πόλεμος, παρὰ τὸ μὴ ὅλος καὶ ὁλόκληρος εἶναι· πολλοὶ γὰρ ἐν αὐτῷ τῷ πολέμῳ ἀναιροῦνται. * Ἐκγόνοις Κρόνου.] τοῖς παισὶ τοῦ Κρόνου, Διῒ καὶ τοῖς ἑτέροις. Εἶπον δὲ περὶ ἐκγόνου καὶ ἐγγόνου ἀλλαχοῦ. *

694. [4] Βαιοῦ δ' ἀμείψας.] ὁ Βαιὸς οὗτος κυβερνήτης ἦν Ὀδυσσέως, ὃς τελευτήσας ἐτάφη περὶ Σικελίαν ἀφ' οὗ φασὶ κληθῆναι Βαιὰς, τὰς νήσους, καὶ πόλεις, καὶ τὸν Βαιοῦ λιμένα, παρὰ τὴν κατ' Ἰταλίαν Λιγυίν.

695. Καὶ Κιμμέρων ἔπαυλα.] τὰς ἐπαύλεις, τὸ δὲ σχῆμα μεταπλασμός. οἱ Κιμμέριοι δὲ, κατὰ μὲν Ομηρον, περὶ τὸν δυτικὸν Ωκεανὸν κεῖνται. κατὰ δὲ τὸν περιηγητὴν Διονύσιον,

Κιμμέριοι ναίουσιν ὑπὸ ψυχρῷ ποδὶ Ταύρου.

* Κιμμέριοι] ἔθνος τὰς ἐπαύλεις ἔχον περὶ τὸν ὠκεανὸν, ὡς καὶ Ομηρος,

Ενθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμός τε, πόλις τε
Ηέρι, καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι. *

Κ' Ἀχερουσίαν.] μυθικῶς μὲν ὁ Ἀχέρων ποταμός ἐστιν ᾅδου· ἱστορικῶς δὲ καὶ περιηγητικῶς ὁ Ἀχέρων ποταμός ἐστιν Ἡρακλείας, τῆς περὶ Συνώπην, καλεῖται δὲ Σαονατίτης. οὐκ οἶδα δὲ ποῦ ὁ Λυκόφρων ὅπου λέγει εἶναι τὸν Ἀχέροντα.

697. * Οσσάν τε, καὶ λέοντος. *] Κύμην, καὶ Οσσαν, [5] ὄρος Ἰταλίας μέγιστον, ὥς φασι Μυθολόγοι· καὶ Ομηρος φησὶ περὶ τῶν [6] Ἀλωέως παίδων, Ωτου καὶ Ἐφιάλτου,

Οσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Οσσῃ
Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἵν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη.

Λέοντος.] [7] Ἡρακλέους, ἢ διὰ τὴν λεοντῆν, ἢ διὰ τὴν ἀλκήν· ὃς Ἡρακλῆς τὰς Γηρυόνου βόας ἐλαύνων, ὡς περὶ Οσσαν, καὶ Κύμην ἐγένετο, εὗρε δὲ πελαγίσαντα τὸν Ὀξύβοτον ποταμὸν, φερόμενον ἐπὶ Μελίβοιαν τὴν πόλιν, ὡς οὐκ ἦν δυνατὸν αὐτὸν διελθεῖν, σκάψας τὰς κορυφὰς τῶν ὀρῶν, ἐνέβαλεν εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ [8] ἐνέχωσεν αὐτὸν, καὶ οὕτως διῆλθε σὺν τῶν βοῶν.

698. Ὀβριμοῦς τ' ἄλσος.] Βριμοῦς, καὶ Ὀβριμοῦς, ἡ Περσεφόνη, ὅτι τῷ Ἑρμῇ βιάζοντι αὐτὴν ἐν Κυνηγεσίῳ ἐνεβριμήσατο, καὶ οὕτως ἐκεῖνος ἐπαύθη ἐγχειρήματος. [9] Τινὲς δὲ γράφουσιν Ὀμβριμοῦς, παρὰ τὸ ὄμβριμον καὶ βαρύ.

699, 700, 701, 702. * Πυριφλεγές τε ῥεῖθρον.] τὸν πυρὶ φλεγέθοντα. * οὐκ οἶδα ὅπου φασὶν εἶναι τὸν Πυριφλεγέθοντα,

EMENDATIONES.

1 Ἡ θλάσασα, pro ἡ θλάσασα, ex Seld. Et hujus emendationis ratio cuilibet erit manifesta, qui cum Lycophronis textu Tzetzen conferre volet. 2 Ἐν ᾗ πιθήκων γένος ὁ πάλμυς lego cum Bar. ἐν ᾗ πιθήκων ὁ πάλμυς Seld. ἐν ᾗ πιθήκων.] ὁ πάλμυς Impress. 3 Πάλμυ Bar. & Grav. * Hæc addo ex Grav. 4 Hic (id quod in Poetæ Textum admonui) legendum cum Stephano Βαίου, & paullo post Βαίας. Sic Πύῤῥος Pyrrhus, πυῤῥὸς ruber: Ὄρθος Orthus, ὀρθὸς rectus: Παιὼν Pæon, Apollo, παιὼν pæon, carminis genus: Χρῆστος Chrestus, viri nomen, χρηστὸς bonus. Et plura accumulare exempla in re tam obvia, vix foret operæ pretium. * Hæc deprompsi ex Seld. * Hæc sunt ex Grav. 5 Ὄρος, pro ἄρος, habet Seld. Atque sum μέγιστον pro μέγιστον, legendum 6 Ἀλωέως, pro Ἀλφειοῦ. Aloei enim, non Alphæi, filii fuere Otus & Ephialtes, ut apud Homer. Odyss λ'. Nic. Gerbel. & Grav. 7 Ἡρακλέους, pro Ἡρακλῆς, ex Bar. & Grav. 8 Ἐνέχωσεν, pro ἀνέχωσεν, ex omnibus MSS. 9 Τινὲς δὲ γράφουσιν Ὀμβριμοῦς, pro τινὲς γὰρ Ὀμβριμοῦς, ex Seld. * Ex Bar.

εἰ μὴ

Λιπὼν [a] δὲ Ληθαιῶνος ὑψηλὸν κλέτας,
Λίμνην τ' [b] Ἄορνον [c] ἀμφιτορνωτὴν βρόχῳ,
Καὶ χεῦμα Κωκυτοῖο [d] λαβρωθὲν σκότῳ,
Στυγὸς κελαινῆς νασμὸν, ἔνθα Τερμιεὺς
Ὁρκωμότοις ἔταξεν [e] ἀφθίτοις ἕδρας,
[f] Μέλλων Γίγαντας, κἀπὶ [g] Τιτᾶνας περᾶν·
Λοιβάς τ' ἀφύσσων χρυσέαις [h] πέλλαις γάνος,
Θήσει [i] Δαείρᾳ, καὶ ξυνευνέτῃ δόμου,

Relinquensque Lethæonis montem altum,
Paludemque Avernam laqueo circumductam,
Et Cocyti fluvium tenebris absorptum,
Nigræ Stygis rivum, ubi Terminalis
Jurisjurandi constituit Diis sedes,
Contra Gigantes, atque Titanes transiturus:
Et aquæ libamina fitulis hauriens aureis,
Offeret Proserpinæ, & Marito munus,

VARIANTES LECTIONES.

a Τε Bar. aliique. b Ἄορνον Bar. c Ἀμφὶ τορνωτὴν βρόχον Bar. d Λαμβρωθὲν Seld. e Ἀφθίτοις Bar. f Versum hunc & sequentem transposuit Gul. Canterus, ne vacillaret sententia. g Τιτᾶνας al. Τιτᾶνας Seld. h Πέλλαις Seld. i Non paucæ Editiones Δαείρᾳ, & ξυνευνέτῃ fine ι proferunt; quam Bar. præter morem subscripsit.

οἱ μὴ ἄρα ὅτε ἡ πόλιν τῶν ὀνείρων, καὶ ἡ τῶν Πλάτωνος πολιτεία. [1] Πυριφλεγέθων, ποταμὸς ἐστὶν ἐν τῷ ᾅδῃ, ὡς καὶ Ὅμηρος,

Ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσι,
Κωκυτός θ', ὃς δὴ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ.

Κωκυτός τε, ὅτε λέγουσιν εἶναι λόφον ἀόρατον, ὃν εἴ τις ἂν προσβῇ, ἀφωνὸς γίνεται εὐθύς· ἐκεῖ δὲ λέγουσιν εἶναι τὰς τῶν ἀνθρώπων ψυχάς, ἃς φυλάσσει ὁ κύων τοῦ ᾅδου, ὃς ἔχει ἑκατὸν κεφαλάς, καὶ λέγουσιν, ὅτι τὸν εἰσερχομένους μετὰ κολακείας προσδέχεται, τὸν δὲ ἐξελθεῖν θέλοντας οὐκ ἐᾷ, εἰ δέ τις τολμήσειε τῷ τειχέων αὐτοῦ λαβέσθαι, κατεσθίει περὶ τοῦτον. Πολυδέγμων.] τοῦτο τὸ ὄρος ἐστὶ τῆς Ἰταλίας, λίαν ὂν ὑψηλότατον, ἐξ οὗ φασὶ πάντας τοὺς ἐν Ἰταλίᾳ ῥεῖν ποταμούς. Αὐσονίτιν χθόνα] εἶπον πολλάκις, ὡς Αὔσονες, οἱ Αὐροῦγκοι μόνοι κυρίως λεγόμενοι, [2] μέσον Καμπανῶν καὶ Οὐόλσκων παρὰ θάλασσαν κεῖνται· καταχρηστικῶς δὲ καὶ πάντας Ἰταλοὺς Αὔσονας καλοῦσι, καταχρηστικώτερον δὲ καὶ ὑμᾶς, καίπερ Ἑλλήνων γονῆς πεφυκότας. Αὔσονες δὲ λέγονται, κατά τινας μὲν, ἀπὸ Αὔσονος, τοῦ Ὀδυσσέως καὶ Κίρκης παιδός· καθ' ἑτέρους δὲ, ἀπὸ Αὔσονος, τοῦ Ἰταλοῦ καὶ Λευκαρίας υἱοῦ· ἄλλοι δὲ ἐξ Αὔσονος ἑτέρου φασίν. Αἴθραν.] τὴν αἰθέρα λέγει, ἢ τὸν ἀέρα, παρὰ τὸ αἴθω, τὸ καίω, καὶ λάμπω, καὶ ῥέω, ἤτοι ὁ ῥέων τὸ φῶς ἐπὶ τῆς γῆς.

703. Ληθαιών.] ὄρος ὑψηλὸν Ἰταλίας. Κλέτας δὲ, κλιτὺς, ἀκρώρεια. * Λιπὼν δὲ Ληθαιῶνος ὑψηλὸν κλέτας Ὀδυσσεὺς, τόδε καὶ τόδε, ὅτε ὁ Ζεὺς τάδε ἐποίησε, θύσει αὐτὸς ὁ Ὀδυσσεύς. *

704. Λίμνην τ' Ἄορνον.] Ἄορνος, καὶ Ἄορνις, λίμνη περὶ Κύμην. [3] περιφερὴς δὲ, δίκην δρομοῦ περιτορνευθεῖσα. ἔχει δὲ, ὥς φασί τινες, αὕτη τὸ ὕδωρ κυάνεον· ἐκλήθη δὲ Ἄορνις, ὅτι οὐδὲν ὄρνεον δύναται αὐτὴν [4] περιπτῆναι, διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν σκοτεινὴν καὶ μεγάλην. καὶ ὁ μὲν Λυκόφρων λίμνην λέγει τὴν Ἄορνον, καὶ ἕτεροι τινὲς περὶ τὸν Ἡρίδανον, λίμνην θερμὴν ὄζουσαν φασὶν, ἧς οὐδὲν ζῶον γεύεται, τελευτᾷ γάρ. ἐκεῖ δὲ λέγουσι γενέσθαι τὰ κατὰ τὸν Φαέθοντα, [5] ἐκεῖ γὰρ καὶ αἴγειροι ἵστανται καὶ λέγουσι ἤλεκτρον. οἱ δὲ τὰς Ἀλεξάνδρου πράξεις συγγραψάμενοι, πέτραν φασὶν ὑψηλὴν ιʹ σταδίων τὸ ὕψος εἶναι τὴν Ἄορνον, Ἄορνος δὲ λέγεται, ὅτι διὰ τὴν ψύξιν, αὐτὴν ὄρνεον οὐχ ὑπερίπταται· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος καὶ ταύτην ἐπόρθησεν· Ἄλλοι δὲ τὴν Ἄορνον, Σωτίων τε, καὶ Ἀγαθοκλῆς, καὶ Δίων, καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἱστορικῶν, οὐ λίμνην, οὐδὲ πέτραν φασὶ, στόμιον δέ τι περὶ Ἀλεξάνδρειαν, ὃ στόμιον ὄρνεον [6] ὑπερπετάσθαι οὐ δύναται, ὑπὸ τῆς ἐκεῖθεν ἀναφερομένης ἀναθυμιάσεως τελευτᾷ καὶ πᾶν ζῶον ἄλογον. ἡ Ἀλεξάνδρεια δὲ χώρα τῆς Μεσοποταμίας ἐστὶ, καὶ τῆς περὶ Νῖνον Συρίας. ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ τοῦτο τὸ Ἄορνον στόμιον, καὶ ἡ Κτησιφῶν πόλις, καὶ ἡ Ἀσφαλτῖτις λίμνη, ἄσφαλτος δὲ ἐστιν ἡ νάφθα. περὶ δὲ τῆς Ἀσφαλτίτιδος λίμνης, Ἰώσηπος λέγει περὶ Ἰορδάνην καὶ Ἱεριχοῦντα εἶναι πικρὰν καὶ ἄγονον τῷ καρπῷ. ἐν ταύτῃ φησὶ τῇ Ἀσφαλτίτιδι τὰ ἐμβαλλόμενα πάντα ἄνω φέρεσθαι, καὶ ἀνθρώπους δὲ [7] ὀπισθάγκωνας δήσαι φησὶν Οὐεσπασιανὸν, καὶ ἐμβαλεῖν ταύτῃ τῇ λίμνῃ, καὶ ἀναχθῆναι μόνους μὴ ἐπισταμένους νήχεσθαι. καὶ Ξενοφῶν, καὶ ἕτεροι μυρίοι [8] περί τε τοῦ Ἀόρνου στομίου, καὶ τῆς Ἀσφαλτίτιδος λίμνης ἱστόρησαν.

705, 706, &c. Καὶ χεῦμα Κωκυτοῖο.] παραπέφρακε τὸ Ὁμηρικὸν,

Κωκυτός θ', ὃς δὴ Στυγὸς ὕδατος ἐστὶν ἀπορρώξ.

ἡ δὲ Στὺξ βοηθήσασα καὶ αὕτη τῷ Διῒ, ὅτε οἱ λοιποὶ θεοὶ ἐβουλήθησαν αὐτὸν ἐξ οὐρανοῦ ῥίψαι, δέδωκεν αὐτῇ ὁ Ζεὺς χάρισμα, τὸ ὀμνύειν εἰς αὐτὴν τοὺς θεούς. καὶ Ὅμηρος,

Ἴστω νῦν τόδε γαῖα, καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος
Ὅρκος, δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσιν.

ὁ δὲ Κωκυτὸς, ποταμὸς ἐν ᾅδῃ, μυθικῶς. ἀλληγορικώτερον δὲ, Κωκυτὸς, ὁ θρῆνος καὶ Ἀχέρων, ἡ ῥεῦσις, καὶ ἡ χύσις τῶν ἀχέων καὶ θλίψεων, τῶν διὰ τοὺς τεθνηκότας. καὶ Αἰακὸς δὲ πυλωρὸς, παρὰ τὸ αἶ αἶ λέγειν ἐν τοῖς κηδείαις, καὶ οἱονεὶ προπυλαίοις τοῦ ᾅδου. καὶ Μίνως, καὶ Ῥαδάμανθυς, παρὰ τὸ μίμνειν τοὺς ἐκεῖ κατερχομένους, καὶ παρὰ τὸ ῥᾳδίως μινύθεσθαι καὶ φθείρεσθαι. ὁμοίως καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, ἵνα μὴ μακρηγορῶ. Στυγὸς κελαινῆς.] καὶ ἡ Στὺξ, λίμνη τοῦ ᾅδου, παρὰ τὸ στυγεῖσθαι τὰ ἐκεῖ. ἔστι δὲ καὶ ἐν Ἀρκαδίᾳ ἑτέρα, διαλύουσα τῇ ψυχρότητι πάντα τὰ ἀγγεῖα, πλὴν τῶν κερατίνων. Τερμιεύς.] ὁ Ζεὺς, ὡς ἀρχὴ καὶ τέρμα πάντων. Ὁρκωμότοις.]

EMENDATIONES.

1 Hæc paulo infra posita, in proprium locum reposui, ope Seld. 2 Μέσον, pro μέσῳ, ex Grav. Hujus emendationis necessitas clarius patebit, si conferantur quæ prius dicit Scholiastes ad v. 44. hujus Poematis. * Ex Bar. & Grav. 3 Περιφερὴς, pro περιφερὴ, ex MSS. omnibus. 4 Ὑπερπετάσαι, pro περιπτῆναι. legendum esse putavit Cluver. Italiæ antiq. lib. I. p. 152. 5 Ἐκεῖ γάρ καὶ. pro ἐκεῖ καὶ, ex Bar. & Grav. invit. & Seld. 6 Ὑπερπετάσθαι, pro ὑπερπετασθῆναι ex Grav. 7 Ὀπισθάγκωνας, pro ὀπισθάγκωνα, ex emendatione Nic. Gerbelii. 8 Περί, pro παρὰ, ex MSS omnibus.

 ὄρνεον

[a] Πήληκα κόρσῃ κίονος προσαρμόσας.	Galeam columnæ capiti appendens.
Κτενεῖ δὲ κόρας Τηθύος παιδὸς τριπλᾶς,	Tres autem occidet Tethyis Neptes Virgines,
[b] Οἴμας μελῳδοῦ μητρὸς [c] ἐκμεμαγμένας,	Canoræ Matris cantus exprimentes,
[d] Αὐτοκτόνοις ῥιφαῖσιν ἐξ ἄκρας σκοπῆς	Spontaneis jactibus ex alta specula
Τυρσηνικὸν πρὸς κῦμα δυπτούσας πτεροῖς,	In undam Tyrrhenam pennis urinantes,
Ὅπου λινεργὴς κλῶσις ἑλκύσει πικρά.	Quo lanificum trahet acerbum stamen.
Τὴν μὲν, Φαλήρου τύρσις ἐκβεβρασμένην,	Unam quidem Phaleri arx expulsam,
Γλάνις [e] τε ῥείθροις δέξεται τέγγων χθόνα·	Glanisque terram humectans excipiet:
Οὗ σῆμα [f] δομήσαντες ἔγχωροι κόρης,	Ubi templum indigenæ extruentes puellæ,
Λοιβαῖσι καὶ θύσθλοισι Παρθενόπην βοῶν	Libaminibus Parthenopen, & sacrificiis boum
Ἔτεια κυδανοῦσιν, οἰωνὸν θεάν.	Quotannis honorabunt, volucrem Deam:

VARIANTES LECTIONES.

a Al. πήληκα. b Al. εἴμας cum aspero c Ἐκμεμαγμένας Seld. d Al. αὐτόχειρες οἱ αὐθαίρετοι. e δὲ Bar. f Δωμήσαντες Bar. aliique, & Seld. Sed in hoc linea ibi ε superducta est, eaque videtur lectionis diversitas significari.

ὅρκιον γὰρ τῶν θεῶν μυθικῶς ὁ Ζεὺς ἐποίησε τὴν Στύγα, καὶ λοιβὰς, ἤτοι θυσίας, ἀρυσάμενος χρυσοῖς ποτηρίοις ἐκ τοῦ ὕδατος αὐτῆς, ὅτι ἔμελλε φράσαι περὶ πόλεμον Γιγάντων καὶ Τιτάνων. ὁ δὲ Ἡσίοδος ἐν τῇ Θεογονίᾳ διὰ τοῦτό φησι τὸν Δία ὅρκον θεῶν ποιῆσαι τὴν Στύγα, ὅτι πρώτη τῶν λοιπῶν θεῶν σὺν τοῖς ἰδίοις παισὶν εἰς τὴν κατὰ Τιτάνων μάχην ἦλθε συνεργὸς τῷ Διΐ. Ἡ δὲ σύνταξις οὕτως· Λιπὼν δὲ Λαθεῶνος ὑψηλὸν κλέτας ὁ Ὀδυσσεὺς, καὶ τόδε, καὶ τόδε, ὅπου ὁ Ζεὺς τόδε ἐποίησε, θήσει αὐτὸς ὁ Ὀδυσσεὺς δεῖνος, ἤτοι δῶρον καὶ ἀνάθημα, τίνι; τῇ Δαείρᾳ καὶ κοπτικῇ καὶ ἀναιρετικῇ, ἤτοι τῇ Περσεφόνῃ, καὶ τῷ συνευνέτῃ ταύτης Ἅδῃ, μετὰ τὸ ἀνελθεῖν ἀπὸ τοῦ ᾅδου. τί δεῖνος θήσει; πήληκα καὶ περικεφαλαίαν, τῇ κόρσῃ καὶ τῇ κεφαλῇ τοῦ κίονος προσαρμόσας καὶ θεὶς τὴν πήληκα. ἱστορεῖται γὰρ, ὅτι μετὰ τὸ ἀνελθεῖν ὁ Ὀδυσσεὺς ἐκ τοῦ ᾅδου ἀνήγειρε κίονα τῷ Ἅδῃ καὶ τῇ Περσεφόνῃ, ἐφ' ᾧ καὶ τὴν περικεφαλαίαν αὐτῷ ἀνέθηκε. Περσεφόνη δὲ, καὶ Ἶσις, ἡ Γῆ, καὶ Ῥέα, καὶ Ἑστία, καὶ Πανδώρα, καὶ ἕτερα μυρία ὀνομάζεται. [1] Δαείρα δὲ, παρὰ τὸ δᾷδα, δᾳδοῦχος γὰρ ἡ θεός.

711. Κόρσῃ.] ἡ [2] μήνιγξ, καὶ ἡ κεφαλὴ, ὡς φησὶν Ἐμπεδοκλῆς,

Ὡς πολλῶν μὲν κόρσαι ἀναύχενες ἐβλάστησαν.

712. Κτενεῖ δὲ κόρας.] τὰς Σειρῆνας λέγει, Παρθενόπην, Λευκωσίαν, καὶ Λίγειαν. τινὲς δὲ ἑτέρως ταύτας φασίν. ἦσαν δὲ θυγατέρες Ἀχελώου καὶ Τερψιχόρης, ὁ δὲ Ἀχελῶος υἱὸς ἦν Ὠκεανοῦ καὶ Τηθύος. αἱ Σειρῆνες γὰρ μὴ φέρουσαι τὴν ὑπὸ Ὀδυσσέως ἧτταν, ἑαυτὰς [illegible]· διέτριβον δὲ αἱ Σειρῆνες, κατὰ μέν τινας, ἐν Πελωρίδι, κατὰ δὲ ἄλλους, ἐν ταῖς Σειρηνούσσαις, αἳ εἰσὶ τρεῖς ἄκραι τῆς Ἰταλίας. Ἄλλοι δὲ ἄλλως καλοῦσι ταύτας, Πεισινόην, Ἀγλαόπην, Θελξιέπειαν. τούτων ἡ μὲν ἐκιθάριζεν, ἡ δὲ ᾖδεν, ἡ δὲ ηὔλει, καὶ διὰ τούτων κηλε[illegible] ἔπειθον τοὺς παραπλέοντας.

715. Δυπτούσας πτεροῖς.] πλεύσας ἐν τοῖς πτεροῖς, ἐπειδὴ, ὡς ἔφην, τὰ ἄνω παρθένων εἶχον, τὰ δὲ κάτω ὀρνίθων ὥσπερ πτερὰ ἔχουσαι.

716. Ὅπου λινεργής.] ὅπου ὁ τῶν Μοιρῶν λίνος ὁ πικρὸς, τουτέστι τὸ πεπρωμένον, ἀποθανεῖν αὐτὰς ἐπεκλώσατο.

717. Τὴν μὲν Φαλήρου.] Φάληρος, τύραννος Σικελίας, ἔκτισε τὴν ἐν Ἰταλίᾳ Νεάπολιν, τοὺς δὲ ξενιζομένους πρὸς αὐτὸν δεινῶς κολάζων καὶ ἀναιρῶν. λέγει οὖν τὴν Παρθενόπην ἐκεῖ ἐκπεσεῖν. Διόδωρος δὲ ὁ Σικελὸς, καὶ ὁ Ὀππιανὸς τὴν Νεάπολιν ὑφ' Ἡρακλέος * φασὶ * κτισθῆναι. καὶ φησὶν ὁ Ὀππιανὸς ἐν τοῖς Κυνηγετικοῖς,

——— νέον πέδον Ἡρακλῆος,

αὐτὴν τὴν Νεάπολιν λέγων. μέμνηται τοῦ Φαλήρου καὶ Καλλίμαχος λέγων,

[3] Κεῖνε Φάληρος πρῆξιν ἀπεπλάσατο.

Τύρσις.] τὸ τεῖχος, ὅτι Τυρσηνοὶ πρῶτον εὗρον τὴν τειχοποιΐαν.

718. Γλάνις.] ποταμὸς Ἰταλίας, καὶ Κύμης, ἔνθα καὶ ὁμώνυμος αὐτῷ ἰχθὺς, ὥς φασι, γίνεται, οὐ ὁ χαλὸ λίαν ἀπόλιμος, ἀλλὰ [4] μόνος τῇ ἐν ἐκείνῳ τῷ ποταμῷ. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος ποταμὸς Ἰταλίας Γλάνις, καὶ ἄλλος Ἰβηρίας.

719. [5] Δομήσαντες.] τὸ δω μακρὸν ὁ Τζέτζης γράφει, τιθεὶς ἄνω αὐτοῦ μακρὰν, καί φησιν, ὅτι ἐκτείνεται ὑπὸ τοῦ μ, καὶ ἔστι κοινὴ συλλαβὴ, τὰ γὰρ ἀμετάβολα ἐκτείνει, ὁπότε ὁ μετρικὸς βούλεται. εἰ δὲ μέγα φησί τις τοῦτο γράφεσθαι, γινωσκέτω λέγειν, ὅτι Ἀττικῇ διαλέκτῳ τοῦτο γέγονε, καὶ μὴ κτηνωδῶς καὶ ἀναιτίως [6] γραφέτω.

721. Οἰωνὸν θεάν.] διὰ τὸ ὀρνιθομιγεῖς εἶναι τὰς Σειρῆνας, οἰωνὸν καλεῖ. Θεὰν δὲ, διὰ τὸ τοιαύτην ἔχειν δύναμιν θελκτικὴν, ὥστε κατέχειν καὶ ἀναιρεῖν τοὺς ἀκούοντας τοῦ μέλους αὐτῶν.

EMENDATIONES.

1 Hæc paullo post occurrebant, Ego vero in suum locum reduxi. 2 Μῆνιγξ, pro μῆνιξ, ex Bar. ut supra, * Ex MSS. utroque. φασὶ Grav. 3 Ita scribo hunc Callimachi versum. Τὸν [illegible] Impress. τὸ κεῖνε Seld. 4 Μόνος τοῦ ἰχθύος ποταμοῦ Bar. 5 Δωμήσαντες, pro δομήσαντες, ex MSS. utroque; itaque scribendum ipsa verba clamant. 6 Γραφέτω, pro γράφετω, ex MSS. omnibus.

Ἀκτὴν δὲ τὴν προὔχουσαν εἰς Ἐνιπέως
Λευκωσία ῥιφεῖσα, τὴν ἐπώνυμον
Πέτραν ὀχήσει δαρόν, ἔνθα λάβρος Ἶς,
Γείτων θ' ὁ Λᾶρις [a] ἐξερεύγονται ποτά.
Λίγεια δ' εἰς [b] Τέρειναν ἐκναυσθλώσεται,
Κλύδωνα [c] χελλύσσουσα· τὴν δὲ [d] ναυβάται
[e] Κρόκαισι [f] ταρχύσουσιν ἐν παρακτίαις,
[g] Ὠκινάρου δίναισιν [h] ἀγχιτέρμονα.
Λούσει δὲ σῆμα βούκερως νασμοῖς Ἄρης,
Ὀρνιθόπαιδος ἴσμα φοιβάζων ποτοῖς.
Πρώτῃ δὲ καί ποτ' [i] αὖθι συγγόνων θεᾷ
Κραίνων ἁπάσης [k] Μόψοπος ναυαρχίας
Πλωτῆρσι λαμπαδοῦχον ἐντυνεῖ δρόμον,
Χρησμοῖς πιθήσας· ὅν ποτ' αὐξήσει λεὼς
Νεαπολιτῶν, οἳ παρ' ἄκλυστον [l] σκέπας

In ripam autem eminentem Enipei
Ejecta Leucoſia, cognominem diu
Occupabit Inſulam, ubi violentus Is,
Vicinuſque Laris eructant latices.
Ligea denique in Terinam exponetur,
Undam eructans: quam nautæ
In arena ſepelient litorali,
Ocinari vorticibus conterminam.
Abluet autem ſepulcrum Corniger fortis,
Semiavis extergens aquis monumentum.
Primæ porrò quondam ſororum Deæ
Imperator totius Atticæ claſſis
Vectoribus lampadiferum inſtituet curſum,
Oraculis obtemperans: quem augebit populus
Neapolita, qui prope tranquillum tegmen

VARIANTES LECTIONES.

a Al. ἐξερεύγεται. b Al. Τέρειναν c Χελλύσσουσα MSS. uterque. χελύσσουσα al. d Al. ναυβάται. e Κρόκαισι Seld. f Al. ταρχύσουσι g Ὠκινάρου Seld. eandemque lectionem in Scholiis retinet. al. Ὠκινάρου. h Ἀγχιτέρμονα Seld. i Al. Αὖθις. al. αὖθι. k Al. Μόψοπος. l Σκέπας Seld.

722, 723, 724, 725. Ἀκτὴν δὲ τὴν προὔχουσαν.] Ἐνιπεὺς, ὁ Ποσειδῶν, παρὰ Μιλησίοις τιμᾶται. εἰς δὲ τὸ Ποσειδώνιον τὸ ἀπ' αὐτοῦ ἐκκειμένων ... Λευκωσία, ἡ Σειρήν. Προὔχουσαν.] τὴν προεκκειμένην εἰς θάλασσαν, λέγει δὲ τὸ Ποσειδώνιον ἄκρον. Πέτραν δὲ, νῦν τὴν νῆσον λέγει. Λευκωσία δὲ, ἡ νῆσος ἀπὸ ταύτης τῆς Σειρῆνος Λευκωσίας ἐκλήθη. * Ἶς, καὶ Λᾶρις, ποταμοὶ Ἰταλίας. * [1] Ποτά.] ὁ ποτός ἐστι, νῦν δὲ τὸ ῥῆμα μεταπλασμὸς, ἀπὸ ἀρσενικοῦ εἰς οὐδέτερον. * Λευκωσία, μία τῶν Σειρήνων· ἡ δὲ Παρθενόπη μία, προτέρα ... ἐν αὐταῖς. Παρθενόπην δὲ λέγει, διὰ τὸ ἔχειν παρθένου φωνὴν, ἢ διὰ τὸ ὁμοιοῦσθαι παρθένῳ μικρᾷ. Λευκωσία δὲ πάλιν, ἡ λευκωτέρα, ἔχουσα λευκὴν οὐσίαν, ἢ Λεύκου τινὸς θυγάτηρ, ἢ τὰ τῶν λευκῶν ὦτα ἔχουσα. Λίγεια, διὰ τὸ λιγυρὸν τῆς τραγῳδίας αὐτῆς.

726. Τέρειναν.] πόλις Ἰταλίας. * Ἐκναυσθλώσεται.] ναυσθλώσεται ἐστὶ κυρίως, τὸ μετὰ νηὸς ἐκπλεῦσαι. νῦν δὲ τὸ ἐκριφῆναι ὑπὸ τῶν κυμάτων.

727. Χελύσσουσα.] ἐν λάμβδα γράφει ὁ Τζέτζης, φησὶ μὴ εἶναι τὸν στίχον πεπλασμένον· κοινὴν γὰρ λέγει τοῦτο συλλαβὴν, ἐκλείπεσθαι δὲ τὸ ε ὑπὸ τοῦ λ ἀμεταβόλου ὄντος, ὥσπερ καὶ πρὶν ἔφην, καὶ τὰ δασέα ὁμοίως ἐκτείνουσι τὰ [2] βραχέα, εἰ ἔμπροσθεν αὐτῶν εὑρεθεῖεν. οἱ δὲ λοιποὶ πάντες δύο λ γράφουσι, λέγοντες κατὰ πλεονασμὸν εἶναι τὸ ἓν λ. χελλύσσουσα γὰρ, ἡ διαπλέουσα καὶ ναυχομένη· καὶ γὰρ οἱ ναυχόμενοι, τοῖς χείλεσιν ὠθοῦσι τὸ ὕδωρ, [3] τὸ δὲ θέμα χελύω.

729, 730. Ὠκινάρου δίναισιν.] Ὠκίναρος, ποταμὸς παρὰ Τέρειναν, Ἄρης, ἤτοι ἰσχυρὸς, λεγόμενος, καὶ βούκερως διὰ τὸ ἠχητικὸν, ὅτι τοὺς ποταμοὺς κερατοφόρους καὶ ταυροκεφάλους εἰσάγουσιν, ἴσως διὰ τὸ βίαιον, καὶ ἠχῶδες, καὶ βρυχητικὸν τῶν ῥευμάτων· Ἄρης γὰρ οὐκ ἔστι ποταμὸς παρὰ Τέρειναν, [4] Ἔρις δὲ· ὅθεν ἐπιθετικῶς αὐτὸ ἐδέξαντο ἐπὶ τοῦ Ὠκινάρου.

731. Ὀρνιθόπαιδος.] τῆς [5] ὀρνιθοφυοῦς. τὸ δὲ ὀρνιθόπαις, καὶ καλλίπαις, καὶ ἀνδρόπαις, καὶ τὰ ὅμοια, διπλῶς νοοῦνται, ἡ δὲ ἔννοια ἐξελέγχει τὴν ἀλήθειαν· ὀρνιθόπαις γὰρ λέγεται, καὶ ἡ ὄρνιθος παῖς, καὶ ἡ ὀρνιθοφυὴς παῖς, ὡς νοεῖται νῦν. καλλίπαις δὲ, ἡ καλῆς μητρὸς παῖς, καὶ ἡ καλὴ παῖς. ἀνδρόπαις, ὁ ἀνδρείου παῖς, καὶ ὁ ἀνδρεῖος παῖς, καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως· ἐλέγχει δὲ τὸ πῶς χρὴ νοεῖν ταῦτα ἡ ἔννοια. Ἴσμα.] ἵδρυμα, τάφον, παρὰ τὸ ἵζω ῥῆμα. Φοιβάζων δὲ, πλύνων, [6] καθαίρων τοῖς ὕδασιν· ὅθεν φοῖβον, τὸ ὑγρὸν, καὶ πᾶν καθαρόν.

732, 733. Πρώτῃ δὲ καί ποτ' αὖθις.] [7] Τίμαιος ὁ Σικελικὸς φησὶ Διότιμον, τὸν Ἀθηναίων ναύαρχον, παραγενόμενον εἰς Νεάπολιν, κατὰ χρησμὸν θῦσαι τῇ Παρθενόπῃ, καὶ δρόμον ποιῆσαι λαμπαδικὸν, ὅνπερ λαμπαδικὸν ἀγῶνα καὶ δρόμον οἱ Νεαπολῖται ἐτησίως ἐτέλουν. Μοψοπία δὲ πάλαι ἐκαλεῖτο ἡ Ἀττικὴ χώρα, καὶ αἱ Ἀθῆναι, ἀπὸ τινος Μόψοπος. Διότιμος δὲ εἰς Νεάπολιν ἦλθεν, [8] ὅτε στρατηγὸς ὢν τῶν Ἀθηναίων, ἐπολέμει τοῖς Σικελοῖς.

736, 737. Ἄκλυστον.] πολύκλυστον, ἢ [9] ἀκύμαντον. Μεσολαβὸς δὲ, ὅρμος, ἤτοι λιμὴν, Νεαπολιτῶν, καταχρηστικῶς δὲ

EMENDATIONES.

* Hæc adjeci ex Grav & Bar. 1 Ποτά, pro ὁ ποτὸς, ex MSS. utroque. * Hæc ex Barocciano penu deprompſi, & in nonnullis vocibus emendavi. Eorum partem agnoſcit etiam Grav. 2 Βραχέα, pro βραχέσι, ex MSS. utroque. 3 Τὸ δὲ θέμα χελύω abeſt ex omnibus MSS. 4 Ἄρης Grav. Οὔρις Bar. 5 Ὀρνιθοφυοῦς, pro ὀρνιθοφυῶς, ex Seld. & Grav. ὀρνιθοφυοῦς Bar. 6 Καθαίρων, pro καταίθων, ex Bar. & Grav. 7 Τίμαιος, pro Τίμαιον, ex MSS. omnibus. 8 Pro ὅτι, poſui ὅτε, quod rectius videtur. 9 Ἀχείμαντον Grav.

Ὅρμων [a] Μισηνοῦ [b] στυφλὰ ναίσσον κλίτη.	Miseni portuum saxosa habitabit promontoria.
Βύκτας [c] δ' ἐν ἀσκῷ [d] συγκατακλείσας βοός,	Ventis autem in utre conclusis bubulo,
[e] Παλιντροπήτοις πημοναῖς [f] ἀλώμενος,	Retrogradis errans damnis,
Κεραυνίῳ μάστιγι [g] συμφλεχθήσεται	Fulmineo flagellabitur flagello
[h] Καύηξ, ἐρινοῦ προσκαθήμενος κλάδῳ,	Larus, caprifici insidens ramo,
Ὡς μὴ καταβρώξῃ [i] νιν ἐν ῥόχθοις κλύδων,	Ne ipsum devoret æstus inter fluctus,
Χάρυβδιν ἐκφυσῶσαν ἑλκύσας [k] βυθῷ.	Charybdin è gurgitibus efflantem trahens.

VARIANTES LECTIONES.

a Μισήνης al. b Στύφλα paroxyton. al. c Δ' nonnulli haud agnoscunt. d Al. συγκαταζεύξας. e Al. παλιντρεμβέσι. f Al. ἁλώμενος cum aspero. g Al. μαστιχθήσεται. h Al. καῦηξ. i Al. μιν. k Βυθοῦ Bar. aliique. βυθῶν al.

λέγεται ὅρμος ὁ λιμήν. Λιμὴν γὰρ λέγεται τὸ ὅλον πλάτος, καὶ ὁ κόλπος, ὅπου χαλαίρουσιν αἱ ὁλκάδες. Ὅρμος δέ, ἡ στάσις μιᾶς ἑκάστης ὁλκάδος. Μισηνὸς δέ, ὄρος Νεαπολιτῶν. Στυφλὰ κλίτη.] τραχέα μέρη καὶ κλίματα, ἢ ἀκρωτήρια.

738. Βύκτας δ' ἐν ἀσκῷ.] Αἴολος, ὁ Ἱππότου, ἐν Ῥηγίῳ τῆς Ἰταλίας ὢν βασιλεὺς ἀστρονομικώτατος καὶ πολύπειρος, ἐφεύρηται μᾶλλον εἰδέναι περὶ τῶν ἀνέμων. χάριν τῶν ναυτιλλομένων, καὶ προλέγειν, ὡς τυχὸν εἰ ἐν ταῖσδε ἄρχῃ πλεύσειαν, μέχρι τῆς δὲ Ζέφυρος αὐτοῖς ἔσται πνέων ἄνεμος, εἰ ἐν δύσει τοῦ κλίματος τοιόσδε, καὶ ἐν τῇ ἀνατολῇ αὐτοῦ ἕτερος, καὶ τούτου ἕνεκα ἐμυθεύσαντο αὐτὸν δεσπότην εἶναι ἀνέμων. ὁμοίως δὲ καὶ τὸν [1] Ἀμαλκείδην, καὶ Πρωτοκλῆ, καὶ Πρωτοκρέοντα, ὥς φησιν Ὀρφεύς. οὕτως οὖν ἔφασαν αὐτοὺς καὶ δεσπότας εἶναι ἀνέμων, ὡς καὶ δέειν ἀσκοῖς, ὃν βούλοιντο αὐτῶν, τοὺς δ' ἄλλους ἐᾶν πνεῖν. οὕτω γοῦν φασὶ καὶ τοῦτον τὸν Αἴολον τοὺς ἄλλους ἀνέμους ἐν τῷ ἀσκῷ καταδήσαντα, δοῦναι τῷ Ὀδυσσεῖ. Ζέφυρον δὲ μόνον ἐᾶσαι, ὡς αὐτῷ χρειωδέστατον καὶ φορόν. καὶ Ὅμηρος,

Δῶκε δέ μοι ἐκδείρας ἀσκὸν βοὸς ἐννεώροιο,
Ἔνθα δὲ βυκτάων ἀνέμων κατέδησε κέλευθα.
Κεῖνον γὰρ ταμίην ἀνέμων ποίησε Κρονίων,
Ἠμὲν παυέμεναι, ἠδ' ὀρνύμεν ὅν κ' ἐθέλησιν.

Ἐγὼ δὲ περὶ τὸν ἀσκὸν δέχομαι· φασὶ γὰρ οἱ [2] μαγγανικοί, καὶ οἱ τὰ ἀρχιτεκτονικὰ γράφοντες, ὡς ἐάν τις δελφῖνα ποιήσῃ ἀσκόν, ἐκδείρας αὐτόν, καὶ ἔχων παρ' ἑαυτῷ, ποιήσει πνεῖν ὃν ἂν βούλοιτο ἄνεμον. καὶ ἴσως καὶ οὗτος ὁ Αἴολος ἦν ἂν μαγικώτατος, τούτου δὲ τοῦ Αἰόλου υἱὸς ἦν Ἰόκαστος, ὃς τὸ Ῥήγιον ἔκτισεν, ὥς φησι Καλλίμαχος.

Ῥήγιον ἄστυ λιπὼν [3] Ἰοκάστου Αἰολίδαο.

739. Παλιντροπήτοις.] Ὀδυσσεὺς τοὺς ἐναντίους ἀνέμους ἐγκεκλεισμένους ἔχων ἐν τῷ ἀσκῷ, μόνῳ δὲ ναυτιλλόμενος τῷ Ζεφύρῳ, ἐννέα νυχθήμερα πλεύσας, τῷ δεκάτῳ τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, καὶ πυρπολοῦντας τινὰς θεασάμενος, κοπιάσας, ὡς ἀεὶ τὸν πόδα τῆς νηὸς ἔχων, ἐκάθευδεν. οἱ φίλοι δὲ τούτου λύουσι τὸν ἀσκόν, χρυσὸν νομίσαντες ἔχειν. ἐκχυθέντων δὲ τῶν ἀνέμων, καὶ ἀντιπνόως ταραξάντων τὸ πέλαγος, πάλιν εἰς τὴν Αἰολίαν ὑπέστρεψαν ἄκοντες, τοῖς ἀνέμοις φερόμενοι. ὁ δὲ Αἴολος δυσμενῶς αὐτὸν ἀπέπεμψε, λέγων,

Ἔρρ' ἐκ νήσου θᾶσσον, [4] ἐλέγχιστε ζωόντων,
[5] Ἔρρ', ἐπεὶ ἄρα θεοῖσιν ἀπεχθόμενος τόδ' ἱκάνεις.

740. Κεραυνίῳ μάστιγι.] Ὀδυσσεὺς μετὰ τῶν φίλων αὐτοῦ κατελθὼν ἐπὶ τὴν [6] Θρινακίαν νῆσον, ὅπου αἱ τοῦ Ἡλίου βόες ἐνέμοντο, * πλεῖστον χρόνον μείνας ἐκεῖ διετέλει, διὰ τὸ μὴ τοὺς ἀνέμους ἐπιτηδείους εἶναι πρὸς τὸ πλεῖν. οἱ δὲ ἑταῖροι αὐτοῦ καταναλώσαντες πάντα τὰ χρειώδη, καὶ λιμῷ συνεχόμενοι, τοῦ Ὀδυσσέως ἐν τῇ νήσῳ περιπατοῦντος, αὐτοὶ κρατήσαντες τὰς τοῦ Ἡλίου βοῶν τινας ἀπέκτειναν, πλησίον γὰρ αὐτῶν ἐνέμοντο. * ὁ Ἥλιος δὲ μαθὼν τοῦτο παρὰ Λαμπετίης, τῷ Διὶ ἀπήγγειλε, λέγων,

Ζεῦ πάτερ, [7] ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
[8] Τίσατε δὴ ἑτάρους Λαερτιάδεω [9] Ὀδυσῆος·
Εἰ δέ μοι οὐ τίσουσι βοῶν ἐπιεικέ' ἀμοιβήν,
Δύσομαι εἰς Ἀΐδαο, καὶ ἐν νεκύεσσι [10] φαείνω.

Ὁ δὲ Ζεὺς ὀργισθείς, [11] αὐτοὺς ἐκεραύνωσεν. Κακῶς, καὶ συγκεχυμένως, καὶ ἀδιαρθρώτως ὁ Λυκόφρων τὴν περὶ Ὀδυσσέως ἱστορίαν λέγει. οὐ γὰρ τῇ τότε τροπῇ τὸ τοῦ Ὀδυσσέως πλοῖον ἐκεραυνώθη, οὐδὲ αὐτὸς ὁ Ὀδυσσεὺς κατὰ τοῦτον φαινόμενος, κεραυνωθεὶς καύηξ καὶ λάρος, καὶ καθήμενος μετὰ τὸ κεραυνῶσαι ἐν τῷ κλάδῳ τῆς συκῆς, ἵνα μὴ ἀποπνιγῇ ὑπὸ τῆς Χαρύβδεως, [12] ἀλλαχοῦ δὲ ἐκεραυνώθη τὸ πλοῖον αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ τὴν [13] τρόπιν κατέχων, ὑπεστράφη τοῖς ἀνέμοις περὶ τὴν Χάρυβδιν, καὶ πρὸς τὴν ἐκεῖ ἀπεκρεμάσθη συκῆν, μετὰ τὸ οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ ἐν τῇ Σικελίᾳ τὰς τοῦ Ἡλίου κατέφαγον βόας.

741. Καύηξ.] οὗτος μὲν καύηξ φησίν, ὁ δὲ Ἱππῶναξ καύης λέγει οὑτωσί,

Κίκων δ' ὁ πανδάλητος ἄμμορος καύης.

Καύης δ' ὁ λάρος, κατ' [14] Αἰνιᾶνας, ἤγουν. Ἐρινεοῦ.] ἐρινεῶ, καὶ ἐν συγκοπῇ ἐρινοῦ. ἐρινεὸν δὲ οἱ πολλοί φασιν εἶναι τὴν ἀγρίαν συκῆν. οὐκ ἔστι δὲ τοῦτο, ἀλλ' ὁ ἐρινεὸς εἶδος ἐστὶ συκῆς, ἀπὸ Ἐρινεοῦ, πόλεως Δωρικῆς. [15] ἑξάπολις γὰρ ἐστὶν ἡ Δωρίς, ἧς μία πόλις ὁ Ἐρινεός, ἐν ᾗ εἰσὶ συκαῖ λεγόμεναι Ἐρινεαί, ὡς Δαμασκηναί, Ἀνατολικαί, καὶ [16] Κυδώνια μῆλα. [17] Πᾶσαν τὴν Ὀδυσσέως ἱστορίαν ἐν βραχεῖ ἐρῶ, μετὰ τὸ λῆξαι τὸν τοῦ Λυκόφρονος ῥητῶν, τὴν περὶ τούτου τοῦ Ὀδυσσέως λεγομένην.

743. Χάρυβδιν.] ἡ τῆς θαλάσσης ἀναρρόφησις, ἡ Χάρυβδις τῆς ἡμέρας τρίτον συσπᾷ τὸ ὕδωρ, καὶ πάλιν ἀνίει.

EMENDATIONES.

1 Ἀραιαλίδην Bar. & Grav. Ἀμαλκείδην vocat Etymolog. Et idem pro Πρωτοκλῆ, habet Πρωτέκλεα, ideoque hoc ex loco emendari poterit. 2 Quid si μαγικοί legas? 3 Ἰοκάστου pro ἀκάστου, ex MSS omnibus. 4 Ἐλέγχιστε olim. Gerbel. 5 Ita emendavit hunc versum Gerbelius. Ἔρρ' ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπεχθόμενος τόδ' ἱκάνεις, prius scriptum fuit. 6 Θρινακίαν, pro Θρινακίην, ex emendatione Nic. Gerbelii. * Hæc adjeci ex Seld. eaque è cæteris excidisse evincit sententiarum præcedentis & sequentis incohærentia. 7 Οἳδ' Seld. 8 Τῖσαι apud Homerum legitur. 9 Ὀδυσῆος, pro Ὀδυσσέως ex Seld. & ipso Homero. 10 Φαείνω apud Homerum. Cæterum hunc versum sic profert Seld. Δύσομαι ἐν νεκύεσσι, καὶ εἰς ἀΐδαο φαείνω. 11 Αὐτούς, pro αὐτοῦ, ex Seld. & emendatione Nic. Gerbelii. 12 Ἀλλαχοῦ δέ, pro ἀλλὰ νῦν, ex Seld. 13 Τρόπιν, pro τροπάς, ex Bar. & Grav. τρόπιον Seld. 14 Αἰνιᾶνας, pro αἰνίανας, quod habebant Impress. Ἐνιᾶνας Bar. & Grav. Ἐνιᾶνας Seld. 15 Ἑξάπολις γάρ ἐστιν, lego ex Seld. ε' γὰρ πόλεις εἰσιν Impress. ἓξ γὰρ πόλεις Bar. & Grav. ἓξ γὰρ πόλεων Gerbel. 16 Κυδώνια, pro κυδώνια.. ex Seld. & Nic. Gerbelio. Κυδώνια Bar. & Grav. 17 Πᾶσαν δὲ τήν, pro πᾶσαν τήν, ex MSS omnibus. Nam post v. 814. ubi Ulyssis historia finem ponit Cassandra, totam simul percurrit Scholiastes, sic incipiens: Ἀλλὰ τὴν Ὀδυσσέως πᾶσαν ἱστορίαν κεφαλαιωδῶς [illegible] [illegible].

Βαιὸν δὲ τερφθεὶς [a] τοῖς Ἀτλαντίδος γάμοις,	Paulisper deinde nuptiis Atlantidis delectatus,
Ἀναυλόχητον, [b] αὐτοκαύδαλον σκάφος	Navalibus carens, ac tumultuarium navigium
Βῆναι [c] τλάσει, καὶ [d] κυβερνήτης τάλας	Conscendere audebit, & gubernabit miser
Αὐτεργότευκτον βάριν, [e] εἰς μέσην τρόπιν	A se factam ratem, in carina media
Εἰκαῖα γόμφοις περιστεργανωμένην·	Temere clavis devinctam:
Ἧς, οἷα τυτθὸν, Ἀμφίβαιος ἐκβράσας,	Ex qua illum Neptunus ejiciens,
Τῆς κηρύλου δάμαρτος ἄπτιλον σπόρον,	Tanquam parvum halcedinis implumem partum,
Αὐταῖς μεσόδμαις, καὶ σὺν ἰκρίοις βαλεῖ	Cum antemnis, & medianis jaciet
Πρὸς κῦμα [f] δύπτην ἐμπεπλεγμένον κάλοις.	In mare urinatorem rudentibus innexum.
Πόντου δ' ἄϋπνος ἐνσαρούμενος μυχοῖς,	In marinis autem specubus jactatus insomnis,
Ἀστῷ σύνοικος [g] Θρηκίας [h] Ἀνθηδόνος	Anthedonis Thressæ civi contubernalis
Ἔσται, παρ' ἄλλου δ' ἄλλος, ὡς πεύκης [i] κλάδον	Erit, alio post alium, ceu pinûs corticem,

VARIANTES LECTIONES.

a Τοῦ Bar. aliique. b Al. αὐτοκάβδαλον. al. αὐτοκάνδαλον. c Τλάσει Seld. aliique. d Al. κυβερνήτης. e Al. ἐς. f Δύπτην Bar. ubi tamen τ manus aliqua recentior superscripsit. g Θρῃκίας al. h Post Ἀνθηδόνος periodum faciunt Impress. nonnullæ, & Seld. i Κλάδος rescribendum putavit Joseph. Scaliger.

744. Βαιὸν δὲ τερφθείς.] πῶς φησὶ βαιόν; ἑπτὰ γὰρ ἔτη ἐποίησεν Ὀδυσσεὺς παρὰ τῇ Καλυψοῖ. ῥητέον οὖν, ὅτι βαιὸν εἶπεν, ὡς πρὸς τὴν βούλησιν ἐκείνης, καὶ ἓξ γὰρ ἔτη ὀλίγα ἂν ἐλογίσθησαν [1] ἐκείνῃ· αὕτη γὰρ διόλου ἤθελησεν συμμεῖναι αὐτὸν αὐτῇ, καὶ [2] ἀγήραον θήσειν καὶ ἀθάνατον ἤματα πάντα.

745. Ἀναυλόχητον.] τὴν μακρὰν λέγει ναῦν, καθὸ ὑπὸ ναυτῶν οὐκ ᾐκεῖτο· οὐ γὰρ ἦν ναῦς, ἀλλὰ σχεδία, ἤτοι αὐτοσχέδιον πλοῖον, οὐδὲ τῶν ἐν ὅρμῳ καὶ λιμένι καταλεγομένων. ναυλόχους γὰρ ἔλεγον τοὺς λιμένας, τοὺς τὰς ναῦς [3] ὑποδεχομένους, ἢ τοὺς τὰς ναῦς λοχοῦντας. Αὐτοκαύδαλον.] αὐτοσχέδιον, τὸ εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε γεγονός. εἴρηται δὲ ἡ λέξις ἀπὸ τῶν ἀλφίτων· αὐτοκαύδαλα γὰρ λέγεται κυρίως, τὰ ὡς ἔτυχε φυραθέντα ἄλευρα.

747. Αὐτεργότευκτον βάριν.] αὐτοσχέδιον πλοῖον. βάρις δὲ νῦν μὲν τὸ πλοῖον σημαίνει, σημαίνει δὲ καὶ θρόνους, πύργους, αὐλάς, στοάς, καὶ τοίχους.

748. Περιστεργανωμένην.] συμπεπλεγμένην. ὁ γὰρ παρ' ἡμῖν σαργάνη, ἤτοι τὸ πυξίδιον, παρὰ Ἀττικοῖς ταργάνη λέγεται· καὶ τὸ συμπλέκω, ταργανίζω.

749. * Ἀμφίβαιος.] ὁ Ποσειδῶν, παρὰ Κυρηναίοις. *

750, 751. Κήρυλος.] ὁ ἄρσην ἀλκυών· δάμαρ δὲ τούτου, ἡ θήλεια αὐτοῦ. [4] Ἄπτιλον δὲ νῦν σπόρον, ὁ ἄπτερος νεογνός· εἴωθε γὰρ ὁ κλύδων τοὺς τῶν ἀλκυόνων νεοσσοὺς διαφθείρειν, διὸ φασὶν ὅτι ἑπτὰ ἡμέραις γαληνιᾷ ἡ θάλασσα, ἡνίκα ᾠοτοκοῦσι, διὸ καλοῦνται αἱ ἡμέραι αὗται, ἀλκυονίδες. Ἡ δὲ σύνταξις οὕτως· Ἀφ' ἧστινος σχεδίας ὁ Ἀμφίβαιος καὶ Ποσειδῶν ἐκβράσας τὸν Ὀδυσσέα, οἷα τυτθὸν ἄπτιλον σπόρον, ἤτοι μικρὸν ἄπτερον νεοσσὸν τῆς δάμαρτος καὶ τῆς [5] θηλείας τῆς κηρύλου καὶ ἄρσενος ἀλκυόνος, βαλεῖ πρὸς τὸ κῦμα τὸν δύπτην, ἤτοι αὐτὸν τὸν κολυμβητὴν Ὀδυσσέα ἐμπεπλεγμένον κάλοις, βαλεῖ δὲ σὺν αὐταῖς ταῖς μεσόδμαις, καὶ τοῖς [6] ἰκρίοις. Ἢ οὕτως· Ὡς ἡ θάλασσα εἴωθε τοὺς τῶν ἀλκυόνων νεοττοὺς ἐκταράττειν, οὕτω καὶ ὁ Ποσειδῶν τὸν Ὀδυσσέα. Μεσόδμαι, λέγονται τὰ μέσα ξύλα τῆς σχεδίας καὶ τοῦ πλοίου. Ἰκρία δὲ, τὰ ὀρθὰ, καὶ τὰ καταστρώματα.

754. Ἀστῷ [7] σύνοικος.] Γλαῦκος ὁ Ἀνθηδόνιος ἦν ἁλιεὺς, ἐμμανὴς δὲ γενόμενος, ἥλατο εἰς τὴν θάλασσαν. ἰχθὺν γὰρ ἁλιεύσας, καὶ ῥίψας νεκρὸν εἰς γῆν, εἶδε προσεγγίσαντα βοτάνῃ καὶ ἀναζήσαντα. φαγὼν δὲ καὶ αὐτὸς, γέγονεν ἀθάνατος, ἀλλ' οὐκ ἀγήρως, καὶ ἥλατο, ὥσπερ ἔφην, εἰς θάλασσαν. Μαρτυρεῖται δὲ ὡς ὁ παρ' Ὁμήρῳ Πρωτεὺς, καὶ παρὰ Πινδάρῳ Τρίτων τοῖς Ἀργοναύταις· τὴν δὲ βοτάνην, ἣν ἐγεύσατο, φασί τινες ἀείζωον εἶναι. ἡ δὲ Ἀνθηδὼν, πόλις Βοιωτίας, ἣν ᾤκησαν Θρᾷκες. ὁ δὲ [8] Ἰάσιππος καὶ τὴν νῦν λεγομένην Ἀγεσσηπόλιν, Ἀνθηδόνα φησὶ πρότερον καλεῖσθαι. Σύνοικον δὲ τῷ Γλαύκῳ λέγουσι γενέσθαι τὸν Ὀδυσσέα, διὰ τὸ ἐρρῖφθαι ὑπὸ τῆς σχεδίας εἰς τὴν θάλασσαν, ὥσπερ ἐκεῖνος ἀπὸ τῆς γῆς ἥλατο, φαγὼν τὴν βοτάνην. Παρ' ἄλλου δ' ἄλλος.] Λεωνίδης ἐν τῷ περὶ Ἰταλίας φησὶν ὄρος εἶναι, ἐν ᾧ πεῦκαι γίνονται ἀφαρμαγίλεις, ἐκ δὲ τούτων γίνονται τοὺς φελλοὺς, οἷς χρῶνται πρὸς κουφισμὸν τῶν δικτύων [9] οἱ ἁλιεῖς. Θεόφραστος δὲ πεύκης κλάδον εἴρηκε τὸν φελλόν. Ὅμηρος δὲ ὁ φελλὸν καλεῖ, ἀλλὰ φελλίον, τὸ δένδρον, καὶ τὸν φελλόν. Ἡ δὲ σύνταξις οὕτως· Παρ' ἄλλου δ' ἄλλος δύτης καὶ ἄνεμος ἐνθρώσκων ἐμπίπτων ἐν πνοαῖς, στρέφεται καὶ κινεῖται τὸν Ὀδυσσέα, ὡς πεύκης κλάδον, ἤτοι φελλόν. τὸ δὲ σχῆμα ἐστὶν ἑρμηνευτικόν.

EMENDATIONES.

1 Ἐκείνῃ pro ἐκείνου, quod habebant Impress. αὐτῇ Seld. 2 Ἀγήραον θήσειν καὶ ἀθάνατον ἤματα πάντα, pro ἀγήραον θήσειν καὶ ἀθάνατον τῷ μετὰ πάντα: nam respexit Scholiastes ad Homeri Odyss. ε΄. v. cxxxvi. ubi Calypso de Ulysse hæc ait,

Τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε, καὶ ἔτρεφον, ἠδὲ ἔφασκον
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα.

ἤματα πάντα etiam habet Seld. 3 Ὑποδεχομένους, pro ὑποδεδεγμένους. * Hæc deprompsi ex Bar. & Grav. 4 Ἄπτιλον δὲ νῦν σπόρον, ὁ ἄπτερος, pro ἄπτερα οὐδὲ σπόρον.] ὁ ἄπτερος. ex MSS omnibus. 5 Θηλείας, pro θήλεος, ex MSS. omnibus. 6 Ἰκρίοις pro ἱερίοις, ex MSS. utroque. 7 Σύνοικος, pro σύνοικα ex MSS. utroque. & ipsius Lycophronis textu. 8 Ἰάσιππος, pro Ἰάσιπος, ex MSS. utroque. 9 Οἱ ἁλιεῖς reposui, pro φασὶ, ex Seld.

757. Μέλει

Βύκτης [a] στροβήσει, φελλὸν [b] ἐνθρώσκων πνοαῖς.	Suber, vento jactante, insultante flatibus.
Μόλις δὲ Βυνῆς ἐκ παλιρροίας κακῆς	Vix tandem Leucotheæ ex refluvio gravi
Ἄμπυξ σαώσει, στέρνα [c] δεδρυφαγμένον,	Reticulum servabit, pectora munitum,
Καὶ χεῖρας ἄκρας, αἷς [d] κρεαγρέπτους πέτρας	Manusque extremas, quibus carniscribas scopulos
Μάρπτων, ἁλιβρώτοισιν αἱμαχθήσεται	Apprehendens, ab exesis cruentabitur
[e] Στόρθυγξι· νῆσον δ' εἰς Κρόνῳ συγγεμένην	Cacuminibus: tum in Insulam Saturno invisam
Ἅρπην περάσας, μεζέων κρεανόμον,	Drepanum trajiciens, testiculorum laniatricem,
Ἄχλαινος ἵκτης, πημάτων λυγρῶν κόπις,	Supplex nudus, ærumnarum tristium narrator,
Τὸν μυθοπλάστην ἐξυλακτήσει γόον,	Fabulosum recensebit luctum,
Ἀρὰς τελικὼς τοῦ τυφλωθέντος δάκοις.	Imprecationibus absolutis excæcati Monstri.
Οὔπω μάλ', οὔπω, μὴ [f] τόσος δ' ὕπνος λάβοι	Nondum sanè, nondum, nec talis capiat oblivionis
Λήθης [f] Μέλανθον ἐγκλιθένθ' [g] Ἱππηγέτην·	Somnus Melanthum Equestrem inclinatum:
Ἥξει γὰρ, ἥξει ναύλοχον Ῥείθρου σκέπας,	Veniet enim, veniet ad navalem Rithri portum,
Καὶ Νηρίτου πρηῶνας· ὄψεται δὲ πᾶν	Et Neriti cacumina: videbitque totam

VARIANTES LECTIONES

a Στρεβώσει Bar. b Ἐκθρώσκων Seld. c Al. δεδρυφαγμένα. d Κρεαγρέπτους MSS. uterque, & alii. κρεαγρέπτας al. e Στόρθυγξι Bar. aliique. στόρυγξι al. f Τόσον δ' al. τοῖο δ' Bar. g Al. Μιλάνθον. al. Μέλανθον. al. Μίλανθον. h Ἱππηγέτη Seld.

757. Μόλις δὲ Βυνῆς.] τὸ ἑξῆς· Βυνῆς καὶ τῆς Ἰνοῦς, τῆς καὶ Λευκοθέας, ὁ ἄμπυξ σώσει· ἔστι δὲ κεφαλοδέσμιον γυναικεῖον, ὡς καὶ Ὅμηρος,

Ἄμπυκα, κεκρύφαλόν τε, ἰδὲ πλεκτὴν ἀναδέσμην.

Μόλις δὲ Βυνῆς.] ὁ Ἑρμῆς ἐστάλη παρὰ τοῦ Διὸς εἰς Καλυψώ, ὅπως αὐτὴν πείσῃ ἐκπέμψαι τὸν Ὀδυσσέα ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὁ δὲ πρῶτον τοῦ Ὀδυσσέως προστάξει κατασκευάσαι σχεδίαν, ἔπειτα δὲ αὐτὸν ἐκπέμπει μετὰ ἐσθήτων, καὶ ἄλλων πολλῶν [t] κειμηλίων· ιζ' μὲν ἤματα πλέων, τῇ ιη' δὲ προσήγγισε τῇ τῶν Φαιάκων γῇ· ὁ δὲ Ποσειδῶν αὐτὸν θεασάμενος, παντοίας ἀνέμων θυέλλας ἤγαγε, διὸ καὶ τὴν σχεδίαν αὐτοῦ μακρὰν ἤγαγε, καὶ ἀπέῤῥιψε, κατεάξας αὐτήν· ἡ Λευκοθέα δὲ δίδωσι τὸ αὐτῆς κρήδεμνον, αὐτὸν διεσώσατο.

758. Δεδρυφαγμένον.] ἐντετυλιγμένον, ἠσφαλισμένον.

759. Κρεαγρέπτους.] τὰς κρεαγρεπτούσας, τραχείας· τὸ δὲ παθητικὸν ἀντὶ ἐνεργητικοῦ εἶπε κατὰ διάλεκτον Ἀττικήν· οὗτοι γὰρ τὰ παθητικὰ ἐνεργητικῶς λέγουσι· καὶ ἔστιν ἡ εὐθεῖα ὁ κρεάγρεπτος.

761. Στόρθυγξι.] ταῖς ἐξοχαῖς καὶ ὀξύτησι· πᾶν γὰρ τὸ εἰς ὀξὺ λῆγον, στόρθυγξ καλεῖται.

762. Ἅρπην περάσας.] τὴν Φαιακίαν νῆσον, τὴν Κέρκυραν, ἐν ᾗ ἐστὶ κεκρυμμένον τὸ δρέπανον, ἐν ᾧ ὁ Ζεὺς Κρόνον ἐξέτεμεν· ἢ ὅτι ἐκεῖ ἔκειτο τὸ δρέπανον, ὃ Δημήτηρ ἔλαβε παρ' Ἡφαίστου τέμνειν τοὺς στάχυς. καὶ οὕτω μὲν ἡ Κέρκυρα, Δρέπανον λέγεται· ἔστι δὲ Σικελικὸν χωρίον Δρέπανον καλούμενον, ὑπὸ τοῦ κεκρύφθαι ἐκεῖ τὸ δρέπανον, μεθ' οὗ Κρόνος ἀπέτεμε Οὐρανοῦ τὰ αἰδοῖα.

763. Κόπις.] ὁ ῥήτωρ, καὶ ἑρμηνεὺς, ὁ ὑπὸ πολλῶν πραγμάτων κεκομμένος· γίνεται δὲ ἐκ τοῦ κόπτω, κόπις.

764. Τὸν μυθοπλάστην.] τὴν μυθώδη αὐτοῦ συμφορὰν φλυαρήσει πρὸς τὸν Ἀλκίνοον, τὸν τῶν Φαιάκων, ἤτοι Κερκυραίων, βασιλέα.

765. Ἀρὰς τελικάς.] ἀποδοὺς τὰς κατάρας τοῦ τυφλωθέντος θηρός. λέγει δὲ τοῦ Κύκλωπος, ηὔξατο γὰρ ὁ Κύκλωψ τῷ πατρὶ αὐτοῦ Ποσειδῶνι, ἵνα οὕτως τιμωρηθῇ ὁ Ὀδυσσεύς. Συντακτέον δὲ οὕτως· Αἷς κρεαγρέπτους πέτρας μάρπτων, ἁλιβρώτοισιν αἱμαχθήσεται στόρθυγξιν, ἀρὰς τελικὰς καὶ ἀποδοὺς τοῦ τυφλωθέντος δάκους, εἶτα τὰ λοιπά· νῆσον δ' εἰς Κρόνῳ συγγεμένην τοιάνδε, καὶ τοιάνδε * περάσας, * τὸν μυθοπλάστην ἐξυλακτήσει γόον.

566, 767. Οὔπω μάλ' οὔπω.] οὐ μέχρι τότε τιμωρηθήσεται ὁ Ὀδυσσεὺς, μὴ τοσόνδε καὶ τοσοῦτος, οὐ μὴ τοσόνδε καὶ τοσοῦτον, ὕπνος λαθαῖος λάβῃ τὸν Ποσειδῶνα, ἤτοι μὴ γένοιτο ἐπιλήσμων τοῦ Ὀδυσσέως. εἶπον καὶ ἀνωτέρω. *Μέλανθος, ὁ Ποσειδῶν δὲ παρ' Ἀθηναίοις.* [a] Ἱππηγέτης δὲ, ὁ αὐτὸς παρὰ Δηλίοις, μιγεὶς γὰρ τῇ Ἐριννύϊ Δήμητρι, Ἀρείονα ἵππον ἐγέννησεν. Ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι καὶ περὶ τὰς πέτρας τὰς ἐν Ἀθήναις Κολωνοῦ καθευδήσας, ἀπεσπέρμηνε, καὶ ἵππος Σκύφιος ἐξῆλθεν, ὁ καὶ Σκυφωνίτης λεγόμενος.

768, 769. Ναύλοχον σκέπας.] τὸν γαλήνιον τόπον τῆς

EMENDATIONES.

t Κειμηλίων, pro καμήλων, ex conjectura Nic. Gerbelii, quam confirmat Seld. Quid enim Ulyssi, aut Calypsoni cum camelis? a Quatuor hic lineas delevi, quæ eadem prorsus erant cum quatuor sequentibus de Neptuno & Cerere, nisi quod hæ Σκύφιον vocant, quem superiores, & MSS. uterque, nosque illorum auctoritate ducti, Σκύφιον dicimus. Item Σκιρφωνίτης habebant, pro Σκυφωνίτης. Omissorum loco addo, quæ stellis inclusa sunt, ex Grav.

λιμένα

Μέλαθρον ἄρδην ἐκ [a] βάθρων ἀνάστατον	Domum penitus à fundamentis everſam
Μύκλοις γυναικόκλωπας· ἡ δὲ [b] βασσάρα	Scortatoribus adulteris: quando Meretrix
Σεμνῶς [c] κασωρεύουσα [d] κοιλανεῖ δόμους,	Honeſtè ſcortans ædes excavabit,
Θοίναισιν ὄλβον ἐκχέασα τλήμονος.	Epulis effundens miſeri divitias.
Αὐτὸς δ' [e] πλείους τῶν ἐπὶ Σκαιαῖς πόνους	At ipſe plures ad Scæas exhauſtis ærumnas
Ἰδὼν μολοβρὸς, τλήσεται μὲν οἰκετῶν	Intuitus mendicus, ſuſtinebit quidem famulorum
Στυγνὰς ἀπειλὰς ἀλόφῳ νώτῳ φέρειν,	Triſtes minas muſculoſo ferre dorſo,
Δέννοις κολασθείς· τλήσεται δὲ καὶ χερῶν	Conviciis punitus: ſuſtinebit etiam pugnorum
Πληγαῖς ὑπείκειν, καὶ βολαῖσιν ὀστράκων·	Ictibus, ac teſtarum cedere jactibus:
Οὐ γὰρ ξέναι μάστιγες, ἀλλὰ δαψιλὴς	Nec enim inſueta flagella, ſed amplum
Σφραγὶς μενεῖ Θόαντος ἐν πλευραῖς ἔτι,	Thoantis ſigillum manebit etiam in lateribus,

VARIANTES LECTIONES.

a Βάθρων *Seld.* b Βασάρα *Seld.* κασσάρα *Bar.* eandemque lectionem in *Scholiis* retinet. κάσσαρα al. c Κασωρεύουσα *Etymolog.* & *Bar.* qui in *Scholiis* etiam eandem lectionem habet. d Hunc locum *Etymologographus* ſic diſtinguendo variavit.
——— κοιλανεῖ δόμους
Θοίναισιν, ὄλβον ἐκχέασα ———
e Πλέω al. & *Bar.* qui id etiam habet in *Scholiis.* Πλέος al.

λιμένος τῆς Ἰθάκης, ὃς καὶ Ῥεῖθρον καλεῖται. Ναύλοχον δὲ, ἐν ᾧ αἱ νῆες [1] λοχῶσι καὶ ἵστανται. Ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν, ἥξει εἰς Ἰθάκην, περιφραστικῶς εἶπεν, ἥξει εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἰθάκης, καὶ εἰς τοὺς ... καὶ τὰς ἐξοχὰς τοῦ Νηρίτου· τὸ δὲ Νήριτον, ὄρος Ἰθάκης.

771. Μύκλοις γυναικόκλωπας] μύκλος καλεῖται, ὁ ἐν τῷ τραχήλῳ τοῦ ὄνου καὶ τῶν βοῶν ὑποδίπλωσις· μύκλους δὲ, νῦν τοὺς μνηστῆρας λέγει, διὰ τὸ ἀσελγές, καὶ καταφερεῖς εἰς λαγνείαν, ὡς καὶ Καλλίμαχος,

Ἔστιν μοι [2] Μάγνης ἐννεάμυκλος ὄνος.

καὶ Μύκλος δέ τις γέγονεν αὐλητής, καταφερὴς εἰς γυναῖκας, κωμῳδηθεὶς ἐπὶ μαχλότητι ὑπ' [3] Ἀρχιλόχου, εἴρηνται οὖν ἀπ' ἐκείνου. Κασσάρα καὶ βασσάρα, ὁ λαὸς, καὶ τὸ [4] ὕδνον, καὶ εἶδος ἀλώπεκος, καὶ ὁ Βάκχος. νῦν δὲ ἡ πόρνη, ἡ βασσάρα. λέγει δὲ τὴν Πηνελόπην.

772. Κασωρεύουσα.] ἀντὶ τοῦ πορνεύουσα. Δοῦρις γὰρ ὁ Σάμιος ἐν τῷ περὶ Ἀγαθοκλέους, φησὶ τὴν Πηνελόπην συγγενέσθαι πᾶσι τοῖς μνηστῆρσι, καὶ γεννῆσαι τὸν Πᾶνα. φλυαρεῖ δὲ περὶ τοῦ Πανὸς, [5] ὁ Πὰν γὰρ Ἑρμοῦ καὶ Πηνελόπης ἄλλως, καὶ ἕτερος δὲ Πὰν Διὸς καὶ Ὕβρεως.

774. Αὐτὸς δὲ πλείω τῶν ἐπὶ Σκαιαῖς.] Σκαιαὶ, πύλαι εἰσὶ Τροίας, περὶ ἃς μέγας πόλεμος συνέστη περὶ τοῦ σώματος τοῦ Ἀχιλλέως, ὡς καὶ Ὅμηρος ὡς ὑπὸ Ὀδυσσέως φησὶν,

——— ὁππότε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δοῦρα
Τρῶες ἐπέῤῥιψαν περὶ Πηλείωνι θανόντι.

775, 776. Μολοβρός.] ἀρτοζήτης, ἀπὸ τοῦ μολεῖν καὶ περιζητεῖν περὶ βορὰν καὶ τροφήν· ὁ γὰρ Ὀδυσσεὺς ἐπελθὼν εἰς Ἰθάκην, ὑπεκρίνατο πτωχὸν, ὅπως μὴ γνωσθεὶς δόλῳ ἀνέλῃ τοὺς μνηστῆρας· Μελάνθιος δὲ, ὁ τότε αἰπόλος, συναντήσας αὐτῷ συνεπομένῳ τῷ Εὐμαίῳ συφορβῷ, φησὶ πρὸς τὸν Εὔμαιον,

[6] Πῇ δὴ τόνδε μολοβρὸν ἄγεις, ἀμέγαρτε συβῶτα;

καὶ ἅμα κολαφίζει, καὶ τραχηλίζει αὐτόν. Γελοῖον δὲ τοῦτο, καὶ κακόζηλον ὑπάρχει τὸ τοῦ Λυκόφρονος ῥητὸν, τὸ

Στυγνὰς ἀπειλὰς ἀλόφῳ νώτῳ φέρειν·

καθ' ἕνα μὲν τρόπον, ὅτι οὐκ ἀπειλὰς, ἀλλὰ πληγὰς ἔλαβεν ἐν τῷ νώτῳ. δεύτερον δὲ, λόφος λέγεται ὁ τράχηλος, καὶ ὁ κεφαλῆς ... δὲ ἄλοφον πῶς φησὶ τὴν ῥάχιν; τρίτον δὲ, ὅτι οὐδὲ ἐν τῷ νώτῳ, ἤτοι τῇ ῥάχει, ἐδέξατο παρὰ Μελανθίου τὰς πληγὰς, ἀλλ' ἐν τῷ τραχήλῳ καὶ τῇ πυγῇ.

777. Δέννοις κολασθείς.] λοιδορίαις καὶ ὕβρεσι κολασθεὶς διὰ τὸν Ἀντίνοον, καὶ Εὐρύμαχον, καὶ Κτήσιππον φησὶν [7] ὑβρίσαντας αὐτόν.

778. Πληγαῖς ὑπείκειν, καὶ βολαῖσιν ὀστράκων.] παρ' Αἰσχύλῳ φαίνεταί τις τὸν Ὀδυσσέα τύψας ὀστράκῳ, οὐ μὴν παρ' Ὁμήρῳ· * παρ' Ὁμήρῳ * γὰρ φέρεται ὁ Ὀδυσσεὺς βοὸς ποδὶ πληγεὶς ὑπὸ Κτησίππου, ὑποποδίῳ δὲ κατ' ὦμον ὑπ' Ἀντινόου.

779. Σφραγὶς μενεῖ Θόαντος.] ὁ Ὀδυσσεὺς βουλόμενος κατάσκοπος εἰσελθεῖν εἰς τὸν Ἴλιον, καὶ φοβούμενος μὴ νοηθεὶς ἀποθάνῃ, ἔπεισε Θόαντα, τὸν υἱὸν Ἀνδραίμονος, μαστίξαι βιαίως αὐτὸν, ὡς καὶ Ὅμηρός φησιν,

Αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσσας.

Φησὶν οὖν, ὅτι οὐκ ἀήθεις τῷ Ὀδυσσεῖ αἱ μάστιγες καὶ πληγαὶ, ὅτι δὲ τὸ ἐγχάραγμα τῶν γεγονυιῶν αὐτῷ πληγῶν ὑπὸ τοῦ Θόαντος ... , καὶ [8] ἔστιν ἐν ταῖς αὐτοῦ πλευραῖς, λύγοις καὶ ῥάβδοις πιεσθεῖσι καὶ πυκνωθεῖσι κοιλάνας, νῦν δὲ ἐγχαραχθεῖσα.

EMENDATIONES.

[*] 1 Λοχῶσι, pro λοχᾶσι. ex *Bar* & *Grav.* 2 Μάγνης *Grav.* & *Bar.* Verum Etymologici Auctor retinet Μάγνης in v. μύκλος. Dicitur autem *Magneſius aſinus*, quia Magneſia ut equis, ita aſinis etiam celebris erat. 3 Ἀρχιλόχου, pro Ἀρχιλόχ. ex *MSS.* omnibus Ἀρχιλόχῳ repoſuerat *Gerbelius. Quis enim (inquit) Archilochus Poeta fuerit, nondum comperi; neque illius meminit* Lilius *in Hiſtoria Poetarum, homo diligentiſſimus.* 4 Ὕδνον *Bar* & *Grav.* utraque lectio æque ferri poteſt. 5 Sic lego hunc locum ex fide *MSS.* omnium. Ὁ Πὰν γὰρ Ἑρμοῦ καὶ Πηνελόπης, ἄλλως &c *Impreſſ.* 6 Verſum hunc emendavi ex *Homeri* Odyſſ ρ'. v ccxix. Πῇ δὲ τὸν μολοβρὸν ἄγεις *Impreſſ.* nec minus corrupti ſunt *MSS.* Codd. 7 Ὑβρίσαντας αὐτὸν αὐτοὶ *Impreſſ.* Ego αὐτοὺς delevi ex fide *Bar.* & *Grav.* * Hoc adjeci ex *Bar.* & *Grav.* ſine quo mutila eſſet ſententia 8 Ἔστιν, pro ἔστι, ex *MSS* omnibus

O 781. * O

Λύγοισι πεπεδηθεῖσα, τὰς ὁ λυμεὼν	Viminibus impressum, quæ perniciosus
[a] Ἐγκολάψειν ἀστένακτος αἰνέσει,	Insculpi laudabit hilaris,
Ἑκοῦσαν ὁμόργγα προσμάσσων δομῇ,	Voluntarias atterens corpori vibices,
Ὅπως [b] παλεύσῃ δυσμενεῖς, [c] κατασκόποις	Ut hostes decipiat, speculatoriis
Λώβαισι καὶ κλαυθμοῖσι φηλώσας πρόμον·	Damnis, & fletibus regem ludificando:
Ὃν [d] Βομβυλίας κλιτὺς ἡ Τεμμικία	Quem Bombylium promontorium Temmicium
Ὕψιστον ἡμῖν πῆμ' ἐτέκνωσέ ποτε,	Maximum nobis damnum olim genuit,
Μόνος πρὸς οἴκους ναυτίλων σωθεὶς τάλας.	Solum nautarum ad ædes salvum delatum.
Λοῖσθον δὲ, [e] καύηξ ὥστε κυμάτων δρομεὺς,	Tandem, sicut larus ambulator fluctuum,
Ὡς κόγχος ἄλμῃ πάντοθεν [f] περιτριβεὶς,	Et concha mari undique circumtrita,
Κτῆσίν τε θοίναις Πρωνίων λαφυσίαν	Fortunasque Proniorum epulis devoratas
[g] Πρὸς τῆς Λακαίνης αἰνοβακχεύτου [h] κιχών,	A Lacæna graviter bacchante offendens,

VARIANTES LECTIONES.

a Al. ἐγκολάπτειν. b Παλαίσῃ Bar. aliique. φαλώσῃ Sold. aliique. c Al. καλασκόποις. d Βομβυλίας Bar. Βαμβυλίας. al. Βορβυλίας al. & Sold. in quo tamen isti diphthongu superscripta est , eadem, ut videtur. manu. e Al. κύηξ. f Al. περιτριβείς. Codex Sold. habet quidem περιτριβεὶς, sed istis , & , eadem manus a superscripsit, ut videatur aliquis legisse περιτριβεῖς. g Περ Sold. h Κιχὼν Sold.

781. *Ο λυμεὼν] ὁ Ὀδυσσεὺς, τῶν Τρώων ὁ λυμεών.*

783. Δομῇ.] τῷ σώματι· τὸ δὲ σχῆμα μεταπλασμὸς, ἀπὸ οὐδετέρου εἰς θηλυκὸν, ἀπὸ γὰρ τοῦ δέμας μεταπλάσας, εἶπεν ἡ δομή. * Φασὶν ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα γράψας, τὸν Ὀδυσσέα τραυματισθῆναι ὑπὸ Θόαντος ὅτε εἰς Τροίαν ἀνήρχοντο δυσμενεῖς.*

784. Παλεύσῃ.] ἀπατήσῃ τοὺς δυσμενεῖς, ἤτοι τοὺς Τρῶας, τῷ κατασκοπεύσειν· παλεύτριαι δὲ λέγονται αἱ πλάναι, καὶ οἷον εἰπεῖν, ἀνδραποδίστριαι περιστεραί.

785. Φηλώσας.] ἀπατήσας τὸν βασιλέα Πρίαμον ἐν κλαυθμοῖς καὶ γόοις, ὡς δεινὰ καὶ ἀνάξια παθὼν ὑπὸ Αγαμέμνονος διὰ τὰς πληγάς. Τὸ φηλώσας, ἀπὸ τοῦ φηλῶ. τὸ φηλῶ καὶ φηλῶ, τὸ ἀπατῶ, ἀπὸ τῶν φηλήκων· ὅτι τὰ ἄγρια σῦκα, ἐλέχθη· ἄπεπτα ὠμὰ καὶ ἄχρηστα ὄντα, τῇ ἰδέᾳ πέπειρα φαίνονται.

786. Βομβυλίας.] [1] Βομβυλιὸς ἐστι ζωΰφιον ὅμοιον μελίσσῃ, μέλαν δὲ τῇ χροιᾷ, ἐκ πηλοῦ κηροπλαστοῦν· λέγεται δὲ βομβυλιὸς, παρὰ τὸ βομβεῖν, ὥσπερ καὶ τὸ πνεύμονον [2] κυβύβιον, [3] καὶ ἡ ῥόμβα, ἡ στρόμβα, βομβυλιὸς, καὶ [4] βέμβιξ καλεῖται. Βομβυλία, καὶ Βομβύλειον, πόλις, καὶ ὄρος Βοιωτίας, ὅπερ νῦν [5] λέγε[ται]. γράφεται δὲ [6] διὰ τοῦ [7] ἰῶτα· εἰ δὲ ἐστὶν ἡ Βομβυλεία [6] κλιτὺς καὶ ἀκρώρεια, ὡς κτητικὸν δὲ, τότε [7] διὰ διφθόγγου γράφονται [8] Βομβυλίας δὲ καὶ διὰ τοῦ ι, καὶ διὰ διφθόγγου γράφεται.[9] ἡ Βομβυλία, τῆς Βομβυλίας, ἰῶτα· ἡ Βομβύλεια δὲ, τῆς Βομβυλείας, διφθόγγου· τιμᾶται δὲ ἐκεῖ καὶ Ἀθηνᾶ Βομβυλεία. Καὶ ὁ Τεμμικία δὲ, ὄρος ὁμοίως Βοιωτίας. Λέγει [8] οὖν, Ὅντινα ἡμῖν ἡ Βοιωτία μέγα κακὸν ἀνέθρεψε, λέγει δὲ τὸν Ὀδυσσέα· ἐν γὰρ Βοιωτίᾳ φασὶ τὴν Ἀντίκλειαν, τὴν Αὐτολύκου θυγατέρα, γεννῆσαι τὸν Ὀδυσσέα· Σειληνὸς δὲ ὁ Χῖος ἐν δευτέρῳ μυθικῶν ἱστοριῶν. (διὸ δὲ γέγραπται βιβλία)

φασὶν Ἀντίκλειαν, τὴν Ὀδυσσέως μητέρα, ἐγκύμονα ἀπολειφθεῖσαν τὸ Νήριτον, τῆς Ἰθάκης ὄρος, ὑσμένου πολὺ τοῦ Διὸς, ὑπ' ἀγωνίας καὶ φόβου καταπεσοῦσαν, τεκεῖν Ὀδυσσέα, ὅθεν ἄρα καὶ Ὀδυσσεὺς ἐκλήθη· ἀλλὰ περὶ τῆς κλήσεως Ὀδυσσέως ψεύδεται, Ὅμηρος γὰρ ἐν Ὀδυσσείᾳ παρεισάγει τὸν Ὀδυσσέως πάππον Αὐτόλυκον [9] λέγοντα, τὸν παῖδα κληθῆναι Ὀδυσσέα, Πολλοῖς γάρ μοι ὀδύσσατο, ἤτοι ὠργίσθησαν. Ἐπεὶ δὲ τὸν εἴτε ἐν Βοιωτίᾳ, κατὰ Λυκόφρονα, ἐγεννήθη, εἴτε, κατὰ Σειληνὸν, ἐν Ἰθάκῃ, ὡς καὶ Ὅμηρος λέγει,

Ος πάφω ἐν δήμῳ Ἰθάκης, κραναῆς ἐπὶ νήσου,

ὁ βαλλόμενος πολυπράγμονεῖτο.

788. Μόνος πρὸς οἴκους.] ἀπὸ γὰρ τῶν ἀφιστομένων αὐτοῦ δώδεκα πλοίων εἰς τὴν Τροίαν, μόνος ὁ Ὀδυσσεὺς ὑποστρέψων ἐσώθη.

789. Λοῖσθον δὲ, καύηξ.] ὕστερον δὲ, ὡς λάρος κυματοδρόμος, ὡς κόγχος τι περιτριβεὶς πάντοθεν τῇ θαλάσσῃ, τὴν κτῆσίν τε καὶ περιουσίαν αὐτοῦ κιχὼν καὶ καταλαβὼν λαφυσίαν καὶ ἐξαντλουμένην παρὰ τῆς Λακεδαιμονίας, ἤτοι τῆς Πηνελόπης, τῆς κακῶς βακχευθείσης καὶ μανείσης, πρὸς ἔρωτας ἀπολούσης, σύφαρ καὶ γηραιὸς κόραξ θανεῖται σὺν ὅπλοις, ἤτοι [10] πολεμεῖν, πόλεις τοῦ Νηρίτου, τὸ πόντιον σκάπος καὶ τῆς Ἰθάκης φυγών.

791. Θοίναις Πρωνίων.] Θουκυδίδης εἰς τέσσαρα φῦλα διαιρεῖ τὴν Κεφαλληνίαν, Πρωνίους, [11] Σαμαίους, Παλεῖς, καὶ Κρανέους. Πρωνίων δὲ, τῶν μνηστήρων, ἀπὸ ἔθνους.

792. Πρὸς τῆς Λακαίνης.] τῆς Πηνελόπης· Τυνδάρεως καὶ Ἰκάριος ἀδελφοὶ, οὗ Ἰκαρίου καὶ Περιβοίας ἡ ἐχθεῖσα Πηνελόπη· πρότερον γὰρ Ἀρναία λεγομένη, ὕστερον δὲ Πηνελόπη ἐκλήθη, ὅτι ῥιφεῖσα παρὰ τῶν γονέων εἰς θάλασσαν, ὑπὸ πηνελόπων ὀρνέων ἐξηνέχθη εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐσώθη, καὶ ὑπὸ τῶν ἰδίων γονέων πάλιν ἀναληφθεῖσα ἐτρέφετο.

EMENDATIONES

* Hoc deprompsi ex Bar. & Grav. * Hoc adjeci ex Sold. 1 Βομβύλιον Bar. & Grav. Βομβύλιος Phavorin. Βομβύλιος posuit Gorlelius, emendatione minus necessaria, cum βομβυλιὸς, & βομβύλιος dicantur. 2 Κυτερύβιον Phavorin. 3 Καὶ ἡ ῥόμβα ἡ σόμβα Phavorin. καὶ ἡ ῥόμβος ἡ στρόμβος Sold. Quid si legas καὶ ὁ ῥόμβος ὁ στρόμβος? certe istæ significationes non sunt alienæ à voce βόμβυξ 4 Βέμβιξ Bar. & Phavorin. 5 Post λέγεται deest aliquod vocabulum * Hoc addo ex Phavorino & Grav. 6 Κλιτὺς, pro κλιτὰς, ex Phavorino. 7 Διὰ διφθόγγου, pro διφθόγγου, ex Phavorin * Hæc cum levi variatione reperiuntur in Phavorino, & MSS omnibus. 8 Post δὲ, delevi ὅτι, ex fide Bar. 9 Λέγοντα, pro λέγοντες, ex Bar & Grav. 10 Πολεμεῖν, pro πολέμων, ex MSS. omnibus. 11 Σαμαίους, (sic etiam Sold. & Grav.) Παλεῖς, καὶ Κρανίους Bar.

793 Σύφαρ]

Σύφαρ θανεῖται πόντιον φυγὼν σκέπας
Κόραξ σὺν ὅπλοις,[a] Νηρίτων δρυμῶν πέλας.
[b] Κτενεῖ δὲ τύψας πλευρὰ [c] λοίγιος [d] στόνυξ,
[e] Κέντρῳ [f] δυσαλθὴς [g] ἔλλοπος [h] Σαρδωνικῆς·
Κέλωρ δὲ παιδὸς ἄρταμος κληθήσεται,
[i] Ἀχιλλέως δάμαρτος [k] αὐτανέψιος·
Μάντιν δὲ νεκρὸν Εὐρυτὰν [l] στέψει λεὼς,

Decrepitus morietur marino elapsus tegmini
Corvus cum armis, Neritios prope saltus.
Occidet autem feriens latera cuspis acerba,
Insanabilis aculeo piscis Sardonici:
Filius verò Patris erit interfector,
Uxoris Achilleæ Consobrinus:
Vaticinans autem cadaver Eurytanus coronabit populus,

VARIANTES LECTIONES.

a Νηρίτων Bar. b Κτενεῖ Schottus. c Λοίγιος Seld. d Στόνυξ Schottus. e Versum hunc sic profert Seld. Κέντρῳ δυσαλθεῖ, ἔλλοπος Σαρδωνικῆς. f Al. δυσαλγής. g Ἔλλοπος cum spiritu aspero Bar. h Σαρδονικῆς al. Σαρδωνικῆς al. i Ἀχιλέως Seld. aliique. k Post αὐτανέψιος interrogationis signum habet Seld. l Al. στέψει.

793. Σύφαρ.] ἡ λιβηρὶς, τὸ τοῦ ὄφεως δέρμα· νῦν δὲ σύφαρ ἀντὶ τοῦ γέροντα εἶπεν, ἀπὸ τοῦ ὀφείου δέρματος· γηράσας γὰρ ὁ ὄφις, καὶ πρὸς ὀπὴν εἰσελθὼν, ἀποδύεται τὸ δέρμα. Πόντιον σκέπας φυγών.] τὸ ἰδάλιον· πόντιον δὲ σκέπας εἶπεν, ὅτι ναυτικὸς, ἢ τὴν ναῦν, ἢ τὴν λαμβίνα· ταῦτα γὰρ † σκέπει καὶ ἀμύνει τὴν θάλασσαν.

794. Κόραξ σὺν ὅπλοις.] κόρακα εἶπε τὸν Ὀδυσσέα, διὰ τὸ πολυχρόνιον· ἑκατὸν γὰρ ὀκτὼ ζῇ γενεὰς, καθ' Ἡσίοδον, ὁ κόραξ. ὑπέργηρως δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς ἐτελεύτησεν, ἀναιρεθεὶς ὑπὸ Τηλεγόνου, τοῦ ἐκ Κίρκης αὐτῷ γεννηθέντος υἱοῦ, πολεμηθεὶς ὑπὲρ τῶν ἑαυτοῦ ποιμνίων· μέμνηται δὲ τούτου καὶ Ὀππιανὸς εἰς τὰ περὶ τρυγόνος λέγων οὑτωσί πως,

——— [1] ὁ δ' οὐ μάλα πάντα πέρθων
Παῖδα ἑὸν, γεραρῷ δὲ βοηδρομέοντι τοκῆϊ
Αὐτῷ, τὸν μάσσεν, κακὸν ἀπεσσυμάξατο κῆρα.

Νηρίτων δρυμῶν πέλας.] ἐγγὺς τῶν δρυμῶν τῶν Νηρίτων.

796. Δυσαλθής.] δυσίατος, ἀνίατος γὰρ ἡ πληγὴ τοῦ κέντρου τῆς τρυγόνος. [2] Ἔλλοψ.] τοὺς ἰχθῦς, παρὰ τὸ ἐλλείπεσθαι ὀπὸς καὶ φωνῆς. Σαρδονικῆς.] ὁ Τζέτζης τὸ δο μακρὸν γράφει, καὶ λέγει μακρὸν εἶναι, ὡς ἐκτεινόμενον ὑπὸ τοῦ ῥ ἀμφιλαφῶς· ὁ Σαρδωνικῶς λέγει γράφων· μέγα γὰρ ἐμβαλεῖν τοῦτο δέχεται· οὐδὲ γὰρ τοὺς Ἀττικούς φασι τὰ τοιαῦτα ἐκτείνειν, ἀλλὰ τὰ διὰ τοῦ ωτης, οἷον οἰνοπότης, αἱματοπότης, καὶ τὰ τελευταῖα μέρη τοῦ λόγου, οἷον ἄνω, κάτω, δεῦρο, καὶ ὅσα εἰσὶ τελευταῖα τοῦ ἐκτεινομένου. ἡ δὲ Σαρδὼ, νῆσός ἐστι περὶ τὰς Ἡρακλέους στήλας· ταύτης ἄποικοι καὶ οἱ Καρχηδόνιοι, ἐν ᾗ νήσῳ Σαρδοῖ βοτάνη γίνεται ὁμοία σελίνῳ, ἧς οἱ γευόμενοι, σπασμῷ κατεχόμενοι ἀκουσίως γελῶσι, καὶ οὕτως τελευτῶσι. Τίμαιος δέ φησιν, * ὡς * ἐκεῖ τοὺς ὑπὲρ ο' ἔτη γεγονότας γονεῖς αὐτῶν θύουσι τῷ Κρόνῳ, γελῶντες καὶ τύπτοντες αὐτοὺς τοῖς ξύλοις, καὶ πρὸς ἀχανεῖς κρημνοὺς καταθοῦντες· ὅθεν ὁ Σαρδόνιος γέλως ἐλέχθη. Ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι ἐκεῖνοι οἱ θνήσκοντες γέροντες μειδιῶσιν ἀκουσίως πρὸς τὴν * ὑπὸ * τῶν παίδων αὐτῶν ἀφορῶντες ἀπάνθρωπον τελευτήν· ὅθεν ἡ παροιμία ἐλέχθη, Σαρδόνιος γέλως. Ἐκείνης γοῦν τῆς νήσου, τῆς Σαρδοῦς, πλησίον ἐστὶν ἡ Τυρσηνία, ὅπου ἦν ἡ Κίρκη, ἥτις περιέθετο κέντρον [3] τρυγόνος τῷ δόρατι τοῦ παιδὸς αὐτῆς Τηλεγόνου.

797. Ἄρταμος.] σφαγεὺς, αὐθέντης τις ὢν, ὁ ἐν ἄρει καὶ ξίφει τέμνων· [4] ἢ ἄρταμος, ὁ μάγειρος καὶ ἀρταμεὺς, ὅθεν Ἀχιλλέως δάμαρτος· ὅθεν καὶ τὴν Ἄρτεμιν φασίν· ἀπαθὴς γὰρ ἡ παρθένος.

798. Ἀχιλλέως δάμαρτος.] * πρῶτον * δεῖ εἰδέναι ὅτι ὁ Τζέτζης τὸ Ἀχιλεὺς δι' ἑνὸς λ γράφει· φησὶ γὰρ, ἢ ὅτι ἀπὸ τοῦ ἄχος ἐμποιεῖν τοῖς Ἰλιεῦσιν [5] ἐτυμολογεῖται· ἢ παρὰ τὸ ἄχη λύειν, ἰατρὸς γὰρ ἦν· ἢ παρὰ * τὸ * [6] χιλῷ ἄμοιρος εἶναι· ἢ παρὰ τὸ ἄγειν τὸν λαὸν, ὡς στρατηγός· καὶ πάντα δι' ἑνὸς λ [7] γράφειν τοῦτο κελεύει· εἰ δέ τις διὰ δύο λ τοῦτο γράφῃ, κελεύει τοῦτον μὴ [8] κτηνωδῶς οὕτω γράφειν, [9] χωρὶς ἐπιστήμης καὶ εἰδήσεως, λέγειν δὲ τοῦτο, ὅτι Αἰολικόν ἐστιν, οἱ γὰρ Αἰολεῖς διπλασιάζουσι τὰ σύμφωνα. * καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ ὅτι δι' ἑνὸς λ χρὴ γράφειν τὸ Ἀχιλεύς. * Ἡ δὲ περὶ τῆς Ἀχιλλέως δάμαρτος, * ἤτοι γυναικὸς, * ἱστορία ἐστὶ τοιαύτη· Ἀχιλλεὺς μετὰ θάνατον, ὡς λέγουσιν, ἔγημε Μήδειαν, τὴν Αἰήτου θυγατέρα. Αἰήτης δὲ, καὶ Κίρκη, καὶ Πασιφάη, Ἡλίου παῖδες καὶ Πέρσης, τῆς Ὠκεανοῦ· καὶ Αἰήτου μὲν παῖδες καὶ Εἰδυίας, Μήδεια, καὶ Ἄψυρτος· Κίρκης δὲ καὶ Ὀδυσσέως, Τηλέγονος, καὶ Κασσιφόνη· Πασιφάης δὲ καὶ Μίνωος, Ἀριάδνη, Φαίδρα, καὶ Γλαῦκος, ὃν οὗτος Γλαύκωνα φησίν· ὥστε Τηλέγονος καὶ Μήδεια εἰσὶν αὐτανέψιοι, οὓς ἡμεῖς [10] λέγομεν ἐξαδέλφους.

799. Μάντιν δὲ νεκρόν.] Ἀριστοτέλης φησὶν ἐν Ἰθακησίων πολιτείᾳ, Εὐρυτᾶνας ἔθνος εἶναι τῆς Αἰτωλίας, ὀνομασθὲν ἀπὸ Εὐρύτου, παρ' οἷς εἶναι μαντεῖον Ὀδυσσέως· τὸ δ' αὐτὸ καὶ Νίκανδρος φησὶν ἐν [11] Αἰτωλικοῖς. Εὐρυτὰν, ὡς τὸ παιάν.

EMENDATIONES.

† Σαρδὼ, quod Lycophronis textui propius est, pro Σαρδὼν, ex Grav. 1 Ita emendavi, & in ordinem digessi hos Oppiani versus, qui corrupti in MSS. occurrebant; in Impressis autem proferebantur sic.

Ὁ δ' οὐ μάλα πέρθων παῖδα πατρὸς ἑὸν
Γεραρῷ δὲ βοηδρομέοντι τοκῆϊ.
Τῷ τὸν μάσσεν κακὸν ἀπεσσυμάξατο κῆρα.

2 Hæc paulo supra occurrebant in Impress. Ego in proprium locum restitui, ope Bar. * Hanc voculam, quæ ad connexionem necessaria fuit, adjeci ex Seld. * Hanc Præpositionem, sine qua vacillat sententia, addo ex Bar. & Grav. ejus loco περὶ habet Seld. 3 Τρυγόνος, pro τρύγονι, ex Seld. & Grav. 4 Confusa hæc, & luxata sunt, & ab omnibus MSS. omissa, usque ad Ἀχιλλέως. * Ex Bar. & Grav. 5 Ἐτυμολογεῖται δὲ οὕτως Impress. Ego δὲ οὕτως delevi, auctoritate MSS. omnium. * Ex MSS omnibus. 6 Χιλῷ, pro χείλους, ex Bar. & Grav. 7 Γράφειν οὕτω κελεύει pro γράφεται, ex Bar. 8 Κτηνωδῶς, pro κτηνωδῶν, ex MSS omnibus. 9 Χωρὶς ἐπιστήμης lego cum omnibus MSS. χωρὶς ἐπιστήμῃ absurde Impress. * Hoc interserui ex Bar. & Grav. * Ex iisdem. 10 Λέγομεν, pro λέγουσι, ex MSS. omnibus. 11 Αἰτωλικοῖς pro Αἰτωλοῖς, ex Bar. & Grav.

Ὅ, τ' αἰπὺ ναίων [a] Τραμπύας [b] ἐδέθλιον,	Quique altas habitat ſedes Trampyæ,
Ἐν ᾗ ποτ' αὖθις [c] Ἡρακλῆ φθίσει δράκων	In qua Herculem quondam Tymphæus perdet
Τυμφαῖος ἐν θοίναισιν, Αἰθίκων πρόμος,	Inter epulas Draco, Æthicum dux,
Τὸν Αἰακοῦ τε κἀπὸ Περσέως σπορᾶς,	Æacidem & Perſidem genere,
Καὶ Τημενείων οὐκ [d] ἄποθεν αἱμάτων.	Nec remotum à Temenica conſanguinitate.
Πέργη δέ μιν θανόντα, Τυρσηνῶν ὄρος,	Perge demum, Tyrrhenus mons, mortuum

VARIANTES LECTIONES.

a Τραμπύας Bar. idque in Scholiis retinet. Τραμπύος habet Seld. Sed iſti υ ſuperpoſita eſt diphthongus ῳ. b ἐδέθλιον cum aſpero Seld. c Ἡρακλῆ Seld. d Ἄποθεν Seld. aliique; in illo autem τῷ ω ſuperſcriptum reperio ο.

800. [1] Τραμπύας.] Τράμπυια, πόλις Ἠπείρου, ἔνθα μετὰ νόστον [2] Ὀδυσσεὺς ἀπῆλθε, καθὰ καὶ Ὅμηρος γράφει,

[3] Εἰσόκε τοὺς ἀφίκηαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν.

ἐτιμᾶτο δὲ ἐν τῇ Τραμπύῃ Ὀδυσσεύς.

801, 802. Ἐν ᾗ ποτ' αὖθις.] ἐν ᾗτινι Τραμπύῃ ποτὲ αὖθις, ἀντὶ τοῦ δή, (οὐ γὰρ καὶ ἕτερος Ἡρακλῆς ἐκεῖ ἀνῃρέθη) φθίσει καὶ φθερεῖ ἐν [4] θοίναισι καὶ εὐωχίαις ὁ δράκων ὁ Τυμφαῖος καὶ Ἠπειρώτης, ἤτοι ὁ Πολυσπέρχων, ὁ πρόμος καὶ πρόμαχος τῶν Αἰθίκων καὶ Ἠπειρωτῶν τινα φθίσει; τὸν Ἡρακλῆ, τὸν ἀπὸ τῆς σπορᾶς τοῦ Αἰακοῦ καὶ Περσέως, καὶ οὐ πόῤῥω τῶν αἱμάτων τῶν Τημένου. * Ἡ δὲ ἱστορία τοιαύτη· * Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος καὶ [5] Βαρσίνης τῆς Περσίδος, υἱὸς ἐγένετο καλούμενος Ἡρακλῆς, ὃν ἀνεῖλε καλέσας εἰς δεῖπνον Πολυσπέρχων ὁ Τυμφαῖος, Αἰθίκων βασιλεύς, χαριζόμενος Κασσάνδρῳ. [6] Τυμφαῖοι, Ἠπειρωτικὸν ἔθνος, καὶ Αἴθικες ὅμοιοι, ὧν καὶ Ὅμηρος μέμνηται λέγων,

[7] Τοὺς δ' ἐκ Πηλίου ὦσε, καὶ Αἰθίκεσσι πέλασσε.

Δράκων δὲ καὶ ὁ Πολυσπέρχων, διὰ τὸ ἰῶδες τῶν φαρμάκων, * ὡς φαρμάκοις αὐτὸν ἀνελών. *

803. Τὸν Αἰακοῦ τε κἀπὸ Περσέως σπορᾶς.] τὸν Ἡρακλῆ τοῦτον ἀπὸ ταύτης λέγει καλεῖσθαι τῆς σπορᾶς, ὅτι ὁ τούτου πατὴρ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών, κατὰ μὲν πατέρα, εἰς Ἡρακλέα καὶ Περσέα ἀνάγει τὸ γένος, κατὰ δὲ μητέρα, εἰς Νεοπτόλεμον, καὶ Ἀχιλλέα, καὶ Αἰακόν.

804. Τημενείων.] ὁ Τήμενος οὗτος ἔκγονος ἦν Ἡρακλέους· Ἡρακλέος γὰρ καὶ Δηϊανείρας, Ὕλλος· Ὕλλου δὲ καὶ Ἰόλης, τῆς Εὐρύτου, Κλεόδαιος, Λίχας, καὶ Κήυξ· Κλεοδαίου καὶ Πιερίδας, ὁ Τήμενος οὗτος, καὶ ἕτεροι. * Ἄποθεν.] τὸ πόῤῥω μακρόν, ἐκλείπεται δὲ ὑπὸ τῶν Δωριέων, καὶ ἔστι κοινὴ συλλαβή· ἄπω δὲ καὶ ἄποθεν Ἀττικοὶ μεγάλα γράφοντες. *

805. Πέργη δέ μιν.] Πέργη, ὄρος Τυρσηνίας, ἔνθα [8] φασὶ τὸν Ὀδυσσέα κεῖσθαι θανόντα ἐν Γορτυνίᾳ· πῶς οὖν ὁ αὐτὸς ἐν Εὐρυτᾶσι τῆς Ἠπείρου, [9] καὶ ἐν Τυρσηνίᾳ κεῖται; καὶ ὁ μὲν Τζέτζης κακοπλάστως αὐτόν φησι τὸν Λυκόφρονα γράφειν, καὶ ἐναντίως οὐ μόνον τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ καὶ ἑαυτῷ, ὥσπερ καὶ ἐνταυθοῖ, καὶ ἐν τῷ [10] κατωτέρω στίχῳ, τῷ λέγοντι, Ὅταν στενάζων τὰς κῆρας τοῦ παιδὸς Τηλεμάχου, καὶ τῆς δάμαρτος Κίρκης ἀποθάνῃ· καὶ φησὶ πολλὰ εἶναι τὰ ἐναντία ἐνταῦθα· ἓν μέν, ὅτι θανὼν πρότερον ὑπὸ Τηλεγόνου, * νῦν * πάλιν, ὡς ζῶν, ἀποθνήσκει διὰ τὸν θάνατον Κίρκης καὶ Τηλεμάχου· δεύτερον καὶ ἀνακόλουθον [11] οὕτω, (φησὶν) ὁ Λυκόφρων· ζῶντος Ὀδυσσέως, ἢ τεθνηκότος ἡ ζημία γέγονε Τηλεμάχου, τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ Κασσιφόνης, τῆς Κίρκης παιδός· εἰ μὲν ζῶντος, πάντως οὐ προσανεῖλεν αὐτὸν ὁ Τηλέγονος ὡς ἀγνοοῦν, ἐγίνωσκε γὰρ ἂν τοῦτον, ἰδὼν ἐν τοῖς τοῦ παιδὸς γάμοις· εἰ δὲ τεθνηκότος, πῶς ὁ ἤδη θανών, πάλιν ὥσπερ ἀπὸ μηχανῆς κωμικῆς ζωωθεὶς ὑπὸ σοῦ παρεισάγεται, τὸν Κίρκης θανάτους θρηνῶν, καὶ Τηλέμαχον, * καὶ τῷ πάθει αὐτῶν τελευτῶν; * ἐμοὶ μὲν ἀνακόλουθα ταῦτα φαίνεται, [12] οὐ μόνον δὲ τὰ τοιαῦτα σὰ ῥήματα, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν προφαμένων συμμαχεῖν σοι· φασὶ γάρ τινες * ἀσκεπτότεροι καὶ ἀπαίδευτοι, * ὅτι θανόντα τὸν Ὀδυσσέα ὑπὸ Τηλεγόνου Κίρκη φαρμάκοις ἀνέστησεν, οὐ προαναιρεθεῖσα [13] Τηλεμάχῳ, καὶ μάλιστα [14] ἑαυτὴν ἐγῆμαι δυναμένη· καὶ λοιπὸν ἡ παροιμία δὴ ταύτῃ πεπλήρωται,

Ἄλλων ἰατρὸς αὐτὸς ἕλκεσι βρύων·

ἢ ὡς ὁ νεκρὸς ἐκεῖνος ὁ σωτὴρ Σιμωνίδου, καὶ αὕτη τοῦ Ὀδυσσέως τεθνηκυῖα χάριτας παρέχει. Ταῦτα φησὶν ὁ Τζέτζης * περὶ τούτων κακοπλάστων, καὶ ἀνακολούθων, καὶ ἐναντίων, τῷ τε κεῖσθαι τὸν Ὀδυσσέα ἐν Ἠπείρῳ, καὶ τῇ Τυρσηνίᾳ, καὶ ὅτι παρὰ τοῦ Τηλεγόνου θανάτου αὐτοῦ, καὶ πῶς πάλιν φαίνεται ζῶν καὶ θνήσκων διὰ τὸν θάνατον Κίρκης καὶ Τηλεμάχου. * Ἄλλοι δὲ φασι [15] περὶ μὲν τῶν πρώτων λόγων, ὅτι ἴσως μετετέθη ἀπὸ [16] Εὐρυτάνων καὶ Ἠπείρου εἰς Τυρσηνίαν· καὶ τοῦτο μὲν τῷ Τζέτζῃ, ὡς ἐχόμενον [17] πιθανότητος, [18] οὐ παντελῶς ἀπόβλητον φαίνεται, * διὰ τὸ ἐν πολλαῖς τὸν Λυκόφρονα τοσοῦτον οἰκεῖον, πάντα τὰ τοιαῦτα μισεῖν. * Ἄλλοι δὲ φασιν, ὅτι ἀναιρεθεὶς Ὀδυσσεὺς ὑπὸ Τηλεγόνου, πάλιν ὑπὸ τῆς Κίρκης φαρμάκοις ἀνέστη, καὶ ἐγάμησε Κασσιφόνην Τηλεμάχῳ, Πηνελόπην δ' ἐν Μακάρων νήσοις ἐγάμησε Τηλεγόνῳ.

EMENDATIONES.

1 Τραμπύας] Τράμπυια, πόλις &c. pro Τράμπυια] πόλις &c. ex Bar. 2 Ὀδυσσεὺς, pro Ὀδυσσέως. 3 Εἰσόκε, pro εἰς ὃ κε. 4 Θοίναισι, pro θοίναις, ex MSS. utroque. * Hoc addo ex Bar. idemque fere occurrit in Seld. idque in impreſſis deſideratum eſſe manifeſtum eſt. 5 Βαρσίνης, pro Μαρσίνης Μαρσίδος Bar. Cæterum Alexander Magnus, non ex Marſina, aut Marſide, ſed Barſina, Perſica muliere, Herculem genuit, quem poſtea occidit Polyſperchon; quod ex Juſtino, aliiſque notius eſt, quam ut probari debeat. 6 Τυμφαῖοι, pro Τυμφαῖος, ex Bar. & Grav. 7 Τοὺς δ' ἐκ Πηλίου ὦσε καὶ Αἰθίκεσσι πέλασσε Impreſſ. quem verſum Ego emendavi, ope Bar. & Grav. & ipſius Homeri, in cujus Bœotia occurrit. * Hæc adjeci ex Grav. * Hæc adjeci ex Bar. & Grav. 8 Φασὶ, pro φασὶ, ex Bar. & Grav. 9 Καὶ ἐν Τυρσηνίᾳ pro καὶ Τυρσηνίας, ex Bar. & Grav. καὶ Τυρσηνίᾳ Seld. * Ex Grav. 10 Κατωτέρῳ, pro κατώτερον, ex MSS utroque. * Ex Grav. 11 Τοῦτο φησὶν ὁ Λυκόφρων Seld. τοῦτο, φησὶν ὁ Λυκόφρων, Impreſſ. οὕτω φησὶν ὁ Λυκόφρων Bar. * Hoc adjeci ex Bar. & Grav. 12 Οὐ μόνον δὲ τὰ τοιαῦτα σὰ ῥήματα, pro οὐ μόνα δ' ἐστὶ ταῦτα, ex Bar. & Grav. * Hoc interſerui ex Bar. & Grav. 13 Τηλεμάχῳ, pro Τηλεμάχου, ex Bar. & Grav. 14 Ἑαυτὴν, pro αὐτὴν, ex Bar. & Grav. * Hæc petita ſunt ex Bar. & Grav. & à me emendata. 15 Ἀπὸ τοῦ Πρωτέως λόγου, à ſermone de Proteo, habet Grav. ſenſu optimo: vult enim ex fabula Protei, qui per meatum ſubterraneum ex Pallenia in Ægyptum Neptuni operâ tranſlatus eſt, nonnullos anſam habuiſſe fingendi, quod Ulyſſes ex Epiro in Tyrrheniam ſimili via devenerit. Vid. hujus poematis v. 125. 16 Εὐρυτάνων, pro Βρυτάνων fide MSS. omnium. 17 Πιθανότητος, pro πιθανότηταν, ex MSS. omnibus. 18 Οὐ παντελῶς ἀπόβλητον, pro οὐ πάντα ἀπόβλητον, ex Bar. & Grav. οὐ παντελῶς ἀπόβλητον Seld. * Hoc adjeci ex Bar. & Grav.

Ἐν [a] Γορτυνίᾳ δέξεται πεφλεγμένον,	In Gortynia combuſtum excipiet,
[b] Ὅταν στενάζων κῆρας ἐκπνεύσῃ βίον	Quando vitam expirarit deplorans miſerias
Παιδός τε καὶ δάμαρτος, ἣν κτείνας πόσις,	Filii & Uxoris, quam occidens Maritus
Αὐτὸς πρὸς ᾅδην δευτέραν ὁδὸν περᾷ,	Secundum ad inferos ibit iter,
Σφαγαῖς ἀδελφῆς ἠλοκισμένος [c] δέρην,	Sororis cæde, Glauconis Abſyrtique
[d] Γλαύκωνος Ἀψύρτοιό τ' αὐτανεψίας.	Conſobrinæ, collum amputatus.
Χ' ὁ μὲν [e] τοσῶνδε θῖνα πημάτων ἰδὼν,	Atque ille quidem tantum conſpicatus malorum acervum,
[f] Ἄστεμφον ᾅδην δύσεται τὸ δεύτερον,	Immutabilem ſecundò ſubibit Orcum,
Γαληνὸν ἦμαρ οὔποτ' ἐν ζωῇ δρακών.	Lætum nunquam in vita diem adeptus.
Ὦ σχέτλι', ὥς σοι κρεῖσσον ἦν μίμνειν πάτρᾳ	O infelix, quàm tibi præſtabat in patria manere
Βουλκατοῦντι, καὶ τὸν ἐργάτην μύκλον	Bubulco, & laborioſum aſinum
Κλώθων' ὑπὸ [g] ζεύγλῃσι μεσσαβοῦν ἔτι,	Curvum ſub jugo ad aratrum adhuc jungere,

VARIANTES LECTIONES.

a Γορτυνίᾳ al. Γορτυνίῃ Seld. Bar. quorum hic in Scholiis eandem lectionem retinet. b Ὅτ' ἂν Seld. c Δέρα Seld. d Γλαύκωνός τ' Ἀψύρτου Bar. e Τοσῶνδε Seld. aliique. f Ἀτρεμφὲς MSS. uterque. g Al. ζεύγλαισιν.

806. Ἐν Γορτυνίᾳ] Θεόπομπός φησιν, ὅτι ἀναχωρούμενος ὁ Ὀδυσσεὺς, καὶ τὰ περὶ τὴν Πηνελόπην ἐγνωκὼς, ἀπῆρεν εἰς Τυρσηνίαν, καὶ ᾤκησεν εἰς Γορτυναίαν ἔνθα καὶ τελευτᾷ.

808. Παιδός τε καὶ δάμαρτος.] Τηλέμαχος ἔγημε Κασσιφόνην, θυγατέρα Κίρκης. καὶ Κίρκην μὲν ἀναιρεῖ Τηλέμαχος, μὴ φέρων αὐτῆς τὰ προστάγματα· ἀναιρεῖται δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Τηλέμαχος ὑπὸ Κασσιφόνης, τῆς αὐτοῦ γυναικὸς, ἐκδικούσης Κίρκην τὴν μητέρα. Ὁ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν, ὅτι ἀποθανεῖται ὁ Ὀδυσσεὺς ὁρῶν τὰ παθήματα, Κίρκην ἀναιρεθεῖσαν ὑπὸ Τηλεμάχου, Τηλέμαχον δὲ ὑπὸ Κασσιφόνης.

811. Γλαύκωνος Ἀψύρτου τε.] εἶπον τὴν ἱστορίαν ὄπισθεν, ὅμως καὶ πάλιν ἐρῶ· Τὸν Γλαῦκον, Γλαύκωνα εἶπε· Γλαῦκος δὲ, καὶ Ἄψυρτος, καὶ Κασσιφόνη, καὶ οἱ λοιποὶ, ὡς εἶπον, αὐτανέψιοι, ἤτοι ἐξάδελφοι· ἀδελφῶν γὰρ, ὡς ἔφην, ἦσαν παῖδες, Πασιφάης ὁ Γλαῦκος, Αἰήτου ὁ Ἄψυρτος, Κίρκης δὲ ἡ Κασσιφόνη. ὁ δὲ Γλαῦκος, ὃν εἴπομεν, διώκων μῦν, πεσὼν εἰς πίθον μέλιτος γέμοντα, ἀπεπνίγη· ἀνεζωώθη δὲ, ὥς φασιν, ὑπὸ τοῦ μάντεως Πολυΐδου, τοῦ υἱοῦ Κοιρανοῦ, τοῦ καὶ εὑρόντος ἐν τῷ πίθῳ εἶναι πεπνιγμένον· ψηλαφῶν γὰρ τὸν Γλαῦκον ὁ πατὴρ αὐτοῦ Μίνως, ὡς οὐχ εὕρισκεν, ἐδόθη τούτῳ χρησμὸς, ἐκεῖνον εἰπεῖν περὶ τοῦ παιδὸς, ποῦ αὐτὸν εὑρήσει, ὅτι δὲ καὶ ἀναστήσει αὐτὸν, ὃς εἴπῃ τίνι ὅμοιός ἐστιν ὁ τρίχρωμος τοῦ Μίνωος βοῦς, ὁ ἐν ταῖς ἀγέλαις· Πολύειδος δὲ αὐτὸν εἶπεν ὁμοίαν εἶναι βάτου καρπῷ, καὶ ὁ Μίνως κατέχει αὐτὸν εἰπεῖν, ποῦ ἐστιν ὁ Γλαῦκος· ὁ δὲ ὑπὸ τῆς μαντικῆς εἶπεν [1] αὐτὸν ἐν τῷ πίθῳ εἶναι πεπνιγμένον· εὑρεθέντος δὲ αὐτοῦ νεκροῦ, συνεπεκλείσθη αὐτῷ ἔν τινι οἰκήματι, ὥστε ζωῶσαι αὐτόν· ἰδὼν δὲ δράκοντα ἐπὶ τὸν νεκρὸν ἐρχόμενον, θέλων ἀγελάσαι τὸν δράκοντα, ὅπως ἀναιρεθῇ ὑπ' αὐτοῦ, βαλὼν τυχαίως ἀνεῖλεν αὐτόν· ἕτερος δὲ δράκων ἐλθὼν, καὶ βοτάνην ἐπιθεὶς τῷ τεθνηκότι δράκοντι, ἤγειρεν αὐτόν· ταύτην τὴν βοτάνην λαβὼν Πολύειδος, καὶ ἐπιθεὶς τῷ Γλαύκῳ, ἤγειρεν αὐτόν. Μίνως δὲ ἰδὼν οὕτως τὸν Πολύειδον εἴα εἰς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, τὸ Ἄργος, ἀπελθεῖν, πρὶν τῷ Γλαύκῳ διδάξαι τὴν μαντικήν· καὶ ὃς διδάσκει αὐτόν. ἀποδημῶν δὲ κελεύει τὸν Γλαῦκον εἰς τὸ ἑαυτοῦ στόμα ἐμπτύσαι, καὶ τοῦτο ποιήσας ὁ Γλαῦκος, πάλιν τῆς μαντικῆς ἐπελάθετο.

813. Ἄστεμφον ᾅδην.] ἐπεὶ πρῶτον, ὡς λεγόμενον, ὑπὸ Κίρκης ἀνέστη ἀποθανών· ἐγὼ δὲ φημὶ, ἐπεὶ κατῆλθεν εἰς ᾅδην διὰ τὸν Τειρεσίαν, καὶ ἀνῆλθε πάλιν, ὃ καὶ ἀλληγοροῦνται, ὅτι νεκυομαντείαν ἐποίησε, καὶ τὴν Τειρεσίου ψυχὴν ἠρώτησε· τούτου χάριν φησὶν, ὅτι ἄστεμφον ᾅδην ὑπεισελεύσεται, καὶ οὐ τοιοῦτον, οἷον ὅτι κατῆλθε, ζητῶν τὴν ψυχὴν τοῦ Τειρεσίου, καὶ πάλιν ἀνῆλθεν.

817. Μεσσαβοῦν.] ἐν σ γράφεται, λέγεται δὲ τὸ ζευγνύειν κυρίως βόας, καταχρηστικῶς δὲ, καὶ ἕτερα ζῶα· μέσσαβα δὲ λέγονται, αἱ τοῦ ζυγοῦ γλυφαὶ, ἔνθα οἱ αὐχένες τῶν βοῶν δέδενται, ὡς Καλλίμαχος, Μεσσάβοις ὑποδύς. ὁ δὲ Λυκόφρων ἀδεὴς στιχουργίας, ποτὲ μὲν διπλασιάζει τὰ σύμφωνα, ποτὲ δὲ ἀφαιρεῖται τὰς διπλᾶς, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, παιδείας τῆς ἀληθινῆς συγχέει καὶ ἱστοριῶν ψεύδεται, καὶ [2] βαρβάροις παραφθοραῖς καὶ τόπων καὶ λέξεων, οἷς πᾶσι καὶ [3] σκυτεὺς χρησάμενος, ἂν ἐπεγράφη πρὸς στιχουργίαν. Μέσσαβα δὲ, καὶ μεσσαβοῦν διὰ δύο σσ γράφουσί τινες, Αἰολικῶς διαλέκτῳ τοῦτο λεγέτω, κἂν ὁ Λυκόφρων ἐστὶ Χαλκιδεὺς, ἤτοι Ἀττικὸς ἐστί.

EMENDATIONES.

[1] Αὐτὸν ἐν τῷ πίθῳ εἶναι, ἐν τῷ πίθῳ πεπνιγμένον Impreſſ. Ego ſecundum illud ἐν τῷ πίθῳ delevi, ex auctoritate MSS. omnium. [2] Βαρβάροις poſui, pro βαρβάρων, ex Bar. & Grav. [3] Σκυτεὺς, pro σκυλεὺς, ex MSS. omnibus. Vult enim Scholiaſtes, Ne cerdonem quidem, aut coriarium, (id enim valet σκυτεὺς) aut alium quemvis rudem & indoctum artificem Poetica facultate deſtitutum fore, ſi hiſtorias & fabulas corrumpere, fictis à ſe mendaciis intermiſcere, & aliâ quantâlibet tam in rebus, quam vocibus mutandis licentia uti fas ſit.

Πλαστῇσι λύσσης μηχαναῖς οἰστρημένῳ,
Ἢ [a] τηλικῶνδε πεῖραν ὀτλῆσαι κακῶν;

Fictis insaniæ technis incitato,
Quàm tantorum sustinere malorum experientiam?

VARIANTES LECTIONES.
a Τηλικῶνδ' al.

818. Πλαστῇσι λύσσης μηχαναῖς.] φασὶν ὅτι ὁ Ὀδυσσεὺς, ἡνίκα οἱ Ἕλληνες ἠνάγκαζον αὐτὸν ἐπὶ Τροίαν στρατεύεσθαι, προσεποιήσατο μαίνεσθαι, καὶ ζεύξας ὄνον καὶ βοῦν, ἠροτρία, Παλαμήδης δὲ αὐτὸν ἐξήλεγξε τοῖς Ἕλλησι· Τηλέμαχον γὰρ, τὸν Ὀδυσσέως παῖδα, λαβὼν, τέθεικε πρὸ τοῦ ἀρότρου, Ὀδυσσεὺς δὲ φοβηθεὶς μὴ πλήξῃ τὸν παῖδα, τὸ ἄροτρον ἐπέσχε, καὶ ἐγνώσθη τοῖς Ἕλλησιν, ὅτι πλαστῶς ἐμαίνετο. Ἀλλὰ τὴν Ὀδυσσέως πᾶσαν ὑπόθεσιν κεφαλαιωδῶς λεκτέον, εἶθ' οὕτως τῶν καθεξῆς ἀψόμεθα.

* Ἡ ὑπόθεσις τοῦ Ὀδυσσέως. *

Μετὰ τὴν Ἰλίου πόρθησιν, Ὀδυσσεὺς ἐξωσθεὶς ἀνέμοις, καταίρει πρὸς Κίκονας, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν Ἴσμαρον πορθεῖ, τὴν νῦν λεγομένην Μαρώνειαν, καὶ ἔμελλεν ἀποπλεῖν, οἱ δὲ φίλοι αὐτοῦ οὐκ εἴων αὐτόν· τῇ ἐπαύριον δὲ οἱ ἠπειρῶται Κίκονες πανσυδὶ ἀθροισθέντες, πανημερίως ἐμάχοντο, περὶ δὲ ἑσπέραν οἱ Ὀδυσσέως ἡττηθέντες, ἀποβαλόντες ἄνδρας οβ', ἤτοι ἀφ' ἑκάστης νηὸς ἄνδρας ς', ιβ' γὰρ εἶχε ναῦς ὁ Ὀδυσσεύς, ὅτε δὲ ἡττηθέντες ἄκοντες [1] ἀπέπλεον· ἀνέμοις δὲ συσχεθέντες δεινοῖς, καὶ μόλις ἐξελθόντες εἰς γῆν, δύο ὅλας ἡμέρας ἔκειντο πρὸς τὴν γῆν, τῇ τρίτῃ δὲ ἡμέρᾳ πλεῖν ἀπαρξάμενοι, μικροῦ δεῖν ἀβλαβεῖς ἵκοντο πρὸς τὰς πατρίδας· ἀπὸ δὲ Μαλέας, ἀκρωτηρίου Πελοποννήσου, ἐξωσθέντες, θ' νυχθημέροις δεινοῖς ἀνέμοις ἐφέροντο. Δεκάτῃ δὲ ἡμέρᾳ τῇ γῇ τῶν Λωτοφάγων, ἤτοι τῶν Καμαρειναίων, προσπελάσαντες ὑδρευσάμενοί τε, δειπνοῦσι περὶ τὰς ναῦς, εἶτα ἔπεμψαν τρεῖς ἰδεῖν τὴν χώραν, οἱ γευσάμενοι τοῦ λωτοῦ, ὑποστρέφειν οὐκ ἤθελον. [2] Δήσας δὲ Ὀδυσσεὺς αὐτοὺς, ἀπέπλει, καὶ ἦλθον νυκτὶ οὐκ εἰδότες εἰς νῆσον μικρὰν τῶν Κυκλώπων ἔρημον, αἶγας δὲ ἀγρίας πολλὰς ἔχουσαν, ὧν τῇ ἐπαύριον μὴ θηρεύσαντες, εὐωχοῦντο πανημερίας· περὶ δὲ ἑσπέραν, καὶ πῦρ ἔβλεπον ἐν τῇ γῇ τῶν Κυκλώπων, καὶ φωνῆς ἀμυδρῶς ἤκουον· τῇ ἐπαύριον δὲ τὰς μὲν ια' ναῦς Ὀδυσσεὺς αὐτοῦ καταλιπὼν ἐν τῇ μικρῇ νήσῳ, τῇ ἑαυτοῦ μόνῃ ἀποπλεῖ πρὸς τὴν γῆν τῶν Κυκλώπων, κατασκοπείᾳ χρησάμενος, καὶ παρά τινα πετρώδη καὶ ἀπόκρυφον αἰγιαλὸν ταύτην ἀποκρύπτει τὴν ναῦν σὺν τοῖς λοιποῖς ἑταίροις· αὐτὸς δὲ ιβ' μόνους λαβὼν τῶν ἑταίρων, καὶ οἴνου Μαρωνείτου ἀσκὸν, καὶ βρώματα, εἰσῆλθεν εἰς τὸ τοῦ Κύκλωπος σπήλαιον, ἐκείνου περὶ νομὴν τῶν προβάτων ἠσχολημένου· ἱκετευόντων δὲ τῶν φίλων φαγεῖν τυροῦ, καὶ γάλακτος, καὶ τῶν προβάτων λαβεῖν, καὶ ὑποχωρῆσαι, οὐκ ἤθελεν, ἕως ὁ Κύκλωψ περὶ ἑσπέραν ἐλθὼν, αὐτοὺς ἐν τῷ σπηλαίῳ κατέχει, καὶ ἠρώτησε, ποῦ τι ἡ ναῦς αὐτοῦ ἐστὶ, καὶ ὅπως αὐτὸς καλοῖτο; ὁ δὲ αὐτὸν ἀπατᾷ, τὴν ναῦν μὲν εἰπὼν ὑπὸ τοῦ κλύδωνος λυθῆναι, αὐτὸν δὲ Οὖτιν καλεῖσθαι· ὁ δὲ, δύο λαβὼν τῶν Ὀδυσσέως ἑταίρων, κατέφαγεν, εἶτα ὁμοίως καὶ τῇ ἐπαύριον δύο φαγὼν, καὶ τοὺς λοιποὺς κλείσας, ἐξήλασε τὴν ἀγέλην ἐπὶ νομήν· οἱ δὲ περὶ τὸν Ὀδυσσέα εὑρηκότες ξύλον ἀπεξυσμένον, ὑπὸ πυρκαϊὰν ἔθεντο, ὥστε ξηρανθὲν στερεωθῆναι, καὶ συνέθεντο τούτῳ τυφλῶσαι αὐτὸν, ὃ καὶ ἐποίησαν· ἐλθόντος γὰρ αὐτοῦ περὶ ἑσπέραν, καὶ εἰσελάσαντος εἰς τὸ σπήλαιον πάντα τὰ ποίμνια, καὶ πάλιν δύο τούτων φαγόντος, κιρνῶσιν [3] αὐτῷ οἶνον, καὶ μεθύσαντες τυφλοῦσιν αὐτόν· τοῦ δὲ βοῶντος, προσῆλθον πάντες οἱ Κύκλωπες, ἀκούσαντες δὲ βοῶντος αὐτοῦ, Οὖτίς με ἐτύφλωσε, μεμηνέναι δοκήσαντες αὐτὸν, ἀνεχώρησαν. ὁ δὲ τῇ πρωΐᾳ τὰ ποίμνια ἐκβάλλει, περὶ τὴν θύραν τοῦ σπηλαίου καθεσθεὶς, ὅπως ὕστερον κλείσας τὸ σπήλαιον, καὶ ἔνδον αὐτοὺς εὑρὼν ἀνέλῃ· οἱ δὲ προεξελθόντες ὑποκάτω τῶν προβάτων, καὶ αὐτῶν πολλὰ ἐμβαλόντες τῷ πλοίῳ, ἀπέπλεον· βοησάντων δὲ αὐτῶν ὁ Κύκλωψ ἀκηκοὼς, λίθον βαλὼν εἰς τὴν θάλασσαν, ἔστρεψεν ὑπὸ τοῦ κλύδωνος αὐτῶν τὴν ναῦν εἰς τὴν γῆν· ὡς δὲ πάλιν ἀποπλέοντας εἶδεν, ηὔχετο τῷ Ποσειδῶνι, μὴ ἀπελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὰς πατρίδας, καὶ πάλιν ὁμοίως λίθον βαλὼν, ἐώθησεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν· εἶτα [4] λοιπὸν ἀποπλεύσαντες, ἦλθον εἰς τὴν μικρὰν νῆσον, ὅπου καὶ αἱ λοιπαὶ νῆες αὐτῶν· εὗρον δὲ δακρύοντας τοὺς ἑταίρους, καὶ τότε μὲν εὐωχηθέντες κοιμῶνται. Τῇ ἐπαύριον δὲ κἀκεῖθεν πλέοντες, ἦλθον εἰς Αἰολίαν, καὶ διατρίψαντες ἐκεῖ μῆνα, λαβόντος Ὀδυσσέως παρ' Αἰόλου τὸν τῶν ἀνέμων ἀσκὸν, [5] ἀπέπλεον, ζεφύρου θ' νυξὶ καὶ ἡμέραις πνέοντος· τῇ δεκάτῃ δὲ τὴν Ἰθάκην, καὶ ἀνθρώπους, καὶ πῦρ, καὶ καπνὸν ἔβλεπον· κεκμηκότος δὲ Ὀδυσσέως, καὶ καθευδήσαντος, λύουσι τὸν ἀσκὸν, νομίσαντες χρήματα ἔχειν· καὶ ἐκχυθέντων τῶν ἀνέμων, [6] ἀναρπάξας αὐτοὺς ὁ κλύδων, πάλιν στρέφει πρὸς Αἴολον· ὁ δὲ Αἴολος αὐτοὺς ἱκετεύοντας ἀποπέμπει, ὡς θεοῖς ἐχθρούς. Οἱ δὲ εἰρεσίᾳ ἐξ ἡμέρας πλέοντες, ἑβδόμῃ παρὰ Λαιστρυγονίαν ἦλθον· κατελθόντες δὲ οἱ Λαιστρυγόνες, κατέαξαν τὰς ια' ναῦς αὐτῶν πέτραις σὺν τοῖς ναύταις πᾶσι, μόνος δὲ Ὀδυσσεὺς, ἀποκόψας τῆς ἑαυτοῦ νηὸς τὰ πρυμνήσια, ἔφυγε. Κώπαις δὲ πλέοντες, ἦλθον εἰς τὴν [7] Αἰαίαν, νῆσον τῆς Κίρκης, ἥτις ἐθηριοποίει τοὺς ἀνθρώπους, καὶ δύο ἡμέρας ὅλας ἐπὶ γῆς ἔκειντο θρηνοῦντες· τρίτῃ ἡμέρᾳ [8] διαιρεθέντες εἰς δύο μέρη, ἔστησαν ἐν μὲν τῷ ἑνὶ Εὐρύλοχος, καὶ εἰκοσιδύο ἑταῖροι, ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ Ὀδυσσεὺς, καὶ ἕτεροι κβ' ἑταῖροι· καὶ κληρωθέντες, ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Εὐρύλοχον, ὥστε ἀπελθεῖν τοὺς μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τὴν Κίρκην· ἀπελθὼν δὲ σὺν ἐκείνοις, εἶδον ἔξωθεν τῆς αὐλῆς τῆς Κίρκης λύκους, καὶ λέοντας ἡμέρους σαίνοντας αὐτοὺς τῇ οὐρᾷ· εἰσελθόντων δὲ τῶν φίλων, αὐτὸς ἔξω ὑπελείφθη· κἀκείνους μὲν ἡ Κίρκη χοίρους ποιεῖ, δοῦσα πιεῖν αὐτοῖς οἶνον μεμιγμένον τυρῷ, ἀλφίτοις, καὶ μέλιτι· Εὐρύλοχος δὲ ἦλθε πρὸς Ὀδυσσέα, καὶ τοὺς λοιποὺς, ἀφωνίᾳ μὲν συνεχόμενος, ἐξ ὀφθαλμῶν δὲ ἀεννάως καταστάζων τὰ δάκρυα, μόλις δέ ποτε εἰς ἑαυτὸν γενόμενος, τὸ

EMENDATIONES.

* Ex Seld. 1 Sic lego, & distinguo hunc locum, ope MSS. Codd. quem Impress. perversa interpunctione hoc modo corruperant, ἀπέπλεον, ἀνέμοις συσχεθέντες δεινοῖς, καὶ μόλις ἐξελθόντες &c. 2 Δήσας, pro Δύνας ex fide MSS. utrinsque. Et apud Homerum, cujus Odysseam in hac narratione κατὰ πόδας (ut ita dicam) sequitur Tzetzes, Ulysses fertur socios in naves abductos sub transtris ligasse, cum jam ex esu loti patriæ essent obliti, Odyss. ι'. v. xcviii.

Τοὺς μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκῃ,
Νηυσὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ δῆσα ἐρύσσας.

3 Αὐτῷ καὶ οἶνον Impress. Ego καὶ delevi, ut inutile, secutus Bar. & Grav. 4 Λοιπῶν Impress. Ego reposui λοιπὸν, quod huic loco accommodatius. idque habet Bar. & Grav. at Seld. λοιπῶν. 5 Sic emenda locum hunc, ἀπέπλεον ζεφύρου θ' νυξὶ καὶ ἡμέραις, τῇ &c. Impress. ἀπέπλεον ζεφύρῳ &c. Seld. ἀπέπλεον ζεφύρου θ' νυξὶ καὶ ἡμέραις πνέοντος Bar. 6 Ἀναρπάξας, pro ἁρπάσας, ex MSS. omnibus. Et hoc quidem non est prorsus repudiandum, illud vero huic loco accommodatius videtur. 7 Αἰαίαν, pro Αἰολίαν, ex MSS. omnibus. Nam Ulysses è Læstrygonum manibus elapsus, ad Ææam, quæ Circes erat insula, delatus est. Homerus Odyss. κ'. v. cxxxv.

Αἰαίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ', ἔνθα δ' ἔναιε
Κίρκη ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήεσσα.

8 Sic distinguo hunc locum cum MSS. omnibus. Διαιρεθέντες εἰς δύο ἔστησαν. ἐν μὲν τῷ ἑνὶ &c. Impress. Deinde pro nominativis, accusativos Εὐρύλοχον, Ὀδυσσέα. & bis ἑταίρους habent Bar. & Grav. quod rectius.

Ὁ δ' αἰνόλεκτρον ἁρπαγεῖσαν σύνευνος	Alius infaustam Maritus Uxorem
[a] Πλάτιν ματεύων, κληδόνων πεπυσμένος,	Raptam quærens, rumoribus auditis,

VARIANTES LECTIONES.

a Πλάτιν Bar. eandemque lectionem in Scholiis retinet.

τὴν ἀρπαγεῖσαν· καὶ Ὀδυσσεὺς αἰτεῖ αὐτὸν τὴν ὁδὸν ὑποδεῖξαι, ὃς δ' οὐκ ἐπείθετο, μόνος Ὀδυσσεὺς τῆς πορείας ἀπήρχετο. Ἑρμῆς δὲ αὐτῷ συναντήσας, τὰ τῆς Κίρκης πάντα κατέλεξε, καὶ δίδωσιν αὐτῷ τὸ μῶλυ, ὅπερ ἐστὶ βοτάνη ἀντιπαθὴς μαγείαις. καὶ οὕτως πρὸς Κίρκην ἐλθὼν, οὐ μόνον οὐκ ἐθηριώθη, ἀλλὰ καὶ τὸ ξίφος ἐπ' αὐτὴν ἑλκύσας, ἔπεισε καὶ τοὺς φίλους αὐτοῦ πάλιν ἐκ χοίρων ἀνθρώπους ποιῆσαι. κατελθὼν δὲ Ὀδυσσεὺς, ἀνήγαγε καὶ τοὺς ἑτέρους φίλους αὐτοῦ τοὺς μετ' Εὐρυλόχου, καὶ χρόνον παρὰ τῇ Κίρκῃ διέτριψαν, συγκαθευδόντος Ὀδυσσέως τῇ Κίρκῃ. Μετὰ δὲ τὸ μέλλειν αὐτοὺς ἀποπλεῖν, εἶπεν αὐτοῖς, μὴ ἄλλως εἶναι αὐτοῖς εἱμαρμένον ἀποπλεῖν, εἰ μὴ κατέλθωσι πρὸς ᾅδην, καὶ χρήσονται μαντείαις ἐκ τῆς Τειρεσίου ψυχῆς· καὶ δὴ δι' ὅλης ἡμέρας πλέοντες, κατῆλθον διὰ τῆς Ἑσπερίας καὶ [1] Κιμμερίων Ὠκεανοῦ, καὶ [2] πυγούσιον βόθρον ὀρύξαντες, καὶ σφάξαντες κριὸν καὶ οἶν θήλειαν, ἐξέχεαν εἰς τὸν βόθρον τὸ αἷμα, καὶ ἔθυσαν χοὰς τοῖς νεκροῖς, καὶ ἦλθον αἱ ψυχαὶ πιεῖν αἷμα, Ὀδυσσεὺς δὲ κατέχων ξίφος, οὐκ εἴα πίνειν, πρὶν αὐτῷ καταλέξωσιν ἅπερ βούλοιτο· καὶ πρώτη μὲν ἡ [3] Ἐλπήνορος ἦλθε ψυχὴ, ὃς ἐν τῇ Κίρκης οἰκίᾳ ἔτι ἄθαπτος ἔκειτο· δευτέρα δὲ ἡ Ἀντίκλεια, ἡ μήτηρ Ὀδυσσέως· εἶτα Τειρεσίας, ὃς πάντα τὰ μέλλοντα αὐτὸν καταλήψεσθαι ἐμαντεύσατο· μετὰ ταῦτα πάντες οἱ ἥρωες ἦλθον, καὶ αἱ τῶν ἡρώων γυναῖκες, λέγοντες αὐτῷ ὃ καθένα τις εἴη, καὶ ὅσα [4] πέπονθε. Εἶτα φοβηθέντες μὴ ἡ Γοργὼ ἐξέλθοι, ἐμβάντες πάλιν εἰς τὴν αὐτῶν ναῦν, ὡς πρὸς τὴν Κίρκης νῆσον πρὸς αὐγὰς κουφόλως ἀπέπλευσαν· καὶ θάψαντες τὸν Ἐλπήνορα ἀποπλέουσι, παρὰ τῆς Κίρκης τὰ χρειώδη λαβόντες, καὶ τοῦ Ὀδυσσέως μαθόντος παρ' αὐτῆς, ὅσα καὶ παρὰ Τειρεσίου, τὰς Σειρῆνας, τὰς Πλαγκτὰς, τὴν Σκύλλαν, τὴν Χάρυβδιν, τὰς βόας Ἡλίου, καὶ πάντα ἁπλῶς. Κηρῷ γοῦν Ὀδυσσεὺς ἀλείψας τὰ ὦτα τῶν ἑταίρων, παρέπλει αὐτὸς ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ ἐκκρεμὴς ὢν, καὶ ἀκάλυπτα ἔχων τὰ ὦτα· παραπλεύσαντες γοῦν τὸν λειμῶνα τῶν Σειρήνων, καὶ τὰ μέλη ἐκείνων, ὑφ' ὧν θελγόμενοι ἀπέθνησκον οἱ ἀκούοντες, λύουσι τὸν Ὀδυσσέα τοῦ ἱστοῦ. Ἔπειτα [5] παραπλεύσαντες τὰς Πλαγκτὰς πέτρας, αἳ πρὸς ἀλλήλας συνεκρούοντο, καὶ φοβερὸν ἀπετέλουν τὸν κτύπον, (αὗται καὶ [6] Κυάνεαι λέγονται, κεῖνται δὲ καὶ μεταξὺ Κιλικίας καὶ Παμφυλίας, καθ' Ὅμηρον, καὶ παρ' ἑτέρους) ἦλθον διὰ Χαρύβδεως καὶ Σκύλλης, πλησίον μᾶλλον τῆς Σκύλλης· ἁρπαγέντων δὲ [7] παρὰ τῆς Σκύλλης ἐκ τῆς νηὸς ἀνδρῶν ς', οἱ λοιποὶ συντονώτερον τῇ εἰρεσίᾳ χρησάμενοι, ἔφυγον. Περὶ δὲ νύκτα τὴν Ἡλίου νῆσον Θρινακίαν προσπελάζουσι, καὶ Ὀδυσσεὺς παραπλεῖν αὐτὴν ἐκέλευεν· οἱ δὲ μὴ πεισθέντες ἐξῆλθον, καὶ πρῶτον μὲν θηρεύουσι, καὶ ἀγρευσίᾳ διέζων· ὡς δὲ νότος ἔπνει πρὸς μῆνα ὅλον, ἀπελθόντος Ὀδυσσέως εἰς τὸ ἐνδότερον τῆς νήσου εὔξασθαι, καὶ κατακοιμηθέντος, σφάττουσιν οἱ μετ' Εὐρυλόχου βόας θ', καὶ ἤσθιον ἐπὶ ἓξ ὅλας ἡμέρας· τῇ ζ' δὲ παυσαμένου τοῦ δεινοῦ ἀνέμου ἐμβάντες, ὥστε πλεῖν, ζεφύρῳ πρῶτον μεγάλῳ συνθραύονται, εἶτα κεραυνοῦνται. Ὀδυσσεὺς δὲ μόνος [8] τὴν τρόπιν κατέχων, ὅλην νύκτα ἐφέρετο· ἀνατέλλοντος δὲ ἡλίου, νότῳ φερόμενος, ἦλθε περὶ τὴν Χάρυβδιν, καὶ δραξάμενος τῆς περὶ τοὺς [9] τόπους ἐκείνους ἐρινεοῦ συκῆς, ἀπεκρέματο περὶ αὐτὴν, τὰ δὲ ξύλα κατέδυ πρὸς τὸν βυθόν· ὀψὲ δὲ ἀναδυόντων [10] αὐτῶν, καθεὶς ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς συκῆς, ἐπελάβετο τῶν ξύλων. Καὶ θ' μὲν οὕτως ἡμέρας ἐνήχετο, δεκάτῃ δὲ περὶ τὴν Ὠγυγίαν νῆσον ἦλθε τῆς Καλυψοῦς, καὶ ζ' χρόνους ἐκείνῃ συνδιῆγε· τῷ δὲ ὀγδόῳ ἀπολύθη μετὰ σχεδίας, Διὸς ὀργισθέντος τῇ Καλυψοῖ. Καὶ οὕτω μετὰ τῆς σχεδίας Ὀδυσσεὺς ιζ' ἡμέρας ἔπλεεν, ιη' δὲ τὴν Φαιακίαν, ἤτοι τὴν Κέρκυραν, εἶδεν· ἀνέμων δὲ γενομένων ὀργῇ Ποσειδῶνος, κατεάχθη ἡ σχεδία· δύο δὲ ὅλας ἡμέρας ἐνήχετο, τρίτῃ δὲ ἡ Λευκοθέα ἐλεήσασα αὐτὸν, δίδωσι τὸ κρήδεμνον αὐτῆς, μεθ' οὗ ἐξῆλθεν εἰς τὴν γῆν τῶν Φαιάκων, καὶ καλαμῶσιν ἐν ὕλῃ ἐκρύβετο· τῆς δὲ Ἀλκινόου θυγατρὸς Ναυσικάας, μετὰ τῶν θεραπαινίδων αὐτῆς ἐλθούσης πλῦναι, καὶ τερφθείσας παιγνίοις, καὶ σφαιριζουσῶν πρὸς ἀλλήλας βοῆς γενομένης, ἐγείρεται Ὀδυσσεὺς, καὶ ἱκετεύει αὐτήν· ἡ δὲ τροφὴν καὶ εἵματα δοῦσα, κελεύει τοῦτον ἐλθεῖν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ ταύτης πατρὸς, καὶ τὴν αὐτῆς ἱκετεῦσαι μητέρα Ἀρήτην, ὡς ἂν τύχοι [11] ὧνπερ καὶ βούλοιτο· ἐκεῖσε δ' ἐλθὼν, ἐρωτᾶται [12] παρὰ Ἀλκινόου καὶ τῆς Ἀρήτης, [13] καὶ τὴν πᾶσαν, ἣν ἔφημεν, διηγεῖται ὑπόθεσιν, καὶ δῶρα παρ' αὐτῶν μυρία λαβὼν εἰς τὴν Ἰθάκην πέμπεται, ἑσπέρας μὲν ἐπιβὰς τῆς νηὸς ἐκ τῆς Φαιακίας· πρωῒ δὲ ἐκφέρεται καθεύδων ἐκεῖσε, καὶ εἰσελθὼν ὡς πτωχὸς πρὸς τὸν Εὔμαιον τὸν συβώτην, ἦλθε καὶ πρὸς τοὺς μνηστῆρας. καὶ πολλὰ παρὰ πολλῶν παροινηθεὶς, γνωρίζει ἑαυτὸν τοῖς οἰκέταις, [14] καὶ σὺν αὐτοῖς ἀνελὼν τοὺς μνηστῆρας, ἀναγνωρίζεται τῇ ἑαυτοῦ γυναικί, καὶ συγκαθευδήσας αὐτῇ, πάντα κατὰ λεπτὸν διηγήσατο· τῷ ἐπαύριον δὲ πρωῒ ἔξεισι περὶ τὸν ἀγρόν. οἱ δὲ τῶν μνηστήρων συγγενεῖς μαθόντες τὸ γεγονὸς, πρῶτα μὲν εἰς τὴν Ὀδυσσέως οἰκίαν ἐλθόντες, θάπτουσι τοὺς νεκρούς· ἔπειτα δὲ ὁπλισθέντες, ἐξήρχοντο καὶ αὐτοὶ πρὸς τὸν ἀγρὸν, Ὀδυσσεῖ πολεμήσοντες, Ἀθηνᾶς δὲ βουλῇ φιλιοῦνται, καὶ τὸ νεῖκος καταπαύουσιν. Ὀδυσσεὺς δὲ εἰς Εὐρυτᾶνας, ἔθνος Ἠπείρου, κατὰ χρησμὸν ἐλθὼν, θύει τὰ νενομισμένα, καὶ γηραιὸς ἤδη ὑποστρέψας, κτείνεται παρὰ Τηλεγόνου, τοῦ ἐκ Κίρκης αὐτῷ γεννηθέντος υἱοῦ· * Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ὀδύσσειαν οὕτως ἔχουσιν.*

820. Ὁ δ' αἰνόλεκτρον] ὁ δὲ Μενέλαος σύνευνος καὶ ἀνὴρ, ματεύων καὶ ψηλαφῶν τὴν ἁρπαγεῖσαν αἰνόλεκτρον πλάτιν καὶ γυναῖκα, παρὰ τὸ πελάζειν καὶ μίγνυσθαι, λέγει δὲ τὴν Ἑλένην· ματεύων δὲ αὐτὴν πῶς; ὑπὸ κληδόνων καὶ φημῶν πεπυσμένος καὶ μαθὼν, ποθῶν δὲ τὸ φάσμα τὸ πτηνὸν, τὸ φυγὸν εἰς αὔρας, καὶ εἰς τὸν αἰθέρα, ποίους θαλάσσης οὐκ ἐρευνήσει μυχούς; [15] Λυκόφρων ἀκολουθῶν Ἡροδότῳ, τὴν Ἑλένην φησὶ μὴ ἐλθεῖν εἰς Τροίαν, ἀλλ' ἁρπαγεῖσαν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, ἀπελθεῖν μετ' αὐτοῦ εἰς Αἴγυπτον, ἔνθα Πρωτεὺς ἀφείλετο αὐτὴν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου· πορθηθείσης δὲ τῆς Τροίας, καὶ μὴ εὑρεθείσης τῆς Ἑλένης ἐκεῖσε, τότε ὁ Μενέλαος ἐλθὼν πρὸς τὸν Πρωτέα, ἔλαβε τὴν γυναῖκα.

EMENDATIONES.

1 Κιμμερίων, ex Bar. & Grav. Κιμμέριοι Impress. Κιμμερίων Seld. Κιμμερίων reposuit Gerbelius, sed voluit (puto) Κιμμερίων. 2 Πυγούσιον pro πυργίσιον, ex MSS. omnibus, quibuscum consentit ipse Homerus, cujus hunc versum exprimere voluit Scholiastes,

Βόθρον ὄρυξ', ὅσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα

3 Ἐλπήνορος, pro Ἐλπήνορος, ex Bar. & emendatione N. sc. Gerbelii. Nam isti socio Ulyssis, nomen fuisse Elpenori, ubique constat in Odyssea. 4 Ἐπεπόνθει Bar. & Grav. quod melius. 5 Παραπλεύσαντες, pro παραπλεύσαντα, ex MSS. omnibus. 6 Κυάνεαι, pro Κυδωνίαι, ex MSS. omnibus. Cujus emendationis ratio vel pueris constat. 7 Παρὰ pro περὶ, ex Seld. & Grav. ὑπὸ habet Bar. sed ei superpositum est παρὰ. 8 Τὴν τρόπιν, pro τὸ τρόπιον, ex Bar. & Grav. 9 Ἐκείνους τόπους MSS. uterque. 10 αὐτῶν MSS. omnes. 11 Οὗπερ, pro ὅπερ, ex MSS. omnibus. 12 Παρὰ, pro περὶ, ex Seld. & Grav. 13 Καὶ τὴν πᾶσαν, ἣν ἔφημεν, pro καὶ τὴν πᾶσαν μὲν ὑπόθεσιν, ex MSS. omnibus. 14 Sic emendo & distinguo hunc locum, ex MSS. omnibus, καὶ σὺν αὐτοῖς ἀνελὼν τοὺς μνηστῆρας ἀναγνωρίζεται δὲ τῇ ἑαυτοῦ γυναικί, Impress. * Ex Bar. & Grav. 15 Loco eorum, quæ hic de Proteo dicuntur, hæc occurrunt in Bar. & Grav. Ἁρπαγεῖσαν.] (lege ἁρπαγεῖσαν) γινώσκεις ὅτι ἡρπάγη ὑπὸ Θησέως καὶ Ἀλεξάνδρου.

822. Ποθῶν

[a] Ποθῶν δὲ φάσμα πτηνὸν εἰς αἰθέραν [b] φυγὸν,	Requirensque simulacrum alatum, quod in cœlum aufugerat,
Ποίους θαλάσσης οὐκ ἐρευνήσει μυχούς;	Quos non angulos maris scrutabitur?
Ποίαν δὲ χέρσον οὐκ ἀνιχνεύσει μολών;	Quam non terram investigatum ibit?
Ἐπόψεται μὲν πρῶτα Τυφῶνος σκοπὰς,	Videbit primùm Typhonis scopulos,
Καὶ [c] πέμπελον γραῖαν μαρμαρουμένην δέμας,	Et Anum capularem factam marmoream,
Καὶ τὰς Ἐρεμβῶν [d] ναυάταις [e] ἰχθυμβόρας	Et Eremborum nautis piscata
Προβλῆτας ἀκτάς. Ὄψεται δὲ τλήμονος	Prominentia litora. Videbit deinde miseræ
Μύῤῥας ἐρυμνὸν ἄστυ, τῆς μογοστόκους	Myrrhæ munitam Urbem, cujus puerperas
Ὠδῖνας ἐξέλυσε δενδρώδης κλάδος·	Ægritudines exsolvit arboreus cortex:
Καὶ τὸν θεᾷ κλαυσθέντα Γαύαντος τάφον	Et Gavantis sepulcrum à Musis perditi,

VARIANTES LECTIONES.

a Πεθῶν Seld. ibi tamen ε superscripsit eadem, ut videtur, manus. b Φυγὼν Bar. c Πέμπτον Seld. d Al. ναυβάταις. f Al. ἰχθυόμενος.

822. Ποθῶν δὲ φάσμα.] τινές φασιν ἐνταῦθα περὶ τοῦ εἰδώλου λέγειν τῆς Ἑλένης, τοῦ δοθέντος παρὰ τοῦ Πρωτέως τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἀνθ' Ἑλένης αὐτῆς· ἐγὼ * δὲ * φημὶ οὐ καλῶς αὐτοὺς λέγειν· οὐ γὰρ τὸ εἴδωλον, τὸ παρὰ Πρωτέως δοθὲν, πέφευγεν εἰς τὸν αἰθέρα· ἀλλὰ περὶ τοῦ συμβάντος ὕστερον τῇ Ἑλένῃ φησὶν, ὡς Εὐριπίδης ἐν Ὀρέστῃ διδάσκει· κρατηθεῖσαν γὰρ ὑπὸ Πυλάδου καὶ Ὀρέστου τοῦ Ἀγαμέμνονος, καὶ μελλουσαν σφαγιασθῆναι, διὰ τὸ μὴ βοηθῆσαι αὐτῷ τὸν Μενέλαον διὰ τὴν αὐτοῦ ἀπουσίαν, ἁρπάξας αὐτὴν Ἀπόλλων, ἀνήγαγε περὶ τὸν Δία, καὶ φαίνεται Μενελάῳ καὶ Ὀρέστῃ εἰδωλοειδῶς ἀνιπτάμενον αὐτήν. Ἡ δὲ ἔννοια οὕτως· Ὁ δὲ Μενέλαος τόδε καὶ τόδε ποιῶν, ποθῶν δὲ, δηλονότι ὕστερον, τὸ εἴδωλον τῆς Ἑλένης, τὸ ἀναχθὲν εἰς οὐρανὸν ὑπ' Ἀπόλλωνος, ποίους θαλάσσης οὐκ ἐρευνήσει μυχούς; καὶ ἐν τούτῳ ὁ Λυκόφρων ἀσάφειαν ἐργάζεται, τὰ ὕστερα τοῖς πρώτοις μιγνὺς, καὶ τὰ πρῶτα τοῖς ὑστέροις.

825. Ἐπόψεται μὲν πρῶτα.] θεάσεται πρῶτον τὰ Ἄριμα, ὄρη τῆς [1] Κιλικίας, ὅπου Πίνδαρος, καὶ Ὅμηρος φασὶν εἶναι τὸν Τυφῶνα. * Ὅμηρος φησὶν οὕτως,

Εἰν' Ἀρίμοις ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς. *

826. Καὶ πέμπελον γραῖαν.] καὶ τὴν πάγγηρων γραῖαν, τὴν ἀπολιθωθεῖσαν· ἀπὸ δὲ μέρους, καὶ τὰ περιεχόμενα τῆς Κύπρου ὑποσημαίνεται· φέρεται γὰρ ἱστορία, ὅτι Ἀφροδίτη ὀργισθεῖσα τοῖς θεοῖς, (τινές φασι διὰ τὸ συλλαβεῖν τὸν Ἥφαιστον Ἄρεϊ συγκατακειμένην) ὑπεχώρησε περὶ Κύπρον, κἀκεῖ διέτριβε περὶ τὸ Καυκάσιον ὄρος. οἱ δὲ θεοὶ ἐρευνῶντες αὐτὴν, ἐκεῖσε εὗρον αὐτὴν, γραῦς ὑποδειξάσης τὸν τόπον, ἔνθα ἦν κεκρυμμένη, ἐρωτηθείσης παρὰ τῶν θεῶν, εἰ οἶδε ποῦ ἐστιν Ἀφροδίτη, ἣν Ἀφροδίτη ὀργισθεῖσα ἐμαρμάρωσε, καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἵσταται ἡ στήλη αὐτῆς ἐκεῖσε.

827. Καὶ [a] τὰς Ἐρεμβῶν.] Ἑλλάνικός φησι, τοὺς Ἐρεμβοὺς περὶ τὰς τοῦ Νείλου ῥοὰς οἰκεῖν· γένος δὲ Ἀράβων εἰσὶν οἱ Ἐρεμβοὶ, οἱ καὶ Τρωγλοδύται, καὶ Ἰχθυοφάγοι καλούμενοι, ὧν τὸν βίον πλατέως ὁ Διόδωρος γράφει. Ἐρεμβοὶ δὲ λέγονται, ὅτι ἐν τῇ ἔρᾳ, ἤτοι τῇ γῇ, βαίνουσιν, ὑπὸ γὰρ [a] τὴν * γῆν καὶ τρώγλας οἰκοῦσιν.

829. Μύῤῥας ἐρυμνὸν ἄστυ.] τὴν Βύβλον λέγει, ἥτις ἐστὶ πόλις τῆς Φοινίκης. Μύῤῥα δὲ Θείαντος θυγάτηρ ἐγένετο· αὕτη ἐρασθεῖσα τοῦ πατρὸς, καὶ λάθρα μιγεῖσα αὐτῷ, καὶ ἔγκυος γενομένη, αἰσθομένη τοῦτο τοῦ πατρὸς, ηὔξατο τοῖς θεοῖς εἰς ἑτέραν φύσιν μεταλλαγῆναι, ἤτοι μήτε μετὰ ζώντων εἶναι, μήτε μετὰ τεθνεώτων· ὅθεν εἰς δένδρον αὐτὴν μετέβαλον, τὸ ἀπ' αὐτῆς λεγόμενον μύῤῥαν, ἤτοι σμύρναν Αἰολικῶς, ὅθεν καὶ τὸ μύρον καλεῖται· μὴ γὰρ ὡς οἱ μωροὶ, καὶ σὺ τὴν μύῤῥαν μυῤῥίνην, ἤτοι μυρσίνην, [3] νόσης. Οὕτω μεταβληθείσης αὐτῆς εἰς μύῤῥαν, ἐφεστῶτος τοῦ χρόνου τοῦ τοκετοῦ, διαῤῥηγνύντος τοῦ φλοιοῦ ἀπεκύησε τὸν Ἄδωνιν, ὃν ἰδοῦσα ἡ Ἀφροδίτη ἐφίλησε, καὶ ἀνδρωθέντα ἐραστὴν ἔσχεν.

831. Γαύαντος.] ὁ Ἄδωνις Γαύας παρὰ Κυπρίοις καλεῖται. Ἄδωνις δὲ ὁ Κύπριος, κατά τινας, Κινύρου παῖς ἦν, τοῦ Κυπρίων βασιλέως, καὶ ὁ Θείαντος, ἐξ οὗ Ἀφροδίτη γενέσθαι Πείσανον λευκὸν, καὶ βαθυαίδειον, καὶ γὰρ Ἥρα εἴκελον ἔδωκε αὐτὴν [4] μεμαγευμένη χρυσῷ ἀφαιρεθὲν, ἐποίησε τοῦτον γεννῆσαι. Καὶ τὸν θεᾷ κλαυσθέντα.] αἱ Μοῦσαι τῇ περὶ Ἀφροδίτην ὀργῇ φερόμεναι, ὅτι πολλὰς αὐτῶν εἰς ἔρωτας κινήσασα, ὑπεῖσεν ἀνδράσι μιγῆναι, καὶ τεκεῖν, οἷον Καλλιόπην ἐξ Οἰάγρου τεκεῖν Ὀρφέα καὶ Κυμόθοην, Τερψιχόρην ἐκ Στρυμόνος Ῥῆσον, Κλειὼ δὲ ἐκ Μάγνητος Λίνον, τὸν ἐρώμενον αὐτῇ Ἄδωνιν ἀπώλεσαν· μέλος γὰρ κυνηγέσιας ἦσαν τερπνὸν, καὶ τὸν ἐραστὴν Ἀφροδίτης Ἄδωνιν ἀκούσαντα ποιήσασαι χαμαιθῆναι, [5] ὥρμησαν ἐπὶ κυνηγέσιον· Ἄρης δὲ ὁ θεὸς ἀντεραστὴς ὢν Ἀφροδίτης, εἴτε μεταμορφώσας ἑαυτὸν εἰς χοίρου μορφὴν, εἴτε περὶ χοῖρον ὁρμήσαντα τὸν Ἄδωνιν ἐναντίος * αὐτὸς * ἐλθὼν, αὐτὸν ἀναιρεῖ· καὶ τὸ μὲν Ἀδώνιδος αἷμα καταῤῥεύσαν, τὴν ἀνεμώνην λευκὴν οὖσαν πρότερον, ἐρυθρὰν ἀπεργάσατο, περὶ γὰρ ἀνεμώνην τὸν Ἄδωνιν πεσεῖν ἔτυχεν. Ἀφροδίτη δὲ τὸ πάθος μαθοῦσα, γυμνοῖς περιτρέχουσα τοῖς ποσὶν, ἐλεεινὸν ὠλοφύρετο· ἀκάνθαις δὲ καὶ αὐτὴ ῥοδωνιᾶς ἐμπεσοῦσα, τῷ καταῤῥεύσαντι αἵματι τὸ ῥόδον ἐρυθρὸν ἀπειργάσατο.

EMENDATIONES.

* Ex MSS. utroque. 1 Σικελίας Bar. & Grav. * Hæc emendate adjeci ex Bar. 2 Τὰς, pro τοὺς, ex MSS. utroque, & ipso Tzetzæ textu. * Ex Grav. 3 Νοήσῃς, pro νομίσῃς, ex MSS. omnibus. 4 Μεμαγευμένη, pro μεμαγευμένην, ex Grav. 5 Ὥρμησαν, pro ὥρμησεν, ex MSS. omnibus. * Ex MSS. omnibus.

832. Σχεῖνις,

Σχοινίδι μυσόφθαρτον, Αρέντα, Ξένη,
[a] Κρατῆρι λευκῷ τόν ποτ' [b] ἔκτανε πλέας.
Επόψεται δὲ [c] τύρσιας [d] Κηφηΐδας,
Καὶ Λαφρίου [e] λακτίσμαθ' [f] Ερμείου ποδὸς,
Διοσάς τε πέτρας, κέπφος αἷς [g] προσήλατο
Δαιτὸς χατίζων· ἀντὶ θηλείας δ' ἔθη
Τὸν χρυσόπατρον μόρφνον ἁρπάσας γνάθοις,

Schœnidi defletum Deæ, Arentæ, Hoſpitæ,
Quem dente quondam albo aper occidit.
Videbit quoque Turres Cephei,
Et Laphrii Calcitratus Mercurialis pedis,
Geminaque ſaxa, ad quæ Cepphus aſſiliit
Dapis egens; pro virgine autem Aquilam
Aurigenam maxillis rapiens diſceſſit,

VARIANTES LECTIONES

a Κρατῆρι Seld. Et hanc lectionem MSS Scholia utriuſque Codicis defendunt. b Εκτανε Seld. c Τύρσιας MSS. uterque, & alii. d Κηφηΐδας al. e Λακτίσματ' MSS. uterque. f Ερμαίου Bar. aliique Ερμείου Seld. aliique. Et hanc lectionem habent MSS. Scholia Codicis utriuſque. g Περιέπταθ' Bar aliique.

832. Σχοινὶς, Αρέντα, καὶ Ξένα.] Αφροδίτης ἐπίθετα, ὅτι ὁ χοῖρος βοτάνη σχοινίδι, τοὺς ὀδόντας μὲν καθαίρει, κινεῖ δὲ καὶ πρὸς Αφροδίσια. Αρέντα δὲ λέγεται, ὅτι δύο ξένους ἁρμόζει πρὸς μίαν συνάφειαν γαμικήν· Ξένη δὲ, ὅτι φιλοξενεῖ. Η δὲ σύνταξις οὕτως· Επόψεται ὁ Μενέλαος τόδε καὶ τόδε, καὶ τὸν τάφον τοῦ Γαυάντος τὸν μυσόφθαρτον, ἀδελφικῶς τὸν Αδωνιν, τὸν κλαυθέντα καὶ θρηνηθέντα τῇ [1] Αφροδίτῃ τῇ τοιᾷδε καὶ τοιᾷδε, ὅντινα ποτὲ Αδωνιν ἔκτανε ὁ πέλας κάπρος ἐν κρατῆρι καὶ ὀδόντι λευκῷ. Εκ δὲ τοῦ εἰπεῖν, ὅτι ἐπόψεται τάφον Αδώνιδος, ἢ τὴν Βύβλον, ἢ τὴν Κύπρον· καὶ ἐν τῇ Βύβλῳ γὰρ ἦν Αδωνις, καὶ ἐν τῇ Κύπρῳ ἕτερος Αδωνις ὁ Κινύρου, ἄμφω ἀκριβῶς πολὺς οὐκ εἰδότες, συγχέουσι τοὺς νέους, τινὲς οἱ μὴ γινώσκοντες [2] τὴν Μύῤῥας Αδωνιν Βύβλιον εἶναι, τὴν δὲ, ὃν εἴπομεν, Κύπριον, νοοῦσι Αδώνιδος, τὴν Κύπρον φασίν. * Εστι δὲ καὶ τοῦτο κατάπλασμα, τὸ τάφον μυσόφθαρτον λέγειν· ὁ γὰρ ὗς ὁ τάφος, ἀλλ' ὁ Αδωνις ὑπὸ Μουσῶν ἐφθάρη. *

834. Επόψεται δέ.] Θεάσεται δὲ καὶ τὴν Αἰθιοπίαν, τύρσιας γὰρ Κηφηΐδας, τὰ τείχη καὶ τὰς πόλεις λέγει τοῦ Κηφέως· ὁ δὲ Κηφεὺς, ὁ τῆς Ανδρομέδας πατὴρ, βασιλεὺς ἦν Αἰθιόπων. Πέρσας δὲ, μὴ γράφε Κηφηΐδας, ὡς οἱ πολλοὶ, λέγοντες Κηφῆνας, τοὺς Αἰθίοπας λέγεσθαι· [3] ἀλλὰ Κηφηΐδας πύργους, ἀπὸ τοῦ Κηφέως Κηφῆος Κηφηΐδας, καὶ ἐκλάσει Κηφηΐδας, ὡς Χρυσηΐδας. [4] Ηρόδοτος Κηφῆνας, καὶ Αρταίους, ἔθνη Περσῶν εἶναι λέγει, ἐκ Αἰθιόπων.

835. Καὶ Λαφρίου.] Λάφριος, ὁ φιλόξενος, λέγει δὲ τοῦ Ερμοῦ· Ερμῆς γὰρ φυλάττων ἐν Αἰθιοπίᾳ βουλῇ τοῦ Διὸς τὴν Ιὼ, ἵνα μὴ ὑπὸ τῆς Ηρας βλαβῇ, διψήσας ἐλάκτισε τὴν γῆν· καὶ ἀνέδωκεν ὕδωρ, ὅθεν ἐκεῖ ὁ τόπος Πτέρνα Ερμοῦ καλεῖται, ὡς Πηγάσου κρήνη, καὶ Σκάμανδρος ποταμός. Ερμαίου] οἱ μὲν πάντες τὸ μαι δίφθογγον γράφουσιν, ὡς ἔοικεν, οὐκ εἰδότες διαφοράν· ἐγὼ δὲ ἕρμα, ἕρμαιον, τὸ εὕρημα, καὶ ὁ γενικὴ ἑρμαίου, τοῦ εὑρήματος, "δίφθογγον γράφω" Ερμείου δὲ ποδὸς, τοῦ Ερμαϊκοῦ, ψιλὸν, ὅτι ἐκθλίψει τοῦ ἰῶτα γέγονεν.

836. Διοσάς τε πέτρας.] Κηφέως, τοῦ Αἰθιόπων βασιλέως, καὶ Κασσιεπείας γίνεται παῖς Ανδρομέδα· ἐριζούσης δὲ τῆς [5] Κασσιεπείας περὶ κάλλους τῇ Ηρᾳ, ἢ, καθ' ἑτέρους, ταῖς Νηρηΐσιν, ὁ Ποσειδῶν αὐτῶν παρακλήσει ἐπέμψε κῆτος, ὃ τὴν Αἰθιοπίαν ἐλυμαίνετο· χρησμῷ δὲ ὁ Κηφεὺς τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, τὴν Ανδρομέδαν, πρὸς βορὰν ἔδωκεν ἐκείνῳ τῷ κήτει, καὶ περὶ πέλαν Αἰθιοπίας, Ιόπην, δεσμοῖς σιδηροῖς δεσμοῦσιν αὐτὴν παρά τινας πέτρας. Περσεὺς δὲ τότε καρατομήσας τὴν [6] Γοργόνα, περὶ τούσδε τοὺς τόπους διήρχετο, καὶ τὴν Ανδρομέδαν οἰκτείρας, δείκνυσι τὴν κεφαλὴν τῆς Γοργόνος τῷ κήτει, καὶ ἅμα ἐλκύσας τὸ [7] λογχοδρέπανον, ὃ μὲν μέρος τοῦ κήτους ἐποίησε λίθινον, ὃ δὲ ἀπέκοψε, καὶ τὴν κόρην ῥυσάμενος ἔγημεν· ὅτι δὲ περὶ Ιόπην τὰ κατ' Ανδρομέδαν γέγονεν Αριστείδης τε μαρτυρεῖ, καὶ Λιβάνιος, καὶ Προκόπιος, καὶ [8] Ιώσηπος, καὶ τις ἀπ' αὐτῶν οὕτως λέγει, "Πόλις Ιόπη, τῆς Ανδρομέδας τὸ "δεσμωτήριον. Αλλος δέ τις πάλιν φησίν, ὅτι ἐκεῖ ὁ Ιὼ τὴν Αργον νικήσασα, ἄνθρωπος γέγονεν. * Ο κέπφος, ζῶον ἐστὶ θαλάσσιον, πτερωτόν. ἀφρόν· νῦν δὲ καταχρηστικῶς κέπφος τὸ κῆτος λέγεται. *

838. Τὸν χρυσόπατρον.] τὸν Περσέα. Η δὲ ἱστορία τοιαύτη· Ακρισίῳ, τῷ Αργείων βασιλέως, καὶ Εὐρυδίκης, τῆς Εὐρώτου θυγατρὸς, γίνεται θυγάτηρ Δανάη, ἣν Ακρίσιος ὁ πατὴρ σιδηροῦν ποιήσας θάλαμον ἐνέκλεισεν, ὅπως τούτῳ τῷ τρόπῳ μείνῃ παρθένος· ἐκ χρησμοῦ γὰρ ἤκουσε, ἀναιρεθῆναι ὑπὸ τοῦ ἐξ αὐτῆς γεννηθέντος. Ζεὺς δὲ, ὡς λέγουσιν, εἰς χρυσὸν μεταστρέψας αὐτὸν, χυθεὶς διά τινος ὀπῆς, ἐμίγη αὐτῇ, ἣ δὲ ἐν γαστρὶ ἔσχε τὸν Περσέα· ὅπερ γνοὺς ὁ ταύτης πατὴρ, ἀνέμενε ταύτην τεκεῖν, τεκοῦσαν δὲ σὺν τῷ βρέφει ἐμβαλὼν αὐτὴν λάρνακι ξυλίνῃ, εἰς τὴν ὑποκειμένην ἔῤῥιψε θάλασσαν, ἥτις περὶ Σέριφον νῆσον ἐξωκείλη, μίαν οὖσαν τῶν Κυκλάδων, ἧς ἐβασίλευε [9] Πολυδέκτης, υἱὸς Ποσειδῶνος καὶ Κηρεβίας, ἀδελφὸν ἔχων Δίκτυν, ὃς Δίκτυς, ὡς ἴδιον παῖδα τὸν Περσέα ἐπαιδαγώγει, καὶ τῆς Δανάης ἐπεμελεῖτο· ὁ δὲ Πολυδέκτης ἐβιάζε τὴν Δανάην, μὴ δυνάμενος δὲ συγγενέσθαι αὐτῇ, τοῦ Περσέως ἤδη πρὸς ἥβην ἐλαύνοντος, πλάττεται ὡς ἵππων χρείαν ἔχει πρὸς γάμον Ιπποδαμείας τῆς Οἰνομάου· καὶ ἄλλον ἄλλο τῶν φίλων αἰτεῖ, Περσέα δὲ

EMENDATIONES.

1 Αφροδίτῃ τῇ τοιᾷδε καὶ τοιᾷδε, pro Αφροδίτῃ τοιᾷδε καὶ τοιᾷδε, ex Seld. Hujuſque emendationis ratio cuivis facile conſtabit, qui Poetæ textum cum Scholiaſta conferre dignabitur. 2 Τὴν Μύῤῥας Αδωνιν, pro τῆς Μύῤῥας, Αδωνιν, ex MSS. omnibus. * Hoc adjeci ex Seld. 3 Αλλὰ Κηφηΐδας τύρσεις, lego cum MSS. utroque. ἀλλὰ Κηφηΐδας· τύρσεις Impreſſ. ubi Nic. Gerbelius ait, Locus mutilus & corruptus eſſe videtur, atque nonnihil deeſſe. Ego vero nihil deeſſe exiſtimo, ſed perversâ diſtinctione, ut ſæpe alias fit, corruptum eſſe. 4 Hæc Herodoti in Impreſſ. paulo ante, in media ſententia confuſe legebantur, Ego vero in locum, ut videtur, proprium reſtitui, ſecutus MSS. Codd. * Hoc adjeci ex MSS. omnibus. 5 Κασσιεπείας, pro Κασσιοπείας, ex Seld. & emendatione Nic. Gerbelii. Κασσιεπείας Grav. 6 Γοργόνα, pro Γοργόνην, ex Seld. eandemque mutationem, aliis in locis feci, nimis auctoritate utriuſque MSS. Satis autem ſit hoc ſemel monuiſſe. 7 Λογχοδρέπανον. pro λογχοδρέπανον, ex Bar. & Grav. Cæterum per λογχοδρέπανον vult haſtam falcatam, quo modo ξιφοδρέπανον enſem falcatum denotare vult Heſychius, Ξιφοδρέπανον, ὁ λεγόμενος ἅρπη ἐστιν. Dixit etiam aliquis δορυδρέπανον. Eandem etiam mutationem infra faciam, eorundem Codicum auctoritate fretus. 8 Ιώσηπος, ut & ſupra aliquoties, poſui, pro Ιώσηππος cum duplici π, MSS. utroque id ſuadente. * Hæc ex Bar. & Grav. deprompſi. 9 Πολυδέκτης, pro Πολυδεύκτης, Ex Seld. Et eandem emendationem infra faciam, uno interdum, & utroque ſæpe Codd. MSS. id ſuadente. Nam in hac voce Codex Baroccianus ſibi minus conſtat.

Τὸν ᵃ ἡπατουργὸν, ἄρσεν', ἀρβυλόπτερον·
Πεφήσεται δὲ τοῦ θεριστῆρος ξυρῷ
ᵇ Φάλαινα δυσμίσητος ἐξινωμένη,
ᶜ Ἱπποβρότους ὠδῖνας οἴξαντος τόκων
Τῆς δειροπαίδος, μαρμαρώπιδος γαλῆς·

Jecinorum dissectricem, masculam, pennipedem:
Interficietur autem novacula Messoris
Balæna invisa enervata,
Equihominis qui aperuit parituras
Ex collo parientis Mustelæ saxificæ:

VARIANTES LECTIONES.
a Ἡπατουργὸν Seld. b Al. φάλλαινα. c Al. ἱπποβρώτους.

σία δὲ πέμπει ἐπὶ Γοργόνας, δειροτομῆσαι τὴν Μέδουσαν, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῷ ἐνεγκεῖν, ὅπως τῇ Ἱπποδαμείᾳ δοίη· τοῦτο δὲ ἐπραγματεύσατο, ὅπως τοῦ Περσέως ὑπὸ Γοργόνων ἀναιρεθέντος, αὐτὸς ἀδεῶς τῇ Δανάῃ συγγίνοιτο. Ταῦτα δὲ λῆρος, Πολυδέκτης γὰρ πρὸς τὸν γάμον πρότερον Ἱπποδαμείας. τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως ἔχει· τινὲς μυθικώτερον, ἀλληγορικωτέρως δὲ εἶπον κατ' ἀρχὰς, ὅτι μὲν ἐβίαζε Πολυδέκτης Δανάην, ᾔδει καὶ ὁ Περσεύς. ἐπεὶ δὲ ἡ Μέδουσα, ¹ γυνὴ οὖσα Ποσειδῶνος, τῇ Ἀθηνᾷ περὶ κάλλους ἀντήριζεν, Ἀθηνᾶ τὸν Περσέα κατ' αὐτῆς ἔπεμψεν, ὑποσχέσθαι καὶ ὑποδείξασα τούτῳ ἐν ζωγραφίαις τὴν Γοργόνα περὶ πόλιν τὴν Σάμου Δεικτήριον καλουμένην, ὑπὸ τῆς ὑποδειχθείσης ταύτης αὐτῷ. ἐλθὼν δὲ περὶ τὰς Φορκίδας, πρῶτον τήν τε Πεφρηδὼ, καὶ τὴν Ἐνυὼ, τὰς ἐκ γενετῆς γραίας, ἀδελφὰς δὲ τῶν Γοργόνων, ἔλαβε παρ' αὐτῶν τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν αὐτῶν, καὶ τὸν ἕνα ὀδόντα, ὃν μόνον εἶχον κατ' ἀμοιβὴν, καὶ οὐ πρότερον αὐταῖς ταῦτα ἔδωκεν, ἕως ὡδήγησαν αὐτὸν πρὸς Νύμφας· καὶ λαβὼν τὰ πτερωτὰ τῶν Νυμφῶν πέδιλα, ² κίβισιν, ἤτοι πήραν, ἢ κεστὸν, καὶ τὴν κυνῆν τοῦ Ἅιδου, καὶ παρὰ Ἑρμοῦ ἀδαμαντίνην ἅρπην ἔχων, καὶ παρὰ τῆς Ἀθηνᾶς κάτοπτρον, πετόμενος ἦλθεν ἐπ' αὐτὰς τὰς Γοργόνας ἐπ' Ὠκεανὸν οὔσας, τὸν περὶ πόλιν Ἰβηρίας, τὴν Ταρτησσὸν, αἵτινες δρακοντοφολίδας εἶχον κεφαλὰς, ³ συῶν ὀδόντας ⁴ μεγάλους, χεῖρας χαλκᾶς, καὶ πτέρυγας, αἷς ἐπέτοντο· ἕως γοῦν πετόμενος ἐπ' αὐτὰς ἐλθὼν, καὶ κοιμωμένας εὑρὼν, καρατομεῖ τὴν Μέδουσαν εἰς τὸ κάτοπτρον βλέπων, οὐ πρὸς αὐτὴν, ἢ γὰρ ἂν ἀπελιθώθη ταύτην ἰδών· αἱ δὲ λοιπαὶ αὐτῆς ἀδελφαὶ θρηνοῦν μέχρι ἐδίωκον, ⁵ ἐκ τῶν ὀφιωδῶν αὐτῶν κεφαλῶν ἐκπέμπουσαι συριγμὸν, ἐξ οὗπερ Ἀθηνᾶ, κατὰ Πίνδαρον, τὸν αὐλητικὸν καλούμενον πολυκέφαλον εὗρε νόμον. Περσεὺς δὲ τότε τῇ πήρᾳ τὴν κεφαλὴν θεὶς, καὶ κατὰ νώτου φέρων αὐτὴν, ἐπορεύετο· ἐλθὼν δὲ καὶ πρὸς Αἰθιοπίαν, ὡς ἔφην, τὴν Ἀνδρομέδαν τοῦ κήτους ἐξέσωσε, καὶ λαβὼν γυναῖκα, ἔσχε παῖδα Πέρσην ἐξ αὐτῆς, καὶ καταλείπει παρὰ Κηφεῖ· τὸν δὲ Κηφέως ἀδελφὸν, Φινέα, προμνηστευσάμενον Ἀνδρομέδαν, καὶ αὐτῷ ἐπιβουλεύοντα, ἀπελίθωσε, δείξας τὴν Γοργόνα, αὐτὸς δὲ σὺν Ἀνδρομέδᾳ εἰς Σέριφον παραγίνεται· εὑρὼν δὲ τὴν μητέρα μετὰ τοῦ Δίκτυος προσπεφευγυῖαν ἐν τῷ ναῷ διὰ Πολυδέκτην, ἐλθὼν περὶ τὴν οἰκίαν τοῦ Πολυδέκτου, καὶ συμπόσιον λαμπρὸν ἐφορῶν, δείξας τὴν Γοργόνα πάντας ἐλίθωσε, τὴν δὲ βασιλείαν ⁶ Δίκτυϊ δίδωσι· τὰ δὲ τῶν Νυμφῶν πέδιλα, καὶ τὴν Ἅιδου κυνῆν Ἑρμῆς παρ' αὐτοῦ λαβὼν, ταῖς ἰδίαις δεσπότισιν ἀπέδωκε· τὴν δὲ κεφαλὴν τῆς Γοργόνος Περσεὺς παρέσχε τῇ Ἀθηνᾷ, ἡ δὲ πρὸς τὸ μέσον τῆς ἰδίας ἀσπίδος ταύτην ἐνέπηξεν· ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι ἐπὶ τοῦ κόσμου, ὃ περὶ τὸ στῆθος εἶχε, ταύτην ἐνέπηξεν, ὅθεν ἀπὸ τῆς Γοργόνος καὶ ὁ ἐπιστήθιος ἐκεῖνος τῆς Ἀθηνᾶς κόσμος, Γοργόνειον ἐκλήθη· Περσεὺς δὲ σὺν Ἀνδρομέδᾳ, καὶ τῇ μητρὶ Δανάῃ, ἔσπευδεν εἰς Ἄργος ἐλθεῖν πρὸς θέαν Ἀκρισίου, Ἀκρίσιος δὲ τὸν χρησμὸν δεδοικὼς, εἰς Πελασγίαν ἐχώρησεν. Τευταμίδου δὲ, τοῦ Λαρισσαίων βασιλέως, πένταθλον θέντος ἐπὶ τῇ τοῦ πατρὸς τελευτῇ, Περσεὺς ἀγωνιζόμενος δίσκῳ βαλὼν τὸν Ἀκρισίου πόδα, ἄκων αὐτὸν ἀναιρεῖ, καὶ πενθήσας ἔθαψεν αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως· πρὸς δὲ Μεγαπένθην, τὸν Προίτου, ἐλθὼν, αὐτῷ μὲν ἔδωκεν ἰδίαν βασιλείαν, τὴν τοῦ Ἄργους ἀρχὴν, αὐτὸς δ' ὁ Περσεὺς τὴν Τίρυνθα κατέσχε, τὴν ἐκείνου βασιλείαν· περιετείχισε δὲ Μίδειαν, καὶ ⁷ Μυκήνας, ἔνθα καὶ ἑτέρους παῖδας ἐξ Ἀνδρομέδας γεννᾷ, ⁸ Ἀλκαῖον, Σθένελον, Ἕλειον, Μήστορα, Ἠλεκτρύωνα, καὶ Γοργοφόνην, τοῦ ἑτέρου υἱοῦ αὐτοῦ Πέρσου καταλειφθέντος, ὡς εἴπομεν, ἐν Αἰθιοπίᾳ παρὰ τῷ πάππῳ Κηφεῖ. Ἁρπάσας γνάθοις] ληρεῖ, φλυαρεῖ, μὴ γινώσκων τί γράφει, ὡς καὶ τὸ Ἡπατουργόν· οὐ γὰρ τὸν Περσέα τὸ κῆτος κατέπιεν, ὥσπερ Ἡρακλέα· ὡς ἔοικε δὲ, οἰνοβαρῶν ὁ Λυκόφρων ἐκ τῶν Πτολεμαίου τρυφῶν, καὶ δωρημάτων, τὴν ἱστορίαν Ἡρακλέους, * καὶ τὴν * κατὰ τὴν Ἡσιόνην κήτους, ἐπὶ Περσέα καὶ Ἀνδρομέδαν μετήνεγκεν.

839. * Ἄρσενα.] γενναῖον. * Ἀρβυλόπτερον.] ἐλέχθη ὅτι πτερωτὰ ὑποδήματα τῶν Νυμφῶν εἶχεν· ἀρβύλη δὲ, εἶδος ὑποδήματος. Περσεὺς κατάγει τὸ γένος ἐξ Ἄβαντος· Ἄβαντος γὰρ Προῖτος, καὶ Ἀκρίσιος· Ἀκρισίου Δανάη· Δανάης καὶ Διὸς Περσεύς· Περσέως Ἀλκαῖος, καὶ οἱ λοιποί· Ἀλκαίου Ἀμφιτρύων· Ἠλεκτρύωνος Ἀλκμήνη· Ἀλκμήνης Ἡρακλῆς, καὶ Ἰφικλῆς, ἐξ οὗ Ἰόλαος.

840. Θεριστῆρος ξυροῦ.] ξίφους.

842. Ἱπποβρότους ὠδῖνας.] καρατομηθείσης τῆς Γοργόνος παρὰ Περσέως, ἐκ τοῦ τραχήλου αὐτῆς ἐξέθορον ἄνθρωπος μὲν ὁ Χρυσάωρ, ἵππος δὲ ὁ Πήγασος, * ὃ παρ. ἐπελαθόμην ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ εἰπεῖν. *

843. Δειρόπαιδος γαλῆς.] τῆς γαλῆς τῆς παιδούσης καὶ παῖδας τικτούσης ἐκ τοῦ τραχήλου, ἡ γὰρ ⁹ θαλασσία γαλῆ ἐκ τοῦ τραχήλου γεννᾷ· νῦν δὲ τὴν Μέδουσαν εἶπε Γοργόνα, διὰ τὸ μετὰ τὴν καρατομίαν τεκεῖν, ὡς εἴπομεν, Χρυσάορα, καὶ τὸν Πήγασον. Μαρμαρώπιδα δὲ, διὰ τὸ ἀπολιθοῦν τοὺς ὁρῶντας αὐτήν. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτω· τὸ δ' ἐνταῦθα σύμπαν χωρίον ἀνοήτως ἔγραψεν ὁ Λυκόφρων, εἰ μή τι μικρὸν αὐτοῦ βοηθήσαντες, τὸ δέον ἀναπληρώσομεν· σκοπείτω πᾶς ὁ βουλόμενος, ὅπως ἔχει ἐνταῦθα κακῶς ἡ γραφὴ φησὶ περὶ Μενελάου,

Ἐπόψεται δὲ τύρσιας Κηφηίδας,

καὶ τοῦ Ἑρμοῦ τὰ λακτίσματα, καὶ τὰς δισσὰς πέτρας, ὅπου ὁ θαλάσσιος κύων ἐξῆλθε, χρήζων φαγεῖν Ἀνδρομέδαν, ἀντὶ δὲ τῆς Ἀνδρομέδας ὑποχάνας λαβὼν τὸν Περσέα τὸν ἡπατουργὸν,

EMENDATIONES

1 Θυγάτηρ Bar. Grav. 2 Κίβισιν Seld. κισσὸν Bar. & Grav. sed receptam lectionem tuetur Hesychius &c. 3 Συῶν μεγάλους ὀδόντας Bar. 4 Μεγάλους Bar & Grav. 5 Ἐκ τῶν ὀφιωδῶν αὐτῶν κεφαλῶν, pro ἐκ τῶν κεφαλῶν ὀφιωδῶν αὐτῶν, adjuvantibus MSS. 6 Δίκτυι Grav. 7 Μυκήνας, pro Μυκηνίας, ex fide MSS. utriusque. Et Mycenas à Perseo conditas esse testis est Strabo Geogr. lib. VIII. Αἱ μὲν γὰρ Μυκῆναι ὑπὸ [illegible] ἱδρῦσθαι δ' αὐτὰς Περσέα. Et Pausanias Corinthiacis. Καὶ ὅτι μὲν Περσεὺς ἐγένετο Μυκηνῶν οἰκιστής, ἴσασιν Ἕλληνες. Idem Mideam etiam condidisse fertur; Stephanus Byzantinus, Μίδεα, πόλις ἐν Ἄργει, ἡ νῦν κώμη, ἡ πρότερον Περσέως πόλις. Hanc Μήδειαν corrupte vocat Codex Baroc. 8 Variant hic MSS. Codices in propriis nominibus scribendis, pro Ἐλλεῖον. omnes Ἑλεῖον habent, quod forsan rectius. Deinde pro Γοργοφόνιον, Γοργοφόνην posui etiam ex omnibus. * Hæc supplevi ex Bar. & Grav. sine quibus manca esset, & incongrua hæc sententia. * Hoc habui ex Grav. * Hæc interserui ex Bar. & Grav. 9 Θαλασσία, pro θαλαττίας, ex Bar.

τὸν ἀρ-

Ος ζωοπλαστῶν ἄνδρας ἐξ ἄκρου ποδὸς
Αγαλματώσας ἀμφελυτρώσει [a] πέτρων,
Λαμπτηροκλέπτης τριπλανοῦς [b] ποδηγίας.
Επόψεται δὲ τὰς θερειπότους [c] γύας,
Καὶ ῥεῖθρον Ασβύσταο, καὶ [d] χαμευνάδας
[e] Εὐνὰς, δυσόδμοις θηρσὶ συγκοιμώμενος.
Καὶ πάντα [f] τλήσεθ' εἵνεκ' Αργείας κυνὸς,
Τῆς θηλύπαιδος, καὶ τριάνορος κόρης.

Qui effingens homines ab extrema calce
In statuas convertendo saxis involvet,
Lucernalis fur trivagæ deductionis.
Videbit etiam æstate irrigata arva,
Et Asbystæ fluvium, & humi stratorum
Cubilia, fœtentibus balænis condormiens.
Omniaque feret Argivæ Canis gratia,
Mulierperæ, triconjugis puellæ.

VARIANTES LECTIONES.

a Πέτρῳ legendum existimavit *Gul. Canterus*, πέτρῳ *Scaliger*. b Al. ποδηγίδι. c Al γύας. Quam lectionem habet etiam *Suid.* sed aliquis diphthongum υ isti υ superposuit. d Χαμευνίδας al. e Εὐνὰς δυσόδμοις *Bar.* aliique. f Τλήσεθ' εἵνεκ' *Suid.* aliique. Τλήσεθ' ἕνεκ' Αργείας *Stephanus* Byzantinus. Vide Commentarios.

τὸ ἀρβυλόπτερον· καὶ μέχρι τοῦδε καλῶς πῶς ὁ λόγος ἔχειν δοκεῖ, κἂν καὶ ἐνταυθοῖ ψεύδεται, παραφθείρας τὴν ἱστορίαν· ἀπὸ δὲ τοῦ Περσέως μέχρι τοῦ στίχου τοῦ λέγοντος,

Επόψεται δὲ καὶ θερειπότους γύας,

πάντα σφαλερά, καὶ ἀσύστατος ὅλος ὁ γραφή, καὶ ἄτοπος· Επόψεται ὁ Μενέλαος τοὺς τόπους, ὅπου τάδε γέγονε, καὶ ὅπου τὸν Περσέα ἁρπάσαν τὸ κῆτος ἔδει τότε, σπαράσσεται δὲ καὶ φονευθήσεται νῦν τῷ ξυρῷ τοῦ Περσέως, καὶ τὸ ἐφεξῆς. Ο ζωοπλαστῶν ἄνδρας. ὁρᾷς πῶς ἔχει τὸ [1] ἀσύστατον. φέρε δὲ ἡμεῖς, ὡς δυνατὸν, [2] ἀνακαθάρωμεν [3] τὴν βαθεῖαν τῆς γραφῆς κακίαν, καὶ ἄχρηστον, καὶ ὡς οἷόν τε ἐξομαλίσωμεν, ὅπως ταῦτα τις συντάττων· Επόψεται ὁ Μενέλαος τοὺς τόπους, ὅπου τάδε καὶ τάδε γέγονεν, καὶ ὅπου τὸν Περσέα τὸν τοῖον δὲ * καὶ τοῖον δὲ * ἁρπάσας ὁ κῆτος καὶ τὸ κῆτος ἔδει. Πεφήσεται δὲ, ἀντὶ τοῦ πεφόνευται καὶ ἐφονεύθη ἡ φάλλαινα ἡ δυσμίσητος, ἤτοι τὸ κῆτος αὐτὸ, ἐκκενωθὲν ἐν τῷ ξυρῷ καὶ λογχοδρεπάνῳ τοῦ Περσέως αὐτοῦ, τοῦ σφάξαντος καὶ ἀνοίξαντος τὰς [4] ἱπποβρότους ὠδῖνας τῆς τίκτουσης τὰς ἵππους καὶ μαρμαρώπιδας κάλας, ἤτοι τῆς ἀποκτείναντος τὴν Γοργόνα, καὶ ἐκ τῆς κεφαλοτομίας αὐτῆς ποιήσαντος ἐξελθεῖν Χρυσάορα, καὶ τὸν Πήγασον, ὅς καὶ ὅστις Περσεὺς, ὁ λαμπτηροκλέπτης * καὶ ὀφθαλμοκλέπτης * τῆς τριπλανοῦς ποδηγίας, ζωοπλαστῶν καὶ μεταπλάττων ἀπὸ ζώων τοὺς ἄνδρας, ἤγουν τοὺς ἀνθρώπους, ἀγαλματώσας, ἀντὶ τοῦ ἀγαλματίσας, ἤτοι ἀγάλματα καὶ ἀνδριάντας ἐποίει, ἐν τῇ ἀμφιλυτρώσει καὶ ἐπιπέλυψει τῶν πέτρων.

846. Λαμπτηροκλέπτης.] ὁ μὲν Λυκόφρων φησὶ τῶν Γοργόνων εἶναι τὸν ὀφθαλμὸν, τὸν ὑπὸ Περσέως κλαπέντα· λέγει δὲ, ὅτι ἕνα ὀφθαλμὸν εἶχον, καὶ ἐφύλαττον ἀλλήλας, ὁ δὲ Περσεὺς ἐλθὼν ἐκ τῶν ὄπισθεν, ἐκράτησε τοῦ ὀφθαλμοῦ, καὶ οὕτως ἔκοψε τὴν κεφαλὴν τῆς Γοργόνος· ἐγὼ δὲ εἶπον, ὅτι τῶν Φορκίδων, αἵτινες ἦσαν ἀδελφαὶ τῶν Γοργόνων, περιπλανώμεναι γὰρ αἱ τρεῖς ἐποδήγουν ἀλλήλας ἐναλλὰξ ἕνα ἔχουσαι ὀφθαλμόν. Τριπλανοῦς ποδηγίας.] ὅτι μία παρ' ἑτέρας ἐναλλὰξ χρωμένη τῷ ὀφθαλμῷ, καὶ κατὰ πλάνην καὶ [5] περιφορὰν τὰς λοιπὰς ἐποδήγει.

847. Θερειπότους γύας.] ἀρσενικῶς καὶ θηλυκῶς λέγεται, τοὺς γύας, καὶ τὰς γύας. καὶ μετὰ περισπωμένης ἄπλαστον ἐστὶ τὸ μέλαν, κατὰ γὰρ συλλαβὴν γίνεται διὰ τὸ πεχλιβός· καὶ χαλίναμβος δὲ εἰ ἦν, λέγεται ἐν τῷ ἰαμβικῷ. Γύας δὲ καὶ χώρας θερειπότους, λέγει τὴν Αἴγυπτον· ὁ Νεῖλος γὰρ ἐξερχόμενος ἐν τῷ θέρει, ἀρδεύει αὐτήν· ἐστὶ δὲ ὕστερον τῆς Αἰθιοπίας ἀπὸ τῆς Λιβύης, τινὲς δὲ φασὶν ἐν Λιβύῃ εἶναι τὰς πηγὰς τοῦ Νείλου, ὡς Δῶρος, ἀλλ' οὐκ ἔστι τοῦτο ἀληθές. Ασβύστης δὲ, ἔθνος Λιβυστικὸν, ὡς λέγει Διονύσιος ἐν τῇ Περιηγήσει.

848. Καὶ χαμευνάδας.] * δυσόδμοις, ἢ δυσόδμοις θηρσὶ συγκοιμώμενος. Η δὲ ἱστορία τοιαύτη· * Μενέλαος ἐξωσθεὶς περὶ Αἴγυπτον, πολλῷ χρόνῳ ἐκεῖσε διατρίβων, ἀδημονῶν περὶ τῆς εἰς πατρίδα ἐλεύσεως· ὃν ἰδοῦσα Ειδοθέα, ἡ τοῦ Πρωτέως θυγάτηρ, ἐν Φάρῳ, φησὶ πρὸς αὐτόν· Μενέλαε, εἴπερ βούλει μαθεῖν τὰ περὶ σοῦ νῦν, ἔστι μοι πατὴρ ὁ θαλάσσιος Πρωτεὺς, ὅστις περὶ [6] δείλην ἐκβαίνων ἐκ τῆς θαλάσσης, συγκοιτάζεται ταῖς φώκαις· λαβὼν οὖν καὶ σὺ παρ' ἐμοῦ δέρματα φωκῶν νεοδάρτων, [7] ὑπόδυσον καὶ σὺ, καὶ [8] οἱ γενναιότεροι τῶν σῶν ἑταίρων, καὶ συγκατακλίθητε ταῖς λοιπαῖς φώκαις, ἐλθόντα δὲ τὸν Πρωτέα κατάσχετε, καὶ μηδὲν πτοηθέντες, πρὸς πάντα τοῦτον ὁρῶντες μεταστρεπόμενον, πρὸς ὕδωρ, πρὸς πῦρ, πρὸς ζῶα παντοῖα, ἀλλὰ κατέχοντες ἐρωτήσατε, καὶ ὡς ὑμῖν ἐρεῖ περὶ πάντων σαφέστατα. συγκοιτασθέντες γοῦν ταῖς φώκαις, καὶ τὰ λοιπὰ πάντα ποιήσαντες, ἔμαθον παρὰ τοῦ Πρωτέως περὶ τῆς ὑποστροφῆς, καὶ πάντων, ὧν ἔχρῃζον. Διὰ δὲ τὸ δυσῶδες τῆς φώκης, [9] οὕτος εἶπε τὸ δυσόδμοις, ἢ δυσόδμοις θηρσίν.

850. Τλήσεθ' εἵνεκ.] καὶ τλήσετ' εἵνεκα. τὸ μὲν τλήσεθ' εἵνεκα Αττικὸν, δασύνεται γὰρ τὸ εἵνεκα Αττικῶς· τὸ δὲ τλήσετ' εἵνεκα ψιλοῦται, Ιωνικῶς καὶ Αἰολικῶς· ἐκεῖνοι γὰρ πάντα ψιλοῦσιν, ὡς τὸ Λαύκαππος, ἀπηλιώτης, καὶ τὰ ὅμοια· ταῦτα γὰρ παρ' ἡμῖν δασέως ἐκφέρονται, Λαύχαππος, καὶ ἀφηλιώτης.

851. Τῆς θηλύπαιδος.] τῆς Ελένης, ὡς καὶ Ομηρος φησὶν, Ελένῃ μὲν τεκεῖν οὐδὲν, ἀλλὰ θυγατέρα τὴν Ερμιόνην, κατὰ δὲ

EMENDATIONES.

1 Εναντίον *Bar.* & *Grav.* 2 Ανακαθάρωμεν, pro ἀνακάθαρμα, ex *MSS.* omnibus. 3 Τὴν βαθεῖαν τῆς γραφῆς κακίαν, καὶ ἄχρηστον lege cum *Bar.* & *Grav.* nisi forte malis, τῆς βαθείας τῆς γραφῆς κακίας καὶ ἀχρήστου, quod habet *Suid.* τῆς βαθείας τῆς γραφικῆς, καὶ ἀχρήστου *Impress.* * Ex *Grav.* 4 Ιπποβρότους, pro ἱπποβρότας, ex *Suid.* ἱπποβρότους hic & supra habet *Bar.* * Ex *Grav.* 5 Περιφορὰν, pro περιφοράν, ex *MSS.* omnibus. * Hæc adjeci ex *Bar.* Ultima verba agnoscit etiam *Grav.* 6 Δείλην. pro δίλην, ex *MSS.* omnibus. 7 Υπόδυσον *Grav.* 8 Οἱ γενναιότεροι, pro οἱ νεώτεροι. Cui emendationi ansam præbuerunt *MSS* Codices, qui paullo ante habebant, σὺ δὲ γενναιότεροι παρ' ἐμοῦ δέρματα &c. Et hoc videtur ad *Homeri* mentem propius accedere, apud quem Protei filia Menelaum jubet sociorum, non minimos natu, sed præstantissimos, & fortissimos ad Proteum capiendum sibi comites adjungere; Odyss. δ' v. cccevIII.

— σὺ δ' εὖ κρίνασθαι ἑταίρους
Τρεῖς, οἵ τοι παρὰ νηυσὶν ἐϋσσέλμοισιν ἄριστοι.

9 Οὗτος lego cum *MSS.* ὕτο *Impress.* absurde.

Ἥξει δ᾽ ἀλήτης εἰς Ἰαπύγων στρατόν,	Tum veniet ad Japygum erro exercitum,
Καὶ δῶρ᾽ ἀνάψει παρθένῳ Σκυλητρίᾳ,	Ac dona Virgini suspendet Spoliatrici,
Ταμάσιον κρατῆρα, καὶ βοάγριον,	Æneum craterem, & clypeum bubulum,
Καὶ τὰς δάμαρτος ἀσκέρας εὐμαρίδας.	Atque Uxoris crepidas suæ.
Ἥξει δὲ Σῖριν, καὶ [a] Λακινίου μυχοὺς,	Adibit etiam Sirin, & Lacinii sinus,

VARIANTES LECTIONES.

a Al. Λακίνιον.

Δῖειν, καὶ Ἰφιγένειαν ἐκ Θησέως. Ἄλλοι δέ φασι καὶ Νικόστρατον τεκεῖν, καὶ [1] Ερμιόνην, καὶ Μενέλαον· ἐκ δ᾽ Ἀλεξάνδρου οἱ πλείονες φασὶ τέσσαρας τεκεῖν, Βούνικον, Κόρυθον, Αγανον, καὶ Ἰδαῖον. * Τετράορον.] τὴν πολυάνδρον, ὡς ὅπουδὴ τετράορον αὐτὴν εἶπεν. * Κίσσιν.] κόρη, κυρίως ἡ ἐνθάδε καὶ παρθένος· κατὰ δὲ Μολοσσοὺς, καὶ κατὰ τὴν κοινὴν συνήθειαν, κόρη, ἡ εὔμορφος, ὅθεν καὶ νῦν δηλοῖ· οὐ γὰρ τὴν θηλύπαιδα καὶ πολύανδρον παρθένον λέγει, ἀλλ᾽ εὔμορφον αὐτὴν καλεῖ.

852. Ἥξει δ᾽ ἀλήτης.] ἀπαγγέλλεται δὲ ὁ Μενέλαος πλανώμενος εἰς τὴν χώραν τῶν Ἰαπύγων, ἤτοι Καλαβρῶν· [2] ἡ γὰρ Μεσσαπία, καὶ Ἰαπυγία, ὕστερον Σαλεντία, εἶτα Καλαβρία ἐκλήθη, καθά φησιν ὁ ἱστορικὸς Δίων, ὁ τὰς Ῥωμαίων πράξεις συντάξας· κεῖται δὲ ἡ Καλαβρία περὶ τὸν Ἰόνιον κόλπον, καὶ τὴν Ἀδρίαν.

853. Καὶ δῶρ᾽ ἀνάψει.] καὶ τῇ Ἰαπυγίᾳ, ἤτοι τῇ Καλαβρίᾳ, τῇ σκυλητρίᾳ καὶ πολεμικῇ Ἀθηνᾷ δῶρα δώσει, καὶ καθιερώσει ἀναθήματα, κρατῆρα χαλκοῦν [3] ἀπὸ Τεμέσης, πόλεως Καλαβρίδος, καὶ τὴν ἑαυτοῦ θυρεὸν, ὅπερ τὸ σάκος, καὶ τὰ τῆς Ἑλένης σάνδαλα ὑποδήματα.

854. Ταμάσιον.] Τάμασα, πόλις Καλαβρὶς ἀριστόχαλκος, περὶ ἧς φησιν Ὅμηρος,

Ἐς [4] Ταμάσην μετὰ χαλκὸν, ἄγω δ᾽ αἴθωνα σίδηρον.

Ταύτην δὲ καὶ οἱ βάρβαροι, Καλαβροί τε, καὶ ὕστερον [5] Τάμψαν [6] ἔτι καλοῦσιν, ὥσπερ αἰδούμενοι μεταποιοῦσι καθ᾽ ὁλοκληρίαν τὴν τοῦ Ὁμήρου φωνήν· ὁ δὲ Λυκόφρων ἐκ αἰδεσθεὶς πλὴν ποιητικὴν ἐκείνην φωνὴν, ἤδη τὴν περὶ τὸν ποιητὴν τῶν βαρβάρων αἰδῶ λογισάμενος, βαρβαρώτερος ἐκείνων φανεὶς, πρὸ κατὰ τὴν παροιμίαν, [7] κενὸς τὰ ἔξω ὀδοὺς, Τάμασαν, τὴν [8] Τέμεσαν ἐκάλεσεν. Βοάγριον.] ἀσπίδα, ἐκ δέρματος βοὸς ἀγρίου γεγονυῖαν.

855. Ἀσκέρας εὐμαρίδας.] οὕτως ἀσκέρας τὰ ὑποδήματα * οὐ * καλῶς λέγει· εὐμαρίδας δὲ, τὰς εὐμαρῶς καὶ εὐκόλως ὑποδυομένας περὶ τοὺς πόδας. ἀσκέρας δὲ, κυρίως τὰ ἐν τοῖς ποσὶ πιλία, ἤτοι τὰ ὀρτάλεια, λέγεται. [9] Γίνωσκε, [10] ὦ Λυκόφρον, ὅτι τινὰς μὲν λέξεις ἀπ᾽ Αἰσχύλου κλέπτεις, ἐξ Ἱππώνακτος δὲ πλεῖον, ὀλιγόσημον δὲ ὤν, ὃ μὴ νοῶν ταύτας, [11] ἀλληλουάλλως τίθης, ἀλλ᾽ ἀναμνήσω τοῦτο ἐγὼ τὸν σοφὸν ποιητὴν οὐκ οἶδας, [12] ὦ Λυκόφρον, ὅτι ὅτε σὺ τὴν Ἱππώνακτος κατεῖχες βίβλον, κατόπιν σου ἑστηκὼς ἐγὼ, ἑώρων σε τὰς αὐτοῦ λέξεις ἀναλεγόμενον, [13] καὶ τὸ ἀσκέρας ἐκεῖ εὑρηκὼς, καὶ οὕτω τέθεικας, μὴ προσχὼν, μηδ᾽ εἰς νοῦν ἔχων τὰ ἐντεῦ· ἀλλ᾽ ἄκουε πῶς φησὶν Ἱππῶναξ, καὶ μάθε, ὅτι ἀσκέρας οὐ τὰ ὑποδήματα, ἀλλὰ τὰ πιλία, ἤτοι τὰ ὀρτάλεια, εἰσὶν, ὡς καὶ Ἱππῶναξ,

[14] Ἐμοὶ γὰρ οὐκ ἔδωκας ὅτι [15] τὴν χλαῖναν
Δασεῖαν, ἐν χειμῶνι φάρμακον [16] ῥίγους,
Οὔτ᾽ [17] ἀσκέρῃσι τοὺς πόδας δασείῃσιν
Ἔκρυψας, ὥς μή μοι [18] χίμετλα ῥήγνυται.

Ἔγνως ὅτι διὰ τοῦ εἰπεῖν δασείας τὰς ἀσκέρας, τὰ ὀρτάλεια φησὶν, εἰ δὲ χρεία σοι καὶ ἑτέρας μαρτυρίας, ἄκουσον· Ὦ φίλ᾽ Ἑρμῆ Μαιάδος, Κυλλήνιε. Καὶ μετά τινα φησὶ,

[19] Δὸς χλαῖναν * σφάλλειν * Ἱππώνακτι,
Καὶ κυπασίσκον, καὶ [20] σαμβαλίσκα, [21] κἀσκερίσκα,
Καὶ χρυσοῦ * μοι * στατῆρας ἑξήκοντα
[22] Τοῦ ἑτέρου τοίχου. ———

Ἔγνως πάντως νῦν, ὅτι ἀσκερίσκα τὰ ὀρτάλεια πάντως λέγεται· ἰδοὺ γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ καὶ ἑνὶ στίχῳ περὶ ὑποδημάτων εἰπὼν, καὶ περὶ ἀσκερῶν λέγει. Ἥξει δὲ Σῖριν.] Σῖρις, ποταμὸς Ἰταλίας, καὶ πόλις· ἡ δὲ πόλις Σῖρις, νῦν [23] Πολίειον λέγεται, ἀπὸ πόλεως κειμένης ἐμπόρου. Λακινίου μυχούς.] τὸ Λακίνιον, ἀκρωτήριον Κρότωνος, περὶ οὗ φησὶ καὶ Θεόκριτος.

EMENDATIONES.

1 Variant in Helenæ Liberorum nominibus proferendis Codices *MSS.* Sed non est tanti hæc differentia, ut operose sanari debeat; nec, si id vellem facere, satis de veris eorum appellationibus constaret; ne vero officio meo in hac parte deesse videar, variationes hasce apponere non dedignabor. Scias itaque pro Ερμιόνην, *MSS.* utrumque Αθιόναν legere: Αθιόναν in Margine *Grav.* pro Κόρυθον. Κόρυθον *Bar.* & *Grav.* pro Αγανον. Αγαυὸν *Seld.* Αγαυὸν *Bar.* & *Grav.* * Hæc adjeci ex *Bar.* & *Grav.* 2 Ἡ γὰρ Μεσσαπυγία (lege hic, & aliis in locis Μεσσαπία) καὶ Ἰαπυγία, ὕστερον Σαλεντία, εἶτα Καλαβρία ἐκλήθη, ex *MSS.* omnibus, nisi quod Καλαυρία habeat *Seld.* de quo errore, qui in omnibus omnium fere Auctorum Codicibus nimis frequens est, supra monui. Ἡ γὰρ Μεσσαπυγία, καὶ Ἰαπυγία, ὕστερον Βεαντία, εἶτα Βεαίοντα ἐκλήθη *Impress.* corrupte. Quod autem eadem Regio appellata sit Messapia, Japygia, Calabria, & Salentina testatur, præter *Dionem*, quem laudavit *Scholiastes*, etiam *Strabo*, ex quorundam opinione, Geograph. lib. vi. in Italiæ Descriptione, ubi hæc verba habet, Ἡ δ᾽ ἐκ Βρεντεσίου παρακειμένη ὁδὸς εἰς τὴν Τάραντα εὐζώνῳ μιᾶς ἐστιν ἡμέρας, ἣ δὴ μίαν ποιεῖ τὴν λεγομένην χερρόνησον, ἣν Μεσσαπίαν τε, καὶ Ἰαπυγίαν, καὶ Καλαβρίαν, καὶ Σαλεντίνην κοινῶς οἱ πολλοὶ προσαγορεύουσι. 3 Ἀπὸ Τεμέσης, pro ἀπό τε μέσης, ex *Bar.* 4 Al. Τεμέσην. 5 Τέμψαν, pro Τέμισαν, ex *Seld.* Latini enim Tempsam dixerunt, quam Græci Temesam, *Plinio* teste, cujus hæc sunt verba, *Oppidum Tempsa, à Græcis Temese dictum.* *Ptolemæus* quoque libro tertio, Tempsam vocat, ut observavit *Joach. Vadianus* Helvetius, in Commentariis ad librum secundum *Pomponii Melæ.* 6 Ἔτι καλοῦσιν. pro ἐπικαλοῦσιν, ex *MSS* utroque 7 Κενὸς ἀδὼν τὰ ὀρφανὰ *Seld.* Κενὸς περὶ τὰ ὀρφανὰ ὀδοὺς *Impress.* Lectio nostra ex *Bar.* desumpta est. Cæterum hoc Proverbium vulgo sic, Κενὸς τὰ ὀρφανὰ ὀπίσσει. Vide *Hesychium*, *Suidam*, & Collectanea ex *Tarrhæo*, *Didymo*, &c. 8 Τέμεσαν, pro Τέμισαν, ex emendatione *Nic. Gerbelii.* * Hanc vocem, quam è cæteris excidisse sequentia ostendunt, recuperavi ex *Grav.* 9 Hæc paullo post occurrebant in *Impress.* usque ad ὡς καὶ Ἱππῶναξ, Ego vero in suum locum reduxi, sequutus *Bar.* 10 Ὦ Λυκόφρον, pro ὁ Λυκόφρων, ut sit vocandi casus, omnia ita scribere, ὅτι ὁ Λυκόφρων. & deinde in tertia persona cætera proferre, quod facere potes auctoritate *Baroccianæ* Codicis. 11 Ἄλλον ἄλλως *Bar.* quod equidem malim, monstrosa enim videntur, & Græcis auribus absona hujusmodi composita. 12 Ὦ Λυκόφρον, pro ὁ Λυκόφρων. ex *Bar.* 13 Hæc sic lego cum *Bar.* & *Grav.* quæ in *Impressis* hoc modo extabant, ὡς καὶ ἐσταλκὼς ἀσκέρας ὑποδήματα λέγει, καίπερ σημαινούσης πιλία, ἤτοι ὀρτάλεια. Cætera desunt. 14 Hos *Hipponactis* versus, qui prius confusi extabant, in ordinem digessi. 15 Χλαῖναν *Impress.* χλαῖνον *Bar.* & *Grav.* 16 Ῥίγους *Bar.* & *Grav.* ῥίγος *Impress.* 17 Ασκέρῃσι *Seld.* deinde Δασείῃσι idem, pro quo *Bar.* habet φοινί. 18 Χίμετλα ῥήγνυται *Bar.* Ibid. ῥήγνυται *Seld.* 19 Et hos versus digessi in ordinem. * Ex *Seld.* 20 Σαμβαλίσκα, pro σαμβάλισκα, ex *Seld.* nam Σάμβαλα, τὰ σάνδαλα. teste *Hesychio.* Σαμβάλιστρα *Bar.* & *Grav.* σαμβάλισκα *Seld.* 21 Κἀσκερίσκα *MSS.* omnes. * Ex *Bar* ad metrum supplendum. Et huic voci alia manus superposuit σοί. 22 Τοῦ ἑτέρου, pro τοῦ ἑτέρου, ex *Seld.* 23 Σῖριν *Impress.* Πλείον *MSS.* Ego reposui Πολίειον eam Siris postea Polieum dicta. *Stephanus* Byzantinus, Πολίειον, πόλις Ἰταλίας, ἡ πρότερον Σῖρις καλουμένη. Idem in v. Σῖρις, causam hujus nominis ait esse, quod ibi dedicatum fuerit Minervæ Πολιάδος simulacrum: Σῖρις, πόλις Ἰταλίας, ἀπὸ τοῦ Μεταποντίου καὶ Ταραντίνου μετωνομάσθη δὲ καὶ Πολίειον, ἀπὸ τῆς ἐκεῖ Πολιάδος Ἀθηνᾶς. Quod confirmat *Strabo* Geogr. lib. vi. quem videsis.

Ἐν οἷσι πόρτις ὄρχατον τεύξει θεᾷ	Ubi Juvenca hortum Deæ faciet
Ὁπλοσμίᾳ φυτοῖσιν ἐξησκημένον.	Hoplosmiæ plantis exornatum.
Γυναιξὶ [a] δ' ἔσαι θεσμὸς ἐγχώροις ἀεὶ	Mulieribus autem indigenis mos erit semper
Πενθεῖν τὸν [b] ἐννάπηχυν, Αἰακοῦ τρίτον,	Lugere novemcubitalem, ab Æaco tertium,
Καὶ Δωρίδος, [c] πρηστῆρα [d] δαΐου μάχης.	Et Doride, bellicæ fulmen pugnæ.
Καὶ μήτε χρυσῷ φαιδρὰ καλλύνειν ῥέθη,	Nec vel auro nitida decorare corpora,
Μήθ' ἁβροπήνοις ἀμφιβάλλεσθαι πέπλοις	Vel molles vestes circumdare
[e] Κάλχῃ φορυκτὰς, οὕνεκα [f] θεᾷ θεὸς	Purpura tinctas: quoniam Deæ Dea
[g] Χέρσου μέγαν σόρθυγγα δωρεῖται [h] κτίσαι.	Magnum terræ cacumen dabit habitandum.
Ἥξει δὲ ταύρου γυμνάδας κακοξένους	Adibit deinde Tauri gymnasticas inhospitas
[i] Πάλης κονίστρας, ὅν τε [k] Κωλῶτις τεκνοῖ	Luctæ Palæstras, quem Colotis genuit
Ἀλεντία, [l] κρείουσα [m] Λογγύρου μυχῶν,	Alentia, regina specuum Longuri;
Ἅρπης Κρόνου πήδημα, Κογχείας [n] θ' ὕδωρ	Falcis Saturniæ saltum, & aquam Concheæ

VARIANTES LECTIONES.

a Al. τ'. b Εἰνάπηχυν Bar. c Πρηστῆρα Sold. d Δαΐς Sold. δαΐς al. e Al. χάλκῃ. f Θεὸς θεᾷ Bar. g Χέρσον al. h Κτίσαι Bar. i Πάλας Sold. k Al. Καλῶτις. l Κρέουσα Sold. m Λογγέρου Bar. n Hanc particulam non agnoscit Sold.

[1] Καὶ τὸ ποτᾶον τὸ Λακίνιον, ὅπερ ὁ πύκτας
Αἴγων ὀγδώκοντα μόνος κατεδαίσατο μάσδας.
Λακίνιον δὲ ἐκλήθη, ἀπὸ Λακινίου Κροτωνιάτου.

857. Ἐν οἷσι πόρτις.] ἐν οἷστισι τόποις, τοῖς περὶ Κρότωνα δηλονότι, ἡ Θέτις κῆπον τῇ Ἥρᾳ ἀναθήσει, αἱ δὲ [2] γυναῖκες ἐγχώριοι ἐκ νόμου ἀεὶ ἐκεῖ ἔσονται μελανοφόροι, καὶ τὸν ἐννεάπηχυν Ἀχιλλέα δακρύσουσι, οὗτινος ἕνεκα ἡ θεὸς Θέτις τῇ θεᾷ Ἥρᾳ δωρεῖται καὶ ἀνατίθησι τὸν μέγαν σόρθυγγα τῆς χέρσου, ἐν τῷ κῆπον ὄρχατον. Ὄρχατον.] στίχον, τάξιν· διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν ἐξησκημένον καὶ κατεστεμμένον φυτοῖς ὄρχατον, δηλοῖ τὸν κῆπον.

858. Ὁπλοσμία.] Ἥρας ἐπίθετον, τιμωμένης ἐν Ἤλιδι, πόλει τῆς Πελοποννήσου καὶ Τεμψίλῃ.

859. Τεθμός.] ὁ νόμος, ἐκ τοῦ τίθημαι, τίθεισαι, * τίθενται. * τεθμός.

860, 861. Εἰνάπηχυν] ἐννέα πηχῶν λέγει μέγεθος ἔχειν τὸν Ἀχιλλέα Αἰακοῦ τρίτον, καὶ Δωρίδος.] τὸν ἔκγονον Αἰακοῦ [3] τρίτον, καὶ Δωρίδος· Αἰακοῦ γὰρ καὶ Ἐνδηΐδος Πηλεύς, Πηλέως καὶ Θέτιδος Ἀχιλλεύς. καὶ πάλιν μητρόθεν, Δωρίδος καὶ Νηρέως Θέτις, Θέτιδος καὶ Πηλέως Ἀχιλλεύς. Πρηστῆρα μάχης.] τὸν [4] σφοδρὸν καὶ διάπυρον ἄνεμον τοῦ πολέμου.

862. Ῥέθος.] κυρίως τὸ πρόσωπον, παρὰ τὸ ῥᾶον τὰ ἤθη δι' αὐτοῦ φαίνεσθαι, νῦν δὲ καταχρηστικῶς πάντα τὰ μέλη ῥέθη εἶπεν.

863. * Ἀβροπήνους.] τρυφερογνώμονας, πλουσίους, σπατάλους. *

864. Κάλχῃ φορυκτάς.] πορφύρᾳ βεβαμμένους κυρίως, νῦν δὲ τοὺς ἁπλῶς βεβαμμένους διὰ πολλῶν βαφῶν, καὶ πεποικιλμένους, καὶ πλουμαρικοὺς λέγει. Κάλχη δέ, ἡ [5] πορφύρα, ὅθεν ὁ κόγχος, καὶ ἡ κογχύλη ἐβάφη.

865. Σόρθυγγα.] * ὀξύτητα, * ἀκρωτήριον τοῦ [6] Κρότωνος· λέγει δὲ τὸ Λακίνιον.

866. Ἥξει δὲ ταύρου.] διαγυμνάσονται δὲ ὁ Μενέλαος καὶ περὶ τὴν Σικελίαν, ὅπου αἱ παλαῖστραι τοῦ Ἔρυκος τοῦ ξενοκτόνου, τοῦ υἱοῦ Ἀφροδίτης καὶ Ποσειδῶνος, ἀφ' οὗ καὶ ὁ τόπος Ἔρυξ ἐκλήθη· παλαιστὴν γὰρ αὐτὸν ὄντα, ἢ πένταθλον, καὶ οὕτω τοὺς ξένους ἀναιροῦντα, Ἡρακλῆς διερχόμενος καὶ πενταθλήσας αὐτόν, ἄρας μετέωρον κατεκρήμνισε, καὶ οὕτως ἀνεῖλεν αὐτόν. Ἔρυξ δὲ καὶ ὁ τόπος ἐκλήθη. Ταῦρον δὲ τὸν Ἔρυκα φησὶ διὰ τὸ θυμικόν, καὶ γενναῖον.

867. Κωλῶτις.] ἡ Ἀφροδίτη * ἐν Κύπρῳ. * Κωλῶτις δὲ ἐκλήθη, ὅτι τις νεανίας ὑπὸ λῃστῶν, ἢ ὑπὸ τοῦ τυράννου κατασχεθεὶς, ἐκ τῶν κώλων, ἤτοι ἐκ τῶν [7] ἀκρωμιαίων καὶ τῶν χειρῶν, ἐδέθη· ἡ δὲ θυγάτηρ, [8] ἢ τοῦ ἀρχιλῃστοῦ, ἢ τοῦ τυράννου, ἐρασθεῖσα αὐτοῦ, ἀπέλυσεν αὐτόν, μιγεῖσα τούτῳ· ὁ δὲ Ἀφροδίτης ἱερὸν Κωλιάδος ἱδρύσατο, εἰς εὐχαριστίαν αὐτῆς, ὅτι δεδεμένον ὄντα ἐκ τῶν κώλων ἐῤῥύσατο. Κωλιὰς δὲ λέγεται καὶ ἡ ἄκρις γῆ.

868. Ἀλεντία.] ἡ ἐν Ἀλέντῃ, πολίχνῃ Κολοφῶνος, τιμωμένη ἐκεῖσε γὰρ ἱερὸν αὐτῆς ἐστιν. * Λόγγουρος, λίμνη Σικελίας. *

869. Ἅρπης.] ἅρπη, ἤτοι δρέπανον, καὶ ἡ Φαιακία, * ἡ * Κέρκυρα, καὶ ἡ Σικελία λέγεται· ἡ μὲν Κέρκυρα, ὅτι ἐκεῖ ἐστι κεκρυμμένον τὸ δρέπανον, μεθ' οὗ ὁ Ζεὺς τὸν Κρόνον ἐξέτεμεν,

EMENDATIONES.

[1] Versus hos ex *Theocriti* quarto Idyllio restitui, quos *Impress.* & *MSS.* Codd. hoc modo mutilarunt & corruperunt: καὶ ποτ' (καὶ τὸ ποτ' *MSS.*) ἄιον τὸ λακινιον. ὅπερ ὁ πύκτας Αἴγων (ἄγων *Bar.*) ὀγδωήκοντα (ὀδδώικοντα *Bar.* ὀδδώικοντα *Sold.*) μόνος κατεδήσατο (κατεδήσατο *Sold.* κατεδαίσατο *Bar.*) μάζας (μάζας *Bar.*) [2] Γυναῖκες καὶ ἐγχώριοι cæteri Codd. habent: Ego vero καὶ delevi, quod sit superfluum, & sensum Authoris pervertat. * Ex *Bar.* [3] Τρίτον, καὶ Δωρίδος, pro καὶ τρίτον Δωρίδος &c. [4] Σφοδρόν, pro σφίδρον. * Hoc adjeci ex *Bar.* & *Grav.* nisi quod ἁβροπήνους posuerim pro ἁβρογνώμονας. [5] Πορφύρα pro πορφυρίς, ex *Sold.* * Ex *Bar.* & *Grav.* [6] Κρότωνος, pro Κρόνου. ex *Bar.* & *Grav.* & emendatione *Nic. Gerbelii*. Cæterum de Lacinio promontorio, si de hac mutatione dubites, vide Commentarios nostros. * Ex *Grav.* [7] Ἀκρωτηρίων *Bar.* & *Grav.* [8] Pro ἡ, posui ἢ. ex *MSS.* utroque. * Hæc adjeci ex *Bar* & *Grav.*

[a]Κάμψας, Γονοῦσάν τ', ἠδὲ Σικανῶν πλάκας,	Ambiens, Gonuſamque, & arva Sicanorum,
Καὶ θηροχλαίνου σηκὸν [b] ὠμηστοῦ λύκου,	Et ferinam induti Lupi crudelis templum,
Ὃν Κρηθέως ἄμναμος, ὁρμίσας σκάφος,	Quod Crethei Nepos, appulſa nave,
Ἔδειμε πεντήκοντα σὺν ναυπηγέταις.	Cum quinquaginta navium fabris extruxit.
[c] Κρόκαι δὲ Μινυῶν εὐλιπῆ [d] σελγίσματα	Litora verò pinguia Minyarum ſtrigmenta
Τηροῦσιν, ἅλμης οὐδὲ φοιβάζει κλύδων,	Servant, nec vel maris expurgat æſtus,
Οὐδ' ὀμβρία σμήχουσα δηναιὸν νιφάς.	Vel pluvia diu nix extergens.
Ἄλλους δὲ θῖνες, οἵ τε [e] Ταυχείρων πέλας	Alios litora, ſaxaque juxta

VARIANTES LECTIONES.

a Κάψας Bar. b Al. ὠμηστοῦ. c Κρόκαι Bar. Κρόκαι Μινυῶν δ' εὐλιπῆ Sold. Μινύων Bar. Sed iſtā, eadem, ut videtur, manus superpoſuit. d Στλεγγίσματα Bar. aliique. στλεγγίσματα al. e Al. Τευχείρων. al. Ταυχείρων.

ἢ τὸ δρέπανον, ὅπερ ὁ Δημήτηρ ἔλαβε παρ' Ἡφαίστου, τέμνειν τοὺς στάχυς· Δρέπανον δὲ, ἡ Σικελία, ὅτι ἐκεῖ ἐστὶ τὸ δρέπανον, μεθ' οὗ τὸν οὐρανὸν ὁ Κρόνος ἐξέτεμε, κἀντεῦθεν ὁ Λυκόφρων φαίνεται νῦν τὸ Κρονοτόμον δρέπανον λέγειν. Τὸ δὲ δρέπανον παρὰ Σικελοῖς ζάγκλον καλεῖται· μέμνηται δὲ καὶ Καλλίμαχος ἐν δευτέρῳ Αἰτιῶν.

870. Γονοῦσαν.] ἔστι μὲν καὶ πόλις Θετταλική, νῦν δὲ λιμὴν Σικελίας, ἐν ᾗ ἐπλανήθη ὁ Μενέλαος.

871. Καὶ θηροχλαίνου σηκόν.] ἀπὸ κοινοῦ τὸ κάμψας, ὅτι περιελθὼν, ὁ Μενέλαος, καὶ τὸν σηκὸν καὶ τὸν ναὸν τοῦ θηροχλαίνου Ἡρακλέος, ἤγουν τοῦ ἐνδεδυμένου τὴν λεοντῆν· τὸν γὰρ Ἡρακλέους ναὸν περὶ Σύρτιν τῆς Λιβύης Ἰάσων ἐδείματο, καὶ οἱ λοιποὶ Ἀργοναῦται, μετὰ τὸ ἐκτελέσαι ἀγῶνας ἐκεῖσε· εἰς γὰρ τὴν Σύρτιν ἐμπεσόντες, διὰ τὸ εἶναι ἄβατον τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ δυνάμενοι πλεῖν αὐτὴν, ἄραντες ἐπ' ὤμων τὴν Ἀργὼ, δώδεκα ἡμέρας ἐπορεύοντο διὰ τῆς ἐρήμου Λιβύης, ὥς φησι Πίνδαρος· τῇ δωδεκάτῃ δὲ πρὸς ἑτέραν θάλασσαν ἐλθόντες, κατέθεντο αὐτὴν, καὶ ἀγωνισάμενοι, καὶ λουσάμενοι περὶ τὴν ἐκεῖσε θάλασσαν, ναὸν ἔκτισαν ὃν εἶπον τοῦ Ἡρακλέους, ἐν ᾗ θαλάσσῃ ὁ ἀποπλυνθεὶς ἱδρὼς τῶν Ἀργοναυτῶν ἐν ταῖς ψάμμοις μέχρι νῦν δῆλον ἐλαίου στίλβει, μήτε ὑπὸ τοῦ τῆς θαλάσσης κλύδωνος, μήτε ὑπὸ ὄμβρων καθαιρόμενος.

872. Ὃν Κρηθέως ἄμναμος ὁρμίσας.] ὅντινα ναὸν τοῦ Ἡρακλέος ἔδειμε καὶ ἔκτισε σὺν τοῖς ν' Ἀργοναύταις ὁ ἄμναμος καὶ ἀπόγονος τοῦ Κρηθέως Ἰάσων, ὁρμίσας καὶ ἐλλιμενίσας ἐκεῖσε, δηλονότι τὸ σκάφος, ἤτοι τὴν ναῦν, τὴν Ἀργώ· ἄμναμος δὲ καὶ ἀπόγονος Κρηθέως [1] ὁ Ἰάσων οὕτως· Σαλμωνέως καὶ Ἀλκιδίκης [2] θυγάτηρ Τυρώ· Τυροῦς καὶ Ποσειδῶνος [3] Πελίας, καὶ Νηλεύς· Τυροῦς δὲ [4] τῆς αὐτῆς, καὶ Κρηθέως Αἴσων, [5] Ἀμυθάων, Φέρης· Αἴσονος καὶ Πολυμήδης, τῆς Αὐτολύκου, ἢ κατά τινας Ἀρνης, ἢ [6] Σκάρφης, Ἰάσων. Τὴν δὲ τῶν Ἀργοναυτῶν ἱστορίαν πλατέως λίαν ὄπισθεν εἶπον. Λίγγερος.] λιμὴν Σικελίας. Γονοῦσα δὲ ἐστι μὲν καὶ πόλις Θετταλική, νῦν δὲ λιμὴν Σικελίας.

874. Κρόκαι.] οἱ αἰγιαλοὶ, παρὰ τὸ κρύος κεῖσθαι· ψυχροὶ γὰρ, ὥσπερ ὁ βυθός. Κρόκαι δὲ Μινυῶν.] οὕτως συντακτέον. Ὃν τινα ναὸν σὺν τοῖς ν' ἔδειμεν. Αἱ κρόκαι δὲ καὶ αἱ ψάμμοι καὶ οἱ αἰγιαλοὶ τῆς θαλάσσης, δηλονότι τῆς ἐκεῖ, τηροῦσι καὶ φυλάσσουσι τὰ εὐλιπῆ καὶ λιπαρὰ σελγίσματα, καὶ τοὺς ῥύπους τῶν Μινυῶν καὶ Ἀργοναυτῶν, οὐδὲ φοιβάζει καὶ πλύνει ὁ κλύδων, οὐδ' ἡ ὀμβρεία χιὼν σμήχουσα καὶ καθαίρουσα δηναιὸν καὶ [7] πολλῷ χρόνῳ. Μινυῶν.] τῶν Ἀργοναυτῶν, ὅτι οἱ πλείους αὐτῶν ἐξ Ὀρχομενοῦ τοῦ Μινυείου ἦσαν· δύο δὲ Ὀρχομενοί, [8] ὅ, τε ἐν Βοιωτίᾳ, ἤτοι ὁ Μινύειος· καὶ ὁ πολύμηλος, ὁ ἐν Ἀρκαδίᾳ· ὁ δὲ τοιοῦτος Ὀρχομενὸς Μινύειος [9] ἐκλήθη ἀπὸ Μινυοῦ, τοῦ Ποσειδῶνος παιδὸς καὶ Καλλιρρόης τῆς Ὠκεανοῦ θυγατρός· ὥσπερ Μινυοῦ καὶ Τριτογενείας, τῆς Αἰόλου, οἱ πλείους τῶν Ἀργοναυτῶν· ἄριστοι δὲ ἱππικοὶ οἱ Ὀρχομένιοι. Ἐργῖνος γὰρ ὕστερον Θηβαίους νικήσας, φόρῳ ὑποτελεῖς εἶχεν, Ἡρακλῆς δὲ αὐτοὺς ἠλευθέρωσεν. Εὐλιπῆ σελγίσματα.] οἱ λιπαροὶ [10] ἱδρῶτες, ὁ ῥύπος, τὰ ἀποξύσματα· σελγίδες γὰρ, [11] τὰ στλεγγία, οἷς ἐν τοῖς βαλανείοις πεδούμενοι, τὸν ῥύπον [12] ἐκξεόμεθα. Πολλὰ εἰπὼν ὁ Λυκόφρων περὶ Μενελάου, περὶ τῶν Ἀντηνορος υἱῶν ἐκ ἐμνημόνευσε, Γλαύκου φημὶ καὶ [13] Ευρυμάχου, οἳ μετὰ τοῦ Μενελάου πλέοντες, ναυαγήσαντες ἐξῆλθον περὶ τὴν Κρήτην, καὶ ἐκ ἔτι ἐπείσθησαν ἐκείνῳ συμπλεῖν, ἀλλ' ᾤκησαν ἐν Κρήτῃ τὸν ἀπ' αὐτῶν Ἀντηνοειδῶν λόφον κληθέντα. [14] Λυσίμαχος δὲ ἐν πρώτῳ τῶν Νόστων οὕτω πως λέγει· « Γλαῦκος, Ἀκάμας, Ἱππόλοχος, οἱ Ἀντηνορεῖδαι, « παρ' [15] Ἀμυδάλ, [16] βασιλεῖ Λιβύων, ᾤκησαν, μὴ βουλόμενοι συνοικεῖν τοῖς τὸ Ἴλιον πορθήσασιν, οἳ μεθ' ἱκανὸν « χρόνον τὸν μεταξὺ [17] Κυρήνης καὶ θαλάσσης Ἀντηνοειδῶν « λόφον ἔκτισαν, καὶ ᾤκησαν.

877. Ἄλλους δὲ θῖνες.] περὶ τῶν [18] Θεσσαλῶν φησί, Γουνέως, Προθόου, καὶ Εὐρυπύλου, ὅτι τοὺς ἄλλους δὲ αἰάζουσι καὶ θρηνήσουσιν οἱ θῖνες καὶ οἱ αἰγιαλοί, οἵ τε μύρμηκες καὶ

EMENDATIONES.

1 Ὁ Ἰάσων οὕτως· Σαλμωνέως, pro ὁ Ἰάσων, οὕτως Σαλμωνέως, ope MSS omnium, & Nic. Gerbelii. 2 Θυγάτηρ, pro θυγατέρος, ex Grav. & emendatione Nic. Gerbelii. 3 Πελίας, pro Πηλεύς, ex Sold. & emendatione Gerbelii. Peleus enim Æaci & Endeïdos Nymphæ filius erat; Pelias vero, Jaſonis avunculus, Neptuni. 4 Τῆς αὐτῆς Grav. 5 Ἀμυθάων δὲ Φέρης Impreſſ. Ego illud δὲ delevi, & poſt Ἀμυθάων (pro quo Ἀμυθάων Grav. Ἀμυθάων Bar.) comma poſui, ope Bar. & Grav. 6 Σκάρφης Bar. Σκάφης Sold. Σκάρφης Grav. 7 Πολυχρόνιον MSS. omnes. 8 Ὅ, τε ἐν Βοιωτίᾳ repoſui, pro ὅτι Βοιωτίᾳ, ex Bar. ὅτι, ἐν Βοιωτίᾳ Sold. ὅτε ἐν Βοιωτίᾳ Grav. idque repoſuit Gerbelius, ex Homeri & Apollonii Interpretibus: Minyas enim in Bœotiam irrumpens, Thebis conterminum Orchomenon condidit, à quo & Minyeïum appellatum Homero. Deinde, putat idem Gerbelius, legendum eſſe πολύμηλος, quod habent MSS. omnes. Nam alterum Orchomenon, Arcadiæ urbem, πολύμηλον vocavit Homerus, à pecorum abundantia. Quod ſi quis à lana πολύμαλλον, ut apud Pindarum χρυσόμαλλον, legere maluerit, cum eo ſane non magnopere contenderim. Attamen Homericum πολύμηλον mihi videtur ſuavius, & Ὁμηρικώτερον. Poetæ Scholiaſtes etiam tertium Orchomenon, Theſſaliæ urbem, adjicit. 9 Οὕτως Grav. 10 Ἱδρῶτες, pro ἱδρῶται, ex Sold. itaque legendum eſſe conjecerat Gerbelius. 11 Τὰ στλεγγία Bar. & Grav. 12 Ἐκξεόμεθα, pro ἐκξαιρόμεθα ex MSS. omnibus. 13 Ερυμάχου Sold. 14 Λυσίμαχος pro Σύμμαχος, ex MSS. omnibus 15 Ἀμυμνάμ Bar. & Grav. 16 Βασιλεῖ, pro βασιλεῖς, ex MSS. omnibus. 17 Κρήνης Bar. & Grav. 18 Θεσσαλῶν, pro Θεσσαλικῶν, ex Sold. & Grav. Θετταλῶν Bar. Cæterum vult Scholiaſtes, Lycophronem jam pergere ad enarrationem caſuum variorum, & infortuniorum, quibus Guneus, Prothous, & Eurypylos, Theſſalis oriundi, affecti erant.

παραθαλάσσιαι

Μύρμηκες [a] αἰάζουσιν ἐκβεβρασμένους
Ἔρημον εἰς Ἄτλαντος οἰκητήριον,
[b] Θρυλλιγμάτων [c] δέρτροισι [d] περσονεστηρότας·
Μόψον [e] Τιταιρώνειον ἔνθα [f] ναυάται
Θανόντα [g] ταρχύσαντο, τυμβείαν θ' ὕπερ
Κρηπῖδ' [h] ἀνεστήλωσαν Ἀργῴου δορὸς
[i] Κλασθὲν [k] πέτευρον, νερτέρων κειμήλιον,
[l] Αὐσίγδα, [m] Κινύφειος ἣν τέγγων ῥόος
Νασμοῖς λιπαίνει· τῷ δὲ Νηρέως γόνῳ,

Teuchira lugebunt in Atlantis
Desertum ejectos diversorium,
Fragmentorum puncturis corrugatos:
Ubi Mopsum nautæ Titæronium
Mortuum sepelierunt, & supra sepulcralem
Crepidinem erexerunt Argoæ navis
Fractam tabulam, inferorum donarium,
Apud Ausigda, quam Cinnyphius humectans fluvius
Aquis fœcundat: Nereique filio,

VARIANTES LECTIONES.

a Αἰάζουσι Seld. b Θρυλιγμάτων MSS uterque, & alii. c Δέρτροισι Bar. aliique. d Περονηστρίζας Bar. e Τιταρώνιον Bar. aliique. f Ναυβάται Seld. aliique. g Ταρχύσαντο Seld. h Ἀνεστήλωσαν Bar. i Κλασθὲν Bar. k Πέταυρον MSS. uterque, & eandem lectionem in Scholiis retinent. l Al. Αὔσιγδα. Malim Αὐσίγδα. m Κινύφιος MSS. uterque.

περιθλασθεῖσαι πέτραι, αἱ πέλας καὶ πλησίον τῆς Τευχείρων, ἥτις ἐστὶ πόλις Λιβύης· θρηνήσουσι δὲ αὐτοὺς τί παθόντας; ἐκβεβρασμένους καὶ ῥιφέντας ὑπὸ τῆς θαλάσσης εἰς τὸ ἔρημον οἰκητήριον τοῦ Ἄτλαντος, ἤτοι τὴν Λιβύην· ἐκριφέντας δὲ, πολλούς; περονεστηρότας καὶ διεσχισμένους δέρτροισι καὶ σώμασι θρυλιγμάτων καὶ συντριμμάτων, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν θρυλλίγμασι καὶ [1] συντρίμμασι δέρτρων καὶ σωμάτων, ἀντιστρέψας εἶπε. * Ἄλλως δὲ οὕτως.] τῆς Κυρήνης πόλις, Ἀπολλωνία, καὶ Τεύχειρα· ἡ δὲ Κυρήνη, χωρίον τῆς Λιβύης ἐστὶ, ὡς καὶ ὁ Φάρος. *

879. [2] Ἄτλαντος οἰκητήριον.] τὴν Λιβύην λέγει· Ἄτλας γὰρ μαθηματικὸς ἦν Λίβυς ἀνὴρ, ὃς εἰς ὄρος ὑψηλὸν ἀνερχόμενος περὶ ἀκριβεστέραν κατασκοπὴν τῶν ἀστέρων, καί ποτε περισφαλεὶς, κατέπεσεν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὴν ὑποκειμένην θάλασσαν, καὶ ἀνῃρέθη, ὅθεν ἀπ' αὐτοῦ τό, τε ὄρος, καὶ τὸ πέλαγος Ἀτλαντικὸν ἐκλήθη. Πολύειδος δὲ ὁ διθυραμβοποιὸς τὸν Ἄτλαντα τοῦτον ποιμένα Λίβυν φησὶν, οὐ μαθηματικόν, ἀπολιθῶσαι δὲ ὑπὸ Περσέως, δείξαντος αὐτῷ τὴν Γοργόνα, διὰ τὸ μὴ ἐᾶν αὐτὸν διελθεῖν, ἀλλ' ἐρωτᾶν αὐτὸν τίς εἴη. τούτου καὶ τοῦ Ἄτλαντος υἱὸς Ἕσπερος κατὰ τοὺς λοιποὺς, ὁ κατὰ τὸν Πολύειδον. * Ἔρημον δὲ τὸ Ἄτλαντος οἰκητήριον, ὅτι ἔρημος ἡ Λιβύη. *

881. Μόψον Τιταιρώνειον.] ἔνθα περ ποτὲ θανόντα τὸν Μόψον, τὸν ἀπὸ Τιταιρῶνος πόλεως, ταρχύσαντες οἱ Ἀργοναῦται, ἀνεστήλωσάν τε καὶ ἔστησαν στήλας ἤτοι τυμβείαν κρηπῖδα καὶ βάσιν, καὶ σῆμα ἀπὸ τοῦ Ἀργῴου δορὸς καὶ τοῦ τῆς Ἀργοῦς ξύλου, πέτευρον καὶ σανίδα κλασθὲν, ἤτοι κώπην τεθραυσμένην, ἀνεστήλωσαν δὲ αὐτὸ, κειμήλιον καὶ δώρημα νεκρῶν· ποῦ δὲ ἀνεστήλωσαν; περὶ τὴν Αὔσιγδα, πόλιν Λιβύης, ἥντινα Αὔσιγδα περιρρέει ὁ Κίνυφος ποταμός. Τῷ δὲ Νηρέως γόνῳ οὕτως σύνταξον· Ἔνθα ποτὲ τὸν Μόψον οἱ Ἀργοναῦται ἔθαψαν, ἡ δὲ Κολχὶς Μήδεια τῷ Νηρέως υἱῷ, Τρίτωνι, παρέσχε πλατὺν κρατῆρα, κεκροτημένον καὶ εἰργασμένον χρυσοῦ· τίνος δὲ χάριν παρέσχε τῷ Τρίτωνι; δείξαντι τὸν πλοῦν, καὶ ὅπου [3] διὰ τῶν στενῶν πετρῶν ὁ Τῖφυς, κυβερνήτης ὢν τῆς Ἀργοῦς, ἄθραυστον αὐτὴν διαβιβάσει, τότε καὶ τότε αὐδάξει καὶ εἴπῃ ὁ θαλασσόπαις δίμορφος θεὸς, ἤγουν ὁ Τρίτων, τοὺς Ἕλληνας τὰ [4] κράτη λαβεῖν τῆς χώρας, ἤτοι κυριεῦσαι τῆς Λιβύης, ὅταν ἀγρεύτης Λιβυκὸς λαὸς παλίμπουν καὶ ἀντίστροφον τὸ δῶρον, * ἤτοι τὸν κρατῆρα, * ὀρέξῃ καὶ παράσχῃ Ἕλλησι, νοσφίσας καὶ ἐκβαλὼν καὶ στερήσας τῆς πατρίδος, ἤτοι τῆς Λιβύης· τὰς δ' εὐχὰς, ἤτοι τοὺς λόγους, τοῦ Τρίτωνος φοβούμενοι οἱ Λίβυες, κρύψουσι τὸ κτέαρ καὶ κτῆμα, ἤτοι τὸν κρατῆρα, ἐν χθονὸς ἐσχάτοις μυχοῖς ἄφαντον. [5] Ἐν ᾗ Κυφαίων.] ἐν ᾗτινι γῇ Λιβυκῇ, Γουνεὺς, Πρόθοος, καὶ Εὐρύπυλος, ὁ Βορρᾶς πνέων ἐξέρασε σὺν τοῖς αὐτῶν ναύταις. Μόψον Τιταιρώνειον.] ὁ Μόψος οὗτος εἷς τῶν Ἀργοναυτῶν ἦν, υἱὸς Ἀμπυκος καὶ Χλωρίδος τῆς Ὀρχομενοῦ· ὁ δὲ Ἄμπυκος, υἱὸς Τιταιρῶνος, ἀφ' οὗ καὶ πόλις, ὡς καὶ Ἡσίοδος,

Μόψον τ' Ἀμπυκίδην, Τιταρήσιον, ὄζον Ἄρηος.

οὗτος ὁ Μόψος τοῖς Ἀργοναύταις συμπλέων, ἀνῃρέθη ὑπὸ ὄφεως ἐν Λιβύῃ, ἔνθα θάψαντες αὐτὸν οἱ Ἀργοναῦται, οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ, ἔπηξαν ἐπάνω τοῦ τάφου αὐτοῦ κώπην, ἢ σανίδα, ἐκ τῆς Ἀργοῦς. καὶ ὁ μὲν Μόψος οὗτος, ὁ τοῦ Ἀμπυκος καὶ Χλωρίδος, ἐν Λιβύῃ κεῖται, εἷς ὢν τῶν Ἀργοναυτῶν· ὁ δὲ τοῦ Ἀπόλλωνος υἱὸς Μόψος καὶ Μαντοῦς, τῆς θυγατρὸς Τειρεσίου, ἐν Κολοφῶνι τῆς Ἀσίας· τινὲς δέ φασιν, ἐν Κιλικίᾳ.

883. Ἀργῴου δορός.] Ἀργὼ ἐκλήθη ἡ τοῦ Ἰάσονος ναῦς, ἢ ὅτι, κατὰ Ἀπολλώνιον, Ἄργος αὐτὴν ἐναυπήγησεν, ὁ Ἐσόρος, ἢ Ἀλέκτορος υἱός· ἢ ὅτι ἐν Ἄργει ἐναυπηγήθη, ὥς φησιν Ἡγήσανδρος ὁ Σαλαμίνιος.

885. Αὔσιγδα.] πόλις Λιβύης, ἣν περιρρέει Κίνυφος ποταμός. Φασὶν ὅτι κατὰ τὴν ἀνακομιδὴν ἡ Ἀργὼ εἰς τὴν Σύρτιν ἐνέπεσεν, ἀποροῦσι δὲ τοῖς Ἀργοναύταις περὶ τοῦ ἔκπλου Τρίτων, ὁ υἱὸς Ποσειδῶνος, ἐπιφανεὶς, ὡδήγησεν αὐτοὺς, ᾧ ἔδωκεν ἡ Μήδεια ἀμοιβὴν χρυσοῦν κρατῆρα, ὃν εἶχεν ἀπὸ τῶν πατρὸς λαφύρων.

886. Νηρέως γόνῳ Τρίτωνι.] Ἀλέξανδρος φησὶν Εὐρύπυλον, καὶ Τρίτωνα Ποσειδῶνος καὶ Κελαινοῦς εἶναι παῖδας, ὃς Εὐρύπυλος γήμας Στερόπην τὴν Ἡλίου * θυγατέρα, * Πασιφάης δὲ ἀδελφὴν, τίκτει [6] Λύκαονα καὶ Λεύκιππον, ὃς Εὐρύπυλος καὶ βασιλεὺς ἦν Κυρήνης. Ὁ δὲ Τρίτων τὰ μὲν

EMENDATIONES.

[1] Συντρίμμασι. Δέρτρων Impress. Ego periodum delevi post συντρίμμασι, secutus MSS. utrumque. * Hæc adjeci ex penu Barocciano & Grav deprompta. [2] Hæc paullo post occurrebant in Impressis. Ego vero in suum locum reduxi, ope Seld. * Ex Bar & Grav. [3] Διὰ τῶν στενῶν πετρῶν ὁ Τῖφυς, pro διὰ τῶν πετρῶν ὁ Τῖφυς, ex MSS. omnibus. Cujus emendationis ratio constabit omnibus, qui vel primis labiis libros Poetarum degustarunt. [4] Κράτη, pro κρᾶτα, ex MSS. omnibus. Confer cum hisce verbis Poematis hujus vers. DCCCCXI. * Ex MSS. omnibus. [5] Hæc non sunt hujus loci, sed paullo post accipienda veniunt. * Hoc adjeci ut plena esset sententia. [6] Λυκάονα Grav.

ἄστυ

Τρίτωνι, Κολχὶς [a] ὤπασεν δάνος γυνή,
Χρυσῷ πλατὺν κρατῆρα κεκροτημένον,
Δείξαντι [b] πλωτὴν [c] οἶμον, ᾗ διὰ στενῶν
Μύρμων [d] ἐνήσει Τῖφυς ἄθραυστον σκάφος.
Γραικοὺς δὲ χώρας τοὐτάκις λαβεῖν κράτη
Θαλασσόπαις δίμορφος αὐδάξει θεός,
[e] Ὅταν παλίμποινον δῶρον ἄγραυλος λεὼς

Tritoni, donum Colchica dedit mulier,
Ex auro latam pateram conflatam,
Cum navigabilem monstrasset viam, qua per angustos
Scopulos illæsam Tiphys immitteret ratem.
Græcos porrò tunc regionis accepturos imperium
Maris Filius biformis prædicet Deus,
Quando retrogradum donum rusticus populus

VARIANTES LECTIONES.

a Ὤπασε sine ν finali MSS. uterque. b Πλωτὸν Bar. c Οἶμον cum aspero Seld. d Al. ἐνήσειν e Ὅτ' ἂν Seld.

ἄνω μέχρι λαγόνων ἄνθρωπος ἦν τέλειος, χεῖράς τε ἔχων, καὶ τὰ λοιπά, τὰ δ' ἐκ λαγόνων κάτω δελφίς, ἔχων δύο μόνους ἐμπροσθίους πόδας ἵππου, Ἀμφιτρίτης καὶ Ποσειδῶνος ὢν παῖς, κατ' ἐμέ, καὶ τοὺς λοιπούς· ἔστι δὲ καὶ Τρίτων ποταμὸς Λιβύης· οὗτος ὁ Τρίτων ὁμοιωθεὶς Εὐρυπύλῳ, τῷ λεχθέντι Κυρήνης βασιλεῖ, καθὰ Μνασέας καὶ Πίνδαρος ἱστοροῦσιν, ὑπέδειξε τὸν πλοῦν, καὶ βῶλον ἔδωκε τοῖς Ἀργοναύταις, ἣν Εὔφημος, ὁ πρωρεὺς τῆς Ἀργοῦς, ἐδέξατο, υἱὸς ὢν καὶ αὐτὸς Ποσειδῶνος καὶ Μηκιονίκης, ἢ [1] Ὠρίδος τῆς [2] Εὐρώτου θυγατρός, γαμβρὸς δὲ Ἀλκμήνης ἐπὶ Λαονόμῃ θυγατρί· ὃν Εὔφημον Ἀσκληπιάδης φησὶ δῶρον ἔχειν παρὰ Ποσειδῶνι, τὴν θάλασσαν ἀπημάντως, ὡς διὰ γῆς, πορεύεσθαι· ὡς γοῦν ἐκ τῆς Κολχίδος διὰ τῆς ἔξω θαλάσσης καὶ τοῦ Ἀδρίου τὸν πλοῦν ἐποιήσαντο, διὰ τοῦ Φάσιδος δὲ εἰς τὸν Ὠκεανὸν ἐνέβαλον, ιβ' ἢ πρότερον ἡμέρας ἔξω τοῦ Ὠκεανοῦ φέροντες ἐν τοῖς νώτοις τὴν Ἀργὼ διὰ τῆς ἐρήμου τῆς Λιβύης, ἐκεῖσε δὲ περὶ Κυρήνην ἐδέξαντο τὴν βῶλον παρὰ τοῦ Τρίτωνος, ὡς ἔφην, Εὐρυπύλῳ ὁμοιωθέντος. ἐλύθη δὲ ἡ βῶλος περὶ Θήραν βραχεῖσα ἐν τῷ πλοίῳ· μαντεύεται ἡ Μήδεια τοῖς Ἀργοναύταις, τὸν [3] ἀπ' Εὔφημον ἑπτακαιδεκάτῃ γενεᾷ στεῖλαι ἀποικίαν εἰς Λιβύην ἐκ τῆς [4] Θήρας, (ἡ δὲ Θήρα Καλλίστη πρότερον ἐλέγετο) ὃ καὶ γέγονεν· Εὔφημος γὰρ ἐν Λήμνῳ [5] Λαμάχῃ μιγείς, [6] Λευκοφάνη γεννᾷ, ἐξ οὗ κατάγεται καὶ [7] Βάττος, ὁ κτίστωρ Κυρήνης, ὁ διὰ στάσιν ἐκ τῆς Θήρας χρησμῷ εἰς Λιβύην μετοικίσας, καὶ οὕτως κτίσας τὴν Κυρήνην, ὥς φησι Μνασέας. Βάττον δὲ οἱ μὲν αὐτόν φασι, διὰ τὸ βατταρίζειν καὶ κεκομμένην ἔχειν τὴν φωνήν, Ἀριστοτέλην καλούμενον· ἄλλοι φασίν, ὅτι τὸ Βάττος Λιβυκῶς βασιλεὺς λέγεται. Οὕτω μὲν Πίνδαρος καὶ οἱ λοιποί, οὓς εἶπον, ἱστορικοὶ τὸν Τρίτωνα καὶ Ποσειδῶνος υἱὸν λέγουσι, καὶ δοῦναι βῶλον γῆς [8] τῶν Ἀργοναυτῶν, ἐξ ἧς αὐτοῖς [9] ἐμαντεύσατο Μήδεια ἐκ Θήρας εἰς τὴν Λιβύην σταλῆναι ἀποικίαν· ὁ δὲ Λυκόφρων οὗτος τὸν Τρίτωνα καὶ Νηρέως υἱὸν λέγει, ἴσως [10] παρὰ τὸ ῥῆξιν τὸν αὐτὸν λέγει εἶναι τῷ Ποσειδῶνι, καὶ [11] λαβεῖν παρὰ Μηδείας χρυσοῦν κρατῆρα, ὃν εἶχεν ἀπὸ τῶν τοῦ πατρὸς λαφύρων, [*] ἀνθ' ὧν ὑπέδειξε τὴν ὁδὸν τοῖς Ἀργοναύταις ἀποροῦσι περὶ τοῦ ἔκπλου. Καὶ τοῦτον φασὶ μαντεύσασθαι τοῖς Λίβυσιν, ὅτι τότε δεσπόσουσιν Ἕλληνες Λιβύης, ὅταν τὸν κρατῆρα τις Λίβυς πάλιν Ἕλληνι ἀνδρὶ παράσχῃ, διὸ φοβηθέντας λέγει τοὺς Λίβυας ὀρύγματι τῆς γῆς κρύψαι τὸν κρατῆρα. Οἱ δέ φασιν οὕτως ὅτι φαρμακεργὸς οὖσα ἡ Μήδεια, ταύτην φαρμακεύσασα τὴν ναῦν διέσωσεν, ὑδατώσασα τὸν τόπον, εἰς ὃν παθεῖσα ἦν ἡ ναῦς, καθὼς τὸ πρότερον.

887. Κολχίς.] ἡ Μήδεια· οἱ δὲ Κόλχοι, οἱ καὶ Λαζοὶ λεγόμενοι, Αἰγυπτίων ἄποικοι εἰσί, πλησίον οἰκοῦντες τῶν Ἀβασγῶν, τῶν Μασσαγετῶν λεγομένων· λέγονται δὲ οἱ Κόλχοι, καὶ [12] Σκύθαι Ἀσιανοί, καὶ Λευκόσυροι· οἰκοῦσι δὲ ἐν τοῖς μέρεσι τῆς Ἀσίας, περὶ Φάσιν ποταμόν. ἡ δὲ Εὐρωπαία Σκυθία ἐστὶ περὶ Μαιῶτιν καὶ Τάναϊν· [13] Ἰώσηππος δὲ ὁ Ἑβραῖος καὶ τοὺς Ἀλανοὺς Εὐρωπαίων Σκυθῶν γένος φησίν, οἰκοῦντας περὶ τὴν αὐτὴν Μαιῶτιν, καὶ τὸν Τάναϊν, κατὰ τὴν τῶν Ὑρκανίων πάροδον, καὶ Κασπίων, ἣν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς σιδηραῖς πύλαις κλεισὴν ἐποίησε.

890. Τῖφυς ἄθραυστον σκάφος.] καλῶς εἴρηκε κυβερνήτην τῆς [14] Ἀργοῦς τὸν Τῖφυν, ὃς ἦν υἱὸς [15] Ἀγνίου· τότε γὰρ πλωτῆρας ἦν ὁ Τῖφυς. μετὰ δὲ θάνατον αὐτοῦ, [16] Ἀγκαῖος ἐκυβέρνα τὴν Ἀργώ, ὃν ἔδει εἰπεῖν· ὃν δὲ ὁ Ἀγκαῖος υἱὸς Λυκούργου, ἢ, κατά τινας, Ποσειδῶνος, ὥς φησιν Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος, ὁ τὰ Ἀργοναυτικὰ γράψας, καὶ Ἀπολλόδωρος Ἀθηναῖος ἱστορικός. Πίνδαρος δέ, πολλῷ παλαιότερος ὢν ἀμφοτέρων, τὸν Εὔφημον, ὡς εἶπον, λέγει ἐκ τῆς πρώρας τῆς Ἀργοῦς δέξασθαι τὴν βῶλον· εἴτε δὲ πρωρεὺς ἦν ὁ Εὔφημος, κατά τινας, εἴτε κυβερνήτης, οὐκ ἔχω λέγειν τὸ ἀληθές· τίνες οὕτως πως φησὶ Πίνδαρος· [17] Εὔφημος πρώραθε καταβὰς δέξατο βώλακα δαιμονίαν.

892. Θαλασσόπαις.] ὁ Τρίτων. Δίμορφος δέ, παρόσον τὰ μὲν ἄνω εἶχεν ἀνθρώπου, τὰ δὲ κάτω ἰχθύος.

EMENDATIONES.

1 Ὠρείδος Bar. & Grav. 2 Εὐρώπης Grav. 3 Απ' Εὐφήμου Grav. 4 Heic, & paullo post, Κυθήρας pro Θήρας habet Bar. 5 Λαμμάχῃ Bar. 6 Λυσιμάχῳ Bar & Grav. 7 Βάττος ὁ κλίτωρ Impress Βάττος ὁ κτίστωρ Seld. Ego repolui Βάττος, ὁ κτίστωρ. Nam Battum Cyrenen condidisse, refert Strabo Geogr. lib xvii. Λέγεται δὲ ἡ Κυρήνη κτίσμα Βάττου. Unde Cyrenenses Battiada à Silio dictæ, lib. ii.

——— & tinquo à Sole calentes
Battiadas lato imperio sceptrisque regebat.

8 Τοῖς Ἀργοναύταις Grav. 9 Ἐμαντεύσατο Μήδεια MSS omnes. Impressi corruptissime, ἐμαντεύσατο μηδὲν 10 Παρά, pro περὶ, ex Bar. & Grav. Et hanc mutationem paullo ante feci. 11 Λαβεῖν περὶ Μηδείας, pro λαβεῖν περὶ Μηδείας, ex Bar & Grav. Item post Μηδείας delevi μᾶλλον quod in Scholia videtur irrepsisse. * Præpositionem hanc, quam ex Impressis constat excidisse, supplevi ex MSS. 12 Σκύθαι Ἀσιανοί, καὶ Λευκόσυροι, pro Σκύθαι, Ἀσιανοὶ καὶ Λευκόσυροι. Nam Colchi gens erant Scythiæ Asiaticæ. Adi Geographiæ Scriptores. 13 Hic, ut & supra aliquoties, Ἰώσηππος posui, pro Ἰώσηφος, ex MSS. utroque 14 Ἀργοῦς, pro Ἀργώ, ex MSS. utroque. 15 Ἀγνίου Bar. 15 Ἀγκαῖος pro Ἐλικαῖος, ex MSS. utroque, & Nic. Gerbelio. 17 Hæc Pindari verba tanquam versiculus in prioribus Editionibus scripta sunt, quod fieri non debuit. Locus, ad quem respexit Tzetzes, occurrit in Pythionic Od. iv. ubi ita habet.

Πρώραθεν Εὔφαμος καταβάς,
Δέξατ', ———

Duo autem sequentia verba, ut integer fieret sensus, à Tzetze addita sunt.

894. Λίβυς.]

Ελλὰς ὀρέξῃ νοσφίσας πάτρας Λίβυς·
Εὐχὰς δὲ δειμαίνοντες Ἀσβύσαι, κτέαρ
Κρύψουσ' ἄφαντον ἐν χθονὸς [a] νέρθεν μυχοῖς·
Ἐν ᾗ Κυφαίων δύσμορον στρατηλάτην
Ναύταις [b] συνεκβράσουσι [c] Βορραῖαι πνοαὶ,
Τόν τ' ἐκ [d] Παλαύθρων ἔκγονον [e] Τενθρηδόνος,
[f] Ἀφρυσίων σκηπτοῦχον Εὐρυαμπίων,
Καὶ τὸν δυνάστην τοῦ πετρωθέντος λύκου
Ἀποινοδόρπου, καὶ πάγων Τυμφρηστίων·
Ὡς οἱ μὲν Αἰγώνειαν ἄθλιοι πάτραν

Libycus patria privans, Græco dederit:
Quas comminationes metuentes Asbystæ, donum
Abscondent obscurum in cavis terræ finibus;
In quam Cyphæorum infelicem Ducem
Cum nautis exspuent Borei flatus,
Et Palythrium Tenthredonis filium,
Amphrysiorum regem, & Euryampiorum,
Ac Dominum lupi in lapidem conversi
Donivori, montiumque Tymphresti:
Quorum alii Ægoneam miseri patriam

VARIANTES LECTIONES.

a Νέρθε Etymolog. aliique. b Συνεκβράσουσι Bar. c Βορίαι Sold. aliique. Βορεαὶ Bar. al Βορεαὶ al. d Παλαύθρων al. e Τενθρηδόνος Bar. f Ἀμφρυσίων MSS, uterque. Ἀμφρυσίων al. Canterus hunc versum ex Stephano Byzantino sic emendavit,

Ἀμφρύσιον σκηπτοῦχον Εὐρυάμπιον.

Vide Stephanum in voce Εὐρυάμπιος. Idem in v. Ἀμφρυσος hunc versum eodem modo laudavit, nisi quod Ἀμφρύσιον cum simplici σ proferat. g Al. ἀθλιώτεροι.

894. Λίβυς.] Λιβύη, ἡ χώρα, λέγεται ἀπὸ Λιβύης, τῆς Ἐπάφου καὶ Μέμφιδος θυγατρὸς, καθὼς σχεδὸν οἱ πάντες ἱστορικοί φασιν· Ἄνδρων δ' ὁ Ἁλικαρνασσεὺς Ὠκεανὸν φησὶ γῆμαι δύο γυναῖκας, [1] Ὀμφαλόδην καὶ Παρθενόπην, ἐξ ὧν τέσσαρας θυγατέρας γεννῆσαι· [2] τὰς μὲν Ἀσίαν καὶ Λιβύην, θατέρας δὲ Εὐρώπην καὶ Θρᾴκην, ἀφ' ὧν λέγεται κληθῆναι τὰς χώρας. Ἀσβύσται δέ εἰσιν ἔθνος Λιβυκόν.

897. Ἐν ᾗ Κυφαίων.] Κύφος, πόλις Θεσσαλίας, ὅθεν ἦν ὁ Γουνεύς· καὶ Ὅμηρος,

[3] Γουνεὺς δ' ἐκ Κύφου ἦγε δύω καὶ εἴκοσι νῆας.

899. * Παλαύθρα.] πόλις Θεσσαλική. * Ἔκγονον, τὸν υἱὸν, ἢ πάντες χρῶνται, τὸν δὲ υἱοῦ υἱὸν, ἐγὼ δὲ ἀντικρίνω, τὸν τοῦ υἱοῦ υἱὸν ἐκ τοῦ γένου γόνον λέγων· μᾶλλον δὲ τὰ β' διὰ τοῦ ἐκφέρω. ἔγγονον δὲ, ἰσχὺν τὴν γονὴν ἔχοντα, καὶ γυναῖκα καὶ ἄνδρα, ἔχοντα ἐν γένου καὶ τίκτειν, ἢ διαμαρτάνον γονεῦσιν, ἔγγονον μετὰ τοῦ ἢ γράφε. Ἔκγονον δὲ Τενθρηδόνος, ἤτοι υἱὸν, τὸν Πρόθοον λέγει, ὡς καὶ Ὅμηρος,

Μαγνήτων δ' ἦρχε Πρόθοος, Τενθρηδόνος υἱός.

μετὰ γὰρ τὴν Ἰλίου ἅλωσιν, Γουνεὺς, καὶ Πρόθοος, καὶ Εὐρύπυλος εἰς Λιβύην ἦλθον, καὶ ἄλλοι τινὲς σὺν αὐτοῖς.

900. Ἀφρυσίων.] Μαγνήτων, Ἀφρυσὸς γὰρ ποταμὸς Μαγνησίας. Εὐρυαμπίων.] τῶν Μαγνήτων, ἀπὸ πόλεως [4] Εὐρυάμπεως λεγομένης.

901. Καὶ τὸν δυνάστην τοῦ πετρωθέντος λύκου.] τὸν Εὐρύπυλον λέγει, ὃς ἐβασίλευσε τῶν ἐν Θετταλίᾳ τόπων, ὅπου ἐστὶ πεδίον [5] Λύκου καλούμενον, τὸ νῦν λεγόμενον Λυκοδόμον· ἐκλήθη δὲ Λύκου πεδίον οὕτως· Πηλεὺς ἐν κυνηγεσίῳ ἄκων ἀνεῖλεν Ἄκτορα τοῦ Ἀκάστου υἱὸν, ἔπεμψε δὲ Ἀκάστῳ ἄποινα τοῦ φόνου τοῦ παιδὸς, βόας καὶ πρόβατα, ἃ λύκος διέφθειρεν, ὃν ἡ [6] Θέμις ἀπελίθωσεν ἐν οἷς εἴπομεν τόποις. Ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι Τελαμὼν καὶ Πηλεὺς, ὥσπερ καὶ κατ' ἀρχὰς εἶπον τοῦ βιβλίου, τὸν αὐτῶν ἀδελφὸν, Φῶκον, υἱὸν δὲ Ψαμάθης τῆς Νηρηΐδος ὄντα, φθονοῦντες ἀνεῖλον· ἡ γοῦν Ψαμάθη, περὶ οὓς ἔφαμεν τόπους, ἔπεμψε τοῖς βουσὶ τοῦ Πηλέως καὶ τοῖς ποιμνίοις λύκον, ὃς ἐκεῖνα ἐλυμαίνετο· Θέτιδος δὲ λιτευσάσης, ἀπελίθωσε τοῦτον πάλιν ἡ Ψαμάθη. Ζήτει δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ βιβλίου, καὶ εὑρήσεις πλατυτέρως.

902. Ἀποινοδόρπου.] τοῦ λύκου, κατὰ τὸν Λυκόφρονα, τοῦ φαγόντος τὰ ἄποινα τοῦ Πηλέως, ὡς εἴπομεν, ἢ τοῦ δειπνήσαντος ἄποινα ὑπὲρ τοῦ δόρπου αὐτοῦ τὸ ἀπολιθωθῆναι. Καὶ ὁ μὲν Λυκόφρων Γουνέα, Πρόθοον, καὶ Εὐρύπυλον εἰς Λιβύην φησὶν ἀπελθεῖν· Ἀπολλόδωρος δὲ, καὶ οἱ λοιποὶ οὕτω φασί· Γουνεὺς εἰς Λιβύην λιπὼν τὰς ἑαυτοῦ ναῦς, ἐπὶ Κίνυφα ποταμὸν ἐλθὼν κατῴκησεν, ὡς καὶ οὗτος φησί· [7] Μάγνητες δὲ καὶ Πρόθοος ἐν Εὐβοίᾳ περὶ τὸν Καφηρέα σὺν πολλοῖς ἑτέροις διαφθείρονται· Νεοπτόλεμος δὲ μετὰ [8] ζ' ἡμέρας πεζῇ εἰς Μολοσσοὺς ἀπῆλθε μετὰ Ἑλένου, καθ' ὁδὸν θάψας τὸν Φοίνικα. Τοῦ δὲ Προθόου περὶ τὸν Καφηρέα ναυαγήσαντος, οἱ σὺν αὐτῷ Μάγνητες εἰς Κρήτην ῥιφέντες ᾤκησαν. Τύμφρηστος.] ὄρος Μηλιέων.

903. Αἰγώνεια.] πόλις Μηλιέων.

EMENDATIONES.

[1] Πομφολύγην Bar. & Grav. Πομφολύγην Sold. Quod equidem malim; vera simillimum enim est, marinam Deam ἀπὸ τῆς πομφόλυγος nomen traxisse. [2] Τὰς lego cum MSS. omnibus. τὴν Impress. corrupte. Hanc autem & priorem emendationem firmat Æschyli Scholiastes ad Persas: Ἄνδρων ὁ Ἁλικαρνασσεύς φησι τὸν Ὠκεανὸν γῆμαι Πομφολύγην καὶ Παρθενόπην· σχεῖν δὲ, ἐκ μὲν Παρθενόπης, Εὐρώπην καὶ Θρᾴκην· ἐκ δὲ Πομφολύγης, Ἀσίαν καὶ Λιβύην. [3] Sic emendavi hunc versiculum ex Homeri Bœotia, quem Codices nostri hoc modo corruperant,

Γουνεὺς δ' ἐκ Τύνου ἦγε δύο καὶ εἴκοσι νῆας.

* Hoc addidi ex Grav. [4] Εὐρυάμπεως, pro Εὐρυαμπίου, ex Bar. Grav & Stephano Byzantino. Videsis Commentarios nostros. [5] Λυκίας Bar. [6] Θέτις, pro Θέμις, ex Grav. Thetidis enim opera lupus ille mutatus in lapidem fuisse dicitur. [7] Μάγνητες δὲ καὶ Πρόθοος lego. Prothoum enim Magnesium fuisse constat ex dictis. Μάγνης δὲ καὶ Πρόθοος Sold. Μάγνης δὲ ὁ Πρόθοος Edit Bas. ubi Gerbelius Μάγνης reposuit, Μάγνης δὲ καὶ Πρόθοος Edit. Steph. Μάγνης Πρόθοος Bar. Μάγνης δὲ ὁ Πρόθοος Grav. Quarum lectionum, si contextum conferas, nulla retineri potest, nisi διαφθείρονται mutes in διαφθείρεται, & tum Gerbelii lectio recipi poterit; quam equidem malim, quia paullo post Scholiastes tradit Magnesios Prothoo mortuo, in Cretam evasisse; quod tamen de una tantum parte intelligi potest. & probabile est aliam cum Prothoo periisse; atque ita demum prima nostra emendatio amplectenda erit. [8] Δύο Grav. & Bar.

Ποθοῦντες, [a] οἱ δ' Ἔχινον, [b] οἱ δὲ Τίταρον,	Desiderantes, alii Echinum, alii Titarum,
Ἰρόν τε, καὶ Τρηχῖνα, καὶ [c] Περραιβικὴν	Irum, Trachina, Perrhæbicam
[d] Γόννον, [e] Φάλανόν τ', ἠδ' Ὀλοσσόνων [f] γύας,	Gonum, Phalanum, Oloſſonum arva,
Καὶ Κασταναίαν, ἀκτέριστον ἐν πέτραις	Caſtanæam, inſepultam in ſcopulis
Αἰῶνα κωκύσουσιν ἠλοκισμένοι.	Lugebunt ætatem lacerati.
Ἄλλην δ' ἐπ' [g] ἄλλῃ κῆρα κινήσει θεός,	Aliam verò poſt aliam Deus perniciem excitabit,
Λυγρὴν [h] πρὸ νόστου συμφορὰν δωρούμενος.	Difficiles ante reditum clades conciliáns.
Τὸν δ' Αἰσάρου τε ῥεῖθρα, καὶ [i] βραχύπτολις	Alium Æſari fluvius, & urbs parva
Οἰνωτρίας γῆς Κρίμισ' ἐν βεβρωμένον	Oenotriæ terræ Crimiſſa ab hydro

VARIANTES LECTIONES.

a Al. ἴσ'. b Al. ἴσ'. c Περραιβικὴν Bar. eandemque lectionem in *Scholiis* retinet. Περραιβίαν al. d Al. Γόνον. e Al. Φάλαννον. al. Φάλαιννον. f Al. γύας. g Ἄλλην Bar. g Ἱερὸν Sold. i Βραχύπτολις Bar.

904, 905. Ἔχινος, καὶ Ἶρος, πόλεις Θεσσαλίας. * Τίταρος.] ὄρος, καὶ πόλις Μηλιέων. * Τρηχῖνα.] Τραχὶν, πόλις Θεσσαλίας.

906. Γόνον.] Γόνος, ἡ λεγομένη Γονοῦσα, πόλις Περραιβίας· οἱ δὲ Περραιβοὶ, ἔθνος Ἠπειρωτικόν. Φάλανος, καὶ Ὀλοσσὼν, πόλεις Ἠπείρου, καὶ Θεσσαλίας· ἡ δὲ Ὀλοσσὼν νῦν Ἐλασσὼν λέγεται. Γύας.] χώρας, ἀγρούς· τὸ γυ δὲ, καὶ μετὰ τοῦ ι, καὶ χωρὶς τοῦ ι γραφόμενον, ἄπλαστον ἐν τῷ μέσῳ ἐστίν.

907. [1] Κασταναία.] πόλις Μαγνησίας τῆς Θετταλικῆς.

911. Τὸν δ' Αἰσάρου τε ῥεῖθρα.] [2] τὸν δὲ Φιλοκτήτην, τὸν φονέα τοῦ Ἀλεξάνδρου, δέξονται τὰ ῥεῖθρα τοῦ Αἰσάρου, ποταμοῦ τοῦ Κρότωνος, καὶ ἡ Κρίμισσα, ἡ μικρὰ πόλις τῆς Οἰνωτρίας καὶ Ἰταλικῆς γῆς· μεταπεμφθεὶς γὰρ ἐκ Λήμνου Φιλοκτήτης ὑφ' Ἑλλήνων, κατὰ μὲν τὸν Ὀρφέα, ὑπὸ Μαχάονος ἰᾶται τῆς Ὀφιώδου πληγῆς· κατὰ δὲ ἑτέρους, καὶ Διονύσιον, ὕπνον αὐτῷ ἐπιβαλὼν Ἀπόλλων ἀπολουσαμένῳ, καὶ οὕτω τεμὼν αὐτὸν ὁ Μαχάων, καὶ ἀποπλύσας οἴνῳ, καὶ θεὶς βοτάνην ἰάσατο· ἐκέκτο δὲ ἐν Λήμνῳ πρῶτον, δηχθεὶς ὑπὸ ὄφεως ὕδρου, τοῦ καὶ χελύδρου λεγομένου, ὅτε ἐκάθαιρεν ἐν Χρύσῃ τὸν κεχωσμένον βωμὸν τῆς Ἀθηνᾶς. Οἱ δὲ φασὶν, ὅτι Χρύση, νύμφη τις, ἠράσθη ἐκεῖ τοῦ Φιλοκτήτου, μὴ πεισθέντος δὲ αὐτοῦ συνελθεῖν αὐτῇ, τῆς τοιαύτης ὀργῇ ὑπὸ τοῦ λεγομένου ὕδρου ἐδήχθη. Ἑλένου δὲ, τοῦ Πριάμου παιδὸς, μάντεως ὄντος, καὶ ἢ μόνου αὐτομολήσαντος τοῖς Ἕλλησι, καθά φασιν Ὀρφεύς τε, καὶ Τρυφιόδωρος, ἢ, ὥς φησι Σοφοκλῆς, ἐνεδρευθέντος καὶ καταχεθέντος ὑπ' Ὀδυσσέως, καὶ εἰπόντος μὴ ἄλλως τοὺς Ἕλληνας πορθῆσαι τὸ Ἴλιον, εἰ μὴ τὰ ὀστᾶ τοῦ Πέλοπος ἐνέγκωσι, καὶ τὸν Ἀχιλλέως υἱὸν Νεοπτόλεμον, καὶ τοῦτον τὸν Φιλοκτήτην, ἤγαγον ἅπαντας. Οὗτος δὲ ὁ Φιλοκτήτης ἀντιστάντα αὐτῷ τὸν Ἀλέξανδρον πρὸς τοξείαν, τοξεύσας πρῶτον μὲν κατὰ τῆς λαιᾶς χειρὸς, εἶτα τὸν δεξιὸν αὐτοῦ ἐκβαλὼν ὀφθαλμὸν, καὶ τρίτον τοὺς πόδας βαλὼν, ἀνεῖλεν. Μετὰ δὲ τὴν Ἰλίου πόρθησιν, Μενεσθεὺς, Φείδιππός τε, καὶ Ἄντιφος, καὶ οἱ [3] Ἐλεφήνορος, καὶ Φιλοκτήτης μέχρι Μίμαντος κοινῇ ἔπλευσαν· εἶτα Μενεσθεὺς μὲν εἰς Μῆλον ἐλθὼν βασιλεύει, τοῦ ἐκεῖ βασιλέως, Πολυάνακτος, τελευτήσαντος. Ἄντιφος δὲ, ὁ Θεσσαλοῦ, εἰς Πελασγοὺς ἐλθὼν, * καὶ τὴν * χώραν κατασχὼν, Θεσσαλίαν ἐκάλεσε· Φείδιππος δὲ μετὰ Κῴων ἐξωσθεὶς περὶ τὴν Ἀνδρίαν, εἶτα περὶ Κύπρον, ἐκεῖ κατῴκησεν. Ἐλεφήνορος δὲ ἀποθανόντος ἐν Τροίᾳ, οἱ σὺν αὐτῷ ἐκπεσόντες περὶ τὸν Ἰόνιον, Ἀπολλωνίαν ᾤκησαν τὴν ἐν Ἠπείρῳ, καὶ οἱ τοῦ Τληπολέμου προσέσχον Κρήτῃ, εἶτα ὑπ' ἀνέμων ἐξωσθέντες, περὶ τὰς Ἰβηρικὰς νήσους ᾤκησαν· ἐν δὲ Πινδάρου ἱστορίαις εὗρον, ὅτι οἱ τοῦ Τληπολέμου ἀπεσώθησαν εἰς Ῥόδον, τὴν αὐτῶν πατρίδα· καὶ ἡ γυνὴ Τληπολέμου, Φιλοζώη, μεγάλως δακρύουσα, ἀγῶνας ἐπὶ τῷ [4] ταύτης ἀνδρὶ ἔθετο, καὶ παῖδες ἠγωνίζοντο, καὶ οἱ νικῶντες λεύκης φύλλοις ἐστέφοντο. Οἱ δὲ Προτεσιλάου εἰς Πελλήνην ἀπερρίφησαν πλησίον πεδίου Κανάστρου. Φιλοκτήτης δὲ ἐξώσθη εἰς Ἰταλίαν πρὸς Καμπανοὺς, καὶ πολεμήσας Λευκανοὺς, πλησίον [5] Κρότωνος καὶ Θουρίου Κρίμισσαν κατοικεῖ· καὶ παυθεὶς τῆς ἄλης, Ἀλαίου Ἀπόλλωνος ἱερὸν κτίζει, ᾧ καὶ τὸ τόξον αὐτοῦ ἀνέθετο, ὥς φησιν [6] Εὐφορίων. Οὗτος δὲ ὁ Φιλοκτήτης ἀναιρεῖται· πρὸς γὰρ τῶν πορθησάντων τὸ Ἴλιον, ἐκ Πελλήνης, Ἀχαϊκῆς πόλεως, τινὲς ἐλθόντες εἰς Ἰταλίαν κατῴκησαν· μετὰ δὲ τὴν Ἰλίου πόρθησιν πλέοντες οἱ Ῥόδιοι ἦλθον ἐκεῖσε, καὶ ἐπολέμησαν πρὸς τοὺς ἐκ Πελλήνης μετοίκους, οἷς Ῥοδίοις βοηθῶν Φιλοκτήτης ἀναιρεῖται.

912. Οἰνωτρίας γῆς.] ἔνθα νῦν ἡ Ῥώμη ἐστὶ, χώρα ἦν πρότερον λεγομένη Οἰνωτρία, ὅπου ὁ Φιλοκτήτης κατῴκησε, μετὰ τὴν τῆς Ἰλίου πόρθησιν, καθὰ Διονύσιος, καὶ Δίων, καὶ πάντες οἱ τὰ Ῥωμαϊκὰ γράψαντες ἱστοροῦσιν. Κιγχείνῃ βεβρωμένον.] τὸν Φιλοκτήτην, τὸν δηχθέντα ἐν [7] Χρύσῃ ἢ Λήμνῳ ὑπὸ ὄφεως Λήμνου· ὁ γὰρ κιγχείνης αὐτὸν ἔδηξεν, ἀλλ' ὕδρος, ἀφ' ἧς εἶχε τὰ βέλη αὐτοῦ ἠλειμμένα, μεθ' ὧν τὸν Ἀλέξανδρον ἔβαλεν. εἶδος δὲ ὄφεως εἶπεν ἀντὶ εἴδους· καὶ γὰρ εἶδος ὄφεως ὁ ὕδρος, καὶ ὁ κεγχρῖνος ὁμοίως, ὅντινα ὁ Λυκόφρων καὶ κιγχείνην ἐκάλεσεν· ὅτι δὲ ταῦτα εἴδη ὄφεων εἰσὶ, Νίκανδρος λέγει,

> [8] Ὕδρον μὲν καλέουσι, [9] μεταξίστησι δὲ χέλυδρον.

Καὶ πάλιν περὶ τοῦ κιγχείνου,

> Δήεις [10] κιγχείνην δολιχὸν τέρας, [11] ὅν τε λέοντα
> Αἰόλον [12] αὐδάξαντο περίστικτον [13] φολίδεσσι.

EMENDATIONES.

* Hoc adjeci ex *Bar* & *Grav.* 1 Καὶ Κασταναία Impreſſ. Ego καὶ delevi, ſecutus *Bar.* 2 Τὸν δὲ Φιλοκτήτην, τὸν φονέα τοῦ Ἀλεξάνδρου, δέξονται, pro τὸν δὲ Φιλοκτήτην τῷ φόνῳ τοῦ Ἀλεξάνδρου δέξονται, ex *MSS* omnibus. 3 Ἐλεφήνορος, pro Ἐλεφάνορος, ope *MSS.* utriuſque. Quam emendationem etiam infra faciam. Ἐλεφήνωρ *Grav.* * Ex *Sold.* & *Grav.* 4 Τάφῳ malim legere, *Gerbel.* 5 Κρότωνος καὶ Θουρίου καὶ Κριμισσαν καλοῦσι Impreſſ. Κρότωνος καὶ Θουρίου, Κρίμισσαν καλοῦσι *Sold.* Ego legendum duxi, Κρότωνος καὶ Θουρίου Κρίμισσαν κατοικεῖ· Philoctetes enim Crimiſſam dicitur in Italia condidiſſe, haud procul à Thurio & Crotone. *Stephanus* Byzantinus. Κρίμισσα, πόλις Ἰταλίας, πλησίον Κρότωνος καὶ Θουρίου. Λυκόφρων. Vide Commentarium noſtrum. 6 Ἀλαῖον *Bar.* & *Grav.* Εὐφορίων *Sold.* 7 Χρύσῃ, pro Χρύσῃ μὴ, ex *MSS.* omnibus, & *N. ic. Gerbel.* 8 Ὕδρον, pro ὕδρον, ex *Sold. Grav.* *N. ic.* *Gerbelio*, & *Nicandri* Theriacis. 9 Μεθίστησι *Sold.* 10 Κεγχρίνην *Nicandri* Theriac. Κιγχείνην *Bar.* 11 Ὅν τε λέοντα, pro ὃν τελειοῦντα *MSS.* utroque, & ipſo *Nicandro.* ὅν τε λέοντα, αὐδάξαντο περίστικτον φολίδεσσι *Bar.* 12 Αὐδάξαντο *Sold.* αὐδάξαντο Edit. *Baſ.* 13 Φολίδεσσι Edit. *Baſ.*

913. Φιτροῦ

Κρίμαισι φιτροῦ δέξεται μιαιφόνον·	Morsum recipiet, Facis Occisorem:
Αὐτὴ γὰρ [a] ἄκρων [b] ἄρδιν εὐθυνεῖ χεροῖν	Ipsa namque extremam sagittam diriget manu
Σάλπιγξ, [c] ἀποψάλλουσα [d] Μαιώτην [e] πλόκον	Tubicina, Mæotium intendens nexum:
Δύρα παρ' ὄχθαις ὅς ποτε φλέξας θρασὺν	Qui apud ripas Duræ quondam comburens audacem
Λέοντα, ῥαιβῷ χεῖρας ὥπλισε Σκύθη	Leonem, curvo manus armavit Scythico
Δράκοντ', ἀφύκτων γομφίων [f] λυροκτύπον.	Dracone, inevitabilium molarium Lyricine.
[g] Κρᾶθις δὲ [h] τύμβους ὄψεται [i] δεδουπότος,	Crathis verò sepulcra mortui videbit,
Εὐρὰξ Ἀλαίου Παταρέως ἀνακτόρων,	E regione templorum Alæi Patarei,
Ναύαιθος ἔνθα πρὸς κλύδων' ἐρεύγεται.	Ubi Navæthus effundit undas.
Κτενοῦσι δ' αὐτὸν [k] Αὔσονες Πελλήνιοι	Occident autem illum Ausones Pellenii
Βοηδρομοῦντα Λινδίων στρατηλάταις,	Auxiliantem Lindiorum ducibus,
Οὓς τῆλε Θερμύδρου τε, Καρπάθου τ' ὀρῶν	Quos longè à Thermydri, Carpathique montibus

VARIANTES LECTIONES.

a Ακρων Bar. aliique. b Ἀρδιν Seld. c Ἀποψάλλουσα Bar. d Μαιώτιν Bar. Μαιῶτιν Seld. e Al. πλόκων. f Al. λυροκτύπον. al. λυγροκτύπον. Quam lectionem amplexus est in sua versione G. Canterus. λυγροκτύπον quidem habet Seld. in eo tamen isti ε finali eadem manus ω superposuit, ut videatur iste Librarius lectionis varietatem agnovisse, quam à Tzetze etiam observatam fuisse constat. Vide Commentarios. g Κρᾶθις paroxyton. MSS. uterque. h Τύμβοις Bar. Sed eadem manus isti ας superposuit ν. i Δεδουπότος Bar. Sed isti a manus nuperior superposuit ν. k Αὔσονες Bar.

913. Φιτροῦ μιαιφόνον.] τὸν φονέα τοῦ Ἀλεξάνδρου, * καὶ ἐξῆς. Φιτρὸν δὲ, τὸν Ἀλέξανδρον, διὰ τὸν δαλὸν, τὸν φανέντα κατ' ὄναρ τῇ Ἑκάβῃ.

914.915. Αὐτὴ γάρ.] αὐτὴ γὰρ ἡ Ἀθηνᾶ, [1] ἡ Σάλπιγξ καὶ πολεμικὴ τὴν ἄρδιν καὶ τὸ βέλος τοῦ Φιλοκτήτου εὐθυνεῖ, κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου δηλονότι, ἐν χερσὶν ἀποψάλλουσα καὶ κινοῦσα καὶ ἕλκουσα τὸν Μαιώτην πλόκον, ἤτοι τὴν νευρὰν τοῦ τόξου τοῦ Φιλοκτήτου, ὅσπερ τόξον ὁ Σκύθης. Τεύταρος γὰρ Ἡρακλῆ ἐχαρίσατο, κατὰ τὸν Λυκόφρονα, διδάξας [2] αὐτῷ καὶ τὴν τοξικήν, ὁ δὲ Φιλοκτήτης καύσας καὶ θάψας τὸν Ἡρακλέα πλησίον τοῦ Δύρα, ποταμοῦ Τραχινίας, ἔλαβεν [3] αὐτὸ εἰς ἀμοιβὴν τοῦ κόπου. Τὴν δὲ περὶ τοῦ θανάτου Ἡρακλέους ἱστορίαν ἐν τοῖς ὄπισθεν πλατύτερον εἶπον.

916, 917. Δύρα παρ' ὄχθαις.] οὕτω συντακτέον· Ὅστις Φιλοκτήτης περὶ τὰς ὄχθας τοῦ Δύρα ποταμοῦ φλέξας καὶ καύσας τὸν θρασὺν [4] λέοντα καὶ Ἡρακλῆ, τὸν λυγροκτύπον καὶ τοξικὸν, τὸν δεινῶς λύρας τὴν νευρὰν τοῦ τόξου κτυποῦντα, ὥπλισε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐν τῷ ῥαιβῷ Σκυθικῷ δράκοντι, ἤγουν τῷ τόξῳ, τῶν ἀφύκτων γομφίων καὶ βελῶν, ὁ γὰρ ὑπόχω στοί· ἢ δίχα τοῦ ν λυγροκτύπῳ [5] συντάσσει, λέγων, Ὥπλισε τὰς χεῖρας ἐν τῷ ῥαιβῷ Σκύθῃ δράκοντι [6] τῷ λυγροκτύπῳ τῶν ἀφύκτων γομφίων. Ῥαιβὸν λέγει, διὰ τὸ [7] ἀγκύλον τοῦ τόξου. Δράκοντα δὲ, * διὰ * τὸν συριγμὸν τῶν βελῶν, ἢ διὰ τὸ ἄκρον αὐτῶν, δρακοντοειδῶν ὄντων, καὶ ἰοῦ γεμόντων.

918. Γομφίοι.] κυρίως οἱ μυλαῖοι ὀδόντες, καὶ οἱ βλάπτουσι τὰ βέλη φησὶ, διὰ τὸ δάκνειν αὐτὰ τοὺς πεπληγμένους.

Q 2

925. Πλάνοτος

Πλανήτας αἴθων [a] Θρασκίας πέμψει κύων,
Ξένην ἐποικήσαντας ὀθνείαν χθόνα.
Ἐν δ' αὖ [b] Μακέλλοις σηκὸν ἔγχωροι μέγαν
Ὑπὲρ τάφων δείμαντες, αἰδίῳ θεὸν
Λοιβαῖσι κυδανοῦσι, καὶ θυηλαῖς βοῶν.
Ὁ δ' ἱπποτέκτων Λαγγαρίας [d] ἐν ἀγκάλαις,
Ἔγχος πεφρικώς, καὶ [e] φάλαγγα δηΐαν,
Πατρῷον ὅρκον [f] ἐκτίνων ψευδώμοτον,

Errones fervidus mittet Thrascias canis,
Peregrinam habitaturos alienam terram.
Macellis denique templum indigenæ magnum
Super sepulcrum extruentes, æternum Deum
Libationibus honorabunt, & boum sacrificiis.
Equi Fabricator in Langariæ sinu,
Hastam horrens, & catervam bellicam,
Paternum luendo jusjurandum perjurum,

VARIANTES LECTIONES.

a Al. Θρηκίας. Et hanc lectionem MSS uterque eam in Scholiis, quam Textu defendunt. b Μακάλλοις Seld. itaque Tzetzes legisse constat. c Al. Λαγγαρίας. d Hanc vocem non agnoscit Seld. e Φάλαγγα Bar. f Al. ἐκτίνων.

925. Πλάνητας ἐνταυθοῖ δεῖ γράφειν, καὶ οὐ πλανήτας· πλανήτας γὰρ τὸ ται μακρὸν ἔχει· λέγεται δὲ ἐνίοτε καὶ τὸ μακρὸν ὡς βραχὺ, κατὰ κοινὴν συλλαβήν. Αἴθων Θρασκίας κύων.] ὁ διάπυρος Θρακικὸς κύων· λέγει δὲ τὸν Βορρᾶν, ἐπεὶ, κατὰ Ὅμηρον, ἐκ τῶν ἀρκτικῶν τῆς Θρᾴκης πνεῖ· φησὶ γὰρ,

Βορέης, καὶ Ζέφυρος, τώ τε Θρῄκηθεν ἄητον·

ὁ δὲ περιηγητὴς Διονύσιος καὶ τὸν τόπον τῆς Θρᾴκης φησίν. ὅθεν ὁ Βορρᾶς πνεῖ, τὴν [1] Ισμαρικὴν, ἤτοι τὴν Μαρώνειαν, αὐτὴν λέγων· λέγει γὰρ,

Ισμαρικῆ πνοιῇσιν ἐλαυνόμενος Βορέαο,

Ορθὸν φυσῶντος, ἐπεὶ κατ' ἐναντία κεῖται.

927. Μάκαλλα.] πόλις Ιταλίας, ὅπου τάφος, καὶ ἱερὸν Φιλοκτήτου ἀγεδομένου παρὰ τῶν ἐγχωρίων, καὶ θυσίας βοῶν δεχομένου, ὥσπερ οἱ θεοὶ αἰώνιος ὑπάρχει. Η σύνταξις οὕτως· Οἱ δὲ ἐν Μακάλλοις οἰκοῦντες, κτίσαντες σηκὸν ὑπὲρ τοῦ τάφου αὐτοῦ, τιμήσουσιν αὐτὸν, ἤτοι τὸν Φιλοκτήτην, ὡς θεὸν ἐν θυσίαις.

930. Ὁ δ' ἱπποτέκτων.] ὁ νοῦς οὕτως ἔχει· Ο δὲ Επειὸς, ὁ τὸν Δούρειον ἵππον κατασκευάσας τοῖς Ελλησιν εἰς πόρθησιν τῆς Ιλίου, ὁ δειλὸς καὶ ἄνανδρος γεγονὼς, διὰ τὸ ψευδορκῆσαι τὸν πατέρα αὐτοῦ, Πανοπέα, τὴν Αθηνᾶν καὶ τὸν Αρεα, ὅτε συνεστρατεύετο [2] Αμφιτρύωνι ἐπὶ Τηλεβόας διὰ τὸν πρὸς Αλκμήνην πόθον τοῦ Αμφιτρύωνος, ὁ τόδε καὶ τόδε ποιήσας Πανοπεὺς, καὶ διὰ τοῦτο γεννήσας [3] δειλὸν τὸν δὲ τὸν Επειὸν, τέκτονα δὲ ἄριστον, καὶ μηχανικόν· οὗτος ὁ ἱπποτέκτων Επειὸς τὴν Λαγγαρίαν, Ιταλικὴν πόλιν, οἰκήσει, πλησίον τοῦ Κυλιστάρνου ποταμοῦ· τὰ δὲ ἐργαλεῖα καθιερώσει τῷ ἱερῷ τῆς Ιταλικῆς Αθηνᾶς, ἐκεῖνα τὰ ἐργαλεῖα, μεθ' ὧν κατασκευάσας τὸν Δούρειον ἵππον, ἡμῶν τοῖς ἐγχωρίοις Τρωσὶ πήμονα βλάβην· ἡ Κασσάνδρα γὰρ, ἢ [4] ὁ τέχνις ὡς ἀπὸ τῆς Κασσάνδρας ταῦτα φησίν. Η δὲ σύνταξις οὕτως· Ο δ' ἱπποτέκτων Επειὸς, * ὃς * καὶ οὗτος ἀμφὶ Κῖριν καὶ [5] Κυλιστάρνου ὕδωρ καὶ γαῖαν ἔπηλυς καὶ ξένος ναίσεται καὶ κατοικήσει οἰκεῖς πάλαι τῆς πατρίδος αὐτοῦ, Φωκίδος, ἐν ταῖς ἀγκάλαις τῆς πόλεως Λαγγαρίας, ἤτοι ἐν τῇ Λαγγαρίᾳ πόλει· τὰ δ' ἐργαλεῖα καθιερώσει τοῖς ναοῖς τῆς Μυνδίας, ἤτοι τῆς Αθηνᾶς· ποῖα ἐργαλεῖα; ἐν οἷς τεύξει ποτὲ τοῖς ἐγχωρίοις ἐμοῦ Τρωσὶ μάρμαρον βλάβην· τί ποιήσας; τετρήσας καὶ τρυπήσας καὶ κατασκευάσας τὸ βρέτας καὶ τὸ εἴδωλον, ἤτοι τὸν Δούρειον ἵππον, ὁ ἱπποτέκτων καὶ Επειὸς ὁ πολεμός; ὁ πεφρικὼς καὶ φοβηθεὶς τὸ ἔγχος καὶ τὴν φάλαγγα τὴν δηΐαν [6] διὰ τί δὲ πεφρικὼς ταῦτα, καὶ δειλὸς ὑπάρχει; ἐκτίνων καὶ ἀποδιδοὺς, τῆς πατρὸς αὐτοῦ, Πανοπέως, τὸν ψευδώμοτον ὅρκον, ὅντινα ὅρκον ὁ πάλαι ἔτλη ὁρκωμοτῆσαι εἰς τὴν Αλοῖτιν Κυδωνίαν Θρασὼ τὴν Αθηνᾶν, εἰς τὸν τῆς Κρησαίνης θεὸν Αρεα, [7] τὸν τόνδε καὶ τόνδε, ἢ ἀμφὶ τὰς πύλας τῶν δορυκτήτων μήλων· ποίων μήλων καὶ προβάτων; τῶν ὑπαρχόντων ἀπὸ τῶν πύργων τῆς Κομαιθοῦς, συμπεφυρμένων καὶ διακοινουμένων τοῦ στρατοῦ· γινομένων δὲ τῶν προβάτων [8] διακοίνων τοῦ στρατοῦ, ἤτοι λησθέντων, ἕνεκα τῶν νυμφευμάτων τοῦ Αμφιτρύωνος, τῶν στεργοξυνεύνων καὶ πόθον ἐχόντων πρὸς τὴν σύνευνον Αλκμήνην· ἔτλη δὲ ὁρκωμοτῆσαι τίς; αὐτὸς ὁ Πανοπεὺς, ὁ ἐν τῇ χειρὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Κρῖσον, [9] ἀντιπλακτίσας χερσὶ, πρὸ τοῦ γεννηθῆναι καὶ ἰδεῖν τὸν ἥλιον· τοίγαρ καὶ διὰ τοῦτο τὸ ὁρκωμοτῆσαι, οἱ θεοὶ ποιοῦσι καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, Επειὸν, ἰσχυρὸν καὶ ἄνδρα ποιήσαντες φύξηλιν καὶ δειλὸν, πύκτην μὲν καὶ πυγμάχον ἐσθλὸν, πλὴν δὲ καὶ δειλὸν ἐν κλόνῳ καὶ μάχῃ δορός, καὶ πλεῖστον ὠφελήσαντα τὸν στρατὸν ἐν τέχναις καὶ μηχαναῖς. Εχεις γοῦν τὴν σύνταξιν, λεκτέον καὶ τὴν ἱστορίαν· Ιπποτέκτων ὁ Πανοπέως υἱὸς, Επειὸς, ἐποίησε τὸν Δούρειον ἵππον, εἰς ὃν πεντήκοντα, ἢ τρισχίλιοι, ἢ, κατ' ἐμὲ, κγ' ἄνδρες εἰσελθόντες Ελληνες ἐνεβλήθησαν· εἰλκυσθέντος δὲ τοῦ ἵππου παρὰ τῶν Τρώων εἴσω τοῦ τείχους, νυκτὸς ἐξελθόντες, [10] καὶ φρυκτὸν δείξαντες τοῖς λοιποῖς Ελλησιν οὖσιν ἐν Τενέδῳ, κἀκείνοις ἐλθοῦσι τὰς πύλας ἀνοίξαντες, τὸ Ιλιον πορθοῦσι. * Λαγγαρία.] πόλις Ιταλική.

931. Ἔγχος πεφρικώς.] δειλὸς γὰρ ἦν ὁ Επειὸς, ἄριστος δὲ πυγμάχος. *

932. Πατρῷον ὅρκον [11] ἐκτίνων.] ἀποδιδοὺς ποινὴν διὰ τὰς ψευδορκίας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Πανοπέως. * Η δὲ ἱστορία τοιαύτη· * Μίσωρος καὶ Αναξιβίας, τῆς Πέλοπος, θυγάτηρ Ιπ-

EMENDATIONES.

1 Ισμαρον Seld. & Grav. 2 Αμφιτρύωνι, pro Αμφιτρύωνι, ex MSS. omnibus. 3 δειλὸν pro δειλὸν, ex Bar. & Grav. 4 Τέχνις, pro τέχνος ex Grav. Nam τέχνις appellatur à Lycophrone nuncius ille, qui Cassandræ verba Priami jussu observavit. * Hanc voculam adjici debuisse fatebitur quicunque Poetæ Textum conferre dignabitur. Ex Bar. itaque eam deprompsi. 5 Κυλιστάρνου, pro Κυλιστάρνας, ex Bar. Confer iterum Poetæ Textum. 6 Διὰ τί δὲ πεφρικὼς ταῦτα, καὶ δειλὸς ὑπάρχει: pro διὰ τί δὲ πεφρικὼς, καὶ δειλὸς ταῦτα ὑπάρχει; ex Bar. & Grav. Confer iterum ipsius Lycophronis verba, & videbis quantum nostra lectio prius receptæ præstet. 7 Τὸν τόνδε καὶ τόνδε, pro τὸν τόνδε καὶ τόνδε, ex Bar. 8 Διακοίνων, pro ἐπὶ κοινῶν, ex MSS. utroque. 9 Αντιπλακτίσας, pro ἀντιπλακτίσας, ex MSS. utroque. 10 Καὶ φρυκτὸν δείξαντες, καὶ τοῖς λοιποῖς Ελλησιν οὖσιν ἐν Τενέδῳ, κἀκείνοις ἐλθοῦσι τὰς ... mutilata nos ope MSS. Codd. emendavimus. & restituimus. * Hæc emendata adjeci ex Bar. & Grav. 11 Εκτίνων, pro ἐκτίνων, ex MSS. utroque. * Ex Bar. hoc adjeci, delevi autem φησὶ γάρ.

ποδία,

Ον ἀμφὶ μήλων τῶν δορυκτήτων τάλας,	Quod de ovibus captivis miser,
Πύργων [a]Κομαιθοῦς [b]συμπεφυρμένων στρατῷ	Turribus Comæthonis exercitu vastatis
Στεργοξενευνῶν ἕνεκα νυμφευμάτων,	Uxoria propter connubia,
Αλοῖτιν ἔτλη, τὴν [c]Κυδωνίαν, [d]Θρασὼ	Ausus est per Alœtin, Cydoniam, Audacem,
Ορκωμοτῆσαι, [e]τόν τε Κρηστώνης θεὸν,	Thraciæque Deum, Candaum, Mavortem,
[f]Κανδάον, ἢ Μάμερτον, ὁπλίτην λύκον·	Armatum lupum jurare
Ο μητρὸς ἐντὸς δελφύος στυγνὴν μάχην	Qui in matris utero pugnam tristem

VARIANTES LECTIONES.

a Κομαιθοῦς Bar. eandemque lectionem in Scholiis cernitur. b Συμπεφυρμένων Bar. Quæ lectio non est prorsus rejicienda. c Al. Κυδωνίαν. d Θρασοῦ Seld. e Τόν. τε Seld. f Versum hunc non agnoscit Seld.

παιδὸν, ὃς καὶ [1]Ποσειδῶνος Τάφιος, ὃς τῆλε βὰς τῆς πατρίδος, τὰς ὑπ' αὐτὸν ὄντας ἐν ταῖς Εχινάσι νήσους Τηλεβόας, καὶ Ταφίους ὠνόμασε· Ταφίου δὲ υἱὸς Πτερέλαος, ὃν ἀθάνατον καὶ ἀκαταγώνιστον ἐποίησε Ποσειδῶν, ἕως ἂν ἐν τῇ κορυφῇ αὐτοῦ ἡ χρυσῆ θρὶξ παραμένῃ, καὶ οὐ τμηθῇ, ἣν αὐτῷ ἐχαρίσατο· τούτου τοῦ Πτερελάου θυγάτηρ ὑπῆρχε Κομαιθὼ, καὶ ἄρρενες παῖδες, [2]Χρόμιος, Τύραννος, [3]Αντίοχος, [4]Χερσιδάμας, Μήστωρ, [5]Εὐήρης, Ηλεκτρυῶνος βασιλεύοντος σὺν τῇ γυναικὶ Αναξοῖ τῶν Μυκηνῶν· ὧν παῖδες, Αλκμήνη μὲν θυγάτηρ, υἱοὶ δὲ Στρατοβάτης, [6]Γοργοφόνος, Φιλόνομος, Κελαινεὺς, καὶ ἕτεροι, καὶ Λικύμνιος νόθος ἀπὸ Μηδείας Φρυγίας· ἦλθον πρὸς αὐτὸν τὸν Ηλεκτρυῶνα εἰς Μυκήνας Τάφιος, καὶ οἱ Πτερελάου παῖδες, ἀπαιτοῦντες [7]τὴν βασιλείαν Μυκηνῶν· Ηλεκτρυῶνος δὲ μὴ προσέχοντος αὐτοῖς, ἐλάσαντες βόας αὐτοῦ ἀπήρχοντο· συμβαλόντων δὲ τῶν Ηλεκτρυῶνος παίδων ἐκείνοις, πάντες ἀνῃρέθησαν, σωθέντος ἐκ μὲν τῶν Ηλεκτρυῶνος παίδων Λικυμνίου, ἐκ δὲ τῶν Πτερελάου, Εὐήρους· οἱ δὲ Τάφιοι τὰς βόας ἐλάσαντες, Πολυξένῳ τῷ Ηλείων παρέθεντο βασιλεῖ· Αμφιτρύων δὲ παρὰ Πολυξένου λαβὼν, ἦγεν εἰς Μυκήνας. Ηλεκτρυὼν δὲ θέλων ἐκδικῆσαι τοῖς παισὶν, παραδοὺς Αμφιτρύωνι τὴν θυγατέρα καὶ τὴν βασιλείαν, στρατεύειν ἔμελλε Τηλεβόαις· ἐν δὲ τῷ αὐτὸν παραλαμβάνειν τὰς βοῦς, μιᾶς πλανηθείσης, ἀφεὶς ἐπ' αὐτὴν ῥόπαλον Αμφιτρύων, ἀνεῖλεν [8]αὐτὴν, ἀποκρουσθέντος ἐκ τοῦ κέρατος τοῦ ῥοπάλου καὶ πλήξαντος αὐτὴν, ὅθεν ὁ Σθένελος Μυκηνῶν διώξας αὐτὸν τὸν Αμφιτρύωνα, βασιλεύει Μυκηνῶν καὶ Τίρυνθος· αὐτὸς δὲ ὁ Αμφιτρύων παρὰ Κρέοντι ἐν Θήβαις τοῦ φόνου καθαίρεται· καθαρθεὶς δὲ, σὺν Κρέοντι, καὶ Κεφάλῳ, καὶ Πανοπεῖ, κατὰ Λυκόφρονα, [9]καὶ σὺν ἑτέροις, τὰς Ταφίων νήσους πολεμῶν ἑλεῖν οὐκ ἐδύνατο, ἕως ἐρασθεῖσα [10]Αμφιτρύωνος, ἢ Κεφάλου Κομαιθὼ, ἡ Πτερελάου θυγάτηρ, ἀπέτεμε τὴν τοῦ πατρὸς αὐτῆς, Πτερελάου, χρυσῆν τρίχα, καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν· λαβὼν δὲ Αμφιτρύων τὰς νήσους, Κεφάλῳ δίδωσι, ὃς οἰκήσας ἐν ταύταις, Κεφαλληνίαν αὐτὰς ἐκάλεσεν. Εν γοῦν τῇ πρὸς Ταφίους μάχῃ περὶ τῆς συμβολῆς τοῦ πολέμου, φησὶν * ὁ πᾶσιν ἐναντίομυθος ἰσοσελλαῖς * ὁ Λυκόφρων, ὅτι ὤρκωσεν ἅπαντας Αρεα καὶ Αθηνᾶν μηδὲν ὑποκρύψειν τῶν λαφύρων, μόνος δὲ παραβὰς τοὺς ὅρκους ὁ Πανοπεὺς, καὶ κρύψας τι τῶν λαφύρων, τούτου ἕνεκα δειλὸν παῖδα, τὸν Επειὸν, ἐγέννησεν.

933. Αμφὶ μήλων.] ὑπὸ μέρους τῶν κτημάτων ὅλων, ὡς καὶ Ησίοδος,

——— μήλων ἕνεκ' Οἰδιπόδαο,

ἀντὶ τοῦ πλούτου καὶ βασιλείας τοῦ Οἰδίποδος.

934. Κομαιθοῦς.] Κομαιθὼ, θυγάτηρ Πτερελάου, ὅτε ἐρασθεῖσα Κεφάλου, τινὸς τῶν μετ' Αμφιτρύωνος, προὔδωκε τὴν πόλιν, καὶ τὸν πατέρα τοῖς πολεμίοις, τοῦτο φησὶ Στεργοξενευνῶν ἕνεκα νυμφευμάτων· τὸ ἐκλιπέστερον οὕτως περὶ τὸν γάμων Αμφιτρύωνος καὶ Αλκμήνης, καὶ γὰρ διὰ τὴν αἰτίαν τοῦ γάμου τῆς Αλκμήνης ἐκινήθη ὁ πόλεμος.

936. Αλοῖτις, Κυδωνία, καὶ Θρασὼ.] ἐπίθετα Αθηνᾶς, ὡς καὶ Αρτέμιδος Δίκτυννα παρὰ Κρησὶν, Οὖπις παρὰ Θρᾳξὶν, Ορθωσία παρὰ Αρκάσιν, ἀπὸ ὄρους Ορθωσίου [11]Λακωνικοῦ.

937. [12]Κρηστώνης θεὸν.] Κρηστώνη, ἡ Θρᾴκη, ἀπὸ μιᾶς πόλεως οὕτω καλουμένης· θεὸς δὲ τοῖς Θρᾳκικοῖς ὁ Αρης, ὅτι πολεμικοὶ τὸ παλαιὸν οἱ Θρᾷκες.

938. Κανδάον.] ἐπίθετον Αρεος, [13]παρὰ τὸ καίνειν καὶ δαίειν. Μαμερτός.] ὁ Αρης ἐστὶν, ἡ δὲ λέξις Ρωμαϊκή· ὁ δὲ * βάρβαρος ὄντος * Λυκόφρων οὐκ ἀρκεσθεὶς τοῖς λοιποῖς, καὶ Ρωμαϊκῶς γράφει· Ρωμαῖοι γὰρ τοὺς πολεμικοὺς μαμερτοὺς καλοῦσιν, ὡς ἱστορεῖ που ὁ Διόδωρος, ὁ Δίων, οὐ γὰρ ἀκριβῶς [14]μέμνημαι· γράφει γὰρ οὑτωσί πως· « Μεσσηνίους « [15]καλακόψαντες τοὺς ὑποδεξαμένους αὐτοὺς, κατέσχον Μεσσήνην καὶ [16]Μαμερτοὺς ἑαυτοὺς ὠνόμασαν, τουτέστι πολεμικούς· Μαμερτὸς γὰρ ὁ Αρης παρὰ Ρωμαίοις καλεῖται. καὶ Κυρῖνος δὲ παρ' αὐτοῖς, ὥς φησι Πλούταρχος.

939. Ο μητρὸς.] ὁ Πανοπεὺς, ὁ ἐντὸς τῆς μητρικῆς δελφύος καὶ μήτρας συμβαλὼν μάχην τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ [17]Κρίσσῳ· οὗτοι γὰρ Φώκου καὶ Αστεροδίας ὄντες υἱοὶ, ἐν τῇ μητρικῇ γαστρὶ διεμαχέσαντο, ὡς καὶ [18]Φαρὲς καὶ ὁ Ζαρὰ, καὶ Προῖτος καὶ Ακρίσιος, οἱ Αβαντες.

EMENDATIONES.

1 Ποσειδῶνος, pro Ποσειδῶν, ex MSS. utroque. 2 Χρόμιος Τύραννος Bar. 3 Αντίοχος Bar. Αντίοχος Seld. 4 Χερσιδάμας Seld. 5 Εὐήρης lego cum MSS omnibus, pro Εὐήρης. Quinetiam Impress. Codd. paullo post habent Εὐήρους. 6 Γοργοφόνος, Φιλόνομος, Κελαινεὺς Bar. Γοργόφονος, Φιλόνομος, Κελαινεὺς Seld. Γοργοφόνος Grav. 7 Τὴν βασιλείαν lego cum MSS. omnibus. τὴν Βασιλεία Impress. absurde. 8 Αὐτὴν, ut etiam paullo post, pro αὐτόν. Siquidem fœminino genere prius usus est Scholiastes. 9 Malim καὶ σὺν ἑτέροις cum Grav. 10 Αμφιτρύωνος, ἢ Κεφάλου, pro ἢ Κεφ. ex MSS. utroque. Nam Scholiastes vult Comæthoaut Amphitryonis amore captam fuisse, aut Cephali; uter vero is fuerit, haud constat inter Mythologiæ Scriptores. * Ex Bar. & Grav. 11 Αρκαδικοῦ Bar. & Grav. Quam lectionem retineri vellem: cur enim apud Arcadas Diana nomen à Laconico monte impositum haberet? At ab Arcadiæ loco nomen sumsisse hanc Deam, ex Hesychio constat; tum etiam ex ipso Tzetze, cujus alibi hæc verba feruntur: Ορθωσία, ἡ Αρτεμις, ἀπὸ Ορθωσίου, ὄρους Αρκαδικοῦ. Vide commentarium nostrum. 12 Κρηστώνης Seld.] Κρηστώνη, ἡ Θρᾴκη emendo ex Bar. Κρηστώνη] ἡ Θρᾷκες Impress. absurde. In Seld. autem tota sententia deest. 13 Παρὰ τὸ καίνειν καὶ δαίειν, pro παρὰ τὸ δαίειν καὶ καίνειν, quæ etsi sensu eadem sint, ob vocum tamen positionem non tam apte respondent dictioni inde derivatæ, ex Bar. Grav. & Phavorino. * Ex Bar. & Grav. 14 Μέμνημαι, pro μέμνησαι ex Seld. 15 Κατακόψαντες, pro καλακόψαντες, ex MSS. utroque. 16 Μαμερτίνους, vel Μαμερτίνοι, pro Μαμερτοὺς, ubique habet Bar. 17 Κρίσσῳ, pro Κρίσσωνι, ex MSS utroque. Crissus enim dictus esse videtur Panopei frater. 18 Φαρὲς καὶ ὁ Ζαρὰ, pro Φαρὲς, καὶ ὁ Ζαρὰς, ex MSS utroque. Vide sacros Mosis libros.

941. Τιτοῦς.]

Στήσας ἀραγμοῖς πρὸς κασίγνητον χεροῖν,	Peregerat manuum pulſibus adverſus fratrem,
Οὔπω τὸ Τιτοῦς λαμπρὸν[a] αὐγάζων φάος,	Cùm nondum Solis claram vidiſſet lucem,
Οὐδ' ἐκφυγὼν ὠδῖνας [b] ἀλγεινὰς τόκων.	Nec effugiſſet laborioſi dolores partus:
[c] Τοιγὰρ πόποι φύξηλιν ἐνδρώσαν σπόρον,	Quapropter Dii timidum crearunt fœtum,
Πύκτην μὲν ἐσθλὸν, πτῶκα δ' ἐν κλόνῳ δορὸς,	Pugilem bonum, timidum autem in haſtæ ſtrepitu,
Καὶ πλεῖστα τέχναις ὠφελήσαντα στρατόν·	Et arte plurimum exercitui utilem:
Ὃς ἀμφὶ [d] Κῖριν, καὶ [e] Κυλιστάρνου γάνος	Qui juxta Cirin, & Cyliſtarni latices
Ἔπηλυς οἴκους τῆλε νάσσεται πάτρας.	Advena procul à patria degeẗ.
Τὰ δ' ἐργαλεῖα, τοῖσι τετρήνας βρέτας	Inſtrumenta verò, quibus fabricando ſtatuam
Τεύξει ποτ' ἐγχώροισι μέρμερον βλάβην,	Dabit olim indigenis vaſram noxam,
[f] Καθιερώσει [g] Μυνδίας [h] ἀνακτόροις.	Myndiæ templo dedicabit.
Ἄλλοι δ' ἐνοικήσουσι Σικανῶν χθόνα,	Alii Siculorum inhabitabunt terram,
[i] Πλαγκτοὶ [k] μολόντες, ἔνθα Λαομέδων τρεῖς	Errones eò delati, ubi tres Laomedon
Ναύταις ἔδωκε Φοινοδάμαντος κόρας,	Nautis dedit Phœnodamantis filias,
Ταῖς κηλοδόρποις συμφοραῖς δεδηγμένος,	Balænam paſcentibus ſtimulatus cladibus,
Τηλοῦ [l] προθεῖναι θηρσὶν ὠμησταῖς βοράν,	Procul exponendas feris crudelibus,

VARIANTES LECTIONES.

a Αὐγάζει Bar. Sed iſti finali ſyllabæ recentior manus ſuperpoſuit ων. b Ἀνδρώδεις al. γαμουμένας Bar. aliique; ubi Scholium in contextum eſt receptum, inquit Canterus. c Τοὶ γάρ Bar. d Κῖριν paroxyton. Bar. Κῖρον Sold. Κίρην al. Σῖριν legendam eſſe putavit Cluverius Ital. antiq. lib. iv. p. 1272. e Al. Κυλιστάρνου. f Καὶ ἱερώσει Sold. g Μυνδίας MSS. uterque. & alii. h Poſt ἀνακτόροις interrogationis notam habet Sold. i Πλαγκτοὶ Bar. aliique. k Μολόντες Bar. l Προθεῖναι Bar.

941. Τιτοῦς.] τῆς ἡμέρας, ὥς φησι καὶ Καλλίμαχος,
[1] Τίφθη δ' ἀνέσχουσι βοοσὶς λόφον ἔχετο Τιτοῦ.

943. Πόποι.] οἱ Θεοὶ, ὅθεν καὶ πολλάκις ὦ πόποι παρ' Ὁμήρῳ, ἀντὶ τοῦ ὦ Θεοὶ, ἤκουσαν· ἡ δὲ λέξις Δρυόπων. Τὸ δὲ Ηνδρωσαν, οὐ τὸ [2] ἀνδρεῖον ἐποίησαν, ἀλλὰ τὸ ἄνδρα ἁπλῶς ἐποίησαν. Κῖρις, καὶ Κυλίσταρνος, ποταμοὶ εἰσὶν Ἰταλίας.

948. Βρέτας.] τὸ ἀνθρώπινον εἴδωλον, καὶ ἡ εἰκὼν, παρὰ τὸ βροτῷ ὅμοιον εἶναι· οὗτος δὲ βρέτας κατεσκεύασε τὸν Δούρειον ἵππον φησί.

951. Σικανῶν.] τινὲς τοὺς [3] Σικελοὺς ἐδέξαντο πάντας, ἄλλοι δὲ μέρος Σικελῶν τὴν Σικανίαν φασὶ, πόλιν οὖσαν περὶ Ἀκραγαντίνους κειμένην· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Λυκόφρων οἶδε τοῦτο, λέγων,

[4] Κάμψας Γελῶνόν τ', ἠδὲ Σικανῶν πλάκας,
Καὶ θερμὰ Λαίνης σπέος. ——

[5] ἀπαριθμούμενος γὰρ τὰς πόλεις τῆς Σικελίας, καὶ τοὺς τόπους, φησὶ καὶ τὴν Σικανίαν.

953. Φοινοδάμαντος κόρας.] Φοινοδάμας τις Τρὼς, τοῦ οὐ κατ' ἀρχὰς ἤθελεν, συμβάλλειν τοὺς Τρῶας ἐκθεῖναι τὴν Ησιόνην [*] τὴν θυγατέρα Λαομέδοντος [*] τῷ κήτει, εὐλαβούμενος περὶ τῶν θυγατέρων αὐτοῦ τοῦ τελεῖν, μὴ αὐτὰς ἐκδῶσι, καὶ ἔπεισε τοῦτο πεποιηκέναι· ὁ δὲ Λαομέδων μισῶν τὸν Φοινοδάμαντι, ἔδωκε τὰς θυγατέρας ἐκείνου ναύταις [*] ἐκθεῖναι αὐτὰς [*] ἐν Σικελίᾳ θηρσὶν βοράν· οὐ γενομένου, κατὰ γνώμην Ἀφροδίτης ἐσώθησαν· ὧν τῇ μιᾷ κυνὶ ὁμοιωθεὶς ὁ Κριμισὸς ποταμὸς ἐμίγη, καὶ ἐγέννησε τὸν [6] Αἰγέστην, ὃς ἔκτισε τρεῖς πόλεις ἐν Σικελίᾳ, τὴν ἀφ' ἑαυτοῦ [7] Αἰγέστην, καὶ Ἔρυκα, καὶ [8] Εντελλαν, ἢ [9] Ατελλαν, ἀπὸ τῆς γυναικὸς, ἣν ἔγημε· [10] Σπύλλα γὰρ ὠνομάζετο ἡ τούτου γυνή.

954. Ταῖς κηλοδόρποις συμφοραῖς.] [*] ταῖς θλίψεσι, [*] ταῖς ἕνεκα τοῦ μέλλειν δίδοσθαι τὴν Ησιόνην δόρπον καὶ δεῖπνον τῷ κήτει· οἱ γὰρ καὶ ἡ κατεδρώθη, ἀλλ' οὐκ ἐξετέθη· Ηρακλῆς δὲ αὐτὴν ἔσωσεν, ἀπολὼν τὸ κῆτος.

EMENDATIONES.

1 Τίφθη δ' αὖ ἴσχουσι βοοσὶς λόφον Sold. 2 Ἀνδρεῖον, pro ἄνδρειον, ex Sold. 3 Σικανοὺς, pro Σικελοὺς, ex MSS. utroque. 4 Hæc ex Sold. ipſoque Lycophrone in verſus digeſſi, quæ prius confuſe, & corrupte proferebantur. κάμψας Γελῶνον. ἔτι δὲ Σικανῶν πλάκας, καὶ θερμὰ Λαίνης σπέος. Ubi Nic. Gerbelius, Hæc mutila & depravata (inquit) mihi videntur, & ex alio exemplari caſtiganda. 5 Ἀπαριθμούμενος pro ἀπαριθμούμενον & deinde φησὶ, pro φησιν, ex Sold. [*] Hoc adjeci ex Grav. [*] Hæc adjeci ex MSS omnibus ad complendum ſenſum, qui prius mutilus erat, & imperfectus; non enim Laomedon Phœnodamantis filias nautis tradidit in Sicilia, ſed eas nautis dedit in Siciliam portandas. 6 Ἐγέσταν Sold. & Grav. Ἐγέστην Bar. 7 Σιγέσταν MSS. uterque. 8 Ἐντέλλαν Bar. & Grav. Ἐντελλαν Sold. 9 Ἄζελλαν Bar. 10 Hanc ſententiolam nullus MSS. Codd. agnoſcit; nec immerito videtur omiſſa fuiſſe: quomodo enim Urbs Entella, vel Atalla, vel etiam Eaſtylla dici potuit ab Ægeſti uxore, ſi ipſi nomen fuiſſet Styllæ? quamobrem, aut legendum Ἐντέλλα vel Ἀζέλλα, aut delenda hæc verba. [*] Ex Sold. Et Bar. etiam habet θλίψεσι, ut & Grav.

956. [1] Λαομ-

Μολόντας εἰς γῆν ἕσπερον Λαιστρυγόνων,	Progreſſis in occidentalem Læſtrygonum terram,
Ὅπου συνοικεῖ δαψιλὴς ἐρημία·	Ubi larga viſitur ſolitudo:
Αἱ δ' αὖ παλαιστοῦ μητέρος Ζηρυνθίας	Illæ porrò Matri Luctatoris Zerynthiæ
Σηκὸν μέγαν δείμαντο, δωτίνην θεᾷ,	Templum extruxêre magnum, donum Deæ,
Μόρον φυγοῦσαι, καὶ [a] μανοικήτους ἕδρας·	Mortem cùm effugiſſent, & ſedes ſolitarias:
Ὧν δὴ μίαν [b] Κριμισσὸς ἰνδαλθεὶς κυνὶ	Harum unam Crimiſſus aſſimilatus cani
Ἔζευξε [c] λέκτροις ποταμός, [d] ἡ δὲ δαίμονι	Lecto junxit fluvius, cui illa
Τῷ θηρομίκτῳ σκύλακα γενναῖον τεκνοῖ,	Semifero generoſum parit Catulum,
Τριῶν συνοικιστῆρα, καὶ κτίστην τόπων·	Trium fundatorem, & conditorem locorum:
Ὃς δὴ ποδηγῶν πόρθον [e] Ἀγχίσου [f] νόθον,	Qui germen Anchiſæ manu ducens ſpurium,
Ἄξει τρίδειρον νῆσον εἰς λακτμείαν,	In Inſulam deducet tricollem margineam,
Τῶν Δαρδανείων ἐκ τόπων ναυσθλούμενον.	Dardaniis ex locis navi advectum.
[g] Αἴγεστα τλῆμον, σοὶ δὲ δαιμόνων φραδαῖς	O miſera Segeſta, cui Deorum decretis
Πένθος μέγιστον καὶ δι' αἰῶνος πάτρας	Luctus erit maximus, & perpetuus,
Ἔσται πυρὸς [h] ῥιπαῖσιν ἠθαλωμένης.	Ob patriam ignis jactibus combuſtam.
Μόνη δὲ πύργων δυστυχεῖς κατασκαφὰς	Sola ſanè turrium ſubverſiones infelices

VARIANTES LECTIONES.

a Μανοικήτους al. μονοικήτους al. μονοικήτους quidem habet *Seld.* ſed eadem manus α iſti ο, & ει iſti η ſuperpoſuit; idemque in *Scholiis* factum. b Κριμισσὸς *Seld.* c Λέκτροις *Bar.* ſed iſti οι eadem manus ſuperſcripſit, ας. d *Seld.* habet ἥδε. e Ἀγχίσου, al. Ἀγχίσου *Bar.* in eo tamen iſti ς nuperior manus ſuperpoſuit ν. f Νόθου *MSS.* uterque. g Ἔγεστα *MSS.* uterque, & eandem lectionem (quam etiam alii ſequuntur) in *Scholiis* retinent. *Salmaſius* in *Plinian.* Exercit. in *Solini* Polyhiſtora, contra omnium Codicum fidem repoſuit Αἴγεστε, idque de Trojano heroe dictum putat, inſulſe quidem & ridicule, cum in verſibus ſequentibus quatuor adjectiva fœminina huic voci copulet Poeta. Sed quid mirum, ſi *aliquando bonus dormitet Homerus!* h Ῥιπαῖσιν *Seld.*

956. [1] Λαιστρυγόνων.] Λαιστρύγονες, οἱ νῦν Λεοντῖνοι· εἰσὶ δὲ ἐν Σικελίᾳ, ὥς λέγουσιν, ὑπάρχοντες ἀνθρωποφάγοι, διὰ τὸ ἀνελεῖν τοὺς Ὀδυσσέως ἑταίρους· οὐ γὰρ ἦσαν εἰθισμένοι ξένους ὑποδέχεσθαι.

958. [2] Παλαιστοῦ.] ὁ Ἔρυξ, ὡς εἴπομεν, υἱὸς ἦν Ἀφροδίτης καὶ Ποσειδῶνος, παλαιστὴς καὶ πένταθλος. [*] καὶ φρέατος ὅπισθεν μάνθανε· [*] τὸ δὲ ἑξῆς οὕτως· αἱ δὲ τῆς μητρὸς τοῦ Ἔρυκος, Ἀφροδίτης, τοῦ καταπαλαίοντος τοὺς ξένους, ναὸν ἔκτισαν δωρεὰν τῇ θεῷ, φυγοῦσαι τὸν [3] θάνατον, καὶ μονοικήτους ἕδρας καὶ τὰς καθέδρας καὶ διαγωγὰς τὰς ἐν ἐρήμῳ, ἐν ᾗ μόναι τὴν οἴκησιν εἶχον, ἢ ἐν ᾗ μονόκοιτον καὶ δίχα συζυγίας ἀνδρῶν εἶχον τὴν κοίτην καὶ τὴν εὐνήν.

963. [*] Σκύλακα γενναῖον τεκνοῖ.] τὸν Αἴγεστον γεννᾷ. [*]

964. Τριῶν συνοικιστῆρα.] τρεῖς γὰρ πόλεις ἔκτισεν ἐν Σικελίᾳ, [4] Αἴγεσταν, Ἔρυκα, καὶ Ἀτέλλαν, ὡς προεῖπον ἤδη.

965. Ὃς δὴ ποδηγῶν.] ὅτε Αἴγεστος ἐλθὼν εἰς Δαρδανίαν, νόθον Ἀγχίσου παῖδα, Ἔλυμον καλούμενον, ἤγαγεν εἰς Σικελίαν.

966. Ἄξει τρίδειρον νῆσον.] νῆσον τρίδειρον τὴν Σικελίαν λέγει, ἣν καὶ [5] Τρινακρίαν καὶ Τρινακρίαν καλοῦσι· τρία γὰρ ἀκρωτήρια ἔχει, [6] Λιλύβαιον, Πάχυνον, καὶ Πελωρίδα. Εἰς λακτμείαν.] [7] λακτμείαν εἶπεν, ὅτι νῆσος ἡ Σικελία, αἱ νῆσοι δὲ ὑπὸ θαλάσσης περιέχονται, καὶ λάκτεσιν δοκοῦσιν ὑπ' αὐτῆς περιεχόμεναι.

968. 969. Τόδε Πένθος, δηλονότι τῆς ἡμῶν πατρίδος, τῆς Τροίας. Αἴγεστα τλῆμον.] ἡ Αἴγεστα, πόλις Σικελίας, ἡ, κατά τινας, Ἀκράγας καλουμένη, ὅτι δηνεκῶς ὀδύρεται τὰς συμφορὰς Τροίας μόνη ὑπὲρ τὰς ἄλλας κοινὰς πόλεις· πρὸς αὐτὴν οὖν τὴν Αἴγεσταν πόλιν ἀποστρέφει τὸν λόγον. [*] Πρῶτον μὲν γὰρ ὑπὸ Ἡρακλέους ἐκρατήθη ἡ Τροία, δεύτερον ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων διὰ τὴν Ἑλένην, τρίτον δὲ ὑπὸ τῶν Ἀμαζόνων· ὁ γὰρ Αἰνείας μόνος φυγὼν ἐκ τῆς ἁλώσεως, πάλιν ᾤκησε τὴν Τροίαν, ἐλθοῦσαι δὲ αἱ Ἀμαζόνες πάλιν ἔσκαψαν ταύτην.

EMENDATIONES.

1 Λαιστρυγόνων] Λαιστρυγόνες, οἱ νῦν, pro Λαιστρυγόνων.] οἱ νῦν, ex *MSS.* utroque. 2 Παλαιστοῦ, pro φαλαγγίς, ex *Bar.* ipſoque Poetæ textu. [*] Ex *Bar* & *Grav.* 3 Θάνατον καὶ μονοικήτους ἕδρας] καὶ τὰς &c. *Impreſſ.* Quem locum Ego caſtigavi ope *Bar.* [*] Hoc adjeci ex *Bar.* 4 Ἔγεσταν *MSS.* uterque; aliiſque in locis, pro Αἴγεστα, & Αἴγεστα, ſcribunt Ἔγεστα, & Ἔγεστα de qua variatione dictum ſupra. 5 Θρινακίαν καὶ Τρινακρίαν *Bar.* & *Grav.* 6 Λιλύβαιον, pro Λιλύβαιαν, ex *MSS.* omnibus. 7 Λακτμείαν δὲ *Impreſſ.* Ego δὲ delevi ex fide *Bar.* [*] Hæc uſque ad Λαιστρ. loci alterius eſſe videntur.

976. [1] Λαιστρ.]

Νήπαυστον αἰάζουσα, καὶ γοωμένη,
Δαρὸν ᵃ στενάξεις· πᾶς δὲ ᵇ λυγαίαν λεὼς
Ἐσθῆτα ᶜ προστρόπαιον ἐγκλαινούμενος,
Αὐχμῷ πινώδης λυπρὸν ᵈ ἀμπρεύσει βίον·
Κρατὸς δ' ἀκουρὰς νῶτα καλλυνεῖ φόβη,
Μνήμην παλαιῶν τημελοῦσ' ὀδυρμάτων.
Πολλοὶ δὲ Σῖριν ἀμφὶ, καὶ Λευταρνίαν
Ἄρουραν οἰκήσουσιν, ἔνθα δύσμορος
Κάλχας, ὀλύνθων Σισυφεὺς ἀνηρίθμων,

Incessanter deplorans, ac lugens,
Diu gemes: omnisque populus nigram
Vestem piacularem indutus,
Situ squalidus mœstam exantlabit vitam:
Capitisque intonsa coma tergum decorabit,
Memoriam veterum nutriens lamentorum.
Multi etiam circa Sirin, & Leutarniam
Agrum habitabunt, ubi infelix
Calchas, grossorum Sisyphius multarum,

VARIANTES LECTIONES.

a Στενάξεις Bar. b Al. λευγαίαν. c Πρὸς τρόπαιον Seld. cum Impress. omnibus. Ego vero προστρόπαιον una voce legendum puto, ex emendatione Guil. Canteri, quam confirmat Bar. Quinetiam Gregor. Nazianzenus in Tragœdia versum hunc à Lycophrone mutuatus προστρόπαιον habet. Posset etiam legi Περγεσταῖον gentile: est enim Περγέσταια Siciliæ urbs. Vide Canteri Annotationes. d Ἐμπρεύσει Bar.

976. ¹ Ἄκκεσι.] ἄκουροι γὰρ ἦσαν, καὶ ἐκόμων, ὡς ἐν λύπαις ὄντες.

977. Μνήμην παλαιῶν.] τρέφουσα καὶ αὔξουσα τὴν μνήμην παλαιωθησομένων τῷ χρόνῳ τῆς Τροίας ὀδυρμάτων.

978. Πολλοὶ δὲ Σῖριν.] Σῖρις καὶ Λευταρνία, πόλεις Ἰταλίας, ἔνθα οἱ καταλειφθέντες τῶν ἐξ Ἰλίου φυγόντων ᾤκησαν, καὶ πάντα κατὰ μίμησιν Τροίας ἐποίησαν, καὶ ἔκτισαν πόλιν ὁμοίαν Τροίᾳ· ἣ πρῶτα μὲν ἐκαλεῖτο Πολίειον, εἶτα Ἡράκλειον, εἶτα Σῖρις, ἔνθα τις Κάλχας, οὐχ ὁ Θέσορος, ἀλλ' ὁμώνυμος αὐτῷ μάντις ὑφ' Ἡρακλέος ἀνῃρέθη· ἐπὶ μέρους δὲ αὐτοῦ ἡ ἱστορία ὑποκάτω κεῖται.

980. Σισυφεύς.] ὁ σοφὸς ἀληθομάντις, ἐπεὶ καὶ ὁ Σίσυφος σοφὸς καὶ πανουργότατος. Διαφορὰν ὀλύνθων, φηλήκων, σύκων, καὶ ἰσχάδων ὄπισθεν εἶπον. Κάλχας ὀλύνθων.] πάλιν ἀνακόλουθα ληρῳδεῖ γέρων· οὗτος γὰρ ὁ Κάλχας, ὃν λέγει, ὁ Μόψος ἐστὶν, υἱὸς Ἀπόλλωνος καὶ Μαντοῦς τῆς Τειρεσίου, οὐχ ὁ Ἀργοναύτης Μόψος, * ὁ * τοῦ Ἀμπυκος καὶ Χλωρίδος, τῆς Ὀρχομενοῦ θυγατρὸς, ὃς καὶ δηχθεὶς ὑπὸ ὄφεως ἐν Λιβύῃ τελευτᾷ, καὶ θάπτεται ὑπὸ τῶν Ἀργοναυτῶν· ἀλλ' ἐστιν ὁ Μόψος, ὃν λέγει, * ὁ * Ἀπόλλωνος υἱὸς καὶ Μαντοῦς, ἐν Κολοφῶνι τῆς Ἀσίας ᾤκει, ἢ, κατά τινας, ἐν Κιλικίᾳ, οὐ μὴν ἐν Ἰταλίᾳ, ὡς οὗτος φησίν· ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς τούτου πατρίδος οὐ διαμάχομαι, ὅτι δὲ ἀνακολούθως καὶ ἐναντίως φησὶν, οὐ μόνον τοῖς λοιποῖς, ἀλλὰ καὶ ἑαυτῷ, ὁ μικροῦ τὸν ἄνδρα αἰτιῶμαι, καὶ γέρων ² παραφρονίας· πρὶν μὲν γὰρ εἶπε τὸν ³ Θέσορος Κάλχαντα παρ' αὐτοῦ ἡττηθέντα μαντικῇ, καὶ ἀποθανεῖν, ὡς πάντες φασί· μετὰ γὰρ τὴν Ἰλίου πόρθησιν, Κάλχας, Λεοντεὺς, Πολυποίτης, καὶ Ποδαλείριος ἐν Ἰλίῳ τὰς αὐτῶν ναῦς ἀπολιπόντες, πεζῇ πορευόμενοι εἰς Κιλικίαν, καὶ Κολοφῶνα, καὶ καταντῶσι παρὰ τούτῳ τῷ Μόψῳ, ὅπου καὶ ἡττηθέντα μαντικῇ τὸν Κάλχαντα θάπτουσιν· ἐρινεοῦ γὰρ ἱσταμένης Κάλχας τῷ Μόψῳ εἶπε, Πόσους ὀλύνθους ἔχει; ὁ δὲ, ὥσπερ εἶχε τὸ ἀληθὲς, εἶπε, Μυρίους ὀλύνθους ἔχει, καὶ μέδιμνον ἕνα, καὶ ὄλυνθον ἕνα. Μόψος δὲ, ὑαίνης ἐπὶ τόκου ἑστώσης, ἤρετο, Πόσους χοίρους ἔχει κατὰ γαστρὸς, καὶ πότε τέξεται; Κάλχαντος δὲ μὴ ἀποκριναμένου, αὐτὸς πάλιν ὁ Μόψος εἶπε, Δέκα χοίρους ⁴ ἔχει, ὧν ὁ εἷς ⁵ ἄρρην, τέξεται δὲ κατὰ τὴν αὔριον· ὧν γενομένων, Κάλχας ἀθυμήσας τελευτᾷ, Πολυποίτης δὲ καὶ Λεοντεὺς μετὰ τὸ θάψαι αὐτὸν, μετ' ὀλίγον εἰς Ἑλλάδα ἀνεχώρησαν. ὕστερον δὲ καὶ Ἀμφίλοχος, ὁ ⁶ Ἀλκμαίωνος, ⁷ ὑπὸ χειμῶνος ἐξωσθεὶς, κατά τινας, καὶ κατὰ τὸν Λυκόφρονα, πρὸς τοὺς τόπους, οὗ ἦν οὗτος ὁ Μόψος, ἀπηνέχθη, καὶ ὑπὲρ τῆς βασιλείας καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς μαντικῆς, ὥς φασι, μονομαχήσαντες, ἀλλήλους ἀπέκτειναν, καὶ ἐτάφησαν παρ' ἑκάτερα μέρη τῆς ⁸ Μεγάρσου πόλεως· ἔστι δὲ καὶ Μέγαρσος ποταμὸς ἐν Σκυθίᾳ. Ἄλλοι δὲ φασιν, ὅτι Ἀμφίλοχος τὸ κληθὲν Ἄργος Ἀμφιλοχικὸν ⁹ πλησίον Ἀκαρνάνων κατῴκισε. Ταῦτα μὲν εἰσι περὶ τοῦ Μόψου τούτου, ὅτι ἦν μετὰ τὴν ὑπ' Ἀγαμέμνονος Ἰλίου πόρθησιν, καὶ αἴτιος τελευτῆς γέγονε τῷ Κάλχαντι, αὐτὸς δὲ μονομαχήσας Ἀμφιλόχῳ ἀνῃρέθη· νῦν δὲ * φλυαρῶν * ὑφ' Ἡρακλέος φησὶν αὐτὸν ἀναιρεθῆναι· πῶς γοῦν ὑφ' Ἡρακλέος ἀναιρεθεὶς, πάλιν ζωωθεὶς, καὶ αἴτιος γίνεται Κάλχαντος τελευτῆς, καὶ αὐτὸς συναναιρεῖται Ἀμφιλόχῳ, τῷ Ἀλκμαίωνος παιδί; ταῦτα πάντως ἐναντία, πρὸ γὰρ τῆς στρατιᾶς Ἀγαμέμνονος, πολλῷ πρότερον ἐν Οἴτῃ ἐτελεύτησεν Ἡρακλῆς· ὅμως δὲ ὁ Λυκόφρων μακρὰν τῆς ἀληθείας, ἢ τῆς παλαιοῦ συμφορητικῶς, οὕτως φησὶ τὴν ἱστορίαν· Ἡρακλέος τὰς Γηρυόνου βόας ἐλαύνοντος ἐξ Ἐρυθείας, καὶ ἰδόντος τὸν Κάλχαντα τοῦτον, ἤτοι τὸν Μόψον, ὑπό τινα ἐρινεὸν καθήμενον, συνέβη ἐρωτῆσαι, Πόσους ὀλύνθους ἔχει ὁ ἐρινεός; τοῦ δὲ εἰπεῖν, Δέκα ¹⁰ μεδίμνους, καὶ ἕνα ὄλυνθον, ὥστε μὴ δύνασθαι χωρῆσαι ἐπιτιθέμενον τῷ μεδίμνῳ· τοῦ δ' Ἡρακλέους πολλὰ βιαζομένου τὸν περιττὸν ὄλυνθον ἐνθεῖναι τῷ μεδίμνῳ, καὶ μὴ δυναμένου, ὁ Κάλχας αὐτοῦ κατεγέλα· ὃν πατάξας κονδύλῳ ἀπέκτεινε, καὶ ἔθαψε περὶ τὸν ἐρινεόν· ἐρινεὸς δὲ καταχρηστικῶς ἐλέχθη ἡ ἀγρία συκῆ, ἀπὸ Ἐρινεοῦ πόλεως Δωρικῆς φαῦλα σῦκα ἐχούσης· ἡ γὰρ Δωρὶς ἐξ πόλεις ἔχει, ¹¹ Κυτίνιον, Βοῖον, Λίλαιον, Κάρφαιαν, Δρυό-

EMENDATIONES.

1 Ἀκουρ. pro ἄκκεσι, ex Seld & ipso Lycophronis textu. * Ex MSS. omnibus. * Ex MSS. utroque. 2 Παρανοίας Bar. Quod equidem malim, quia paullo ante crapulæ Poetam incusavit Tzetzes, 3 Θέστορος, pro Θέσορος, ex MSS. omnibus: Calchas enim Thestoris erat filius. Notissimus versiculus ille Homericus,

Κάλχας Θεστορίδης οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος.

4 Ἔχει posui, pro ἔχειν, quam emendationem confirmat Grav. Nam recta oratione hæc, ut & ea, quæ supra dicta sunt, profert Mopsus; sin aliter, τέξεσθαι dixisset, non τέξεται. 5 Ἄρρεν, pro ἄρρην, ex MSS. utroque. 6 Ἀλκμαίωνος, pro Ἀλκμαίονος, habent MSS. uterque. 7 Τοῦ χειμῶνος ἐξωσθεὶς, pro ὑπὸ χειμῶνος ἐξωσθεὶς, ex MSS. omnibus. 8 Μεγάρσου. pro Μεγάρου. ex Bar. Grav. ipsoque Lycophrone, qui supra dixit hos duos juxta Megarsum sepultos esse, v. ccccxliii. 9 Πλησίον Ἀκαρνάνων, pro πλησίον Ἀκαρνανίας, ope MSS. utriusque. * Ex Grav. 10 Καὶ μέδιμνον ἕνα Grav. 11 Κύτινον Impress. Κύτειον MSS. Ego reposui Κυτίνιον, nixus auctoritate Stephani, Strabonis Geogr. lib. X & Thucydidis Histor. lib. III. qui consulendi sunt; numerus enim, & ordo harum urbium apud illos est diversus.

πιον,

Κεῖται, [a] κάραν μάστιγι γογγύλῃ τυπεὶς,	Jacet, caput flagello percussus rotundo,
Ῥείθροισιν ὠκὺς ἔνθα μύρεται [b] Σῖνις,	Ubi celer ſtrepit Sinis,
Ἄρδων βαθεῖαν [c] Χωνίας παγκληρίαν.	Profundam irrigans Choniæ regionem.
Πόλιν δ' ὁμοίαν Ἰλίῳ δυσδαίμονες	Urbem verò ſimilem Ilio miſeri
Δείμαντες, ἀλγυνοῦσι Λαφρίαν κόρην,	Condentes, dolore afficient Laphriam virginem,
Σάλπιγγα, δηώσαντες ἐν ναῷ [d] θεᾶς	Tubicinam, perdentes in Deæ templo
Τοὺς [e] πρόσθ' ἕδεθλον [f] Ξουθίδας ᾠκηκότας.	Xuthidas, qui ſedes prius tenuerant.
Γλήναις δ' ἄγαλμα ταῖς ἀναιμάκτοις [g] μύσει,	Tum ſtatua pupillis incruentis connivebit,
Στυγνὴν Ἀχαιῶν εἰς [h] Ἴωνας βλάβην	Diram Achivorum in Ionas cladem
[i] Λεῦσσον, φόνον τ' ἔμφυλον ἀγραύλων λύκων,	Videns, cædemque gentilem luporum agreſtium,
[k] Ὅταν θανὼν λήταρχος, [l] ἱερείας σκύλαξ,	Quando mortuus flamen, ſacerdotis catulus,
Πρῶτος κελαινῷ βωμὸν [m] αἱμάξῃ βρότῳ.	Primus nigro cruentabit aram ſanguine.
Ἄλλοι δὲ πρῶνας δυσβάτους [n] Τυλλησίους,	Alii montes invios Tulleſios,
Λίνου θ' [o] ἁλισμίκτοιο δειραίαν ἄκραν,	Linique maritimi jugoſum promontorium,
Ἀμαζόνος σύγκληρον [p] ἄρσονται πέδον,	Amazonis hæreditariam Terram conſcendent,
[q] Δούλης γυναικὸς ζεύγλην [r] ἐνδεδεγμένοι·	Servæ Mulieris excipientes jugum:

VARIANTES LECTIONES.

a Al. κάρα. b Σῖρις Bar. aliique. Quam lectionem genuinam eſſe, teſtatur *Cluverius* Ital. antiq. lib. IV. p. 1272. Idem paulo poſt hanc lectionem inde confirmari docet, quod advenas iſtos Trojanos urbem ad eum fluvium conditurus ait *Lycophron*, quam ejus commentator *Iſacius* Sirim intelligit una cum Strabone ibid. p. 1274. c Al. Χωνίαν. d Θεοῦ *Seld.* e Al. πρόσθ'. f Ξουθίδας repoſuit, ex emendatione *Johan. Aurati*, *Gul. Canterus*, cujus Annotationes conſulendæ. g Μύσῃ *Seld.* h Ἰάονας *Seld.* i Al. λεύσων. k Ὅτ' ἂν *Seld.* l Ἱερέως *Bar.* m Al. αἱμάξει. n Al. Τυλαισίους al. Τυλλησίους. o Ἀλιστμύκτοιο reponendum putavit *Scaliger*, emendatione, etſi non inerudita; me tamen judice, minus neceſſaria. p Ἀρδεύσονται *Bar.* ἀλώσονται *Seld.* q Κλίτης *Bar.* aliique. r Ἐνδεδυμένοι *Bar.* aliique.

τιν, καὶ τὸν Σειρινὸν, ἀφ' ἧς ἡ κλῆσις τῷ φύλακι συνεῖς. περὶ δὲ τοῦ ποσοῦ τοῦ μάζου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀλυμπίων ὅπερ εἶπον, κἂν [a] χολιογράφοι τινὲς μὴ εἰδότες δῆθεν μανθάνουσιν εἶπον αὐτούς. Μάστιγι γογγύλῃ.] τῷ χειροπλάστῳ μάστιγι· λέγει δὲ τῷ κονδύλῳ, τῷ γρόνθῳ, ὃς συνεστραμμένων τῶν δακτύλων τῆς χειρὸς δίδοται.

987. Τοὺς πρόσθ' ἕδεθλον.] Ἴωνες, ἤγουν Ἀθηναῖοι, πρὸ τῶν Τρωϊκῶν ἐλθόντες εἰς Ἰταλίαν, ᾤκησαν περὶ Σῖριν· μετὰ δὲ τὴν Ἰλίου πόρθησιν φυγόντων καὶ Τρώων εἰς Ἰταλίαν, Κροτωνιάται, οὓς καὶ Ἀχαιοὺς λέγει, βοηθήσοντες τοῖς ἐν Ἰταλίᾳ τούτοις φυγοῦσι Τρωσὶ, στρατεύουσι μετ' αὐτῶν κατὰ τῆς Σίριδος, καὶ πάντας τοὺς Ἴωνας τῷ τῆς Ἀθηνᾶς ναῷ καταφυγόντας ἀνεῖλον, μεθ' ὧν συνανεῖλον καὶ τὸν ἱερείας τῆς Ἀθηνᾶς παῖδα, ὀνόματι Λήταρχον, γυναικεῖα ἐνδεδυμένον, διὸ ἡ Ἀθηνᾶ ὀργισθεῖσα ἔμυσε τοῦ μὴ βλέπειν.

989, 990. * Στυγνὴν Ἀχαιῶν εἰς Ἴωνας βλάβην * Λεῦσσον.] Ἀχαιοὺς λέγει τοὺς Κροτωνιάτας, οἵτινες συνεμάχησαν τοῖς Τρωσὶ, καὶ ἀνεῖλον τοὺς πρὶν κατοικοῦντας ἐν τῇ Σίριδι Ἴωνας, οὓς καὶ ἐμφυλίους εἶπεν, ἐπειδὴ οἵ τε Ἴωνες, καὶ Κροτωνιάται, ἄμφω Ἕλληνες ἦσαν· οἱ δὲ Τρῶες συλλαβόντες τοὺς Κροτωνιάτας, ἐχειρώσαντο τοὺς ἐν Σίριδι Ἴωνας, καὶ ἀνεῖλον αὐτούς.

991. Λήταρχος.] ὁ δημόσιος ἱερεύς· λῆτον γὰρ, τὸ δημόσιον λέγεται, ἢ ὄνομα κύριον.

993. [a] Τυλλησίους.] Τυλλήσιον, ὄρος, καὶ πόλις, καὶ δρυμὸς ἐν Ἰταλίᾳ.

994. * Λῖνος, καὶ Λῖνον διαφέρει· ὑψηλότερον ἀκρωτήριον τῆς Ἰταλίας. *

995. Ἀμαζόνος σύγκληρον πέδον.] * τὴν * κληρωθεῖσαν πόλιν καὶ γῆν τῇ Ἀμαζόνι Κλήτῃ, ἥτις πόλις, ὁμωνύμως τῇ κτισαμένῃ Ἀμαζόνι, Κλήτη ἐκλήθη· ἡ δὲ Κλήτη, ἡ Ἀμαζὼν, τροφὸς ἦν Πενθεσιλείας, ἥτις μαθοῦσα ὅτι τέθνηκεν ἐν τῇ Τροίᾳ ἡ Πενθεσίλεια, ἐκπλεύσασα κατὰ ζήτησιν αὐτῆς· ἐξωσθεῖσα δὲ ἀνέμοις, ἦλθεν εἰς Ἰταλίαν, κἀκεῖ κτίσασα πόλιν, κατέσχε τὸν τόπον· ἀπὸ δὲ ταύτης αἱ ἐκεῖσε βασιλεύουσαι, Κλῆται ἐλέγοντο, καὶ ἡ πόλις Κλήτη. μετὰ δὲ πολλὰς γενεὰς ἐπιστρατεύσαντες οἱ Κροτωνιᾶται, ἀνεῖλον τὴν τότε βασιλεύουσαν [a] Κλήτην ὑστέραν, οὐχὶ τὴν τὴν πόλιν κτίσασαν, καὶ τὴν πόλιν ἠρείπωσαν.

EMENDATIONES.

a Σχολιογράφοι, pro χολιογράφοι, ex *Seld.* σχολιογράφοι *Bar.* * Hæc occurrunt in *MSS.* utroque. a Τυλλησίους.] Τυλλήσιον, ὄρος &c. pro Τυλλήσιοι.] ὄρος, ope *Bar.* * Hoc adjeci ex *Bar.* & *Grav.* * Ex *MSS.* omnibus. a Κλήτην ὑστέραν, οὐχὶ τὴν τὴν πόλιν, pro Κλήτην ὑστέραν. οὐδὲ γὰρ τὴν πόλιν, ex *Seld.*

Ἣν, χαλκομίτρου θῆσσαν [a] ὀτρηροῦ κόρης, — Quam, baltheo cinctæ æneo famulam impigræ Puellæ,
Πλανῆτιν ἄξει κῦμα πρὸς ξένην χθόνα· — Erronem ducet unda in externam terram:
Ἧς ἐκπνεούσης λοῖσθον ὀφθαλμὸς τυπεὶς — Cujus ultimum exspirantis perfossus oculus
Πιθηκομόρφῳ πότμον Αἰτωλῷ φθόρον — Mortem simiformi perniciosam Ætolo
Τεύξει, τράφηκι φοινίῳ τετυμμένῳ. — Adferet, hasta cruenta secto.
[b] Κροτωνιᾶται δ' ἄστυ [c] πέρσουσίν ποτε — At Crotoniatæ urbem populabuntur quondam
Ἀμαζόνος, φθέρσαντες ἄτρομον κόρην — Amazonis, intrepida interfecta virgine
Κλήτην, ἄνασσαν τῆς ἐπωνύμου πάτρας. — Clete, patriæ cognominis Regina.
Πολλοὶ δὲ [d] πρόσθεν γαῖαν [e] ἐκ κείνης ὀδὰξ — Multi tamen prius terram ab illa mordicus
Δάψουσι πρηνιχθέντες, οὐδ' ἄτερ πόνων — Mordebunt præcipitati, neque impunè
Πύργους [f] διαρραίσουσι [g] Λαυρήτης γόνοι. — Turres vastabunt Laures filii.
Οἱ δ' αὖ Τέρειναν, ἔνθα [h] μυδαίνει ποτοῖς — Alii rursum Terinam, ubi humectat aqua

VARIANTES LECTIONES.

a Ὀτρηροῦς Bar. aliique. ὀτρηρὴν Seld. eandemque lectionem in Scholiis retinet. b Κροτωνιᾶται paroxyton. MSS. uterque, & alii. c Πέρσουσι sine ν finali MSS. uterque, & alii. Quidam sunt, qui post ποτὲ notam distinctionis ponunt, ut Ἀμαζόνος ad κόρην referatur, inter quos etiam est Tzetzes. d Πρόσθε sine ν finali Seld. πρὸς θεῶν al. e Ἐκείνης Bar. f Διαρραίσουσι Bar. g Λαυρίτης Seld. eandemque lectionem in Scholiis retinet. h Κυδαίνει al.

997. Ἣν, χαλκομίτρου θῆσσαν.] ἤγουν τὴν Κλήτην τὴν πρότερον πλανῆτιν ἄξει κῦμα πρὸς ξένην γῆν, θῆσσαν ὑπάρχουσαν τῆς κόρης καὶ θυγατρὸς τοῦ [1] ὀτρηροῦς, ἤτοι τῆς Πενθεσιλείας, τῆς χαλκομίτρου καὶ πολεμικῆς, ἧς τινος Πενθεσιλείας λοῖσθον καὶ ἔσχατον πνεούσης ὁ ὀφθαλμὸς πληγεὶς τεύξει καὶ κατασκευάσει τῷ ἐξ Αἰτωλίας Θερσίτῃ, τῷ μιμοῦς μορφὴν ἔχοντι, τί τεύξει; πότμον φθόρον, ἤτοι πλοῦσιν φθαρτικὴν ἢ θάνατον φθαρτικόν, τετυμμένῳ καὶ συγκοπέντι αὐτῷ τῷ Θερσίτῃ ἐν τράφηκι καὶ ἀκοντίῳ φονικῷ, ἢ ἐν τράφηκι τετυμμένῳ καὶ κοπέντι ἐπὶ φόνῳ· τράφηξ δὲ κυρίως ἡ πλατεῖα σανίς, ἔνθα τοὺς νεοζύμους ἄρτους τιθέασι, νῦν δὲ τὸ δόρυ. * Ὀτρηροῦς κόρης.] θυγατρός, ἤτοι Πενθεσιλείας· * ὀτρηρὴν δὲ λέγει ταύτην ὁ Λυκόφρων, διὰ τὸ δραστήριον τοῦ φρονήματος καὶ ἄδολον, ἢ διὰ τὸ ἄφοβον τῆς γνώμης· δικαία γὰρ ἦν, ὥστε καὶ τὸν δίκαιον ἄνδρα πολλάκις εἰς δίκην ἐλθόντα, ἐλοιδόρει αὐτὸν μέσον τῆς πόλεως, ἀδίκαστον εἶναι, καὶ οὐ φρόνιμον· ὁ δὲ ὀργισθεὶς, ἀνεῖλεν αὐτὴν μετὰ ξίφους.

999. Ἧς ἐκπνεούσης λοῖσθον.] οἱ μὲν εἰδότες φασὶν Ἀχιλλέα ἀνελόντα Πενθεσίλειαν, μετὰ θάνατον αὐτῆς ἐρασθῆναι, ἧς τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ Θερσίτης [2] λαβὼν ἐξώρυξεν· ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς ὀργισθεὶς, ἀνεῖλεν αὐτόν, κατὰ τοῦτον μέν, πλήξας δόρατι, κατ' ἐμὲ δέ, καὶ τοὺς λοιπούς, κονδύλῳ, ἤτοι γρόνθῳ· μηδὲ διὰ τὸ ἐξορύξαι ὀφθαλμούς, ἀλλ' ὅτι αἰσχροὺς λόγους κατ' Ἀχιλλέως ἐπέρριπτεν, ὡς δῆθεν ἐρῶντος συνῆφθαι [3] νεκρῷ τῇ Πενθεσιλείᾳ· ἀντιμαχεσαμένη γὰρ Ἀχιλλεῖ ἐκείνη, καὶ πολλάκις ὑπ' αὐτοῦ ἡττηθεῖσα, μόλις δὲ τότε [4] περιγενόμενος καὶ ἀνελὼν αὐτήν, θαυμάζων ἐκείνης τὴν ῥώμην ἐμοῦ, καὶ τὸ κάλλος, καὶ τὸ νεαρὸν τῆς ἡλικίας, ἐδάκρυσε, καὶ τοὺς Ἕλληνας παρεκάλει [5] ταφῆς ἀξιοῦν τὴν νεανίδα· ἐφ' οἷς Θερσίτης συμπλέκων καὶ λέγων μίξεις ἀθέσμους καὶ ἔρωτας, γρόνθῳ ὑπ' αὐτοῦ πληγεὶς ἀναιρεῖται· Διομήδης δέ, ὁ ἀνεψιαδοῦς ὑπάρχων Θερσίτου, χαλεπανθεὶς ἕνεκα τούτου, ἐκ τοῦ ποδὸς ἑλκύσας τὴν Πενθεσίλειαν, εἰς τὸν Σκάμανδρον ἔρριψεν.

1000. Πιθηκομόρφῳ.] τῷ δυσμόρφῳ Θερσίτῃ· πίθηκος γὰρ, ὁ [6] μιμώ, καὶ ὁ λεγόμενος παρ' ἰδιώταις ἀρκούζιανός.

1002. Κροτωνιᾶται δ' ἄστυ.] εἴπομεν ὅτι ὑστέροις χρόνοις ποτὲ οἱ Κροτωνιᾶται ἐπιστρατεύσαντες τῇ Κλήτῃ πόλει, ταύτην πορθοῦσι, καὶ τὴν τότε βασιλεύουσαν Κλήτην ἀνεῖλον, τὴν ὑστέραν

1003. Ἀμαζόνος κόρην.] λέγει τὴν Κλήτην, οὐχὶ [7] τὴν τροφὸν Πενθεσιλείας, ἀλλὰ τὴν ἐσχάτην μετὰ πολλὰς γενεάς.

1005. Πολλοὶ δὲ πρόσθεν.] [8] πολλοὶ δὲ πρόσθεν καὶ πρότερον τὴν γαῖαν τοῖς ὀδοῦσι δάκνουσιν· τουτέστιν, ἐπὶ πρόσωπον πεσοῦνται, [9] ἐκ κείνης καὶ ἐξ ἐκείνης πρηνιχθέντες, ἤτοι συγκοπέντες καὶ ἀναιρεθέντες.

1006. Οὐδ' ἄτερ πόνων.] οὐδὲ χωρὶς κόπου διαρραίσουσι καὶ πορθήσουσι τοὺς πύργους, δηλονότι τῆς Κλήτης, οἱ γόνοι τῆς Λαυρήτης, ἤτοι οἱ Κροτωνιᾶται· Λαυρήτη γὰρ, πόλις Κρότωνος, ἀπὸ [10] Λαύρης, θυγατρὸς Λακινίου, ἀφ' οὗ Λακίνιον, τὸ ἐν Ἰταλίᾳ ἀκρωτήριον· αὕτη δὲ ἡ Λαύρη γυναῖκα ἦν Κρότωνος, ἀφ' οὗ καὶ πόλις Κρότων, καὶ Κροτώνη.

1008. Οἱ δ' αὖ Τέρειναν.] ἕτεροι τὴν Τέρειναν, πόλιν Ἰταλίας, [11] κατοικήσουσιν ἐν πλάνῃ πικρᾷ ταλαιπωρούμενοι, ἔνθα

EMENDATIONES.

1 Ὀτρηροῦς lego cum Bar. & Grav. ὀτρηρὴ edit. Steph. ὀτρηρῷ Basil. * Hæc adjeci ex Bar. & Grav. Deinde ὀτρηρὴν posui, pro ὀτρηρῶν. 2 Λαβὼν ἐξώρυξεν, pro λαθὼν ἐξώρυξεν, ex Bar. & Grav. Si enim latuisset Thersites, cum effodit Penthesileæ oculum, quomodo ei iratus esse potuit Achilles? 3 Νεκρῷ, pro νεκρῷ. 4 Περιγενόμενος, pro περιγενόμενος, ex Bar. & Grav. περιγενόμενος habet Seld. Sed isti primæ a eadem, ut videtur, manus ι, & secundæ, ε superposuit. 5 Ταφῆς, pro ταφαῖς, ex MSS. utroque. 6 Μιμώ, pro Μιμών, ex MSS. omnibus. 7 Τὴν τροφὸν Πενθεσιλείας, pro τὴν πρὸς Πενθεσίλειαν, ex Seld. 8 Πολλοί, pro πολλά, ex MSS. omnibus. 9 Ἐκ κείνης, pro ἐκείνης, sensu id exigente. Confer Poetæ textum. 10 Λαύρης, pro Λαύρους, ex Bar. & Grav. 11 Κατοικήσουσιν ἐν πλάνῃ πικρᾷ ταλαιπωρούμενοι, pro κατοικήσουσιν ἐν πλάνῃ πικρῷ ταλαιπωρούμενοι, ex MSS. omnibus, & emendatione Nic. Gerbelii.

ubi

Ὠκίναρος [a]γλῶ, φοῖβον [b]ἐκβράσσων ὕδωρ,	Terram Ocinarus, puram evomens undam,
[c]Ἀλῃ κατοικήσουσι κάμνοντες πικρᾷ.	Incolent, errore gravi fatigati.
Τὸν δ᾽ αὖ τὰ δευτερεῖα καλλιστευμάτων	Secundas verò pulcritudinis partes
Λαβόντα, καὶ τὸν ἐκ Λυκορμαίων ποτῶν	Ferentem, & ex Lycormæis ortum fluentis
Στρατηλάτην σὺν, [d]καρτερὸν Γόργης τόκον,	Ducem aprum, robustum Gorges filium,
[e]Πῆ μὲν Λίβυσσαν ψάμμον ἄξουσι πνοαὶ	Nunc in arenam Libycam ducent flatus
[f]Θρῆσσαι, ποδωτοῖς [g]ἐμφορούμεναι λίνοις·	Thracii, pedatis invecti velis;
[h]Πῆ δ᾽ ἐκ Λιβύσσης αὖθις ἐμπίπτων νότος	Nunc ex Libya contrà ingruens Auster
Εἰς [i]Ἀργυρίνους, καὶ Κεραυνίων νάπας	Ad Argyrinos, & Ceraunios saltus
Ἄξει, βαρεῖ πρηστῆρι κυμαίνων ἅλα·	Aget, gravi vento agitans mare:
Ἔνθα πλανήτην λυπρὸν [k]ὄψονται βίον,	Ubi erraticam degent miseram vitam
Λακμώνιοι πίνοντες Αἴαντος ῥοάς.	Lacmonii bibentes Æantis aquam.
Κρᾶθις δὲ, γείτων ἠδὲ Μυλάκων [l]ὅροις	Crathis verò, vicinus & Mylacum finibus
Χῶρος συνοίκους δέξεται Κόλχων [m]Πόλαις,	Ager accolas excipiet Colchorum Polis,

VARIANTES LECTIONES

a Γῆς Bar. b Ἐκβράσσων Sold. c Ἄλῃ Sold d Καρτερὰς Bar. e Τῇ Sold. f Θρῆσσαι Sold. g Al. ἐμφερομένοις h Τῇ Sold. i Ἀργυρίνους al. quam lectionem tam in Contextu, quam in Scholiis habet Bar. Ἀργυρίνους al. k Ὄψονται Bar. l Al. ὅρῳ m Πύλαις al. Πόλαις Sold. quam lectionem in Scholiis habet Bar.

ποιεῖ τὴν Τέρειναν μυδαίνει καὶ ἀρδεύει τὴν γῆν ὁ Ὠκίναρος ποταμὸς, ἐκβράσσων καὶ ῥέων ὕδωρ φοῖβον καὶ καθαρόν.

1011. Τὸν δ᾽ αὖ τὰ δευτερεῖα] τὸν δὲ Νιρέα, τὸν Χαρόπου καὶ Ἀγλαΐας, [1] τὸν δεύτερον ὄντα πρὸς τὸ κάλλος τοῦ Ἀχιλλέως, καὶ τὸν Θόαντα, τὸν Ἀνδραίμονος καὶ Γόργης τῆς Οἰνέως θυγατρὸς παῖδα, τὸν ἀπὸ τοῦ Λυκόρμου, τοῦ καὶ Εὐήνου, ποταμοῦ Αἰτωλίας, ὑπάρχοντα, πῇ μὲν ὁ βορρᾶς πνέων εἰς τὴν Λιβύην ἄξει, ἐκ δὲ Λιβύης πάλιν ἀντιπνέων ὁ νότος ἄξει εἰς Ἀργυρίνους, καὶ εἰς τὰ Κεραύνια ὄρη, ἔνθα οἰκήσουσι παρὰ τὸ Λακμώνιον ὄρος, καὶ τὸν Αἴαντα ποταμόν· ὁ Κρᾶθις δὲ ὁ γείτων τοῦ Αἴαντος ποταμοῦ, καὶ ὁ χῶρος ὁ γείτων τοῖς ὅροις καὶ ὁροθεσίοις τῶν Μυλάκων, δέξεται συνοίκους ἐν τῇ [2] πόλει ταῖς ὑπὸ Κόλχων κληθείσαις· καὶ ὑπὸ ποίων Κόλχων; οὓς ψηλαφητὰς ἔστειλε τῆς ἑαυτοῦ θυγατρὸς Μηδείας ὁ Αἰήτης, ὁ βαρὺς, ὁ ἡγεμὼν τῆς Αἴας πόλεως, τῆς Κορίνθου τε. Αἰήτης ὁ ἀνὴρ τῆς Εἰδυίας, Εἰδυῖα γὰρ ἦν μήτηρ Μηδείας, τὴν νυμφαγωγὸν ναῦν, ἤτοι τὴν Ἀργὼ θηρώμενος καὶ ἀναζητῶν· οἵτινες Κόλχοι κατῴκησαν πλησίον Διζηροῦ, ποταμοῦ παραῤῥέοντος τὰς Πόλας. Δευτερεῖα καλλιστευμάτων.] ὅτι δεύτερος ἦν ὁ Νιρεὺς, ὡς ἐν τῇ Βοιωτίᾳ Ὅμηρος λέγει,

Νιρεὺς δ᾽ [3] αὖ Σύμηθεν ἄγε τρεῖς νῆας ἐΐσας·
Νιρεὺς, Ἀγλαΐης θ᾽ υἱὸς Χαρόποιό τ᾽ ἄνακτος·
Νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε
Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ᾽ ἀμύμονα Πηλεΐωνα,
Ἀλλ᾽ ἀλαπαδνὸς ἔην, παῦρος δέ οἱ εἵπετο λαός.

1014. Λίβυσσαν ψάμμον.] εἰς τὴν Λιβύην περιφραστικῶς· ἀμμώδης γὰρ ἡ Λιβύη, καὶ ἐκκεκαυμένη θάλπει ἡλίου. [4] Τὸ δὲ ψάμμος, καὶ ἄμμος διὰ ἑνὸς μ̄ γράφεται, Αἰολικῶς δὲ διὰ δύο.

1015. Ποδωτοῖς.] τοῖς σὺν ἀριθμῷ ἐχάταις μέρεσι.

1017. Εἰς Ἀργυρίνους.] ὁ μὲν ποιητὴς οὕτω, καὶ οἱ γραμματικοὶ σφάλλονται· ὁ μὲν, τοὺς [5] Ἀργυρίνους Ἀργυρείνους λέγων, διὰ τὸ συντεθῆναι τὰ μέτρα· οἱ δὲ Ἠπειρωτικὸν ἔθνος αὐτοὺς λέγουσιν, οὐκ εἰδότες ὅτι τὸ [6] Ἀργύριππον πολίχνιον Σικελίας ἐστὶν, ὅθεν ἦν ὁ συγγραφεὺς Διόδωρος, εἰ μή τι οὐδ᾽ αὐτὸς τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος ἐγίνωσκεν ὅπως καλεῖτο. Τὰ δὲ Κεραύνια, ὄρη τῆς Σικελίας· τινὲς δὲ τῆς Ἰταλίας, καὶ οὐ Σικελίας εἶναί φασιν.

1020. Λακμωνία καλεῖται ὁ τοῦ Πίνδου ὄρους ἄκρα, ἀφ᾽ ἧς πολλοὶ ποταμοὶ κατέρχονται, σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ ὁ ποταμὸς Αἴας

1021. Κρᾶθις.] ποταμὸς Ἰταλίας τῶν λουομένων τὸ ὕδωρ αὐτοῦ πυρσαίνων τὰς χαίτας, καθά τι [7] Ἡσίγονος ὁ ἱστορικός φησι, Σωτίων τε, καὶ Ἀναβοδίνας οἱ φιλόσοφοι, καὶ Εὐριπίδης ὁ τραγικὸς οὑτωσὶ λέγων,

——— ——— [8] ἂν ὑγραίνει καλλιστεύων
Ὁ ξανθὰν χαίταν πυρσαίνων Κρᾶθις.

Μυλάκων [9] ὅροις.] Μύλακες, ἔθνος Ἰλλυρικὸν, ὥς φασί τινες. [10] Ἡ δὲ τοῦ Πίνδου ὄρους ἄκρα Λακμώνιον καλεῖται, ἀφ᾽ ἧς ποταμοὶ πολλοὶ κατέρχονται, ὅθεν καὶ Αἴας ποταμὸς κατέρχεται.

1022. Κόλχων Πόλαις.] [11] Πόλαι πόλις εἰσὶν Ἠπείρου ὑπὸ Κόλχων κληθεῖσαι, τῶν καταδιωξάντων τὴν Μήδειαν, καὶ μὴ καταλαβόντων αὐτὴν, καὶ διὰ φόβον Αἰήτου ἐνταῦθα κατοικησάντων, καὶ κτισάντων τὴν πόλιν, ὅπερ Κολχιστὶ φωνῇ Πόλαι κα-

EMENDATIONES.

1 Τὸν, pro ὧν, ex Sold. neutrum agnoscit Bar. 2 Πόλαις legi debere indicat v. 1022. 3 Ex Σύμηθεν ἄγε Bar. 4 Τὸ δὲ, pro ἐπὶ δὲ, ex Sold. 5 Ἀργυρίνους Sold. 6 Ἀργύριον Bar. 7 Ἡσίοδος Bar. & Grav. 8 Hos versus Euripidis ego in ordinem digessi. Cæterum ἂν posui, pro ὧν, ex Sold. & Bar. & Grav. 9 Pro ὄρους, lego ὅροις, ex Poetæ Textu, adjuvante etiam Bar. 10 Hæc ab aliqua recentiori manu interpolata videntur 11 Πόλαι πόλις — κληθεῖσαι reposui, pro Πόλαι πόλεις — κληθεῖσαι. Nam Polæ unius urbis nomen erant; quod prius observatum à Cluverio Ital. antiq. lib. I. p. 211 & Bentlejo Fragment. Callimachi p. 356.

Μαστῆρας ἐς θυγατρὸς ἔστειλεν βαρὺς	Quos Filiæ misit inquisitores durus
Αἴας Κορίνθου τ' ἀρχὸς, Εἰδυίας πόσις,	Ææ Corinthique Princeps, Eidyiæ maritus,
Τὴν νυμφαγωγὸν ἐκκυνηγετῶν τρόπιν,	Sponsiferam investigans navem,
Οἳ πρὸς βαθεῖ νάσσαντο Διζηροῦ πόρῳ.	Qui juxta profundum Dizeri fluentum habitarunt.
Ἄλλοι Μελίτην νῆσον [a] Ὀθρωνοῦ πέλας	Alii Melitem insulam juxta Othronum
[b] Πλαγκτοὶ κατοικήσουσιν, ἣν πέριξ κλύδων	Errones occupabunt, quam undique fluctus
Ἐμπλὴν Παχύνου Σικανὸς [c] προσμάσσεται,	Siculus prope Pachynum rigat,
[d] Τοῦ Σισυφείου παιδὸς ὀχθηρὰν ἄκραν	Sisyphii filii jugosum promontorium
Ἐπώνυμον [e] ποθ' ὕστερον χρόνῳ [f] γράφων,	Cognomento quondam futurum radens,
Κλεινόν θ' ἵδρυμα [g] παρθένου Λογγάτιδος,	Inclytumque templum virginis Longatidis,
Ἕλωρος ἔνθα ψυχρὸν ἐκβάλλει [h] ποτόν.	Ubi frigidam Helorus ejicit aquam.
Παπποκτόνος δ' [i] Ὀθρωνὸν οἰκήσει λύκος,	Avi occisor lupus Othronum tenebit,

VARIANTES LECTIONES.

a Al. Ὀθρωνοῦ. Et hanc lectionem tam in Textu, quam Commentariis habet Bar. b Πλαγκτοὶ Bar. c Περιμάσσεται Seld. d Τῆς Σισυφείας Bar. e Al. ποθ'. f Γράψει Bar. g Hunc locum sic distinguit Bar.

———— ———— παρθένου Λογγάτιδος

Ἕλωρος, ἔνθα ————

h Al. ψυχρὸν. Heic etiam Codex Barocianus diversa interpunctione sensum variavit, sic enim legit,

———— ———— ποτόν

Παπποκτόνος δ' Ὀθρωνὸν ————

i Ὀθρωνὸν Bar. aliique.

λέγεται τὸ δὲ Πύλας Κολχικὰς φυγάδας σημαίνει, ὥς φησι Καλλίμαχος. Τὸ ἑξῆς οὕτως· ὁ Κρέων δὲ, * καὶ * χῶρος δέξεται αὐτοὺς [1] συνοίκους, ὁ γείτων τῶν Πύλας τῶν Κόλχων, καὶ τοῖς τῶν Μυλάκων ὅροις.

1023. Μαστῆρας.] ζητητάς, ἀπὸ τοῦ μαστεύειν.

1024. Αἴας Κορίνθου τ' ἀρχός.] Αἶα πόλις Κολχίδος, Κόρινθος δὲ πόλις Πελοποννήσου· ὧν ἀμφοτέρων ἄρχοντα λέγει τὸν Αἰήτην, ὥσπερ καὶ Εὔμηλος ὁ ποιητὴς, οὗ τὰ ἔπη ἐν τοῖς ὄπισθεν εἰρήκειν, καὶ πᾶσαν τὴν ἱστορίαν, ὅτι Ἥλιος Αἰήτῃ καὶ Ἀλωεῖ τοῖς παισὶ τὴν ἀρχὴν διενείματο· καὶ τὴν μὲν Ἀρκαδίαν Ἀλωεῖ δέδωκε, τὴν δὲ Κόρινθον Αἰήτῃ· [2] ὃς οὐκ ἀρεσθεὶς τῇ τῆς Κορίνθου βασιλείᾳ, ἦλθεν εἰς Κολχίδα· τὴν δὲ Κορίνθου ἀρχὴν Βούνῳ, Ἑρμοῦ υἱῷ, παρέδωκε φυλάσσειν, ἕως οὗ ἢ αὐτὸς, ἢ ἐξ αὐτοῦ τις ἔλθοι ἐν Κορίνθῳ. Ἡ σύνταξις· Οὕστινας τοὺς Κόλχους ὁ βαρὺς βασιλεὺς τῆς Κορίνθου Αἰήτης, ὁ πόσις τῆς Εἰδυίας, ἀπέστειλε τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Μήδειαν διζήσοντας. Εἰδυίας.] Εἰδυῖα, γυνὴ Αἰήτου, θυγάτηρ Ὠκεανοῦ· οὗ Αἰήτου καὶ Εἰδυίας Μήδεια, καὶ Ἄψυρτος.

1025. Νυμφαγωγὸν τρόπιν.] τρόπις λέγεται τὸ ὑποκάτω τοῦ πλοίου ξύλον, ὃ καὶ στεῖρα λέγεται, ὡς καὶ στερεώτερον τῶν λοιπῶν, καὶ συνέχον τὰ πάντα· νῦν δὲ τρόπιν τὸ ὅλον πλοῖον, τὴν Ἀργὼ, λέγει, ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν. Νυμφαγωγὸν δ' αὐτὴν εἶπεν, ὅτι νύμφην οὖσαν τὴν Μήδειαν σὺν τῷ Ἰάσονι ἐκόμιζεν εἰς τὴν [3] Ἰωλκόν.

1026. Διζηροῦ πόρῳ.] Διζηρὸς, ποταμὸς πλησίον [4] Πολῶν, πόλεως τῆς ὑπὸ Κόλχων κτισθείσης.

1027. Μελίτην νῆσον Ὀθρωνοῦ πέλας.] Ὀθρωνὸς, νῆσος μεταξὺ Ἠπείρου καὶ Ἰταλίας· ταύτῃ δὲ νῆσος παράκειται Μελίτη, ἥτις προσβέβληται τῷ Παχύνῳ, ἀκρωτηρίῳ τῆς Σικελίας· ὁ δὲ Ὀθρωνὸς πρὸς τῷ στόματι τοῦ Ἀδρίου.

1030. [5] Τοῦ Σισυφείου παιδός.] τοῦ Ὀδυσσέως· εἶπον δὲ τὴν ἱστορίαν τοῦ Σισύφου· παῖδα γενεαλογοῦσι τὸν Ὀδυσσέα τινὲς τοῦ Σισύφου, περὶ δὲ τοῦ λεγομένου Ὀδυσσείου ἀκρωτηρίου τῆς Σικελίας λεκτέον· Ἀνθ' ὧν Ὀδυσσεὺς ἐν Χερρονήσῳ πρῶτος ἀπήρξατο βάλλειν λίθοις τὴν Ἑκάβην, ἐν Σικελίᾳ πλανώμενος καθ' ὕπνους ἐδειματοῦτο· ἀνθ' οὗ ἱερὸν Ἑκάτης ἱδρύσατο, καὶ κενοτάφιον Ἑκάβης, ὅτι ἡ Ἑκάτη φαντασμάτων αἰτία, φοβερὰ χαλκόπους οὖσα, καὶ ὀφιώδης, καὶ τερατώδης, καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ ἀκρωτήριον Ὀδύσσειαν ἄκραν ἐκάλεσεν, Κάκραν καλουμένην πρὶν, ὅπερ ἐστὶν πλησίον Παχύνου. Τὸ δὲ ἑξῆς οὕτως· Τοῦ Ὀδυσσέως τὴν ἄκραν τῷ ὑστέρῳ τῷ χρόνῳ ποτὲ μέλλουσαν καλεῖσθαι Ὀδύσσειαν. Τὸ δὲ Γράφων, ἀντὶ τοῦ προσγράφων καὶ προσορίζων.

1034. Παπποκτόνος.] Ἐλεφήνωρ, ὁ Χαλκώδοντος παῖς καὶ Μελανίππης, Ἄβαντα, τὸν ἑαυτοῦ πάππον, οὗ γυνὴ Ἀγλαΐα, ἰδὼν ἀμελῶς χειραγωγούμενον παρ' οἰκετῶν, ἄρας ξύλον ἐπὶ τὸν οἰκέτην, ἀνεῖλε τὸν πάππον αὐτοῦ ἄκων, καὶ διὰ τοῦτο φυγῇ κατεδικάσθη· ἐνστάσης δὲ τῆς ἐπὶ Τροίαν στρατείας, ἦλθε, καὶ ἔξωθεν τῆς πατρίδος αὐτοῦ Εὐβοίας, ἤτοι τοῦ Εὐρίπου, στὰς ἐπὶ πέτρας, συνεκάλεσε τὸν λαόν· οὐ γὰρ ἦν θέμις αὐτῷ διὰ τὸν φόνον ἐπιβῆναι τῆς πατρίδος. οὕτω γοῦν συγκαλεσάμενος τὸν στρατὸν, καὶ αὐτὸς συστρατεύει, καὶ ἐλθὼν ἐν τῇ Τροίᾳ, ἀναιρεῖται ὑπὸ Ἀγήνορος· μετὰ δὲ τὴν Τρωϊκὴν ἅλωσιν, οἱ

EMENDATIONES.

1 Συνοίκους, pro συνοίκοις, ex Seld. Confer Lycophronis textum. 2 Ὃς οὐκ ἀρεσθεὶς τῇ τῆς Κορίνθου βασιλείᾳ, pro ὃς οὐκ ἀρεσθεὶς τῇ τῆς Κορίνθου βασιλείας, ex Seld. 3 Ἰωλκὸν, pro Ἰαλκὸν, ex Seld. 4 Πολῶν, pro πολλῶν, ex Bar. & emendatione Nic. Gerbelii. 5 Τοῦ Σισυφείου παιδός.] τοῦ Ὀδυσσέως· εἶπον δὲ τὴν ἱστορ. lego cum Bar. & Grav. Σισυφείου παιδός] εἶπον τὴν ἱστορ. Impress.

τῆς Ἐλε-

Τηλοῦ πατρῷα[a] ῥέεθρα Κοσκυνθοῦ ποθῶν·
Ὃς ἐν θαλάσσῃ χοιράδων βεβὼς ἔπι,
Ῥήτρας πολίταις τὰς στρατοπλώταις ἐρεῖ·
Χέρσου πατρῴας οὐ γὰρ ἂν φονῆ ποσὶ
Ψαῦσαι, μέγαν πλειῶνα μὴ πεφευγότα,
Δίκης [b]ἐάσει πάρεδρος [c]Τελφουσία,
Λάδωνος ἀμφὶ ῥεῖθρα ναίουσα Σκύλαξ·
[d]Ὅθεν, πεφευγὼς ἑρπετῶν δεινὴν μάχην
Δρακοντομόρφων, εἰς [e]Ἀβαντίαν πόλιν
Πλώσει· πέλας δὲ γῆς [f]Ἀτιντάνων μολὼν,
[g]Πράκτιν παρ' αὐτὴν αἰπὺ ναύσεται λέπας,
Τοῦ Χαονίτου νᾶμα [h]Πολυάνθους δρέπων.
Ὁ δ' [i]Αὐσονείων ἄγχι Κάλχαντος [k]τάφων

Procul Coscynthum patrium desiderans fluvium:
Qui scopulos in mari conscendens,
Comitia civibus indicet classem imperantia:
Nec enim homicidam pedibus terram patriam
Contingere, nisi integro anno exularit,
Vindex justitiæ sinet Telphusia,
Ladonis habitans circa flumen Canis:
Unde, fugiens gravem serpentum pugnam
Draconiformium, ad Abantiam urbem
Navigabit, & ad Atintanum terram accedens,
Apud litus altum habitabit promontorium,
Chaonici fluxionem Polyanthis decerpens.
Alius juxta Italica Calchantis sepulcra

VARIANTES LECTIONES.

a Hanc vocem non agnoscit Bar. b Ἐάσῃ Bar. c Τιλφουσία al. Τελφουσίας Seld. d Οὐ Seld. e Ἀμαντίαν Bar. aliique. f Al. Ἀτιντάνων. g Al. Πράκτιν al. Πλακτὴν. Gul. Canterus reposuit ἀκτὴν. Ejus Annotationes videndæ. h Πολυάνθους habent Impress. omnes, & Bar. Ego Πολυάνθου lego cum Seld. itaque scribendum esse prius monuit doctissimus Canterus, cujus Annotationes hac de re consulendæ. i Αὐσονίων MSS. uterque, & alii. k Τάφον Seld. τύμβον al.

τὸν Ἐλεφήνορος περὶ τὸν Ἰόνιον ἐκπεσόντας, ᾤκησαν περὶ Ἀπολλωνίαν τῆς Ἠπείρου·

Οὗτος δ' ἀνεστὰς τοὺς τεθνηκότας λόγοις,
Γράφων Ὀθρωνοὺς, καὶ Μεταπόντιον πόλιν,
Φέρει δρακόντων εἰς Ἀμαντίαν πόλιν.

φησὶ γὰρ, ὅτι μετὰ τὴν τῆς Τροίας ἅλωσιν ἦλθον εἰς Ὀθρωνὸν, καὶ κατοικήσαντες ἐκεῖσε, πάλιν μετῳκίσθησαν εἰς Ἀμαντίαν· ὄφις γὰρ δρακοντοειδὴς αὐτοὺς ἠνάγκασε μεταναστῆναι καὶ φυγεῖν ἀπὸ τῶν τόπων ἐκείνων, καὶ ταῦτα μὲν φησὶ Λυκόφρων. Ὅμηρος δέ φησιν ἐν τῷ δ' τῆς Ἰλιάδος, ἀναιρεθῆναι τὸν Ἐλεφήνορα ὑπὸ Ἀγήνορος ἐν Τροίᾳ. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἐλεφήνορα περὶ τὸν Ἰόνιον κόλπον ἐκπεσόντες, ᾤκησαν περὶ Ἀπολλωνίαν Ἠπείρου.

1037. Ῥήτρας πολίταις.] λόγους ἐρεῖ τοῖς πολίταις τῆς χέρσου τῆς πατρικῆς, ἤτοι τοῖς Εὐβοεῦσι λόγους πολιτικούς; [1]στρατοπλώταις καὶ παρακελευομένοις πλέειν τὸν στρατὸν περὶ τὴν Τροίαν.

1038. Οὐ γὰρ ἂν φονῆ.] τὴν φονέα, κατὰ συναίρεσιν Ἀττικῶς· οὐ γὰρ ἂν ἐάσῃ τὴν φονέα ἡ πάρεδρος καὶ ἔκδικος τῆς δίκης Σκύλαξ, ἡ Τιλφουσία καὶ Ἀρκαδική, ἤτοι ἡ Ἐριννὺς, ἡ ναίουσα ἀμφὶ τὰ ῥεῖθρα τοῦ Λάδωνος ποταμοῦ· οὐκ ἐάσῃ τὸν φονέα τί ποιῆσαι; ψαῦσαι ποσὶ τῆς χέρσου τῆς πατρῴας, μὴ πεφευγότα τὸν μέγαν πλειῶνα καὶ [2]χρόνον. Ἢ τὸ χέρσου πατρῴας συντακτέον, ὡς εἶπον πρῴην, τοῖς πολίταις τῆς χέρσου τῆς πατρῴας, καὶ ἀπὸ κοινοῦ τοῦτο, καὶ εἰς τὸ ψαῦσαι ποσὶ τῆς χέρσου τῆς [3]πατρῴας.

1039. Μέγαν πλειῶνα.] [4]νόμος γὰρ ἦν τὸν ἐργασάμενον φόνον φεύγειν ὅλον ἐνιαυτὸν μὴ ψαύοντα τῆς πατρίδος.

1040. Τελφουσία.] πόλις ἐν Ἀρκαδίᾳ, ἔνθα ἡ Ἐριννὺς τιμᾶται.

1041. Σκύλαξ.] ἡ [5]ταραχλική.

1042. Ὅθεν πεφευγώς.] ὅθεν ἀπὸ Ὀθρωνοῦ φυγὼν τοὺς ὄφεις, [6]κατὰ τοῦτον, ὁ πρὶν θανὼν Ἐλεφήνωρ, κατ' ἐμὲ δὲ νεὼς ὡς ζῶν ἦλθεν εἰς τὴν [7]Ἀβαντίαν ἐξ αὐτοῦ κληθεῖσαν· ὅθεν καὶ οἱ ἐν αὐτῇ οἰκοῦντες ἀντὶ τῶν Ἀβάντων, Ἀμαντες μετωνομάσθησαν. Ἀβαντία δὲ, πόλις Ἠπείρου.

1044. Ἀτιντάνοι.] ἔθνος Ἠπειρωτικόν.

1047. Ὁ δ' Αὐσονίων ἄγχι.] περὶ Ποδαλειρίου, τοῦ υἱοῦ Ἀσκληπιοῦ, φησὶν, ὅτι τεθάψεται ἐν Ἰταλίᾳ, πλησίον τοῦ κενοταφίου τοῦ Κάλχαντος, τοῦ ὑφ' Ἡρακλέος ἀναιρεθέντος κονδύλῳ· τέθαπται γοῦν ὁ Κάλχας ἐν Ἄργει, κενοτάφιον δὲ αὐτοῦ ἐστὶν ἐν Ἰταλίᾳ. ἐνταῦθα οὖν τὸν Ποδαλείριον λέγει τεθάφθαι· ψεύδεται δὲ, ὥσπερ καὶ περὶ τοῦ πολυπλανήτου τούτου Κάλχαντος, ὃν πρὶν εἶπεν ἐν Ἰταλίᾳ ὑπὸ τὸν ἑαυτὸν τεθάφθαι· νῦν δέ φησι ψευδοτάφιον εἶναι τὸ ἑαυτοῦ, αὐτὸν δὲ κεῖσθαι ἐν Ἄργει, ἵνα τοὺς μυρίους θανάτους τούτου τοῦ Κάλχαντος, οὓς ἀπέθανεν ὑπὸ τούτου τοῦ Λυκόφρονος, ἐάσω· ὅτι γοῦν ὁ Λυκόφρων ψεύδεται καὶ περὶ Ποδαλειρίου, λέγων αὐτὸν ἐν Ἰταλίᾳ τελευτῆσαι· ὡς δὲ ὅπερ αὐτὸς ἔγραψα, ἀπὸ Τροίας εἰς Κολοφῶνα πεζοὶ ἦλθον Ἀμφίλοχος, Κάλχας, Λεοντεὺς, Πολυποίτης, καὶ οὗτος ὁ Ποδαλείριος· θάψαντες δ' ἐκεῖ τὸν

EMENDATIONES.

1 Στρατοπλώταις, pro στρατοπλώτοις, ex MSS. utroque, & ipso Lycophrone. 2 Χρόνον, pro χρόνῳ, ex Bar. nam χρόνος idem est quod πλειών, ad quod explicandum, tanquam vox notior, adhibetur. 3 Πατρῴας, pro πατρίδος, ex MSS. utroque. 4 Νόμος γὰρ ἦν, pro μόνος γὰρ ἦν, ex Bar. Grav. & Meursii emendatione. 5 Ταραχλική, pro τραχλική. χαραχλική habet Grav. 6 Κατὰ τοῦτον, pro καὶ τοῦτον, ex Seld. & Grav. κατὰ τοῦτο Bar. 7 Non multum interest in aliis locis utrum Ἀβαντίαν, an Ἀμαντίαν scribas; cum utraque lectio ab idoneis Codicibus Lycophronis sustentetur; heic tamen malui Ἀβαντίαν cum MSS quam Ἀμαντίαν cum Impress. sensu id exigente.

Δυοῖν ἀδελφοῖν ἅτερος ψευδηρίων	Honoraria, duorum fratrum alter,
[a] Ξένῳ ἐπ' [b] ὀστέοισιν [c] ὀγχήσει κόνιν·	Peregrinum fuper offa pulverem aggeret:
Δοραῖς δὲ μήλων [d] τύμβον ἐγκοιμωμένοις	Et in ovillis fuper heroum cubantibus
Χρήσει καθ' ὕπνον [e] πᾶσι [f] νημερτῆ φάτιν,	Reddet in fomnis vera cunctis oracula,
Νόσων τ' [g] ἀκέστης [h] Δαυνίοις κληθήσεται,	Morborumque curator à Dauniis vocabitur,
[i] Ὅταν [k] καταικμαίνοντες [l] Ἀλθαίνου ῥοαῖς,	Quando fe humectantes aquis Althæni,
Ἀρωγὸν [m] αὐδήσωσιν [n] Ἠπίου γόνον,	Adjutorem invocabunt Æfculapii filium,
Ἀστοῖσι καὶ ποίμναισι πρευμενῆ μολεῖν.	Ut civibus veniat & gregibus propitius.
[o] Ἔσται ποτὲ πρέσβεισιν Αἰτωλῶν φάος	Illic olim legatis Ætolorum
Ἐκεῖ γοηρὸν, καὶ πανέχθιστον φανεῖν,	Lux luctuofa, & invifa illucefcet,
[p] Ὅταν [q] Σαλάγγων γαῖαν, [r] Ἀγγαίσων θ' ἕδη	Cùm ad Salangorum, & Angæforum terram
Μολόντες, αἰτίζωσι [f] κοιρανοῦ [t] γύας	Delati, Domini petierint jugera

VARIANTES LECTIONES

a Al. ξένοις. b Ὀστέοισιν MSS. uterque & alii. c *Scaliger* mavult ὀγχώσει. Vide quæ in hanc vocem adnotavi initio hujus libelli. d Τύμβος fcribendum exiftimat *Scaliger*. e Πᾶσιν cum ν finali *Seld.* πᾶσαν *Bar.* f Al. νημερτής. g Ἀκεστὴς *Bar.* alii que. Differunt autem ἀκέστης, & ἀκεστὴς, ut nonnulli aiunt. h Δαυνοῖ *Bar.* i Ὅτ' ἂν *Seld.* k Al. κατικμαίνοντες. l Al. Ἀλθαίνου. m Al. αὐδήσουσιν. n Ἡπίου cum fpiritu afpero *Bar.* cæteri cum leni fcribunt. o Ἔσται ποτε *Bar.* p Ὅτ' ἂν *Seld.* q Al. Σαλάγγων. r Ἀγγαισῶν *Bar.* Ἀγγαίσων al. f Κοιράνου *Bar.* t Al. γύας.

Κάλχαντα, τὸν Θέστορος, ὑπὸ τούτου τοῦ Μόψου ἀνῃρημένον, ᾧ προείπομεν τρόπῳ, Πολυποίτης καὶ Λεοντεὺς μετ' ὀλίγον εἰς Ἑλλάδα ἀπεσώθησαν· Ἀμφίλοχος δὲ, κατά τινας, συναναιρεῖται τῷ Μόψῳ τούτῳ περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς μαντικῆς μονομαχήσας· κατά τινας δὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑποστραφεὶς ἔκτισε τὸ Ἀμφιλοχικὸν Ἄργος. ὁ δὲ Ποδαλείριος ὁμοίως εἰς Ἄργος ὑποστραφεὶς, ἐμαντεύετο ἐν Δελφοῖς ποῦ [1] κατοικήσοι· χρήσαντος δὲ τοῦ θεοῦ οἰκῆσαι πόλιν, ἧς περιεχομένης οὐρανοῦ [2] οὐδὲν δεινὸν πείσεται, τῆς Καρικῆς Χερσονήσου, εἰς τὸν πέριξ οὐρανὸν ὄρεσι περικυκλούμενον ᾤκησε. * φλυαρεῖ δὲ καὶ κατὰ τοῦτο· ἐκεῖνος γὰρ ἐν Κιλικίᾳ, ἢ κατά τινας ἐν Κολοφῶνι κεῖται· ὁ δ' Ἀργοναύτης Μόψος ἐν Ἰταλίᾳ. *

1048. Δυοῖν ἀδελφοῖν ἅτερος.] τῶν δύο ἀδελφῶν, ἤτοι Μαχάονος καὶ Ποδαλειρίου, ὁ ἕτερος πλησίον τῶν Ἰταλικῶν ψευδηρίων τοῦ Κάλχαντος τελευτήσει· ὁ μὲν γὰρ Μαχάων, κατὰ Κόϊντον, ἀνῄρηται ἐν τῷ πολέμῳ ὑπὸ Εὐρυπύλου, τοῦ υἱοῦ Τηλέφου· ὁ δὲ παλαιὸς Ὀρφεὺς καὶ μετὰ θάνατον Εὐρυπύλου ζῶντα παρεισάγει τὸν Μαχάονα ἰώμενον τὸν Φιλοκτήτην. ὁ δὲ Ποδαλείριος, κατὰ μὲν τὸν Λυκόφρονα, ἐν Ἰταλίᾳ τελευτᾷ· κατ' ἐμὲ δὲ, τὴν Καρικὴν Χερσόνησον ᾤκησε.

1050. Δοραῖς δὲ μήλων.] εἰώθασιν οἱ Δαύνιοι, ἤτοι οἱ Καλαβροὶ, ἐν μηλωταῖς καθεύδειν ἐν τῷ τάφῳ τοῦ Ποδαλειρίου, καὶ καθ' ὕπνους λαμβάνειν χρησμοὺς ἐξ αὐτοῦ· εἰώθασι δὲ καὶ ἐν τῷ πλησίον ποταμῷ, Ἀλθαίνῳ, ἀπολούεσθαι καὶ αὐτοὶ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτῶν, καὶ ἐπικαλεῖσθαι τὸν Ποδαλείριον, καὶ ἰᾶσθαι· ὅθεν καὶ ὁ ποταμὸς ἔχει τὴν ὀνομασίαν, ὡς Ἀλθαίνων, κατὰ Τίμαιον, καὶ θεραπεύων ἁπάντων τῶν λουομένων ζώων τὰ τραύματα· ὡς, κατὰ Μεθόδιον τὸν ἰατρὸν, Ἀλφειὸς, τὰ Ἀρκαδίας ποταμὸς, ἰᾶται τοὺς ἀλφούς· καὶ κατὰ [3] Βεγγίδιον δὲ, ποδαγριῶντας ὁ Κύδνος.

1054. Ἠπίου γόνον.] ὁ Ἀσκληπιὸς πρὶν ἤπιος διὰ τὸ πρᾶον καὶ ἥσυχον ἐκαλεῖτο· θεραπεύσας δὲ [4] Ἄσκλην, τὸν τῆς Δαύνου τύραννον ὀφθαλμιῶντα, Ἀσκληπιὸς ἐκλήθη· ἢ ἀπὸ ἀσκελοποιὸς τις ὢν, ὁ μὴ ἐῶν σκέλλεσθαι καὶ ξηραίνεσθαι καὶ νεκροῦσθαι τοὺς ἀνθρώπους ὑπὸ νόσων· σκέλλω, τὸ ξηραίνω, ἐξ οὗ τὸ κατεσκληκὸς σῶμα, τὸ νεκρωθὲν νόσῳ τινὶ, καὶ καταπονηθὲν, καὶ κατεργασθὲν νηστείᾳ, σκληραγωγίᾳ, καὶ ἄλλῃ κακουχίᾳ συντόνῳ ταλαιπωρούμενον.

1056. Ἔσται ποτὲ.] εἶπον πολλάκις τὴν ἱστορίαν, τήν τε τοῦ Διομήδους, καὶ Δαύνου, καὶ τῶν Αἰτωλῶν, καὶ [5] περὶ τῶν συγχωσθέντων δύο ἀνδρογύνων ἐν μέσῃ τῇ Ῥώμῃ ἐπὶ Φαβίου τοῦ ἀκροχορδονώδους· κἀν ὁ Λυκόφρων ἐν Δαυνίᾳ, ἤτοι Καλαβρίᾳ, λέγει ταῦτα γενέσθαι, καὶ Αἰτωλοὺς εἶναι τοὺς συγχωσθέντας, μισηθέντας ὑπὸ Δαυνίων, καὶ ἐλθόντας ἐπὶ τῷ λαβεῖν τὸν Διομήδους κλῆρον, καὶ οὕτως ἀπάτῃ βληθέντας εἰς ὄρυγμα γῆς· τοιαύτην γὰρ τὴν ἱστορίαν λέγει· Διομήδης καταρασάμενος τῆς τῶν Δαυνίων χώρας μὴ καρποφορῆσαί ποτε, εἰ μὴ ὑπὸ Αἰτωλῶν ἐργάζοιτο, οἱ Δαύνιοι παραγγειλάμενοι εἰς Αἰτωλίαν, ἐκήρυξαν τοὺς βουλομένους αὐτῶν ἐλθεῖν, καὶ ἀπολαβεῖν τὸ τοῦ Διομήδους μέρος γῆς· ἐλθόντων δὲ τῶν Αἰτωλῶν εἰς τὴν τῶν Δαυνίων χώραν, καὶ ἀπαιτούντων τὸν κλῆρον, οἱ Δαύνιοι λαβόντες αὐτοὺς, ζῶντας κατέχωσαν, λέγοντες, Ἀπειλήφατε τὸν κλῆρον τῆς γῆς ὑμῶν, ὃν παρ' ὑμῶν αἰτεῖτε· οὐ μόνον δὲ, [6] ἀλλὰ καὶ τὸν Διομήδην.

1058. * Ὅταν Σαλάγγων γαῖαν.] * Σάλαγγοι, καὶ Ἀγγαισοὶ, ἔθνη Ἰταλίας.

1059. Αἰτίζωσι.] * ζητῶσι· * παραγωγὴ, Ἀττικὸν τὸ ῥῆμα· αἰτῶ αἰτίζω, ὡς τὸ σπαράσσω σπαραγίζω.

EMENDATIONES

1 Κατοικήσοι. *MSS.* omnes. 2 Sic diftinguunt hunc locum *MSS.* uterque Οὐδὲν δεινὸν πείσεται. τῆς Καρικῆς Χερσονήσου τὸν πέριξ &c. * Hæc adjeci ex *Bar.* & *Grav.* 3 Βεγγεῖον *Bar.* & *Grav.* Βιδάγγειον *Seld.* 4 Ἀσκλὴν, pro Ἀσκλῆν, ex *Seld.* Ἀσκληπιὸς enim dicitur, ab ἀσκλῆς & ἤπιος, quia Afclu falutis caufa fuit; qua autem ratione ab Αἴγλης & ἤπιος formari poterit, non video. 5 Περὶ pro παρὰ, ex *MSS.* omnibus 6 Ἀλλὰ, pro ἄλλα, ex emendatione *Nic. Gerbelii*; qui aliquid heic deeffe fufpicabatur. * Hæc adjeci ex *Bar.* [a] Ex *Bar.* *Grav.*

1063. Τοὶ

Ἐσθλῆς ἀρούρης, πὰρ ἔγκληρον χθονός.	Bonæ telluris, uber soli hæreditarium.
Τοὺς δ' ἐς [a] ἐρεμνὸν ζῶντας ὠμησαὶ τάφον	At illos in nigrum vivos sepulcrum crudeles
Κρύψουσι [b] κοίλοις ἐν [c] μυχοῖς [d] διασφάγος·	Abscondent in cavis hiatus angulis:
[e] Τοῖς δ' ἀκτέριστον σῆμα Δαυνῖται νεκρῶν	Ipsisque carens exequiis Daunii monumentum
Στήσουσι, χωστῷ [f] ἑρχαλῷ κατηρεφὲς,	Statuent, aggesto lapidum cumulo contectum,
Χώραν διδόντες, ἣν περ ἔχρῃζον λαβεῖν,	Regionem dantes, quam volebant accipere,
Τοῦ κραταιβρῶτος παιδὸς ἀτρέστου χάπρου.	Filii Apri intrepidi, cerebrivori.
[g] Τῶν Ναυβολείων δ' εἰς [h] Τέμεσσαν [i] ἐκγόνων	Nauboli posterorum nautæ
Ναῦται [k] καταβλώξουσιν, ἔνθα Λαμπέτης	Temessam venient, ubi Lampetes,
Ἱππωνίου [l] πρηὼν εἰς Τηθὺν κέρας	Hipponii montis asperum cornu,
Σκληρὸν νένευκεν· ἀντὶ δὲ [m] Κρίσσης [n] ὅρων	In mare vergit: & pro Crisses terminis
[o] Κροτωνιᾶτιν [p] ἀντίπορθμον αὔλακα	Crotoniam oppositam terram
Βοῶν ἀροτρεύσουσιν ὁλκαίῳ πτερῷ,	Sulcatrice boum arabunt penna,
Πάτραν [q] Λίλαιαν, κ' Ἀνεμωρείας πέδον	Patriam Lilæam, & Anemoreæ arva
Ποθοῦντες, [r] Ἀμφισσάν τε, καὶ κλεινὰς Ἄβας.	Desiderantes, Amphissamque,& celebres Abas.

VARIANTES LECTIONES.

a Ἐρεμνὸν Sold. b Κοίλαις MSS uterque. c Μυχοῖς Sold. d Διὰ σφαγὸς Bar. e Τοῖς δὲ. f Τερχμάλῳ MSS. uterque, & alii. g Τῶν Sold. h Al. Τέμεσαν. i Al. ἐγγόνων. k Al. καταβλώξονται l Πρηῶνας Bar. m Κρίσσης Bar. Κρίσης Sold. n Al. ὅρων. al ὅρων. o Κροτωνιάτιν Bar Κροτωνιάτην Sold. p Ἀντίπορθον Bar. q Al. Λιλαίαν paroxyton. Et hanc lectionem tam in Scholiis, quam in Textu habet Bar. r Ἀμφισσάν τε Bar. aliique.

1063. Τοὺς δ' ἀκτέριστον.] οὐ γὰρ ἐκηδεύθησαν, ἤτοι ἐτάφησαν, ὡς νόμος θάπτεσθαι τοὺς τεθνεῶτας, ἀλλὰ [1] ζῶντες τῷ βόθρῳ ἐχώσθησαν.

1066. Τοῦ κραταιβρῶτος παιδός.] τοῦ Τυδέως υἱοῦ, Διομήδους. Κρατοβρώς δὲ ὁ Τυδεὺς οὕτως λέγεται. Ἐν τῷ Θηβαϊκῷ πολέμῳ τρωθεὶς ὁ Τυδεὺς ὑπὸ Μελανίππου, τοῦ [2] Ἀστακοῦ παιδὸς, ἐπειδὴ, ὑφ' ἧς πληγῆς ὕστερον ἀπέθανεν· ἔτι δὲ ζῶντος τοῦ Τυδέως, Ἀμφιάραος ὁ μάντις ἀνῃρηκὼς τὸν Μελάνιππον, ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τῷ Τυδεῖ, καὶ ὃς κακείνου διακριθεὶς ὑπὸ τῆς πληγῆς, διασχίσας ἐκείνου τὴν κεφαλὴν, [3] ἀπερρόφησε τὸν ἐγκέφαλον· ὅθεν λέγουσι καὶ ἐμίσησεν αὐτὸν ἡ Ἀθηνᾶ. Ἀτρέστου κάπρου, τὸν αὐτὸν Τυδέα λέγει, διὰ τὸ [4] σθένος, καὶ διὰ τὸ χρῆσθαι αὐτὸν περιβολαίῳ τῷ τοῦ Καλυδωνίου συὸς δέρματι.

1067. Τῶν Ναυβολείων δ' εἰς Τέμεσσαν.] Ναυβόλου παῖς [5] Ἴφιτος, οὗ παῖδες Σχέδιος καὶ Ἐπίστροφος, Φωκέων ἡγεμόνες, οἵτινες ἀνῃρέθησαν ἐν Τροίᾳ· μετὰ δὲ τὴν ἅλωσιν, οἱ σὺν αὐτοῖς περὶ τὴν Ἰταλίαν ἐξώσθησαν, καὶ ᾤκησαν τὴν Τέμεσσαν. Τέμεσσα δὲ, πόλις Καλαβρείας, ἐνδημοῦ χαλκὸν ἔχουσα, ἥτις νῦν Τέμψα καλεῖται· ἣν ὁ Λυκόφρων οὐκ αἰδεῖται, ὁτὲ μὲν Τάμασσαν, ὁτὲ δὲ Τέμεσσαν καλῶν. * Περὶ τῆς Ἐγγονος ἔγραψα πολλάκις ὡς γέγραπται. *

1068. Λαμπέτης.] Ἰταλίας ἀκρωτήριον περὶ Τέμεσσαν.

1069. Ἱππωνίου.] ὄρος, καὶ πόλις Ἰταλίας. Ἡ δὲ σύνταξις οὕτως· Ἔνθα Λαμπέτης, Ἱππωνίου κέρας σκληρὸν, εἰς Τηθὺν, ἤτοι εἰς τὴν θάλασσαν, νένευκε. Κέρας δὲ, τὸ ἀκρωτήριον.

1070. Κρίσσης.] πόλις Φωκίδος, κληθεῖσα παρὰ Κρίσσου, τοῦ Πανοπέως ἀδελφοῦ. [6] ἔστι δὲ ἀντίπορθμος Κρότωνος, ἐπειδὴ ἡ μὲν Κρίσσα, ὥς φασιν, ἀνατολικὴ, οὐ γὰρ οἶδεν αὐτήν· ἡ δὲ Κρότων, δυτική.

1072. Ὁλκαίῳ πτερῷ.] τῷ ὕννῳ τοῦ ἀρότρου, τῇ ὕνῃ, παρὰ τὸ ἕλκειν.

1073. * Πάτραν Λιλαίαν.] * Λίλαια, καὶ Ἀνεμώρεια, καὶ Ἀμφισσα, καὶ [7] Ἄβαι, πόλεις εἰσὶ Φωκίδος. Ἀνεμώρεια δὲ ἐκλήθη, διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν ψυχρὰν καὶ ἀνεμώδη. Φωκὶς δὲ, ἀπὸ Φώκου τινὸς βασιλέως, ἢ διὰ τὸ εἶναι φώκας ἐν τῇ πλησιοχώρῳ αὐτῆς θαλάσσῃ. Ἄμφισσα δὲ, ἡ ἀμφίβιός τις ἦσα, ἔχουσα τὴν τροφὴν, καὶ ἐπαρκουμένην ἐν τοῖς τῆς γῆς καρποῖς, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς τῆς θαλάσσης. ἢ ὅτι πολύποδος περιώδευεν ἐξελθὼν ἐκ τῆς θαλάσσης· βασιλεὺς δὲ περιερχόμενος, καὶ ἰδὼν τὸν πολύποδα, ἔκτισε πόλιν, Ἀμφισσαν αὐτὴν προσαγορεύσας, διὰ τὸ τὸν πολύποδα ζῆν ἐν τῇ γῇ καὶ ἐν θαλάσσῃ. Ἄβαι δὲ, ἢ ἀπὸ Ἄβαντός τινος, ἢ διὰ τὸ μὴ βαίνειν ἐν αὐτῇ ξένον.

EMENDATIONES.

1 Ζῶντες, pro ζῶντας, ex Sold. 2 Ἀστακοῦ Bar. Ἀστακὸς Sold. 3 Ἀπερρόφησε, pro ἀπερρόφησεν, ex MSS. omnibus. 4 Σθένος lego cum MSS. omnibus. ἀσθενὲς Impress absurdè, nisi putemus Heroas apris, leonibus, & id genus animalibus comparari, propter eorum imbecillitatem. 5 Ἴφιτος, pro Ἔφιτος, ex MSS. omnibus. Quæ emendatio ex Homero robur accipit, hujus enim in Bœotia v. xxv. Schedius & Epistrophus Iphiti filii dicuntur,

Αὐτὰρ Φωκήων Σχέδιος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Υἷες Ἰφίτου μεγαθύμου Ναυβολίδαο.

* Hoc addo ex Bar. & Grav. 6 Ἔστι δὲ ἀντίπορθμος Κρότωνος, pro ἔστι ἀντίπορθμος Κρότωνος, ex Bar. & Grav. * Hoc supplevi ex Bar. 7 Ἄβαι, pro Ἄβας. Nam Abæ, urbis nomen; Abas vero gentile est. Eandem etiam mutationem paullo infra faciam.

1075. Σήτων

[a]Σήταια τλῆμον, σοὶ δὲ πρὸς πέτραις μόρος	Tibi verò, misera Setæa, mors ad petras
Μίμνει δυσαίων, ἔνθα γυίγχοις πέδαις	Infelix impendet, ubi tenacibus compedibus
Οἴκτιστα χαλκέαισιν [b] ὀργυιωμένη	Æneis deligata miserrimè
Θανῇ, πυρὶ φλέξασα δεσποτῶν στόλον,	Morieris, combusta dominorum classe,
Ἐκβλητον αἰάζουσα Κράθιδος πέλας	Expositum lugens prope Crathidem
Τόργοισιν αἰώρημα φοινίοις δέμας·	Corpus, vulturibus cruentis suspensum:
Σπιλὰς δ' ἐκείνη σῆς φερώνυμος τύχης	Scopulus quoque ille mare spectans
Πόντον [c] προσαυγάζουσα φημισθήσεται.	Tuæ cognominis fortunæ nuncupabitur.
Οἱ δ' αὖ Πελασγῶν ἀμφὶ [d] Μέμβλητος ῥοὰς,	Alii denique Pelasgi circa Membletis vada,
Νῆσόν τε [e] Κερνεᾶτιν [f] ἐκπεπλωκότες,	Et insulam Corsicam enavigantes,
Ὑπὲρ πόρον Τυρσηνὸν ἐν Λαμητίαις	Ultra mare Tyrrhenum in Lametiis
Δίναισιν οἰκήσουσι Λευκανῶν [g] πλάκας.	Vorticibus Lucanorum tenebunt arva.
Καὶ τοὺς μὲν ἄλγη, ποικίλαι τε συμφοραὶ	Atque illos quidem labores, & calamitates variæ
Ἄνοστον αἰάζοντας [h] ἕξουσιν τύχην,	Habebunt, irreducem lugentes fortunam,
Ἐμῶν ἕκατι δυσγάμων ῥυσταγμάτων.	Infelicium nostrarum raptionum causa.
Οὐδ' οἱ χρόνῳ μολόντες ἀσπαστῶς δόμους,	Sed nec qui tandem domum venerint lubentes,
Εὐκταῖον ἐκλάμψουσι θυμάτων σέλας,	Votivum lucebunt sacrificiorum jubar,
Χάριν τίνοντες [i] Κερδύλᾳ [k] Λαρυνθίῳ·	Gratiam persolventes Cerdylæ Larynthio:
Τοιαῖς δ' ἐχῖνος μηχαναῖς οἰκοφθορῶν,	Talibus Echinus fraudibus domos perdens,

VARIANTES LECTIONES.

a Al. Σηταία paroxyton. b Ὠργυιωμένη Bar. aliique. c Πρὸς αὐγάζουσα Sold. aliique. d Μέμβλητος Sold. e Κερνεᾶτιν Bar. eandemque lectionem in Scholiis retinet. Κερνεάτιν al. f Ἐκπεπλευκότες MSS. uterque, & alii. g Πλάκας Sold. h Al. ἕξουσι sine ν finali. i Κερδύλλᾳ Bar. Κερδύλῳ al. k Al. Λαρυνθίῳ.

1075. Σήταια τλῆμον.] αὕτη ἡ Σήταια μία τῶν Τρῳάδων ἦν, ἥτις αἰχμάλωτος ἀγομένη, ὡς ἐγένετο περὶ Σύβαριν, συμβουλεύουσι ταῖς λοιπαῖς Τρῳάσι κατεφλέξαι τὰς ναῦς τῶν δεσποτῶν, ὑποτιθεμένη αὐταῖς τὰ ἐν Ἑλλάδι μέλλοντα συμβήσεσθαι αὐταῖς κακά· καὶ τούτου γενομένου, οἱ Ἕλληνες λαβόντες αὐτὴν ἀνεσταύρωσαν, καὶ προσήλωσαν πρὸς πέτραν, ἀφ' ἧς καὶ ἡ πέτρα Σήταια ἐκλήθη. καὶ ὁ μὲν Λυκόφρων Σήταιαν λέγει τὴν τοῦτο συμβουλεύσασαν· Ἀπολλόδωρος δὲ τὰς Λαομέδοντος θυγατέρας, [1] Αἴθυλλαν, Ἀστυόχην, καὶ Μηδεσικάστην· ὁ δὲ Πλούταρχος Ῥώμην τινά, μίαν τῶν αἰχμαλώτων, ἀφ' ἧς [2] φησὶ, κατά τινας, καὶ τὴν πόλιν Ῥώμην κληθῆναι· αὐτὸς γὰρ ἀπὸ Ῥωμύλου τὴν πόλιν φησὶ κληθῆναι.

1076. Γυίγχοις [3] πέδαις.] τοῖς τὰ γυῖα συνεχούσαις, ἤτοι τὰς χεῖρας, καὶ τοὺς πόδας· γυῖα γὰρ κυρίως τὰ ἄκρα τοῦ σώματος, ὡς καὶ Ὅμηρος,

Γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρὰ, πόδας, καὶ χεῖρας ὕπερθεν.

1083. Μέμβλητος.] ποταμὸς Ἰταλίας πλησίον τῶν Λευκανῶν, οἵτινές εἰσιν ἔθνος Ἰταλίας.

1084. Κερνεᾶτιν.] τὴν [4] Κέρνην νῆσον, παρήγαγον ἀντὶ τοῦ προσωποποιῆσαι Κερνεᾶτιν εἶπεν. ὁ δὲ Λάμητος, ὡς φησι Φιλοστέφανος, Ἰταλίας [5] ποταμός.

1090. Οὐδ' οἱ χρόνῳ μολόντες.] εἰπὼν τοὺς ἐπὶ ξένης τεθνηκότας, καὶ ἐπιλογισάμενος καὶ ἀποθεὶς τὸν περὶ τούτων ὑπόθεσιν, μεταβαίνει νῦν ἐπὶ τοὺς νοστήσαντας, καὶ ἐν τῇ πατρίδι αὐτῶν ἀναιρεθέντας, καὶ πρῶτον περὶ Ἀγαμέμνονος λέγει. [6] Κερδύλας δὲ, καὶ Λαρυνθίας, ἐπώνυμα τοῦ Διός.

1093. Τοιαῖς δ' ἐχῖνος.] ὁ ἐχῖνος ζῶον ἐστὶ πανοῦργον, ὁ

EMENDATIONES.

1 Αἴθυλλαν, pro Αἴθυλλαν, ex Bar. & Grav. 2 Φησὶ, pro φασὶ, ex MSS. omnibus. 3 Πέδαις, pro παῖδας, ex MSS. utroque, & Lycophronis textu. 4 Κέρνην Bar. & Grav. Κέρνη Ed. Bas. Κέρνου Ed. Steph. 5 Ποταμός, pro πόλις. ex Bar. & Grav. Confer Lycophronis textum. 6 Κερδύλας δὲ καὶ Λαρυνθίας, pro Κερδύλα δὲ Λαρυνθίῳ, ex Bar. nisi quod Ego δὲ adjeci.

καλούμενος

[a] Παρμολίξει τὰς ἀλεκτόρων πικρὰς	Transversas aget acerbas Gallorum
Στεγανόμους ὄρνιθας· [b] οὐδὲ ναυφάγοι	Tectivoras Gallinas: neque navivoræ
Λήξουσι πένθους δυσμενεῖς φρυκτωρίαι,	A luctu cessabunt inimicæ faces,
Πτόρθου [c] διαῤῥαισθέντος, ὃν νεοσκαφὲς	Interfecto Ramo, quem recens effossum
Κρύψει ποτ' ἐν κλήροισι Μηθύμνης στέγος.	Teget quondam in agris Methymnæ tectum.
Ὁ μὲν γὰρ ἀμφὶ χύτλα τὰς [d] δυσεξόδους	Unus quidem in lavacris inobservabiles
Ζητῶν [e] κελεύθους αὐχενιστῆρος βρόχου,	Laquei collaris quærens vias,
Ἐν ἀμφιβλήστρῳ σπειροτευγδυνωμένος	Implicitus in everriculo
Τυφλαῖς ματεύσει χερσὶ κροσσωτοὺς ῥαφάς·	Cæcis investigabit manibus fimbriatas suturas.
Θερμὴν δ' ὑπαὶ λετρῶνος ἀρνεύων στέγην,	Calidum porrò balnei subiens operimentum,
Τρίβωνα [f] κύπελλον ἐγκάρῳ ῥανεῖ,	Cortinam & operculum irrigabit cerebro
Τυπεὶς σκεπάρνῳ κόγχον [g] εὐθήκτῳ μέσον·	Percussus acuta securi summum caput medium:
Οἰκτρὰ δὲ πέμφιξ Ταίναρον πτερύξεται,	Tum anima misera Tænarum volitabit,
Λυπρὰν λεαίνης εἰσιδοῦσ' οἰκουρίαν.	Acerbum Leænæ experta ministerium.

VARIANTES LECTIONES.

a Al. παρθυχοιλίξει. b Οὐδὲν Seld. c Διαῤῥαισθέντος Bar. d Δυσεξόδους MSS. uterque. e Al. κελεύθους. f Κρατῆρα Bar. κρατῆρα al. g Εὐθήκτῳ Julius Pollux Onomastic. Videsis Commentarium meum.

παλαιόμενος ἀπαντιδέχεται, ὃς προγινώσκων τοὺς μέλλοντας πνεῖν ἀνέμους, ἀποφράττει τὸ πρὸς τὴν μέλλοντα πνεῖν μέρος τῆς καλιᾶς αὐτοῦ, [1] ὑπανοίγει δὲ τὸ ἕτερον· ἀνερχόμενος δὲ καὶ πρὸς τὰς ἀμπέλους κατασείει τὰς ῥᾶγας, καὶ κατελθὼν κυλίεται περὶ τὰς ῥᾶγας, καὶ ἐμπείρων ταύτας τῇ ἀκάνθαις [2] αὐτοῦ φέρει τῇ οἰκείᾳ ἀπάγει καλιᾷ· καὶ τῷ ὄφει δὲ ἀντιμάχεται, καὶ ἀναιρεῖ τοῦτον· εἰ δὲ λίαν μέγας ὁ ὄφις ἐστὶ, συναναιροῦνται ἀμφότεροι· βλέπων γὰρ ὄφιν τοῦτον βαδίζοντα, συστρέφεται ὡς καταφάγῃ τοῦτον λαβών· ὁ δὲ γνοὺς, ἑλίσσεται δίκην σπαίρας, καὶ τῇ ἀκάνθαις ἐμπλακέντα τὸν ὄφιν ἀπολλὼν, σώζεται· εἰ δὲ μέγας ἐστὶν ὁ ὄφις, κἂν νεκρωθῇ παρεὶς τῇ ἀκάνθαις, συναναιρεῖ καὶ τὸν ἐχῖνον αὐτὸν, μὴ δυνάμενον διατεμεῖν τὰς πλεκτάνας· καὶ τ' ἄλλα δὲ πανοῦργος ὁ ἐχῖνος ἐστὶν, ὡς καὶ ἡ παροιμία φησὶ,

Πόλλ' οἶδ' ἀλώπηξ, ἀλλ' ἐχῖνος ἓν μέγα.

Ὅθεν τὸν Παλαμήδους πατέρα Ναύπλιον, διὰ τὸ πανοῦργον, ἐχῖνον καλεῖ· Παλαμήδης γὰρ συστρατεύσας τοῖς Ἕλλησι, σοφίᾳ καὶ συνέσει διαφέρων, φθόνῳ Ὀδυσσέως ἐδολώθη, ὡς βουλόμενος προδοῦναι τοῖς Τρωσὶ τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἀνῃρέθη· ὅθεν Ναύπλιος διὰ τὸν φόνον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ [3] τοὺς Ἕλληνας ἀμυνόμενος, ἐν Ἑλλάδι διατρίβων, παρεσκεύασε μοιχευθῆναι τὰς γυναῖκας τῶν ἐν Τροίᾳ, Κλυταιμνήστραν Αἰγίσθῳ, Αἰγιάλειαν Κομήτῃ, τὴν Σθενέλου· ἐν Ἰθάκῃ τοὺς μνηστῆρας παρεσκεύασεν, ἐν Κρήτῃ Λεύκον, τὸν τῆς Τάλω, ἔπεισεν ἀντᾶραι καὶ ἀνελεῖν τὴν Ἰδομενέως γυναῖκα Μήδαν, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ· καὶ περὶ τὸν Καφηρέα ποιήσας φανὸν, ἐπισφέροντας δὲ αὐτοὺς ἀνεῖλε, * ὡς ὕπαθεν ἔγραψα πλατύτερον.*

1094. Ἀλεκτόρων.] ἀμελικτικῶν, σκληρῶν· ἢ διὰ τὸ μάχιμον ἀλέκτορας λέγει τοὺς Ἕλληνας, μεταφορικῶς.

1095, 1096. Ὄρνιθας.] ὄρνιθας νῦν λέγει τὰς τῶν Ἑλλήνων γαμετάς. Στεγανόμους δὲ, τὰς ἐν οἴκῳ νεμομένας, ἢ τὰς τοὺς οἴκους τῶν ἀνδρῶν νεμηθείσας καὶ φθειρούσας. * Ναυφάγοι φρυκτωρίαι.] τὸν περὶ τὸν Καφηρέα, ἤτοι τὸν Ξυλοφάγον, λέγει φανὸν, ὅπου πολλαὶ νῆες ἀπώλλοντο. *

1097. Πτόρθου διαῤῥαισθέντος.] τὸν Παλαμήδην πτόρθον, διὰ τὸ ἀκμαῖον καλεῖ· ἐν Λεπετύμνῳ δὲ, ὄρει τῆς Μηθύμνης, ὁ Παλαμήδης τέθαπται· ἡ δὲ Μήθυμνα, μία πόλις ἐστὶ τῶν πεντάπολεων Λέσβου· ἔχει γὰρ ἡ Λέσβος πόλεις, Πύῤῥαν, Μήθυμναν, Ἔρεσον, Μιτυλήνην, καὶ Ἄντισσαν.

1099. Ὁ μὲν γὰρ ἀμφὶ χύτλα.] ἐπειδὴ δέδωκεν αὐτῷ ἡ Κλυταιμνήστρα χιτῶνα [4] ἔξοδον μὴ ἔχοντα μήτε χειρῶν, μήτε τραχήλου.

1103, 1104, 1105. Θερμὴν στέγην.] φησὶ τὸν τόπον, ἔνθα ἐστὶν ὁ λουτρών. Τρίβωνα δὲ, τὸν τρίποδα. Κύπελλον δὲ, τὸ ἀγγεῖον τοῦ τρίποδος. Λετρῶνος δὲ, τὴν πύελον. Σκέπαρνον δὲ, τὸν πέλεκυν. Κόγχον δὲ, [5] ὀστοῦν τοῦ ἐγκεφάλου κογχοειδές. Ἐγκάρῳ.] τῷ ἐγκεφάλῳ.

1106. Πέμφιξ.] ψυχή. Ταίναρον.] ἀκρωτήριον Λακωνικῆς, ἔνθα φασὶ κάθοδον εἶναι ᾅδου.

EMENDATIONES.

1 Ὑπανοίγει δὲ τὸ ἕτερον ἀνερχόμενος, καὶ πρὸς τὰς Impress. &c. ubi perversa interpunctione confusa sunt omnia. Nostra lectio est ex MSS. utroque petita. 2 Αὐτοῦ, pro αὐτᾷ, ex MSS. omnibus 3 Τοὺς Ἕλληνας ἀμυνόμενος, pro τῶν Ἑλλήνων ἀμύνων, ex Seld. Nam ἀμύνω dativo junctum, est defendo, accusativo autem, ulciscor. Ἀμύνω, τὸ βοηθῶ· οἷον ἀμύνω σοι, βοηθῶ σοι. Ἀμύνομαί σε, ἀντὶ τοῦ τιμωροῦμαι καὶ κολάζω σε. Thavorinus. * Ex Bar. & Grav. * Hæc ex iisdem deprompsi. Quinetiam eadem paullo post occurrunt in Seld. In Bar. autem pro λέγει φανὸν, scribitur λέγοντα, & isti φ aliquis γ superposuit. 4 Ἔξοδον μὴ ἔχοντα μήτε χειρῶν, μήτε τραχήλου lego cum MSS. omnibus Nam Agamemnon dicitur à Clytæmnestra in balneo interfectus, dum tunicam indueret, quæ nec colli, nec manuum exitus haberet. Ἔξοδον μὴ ἔχοντα, μήτε χεῖρας, μήτε τράχηλον, Impress. 5 Ὀστοῦν, τὸ ἐγκέφαλον, ὀστοῦδες Impress.

[a] Ἐγὼ δὲ [b] δροίτης ἄγχι κείσομαι πέδῳ,
[c] Χαλυβδικῷ κνώδοντι συντεθραυσμένη·
Ἐπεί με, πεύκης πρέμνον, ἢ στύπος δρυὸς
Ὅπως τις [d] ὑλοκουρὸς, ἐργάτης ὀρεὺς,
Ῥήξει πλατὺν τένοντα, καὶ μετάφρενον,
Καὶ [e] πᾶν λακίζουσ' ἐν φοναῖς ψυχρὸν δέμας
Δράκαινα διψὰς, κἀμβᾶσ' [f] ἐπ' αὐχένα,
Πλήσει γέμοντα θυμὸν ἀγρίας χολῆς,
Ὡς κλεψίνυμφον, κοὐ δορίκτητον γέρας
[g] Δύσζηλος [h] ἀστένακτα τιμωρουμένη·
Βοῶσα δ' οὐ κλύοντα [i] δεσπότην πόσιν,
[k] Θεύσω [l] κατ' ἴχνος [m] ἠνεμωμένη πτεροῖς.
Σκύμνος δὲ πατρὸς χεῖρα μαστεύων φόνου,
Εἰς σπλάγχν' ἐχίδνης [n] αὐτόχειρ βάψει ξίφος,

Ego autem juxta labrum in solo jacebo,
Chalybico vulnerata ense:
Siquidem mihi, ceu pinus truncum, quercusve stipitem
Frondator aliquis, montanus opifex,
Latas rumpet cervices, atque dorsum,
Totumque lacerans cædibus corpus frigidum
Vipera dipsas, pedemque collo imponens,
Explebit animum crudeli plenum ira,
Tanquam adulteram, nec belli præmium
Æmula sine gemitu ulciscens:
Vocans autem non audientem Dominum maritum,
Curram post tergum alis sublata.
Post Catulus paternam noxam cædis persequens,
In Viperæ intestinis manu sua tinget ensem,

VARIANTES LECTIONES.

a Ἐγὼ δὲ Bar. b Al. δρύτης. c Χαλυβδικῷ Bar. d Ὑλουργὸς Bar. Et his Codex versus hoc interpunctione sic variavit,
———————— ἐργάτης ὀρεὺς
Ῥήξει πλατὺν ————————
e Al. σπαράσσουσ'. f Ἐπαυχένια una voce Seld. ἐπ' αὐχένα al. g Al. δύσζηλος. h Ἀσίμβακτα Etymologici Auctor, quam lectionem Scholiastas quosdam Græcos amplexos fuisse tradit Canterus. i Δεσπότην Bar. k Miror audaciam prioris Interpretis, qui hæc ad Clytæmnestram refert, ideoque θεύσει, pro θεύσω ausus est reponere; quum & sensus huic repugnet, & Scriptorum testimonia longe alio vergant. Canterus. l Al. κατ' ἴχνος. m Ηνεμωμένη Bar. aliique. n Αὐτόχειρ Seld.

1108, 1109. Ἐγὼ δὲ δροίτης.] δροίτη, κυρίως, ἡ ξύλινος πύελος, ἤτοι σκάφη· νῦν δὲ ἡ πύελος, ἢ δεξαμενή. Ἐγὼ δὲ, φησὶν ἡ Κασάνδρα, πλησίον τῆς τοῦ Ἀγαμέμνονος πυέλου ἀναιρεθήσομαι. ἀλλ' [1] οὗτος μὲν σὺν τοῖς λοιποῖς πᾶσι τοῖς ἐν λουτρῶνι φησὶν ἀναιρεθῆναι τὸν Ἀγαμέμνονα, Ὅμηρος δὲ ἐν τραπέζῃ ὑπ' Αἰγίσθου πρὸς εὐωχίαν κληθέντα. Χαλυβδικῷ.] Χάλυβες, Σκυθικὸν ἔθνος, παρ' οἷς ὁ σίδηρος ἄριστος. Χαλυβδικῷ εἶπεν Αἰολικῶς· οἱ γὰρ Αἰολεῖς τὸ ὄχον, [2] ὄγχον φασὶ, καὶ τὸ Χαλυβικὸν, Χαλυβδικὸν, καὶ ἕτερα μυρία τοιαῦτα. Κνώδοντι.] τῷ πελέκει· κυρίως δὲ, πᾶν τὸ εἰς ὀξὺ λῆγον, παρὰ τὸ προσκναίειν ὀδόντι. Ἐγὼ δὲ δροίτης.] ἡ σύνταξις οὕτως· Ἐγὼ δὲ ἄγχι τῆς δροίτης κείσομαι ἐν τῷ πέδῳ, συγκοπεῖσα τῷ ξίφει τῷ πελέκει, ἐπεὶ καὶ ἀφ' οὗ ἡ δράκαινα ἡ διψὰς Κλυταιμνήστρα ῥήξει καὶ κόψει τὸν πλατὺν τένοντα, καὶ τὸ μετάφρενον ἐμὲ καὶ ἐμοῦ, ὥσπερ καὶ ὥσπερ τις ὑλοτόμος ἐργάτης, ἀπὸ κοινοῦ τὸ ῥήσσει καὶ κόπτει πεύκης πρέμνον, ἢ στύπος δρυὸς, καὶ ἐπεὶ πλήσει καὶ πληρώσει τὸν θυμὸν αὐτῆς γέμοντα ἀγρίας χολῆς. πῶς δὲ πληρώσει; [1] ἐπιβᾶσα ἐπὶ τὸν τράχηλον ἐμοῦ ἡ δύσζηλος τιμωρουμένη καὶ τιμωροῦσα πολυστένακτα, ἢ δίχα στεναγμοῦ καὶ ἐλέους, ὡς κλεψίνυμφον καὶ [3] μοίχαιναν, καὶ οὐχ αἰχμάλωτον.

1113.[4] Καὶ πᾶν λακίζουσα.] σχίζουσα. Τινὲς δὲ Παλλακίζουσα φασὶν, ἵν' ᾖ, ὡς παλλακίδα τιμωρουμένη.

1114. Δράκαινα διψάς.] ἀντὶ τοῦ ἡ ἔχιδνα· λέγει δὲ τὴν Κλυταιμνήστραν· εἶδος δὲ ἀντὶ εἴδους ἔθηκε, [5] δράκαιναν καὶ διψάδα ἀντὶ ἐχίδνης· ὡς γὰρ ἡ ἔχιδνα μετὰ τὸ μιγῆναι ἀναιρεῖ τὸν ὁμόζυγον, καὶ οἱ παῖδες τὴν μητέρα τιβώμενοι, οὕτως καὶ ἡ Κλυταιμνήστρα τὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ Ὀρέστης τὴν Κλυταιμνήστραν. περὶ δὲ ἐχιδνῶν Νίκανδρος φησὶν οὕτωσί,

[6] Θορῷ ἀμυξ ἐμφῦσα κάρην ἀπέκοψεν ὁμεύνου·
[7] Οἱ δὲ πατρὸς λώβην μετεκίαθον αὐτίκα τυτθοὶ
[8] Γεινόμενοι ἔχιες, ἐπεὶ διὰ μητρὸς [9] ἀραιὴν
Γαστέρ' [10] ἀναβρώσαντες, ἀμήτορες ἐξεγένοντο.

καὶ ἡ διψὰς ὄφις ἐστί· τοῦ δηχθέντος δὲ ὑπ' αὐτῆς δίψος ἄσβεστον ἐγγίνεται, ὡς [11] πίνοντα διαρρήγνυσθαι· ὅθεν καὶ ὁ ὄφις οὕτως ἐκλήθη διψάς.

1120. Σκύμνος δὲ πατρός.] ἡ ἱστορία [12] δήλη, καὶ προείρηται. Χεῖρα φόνου.] περιφραστικῶς τὸν θάνατον λέγει.

EMENDATIONES.

1 Οὗτος, pro οὕτως, ex MSS. omnibus. 2 Ὄχον MSS. uterque. 3 Μοίχαιναν, pro μοιχὶν, ex MSS. utroque. 4 Hæc Ego sic emendavi, & supplevi ope MSS. Codd. quæ prius mutila & imperfecta hoc modo exstabant, καὶ πᾶν λακίζουσα φασὶν, ἵν', ᾖ, παλλακίδα τιμωρουμένη. Cætera deerant in Impressis Codicibus. 5 Δράκαιναν posui, pro δράκοντα. 6 Θορῷ, pro θορῷ', ex Bar. & Grav. θορῷ ἄμυξ Seld. 7 Οἱ δὲ πατρὸς λώβην μετεκίαθον Seld. Et Impressi etiam habent μετεκίαθον. Ego μετεκίαθον pono ex Bar. & Grav. 8 Γινόμενοι Ed. Bas. γεινόμενοι al. Lectio nostra est ex Grav. 9 Ἀραιὴν, pro ἀραιὴν, ex Bar. & Grav. Impressi Codd. comma ponunt post ἀραιήν. 10 Ἀναβρώξαντες Seld. ἀναβρώσαντες Bar. corrupte uterque. 11 Πίνοντα, pro πινόντ, ex MSS. omnibus. 12 Δήλη, pro δηλοῦσι, ex Bar. & Grav.

1122. Κακὸν

Κακὸν μίασμ᾽ ἔμφυλον ἀλθαίνων κακῷ.	Malum piaculum gentile malo expians.
Ἐμὸς δ᾽ ἀκοίτης, δμωΐδος νύμφης ἄναξ,	Meus deinde Maritus, captivæ dominus ſponſæ,
Ζεὺς Σπαρτιάταις [a] αἱμύλοις κληθήσεται,	Jupiter à Spartanis argutis vocabitur,
Τιμὰς μεγίστας Οἰβάλου τέκνοις λαχών.	Summos honores ab Oebali poſteris conſequens.
Οὐ μὴν ἐμὸν νώνυμον ἀνθρώποις σέβας	Jam nec mea inter homines obſcura gloria
Ἔσται, μαρανθὲν αὖθι [b] ληθαίῳ σκότῳ.	Erit, obliterata oblivionis tenebris:
Ναὸν δέ [c] μοι τεύξουσι Δαυνίων [d] ἄκροι	Sed mihi templum ædificabunt apud Salpes ripas
Σάλπης παρ᾽ ὄχθαις, οἵ τε Δάρδανον πόλιν	Dauniorum principes, Dardanique oppidi
Ναίουσι, λίμνης ἀγχιτέρμονες ποτῷ.	Incolæ, paluſtribus aquis affines.
Κοῦραι δὲ παρθένειον ἐκφυγεῖν ζυγὸν	Virgines autem cum nuptiale declinare jugum
[e] Ὅταν θέλωσι, νυμφίοις ἀρνούμεναι,	Voluerint, ſponſos recuſantes
[f] Τοὺς Ἑκτορείαις ἠγλαϊσμένους κόμαις,	Hectorea ſuperbos coma,
Μορφῆς ἔχοντας [g] σίφλον, ἢ μῶμαρ γένους,	Formæ præditos turpitudine, vel generis macula,
Ἐμὸν περιπλέξουσιν ὠλέναις βρέτας,	Meam ulnis amplectentur ſtatuam,
Ἄλκαρ μέγιστον κτώμεναι νυμφευμάτων,	Remedium nuptiarum habituræ maximum,
[h] Ἐρινύων ἐσθῆτα καὶ ῥέθους βαφὰς	Furiarum veſtem & faciei tincturam
[i] Πεπαμμέναι θρόνοισι φαρμακτηρίοις.	Coloribus adeptæ medicatis.

VARIANTES LECTIONES.

a Αἱμύλοις cum tenui MSS. uterque. b Al. λιθαίῳ. c Al. μὲν. d Al. ἄκρως. e Ὅτ᾽ ἂν θέλωσι Sold. f Τοὺς, Ἑκτορείοις Sold. τοὺς Ἑκτορίοις al. g Σίφλον Sold. σίμφλον al. h Al. Ἐρινύων. i Πεπαμμένη Bar. quod habuit etiam Sold. Sed in hoc aliquis μ illud priusſdeletorio ſigno notavit.

1122. Κακὸν μίασμ᾽ ἔμφυλον.] κατὰ τῆς παρῳχημένης, Κακῷ τὸ κακὸν ἰώμενος, Ὀρέστης τὸν φόνον τῆς πατρὸς τῇ μητροκτονίᾳ, ὅθεν καὶ ἐμάνη.

1123. Ἐμὸς δ᾽ ἀκοίτης.] τὸ σχῆμα ἀπόδοσις οἰκεῖας γὰρ, τὸ μὲν ἀκοίτης πρὸς τὸ νύμφης ἀποδίδοται· τὸ δὲ ἄναξ, πρὸς τὸ δμωΐδος.

1124. Ζεὺς Σπαρτιάταις.] οἱ Λακεδαιμόνιοι [1] ἱδρύσαντο Ἀγαμέμνονος Διὸς ἱερὸν εἰς τιμὴν τοῦ ἥρωος. Οἰβάλου δὲ τέκνα, τοὺς Λακεδαιμονίους λέγει· ὡς καὶ Ἡσίοδος,

Χαίρετε Λυγκεὺς φησί. ———

ὥσπερ εἴ τις τυχὸν εἴποι Ἀλεξάνδρου παῖδας τοὺς Ἀλεξανδρεῖς· Οἴβαλος γὰρ κατά τινας Τυνδάρεως καὶ λοιποί, οἵτινες προεστήκεσαν τῶν [2] Λακώνων· κατὰ δὲ ἑτέρους Κυνόρτου καὶ Γοργοφόνης ὑπῆρχε Τυνδάρεως, καὶ οἱ αὐτοῦ ἀδελφοί. Αἱμύλους τοὺς Λάκωνας φησίν, ὡς ψεύστας καὶ δολίους, ὥς φησι καὶ Εὐριπίδης,

Σπάρτης ἔνοικοι δόλια βουλευτήρια.

1128. Ναὸν [3] δέ μοι.] Κασσάνδρας ἱερόν ἐστιν ἐν Ἰταλίᾳ, ὅπερ ἱδρύσαντο οἱ προεστῶτες τῶν Δαυνίων εἰς τιμὴν αὐτῆς· ἔστι δὲ πλησίον Σάλπης λίμνης. καὶ Δάρδανος, κατά τινας, πόλις Ἰταλίας ἐγὼ δὲ τοὺς Δαρδανίους ἔθνος [4] εὗρον, οἰκοῦν ὑπὲρ τε Ἰλλυριῶν καὶ Μακεδόνων, καὶ ἡ Δάρδανος πόλις ἐκεῖ ἐστίν.

1131. Κοῦραι δὲ παρθένειον.] αἱ κόραι, φησί, τῶν Δαυνίων, ἐὰν μὴ θέλωσι γαμηθῆναι τοῖς μνηστῆρσιν αὐτῶν, ἢ διὰ δυσμορφίαν, ἢ διὰ δυσγένειαν, καταφεύγουσιν εἰς τὸ ἐμὸν τέμενος, [5] χρίσουσαι τὰ ἑαυτῶν πρόσωπα [6] φαρμάκοις, καὶ μέλαιναν ἐσθῆτα ἐνδυσάμεναι, καὶ περιπλέξασαι ταῖς χερσὶ τὸ ἐμὸν βρέτας, ἤτοι τὸ ξόανον, οὕτω παρθένοι διαμένουσι. Βρέτας δέ, κυρίως τὸ τοῦ ἀνθρώπου εἴδωλον· καταχρηστικῶς δέ, καὶ τὸ οἱονδήποτε εἴδωλον.

1133. Ἑκτορείοις κόμαις.] Ἕκτορος κόμη, ἡ τὰ ὄπισθεν καθειμένα ἔχουσα, τὰ δὲ ἔμπροσθεν κεκαρμένα, ὥς φησιν ὁ Λυκόφρων οὗτος. Πλούταρχος δὲ λέγει, ὅτι Θησεὺς ἐλθὼν εἰς Δελφοὺς ἦλθε, καὶ τῆς πρώτης ἡλικίας κόμην τῷ Ἀπόλλωνι καθιέρωσε, τὴν ἐμπροσθίαν μόνην κείρας, τὴν δὲ ὄπισθεν μακρὰν καὶ ἄκαρτον ἐάσας· καὶ τῆς κουρᾶς τὸ εἶδος ταύτης πρῶτοι Ἄβαντες ἐμιμήσαντο, ὡς καὶ Ὅμηρος περὶ τούτων φησί,

Τῷ δ᾽ ἅμ᾽ Ἄβαντες ἕποντο [7] θοοὶ ὄπιθεν κομόωντες.

οὗτος δὲ ὁ Λυκόφρων ἴσως τὴν Κασσάνδραν εἰσάγει πόθῳ τοῦ Ἕκτορος τὴν τοιαύτην κόμην Ἑκτορείαν καλοῦσαν, ὡς καὶ τοῦ Ἕκτορος οὕτω κομῶντος.

1134. Μῶμαρ.] ὁ μῶμος, ὡς εἶδαρ, ἄλκαρ, εἶλαρ.

1137, 1138. Ἐρινύων ἐσθῆτα.] τρεῖς εἰσιν Ἐρινύες, Τισιφόνη, Μέγαιρα, Ἀληκτώ, τιμωρητικαὶ τῇ δυνάμει, μέ-

EMENDATIONES.

1 Ἱδρύσαντο, pro Ἱδρύσαντες, ex Sold. & Grav. 2 Λακώνων, pro Λυκίων, ex MSS. omnibus. 3 Δέ μοι pro Δῆμον, ex MSS. utroque, & Lycophronis textu. 4 Εὗρον, pro εὑρών, ex MSS. omnibus. 5 Χρίσουσαι, pro τῷ χρίσασθαι, ex Bar. & Grav. 6 Φαρμάκοις, pro φαρμάκῳ, ex Bar. & Grav. 7 Θοοὶ ὄπιθεν, pro θεοὶ ὄπισθεν, ex Homeri Bœotia θοοὶ ὄπιθεν Sold.

[a] Κείναις ἐγὼ δηναιὸν [b] ἄφθιτος θεὰ	Ab illis ego virgiferis mulieribus
Ῥαβδηφόροις γυναιξὶν αὐδηθήσομαι.	Immortalis Dea diu vocabor.
Πένθος δὲ πολλαῖς παρθένων τητωμένας	Luctum contrà multis mulieribus egenis
Τάξω γυναιξὶν αὖθις, αἳ στρατηλάτην	Virginum rursus præbebo, quæ ducem
[c] Ἀθεσμόλεκτρον, Κύπριδος λῃστὴν θεᾶς,	Incestum, Cypriæ prædonem Deæ,
[d] Δαρὸν στένουσαι, κλῆρον εἰς δυσάρσιον	Diu gementes, in crudelem sortem
Πέμψουσι παῖδας ἐστερημένας γάμων.	Mittent puellas nuptiarum expertes.
Λάρυμνα, καὶ [e] Σπέρχειε, καὶ Βοάγριε,	O Larymna, Sperchee, Boagrie,
Καὶ [f] Κῦνε, καὶ Σκάρφεια, καὶ [g] Φαλωριάς,	Cyne, Scarphea, Phalorias,
Καὶ [h] Ναρύκειον ἄστυ, καὶ Θρονίτιδες	Urbs Narycea, Thronitides
Λοκρῶν [i] ἀγυιαί, καὶ Πυράνθιοι νάπαι,	Locrenses vici, Pyranthii saltus,
Καὶ πᾶς Ὀδοιδόκειος [k] Ἰλέως δόμος·	Totaque Hodœdocea Oilei domus;
Ὑμεῖς ἐμῶν ἕκατι [l] δυσσεβῶν γάμων	Vos mearum causa nuptiarum impiarum
Ποινὰς Γυγαίᾳ [m] τίσετ' Ἀγρείσκᾳ θεᾷ,	Pœnas Gygææ dabitis Agresti Deæ,
Τὸν χιλίωρον τὰς ἀνυμφεύτους χρόνον	Millenario innuptas tempore
Πάλου βραβείαις γηροβοσκοῦσαι κόρας,	Sortis constitutionibus educantes virgines,
Αἷς ἀκτέριστος [n] ἐν ξένοις τάφος	Quarum exsequiis carens peregrinum sepulcrum
Ψάμμῳ κλύδωνος [o] λυπρὸς [p] ἐκλυθήσεται,	Triste maris æstu dissipabitur,

VARIANTES LECTIONES.

a Κείναις δ' ἐγὼ Sold. b Ἄφθιτος Sold. c Ἀθεσμόλεκτρον MSS. uterque. d Versus hos sic distinguit Sold.
Δαρὸν στένουσαι κλῆρον εἰς δυσάρσιον.
Πέμψουσι —
e Σπερχειέ oxyton. MSS. uterque, & alii. f Κῦνε Bar. aliique. g Φαλαρίας Bar. h Ναρύκιον Bar. i Ἀγυιαὶ Sold. k Ἰλέως al. Οἰλέως maluit Canterus, cujus Adnotationes consulendæ. l Δυσσεβῶν Sold. m Τίσετ' MSS. uterque. τίσετ' al. n Ἐν ξένοις ξένος Bar. o Λυπρὸς Bar. p Ἐκκλυσθήσεται Bar. ἐκκλυσθήσεται Sold. quas lectiones uterque in Scholiis retinent. ἐκκλυσθήσεται al.

λευκαὶ δὲ τὴν θέαν, ὅθεν καὶ τὰς μελαίνας ἐσθῆτας Ἐριννύων φασίν· αἱ δὲ τῶν Δαυνίων γυναῖκες μέλαιναν ἐσθῆτα φοροῦσι, καὶ τὰς [1] ὄψεις βάπτονται πυρρῷ χρώματι, ὥς φησι Τίμαιος, ταινίας τε πλατείας εἰσὶν ὑπεζωσμέναι, ὑποδεδεμέναι τὰ κοῖλα ὑποδήματα, καὶ ῥάβδον κατέχουσι. Θρόνοις δέ, τοῖς κόμμεσιν· τὰ γὰρ βάμματα φαρμακικά.

1141. Πένθος δὲ πολλαῖς.] Αἴαντος τοῦ Λοκροῦ περὶ τὰς [2] Γυραίας ναυαγήσαντος, καὶ [3] ταφέντος ἐν Τρέμωνι, χώρᾳ τῆς Δήλου, οἱ Λοκροὶ μόλις σωθέντες ἦλθον εἰς τὰ οἰκεῖα· φθορὰ δὲ καὶ λοιμὸς μετὰ τρίτον ἔτος ἔσχε τὴν Λοκρίδα, διὰ τὴν εἰς Κασσάνδραν ἀθέμιτον μῖξιν Αἴαντος· ἔχρησε δὲ ὁ θεὸς ἱλάσκεσθαι Ἀθηνᾶν τὴν ἐν Ἰλίῳ ἐπὶ ἔτη χίλια, δύο παρθένους πέμποντας ἐπὶ κλήρῳ καὶ [4] λαχούσας· πεμπομένας δὲ αὐτὰς προϋπαντῶντες οἱ Τρῶες εἰ κατέσχον, ἀνῄρουν, καὶ καίοντες ἀκάρποις καὶ ἀγρίοις ξύλοις τὰ ὀστᾶ αὐτῶν, ἀπὸ Τράρωνος ὄρους τῆς Τροίας, τὴν σποδὸν εἰς θάλασσαν ἔρριπτον, καὶ πάλιν οἱ Λοκροὶ ἑτέρας ἔστελλον· εἰ δέ τινες ἐκφύγοιεν, ἀνελθοῦσαι λάθρα εἰς τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερὸν, ἱέρειαι ἐγίνοντο· ἔσαιρον γὰρ αὐτὸ, καὶ ἔρραινον· τῇ δὲ θεῷ οὐ προσήρχοντο, οὔτε τοῦ ἱεροῦ ἐξήρχοντο, εἰ μὴ νύκτωρ· ἦσαν δὲ κεκαρμέναι, μονοχίτωνες, καὶ ἀνυπόδετοι. πρῶται δὲ τῶν Λοκρίδων παρθένων Περίβοια καὶ Κλεοπάτρα ἀφίκοντο. καὶ πρῶτα μὲν τὰς παρθένους, εἶτα βρέφη ἐνιαύσια μετὰ τῶν τροφῶν αὐτῶν ἔπεμπον οἱ Λοκροί· χιλίων δὲ ἐτῶν παρελθόντων μετὰ τὸν [5] Φωκικὸν πόλεμον [6] ἐπαύσαντο τῆς τοιαύτης θυσίας, ὥς φησι Τίμαιος ὁ Σικελός, μέμνηται δὲ τῆς ἱστορίας καὶ ὁ Κυρηναῖος Καλλίμαχος.

1146. Λάρυμνα.] πόλις Θεσσαλίας· τὴν Λάρισαν κακῶς λέγει Λάρυμναν. Σπερχειὸς, ποταμὸς Θεσσαλίας, ὃς νῦν [7] Σαλαμβρεία καλεῖται. Βοάγριος, ποταμὸς Λοκρίδος· πρόσκειται * γὰρ * τῇ Θεσσαλίᾳ ἡ Λοκρίς.

1155. Αἷς ἀκτέριστος.] ἐξέθετο ὅτι φονευόμεναι παρὰ τῶν Τρώων αἱ Λοκρίδες, ἀκάρποις ξύλοις ἐκαίοντο, καὶ ἡ σποδὸς

EMENDATIONES.

1 Ὄψεις, pro ὄψιν, ex MSS. omnibus. 2 Γυραίας, pro γυρίας, ex emendatione Nic. Gerbelii. 3 Ταφέντος, pro σαρέντος, ex Grav. Nam supra dicit Cassandra Ajacem eo loci sepultum esse. 4 Λαχούσας, pro λαχοῦσι, ex MSS omnibus. 5 Φωκικὸν Bar. & Grav. 6 Ἐπαύσαντο τῆς τοιαύτης θυσίας, pro ἐπαύσαντο τῆς τοιαύτης θυσίας, ex MSS. omnibus. 7 Σαλάμβρη Bar & Grav. * Ko Sold

αὐτῶν

[a]Ὅταν [b]ἀκάρποις [c]γυῖα συμφλέξας φυτοῖς	Quando sterilibus membra sarmentis comburens
Ἥφαιστος, εἰς θάλασσαν [d]ἐκβράσῃ σποδὸν	Vulcanus, excutiet in mare cinerem
Τῆς ἐκ λόφων [e]Τράρωνος ἐφθιτωμένης.	Perditæ ex collibus Traronis.
Ἄλλαι δὲ νύκτωρ ταῖς θανουμέναις ἴσαι	At aliæ nocte morituris pares
[f]Σίθωνος εἰς θυγατρὸς ἵξονται [g]γύας,	In Sithoniæ filiæ regiones pervenient,
Λαθραῖα [h]κακκέλευθα [i]παπταλώμεναι,	Per occultas speculantes semitas,
Ἕως ἂν εἰσδρέξωσιν Ἀμφείρας δόμοις,	Donec ad Amphiræ confugiant ædem,
Λιταῖς Σθένειαν ἱκέτιδες [k]γουνούμεναι·	Precibus Robustam supplices adorantes :
Θεᾶς δ' [l]ὀφελτρεύσωσι [m]κοσμοῦσαι πέδον,	Deæque verrent ornando templum,
Δρόσῳ τε [n]φοιβάσωσιν, ἀστεργῆ χόλον	Aquisque purgabunt, implacidæ iræ
Ἀστῶν φυγοῦσαι· πᾶς γὰρ Ἰλιεὺς ἀνὴρ	Civium elapsæ : quivis enim Trojanorum
Κόρας δοκεύσει, πέτρον ἐν χεροῖν ἔχων,	Puellas observabit, saxum in manu tenens,
Ἢ φάσγανον κελαινόν, ἢ ταυροκτόνον	Vel ensem nigrum, vel tauricidam
Στερρὰν κύβηλιν, ἢ [o]Φαλακραῖον κλάδον,	Validam securim, vel Phalacræum baculum,

VARIANTES LECTIONES.

a Ὅτ' ἂν Seld. b Al. ἀκάρπεις, & deinde φυλοῖς. c Γύια Impressa quædam edit. d Ἐκβράσει al. e Τράρωνος reposuit Josephus Scaliger, quem sequi malle se profitetur Canterus. f Al. Σίθωνος. g Al. γύας. h Κάκκελευθα Bar. eandemque lectionem in Scholiis tuetur, ubi etiam cum eo consentit Seld. i Παπταλωμένη Seld. παπταλωμένη Bar. eandemque lectionem in Scholiis habet. k Γουνούμεναι Seld. l Ὀφελτρεύσωσι al. ὀφελτρεύουσι Etymologici Auctor. ὀφελτρεύουσι Bar. m Κοσμοῦσαι πέδον, Δρόσῳ τε φοιβάσωσιν abest à quodam Impress. n Φοιβάσουσι Bar. o Φαλακραῖον Seld.

αὐτῆς εἰς θάλασσαν ἐξέπεμπε. Ἡ δὲ σύνταξις οὕτω· ἄλλαι ξέναι Λοκρίων ἐν ξένῃ ψάμμῳ ἀκτέριστοι καὶ ἄταφοι λυπρῆς τάφου ἐλκυσθήσονται, ἤτοι ἐκριφήσονται, ὑπὸ τοῦ κλύδωνος.

1157. Ὅταν ἀκάρποις.] ἐξῆλθε.

1159. Τῆς ἐκ λόφων Τράρωνος.] συνέβη μετὰ τὸ Λοκρῶν στελλομένη διαφθαρεῖσαν ἐπὶ τινος λόφου τῆς Τροίας, καλουμένου Τράρωνος· εἶτα τοὺς Λοκροὺς τὸ μὴ θάψαι, στείλαντες δὲ, καὶ μηκέτι πέμπειν τὰς παῖδας, δοκοῦντες πεπληρῶσθαι τὸ τῶν ἐτῶν χρόνον· ὁ δὲ χρησμὸς οὐκ εἶχε χρόνον ὡρισμένον, ἀλλὰ ἀντὶ τῆς ἀδικίας τῆς Κασάνδρας ἐδήλου στέλλειν δύο κόρας· ἀκαρπίας δὲ μετὰ τὴν παῦσιν τῆς θυσίας καταλαβούσης πάλιν τοὺς Λοκρίδας, ἔπεμψαν οὐκέτι δύο, ἀλλὰ μίαν ἐκπέμψαντες δεδοικότες τὴν τιμωρίαν.

1160. Ἴσαι.] καὶ μακρὸν, καὶ βραχὺ λεχθὲν, οὐ λυμαίνεται τὸν στίχον, *ὡς πολλάκις εἰρήκειν.*

1161. Σίθωνος εἰς θυγατρὸς γύας.] [1]εἰς τὸ Ῥοίτειον· ἀπὸ δὲ τοῦ Ῥοιτείου τὴν ὅλην Τροίαν ἐδήλωσεν· Σίθων γὰρ, τῶν Θρᾳκῶν βασιλεὺς, καὶ [2]Ἀγχιρόης τῆς Νείλου, θυγατέρες Παλλήνη, καὶ Ῥοιτεία· ἀφ' ὧν ἡ τε Παλλήνη, πόλις Θρᾴκης, καὶ τὸ Ῥοίτειον, τόπος ἐν Τροίᾳ· ὁ δὲ Σίθων υἱὸς ἦν Ἄρεος.

1162. Λαθραῖα κακκέλευθα.] κεκρυμμένας ὁδοὺς [3]περιβλέπουσαι ἐδεδοίκεσαν γὰρ, ὡς ἔφην, μὴ ἀναιρεθῶσιν ὑπὸ Τρώων· ἐπετέτραπτο γὰρ τοῖς Τρωσὶ, καὶ ἐάν ἴδοιεν ταύτας παραγινομένας αὐτὰς ἐκ Λοκρίδος, λίθους ἔχοντες καὶ [4]ξίφη ἀποκτείνειν αὐτάς, ὅθεν ἐν νυκτὶ εἰσήρχοντο εἰς τὸν ναόν. Τὸ δὲ [5]Παπταλώμεναι αἰδοίᾳ Λυκοφρονείᾳ ἐλέχθη· Ἱππώνακτος γάρ ἐστιν ἡ λέξις, καὶ δηλοῖ τὸ περιβλέπουσαι· ἀλλ' ἐκεῖνος παμφαλῶσι, τὸ ἰδεῖν λέγει, οὐ παπταλῶσι, ὥσπερ νῦν φησὶν οὕτως· φησὶ δὲ τὸ τέλος *μελά* μικρὸν ἔρῶ,

Κύψω κνιφαίνων ἄγχι παμφαλώμενος.

τοιαύτῃ γοῦν αἰδοίᾳ χρώμενος, πῶς οὐκ ἂν φησὶ ὃ βούλοιτο μεταποιῶν γράψαι.

1165. Ὀφελτρεύσωσι.] σαρώσωσι· σαρὸν γὰρ, καὶ ὄφελτρον, καὶ ὄφελλα, καὶ ὄφελμα, ἡ σκοῦπα λέγεται· καὶ οὕτω Ἱππῶναξ φησὶν,

[6]Ὁ δ' αὐτίκ' ἐλθὼν σὺν γεροῦσι μάρτυσι,
Ὅπου τὸ ἔρπον ὁ [7]σκύτος κατηλοίει,
Ἀνθρωπον εὗρεν τὴν στέγην ὀφέλλοντα·
Οὐ γὰρ παρῆν ὄφελμα πηδήσας σφόδρα.

1166. *Φοιβάσωσι.] πλυνῶσι· φοίβη γὰρ ἀλληγορικῶς τὸ ὕδωρ ἐστίν.*

1168. Πέτρον ἔχων.] ἢ τόδε, ἢ τόδε· [8]τοιούτοις γὰρ οἱ Τρῶες ὡπλισμένοι τὰς Λοκρίδας ἐξεδέχοντο, ὅπως αὐτὰς ἀνέλωσι· νόμος γὰρ ἦν τοῖς Τρωσὶν, ἐπαινεῖν τὸν τῶν Λοκρίδων φονέα· εἰ δέ τις ἔθαψεν αὐτὰς, ἐτιμωρεῖτο μεγάλως.

1170. Στεῤῥὰν κύβηλιν.] ὁ Ἱππῶναξ Κύβηλιν τὴν Ῥέαν λέγει, διὰ τὸ ἐν Κυβέλλῃ, πόλει Φρυγίας, τιμᾶσθαι· ὅπως δὲ

EMENDATIONES.

* Ex Bar. & Grav. 1 Εἰς τὸ Ῥοίτειον, ἀπὸ δὲ τοῦ Ῥοιτείου, pro εἰς τὸ Ῥύτειον, ἀπὸ δὲ τοῦ Ῥυτείου, ex MSS. utroque. Rhœteum enim dictum esse illud Troiani agri promontorium, vel pueris notum. Paullo post etiam Ῥοιτεία posui, pro Ῥυτεία, ope MSS. utriusque. 2 Ἀγχιρόης Bar. & Grav. 3 Περιβλέπουσαι, pro περιβλέπουσαι, ex Grav. Ea enim voce paullo post utitur. 4 Ξίφη, pro ξίφος, ex Seld. & Lycophronis textu. 5 Παπταλώμεναι, pro παπταλωμένας. * Ex Grav. 6 Hos versus, ultimo excepto, supra castigavi, & digessi in ordinem. 7 Σκύτος Grav. * Hæc ex penu Barocciano & Graviano deprompsi. 8 Τοιούτοις, pro τοιούτως, ex MSS. omnibus.

Μαιμῶν ᵃκορέσαι χεῖρα διψῶσαν φόνου.
Δῆμος δ' ἀνατεὶ τὸν κτανόντ' ἐπαινέσει,
Τεθμὸν χαράξας τοὐπιλώβητον γένος.
Ὦ μῆτερ, ὦ δύσμητερ, οὐδὲ σὸν κλέος
Ἄπυστον ἔσται· Περσέως δὲ παρθένος,
Βριμὼ, Τρίμορφος, θήσεταί σ' [b] ἐπωπίδα,
[c] Κλαγγαῖσι [d] ταρβήσουσαν ἐννύχοις βροτοὺς,
Ὅσοι μεδούσης Στρυμόνος Ζηρυνθίας
[e] Δείκηλα μὴ [f] σέβουσι λαμπαδουχίαις,
Θύσθλοις Φεραίαν ἐξακεύμενοι θεάν.
Ψευδήριον [g] δὲ νησιωτικὸς στόνυξ
Πάχυνος ἕξει [h] σεμνὸν, ἐξ ὀνειράτων
Ταῖς δεσποτείαις ὠλέναις ὠγκωμένον,
Ῥείθρων Ἑλώρου πρόσθεν ἐκτερισμένης

Gestiens manum sitibundam cæde satiare.
Populus autem impunè homicidam laudabit,
Lege proscribens perniciosam gentem.
O Mater, infelix mater! ne tuum quidem nomen
Erit ignobile: nam Persei Filia,
Brimo, Triformis, te faciet canem,
Clangoribus territuram nocturnis homines,
Quicunque Strymonis Reginæ Zerynthiæ
Statuam non colunt lampadum gestationibus,
Sacrificiis Pheræam placantes Deam.
Cenotaphium verò scopulus insularis
Pachyni venerandum habebit, è somniis
Aggestum herilibus manibus,
Qui juxta ripas miseræ fundet libamina,

VARIANTES LECTIONES.

a Al. κορέσαι. Vide *Scholia*. b Ἐπωπίδα alii cum tenui, alii cum aspero spiritu pingunt, quem quidem Ego malim. c Κλαγγαῖσι *Bar.* γλαγγαῖσι *Seld.* d Ταρβήσουσαν *Bar.* aliique. ταρβήσουσαν al. ταρμύσουσαν al. e Al. δίκηλα. f Σέβουσι *Bar.* aliique. g Al. δαί. h Σεμνὸν *Bar.* aliique.

τὸν πέλεκυν Φαλακραῖον κλάδον.] ξύλον ἐκ τῆς Φαλάκρας· τέσσαρα γὰρ ἀκρωτήρια Ἴδης, Πέργαμος, Λεκτὸν, Γάργαρον, καὶ Φαλάκρα, ἀφ' ἧς τὰ δόρατα εἶχον οἱ Τρῶες.

1171. Μαιμῶν.] κυρίως αἵματος ἐπιθυμῶν, αἱμῶν, καὶ προσθήκῃ τοῦ μ, μαιμῶν. Κορέσαι.] δύο βραχέα εἰς διψῶσαν χεῖραν ποίας ἀδείας ἐστὶν, οὐκ οἶδα· ἐγὼ δὲ ἀπορήσας διὰ τὸ μὴ εὑρίσκειν αὐτόθι τινὰ ποιητικὸν τρόπον τὸν ἐκλείποντα αὐτὸ, δύο σσ ἔγραψα, ὡς ἐπὶ τῶν ἡρωϊκῶν, ἵν' ᾖ Αἰολικόν.

1172. Δῆμος δ' ἀνατεί.] ἡ σύνταξις * οὕτως. * Ὁ δὲ δῆμος, τῶν Τρώων δηλονότι, τὸν κτανόντα τὸ ἐπιλώβητον γένος, τὰς Λοκρίδας, ἐπαινέσει ἀνατεὶ, ἐν τεθμῷ καὶ νόμῳ τοῦτο γράψας, δηλονότι τὸ ἐπαινεῖσθαι τὸν φονεύσοντα Λοκρίδα τινὰ, καὶ μὴ ὑφορᾶσθαι βλάβην τινὰ αἰτίου.

1175. Περσέως δὲ παρθένος.] ἡ Ἑκάτη· καὶ τοῦτο τῆς ἀδείας ἐστὶ τοῦ Λυκόφρονος, τὴν Πέρσου Περσέως καλεῖν, ὅπως ἀπαρτίζοιτο τὰ μέτρα· ὁ γὰρ Ἡσίοδος τὴν Ἑκάτην Πέρσου καὶ Ἀστερίας φησὶ θυγατέρα, οὐ Περσέως· οὐδὲ μὴν Πέρσου τοῦ νεωτέρου, ἀλλὰ Πέρσου παλαιοῦ, ὃς ἦν παῖς [1] Εὐρυβίας καὶ [2] Κρειοῦ, τῶν Οὐρανοῦ παίδων· ἡ δὲ Πέρσου γυνὴ Ἀστερία, παῖς ἦν Κοίου καὶ Φοίβης· ὁ Κοῖος δὲ, καὶ ἡ Φοίβη, Οὐρανοῦ παῖδες.

1176. Βριμώ.] ἡ αὐτὴ ἡ Ἑκάτη, ὅτι [3] Ἑρμῆν ἐν κυνηγεσίῳ βιάζοντα αὐτὴν ἐνεβριμήσατο, καὶ οὕτως ἐπαύθη· καὶ ἡ Περσεφόνη Βριμὼ λέγεται· δοκεῖ δὲ ἡ αὐτὴ εἶναι Ἑκάτη καὶ Περσεφόνη. Τρίμορφος.] τρικέφαλος, ἡ παρ' ὅσον μετέχει οὐρανοῦ, καὶ γῆς, καὶ ᾅδου. Ἐπωπίς.] δασέως μὲν ἡ ἀκόλουθος καὶ δμωίς· ψιλῶς δὲ, ἡ ἐπισκοποῦσα καὶ [4] βλέπουσα, παρὰ τὰς ὦπας· ἐπωπίδα δὲ ἀκόλουθον τῆς Ἑκάτης φησὶ τὴν Ἑκάβην, ὅτι, καθάπερ λέγουσιν, ἡ Ἑκάβη [5] κύων γέγονε, διὰ τὸ λίθοις ἀναιρεθῆναι, καὶ τῇ Ἑκάτῃ δέ φασι κύνας μελαίνας [6] φοβερὰς ἕπεσθαι.

1178. Μεδούσης Στρυμόνος Φεραίας.] Ἑκάτη ἡ τῆς Φεραίας, τῆς Αἰόλου θυγατρὸς, κἀκ τοῦ Διὸς τεχθεῖσα, ἐν τριόδοις ἐρρίφη. βουκόλοι δὲ [7] Φέρητος εὑρόντες αὐτὴν, ἀνέθρεψαν· ὅθεν ἐν ταῖς τριόδοις αὐτῇ τὰς θυσίας ἐποίουν. Φεραίαν δὲ, τὴν ἐν Φεραῖς τιμωμένην· Φέρης γάρ τις ἔκτισε πόλιν Φερὰς, ἥτις νῦν [8] Σαῖρα καλεῖται· καὶ Καλλίμαχος περὶ τῆς Ἀρτέμιδός φησιν,

[9] Πότνια, Μουνυχίη, λιμενοσκόπε, χαῖρε Φεραίη.

ἡ αὐτὴ δὲ ἐστὶν Ἄρτεμις καὶ ἡ Ἑκάτη.

1179. Δείκηλα.] εἰκόνας, ἀγάλματα· κυρίως δὲ τὰ παρὰ τὸ ἴκελα, δείκελά τινα ὄντα, καὶ δείκηλα.

1181. Νησιωτικὸς στόνυξ.] ἀκρωτήριον τῆς Σικελίας ἐστὶ, καλεῖται δὲ Πάχυνος, ἔνθα κενοτάφιον Ὀδυσσεὺς ἱδρύσατο τῇ Ἑκάβῃ, δειματούμενος ὑπ' αὐτῆς ἐν τῇ νυκτί. διὰ τὸ πρῶτον κατάρξαι αὐτὸν τοῦ καταλεύσματος, τοῦ ὑφ' Ἑλλήνων εἰς αὐτὴν γεγονότος· τρία δὲ ἀκρωτήρια Σικελίας, Πάχυνος, Πελωρὶς, καὶ Λιλύβαιον.

1182, 1183, 1184. Ῥέεθρον Ἑλώρου πρόσθεν.]

EMENDATIONES.

* Ex *Bar.* & *Grav.* 1 Εὐρυβίας edit. *Bas.* & *Seld.* Ἀγαβίας *Grav.* item *Bar.* qui ita legit hunc locum, Ἀγαβίας ἀμφὶ τοῦ &c. Ceterum Ego ex eo τοῦ posui, eam ὦ habebant *Impressi*, repugnante constructione. 2 Κρειοῦ *Seld.* 3 Ἑρμοῦ & βιάζοντος, pro Ἑρμῆν & βιάζοντα, ex *Bar.* & *Grav.* 4 Βλέπουσα, παρὰ τὰς ὦπας lego. ope *MSS.* omnium. βλέπουσα τὰς εἰς ὦπας *Impress.* absurde. 5 Κύων γεγονυῖα λέγεται ἀληθῶς *Seld.* 6 Φοβερὰς, pro φοβηρὰς, ex *Bar.* & *Grav.* 7 Φέρητος φεραίας εὑρόντες *Impress.* Ego φεραίας delevi, auctoritate *MSS.* omnium. 8 Σέραι *MSS.* omnes. 9 Sic emendavi hunc versum ex *Callimachi* Hymno in Venerem v. CCLIX. Ἄρτεμι μουνυχία λιμένος σκοπὲ χαῖρε φεραία *Impress.* Ἄρτεμι ποτνυχία λιμενοσκοπὲ *Seld.* Ἄρτεμι ποτνιχίη, & deinde φεραία *Bar.* ποτνιχίη habet etiam *Grav.*

ˡ πλησίον

Ὃς δὴ παρ' ἀκταῖς [a] τλήμονος ῥόθει χοὰς,	Ante fluenta Helori sepultæ,
Τριαύχενος μήνιμα δειμαίνων θεᾶς,	Tricervicis iram formidans Deæ,
Λευστῆρα πρῶτον οὕνεκα ῥίψας πέτρον,	Quoniam primum lapidatorem projiciens lapidem,
Ἅδῃ κελαινῶν θυμάτων ἀπάρξεται.	Nigra Plutoni auspicabitur sacra.
Σὺ δ', ὦ ξύναιμε, πλεῖστον ἐξ ἐμῆς φρενὸς	Jam tu, Frater, plurimum ex animo mihi
Στερχθεὶς, μελάθρων ἕρμα, καὶ πάτρας ὅλης,	Dilecte, fulcrum ædium, totiusque patriæ,
Οὐκ εἰς [b] κενὸν κρηπῖδα φοινίξεις φόνῳ	Non frustrà solum cæde cruentabis
Ταύρων, ἄνακτι τῷ Ὀφίωνος θρόνων	Taurorum, regi thronorum Ophionis
Πλείστας ἀπαρχὰς θυμάτων δωρούμενος·	Plurimas offerens victimarum primitias:
Ἀλλ' [c] ἄξεταί σε πρὸς [d] γενεθλίαν πλάκα,	Sed in natalem te ducet terram,
Τὴν ἐξόχως Γραικοῖσιν [e] ἐξυμνημένην·	Eximiè Græcis celebratam:

VARIANTES LECTIONES.

a Al. τλήμων. b Κενὴν κρηπῖδα Bar. eandemque lectionem in *Scholiis* retinet. c Ἥξεταί σε Bar. d Al. γεννητήν. e Ἐξυμνημένην MSS. uterque, & alii.

[1] πλησίον τῶν ῥείθρων τοῦ Ἑλώρου, ποταμοῦ Σικελίας, τῇ τλήμονι Ἑκάβῃ ῥανεῖ χοὰς Ὀδυσσεύς· ὁ δὲ ποταμὸς ὁ Ἔλωρος ἔσχετο ὄνομα ἀπό τινος βασιλέως Ἑλώρου, κτίσαντος γέφυραν ἐν αὐτῷ μεγάλην. οἱ Ἔλωροι πρὶν ἐπορεύοντο πρὸς τὸ Ἄργος, καὶ ἐδίδη χρησμὸς αὐτοῖς, μὴ ἀφεῖναι τὸν ἀνώνυμον ποταμόν· οἱ δὲ ἀλογήσαντες τοῦ χρησμοῦ ἀπήρχοντο προσοτρύνοντες δὲ αὐτῷ, ἔπεσον μετὰ τῶν ἵππων, καὶ ἄφνω ὑπὸ ὕδατος ἀπεπνίγησαν, καὶ ἔσχε ταύτην τὴν ἐπωνυμίαν. Ἐξ ὀνειράτων.] ἤτοι ὑπὸ τοῦ ὄναρ εὐθείας εἶπεν, ἤτοι ὑπὸ τοῦ ὀνείρατ' ὀνείρατος γὰρ ἦν ἡ γενικὴ, ἢ ὀνείρου· ἀλλ' ὑπὸ εὐθείας τῆς λεγούσης τὸ ὀνείρατον, ὡς τὸ προσώπατον· ὡς καὶ [2] παρ' Ὁμήρου ἔχει,

Μειδιόων βλοσυροῖσι [3] προσώπασι. ———

ὑπὸ γοῦν τῆς τοιαύτης εὐθείας ἡ γενικὴ λέγεται προσωπάτων, καὶ ὀνειράτων. Δυσσεβείας αὐλάκας.] τῆς τῆς Ὀδυσσέως χειρὸς, Ἑκάβης γὰρ δεσπότης Ὀδυσσεὺς γέγονεν, ὡς Εὐριπίδης φησὶν ἐν Τρῳάσιν,

[4] Ἰθάκης Ὀδυσσεὺς ἔλαχ' ἄναξ δούλην σ' ἔχειν.

1186. Τριαύχενος.] τῆς Ἑκάτης, ἣν ἄνω τρίμορφον λέγει.

1191. Οὐκ εἰς κενὸν κρηπῖδα.] οὐ μάτην αἱμάξεις τὴν κρηπῖδα καὶ τὴν βάσιν τοῦ βωμοῦ ἐν τῷ αἵματι τῶν θυσιῶν δηλονότι ταύρων καὶ ταυρικῶν θυμάτων, πλείστας ἀπαρχὰς δωρούμενος τῷ Διῒ, τῷ ἄνακτι καὶ βασιλεῖ τῶν Ὀφίωνος θρόνων· πρὸ γὰρ Κρόνου καὶ Ῥέας, Ὀφίων καὶ Εὐρυνόμη, ἡ τοῦ Ὠκεανοῦ, τῶν θεῶν ἐβασίλευον, οὓς Τιτᾶνας καλοῦσι· Κρόνος δὲ τὸν Ὀφίωνα καταβαλὼν, Ῥέα δὲ τὴν Εὐρυνόμην καταπαλαίσασα, καὶ ἐμβαλοῦσα τῷ Ταρτάρῳ, τῶν θεῶν ἐβασίλευσαν· οὓς πάλιν ὁ Ζεὺς ταρταρώσας, ἔσχε τὸ κράτος, ὃ πρὸ μὲν Κρόνος αὐτὸς εἶχε καὶ Ῥέα, πρὸ αὐτῶν δὲ Ὀφίων καὶ Εὐρυνόμη· ὅθεν ἄνακτα τὸν Δία φησὶ τῆς βασιλείας Ὀφίωνος καὶ Εὐρυνόμης.

1194. Ἀλλ' ἄξεταί σε πρὸς γενεθλίαν πλάκα.] φασὶν ὅτι λιμοῦ κατασχόντος τὴν Ἑλλάδα, ἔχρησεν ὁ θεὸς, τὰ τοῦ Ἕκτορος ὀστᾶ κείμενα ἐν Ὀφρυνῷ, τόπῳ τῆς Τροίας, μετενεγκεῖν ἐπί τινα πόλιν Ἑλληνίδα ἐν τιμῇ μὴ μετασχοῦσαν τῆς ἐπὶ Ἴλιον στρατείας. οἱ δὲ Ἕλληνες εὑρόντες τὰς ἐν Βοιωτίᾳ Θήβας μὴ στρατευσαμένας ἐπὶ Ἴλιον, ἐνεγκόντες τὰ τοῦ ἥρωος λείψανα, ἔθεντο περὶ τὴν Οἰδιποδίαν κρήνην ἐν Θήβαις. Γενεθλίαν δὲ πλάκα, τὰς Θήβας λέγει, ὅτι κατά τινας ὁ Ζεὺς ἐν Θήβαις ἐτέχθη, καὶ τὰς Μακάρων νήσους ἐν Θήβαις φασὶν εἶναι· καὶ τὴν μὲν Διὸς γέννησιν, οἱ μὴ εἰδότες τίς ἐστιν ὁ Ζεὺς, οἱ μὲν ἐν Κρήτῃ, οἱ δὲ ἐν Ἀρκαδίᾳ, ὁ δὲ Λυκόφρων ἐν Θήβαις τῆς Βοιωτίας φησὶν, ἔνθα καὶ ἐπιγέγραπται τάδε,

Αἳ δ' εἰσὶ Μακάρων νῆσοι, [5] τόθι περ τὸν ἄριστον
Ζῆνα, θεῶν βασιλῆα, Ῥέη τίκε τῷδ' ἐνὶ χώρῳ.

τοῖς δὲ εἰδόσιν ὅτι Δίες πάντες οἱ βασιλεῖς καὶ θεοὶ λέγονται, ὁ κοινὸν δόξει, καὶ ἐν Κρήτῃ, καὶ ἐν Ἀρκαδίᾳ, καὶ ἐν Θήβαις, καὶ ἐν ἑτέροις μυρίοις τόποις εἶναι γεννήσεις βασιλέων, καὶ ἐπιγέγραπται· τῆς δὲ οὐρανοῦ Διὸς ἡ γέννησις ἐν τῷ οὐρανῷ, ὥσπερ καὶ τοῦ νοὸς Διὸς ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ· οὕτως ὁ εἰδὼς τοὺς βασιλεῖς πάντας Δίας καὶ θεοὺς καλουμένους, οὐ ξενισθήσεται πολλὰς πατρίδας εὑρίσκων καὶ ἐπιγεγραμμένας· ὡς καὶ ὁ γινώσκων, ὅτι Τυφῶν ἐστι πᾶσα πυρὸς ἀνάδοσις, οὐ ξενισθήσεται [6] παρά τισι μὲν εὑρίσκων τοῦτον ἐν Κιλικίᾳ τυφόμενον, παρά τισι δὲ ἐν Σικελίᾳ, καὶ τοῖς Ἀρίμοις ὄρεσι, [7] παρ' ἐνίοις δὲ ἀλλαχοῦ· εἰ δὲ [8] θυμικόν τινα δαίμονα τοῦτον δοκήσει, ξενισθήσεται πάντως ἐν διαφόροις τόποις τοῦτον ἀκούων τυφόμενον, ὥσπερ καὶ τὰ τούτοις ὅμοια εὑρίσκων οὕτως. Μακάρων δὲ νήσους τὰς Θήβας ὁ ἐπιγραμματογράφος ἐκάλεσε, κολακικῶς εἰκάζων τὰς Θήβας [9] νήσοις Μακάρων· αἱ γὰρ Θῆβαι νῆσος οὐκ εἰσί. Θεῶν δὲ βασιλέα ἐκεῖνον εἶπε, τουτέστι βασιλέων βασιλέα· θεοὶ γὰρ καὶ οἱ βασιλεῖς, ὡς ἔφημεν, λέγονται. αἱ δὲ τῶν Μακάρων νῆσοι ἐν τῷ Ὠκεανῷ κεῖνται, περὶ ὧν [10] μετὰ μικρὸν ἐρῶ.

EMENDATIONES.

1 Πλησίον τῶν ῥείθρων τοῦ Ἑλώρου, pro πλησίον τοῦ Ἑλώρου τῶν ῥείθρων, ex *Bar.* 2 Ὁμήρῳ *Grav.* 3 Προσώπασι, pro προσωπάσιν, ex *Grav.* & *Hom. Iliad.* ή. v. CCXII. 4 Sic emendavi hunc versum *Euripidis*, ope *MSS.* Codd. Ἰθάκης Ὀδυσσεὺς ἔλαχεν ἄναξ δούλην σε ἔχειν *Impress.* 5 Τ' ὅθι *Bar.* & *Grav.* 6 Παρά τισι μὲν εὑρίσκων τοῦτον ἐν Κιλικίᾳ τυφόμενον, παρά τισι δὲ ἐν Σικελίᾳ, καὶ τοῖς Ἀρίμοις lego, ope *MSS.* Nam Typhonem gigantem θεομάχον, alii in Sicilia, alii in Cilicia, alii denique in Arimis pœnas dare fabulantur. παρά τισι μὲν εὑρίσκων τοῦτον ἐν Σικελίᾳ τυφόμενον, παρά τισι δὲ ἐν Σικελίᾳ, καὶ τῶν Ἀρίμων ὄρεσι *Impress.* 7 Παρ' ἐνίοις lego, pro παρ' ἑνίοις, ex *Grav.* 8 Μυθικόν τινα *MSS.* omnes. 9 Νήσοις, pro νήσοις, ex *Suid.* 10 Μετὰ μικρὸν, pro κατὰ μικρὸν, ex *MSS.* utroque.

Ὅπου[a] σφε μήτηρ ἡ πάλης ἐμπείραμος,
Τὴν πρόσθ᾽ ἄνασσαν ἐμβαλοῦσα Ταρτάρῳ,
Ὠδῖνας ἐξέλυσε λαθραίας γονῆς,
Τὰς παιδοβρώτεις ἐκφυγοῦσ᾽ ὁμευνέτου
Θοίνας ἀσέπτους· οὐδ᾽[b] ἐπίανεν βορᾷ
Νηδὺν, τὸν ἀντίποινον ἐκλάψας πέτρον,
Ἐν[c] γυιοκόλλοις σπαργάνοις[d] εἱλιγμένον,
Τύμβος γεγὼς κένταυρος ὠμόφρων σπορᾶς.
Νήσοις Μακάρων[e] δ᾽ ἐγκατοικήσεις μέγας
Ἥρως, ἀρωγὸς λοιμικῶν τοξευμάτων·
Ὅπου σε πεισθεὶς Ὠγύγου σπαρτὸς λεὼς,

Ubi Mater ipsum luctæ perita,
Priorem Reginam injiciens Tartaro,
Dolores exsolvit occulti partus,
Puerivoras effugiens Conjugis
Epulas impias: nec satiavit cibo
Ventrem, vicarium deglutiens lapidem,
Fasciis membra vincientibus involutum,
Sepulcrum factus prolis Centaurus crudelis.
In Beatorum igitur insulis habitabis magnus
Heros, pestiferarum vindex sagittarum:
Quò te satus Ogygi populus obtemperans

VARIANTES LECTIONES.

a Al. σφι. b Ἐπίανε Seld. c Al. γυιοκόλλοις. d Εἰλημένον al. εἰλυμένον MSS. uterque, & eandem lectionem in Scholiis retinent. e Δ᾽ omittunt nonnulli Impress.

1196. Ὅπου σφε μήτηρ.] αἱ μὲν ἱστορίαι εἰλέχθησαν, ἡ δὲ σύνταξις οὕτως· Ὅπου σφὲ καὶ αὐτὸν τὸν Δία ἡ μήτηρ Ῥέα * ἔμπειρος τῆς * πάλης ἐξέλυσε τὰς ὠδῖνας τῆς λαθραίας γονῆς, τὴν [1] πρόσθ᾽ ἄνασσαν Εὐρυνόμην ταρταρώσασα. Τὸ δὲ Σφὲ ἀντὶ τοῦ αὐτὸν, ἀντίπτωσις ἐστίν. Πάλης [2] ἐμπείραμος.] ἡ Ῥέα, διὰ τὸ καταπαλαῖσαι Εὐρυνόμην, καὶ ταρταρῶσαι. Τὰ δὲ τῆς τεκνοφαγίας τοῦ Κρόνου, καὶ ἡ κρυφία γονὴ τοῦ Διὸς, καὶ ὁ καταποθεὶς ὑπὸ Κρόνου ἀντ᾽ αὐτοῦ λίθος, πάντα δῆλα καὶ ἰδιώταις.

1200. Οὐδ᾽ ἐπίανε βορᾷ.] * ἡ σύνταξις· * οὐδ᾽ ἐπίανε καὶ ἐκόρεσε τὴν νηδὺν ἐν τῇ βορᾷ ὁ ὠμόφρων Κένταυρος, ἤγουν ὁ Κρόνος, ὁ γεγὼς καὶ γενόμενος τύμβος τῆς σπορᾶς τῶν τέκνων αὐτοῦ. [3] πῶς δὲ οὐκ ἐπίανε τὴν νηδὺν; ἐκλάψας καὶ καταπιὼν, κυρίως δὲ ἡ λέξις ἐπὶ τῶν κυνῶν· τίνα καταπιὼν; τὸν [4] ἀντίποινον τοῦ Διὸς πέτρον, εἱλημένον καὶ ἐντετυλιγμένον ἐν σπαργάνοις γυιοκόλλοις, ἤτοι τοῖς κολλῶσι καὶ σφίγγουσι τὰ γυῖα, καὶ τὰ μέλη· [5] τὰ γὰρ σπάργανα καὶ συγκολλᾷ, καὶ σφίγγει τὰ τῶν βρεφῶν μέλη. Τύμβον καὶ τάφον σπορᾶς καὶ τῶν τέκνων τὸν Κρόνον λέγει, ὅτι τοὺς ἰδίους παῖδας ἤσθιε, μαθὼν ἐκ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Γῆς, καὶ τοῦ Οὐρανοῦ τοῦ ἰδίου πατρὸς, ὅτι ὑπό τινος τῶν αὐτοῦ παίδων τῆς βασιλείας ἐκπεσεῖται. Κένταυρον δὲ τὸν αὐτὸν καλεῖ, ὅτι ἵππῳ ὁμοιωθεὶς, ἐμίγη Φιλύρᾳ, τῇ Ὠκεανοῦ θυγατρὶ, καὶ ἐγέννησε Χείρωνα τὸν Κένταυρον· μόνος γὰρ τῶν Κενταύρων ὁ Χείρων ἐκ Κρόνου ἐγεννήθη, οἱ δὲ λοιποὶ πάντες Κένταυροι παῖδες εἰσὶν Ἰξίονος καὶ Νεφέλης. Νήσους δὲ Μακάρων, οὗτος τὰς Θήβας λέγει, πλανηθεὶς ἐξ οὗ εἴπομεν ἐπιγράμματος. εἶπον δὲ ἀνωτέρω, ὅτι καὶ ὁ τὸ ἐπίγραμμα γράψας οἶδε μὴ εἶναι τὰς Θήβας νήσους Μακάρων, κωμικῶς δὲ τοῦτο φησίν· αἱ γὰρ Μακάρων νῆσοι παρ᾽ Ὠκεανὸν βαθυδίνην, κατά τε Ἡσίοδον, Ὅμηρον, Εὐριπίδην, Πλούταρχον, Δίωνα, Περιήγητον, Φιλόστρατον, καὶ λοιπούς· περὶ γὰρ τὸν Ὠκεανὸν ἐστὶν ἡ Βρεττανία νῆσος, μεταξὺ τῆς τε ἐν δύσει κειμένης Βρεττανίας, καὶ Θούλης τῆς πρὸς ἀνατολήν. λέγουσι δὲ τὰς τῶν ἀποθνησκόντων ψυχὰς ἐκεῖσε διακομίζεσθαι· παρὰ γὰρ τὴν ἀκτὴν τοῦ Ὠκεανοῦ, τοῦ πρὸς τὴν Βρεττανίαν ταύτην νῆσον, ἰχθυοθῆραι ἄνθρωποι κατῴκησαν, ὑπήκοοι μὲν Φράγγοις, φόρον δὲ μὴ τελοῦντες αὐτοῖς, διὰ τὸ διαπέμπειν τὰς τῶν τελευτώντων ψυχὰς, ὥς φασιν. οὗτοι γὰρ ἀπελθόντες [6] ἐν ταῖς τῶν ἑαυτῶν οἰκίαις περὶ ἑσπέραν καθεύδουσιν· ἀρασσομένων δὲ μετὰ μικρὸν αἰσθάνονται τῶν θυρῶν, καὶ φωνῆς ἀκούουσιν ἐπὶ τὸ ἔργον καλούσης αὐτούς· ἀναστάντες δὲ, πρὸς τὸν αἰγιαλὸν βαδίζουσιν, οὐκ εἰδότες ποία ἀνάγκη αὐτοὺς ἀνάγει. ὁρῶσι δὲ ἀκάτους παρεσκευασμένας, ἀλλ᾽ οὐ τὰς αὐτῶν, κενὰς μέντοι ἀνθρώπων, ἐν αἷς εἰσελθόντες κωπηλατοῦσι, καὶ αἰσθάνονται βάρους τῶν πλοίων, ὡς ἐξ ἐπιβατῶν, οὐδένα δὲ ὁρῶσι. ῥοπῇ δὲ μιᾷ κατάγουσιν εἰς τὴν Βρεττανίαν νῆσον, μόλις ὅτε χρῶνται ταῖς ἰδίαις ναυσὶ νυχθημέρῳ καταίρειν δυνάμενοι· καταίραντες δὲ πρὸς τὴν νῆσον, πάλιν οὐδένα ὁρῶσι, φωνῆς δὲ ἀκούουσι τῆς δῆθεν ὑποδεχομένης τοὺς αὐτῶν ἐπιβάτας, ἀπαριθμούντων αὐτοὺς καὶ πατρόθεν καὶ μητρόθεν, ὅτι δὲ καὶ ἐξ ἀξίας, καὶ τέχνης, καὶ ὀνόματος τὸν καθ᾽ ἕνα καλούντων. οἱ δὲ τοῦτον δῆθεν ἀποφορτισάμενοι, πάλιν ἐλαφροτέροις τοῖς σκάφεσι μιᾷ ῥοπῇ πρὸς τὰς [7] οἰκίας αὐτῶν ὑποστρέφουσιν. ἐκ τούτου πολλοῖς ἔδοξεν εἶναι τὰς Μακάρων νήσους ἐκεῖσε, καὶ τοὺς ἀποβιώσαντας ἐκεῖσε διαπεραιοῦσθαι.

1206. Ὠγύγου σπαρτὸς λεὼς.] Ὤγυγος, ἀρχαῖος βασιλεὺς Θηβῶν, ἀφ᾽ οὗ καὶ Ὠγύγιαι πύλαι ἐν Θήβαις· ἐκ τούτου δὲ καὶ πᾶν τὸ ἀρχαῖον Ὠγύγιον φασὶ, διὰ τὸ πολὺ [8] αὐτὸν γενέσθαι ἀρχαιότατον. ὁ δὲ Ὤγυγος υἱὸς ἦν Ποσειδῶνος καὶ [9] Ἀλίστρας. Λῦκος δὲ ἐν τῷ περὶ Θηβῶν ἱστορεῖ. „Μετὰ τὸν
„ κατὰ Δευκαλίωνα, Ζεὺς μιγεὶς [10] Ἰοδάμᾳ τῇ Τιθωνοῦ τοῦ
„ Ἀμφικτύονος, γεννᾷ Θήβην, ἣν δίδωσιν Ὠγύγῳ, ἀφ᾽ οὗ
„ Ὠγυγία ἡ Θήβα.” Ἄλλος δὲ πάλιν ἱστορικός λέγει, ὡς Ζεὺς Θήβῃ μιγεὶς Αἴγυπτον γεννᾷ, οὗ θυγάτηρ Κάρχη, ἀφ᾽ ὧν ἥ τε τῆς Αἰγύπτου πόλις Θήβη ἐκλήθη, καὶ ἡ Καρχηδὼν

EMENDATIONES.

* Hoc adjeci ex Bar. & Grav. 1 Πρόσθ᾽ pono, pro πρὸς θ᾽. 2 Ἐμπείραμος, pro ἔμπειρος, ex Bar. Grav. & Lycophronis textu. * Ex MSS. omnibus. 3 Πῶς δὲ οὐκ ἐπίανε τὴν νηδὺν, ἐκλάψας καὶ καταπιών; Impress. sensu repugnante. 4 Ἀντίποινον, pro ἀντίποινα, ex MSS. omnibus. 5 Τὰ γὰρ σπάργανα καὶ συγκολλᾷ, καὶ &c. lego, ope Bar. & Grav. συγκολλᾷ Seld. Τὰ γὰρ σπάργανα, καὶ γυιοκολλᾷ, καὶ &c. Impress. 6 Ἐν ταῖς τῶν ἑαυτῶν οἰκίαις. pro ἐν τῇ αὐτῶν οἰκίᾳ, ex MSS. omnibus. 7 Οἰκίας, pro οἴκους, ex MSS. utroque. 8 Αὐτὸν, pro αὐτὸ, ex Bar. Vult enim Scholiastes vetusta dici Ogygia, eo quod Ogyges sit omnium, quos memorant historiæ, antiquissimus. 9 Ὀγύγης Bar. & Grav. 10 Ἰοδάμᾳ τῇ τοῦ Ἀμφικτύονος γεννᾷ Bar & Grav.

νῆσος.

Χρησμοῖς Ἰατρῦ, Λεψίε, [a] Τερμινθέως,	Oraculis Medici, Lepsii, Terminthei,
Ἐξ [b] Ὀφρυνείων ἠρίων ἀνειρύσας,	Ex Ophryneis ablatum sepulcris
Ἄξει [c] Καλύδνου τύρσιν, Ἀόνων τε γλῶ	Feret Calydni ad mœnia, terramque Aonum
Σωτῆρ', [d] ὅταν κάμνωσιν ὁπλίτῃ στρατῷ	Servatorem, cùm infestabuntur armato exercitu
Πέρθοντι χώραν, Τηνέρε τ' ἀνάκτορα.	Populante regionem, Tenerique oracula.
Κλέος δ' σὸν μέγιστον Ἐκτόρων ἀθανάτοις	Tuum denique nomen maximum, Diis æquale,
Λοιβαῖσι κυδανοῦσιν ἀφθίτοις ἴσον.	Sacrificiis venerabuntur Thebanorum duces.
Ἥξει δὲ Κνωσσὸν, [e] κἀπὶ [f] Γορτύνης δόμους	Veniet etiam Gnosum, & Gortynæ ad ædes
Τοὐμὸν ταλαίνης πῆμα, πᾶς δ' ἀνάστατος	Mea miseræ clades, totaque vastabitur
Ἔσται στρατηγῶν οἶκος· οὐ γὰρ ἥσυχος	Principum domus: inquietus enim

VARIANTES LECTIONES.

a Ταρμυθέως al. Τερμυθέως Bar. b Ὀφρυνείων Seld. c Καλύδνου Bar. eandemque lectionem in Scholiis retinet. d Ὅτ' ἂν Seld. e Κρῆτα Bar. f Al. Γόρτυνος.

τόπος. καὶ ὁ Ὤγυγος Θηβῶν Αἰγυπτίων ἦν βασιλεύς, ὅθεν ὁ Κάδμος ὑπάρχων, ἐλθὼν ἐν Ἑλλάδι, τὰς ἑπταπύλους ἔκλισε, καὶ Ὠγυγίους πύλας ἐκάλεσε, πάντα ποιήσας εἰς ὄνομα τῶν Αἰγυπτίων Θηβῶν. ἄλλοι δὲ ἀπὸ τῆς σφαγιασθείσης ὑπὸ τοῦ Κάδμου βοὸς φασὶ Θήβην τὴν ἑπτάπυλον κληθῆναι· Θήβη γὰρ ἡ βοῦς κατὰ Σύρους. μαρτυρεῖ δὲ σὺν ἄλλοις καὶ ὁ Περιηγητὴς, τὰς Αἰγυπτίας Θήβας λέγων Ὠγυγίας καλεῖσθαι· φησὶ γὰρ οὕτως,

Θήβην Ὠγυγίην, ἑκατόμπυλον, ἔνθα [1] γεγωνὸς
Μέμνων ἀντέλλουσαν ἑὴν ἀσπάζεται [2] Ἠῶ.

ἔτος δὲ ὁ Λυκόφρων τὰς ἑπταπύλους ἀγνοῶν, Ὠγυγίας καλεῖ. Σπαρτοὶ λαοὶ εἰσὶν οἱ Θηβαῖοι· Κάδμος γὰρ ἀνελὼν τὸν Ἄρεος δράκοντα, φύλακα τῆς τῆς Δίρκης ὑδάτων ὑπάρχοντα, ὅτι Σέεσφον ἀνεῖλε καὶ [3] Δηϊλέοντα, φίλους τοῦ Κάδμου, [4] ὕδωρ πρὸς τὰς θυσίας ἀποκομίζοντας, ἀνασπάσας τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, ἔσπειρε, καὶ ἀνεδόθησαν ἔνοπλοι ἄνδρες, ἐξ ὧν, ὥς φασιν, οἱ Θηβαῖοι κατάγονται. ἀλλὰ ταῦτα μυθικά. Παλαίφατος δὲ [5] ὁ Στωϊκὸς, ψυχρῶς μὲν, ὅμως δὲ ἀλληγορικῶς, ὀδόντας ἔχειν ἐλεφάντων τὸν Κάδμον λέγει, ἐλθόντα ἐκ Φοινίκης, καὶ τούτους διασπείραντα συμμαχίαν ἔχειν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ἀνδροτίων δὲ ὁ ἱστορικὸς μετὰ στρατιᾶς τινων φησὶ τὸν Κάδμον εἰς Θήβας ἐλθεῖν. Ἐγὼ δέ φημι τὸν δράκοντα τοῦτον λῃστὴν εἶναι, ὃ τόπαρχον· ἀντιθέσθαι δὲ ἐλθόντι τῷ Κάδμῳ, καὶ ἀνελεῖν τινας τῶν φίλων αὐτοῦ· ὕστερον δὲ ὁ Κάδμος συμπλακεὶς διαφθαρεὶς, αὐτόν τε κτείνει τὸν δράκοντα, καὶ ἑτέρους τῶν σὺν αὐτῷ, οὓς καὶ ὀδόντας καλεῖ, διὰ τὸ ἀνήλεον εἶναι· πολλοὺς δὲ αὐτῶν καὶ διεσπάρθησαν, ὧν τινας καὶ ἄρχοντας καὶ γαμβροὺς ἐποιήσατο. Ὠγύγου σπαρτὸς λεώς.] ἡ σύνταξις· Ὅτι σε, Ἕκτορα, ἄξει ὁ σπαρτὸς λεὼς τοῦ Ὠγύγου εἰς τὰς Θήβας, τὸν πύργον καὶ τὸ τεῖχος τοῦ Καλύδνου, τὴν γῆν τε τῶν Ἀόνων· ἄξει δὲ πότε; σωτῆρα πότε; ὅταν κάμνωσι πολεμικῷ στρατῷ [6] πορθοῦντι πόλιν καὶ πόλιν. ἄξει δὲ πόθεν; ἀνορύξας καὶ ἑλκύσας σε ἐξ [7] Ὀφρυνοῦ, τόπου Τροίας. ἄξει δὲ πεισθεὶς χρησμοῖς Ἰατροῦ, Λεψίε, Τερμινθέως, ἤτοι τοῦ Ἀπόλλωνος.

1208. Ἐξ Ὀφρυνείων ἠρίων.] Ὀφρυνὸς, τόπος Τροίας, ὅπου ἔκειτο τὰ τοῦ Ἕκτορος ὀστᾶ, ὅθεν οἱ Ἕλληνες χρησμῷ μετενεγκόντες αὐτὰ, ἔθαψαν ἐν Θήβαις ἐπὶ τῆς [8] Οἰδιποδίας κρήνης καλουμένης.

1209. Καλύδνου τύρσιν.] τύρσις, τὸ τεῖχος, ὅτι πρῶτοι Τυρσηνοὶ τειχοποιεῖν ἤρξαντο. Καλύδνου δὲ νῦν τύρσιν τὰς Θήβας λέγει· Κάλυδνος γάρ τις ἐβασίλευσε πρῶτος τῶν Θηβῶν, μεθ' ὃν Ὤγυγος ὅντινα Κάλυδνον καὶ πυργῶσαι τινές φασι τὰς Θήβας τὰς [9] ἑπταπύλους, ὡς μηδὲ τὸν Ὅμηρον ἀγνοηκότες, ὅτι Ζῆθος καὶ Ἀμφίων αὐτὴν ἐτείχισαν. * Ἀόνων.] Ἄονες, ἔθνος Βοιωτῶν. *

1210. Ὁπλίτῃ στρατῷ.] πολέμῳ γὰρ, καὶ λοιμῷ Θηβαῖοι τρυχόμενοι, χρησμῷ τὰ τοῦ Ἕκτορος ὀστᾶ ἐν Θήβαις ἀποκομίσαντες, ἔθαψαν.

1211. Τηνέρε τ' ἀνάκτορα.] τὰ τοῦ Τηνέρου μαντεῖα, καὶ βασίλεια· ὁ δὲ Τήνερος υἱὸς ἦν Ἀπόλλωνος καὶ Μελίας, τῆς Ὠκεανοῦ μὲν θυγατρὸς, Ἰσμηνοῦ δὲ ἀδελφῆς· αὕτη γὰρ ἡ Μελία ὑπ' Ἀπόλλωνος φθαρεῖσα, τὸν Τήνερον τοῦτον γεννᾷ, ᾧ τὴν μαντικὴν Ἀπόλλων χαρίζεται. ἦν δὲ τὸ μαντεῖον αὐτοῦ περὶ τὸν Ἰσμηνὸν, Θηβῶν ποταμόν.

1214. Ἥξει δὲ Κνωσσόν.] [10] δυστυχοῦσι, φησὶ, καὶ οἱ Κρῆτες δι' ἐμέ· Κνωσσὸς γὰρ, πόλις Κρήτης, ὅθεν ἦν καὶ Ταῦρος ὁ στρατηγὸς, ὁ τὴν Εὐρώπην ἁρπάξας, ὁ Κνώσσιος. Γόρτυνος δόμους.] καὶ ἡ Γόρτυνα, πόλις Κρήτης, ὡς καὶ Ὅμηρος φησὶ,

Οἳ Κνωσσόν τ' εἶχον, Γόρτυνά τε τειχιόεσσαν.

καὶ Ξενίων δὲ ἐν τῷ περὶ Κρήτης τὰς ἑκατὸν πόλεις τῆς Κρήτης κατ' ὄνομα λέγει.

1215. Πᾶς δ' ἀνάστατος.] διὰ τὸ συμβὰν ὑπὸ Λεύκου ἐν τοῖς οἴκοις Ἰδομενέως συλληπτικῶς εἶπε, Πᾶς δ' ἀνάστατος ἔσται στρατηγῶν οἶκος.

EMENDATIONES.

1 Γεγωνὸς, pro γεγωνὼς, ex Dionysio v. CCXLIX. sensu & metro id exigentibus. 2 Ἠῶ, pro Ἠώ, ex eodem. 3 Δηϊλέοντα MSS. uterque. 4 Ὕδωρ πρὸς τὰς θυσίας ἀποκομίζοντας, pro ὕδωρ πρὸς τὰς θυγατέρας ἀποκομίζοντας, ope MSS. omnium. Et fertur quidem Cadmi socios aquam libatoriam petentes, à serpente occisos esse. Ovidius initio III. Metamorph consulendus est. 5 Ὁ ἱστορικὸς Bar. & Grav. 6 Πορθοῦντι, pro πορθοῦσι, ex Seld. πορθοῦντες Bar. 7 Ὀφρυνοῦ, pro Ὀφρυοῦ, ex MSS. utroque. 8 Οἰδιποδίας, pro Εἰδιποδίας, ex Seld. ut fons iste sit ab Oedipi nomine dictus. 9 Ἑπταπύλους, pro ἑπταπύλας, ex MSS. omnibus Atque eadem emendatio haud multo ante facta est. * Hæc emendavi ex penu Barocc deprompta. Quin & similia habet Grav. 10 Mallem δυστυχήσουσι cum Bar. & Grav.

Πορκεὺς δίκωπον σέλμα ναυστολῶν [a] ἐλᾷ,	Piscator biremem aget navigans ratem,
[b] Λεῦκον στρεβλώσων, φύλακα [c] τῆς μοναρχίας,	Leucum agitaturus, regni custodem,
Ψυδραῖσί τ' ἔχθραν μηχαναῖς διαπλέκων·	Fallacibusque odium dolis conciliaturus:
Ὃς οὔτε τέκνων [d] φείσετ', οὔτε συγγάμου	Qui neque liberis parcet, neque conjugi
Μήδας δάμαρτος, ἠγριωμένος [e] φρένας,	Medæ uxori, exacerbatus animum,
Οὐ Κλεισιθήρας θυγατρός, ἧς πατὴρ [f] λέχος	Neque Clisitheræ filiæ, cujus pater torum
Θρεπτῷ δράκοντι συγκαταινέσει πικρόν·	Alumno draconi spondebit acerbum:
Πάντας δ' ἀνάγνοις χερσὶν ἐν ναῷ κτενεῖ	Sed omnes impiis manibus in Oncææ foveæ
Λώβαισιν αἰκισθέντας Ὀγκαίας [g] βόθρου.	Templo occidet, contumeliis affectos.
Γένους δὲ [h] πάππων τῶν ἐμῶν αὖθις κλέος	Gloriam porrò generis majorum meorum
Μέγιστον αὐξήσουσιν ἀμναμοί ποτε,	Maximam rursus augebunt olim posteri,

VARIANTES LECTIONES

a Ἑλᾷ cum spiritu aspero Bar. b Al. Λεῦκον, de qua lectione dictum supra. c Τῆς non agnoscit Bar. d Al. φείσετ'. e Al. φρένα. f Λάχος Sold. g Al. βόθρου. h Πάππων Sold.

1217. Πορκεύς.] ὁ ἁλιεύς· νῦν δὲ τὸν Ναύπλιον λέγει, ἐπειδὴ εἰς ἁλιευτικὸν σκάφος ἐμβὰς ἐπλει, πλανῶν, ὡς προείρηται, [1] εἰς τὰς ἀλιτηρίους σαγήνας ἐμβαλὼν ... τὰς γυναῖκας τῶν ἐν Τροίᾳ ὄντων Ἑλλήνων. Ἢ οὕτως· [2] Καθάπερ ὁ ἁλιεὺς τοὺς ἰχθῦς πλανῶν ἀγρεύει, οὕτως καὶ Ναύπλιος τὰς τῶν Ἑλλήνων γυναῖκας ἀγρεύσας διὰ δόλου, ἐποίησε μοιχευθῆναι· διὰ τοῦτο καλῶς αὐτὸν παρείκασε πορκεῖ. Λεῦκος τὸν χαλκοῦ [3] Τάλω τοῦ Κρητὸς ἦν υἱὸς, ᾧτινι Ἰδομενεὺς τῆς βασιλείας καὶ τὸν οἶκον παρέθετο, ἐπὶ τῆς Τροίας ἀπαίρων. τοῦτον ἀνέπεισε Ναύπλιος ἐπιθέσθαι τῇ βασιλείᾳ τῆς Ἰδομενέως, ὃς τὴν γυναῖκα Ἰδομενέως ἀνεῖλε, Μήδαν καλουμένην, καὶ τὴν θυγατέρα Κλεισιθήραν, ἣν ὑπέσχετο δώσειν αὐτῷ γυναῖκα, ἐπειδὰν ἀπὸ τῆς Τροίας ὑποστρέψῃ· ἀνεῖλε δὲ καὶ τοὺς παῖδας αὐτῆς, Ἴφικλον, καὶ Λεῦκον. ἐπανελθὼν δ' Ἰδομενεὺς ἐκ Τροίας, ἐξήλασεν αὐτὸν τῆς ὑπαρχῆς Λεῦκον. ἦν δὲ ὁ Λεῦκος παῖς ὢν ἐξετέθη, ὃν λαβὼν Ἰδομενεὺς, ἔθρεψε καθ' ἑαυτὸν, διὸ καὶ θρεπτὸν δράκοντα τοῦτον καλεῖ.

1222. Οὐ Κλεισιθήρας.] συνέθετο γὰρ Ἰδομενεὺς Λεύκῳ, εἰ ἐπανέλθοι τῆς Τροίας, δοῦναι πρὸς γάμον Κλεισιθήραν τὴν θυγατέρα.

1225. Ὀγκαίας [4] βόθρου.] τῆς Ἐριννυακῆς, ἤτοι τῆς Δήμητρος Ἐριννύος γὰρ ἡ Δημήτηρ ἐν Ὄγκαις, πόλει τῆς Ἀρκαδίας, τιμᾶται· ὡς καὶ Καλλίμαχος.

[5] Τὴν μὲν ὅ γ' ἱδρύσατο Ἐριννύος [6] Τιλφωσσαίῃ.

εἰσὶ καὶ Ὄγκαι, κώμη Θηβῶν, οὗ Κάδμος Ἀθηνᾶς ἄγαλμα ἱδρύσατο.

1226. Γένους δὲ πάππων.] [7] περὶ Ῥωμαίων ἐνταῦθα διαλαμβάνει, τὰ δὲ λοιπὰ τῆς χελιδόνος γελοῖα. [8] φασὶ γὰρ Λυκόφρονος ἑτέρου εἶναι τὸ ποίημα, ὁ τὴν γράψαντος, τὴν Τρῳάδα· συνῴδης γὰρ ὢν τῷ Φιλαδέλφῳ, οὐκ ἂν περὶ Ῥωμαίων διελέγετο. τοῦτο δ' οὐ δύναμαι νοῆσαι, πῶς οὐκ ἔστι τοῦ γράψαντος αὐτό· οὕτως γὰρ ὤφειλον εἰπεῖν, Οὐκ ἔστι τοῦ λεγομένου γράψαντος αὐτὸ Λυκόφρονος, ἀλλ' ἑτέρου· καὶ ἄλλην δὲ φλυαρίαν, ἢ μᾶλλον φλυαρίας φασὶ, Ῥῶμον καὶ Ῥωμύλον ἀπὸ Κρείσσης, τὴν Πριάμου, γεννηθῆναι λέγοντες, πολλαῖς πάνυ γενεαῖς ὑστέρους γενομένους, ὡς γράφουσιν ἀκριβέστερον περὶ τούτων δεῖξαι· καὶ μία μὲν αὕτη φλυαρία. δευτέρα δὲ, ὅτι μετὰ τῶν Ἕκτορος παίδων, Ἀστυάνακτος τοῦ ἀναιρεθέντος ἐν Τροίᾳ, καὶ [9] Σαπφνίου, τὴν Ῥώμην ἔκτισαν. Ἀμναμοὶ δὲ, οἱ ἀπόγονοι, Κυρηναϊκῶς· καὶ γὰρ ἄμναμοι, οἱ τῶν ἀμνῶν παῖδες. ἡ σύνταξις· Οἱ δὲ ἄμναμοι καὶ ἀπόγονοι τῶν ἡμῶν μου αὐξήσουσί ποτε αὖθις καὶ ὕστερον μέγιστον κλέος τῶν ἐμῶν πάππων, τουτέστι τὸ προγονικόν μου. τί δὲ ποιήσαντες αὐξήσουσι τὸ κλέος; ἄραντες τὸ πρωτόλειον ξίφος ἐν ταῖς αἰχμαῖς, καὶ γῆς καὶ θαλάσσης λαβόντες σκῆπτρα καὶ μοναρχίας. Οὐδ' ἀμνημονοῦντα τὴν δόξαν σου καλυπτόμενον [10] μαρανθεῖσαν τῷ ζόφῳ, ὦ ἀθλία πατρὶς Τροία· τίς γὰρ ἐμὸς συγγενὴς, ἤτοι ὁ Αἰνείας, ὁ γόνος τῆς Καστνίας, τῆς [10] Χοιράδος τε, ἤτοι τῆς Ἀφροδίτης, ὁ ἄριστος ἐν ταῖς βουλαῖς, οὐδὲ μεμπτὸς ἐν ταῖς μάχαις, τοιούτους [11] λείψει δύο νέους λέοντας, ἔξοχον καὶ ὑπερέχον γένος ἐν τῇ Ῥώμῃ.

EMENDATIONES.

1 Εἰς τὰς ἀλιτηρίους σαγήνας, pro εἰς τὴν ἀλιτήριον. σαγήνας, ope MSS. omnium. 2 Καθάπερ, pro καθ' ἅπερ. ex Sold. 3 Τάλω pro τάλω, ex MSS omnibus. 4 Βόθρου. pro βόθρου. ex MSS. utroque. 5 Τὸν Bar. & Grav. 6 Τιλφωσσαίῃ. pro Τιλφωσσαίῃ, ex Sold Τιλφωσσαίῃ Bar. Quod autem in Tilphusso, Arcadiæ urbe, colatur Ceres, alibi in Commentariis dictum. Verum eruditissimus Bentlejus in Fragment. Callimachi p. 388. reposuit Τιλφωσσαίῃ. Tilphussa enim (uti à nobis etiam observatum ad v. 561) in Bœotia est: sed hic urbs quædam Arcadiæ memoratur, ut ipse Tzetzes testatur: ea autem Τίλφωσα dicta est. Vide Stephanum. Quin & ipse Lycophron hanc emendationem firmavit v. 1040. ubi eandem Erinnyem describit:

Ἀκτὴ λάτρις Τάρβητος Τιλφωσσία,

Λάδωνος ἀμφὶ ῥεῖθρα ναίουσα σκύλαξ.

7 Περὶ, pro παρὰ, ex Grav. 8 Φασὶ γὰρ Λυκόφρονος ἑτέρου εἶναι τὸ ποίημα ὁ τὴν γράψαντος τὴν Τρῳάδα, antehac legebatur. Sed ibi interpunctionis defectu sententia corrumpitur: Vult enim Scholiastes, dicere quoldam, Poema, Troada, sc. Cassandram, quod ea virgo Trojana fuit, esse Lycophronis alterius, non autem ejus qui scripsit. 9 Σαπφνίου Bar. & Grav. 10 Μαρανθεῖσαν, pro μαρανθεῖσα, ex Grav. Confer Lycophronis textum v. 1236. 11 Χοιράδος, pro χοιράδος, ex MSS. utroque, & ipso Lycophrone. 12 Λείψει, pro λέγει, ex MSS. omnibus, & Lycophrone.

1232. Τοίους

Αἰχμαῖς τὸ πρωτόλειον [a] ἄραντες [b] στέφος,	Hastis erecta primarum corona partium,
Γῆς καὶ θαλάσσης σκῆπτρα καὶ μοναρχίαν	Terræ marisque sceptrum & imperium
Λαβόντες· οὐδ' ἄμνηστον, ἀθλία πατρίς,	Adepti: neque obscuram, infelix Patria,
Κῦδος μαρανθὲν [c] ἐγκατακρύψεις ζόφῳ·	Gloriam marcescentem tenebris occultabis:
Τοιοὺς δ' ἐμός τις σύγγονος λείψει [d] διπλοῦς	Tales meus quidam Consanguineus relinquet duos
Σκύμνους λέοντας, ἔξοχον [e] Ῥώμης γένος,	Leunculos, eximiam Romæ stirpem,

VARIANTES LECTIONES.

a Al. ἄροντες. b Κλέος Bar. c Ἐγκαταβαρύψει MSS. uterque. d Δισσοὺς MSS. uterque. e Ῥώμῃ MSS. uterque, & alii.

1232. Τοίους δ' ἐμός τις σύγγονος.] ὁ Αἰνείας. [1] Τρὼς γὰρ γεννᾷ Ἶλον, Ἀσσάρακον, καὶ Γανυμήδην, ὃν μυθικῶς ὁ Ζεὺς ἁρπάζει. Ἶλος δὲ γεννᾷ Λαομέδοντα· Λαομέδων δὲ Πρίαμον· Πρίαμος, Εὔδορα, Κασσάνδραν, Κρέουσαν καὶ λοιπούς. Ἀσσάρακος δὲ πάλιν γεννᾷ Κάπυν· Κάπυς τὸν Ἀγχίσην· Ἀγχίσης Αἰνείαν, οὕτως ἦν Αἰνείας συγγενὴς Κασσάνδρας. ἦν δὲ καὶ γαμβρὸς αὐτῆς ἐπὶ Κρεούσῃ τῇ ταύτης ἀδελφῇ, ἐξ ἧς Κρεούσης ἔσχε παῖδα Ἀσκάνιον. ὕστερον δὲ, τῆς Τροίας πορθουμένης, ἐλευθερωθεὶς ὑφ' Ἑλλήνων αὐτὸς ὁ Αἰνείας, ἢ αἰχμάλωτος ἀχθεὶς ὑπὸ Νεοπτολέμου, ὥς φησιν ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα πεποιηκὼς, καὶ μετὰ τὴν ὑπὸ Ὀρέστου ἐν Δελφοῖς τοῦ Νεοπτολέμου ἀναίρεσιν ἐλευθερωθεὶς, οἰκεῖ [2] πρῶτον τὰ περὶ Ραίκηλον καὶ Ἀλμωπίαν, πόλεις Μακεδονίας, πλησίον Κισσοῦ ὄρους κειμένας· τὸ δὲ Ραίκηλον ἀπὸ τούτου Αἶνος ἐκλήθη. αὐτὸς δὲ ἀπὸ Μακεδονίας ἦλθεν εἰς Ἰταλίαν, ἣ πρὶν Ἀργεσσα ἐκαλεῖτο· εἶτα Σατυρρία ἀπὸ τοῦ Κρόνου· Σατυρῖνος γὰρ, ὁ Κρόνος παρὰ Ῥωμαίοις· εἶτα ἀπὸ τινος Αὔσονος, Αὐσονία· εἶτα Τυρσηνία· εἶτα ἀπὸ Ἰταλοῦ, ἢ ἀφ' ἑνὸς ταύρου τῶν Γηρυόνου ἀγελαίων παρὰ Ἡρακλέους, καὶ ἀπὸ Ῥηγίου διανηξαμένου εἰς Σικελίαν, [3] εἰς πεδίον Ἔρυκος, Ἐλύμων βασιλέως, υἱοῦ δὲ Ποσειδῶνος, Ἰταλία ἡ χώρα ἐκλήθη· ἰταλὸν γὰρ Τυρρηνοὶ τὸν ταῦρον καλοῦσιν. ὅτε οὖν Ἰταλία ἡ χώρα ἐκλήθη, ὡς πρῶτος Πῖκος ἐβασίλευσεν, εἶτα υἱὸς αὐτοῦ Φαῦνος. [4] ὅτε καὶ Ἡρακλῆς ἐκεῖνος μετὰ τῶν λοιπῶν τῶν Γηρυόνου βοῶν παρεγένετο, καὶ γεννᾷ Λατῖνον ἐκ τῆς Φαύνου γυναικός, ὃς ἐβασίλευσε τῶν ἐκεῖ, καὶ ἀπ' αὐτοῦ Λατῖνοι πάντες ἐκλήθησαν. πεντηκοστῷ δὲ πέμπτῳ ἔτει ἀφ' Ἡρακλέους ἔτος ὁ Αἰνείας μετὰ τὴν τῆς Τροίας ἅλωσιν εἰς Ἰταλίαν, ὡς ἔφημεν, καὶ Λατίνους παραγίνεται· περὶ τὸ Λαύρεντον δὲ προσορμίσας, τὸ καὶ Τροίαν καλούμενον, παρὰ [5] Κίον ποταμόν, ἔχων καὶ τὸν ἐκ Κρεούσης υἱὸν αὐτοῦ Ἀσκάνιον, ὃ [6] Ἶλον, ὅτε φαγόντων τῶν μετ' αὐτοῦ τὰς τραπέζας, σελίνινας οὔσας, ἢ ἐκ τῶν σκληροτέρων μερῶν τῶν ἄρτων, (ὁ γὰρ ἔχον τραπέζας) ὅτε δὲ καὶ χοίρου λευκῆς ἀπὸ τοῦ πλοίου αὐτοῦ ἀποσκιρτησάσης ἐπὶ τὸ ἀπ' αὐτῆς Ἀλβανὸν ὄρος, καὶ τριάκοντα τεκούσης, ὅπερ ἐδήλουν, ὅτι τριακοστῷ ἔτει οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ γῆν καὶ κράτος ἄμεινον ἕξουσιν, [7] ἐπαύθη τῆς ἀλητείας, ἐκ χρησμοῦ τοῦτο προεγνωκώς· θύσας δὲ καὶ τὴν χοῖρον, παρεσκευάζετο κτίζειν πόλιν· ὁ δὲ Λατῖνος τοῦτον ἐκ εἴα· ἡττηθεὶς δὲ πολέμῳ, δίδωσιν Αἰνείᾳ πρὸς γάμον Λαβινίαν τὴν αὐτοῦ θυγατέρα· Αἰνείας δὲ κτίσας πόλιν, Λαβίνιον ὠνόμασε. Λατίνου δὲ, καὶ Τύρνου, τοῦ Ῥουτούλων βασιλέως, πολέμῳ ὑπ' ἀλλήλων ἀποθανόντων, Αἰνείας ἐβασίλευσεν. ἀναιρεθέντος δὲ καὶ Αἰνείου ἐν Λαυρέντῳ πολέμῳ ὑπὸ τῶν αὐτῶν Ῥουτούλων καὶ Μεζεντίου τοῦ Τυρρηνοῦ, ἐγκύου οὔσης τῆς Αἰνείου γυναικὸς Λαβινίας τὸν Σίλβιον, Ἀσκάνιος, ὁ ἐκ Κρεούσης παῖς, βασιλεύει, ὃς καὶ τὸν [8] Μεζέντιον πολέμῳ συμβαλόντα νικᾷ τελέως, μὴ δεχόμενον τὰς πρεσβείας, ἀλλὰ τὰ τῶν Λατίνων πάντα εἰς ἐτήσιον δασμὸν ζητοῦντα. αὐξηθέντες δὲ οἱ Λατῖνοι, ἐπεὶ καὶ τὸ λ' ἔτος ἀνέστη τὸ τῆς χοίρου αἴνιγμα, Λαβινίας μὲν ὑπερεφρόνησαν, [9] Ἄλβαν δὲ Λόγγαν ἑτέραν πόλιν ἔκτισαν ἀπὸ τῆς χοίρου, τουτέστι λευκὴν μακράν, καὶ τὸ ἐκεῖσε ὄρος Ἀλβανὸν ἐκάλεσαν ὁμοίως. τὰ δὲ ἐκ Τροίας ἀγάλματα μόνα πρὸς τὸ [10] Λαβίνιον ὑπεστράφησαν. μετὰ δὲ Ἀσκανίου τελευτὴν, οὐχ ὁ Ἀσκανίου παῖς Ἴουλος ἐβασίλευσεν, ἀλλ' ὁ ἐκ Λαβινίας Αἰνείου υἱὸς Σίλβιος, ἢ κατά τινας Ἀσκανίου υἱὸς Σίλβιος, Σιλβίου πάλιν ἄλλος Αἰνείας, οὗ Λατῖνος, [11] οὗ Κάπυς· Κάπυος δὲ παῖς Τιβερῖνος, οὗ Ἀμούλιος, οὗ Ἀβεντῖνος. μέχρι τούτου τὰ περὶ Ἄλβην καὶ Ἀλβανῶν, τὰ δὲ περὶ Ῥώμης [12] ἐντεῦθεν· Ἀβεντῖνος γεννᾷ Νομήτορα καὶ Ἀμούλιον, * ἢ τὸν Πρόκαν, τοῦ Πρόκα δὲ τούτου λέγουσι παῖδας τούτους τὸν Νομήτορα, καὶ Ἀμούλιον. * βασιλεύοντα δὲ τὸν Νομήτορα ὁ Ἀμούλιος ἐξήλασε, καὶ [13] Αἰγέστην, τὸν Νομήτορος υἱὸν, ἐν κυνηγεσίῳ ἀναιρεῖ· τὴν δὲ ἀδελφὴν Αἰγέστου, θυγατέρα δὲ τοῦ προεξελαθέντος Νομήτορος Σιλβίαν, ἢ Ῥέαν [14] Ἰλίαν, ἱέρειαν τῆς θεᾶς Ἑστίας ποιεῖ, ὡς ἂν παρθένος διαμείνῃ. ἐδεδίει γάρ τινα χρησμὸν, λέγοντα ὑπὸ τῶν Νομήτορος παίδων αὐτὸν ἀναιρεθῆναι. [15] διά τοι τοῦτο τὸν μὲν Αἰγέστην ἀνεῖλε· τὴν δὲ, ἱέρειαν τῆς Ἑστίας ἐποίησεν, ὅπως παρθένος καὶ ἄπαις διαμείνῃ. ἡ δὲ ἐν Ἄρεος ἄλσει ὑδρευομένη, ἔγκυος γίνεται, καὶ γεννᾷ Ῥωμύλον, καὶ [16] Ῥῶμον· καὶ τὴν μὲν ἐξαιτοῦσα μὴ ἀποθανεῖν ἡ τοῦ Ἀμουλίου θυγάτηρ· τὰ δὲ βρέφη Φαιστύλῳ ποιμένι, Λαυρεντίας ἀνδρί, ἔδωκε ῥῖψαι περὶ τὸν Τίβεριν ποταμόν, ἃ ἡ τότε γυνὴ λαβοῦσα, ἀνέθρεψεν· ἔτυχε γὰρ αὐτὴν τότε τεκεῖν βρέφος τεθνεός. αὐξηθέντες δὲ ὁ Ῥωμύλος καὶ Ῥῶμος, ἐποίμαινον κατὰ τοὺς Ἀμουλίου ἀγρούς· [17] ἀνελόντες δὲ τινας τῶν τοῦ πάππου Νομήτορος ποιμένων, ἐπιτηροῦντο. κα-

EMENDATIONES.

1 Τρὼς ὧν γὰρ Impress. Ego ὧν delevi, ut à filo orationis alienum, nixus auctoritate MSS. omnium. 2 Πρῶτον, pro πρῶτος, ex MSS. omnibus. 3 Εἰς πεδίον Ἔρυκος, Ἐλύμων βασιλέως, υἱοῦ δὲ Ποσειδ. lego cum Seld. εἰς πεδίον Ἔρυκος, ἐκλήθη βασιλέως, υἱοῦ δὲ Ποσειδ. Impress. corrupte. 4 Ὅτι, pro ὅτε, ex MSS. omnibus. 5 Τυβέριον Bar. & Grav. 6 Ἶλον pro Ἴλιον, ex MSS. omnibus. Ilio enim urbi, at viro nomen fuit Ilo. 7 Ἐπαύθη τῆς ἀλητείας lego cum Seld. ἐπαύθη τῆς ἄλης Bar. & Grav. ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας Impress. corruptissime. 8 Μεζέντιον Bar. Caterum huic viro nomen erat Mezentio, ut ex Virgilio satis notum. 9 Ἄλβαν δὲ ἢ Λόγγαν ἑτέραν ἔκτισαν Impress. Grav. & Bar. nisi quod hi pro Ἀλβανὸν, habeant Ἄλβαν. Ego legendum puto Ἄλβαν δὲ Λόγγαν ἑτέραν πόλιν ἔκτισαν, cum Seld. cui enim potest esse ignotum urbem ab Æneæ posteris, postquam Lavinium deseruissent, conditam Albam Longam dictam esse? 10 Post Λαβίνιον, πάντες addit Seld. Οὐ Bar. & Grav. 11 Οὗ Κάπυς Κάπυος, pro τὸ Κάπυς, Κάπυδος ex Bar. & Grav. 12 Ἐντεῦθεν, pro ἐνθάδε, ex MSS. omnibus. * Hæc adjeci ex Seld. 13 Αἰγέστην Bar. Grav. & paullo post. Αἰγέστου Bar. 14 Ἰλίαν MSS. uterque. 15 Διά τοι τοῦτο, pro διά τι τοῦτο, ex Bar. & Grav. 16 Ῥῶμον, pro Ἀρίμον, ex MSS. omnibus; nam Græci nonnulli Remum, Romuli fratrem, appellare solent Romum, quod facit etiam Scholiastes noster paullo infra. 17 Ἀνελόντες, pro ἀνελθόντες, ex Seld.

Ο Καστνίας τε, τῆς [a] τε [b] Χειράδος γόνος,	Castniæ filius, & Choeradis,
Βουλαῖς ἄριστος, οὐδ' ὀνοστὸς ἐν μάχαις·	Consilio optimus, nec ineptus bello :
Ος πρῶτα μὲν [c] Ῥαίκηλον οἰκήσει [d] μολὼν	Qui primum Rhæcelum veniens, habitabit
[e] Κισσοῦ παρ' αἰπὺν πρῶνα, καὶ Λαφυστίας	Apud altum Cissi montem, & Laphystias
Κερασφόρους γυναῖκας· ἐκ δ' [f] Αλμωνίας	Cornigeras mulieres:ex Halmopia verò
[g] Πάλιν πλανήτην δέξεται Τυρσηνία,	Rursus erronem excipiet Tyrrhenia,
[h] Λυγκεύς τε θερμὸν ῥεῖθρον ἐκβράσσων ποτῶν,	Lynceusque calidum ejiciens laticum flumen,
Καὶ Πῖσ', [i] Αγγύλλης θ' αἱ [k] πολύῤῥηνοι νάπαι.	Et Pisa, saltusque Agyllæ pecorosi.
Σὺν [l] δέ σφι μίξει φίλιον ἐχθρὸς ὢν [m] στρατὸν,	Cum illo deinde junget amicum inimicus exercitum,
Ορκοις κρατήσας καὶ λιταῖς γουνασμάτων,	Juramentis adigens & precibus geniculatis,
[n] Νάνος, πλάναισι πάντ' [o] ἐρευνήσας μυχὸν	Nanus,erroribus omnes perscrutatus angulos
Αλός τε, καὶ γῆς· σὺν δὲ δίπτυχοι τόκοι	Maris,terræque : simul quoque gemini filii
Μυσῶν ἄνακτος, οὗ ποτ' Οἰκουρὸς δόρυ	Mysorum regis, (cujus aliquando Latitans hastam

VARIANTES LECTIONES.

a Τε non agnoscit Bar. b Al. Χοιράδος. c Al. Ῥάκηλον. d Μολὼν Sold. e Κίσσου Bar. aliique. f Αλμωπίας legendum judicavit Guil. Canterus, cujus Annotationes videsis. g Πάλιν πλανήτην al. h Λιγγεὺς Sold. Λυγκεὺς al. i Ἀγύλλης Sold. aliique. Ἀγύλλης al. Ἀγύλλας al. k Πολύῤῥηνοι Bar. l Al. δέ σφι μίξει. m Στρατὸν Bar. n Νάνος Bar. aliique. o Al. ἐρευνήσας.

τιμηθέντος δὲ τοῦ Ῥώμου, δραμὼν ὁ Ῥωμύλος πρὸς Φαιστύλον λέγει, καὶ ὃς δραμὼν, πρὸς Νομήτορι πάντα διηγεῖται· τέλος ἔγνω Νομήτωρ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ παῖδας ὄντας αὐτούς. οἱ δὲ [1] συναθροισθέντων πολλῶν ἀναιροῦσι τὸν Ἀμούλιον, τῷ δὲ Νομήτορι πάππῳ αὐτῶν τὴν βασιλείαν τῆς Ἄλβης παρασχόντες, [2] αὐτοὶ τὴν Ῥώμην κτίζειν ἀπήρξαντο, ιη΄ ἔτη τῆς Ῥωμύλου ἡλικίας. περὶ δὲ τῆς μεγάλης ταύτης Ῥώμης, ἣν ἔκτισε Ῥωμύλος περὶ τὴν Φαιστύλου οἰκίαν ἐν ὄρει Παλατίῳ, [*] ἑτέρα [*] τετράγωνος ἐκτίσθη Ῥώμη [3] παρὰ Ῥώμου, ἢ Ῥώμη παλαιοτέρα τούτων.

1236. Ραίκηλον, καὶ τὰ λοιπὰ, πλατύτερον ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἐγράφη. Ραίκηλος δὲ, Μακεδόνων πόλις. Κίσσος δὲ, ὄρος Μακεδονίας, ἔνθα ὁ Αἰνείας μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Τροίας ᾤκησε, καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ Αἶνον προσηγόρευσεν. Αλμώνιον δὲ, πόλις Μακεδονίας· ἀπὸ δὲ Μακεδονίας ἦλθεν ὁ Αἰνείας, ἐκφυγὼν τὸν φόνον. Λαφυστίας, ὁ Διόνυσος, ἀπὸ Λαφυστίου, ὄρους Βοιωτίας· ὅθεν Λαφύστιαι λέγονται αἱ ἐν Μακεδονίᾳ Βάκχαι, αἳ καὶ Μιμαλλόνες ἐκαλοῦντο, διὰ τὸ μιμεῖσθαι αὐτὰς τὸν Διόνυσον· κεραλοφοροῦσι γὰρ καὶ αὗται κατὰ μίμησιν Διονύσου· ταυροκέφαλος γὰρ φαντάζεται καὶ ζωγραφεῖται, ὡς καὶ Εὐριπίδης,

[4] Καί σῷ κέρατι κρατὶ περιεστεφανωκέναι.

κεραλοφόρους δ' αὐτὰς ἔχειν, ἐπειδὴ ὁ οἶνος πινόμενος πολὺς ἄνδρας ἐκμαίνει, πρὸς τὰς ἑτέρων γυναῖκας εἰσέρχεσθαι· τὰς δὲ γυναῖκας τὰς φιλοίνους οἱ ἄνδρες γνωρίζοντες, ἐπειδὰν εὕρωσι κοριδοῦσας, συνίασι μετ' αὐτῶν. ταυρόκρανος δὲ ζωγραφεῖται, καὶ φαντάζεται, ἢ [5] κερασφόρος, ὅτι τοῖς φιλοίνοις ἡ ἀλογία προσάπτεται δίκην ζώων τετραπόδων. Τυρσηνία δὲ, ἡ Ἰταλία, ἀπὸ Τυρσηνοῦ, τοῦ Τηλέφου υἱοῦ. Λυγκεὺς δὲ, ποταμὸς Ἰταλίας θερμὰ ὕδατα ἔχων. ἐκλήθη δὲ οὕτως, ἐπειδὴ τὸ ὕδωρ αὐτοῦ πολλοὺς ὀμματόωσι, ἢ ὅτι ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος Λυγκεὺς ἐν τῷ ῥείθρῳ αὐτοῦ ἐπνίγη.

1241. Πίσσα, καὶ Ἀγγύλλα, πόλεις Τυρσηνίας. Πολύῤῥηνον.] πολύαρνον· πολυθρέμμων γὰρ ἡ Ἰταλία.

1242. Μίξει φίλιον ἐχθρὸς ὢν στρατόν.] Ὀδυσσέα φασὶν ἐν Ἰταλίᾳ συντυχεῖν Αἰνείᾳ, καὶ συνθήκας μετ' ἀλλήλων καὶ εἰρήνην ποιῆσαι. λέγει οὖν, ὡς διάφορος ὤν, φίλιον στρατὸν μίξει μετ' αὐτοῦ διὰ τὰς σπονδὰς, ὅρκοις καὶ λιτανείαις πείσας, ὡς ἂν δὴ φυγὰς ὤν. σὺν αὐτῷ δὲ μίξαντες τὸν στρατὸν οἱ δύο παῖδες Τηλέφου, Τάρχων καὶ Τυρσηνὸς, οἰκήσουσι παρὰ τὴν χώραν, τὴν ἀπὸ Τυρσηνοῦ κληθεῖσαν Τυρσηνίαν.

1244. Νάνος.] ὁ Ὀδυσσεὺς παρὰ Τυρσηνοῖς καλεῖται, δηλοῦντος τοῦ ὀνόματος τὸν πλανήτην· ἐγὼ δὲ εὗρον, ὅτι πρότερον ὁ Ὀδυσσεὺς Νάνος ἐκαλεῖτο, εἶτα ἐκλήθη Ὀδυσσεύς, ὥσπερ ὁ Ἀχιλλεὺς πρότερον Λιγύρων, καὶ Πυρίσσοος, καὶ ἕτεροι ἑτέρως ἐκαλοῦντο.

1246. Οἰκουρός.] ὁ Διόνυσος, ὅτι ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰσήρχοντο αἱ γυναῖκες εἰς τὸν ναὸν αὐτοῦ, τὸν δὲ λοιπὸν χρόνον οἴκοι ἔμενον, καὶ οἰκούρουν.

EMENDATIONES.

1 Συναθροισθέντων Grav. 2 Αὐτοὶ, pro αὐτοῦ, ex Bar. & Grav. neutrum agnoscit Sold. * Ex Bar. & Grav. 3 Παρὰ Ῥωμύλου ἢ Ῥώμου Bar. & Grav. παρὰ Ῥώμου ἢ Ῥώμου Sold. παρὰ Ῥώμου, ἢ Ῥώμη Impress. 4 Versum hunc emendavi ex Sold. cum quo consentit Bar. nisi quod περιεστεφανῶσθαι habeat, pro περιεστεφανωκέναι. Quin & τῷ occurrit in Grav. At Impressi sic proferunt,

Καὶ σὺ κέρατα κρατὶ περὶ στεφανοῖν

5 Κερασφόρος pro κέρας φέρει.

1247. Θύιος.]

Γνάμψει Θέοινος, γυῖα σμυδήσας [a] λύγοις,	Curvabit vini Deus, crura viticibus colligans)
Τάρχων τε καὶ Τυρσηνὸς, αἴθωνες λύκοι,	Tarchon & Tyrrhenus, lupi fervidi,
Τῶν Ἡρακλείων ἐκγεγῶτες αἱμάτων·	Herculeo prognati sanguine:
Ἔνθα τράπεζαν εἰδάτων πλήρη κιχὼν,	Ubi mensam cibis plenam offendens,
Τὴν ὕστερον βρωθεῖσαν ἐξ ὀπαόνων,	Quam postea comederant socii,
Μνήμην παλαιῶν λήψεται θεσπισμάτων·	In memoriam veterum redibit oraculorum;
Κτίσει δὲ χώραν ἐν τόποις Βορειγόνων,	Condetque in regione Aboriginum,
[b] Ὑπὲρ Λατίνους Δαυνίους τ' ᾠκισμένην,	Ultra Latinos Dauniosque habitata,
Πύργους τριάκοντ', ἐξαριθμήσας γονὰς	Turres triginta, partus enumerans
Συὸς κελαινῆς, ἣν ἀπ' Ἰδαίων λόφων,	Suis nigræ, quam ab Idæis collibus,
Καὶ [c] Δαρδανείων ἐκ τόπων ναυσθλώσεται,	Et sedibus Dardaniis navi vehet,
[d] Ἰσηρίθμων θρέπτειραν ἐν τόκοις κάπρων·	Totidem porcellorum in partu nutricem:
Ἧς καὶ πόλει δείκηλον ἀνθήσει μιᾷ	Cujus etiam in urbe una simulacrum consecrabit
Χαλκῷ τυπώσας, καὶ τέκνων γλαγοτρόφων.	Ære sculptum, & porculorum lactentium.
[e] Δείμας δὲ σηκὸν [f] Μυνδίᾳ Παλληνίδι,	Exstructo autem templo Myndiæ Pallenidi,
Πατρῷ' ἀγάλματ' [g] ἐγκατοικιεῖ θεῶν·	Penatum Deorum intus collocabit simulacra:

VARIANTES LECTIONES

a Λύγοις *Seld.* b Hunc versum sic profert *Stephanus* Byzantinus,
Ὑπὲρ Λατίνων Δαυνίων τ' ᾠκισμένην.
c Al. Δαρδανίων. d Al. Ἰσηρίθμων. habet quidem ἰσηρίθμων *Bar.* sed isti ι eadem, ut videtur, manus superposuit α. e Δείμας *Bar.* f Μυνδίᾳ al. Μυνδίῃ *Bar.* g Ἐγκατοικιεῖ al.

1247. Θέοινος.] ὁ Διόνυσος, ὡς θεὸς οἴνου ἐφέτης, ὡς καὶ Αἰσχύλος φησὶ,

Πάτερ Θέοινε, [1] Μαινάδων [2] ζευκτήριε,

καὶ Διονύσιος φησὶν ὁ Σμυρναῖος,

[3] Μὰ τὰς Θεοίνου, καὶ Κορωνίδος κόρας.

Γυῖα σμυδήσας.] ἐξέχθη ὄπισθεν.

1249. Ἡρακλείων αἱμάτων.] Ἡρακλέους καὶ Αὔγης, τῆς θυγατρὸς [4] Ἀλέου, παῖς Τήλεφος· Τηλέφου καὶ Ἱέρας, Τάρχων καὶ Τυρσηνός.

1250. Ἔνθα τράπεζαν.] ὅπου τὴν ἱστορίαν ὄπισθεν πλατύτερον, ὅπως ἔκτισεν Αἰνείας τὴν Λαβινίαν· κἂν οὗτοι μὴ εἰδότες, τὴν Ῥώμην φασίν· ὅρα γὰρ ὅπως φασὶ τὴν ἱστορίαν· Χρησμὸν ἔλαβεν ὁ Αἰνείας, ἔνθα ἂν οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ κατεσθίωσι τὰς ἑαυτῶν τραπέζας, ἐκεῖ κτίσειν πόλιν· ἐλθὼν οὖν ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ ἀπορήσαντές τινες τραπεζῶν, * ἄρτοις * ἐχρήσαντο, καὶ τυρὸν ἔφαγον καὶ τὰς τραπέζας, ἤτοι τοὺς ἄρτους· συνεὶς οὖν ὁ Αἰνείας τὸν χρησμὸν, ἔκτισε τὴν Λαβινίαν πόλιν ἐκεῖσε, κἂν οἱ μὴ εἰδότες τὴν Ῥώμην φασί.

1253. Κτίσει δὲ χώραν.] κτίσει δὲ εἰς τὴν χώραν· οὐ γὰρ ἡ χώρα κτίζεται, ἀλλ' ἡ πόλις. Βορειγόνων.] πάντα τολμητὰ, βατὰ, καὶ χρηστὰ τῷ Λυκόφρονι· οἱ Ἰταλοὶ πρῶτον Ἀβορείγενεις ἐκαλοῦντο, καὶ ἕτερα μυρία ἀπὸ τῶν οἰκησάντων αὐτὰ ἐθνῶν· οὗτος δὲ Βορειγόνας λέγει τοὺς Ἀβορειγόνους.

1254. Ὑπὲρ Λατίνους.] φλυαρεῖ καὶ εἰς τοῦτο· αὐτοὶ γὰρ οἱ Ἀβορείγενεις ἀπὸ Λατίνου, τοῦ Φαύνου, ἢ Ἡρακλέους υἱοῦ, Λατῖνοι ἐκλήθησαν.

1255. Πύργους τριάκοντα.] καὶ ἐνταῦθα φλυαρεῖ· οὐ τριάκοντα γὰρ πόλεις ἔκτισεν Αἰνείας, ἀλλὰ τῷ τριακοστῷ ἔτει ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀσκάνιος, ὡς ὄπισθεν εἶπον, ἔκτισε τὴν Ἄλβαν πόλιν, ἀπὸ τῆς λευκῆς χοίρου, ἣν ἐκ τῆς Ἰλίου ἔλαβε, κἂν καὶ ταύτην μέλαιναν οὗτος λέγει. * τὴν ἱστορίαν ὄπισθεν πλατύτερον εἶπον. *

1258. Ἰσηρίθμων.] καὶ τοῦτο κακῶς ἔχει, καὶ πρὸς τὴν ψευδῆ ποιεῖ ἱστορίαν· οὐ γὰρ πρότερον ἐκτίσθησαν, ὡς λέγει πόλεις, καὶ ὕστερον ἡ χοῖρος ἔτεκεν, ὡς εἰπεῖν τοὺς χοίρους αὐτῆς ἰσηρίθμους τοῖς πύργοις, ἀλλὰ τοὐναντίον.

EMENDATIONES.

1 Μαινάδων pro Μαινάδος, ex MSS omnibus. 2 Ζευκτήριε *Grav.* 3 Μὰ δὲ τὰς Θεοίνου καὶ Κορωνίδος *Bar.* Κορωνίδος etiam habet *Grav.* 4 Ἀλέου *Seld.* * Hanc vocem adjeci ad complendum sensum, qui prius imperfectus fuit; vult enim *Tzetzes*, Æneæ socios, quum non adessent mensæ, earum loco panes carnibus supposuisse: notissima est, vel inter pueros, fabula. * Hæc adjeci ex *Bar.* & *Grav.*

Ἃ δὴ, παρώσας καὶ δάμαρτα, καὶ τέκνα,	Quæ ſanè, contemnens & uxorem, & liberos,
Καὶ κτῆσιν ἄλλην ὀμπνίαν κειμηλίων,	Et poſſeſſionem aliam theſaurorum opimam,
[a] Σὺν τῷ γηραιῷ πατρὶ πρεσβιώσεται,	Cum ſene patre pluris faciet,
Πέπλοις περισχὼν, [b] ἦμος αἰχμηταὶ κύνες	Veſtibuſque involvet, quando bellicoſi canes
Τὰ πάντα πάτρας συλλαφύξαντες πάλῳ,	Omnem patriam ſimul diripientes ſorte,
Τούτῳ μόνῳ πόρωσιν αἵρεσιν, δόμων	Huic ſoli dabunt optionem ex ædibus
Λαβεῖν ὃ χρῄζει, κἀπενέγκασθαι δάνος.	Sumendi quod velit, & auferendi pro præmio:
Τῷ καὶ παρ' ἐχθροῖς εὐσεβέστατος κριθεὶς,	Quapropter & ab inimicis judicatus pietatis pleniſſimus,
Τὴν πλεῖστον ὑμνηθεῖσαν ἐν χάρμαις πάτραν	Plurimum celebratam in bellis patriam
Ἐν ὀψιτέκνοις ὀλβίαν [c] δωμήσεται	Per poſteros ædificabit, felicem
Τύρσιν, μακεδνὰς ἀμφὶ [d] Κιρκαίου νάπας,	Arcem, altas juxta Circæi ſylvas,
Ἀργοῦς τε κλεινὸν ὅρμον, Αἰήτην μέγαν,	Portumque Argonis inclytum, Æeten magnum,
Λίμνης τε Φόρκης Μαρσιωνίδος ποτὰ,	Phorceſque, Marſicæ paludis, latices,

VARIANTES LECTIONES.

a Verſus hic ſic ſcribitur in Bar.
Σὺν γηραιῷ πατρὶ πρεσβιώσεται.
b Ἦμος cum ſpiritu aſpero profert Bar. c Al. δομήσεται. & hanc lectionem tuentur MSS. uterque, tam in Scholiis, quam in Textu: utrobique tamen in Seld. eadem, ut mihi videtur, manus ω ipſi ο ſuperpoſuit. d Al. Κιρκαίου.

1263. Ἃ δὴ, παρώσας.] Ἡ ἀνάστροφος ἡ σύνταξις· Ἅπερ δὲ ἀγάλματα πρεσβιώσει, καὶ τιμήσει, σὺν τῷ γηραιῷ πατρὶ περισχὼν [1] καὶ καλύψας ἐν τοῖς πέπλοις, ἢ τοῖς ἱματίοις, παρώσας καὶ δάμαρτα, καὶ τέκνα, καὶ κτῆσιν ἄλλην ὀμπνίαν κειμηλίων, ἤτοι τὸν πλοῦτον, ἦμος οἱ αἰχμηταὶ κύνες τὰ καὶ τὰ ποιήσωσι· [2] φησὶ γὰρ οὗτος ὁ Λυκόφρων, καὶ λοιποί τινες, ὅτι πορθουμένης τῆς Τροίας ὑφ' Ἑλλήνων, Αἰνείας μόνον ἠλευθερώθη ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἐκελεύσθη λαβεῖν ἐκ τῆς πόλεως ὃ βούλεται· παρώσας δὲ τὸν οἶκον, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, προέκρινε τὰ τῶν θεῶν ἀγάλματα, καὶ τὸν ἑαυτοῦ πατέρα, * καὶ * ἀπῆλθεν εἰς τὸν Ἄθω, καὶ ἐκεῖ ἔκτισε πόλιν ὀχυρὰν, τὴν ἀπ' αὐτοῦ Αἰνειάδα προσαγορευθεῖσαν, ἔνθα ἔτυχε τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἀγχίσην τελευτῆσαι· καὶ πολυτελῶς αὐτὸν καύσας, τὸν χοῦν αὐτοῦ ἐν χρυσῇ λάρνακι βαλὼν, θριαμβεύσας αὐτὸν ἢ μακρὰν, ἀπ' αὐτῆς ἀπῆρε· ἔλαβε δὲ καὶ σῦν, ἥτις ἔτεκε λ' τέκνα, ἧς καὶ ἄγαλμα ποιήσας σὺν τοῖς τέκνοις αὐτῆς, ἀνέστησεν ἐν μιᾷ τῶν παρ' αὐτοῦ κτισθεισῶν πόλεων. ταῦτα μὲν οὗτοι φασί. Λέσχης δὲ, ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα πεποιηκὼς, Ἀνδρομάχην καὶ Αἰνείαν αἰχμαλώτους φησὶ δοθῆναι τῷ Ἀχιλλέως υἱῷ Νεοπτολέμῳ, καὶ ἀπαχθῆναι σὺν αὐτῷ εἰς Φαρσαλίαν, τὴν Ἀχιλλέως πατρίδα· [3] φησὶ δὲ οὑτωσί,

Αὐτὰρ Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱὸς
Ἑκτορέην ἄλοχον [4] κάτθαγε κοίλας ἐπὶ νῆας·
Παῖδα [5] δ' ἑλὼν ἐκ κόλπου ἐϋπλοκάμοιο τιθήνης,
[6] Ῥῖψε ποδὸς τεταγὼν ἀπὸ πύργου, [7] τὸν δὲ πεσόντα
Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος, καὶ μοῖρα κραταιή.
Ἐκ δ' ἕλετ' Ἀνδρομάχην, [8] ἠΰζωνον παράκοιτιν
Ἕκτορος, ἥν τέ οἱ αὐτῷ ἀριστῆες παναχαιῶν
Δῶκαν ἔχειν, ἐπίηρον ἀμειβόμενοι γέρας ἀνδρί,
Αὐτόν τ' Ἀγχίσαο κλυτὸν γόνον ἱπποδάμοιο
[9] Αἰνείαν ἐν νηυσὶν ἐβήσατο ποντοπόροισιν,
[10] Ἐκ πάντων Δαναῶν ἀγέμεν γέρας ἔξοχον ἄλλων.

1272. Ἐν ὀψιτέκνοις.] Ῥῶμος γὰρ, καὶ Ῥωμύλος, οἱ τούτου ἀπόγονοι, ταύτην ἔκτισαν. * Δωμήσεται.] τὸ δο * μικρὸν γραφόμενον, ἐκτείνεται ὑπὸ τοῦ μ, καὶ δέχεται ἀντὶ μακροῦ καὶ [11] μικρὸν ο. Ἀττικῶς δὲ μέγα γράφεται.

1274. Ἀργοῦς τε κλεινὸν ὅρμον, Αἰήτην.] Αἰήτης, λιμὴν ἐν Ἰταλίᾳ, ἔνθα φασὶν ὁρμισθῆναι τὴν Ἀργὼ, καὶ καθαρθῆναι ὑπὸ Κίρκης ἐκ τοῦ φόνου τοῦ Ἀψύρτου Ἰάσονα καὶ Μήδειαν. Φόρκη δὲ, λίμνη σταδίους φ' ἀπέχουσα τῆς Ῥώμης. Μαρσοὶ δὲ, ἔθνος Ἰταλίας, περὶ [12] ταύτην τὴν λίμνην οἰκοῦντες.

EMENDATIONES.

1 Καὶ καλύψας ἐν τοῖς πέπλοις, ἱμάτια παρώσας καὶ δάμαρτα Impreſſ. Noſtra lectio eſt ex Seld. & certe multo propius attingere Poetæ mentem reperietur, ſi quis Textum conferre dignabitur. 2 Φησὶ γὰρ οὗτος ὁ Λυκόφρων lego cum Bar. & Grav. φησὶ γὰρ οὗτος ὁ Λυκόφρων Seld. φησὶ γὰρ ὅτι ὁ Λυκόφρων Impreſſ. * Hanc voculam ad ſententiarum connexionem adprime neceſſariam Ego adjeci. 3 Φησί, pro φασί, ex MSS. utroque, conſtructione id exigente. 4 Κάθαγε Bar. & Grav. κάτθαγε Seld. 5 Θ' Bar. & Grav. 6 Ῥῖψε ποδὸς τεταγὼν Seld. ῥίψας Impreſſ. τεταγὼς Bar. 7 Τὸν δὲ πεσόντ' ἔλαβε Bar. ἔλαβε etiam Seld. 8 Εὔζωνον MSS. uterque. 9 Verſus hic deeſt in Bar. 10 Ἐκ πάντων Ἀχαιῶν Bar. ubi Scholium videtur in Contextum irrepſiſſe. * Hoc adjeci ex Bar. & Grav. ad complendum ſenſum, qui prius mutilus erat, & imperfectus. 11 Μικρὸν ο, pro μικρὸν ὂν poſui, ſenſu ita poſtulante. 12 Ταύτην, pro ταύτης, ex Grav. conſtructione id exigente.

Τιτώνιόν τε χεῦμα, ὃ ª κατὰ χθονὸς	Titonisque aquam sub terram
Δύνοντος εἰς ἄφαντα ᵇ κευθμῶνος βάθη·	Subeuntis in obscuras hiatus profunditates:
Ζωστηρίου τε ᶜ κλιτὺν, ἔνθα παρθένου	Et Zosterii promontorium, ubi virginis
Στυγνὸν Σιβύλλης ἐστὶν οἰκητήριον,	Horrendum est Sibyllæ domicilium,
Γρώνῳ βερέθρῳ συγκατηρεφὲς στέγης.	Cavo antri barathro contectum.
Τοσαῦτα μὲν δύσληκτα πείσονται κακὰ	Ac tot quidem intoleranda patientur mala,
Οἱ τὴν ἐμὴν μέλλοντες ᵈ αἰστώσειν πάτραν.	Qui meam vastaturi sunt patriam.
Τί γὰρ ταλαίνῃ μητρὶ τῇ Προμηθέως	Quid enim miseræ Promethei Matri,
Ξυνὸν πέφυκε, καὶ τροφῷ Σαρπηδόνος;	Et Sarpedonis Genitrici commune fuit?
Ἃς πόντος Ἕλλης, καὶ πέτραι Συμπληγάδες,	Quas Hellespontus, & Symplegadum saxa,
Καὶ ᵉ Σαλμυδησσὸς, καὶ ᶠ κακόξεινος κλύδων	Et Salmydissus, atque inhospitalis Fluctus

VARIANTES LECTIONES.

a Καταχθονὸς Seld. b Κευθμῶνος Bar. c Κλιτὼ' Bar. d Αἰστώσειν Bar. aliique. e Σαλμυδησσὸς Bar. f Κακόξεινος Seld.

1276. Τιτώνιόν τε χεῦμα.] Τίτων, ποταμὸς Ἰταλίας, ἐγγὺς Κιρκαίου, ὃ Κίρκαιον ἀπὸ τῆς Κίρκης καλεῖται. ὁ δὲ Τίτων οὗτος ποταμὸς οὐκ εἰς θάλασσαν ῥέει, ἀλλ' ὑπὸ τῆς γῆς καταπίνεται, ὥς φησι καὶ Φιλοστέφανος.

1278. Ζωστηρίου τε κλιτύν.] [1] Ζωστήριον, ὄρος Ἰταλίας, ἐν ᾧ ἱερὸν Ζωστηρίου Ἀπόλλωνος· φασὶν οὖν, ὅτι ἐνταῦθα διῆγεν ἡ Σίβυλλα. * τρεῖς γὰρ ἦσαν Σίβυλλαι, * Κυμαία, (ἣν καὶ Ἀπόλλωνος φασὶν ἀδελφὴν) Ἐρυθραία, καὶ Σαρδιανὴ· ὥσπερ καὶ τρεῖς Βάκιδες χρησμολόγοι, ὁ ἐξ [2] Ἐλεῶνος τῆς Βοιωτίας, καὶ ὁ Ἀθηναῖος, καὶ Ἀρκάς. περὶ ἧς δὲ Σιβύλλης νῦν ὁ Λυκόφρων λέγει, Κυμαία ἐστὶν, ἥτις τέθνηκεν ἐν χρόνῳ Ταρκυνίου τοῦ ὑπερηφάνου, βίβλους προφητικὰς αὐτῆς τρεῖς, ἢ θ' καταλιποῦσα· ὧν ἢ μίαν, ἢ τρεῖς ἐξωνήσαντο οἱ Ῥωμαῖοι, ὡς τὰς λοιπὰς τῆς ἐκείνης [3] θεραπαίνης ἀναλωσάσης πυρὶ, ὅτι μὴ ἐδίδουν ἐκείνῃ ὅσον ᾔτει χρυσόν· ὃ ὕστερον ποιήσαντες, ἐξωνήσαντο, ἢ μίαν τὴν καταλειφθεῖσαν, ἢ τρεῖς, καὶ ἔδωκαν [4] Μάρκῳ Ἀκιλίῳ φυλάσσειν· ζῶντα δὲ τοῦτον εἰς δέρμα βοὸς ἐμβαλόντες, ἀνεῖλον, ὅτι περὶ μεταγραφὴν ἔδωκε· τὰς δὲ βίβλους, ἢ τὰς βίβλους ὀρύξαντες ἐν μέσῃ τῇ ἀγορᾷ μετὰ λάρνακος κατέχωσαν. Γρώνῳ δὲ, τῷ κοίλῳ. Βερέθρῳ δὲ, τῷ σπηλαίῳ.

1283. Τί γὰρ ταλαίνῃ μητρὶ τῇ Προμηθέως.] Ἀσίας καὶ Ἰαπετοῦ, Προμηθεὺς καὶ Ἐπιμηθεύς· ἢ Προμηθέως καὶ Ἡσιόνης, ἢ Ἀξιοθέας, παῖς Δευκαλίων· ἀπὸ γοῦν ταύτης τῆς Προμηθέως μητρὸς Ἀσίας, ὁ Λυκόφρων λέγει τὴν χώραν καλεῖσθαι, ὡς καὶ τὴν Εὐρώπην ἀπὸ Εὐρώπης, ἥτις ἐκ Διὸς ἐγέννησε Σαρπηδόνα, Μίνωα, καὶ Ῥαδάμανθυν. ἕτεροι δὲ τὴν μὲν Ἀσίαν, ἀπὸ Ἀσίου φασὶ κληθῆναι· τὴν δὲ Εὐρώπην, ἀπό τινος Εὐρώπου, υἱοῦ [4] Ἰμέρου. Ἀνδρων δὲ ὁ Ἀλικαρνασσεὺς Ὠκεανὸν ἱστορεῖ γῆμαι δύο γυναῖκας, [5] Πομφολύγην, καὶ Παρθενόπην· ἐκ μὲν οὖν Πομφολύγης φασὶ γεννῆσαι αὐτὸν Ἀσίαν καὶ Λιβύην· ἐκ δὲ Παρθενόπης, Εὐρώπην καὶ Θρᾴκην, ἀφ' ὧν αἱ χῶραι τὴν κλῆσιν ἐσχήκασιν.

1285. Ἃς πόντος Ἕλλης.] ἅστινας Εὐρώπην καὶ [6] Ἀσίαν διαχωρίζει ὁ Ἑλλήσποντος, καὶ τὸ, καὶ τό· ὅθεν δὲ ἐκλήθη Ἑλλήσποντος, εἴπομεν πολλάκις. τοῦτο δὲ ἰστέον, ὅτι Ἑλλήσποντός ἐστιν ὁ ἀπὸ Σηστοῦ καὶ Ἀβύδου τόπος, οὗ ὁ Ξέρξης τὴν γέφυραν ἔζευξε, μέχρι τοῦ Θρᾳκικοῦ [7] ἡμετέρου Βοσπόρου, ὃν Βόσπορον Δαρεῖος ὁ Ξέρξου πατὴρ ἐγεφύρωσε, περὶ τοῦ γεφυρῶσαι Ξέρξην τὴν Ἑλλήσποντον. Πέτραι Συμπληγάδες.] ἃς Ὅμηρος Πλαγκτὰς καλεῖ, εἰσὶ δέ φασιν αὐτὰς περὶ Τυρσηνίαν. ὁ δὲ Ἐρατοσθένης Συνορμάδας καλεῖ, [8] κατεψυγμένας δὲ καὶ λελυθότας περὶ τὸν Εὔξεινον πόντον φασὶν, ἤτοι περὶ τὸ [9] Στενόν. Ἀπολλώνιος δὲ, καὶ οὗτος ὁ Λυκόφρων Συμπληγάδας αὐτὰς λέγουσιν. ἀλλ' ὁ μὲν Λυκόφρων οὗτος φαίνεται μεταξὺ ταύτας εἶναι λέγων Καλχηδόνος καὶ Βυζαντίου, ὡς εἶναι τὸ λεγόμενον παρ' ἰδιώταις βαρβάρως ῥεῦμα. ὁ δὲ Ἀπολλώνιος ποτὲ μὲν φαίνεται παρὰ τὸν Εὐξείνου πόντον, ἤτοι περὶ τὰ Στενοῦ κλεῖδα, λέγων αὐτὰς, ποτὲ δὲ ὁμοίως τῷ Λυκόφρονι γράφων,

Πληγάδας [10] ἀξείνους, καὶ ὅπου φοινίκια δόρπα.

Ἦσαν δὲ αἱ Συμπληγάδες, ὥς λέγουσι, πέτραι δύο, συγκρούουσαι πρὸς ἀλλήλας, καὶ συνθλάσουσαι τὰ πλοῖα· ἐπεὶ δὲ παρέπλευσε ταύτας ἡ Ἀργὼ, ἐρριζώθησαν, καὶ ἐπαύθησαν τῆς κινήσεως. ὡς λέγουσι δὲ, ἡ μὲν ἐν Εὐρώπῃ ἐστὶ πρὸς τῷ Βυζαντίῳ, ἡ δὲ ἐν Ἀσίᾳ πρὸς τῇ Καλχηδόνι. Συμπληγάδες.] αἱ συμπλέκουσαι, καὶ προσκρούουσαι ἀλλήλαις· Πλαγκταὶ δὲ, ὡς πλανώμεναι περὶ τὰς ἀκτάς.

1286. Σαλμυδησσός.] τὸ μεταξὺ Βυζαντίου καὶ Δαμάλεως [11] πέλαγος, ἀπὸ Σαλμυδησσοῦ, παραρρέοντος ποταμοῦ. Καὶ

EMENDATIONES.

1 Ζωστήριον, pro Ζωστὴρ, ex auctoritate *MSS.* omnium, & ipsius *Lycophronis* textu. * Hæc ex *MSS* omnibus deprompsi, ad sententiam explendam, quæ prius mutila exstabat. 2 Ἐλεῶνος, pro Ἑλικῶνος, ex *Bar.* & *Suida.* 3 Θεραπαίνης, pro θεραπαίνας, ex *Seld.* Θεραπευθείσης *Grav.* 4 Μάρκῳ *Bar* & *Grav.* 5 Πομφολύγην, & Πομφολύγης lego, pro Παμφολύγην, & Παμφολύγης, ex *MSS.* utroque, de qua emendatione dictum supra. 6 Ἀσίαν, pro Θρᾴκην, ex *Grav.* cujus emendationis rationem *Auctoris* textus facile præbebit. 7 Μέχρι *Bar.* & *Grav.* 8 Κατεψυγμένας δὲ καὶ λελυθότας *Grav.* 9 Στενὸν posui, pro στόμα, consentiente *Grav.* Cujus emendationis rationem sequentia *Scholiastæ* verba dabunt. 10 Ἀξείνους, pro ἀξένους. at εὐξείνους habent *MSS.* omnes. 11 Πέλαγος, pro πελάγους, ex *Grav.*

κακόξεινος

Σκύθαισι γείτον, [a]καρτεροῖς εἴργει πάγοις,	Scythis vicinus, firmis arcet rupibus;
Λίμνην [b]τε [c]τέμνων Τάναϊς [d]ἀκραιφνὴς [e]μέσην	Paludemque dirimens rapidus Tanais mediam
Ῥέεθροις ὁρίζει, προσφιλεστάτην βροτοῖς	Fluentis distinet, hominibus jucundissimam
[f]Χίμετλα Μαιώταισι θρηνοῦσι ποδῶν.	Mæotiis, perniones pedum lugentibus.
Ὄλοιντο ναῦται πρῶτα [g]Καρνῖται κύνες,	Pereant nautæ primum Carnitæ canes,
Οἳ τὴν βοῶπιν ταυροπάρθενον κόρην,	Qui bovis præditam facie taurivirginem Puellam
[h]Λέρνης ἀνηρείψαντο, φορτηγοὶ λύκοι,	A Lerna asportarunt, mercatores lupi,
[i]Πλάτιν πορεῦσαι κῆρα Μεμφίτῃ πρόμῳ,	Conjugem deducendam infelicem Memphitum Duci,
Ἔχθρας δὲ πυρσὸν ἦραν ἠπείροις διπλαῖς.	Odiique facem duabus extulêre Continentibus.
Αὖθις γὰρ ὕβριν τὴν βαρεῖαν ἁρπαγῆς	Rursus enim injuriam gravem raptus
[k]Κουρῆτες ἀντίποινον Ἰδαῖοι κάπροι	Mutuam Curetes Idæi apri
Ζητοῦντες, αἰχμάλωτον ἤμπρευσαν [l]πόριν	Persequentes, captivam traxerunt Juvencam
Ἐν ταυρομόρφῳ τράμπιδος [m]τυμπώματι	In tauriformi navigii vase

VARIANTES LECTIONES.

a Καρτεροῖσι Bar. b Τε nonnunquam deest. c Τέμνων Bar. Sed isti a manus nuperior superposuit μ. d Ἀκραιφνὴς Seld. ἀκραιφνὴ Bar. aliique. e Al. μέσον. f Χίμετλα Bar. aliique. χίμετλα al. g Καρνῖται patronymicon Bar. h Λέρνης Bar. i Πλάτιν πορεῦσαι Bar. aliique. k Κουρῆτες Bar. l Πόριν MSS. uterque, & eandem lectionem in Scholiis retinent. m Τυμπώματι MSS. uterque, & alii.

κακόξεινος κλύδων.] ὁ Εὔξεινος, τὸ Στενὸν κατ' εὐφημισμὸν δὲ ἐλέγετο Εὔξεινος, διὰ τὸν ἀκίνδυνον πλοῦν, καὶ τοὺς κατοικοῦντας λῃστὰς, οὓς Ἡρακλῆς ἀνεῖλε· καλῶς δὲ νῦν ὁ Λυκόφρων ἔφη κακόξεινον τοῦτον, Αἰσχύλῳ ἀκολουθῶν· Αἰσχύλος γὰρ περὶ τῆς θαλάσσης ταύτης οὕτωσί [1] λέγει,

Ἐχθρόξενος ναύταισι, μητρυιὰ νεῶν.

1287. Σκύθαισι γείτον.] μετὰ γὰρ τὸ Στενὸν πέλαγος, καὶ τὸ ἱερὸν, ἐστὶν ἡ Σκυθία.

1288. Λίμνην τε τέμνων Τάναϊς.] ὁ Τάναϊς, ποταμὸς Σκυθίας, διαιρεῖ Ἀσίαν καὶ Εὐρώπην, εἰσβάλλων εἰς τὴν Μαιῶτιν λίμνην, ὥς φησι Διονύσιος,

Εὐρώπην δ' Ἀσίης Τάναϊς διὰ [2] μέσσον ὁρίζει,
Ὅς ῥά θ' ἑλισσόμενος γαίης διὰ [3] Σαυροματάων,
[4] Σύρεται ἐς Σκυθίην [5] τε, καὶ ἐς Μαιώτιδα λίμνην.

1290. Χίμετλα.] τὰ ἐκ χειμῶνος ἀποψύγματα τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν· τοσοῦτον γάρ ἐστι ψυχρὸν ἡ παρὰ Μαιῶτιν Σκυθία, ὡς χίμετλα, ἤτοι ἀποκαύματα, γίνεσθαι ἐν τοῖς ἐνοικοῦσι τὴν χώραν. ἴαμα δὲ χιμέτλων, καθά φησι Νίκανδρος, ἀμφισβαίνας ὄφεως δέρμα, καὶ παλιούρου ῥίζης ζωμὸς περικλυζόμενος αὐτοῖς.

1291. Ὄλοιντο ναῦται πρῶτα Καρνῖται.] Κάρνη, πόλις Φοινίκης. Φοίνικες δὲ, ἔμποροι ὄντες, ἦλθον εἰς Ἄργος, καὶ ἁρπάσαντες Ἰὼ, τὴν Ἰνάχου θυγατέρα, ἐκόμισαν εἰς Αἴγυπτον τῷ Ὀσίριδι, ὡς ὁ Λυκόφρων οὗτος φησὶ, καὶ ἕτεροι. ὁ δὲ Ἡρόδοτος αὐτὴν λέγει τὴν Ἰὼ παρὰ τὸ πλοῖον τῶν Φοινίκων κατερχομένην, μίγνυσθαι τῷ ναυκλήρῳ· ἔγκυος δὲ γενομένην, ἐξωτρύνατο αὐτῷ, φόβῳ τῶν πατέρων, ἀποχθῆναι εἰς Αἴγυπτον. Βοῶπιν δὲ αὐτὴν λέγει, ὅτι μυθικῶς, ὥς φασιν, ὁ Ζεὺς ἐμίγνυτο αὐτῇ, ὃ γνοῦσα ἡ Ἥρα βοῦν αὐτὴν ἐποίησεν· ὁ δ' ἀλήθεια οὕτως ἔχει, ὅτι οἰστρηθεῖσα ὑπ' ἔρωτος δίκην βοὸς ἐπλανᾶτο.

1292. Ταυροπάρθενον.] σόλοικον φαίνεται, εἰ μὴ οὕτως εἴπῃ τις, τὴν ἐποχουμένην τῷ ταύρῳ, ἤτοι τῷ ταυρομόρφῳ πλοίῳ· ὁ γὰρ ἀρρενόθηλυς ἐστὶν, ὥστε λέγειν αὐτὴν ταυροπάρθενον· ὁ γὰρ ταῦρος ἐγένετο, ἀλλὰ βοῦς.

1294. Πλάτιν.] πλάτιδας, καὶ πλάτωνας, λίνας, [6] δαγύδας, τὰς νύμφας καλοῦσι Λάκωνες, Κύπριοι, καὶ ἕτεροι. Μεμφίτῃ.] τῷ Ὀσίριδι, ὡς οὗτος φησί. Μέμφις, πόλις Αἰγύπτου. Κῆρα δὲ αὐτὴν εἶπεν, ὅτι ἀρχὴ πολέμου γέγονεν Ἀσίᾳ καὶ τῇ Εὐρώπῃ, ταῖς δυσὶν ἠπείροις.

1297. Κουρῆτες.] οἱ τὸν Δία θρέψαντες δαίμονες ἐν Κρήτῃ, [7] ἀφ' ὧν νῦν τοὺς Κρῆτας λέγει. Ἀντίποινον.] εἰς ἀντίκλησιν * καὶ * ἀνάσωσμα Εὐρώπην ἐκ Φοινίκης ἁρπάσαντας, ἀντὶ τῆς Ἰοῦς.

1298. Πόριν.] δάμαλιν. ἔφην δὲ πολλάκις, ὅτι διὰ τῶν δύο ρρ χρὴ γράφειν· πόρτις γὰρ ἐστὶν· ἐπεὶ οὐδὲ γέγονε πόρις, ἀντὶ τοῦ τὸ ἐφελκυστικὸν τεθεικέναι τὸ ρ· οὗτος δὲ ἀεὶ ἐν τῷ Λυκοφρονικῷ πέπλεκται γράφειν, ἐκ εἰδὼς, ὡς ἔοικεν, ὅτι * τὸ * χωλὸν πάθος ἐστὶ τῶν ἰάμβων, καὶ πάσχει καὶ σπονδεῖος, καὶ τροχαῖος ἐν τῷ τέλει τοῦ ἰαμβικοῦ.

1299. Ἐν ταυρομόρφῳ τράμπιδος.] καλλίστως τοῦτο γέγραφεν ὁ Λυκόφρων, ὅτι ταυρομόρφῳ πλοιαρίῳ ἐκ Φοινίκης οἱ

EMENDATIONES.

1 Λέγει, pro λέγων, ex Grav. 2 Μέσσον, pro μέσον. 3 Σαυρομάτων MSS. uterque. 4 Σύρετ' Bar. 5 Hanc particulam neuter MSS. Codd. agnoscit. 6 Φαγύδας Bar. & Grav. 7 Ἀφ' ὧν νῦν Ἀβας τοὺς Κρῆτας λέγει impress. Sed potius videtur quod habent Codd MSS. quos heic sequuti sumus; nisi malis ἀφ' ὧν νῦν ἰδίως τοὺς Κρῆτας λέγει. Sed nobis magis placet lectio prior, quod heic Poeta à Curetibus universos Cretenses appellet Κάπρους.

Κρῆτες

[a] Σαραπίαν Δικταῖον εἰς [b] ἀνάκτορον,	Sarapeam Dictæum in palatium,
Δάμαρτα Κρήτης [c] ἀστέρῳ στρατηλάτῃ.	Uxorem stellato Cretæ Imperatori.
Οὐδ' οἵ γ' ἀπηρκέσθησαν ἀντ' ἴσων [d] ἴσα	Nec illi contenti fuerunt pro paribus paria
Λαβόντες, ἀλλὰ κλῶπα σὺν Τεύκρῳ στρατὸν,	Accepisse, sed raptorem exercitum cum Teucro,
Καὶ σὺν Σκαμάνδρῳ, [e] Δραυκίῳ φυτοσπόρῳ,	Et cum genitore, Scamandro Cretensi,
Εἰς Βεβρύκων ἔστειλαν οἰκητήριον	In Bebrycum regionem dimiserunt
Σμίνθοισι δηρίσοντας· ὧν ἀπὸ σπορᾶς	Cum muribus pugnaturos; ex quorum origine
Ἐμοὺς γενάρχας ἐξέφυσε Δάρδανος,	Meos majores procreavit Dardanus,
Γήμας [f] Ἀρίσβην Κρῆσσαν, εὐγενῆ κόρην.	Ducta Arisba Cressa, nobili puella.
Καὶ δευτέρους ἔπεμψαν [g] ἅρπαγας λύκους,	Quin etiam secundos miserunt rapaces Lupos,
Ταγῷ μονοκρήπιδι [h] κλέψοντας νάκην	Regi unum induto calceum furaturos vellus
Δρακοντοφρούροις ἐσκεπασμένην σκοπαῖς·	Draconis custodibus munitum excubiis:

VARIANTES LECTIONES.

a Σαραπίας *Bar.* aliique. b Ἀνάκτορα *Bar.* c Al. Ἀστέρι. *Meursius* maluit Ἀστέρῳ, ut sit anapæstus, vel συνίζησις, quales apud Poetas frequentes; ejus Commentarius consulendus. d Al. ἴσα. e Θρηνικῷ *Sold.* f Ἀρίσβην *Etymologici* Auctor. g Ἅρπαγας *Stephanus*, & *Eustathius*. Vide Commentarios. h Κλέψοντας *Bar.* in qua tamen isti ας eadem, ut videtur, manus, superscripsit ω.

Κρῆτες τὴν Εὐρώπην ἁρπάσαντες, ᾤχοντο. λέγουσι γὰρ οἱ μυθογράφοι, ὅτι ὁ Ζεὺς ταῦρος γεγονὼς, αὐτὴν ἥρπαξεν. ἔχει δὲ καὶ ἄλλως ὁ νοῦ μῦθος· Ταῦρος, ὁ Κνώσσιος στρατηγὸς, παρὰ Ἀστερίου, τοῦ καὶ Μινωταύρου, βασιλέως Κρήτης, πεμφθεὶς, ἀφήρπαξεν αὐτὴν ἐκ Σαραπίας, πόλεως Φοινίκης μεταξὺ Σιδῶνος καὶ Τύρου κειμένης.

1300. Δικταῖον.] Δίκτη καὶ Ἴδη, ὄρη Κρητικά· ἔστι δὲ καὶ Ἴδη ὄρος Τροίας, ὡς καὶ Ἄρατος φησὶ περὶ τὴν ἐν Κρήτῃ Ἴδην,

[1] Δίκτῳ ἐν εὐώδει [2] ὄρεος σχεδὸν [3] Ἰδαίοιο.

1301. Κρήτης [4] Ἀστέρῳ στρατηλάτῃ.] ὁ Ἀστέριος οὗτός ἐστιν, ὁ καὶ Μινώταυρος· εἶχε δὲ, ὥς φασι, ταύρου πρόσωπον· ἦν δὲ Πασιφάης υἱὸς, γεννηθεὶς αὐτῇ ὑπὸ Μίνωος καὶ ταύρου, ὃν ὁ Δαίδαλος ἐποίησεν, ἢ τὸ ἀληθὲς, ὑπὸ Ταύρου τοῦ στρατηγοῦ, ᾧ καὶ ὅμοιος ὢν, ἐμυθεύθη ταύρου πρόσωπον ἔχειν. οὗτος δὲ ὁ Λυκόφρων τὸν Ἀστέριον Δία λέγει πατέρα εἶναι τοῦ Σαρπηδόνος, Μίνωος, καὶ Ῥαδαμάνθυος.

1302. Οὐδ' οἵ γ' ἀπηρκέσθησαν.] οὐδὲ οἱ Κρῆτες, Ἕλληνες ὄντες, ἠρκέσθησαν τιμωρησάμενοι τοὺς βαρβάρους, καὶ ἀντὶ τῆς Ἰοῦς τὴν Εὐρώπην ἁρπάξαντες· * ἀλλὰ καὶ * ἔστειλαν εἰς ἀποικίαν περὶ τὴν Τροίαν Τεῦκρον καὶ Σκάμανδρον, οὗ Σκαμάνδρου θυγατέρα γήμας ὁ Δάρδανος, γεννᾷ τοὺς ἐμοὺς προγόνους· πῶς οὖν; ἐπεὶ μᾶλλον τούτων συγγενῆ ἔλαβεν ὁ Δάρδανος, καὶ ὁ παρ' αὐτῶν ἀφῃρέθη, ὥς φησιν ὁ Λυκόφρων, Οὐδ' οἵ γ' ἀπηρκέσθησαν, ἀλλ' ἔστειλαν στρατόν· πρὸς τοῦτο ἀποβλέψας ὁ Λυκόφρων, εἶπε πρὸς τὸ, ὅτι περὶ Τροίαν ἀπελθόντες ἀποικίαν ἐστείλαντο, καὶ ἔκτισαν τὸ Σμίνθιον· τὴν γὰρ ἀποικίαν ἐκεῖσε ἐποιήσαντο. ἡ δὲ ἱστορία οὕτως ἔχει· Τεῦκρος υἱὸς ὢν Σκαμάνδρου τοῦ Κρητός· τούτῳ ἐδόθη χρησμὸς, ἐκεῖ οἰκῆσαι, ἔνθα γηγενεῖς ἐπίθωνται αὐτοῖς. περὶ δὲ τὰ τοῦ Ἰλίου μέρη γενόμενοι, βρωθέντων νύκτωρ ὑπὸ μυῶν [5] τῶν ὀχάνων τῶν ἀσπίδων, καὶ τῶν νευρῶν τῶν τόξων αὐτῶν, μνησθέντες τοῦ χρησμοῦ, ἔκτισαν τὸ Σμίνθιον, καὶ ἱερὸν Σμινθέως Ἀπόλλωνος· οἱ γὰρ μύες παρὰ Κρησὶ σμίνθοι καλοῦνται. κτίσαντες δὲ τὴν πόλιν, κατῴκησαν ἐκεῖ, καὶ ἐβασίλευσε Τεῦκρος· ἀφ' οὗ καὶ [6] Τευκροὶ οἱ Τρῶες, ὡς καὶ Καλλίμαχος,

Τευκρῶν ἡνίκα νῆες Ἀχαιῶν ἄστεα [7] κῆδον.

1304. Δραυκίῳ.] Κρητικῷ· Δραύκη γὰρ, πόλις Κρήτης.

1305. Εἰς Βεβρύκων.] τῶν Τρώων· Βέβρυκες γὰρ, νῦν οἱ Μυσοὶ, ἐνδότεροι Βιθυνῶν ὄντες, ὧν ὄρος Ὄλυμπος· εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι Βέβρυκες, ἔθνος Γαλατῶν, μεταξὺ Πυρήνης, καὶ Κεραυνίων ὀρῶν, καὶ Ἰβηρίας κείμενοι, οἳ καλοῦνται Ναρβωνήσιοι.

1306. Ὧν ἀπὸ σπορᾶς.] Ἀρίσβην, ἣν κατά τινας Βάτειαν, θυγατέρα Τεύκρου, γήμας Δάρδανος, γεννᾷ Ἐριχθόνιον, Τρῶα δ' Ἐριχθόνιος, Τρὼς δὲ [8] Ἶλον, Ἀσσάρακον, καὶ Γανυμήδην, Ἶλος γεννᾷ Λαομέδοντα, Λαομέδων Πρίαμον, Πρίαμος τὴν Κασσάνδραν αὐτὴν, καὶ τοὺς αὐτῆς ἀδελφούς.

1309. Καὶ δευτέρους ἔπεμψαν.] ὅπερ ζήτει, [9] ὅπως περὶ τῶν Ἀργοναυτῶν πάντα κατὰ λεπτὸν ἔγραψα, εἰ καὶ βραχύτατα, ὅσα οὐδὲ πεντήκοντα Ἀπολλώνιος.

EMENDATIONES.

1 Δίκτῃ *Grav.* 2 Οὔρει *Bar.* 3 Ἰδαίοιο, pro Ἰδαίοις. ex *Bar.* metro exigente. 4 Ἀστέρι στρατηλάτῃ, pro ἀστέρος στρατηλάτης, ex *Lycophronis* textu, adjuvantibus etiam *MSS.* * Hoc addo ex *Bar.* & *Grav.* ἀλλ' habet etiam *Sold.* 5 Τῶν ὀχάνων τῶν ἀσπίδων, pro τῶν ὀχέων, τῶν ἀσπίδων, ex *Bar.* 6 Τευκροὶ οἱ Τρῶες, pro Τεῦκροι οἱ ἥρωες, ope *Bar* & *Grav.* Trojanos enim Teucros esse dictos nemo, opinor, ignorat. Quæ emendatio prius facta est à *Meursio Creta* p. 220. & *Bentlejo* in Fragment. *Callimachi* p. 38 7 Κῆδον, pro κεῖδον, ex *Bar.* & *Grav.* Eruditissimus *Bentlejus* hunc versum sanare conatus est in Fragment *Callimachi* p. 389 Fortasse (inquit) legendum, κήδευν, vexabant. Nam & κήδειν ea significatione dicitur, si fides *Hesychio*. An legendum κῆαν, *incenderant*? an ᾖδον, *spoliarunt*? 8 Ἶλον, pro Ἴλιον ex *Sold.* & *Grav.* 9 Ὅπως περὶ τῶν Ἀργοναυτῶν πάντα κατὰ λεπτὸν lego cum *Bar.* & *Grav.* ὅπερ περὶ πάντων κατὰ λεπτὸν *Impress.*

Ὃς εἰς [a] Κύταιαν τῆς [b] Λιγυστικῆς [c] μολὼν,	Qui Cytæam veniens Ligusticam,
Καὶ τὸν τετράπτιλον ὕδρον ὑπνώσας θρόνοις,	Et quadrinarem draconem sopiens pharmacis,
Καὶ γυρὰ ταύρων βαστάσας πυρπνόων	Curvaque taurorum regens ignivomorum
[d] Ἄροτρα, καὶ λέβητι δαιτρευθεὶς δέμας,	Aratra, & in lebete corpus excoctus,
Οὐκ ἀσμένως ἔμαρψεν ἐρράου σκύλος,	Non impunè cepit arietis vellus,
Ἀλλ' αὐτόκλητον ἁρπάσας κεραΐδα,	Sed voluntariam rapiens Ovem
Τὴν [e] γνωτοφόντιν, καὶ τέκνων ἀλάστορα,	Fratricidam, filiorumque perditricem,
Εἰς τὴν λάληθρον κίσσαν ἡρματίξατο,	In loquacem imposuit Picam,
Φθογγὴν [f] ἑδωλίων [g] Χαονιτικῶν ἄπο	Vocem è transtris Chaonicis
Βροτησίαν ἱεῖσαν, ἔμπαιον δρόμων.	Humanam emittentem, cursus peritam.
Πάλιν δ' ὁ πέτρας ἀσκέρας ἀνειρύσας,	Rursum Qui è saxo calceos extraxerat,
Καὶ φασγάνου ζωστῆρα, καὶ [h] ξίφος πατρὸς,	Ensisque cingulum, & gladium patris,
Ὁ Φημίου παῖς, [i] Σκῦρος ᾧ λυγροὺς τάφους	Phemii nepos, cui Scyrus sepulcrum triste

VARIANTES LECTIONES.

a Al. Κοζαίαν. b Λιβυστικῆς Stephanus. c Μολὼν Seld. d Ἄροτρα Bar. e Γνωτοφόντην Bar. eandemque lectionem in Scholiis retinet. f Al. ἐδωλίων, quam lectionem habet etiam Bar. ἰδωλίων cum spiritu tenui Seld. g Al. Χαονικῶν. h Ξίφος Seld. i Al. Σκῦρος.

1312. Τὴν Λιγυστικήν.] ἡ Κύταια πόλις Κολχίδος ἐστίν· [1] οἱ δὲ Κόλχοι ἔθνος ἐστὶ [2] Λαζικὸν, ὡς ἔφην ὄπισθεν πλειστάκις, πλησίον Ἀβασγῶν κείμενοι. ἡ δὲ Λιβύη, καὶ τὸ Λιγυστικὸν κλίμα, ὃ ἐκλήθη ἀπὸ Λίγυος, τοῦ Ἀλβίωνος ἀδελφοῦ, τῆς Κυρήνης, καὶ Καρχηδόνος, καὶ Ἀλεξανδρείας εἰσίν. ὁ δὲ Λυκόφρων ὥσπερ κεχυμένως τὰ πολλὰ, καὶ τὴν Κολχικὴν, Λιγυστικὴν καλεῖ. ὁ δὲ Λίγυς οὗτος κωλύων Ἡρακλῆ ἐπὶ τὰς Γηρυόνου βοῦς ἐλθεῖν, ἀνῃρέθη. καὶ κατὰ μὲν τοὺς μὴ εἰδότας διαίρεσιν κλιμάτων, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν δοκοῦντας Λιβυστικὴν καὶ Λιγυστικὴν, οὕτως ὡς εἴπομεν ἔχει· κατὰ δὲ τὴν ἀκρίβειαν, Λιβυστικὰ μέρη εἰσὶν, ἅπερ εἴπομεν· οἱ δὲ Λίγυες τὴν παραλίαν ἀπὸ Τυρσηνίδος, μέχρι τῶν Ἄλπεων καὶ ἄχρι Γαλατῶν νέμονται, ὥς φησι Δίων, καὶ ἕτεροι ἀκριβέστατοι ἱστορικοὶ, συγγραφεῖς τε, καὶ γεωγράφοι.

1313. Τετράπτιλον ὕδρον.] δικέφαλον δράκοντα, ἤτοι δύο ζεύγη πτερύγων ἔχοντα· αἱ γὰρ δύο ζεύγη δ' πτεροὺς ἔχουσιν. Ὕδρον δὲ, τὸν δράκοντα εἶπεν, εἶδος λαβὼν ἀντὶ εἴδους. Θρόνοις.] φαρμάκοις τῆς Μηδείας, παρὰ τὸ θορεῖν, θόρωνα καὶ θρόνα.

1315. Καὶ λέβητι δαιτρευθεὶς δέμας.] φασὶν ὅτι ἡ Μήδεια τὸν Ἰάσονα ἑψήσασα, νέον ἐποίησεν.

1316. Ἐρράου.] τοῦ κριοῦ· ὁ δὲ Καλλίμαχος λέγει τὸν κάπρον, παρὰ τὸ ἐρσύειν, τὸ ὁρμᾶν.

1317. Ἀλλ' αὐτόκλητον.] αὐτομόλησε γὰρ καὶ ἡ Μήδεια πρὸς τὸν Ἰάσονα. Κεραΐδα.] τὴν Μήδειαν λέγει· κεραὶς γὰρ, ὄρνεον μακρότραχλον, καταφιλὲς πρὸς συνουσίαν. κεραΐδα δὲ ταύτην λέγει, παρ' ὅσον κατέταξεν ἑαυτὴν διὰ τὴν λύπην τὴν ἐπιγεγάμου Ἰάσονος.

1318. Τὴν γνωτοφόντιν, καὶ τέκνων ἀλάστορα.] τὴν ἀπολέσασαν καὶ φονεύσασαν τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς Ἄψυρτον· ἡ γὰρ Μήδεια φυγοῦσα, καὶ διωκομένη παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς Ἀψύρτου, τοῦτον λαβοῦσα, [3] ταύτην καταλαβόντος, ἀνεῖλεν· ὕστερον δ' ἐν Κορίνθῳ, καὶ τοὺς ἐξ Ἰάσονος αὐτῆς παῖδας [4] Μέρμερον καὶ Φέρητα, διὰ τὴν πρὸς Ἰάσονα ζηλοτυπίαν, ὅτι ἀπολιπὼν αὐτὴν, ἔγημε Γλαύκην, τὴν θυγατέρα Κρέοντος, τοῦ βασιλέως τῶν [5] Κορινθίων.

1319. Εἰς τὴν λάληθρον κίσσαν.] τὴν Ἀργὼ λέγει, ὅτι ὁ ἱστὸς αὐτῆς ἐκ τῆς Δωδωναίας δρυὸς ἦν, φωνήεσσα καὶ λάλος. Κίσσαν δὲ, αὐτὴν καλεῖ, ἐπειδὴ τὸ ὄρνεον, ἡ κίσσα, μιμητικόν ἐστι φωνῆς ἀνθρωπίνης, ὡς καὶ ἡ Ἀργώ· * πάντα δὲ περιήχησα. *

1322. Πάλιν δ' ὁ πέτρας ἀσκέρας.] τὴν περὶ Θησέως, τοῦ ξίφους, καὶ τῶν ὑποδημάτων * τοῦ Αἰγέως ἱστορίαν, * τῶν ὑπὸ τὴν Κολυραίαν πέτραν, πάλιν διαλαμβάνει· Κολουραίαν γὰρ αὐτὴν ὁ Καλλίμαχος καλεῖ,

Ἔργα [6] δέ μιν Τροιζῆνι Κολυραίῃ ὑπὸ πέτρῃ
Θῆκε σὺν [7] ἀρπίδεσσιν. ———

Ἀσκέρας.] εἶπον ὄπισθεν, ὅτι τὰ περὶ τοὺς πόδας πιλία, ἤτοι τὰ ὀρτύεια λέγει), ὁ δὲ Λυκόφρων τὰ ὑποδήματα λέγει.

1324. Ὁ Φημίου παῖς.] ἀντὶ τοῦ Φημιάδης· [8] κατὰ τοῦτο γὰρ ὁ Φημίου παῖς Θησεύς· φησὶ γὰρ τὸν Αἰγέα Φημίου εἶναι παῖδα, Αἰγέως δὲ Θησέα. καὶ ὅτι μὲν Αἰγέως καὶ Αἴθρας υἱὸς ὁ Θησεὺς, ἀληθές· ὁ δὲ Αἰγεὺς Πανδίονος υἱὸς ἦν, ἀλλ' οὐ Φημίου. Σκῦρος.] νῆσός ἐστιν ἡ Σκῦρος μία τῶν Κυκλάδων, ἧς ἐβασίλευε Λυκομήδης, Δολόπων τὴν νῆσον οἰκούντων. ἐν γεωῇ

EMENDATIONES.

1 Οἱ δὲ Κόλχοι, pro ἡ δὲ Κόλχοι. Bar & Grav. 2 Λαζικὸν Bar. & Grav. 3 Ταύτην καταλαβόντος, pro ταύτης καταλαβ. ex Seld. 4 Μέρμερον lego cum Bar. & Grav. Nam alterum ex Medeæ filiis eo nomine notum fuisse, constat ex supra dictis. Μέρμηρον Impress. Μέρμερον Seld. 5 Κορινθίων, pro Κορίνθου. ex Seld. * Ex Bar. & Grav. * Hoc etiam adjeci ex Bar. 6 Δέ μιν, pro δὲ μοί, ex Grav. 7 Ἀρπίδεσσιν Seld. ἀρπίδεσσι Bar. 8 Hunc locum Impress. Codd. sic corrupte proferunt, κατὰ τοῦτο γὰρ ὁ φημιάδης παῖς Θησεὺς φησι, τὸν &c.

τὸ

Κρημνῶν ἔνερθεν αἰγίλιψ [a] ῥοιζημένων	Ardua ſub præcipitiis deturbato
Πάλαι δοκεύει τὰς ἀταρχύτους ῥιφάς,	Jampridem ſervat inſepultos jactus,
Σὺν θηρὶ βλώξας τῷ σπάσαντι δηΐας	Cum Leone veniens initiato, qui bellicæ
Μύστῃ Τροπαίας μαστὸν εὔθηλον θεᾶς,	Suxerat uberem Trophææ mammam Deæ,
Ζωστηροκλέπτης, νεῖκος [b] ὤρινεν διπλοῦν,	Fur balthei, rixam excitavit duplicem,
[c] Στόρνην τ᾽ ἀμέρσας, καὶ Θεμισκύρας ἄπο	Tum zonam auferens, tum ex Themiſcyra
Τὴν [d] τοξοδάμνον νοσφίσας Ὀρθωσίαν·	Sagittariam rapiens Orthoſiam;

VARIANTES LECTIONES.

a Ῥοιζημένον repoſuit *G. Canterus*, cujus Adnotationes videndæ. b Ὤρσεν ſine ν finali *MSS.* uterque, & alii. c Στέρνην *Bar.* d Τοξόδαμνον paroxyt al. Utroque in loco tonum habet *Seld.*

τῇ Σκύρῳ ταύτῃ Θησεὺς, ἢ ἀγχοῦ ἔχων, κατὰ Πλούταρχον, καὶ φιλίαν πρὸς τὸν Λυκομήδην, καὶ φοβηθεὶς διὰ τὴν ἁρπαγὴν τῆς Ἑλένης, καὶ τὴν κατ᾽ αὐτοῦ ἐκστρατείαν τῶν Διοσκούρων, ἦλθε πρὸς Λυκομήδην, καὶ διέτριβε περὶ τὴν νῆσον· ἢ κατά τινας, ὅτι ὑπόνοιαν παρέσχεν, ὅτι μέλλει τυραννεῖν ἐν Ἀθήναις· ἢ καθ᾽ ἑτέρους, ὅτι ὑπὸ Λύκου, τοῦ Αἰγέως ἀδελφοῦ, ἢ διὰ τὸν [1] φόνον τῶν Παλλαντιδῶν, ἢ διὰ τὴν Ἱππολύτου ἀναίρεσιν, ἐξεβλήθη τῶν Ἀθηνῶν, καὶ οὕτως φυγὰς ἦλθεν εἰς Σκῦρον· κακεῖ δὲ νεωτεριζόμενον ὁ Λυκομήδης αὐτὸν [2] ἰδὼν, καὶ δειλιάσας περὶ τῆς ἀρχῆς, ἀναγαγὼν ἐπί τινα λόφον, καὶ δῆθεν τὰ ὑποδείξων κατεκρήμνισε καὶ ἀπώλεσεν αὐτόν.

1327, 1328. Σὺν θηρὶ βλώξας.] πάλιν ὁ Θησεὺς σὺν τῷ Ἡρακλεῖ ἐλθὼν εἰς τὴν Σκυθίαν πρὸς τὰς Ἀμαζόνας, δευτέρου παρεσκεύασε νεῖκος εἰς τοὺς Ἕλληνας, διὰ τὸν Ἱππολύτης ζωστῆρα, καὶ Ἀντιόπην τὴν Ἀμαζόνα, ἐξ ἧς Θησεὺς ἔσχεν Ἱππόλυτον. ἡ δὲ ἱστορία τοιαύτη· Ἀδμήτη, ἡ Εὐρυσθέως θυγάτηρ, ἐπιθυμήσασα τὸν Ἱππολύτης κτήσασθαι ζωστῆρα, καὶ δὴ ἐνὶ πλοίῳ Ἡρακλῆς μετά τε Θησέως, καὶ ἑτέρων, εἰς Θεμισκύρας λιμένα [3] ἦλθε, καὶ ἡ Ἱππολύτη τὸν ζωστῆρα τούτῳ ὑπέσχετο δοῦναι· Ἥρα δὲ ὁμοιωθεῖσα γυναικὶ, τῶν λοιπῶν Ἀμαζόνων ἔλεγεν, ἁρπάξαι τοὺς ξένους τὴν Ἱππολύτην· ἐνόπλων δὲ αὐτῶν ὡς πρὸς μάχην κατελθουσῶν, Ἡρακλῆς ἀντιλαβόμενος κτείνει τὴν Ἱππολύτην, καὶ τὸν ζωστῆρα λαβὼν, Εὐρυσθεῖ καὶ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ ἀποκομίζει. καὶ Ἀπολλόδωρος μὲν καὶ λοιποὶ ἀναιρεθῆναι φασὶν ὑφ᾽ Ἡρακλέους τὴν Ἱππολύτην. Ἀπολλώνιος δὲ οὕτω φησί,

[4] Γνάμψαν Ἀμαζονίδων ἔκαθεν λιμενόσχεον ἄκρην,
Ἔνθα ποτὲ [5] προμολοῦσαν Ἀρητιάδην Μελανίππην,
Ἥρως Ἡρακλέης ἐλοχήσατο, καί οἱ ἄποινα
[6] Ἱππολύτη ζωστῆρα παναίολον ἐγγυάλιξεν,
[7] Ἀμφικασιγνήτη, ὁ δ᾽ ἀπήμονα πέμψεν [8] ὀπίσσω.

Ἕτερος δέ τις ὅμοια τοῖς προτέροις φησί,

——— Τελαμὼν ἀκίχητος αὐτῆς
Ἡμετέροις ἑτάροισι φόνος [9] προύπτος ἔθηκε,
Κτείνας [10] ἀνδρολέτειραν ἀμώμητον [11] Μελανίππην,
Αὐτοκασιγνήτην [12] χρυσοζώνοιο ἀνάσσης.

Δηΐας.] τῆς Ἥρας, πολεμία γὰρ ἦν τοῦ Ἡρακλέους. [13] Τροπαίας.] τῆς Ἥρας, παρ᾽ ὅσον καὶ αὐτῇ οἱ νικῶντες, ὥσπερ τῷ Διΐ, τρόπαιον ἀνετίθεντο. Σπάσαντι.] μεταλαβόντι, θηλάσαντι· ἐθήλασε γὰρ Ἡρακλῆς τὴν Ἥραν παῖς ὢν, Ἀθηνᾶς φερούσης αὐτὸν, καὶ πεισάσης τὴν Ἥραν θηλάσαι αὐτὸν, διὸ καὶ ἀπαθανατίσθη. Μαζὸς δὲ, ὁ ἀνδρεῖος, παρὰ τὸ μὴ ἐδωδῆς· μαστὸς δὲ, ὁ γυναικεῖος, ὁ μαστὸς ὢν γάλακτος. Μύστῃ.] τῷ Ἡρακλεῖ, διότι ἐμυήθη ἐν Ἐλευσῖνι τὰ δι᾽ αὐτὸν λεγόμενα μικρὰ Μυστήρια. Εὔμολπος γὰρ, οὐχ ὁ Θρᾷξ κατὰ Ἴστρον, ἀλλ᾽ ὁ θεὶς τὰ Μυστήρια, ἐκώλυσε ξένους μὴ μυεῖσθαι· ἐλθόντος δὲ τοῦ Ἡρακλέος ἐν Ἐλευσῖνι, καὶ θέλοντος μυεῖσθαι, τὸν μὲν τοῦ Εὐμόλπου νόμον φυλάττοντες, θέλοντες δὲ καὶ τὸν κοινὸν εὐεργέτην Ἡρακλέα θεραπεῦσαι, οἱ Ἐλευσίνιοι ἐπ᾽ αὐτῷ τὰ μικρὰ ἐποιήσαντο Μυστήρια· οἱ δὲ μυούμενοι μυρσίνῃ ἐστέφοντο.

1329. Ζωστηροκλέπτης.] ἤγουν ὁ Θησεὺς φησὶ λαβὼν τὸν ζωστῆρα τῆς Ἱππολύτης, καὶ δωρήσας τῷ Ἡρακλεῖ, αὐτὸς δὲ ἔλαβε τὴν Ἱππολύτην, κατὰ τοῦτον τὸν Λυκόφρονα, ἐξ ἧς ἔσχε τὸν σώφρονα Ἱππόλυτον. μετὰ δὲ θάνατον αὐτῆς, ἔλαβε Φαίδραν, ἥτις ἤρα τοῦ Ἱππολύτου, καὶ μὴ [14] ἰσχύσασα ἑλεῖν τοῦτον, ᾠκοδόμησε ναὸν τῇ Ἀφροδίτῃ, Ἐρωτικὸν αὐτὸν καλέσασα. εἶτα διὰ τὸ πολὺν ἔρωτα ἔχειν αὐτὴν, εἰς νόσον ἐνέπεσε, καὶ τῆς τροφοῦ αὐτῆς ἐκ μακρᾶς ἀναγκαζούσης αὐτὴν εἰπεῖν, μετά τινα χρόνον ἀνήγγειλεν· ἡ δὲ φαρμάκοις βουλομένη λῦσαι τὸν ἔρωτα αὐτῆς, καὶ μὴ δυναμένη, εἰσῆλθε πρὸς τὸν Ἱππόλυτον, κἀκεῖνος δὲ μὴ δεξάμενος τὸ ταύτης ῥῆμα, ἀπεδίωξε μετ᾽ ὀργῆς· ἡ δὲ Φαίδρα γνοῦσα, ἑαυτὴν ἀπέπνιξεν. νῦν ἡμεῖς δὲ τοῦτον λέγομεν, ὅτι Θησεὺς ἐξ Ἀντιόπης τὸν Ἱππόλυτον ἔσχεν, οὐχὶ ἐξ Ἱππολύτης· ἐκείνη μὲν γὰρ οὐκ ἀπώλετο, λαβόντος Ἡρακλέους τὸν ζωστῆρα παρὰ Μελανίππης, τῆς αὐτῆς ἀδελφῆς· ἡ Ἱππολύτη μὲν ἀνῃρέθη παρ᾽ Ἡρακλέους, Μελανίππη δὲ παρὰ τοῦ Τελαμῶνος.

1330. Θεμίσκυρα.] πόλις Παφλαγονίας καὶ Ἀμαζόνων, ἔνθα Θεμισκύρειαι αἱ Ἀμαζόνες λέγονται.

1331. Τὴν τοξοδάμνον.] οἱ μὲν ἄλλοι πάντες προπαροξύτονον Τοξόδαμνον γράφουσιν, ἐγὼ δὲ παροξυτόνως· τὰ γὰρ προπαροξύτονα πάθος δηλοῦσιν, οἷον τοξόδαμνον, τὴν δαμαζομένην ὑπὸ [15] τόξων· τοξοδάμνον δὲ, τὴν δαμάζουσαν

EMENDATIONES.

1 Φόνον τῶν Παλλαντιδῶν, pro φόνον &c. ex *Bar.* & *Grav.* Nam Theſeus Pallantem, ejuſque filios devictos occiderat. *Pauſanias* Atticis: Χρόνῳ δὲ ὕστερον Πάλλας, καὶ οἱ τούτου παῖδες ἐπαναστάντες Θησεῖ τούτους κτείνας, ἐς Τροιζῆνα ἔρχεται καθαρσίων ἕνεκα. Idem teſtatur *Plutarchus* in vita Theſei. *Euripides*, ejuſque *Scholiaſtes* Hippolyto, & alii. 2 Pro ἰδὼν. *MSS.* uterque habent ὑποπτεύσας, quod equidem malim; quia, ut Hiſtoricorum turba tradit, Theſeus, ob rerum novarum moliendarum ſuſpicionem, à Lycomede interfectus eſt. 3 Ἦλθε, pro ἦλθεν, ex *Seld.* Deinde ἡ Ἱππολύτη, pro Ἱππολύτης, ex *Grav.* 4 Μέψαν *Bar.* 5 Περμολοῦσαν Ἀρητιάδα *Bar.* Ἀρητιάδην *Seld.* 6 Ἱππολύτης *Bar.* 7 Αὐτοκασιγνήτη *Bar.* αὐτοκασιγνήτης *Grav.* 8 Ὀπίσσω, pro ὀπίσω, ex *MSS.* utroque, metro id exigente. 9 Πρόφρονος *Seld.* προύπτος *Bar.* 10 Ἀνδρολέτειραν, pro ἀνδρολέτειραν, ex *MSS.* utroque. 11 Μελανίππην *MSS.* uterque. 12 Χρυσοζώνοιο, pro χρυσοζώνης, ex *MSS.* omnibus, metro id exigente. 13 Τροπαίας δὲ τῆς αὐτῆς παρ᾽ ὅσον *Bar.* idemque fere habet *Grav.* Τροπαίας τῆς Ἥρας.] παρ᾽ ὅσον *Impreſſ.* 14 Ἰσχύσασα, pro ἰσχύσας, ceterum totam hanc de Phædra narrationem omiſerunt *MSS.* Codd. ejuſque locu hoc habet *Bar.* Ἡμεῖς δὲ οὕτως ἀρχόμενοι νῦν δὲ τοῦτο μόνον λέγομεν, ὅτι &c. 15 Τόξων· τοξοδάμνον δὲ, pro τόξων. τοξόδαμνον δὲ, ex *Bar.* ſenſu ita requirente.

Ης αἱ ξυναίμοι, παρθένοι [a] Νεπτυνίδες,	Cujus Sorores, puellæ Neptunides,
Εριν λιποῦσαι, Λάγμον, ἠδὲ [b] Τήλαμον,	Erin relinquentes, Lagmum, Telamum,
Καὶ χεῦμα Θερμώδοντος, Ἀκταῖόν τ' ὄρος,	Et fluvium Thermodontis, Actæumque montem,
Ποινὰς ἀθέλκτους [c] ἁρπαγῆς διζήμεναι,	Pœnas implacabiles rapinæ quærendo,
Ὑπὲρ κελαινὸν Ἴστρον ἤλασαν Σκύθας	Ultra nigrum Istrum Scythicas egerunt
Ἵπποις, ὁμοκλήτειραν ἱεῖσαι βοὴν	Equas, bellicam emittentes vocem
Γραικοῖσιν, ἀμνάμοις τε τοῖς Ἐρεχθέως·	Græcis, & Erechthei nepotibus;
Καὶ πᾶσαν Ἀκτὴν ἐξεπόρθησαν [d] δορί,	Ac totam bello perdiderunt Atticam,
Τὰς [e] Μοψοπείους αἰθαλώσασαι γύας.	Mopsopias inflammantes regiones.
Πάππος δ' ὁ Θρῄκης ἀμὸς αἰστώσας [f] πλάκα,	Post Avus meus Thraciæ vastans arvum,
Χώραν τ' [g] Ἐορδῶν, καὶ [h] Γαλαδραῖον πέδον,	Agrumque Eordorum, & Galadræum solum,
Ὅρους ἔπηξεν ἀμφὶ Πηνειοῦ ποτοῖς,	Terminos fixit circa Penei fluenta,
Στερρὰν βαλὼν ζεύγλαν ἀμφιθεὶς πέδαις,	Forte collo jugum circumdans vinculis,
Ἀλκῇ νέανδρος, [i] εὐπρεπέστατος γύοις.	Viribus adolescens, nobilissimus generis.
Ἡ δ' ἀντὶ τούτων τάρροθον βοηλάτην	At Illa pro istis vindicem Bubulcum

VARIANTES LECTIONES.

a Νεπτυνίδος al. Νεπτυνίδος al. Νεπτυνίδος MSS. uterque, & in Scholiis eandem lectionem defendit Bar. sed Νεπτουνὶς habet Seld. b Τήλαμον Seld. c Ἁρπαγαῖς MSS. uterque, & alii. d Δορὶ Seld. e Μοψοπίους Seld. aliique. Μοψοπείους Bar. f Πλάκας Bar. aliique. g Ἐορδῶν Bar. aliique. Ἐορδῶν al. h Χαλαδραῖον Bar. i Εὐπρεπέστατος MSS. uterque, & alii.

τόξοις· λέγει δὲ τὸν Ἱππολύτην. Ὀρθωσίαν.] Ὀρθωσία, ἡ Ἄρτεμις, ἀπὸ Ὀρθωσίου, ὄρους Ἀρκαδικοῦ, ὡς τιμωμένη ἐκεῖσε· [1] ἢ ὡς ἐπορθοῦσα τὰς τικτούσας, μαιώτειρα γὰρ ἡ θεός. φημὶ γοῦν οὕτως ἐγὼ τὴν τοξικὴν Ἀντιόπην, ἢ, κατά τινας, [2] τὴν Ἱππολύτην, στερήσας τῆς Ὀρθωσίας Ἀρτέμιδος, ὡς φιλουμένην ὑπ' αὐτῆς, ὅτι τοξική. τινὲς δὲ καὶ τὴν Ὀρθωσίαν, ἀντὶ τῆς [3] Ἱππολύτης ὁμώνυμον φασίν.

1332. Ης αἱ ξυναίμοι.] Νεπτουνίς, ἡ Ἀμαζὼν αὕτη ἐκαλεῖτο, ἀφ' ἧς καὶ αἱ λοιπαὶ [4] Ἀμαζόνες, Νεπτουνίδες καλοῦνται. ἐπεστράτευσαν δὲ αὗται τῇ Ἀττικῇ, καὶ νικηθεῖσαι ὑπέστρεψαν εἰς Ἰταλίαν. καὶ οὗτος μὲν διὰ τὸν ζωστῆρα φησὶν αὐτὰς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας στρατεῦσαι· Ἑλλάνικος δὲ ὁ Λέσβιος φησίν, ὅτι παγέντος τοῦ Κιμμερικοῦ Βοσπόρου διέβησαν αὐτόν, καὶ ἦλθον εἰς τὴν Ἀττικήν, καὶ τέσσαρας μῆνας πολεμήσασαι ὑπεστράφησαν, οὐ λέγει δὲ τὴν αἰτίαν. Λυσίας δὲ ὁ ῥήτωρ στερῆσαι φησὶν αὐτὰς ἁπάντων ἀνθρώπων τολμῆσαι [5] ἵππων ἐπιβῆναι· τῆς ἀνδρείας * οὖν * αὐτῶν πειρώμεναι, πολλοὺς κατέδραμον τόπους· ἐλθοῦσαι δὲ καὶ περὶ τὴν Ἀττικήν, [6] μάλιστα μέν, ἡττήθησαν δέ. Ἡρόδοτος δὲ ὁ Ποντικὸς τότε φησὶ Θησέα λαβεῖν τὴν Ἀντιόπην, ἣ [7] μαχομένην μετ' αὐτοῦ, καὶ ὑπὸ [8] Μόλπαδος τῆς Ἀμαζόνος ἀκοντισθεῖσαν, καὶ πεσοῦσαν· ἢ φασιν εἰληφέναι τὰς εἰς Ἀθήνας μετὰ ξενίων ἐλθούσας.

1333, 1334. * Ερις, Λάγμος, Τήλαμος, Θερμώδων, ποταμοὶ Σκυθίας. Ἀκταῖον, ὄρος Σκυθίας. *

1340. Γύας.] χώρας. τὸ δὲ γύη καὶ μετὰ προσγεγραμμένου, καὶ δίχα προσγεγραμμένου ὁ λυμαίνεται τὸ μέτρον τοῦ στίχου. Πάππος δέ, ὁ Ἶλος· τινὲς δὲ τὸν Λαομέδοντα φασίν· ὁ γὰρ Λαομέδων κρατήσας τῶν πόλεων, ἃς ὁ Λυκόφρων ἀπαριθμεῖται, ἔκτισε τὴν Τρίαν ἄχρι τοῦ Πηνειοῦ· σημεῖον γὰρ ἡ Τρία μικρόν τι πολίχνιον ἦν.

1342. * Χώραν τ' Ἐορδῶν.] Ἐορδοί, οἱ Μακεδόνες. Χαλαδραῖον δέ, πόλις Μακεδονίας. Πηνειὸς δέ, ποταμὸς Θεσσαλίας· μέχρι θαλάσσης ὁ Ἶλος ἐκράτει. *

1345. Ἀλκῇ νέανδρος.] νέος, ἀνδρεῖος. μετήνεγκε δὲ τὸ Αἰσχύλειον· [9] τὸν ἐν γὰρ ἀνδρὸς παιδί φησιν Αἰσχύλος, οὗτος νέανδρον, ὡς [10] μειρακιάζων, λέγει.

1346. Ἡ δ' ἀντὶ τούτων.] ἡ Εὐρώπη δὲ ἀντὶ τῶν προειρημένων τούτων τὸν Ἡρακλέα τὴν λεοντῆν ἐνδεδυμένον σὺν ἐξ

EMENDATIONES.

1 Η ὡς ἐπορθοῦσα lego cum MSS. omnibus. Nam cur Diana vocetur Ὀρθωσία, duas reddit rationes, quarum hæc altera; absurdu igitur Impress. οἷα ἐπορθοῦσα, cum hæc ratio sit à priore omnino distincta, si non & contraria. 2 Τὴν Ἱππολύτην, στερήσας τῆς Ὀρθωσίας Ἄρτεμιν, ὡς φιλουμένην ὑπ' αὐτῆς, ὅτι ζηλωτὴ Impress. corrupte, & absurde. Nostra lectio, quam Codici Seld. debemus, magis congrua videtur, & ad filum orationis apposita. 3 Ἀνθρώπων ἑταιρώμεν Grav. 4 Ἀμαζόνες, Νεπτυνίδες καλοῦνται, pro Ἀμαζόνες Νεπτυνίδες καλοῦνται. 5 Ἵππων Grav. quod malim. * Ex MSS. omnibus. 6 Μάλιστα μέν, ἡττήθησαν δέ, pro μᾶλλον μὲν ἡττήθησαν, ex MSS. utroque. 7 Μαχομένην Bar. 8 Μόλπαδος, pro Μολπάδος, ex Bar. & Grav. * Hæc adjeci ex penu Barocciano deprompta. Quin & eadem usque ad prius [illegible] occurrunt in Grav. * Hæc adjeci ex Bar. & Grav. 9 Τὸν νέον γὰρ Bar. & Grav. 10 Μειρακιάζων, pro μειρακιάζων, ex Bar. & Grav.

ναυσὶ

Τὸν ἐξάπρυμνον, στέρφει ᵃ ἐγχλαινούμενον	Sex habentem puppes, leoninæ chlamydatum
Στείλασα, λισροῖς αἰπὺν ᵇ ἤρειψε πάγον·	Mittens, altam ligonibus arcem eruit:
Τὸν ἡ παλίμφρων Γοργὰς ἐν κλήροις θεῶν	Quem Gorgas in deorum concilio, mutata ſententia,
Καθιερώσει, πημάτων ᶜ ἀρχηγέτην.	Conſecrabit, cladium princeps.
Αὖθις δὲ κίρκοι Τμῶλον ἐκλελοιπότες,	Deinde accipitres Tmolum deſerentes,
Κίμψον τε, καὶ χρυσεργὰ Πακτωλοῦ ποτά,	Cimpſumque, & auriflua Pactoli fluenta,
Καὶ νᾶμα λίμνης, ἔνθα Τυφῶνος δάμαρ	Ac fluxionem Paludis, in qua Typhonis uxor
Κευθμῶνος αἰνόλεκτρον ᵈ εὐδάζει μυχόν,	Cavernæ infauſto incubat angulo,
ᵉ Ἀγύλλαν Αὐσονῖτιν εἰσεκώμασαν,	In Agyllam Italicam irruerunt,
Δεινὴν Λιγυστίνοισι, τοῖς τ' ᶠ ἀφ' αἵματος	Gravem cum Liguſtinis, & à ſanguine
Ῥίζαν ᵍ γιγάντων ʰ Σιθόνων κεκτημένοις,	Gigantum Sithoniorum ſtirpem ducentibus,
Λόγχης ἐν ⁱ ὑσμίνῃσι μίξαντες ᵏ πάλην·	Belli conflictu miſcentes pugnam:

VARIANTES LECTIONES.

a Ἐχρηπρύμνον Bar. b Ἤρειψε Sold. ἤρειψε Bar. c Ἀρχηγέτις Bar. eandemque lectionem in Scholiis habet. d Εὐδύνει Sold. e Ἀγύλλαν Αὐσονίτην MSS. uterque. f Al. ἀφ' αἵματος. g Γηγενῶν Bar. h Al. Σιθόνων. i Ὑσμίνοισι Sold. k Πάλιν MSS. uterque.

ναυσὶ στείλασα, ἀξίναις καὶ δικέλλαις κατέσκαψε τὸ Ἴλιον. Ἐξάπρυμνον δέ φησι τὸν Ἡρακλέα, ὅτι ἓξ ναῦς ἔχων εἰς τὴν Τροίαν ἦλθεν, ὡς καὶ Ὅμηρος,

Ἐξ [1] οἴῃς σὺν νηυσί, καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν
Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν, [2] χήρωσε δ' ἀγυιάς.

Αἰπὺν δὲ πάγον, τὸ Ἴλιον, ὅτι ὑψηλὸν καὶ ὀφρυόεσσα· καὶ Ὅμηρος,

Ἤτοι ἐγὼν εἶμι προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν.

1349, 1350. Τὸν ἡ παλίμφρων] οἱ μὲν τὴν Ἥραν ἀκούουσιν· αὕτη δὲ παλίμφρων τῷ Ἡρακλεῖ γέγονε· πρότερον γὰρ αὐτὸν μισοῦσα, ὕστερον ἐπὶ τῇ θυγατρὶ Ἥβῃ γαμβρὸν ἐποίησε. Γοργάδα.] τὴν ἐμποιοῦσαν φόβον, ἤγουν τὴν γοργῶπιν. Καθιερώσει δέ, ἀντὶ τοῦ θεὸν ποιήσει. Πημάτων δὲ ἀρχηγέτιν, ἐπειδὴ [3] παραίτιος τῷ Ἡρακλεῖ τῶν ἄθλων ἐγένετο. Ἄλλοι δὲ ταῦτα ἐπὶ τῆς Ἀθηνᾶς ἀκούουσι καὶ Παλίμφρονα μὲν τὴν συνετήν. Γοργάδα δέ, τὴν ἐπὶ τοῦ στήθους [4] ἔχουσαν τὸ Γοργόνειον. Πημάτων δὲ ἀρχηγέτιν, ὅτι συνηγόρει τῷ Ἡρακλεῖ ἐν τοῖς πόνοις, βοηθοῦσα αὐτῷ. Καθιερώσει δέ, θεοποιήσει ἡ Ἥρα, οἱ μὲν ὅτι αὐτὸν ἐθήλασεν· ἄλλοι δέ, ὅτι γαμβρὸν αὐτὸν ἔσχεν ἐπὶ Ἥβῃ τῇ θυγατρί. [5] Σώτας δ' ὁ Βυζάντιος ἐν Θεῶν λόγοις, θεὸν γενέσθαι φησὶ τὸν Ἡρακλέα, γίγαντα τὸν Πορφυρίωνα ἀνῃρηκότα, Ἥραν ἀναγκάζοντα πρὸς γάμον [6] βίαν.

1351. Αὖθις δὲ κίρκοι.] Τυρσηνὸς καὶ Λυδὸς Ἄτυος παῖδες ἦσαν, τοῦ [7] Λυδῶν βασιλέως· λιμοῦ δὲ κατασχόντος τὴν Λυδίαν, πρῶτον παιδιαῖς ἐπειρῶντο παρηγορεῖν ἑαυτούς, ἐφευρόντες σφαίρας, καὶ ἀστραγάλους, καὶ λοιπὰς παιδιάς. ὡς δὲ ἀπηγορεύθη τοῦ κακοῦ παιδιαῖς ἰᾶσθαι ἐδύναντο, διαιρεθέντες εἰς δύο, κλήρῳ τὸ πλῆθος κληρώσαντες, ὥστε τοὺς μὲν μένειν [8] ἐν Λυδίᾳ, τοὺς δὲ ἑτέρους ἀπαίρειν εἰς ἀποικίαν· ποιοῦντες * δὲ * ἐπὶ Τυρσηνὸν τὸν κλῆρον τῆς ἀποικίας, σὺν τοῖς μετ' αὐτοῦ ἀπαίρει πρὸς Ἰταλίαν, καὶ καταπολεμήσας τινὰς τῶν ἐκεῖσε, καὶ [9] περιγενόμενος, καὶ νικήσας, βασιλεύει τῆς χώρας, καὶ Τυρσηνίαν ταύτην ἐκάλεσε.

1352. Κίμψος.] κώμη Λυδίας. Πακτωλὸς δέ, ποταμὸς Λυδίας χρυσοῦν ῥεῖν ψῆγμα ἔχων, νῦν δὲ οὐκέτι.

1353. Λίμνην, τὴν Γύγαιαν λέγει, ἢ τὴν Ἀσκανίαν πλησίον δὲ Λυδίας τὰ Ἄριμα ὄρη, ὅπου φησὶν Ἡσίοδος εἶναι τὴν Ἔχιδναν· ταύτῃ δὲ συνεμίγη ὁ Τυφών, καὶ ἐγεννήθη ἐξ αὐτῶν [10] ἑτέρα ἔχιδνα μεγάλη.

1356. Δεινὴν Λιγυστίνοισιν.] ἡ σύνταξις οὕτως· Δεινὴν μίξαντες λόγχης πάλην ἐν ὑσμίναις· τίσι; τοῖς Λιγυστίνοις, τοῖς κεκτημένοις ῥίζαν καὶ γονὴν ἀπὸ τοῦ αἵματος τῶν Σιθόνων καὶ Θρᾳκικῶν γιγάντων, ἢ δεινὴν ῥίζαν γιγάντων. Δοξάζων δὲ ἐπ' ἀνδρείας τοὺς Τυρσηνοὺς καὶ Ἰταλούς, λέγει συγγενεῖς εἶναι αὐτοὺς τῶν Θρᾳκικῶν γιγάντων· οἱ γὰρ γίγαντες ἐκ Θρᾴκης γενόμενοι περὶ [11] Τυρσηνίαν καὶ Ἰταλίαν ἐν ταῖς Πιθηκούσαις νήσοις ᾤκησαν· διὰ δὲ τὸ ταῦτα λέγειν, πλέον δοξάζει τοὺς μετὰ Τυρσηνοῦ Λυδούς, [12] τοὺς καταπολεμήσαντας τοὺς λεγομένους εἶναι γένος τῶν Σιθωνικῶν γιγάντων. Σιθὼν δέ, βασιλεὺς ἦν Θρᾴκης. Ὀμβρον.] [13] Ὄμβροι, γένος Γαλατῶν, καὶ Σαλπίων.

EMENDATIONES.

1 Οἴῃς, pro ἕξ, ex Bar. & ipſo Homero. 2 Χήρωσεν Sold. 3 Παραίτιος MSS. 4 Ἔχουσαν τὸ Γοργόνειον lego cum Bar. & Grav. quibuſcum conſentit Sold. niſi quod Γοργόνειον habeas. τρίχωσιν τὸ γοργὸν Impreſſ. 5 Σώτας Sold. & Grav. 6 Βίαν lege cum Sold. niſi malis βίᾳ. ſed βίαν Impreſſ. 7 Λυδῶν, pro Λυδοῦ, ex MSS. omnibus. Notum enim eſt ex Herodoto, aliiſque, Tyrrhenum & Lydum in regione Lydia dicta natos eſſe. 8 Ἐν Λυδίᾳ, pro εἰς Λυδίαν, ex MSS. omnibus. * Ex Bar. & Grav. 9 Περιγενόμενος, pro περιγενόμενος ex MSS. omnibus. 10 Ἑτέρα, pro ἑτέρως. 11 Τυρσηνίαν, pro Τυρρηνίαν, ex Bar. & Grav. Τυρσηνίας Sold. 12 Τοὺς καταπολεμήσαντας, pro καὶ πολεμήσαντας, ex Grav. 13 Ὄμβροι, pro Ὄμβρος.

Εἷλον δὲ Πίσσαν, καὶ [a] δορύκτητον χθόνα	Ceperunt autem Pifam, captivamque terram
Πᾶσαν κατειργάσαντο, τὴν Ὀμβρῶν πέλας,	Omnem fubegerunt prope Umbros fitam,
Καὶ Σαλπίων βεβῶσαν ὀχθηρῶν πάγων.	Et Alpium collocatam fuper turgidos colles.
Λοῖσθος δ' [b] ἐγείρει [c] γρυνὸς ἀρχαίαν ἔριν,	Ultimus autem excitat antiquam Torris litem,
Πῦρ εὗδον ἤδη τὸ πρὶν ἐξάπτων φλογὶ,	Ignem jam fopitum flamma redaccendens,
Ἐπεὶ Πελασγοὺς εἶδε Ῥυνδακοῦ ποτῶν	Poftquam Pelafgos vidit Rhyndaci fluminum
Κρωσσοῖσιν ὀθνείοισι βάψαντας γάνος.	Laticem peregrinis tingentes urnis.
Ἡ δ' αὖτις οἰστρήσασα τιμωρουμένη,	Tum illa œftro percita rurfus ulcifcens,
[d] Τριπλᾶς τετραπλᾶς ἀντιποίσεται βλάβας,	Tripla quadrupla rependet damna,
Πορθοῦσα χώρας ἀντίπορθμον ἠόνα.	Vaftans oppofitum regionis litus.
Πρῶτος μὲν ἥξει Ζηνὶ τῷ Λαπερσίῳ	Primus quidem veniet Jovis Laperfii
Ὁμώνυμος Ζεὺς, ὃς καταιβάτης [e] μολὼν,	Cognominis Jupiter; qui accedens Defcenfor,
Σκηπτῷ πυρώσει πάντα δυσμενῶν σταθμά·	Cuncta fulmine inflammabit hoftium ftabula:
Σὺν ᾧ θανοῦμαι, [f] κἂν νεκροῖς [g] στρωφωμένη,	Quocum moriar, & apud inferos verfans,
Τὰ λοίπ' ἀκούσω ταῦθ', ἃ νῦν μέλλω [h] θροεῖν.	Reliqua audiam hæc, quæ nunc fum dictura.
Ὁ δεύτερος δὲ, τοῦ πεφασμένου κέλωρ	Secundus, Occifi in retibus,
Ἐν ἀμφιβλήστροις, ἔλλοπος μυνδοῦ δίκην,	Muti pifcis ritu, Filius

VARIANTES LECTIONES.

a Δορίκτητον Bar. b Al. ἐγείρει. c Γρυνὸς Bar. d Τριπλᾶς τετραπλᾶς Bar. & τετραπλᾶς etiam habet Sold. e Μολὼν Sold. f Al. κἀν. g Στρωφωμένη Sold. h Θροεῖν Bar.

1361. Καὶ Σαλπίων.] οὐ Σάλπια, ἀλλὰ Ἄλπια, ὄρη Εὐρωπαῖα μέγαλα τῆς Ἰταλίας ἐν μέσῳ, ἀφ' οὗ ῥεῖ ὁ Ἴστρος· ἄλλο δὲ, ἀφ' οὗ ὁ Ῥῆνος. Ἄλπια δὲ, τὰ ὄρη ἐκλήθησαν, ἀπό τινος Ἄλπιδος ὑπὸ τοὺς τόπους ἀνῃρημένου.

1369. Ζηνὶ τῷ Λαπερσίῳ.] Λαπέρσαι, δῆμος Ἀττικῆς, ἔνθα Διὸς Ἀγαμέμνονος ἐστὶν ἱερόν· ὁμώνυμος σὺν τῷ Λαπερσίῳ Διῒ Ἀγαμέμνων, ὅστις ἐπὶ Τροίαν ἐστράτευσεν.

1374. Ὁ δεύτερος δὲ.] Ὀρέστης μετὰ τὸ ἀνελεῖν Αἴγισθον καὶ Κλυταιμνήστραν, διωκόμενος ὑπὸ Ἐριννύων, φεύγει πρὸς Ἀθηναίους ἐν τῇ τῶν Ἀνθεστηρίων ἑορτῇ, βασιλεύοντος Δημοφῶντος, καὶ κρίνεται ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἢ μᾶλλον Ἐριννύων, ἢ Τυνδάρεω, ἢ [1] Ἠριγόνης, τῆς Αἰγίσθου καὶ Κλυταιμνήστρας θυγατρός· ἴσων δὲ γενομένων τῶν ψήφων, ἀπελύθη. ἔχρησε δὲ ὁ θεὸς τῆς μανίας αὐτὸν ἀπαλλαγήσεσθαι, εἰ τὸ ἐν Ταύροις ξόανον τῆς Ἀρτέμιδος μετακομίσει· οἱ δὲ Ταῦροι, μοῖρα Σκυθῶν. παραγενόμενος δὲ μετὰ Πυλάδου, καὶ κρατηθεὶς παρὰ βουκόλων, ἤχθη δέσμιος σὺν τῷ Πυλάδῃ πρὸς Θόαντα τὸν βασιλέα. ὁ δὲ αὐτοὺς πρὸς τὴν ἱέρειαν Ἰφιγένειαν ἔπεμψε, μεθ' ἧς καὶ τοῦ ἀγάλματος φεύγουσι· χειμασθέντες δὲ, ἐξώκειλαν περὶ τὰ τῆς [illegible] νῦν λεγομένης μάχης, περὶ τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ τὸ Μελάντιον ὄρος, ὃ ὑπὸ τῆς παύσεως τῆς Ὀρέστου ἐκεῖ τῆς μανίας, Ἄμανον ἐκλήθη. ὕστερον δὲ ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας, καὶ Πυλάδῃ μὲν Ἠλέκτραν ζευγνύει· αὐτὸς δὲ μετὰ τὸ τῶν ἀδελφῶν ἀνελεῖν Νεοπτόλεμον τὸν Ἀχιλλέως, ἔγημεν Ἑρμιόνην, ἐξ ἧς γεννᾷ Τισαμενόν. ἢ, κατά τινας Ἠριγόνην γήμας τὴν Αἰγίσθου, Πένθιλον γεννᾷ, οἰκῶν ἐν Ὀρεστείᾳ τῆς Ἀρκαδίας, ὅπου ὑπὸ ὄφεως δηχθεὶς ἀναιρεῖται. Ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι μετὰ τὴν ἀναίρεσιν Αἰγίσθου καὶ Κλυταιμνήστρας, [2] παρὰ τοῖς Ἀζᾶσιν Ἀρκάσιν ἐνιαυτὸν Ὀρέστης ἐνδιατρίψας, ὡς Εὐριπίδης φησὶ, χρησμὸν ἔλαβε στέλλεσθαι πρὸς ἀποικίαν, ὃς [3] συνάξας ἐκ διαφόρων ἐθνῶν λαοὺς, οὓς ἐκάλεσεν Αἰολεῖς, διὰ τὸ ἐκ διαφόρων εἶναι, ἐλθὼν εἰς Λέσβον. καὶ αὐτὸς μὲν ταχὺ ἀπέθανεν, πάλιν κτίσαι ἐκ διαδοχῆς ἀπόγονος ὁ τούτου καλούμενος Γρᾶς, μετὰ ἑκατὸν ἔτη κυριεύσας τῆς Λέσβου, πάλιν ἔκτισε. Κέλωρ δὲ, υἱὸς ὁ ἀπόγονος Γρᾶς ἐρρέθη. τὰ δὲ περὶ τῆς ἀποικίας Λέσβου Ἑλλάνικος ὁ Λέσβιος ἱστορεῖ ἐν πρώτῳ Αἰολικῶν.

1375. Ἐν ἀμφιβλήστροις.] περιέσον δίκην ἰχθύος ἐμπεσὼν ἐν τῷ χιτῶνι ὁ Ἀγαμέμνων ἀνῃρέθη· ἡ γὰρ Κλυται-

EMENDATIONES.

1 Ἠριγόνης, ex MSS omnibus, pro Ἐριγόνης. quinetiam Ἠριγόνη paulo poft habent Impreff. 2 Παρὰ, pro περὶ, ex Grav. 3 Συνάξας, pro συναγαγὼν, ex MSS. omnibus.

μνήστρα,

Καταιθαλώσει γαῖαν ὀθνείαν [a] μολὼν,
Χρησμοῖς Ἰατροῦ σὺν πολυγλώσσῳ στρατῷ.
Τρίτος δ᾽, ἄνακτος τοῦ [b] δρυηκόπου [c] γόνος,
Τὴν τευχοπλάστιν παρθένον [d] Βραγχησίαν
Παρθιολίξας βῶλον ἐμπεφυρμένην
Νασμοῖς ὀρέξαι τῷ κεχρημένῳ δάνος,
Σφραγῖδα δέλτῳ δακτύλων ἐφαρμόσαι,
Φθειρῶν ὀρείων [e] στήσεται μοναρχίαν,
Τὸν πρωτόμισθον [f] Κᾶρα δῃώσας στρατόν·
Ὅταν κόρη [g] κασωρὶς εἰς [h] ἐπείσιον

Comburet externam regionem, ubi venerit
Ex oraculo Medici multilingui cum exercitu.
Tertius, regis Lignatoris Filius,
Figulam virginem Milesiam
Inducens ad glebam maceratam
Aqua præbendum indigenti dono,
Ad imprimendum chartæ manus sigillum,
Montanum Phthirorum condet imperium,
Primo mercenario Care destructo exercitu:
Quando Puella meretrix in pudendum

VARIANTES LECTIONES.

a Μολὼν Seld. b Al. δρυκόπου. c Γόνος Bar. d Βραγχισίαν Bar. e Νάσσεται al. f Κάρα al. Καρ[illegible] Seld. aliique. g Κασωρὶς al. h Ἐπείσιον Seld. aliique.

μνήστρα, τοῦτο βραδύνοντος, ἐποίησεν αὐτῷ χιτῶνα ἔξοδον μὴ ἔχοντα, καὶ ἐλθόντος Ἀγαμέμνονος, περιχαρῶς ὑποδεξαμένη τοῦτον, καὶ χιτῶνα ἐνδύσασα, τοῦτον ἀπέκτεινεν, ὥσπερ τινὰ ἰχθῦν. ὁ δὲ Ὅμηρος ἐν τῇ τραπέζῃ αὐτόν φησιν ἀναιρεθῆναι ὑπὸ Αἰγίσθου, καὶ τῶν ὁμιλησάντων λοιπῶν ἐν τῷ φόνῳ αὐτοῦ, καὶ φησίν,

—— [1] ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.

εἶτα ἀνδρωθέντος τοῦ παιδὸς Ὀρέστου, ἀπέκτεινε τὸν Αἴγισθον, ὡς φονέα τοῦ πατρὸς καὶ μοιχόν, καὶ τὴν μητέρα. Ἔλλοπος δέ, τοῦ ἀφώνου ἰχθύος, παρὰ τὸ μὴ ἔχειν αὐτὸν ὄπα· χωρὶς γὰρ τῶν ἄλλων ἰχθύων φωνητικός ἐστιν ὁ σκάρος.

1378. Τρίτος δ᾽, ἄνακτος.] τρίτον φησὶ Νηλέα τὸν Κόδρου εἰς Ἀσίαν παραγενέσθαι. Δρυηκόπου δέ, λέγει τὸν Κόδρον, ἐπειδὴ πολεμούντων Λακεδαιμονίων τοῖς Ἀθηναίοις, χρησμὸν ἔλαβον οἱ Λακεδαιμόνιοι, φυλάττεσθαι κτείνειν τὸν τῶν Ἀθηναίων στρατηγόν. μαθὼν δὲ ὁ Κόδρος, ἔλαβεν ὑλοτόμου σκευήν, καὶ ἀποκτείνας τινὰ Λακεδαιμόνιον ἐπίτηδες, ὡς φρυγανιζόμενος καὶ αὐτὸς ἀνῃρέθη· μαθόντες δὲ τοῦτο οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἀπηλλάγησαν. [2] γράφει δὲ τοιοῦτόν τι Δοῦρις, Διόδωρος, καὶ Δίων, ὅτι Σαμνιτῶν, Τυῤῥηνῶν, καὶ ἑτέρων ἐθνῶν πολεμούντων Ῥωμαίοις, ὁ Δέκιος ὕπατος Ῥωμαίων, συστρατηγὸς ὢν Τορκουάτου, οὕτω ἐπέδωκεν ἑαυτὸν εἰς σφαγήν, καὶ ἀνῃρέθησαν τῶν ἐναντίων [3] χιλιάδες ἑκατὸν αὐθημερόν. Κόδρου δὲ τελευτήσαντος, Μέδων καὶ Νηλεύς, οἱ τούτου παῖδες, ἤριζον περὶ βασιλείας· ἐχρήσθη γοῦν αὐτοῖς, τὸν δὲ πρῶτον θύσαντα, ἔνθα ὁ σίαλος τὸν σίαλον τρίβῃ, λαβεῖν τὴν βασιλείαν. ὁ Μέδων γοῦν θεασάμενος δύο ἐλαίας κινουμένας, καὶ τριβούσας [4] ἀλλήλας, καὶ [5] πρίσματα ποιούσας, θύσας ἐκεῖ, βασιλεύει τῆς Ἀττικῆς. Νηλεὺς δὲ πάλιν χρησμὸν λαβών, ἤκουσε,

Νηλεῦ, [6] φράζευ ὅπως [7] ἀδίκων [8] Καρῶν γένος ἀνδρῶν.

λαβὼν οὖν Ἴωνας τοὺς ἐλαθέντας ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν, ἀπαγόμενος εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἐκράτησε [9] Μιλήτου καὶ Καρίας, καὶ ἔκτισε τρεῖς πόλεις, ὥς φησιν Ἀριστείδης ὁ ῥήτωρ, καὶ πολλοὶ τῶν ἱστορικῶν. ἕτεροι δὲ πάλιν φασίν, ὅτι Νηλεὺς χρησμὸν ἔλαβε Δελφικόν, στέλλεσθαι ἐπὶ χρυσοῦς ἄνδρας, δείξειν δὲ αὐτῷ τὴν θυγατέρα· παραγενόμενος δ᾽ εἰς Ἀθήνας, ἤκουσε τῆς θυγατρὸς γυμνῆς τυπούσης τὸ [10] ἐπείσιον, καὶ λεγούσης,

Δίζεο σοὶ μάλα εὖ θαλερὸν πόσιν, ἢ ἐς Ἀθήνας,
Ἢ εἰς Μίλητον, [11] καὶ τεῖχος πίμπλαται Καρσί.

1379. Τὴν τευχοπλάστιν.] τὴν τοῦ κεραμέως θυγατέρα. Βραγχησίαν δέ, τὴν Καρικήν, ἀπὸ Βράγχου τοῦ κτίσαντος τὸ ἐν Μιλήτῳ μαντεῖον. ὁ δὲ Νηλεὺς χρησμὸν εἰλήφει, ἐκεῖ οἰκεῖν, ἔνθα ἂν παρθένος αὐτῷ δῷ γῆν ὕδατι βεβρεγμένην· ἐλθὼν δ᾽ εἰς Μίλητον, παρεκελεύσατο κεραμέως θυγατρὶ δοῦναι αὐτῷ πηλὸν εἰς σφραγῖδα· τῆς δὲ προθύμως διδούσης, Νηλεὺς ἐκράτησε τῆς Μιλήτου, καὶ ἔκτισε τρεῖς πόλεις.

1383. Φθειρῶν ὀρείων.] οἱ μέν φασιν, ὅτι Φθεὶρ υἱὸς ἦν Ἐνδυμίωνος, ἀφ᾽ οὗ καὶ ὁ τόπος ἐκλήθη, καὶ τὸ ὄρος. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι Φθεῖρες ὄρος Καρίας ἐστί, διὰ τὸ πολλὰς φθεῖρας ἔχειν· φθεῖρες δὲ λέγονται οἱ καρποὶ τῶν πιτύων, ἤτοι τὰ λεγόμενα στροβίλια, ὅτι ἐοίκασι φθειρσίν, ἐν δὲ τῷ ὄρει ἐκείνῳ πίτυς πολλαί.

1384. Πρωτόμισθον Κᾶρα.] πρῶτοι οἱ Κᾶρες ἐμισθοφόρησαν εἰς στρατείαν, ἤτοι ἐπὶ μισθῷ συνεμάχησαν.

1385. Ὅταν κόρη κασωρίς.] κασωρίς, ἡ πόρνη. Δοκεῖ δὲ ἡ τοῦ Νηλέως θυγάτηρ ἀσελγὴς γενέσθαι, καὶ ὑπό τινος τῶν βαρβάρων διαφθαρῆναι· τοῦ δὲ Νηλέως πάλιν ἐν Μιλήτῳ μαντευομένου ποῦ δεῖ κτίζειν, ὁ θεὸς ἔφη, τὴν θυγατέρα αὐτοῦ δείξειν αὐτῷ. ἀποβὰς δὲ εἶδεν αὐτὴν ἀνασυρομένην τοὺς μηρούς, καὶ λέγουσαν, Τίς μοι θέλει συνουσιάσαι; συνεὶς δὲ ὁ πατὴρ αὐτῆς τὸ λόγιον, ἐκεῖ κατῴκησε. Τὸ δὲ ἑξῆς οὕτως ἔχει· Ὅταν ἡ τοῦ Νηλέως θυγάτηρ τύψασα τὸ αἰδοῖον χλευάσῃ τὰ γυμνάσια παρὰ τὰ τῶν βαρβάρων κάλλιστα, τουτέστιν εἰς τοὺς [12] παρὰ τοῖς Καρσὶ κοινοὺς τόπους, ἐν οἷς αἱ ἑταῖραι διατρίβουσιν· καλοῦνται γὰρ ἐκαλοῦντο τὸ πρότερον.

EMENDATIONES.

1 Ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ, pro ὥς τινα κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ, ex Homeri Odyss λ'. 2 Γράφει δὲ τοιοῦτόν τι Δοῦρις, Διόδωρος, καὶ Δίων, pro γράφει τοῦτο Δοῦρις. Διόδωρος δὲ καὶ Δίων, ex MSS utroque. 3 Χιλιάδες, pro χιλιάδας, ex Bar. χιλιάδες Seld 4 Ἀλλήλας, pro ἀλλήλαις, ex MSS. utroque. 5 Πρίσμα ποιούσας Seld. πρίσματα ποιούσας Bar. & Grav. 6 Φράζευ Seld 7 Ἀδίκων Bar. 8 Κάρων Grav. 9 Μιλήτου, pro Μιλήτης, ex Bar. & Grav. 10 Ἐπείσιον Bar. 11 Καὶ τεῖχος, pro κατὰ ἴχος, ex emendatione Guil. Canteri. καὶ τὸ τεῖχος Bar. & Grav. κατίσχει Seld. 12 Παρά, pro περί.

Χλοῦνην ὑλακτήσουσι, κηκάσῃ γάμους	Probra latrans, studebit nuptias
Νυμφεῖα [a] πρὸς κηλωστὰ καρβάνων τελεῖν.	In sponsalibus barbarorum lupanaribus celebrare.
Οἱ δ' αὖ τέταρτοι, τῆς Δυμαντείου σπορᾶς,	Quarti demum, ex stirpe Dymantea,
Λακμώνιοί τε, καὶ [b] Κυταῖοι, Κόδροι,	Lacmonii, Cytinæi, Codrii,
Οἳ [c] Θίγγρον οἰκήσουσι, Σάτνιόν τ' ὄρος,	Qui Thingrum incolent, Satniumque montem,
Καὶ χερρόνησον τῆς πάλαι ληκτηρίαν	Et margineam Peninsulam ejus, Qui olim
Θεᾷ Κυρίτᾳ πάμπαν ἐστυγημένην,	Deæ Curitæ omnino fuit invisus,
Τῆς παντομόρφου βασσάρας [d] λαμπουρίδος	Omniformis Meretricis vulpeculæ
Τοκῆος, ἥ τ' ἀλφαῖσι ταῖς καθ' ἡμέραν	Pater, quæ quæstibus quotidianis
Βέπεινον ἀλθαίνεσκεν ἀκμαίαν πατρός,	Immensam fovebat genitoris famem,
Ὀθνεῖα γατομοῦντος Αἴθωνος πτερά.	Externas arantis Æthonis extremitates.
Ὁ Φρὺξ δ' [f] ἀδελφῆς αἷμα τιμωρούμενος,	Phryx autem Sororis persequens cædem,
Πάλιν τιθηνὸν ἀντιπορθήσει χθόνα	Nutricem rursum perdet vicissim terram
Τοῦ νεκροτάγου, τὰς ἀθωπεύτους δίκας	Mortuorum Præsidis, incorrupta jura
Φθιτοῖσι ῥητρεύοντος ἀστεργεῖ τρόπῳ·	Umbris dicentis severis moribus:
Ὃς δή ποτ' ἀμφώδοντος ἐξ ἄκρων λοβῶν	Qui olim asini à summis ansis

VARIANTES LECTIONES.

a Πρὸς τὰ κηλωστὰ *Seld.* κηλωστὰ al. b Κυτιναῖοι *Bar.* c Θέγγρον *MSS.* utrque, & alii. Θίγγρον al. d Λαμπουρίδος *Etymologicographus.* e Βέπειναν paroxyt. alii habent. f Ἀδελφῆς *Bar.* eandemque lectionem habet *Seld.* Sed heic eadem, ut videtur, manus superposuit ᾶς.

1388. Οἱ δ' αὖ τέταρτοι.] Δύμας, βασιλεὺς Δωριέων· Δυμάντειον δὲ σποράν, λέγει τοὺς Δωριεῖς ἀπὸ τούτου· ἡγήσατο δὲ τῆς ἀποικίας αὐτῶν τῆς εἰς [1] Κνίδον Ἱππότης ὁ Ἀλήτου. Λακμὼν δέ, ὄρος Περραιβίας, ἔνθα ᾤκουν Δωριεῖς. Κύτινον δέ, πόλις Δωριέων· σημαίνει δὲ κατ' ἄμφω τοὺς Δωριεῖς· λείπει δὲ ὁ καὶ σύνδεσμος, ἵνα ᾖ, καὶ Κόδροι· δηλοῖ δὲ τοὺς Ἀθηναίους, ἀπὸ Κόδρου βασιλέως Ἀθηνῶν· μετέσχον γὰρ καὶ Ἀθηναῖοι τῆς ἀποικίας τῶν Ἡρακλειδῶν.

1390. * Θίγγρος.] πόλις Ἰκαρίας. Σάτνιον δέ, ὄρος Ἰκαρίας. Κεῖται δέ, ἐπώνυμον τῆς Δημήτρας. *

1393. Τῆς παντομόρφου.] Ἐρυσίχθων τις Θετταλός, ὁ καὶ Αἴθων καλούμενος, υἱὸς ὑπάρχων [2] Τρίοπα, ἐξέτεμε τὸ ἄλσος τῆς Δήμητρος· ἡ δὲ ὀργισθεῖσα, ἐποίησεν αὐτὸν ἀεὶ λιμώττειν, καὶ μὴ κορέννυσθαι. εἶχε δὲ οὗτος θυγατέρα Μήστραν φαρμακίδα, ἣν μεταβαλλομένην εἰς πᾶν εἶδος ζώου πιπράσκων ὁ πατὴρ καθ' ἡμέραν ἐτρέφετο· ἡ δὲ πάλιν ἀμείβουσα τὸ εἶδος, φεύγουσα πρὸς τὸν πατέρα ὑπέστρεφε, καὶ ταῦτα εἶχε μέθοδος τοῦ λιμοῦ· ἡ δὲ ἀλληγορία οὕτως ἔχει· Ὁ πατὴρ τῆς Μήστρας πάντα καταφαγών, καὶ τοὺς ἀγροὺς διὰ πενίαν ἐκτέμνων, ὄντων πολλῶν, ἐλίμωττεν· ἡ δὲ τούτου θυγάτηρ πορνευομένη, καὶ παρὰ μὲν τοῦ βοῦν, παρὰ δὲ τοῦ πρόβατον, καὶ παρ' ἄλλου ἄλλο εἶδος λαμβάνουσα, ἔτρεφε καὶ ἑαυτήν, καὶ τὸν γέροντα, ὅθεν ἐμυθεύσαντο ταῦτα.

1396. Αἴθωνος.] Αἴθων δέ, ὁ Ἐρυσίχθων ἐκαλεῖτο, ὥς φησιν Ἡσίοδος, διὰ τὸν λιμόν. Πτερὰ δέ, νῦν τὰ ἔσχατα.

1397. Ὁ Φρὺξ δ' ἀδελφῆς.] περὶ τοῦ Μίδου λέγει, ὅστις πολλὰ μέρη κατέδραμε, ἤτοι ἐπόρθησε, τῆς Θρᾴκης. [3] Οὗτος οὖν, φησί, τὸ αἷμα τῆς Κλεοπάτρας τιμωρούμενος, τὴν Εὐρώπην, τὴν ξηρὰν τοῦ ἡγεμονεύοντος καὶ ἐξάρχοντος τῶν νεκρῶν, καὶ δικάζοντος [4] αὐτοῖς Μίνωος πορθήσει.

1401. Ὃς δή ποτ' ἀμφώδοντος.] ὅστις δή ποτε Μίδας ὑπὸ τοῦ ἀμφώδοντος καὶ ξίφους, κατ' ἐμέ, φθείρας καὶ κόψας τὰ κύφελλα καὶ τὰ ὦτα ἐξ ἄκρων τῶν λοβῶν, καλλυνεῖ τὰς παρωτίδας· ἢ, κατὰ τοὺς λοιπούς, ὅστις τοῦ ἀμφώδοντος καὶ τοῦ ὄνου τεμὼν [5] τὰ κύφελλα, καλλυνεῖ παρωτίδας. λέγουσι γάρ τινες, ὦτα ὄνου ἔχειν τὸν Μίδαν, καὶ ἀποκόψαι αὐτά· οἱ δέ φασιν ὅτι ὀξέως ἤκουε, καὶ διὰ τοῦτο ταύτην ἔσχε τὴν ὀνομασίαν· λέγει γὰρ Ἀριστοτέλης τὸν ὄνον πολλὰ ἀκούειν· ἄλλοι δὲ λέγουσι, πολλοὺς ὠτακουστὰς αὐτὸν ἔχειν· τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως ἔχει· λέγουσιν ἐν Φρυγίᾳ δύο εἶναι λόφους καλουμένους Ὄνου ὦτα, ἅπερ ὁ Μίδας κρατήσας, καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς λῃστὰς ἀπολών, ἐμυθεύθη ἔχειν ὄνου ὦτα.

EMENDATIONES.

1 Κνίδον, pro Κνίδιον, ex *Seld.* Κύδωνα *Bar.* & *Grav.* * Hæc adjeci ex *Bar.* & *Grav.* 2 Τρίοπα *Seld.* Τρίοπος *Bar.* & *Grav.* Quin & *Triopam* dictum fuisse hunc virum observavit *Reinesius* Var. Lect. lib. III. 3 Οὗτος οὖν, φησί, τὸ αἷμα, pro οὗτος οὖν τὸ αἷμα, ope MSS. omnium. 4 Αὐτοῖς, pro αὐτῶν, ex *Seld.* 5 Τὰ κύφελλα, pro τὰς κυφέλλας, ex *Seld.* & *Grav.* τὰ κύφελλα *Bar.*

1409. Πολλῶν

[a] Φθέρσας κύφελλα, καλλυνεῖ παρωτίδας,	Abſcindens aures, decorabit tempora,
Δάπλαις ἰτύσκων [b] αἱμοπώτησιν φόβον·	Muſcis incutiendo ſanguiſorbis metum:
Τῷ πᾶσα Φλέγρας αἶα δουλωθήσεται,	Cui tota Phlegræ terra ſubjugabitur,
[c] Θραμβουσία τε δειράς, ἥ τ' ἐπάκτιος	Thrambuſiuſque vertex, & litorale
Στρόβυγξ [d] Τίτωνος, αἵ τε [e] Σιθόνων πλάκες,	Cacumen Titonis, & Sithonum campi,
[f] Παλληνία τ' ἄρουρα, τὴν ὁ βούκερως	Arvumque Pallenium, quod corniger
Βρύχων λιπαίνει, γηγενῶν ὑπηρέτης.	Bruchon fœcundat, gigantum miniſter.
Πολλῶν δ' ἐναλλὰξ πημάτων [g] ἀπάρξεται	Multas porrò viciſſim clades auſpicabitur
Κανδαῖος, ἢ Μάμερτος, ἢ τί χρὴ καλεῖν	Candæus, vel Mavors, aut quodcunque decet
Τὸν αἱμοφύρτοις ἐστιώμενον μάχαις.	Appellare cruentis paſtum præliis.
Οὐ [i] μὰν ὑπείξει γ' ἡ Προμηθέως τοκάς,	Nec tamen cedet Epimethei Mater,
Ἀλλ' ἀντὶ πάντων Περσέως ἕνα σποράς	Sed pro cunctis quendam de Perſei progenie
Στελεῖ γίγαντα, τῷ θάλασσα μὲν βατὴ	Mittet Gigantem,cui mare quidem pervium
Πεζῷ ποτ' ἔσται, γῆ δὲ ναυσθλωθήσεται	Pediti erit, terra verò navigabitur
[k] Ῥήσσοντι [l] πηδοῖς χέρσον· ὧν δὲ Λαφρίας	Sulcanti remis agros: at Laphriæ
Οἶκοι Μαμέρσας ἠθαλωμένοι φλογὶ	Ædes Mavortiæ flamma combuſtæ
Σὺν καλίνοισι τειχέων προβλήμασι,	Cum ligneis murorum propugnaculis,
Τὸν χρησμολέσχην αἰτιάσονται βλάβης,	Vatem accuſabunt damni,
[m] Ψαίνυθα θεσπίζοντα Πλούτωνος λάτριν.	Falſa vaticinantem Plutonis famulum.

VARIANTES LECTIONES.

a Verſum hunc ſic reſtituit *Meurſius*, Φθέρσας κύφελλ' ἀπαλλυνεῖ παρωτίδας. Commentarium ejus videſis. b *Αἱμοπώτοισι Bar.* *αἱμοπώτεσι al.* *αἱμοτρώτοισι φόβοις Sold.* c *Θραμβουσία Bar.* d *Τιτώνιος Bar.* e *Σιθόνων Sold.* aliique. In *Se d.* autem eadem, ut videtur, manus ſuperſcripſit ω. *Σιθόνων Bar.* f *Παλληνία Bar.* g Al. *ἀμείψεται*. h *Κανδαῖος Sold.* aliique. i Al. *μὴν*. k Al. *ῥήσσοντι*. l *Πηδοῖς Bar.* m *Ψαίνυθα MSS.* uterque, & alii.

1409. Πολλῶν δ' ἐναλλὰξ] πολλοί, φησί, [1] πόλεμοι, ποτὲ μὲν ἐν Ἀσίᾳ, ποτὲ δὲ καὶ ἐν Εὐρώπῃ ἔσονται.

1410. Κανδαῖος, καὶ Μάμερτος, ὁ Ἄρης.

1412. Οὐ μὰν ὑπείξει γ' ἡ Προμηθέως τοκάς.] ἡ Ἀσία· Ἀσίας γὰρ καὶ Ἰαπετοῦ Προμηθεύς, καὶ Ἐπιμηθεύς, ὅστις Ἐπιμηθεὺς μετὰ τὸ ποιῆσαι τὸ κακὸν ἦν φρόνιμος, ὥστε μετανοεῖν.

1413. Περσέως.] ἐκ τοῦ Περσέως, τοῦ ὑπὸ τῆς Δανάης, τὸ γένος ἔχουσι, ὃν ὁ Ζεὺς ἐρασθεὶς τῆς Περσίδα ἐποίησε.

1414. Τῷ θάλασσα μὲν βατή.] ὁ Ξέρξης ἐμβαλὼν τοὺς Ἕλληνας, ὅτε κατὰ τῶν Ἀθηνῶν ἐστράτευσε, τὸν μὲν Ἑλλήσποντον ἔζευξεν, ὅτε βατὴν γῆν ἐποίησε· τὸν δὲ Ἄθων τὸ ὄρος κόψας, ἐποίησε θάλασσαν, ὡς ὁ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. καὶ ναῦς μὲν ταύτας τὰς ἱστορίας, καὶ τὰ τῶν λοιπῶν ἄθλα γράψω· ὕστερον δὲ μετὰ τὸ εἰπεῖν τὰ μικρὰ ταῦτα πάντα περὶ Ξέρξου γολώδεια, πᾶσαν ταύτην τὴν ἱστορίαν πεπλατυσμένως ἐρῶ.

1417. Οἶκοι Μαμέρσας.] οἶκος τῆς Ἀθηνᾶς, ἡ Ἀττική. Λαφρία δέ, καὶ Μάμερσα, ἡ Ἀθηνᾶ. Τὸ δὲ ἑξῆς, ἤτοι· Οἱ οἶκοι τῆς Ἀθηνᾶς σὺν τοῖς ξυλίνοις τείχεσι καυθέντες, τὸν Ἀπόλλωνα αἰτιάσονται καὶ μέμψονται διὰ τὸν χρησμόν, ὡς ἀπατήσαντα αὐτούς.

1419. Τὸν χρησμολέσχην.] ὅτε ὁ Ξέρξης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἤρχετο, ἐχρήσθη τοῖς Ἀθηναίοις τόδε,

Τεῖχος Τριτογενεῖ ξύλινον διδοῖ εὐρύοπα Ζεύς.

Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τοῦτο οὐ καλῶς νοήσαντες, κατεσκεύασαν ἐν τῇ ἀκροπόλει τεῖχος ξύλινον, ἐν ᾧ οἱ εὑρεθέντες πάντες κατεκαύθησαν ὑπὸ τῶν Περσῶν. Θεμιστοκλῆς δὲ τότε στρατηγῶν, εἶπεν αὐτοῖς τὸν χρησμόν, τεῖχος ξύλινον τὰς ναῦς λέγειν, διὸ πεισθέντες κατεναυμάχησαν τὸν Ξέρξην, εἰς τὰς τριήρεις ἐμβάντες· ἡ δὲ ναυμαχία γέγονεν ἐν Σαλαμῖνι.

1420. Πλούτωνος λάτριν.] φασὶν ὅτι ἐν τῷ τρίποδι

EMENDATIONES.

1 Πόλεμοι, pro στόλιμοι, ex Bar.

Στρατῷ δ' ἀμίκτῳ πᾶσα μὲν βρωθήσεται	Exercitu autem intractabili omnis devorabitur
Φλοιῶπιν ἐκδύουσα δίπλακα σκέπην	Corticosum exuens duplicem librum
Καρποτρόφος δρῦς, [a] ἀγρεία τ' ὀρειθαλής·	Fructifera arbos, & agrestis in montibus virens:
Ἅπας δ' ἀναύρων νασμὸς αὐανθήσεται	Omnis quoque fluviorum exarescet unda
Χανδὸν κελαινὴν δίψαν αἰονωμένων·	Affatim nigram sitim humectantium:
Κύφελλα [b] δ' ἰῶν τηλόθεν ῥοιζουμένων	Nubes etiam sagittarum procul emissarum
Ὑπὲρ κάρα στήσουσι, κιμμερὶς θ' ὅπως	Supra caput stabunt, ac, tanquam caligo,
Σκιὰ καλύψει [c] πέρραν, ἀμβλύνων σέλας·	Umbra solem teget, hebetans lucem:
Λοκρὸν δ' ὁποῖα παῦρον ἀνθήσας ῥόδον,	Paulùlum verò postquam floruerit, instar rosæ Locrensis,
Καὶ πάντα φλέξας, ὥστε κάγκανον στάχυν,	Et omnia, velut aridam spicam, combusserit,
[d] Αὖθις παλιμπλώτοιο γεύσεται φυγῆς,	Posterius renavigantem experietur fugam,
Μόσσυνα φηγότευκτον, ὡς λυκοψίαν	Turrim fagineam, sicut crepusculum

VARIANTES LECTIONES.

a Ἀγρίας *MSS.* uterque, & alii. b Al. δ' ἀν. c Vox hæc nusquam alibi exstat; si quis igitur velit πέτρον reponi, non magnopere repugnabo, inquit *Canterus*, quem sequitur *Meursius*, quorum Adnotationes consulendæ. Mihi autem inter voces extraneas, & forte Ægyptias, numeranda videtur. Qualis est ἔρπις supra v. 579. d Al. αὖτις. al. ἄντις.

χάος ἦν μέγα, ὅθεν τὰ μαντευόμενα ὡς ἐκ τοῦ ᾅδου ἀνέρχετο, ἄπερ ὁ Ἀπόλλων ἐσαφήνιζε.

1422. Δίπλακα σκέπην.] δίπλακα εἶπε, ἐπειδὴ διπλῆν ἔχει σκέπην ἡ δρῦς· δύο γὰρ δέρματα ἔχει· ἀπὸ δὲ τοῦ ἑνὸς καρποῦ τῆς δρυὸς τοὺς πάντας ἐδήλωσεν· οἱ γὰρ Ἀχαιοὶ πᾶν δένδρον δρῦν ἐκάλουν.

1424. Ἅπας δ' ἀναύρων.] ὑπερβολικῶς εἶπεν, ὅτι πάντες οἱ ποταμοὶ ξηρανθήσονται ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν Περσῶν· μέγιστος γὰρ ὁ ἐν τῇ Ἀττικῇ Ἰλισσός, [1] καὶ ὁ ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ Ὀνόχωνος καλούμενος * ἀπεξηράνθησαν, * ὥς φησιν Ἡρόδοτος ἀπεξηράνθησαν καὶ ἐν τῇ Ἀσίᾳ τὸν Μαίανδρον. Ἄναυρος δὲ, κυρίως ὁ ἐν χειμῶνι ῥέων ποταμός.

1426. Κύφελλα.] τὰ ὦτα εἶπεν ἀναστῆσαι· νῦν δὲ τὰ νέφη φησὶ, ἀλλὰ τὸ κοῦφα εἶναι. λέγει δὲ νῦν τὸ πύκνωμα τῶν βελῶν.

1427. Κιμμερὶς θ' ὅπως.] Κιμμέριοι, ἔθνος περὶ τὸν Ὠκεανὸν ζόφῳ κεκαλυμμένον. ὁ δὲ νοῦς· ὥσπερ ὁ σκοτισμὸς τῶν Κιμμερίων ἀφανίζων τὸ φῶς σκότος ποιεῖ, οὕτως καὶ τὰ Περσικὰ βέλη πεμπόμενα συσκιάσει τὸν ἥλιον.

1429. Λοκρὸν δ' ὁποῖα.] ὁ Ξέρξης, φησὶ, φοβηθεὶς, φεύξεται [2] ἐπ' ὀλίγον χρόνον, ἀνθήσας καὶ κρατήσας, ὡς τὸ ἐν Λοκροῖς ῥόδον, ὃ θᾶττον μαραίνεται δι' ἀσθένειαν.

1432. Μόσσυνα [3] φηγότευκτον.] νῦν τὸν ναὸν λέγει εἰώθασι γὰρ ἐν ταῖς ναυσὶ μηχανᾶσθαι καὶ ποιεῖν πύργους ξυλίνους. Ὁ δὲ νοῦς οὕτως· Ὁ Ξέρξης, φησὶ, νικηθεὶς ἐν Σαλαμῖνι, φεύξεται, καὶ τῆς παλιμπλώτου φυγῆς γεύσεται, ναὸν ἀναζητῶν καὶ ψαλαφῶν. ὥσπερ κόρη ἀναζητοῦσα σκότους ἐρημίας, ὥστε κρυβῆναι ἐν αὐτῷ, ὅταν ὑπό τινος ξιφηφόρου [4] πολεμίου διώκηται. Ἡ δὲ σύνταξις οὕτως· Αὖθις καὶ εἰς τοὐπίσω παλιμπλώτου γεύσεται φυγῆς ὁ Ξέρξης, [5] ὁ αὖθις καὶ πάλιν ἄγχι παμφαλώμενος καὶ περιβλέπων καὶ ψηλαφῶν μόσσυνα φηγότευκτον, ὅ ἐστι ναὸν, οὕτως καὶ ψηλαφῶν ναὸν, ὡς κόρη διωκομένη χαλκηλάτῳ ξίφει, [5] ἀπὸ κοινοῦ τὸ, παμφαλᾶται πρὸς ψηλαφᾷ λυκοψίαν κνεφαίαν· Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. * Κατὰ δὲ τὰ συνεπτυγμένα τὴν περὶ τοῦ Ξέρξου ἱστορίαν πλατύτερον γράφειν ἀρχόμεθα. * Ἱππίας, ὁ Πεισιστράτου, τύραννος ὢν Ἀθηναίων, ἐξέπεσε τῆς τυραννίδος· ἐλθὼν οὖν περὶ Πέρσας, ἱκετεύει Δαρεῖον στρατεύειν κατὰ Ἀθηνῶν, καὶ ὡς [6] πείθει, ὡς Λεστείδης φησίν· Ἡρόδοτος δὲ γράφει, Ἀθηναίους ἀναπεισθέντας ὑπ' Ἀρισταγόρου τοῦ Μιλησίου πορθῆσαι Σάρδεις οὔσας ὑπὸ Δαρεῖον, καὶ ἑτέρας πολλάς· ὁ μαθὼν Δαρεῖος, ἤρετο, τίνες οἱ Ἀθηναῖοι; καὶ ἀπέστειλεν κατ' αὐτῶν Μαρδόνιον μετὰ βαρείας δυνάμεως, καὶ στόλου πολλοῦ· ναυαγήσαντα δὲ τοῦτον [7] περὶ τὸν Ἄθων, ὡς δισμυρίους ἄνδρας ναυαγῆσαι. καὶ τραυματισθῆναι ὑπὸ Θρᾳκῶν καὶ αὐτὸν τὸν Μαρδόνιον· ἐπέβαλε μετὰ τοῦτον ὁ Δαρεῖος τῆς ἀρχῆς· δευτέρῳ δὲ ἔτει τῆς ἀπὸ τοῦδε ἔπεμψεν Ἀθηναίοις, αἰτῶν γῆν, καὶ ὕδωρ αὐτῶν. οἱ δὲ, τοὺς μὲν Περσῶν πρέσβεις εἰς φρέαρ ζῶντας βαλόντες, ἐκεῖθεν γῆν καὶ λίθους πέμψαντες, τούτους κατέχωσαν. Μῦν δέ τινα Σάμιον ἑρμηνεύσαντα τοῖς Ἀθηναίοις τὰ Πέρσου γράμματα, κατά τινας μὲν, ἀνεῖλον· κατά τινας δὲ, ἄτιμον ἐποίησαν· ὡς καὶ [8] Ἀρίθμιον τὸν Ζελείτην

EMENDATIONES.

1 Καὶ ὁ ἐν Θεσσαλίᾳ Ὀνόχων. pro καὶ ὁ ἐν Θεσσαλίᾳ Ὀνόχων, ex *Seld.* καὶ ὁ ἐν Θεσσαλίᾳ Ὀχόχων *Bar.* & *Grav.* καὶ ὁ ἐν Θεσσαλίᾳ Ὀνόχωνος reposuit *Nic. Gerbelius*: Onochonus enim dicitur ab *Herodoto* hic fluvius, Polymn. cap. cxxix. * Hanc vocem, sine qua sententia mutila fuit, adjeci ex *Bar.* 2 ἐπ', pro ὑπ', ex *Grav.* 3 φηγότευκτον, pro φηγότευκτον, ex *Bar.* & *Lycophronis* textu, eandemque mutationem paullo post feci. Paullo post, ἀναζητοῦσα, pro ἀναζητοῦν. 4 Πολεμίου pro πολέμου, ex *Seld.* neutrum agnoscit *Bar.* 5 Sic lego hunc locum, ope *MSS.* Cod. ἀπὸ κοινοῦ τὸ παμφαλώμενος. καὶ ψηλαφῶν, κνεφ. *Impress.* * Hæc adjeci ex *Bar.* & *Grav.* Ἡ δὲ περὶ τοῦ Ξέρξου ἔχει οὕτως *Impress.* 6 Πείθει, pro πείθεται. ex *MSS.* omnibus. 7 Περὶ τὸν Ἄθων, pro περὶ Ἄθων, ex *Bar.* & *Grav.* 8 Ἀρίθμιον *Bar.*

ἐπίμωσαν,

ὑπέμειναν, χρυσίον βαρβαρικὸν αὐτοῖς παρὰ Δαρείου κομίσαντα προσδεχόμενον. [1] Κυρσίλον δὲ, τῆς [2] Βουλῆς ἕνα, κατελίθωσαν καὶ ἀνεῖλον Ἀθηναῖοι, ὅτι γῆν καὶ ὕδωρ συνεβούλευε πέμπειν τῷ βαρβάρῳ· αἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων γυναῖκες τὴν γυναῖκα Κυρσίλου ὁμοίως κατελίθωσαν, καὶ οἱ παῖδες τοὺς παῖδας αὐτοῦ. Τῷ αὐτῷ ἔτει, Ὀλυμπιάδι οα΄, Δαρεῖος, μετὰ τὸ ἐκβῆναι Μαρδόνιον τῆς ἀρχῆς, ἔπεμψε πάλιν κατὰ τῆς Ἀττικῆς Δᾶτιν, καὶ Ἀρταφέρνην ἀνεψιὸν αὐτοῦ, * καὶ * ἑξακοσίων νηῶν στόλον, καὶ [3] Νάξον εἷλον, καὶ Ἐρέτριαν, Εὐβοΐδα πόλιν. ἐν δὲ τῇ Δήλῳ Δᾶτις ἐθυμίασε τῷ Ἀπόλλωνι λιβανωτοῦ τ΄ τάλαντα. Ἀποπλεύσαντες δὲ, καὶ περὶ Μαραθῶνα στρατοπεδευσάμενοι, σὺν οἷς καὶ ὁ τύραννος Ἱππίας, καὶ Μιλτιάδου στρατηγοῦντος Ἀθηνῶν, καὶ Στησιλέω, πολεμαρχοῦντος δὲ Καλλιμάχου, καὶ Κυναιγείρου, καὶ Πλαταιέων συμμαχούντων αὐτοῖς χιλίων, ἡττῶνται, καὶ πρὸς Δαρεῖον ὑποστρέφουσιν ὅθεν ἀφίκοντο, κατὰ τῆς Ἑλλάδος παρεσκευάζετο στρατεῦσαι. Ἐπὶ τρεῖς οὖν ὅλους ἐνιαυτοὺς στόλον τε κατεσκεύαζε, καὶ πεζὸν συνῆγε στρατόν. τῷ τετάρτῳ δὲ ἔτει Δαρεῖος μὲν τελευτᾷ, Ξέρξης δὲ καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὸν πόλεμον διαδέχεται, Μαρδονίου λέγοντος αὐτῷ πολεμεῖν, Ἀρταβάνου δὲ τοὐναντίον. Ἦν ὁ πᾶς ἀριθμὸς αὐτῷ τῆς στρατιᾶς ὑπόμαχός τε καὶ μάχιμος, μυριάδες ἑπτακόσιαι· πλοῖα δὲ, χίλια διακόσια [4] ἑξήκοντα· τετρακόσια δὲ ἦν τάλαντα ἡμερησία δαπάνη τοῦ στρατοῦ. Στρατεύων οὖν κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἠθέλησε καινοτομῆσαι τὰς φύσεις· [5] Βουβάρης δὲ, καὶ ὁ πολύπηχυς Ἀρταχαῖος συμπεμφθέντες μετὰ πολλῶν μυριάδων, τῆς ὀρυγῆς τοῦ Ἄθω ἐπιστάντες, καὶ διέκοψαν αὐτὸν, καὶ ἐθαλάττωσαν εἰς βάθος· ἑτέρους δὲ γεφυροῦν ἐπέμψε τὸν Ἑλλήσποντον περὶ Τραχεῖαν ἀκτὴν λεγομένην, μεταξὺ Σηστοῦ καὶ Ἀβύδου· γενομένας δὲ τὰς γεφύρας, καὶ λυθείσας ὑπὸ χειμῶνος, διακοσίαις ῥάβδων πληγαῖς ἔτυψε τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ δύο ζεύγη δεσμῶν σιδηρῶν ἐκέλευσεν ἐμβαλεῖν εἰς τὸ πέλαγος, ὡς δῆθεν τὴν θάλασσαν οἷα δούλην δεσμῶν ταῖς κλοιαῖς. ἑτέρας δὲ δύο γεφύρας ἀντὶ τῶν προτέρας τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐποίησαν, ναῦς πλαγίας κατὰ ζυγὸν ἔστησαν, καὶ ἐπλήρωσαν τὸ πέλαγος· ἄνωθεν δὲ τῶν νηῶν χοίνους ὑπερμεγέθεις εἵλκυσαν ἐξ ἑκατέρου μέρους τῆς γῆς· ἄνωθεν δὲ τῶν χοίνων δοκοὺς [6] ἐπεστόρεσαν, καὶ περιστείλαντες, εἶτα γῆν ἐπέβαλον ἐπὶ τὰς δοκοὺς, καὶ ἐπέστρωσαν ἐπὶ τὴν γῆν φυλλάδας μυρσίνης καὶ δάφνης. ἑκατέρωθεν δὲ τὰς γεφύρας ἦσαν ἕτεραι δοκοὶ περικλείοντες τὴν γέφυραν, μήπως [7] ὀλισθήσας τις καταπέσῃ πρὸς τὴν θάλασσαν. οὕτω μὲν γέφυραι γεγόνασι περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ λίθινον ἕδραν αὐτῷ ὑψηλὴν ἐκεῖ ἐποιήσαντο, ἐν ᾗπερ ἐφιδρυθεὶς ὕστερον, ὅταν παρεγένετο τὸ στράτευμα ἔβλεπε. Πρῶτον δὲ περὶ Κελαινὰς, πόλιν τῆς Φρυγίας, ἐλθὼν, ξενίζεται σὺν παντὶ τῷ στρατεύματι παρὰ [8] Πυθίου τοῦ Λυδοῦ, ὃς καὶ τῷ Δαρείῳ πρὶν ἐδωρήσατο χρυσῆν ἀναδενδράδα καὶ πλάτανον· καὶ τῷ Ξέρξῃ δὲ τότε ἀργυρίου ἐχαρίζετο δισχίλια τάλαντα, καὶ υ΄ μυριάδας Δαρεικοῦ χρυσίου νομίσματος, χιλιάδων ὀλίγαις ἀπολειπούσας ὧν οὐδὲν ὁ Ξέρξης λαβὼν, ἀλλὰ τῆς προαιρέσεως ἀποδεξάμενος, καὶ τὸ λεῖπον μᾶλλον τῶν μυριάδων ἀναπληρώσας, ἔμελλε πρὸς τὰ τοῦ Ἑλλησπόντου μέρη προβαίνειν * διὰ * τῆς Φρυγίας καὶ Λυδίας. Ἐλθών τινα δὲ τόπον ἰδὼν πλάτανον ὡραίαν, καθ' Ἡρόδοτον ἐχρύσωσεν αὐτὴν διὰ τὸ κάλλος αὐτῆς· κατὰ δὲ ἑτέρους τινὰς, ὅτι περὶ μεσημβρίαν καθεσθεὶς ὑπ' αὐτὴν, τὸ θάλπος ἐξέφυγε. Πορευομένου δὲ αὐτοῦ προσωτέρω, ἐπιλειψάντων τῶν ἵππων πιεῖν, ἀπεξηράνθη ὁ Μαίανδρος, ὡς καὶ ὁ Πηνειὸς περὶ Θετταλίαν ὕστερον, καὶ ἐν Ἀθήναις ὁ Ἰλισσὸς, καὶ ἕτεροι. Περαιωθέντος δὲ περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, ἔκλειψις ἡλίου ἐγένετο, καὶ σημεῖα ἕτερα· ὅμως ἐπὶ νυξὶ καὶ ἡμέραις στρατὸς ἀπερικόπως τὰς γεφύρας ἐπεραιοῦτο, τέλος ἐφ' ἅρματος καὶ αὐτὸς διεπεραιοῦτο. Ἐρχομένου δὲ πρὸς τὴν Ἀττικὴν, Ἀθηναίοις ἐδόθη χρησμὸς οὗτος,

Τεῖχος Τριτογενεῖ ξύλινον διδοῖ εὐρύοπα [9] Ζεὺς,
[10] Μοῦνον ἀπόρθητον τελέθειν, τὸ σὲ τέκνα τ' ὀνήσει·
Μὴ δὲ σύ γ' ἱπποσύνην τε μένειν, καὶ πεζὸν ἰόντα
Πολλὸν ἀπ' ἠπείρου στρατὸν ἥσυχος, ἀλλ' ὑποχωρεῖν.

Καὶ ἕτερα τοιαῦτα. Τοῦτο γοῦν ἀκούσαντες Ἀθηναῖοι, γυναῖκας μὲν, καὶ παῖδας, καὶ γέροντας περὶ Τροιζῆνα ἐξέθεντο· πύργους δὲ ποιήσαντες ξυλίνους, ἐν ταῖς Ἀθήναις εἴασαν μετά τινων, οὓς ὕστερον οἱ Πέρσαι σὺν τοῖς πύργοις κατέκαυσαν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι περὶ Σαλαμῖνα εἶχον τὸν στόλον, ὅπου ὕστερον καὶ τοὺς βαρβάρους κατεναυμάχησαν, [11] σοα΄ πάντα τὰ τῶν συμμάχων καὶ αὐτῶν ἔχοντες πλοῖα. ὁ δὲ Ξέρξης περὶ τὸ [12] Αἰγάλεων, ὄρος ἄντικρυ τῆς Σαλαμῖνος κείμενον, ἐπὶ θρόνου λαμπροῦ ἐκάθητο, βλέπων τὴν ναυμαχίαν. Ἡττηθέντων δὲ τῶν αὐτοῦ καὶ τῇ ναυμαχίᾳ, πεζῇ πολεμῆσαι ἠθέλησε, καὶ ἐκ τῶν τῶν Περσικῶν βελῶν ἐπισκιάσεως ἐκρύβη ὁ ἥλιος. τότε τοῦτο μαθών τις τῶν Ἑλληνικῶν στρατηγῶν, εἶπε τοῖς στρατιώταις, "Ἀριστοποιήσασθε, ἄνδρες, ἵνα παρ' Ἅδῃ δειπνήσωμεν μαχόμενοι· διαζῶντα δὲ, * οὐ γὰρ * ὑπὸ θάλπους ἡλίου, ὑπὸ σκιᾶς δὲ βελῶν πολεμήσομεν". Ξέρξῃ δὲ μετὰ παντὸς τοῦ στρατοῦ ἐρχομένῳ, Λεωνίδης ὁ Σπαρτιάτης μετὰ τ΄ τὰς περὶ Ἀρτεμίσιον παρόδους κατείληφε· καὶ ἀντιταξάμενος πρὸς αὐτὸν, πολλοὺς μὲν ἀνεῖλε, καὶ δύο ἀδελφοὺς τοῦ Ξέρξου· τοσοῦτον δὲ ἀντιστρατηγαίως μαχόμενος, ὡς τὸν Ξέρξην ἀποβαλεῖν τὸν ἵππον, καὶ πεζῇ μάχεσθαι· τέλος συμπατήσαντες αὐτόν τε τὸν Λεωνίδην, καὶ τοὺς τριακοσίους, διῆλθον διὰ τῶν σωμάτων αὐτῶν· λαβόντες δὲ καὶ τὴν κεφαλὴν Λεωνίδου, ἀνεσταύρωσαν. Τέλος ἰδὼν ἑαυτὸν ὁ Ξέρξης ὅτι παρὰ τῶν Ἀθηναίων, καὶ τῶν λοιπῶν Λακεδαιμονίων [13] κακούμενον, προσέτι δὲ ἀκούσας, ὅτι καὶ τὴν γέφυραν λύειν μέλλουσιν οἱ Ἕλληνες, τὸν Μαρδόνιον ἀφεὶς πολεμεῖν, μέρος τε λαβὼν τοῦ ἑαυτοῦ στρατεύματος, ὑπεχώρει, καὶ τούτων δὲ οἱ πλείους περὶ τὴν πάροδον χειμῶνι καὶ λιμῷ διεφθάρησαν· αὐτὸς δὲ ὑπὸ Στρυμόνος καὶ [14] Φοινίσσης ὀμβρίας, καὶ δεινῇ τρικυμίᾳ περιπεσὼν, ὡς καὶ πολλοὺς ἀποπηδῆσαι τῆς νεὼς εἰς τὴν θάλασσαν χάριν τῆς σωτηρίας, αὐτὸς μόλις εἰς τὴν πατρίδα δυστυχῶς ὑπεστράφη. καὶ τὸν Μαρδόνιον δὲ, καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ Πέρσας οἱ Ἀθηναῖοι ἀνεῖλον, καὶ [15] Μασίστιον τὸν χρυσοῦν λεπιδωτὸν θώρακα ἔχοντα, δι' ὃν ἀνῃρημένον καὶ μεγάλη μάχη ἐγένετο. Ταῦτα μὲν οὕτως. Ξέρξης δὲ πρὸ τοῦ ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, μετὰ τοσαύτην ἧτταν ἐν Σάρδεσι διαγαγὼν, εἰς ἔρωτα τῆς Μασίστου ἐμπέπτωκε γυναικὸς, καὶ ταύτῃ συνῆν, καὶ συνέχαιρεν, ὥσπερ νενικηκὼς, ὁ πᾶσαν ἀπολωλεκὼς τὴν Περσίδα, οἷα καὶ πάντες οἱ ἡττημένοι διαπράττονται. Τέλος ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα, τὸ πένθος αὐτοῦ παρεσήμαινεν.

EMENDATIONES.

1 Κυρσίλον, & paullo post. Κυρσίλου Bar. 2 Βουλῆς ἕνα Seld. 3 Νάξον, pro Νάξιον, ex Bar. & Grav. 4 Ἑξήκ. Bar. & Grav. 5 Βουβάρης δὲ καὶ ὁ πολύπηχυς Ἀρχαῖος Impress. Βουβάρης ὁ πεντάπηχυς, Ἀρταχαῖος Bar. & Grav. Βουβάρης γὰρ, καὶ ὁ πεντάπηχυς Ἀρταχαῖος Seld. Ego legendum duxi, Βουβάρης δὲ, καὶ ὁ πεντάπηχυς Ἀρταχαῖος· Bubaris enim, & Artachæus perfossioni Atho montis sunt à Xerxe præpositi; unde Herodotus Polyhymn. cap. XXI. de hoc opere loquens, ait, Βουβάρης δὲ ὁ Μεγαβάζου, καὶ Ἀρταχαίης ὁ Ἀρταίου, ἄνδρες Πέρσαι, ἐπεστάτεον τοῦ ἔργου. 6 Ἐπεστόρεσαν Bar. & Grav. 7 Ὀλισθήσας τις lego cum Bar. & Grav. ὀλισθήσας τῆς Edit. Steph. ὀλισθήσαντος Bas. 8 Πύθωνος Impress. Πύθιος Seld. Ego Πυθίου legendum duxi cum Bar. & Grav. nixus etiam auctoritate Herodoti lib. VII. ex cujus historia Tzetzes hanc narrationem compilasse videtur. * Hanc præpositionem, quæ ad sententiam explandam necessaria erat, adjeci ex MSS. omnibus. 9 Ζεὺς, pro Ζεῦ, ex MSS. utroque, & Herodoti Polyhymnia. 10 Emendavi hunc versiculum ex Grav. & citata Herodoti Musa, ubi totum hoc oraculum exstat. Μοῦνον ἀπόρθητον τελέθειν τὸ σὲ τέκνα τ' ὀνήσει Impress. [illegible] Seld. [illegible] Bar. [illegible] Gerbelius. 11 Σ ὁ ἄπαντα Bar. & Grav. 12 Αἰγάλεων, pro Αἰγάλεω. Herodotus enim Αἰγάλεων Ionica dialecto appellat; Αἰγάλεως autem Ionicum erit, secundum communem loquendi formam, Αἰγάλεως, sicut Μενέλαον Μενέλαος. Cæterum Αἰγιαλέω habet Seld. Αἰγάλεων Bar. & Grav. * Hæc, sine quibus sententia vacillabat, adjeci ex MSS. omnibus. 13 Κακούμενον lego cum MSS. omnibus. κακούμενον Impress. corruptissime. 14 Φοινίσσης, pro φοινίσσης, ex MSS. omnibus, & Herodoti Calliope. 15 Μασίστιον, pro Μασίστην, ex MSS. omnibus.

[a] Κόρη κνεφαίαν, ἄγχι παμφαλώμενος,	Puella tenebrosum, territa
Χαλκηλάτῳ κνώδοντι [b] δειματουμένη.	Ense æneo, propè speculans.
Πολλοὶ δ' ἀγῶνες, καὶ φόνοι μεταίχμιοι	Multa denique certamina, cædesque mediæ
Λύσουσιν ἀνδρῶν, οἱ μὲν ἐν γαίᾳ πάλας	Dissolvent virorum luctas, partim in terra,
Δειναῖσιν ἀρχαῖς ἀμφιδηριωμένων,	De gravibus imperiis contendentium,
Οἱ δ' ἐν μεταφρένοισι [c] βουστρόφοις χθονός,	Partim in dorsis aratis terræ,
Ἕως ἂν αἴθων εὐνάσῃ βαρὺν κλόνον	Donec grave sopiet acer bellum
Ἀπ' Αἰακοῦ τε κἀπὸ Δαρδάνου γεγώς,	Ab Æaco Dardanoque progenitus,
Θεσπρωτὸς ἀμφω, καὶ [d] Χαλαδραῖος [e] λέων,	Thesprotius simul, & Chaladræus leo,
[f] Πρηνῆ θ' ὁμαίμων πάντα κυπώσας δόμον,	Præcipitemque cognatorum totam evertens domum,
Ἀναγκάσει πτήξαντας [g] Ἀργείων [h] πρόμους	Coget meticulosos Argivos proceres
Σῆναι [i] Χαλάδρης τὸν στρατηλάτην λύκον,	Adulari Chaladræo Duci lupo,
Καὶ σκῆπτρ' ὀρέξαι τῆς πάλαι μοναρχίας·	Et sceptra præbere antiqui imperii:
Ὧ δὴ μεθ' ἕκτην γένναν αὐθαίμων ἐμὸς	Cum quo post ætatem sextam consanguineorum meorum

VARIANTES LECTIONES.

a Κόρην Bar. b Δειματουμένην Bar. c Βουστρόφοις Seld. d Χαλαδραῖος al. Χαλαστραῖος al. Κανασραῖος Bar. Χαναστραῖος al. quarum lectionum nulla prorsus repudiari debet. Vide Commentarius. e Γεγώς Seld. f Πρηνῆ Bar. g Al. Αὐλαίων. h Δρόμους Seld. i Χαλάδρης Seld. Γαλάδρης Bar. aliique.

1437. Δειναῖσιν ἀρχαῖς.] ταῖς δειναῖς ἀθλαῖς, δηλονότι τῆς θαλάσσης, παρὰ ταῖς ἀρχαῖς, τοῦ ὕδατος.

1438. Οἱ δ' ἐν μεταφρένοισιν.] ἀντὶ τοῦ ἐν τοῖς πεδίοις, ὑπὸ τῶν βοῶν ἀροτριωμένοις, ἤτοι τῆς ἀρουμένης ὑπὸ τῶν βοῶν.

1439. Ἕως ἂν αἴθων.] ἕως ἂν ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος ἐλθὼν καταπαύσῃ τὸν πόλεμον, κυριεύσας καὶ μοναρχήσας· ἡ γὰρ Ὀλυμπιάς, ἡ μήτηρ Ἀλεξάνδρου, εἰς Πύῤῥον τὸν Ἀχιλλέως ἀνάγει τὸ γένος, καὶ Ἕλενον τὸν Πριάμου, ὥς φησι Θεόπομπος καὶ Πύσανδρος· ἀνάγει δὲ τὸ γένος ὁ μὲν Πύῤῥος εἰς Αἰακόν, ὁ δὲ Ἕλενος εἰς Δάρδανον.

1441. Θεσπρωτός.] διὰ τὸ τὴν μητέρα αὐτοῦ Ἠπειρῶτιν εἶναι. Χάλαδρα δέ, ἢ Κάναστρα, πόλις, καὶ λίμνη Μακεδονίας, ἀφ' ἧς ὅλην τὴν Μακεδονίαν φησίν. Καὶ [1] Χαναστραῖος γράφεται, καὶ Χαλαδραῖος· καὶ γὰρ κρατιὸν φησί, Χαλάδρης λύκον.

1442. Πρηνῆ θ' ὁμαίμων.] ὁμαίμων, τῶν Περσῶν· πρότερον ἀμφότεροι, ὅ, τε Ἀλέξανδρος, καὶ ὁ Ξέρξης, ἀπὸ Περσέως εἶχον τὸ γένος· Περσέως γὰρ Ἀλκαῖος, Ἠλεκτρυών, καὶ Σθένελος· Ἠλεκτρυῶνος, Ἀλκμήνη· ἐξ Ἀλκμήνης δέ, Ἡρακλῆς· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀφ' Ἡρακλέους, καὶ Νεοπτολέμου κατῆγε τὸ γένος· οἱ δὲ Πέρσαι, ἀπὸ Περσέως.

1443. Ἀργείων πρόμους.] ἢ, Αὐλαίων πρόμους· Ἀργεῖοι, καὶ Ἀκταῖοι δέ, οἱ Ἀθηναῖοι· ἀπέφυγον δὲ μετὰ Μηδείας ἐπὶ Πέρσας τινὲς τῶν Ἀθηναίων· νῦν οὖν Ἀθηναίους λέγει τοὺς Πέρσας, διὰ τὴν ἀποικίαν. Ἀναγκάσει δέ, φησί, τοὺς Περσῶν ἡγεμόνας φοβηθέντας κολακεῦσαι αὐτόν, καὶ ὑποτάξαι, καὶ σκῆπτρον ὀρέξαι. καὶ δοῦναι αὐτῷ τὴν μονοκρατείαν.

1446. Ὧ δὴ μεθ' ἕκτην.] ἀδελφός μου, φησί, μετὰ ἕκτην γενεάν, ἤτοι ἐκ πολλοῦ, συγγενὴς καὶ φίλος αὐτῶν νομισθήσεται. ὁ δὲ λόγος [2] περὶ Ταρπινίου τῶν Ῥωμαίων· οὗτος γὰρ ἀπὸ Ῥωμύλου, ὡς φλυαροῦσιν οἱ περὶ τοῦ Λυκόφρονος περὶ ἡμῶν χαλκεύοντες, ἕκτος ἦν· ἐγὼ δὲ πρῶτον γινώσκω Ῥωμύλον, εἶτα Νουμᾶν, Τοῦλλον Ὀστίλλιον τρίτον, [3] τέταρτον Μάρκον Ἄγκον, πέμπτον Ταρκύνιον, οὐ Ταρπίνιον, ἕκτον Τύλλιον, εἶτα Ταρκύνιον τὸν ὑπερήφανον, εἶτα Βροῦτον, καὶ ἑτέρους. ἐκεῖνοι δέ φασι· Ῥωμύλος, εἶτα Πομπίλιος Λίος, τρίτος [4] Ὀστίνιος Ἄπις, τέταρτος Μάρκος Καρπίνιος. πέμπτος Πείσκος Ὀρπίνιος, [*] ἕκτος Ταρπίνιος Τύλλιος [*] ἕκαστος δὲ αὐτῶν δυσὶ καὶ πλείοσιν ἐχρῆτο τοῖς ὀνόμασιν· ἕκτος οὖν, φασίν, ἀπὸ Ῥωμύλου ὁ Ταρπίνιος. φασὶ δὲ καὶ τὸν Ῥωμύλον Αἰνείου υἱόν, καὶ διὰ τοῦτο ἕκτον συγγενῆ τοῦτον νομίζουσι τῆς Κασσάνδρας, κακῶς· [5] ἐγὼ δὲ ἐνδέκατον γινώσκω, ἢ δωδέκατον τὸν Ῥωμύλον ἀπ' Αἰνείου, καὶ οὐχ οὕτω φημὶ ὡς ἐκεῖνοι, ἀλλ' οὕτως· Ὅτι μετὰ ἕκτην γενεὰν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, Ἀλεξάνδρῳ τινὶ ἑτέρῳ Μακεδόνι ὁ ἐμὸς συγγενὴς Ταρπίνιος πολεμήσει. Ῥωμαῖοι γάρ, καὶ Μακεδόνες [6] πολλὰ καὶ ἐν χέρσῳ, καὶ ἐν θαλάσσῃ πρὸς ἀλλήλους ἐπολέμησαν. ὕστερον μέντοι συνέβη κρατηθῆναι τὸν τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸν ὑπὸ τῶν Μακεδόνων ζῶντα, καὶ πάλιν τῶν Μακεδόνων ἡγεμόνα, τὸν ὕστερον Ἀλέξανδρον συγγενῆ τοῦ προτέρου, ἀναιρεθῆναι ὑπὸ Ῥωμαίων· καὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ κρατουμένου, ἀμοιβὴν ἐποίησαν· οἱ μὲν Ῥω-

EMENDATIONES.

1 Χαναστραῖος, pro Ἀναστραῖος, ex MSS. utroque, & emendatione Nic. Gerbelii. Κανασραῖος Grav. 2 Περὶ Ταρπινίου τῶν Ῥωμαίων. pro περὶ Ταρπινίου τοῦ Ῥωμαίου, ex MSS. omnibus. Legi etiam posset τῶν Ῥωμαίων βασιλέων. 3 Sic lego, ope MSS. omnium. Ἄγκον deest in Impressis. 4 Ὀστίνιος Ἄπιος Bar. Ἄπιος etiam habet Grav. * Ex Bar. & Grav. ἕκτος Τύλλιος, Ταρπίνιος habet Seld. 5 Sic restitui hunc locum, addendo conjunctionem disjunctivam. ἐγὼ δὲ ἐνδέκατον γινώσκω δωδέκατον Edit. Basil. ἐγὼ δὲ ἐνδέκατον γινώσκω δωδέκατον Edit. Steph. ἐγὼ δὲ δέκατον γινώσκω ἢ δωδέκατον Bar. ἐγὼ δὲ ἐνδέκατον ἢ δώδεκα γινώσκω Seld. 6 Πολλά, pro πολλοί, ex Bar. & Grav.

μαῖοι

Εἷς τις [a]παλαιστὴς συμβαλὼν ἀλκὴν δορὸς,	Quidam Luctator belli certamen conferens,
Πόντου τε καὶ γῆς [b]κεὶς διαλλαγὰς [c]μολὼν,	Marisque ac terræ ad compositiones perductus,
Πρέσβιστος ἐν φίλοισιν ὑμνηθήσεται,	Summus amicorum celebrabitur,
[d]Σκύλων ἀπαρχὰς τὰς δορυκτήτους λαβών.	Spoliorum primitias hasta partas accipiens.
Τί μακρὰ τλήμων εἰς ἀκώφους πέτρας,	Quid multa, misera, ad surda saxa,
Εἰς κῦμα κωφὸν, εἰς νάπας [e]δυσαλήπιδας	Vndasque non audientes, & rupes asperas
Βάζω, κενὸν ψάλλουσα μάστακος κρότον;	Loquor, inanem ciens oris strepitum?
[f]Πίστιν λόγων γὰρ Λεψιεὺς ἐνόσφισε,	Fidem enim nobis Lepsieus abstulit,
[g]Ψευδηγόροις φήμαισιν ἐγχέας ἔπη,	Falsis rumoribus inducens dicta,
Καὶ θεσφάτων πρόμαντιν ἀψευδῆ φρένιν,	Et oraculorum divinatricem veracem scientiam,
Λέκτρων στερηθεὶς, ὧν [h]ἐκάλχαινεν τυχεῖν,	Concubitu privatus, quo cupiebat potiri,
Θήσει δ' ἀληθῆ· σὺν κακῷ δέ τις μαθὼν,	Faciet autem vera: cum damno tamen discens aliquis,
[i]Ὅτ' οὐδὲν [k]ἔστι μῆχος ὠφελεῖν πάτραν,	Cùm nullum erit remedium juvandi patriam,
Τὴν [l]φοιβόληπτον αἰνέσει χελιδόνα.	Fatidicam laudabit hirundinem.
[m]Τόσ' ἠγόρευε, καὶ παλίσσυτος ποσὶν	Tantum est locuta, cùm retrograda pedibus
Ἔβαινεν εἱρκτῆς ἐντὸς, ἐν δὲ [n]καρδίᾳ	Ascendit intra carcerem, Sirenium
Σειρῆνος [o]ἐστέναξε λοίσθιον μέλος,	In corde gemens postremum melos
Κλάρου Μιμαλλὼν, ἢ [p]Μελαγκραίρας [q]κόπις,	Claria Mimalon, vel Melancræræ interpres
[r]Νησοῦς θυγατρὸς, ἢ τι [s]Σφίκειον τέρας,	Nesonis filiæ, vel aliquod Phiceum monstrum,

VARIANTES LECTIONES.

a Παλαιςὴς Sold. b Εἰς διαλλαγὰς reponendum putavit Scaliger, quem sequitur Gul. Canterus. c Μολὼν Bar. d Σκύλων τ' ἀπαρχὰς Sold. e Δυσπλήτιδας Sold. Sed isti primæ α eadem manus superposuit ω. f Πίστιν γὰρ ὑμῶν Bar. Πίστιν γὰρ ἡμῶν al. Πίστιν γὰρ Λεψιεὺς Sold. g Ψευδηγόροις lego cum Bar. Cantero, aliisque nonnullis; plures vero habent ψευδηγόροις. h Ἐκάλχαινεν Bar. aliique ἐκάλχαινε Sold. i Versum hunc non agnoscit Bar. k Al. ἔστιν. l Νυμφόληπτον Bar. m Τόσσ' Bar. aliique. τόσ' al. n Καρδίῃ al. καρδίᾳ Sold. o Ἐστένεξε MSS. uterque, & alii; eandemque lectionem in Scholiis habet Sold. ἐστέναξε al. p Μελαγκραίρας Bar. Μελαγκραίρας legendum esse judicavit Meursius. q Κόπις Bar. r Νησοῦς Sold. quam lectionem MSS. uterque in Scholiis habent. s Φίκειον Sold. aliique.

μάσιν, ἀποδόντες τὸν νεκρὸν οἱ δὲ Μακεδόνες, τῆς ἐκείνων στρατηγὸν· καὶ οὕτως εἰσελεύσονται. Ἄλλως· Ὡς δὴ μεθ' ἕκτην ὁ Περσικὸς ἐμβαλὼν τῷ στρατῷ τῆς Ἀλεξάνδρου, ὑπὸ πρεσβύτας ὥρας ἕως ἕκτης ἐπολέμει μόνος τῷ Ἀλεξάνδρου λαῷ· τοῦτο ἰδὼν ὁ Ἀλέξανδρος, φίλον αὐτοῦ αὐτὸν ἐποίησεν, εἶτα λείας αὐτῷ πολλὴν ἐδωρήσατο, διὰ τὴν * δύναμιν αὐτοῦ. *

1452. Εἰς νάπας δυσπλήτιδας.] νάπαι εἰσὶν αἱ παραθαλάσσιοι πέτραι, αἱ ἐν τῷ αἰγιαλῷ ὑπὸ τῶν κυμάτων πλησσόμεναι. Δυσπλήτιδες δὲ, αἱ δυσχόλως πλησσόμεναι· δυσπλήτιδες δὲ, αἱ καταπληκτικαί.

1454. Λεψιεύς.] ὁ δεινὰ καὶ κεκαλυμμένα λέγων, ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς λέπους.

1456. Καὶ θεσφάτων πρόμαντιν.] ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἐγχέασας ψευδηγόροις φήμαις τοὺς λόγους, καὶ τὴν ἀψευδῆ φρόνησιν τῶν μαντευμάτων· φησὶν γὰρ ἤγειρεν ὁ Ἀπόλλων, ὅτι ἡ Κασσάνδρα οὐκ ἔστι μάντις, ἀλλὰ μαινομένη μάτην λαλεῖ.

1457. Λέκτρων στερηθείς.] ἐξέθη ἐν τῇ ἀρχῇ.

1460. Τὴν φοιβόληπτον χελιδόνα.] ἑαυτὴν λέγει ἡ Κασσάνδρα χελιδόνα καὶ Σειρῆνα, διὰ τὸ τὰ μέλλοντα προγνωσκεῖν, ἢ διὰ τὸ ἀσύντακτον τοῦ λόγου, ἐπειδὴ καὶ αἱ Σειρῆνες θυλλικαὶ ἦσαν. Φοιβόληπτον δὲ, μαντικόν.

1463. Σειρῆνος ἐστέναξε.] θυλλικὸν καὶ λιγυρὸν, ὥσπερ αἱ θρυλλούμεναι Σειρῆνες. ἔστι δὲ καὶ ζῴφιον μικρὸν, ὅμοιον μελίσσῃ, λεγόμενον σειρήν.

1464, 1465. Κλάρου Μιμαλλών.] Μιμαλλὼν, Βάκχη, ἢ προφῆτις, ἢ τὸν Ἀπόλλωνα τῆς [1]μαντείας μιμουμένη. Κλάρος

EMENDATIONES.

* Hoc adjeci ex Sold. ad supplendam sententiam, quæ in Impressis mutila exstabat. 1 Μαντείας, pro μαντείας, ex Bar.

Ελικτὰ ᵃ κωτίλλουσα δυσφράστως ἔπη.	Contorta loquens obscurè verba.
Εγὼ δὲ λοξὸν ἦλθον ἀγγέλλων, Αναξ,	C æterùm ego obliquum veni, Rex, hunc tibi
Σοὶ τόνδε μῦθον παρθένου Φοιβασείας·	A nnunciatum sermonem virginis Phœbadis:
Επεί μ' ἔταξας φύλακα λαΐνης στέγης,	N am statuisti me custodem lapideæ domus,
Καὶ πάντα φράζειν κἀναπεμπάζειν λόγον	T otosque dicere ac recensere sermones
Ετητύμως ἄψορρον ᵇ ὠτρύνας ἔχειν.	E videnter reversum jussisti nuncium.
Δαίμων δὲ φήμας ᶜ ἐς τὸ λῷον ἐκδραμεῖν	R esponsa verò Deus in melius verti
Τάξειεν, ὅσπερ σῶν προκήδεται θρόνων,	V elit, qui tua procurat solia,
Σώζων ᵈ παλαιὸν Βεβρύκων παγκληρίαν.	S ervans vetustam * hæreditatem Bebrycum.

VARIANTES LECTIONES.

a Κωτίλλουσα Bar. b Al. ὀτρύνας. al. ὄτρυνε. c Εἰς Bar. d Al. [illegible].

δὲ, ὄρος, καὶ πόλις Ἀσίας, περὶ Κολοφῶνα, ἀφ' οὗ καὶ Κλάριος ὁ Ἀπόλλων. Η ¹ Μελαγκραίρας κόπις.] μελαγκραίρους, ἡ μελαίνων καὶ ² θολῶν τὴν κραῖραν καὶ τὴν κεφαλὴν, ἤτοι τὸν νοῦν, καὶ τὸ τοῦ λόγου κεφάλαιον ἐν δεινοῖς λόγοις. Μελαγκραίρα δὲ, ἡ Σίβυλλα, παρὰ τὸ μελαίνειν τὴν φρένα, καὶ τοὺς χρησμούς. Κόπις δὲ, ὁ ῥήτωρ, παρὰ τὸ κόπτειν τοὺς λόγους, κόπτις, κόπις· ἢ ὁ ἔμπειρος. Θυγάτηρ δὲ Νεσοῦς, ἡ Σίβυλλα. ³ Φίκειον τέρας.] ἡ Σφίγξ· ἐκάθητο δὲ ἡ Σφίγξ ἐπὶ τὸ ὄρος Θηβῶν, ὃ ἀπ' αὐτῆς Φίκειον ἐκλήθη. εἰκάζει δὲ τὴν Κασσάνδραν Βάκχῃ τῇ ἐν Κλάρῳ, καὶ τῆς Σιβύλλης [illegible], καὶ τῇ Σφιγγὶ, ὥς φησιν Εὐριπίδης, διὰ τὸ συνεστραμμένα λέγειν καὶ σκοτεινά.

1467. Εγὼ δὲ λοξόν.] αἰνιγματώδης, ὅθεν καὶ Λοξίας ὁ Ἀπόλλων· ἢ παρὰ τὸ λοξὴν ἰὰν καὶ φωνὴν πέμπειν, λοξοχρήσμων γὰρ ἦν· ἢ παρὰ τὸ λοξῶς ἰέναι καὶ πορεύεσθαι· ὁ αὐτὸς γάρ ἐστι τῷ ἡλίῳ· λοξῶς δὲ πορεύεται ὁ ἥλιος τὸν ζωδιακὸν κύκλον,

Ὅπως ἀπλανὴς τῆς φορᾶς ὁ σφενδονήτης,
Εξαντιπλεύρων σφίγγεται καταδρόμων,

καθά φησιν ὁ Πισίδης. Τρέχιν δὲ, τὸν ἄγγελόν φησι, παρὰ τὸ τρέχειν. τινὲς δὲ κύριον ὄνομα τοῦτο νοοῦσιν, ἤτοι τὸν ἀπαγγέλλοντα ταῦτα πάντα, * ὡς ἐν τῇ ἀρχῇ εἴπομεν. *

EMENDATIONES.

1 Μελαγκραίρας pro μελαγκραίας, ex Seld. & Lycophronis textu; itaque legisse Tzetzem sequentia indicant. 2 Θολῶν Impress. [illegible] Bar. & Grav. Ego reposui θολῶν ex Seld, quæ lectio adprime huic loco convenit. 3 Σφίγγος hic, & linea sequente habet Bar. Vide Commentarios. * Ex Grav.

ΤΕΛΟΣ.

ΛΥΚΟΦΡΟΝΟΣ

ΤΟΥ

ΧΑΛΚΙΔΕΩΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

A JOSEPHO SCALIGERO

JUL. CÆS. F.

Latio donata, jam ab eodem recensita, & Centum in locis
a JOHANNE MEURSIO *Emendata.*

LYCOPHRONIS CASSANDRA
IAMBICO CARMINE
Tranſlata per
JOSEPHUM SCALIGERUM, JULII F.
Et Centum in locis à JOHANNE MEURSIO *Emendata.*

QUÆCUMQUE poſcis, ultima ex origine
Plane expedibo: ſed tamen prolixius
Parcas loquenti: non enim virgo, ut prius,
Secura ſolvit multiplex os carminum,
Sed & tumultum murmuris multi ciens,
[1] Superſtitioſa fauce bacchata eſt ſonum,
Tenebricoſæ verba Sphingis æmulans:
Quorum memor mens quæ mihi nunc ſuggerit
Adverte, Rex, putanſque mente ſingula,
Percurre [2] dictionum inobſervabiles
Scrutans camenas, quâ expedita ſemita
Ad planam ineptos ducit errores viam.
Ego at ſolutis carcerum repagulis,
Verborum obibo flexuoſos tramites,
Primumque pulſans oppidum, ut curſor celer.
Matuta Fagutalis arcis culmina
Citis ſupervolabat alis Pegaſi,
[3] Caſcum maritum proximè Cernem inſulam
Toro relinquens, bigenerem fratrem tuum:
Tranquilláque [4] ocris concavi ancoralia
Nautæ luebant, atque tonſilla [5] tenus:
Puellicidam & vermigradæ [6] Salaciam
Scapis ruebant è [7] columbariis ſuis
Ciconiveſtes pupulæ Phalacriæ,
Ultra Calydnas obſtinentes palmulas,
Àpluſtreque paſſim, & explicata [9] ſuppara,
Phrenetici Septemtrionis flatibus:
At ora ſolvens entheis bacchatibus,
Ates ab altis pervagæ bovis jugis
Caſſandra dictis infit orſa talibus.
Heu! heu! cremata lacrymoſa patria,

1 Fatidica. 2 Oraculorum, *Pacuv.* 3 Senem, *Varr.* 4 Petra. 5 Fune, *Plaut.* 6 Mare, *Pacuv.* 7 Foraminibus, quibus inſeruntur remi. 8 Oſtendentes, *Feſt.* 9 Vela, *Suidas.*

Primum quidem feralibus Trinoctii
[1] Stlatis gigantis, ore quem quondam suo
Consi voravit campa [2] manduces canis,
Qui vivus ustus excavator viscerum
Intra lebetis ignis expertes focos
[3] Formo capronas verticis fudit solo,
Prolis peremtor, patriæ pestis meæ:
Matri fecundæ qui volanti cuspide
Deterfit uber, inque Circi pulvere
Quinquertionis membra patris sustulit,
Saturnium ad cacumen, ubi terra fati
Formido equorum cespes Ischeni tumet:
Salsas [4] Triquetri qui latebras æquoris
Torve obsidentem semifeminam canem
[5] Stinxit, rapinis imminentem piscium,
[6] Gumiam boum leænam, adustis quam pater
Membris, lucernis corporavit igneis,
[7] Mortam haud paventem, sedis inferæ deam:
Quem cautè inermi fraude quondam mortuus
Exstinxit, olim jam Quietali agnitum.
Heu! tene rursus, ten' crematam contuor
Vetusti ab armis Æaci, atque Tantali
Rogo sepultis intra Letrinam ossibus
Pulli igne [8] subverbusti ad impiam dapem,
Telis bubulci Teutari volucribus?
Rivalis uxor cuncta in oras luminis,
Legans [9] parectatum minantem patriæ,
Producet, efferata patriis probris,
Dirisque nuptiis peregrini tori: at
Salubrium cata unguinum incurabile
Vulnus mariti conspicata pristini,
Giganticinis interemti spiculis
Ab hoste, obibit morte communi diem,
Falis ab altis ad cadaver fauclum
Corpus ruina cernuum in præceps ruens:
Et tunc recentis icta amore mortui,
Jam palpitanti spiritum efflabit viro.
Duplex tuum, triplexque bellum conqueror
Ad arma rursus, & rapinas ædium,
Tuique te ignem contueri incendii.
Heu patria! & vos busta nati Atlantidis
Audacter urinantis olim, cum cute

1 Navibus, *Fest.* 2 *Festus.* 3 Calido, *Fest.* 4 Siculi. 5 *Pro* Exstinxit, *antiquè.* 6 Voratricem. 7 Parcam. 8 Veribus usti, *Plaut.* 9 Ephebum.

Suta

Suta revinctus corpus, utre scorteo,
Et solus, ut aper quadrupes Hercynius,
Rhithymniates navit ut larus fretum,
Zerinthi hiatum virginis Canariæ
Linquens, Deûmque tecta Lucumonum Saum:
Cum corruebat omnem humum Diespitris
Rapax aqualis nimbus, & putres solo
Falæ fatiscentes lababant, at genus
Hominum natabat ultimo periculo.
At fagum, & almum fructum, & uvam musteam
Orcæque tum Delphines, atque masculûm
Phocæ esitabant in toris mortalium.
Adest, adest fax involuta incendio
Prædam in columbæ morte mulctandæ canis,
Vultur paluſtris quam edidit ſatu ſuo
Teſtæ rotundæ convolutam fornice.
At hoſpitalis infera unda remigem
Te [1] muricidam, nec bucerdam in patriis
Caulis prementem ſcrupeis adhuc manet,
Ut ante pulcritudinis trium arbitrum:
Sed pro mapalibus tu Aſelli mattias,
Et Lan adibis: pro boum præſepibus,
Ovilibuſque, proque ruſtico pedo
Vehet faſelus te, & Phereclii pedes
Feſtras gemellas, inque Gythii juga,
Ubi ad ſcabroſa ſaxa pandatos luens
Pinus tenaces lubrici dentes freti,
Claſſem expedibis noviratem à jactatibus,
Et tu viroſæ prædo junicis lupus
Orbæ duarum jam columbarum pari,
Caſſis peregrinæ in ſecundam indaginem
Ultro incidentis aucupis pennæ dolo,
Dapem ambidentum nuper in crepidine
Bacchis cremantis, atque divæ Albuneæ,
Curres ſuper Scandeam, & arces Ægili,
Venator acer præda opima ganniens:
Explenſque amores in Draconis inſula
Actæ, biformis editi terra imperî,
Vanam ſecundò non videbis [2] Murtiam,
Ulnarum inanem ſarcinam, eque ſomniis
Vacua torum nocturnus explorans manu.
Nam te Phlegrææ jam maritus conjugis

1 Ignavum, *Plaut.* 2 Venerem.

Triftis Torones, abdicator rifuum
Et lacrumarum, namque nefcit, & caret
Utroque, qui olim littoralem ex Thracia
Fecundi opimatam [1] Melonis fluctibus
Humum penetrans, non trabe ftlataria,
Inhofpitale fed iter, ut cubilia
Terræ in profundos talpa pertundens fpecus,
Quærens receffus in cavernis æquorum,
Cavenfque natos perduelles hofpitum,
Et audiendas fupplicans patri preces,
Redux ut iret patriam, unde pervagus
Matrem gigantum adiverat Palleniam:
Tete ille Guneus, quæftor urnæ vindicis,
Sagacis arbiterque Solis filiæ
His nuptiis privabit incilans probris,
Pellens ab omni jure [2] profedæ lupæ.
Qui nec Lyci fepulcra, nec Chimærei
Oraculorum voce venerantes timens,
Nec illecebras Anthei, nec hofpitum
Dapum fodalem, filium Confi, falem,
Deûm tulifti tranfilire fagmina,
Menfamque calcans, jus fupinans, & bonum,
Fetæ modum fecutus urfæ incicorem.
Ergo ftupentes fruftrà tundes nervias,
Egentia & jejuna fundens carmina:
Sed flens adibis patriam incenfam prius,
Exfangue fpectrum bajulans ulnis tuis.
Jam quinque nuptæ Thyados Pleuroniæ,
Satæ [3] cataces namque Carmentæ mari
Jam panuclis nevere trinis, conjuges
Thalaffiones quinque celebrare illius:
Duos quidem videre prædones lupos,
Catè intuentes præpetes immuffulos:
Plyni, & Libyffæ, Caricique gurgitis
E ftirpe cretum femicreta barbarum,
Et vere Epeum, nec quidem Argivum fatu,
Cujufque avum quondam in molaribus fuis
Hercynna Educa, quæ gerit [4] fecefpitam,
Fartim minutal frendicans, tumulo indidit,
Humeri vorax epulata cartilaginem:
Quem dudum adultum virbium, & cupidines
Graves caventem navium promi dei
Mifit Terentus in Letrinæ jugera

1 Nili, *Feft.* 2 Meretricis, *Plaut.* 3 Claudæ, *Feft.* 4 Gladium, *Feft.*

[1] Ocrin paratum præterire Molpidis
Lustrale cæsi corpus imbrico Jovi,
Soceri in ruinam, qui trucidavit procos
Justis nefandis, quæ Camilli filius
Paravit: ille, poculo exhausto ultimo,
Cognomini sepultus est Salacia,
[2] Suasam suis labem insipans natalibus,
Suræ [3] petillæ Psyllan aurigans equam,
[4] Picatæ & Harpinnam parem ungula Strigi.
Tandem illa quartum fratrem adhuc tuebitur
Circanei [5] acceptoris: ille è fratribus
Pugnæ secundum acerrimæ palmarium
Tulisse tunc canetur, atque in stragulis
Quintum anxiis in somniis exercitum
Jactabit atro imaginis ludibrio,
Sponsum futurum [6] Angitiæ Cytaicæ
Ardentis hospitem; quem ab Oenona exulans,
Vertens in hominum membra formicas breves,
Pelasgicum Typhona produxit pater,
Septem è puellis torridis [7] forma lice
Superstitem unum vindicatum ex ignibus.
  Reciprocam ille sed remanabit viam,
Vespas suis è pumicetis exciens,
Quasi puer vapore suffiens domum:
Et cæteri Burri Duellinominis
Flabris juvencam [8] atabulis cædent popæ,
Matrem draconis [9] incientem Scyrii:
Quam sæpe conjux Salmydesium salum
Intra requirens, immolatricem hospitum,
Spumifragam insulam obsidebit Candidam,
Celti liquentes ad paludes gurgitis,
Amore sponsæ, cerva quam volucripes
Jugulum propinans eximet secespitæ.
Spaciosus intra littus appellabitur
Solus mariti cursus in crepidine
Sortem gementis, atque classem cœlibem,
Et non videndo membra mutatam modo
[10] Cascam cruentum vas prope & libamina,
Orcique flammam exuberantem funditus
Cortinam ahenam, quam atra flabit, mortua
Cadavera elixans coquinatu improbo.
Et ille obibit ejulans campum Scythen,

1 Petram. 2 Ineluibilem. 3 Albæ, *Fest.* 4 Aduncæ, *Fest.* 5 Accipitris. 6 Medeæ. 7 Calido cinere. 8 Ventosis. 9 Gravidam. 10 Anum, *Varr.*

Procans

Procans amoris quinque [1] circites torum:
Illi ante acerras auguris Saturnii
Deglutientis cum parente filios
Secunda jurantes fidufta fagmina,
Tonfarum amicient remiges [2] ftropis manus,
Bacchumque fofpitem, & prioris vindicem
Luctus canentes, cui in obfcuris cavis
Delphorum operta ad antra Lucrini dei
Abftrufa liba Tauriformi offeret
Claffis tremendæ millepræter navium.
Cui gratiam facri novam [3] redandruans
Nefrondinofus Efquilinus Lucius,
Leoni ademto prandio, implicans rubis,
Segetem vetabit eruiffe funditus
Vafto molari, [4] mattiifque querqueris.
Cerno fequacem jam [5] napuram luctuum
Mari trahentem, & conferentem patriæ
Minas feroces, & malorum incendia.
Atque utinam in Iffa te Camillus infula
Non procreaffet hoftium noftrum ducem,
Quartum fatum ex Atlante [6] deftina covi,
Tuis parantem damna cognatis Prylin,
Sagax arufpex, vere ad omnia optima:
Paterque juffis Æfaci fanatici
Non improbaffet figna noctis [7] arcula,
Celaffet uno fed duos pro patria
Fato, perurens membra Lemnio rogo.
Non tot malorum nunc procella furgeret.
Portumnus en! cernet [8] nefrendum carnifex
Fervere mergis fpartifirpeis anum,
Glauci Terenti conjugem Titaniam.
Jam duo necantur cum parente pignera,
Humeros molari coclaca fracto ducis;
Quæ fabulonis apparata fugerant
Vanis loquelis alvei difcrimina,
Cui cuncta credens ille tortor liberûm,
Mergorum alumnus, pifculentæ compedis
Præda, oftreis valgifque naritis comes,
Fetus gemellos clufit uno [9] ploxeno.
Cumque his mifer non matris advertens Deæ
Præcepta Mnamon, fed veterno oblivius,
[10] Suppus recumbet, pectus enfe faucius,

---

1 Annos. 2 Funibus. 3 Referens, *Feft.* 4 Malis afperis, *Feft.* 5 Funem, *Feft.* 6 Columna cœli, *Varr.* 7 Infaufta, *Feft.* 8 Puerorum, *Feft.* 9 Capfa, *Catull.* 10 Supinus, *Lucil.*

Nunc

Nunc, nunc gemit Myrina, nunc præſentiunt
Hinnitum equorum littorales margines,
Ubi Pelaſgum lubricæ ſaltum [1] pedæ
Librans crepidine ultima fremens lupus,
Fontis creabit è ſaburra gurgitem,
Olim recludens ocioſa flumina.
Jam culta vaſtat arva Mars Saliſubſulus,
Reciproco cruenta ſigna murice
Edens: palam omnis vaſta nunc tellus jacet,
Horretque crebris ut ſeges novalium
[2] Sicilicibus coruſca: luctuum mihi
Pinnis imago aures ab altis perſonat,
Covi ſereſcens omne pervolgans [3] fretum,
A feminarum voce, ſciſſis veſtibus,
Luctus ſequaces mutuo capientium.
Sed illud, illud te, ô cor infelix, malum,
Illud laceſſet omnibus crudelius,
Ubi fremiſcens [4] celibari cæſius
Verſam rapax ſanqualis inſcribens humum,
Urvoque lirans orbitam anfractu viæ,
Bubulcus imporcitor ampli jugeri
Horrendum acutus ore clangorem ciens,
Fratrum tuorum filium cariſſimum
Ptoi parentis ex humo ſuſum auferens
Artus cruentans ungue & immani gena,
[5] Tifata patria tabo, & arva polluet;
Et libripens trionis occiſi ſtipem
Ferens [6] aginæ examinatam lancibus,
Et rurſus æquipondium redhoſtiens
[7] Rodi micantis in ſtatera auraria,
Bacchi jacebit funeratus amphora,
Fletuſque Nymphis inquilinis Bephyri,
Superque Pimpleam petræ Libethriæ,
Cadaverum propola, qui fatum tremens,
Effeminatam corpori pallam induet,
Inſilia tractans, ſtaminumque inſubulos:
Tanget ſupremus [8] vinciam hoſtilem pede,
Te, Frater, unum vel pavens in ſomniis.
Qualem heu! rues, Fortuna, luctantem domus
Patriæ caducæ ſubtrahens tibicinem.
Non abſque lacrymis, atque leſſo riſerit
Impunè latro Dorienſum exercitus,

1 Veſtigii, *Feſt.* 2 Haſtarum ſpiculis, *Enn.* 3 Solum. 4 Haſta, *Feſt.* 5 Iliceta, *Feſt.* 6 In qua ſe vertit trutina, *Feſt.* 7 Maſſæ. 8 Terram, *Feſt.*

Vitulans

Vitulans ovanter morte confecti viri:
Sed circa puppes ultimo aucto spiritus
Excurso, amaris ignibus cremabitur,
Jovem Fugalem plurima incalans prece
Amara fata concremato avertere.
Nec agger, aut navale propugnaculum,
Nec crebrisurus pluteus atque scansilis,
Non juverit lorica, non pinnarum opus,
Sed fumo ut [2] axe conglobatæ apiculæ,
Vaporis aura, torriumque verbere,
E puppe, rostrisque, atque rostrorum foris
Crebri petauristæ è sedilibus suis
Saltu peregrinam cruentabunt humum.
[3] Procosque multos Græciæ palmarium
Hasta ferentes, inclutos prosapia,
Tuæ feroces morte mactabunt manus
Tabo cruentæ, amore belli asperrimæ.
Sed ipsa luctum non minorem perferam,
Tuo per omne mœsta tempus funere.
Nam dira mî, illa dira lucescet dies,
Gravissimusque luctuum, anni quo senes
[4] Circum rotantes noctilucæ viderint.
Heu! heu! gemendus & mihi flos est tuus,
O pulle, dulcis heu! parentum sarcina,
Amore sævum qui draconem saucians
Et illice igni, sauciumque compede
Grata coercens tempus ingratum breve,
A saucio non ipse saucius tamen,
Truncatus aram tu cruentabis patris.
Heu me misellam, & par benignum virginum,
Tuumque bruta conqueror fatum canis!
Quarum sororem terra nutrix alteram
Hiulca devorabit infero specu
Adulta proximè intuentem incommoda,
Qua late avitus lucus, & bustum lupæ
Jacet sepultæ adulteræ cum filio,
Priusquam opem mulgeret infans lacteam,
Et obstetricis rore corpus tingeret.
Sed cruda te ad sponsalia & connubii
Sacra admovebit durus Iphidis leo,
Atræ parentis æmulatus februa.
Namque in capacis ventre mactans naviæ

1 Spacio. 2 Confertim, *Fest.* 3 Proceres. 4 Circulum.

Bovem

Bovem infulatam draco [1]cupencus impius,
Jugulæ tripatris cædet hanc [2]clunaculo,
Priora confedusta dans hirpis sacra.
At mancupatam te in supino littore
Thracum lapitam funditorum jactibus
Conviciosis percitorum injuriis
Abscondet imber saxeus manualium,
Pulla hirriente membra mutatam cane.
Ast ad bidental Anxuri domestici
Ornabit albis [3]antiis crepidinem
Sororis olim lutea calautica
Redemtus, ustam cum rediret patriam,
Vetus tenebris nomen obruens suum:
Ubi rupex hirtipilus ignes indices
Terræ parentis indicator perfidus
Lucens, caballum gente prægnantem hostica
Pertundet, altas ventris impages trahens:
Et Sisypheæ volpis astutus cato
Lucebit ardens triste lucubrum nepos
Leucophryn atra nocte navigantibus,
Infanticidæ & insulas duas boæ.
Ast ipsa abhorrens pronubas tædas ego
In ædis atræ scrupeis conclavibus
Tecto carentis, & lacunari domus
Tenebricoso membra mergens carcere,
Ptoumque Semonemque Vortumnum Deum
Fugans amore captum ab innupto toro,
Tamquam potis [4]signata perpetim fore
Summæ ad senectæ tempus, innubæ æmulo
Ritu Minervæ Carneæ Feretriæ,
Ad volturis columba tunc raptim torum
Exsanguis ales ungue picato trahar,
Clangore multo Acredulam Budetiam
Calans rapinæ nuptialis vindicem:
Ast illa signis aspero palatio
Pupas coruscans cœlitus minabitur,
Lapsa ex [5]falanto patrii solo Jovis,
Avo imperanti nobilis possessio.
Unius ob noxam orba mille liberûm
Tumulos inanes conqueretur Græcia
Non in sepulcris, sed maris fundo sitos,
Rogi supremum non tegentes pulverem
Urnis latentem, ut justa denicalia:

1 Mactator. 2 Cultro, *Fest.* 3 Capillis, *Fest.* 4 Virgo, *antiqué.* 5 Cœlo, *Hetruscé, Fest.*

Sed triste nomen, atque cespitum notas
Parentum amicis irrigatas fletibus,
Et liberorum lacrumis, & conjugum.
  Ophelta, tuque rupium custos Zarax,
Petræque, tu Trychata, tuque asper Nedon,
Et saxa Dirphossi ómnia, & Diacriûm
Specus hiantes, atque Phorcynis juga,
Quot fluctuantum nenias cadaverum
Cum dissipatis audietis puppibus?
Quantum tumultum murmurum infrænabili
Reciprocantem vorticum spumas salo?
Quot déinde thunnos saucii compagibus
Ad saxa fractis verticis, quos cœlitus
Noctu rubentes [1] manubiæ [2] obstitos prement,
Ubi flore jam vertiginosis Liberi
Lucebit indicem tenebrarum facem
Ultor, nocenti pervigil curæ studens?
  At hunc ut amburvantem aquis alcedinem
Per saxa iniqua velitem fluctus feret
Actum procellis inter [3] aras duplices:
Gyrisque siccans in petris alas mari
Multo madentes, alterum mare hauriet
Perpessus ictus à tridente fuscina,
Qua ultor illum vulnerans operarius,
Cum orcis adiget habere communem fugam,
Vano cucullum blattientem [4] pipulo.
At luridum cadaver expulsum foras
Delphini aprica concoquet Canicula,
Passumque in algis, inque musco putridum
Miserata condet una Nesææ soror,
Opitula [5] abadir maximi Cynæthei.
Bustumque proximum coturnici aliti
Tremens, cavebit murmur Ægæi sali.
Tunc ille Castniam & Melinæam Deam
Proscindet audax [6] Uragi in palatio,
Quæ laciet illum rete inextricabili,
Furore, nec furore, verùm Erinnyum
Tendens amaram compedem fatitraham.
  Omnisque mœstum Græcia ejulabitur,
Quamcumque Aræthus intus, atque inhospitæ
Fauces coercent Dotii Libethriæ,
Quibus meæ vel ad paludis inferæ

1 Fulmina. 2 De cœlo tactos, *Fest.* 3 Saxa, *Virg.* 4 Convicio. 5 Lapidis, *Prisc.* 6 Plutonis.

Ripam

Ripam diu sunt lacrumandæ nuptiæ.
Nam plurimarum ventre funerabitur
Serratidentum fauce camparum abditum
Examen ingens, hospitesque in hospite
Terra subibunt busta cognatis procul.
Nam ripa quendam Strymonis Bisaltia
Absinthiorum proxima atque Bistonum,
Vesticipis altorem optimum, Edonos propè,
Teget prius, Tymphresta quàm cernat juga,
Suo parenti plurimum invisum omnium,
Qui fecit illum cæcilium, oculos forans,
Cubile spurium quando inivit pellicis
Tres Cercaphi spelunca casnares teget
Olim sepulcro non ab Alenta procul:
Molossi olorem præscium Insinui Cubi;
Scrofæ insciendis nescientem delicos,
Cum caprifici lite compellans cata
Vatem æmulum, ipse falsus ex oraculo
Somnum [1] Teniris præstitutum dormiet:
Quartumque magni liberorum Dijovis
Fratrem dolosi Æthonis in fictis notis:
Et tertium ligone Thebarum falas
Aheneo demolientis filium,
Quem Strebulus olim Confus agili discidit
Pilumnus, ora dissipans [2] sudaculo,
Quando creatæ Nocte germanos patris
Ad unum amorem mutuæ armarunt necis.
Duo at scatentis ad fluenta Pyrami
Deræni ovantes vertagi icti mutua
Depræliabunt cæde barritum ultimum
Subtele in ipso virginis Pamphyliæ.
Altusque rumo sulcus in meditullio
Stabit Megarsus cespitum nitentium,
Ut ne in profundis inferûm sedilibus
Imbuta cernant busta cædibus sua.
At quinque dehinc Cerastiam in Vespariam
Et bitientes Satrachum, & Silvani humum,
[3] Justà manebunt Murtiam Zerinthiam.
Unus parentis exulans conviciis
Cychrei cavernis, Bocarique flumine,
Meus sobrinus, ut peremtor patrii
Pulli, nothum propagmen, & labes domus,

1 Parcis, 2 Flagello, *Fest.* 3 *Pro* juxtà, *antiquè.*

Rabiem

Rabiem vomentis bellicosam ovilibus,
Ravi leonis quem pilis horrens cutis
[1] Runis tegebat æneis impervium,
Obnoxiam unam possidentem semitam
Ad fata, quam vagina celabat Scythæ,
Cum durus adolens sacra Comyro leo
Suo parenti fatus est claras preces,
Immussuli ulnis subrumum gestans suis.
Nec ipse credat hoc parens, quòd Lemnium
Fulmen duelli, nescius turpis fugæ,
Trio efferatus hospitum insensissimi
Trajecit ile munere, urinans ferum
Saltum tepentis ensis ad promtam necem:
Fratremque Trambeli ille patria exigit,
Cognata patris quem parit nixu suo,
Donata præda dirutori mœnium;
Quam pro frequenti civium comitio
Ferale glauco prandium suasit cani
Misisse linguax virginum trium pater
Omnem marino terram inundanti luto,
Si quando fluctus exspuisset faucibus
Sorbens procellis omne decumanis solum;
Nepam sed ille fauce pro pupâ vorans,
Partus maligni questus est onus grave.
Venator adiens at secundus insulam
Ut expeditè consulat malis suis,
Indigena socius epulo liberis [2] Viræ,
Priscis Lupercis atque Nyctimi coquis
Lunam ante natis, filiam glandis dapem
Torrere suetis in calentibus focis,
Eviscerabit, & medullitus trahet
Ligone glebas, omne vestigans specum·
Cujus necavit bronchus Oetæus patrem,
Ad verticillas ilis artus lancinans:
Adagionem hunc sensit accepto malo,
Quod plurima inter poculum & labrum solet
Vertisse fatum res agens mortalium:
Et tabe manans ora spumenti, occidens
Solocisetus imminentem ulciscitur,
Salii coercens [3] incito statu volam.
At tertius tollentis ex cava petra
Natus [4] neronis arma, cujus in torum

1 Telis, *Ern.* 2 Hamadryadis nymphæ. 3 Immoto. 4 Robusti.

Idæa

Idæa junix ſponte conſcendet ſua,
Quæ viva Averni obibit umbras, queſtubus
Et lacrumis confecta Muniti parens,
Quem torta Creſtonæ anguis in venatibus
Necabit, acrem cuſpidem infligens pedæ,
Ubi parentis collocabit in manus
Captiva patris avia furtivo fatum
Amore pullum, cui jugum ſolæ hoſticum
Jecere ſervitutis Actæi lupi
Hoſtimen, atque Bacchæ ademtæ gratiam,
Quorum rotundæ teſtulæ cæſus tholus,
Munimen ictus hoſtici, caput teget:
Intacta vermiculata claxendix domos
Servabit alias, incolis ſtupenda res:
Quod templa ad alta ſiderumque [1] ſubices
Ducet duos Laperſios medioxumos;
Quos numquam in orbem Juppiter ſoſpes meum
Duxis bipraedem liberaturos ſubim:
Nec vel celoces inſtruentes claſſium,
E puppe ſumma nudipes veſtigium
Hoſtes vetuſto Bebrycum infigant ſolo:
Neque hos leones anteuntes viribus,
Duri duello, quoſque Mavors armiger,
Quos Nerienes, Capta quos amat Dea
Boum Juga, & Curitis Homolois Dea,
Hæc, quæ cluentes arte fabrica duo,
Querquetulanus, Conſus & Cromnæ imperans,
Struxere quondam pejeranti principi,
Crudis diem unum vix lupis ſuffecerint
Vim fulminantis impetus depellere,
Quamvis in arcibus Canaſtræum gravem
Giganta, conſtans hoſtium repagulum,
Habentia, atque certa primùm verbera
Vibrare promtum lancinatori gregis
Et cujus iras primus accendet graves
[2] Acceptor acer, lubricum ſaltum cirans
Flos ipſe Graiûm, cui Dolongorum elegans
Olim ſepulcrum ripa defuncto parat
Rumona, cornu prominens peninſulæ.
Accedet inſperatus, accedet tamen
Nobis amicus ſoſpes unus, Drymnius
Deus Promantheus Æthiops Gyrapſius,
Qui bitientem quando Mutunum atriis

1 Pro nubibus, *Enn.* 2 Accipiter, *antiquè.*

Nocentem

Nocentem amaræ pestis admittent reum,
Et quos acerba, quosque rerum asperrima
Manent, dape atque in inferio libamine
Mactare conabuntur immitem Crepum.
Gravem tumultum ponet in convivio.
Primumque amara voce sese mordicus
Frendent, frementes improbis gannitibus:
Tandemque cernent patrueles prælio,
Ut consobrinis nuptiarum averterent
Pusis rapinas, furta patruelium,
Sponsaliorum propter immunem vicem.
At tela certè multa Cnecei alveus
Vibrata nisu vulturum intuebitur,
Res mira Pheræis, & auditu aspera.
Hic namque corno stipitem pullæ cavum
Fagi retundens, opprimet duûm alterum,
Tauro leonem conserentem prælium:
Alter sibynna dissipans tauri latus,
Affliget hunc solo: hunc secundo verbere
Reciprocabit ut coniscans [1] arvigus,
Cippum caducum busti Amyclæi ruens.
Simulque ferrum, fulgurumque vortices
Fortes [2] patales [3] hostient, quorum unius
Non vel Sciastes Orchieus Telphusius
Manum improbarit, quando cornu tenderet.
Summanus hos Dis, hosque cœli fornices
Grata dierum semper excipient vice,
Fratres amicos, compotes vitæ & necis.
Illorum at arma sopiet nobis Deus,
Parvum levamen in malis hoc largiens:
Multorum & ingens agmen excibit manu,
Quos Rhœæ alumnus non tenebit, spiritus
Mulcens, novenum tempus in magna insula
Manere nexos imperans oraculis,
Tres multa cunctis virgines [4] alebria
Præbere mandans, qui cacumen Cynthium
Errore pervagantur Inopum propè
Ægyptias [5] Melonis electantem aquas:
Progerminator quas petulcus erudit
Adorearum ritè pilumnas opum,
Vinumque facere, vel nitores unguinum,
Neptes Zarecis vinitorculas aves:

1 Aries. 2 Tauros, *Plaut.* 3 Ferient. 4 Alimenta 5 Nili, *Fest.*

Quæ

Quæ ſæpe ſolabuntur hoſpitum canum
Famem furentem exercitus, cum venerint
Sithonis uda ad filiæ cubilia.
Atque ænearum panuclarum ſtamine
Olim librarunt iſta virgines anus.
Cephaſque, tum Praxander, ullis navibus
Non imperantes, plebis obſcurum genus,
Et quinque quarti poſt petent terram Deæ
Golgos tenentis, hic Lacona exercitum
Ductans Therapnis, alter autem ab Oleno
Dymeque Buræi imperator agminis.
At Argyrippam, Dauniorum [1] hæredium,
Ad Auſoniten excitabit Phylamum,
Aves ſodales membra plumantes videns
Fatis amaris, qui natatum aquatilem
Degent in alto, more piſcantum, mari,
Similes figura cæſiis oloribus:
Roſtriſque ſpumas aucupantes piſcium,
Ducis tenebunt inſulam cognominem,
Theatriformis inque clitellis jugi
Vicos ſecantes, perque diſtinctas vias
Junctis tabernis, quo prius Zethus modo:
Simulque paſtus, & ſimul cubilia
Noctu rebitent, gentis omnem barbaræ
Cœtum caventes, inque Græcorum peplis
Cognati amantes ocium cicur ſinus:
Manuque ab [2] inſipante pultem prandii
Offam polentæ blandum adulantes edent,
Vitæ prioris non adhuc oblivii.
Verùm Liburnæ vulnus erroris vagi
Erit minaciumque cauſa luctuum,
Procax viroſa cum catulliet lupa
[3] Aſilo amoris, & bidental Nortiæ
Defendet ipſum, victimam novi ſacri.
Coloſſicuſque in Auſonum pomœriis
Stans, fabra ſiſtet membra ſaxeo ſuper
Campſoris Architectonis ſtatumine,
Saxis, ſaburra navis, eductis foras:
Arbitrioque fratris Alæni obrutus,
Veras preces precabitur novalibus,
Sejæ nec [4] agnas umquam adoreas dare,
Aquis opimante arva ſubſtillis Jove,
Ni fortè quidam Ætolus urgens ſtirpitus

1 Poſſeſſionem. 2 Ingerente, *Feſt.* 3 Oeſtro, *Virg.* 4 Spicas, *Feſt.*

Proſcindat

Proſcindat arva, ſulcum arans trionibus:
Cippiſque late cinget immotis humum,
Quos glorietur nemo vi mortalium
Statu movere poſſe; nam cita fuga
Ipſi reciprocam redibunt ſemitam,
Gradu prementes, nec gradu littus ſali.
Deuſque multis indiges vocabitur,
Quicumque brutum littus Ionis tenent,
Cæſo dracone noxio Phæacibus.
Gymnaſiiſque retrogradi circumfluis
Renonіveſtes applicantes, indignum
Victum juvabunt invicem orbi veſtibus,
Fundis bicaudis membra defenſi tribus:
Ubi rudimen verberantis eminus
Artis puellos mater impranſos docet;
Nam nemo panem dentibus frendet prius,
Quàm capſit illum pendulum certo [1] lapi,
Super tigillo deſtinati ictus notam.
Iniqua ſcrupis & recedent littora
Hiſpana, Tarteſſi fretum tangentia
Arnæ vetus propago, Temmicum duces,
Grajam expetentes, & Leontarnes juga,
Scolumque, tum Tengyram, Oncheſti ſolum
Fluenta Thermodontis, Hypſarnique aquas.
In Syrtin alios, & Libyſtica æquora,
Et brevia, & infernalis æquoris vada,
Et ſemipiſcis gurgites navifragos
Olim interemtæ veſtipellis dextera
Sangi Bubulci Fovii Stercutii,
Inque alta ſaxa virginum volucrium
Diſpalitantes, lancinatos cruditus
Opacus omnes Tellumo venabitur,
Multis ruinis obrutos ex mortuis
Uno relicto nuncio ſodalibus,
Delphiniſigne, fure Punicæ Deæ:
Qui vaſta ravi coclitis magalia
Videbit, aheno maximo [2] calpar meri
Manu propinans, poculum bellarium:
Videbit, & quæ liquerit cadavera
Præſtanus Averruncus armorum cluens,
Qui rutro adunco runcinantes omnia,
Nectent foratam reſte prædam mugilum.

---

1 Lapide, *Em.* 2 Scyphum, *Feſt.*

Atque

Atque alius alium fævus excipiet labor
Labore femper priftino ferocior.
Quæ non Charybdis mortuorum explebitur?
Quæ non Erinnys, femivirgo beftia?
Quæ non Camena, carnifex bimembrium,
Ætolis aut Curetis, artus liquier
Suadebit aura flexanima immemores cibi?
Vel quam ferarum non fabram intuebitur,
Atrox venenum farre mifcentem excetram,
Fatumque monftriforme? fed miferrimi
Sortem gementes atque palantes haris,
Mifcella femper cum polenta floccium
Acina, fracefque devorabunt: aft eum
Herba, atque Manus vindicabit obvius,
Nonacriates Vinulus Triceps Deus,
Et mortuorum regna defcendet cava,
Atque inferum rogabit apricum augurem,
Coitus virorum & feminarum confcium,
Umbris hianti fanguinem obfipans folo;
Enfifque trux munimen, inferis metum,
Vibrans, trementum murmur umbrarum audiet
Gracile caducâ [1] fuccrotillâ fabulâ.
Atque hinc Gigantum quæ lacertos infula
Confregit, & Typhonis artus querqueri,
Adufta flammis cum mera excipiet rate;
Qua Rex Deorum informe [2] clunarum genus
In rifum eorum tranftulit coloniam,
Qui prælium movere Saturno fatis.
Baji magiftri poftmodò buftum, cafas
Pòft præteribit Cimmerûm, & Plutonium
Aquæ procellis fluctuantem gurgitem,
Offan, boumque [3] Viriati femitas
Stratas, nemufque Liberæ pufæ inferæ,
Candenfque flammis flumen, atque ubi ætheri
Tollit cacumen ampla [4] procapes jugi,
Ex quo fluenta cuncta, cuncti funditus
Fontes per arva diffipantur Itala:
Linquenfque Lethæonis alta culmina,
Lacumque Avernum, quem labro ambit circite,
Et flumen atra nocte Cocyti obrutum,
Stygis nigrantis gurgitem, quâ Terminus
Juranda pofuit jura fupremis Deis,

1 Tenui voce, *Titin.* 2 Simiarum, *Feft.* 3 Robufti, *Non.* 4 Radix, *Feft.*

Ire in Gigantes atque Titanas parans:
Libamen haustrisque aureis antlans aquæ,
Orcæ dicabit & viro donarium,
Silam columnæ vertici appendens suam.
Et tres necabit filii Salaciæ
Pupas, camenæ matris æmulas soni,
Jactu insolenti præcipes è culmine
Pinnis caducas æquor in Tyrrhenicum
Quacumque amari jura staminis trahent.
Unam Phaleri turris ejectam foras
Glanisque capiet flumine irrorans humum:
Quà pusæ acerram construentes incolæ,
Vitulatuum strepente Parthenopen sono
[1] Solennia Deam jubilabunt alitem.
At littus exstans in Veniliæ Deæ
Se corruens, cognominem Leucosia
Petram tenebit, qua fluens Is, & ferox
Fluente pingui Laris eructat solo.
Ligea agetur in Terenam fluctuans,
Sulcans procellæ murmur: illam navitæ
Linquent sepultam littorali cespite,
Aquis propinquam garrulis Ocinari.
Illam lavabit Corniger so gurgite,
Volucrimembris busta februans aqua.
Primæ sorores ante cognatas Deæ
Classis vetustus imperator Atticæ
Certamen ardens lampadum nautis aget,
Jussis Deorum, plebs quod augebit dehinc
Neapolitis, quæ prope undantem sinum
Portus Miseni scrupeas ripas colet.
Claudensque Coros scorteo sinu bovis,
Et rursus actus casibus reciprocis,
Flagri trisulci verbere ustulabitur
Larus, quiescens caprifici frondibus,
Ne gurges illum fluctibus deglutiat,
Imo Carybdin fundo anhelantem trahens.
Nec sat refectus nuptiis Atlantidis,
Rudem serilibusque sirpatum alveum
Intrabit audax, atque moderator reget
Ad media combæ caudicariam trabem
Sutam infabrè compage subscudum rudi,
A qua acer Ambarvalis expellens Deus,
Implume quale pignus orbæ alcedinis,

1 Solenniter.

Ipsis

Ipsis ageis & foris simul, vagis
Marget procellis impeditum [1]copulis,
Pontique inerrans pervigil cubilibus,
Anthedonio erit contubernalis Deo:
Sic alius alium ventus excipiens, facis
Instar, rotabit suber, agitans spiritu:
Vix & procellas verticesque Albuneæ
Defendet ille supparum, arma pectoris
Manuumque, queis & ipse carnifices petras
Prendens, acutis membra lancinabitur
Scrupis: ad invisamque Saturno insulam
Laniam profectus seculam [2]nefrondinum
Nudusque egensque garrulus tenebrio,
Ficti latrabit fabulam infortunii,
Pendens acerbas coclitis monstri preces.
Non hic veternus dormientem cœpiat
Oblivionis Equirium Melanthium;
Namque ibit, ibit nauticum ad Rithri sinum;
Et Neriti cacumen: intuebitur
Vastos penates susque deque funditus
Luxu procorum turpium: at [3]scrapta improba
Speciosè adulterata corrodet domum,
Luxu misellì absentis effundens opes.
Atque ipsi ibidem plura quàm in Scæis mala
Videns famelicosus, à domesticis
Minas toroso tetricas dorso pati
Sannis repressus discet, & pavirier
Pugnis iniquis, [4]frivolûmque jactibus:
Nec insueta flagra sunt: uberrima
Vibix manet Thoantis in tergis adhuc
Lentis betulis sculpta, quæ trico nocens
Siccis genis infligere exhortabitur,
Gratam libenter corpori insculpens notam,
Ut nescios illectet oculatis malis
Hostes, querelis principem inducens senem:
Quem Bombylea vallis, & Temmicia
Infame nobis terra produxit malum,
Servatus unus navitarum in patriam.
Postremò qualis larus angarius maris,
Salsaque murex corpus unda exercitus,
Exhausta luxu Proniensium bona
Olim à Lacæna putida offendens lupa,

1 Rudentibus, *Cæsar.* 2 Testiculorum, *Fest.* 3 Meretrix, *Varr.* 4 Fragmentorum fictilium, *Fest.*

Portu relicto [1] passus occidet senex
Corvus sub armis Neriti lucos prope:
Quem latere fosso cuspis incurabilis
Piscis necabit aculeo Sardonii:
Natusque patris carnifex vocabitur,
Achillis ille consobrinus conjugis.
Post funus augurem Eurytan populus colet,
Et qui cubile Trampyæ celsum tenet:
In qua necabit Herculem rursus draco
Tymphæus in convivio, Rex Æthicum,
Trahentem ab Æaco atque Perseo genus,
A Temeneis non procul natalibus.
Sed mortuum illum Perga, mons Tyrrhenius,
In Gortynæo condet ustrinæ situm:
Cum lacrumanter occidet propter malum
Natique conjugisque, quam frater necans
Orcum secundus postuma via petet,
Cæsus sororis ense funesto gulam,
Glauconis Absyrtique sobrinæ improbæ.
Hic tot ruinis, totque cumulatus malis,
Secundò adibit Ditem inexorabilem,
Cui nullus umquam sudus arrisit dies.
O quam tibi præstabat esse in patria,
Miselle, tauros vel colonum rustico
Jugare asellum sub coho cantherium,
Fictis furoris insolescenti dolis,
Quàm tot subire luctuum discrimina!
At anxius vir conjugem raptam expetens,
Et augurales ominum audiens notas,
Amore spectri pervagantis æthera
Quæ non marina templa perscrutabitur?
Quæ non vaga lustrabit arva indagine?
Primò quidem Typhonios cernet specus,
Anumque saxo membra duratam aspero,
Nec non Erembûm cognitas piscatibus
Ripas hiantes, atque adulteræ inclytum
Myrrhæ videbit oppidum, cujus uterum
Levabit obstetricis arboris liber:
Et fleta multum busta Gavantis suæ
Heræ, Hospitali Viciæ Jugæ Deæ:
Quem trux [2] bisetus dente cano conscidit.
Arces videbit nec minus Cepheidas,
Nec non Camilli lubricum pulsum pedis,

1 Rugosus. 2 Aper, *Pers.*

Arasque

Araſque duplices, quas dapis cupidine
Bocas ſubivit, pro parata virgine
Hiante fauce corpus Aurigenæ vorans,
Rimantis exta, maſculi, plumigradæ.
Meſſoris autem ſecula necabitur
Exenterato turpis orca viſcere,
Muſtelæ alumnos qui cabellimilites
Cervicimatris ſaxifrontis extudit,
Homineſque durans fuetus à veſtigio
Formare ſtatuas involucro marmoris,
Sagax tricœcæ lucifur cuſtodiæ.
Videbit æſtu quæ rigantur jugera,
Asbyſtæ flumina, atque humo ſtertentium
Cubas olentes, conquiniſcens beſtiis.
Quæ cuncta obibit propter Argivam lupam,
Triviram puellam feminipuerperam:
Iapygumque adibit erro exercitum,
Ponetque donum virgini Feretriæ,
Ancile ſcutum, & [1] hirneam Temeſiam,
Sponſæ nocentis cernuoſque mulleos.
Sirinque adibit, & Lacinia ardua,
In queis juvenca conſitum Feroniæ
Deæ Monetæ præparabit hortulum:
Et feminis lex ſemper indigenis erit
Cubitûm novenûm flere tertium Æaci
Et Doridis, fulmen duelli Martii,
Nec corpus auro perpolire [2] vinulum,
Nec ferre membris delicata pallia
Sandice pictas, ideo quòd Divæ Dea
Terræ cacumen muneratur arduæ.
Pugiliſque tauri inhoſpitam certaminum
Arenam adibit, quem creat Libentia
[3] Mancina, regnans arce Longuri edita,
Saturniam falcemque, Concheæque aquas
Ventans, Gonuſamque, atque Sicanûm æquora,
Et templa crudi pelle veſtiti lupi,
Quæ quondam alumnus Crethei appellens ratem
Cum gente quinquaginta nautarum edidit:
Minyûmque falſi ripa ſervabit maris
Strigmenta, quæ nec diluet Venilia,
Nec abluentes imbricæ [4] ningues diu.
Ripæ ſed alios, atque Teuchiris juga
Vicina flebunt, littore ejectos procul

1 Pateram. 2 Molle, *Plaut.* 3 Manca. 4 Nives, *Lucret.*

Atlantis

Atlantis ad deserta territoria,
Membris nocentum lancinatos fragminum:
Mopsum Titæroneum ubi olim navitæ
Busto indidêre mortuum, & busto super
Statuere cippum funebrem Argoæ trabis
Transtrum revulsum, manium donarium,
Ausigda Cinnyphæa quod rigans aqua
Fecundat undis: ast alumno Nerei
Tritoni Colchis munus uxor obtulit,
[1] Luræ capacis aureum carchesium,
Iter docenti quâ per angustas freti
Immittat aras Tiphys incolumen ratem.
Et jura Græcos Africæ capessere
Pontigena tunc biformis asseret Deus,
Cum munus id plebs offerens reciprocum
Libyssa Græcæ, patriæ exemtum dabit:
Metuque fati munus Asbystæ infera
Telluris umbra subter ignotum obruent,
Ubi ducem miserrimum Cyphensium,
Nautasque ad unum flabra Volturni egerent,
Et ex Palythris filium Tenthredonis,
Amphrysiensem principem Euryampium,
Et optimatem saxicorporis lupi
Donorum edacem, & culminis Tymphrestii,
Quorum quidem Ægonean alii patriam
Desiderantes, atque Echinum, & Titarum,
Irumque, tum Trachina, tum Perrhæbicam
Gonum, Phalanumque, atque Olossorum sola,
Et Castanæan, insepultum in rupibus
Ævum supremis ejulabuntur malis.
Sic aliud alii funus adjunget Deus,
Dura ante reditus excitans discrimina.
Illum Æsari unda, & oppidum minutulum
Oenotriæ, Crimissa, torris noxii
Stinctorem habebit, quem momordit excetra;
Namque ipsa summum diriget telum manu
Tendens [2] tenum virago Mæoten Tuba:
Duræ ad fluenta qui cremato acerrimo
Leone, valgo dexteram armavit Scytha
Colubro, volantum [3] pinsitore cuspidum.
Crathis sepulcrum sed videbit mortui
Ad ima templa Bitientis Patarei,
Ubi sonora stagna Navæthus vomit.

1 Oris, *Fell.* 2 Funem, *Plaut.* 3 Expulsore, *Ean.*

Ipsum

Ipſum necabunt Auſones Pellenii
Opem ferentem Lindiûm prætoribus,
Quos Thermydri, quos Carpathi jugis procul
Vagos coruſcus Thraſcias mittet canis,
Novi colonos hoſpitiſque pulveris.
Ergo Macellis maximum templum incolæ
Buſto ſtruentes, numen æternum colent
Libiſque, opimis & boum nidoribus.
Faber caballi Langariæ in cubilibus,
Timore Martis & catervæ Thuriæ
Pendens parentis pejerata crimina,
Quæ pecua propter comparata prælio,
Celſæ Comæthûs dirutis [1] proſimuriis
Ob conjugalis curæ amorem uxorium,
In Bellicam Cydoniam viraginem,
Creſtoniumque pejeravit in Deum,
Lupum Quirinum [2] Troſſulum Flexuminem,
Qui torminoſum prælium in fratrem dedit
Intra parentis intimam bulgam pugil,
Natale nondum lucis intuens jubar,
Nec liber à Partundæ adhuc laboribus:
Meticuloſum auxêre ſic fetum Dei,
Cæſtu valentem, in Marte [3] lauricem tamen,
Et arte plurimum utilem in caſtris ſua:
Qui circa Cirin & Cyliſtarni humida
Habebit hoſpes patria procul domos,
Ubi dolabras, queis gravem molem aſcians,
Illuſtre damnum fabricabit incolis,
[4] Molæ ſacrabit in Cluacinæ tholo.
Alii tenebunt Sicanorum littora
Aborigines, quâ tres [5] Alumento ſenex
Nautis puellas Phœnodamantis dedit,
Servans repoſtum mente ceti prandium,
Porrò obſipare edacibus cœnam feris,
Ubi ad [6] crepuſcos venerint Læſtrygonas,
Quâ ſqualet alta inhoſpitalis vaſtitas.
Illæ parentis maximum donarium
Quinquertionis ſtruxerunt templum Deæ,
Morte expeditæ & ſolitariis locis.
Quarum alteram Crimiſſus aſſimilis cani
Vinclo marito conjugabit, atque ea
Semifero alumnum nobilem pariet Deo,
Trium colonum conditoremque urbium:

1 Pomeriis, *Feſt.* 2 Equitem. 3 Leporem. 4 Mattiæ, *Gell.* 5 Laomedon, *Feſt.* 6 Occidentales, *Varr.*

Qui

Qui convocatum termitem Anchisæ nothum
Ducet triquetram marginalem ad insulam,
E Dardaneis nuper arvis hospitem.
Heu! heu! Segesta, cœlitum sententiâ
Te luctus atrox, te querela patriæ
Manet flagrantis ignis hostici rogo;
Tu sola [1] mœros, sola turres dirutas
Ad omne tempus lacrumata, sat diu,
Sat ejulabis: omnis atrato miser
Cultu popellus involutus supplice,
Pedore deget [2] squaleque ævum sordidum,
Soloxque capitis terga fœdabit coma,
Memorem procurans veteris ærumnæ notam.
Multique circa Sirin & Leutarniam
Colent opima culta, qua miserrimus
Grossorum acutus supputator est situs
Calchas feritus ungulo calvum caput:
Qua fluctuosa murmurat fuga Sinis,
Rigans amœna Choniæ novalia:
Urbem hi struentes Ilio cognominem,
Iram Minervæ Buccinæ accendent heræ,
Cum Xuthidas in æde mactabunt Deæ
Quicumque ad aram supplices confugerant:
Purasque connivebit illa pupulas,
Sævis Achæis vapulantes Ionas
Videns, luporum & civicam agrestûm necem;
Quando camillus publicus flamen cadens,
Primus tepente sparget aram sanguine.
Itemque saxa plurima Tullensia,
Nec non marini prominens Lini jugum,
Regnata adibunt arva priscæ Amazoni,
Emancipati feminæ servæ jugo,
Quam servientem strenuæ viragini
Vagam repellet unda ad hospites sinus,
Exsculpta cujus interemtæ lumina
Leto cruento [3] mirionem simium
Sternent, [4] trifaci faucium longurio.
Crotoniatæ civitatem diruent
Amazonis, fortem necantes virginem
Cletam, imperantem patriæ cognomini:
Et inde terram mordicus quamplurimi
Proni prehendent, nec laboribus sine
Lauretæ alumni mœnia æquabunt solo.

1 Muros, *antiquè*. 2 *Pro*, & squallore. 3 Deformem. 4 Tricubitali hasta, *Fest.*

Alii

Alii Terenam, qua fluens Ocinarus
Recentat arva, februam eructans aquam,
Errore [1] lixabundi & ærumnis colent.
Sed & fecunda laude pulcritudinis
Cluentem, & almis ex Lycormæis aquis
Fortem asperumque filium Gorgæ ducem
Modo Libyssam Thracia in terram ferent
Flabella, tentis involuta linteis:
Modo ex Libyssa rursus Auster accidens
In Argyrinos versus & Ceraunia
Feret, sonanti turbine insultans salo:
Ubi victus illis durus exantlabitur,
Lacmonii qui flumen Æantis bibunt.
Civesque capiet Crathis omnes Colchicis
Polis propinquus Mylacumque terminis,
Quoscumque misit quæritantes filiam
Ææ & Corintho, sponsus Eidyæ, imperans,
Venans carinam perfidæ sponsæ veham:
Qui limpidum accoluere Dizeri alveum.
Melitem insulam alii non ab Orthrono procul
Vagi obsidebunt, quam jugosi plurimus
Circum Pachyni Sicanus lambit liquor,
Arcem petrosam ruminans cognominem
Olim futuram Sisyphei filii,
Curitis etiam Virginis splendens opus,
Quâ vomit Helorus frigerantem gurgitem.
Avi peremtor hirpus Orthronum incolet,
Patrii procul fluente Coscynthi expetens,
Et in procellis scrupeæ moli insidens,
Classem imperabit navigandam civibus:
Terræ paternæ namque non annum integrum
Perduellionis patria reum frui
Sequestra justæ Furia vindictæ sinat,
Ladonis udi larva roris accola.
Et inde vitans prælium anguiformium,
Abantiam post navigabit oppidum,
Ventansque propius terram Atitanensium,
Ad littus ipsum culmen arduum incolet,
Libans Polyanthei Chaonitæ flumina.
Calchantis atqui busta propter Itala
Fratrum duûm mendacis alter cespitis
Tumulum sepultis excitabit ossibus:
Bustumque ovillo vellere incubantibus

1 Vagi.

Veram

Veram in quiete [1] dictionem proferet:
Salutiferque Dauniis vocabitur,
Cum fluminis gens lota Juturnis aquis,
Gnatum invocabunt opitulum Æsculapii
Gregi benignum civibusque accedere.
Hoc nempe cunctis lumen Ætolis erit
Ibi cruentum & omnium sævissimum,
Quando Salanga rura & Angæsos finus
Cum venerint, ducis reposcent jugera
Boni novalis fumen, arvum hæredium:
Quos ad sepulcrum solitarium obruent
Vivos hiantis in soli voragine,
Sepulcrum & ipsis insepultum Daunii
Statuent acervo fornicatum saxeo,
Terram offerentes, quam volebant sumere,
Cerebriforbi filii apri bellici.
  Sed filiorum Nauboleorum petent
Nautæ Temessam, qua jugosus Lampetes
Illustre cornu verticis Hipponii
Salo tetendit: proque Crissæ finibus
Crotoniatem portuosum pulverem
Taurorum arabunt ferreis dentalibus,
Patriam Lilæan, & Anemoreæ sola,
Amphissan & desiderantes, atque Abas.
Setæa misera, rupium te crux manet,
Ubi numellis membrivincis ferreis
Misella passis compedita brachiis
Moriere, heriles ausa classes urere,
Ad Crathin ejulante questu volturum
Rapina pendens, oscinum voracium:
Quin fortis ille mons tuæ cognominis,
Ponti procellis imminens, vocabitur.
  Tamen Pelasgi ad alta Membletis vada,
Quicumque Corsicæ appulerunt insulæ,
Tyrrhenicum ultra murmur ad Lametios
Lucana habebunt gurgites novalia.
Illos ruinæ duraque infortunia
Mœstos habebunt, non relaturos pedem
Propter mearum nuptiarum vim trucem.
  Nec qui penates gestientes post petent,
Vitulationis pinguia adolebunt sacra,
Redhostientes gratiam Lucretio.
Nam tot ruinis, tot malis Ericius,

1 Oraculum, *Pacuv.*

Tot

Tot Martiorum conjugum æditùas nurus
Dolis rotabit, nec malis navifraga
Ceſſabit ignium excubans cuſtodia,
Ob cæſi alumni fata, quem ceſpes recens
Effoſſus in tellure Methymnæ teget.
Aſt alius ad lavacra inextricabiles
Laquei nocentis cœcus explorans vias,
Sceleſtæ amictus involucro compedæ
Manibus requiret impeditis exitus:
Caveamque ſubter balnei urinans, lacum
Cerebro recenter atque pollubrum imbuet,
[1]Scena bipenni diſſitas medium caput;
At umbra pulla pervolabit Tænarum,
Averſa abominanda [2]ſcraptæ munia.
Ego ſtabo propter naviam jacens humu,
Diviſa aheneæ ſecuris verbere,
Cùm mi, ſapinum ſtipitem aut truncum ilicis
Frondator aliquis ut opifex lumarius,
Illuſtre collum franget & tergum patens,
Et omne acerba lancinans corpus cruce
Excetra dipſas imminens cervicibus,
Iras amaræ bilis explebit ſuas,
Ut non duelli jure captam, at ſuccubam
Stimulo furoris ulta me implacabili,
Surdis querelis conjugem clamans herum,
Curram repentè convolans perniciter.
Sed vertagus parentis indagans necem,
Crudelis enſem merget extis viperæ,
Gentile ſanans prodigus malum malo.
Sed vir meus, rex ſervientis conjugis,
Lepidis coletur Spartiatis Juppiter,
Honorum adeptus Oebali natis vices.
Meus nec ultrà cultus ignorabitur
Oblivioſis obrutus ſilentiis;
Colentque templis optimates Daunii
Salpes ad oram, quique ſervant Dardanum
Urbem, paludis proximi voragini.
Sed & caventes conjugale vinculum
Puſæ virorum tædio deformium
Comis recenter Hectoris nitentium,
Inſignium formæ aut notis natalium,
Aræ lacertis implicabuntur meæ,

1 Dolabra, *Liv.* 2 Sceleratæ, *Titin.*

Tædarum habentes acre propugnaculum,
Pullos amictus atque fucum corporis
[1]Lito gerentes vestium tectorio:
Illustre numen his ego longum Deæ
Canar bacillos feminis gestantibus.
Luctumque multis virginum parentibus
Orbis relinquam retrò, quæ ducem impium,
Deæ latronem militarem Cypridis
Diu gementes, jure fraudatas tori
Mittent puellas sorte iniqua virgines.
Larymna, tum Sperchie, tum Boagrie,
Tu Cyne, tu Scarphea, vel Phalorias,
Urbsque alta Narycea, vel Thronitides
Vici Locrenses, & Pyranthia ardua,
Necnon Hodœdocea tecta Oilei,
Vos ob mearum nuptiarum crimina
Pœnas Minervæ scilicet magnæ Deæ
Solvetis, annos mille virgines anus
Urnæ nefastis nutrientes sortibus
Queis insepultum semper in terra hospite
Hospes sepulcrum distrahetur fluctibus,
Cum membra cremiis ustulans infamibus,
Cinerem procellis ventilabit Mulciber
Columbæ ab altis interemtæ montibus.
Aliæque noctu mortuis simillimæ
Campos adibunt virginis Sithoniæ,
Cœcas ocellis aucupantes semitas,
Augusta Divæ dum penetrent atria,
Votis cientes supplices Duelliam:
Magnæque verrent aream scopis Deæ,
Et rore spargent, jam caventes civici
Furoris æstum: nam vir omnis Ilius
Servabit illas, saxeum [2]rodus tenens,
Aut æneam secespitam, aut bupetiam
[3]Acierim acutam, vel Phalacræam rudem,
Manum studens satiare jejunam necis:
Impunè tunc plebs laude noxium efferet
Genus necantes, lege sanciens rata.
O mater, ô misella mater, nec tua
Laus interibit: quin virago Persei
Triformis Orca te canem pernoctibus
Sævam efferabit in viros nictatibus,
Quique imperantis Strymoni Caniculæ

1 Uncto. 2 Lapidem, *Att.* 3 Securim, *Fest.*

Delubra

Delubra flammis non colent ardentibus,
Pheræam opima cæde placantes Deam:
Sed busti inanis insulare cespitem
Pachyni habebit culmen, ex insomniis
Heri timentis excitatum dextera,
Ad purum Helori funeratæ marginem
Qui functæ in oris inferet libamina,
Triviæ furorem scilicet timens Deæ,
Quòd primus audens saxei jactus nefas,
Orco præibit, dux inhumani sacri.
O frater, animæ plurimum frater meæ
Dilecte, fulmenta ædium atque patriæ,
Non frustrà tauris imbues altaria
Cæsis, tenentem Ophionis sedilia
Venerans opimo victimarum munere;
Sed rura te vectabit in natalia,
Græcis vigentem rura adepta gloriam;
Ubi palæstram docta mater Latia
Olim imperantem Tartaro trudens anum,
Furtiva solvit vincla partitudinis,
[1] Gumiæ mariti pullimanducas cavens
Epulas nefandas; nec saginavit dape
Alvum, faceta glutiens saxum vice
Suffarcinatum mollibus cunabulis,
Prolis sepulcrum triste semiferus suæ:
Quin templa habebis insulasque [2] Manium
Verruncus auræ pestilentis Indiges,
Ubi secutus Ogygi poplos satus
Oracla Medici Lepsii Terminthei,
Ex Ophryneis te sepulcretis agens,
Arcem ad Calydni ducet & terram Aonum,
Levamen acre, cum tumultus hosticus
Vastabit arva, & Teneri donaria;
Sed & [3] sufetes victimis Ectenii
Tuam fovebunt, ut Deorum, adoream.
Et Cnossum adibit atque Gortynis domos
Meæ ruinæ luctus, & caduciter
Ducum lababunt tecta: non enim innocens
Lembum biremem nauta piscator reget,
Leucum sequestrem regiæ ductans dolo,
Odiumque cœcis implicans mendaciis:
Nec ille parcet liberis, nec conjugi
Medæ, furoris æstubus mentem avius,

1 Voracis. 2 Beatorum. 3 Optimates, *Calid.*

Non

Non Clesitheræ filiæ, cujus pater
Draconi alumno sponte nuptias dabit:
Omnesque cruda cedet in sacris manu
Cereris [1] favillis, saucios crudeliter.
Decusque avitum illustre progenii meæ
Ævum nepotes efferent in posterum,
Coronam adepti præliis perduellium,
Terræ marisque jus tenentes principes:
Nec mentione posthuma nomen carens
Celabis altis in tenebris, Patria;
Tales relinquet consobrinus duplices
Meus leones, maximum Romæ genus,
Gnatus venustæ Vorticordiæ, cluens
Mentis, nec acri pœnitendus prælio;
Rhæcelon urbem qui prius ventans colet
Cissi ad supremum culmen, & Laphystias
Cornu rigentes feminas: Halmopia
Rursum exeuntem quem manet Turrenia,
Tepente Lynceus & redundans agmine,
Et Pisa, pecorosa atque Agylles pascua:
Miscebit hostis quocum amicum exercitum,
Adigens sacramento atque [2] suppliciis precum,
Erro latentes pumilus ruspans vias
Terræ marisque: tum simul nati duo
Mysos regentis (cujus avertet Deus
Vitisator hastam, membra vineto implicans)
Tarchonque tum Turrenus, immanes lupi,
Sanci ferentes Herculis primordia.
Ubi refertam [3] glisceram mensam dapum
Tandem voratam conspicatus asseclis,
Oraculorum fiet antiquûm memor,
Pinguique sub Aboriginum solo struet
Ultra Latinos atque Daunios sitas
Turres alumnis fabricans numero pares
Scrofæ nigellæ, quam ab Idæis jugis
Et Dardaneis collibus ductam avehet,
Quæ tot nutrivit his pares numero sacres:
Ut urbe cujus ponet una imaginem
Sigillo aheno, delicosque grundules.
Et æde structa Myndiæ Pallenidi,
Delubra ponet patriorum præstitum,
Quæ sola, spreta uxore, spretis liberis,
Aliisque [4] copum rerum opimitatibus,

1 Cellis, *Gell.* 2 Supplicationibus, *Fell.* 3 Crescentem, *Fell.* 4 Copiosarum.

Tanden

Tanden ſenili cum parente præferet,
Velans amictu; cum canes duellici
In cuncta ſpolia ſortientes patriæ,
Soli huic ab ipſis ædibus prædam offerent
Et munus exportare quod cordi fuat:
Sic viſus etiam perduellibus pius,
Multum cluentem laude belli patriam
Recidivam & ipſam deſeret nepotibus
Urbem, ſuprema juxta Circæi juga,
Et trux [1] Maricæ littus, atque Argûs ratis,
Phorcæ paludis Marſionidis lacum
Titoniumque flumen, arcanis humum
Rimans opertas in vias canalibus,
Cacumen & Zoſterium, qua virginis
Faunæ Sibyllæ ſcrupeum ſpecus patet,
Pendente tofi fornicatum pumice.
Tot execranda tanta perferent mala,
Meæ parabunt qui ruinas patriæ.
Quid enim parenti maximi Promethei
Commune magni matre cum Sarpedonis,
Quas pontus Helles, quas petræ Symplegades,
Quas Salmydiſſus, quas inhoſpitus liquor
Scythis propinquus rupium arcet obice,
Tanaiſque nullo gurgitum contagio
Mediam paludem diſſecans, gratam incolis
[2] Algum & pedarum perniones flentibus,
Ut primo pereant Carnii nautæ canes,
Qui fronte [3] roba tauriformem virginem
Rapuere Lernes inſtitores improbi,
Sponſam ruinas ferre Memphiti duci,
Odii moventes ſigna utrique littori.
Namque & rapinæ contumeliam gravem
Florentis Idæ expoſtulantes incolæ
Curetes, extulere captivam bovem
Paronis intra taurifrontis alveum
Ad ſancta templa conjugem Saraptiam
Dictæa Cretes Stellioni principi.
Nec viſi habere ſat, ferentes par pari,
Ductore Teucro ſed rapacem exercitum
Teucri Scamandro cum parente Draucio
Miſere ad alma Bebrycum novalia,
Bellum ferentes muribus: quorum fatu
Generis creaſti, Dardane, auctores mei,

1 Circes. 2 Frigus. 3 Rufa. *Feſt.*

Ducens

Ducens puellam Creſſam, Arisbam nobilem.
Secundò item miſere furaces lupos,
Ut uniplotio vellus avertant duci,
Servabat acri quod draco cuſtodia:
Qui cum Cytæam venerit Libyſticam,
Et quadrinarem ſopiens offa boam,
Vomentium ignes preſſerit dentalia
Urva [1] italorum, elixus immiti rogo.
Non abſtulit libenter arvigi cutem,
Sed & bidentem ſponte ſectantem auferens,
Germanicidam, peſtitatem liberum,
Picæ ad loquacis alveum aurigans tulit,
Humanum ab altis Chaoniticis ſonum
Tranſtris loquentis, & peritæ currere.
At rurſus antro qui revulſit mulleos,
Amentum & enſis, baltheum, atque enſem patris,
Cui Scyrus olim lacrumoſa funera
Præcipitis infra ſtridulum umbonem jugi
Saltus parabit inſepultos, [2] Phemipor,
Myſtæ comes leonis, hoſticæ Deæ
Qui mulſit uber lacteum Feretriæ,
Fur balthei litem excitavit duplicem,
Ceſtum revellens, & Themiſcyræ inclutam
Arcu potentem Porrimam civem auferens:
Cujus ſorores virgines Neptunides
Erim atque Lagmum deſerentes, Telamum,
Fluenta Thermodontis, atque Actæ juga,
Pœnas rapinæ quæſitantes aſperas,
Iſtri [3] uls ſonantem gurgitem citas equas
Egere, hiantes [4] horritorem oris ſonum
Græcis, vetuſti filiiſque Erechthei.
Omnemque duro Marte vaſtarunt agrum,
Igne uſtulantes patrimonia Mopſopi.
Meuſque campos Thraciæ populans avus,
Terramque Eordam, tum Galadræum ſolum,
Peneum ad amnem panxit arvi terminos,
Servile vinclis imprimens collo jugum,
Virtute præſtans juvenis & forma ſuis.
At hæc bubulcum ſuppetias pro tot malis
Cudoniveſtem ſexque navium ducem
Mittens, ligone ſaxa fodit mœnia.
Eum Moneta vorticordia cœtibus
Deum ſacrabit, cauſa princeps luctuum.

1 Boum, *Feſt.* 2 Phemii puer, *ſic* Marcipor, *Feſt.* 3 Ultra, *Cato.* 4 Hortatorem, *Diomed.*

Rursus Timolum deserentes voltures,
Et Cimpson, aureumque Pactoli sinum,
Et aquas paludis, cujus in cubilibus
Typhonis uxor aspero toro incubat,
Agyllan Ausonitin intrarunt, grave
Sævis Liguribus, quique primo Sithonum
Duro gigantum sunt creati sanguine,
Certamen acris conferentes prælii,
Pisamque capiunt, & relinquunt omnia
Prædam duelli jugera, Umbris finibus
Propinqua & Alpium jugosis arcibus.
Litem supremus torris antiquam excitat
Olim sepultos ignibus animans rogos,
Postquam Pelasgos haurientes Rhyndaci
Conspexit urnis in peregrinis aquam.
Lymphata at illa efferatis æstubus
Triplamque quadruplamque vindictam inferet,
Magnis ruinis littus adversum impetens.
Aderitque primus hic Jovi Lapersio
Cognominisque & Fulguritor Juppiter,
Telis trisulcis hosticas flamans domos:
Quicum ipsa moriar, inque mortuis vagans
Tunc audiam illic illa, quæ post eloquar.
Sed & secundus, interemti filius
In rete muti piscis immiti modo,
Terram cremabit hospitem, Medici Dei
Oraculis, cum multilingui exercitu.
At rege lignatore tertius satus,
Figulam recenter virginem Branchesiam.
Glebam solutam flumine inducens sibi
Terrestre egeno munus optanti dare,
Libro sigillum quod fuisset [1] conduli,
Montana Phthirum regna solus incolet,
Peditem retundens Cara mercenarium:
Petulca cum [2] nonaria [3] eugium terens
Nictabit olim nuptias, catulliens
Turpi suburræ barbarorum nubere.
Quarti Dymantis sanguine à veterrimo,
Lacmoniique, tum Cytinæi, & Codri:
Qui Thingrum habebunt & cacumen Satnium,
Et marginalem pristini peninsulam
Empantæ Educæ plurimum invisi Deæ,
Patris virosæ multiformis scraptiæ,

1 Anuli, *Fest.* 2 Meretrix 3 Ὑμένα.

Quotidiano quæ libidinis lucro
Miſeri lupinam patris explevit famem,
Extremam arantis terram Edonis hoſpitem.
Aſt ultor acer Phryx necis ſororiæ
Rurſus nutricem continentem diruet
[1] Parici opaci, jura ſinceriſſima
Reddentis arte contumace [2] Pluribus:
Laliſionis aurium qui appendices
Flaccas recidens, tempora ornabit ſua,
Muſcis timorem ſanguiſorbis adferens:
Cui cuncta Phlegræ terra capta ſerviet,
Thrambuſiumque culmen, atque cæruli
Rupes Titonis, atque Sithonum plagæ,
Palleniumque jugerum, quod corniger
Rumon ſaginat, lixa gentis accolæ.
Multas viciſſim concitabit lacrumas
Quirinus, aut Gradivus, aut quem dixeris
Ligurrientem pota cæde prælia.
Sed non quieſcet ſic parens Promethei,
Sed pro univerſis ſtirpis unum Perſei
Mittet gigantem, cui via mare hoſpitum
Erit pedeſtri, & terra navigabitur
Tonſis ſecanti rura: tunc Feretriæ
Domus Quirinæ tota flagrans ignibus
Cum mœniorum ligneo [3] proceſtrio,
Faunum vocabit peſtis auctorem, augurem
Mendaciorum, Februique antiſtitem.
Crudæque genti cuncta mandetur ſimul
Deglubta duplici delibrato cortice
Manſueta nutrix fructuum, atque arbos fera:
Exhaurietur omnis unda fluminum
Sitis calores affatim extinguentium:
Nubes ſagittis eminus ſtridentibus
Super caput crebreſcet, utque Cimmeræ
Obnubet umbræ ſqualor obſcurans jubar.
Qualis Locrenſis non diu vivax roſa,
Et cuncta vaſtans velut aprica ſtramina,
Rurſus feretur in pedes reciprocus,
Natantis alni caudicem, ut crepuſculum
Puella ſerum, mobili viſu legens,
Aheneo latronis enſe territa.
Multi labores, multa belli funera
Erunt vivorum, nunc gravis certamina

1 Judicis, *Feſt.* 2 Mortuis. 3 Ambulacro, *Feſt.*

Ob

Ob sceptra regni fortiter certantium,
Nunc exaratis in boum novalibus:
Dum crudus heros sopiat bellum grave
Ab Æaco atque Dardano ducens genus,
Thesprotus utrumque & Chaladræus leo:
Omnem & supinans fratris eversam domum,
Formidolosos coget Argivos duces
Ditis Chaladræ sævum adulari lupum,
Et sceptra prisci principatus tradere.
Cui sexta jam post sæcla cognatus meus
Manus feroces conferens quinquertio,
Terræque aquæque non recusans sagmina,
Inter sodales tum cluet veterrimus,
Partas duello primitu exuvias ferens.
Quid misera longum tempus in surdas petras,
Surdas procellas, irritas cautes loquor,
Sonos inanes oris incassum ciens?
Nostram abrogavit Nuptus antiquans fidem,
Rumore vano veriverbium illinens,
Mentemque certæ dictionis augurem,
Passus repulsam quorum amabat assequi:
Veram esse faciet; & malo edoctus suo
Quis, quod juvandi patriam nulla est via,
Carmentam abundè hirundinem laudaverit.
Tantum locuta est; & reciproco pede
Rectà petebat carcer, atque in pectore
Sirenis exspiravit ultimos modos
Clari sacerdos, atque Nessûs filiæ
Augur satelles, quale Picatum loquax
Monstrum, involuta verba lime tinniens.
Ego implicatum nunciaturus tibi
Veni furentem virginis [1]Fatuæ sonum,
Cum sim locutus saxeæ custos domus,
Narrare cuncta, tum putare singula
Jussus, loquelæ nuncius volubilis.
In melius autem Dius istæc omina
Vortat, tuo qui tutor assidet solo,
Priscam tuens possessionem Bebrycum.

[1] Fatidicæ.

FINIS.

Index Absolutissimus
VOCABULORUM,
QUÆ IN
LYCOPHRONIS CASSANDRA
Reperiuntur omnium:

Opera Doctissimi & Humanissimi Viri D. RICHARDI WRIGHT. LONDINENSIS.

ἄπαισα

Βασιλέα

γρώνου

ἐκγεγῶτες

ἐρυμνὸν

KE

KH

KI

Λ.

Λ.

M.

Μάμερτος

ναυλόχων

ὀνείρων

Π.

παρθενῶνος

πολλαῖς

Ρ.

Σ.

ΡΙ

ῥιγίστην 263.
ῥίζα 679.
ῥίζαν 623, 1357.
ῥίζης 150.
ῥινοῖιν 294.
ῥινοῖσιν 970.
ῥιπαῖσιν 714.
ῥιπὰς 235, 1326.
ῥιφεῖσα 723.
ῥιφθέντα 551.
ῥίψας 279, 1187.
ῥίψειαν 516.

ΡΟ

ῥοαῖς 1053.
ῥοὰς 1020, 1083.
ῥόδον 1429.
ῥοδοδίσκη 247.
ῥοιζηδὸν 66.
ῥοιζουμένων 1325, 1426.
Ῥοιοὺς 570.
ῥόθος 885.
ῥόχθοις 742.
ῥόχθοισι 696.
ῥόχθον 402.
ῥύμα 507.
Ῥυνδακοῦ 1364.
ῥυσταγμάτων 1089.
Ῥώμης 1233.

Σ.

Σ' 97, 257, 1176.

ΣΑ

σαθρὸν 368.
σαὶ 300.
Σαλάγγων 1058.
σαλάμβας 98.
σαλεύων 475.
Σαλμυδησίας 186.
Σαλμυδησσὸς 1286.
σάλου 380.
Σάλπης 1129.
Σάλπιγγα 986.
Σάλπιγξ 915.
Σαλωνίων 1361.
σᾶναι 1444.
Σάον 78.
Σαρωνίαν 1300.
Σαρδονικῶς 796.
σάρκας 41, 199, 672.
σαρούμενον 389.
Σαρπηδόνος 1284.
σὰς 303.
Σάτνιον 1390.
Σάτραχον 448.
σαῶσαι 679, 758.

ΣΕ

σὲ 72, 90, 115, 128, 219, 323, 330, 1194, 1206.
σέβας 1126.
σέβουσι 1179.
Σειρῆνος 1463.
Σειρία 397.
σέλας 1091, 1428.
σέλμα 1217.
σεμνὸν 1182.
σεμνῶς 772.

ΣΗ

σηκὸν 871, 927, 959, 1261.
σῆμα 641, 719, 730, 1063.
σήραγγι 122.
σῆς 1081.
Σήπια 1075.

ΣΘ

Σθένειαν 1164.

ΣΙ

Σιβύλλης 1274.
σιγώμενῳ 556.
Σιδῶνος 583, 1161.
Σιδώνων 1357, 1406.
Σικανὸς 1029.
Σικανῶν 870, 951.
σίμβλον 1134.
Σίνις 982.
σίννιν 539.
σίντης 386.
Σίων 856, 978.
σισυρνοδύτα 634.
Σισυφείας 344.
Σισυφείου 1030.
Σισυφεὺς 980.
σιφνεὺς 121.

ΣΚ

Σκαιαῖς 774.
Σκαμάνδρῳ 1304.
Σκάνδειαν 108.
Σκαπτηνίων 652.
σκαρθμῶν 101.
Σκάρφεια 1147.
σκάφη 664.
σκάφος 745, 872, 890.
σκεθρῷ 270.
σκεπάρνῳ 1105.
σκέπας 736, 768, 793.
σκεπάσαι 507.
σκῆπτρον 1422.
σκηπτὸς 383.
σκηπτουχίας 111.
σκηπτοῦχον 900.
σκῆπτρ' 1445.
σκῆπτρα 1229.
σκήπτρῳ 1371.
σκιὰ 1428.
Σκιασὶς 562.
σκληρὸν 1070.
σκοποῦς 1311.
σκοπιὰς 650, 825.
σκοπὸν 275, 574.
σκοπῆς 714.
σκοποῦ 64.
σκορπίον 476.
σκότους 385.
σκότῳ 12, 339, 705, 1127.
Σκύλλαισι 1287.
Σκύθας 1336.
Σκύθῃ 917.
Σκύθην 200.
Σκύθης 458.
σκύλακα 963.
σκύλαξ 315, 991, 1041.
Σκυλλητεία 853.
σκύλων 1450.
σκύμνῃ 308.
σκύμνον 461, 503.
σκύμνος 1120.
σκύμνους 1233.
σκύμνῳ 321.
Σκυρεὺς 185.
Σκύδρης 1234.
σκύτη 73.
σκύτος 1315.
σκύφον 163, 660.
Σκῶλον 646.

ΣΜ

σμήριγγας 37.
σμήχουσα 876.
σμίνθοισι 1306.
σμώδιγγα 783.

ΣΟ

σοὶ 815, 968, 1075, 1468.
σὸν 19, 280, 307, 315, 1174, 1212.
σοῦ 264.
σοφῷ 428.

ΣΠ

σπάθαις 23.
σπαργάνοις 1202.
Σπαρτιάταις 1124.
σπαρτὸς 1206.
σπάσαντι 1327.
σπάσας 476, 623.
σπάσει 391, 481.
σπάσονται 608.
σπεῖραν 215.
σπείρας 472.
Σπερχειοῦ 1146.
σπήλυγγος 46.
σπιλάδας 1081.
σπῖλοι 374.
σπῖλον 188.
σπῖλος 374.
σπλάγχν' 1121.
σπλάγχνοισι 413.
σπλάγχνων 465.
σποδῷ 483.
σποδὸν 179, 1158.
σποδουμένων 178.
σπορὰ 587.
σποραῖς 299.
σπορᾶς 803, 1203, 1306, 1387, 1413.
σπόρον 221, 750, 943.

ΣΤ

στάζοντα 391.
σταθεὶς 407, 616.
σταθέντα 444.
σταθμὰ 1317.
σταθμοῖσι 272.
σταθμῶν 290.
σταυροῖσι 291.
στάχυν 214, 621, 1430.
στεγανόμους 1095.
στέγας 659.
στέγην 350, 1103.
στέγης 261, 1280, 1469.
στέγος 1098.
στείβοντα 92.
στεῖλαι 472.
στείλαις 513.
στείλασα 58, 1348.
στεῖρα 670.
στελγίσματα 870.
στελοῦνται 604.
στελῶ 1414.
στέμφυλα 678.
στεναγμάτων 318.
στεναγμῶν 377.
στενάζω 307.
στενάζων 807.
στενάξει 376.
στενάξεις 973.
στένει 243.
στενῶ 346, 649.
στένοντας 676.
στένοντος 194.
στενοῦ 347.
στενοὺς 45.
στένουσα 303.
στένουσι 1144.
στένω 69, *ibid.* 72.
στενῶν 889.
στερροξωμούντων 935.
στερηθεὶς 1457.
στέρνα 758.
στέρνον 40, 243.
στέρξαι 525.
στερρᾷ 434.
στερρὰν 205, 1170.
στερρῷ 233.
στεφανίτιδα 652.
στέφος 1347.
στεφθεὶς 1190.
στεφηφόρον 327.
στῆθος 1228.
στίφη 799.
στίλβαις 625.
στῆσαι 126.
στήσας 940.
στῆσον 510.
στήσεται 1383.
στήσων 1064, 1427.
στόλον 101, 1078.
στόλῳ 120.
στόμα 28.
στόματι 263.
στόμβους 395.
στόνυξ 486, 795, 1181.
στόρθυγγα 865.
στόρθυγξ 492, 1406.
στόρθυγξι 761.

στόρνυμι

τετράπτιλων

τυπώματι

X.

Χ Ε

Χ Η

Χ Θ

Χ Ι

Χ Λ

Χ Ο

Χ Ρ

Χ Ω

Ψ.

Ψ Α

Ω.

INDEX

INDEX

EORUM,

Quæ in SCHOLIIS occurrunt Memorabilia.

A.

B.

Βραχίονας

Καλύδναι

INDEX Auctorum, qui à *Scholiaste* passim laudantur.

ΤΕΛΟΣ.

LYCOPHRONIS
CHALCIDENSIS
ALEXANDRA,
OBSCURUM POEMA.

Cum Græco

ISAACII,

SEU POTIUS

JOANNIS, TZETZÆ

COMMENTARIO.

Verſiones, Variantes Lectiones, Emendationes, Adnotationes, & Indices neceſſarios

ADJECIT

JOANNES POTTERUS,
A.M. & *Collegii Lincolnienſis Socius*.

Editio ſecunda, priori Auctior.

OXONII,
E THEATRO SHELDONIANO,
An. Dom. MDCCII.

Impenſis JOANNIS OWENI.

Viro omni eruditionis laude summe illustri,

JOANNI GEORGIO GRAEVIO

JOANNES POTTERUS

S. P. D.

Remitto Tibi Poetam hunc præ cæteris obscurum, Vir clarissime, quinque abhinc annos a me editum, & commentario illustratum; secundis vero curis nunc denuo perpolitum. Cui quicquid novæ lucis, vel pretii forte accesserit, Tibi prope integrum debetur; qui pro insigni Tua humanitate editionem *Basileensem* cum antiquis membranis collatam ad me transmittere dignatus es; cujus beneficio *Tzetzæ* commentarius ducentis ferme in locis auctior, vel emendatior, quam antehac, prodit. Accipias igitur munusculum hoc quale-

cunque, Tuis opibus inſtructum, atque obſervantiæ erga Te meæ teſtimonium; utcunque haud aliud oſtentet,quo mereatur tanto nomine inſcribi. Quod tamen Reipublicæ litteratorum, ac Tibi præſertim, qui principatum ejus jamdiu tenuiſti, eo fidentius offero, quia exemplaria prius vulgata dicuntur in manibus eſſe; & etiam humaniorum litterarum ſtudioſis, ut a Te audio, neſcio an candido nimis judice, non nihil utilitatis attulerunt. Vale.

Oxonii,
Kal. Maji,
MDCCIL

GULIELMI CANTERI
IN
LYCOPHRONEM
PROLEGOMENA.

QUOD ab iis plerunque fieri solet, qui scriptores insignes vel interpretandos, vel enarrandos suscipiunt, ut quædam ad eos auspicandos pertinentia præponant: idem & mihi operis hujus initio faciendum puto, quo facilius lector benevolus in reliquis, ubi de summa rei præmonitus fuerit, inoffense progrediatur. Sic igitur agemus, ut primum de poeta, Lycophrone: tum de poemate, Cassandra: denique de versionibus, & annotationibus breviter, quæ ad rem arbitrabimur pertinere, dicamus. Lycophron poeta Chalcide Eubœæ natus, patrem habuit Socleum grammaticum, postea in Lyci historici familiam per adoptionem transiit, ut scribit Suidas. Floruit sub Ptolemæo Philadelpho, Lagi F. magna cum eruditionis, & poeticæ facultatis gloria, sic ut inter septem tragicos sui temporis præstantissimos (iis Pleiadum nomen propter numeri æqualitatem fuit inditum) omnium calculis relatus fuerit. Eos septem poetas fuisse tradunt, Homerum juniorem, Sositheum, Alexandrum, Philiscum, Sosiphanem, Æantidem, Lycophronem. quamvis enim ab aliis alii ponantur, equidem Hephæstionem grammaticum recte mihi sequi videor. Scripsit porro Lycophron tragœdias primum viginti, quas enumerat Suidas: deinde satyras multas: ex quarum una, Menedemo, versus aliquot ab Athenæo, & Laertio producuntur: præterea libros de comœdia, quos Athenæus idem citat: denique Cassandram, sive Alexandram. cæterum de comœdia libros an huic Lycophroni tribuere debeam, dubito: cum fuerit eodem nomine quidam etiam grammaticus, qui Aristophanem, & Cratinum interpretatus est. Neque vero tantum in poesi Lycophron excelluit, verum etiam Anagrammatismis excogitandis omnes in sui admirationem rapuit. ii autem sic fiunt, cum ex nomine aliquo proprio, quod vocant, sententia præclara, vel dictum aliquod subtile & argutum, literis tantum inter se loco mutatis, elicitur. Sic Lycophron Ptolemæum regem eleganter per Anagrammatismum vocavit ἀπὸ μέλιτος, *id est,* mellitum ac suavem: *& Arsinoen reginam* ἴον Ἥρας, *id est,* violam Junonis. *Nam si quis nomen* Πτολεμαῖος *cum vocibus* ἀπὸ μέλιτος, *aut* Ἀρσινόη *cum* ἴον Ἥρας *conferat: manifeste in utrisque literas easdem. ordine duntaxat inverso, manere comperiet. Cabalistæ quoque, qui hac ratione sacra multa explicant, hoc pacto Messiam è Iismah, verbi gratia, Michaelem è Ma-*

 lachi

lachi quasi eduxerunt. Atque hæc fere sunt, quæ de Lycophrone leguntur. postremo de mortis genere illud ex Ovidio colligi saltem poteſt, sagitta transfixum obiisse. sic enim ait in Ibin,

> Utque cothurnatum periiſſe Lycophrona narrant,
> Hæreat in fibris fixa ſagitta tuis.

Hæc de poeta hactenus. nunc de poemate dicamus eo, quod solum ex tot ejus tragœdiis, & satyris superstes remansit, quodque ut non plane tragœdiam, ita sane Monodiam quandam tragicam (fuerunt enim & veterum tragœdiæ nonnullæ μονοπρόσωποι*) appellare liceat. Inscribitur autem Cassandra, vel Alexandra, de Priami filia, quæ & Cassandra dicebatur, & Alexandra, sicut & Paridi aliud nomen fuit Alexandro, aliisque multis ad eundem modum. Cassandra igitur, ut ad operis argumentum veniamus, Priami fuit & Hecubæ filia: quæ cum aliquando vaticinandi artem simul cum fratre Heleno ab Apolline, vel Apollinis quodam sacerdote disceret, ille Cassandræ amore inter docendum captus, si cum ipso rem habere vellet, peritissimam artis vaticinandi se illam redditurum promisit. Cassandra vero, artis perdiscendæ cupida cum esset, recepit quidem se ejus libidini satisfacturam, cum primum artem probe percepisset: post autem voti compos facta, sacerdoti, quod pollicita fuerat, constanter abnegavit. Tum ille de fraude sibi facta dolens, cum aliud non posset, hoc saltem apud regem Priamum, & cæteros Trojanos effecit, ut Caßandræ oraculis nemo fidem adhiberet, nec eam pro vate fatidica potius quam pro insana atque delirante omnes haberent. Recte enim Virgilius:*

> -------Dei juſſu non unquam credita Teucris.

Hinc porro factum est, ut eam parentes exosi, quod infausta semper & adversa prædiceret omnia, in turrim lapideam concluserint, in qua perpetuo degeret, ac secum variis de rebus vaticinaretur. Hanc igitur historiam secuti poetæ omnes, tum Græci, tum Latini, (in his Homerus, Æschylus, Euripides, Calaber, Tryphiodorus, Virgilius, Ovidius, Seneca) Caßandram semper vaticinantem inducunt. qua ratione Lycophron quoque Caßandram introducit hoc in poemate, dum Paridem in Græciam ad rapiendam Helenam solventem spectaret, magno cum numinis afflatu, de Paride primum ipso, deque Trojanis, deinde de Græcis, & aliis populis multa edentem oracula. Simile quoque argumentum Bacchylides, si Porphyrioni credimus, tractarat. Ac videtur historiam uterque secutus eam, quam Dictys Cretensis ita tradit.

> Per idem tempus Caſſandra deo repleta, multa in Agamemnonem adverſa pronunciat: inſidias quippe ex occulto, cædemque domi per ſuos compoſitam: præterea univerſo exercitui profectionem ad ſuos incommodam, exitialemque.

Quod

Quod autem dicere cœperam, talis est à Poeta horum oraculorum institutus ordo, ut initio Cassandra Trojanam urbem deploret, cui vastissima immineat ruina: deinde clades varias ex bello Trojano secuturas prædicat. harum porro eas primo loco recenset quæ ex Helenæ raptu sibi, parentibus, fratribus, sororibus, toti denique regiæ familiæ sint eventuræ: secundo, quas Græci propter Ajacis libidinem sint perpessuri, idque partim in reditu, ut Ajax, Diomedes, Ulysses, Menelaus, alii multi: partim domum reversi, ut Agamemnon, & Idomeneus. Postremo Cassandra repetitam altius causam exponit, de qua perpetuis inter se bellis Europa & Asia longo tempore conflictatæ sint. in qua quidem explicatione, ab Ionis usque, & Europæ raptu, per Argonautarum, Amazonum, Trojanorum historiam, Midæ quoque, & Xerxis imperia, ad monarchiam usque Alexandri Magni, artificiosissimam historiæ seriem deducit. quo facto, cogitans, nullam sibi apud homines auctoritatem fore, postquam falsos de ipsa rumores Apollo sparsisset, tandem conquiescit. Veruntamen non hæc tantum, quæ nunc recensui, in hoc poemate tractantur, sed & aliæ historiæ, fabulæque permultæ per varias digressiones elegantissime inseruntur: in his labores Herculis, Deucalioneum diluvium, Dioscurorum & Apharidarum pugna, Æneæ peregrinatio, & in Latium deducta colonia, aliarumque gentium migrationes aliquot, & coloniæ. Quamobrem affirmare ausim, quicunque hoc poema, licet parvum, diligenter perlegerint, eos & historiarum, & poeticarum fabularum partem non exiguam probe perfecteque esse cognituros.

His ita breviter expositis, postremo loco de versione nostra, & annotationibus, ut proposueramus, dicendum videtur. Cum enim sit hoc poema valde obscurum atque difficile, tum propter verba, & simplicia, & composita, quæ sæpe nimis inusitata sunt, tum ob res ipsas, sive historias, fabulasque nusquam alibi quærendas: ideoque summo jure τὸ σκοτεινὸν ποίημα *fuerit hactenus appellatum: operæ precium aliquod me facturum putavi, si primum contextum ipsum poetæ simpliciter, & ad verbum, quam possem clarissime, verterem: deinde annotationes adjicerem, quibus difficiliora loca paulo fusius explicarem, (nam in aliis brevis esse volui) & versionis nostræ rationem aliquando redderem. Et ad illud quidem quod attinet, in eo non tam verbis selectis ordine annumerandis, quam dictionis totius perspicuitati plerunque studuimus, eaque de causa compositis etiam verbis liberius interdum, re ita exigente, usi sumus: in his autem non semper scholiasten Græcum, Isacium Tzetzem, sum secutus, quem fœdissime multis in locis lapsum constat: sed & antiquorum poetarum atque historicorum auctoritatem, ex qua commodior sensus elici posset, sæpe adhibendam, nonnunquam etiam doctorum quorundam hujus temporis virorum judicio, atque ingenio utendum censui. Vellem equidem, extarent Theonis in Lycophro-*

 nem

nem ſcholia, quæ laudat Stephanus, vel aliorum in hunc poetam commentarii, ex quibus videtur ſuos Tzetzes concinnaſſe: ſiquidem magna nos laboris parte potuiſſent, opinor, levare. Sed iſta quoniam facilius optari poſſunt, quam contingere, aliorum etiam, ut dicebam, ſcriptorum ſubſidium quærere ſumus compulſi. quanquam ne ſic quidem pollicemur nos facilia cuncta, planaque reddidiſſe, cum id & ingenium noſtro majus, & eruditionem, quam noſtra ferat ætas, pleniorem poſtulet. Extant enim apud Lycophronem & hiſtoriæ multæ, quas nemo, quod ſciam, alius attigit, ut Mnemonis, Prylis, Midæ: & vocabula non pauca, quæ ſi quis alibi quærere velit, operam, credo, omnem luſerit. ea ſunt φίλαμος, λάεις, πέῤῥα, πλέλας, *ſimilia. Quas ob res futurum ſpero, uti lector benevolus, operis difficultate cognita, faciliorem nobis veniam, ſicubi lapſi fuerimus, (id quod in Obſcuro poemate fieri facile potuit) dare, ac labores noſtros candore ſuo fovere non ſit gravaturus. Nam quod ad Bertrandum quendam, cujus eſt olim edita verſio Lycophronis, & ſcholiorum, attinet, de eo nihil dicam aliud: petam duntaxat à lectore ſtudioſo, ut illius verſionis pagellas aliquot cum Græco contextu, & noſtra interpretatione conferre dignetur. Tum enim non difficulter, arbitror, intelliget, nequaquam nos, qui novam poſt illum verſionem & enarrationem, quamvis ante multos annos inſtitutam, protulimus, operam & oleum, quod aiunt, perdidiſſe. Quin etiam in colligendis undecunque variis lectionibus, quæ marginem occupant, curioſi eſſe voluimus, partim ut aliis aliquid inveniendi occaſionem præberemus, partim ut varia corruptelæ exempla in hoc etiam opere, ut in Ariſtide factum eſt, quaſi digito oſtenderemus. qua de re tota conſulendum noſtrum Syntagma.*

I N

IN
LYCOPHRONIS CASSANDRAM
ANNOTATIONES
GULIELMI CANTERI
ULTRAJECTINI.

1. DICAM *omnia clarè*] Duæ introducuntur in hoc poemate personæ: altera Nuncii narrantis: Priami regis auscultantis altera. Ut enim solent in dramatibus ea, quæ commode nequeunt in scenam proferri, per nuncios, testes oculatos, exponi: ita hic nuncius Cassandræ in carcerem conclusæ appositus fingitur, qui ejus verba subauscultaret, atque ad Priamum referret. Is nunc igitur, tanquam à Priamo de verbis à Cassandra prolatis interrogatus esset, ut ex fine libri liquet, attentione primum & benevolentia sibi comparata, oracula deinde Cassandræ per mimesin, oratione recta, quam vocant, enarrat. Quod autem ad prima hæc, *Dicam omnia &c.* attinet, in iis imitatur Lycophron Homericum illud, Τοὶ γὰρ ἐγώ τοι πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.

3. *Modesta*] sive modeste. simile habes infra,

—— οὐ γὰρ ἥσυχος
Πορθμὸν δίχαστον οἶδμα ναυστολῶν ἱκῷ.

Cæterum inter alia horum signa, qui numine sunt afflati, recensetur etiam illud, quod magno cum clamore confusoque tumultuantur, unde est illud Lucani de quadam, quæ enthusiasmum simulabat,

—— sub pectore ficta quieto
Verba refert, nullo confusæ murmure vocis,
Instinctam sacro mentem testata furore.

& postea,

—— non rupta trementi
Verba sono, nec vox antri complere capacis
Sufficiens spacium. ——

4. *Varium.*] propter oracula varia & obliqua, quæ ex ore prodibant.

6. *Laurivoro.*] fatidico. Lauri enim vis & proprietas multum putatur ad vaticinandum conducere. quo factum est, ut ea vates coronari vescique consueverint, quum erant oracula daturi, sicut & poetæ versus facturi caput coronabant. huc allusum est à Tibullo,

—— sic usque sacras innoxia lauros
Vescar. ——

cui consentaneum est, quod Euripides Cassandram dixit, Χλωροκόμῳ στεφάνῳ δάφνας κοσμηθεῖσαν, ὅταν θεοῦ μαντόσυνοι πνεύσωσ' ἀνάγκαι. ac videtur hoc epitheton è Sophoclis Cassandra sumtum, de qua hunc versum citant Grammatici.

Δαφνηφάγον φοίβαζε στόμα.

Fabula Daphnes in laurum conversæ, omnibus est nota. quare nos in his, & similibus explicandis studio breviores erimus.

7. *Nigræ.*] obscuræ, idque propter ænigmata, quæ vulgata sunt. Cassandram autem obscure loquentem introducit Lycophron, ut decoro consulat. alioqui tanta dictionis & vocum obscuritas in bono poeta, quemadmodum declarat Aristoteles, vix ferri posset.

9. *Audias.*] Sic Atticos solere coram viris magnis loqui, omissa imperandi rusticitate, tradunt Græci.

Ibid. *Reputans.*] Sic Homerus,

—— ἢ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων.

Transcurrendi verbum à cursu pedum ad mentis agitationem translatum est.

12. *Itinere.*] Iter facere hic metaphorice est auscultare, & audita perpendere: quemadmodum & cursus pro narratione ponitur. sic apud Eurip. Tiresias,

Ἄκουε δὴ νῦν θεσφάτων ἐμῶν ὁδόν.

13. *Ego vero.*] A cursu stadiorum translatio. *Funem* vocat, quo carceres erant obducti, teste Pausania Eliac. β'. quem vide. *Obliqua verba*, dicit obscura Cassandræ oracula.

16. *Fagii.*] montis, ad Oceanum orientalem siti, & à fagis dicti. ad ejus radices est Cerne insula, quam nonnulli Hiberniam putant, & Ἰέρνην Strabonis. Hanno quoque in Itinerario suo Κέρνην recenset, νῆσον μικρὰν, κατ' εὐθὺ Καρχηδόνος κειμένην. Jam Tithonus est *Auroræ concubinus.* idem vocatur *paternus Priami frater*, quod Tithonum ex Rhœone, Priamum ex Leucippe procreavit Laomedon. quique hic ἀμφιμάτορος, is alibi ἀμφιμήτωρ, & ἀμφίγονος seu ἀμφιγονος vocatur.

20. *Tranquillos*] ab effectu. *Nautas* dicit eos, qui cum Paride profecturi in Græciam erant.

22. *Virgicidam Thetim.*] Per hoc, mare: per illud, Hellespontiacum intellige, in quo Helle virgo periit. Nazianzenus Theologus alicubi παρθενικὸν πέλαγος dixit,

23. *Julipides.*] Julus, qui & ὄνισκος, vermis est multipes: cum quo navem Paridis comparat, quod ea remis, ut ille pedibus, abundaret.

24 *Phalacrææ filiæ.*] naves. nam ex arboribus Phalacræ, quod est unum de quatuor Idæ promontoriis, fabricatæ erant. Simili venustate dixit Horatius,

Silvæ filia nobilis:

& Varro Marcipore,

Phrenetici Septentrionum filii:

 quum

quum de ventis loquetur. Naves etiam *ciconipelles* vocat, quod instar ciconiarum partim albæ sint, ratione velorum: partim nigræ, si naves ipsas consideres.

25. *Calydnas.*] insulas duas Trojanas, de quibus lib. 13. Strabo. *Albas alas* dicit remos recens politos. Esse porro alas navium, remos, non, ut quidam putarunt, vela, docet Homerus Odyssea,

Οὐδ' εὐήρε' ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.

Simili quoque figura dixit Poeta *remigium alarum*: & Propertius,

—— *classis centenis remigat alis.*

Admonet præterea Pollux, extremas remorum partes πτερὰ καὶ ταρσοὺς dici. Cur denique alæ navium remi dicantur, nemo dubitabit, qui quidem remigationem ipsam æqualiter procedentem inspexerit. tum namque sublati & demissi remi, avium speciem in aere volantium, & alas eodem agitantium modo prorsus referunt.

27. *Septemtrionalibus.*] Septemtrionis. phrasis est Homerica, ut quum ait,

Νεστορέῃ ἐνὶ νηὶ παλαιγενέος βασιλῆος·

nempe quum ἀπὸ κτητικοῦ ὀνόματος ἀναλυθέντος ποιεῖται γενικὴ σύνταξις, ut inquit Eustathius.

29. *Ates vaccivagis collibus.*] Colles Trojanos intelligit. in quibus turris erat, Cassandræ carcer. Nominum origo hinc profluxit. Quum Dardanus è Samothracia in oppositam continentem profectus, urbem ibi vellet extruere, prohibitus est oraculi voce, quæ omnibus eum locum habitaturis ἄτην, i. e. calamitatem & perniciem instare prænonebat. itaque apellati sunt *Ates* colles, & Ἀτηλόφος una voce, si Phavorino credimus. Postea Ilus oraculo accepto, ut vaccam sequutus, ubi illa primum procumberet, illic urbem conderet, ad Ates colles devenit, (qui hic ideo vaccivagi vocantur, à vacca ad illos usque evagata) & Ilium ibidem posuit.

31. *Nutrix.*] patria, nempe Troja. sic in epigrammatibus Chrestodorus,

Δαρδανίην ξύμπασαν ἐπαίδωντο τιθήνην.

id est,

Dardaniam totam nutricem sunt populati.

Catullus *Patriam genitricem* in Galliambo dixit.

32. *Navibus*] Hercules ob denegatos equos, à Laomedonte sibi promissos, Trojam expugnavit. eum *trinoctem* vocat, quia, ut inquit Propertius,

Juppiter Alcmenæ geminas requieverat arctos.

34. *Tritonis.*] Neptuni, cujus *canem* vocat cetum, qui à Neptuno in agrum Trojanum erat immissus. Eum Hercules interfecturus, totus à bellua fuit absorptus: cujus intestina quum deinde in ventre dissecuisset, postea, mortuo ceto, vivus exiit, capillis tantum amissis, quos nimius bellulni stomachi calor decoxerat.

Ibid. *Asper.*] Canes enim, & pisces omnes carnivori asperos & serratos, non continuos, habent dentes: unde & καρχαρόδοντες nuncupantur.

35. *Ambustus.*] calore ceti interno. *Calidum campum* vocat ceti ventrem, quem etiam *ollam* appellat *ignis expertem*: siquidem interno calore fovetur. aliter Hesiodus ἄπυρον οἶκον dixit mare.

38. *Infanticida.*] Vide Senecam Hercule Furent. & alios, qui Herculis historiam exposuerunt latissime, in his Diodorum Siculum. *Alteram matrem* dicit Junonem, novercam Herculis: quam ille, quum Neleo opem ferret, vulneravit, quanquam divinitas vulneribus non solet esse obnoxia. Historiam habet Homerus Iliad. ε'.

41. *Patris Luctatoris*] Jovis, qui cum Hercule Olympicum certamen instituente luctatus est, & ex eo Luctator dictus. Sequentia verba tria gestum exprimunt luctantium, qui sese mutuo comprehendere solent, & constringere. id uno verbo Græci dicunt διακαλεῖν.

42. *Saturni collem.*] Olympum, qui antea Saturnius collis dicebatur. solebant enim olim loca omnia sublimia Saturno dicari. Pindarus Olympiis de Hercule, Καὶ πάγον Κρόνου προσεφθέγξατο. Similiter in Biblus qui dicantur *Montes Dei*, non est obscurum.

43. *Ischeni.*] qui quum pro civibus suis se devovisset, in stadio sepultus est ad metam. Quidam hic malunt Ὠλένιν legere. cujus viri meminit Pausanias, quum de Taraxippis loquitur. Ponitur autem per Synecdochen meta pro toto stadio.

Ibid. *Equos turbans.*] Hinc solent ea loca Taraxippi vocari, quod eo venientes equi terreantur. Ἔδοξεν οὖν τοῖς Ἠλείοις, inquit alicubi Dio, ὡς δαιμονίου τινὸς ὄντος, ἱδρύσασθαι βωμὸν Ποσειδῶνος. καὶ τὸ λοιπὸν φασὶ γεγονέναι τὸν τόπον ἀσφαλῆ.

44. *Italici.*] Siculi, quod est prope Rhegium. nam & Eurip. ait,

—— ἢ Τυρσηνὸν ᾤκησεν πέδον.

Sævam canem dicit Scyllam, Phorci filiam, quæ quum Herculi tauros Geryonios abstulisset, ab eo fuit occisa. eam deinde Phorcus combustam ritu veterum, resuscitavit, ut fieret ἀθάνατον κακὸν, purgata per ignem fæce terrestri: quale quiddam in Pelia, & Hercule apud Ovid. in Achille apud Apollonium repræsentatur. Huc pertinet poema Virgilii, Ciris.

46 *Supra scopulum*] Expressit Homericum carmen Odyss. μ'.

Αὐτοῦ δ' ἰχθυάᾳ σκόπελον περιμαιμώωσα,

id est,

Illic piscatur, scopulos circum undique rimans.

Proserpinam dicit fatum, seu mortem, quam Scylla, quum immortalis esset, non timebat.

50. *Dolo inermi*] veneno, quo Nessus centaurus Herculi mortem procuravit. historiam totam elegantissime Sophocles Trachiniis tractavit, ubi sic inter cætera Hercules ipse:

Ἐμοὶ γὰρ ἦν πρόφαντον ἐκ πατρὸς πάλαι,
Πρὸς τῶν πνεόντων μηδενὸς θανεῖν ὕπο,
Ἀλλ' ὅστις ᾅδου φθίμενος οἰκήτωρ πέλοι.

quæ nos raptim sic vertimus:

Nam Dius olim mi pater pater prædixerat,

: Vivente

Vivente dextra corruturum nullius,
Sed inferûm qui mortuus foret incola.

51. *Salutato*] Hoc vel de Nesso potest intelligi, si legas δεξιούμενος, qui jampridem erat mortuus, antequam ipsius opera Hercules periret: vel de Hercule ipso, si alteram sequare lectionem, qui jam ante ad inferos venerat, Cerberum ablaturus. Quam enim adfert interpretationem tertiam Scholiastes de Plutone ab Hercule vulnerato, & jaculis tanquam epulis excepto, ea nimis dura videtur.

53. *Æacidinis*] Vocabulo sum usus Plautino. Tria autem heic ponit Poeta, sine quibus in castra Græcorum advectis non poterat, ut ferebant oracula, Troja capi: ossa Pelopis, (quibus tamen quidam Rhesi equos substituunt) Neoptolemum Achillis F. & sagittas Herculis, quæ penes Philoctetem erant. His ergo tribus (quanquam alia tria ponit Plautus Bacchidibus) Ilii perdendi causam tribuit. Per *manus Æacidinas* primum Neoptolemum seu Pyrrhum intellige, Æaci pronepotem.

Ibid. *Pelopis*] *Filii Tantali*, inquit Poeta. Ego *Pelopis*, quod idem valet, exposui, quo sensus esset facilior. *Letrina* est Elidis urbs, absque diphthongo scribenda, ut patet ex versu paulo post sequente,

Ἐσκυλ' Ἐριχθεὺς ἐκ Λετριναίας γύας.

Pausanias quoque Letrinos vocat.

54. *Devorati*] quum à patre Tantalo coctus, Diis ad epulandum propositus est. *Reliquias ignis* dicit ossa ex rogo servata, de quibus quidem Palladium fertur extructum fuisse. *Elide solebat ostendi Pelopis costa, quam eburneam affirmabant*: Plin. lib. 28. cap. 4. eam in itinere submersam, quum Trojam deferretur, tradit Pausanias.

56. *Teutari*] Scytha, qui fuit Amphitryonis bubulcus, Herculemque & jaculandi artem docuit, & sagittis donavit: quamvis hoc Homerus, ac Theocritus Euryto tribuant. Jam phrasis hæc similis ei, quæ præcessit in versu,

Ἀπαρκτίαις σφήκεσσιν αἰθύσσων πτεροῖς.

57. *Uxor*] Oenone, quam Paris ante Helenam duxerat, ut patet ex Ovidii epistola Oenones ad Paridem. Eam Clemens Alexandrinus lib. Stromatum primo inter vates recenset, his verbis: Ἕλενος ἤδη, καὶ Λαοκόων, καὶ Οἰνώνη καὶ Βρένος ἐν Ἰλίῳ. ubi sane putarim legendum uno verbo Κεβρῆνος. fuit enim Oenone Cebrenis F. Cæterum quod heic adfert Scholiastes de Corytho, Oenones F. qui Græcis dux fuerit Trojam navigantibus, probare non possum, quum præsertim nullo nitatur testimonio. existimarim potius hæc de Heleno vate, Priami F. esse intelligenda: qui, ut ex Calabro constat, odio in Trojanos & Alexandrum concepto, ad Græcos transfugit, ut scribunt Orpheus, ac Tryphiodorus, illisque tum oracula de Troja capienda exposuit, quod testatur etiam Sophocles Philoctete, tum adjutor fuit una cum Antenore, ut Palladium furtim auferrent. in quibus quidem perpetrandis Oenones quoque operam intercessisse, fit verisimile. Heleno porro ob hanc operam Græcis præstitam, libertatem primum, deinde etiam Neoptolemi regnum ex parte obtigisse, docet Virgilius tertio.

60. *Nuptiarum*] Helenæ, quam Paris, Oenone relicta, pro uxore habebat.

61. *At ipsa*] Quum Paris à Philoctete vulneratus, ad Oenonem confugisset, quam sciebat medicinæ peritam esse, (ut testatur etiam Ovidius) sanari tamen non potuit, quod essent Herculis tela, quibus ipse vulneratus fuerat, letalia. Sic ergo mortuo Paride, Oenone mox, præ nimio mariti desiderio, mortem sibi conscivit, atque è turri se in rogum Paridis præcipitavit.

63. *Gigantiperdis*] quibus olim Hercules gigantes Thraces cum Jove belligerantes confecerat. *Adversarium* dicit Philoctetem. Historiam tradit Calaber lib. 10.

69. *Sepulcra*] Multitudinis numerus pro singulari. Dardanum autem intelligit, ex Electra Atlantis F. & Jove prognatum, cujus sepulcrum ad Trojam erat.

70. *Natatoris*] quia diluvii Deucalionei tempore, ut sequitur, è Samothracia in Phrygiam enatavit super utres consutos, idque solus, instar apri Istrii, quem singularem & μόνιον vocant. Nam quod heic de porco nugatur Scholiastes, est prorsus ineptissimum. Simpliciter enim intelligendum est, Dardanum è Samothraeia in Phrygiam enatasse, more fulicæ, avis marinæ, & quidem solum, instar apri, qui singularis & solivagus, non gregatim, pasci solet. Porci autem vocabulum de apro antiquitus Græce sumi, ex Varrone nos docuit Josephus Scaliger, vir doctissimus. Est etiam heic notandum, quod in Phrygiam dicitur venisse Dardanus diluvii tempore. Phrygia enim prima ex aquis post diluvium apparuit, ut his versibus docuit Sibylla:

Ὦ Φρυγίη, πρώτη δ' ἀναδύσῃ ἀφ' ὕδατος ἄκρου,
Πρώτη δ' αὖ θρέψεις γενεὴν ἑτέρην ἀνθρώπων.

76. *Rhithymnia.*] Cretica. est enim Rhithymna Cretæ urbs: quæ, quia maritima est, fulicis, & aliis avibus marinis abundat.

77. *Antrum*] in Samothracia situm, ut testantur etiam Aristophanis scholia. *Canivoram deam* vocat Hecaten, quia, ut inquit Ovidius,

Exta canis Hecate vidi libare Sapæos.

Saus est Thraciæ promontorium, in quo erat antrum Hecates, sive Rheæ, quam Corybantes colebant. alii tamen Saonem ponunt insulam.

83. *Glandes autem.*] Simile est apud Horatium illud,

Piscium summa genus hæsit ulmo:

& Ovidium,

—— hic summa piscem deprendit in ulmo.

85. *Quæ in humana*] Phocas hominum amore capi tradit Scholiastes. quod an verum sit, viderint alii. Mihi potius hoc videtur innuere Poeta, in diluvio pisces omnia loca libere pervagatos, etiam in ædes, hominumque cubilia devenisse, & illic fuisse commistos, ubi solebant homines somnum capere.

86. *Gry-*

86. *Grypem.*] Paridem raptorem. Si quis γρυπὸν malit, *torrim* exponet, & æque de Paride intelliget, qui etiam infra, ubi de Philoctete agit Cassandra, φιτρὸν seu *torris* vocatur, propter Hecubæ somnium, quo per torrim ac facem Paris indicabatur. *Alatum* vocat, propter navem, qua vehitur.

87. *Columbæ.*] Helenæ, quam propter libidinem columbam vocat: *canem*, propter impudentiam. Notum est enim illud Homericum,

Εἶπε' ἐμεῖο κυνὸς. ——

Vulturem deinde sumit pro olore rapaci. nec est ignota fabula Jovis in cygnum conversi, & ovi Ledæ, ex quo Helena cum Dioscuris prodiit.

90. *Te jane*] Apostrophe ad Paridem in Græciam navigantem. *Acherusia via* est juxta Tænarum, qua Lacedæmonem itur. per *fimum* intelligit stabula, erat enim Paris pastor & agricola, ritu antiquo.

93. *Formæ tribus judicem*] quum de trium dearum pulcritudine judex datus esses, tunc enim in Ida eras prope stabula paterna. Judicium Paridis elegantissime descriptum qui volet videre, legat Coluthum Thebanum: sed in somnis contigisse, quemadmodum recte monet Dares, meminerit. Θωείτης, seu venditor, heic æstimatorem, & judicem notat.

94. *Stabulis.*] Sic exponenda sunt ὄσπριμα, ex Hesychio. Scholiastes enim hoc loco, ut sæpe alibi, egregie hallucinatur. *Malea* Laconiæ est promontorium, *Las* verò urbs, quam Homerus Λᾶαν vocat. *Terrestrem remum* dicit pedum pastorale.

97. *Pherecli pedes.*] naves, quæ à Phereclo constructæ erant, teste Colutho. unde & Ovidius,

Hac duce Sigeo dubias à littore feci
Longa Phereclea per freta puppe vias.

98. *Ostia.*] Laconiæ, juxta Tænarum. Strabo vocat Ψειδᾶς Ταινάρου. *Gythium* est navale Spartæ, sicut Piræus Athenarum.

100. *Navis dentes.*] ancoras, quas apud Lucianum tumidus Lexiphanes, cujusque dictio cum Lycophronica ibidem comparatur, ταυσιπόδας vocat. *Duas columbas* dicit Iphigeniam & Hermionen. alii solam Hermionen ex Helena genitam asserunt.

104. *Secunda.*] Prius enim à Theseo septennis rapta fuit Helena, posterius à Paride. *Aucupem* dicit Paridem. Quomodo *pennis* feræ capiantur, docet Gratius. quo pertinet illud Virgilii,

Cervum puniceæ septum formidine pennæ:
& Lucani,
—— dum pavidos formidine cervos
Claudat odoratæ metuentes aera pennæ:
& Senecæ initio Hippolyti,
Picta rubenti linea penna
Vano claudat terrore feras.

Hanc pennam Oppianus δεῖμα πολύχροον appellat, & δειμαλέην μήρινθον.

106. *Bacchis*] nymphis marinis, quibus Helena sacrificabat, somnio quodam, ut nonnulli volunt, territa. tamen potest hoc etiam ad Isthmium festum referri, de quo Statius sexto,

—— quoties animosa resumit
Leucothoe gemitus, & amica ad littora festa
Tempestate venit.

Inoni quidem Megarenses quotannis sacrificabant, nec non celebrabant ejus ferias Epidaurii Lacones.

108. *Curres.*] in Ægyptum, quo Paris confugit, (vel saltem tempestate delatus est, Herodoto teste) quod à Spartanis sibi metueret. *Scandea* Cytherorum est navale secundum Pausan. & Stephanum. Thucydidis interpres duas ait esse in Cytheris urbes, alteram insulæ cognominem, alteram Scandeam. *Ægilus* est Peloponnesi promontorium.

110. *Draconis insula*] Salamine, Atticæ urbe, quam draco quondam infestavit à Cychreo post interfectus. Huc pertinere videtur Homeri carmen,

Νήσῳ δ' ἐν Κρανάῃ ἐμίγην φιλότητι καὶ εὐνῇ.

heic enim Κρανάη quidam pro Ἀτθίδι sumunt. *Biformem* dicit Erichthonium, qui è terra procreatus, serpentis habuit pedes, & Athenis regnavit, nam ab ipso Athenienses nuncupantur Erichthonii.

113. *Inane.*] Paridi enim, quum in Ægyptum venisset, Proteus Helenam ademit, ut sequitur, reddito ejus simulacro, cum quo Trojam ille rediit. assentiuntur huic historiæ Stesichorus, & Euripides: quanquam hic Junoni hoc factum tribuit. de qua sic ait initio Helenæ:

Δίδωσι δ' οὐκ ἐμ', ἀλλ' ὁμοιώσασ' ἐμοὶ
Εἴδωλον ἔμπνουν, οὐρανοῦ ξυνθεῖσ' ἄπο,
Πριάμου τυράννου παιδί. ——

116. *Maritus.*] Proteus.

Ibid. *Risu abstinet.*] Proteus Ægyptius, (Thracem Virgilius facere videtur) quum in Thraciam venisset, duos ex Torona procreavit filios, Tmolum & Telegonum. ii quum hospites omnes lucta victos occiderent, Proteus id ægre ferens, à Neptuno patre impetravit, ut per subterraneam quandam cavernam in Ægyptum rediret. Postea ubi rescivit filios suos ab Hercule esse interfectos, nec gavisus est eorum obitu, quia filii: nec etiam doluit, quoniam improbi fuerant. Sic apud Euripidem Theseus, intellecto Hippolyti interitu,

Οὔθ' ἥδομαι τοῖσδ', οὔτ' ἐπιχθομαι κακοῖς.

Nec aliter apud Platonem Phædo moriente Socrate sibi accidisse refert.

120. *Terram*] Ægyptum, quam Nilus quotannis æstate superveniens fecundat. unde infra Ζηνόπτω γύαι vocantur. Nilum etiam Apollonius Tritonem vocat,

Καὶ ποταμὸς Τρίτων ἐϋῤῥείτης, &c.

Nam, ut ex Hecatæo traditur, olim fuit nominatus Oceanus, Ægyptus, (ut ab Homero) Aetos, Triton, ac demum Nilus, à Nilo quodam Ægypti rege. *Palleniam* dicit, quæ postea Phlegra est vocata, teste Herodoto.

128. *Guneus*] Is quondam in Arabia judex justissimus

justissimus fuit, cui nunc Proteum confert. *Ichnæa* vocatur Themis, seu Nemesis, ab Ichnis, urbe Macedoniæ, secundum Strabonem & Stephanum, quibus heic assentior potius, quam Scholiasti. Diodorus in Epigramm.

Ἀδρήστειά τε δῖα, καὶ Ἰχναίη σε φυλάσσοι
Παρθένον, ἡ πολλοὺς ψευσαμένη Νέμεσις.

id est,

Adrastea, precor, te Diva, Ichnæaque Virgo
Conservet, multos fallere sueta Dea.

132. *Lyci & Chimærei.*] filiorum Promethei, quorum sepulcris in Troja sitis quum nondum essent justa facta, fames autem Spartanos premeret, respondit Apollo, non eam ante cessaturam, quam Spartanus aliquis Trojam profectus, ad hæc sepulcra sacrificaret. Itaque missus est Menelaus, & à Priamo Parideque hospitio acceptus. Antheus fuit Antenoris F. quem quum amaret Paris, & inter ludendum imprudens interfecisset, ideoque sibi à patre metueret, eum Menelao in Græciam discessit.

135. *Salem*] Salis & mensæ consortio jus hospitii contrahi, notum est. *Purum* dicit salem, quomodo Horatius,

Concha salis puri. ——

Plura de hac re vide apud Plutarchum Sympos. Ab *ursa* deinde comparationem ducit, vel quod ursæ, dum lactant, feroces sunt & crudeles: vel quia ursa, secundum quosdam, Paridem expositum primum lactavit.

139. *Frustra.*] Proverbium à citharœdis ductum, qui ingrati sunt auditoribus, nec mercedem speratam accipiunt. Frustra, inquit, orabis Proteum, ut Helenam tibi reddat, nihil enim proficies. Nisi quis malit hæc, ut sonant, accipi, quod Paris vere citharœdus fuerit: quo faciunt etiam illa Horatii,

Nequicquam Veneris præsidio ferox
Pectes cæsariem, grataque fœminis
Imbelli cithara carmina divides.

Quin etiam Paridis lyram ad Alexandri Magni usque ætatem extitisse tradit Plutarchus Alexandro. Cæterum quemadmodum heic ait πηγᾶς κνώπων, sic paulo post κερκίδος κρότον, & extremo libro μάσακος κρότον usurpabit.

143. *Quinqueviræ Bacchæ*] Helenæ, quæ quinque habuit viros, qui mox ordine recensebuntur. Eam vocat *Pleuroniam* à Pleurone, Peloponnesi oppido; vel, ut vult Pausanias, Thestiu, qui Ledam procreavit, patre.

144. *Claudæ*] Hoc epitheton Parcis tribuitur, propter inæqualitatem & dissimilitudinem fatorum, ut scribit Eustathius. quas autem heic Maris facit filias, eas Orpheus & Hesiodus Nocte procreatas fingunt. *Antiquum* vocat *mare* secundum eos, qui omnia ad aquæ principium referunt.

145. *Ut à maritis*] id est, in fatis fuit, ut Helena quinque viris nuberet. Dicunt autem Græci ἄειδειν γάμον, & ἄειδειν τάφον, de nuptiali, aut funebri epulo loquentes.

147. *Duos.*] Theseum & Paridem. Eos vocat conjunctim *triorchas aquilas*, ut Phœbus Apollo dicitur.

149. *Alium*] Menelaum, ab iis oriundum, qui partim Afri erant, (*Plynus* enim urbs est Africæ, ut *Caricus* Laconiæ fluvius) partim Lacones. Atlas enim Afer, pater fuit Asteropes, quæ Oenomaum peperit, Hippodamiæ patrem, quæ ex Pelope, qui in Laconia habitavit, Atreum concepit, patrem Menelai & Agamemnonis. Aeropc etiam, Atrei uxor, Cretei, F. Minois, Cretensis regis, fuit filia, quapropter Menelaus *semicres* dicitur. *Barbarus* autem fuit ea de causa, quod Pelops è Lydia secundum Pindarum, vel è Paphlagonia, vel Phrygia secundum alios sit ortus: quæ quidem regiones barbaræ censentur. quin & Eleos apud Athenæum Stratonicus pro barbaris habet. *Caricus* fluvius à Caribus dictus videtur, qui quum maris obtinebant imperium, multas in omnem partem deduxerunt colonias, multaque à se denominarunt loca, ut patet è Thucydidis & Aristophan. scholiis.

151. *Eleum*] Pelops enim, Atrei pater, Hippodamiam ex Elide duxit, ubi qui nati erant, vocabantur olim Epei, à rege quodam Epeo, testibus Strabone & Stephano. *Avum* Menelai dicit Pelopem, quem Tantalus pater diis convivio exceptus proposuit.

152. *Ennæa.*] Ceres, ab Enna, Siciliæ urbe, dicta. Eadem dicitur *Hercynna* ab Hercynna, Trophonii filiola, quæ cum Proserpina ludere solebat, teste Pausan. Bœoticis. *Erinnys* Ceres ab Arcadibus colebatur, ut docent Callimachus & Pausan. Alii putant eandem apud veteres fuisse Cererem & Erinnym, atque ideo furiosos dictos *cerites*. *Furibunda* vocatur à furore, quo quondam fuit correpta, quum filiam amisisset. *Ensifera* Ceres colitur à Bœotis. Per *sepulcrum* Cereris, ventrem intelligit, comedentis exprimens speciem. Plautus,

Cujus ego latus in latebras reddam meis dentibus & manibus.

156. *Bis*] semel ex patre, iterum opera deorum, ut est in fabulis. *Naumedon* dicitur Neptunus, navium dominus: qui Pelopis à diis resuscitati amore captus est, eumque rapuit, ut canit Pindarus.

158. *Erechtheus.*] Neptunus, ab Atheniensibus hoc nomine cultus. is equos alatos & currum Pelopi dedit, quibus Oenomaum antagonistam superaret. *Letrinæi agri* sunt Elei, sive Olympici.

159. *Molpidis lapidem.*] statuam, id est, stadium Olympicum; ponitur enim pars pro toto. Molpis quondam in pluviæ penuria Jovi se pro patria mactari passus est. qua re Jovis Pluvii templum fuit extructum, & in eo consecrata Molpidis statua. De Molpide videtur Ovidius loqui in Ibin,

Ut qui post longum sacri monstrator iniqui
Elicuit pluvias victima cæsus aquas.

161. *Genericidam*] dicit Oenomaum, qui filiæ procos omnes cursu victos occidebat.

162. *Dolis impiis.*] quos Pindarus eleganter explicat.

explicat. cereos enim clavos ferreorum loco modiolis rotarum in Hippodamiæ curru infe-ruerat Myrtilus. *Cadmilus* vocatur Mercurius à Bœotis, quamvis alii à ministerio nomen deducunt: ejus filius fuit Myrtilus, Oenomai auriga: quem apud se sepultum Pheneatæ colunt, teste Pausan.

163. *Ultimo.*] Nam in mare projectus à Pelope, submersus est, & *Nereo*, seu mari, nomen à se dedit, ut Myrtoum vocaretur. alii tamen à Myrrhone, muliere quadam, longo ante tempore sic dictum malunt.

165. *Generi.*] Hippodamiæ & Pelopidarum. Ex his enim diris (quarum meminit etiam Sophocles Electra, & Oreste Euripides) aiunt ortam esse, Mercurii opera, ovem auream, quæ Pelopidis perniciosa fuit. Posset tamen hoc carmen etiam sic verti,

Perniciosam inurens generi maculam:

ut dicatur Myrtili perfidia toti ipsius generi, sive genti, turpem inussisse maculam. *Quartum* deinde dicit Deiphobum, fratrem Paridis: quem, quod Helenam rapuerit, accipitrem vocat.

169. *Luctæ.*] Deiphobus post Hectorem, qui princeps erat, secundam obtinuit inter omnes Priami filios fortitudinis laudem. Itaque cum Helenæ conjugium post occisum Paridem fortissimo fratrum in præmium destinatum esset, facile potuit eam Deiphobus consequi. Euripides tamen Troadibus aliam sequitur historiam. Alii per *luctam* intelligunt ipsam Helenam, quæ multis luctæ bellique causa fuerit; est enim proprie δυσπάλαιστον, id, quod in pugna labi aliquem cogit. quæ quidem interpretatio non male huic loco conveniet, præsertim si legatur συγγόνου; nam post Paridem fratrem Deiphobus Helenam duxit. Equidem priorem malim expositionem.

171. *Quintum.*] Achillem, qui somniando quondam cum Helena concubuit. Non abhorret hinc, quod ait de eo Euripides Helena,

Μνηστὴς πόθ' Ἑλένης ἦλθον, ὡς ἀκούομεν.

Aptius etiam est, quod ait Pausanias Laconicis, Crotoniatas referre, Helenam post mortem in Alba insula, de qua post, Achilli cohabitasse. *Imaginosum* dicit *corpus*, quod in somnis ab imaginatione, quæ solet nobis dormientibus libera vagari, conceptum fuit.

174. *Cytaicæ.*] è Cyta, urbe Scythiæ. Medeam autem intelligit, quæ Jasonem hospitem deperiit, & Achilli post in insulis beatorum nupsisse fertur. Alii malunt hæc ad Iphigeniam referri, quæ in Tauris Scythiæ hospites immolabat, & Achilli quondam desponsa fuit. Prior sententia, quam equidem sequi malim, suffragatores habet Ibycum, & Simonidem.

175. *Oenone.*] quæ postea Ægina de Asopi filia dicta fuit. Ovidius tamen ait,

Oenopiam veteres appellavere. ——

Pindarus quoque Isth. 8. Σὲ δ' ἐς νᾶσον Οἰνοπίαν ἐνεγκών. Ab hac insula Peleus exulabat, quod Phocum fratrem casu in palæstra occidisset.

176. *Formicarum.*] Quum Peleus inopia virorum in Ægina laboraret, à Jove impetravit, ut formicæ in viros mutarentur, qui ea de causa Myrmidones dicti sunt. Alii, inter quos Ovidius, Æaco patri hoc attribuunt. *Typhonem Pelasgicum* dicit Achillem Thessalicum seu Pharsalicum.

178. *E septem.*] Thetis indignata, quod mortali Peleo nupsisset, sex masculos, quos ex ipso genuerat, comburendos in ignem, tanquam se indignos, projecit: ultimum vero Achillem quum itidem vellet comburere, (id quod tamen ad divinitatem illi conciliandam factum vult Apollonius) à patre superveniente prohibita fuit, quum tamen alterum labrum jam combustum esset, unde post Ἀχιλλεὺς dictus est. nam, ut inquit Agamestor,

—— Ἀχιλῆα

Πηλεὺς κικλήσκει χείλεος εἵνεκά μιν.

id est,

De labro Peleus nominat ipsum Achilem.

Achilles tamen contra, ut & hoc obiter admoneam, de patre sic apud Homerum loquitur,

Ἀλλ' ἕνα παῖδα τέκεν παναώριον. ——

Unicus, inquit, sum patri filius.

180. *Hic*] Paris, qui ex Ægypto Trojam rediit, irritatis in se & suos Græcis.

182. *Fumo qui suffit.*] Solent enim, qui castrant alvearia, fumo prius apes absterrere. Virgilius,

——*fumosque manu prætende sequaces.*

184. *Illi*] Græci, qui quum Aulide diu fuissent ob iram Dianæ detenti, tandem Iphigeniam, ut ventum nanciscerentur secundum, immolarunt. vide Eurip. Iphig. Ira vero Dianæ unde sit orta, sic explicat in oratione quadam Libanius: Οὐχ οὗτος ἦν (de Agamemnone loquitur Achilles) πρότερον μὲν ἐν Αὐλίδι τῆς Ἀρτέμιδος ἀμαθίαν εἰς τοξικὴν καταγνούς, καὶ φήσας οὐδὲν ἂν πρὸς αὐτὸν ἐκείνην ἐν ἀφέσει βελῶν· ἐξ οὗ δὴ καὶ τὸ εἶναι ἐπίχαρ ἡ θεὸς χαλεπήναισα; Jam Iphigeniam vocat hic *matrem ejus, qui à bello denominatus est*: id quod male Scholiastes ad Paridem detorquet, quum nec Paris ab Iphigenia sit procreatus, nec οὐλαμὸς peram, sed bellum significet: unde supra naves Herculis dixit οὐλαμηφόρους. Nos autem per *bello cognominem* intelligimus Neoptolemum, qui secundum quosdam ex Iphigenia ab Achille susceptus est, & à bello nomen ducit. πτόλεμος enim, ex quo fit Neoptolemus, idem sonat quod οὐλαμός. ac tali figura Theocritus elegantissime Telemachum appellavit per ἰσοδυναμίαν, Μαχεπτόλεμον. Hanc interpretationem nostram confirmat versus proximus,

Scyrii draconis gravidam puerperam.

Neoptolemum enim pater, mactata Iphigenia, in Scyrum ad Deidamiam educandum misit. atque ibi quidem Pyrrhus dictus est, ut à Phœnice Neoptolemus, quemadmodum ait Poeta Cyprius. verum de Paride nihil tale confingi potest.

186. *Sponsus.*] Achilles, cui Agamemnon Iphigeniam, quum à matre arcesseret, despondisse se simularat. Itaque quum Achilles Iphigeniam ab aris abreptam, & in Scythiam delatam

latam esse cognovisset, eo profectus est, ad illam quærendam per mare Salmydesium, quod in Euxinum pontum influit. Postquam vero diu quæsitam nusquam potuit reperire, tandem in Alba, insula ponti Euxini, quæ post Achillea dicta est, habitavit, prope Celtum, lacum in Euxinum influentem. Quam hic φαλνεσῶσαν ἀκτὴν dicit Lycophron, eam Pindarus φαεννὰν νᾶσον vocat. De hac insula videtur Neptunus apud Calabrum loqui ad Thetio,

Καί οἱ δῶρον ἔγωγε θεουδέα νῆσον ὀπάσσω
Εὔξεινον κατὰ πόντον, ὅπῃ θεὸς ἔσσεται αἰεὶ
Σὸς πάϊς. ——

Quinetiam in hac insula narrat Max. Tyrius Achillem à multis post mortem & visum, & auditum esse. alii quoque hoc pro miraculo referunt, ædem Achillis à nullis avibus infestari: qua de re vide Arriani Περίπλουν sub finem. Meminerunt hujus Albæ Strabo, & Stephanus.

187. *Decollatricem Græciæ.*] vocat Iphigeniam, quod hospites omnes, præcipue Græcos, Dianæ mactaret.

192. *Latus.*] Litus est in Scythia stadiorum circiter mille, quod quum Achilles in armis juxta quadrigas currendo transisset, dictus est postea *Cursus Achilleus.* βαθὺς autem sumo pro lato, quoniam Apollonius hoc litus appellat εὐρείας ποταμοῖο ἠϊόνας, quæ postea Δρόμος Ἀχιλλέως sint nuncupatæ, ut ibidem ex Dionysio refert Scholiastes. Arrianus tamen insulæ quoque nomen hoc tribuit.

194. *Clades.*] suas, qui sit Iphigenia sponsa privatus, & ad eam perquirendam frustra navigavit.

195, *Mutatam anum*] ex puella in anum, ut vult Lycophron: ut alii, in cervam: ut Hesiodus, in Hecaten. eam *formam* vocat *invisam* cum Cicer. de Arusp. resp. quod in ejus conspectum venire Achilles non potuerit

197. *Plutonisque ollam.*] in qua mortuorum carnem Iphigenia coquebat. ea Plutoni tribuitur, quod is mortuorum sit præses. Alii malunt antrum hoc loco intelligi, quod fuerit in castris Græcorum, ubi sacra fierent: quasi vero Iphigeniæ transformatio non tam in Scythia, quam Aulide perfici potuerit. Jam quod *ebullientem è fundo flammas* dicit, ejus geminum est apud Virgilium,

— fundoque exæstuat imo.

Exprimere enim voluit uterque ollam igne æstuantem. *Nigram* denique Iphigeniam intelligit, quæ infra quoque sic vocatur,

Μητρὸς κελαινῆς χέρνιβας μιμούμενος.

Legendum hic denique est δειπνουργός, dandi casu, ut omnia sint concinniora.

202. *Illi vero*] Græci, qui quum Aulide Saturno (vel, ut alii volunt, Jovi Saturnio, quemadmodum &. apud Aristoph. Ranis Darium pro Xerxe poni putarunt quidam) sacrificarent, serpens in medium progressus est, & platano conscensa passeres octo cum matre devoravit. quod ostentum quum Calchas de annorum numero, quibus elapsis capienda Troja esset, interpretaretur, (ut est apud Homerum, & Ovidium) Græci secundo jurarunt, se non prius à Troja discessuros, quam urbem deletam cernerent. De hoc jurejurando loquitur apud Virg. Dido,

Non ego cum Danais Trojanam exscindere gentem
Aulide juravi. ——

Vatem hic vocat Saturnum, quod capiendæ Trojæ tempus per ostentum Græcis prædixerit. Vocat etiam *carnivorum*, poetico more, quasi ipse in serpentem se verterit, & quod juxta aram ejus contigit, id ipse vel fecerit, vel faciendum curarit. Nam Scholiastæ syntaxin hoc loco non possum sequi. Quid quod similiter Horatius *Genium memorem brevis ævi* dixit, quod agricolæ, dum ad ejus aram sacrificabant, vitæ brevitatem revocabant in memoriam?

204. *Secundum.*] Prius enim apud Tyndarum, Helenæ patrem, juraverant Græci communiter se ulturos, si quis Helenam, postquam nupsisset, raperet. quo quidem jurejurando obstricti, Trojam profecti sunt, ut eam repeterent. vide initium Iphig. Aulid.

206 *Priorum servatorem.*] Quum Græci in Mysiam delati essent, Telephus rex eos persequutus, graviter afflixit, donec cum Achille congressus est, & ab eo, quum Bacchus ipsum vite supplantasset, vulneratus. tum enim impune Græci per Mysiam discesserunt, quandoquidem jubebatur Telephus ex oraculo, vulneris remedium ab auctore petere. Propertius,

Mysus & Æmonia juvenis qua cuspide vulnus
Senserat, hac ipsa cuspide sensit opem.

His igitur de causis *Servator*, & *Supplantator* dictus est Bacchus.

207. *In angulis*] in intimo templi loco, ubi Agamemnon ex oraculo Baccho sacrificavit, quem hic *Taurum*, seu *Tauriformem* vocat: quoniam talis colebatur ab Argivis: nisi quis *Taurum* velit pro ipsa victima sumere. *Delphinius*, & *Lucrosus* Apollinis sunt epitheta, qui *Delphinius* quidem vocatur ab occiso delphino, vel quod in delphinum aliquando se converterit: *Lucrosus* vero propter oracula, quibus & aliorum, & suæ utilitati nonnunquam consulit. Apollo autem Delphis una cum Baccho colebatur. Lucanus quinto,

—— cui numine mixto
Delphica Thebanæ referunt trieterica Bacchæ.

210. *Milledux.*] Agamemnon, cujus exercitum hac de causa Euripides χιλιόναυν στρατὸν appellat. Propert.

Et Danaum Euboico litore mille rates.

quanquam hic numerus exactus non est. *Enorches* Bacchus celebratur apud Lesbios. idem & *Phigalei* nomine in Arcadia colitur. sic enim cum Stephano malim legere, quam Φιγαλεὺς cum Scholiaste. quanquam potest etiam *Phygaleus* à Phygalis, oppido Peloponnesi, cognominari. *Lucernalis* denique vocatur Bacchus, quod illi cum lucernis & facibus sacra fierent, teste Pausania.

213. *Leonem.*] Telephum. Quod autem leoni *aristas* in cibum proponit Poeta, recte subinnuit,

innuit, ut existimat Eustathius, se leoni & sui Telephum comparare, sicut Euripides Medeam δίκην λεαίνης ταυρομήτορος dixit. Pro *Sectore* potes etiam *Secans* vertere, si malis α quam ι elidere. *Catenam* dicit classem Græcorum per mare adventantem.

219. *Utinam*] Apostrophe ad Prylin, Mercurii F. qui Græcis ad Lesbum delatis Trojanorum consilia, & rationem capiendæ per equum Trojæ aperuit. *Cadmus* est Epitheton Mercurii, ex quo deducitur *Cadmilus*, quod supra positum est. Ac videtur Mercurius à Bœotis *Cadmus* ea ratione dictus, qua Jupiter à Spartanis Agamemnon cognominatus est. qua de re aliquid dicemus infra. Quidam contra putant *Cadmum* per Syncopen ex *Cadmilo* deduci.

220. *Issa.*] Lesbo, quæ à matre Prylis, Issa quondam fuit dicta. alia est Issa, Liburniæ insula, apud Apollonium.

221. *Quartum*] Atlantis enim filia fuit Maia, mater Mercurii, qui Prylin procreavit. *Cognatos* vocat Trojanos, propter Dardanum Electræ, filiæ Atlantis, filium.

223. *Optima*] Græcis: nisi quis malit pro facillimis sumere. Atque huc pertinet adagium, *Lesbius Prylis*: quod hactenus nemo satis intellexit. Τόμουροι erant ii proprie, qui oraculo Dodonæo præerant, à Tomuro monte vicino cognomen nacti. heic vatem simpliciter hoc vocabulum denotat.

224. *Nec ab Æsaci*] id est, nec oracula, quæ Æsacus super Hecubæ somnio edidit, contempsisset. Æsacus enim, Priami F. ex Arisba, vates fuit. is audito Hecubæ somnio de torre, respondit, matrem una cum filio de medio tollendam esse; alioqui fore, ut filius matrem perderet. Priamus autem pater horum loco Cillam, Thymoetis uxorem, cum filio sustulit, de quibus infra.

226. *Sed una.*] Ab his non discrepant ea, quæ in Andromacha Euripidis leguntur, Εἶδε δ' ὑπὲρ κεφαλᾶς ἔβαλον χαλκὸν, ἄπας τίνων ποτὶ Πέλοπ, σὴν Ἰδαῖον κατοικίζουσι λέχος. ὑπὲρ κεφαλᾶς autem (ut ἐν παρόδῳ dicam) ita ponitur hoc loco, ut apud Theocr. Heraclisco: ὑπὲρ ποταμοῖο, & Virg. Pharmac.

Transque caput jace.

ineptiunt enim heic interpretes Græci. *Geminos* porro dicit Hecubam & Paridem. *Lemnium ignem* vocat, quod in Lemno primum sit inventus, secundum Hellanicum: vel à Vulcano, Lemni præside.

229. *Portunus.*] deus marinus, quem alii Melicertam vocant. is in Tenedo colebatur puerorum victimis, quod ipse quondam puer periisset, ut est in fabulis. *Mergos* dicit naves Græcorum. *Oceani conjux* est Tethys, quæ heic pro mari Tenedio accipitur. vocatur autem Oceanus ὠγύγιος, seu antiquus, quod à quibusdam rerum omnium statuatur principium.

232. *Quin gemini.*] Sequitur historia quorundam, quos in expeditione Græci interemerunt. *Geminos filios* primum dicit Tennm & Hemitheam, Cycni liberos: quos quum pater arcæ inclusos projecisset in mare, ad Leucophryn insulam ejecti sunt, cujus incolæ Teno creato rege, insulam ab eo Tenedum denominarunt. In eam ubi Achilles venit, Tenus quidem ab eo simul cum patre (qnem tamen alii ante mortuum tradnnt) interemptus est: Hemithea autem dum illius conspectum effugeret, à terra fuit absorpta. Sed hæc fabulosa sunt: veram historiam si quis requirat, apud Diodorum Sic. extremo lib. V. reperiet.

234. *Qui prius.*] Cycnus namqne mortua Proclea, matre Teni, Phylonomen duxit: quæ quum Teni amore capta esset, nec eo posset potiri, apud patrem de vi sibi illata illum accusavit, usa ad hoc Molpi tibicinis testimonio, à quo & *Tenedii tibicinis* proverbium ductum est.

237. *Mergis.*] Quum Cycnum ex Neptuno mater peperisset, juxta mare exposuit: quem deinde piscatores cycni advolantis indicio inventum educarunt, & Cycnum appellarunt. Hinc à Poeta dicitur à *mergis*, avibus marinis, *nutritus*, & *piscatorum captus retibus*, aut etiam, *piscium venator*: præterea *familiaris ostreis*, (Nicandro alibi κρῆθμον, aut potius κρίθμον cum Dioscoride, herbam significat) & *neritis* piscibus, de quibus Oppianus. alii tamen ostrea esse malunt.

241. *Mnemon.*] Hunc Achilli à matre vult attributum Scholiastes, (consentiente Plutarcho Ἑλληνικοῖς, nisi quod nomen subticet) ut eum submoneret, ne quem ex Apollinis filiis interimeret. Equidem de Mnemone nihil adhuc legere aliud memini, nisi quod Eustathius μνήμονα vult officii nomen esse: multosque variis heroibus μνήμονας & submonitores, ut & genios, attributos refert. Qui ex Mnemone faciunt Memnonem, utuntur ii quidem Anagrammatismo, sed qui lusibus jucundis potius, quam seriis interpretationibus conveniat.

243. *Myrina*] oppidulum juxta Trojam in Lycia, à Myrina Amazone, quæ urbem hanc extruxit, & in ea sepulta fuit, denominatum, testibus Strabone, & Diodoro. Homerus,

Τὴν ἤτοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
Ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίνης.

In hac urbe Trojani audito Græcorum adventu, in aciem compositi sunt, ut idem narrat. *Thessalicum saltum* dicit Achillis Thessali, qui tanto cum impetu in terram prosiliit, ut fontem indidem excuteret. Euripides deinde Trojanum vocat, Andromacha.

249. *Incendit*] Hypotyposis ineuntis prælii: Æschylus Persis,

Σάλπιγξ δ' ἀϋτῇ πάντ' ἐκεῖν' ἐπέφλεγεν.

Virgilius extremo dec.

Clamore incendunt cælum Troesque Latinique.

Saltator vocatur Mars, qualem describunt in Euripide Phœnissæ. *Concha* quoque veteres in bello utebantur ante tubas à Tyrrhenis inventas, ut & in aliis feriis. Theocritus Europa:

Κόχλοισιν ταναοῖς γάμιον μέλος ἠπύοντες.

Utebantur

Urebantur & facibus, quemadmodum annotant Euripidis ſcholia Phœniſſis.

253. *Lanceis coruſcantia*] *Campi*, inquit, *horrent haſtis, velut ariſtis arva.* Sic Virgilius,

—— atraque late
Horreſcit ſtrictis ſeges enſibus.

Similiter Euripides dixit,

λόγχαι πυκναῖον ἀσπίδ' περικέαι.

Nec debet quiſquam mirari, ſi λογχίλοφοι cum γύαι conjungatur. Talis enim Atticiſmus etiam apud alios reperitur, ut quum inquit Sophocles Trachiniis, Εν δὲ κοινὸς ἀρότας ἴσω κλαδί. nec aliter dixit χάλεν βέβαιον Thucydides α'. Si quis tamen malit legere λογχίλοφοι, non magnopere repugnabo.

254. *Perſonat*] Quod in viſu eſt imago, id in auditu eſt echo. Eleganter igitur τὸ ἰνδάλλω à viſu ad auditum tranſtulit Poeta. Alluſit deinde ad Homericum, αὔδει χωρῶν. quod Ariſtophanes dixit εἰς ὀφθὸν κράζειν, Veſpis.

261. *Aquila*] Achilles Hectorem currui alligatum per caſtra raptans. *Impreſſam orbitam* dicit per Epexegeſin. *Greſſum* intellige de vehiculo.

263. *Confuſa*] more exultantium. Scholiaſtes eo refert, quod ſolus ſemper Achilles pugnabat. *Cariſſimum* dicit Hectorem, quem nonnulli faciunt Apollinis filium. is *Ptous* vocatur ex Latonæ pavore, quem illa dum pareret Apollinem, ſue conſpecta, accepit. Alii montibus quibuſdam Thebanis hanc originem tribuunt. ſic enim Herodotus, Τῦτο τὸ ἱρὸν (Πτῶϊ Απόλλωνος) καλέεται μὲν Πτῶον, ἔστι δὲ Θηβαίων. κέεται δ' ὑπὲρ τῆς Κωπαΐδος λίμνης, &c. Stephanus montem ipſum à pavore denominatum vult, Pauſanias utrumque à Ptoo, Athamantis F.

269. *Accepto autem*] Achilles enim Hectoris cadaver Trojanis noluit reddere, priuſquam ipſi Priamus auri pondus æquilibre pro eo appenderet, ὅσον ἕλκυσε, τοῦτον καταθείς, ut ait Diphilus. Similiter autem Achilles, quum in Apollinis Thymbræi templo ſub ſpecie contrahendi cum Polyxena matrimonii comprehenſus, & à Paride transfixus eſſet, non ante Græcis fuit redditus, quam aurum pro Hectore datum (quod heic vocat *Pactoliam laminam*, ad arenas Pactoli aureas alludens) eodem pondere rependeretur.

273. *Urnam Bacchi*] quam Bacchus Thetidi remunerationis ergo donaverat. in ea Achillis, Patrocli, & Antilochi fuerunt oſſa repoſita.

274. *Nymphis*] Muſis. Homeri Od. ω'.

Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι, ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ
Θρήνεον. ——

Calaber,

—— μοῦσαι δὲ θοῶς Ελικῶνα λιποῦσαι
Ηλυθον, ἄλγος ἄλαστον ἐνὶ στέρνοισιν ἔχουσαι
Ορνύμεναι τιμὴν ἑλικώπιδι Νηρηΐνῃ.

Bephyrus eſt Macedoniæ fluvius, cujus meminit Archeſtratus apud Athenæum, quum ait, περὶ χῶμα Βαφύρα. Pauſanias quoque Heliconem amnem, poſtquam infra terram abditus denuo ſe oſtendit, tum Baphyram vocari tradit. Jam proximum carmen, ſi Λειβηθρίων legas, ita vertes,

Pimpleumque tumulum ſupra Libethrum.

Utrumque enim, tum Libethrus, tum Pimplea, aliis fons eſt, aliis mons. Quin & urbs eſt Pauſaniæ Libethra.

276. *Cadaverum*] Hectoris. ſed & vivos multos de Priami filiis vendiderat, ut conqueritur apud Homerum Priamus Iliad. χ'. & Hecuba Iliad. ω'.

277. *Etiam fœmineam*] Quum enim ſciret Thetis, filium ſuum, ſi ad Trojam navigaret, ibi moriturum eſſe, clam illum veſte muliebri tectum ad Lycomedem in conclave virginum, ut lateret, abduxit: Statius Achilleide.

279. *Et ultimus*] Quoniam in fatis Græcorum erat, ut is, qui primus in terra hoſtili poſuiſſet pedem, primus in prælio moreretur, (id quod Proteſilao contigit) Achilles poſtremus è navibus egreſſus eſt.

282. *Etiam in ſomnis*] valde contrarium eſt οὐδ' ἐν ὀνείρῳ.

280. *O Deus*] Deplorat Hectoris mortem, qui non ſine magno patriæ damno perierit.

287. *Cum claſſe*] Hectorem Græcos perſequutum, eorum naves combuſſiſſe, ex Homero notum eſt. *Fugitivus* Jupiter apud Theſſalos colitur, διὰ τὸ τὸν Φρίξον κακῶν ἀποφυγεῖν, ut inquit Diod.

290. *Tunc nec foſſa*] Græci enim, quum ſibi à Trojanis metuerent, foſſas & muros caſtris ſuis prætenderant. Homerus Iliad. η'.

—— ποτὶ δ' αὐτὸν τεῖχος ἔδειμαν,
Πύργους θ' ὑψηλούς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν,
Εν δ' αὐτοῖσι πύλας ἐνεποίεον εὖ ἀραρυίας,
Οφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη.
Εκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ἐπ' αὐτῷ τάφρον ὄρυξαν,
Εὐρεῖαν, μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξαν.

300. *Tuæ*] Hectorem fratrem alloquitur, qui Patroclum, Aſcalaphum, & alios Græcorum proceres occidit.

304. *Illam*] qua tu ab Achille interficieris. Iſta, inquit, erit maxima omnium calamitas, quæcunque mihi illo tempore contingent. *Lunæ* quidem facit mentionem, quod veteres tempus, quo utebantur menſtruo, ad Lunæ motum referebant. & quod heic tempori, id apud Theocrit. Χαῖα, cœlo tribuitur.

308. *Catule*] Apoſtrophe Caſſandræ ad Troilum fratrem, quem quum Achilles amaret, nec ab eo redamaretur, in Apollinis Thymbræi, qui erat verus Troili pater, occidit. Alii, in his Calaber, & Virgilius, in pugna ſuperatum aiunt ab Achille Troilum. Epitaphium ejus elegantiſſimum extat apud Theocritum, Βωμοῦ nomine, quod quum à nemine ante intellectum fuiſſet, primus J. Auratus, regius in Gallia linguæ Græcæ profeſſor, divino vir ingenio, atque eruditione ſingulari, dexterrime, ut reliqua Theocriti omnia, & emendavit, & expoſuit. vide Novas Lect. noſtras.

309. *Draconem*] Achillem. Per *arcuum illecebram*, intellige arcum illecebræ, ſive amorem Troili, quo captus Achilles erat, ἴυγξ enim pro illecebra ſumitur. Cæterum pro ἐν τόξοις lege ἐν' ἄγκοι.

312. *Non vulneratus.*] vulnere amoris. Achillem enim, qui te amabat, non redamabas.

314. *Hei mihi.*] enumerantur deinceps quidam de familia regia, qui post captam Trojam miserrime perierunt. *Duæ luſciniæ* ſunt Caſſandræ ſorores duæ, Laodice & Polyxena. *Canis* dicitur Hecuba, quod in canem converſa fuerit.

316. *Unam.*] Laodicen, quæ quum capta Troja & hoſtium vim timeret, & alioqui ob excidium patriæ (quod heic vocat *cladem gemitum*, ſeu *gemendam*) magno cruciaretur dolore, ultro ſe de rupe quadam præcipitem dedit. Ejus ſepulcrum dudum poſt à Maximo quodam, Aſiæ prætore, inſtauratum fuit, addito epigrammate. quod quia ad hiſtoriam pertinet, ex epigrammatis Græcis huc tranſcribendum putavi:

Τῇ δέ ποτ' ἀντιθέοιο ἐδέξατο γαῖα χανοῦσα
Λαοδίκην, δηΐων ὕβριν ἀλευομένην.
Σῆμα δ' ἀμαλδύναντος ἀναΐστοιο χρόνοιο,
Μάξιμος ἔκδηλον θῆκ' Ἀσίης ὕπατος,
Καὶ κούρης χάλκειον ἐπεὶ τύπος ἐρράσατ' ἄλλῃ
Κείμενον ἀκλειῶς, τῷ δ' ἐπέθηκε κύκλῳ.

quæ nos ita ēobiati ſumus vertere:

Laodicen quondam heic ſuſcepit terra dehiſcens,
Hoſtilem fugeret quum tremebunda manum.
Sed quod tempus edax conſumpſerat uſque ſepulcrum,
Splendorem huic prætor Maximus attribuit:
Quæque alibi ſine honore puellæ ſtabat imago
Ærea, ſic tumulo deſuper impoſuit.

319. *Ubi ſaltus avi.*] Locum exprimit, ubi ſe præcipitavit Laodice: nempe juxta ſaltum, ſeu nemus avi ſui Trois, vel Ili ſepulcrum, de quo Homer. ubi quondam Cilla, quæ cum Priamo occultam aliquando conſuetudinem habuerat, ſimul cum filio necata eſt ipſius juſſu, quī Æſaci oraculum ſuper Hecubæ ſomnio (de quo ſupra) de ipſis interpretabatur. Filius autem Cillæ quo nomine fuerit, non poteſt ex Lycophrone cognoſci. verum Scholiaſtes ait Munippum fuiſſe vocatum, ac reprehendit etiam Lycophronem, quaſi Cillæ & Laodices hiſtorias confundat, utrique tribuendo filium Munippum. Enimvero Laodices quidem filium vocat Munitum Lycophron, non Munippum: Cillæ autem filii nomen nuſquam, ut dixi, exprimit, ideoque non rectè ſugillat eum Scholiaſtes.

321. *Antequam laticem mulgeret.*] Puer enim, mox atque editus in lucem fuit, ſublatus eſt una cum matre, ſic ut nec lac maternum haurire, nec corpus aqua lavare, ſeu nutrici lavandum præbere potuerit.

323. *Te.*] Polyxenam. hæc enim ad Achillis tumulum mactata fuit ab Iphidis leone, ſeu Neoptolemo, Iphigeniæ F. matris ſuæ ſacra, quibus illa in Tauris hoſpites Græcos mactabat, imitante.

326. *Quam.*] Iphigeniam. nam ad illam hæc malim, quam ad Polyxenam, referre, ratione ſequentium. Ποιμανδρία non eſt hoc loco nomen gentile, ut putavit Scholiaſtes, nec non Stephanus, qui hoc nomine dicit olim nuncupatam Tanagram: ſed vas quoddam ſacrum, ad excipiendum ſanguinem, quod aliter σφαγεῖον vocatur. cujus me rei admonuit Joſephus Scaliger, ac ſimili compoſitione dicitur γεράνδριον de ligno vetuſto, apud Apoll. Ἐς ποιμανδρίαν porro dicit, quemadmodum Virg. ult.

In flammam jugulant pecudes.

Draco Diomedem, vel quemvis alium ſacerdotem Græcum ſignificat.

328. *Candaonis.*] Si Candaon Bœotis Orionem ſonat, & ejus enſem habuit Diomedes, exiſtimarim legendum τεκνώτου. notum eſt enim, Orioni tres fuiſſe patres. *Candaon* tamen infra, duobus locis, de Marte dicitur.

329. *Lupis.*] Græcis, qui hoc nomine etiam in Iphigen. Taurica inſigniuntur. Vocat autem hoc jusjurandum πρωτόσφακτον, quod in eo iciendo victima humana primum fuerit adhibita: quæ quidem in priore jurejurando, quod in Tyndari domo conceptum fuiſſe ante diximus, omiſſa fuerat. aliter enim non video, quomodo ſenſus Poetæ conſtare poſſit. nec placet Scholiaſtis interpretatio, quæ relationis vocabulum ad qualitatem detorquet, ut logice loquar. Æſchylus boc ſacrificium προτέλεια ναῶν dixit, id eſt, ἀπαρχὰς ἢ προτέλεια. qua quidem ratione poſſet etiam heic, ut προτέλειον de præda, ita προτελιόσφακτον de ſacrificio dictum videri.

330. *Vetulam.*] Hecubam, quæ quum in Thraciam captiva eſſet abducta, ibique præ nimio dolore atrocius Græcis conviciaretur, lapidata fuit. & quia Græcos perpetuis conviciis quaſi allatrabat, finxerunt eam poſt mortem in canem mutatam. vide Ovid. Plautus quoque Menæchmis:

Omnia mala ingerebat, quemquem aſpexerat,
Itaque adeo jure cœpta eſt appellari canis.

334. *Mæræ f. c. permutaris.*] in canem mutata fueris. Mæra mulier, quia in canem olim fuit mutata, teſte Ovid.

Et quos Mæra novo latratu terruit agros.

hinc pro cane ponitur.

335. *Ille.*] Priamus. is ad Jovis Hercei aram domi ſuæ confugiens, à Neoptolemo trucidatus eſt. *Agamemnonis* nomen Jovi tribuitur; quod, ut vult Euſtathius, ſicut Agamemnon εὐρυκρείων, ſic Jupiter εὐρυμέδων dicatur. quæ duo epitheta quum idem ſignificent, inde fieri, ut proprium Agamemnonis nomen Jovi pro adjecto tribuatur, ſicut Antenoris nomen apud Æſchylum de mortuorum reliquiis uſurpatur. Alii putant Agamemnonem ea de cauſa Jovem dici, quod, quum Jupiter ſit æther, Agamemnon quoque æther dicatur. Colebatur autem hic Jupiter Spartæ.

337. *Qui flammeo.*] Quum Heſione poſt captam ab Hercule Trojam captiva cum fratre abduceretur, redemptum flammeo ſuo Trojam cum remiſit: unde is Priamus dictus eſt, quum

quum ante Podarces vocaretur. Lucianus Tragopodagra,

Πρίαμος ποδάρκης, ποδαγρὸς ὤν, ἐκλήζετο.

Sed hæc quia fabulosa sunt, adferam Diodori Siculi hac de re verba, quæ mihi vero magis consentanea videntur. Ἡρακλῆς τὴν πόλιν ἑλὼν, Πριάμῳ τὴν βασιλείαν ἀπέδωκε τῶν Ἰλιέων, διὰ τὴν δικαιοσύνην. οὗτος γὰρ μόνος τῶν υἱῶν τοῦ Λαομέδοντος ἐναντιούμενος τῷ πατρὶ, τοὺς ἵππους συνεβούλευεν ἀποδοῦναι τῷ Ἡρακλεῖ κατὰ τὰς ἐπαγγελίας. Nec desunt, qui Priamum ab Hercule ipso à vicinis hostibus redemtum, in regno paterno collocatum asserant.

340. *Chelydrus.*] serpens aquatilis, quo nomine heic Antenorem insignivit, qui secundum quosdam Trojam Græcis prodidit. quæ quidem opinio inde putatur orta, quod, ut ait ille, *suaderet belli præcidere causas*, & pacis auctor esset: tum etiam, quia capta Troja, ipsi ab hostibus parcitum fuit. *Facem* dicit eam, quam lucebat Græcis ex equo descendentibus Sinon. *Gravidus* dicitur equus Durateus, quem Græcorum fortissimi quique conscenderant.

344. *Sisyphiæ vulpeculæ*] Ulyssis astuti, qui è Sisypho natus est, ut volunt nonnulli, & exprobrat ei apud Sophoclem Philoctetes. Ejus *consobrinus* erat Sinon (de quo Virgil.) natus ex Æsimo, fratre Anticleæ, quæ fuit Ulyssis mater. *Leucophrys* insula postea Tenedus est à Teno rege dicta, ut supra docuimus.

347. *Insulas duas*] Calydnas. juxta Tenedum sitas: è quibus egressi serpentes, filios Laocoontis interemerunt. Historiam habet Virgilius.

348. *Nuptiis*] Apollinis; de quibus, ut & de carcere Cassandræ, diximus aliquid in Prolegomenis. *Cenaculis carere* se dicit, quoniam turris ipsius habebat pyramidis figuram. *Genitalis*, *Ptous*, & *Horarius* dicitur Apollo: Genitalis quidem seu Genitor, cujus ara fuit in Delo: & Horarius, quod sol motu suo tum producat omnia, tum anni tempora distinguat: Ptoi vero rationem ante reddimus.

356. *Innuptæ*] quæ & ἀπειρόγαμος idcirco vocatur, ec proprio Παρθένε cognomine Athenis colebatur. Eadem & *Laphria* dicta est à Calydoniis & Messeniis, à Laphrio quodam erecta, teste Pausan. & *Ianitrix*, quod in ædium foribus, & oppidorum portis ponebatur.

358. *Raptabor*] ab Ajace. Conjunguntur heic οἰνὰς & φάσσα, quo modo supra πελείας & αἰθυίης. *Budea* dicitur Pallas à civitate quadam Thessaliæ, vel Phrygiæ. Eadem & *Fulicæ* cognomento coli solita est, quod in mergum fuerit olim conversa, (ut Odyss. ε'.) teste Hesychio.

361. *Domus*] templi sui, ex quo etiam abreptam Cassandram, non è carcere, sunt qui velint. Propertius,

Victor Oilide, rape nunc & dilige vatem,
Quam vetat avelli veste Minerva sua.

Consentit & Virgilius. Huc etiam pertinet, quod inquit Strabo, Minervam se, quum stuprabatur Cassandra, totam avertisse. *Exercitum*, intellige Græcorum.

363. *E cœlo*] Palladium enim Ilo regi, signum postulanti, cœlitus demissum fertur. vide Apollodorum. Idem Ilus, quum Palladium hoc quodam tempore è templo igne correpto vellet auferre, repente excæcatus fuit, narrante Plutarcho.

365. *Unius*] Ajacis. Virgilius,

Unius ob noxam & furias Ajacis Oilei.

Minerva etenim propter Ajacis stuprum Græcis, quibus antea faverat, irata, tempestates & procellas horrendas redeuntibus immisit.

Quum Pallas usto vertit iram ab Ilio
In impiam Ajacis ratem: Horatius.

369. *Mos est*] Solet enim peregre mortuorum crematorumque cinis, in urnis conditus, domum referri. Expressit autem Homericum illud,

—— ἥτις δίκη ἐστὶ θανόντων.

373. *O Ophelta*] Alloquitur loca, & rupes eas, in quibus Græci naufragium fecerunt. Sunt autem omnes Eubœæ montes, nisi quod *Trychas* urbem Stephanus vult esse, quam Lycophron per Metaplasmum *Trychanta* appellarit. *Phorcus* deus est marinus.

380. *Restuis*] Scaliger παλιῤῥοίβδητον hoc loco legit. ego potius δίναις παλιῤῥοίζητον ita dictum à Poeta credo, ut πότμον φθίσει postea dicet, & Homer. νῆα σμύρνην usurpat.

381. *Thunnos*] Græcos naufragos *Gustabit*, sive feriet: qua figura dicuntur apud Homer. antagonistæ γνάθοις ἀλλήλων. Virg. tangendi sensu uti maluit,

Fulminis afflavit ventis, & contigit igni.

386. *Noxius*] Nauplius. is quum filium suum, Palamedem, à Græcis interemptum cognovisset, omnibus eos modis ulcisci conatus est, adeo ut & principum uxores in adulterium per certos homines pelliceret, & Græcis redeuntibus lucernam de Caphareo monte suspenderet, ad quam illi tanquam ad portum, aut stationem navigantes, facerent omnes naufragium. Propertius,

Nauplius ultores sub noctem porrigit ignes,
Et natat exuviis Græcia pressa suis.

Quod additur de crapula, sumptum est ex Homeri versu,

Οἱ δ' ἦλθον οἴνῳ βεβαρηότες υἷες Ἀχαιῶν.

387. *Illum sane*] Ab hoc loco catalogum texit Græcorum, qui partim naufragio perierint, partim variis erroribus longo tempore circumacti fuerint. Primo loco ponitur Ajax, qui inter Myconum & Tenum, Ægæi maris insulas, naufragium ad scopulos fecit. Ad *Gyras* deinde, seu *Gyrades petras* fuit ejectus. Homerus,

Γυρῇσιν μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσεν.

389. *Jactatum* [Hoc pereleganter Euripides Hecuba expressit,

Πολλοῖς διαύλοις κυμάτων φορούμενος.

ac vocat δίαυλον hic, quod alii παλίῤῥοιαν.

391. *Alteram t salsuginem*] iterum cadet in mare. Verbo trahendi etiam Horatius in hac notione est usus,

Pocula Lethæos ut si ducentia somnos

Arente

Arente fauce traxerim.
Neptunum vocat *mercenarium*, quod mœnia Trojana mercede conductus extruxerit. *Cuculum* deinde appellat Ajacem, quoniam erat garrulus & maledicus. nam ut Homerus inquit,

Φῆ ῥ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης.

397. *Delphini*] Ajacis, more Delphini, de quo videndus Oppianus, in litus expositi. alii delphinum heic de Sole dici malunt. *Sirius* deinde pro Sole capitur, ut & apud Archilochum, citante Suida,

Πολλοὺς μὲν αὐτοῦ σείριος καταυανεῖ.

& apud Hesiod. initio secundi, secundum quosdam.

399. *Nesææ*] Nereidis apud Homer. Hesiod. & Virg. Ejus *soror* est Thetis. *Lapidem* dicit Jovem, pro quo lapis fuit Saturno propositus devorandus. Idem *Cynæthei* nomine in Arcadiæ urbe Cynætha colitur, teste Strab. Quin etiam in Olympia signum Jovis Cynæthaenses posuerunt, auctore Pausan. Jovis porro *adjutrix* fuit Thetis, quum eum reliqui dii ligare vellent: nota est fabula.

402. *Tremens*] Quoniam juxta Delum Ajax in litore sepultus fuit, factum est ut aqua maris altior Ajacis etiam sepulcrum subinde inundaret, ita ut illud sub aquis quasi tremere & fluctuare videretur. similiter dixit Horat. *trementes verbere ripas.* Dicitur quoque poetice sepulcrum cavere strepitum & fluctum, quasi metuat undas alluentes, quemadmodum contra turris alta, nec inundationibus obnoxia, dicitur à poetis interrita fluctibus. Quod. n. de Tremonte ait Scholiastes, minus placet. nostram quidem sententiam adjuvant verba Pausaniæ, qui in Atticis de quodam audisse se refert, Ὃς τοῦ τάφου τὰ πρὸς τὸν αἰγιαλὸν ἔφασκεν ἐπικλύσασαν τὴν θάλασσαν, καὶ τὴν ἔσοδον πρὸς τὸ μνῆμα οὐ χαλεπὴν ποιῆσαι. Jam *coturnicem alatam* intellige Delum. Alleria enim, seu Latona, seu Latonæ soror, in coturnicem commutata, facta post est insula Ortygia, quæ deinde Delus fuit. vide Callimachum, & Athenæum.

403. *Castniam*] Venerem; hanc Καστνιῆτιν appellavit Callimachus citante Strab. Nominis origo videtur à Castnio, Pamphyliæ monte, ducta, cujus ἐθνικὰ sunt, auctore Stephano, Κάστνιος & Καστνιῆτις. Scholiastis quidem commentum nimis est ineptum. *Melinæa* dicitur Venus à Melina, urbe Argiva.

405. *Oestri*] amoris, quo percitus, Cassandram compressit. Sequens in Poeta dicendi figura similem habet apud Musæum versu venustissimo,

Μορφὴν ἀνήφαινε καὶ οὐκέτι δειλὸν ἐρώτων.

Euripides quoque eodem, quo Lycophron, sensu dixit,

Γάμος οὐ γάμος, ἀλλ' ἀλάστορός τις οἰζύς.

408. *Omnis.*] terra; sive Græcia, quæ tota fere Aræthо Dotioque comprehenditur. *Aræthus*, est Epiri fluvius: *Dotium*, Olympi promontorium.

411. *Quibus*] Græciæ incolis. transitum facit à terra ad homines, more poetis familiari.

417. *Unum.*] Phœnicem, qui in *Eone*, urbe Thraciæ ad Strymonem sita, (unde vocatur ab historicis Ἠιὼν ἡ ἐπὶ Στρυμόνι, vel αἰγιαλὸς παρὰ τῷ Στρυμόνι) sepultus fuit. *Absinthii*, *Bistones*, *Edoni*, Thraciæ sunt populi. *Nutricius* vocatur, quod Achillem educaverit, ut ipse longa oratione narrat Iliad. decima.

420. *Collem.*] patrium, Trachine. Phœnicis pater fuit Amyntor, qui illum cum pellice deprehensum visu privavit, sanatum post à Chirone.

424. *Cercaphi.*] qui mons est Colophonis, cujus & fluvius est Alens, vel Ales. *Lari* cognomen senectuti tribuitur.

426. *Primum.*] Calchantem. is enim quum post Ilium captum venisset Colophonem, quæsivit è Mopso vate, quot grossos ficus quædam haberet? respondit ille, decies mille, modium, & unam. id quod ita se habere compertum est. Tum vicissim ex Calchante Mopsus de sue quadam quæsivit, quot illa porcellos ferret? ad quam quæstionem quum non posset Calchas respondere, posset vero Mopsus, Calchas ex oraculo periit, quo fuerat illi mors indicta, quum primum in vatem se præstantiorem incidisset. de genere mortis infra dicetur. *Molossus*, *Cypeus*, *Cubicularis* vocatur Apollo, Molossus à Molossis: Cypeus, quod solis calor instar vestis (id enim valet κύπος) nos tegat & foveat: Cubicularis, quod rerum ortui præsit, unde & *Genitor* quibusdam dictus est. *Cygnum* denique pro vate ponit.

429. *Æmulum.*] Mopsum, quem tamen Clemens Calchante facit longe antiquiorem, ut Argonautam. verum Scholiastes duos ponit Mopsos, alterum Apollinis F. vatem: alterum Ampyci F. Argonautam.

431. *Alterum.*] Idomeneum, quartum à Jove. Minos enim, pater Deucalionis, qui genuit Idomeneum, filius fuit Jovis. *Erechtheus* Jupiter Athenis, & in Arcadia colitur. Neque pugnat heic Lycophron cum Homero, apud quem Idomeneus in Cretam rediisse dicitur. nam rediit quidem, sed mox è regno fuit expulsus, ut infra dicetur, & Colophonem venit.

432. *Æthonis germanum.*] Ulysses quum Ithacam tandem rediisset, nec agnosci primum vellet, Cretensem se finxit, & Æthonem vocari: fratrem autem habere Idomeneum. sic enim ait Odyss. τ'.

Δευκαλίων δ' ἐμὲ τίκτε, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα.

& paulo post,

—— ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἴθων,
Ὁπλότερος γενεῇ, ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων.

Quin & apud Minervam, atque Eumæum, Cretensem patriam sibi adscicit.

433. *Tertium.*] Sthenelum, Capanei F. is quum, vel invito Jove, in urbem Thebanam se irrupturum jactasset, fulmine est interemtus. vide Æschylum, & Euripidem. Cæterum *Thebas* dicitur *subruisse*, quomodo Melampus apud Propert. narratur,

Cognitus Iphicli subripuisse boves :

id est, subripere voluisse. *Ectæni* populi primi Thebis

Thebis habitarunt, teste Pausan. cujus hæc sunt in Bœoticis verba: Γῆν δὲ τὴν Θηβαΐδα οἰκῆσαι πρῶτον λέγουσιν Ἕκτηνας. βασιλέα δὲ εἶναι τῶν Ἑκτήνων ἄνδρα αὐτόχθονα Ὤγυγον. ἐπινόσῳ δὲ μετὰ τοὺς Ἕκτηνας εἰς τὴν χώραν Ὕαντας, καὶ Ἄονας. Nonnus quoque quinto Dionys. Ἑκτήνων προμάχους vocat principes Thebanos. Quis igitur non admiretur hoc loco Scholiastis, & aliorum ineptias, qui à bestiis etymon vocabuli repetunt? *Gongylates* dicitur Jupiter à torquendis fulminibus, & βωλαῖος, ut apud Hom. μητιέτης. ejus simulacrum erat Athenis in curia D. virum. *Pistor* Jupiter ex Ovidio notus est. *Germanos*, dicit Eteoclem & Polynicem. *Noctis filiæ* intelliguntur Furiæ.

439. *Duo.*] Mopsus & Amphilochus; qui quum in Ciliciam simul venissent, Amphilochus, quia volebat Argos secedere, tradidit Mopso sacerdotium suum in annum servandum: quo elapso, quum nollet Mopsus depositum reddere, ventum est ad arma, seque mutuo interfecerunt. Alii hanc pugnam è disceptatione de artis peritia, ortam volunt. Vates hos vocat *Apollinis canes*, seu *satellites*, Apollo enim *Derænus*, sive Abderitanus, ab incolis Abderæ colitur.

Ibid. *Pyrami.*] fluvii Ciliciæ. *Pamphyli filia* vocabatur Megarsus, à qua deinde arx, sive urbs editior, nomen sumpsit, ut à patre Pamphylia. *Sacra* vocat *sepulcra*, quod in illis vates, gens sacra, essent conditi.

447. *Sphecean Cerastiam.*] Cyprum, quæ olim Sphecea ab incolis, qui Σφῆκες vocabantur, dicta fuit. *Cerastia* quoque est appellata, quod haberet multa cornua, i. e. montes & colles. *Satrachus* Cypri urbs est. *Silvanus* Apollo in Hyle, Cypri urbe, ac silva, & in Tembro oppido, atque Amamasso colebatur. Venus deinde *Morpho* vocatur, & *Zerinthia*: Morpho, quod formæ præsit, & pulcritudini: Zerinthia, à Zerintho, Thraciæ antro, & urbe. Morphonis templum in Laconicis prodidit Pausanias.

450. *Primus.*] Teucer; is quum in patriam rediisset à patre Telamone fuit repulsus, quod Ajacem fratrem nec moriturum adjuvisset, nec mortuum ultus esset. Salamine igitur fugatus, in Cyprum venit, ubi novam condidit Salaminam, ut eleganter ab Horatio describitur. Dido quoque apud Virg. sic de Teucro,

Atque equidem Teucrum memini Sidona venire,
Finibus expulsum patriis, nova regna petentem
Auxilio Beli. genitor tum Belus opimam
Vastabat Cyprum, & victor ditione tenebat.

Itaque quod ait Servius, Teucrum totam Cyprum occupasse, falsum videtur. *Antrum Cychrei* dicit Salaminem, cui Cychreus vel Cenchreus olim imperavit, occiso dracone, (quanquam alii Cychreum ipsum serpentem fuisse velint) unde & Cychrea dicta fuit, si Eustathio credimus. *Bocarus* etiam Salaminius est fluvius, de quo Strabo.

452. *Meus cognatus.*] erat enim filius Hesionæ, quæ fuit Priami soror: ac Telamoni, capta ab Hercule Troja, pro præmio donata, quod muros primus conscenderat. *Patrium pullum* dicit Ajacem Telamonium, quoniam ex eodem, quo Teucer, patre, sed matre alia natus erat. *Cognatos* intelligit Trojanos, quorum plurimos Teucer telis transfixit, ut est apud Homerum videre.

454. *Qui rabiem.*] Notus est Ajacis furor ex Sophocle, Ovidio, aliis. *Leonem* dicit Nemæum, cujus pellem Ajaci dederat Hercules. *Corytum* vocat *Scythicum*, quod eum à Tentaro Scytha Hercules primum acceperat, ut ante dictum est; is Herculi tegebat latus, ut Ajaci clypeus.

459. *Quando Comyroni.*] Quum Telamon quodam tempore pro liberis Jovi sacra faceret, Hercules casu illac transiens, hospitioque exceptus, sacris interfuit, puerumque Ajacem, quem brachiis gestabat, leonina sua donavit, simul precatus Jovem patrem, ut infantem redderet invulnerabilem; quod ejus votum aquilæ prætervolantis omine comprobatum fuit, & inde puer Ajax dictus putatur. Meminit fabulæ Pindarus Isthm. VI. *Comyro* Jovis est apud Halicarnassenses cognomen. Pro ἀΐτου lego αἴτου, vel αἰέτου, una duntaxat mutata litera.

460. *Patri.*] Telamoni. *Lemnium fulmen* vocat Ajacem bellicosum, quod Lemnii, secundum nonnullos, primi armorum fabricam invenerint. *Hospitem* dicit Hectorem, à quo Ajax gladium dono accepit, reddito illi baltheo, ut Homerus tradit.

467. *Trambeli fratrem.*] Teucrum, quem postquam ex Telamone genuerat Hesione, & rursum deinde gravida fuit facta, Miletum aufugit, ubi Trambelum peperit, qui postea Lelegum rex fuit, ut vult Athenæus. *Sororem patris*, Priami, dicit Hesionem, quam Telamon ab Hercule præmium accepit, ut diximus.

470. *Quam aliquando.*] Quum cetus à Neptuno immissus (de quo initio libri dictum est) humanis corporibus alendus esset, ideoque sorte quotidie ducerentur è Trojanis, quos objicerent ceto, cecidisset autem sors tandem in Phœnodamantem: ille, quum nollet filias suas ceto exponi, habita concione, persuasit populo, ut Hesione, filia Laomedontis, propter cujus perjurium cetus esset immissus, devoranda belluæ proponeretur; quod quum factum esset, servata tamen fuit ab Hercule Puella. *Pipo* est avis marina, cui confert Hesionem, ut Herculem *scorpio*. *Partum* vocat Herculem, qui è ceti mortui ventre exiit, ut ante expositum est.

478. *Secundus.*] Agapenor. Versum proximum, qui hactenus priorem locum occupavit, transposuimus, ita re exigente; qualem loci mutationem etiam infra necessario duobus in versibus faciendam fuisse, aperte illic ostendemus.

480. *Terrigena conviva.*] Sequentes quatuor versus patriam Agapenoris, Arcadiam, longa periphrasi explicant. Vocatur enim primum *terrigena*, sive αὐτόχθων, propter Arcadum vetustatem:

tustatem; *Conviva* deinde *nepotum quercus*, seu Arcadum, quoniam ex Hamadryade nympha, cum qua cubuit Arcas, nati sunt Arcades. Dicitur autem proprie αὐτίδειπνος, seu αὐτόδειπνος, sive etiam αὐτόσιτος, is conviva, qui symbolam suam secum defert, itaque de suo cœnat. quale quidem convivium vocabant antiqui συνδειπνον, & ἔρανον: alia vero εἰλαπίνας, quas Martialis *rectas cœnas* nuncupat. Eosdem porro Arcades vocat etiam *lupiformes*, quod olim se transformare, stagno quodam trajecto, soliti sint, teste Plinio: nisi quis malit hoc ad Lycaonem referre. *Nyctimi sectores* deinde vocantur ob Lycaonem, qui Nyctimi filii carnem Jovi hospiti apposuit. Arcades denique *glandibus victitasse*, & *Luna se antiquiores* dicere solitos, unde βαλανηφάγοι, & προσέληνοι sint appellati, notius est quam ut referri debeat. *Pater Agapenoris* fuit Ancæus, qui ab apro Calydonio, ex Oeta in Ætoliam ingresso, fuit interemtus. Agapenorem denique, quum in Cyprum venisset, Paphum condidisse, & in ea Veneris templum, testatur etiam in Arcadicis Pausanias.

489. *Multa inter labrum.*] Adagium est, de quo Erasmus. Cæterum nulla nos urget necessitas, ut putemus adagii originem huic Ancæo à Lycophrone tribui, quamvis id existimet Scholiastes: quandoquidem multi possunt ejusdem rei dictique veritatem eventu suo comprobare.

492. *Setosa bestia.*] στέρφνιγξ, ut acuta omnia, quemadmodum & στόνυξ, ita etiam setam, quæ heic pro bestia setosa ponitur, significat. *Interfectorum* intelligo Ancæum, qui cum apro congressus erat; Scholiastis enim argutia nimis videtur hoc loco violenta.

494. *Tertius.*] Acamas, F. Thesei, qui gigantis Ægei arma abstulit. vide Plutarch. Theseo.

495. *Cujus olim.*] nempe quum Acamas legationem apud Trojanos de Helena reddenda obiret. Tunc enim Laodice, amore capta, furtim cum ipso concubuit, & postea Munitum peperit.

497. *Viva descendens.*] Eodem sensu supra dixit, ipsam de rupe se præcipitasse, conspecto patriæ excidio. Scholiastes heic nimis audacter Poetam reprehendit, ipse merito graviter increpandus, qui doctissimi poetæ doctissima carmina, quæ non intelligit, traducat. Non enim sic ait Lycophron, Laodicen in Thracia mortuam esse, postquam filium suum periisse cognovit: sed ita, Laodicen, quæ fuit Muniti mater, præ nimio dolore ex incendio Trojæ, vivam se præcipitem dedisse: nec est horum verborum ista syntaxis, *Matrem tabefactam lacrymis Muniti mortuam esse*, ut putavit Scholiastes: sed ista, *Matrem Muniti vivam periisse*, idque *lacrymis tabefactam*. Hanc interpretationem nostram facile defendet Calaber, cujus hi sunt versus extremo lib: XII.

Καὶ τότε που Πριάμοιο πολυκτεάνοιο θύγατρα
Λαοδίκην ἱκέτευον ἐς αἰθέρα χεῖρας ὀρέξαι,
Εὐχομένην μακάρεσσιν ἀτειρέσιν, ὄφρα ἑ γαῖα
Ἀμφιχάνῃ, πρὶν χεῖρα βαλεῖν ἐπὶ δούλια ἔργα,
Τῆς δὲ θεῶν τις ἄκουσε, καὶ αὐτίκα γαῖαν ἔνερθεν
Ῥῆξεν ἀπειρεσίην. ——

Jam quoniam in Poeta utcumque intricatus est priorum verborum ordo, pro ἣ ζῶσα posset alicui ἔζωσα cum Aurato legendum videri; qua de re judicet eruditus lector. Euripides quidem extrema Ione sic loquitur, εἰς θρόνους ἵζει παλαιούς, alioqui ita κατοικίδας erit sumendum, ut infra λαφυρίαν ponitur.

499. *Quem aliquando.*] Munitus ab Acamante (secundum alios, Demophoonte) patre Miletum reductus ut fuit, in venatione periit. Acamantem tamen in Phrygiam, capta Troja, aberrasse, ibique Synnada oppidum extruxisse, sunt qui tradant. At Demophoon Æpeam urbem in Cypro condidit, quam postea Philocyprus rex à Solone Solos vocavit.

501. *Quando.*] *Quum*, inquit, *Æthra*, *Acamantis avia*, (fuit enim Thesei mater) *Munitum patri Acamanti tradet*; Æthræ namque Laodice filium suum dederat educandum. *In tenebris nutritum puerum* dicit, quem aliter σκοτεινὸν & παρθένιον Græci vocant.

503. *Cui soli.*] Quum Theseus Helenam rapuisset, apud Æthram matrem Athenis (secundum alios, Aphidnis) deposuit. Dioscuri deinde quum ob Helenam repetendam Athenas expugnassent, Æthram solam, raptoris matrem, una cum Helena captivam abduxerunt, sororis raptum hac ratione ulti. Postea, quum secundo rapta est à Paride Helena, sequuta est ultro Æthra, & ita demum, excisa Troja, cum Acamante in Græciam rediit.

506. *Quorum caput.*] Quoniam ex ovo nati erant Dioscuri, ad ejus rei memoriam galea utebantur, quæ dimidiati ovi figuram haberet.

508. *Reliqua porro*] Dioscuri enim, ut cœpimus dicere, captis Athenis, Helenam solam cum Æthra abduxerunt, reliquis Atheniensium ædibus intactis relictis. *Vermiculatum sigillum* usurpat, quia veteres olim lignis vermiculatis & à vermibus exesis utebantur pro sigillis.

510. *Id quod.*] Athenienses conspecta Dioscurorum æquitate, qui solos sontes punivissent, eos admirati sunt, & inter deos retulerunt, Ἄνακας dictos, ipsisque ferias Ἀνάκεια instituerunt. Vocantur autem Dioscuri tum *semidei*, quod alternis diebus cœlo fruantur: tum *Lapersii* à Lapersa oppido, teste Didymo. Quod enim ait Stephanus, Lapersam à Dioscuris nomen duxisse, non fit mihi verisimile.

513. *Bis.*] à Theseo primum, deinde à Paride. Si legas δυσαρπάγου, id infeliciter raptam sonabit. *Crex* est avis marina, nuptiis infausta, quare convenit hoc nomen Helenæ. *Bebryces* olim Phrygiam habitarunt, Bebryciam à se denominatam.

517. *Fortiores.*] huc veniant, subaudi ἀπὸ κοινοῦ. Intelligit autem Apharei filios, Idam & Lynceum: quos quum ait *à Marte & Bellona amari*, bellicosos esse innuit. *Tritonia* dicitur Minerva, quod è Jovis capite nata sit. nam ex Τριτογενείας factum est à Poeta per Syncopen

copen Τερμίνθιος. Colitur & *Jugæ* nomine à Bœotis, quod arationis auctor fuerit: eandemque puto esse, quam Panyasis vocavit Ζυγίαν, citante Clemente, nisi hoc potius ad conjugii rationem pertineat. *Longatis* dicitur à loco quodam Bœotiæ: nisi potius Λογχάτις, ut recte quidam videntur sentire, legendum sit, ut ab hasta denominetur. *Homolois* denique Minerva colitur à Thebanis, apud quos erant portæ Homoloides, in quibus Minervæ Homoloidis statuam fuisse collocatam conjicio. Homoloides autem ab Homole Thessaliæ urbe, qua capta, per has portas in patriam rediêre Thebani, nominatæ sunt. testis Pausanias.

521. *Gemini.*] Neptunus & Apollo, qui muros Trojanos extruxerunt. Apollo quidem *Drymius* Milesiis colitur, Neptunus vero *Prophantus* Thuriis, qui & *Cromnæ rex* dicitur, quæ est urbs in Paphlagonia, aliter Amastris; & alia in Peloponneso. *Regem perjurum* vocat Laomedontem, qui equos Herculi sancte promissos abnegavit.

525. *Ad sustinendam.*] Malim στέξαι, quam στέρξαι. nam sic Æschylus,

Πύργον στέγειν εὔχεσθε πολέμιον δόρυ.

Canastræum dicit Thracem, sed addit *indigenam*, ut intelligatur Canastræus per similitudinem tantum Hector vocari. *Pecorum vastatorem* vocat Protesilaum, qui primus è navibus ad agrum Trojanum populandum egressus, primus ab Hectore trucidatus est.

530. *Cujus.*] Hectoris. *Accipiter* est Protesilaus. *Græcorum* porro nomen antiquius esse, quam Ἑλλήνων, nemini mirum debet videri. nam & Γραῖκας dixerunt Alcman, & Sophocles Græcorum matres. ac dicti sunt Græci à Græco, Thessali F.

534. *Cherronesi.*] in Thracia. *Cornu* vocavit promontorium, propter formæ similitudinem. Herodotus Calliope: Ἐν Ἐλαιοῦντι τῆς Χερσονήσου ἐστὶ Πρωτεσίλεω τάφος, καὶ τέμενος περὶ αὐτόν. Χερσαῖον autem pro Χερσόνησον, vel Χερρόνησον dixit, quemadmodum Χέρσονον Apollonius.

535. *Sed est.*] Confirmat se tandem Cassandra spe certa venturi ab Jove auxilii. Is à Pamphylis *Drymius* vocatur, à Thuriis *Promantheus*, à Chiis *Æthiops*, & *Gyrapsius*.

537. *Erronem.*] Paridem. *Vastatoris* cognomen heic aquilæ tribuitur. quare licebat etiam sic vertere,

Noxiam aquilam acceperint.

Postquam igitur, inquit, Paris hospitio acceptus à Menelao (itaque etiam à Dioscuris, & Apharidis, ut Menelai cognatis) Helenam rapuerit, tum deinde gravis inter Dioscuros & Apharidas excitabitur contentio.

539. *Passuri.*] quia mutuis perituri cædibus, ut mox dicetur.

541. *Morosum.*] nec boni consulentem illorum sacrificia. *Cragus* Jupiter in Lycia colebatur, ubi Strabo montem Cragum ponit. Horatius,

— aut Erymanthi
Silvis, aut viridis Cragi.

542. *Jurgium.*] inde ortum, quia Dioscuri filias Leucippi Apharidis desponsas, sibi rapuerant, non datis de more socero sponsalibus donis. Quod quum illis exprobrassent Apharidæ, ipsi boves Apharei clam ablatos ad Leucippum loco sponsalium attulerunt. Hac re cognita Apharidæ prœlium cum Dioscuris inivêre, nolentes raptoribus consobrinas nubere. Alias contentionis hujus causas habet Apollodorus.

546. *Consobrini.*] Apharidæ cum Dioscuris. Erant enim Tyndarus, Aphareus, & Leucippus, tres fratres. *Sobrinas* dicit Leucippi filias duas, Phœben, & Ilairam. *Cognatos* intellige Dioscuros.

550. *Cnecei*] Laconiæ fluvii, ad quem pugna commissa. *Pheræos* nominat Laconas, quamvis Pheræ sit Arcadiæ civitas. nam ex Arcadia profecti primum dicuntur Lacones.

553. *Alter quidem,*] Idas. is enim Castorem cum Lynceo pugnantem occidit, feriens quercus truncum, quem ille sibi pro clypeo prætendebat; erat enim δρυὸς ἐν στελέχει ἥμενος, ut canit Pindarus.

556. *Alter autem*] Pollux, qui Lynceum prosternit. Pollucem deinde Idas ictu secundo (nam primo Castorem petierat) aggreditur, arrepta de vicino patris tumulo columna. siquidem *Amyclæum sepulcrum* heic pro Laconico sumitur, erat autem Aphareus natione Lacon.

559. *Columnam.*] Elegantissime Pindarus,

Ἔνθεν ἁρπάξαντες ἄγαλ-
μ' Ἀΐδα, ξεστὸν πέτρον,
Ἔμβαλον στέρνῳ Πολυδεύ-
κεος, ἀλλ' οὔ νιν φλάσαν.

quos versus ita ludibundi exprimebamus,

Unde correptum decus in-
ferium, lævem petram,
Pectus in Pollucis age-
re, tamen citra malum.

Theocritus quoque Dioscuris non minus venuste,

Ἦ γὰρ ὅ γε στάλαν Ἀφαρηΐου ἐξανέχουσαν
Τύμβῳ ἀναρρήξας ταχέως Μεσσάνιος Ἴδας,
Μέλλε κασιγνήτοιο βαλεῖν σφετέροιο φονῆα.
Ἀλλὰ Ζεὺς ἀπάμυνε, χερῶν δέ οἱ ἔκβαλε τυκτὰν
Μάρμαρον, αὐτὸν δὲ φλογέῳ συνέφλεξε κεραυνῷ.

Reliquam pugnæ seriem, non omnino cum nostra convenientem, apud illum, qui volet, videat.

560. *Simul autem.*] Jupiter conspecta Idæ impietate, qui paternum sepulcrum violarat, fulmine ipsum una cum fratre percussit, Polluce interim ferro rem agente; is enim superstes remanserat.

561. *Unius.*] Idæ, qui cum Apolline de Marpessa, Eveni F. sagittis contendit, idque victoria dubia. Propertius,

Non Idæ, & cupido quondam discordia Phœbo
Eveni patriis filia litoribus.

Sciastes Apollo ab Arcadibus, est enim Scias Arcadiæ regio: *Orchieus* à Laconibus colitur: *Telphusius* à Bœotis: quanquam heic Τιλφώσιος

malim

malim secundum Pausan. legere; illud etenim etiam Arcadibus convenit, ut infra dicetur.

564. *Et hos quidem infernus.*] hos, Apharidas.

Ibid. *Illos vero cæl.*] Illos, Dioscuros, qui alternis diebus in cœlo, ut notum est, versantur.

569. *Aliorum autem intractabilem m.*] Græcorum, qui magno numero ad Trojam venient.

570. *Rhœonis filius.*] Rhœonis filius fuit Anius, rex Deli, qui Græcos ad insulam suam appellentes detinere voluit, donec Trojæ capiendæ tempus à diis præstitutum, quod erat annorum decem, veniret: interim se vini, frumenti, oleique illis affatim suppeditaturum promittens. Dictys vero promissis istis etiam facta adjungit extremo secundo: *Cæterum frumenta, vinum, aliaque sibi necessaria Anius & ejus filiæ præbuêre, quæ Oenotropæ, & divinæ religionis antistites memorabantur.*

574. *Quicunque Cynthiam speculam.*] Cynthiam, Deli. unde & Apollo Cynthius dictus

575. *Inopum juxta.*] Inopus Deli fluvius, seu fons est, qui una cum Nilo flantibus Etesiis incrementum accipit, ut & Clepsydra, fons arcis Atticæ: unde creditus est occultam ab illo originem ducere.

577. *Quas Problastus audax docuit.*] Problastus dictus est Bacchus, cui ante vites germinantes fiebat sacrum. Idem & *audax* vocatur de vini effectu. Cæterum Bacchus, ut ad historiam veniamus, Anii, abnepotis, tribus filiabus (hæ Oeno, Spermo, Elais vocabantur) hoc donum concesserat, ut quandocunque vellent, vinum, triticum, & oleum suppeditare possent, singulæ singula, prout nominis ipsarum ferebat notatio. Totam historiam breviter apud Ovidium libro decimo tertio descriptam reperies.

580. *Viniferas aves.*] Phabs avis est de columbarum genere. Appellat Anii filias aves viniferas, sicut antea Phœnicem μεγιστήρων πάγων dixit: nisi quis putet ad Oenades columbas allusum esse. Stephanus quidem Ανωΐς cujusdam, τῶ πατρὸς τῶν Οἰνοτρόπων meminit: quod an ex Ἀνίου corruptum affirmare debeam, nescio. Alius etiam Grammaticus Δωρίππης, μητέρα τῶν Οἰνοτρόπων, & Anii uxoris mentionem facit. Jam *Zarex*, quia Rhœonem, post Anium ex Apolline & ipsa natum, in uxorem duxit, avus appellatur filiarum Anii, quomodo Amphitruo Herculis pater est putatus. De Rhœone plura memorat Siculus folio 229. editionis Græcæ.

581. *Quæ & exercitus canum immodicam famem, &c.*] Agamemnon, exercitu suo fame laborante, filias Anii euravit accersendas.

Ibid. *Exercitus canum.*] Canes dicit Græcos.

587. *Ad Sithoniæ prolis accedentes sepulcrum*] Sithonia proles fuit Rhœtea, de qua dictum est Rhœteum promontorium, quod aliter Sigeum nuncupatur. Fuit & urbs hujus nominis in Troade.

584. *Atque hæc quidem jam diu flaminibus durorum Volvunt senes puellæ turbinum.*] Senes puellæ, Parcæ. Hæc, inquit, ita sunt à fatis constituta. Sic Ovid.

—— veterum decreta sororum.

588. *Quinti quarti venient.*] Quoniam simul ambo venerunt, uterque quintus, aut quartus dici potest: siquidem tres præcesserunt, & hi duo postremi simul quinarium implent numerum. Sic Horatius,

Si quadringentis sex septem millia desunt.

Nec aliter Cicero quodam loco, & Lucretius lib. quarto. Quin & apud Terentium Eunucho sic legendum credo,

Illum liquet mihi dejerare his mensibus
Sex septem prorsum non vidisse proximis:

extrita particula *Vel.*

Ibid. *In terram Deæ Golgorum reginæ.*] Golgorum regina est Venus, cujus terra Cyprus.

589. *Alter quidem.*] Praxander, Lacon.

590. *Ducens à Therapne.*] Therapne urbs est Laconiæ.

Ibid. *Alter vero.*] Cepheus, Achivus. Notant autem grammatici, δύπεις pro ἄπεις barbare dici, quamvis eo Lycophron, & alii quidam utantur. *Olenus*, & *Dyma* sunt urbes Achaicæ. *Bura* quoque urbs quondam in Achaia fuit, hiatu terræ post absorpta.

592. *Alius Argyrippam, Dauniorum possessionem juxta Ph.*] Ingreditur historiam Diomedis, qui ex Ætolia aufugiens, in Dauniam, sive Apuliam venit, ibique Argyrippam urbem, patriæ suæ cognominem, sive Argos Hippion, sive Arpos condidit. Ut enim scribit Strabo, Ἐκαλεῖτο δ' ἐξ ἀρχῆς Ἀργυρίππιον, εἶτ' Ἀργυρίππα, εἶτα νῦν Ἄρποι, quam quidem nominum mutationem vetustatis corruptelæ tribuit Servius. Ausonius,

Argyripam, clarosque viris qui condidit Arpos,
Clarior urbe nova, patriæ quam sede vetusta.

593. *Juxta Phylamum Ausoniam extruet.*] Phylamus quid sibi velit, nondum potui invenire. Scio equidem, Stephanum pro Φύλαμον legere Πύραμον; sed nec hoc ad rem quicquam facit; aliis igitur hac de re post nos inquirendum relinquimus.

594. *Amaram sociorum conspicatus alatorum Avibus m.*] Diomedis socii in aves mutati dicuntur (quanquam Aristoteles canum, non avium facit mentionem) ab aliis in ardeas, ab aliis (quos & Lycophron sequitur) in cygnos. Ovidius his arbitrum se interponit,

Si, volucrum quæ sit dubiarum forma, requiris:
Ut non cygnorum, sic albis proxima cygnis.

Causam quoque transformationis ibidem habes. Pro ἐπιτροφαδὴν malim ἐπιτροφάδην, gignendi casu.

599. *Cognominem.*] Diomedeam dictam, & apud Ionium sinum sitam. *Zethum* porro Amphionis fratrem, pastorem egisse ruri, nemini est ignotum.

603. *Simul porro.*] Describit avium diætam, quæ Græcos ament, & ex ipsorum manibus cibum capiant, atque in vestium sinubus cubent, barbaros autem aversentur; quod idem de canibus refert Aristoteles. *Priorem victum* vocat

vocat, quo ante transformationem utebantur. Si quis malit πίονται, *comedent* exponat.

610. *Trœzeniæ.*] Veneris, cui Trœzene templum Phædra dedicavit; secundum alios, Athenis in arce, idque amore Hippolyti, Trœzene degentis. Venus autem quum à Diomede vulnus accepisset, ut ex Homero liquet, uxorem ejus adulteram reddidit, ipsique Troja redeunti insidias coegit collocare; quod quum animadvertisset Diomedes, in Junonis templum primo confugit, & inde mox in Dauniam se contulit, ubi postea fuit à Dauno rege interfectus.

612. *Canis.*] Ægialea, quæ Diomedem reversum ad concubitum alliciebat, quo facilius occideret. *Hoplosmia* Juno ab Eleis colitur, in cujus templum aufugiens Diomedes, servatur.

615. *Columniscensor.*] Quum enim in Apuliam venisset Diomedes, & Colchicum draconem, qui totam regionem vastabat, interfecisset, statuæ ipsi publice sunt erectæ. Dicitur autem κολοσσοβάμων, qui columnam conscendit: ut ἱπποβάμων, qui equum. *Membra in saxis fulcire*, Hypotyposis est τ̃ κολοσσοβάμονος.

617. *Solo Architecti.*] De quibus lapidibus columnæ sint erectæ, exponit; iis videlicet, quos Diomedes in patriam reversurus in navem pro saburra imposuerat, de mœnibus Trojanis sumtos. Itaque vocantur *solum Neptuni*, quod iis ille mœnium Trojanorum fundamenta jecerit; à qua quidem structura *Architectus* appellatur. *Amœbei* nomine Delphis colitur, ob transmutatos cum Apolline Delphos (id erat antea Neptuni oraculum) pro Calabria, quæ ante Trœzenem est. De *bermate* (unde fit ἑρματίτης, sicut ab ἅρμα ἁρματίτης, à δῶμα δωματίτης) vide Festum.

619. *At Æeni.*] Quum in Italiam venisset Diomedes, ejus auxilio Daunus in bello, quod tum gerebat, conficiendo usus, promiserat se illi vel regionem totam, quam cepisset, vel bellicam prædam omnem daturum, prout frater ejus, Alænus, arbiter constitutus, censuisset. Alænus autem quum Evippen, Dauni filiam, amaret, Dauno regionem, fratri spolia adjudicavit. Festus tamen Diomedis camporum meminit.

620. *Preces.*] Execrationes, quæ postea propter efficaciam in proverbium venerunt. Similiter Horat. de puero,

Misit Thyesteas preces.

Arva, intellige Daunia.

623. *Nisi quis.*] nisi ab aliquo ejus gentili possideantur, & colantur.

625. *Columnis.*] statuis ipsi positis, quæ quamvis post ejus mortem in mare fuerint projectæ jussu Dauni, propter execrationes irati, rursum tamen in summam aquam enatantes, ad basim suam redierunt; quapropter heic *immotæ* vocantur.

630. *Magnus vero.*] Diomedes mortuus pro deo habitus est à Phæacibus, propter occisum draconem. *Ionis solum*, nuncupat mare Ionium, ab Ione denominatum, quod etiam Æschylus Prometheo videtur sentire, qui ad Ionem sic ait:

> χρόνον δ' τ̃ μέλλοντα πόντιος μυχὸς,
> Σαφῶς ἐπίςασ', Ἰόνιος κληθήσεται,
> Τῆς σῆς πορείας μνῆμα τοῖς πᾶσι βροτοῖς.
> In posterum tempus marinus hic sinus,
> Certo scias, Ionius appellabitur,
> Erroris omnibus tui memoria.

633. *Alii.*] Ad Bœotorum historiam transit; ii vestibus villosis more patrio utebantur; σισύρνα enim est μαλλωτὸν ςρῶμα, secundum Aristophanis Schol. non ἄνευχον δερμάτιον, ut vult noster Tzetzes. *Gymnesiæ* insulæ sunt in Iberia, quas Baleares vocant; in his funditores optimi.

636. *Tribus.*] quarum una pendet à collo, altera sunt accincti, tertiam manu tenent. ac vocat *bifunes* fundas propter funes duos, qui sunt in fundæ pede, ut ita dicam, quibusque inferuntur funditoris digiti.

639. *Nullus enim*] Diodorus lib. v. Πεπημένου σκοποῦ κατά τι ξύλον ἠρτημένου ἄρτυ, ὁ ϖρότερον δίδονται τῷ μανθάνοντι φαγεῖν, ἕως ἂν τυχὼν τ̃ ἄρτυ, συγχωρέμθμου λάβῃ παρὰ τ̃ μητρὸς καταφαγεῖν τοῦτον.

642. *Illi.*] Bœoti. *Iberiferas ripas* dicit, quod in Iberia sitæ sint Baleares insulæ. *Tartesus* urbs est, & insula, & fluvius Iberiæ apud Herculis columnas, inter quas angustum quod est ostium, id heic *porta* dicitur.

644. *Arnes vetustæ soboles.*] id est, è Bœotia oriundi; est enim Arne Bœotiæ urbs, postea Chæronea dicta. *Temmices*, quia olim Bœotiam incoluerunt, heic pro Bœotis ponuntur. *Græa*, (nunc integre Tanagra dicitur) *Leontarne*, *Scolus*, *Tegyra*, *Onchestus*, Bœotiæ sunt oppida. Onchestum quidem Neptuni F. Onchestus incoluit. *Thermodon* similiter, & *Hypsarnus*, fluvii Bœotiæ.

648. *Alios.*] ad Ulyssis & sociorum errores longa narratione exponendos nunc pergit Cassandra; illi etenim primum circa *Syrtes* errarunt, quæ sunt in mari Libyco. *Fretum* deinde intelligit, quod est inter Adriaticum & Tyrrhenum maria.

650. *Et semiferæ.*] Scyllæ, quam ab Hercule interfectam, ac deinde resuscitatam fuisse, initio docuimus. *Mecisteus* Hercules ab Eleis Mecistiis colitur, videturque idem, qui Macistus Strabonis. *Fossorem* etiam vocat, propter Augiæ stabulum. *Bubulcum* quoque, propter boves Geryonios, quos abegit.

653. *Aviformium.*] Sirenum, quæ quia parte inferiori sunt aves, videntur ex *Harpyiis*, seu avibus (nam species heic usurpatur pro genere, quum infra ὑφιδύναδος ἴσμα dicat) prognatæ, quanquam sunt Acheloi filiæ ac Terpsichores. *Crudeliter laceratos* intellige à Polyphemo.

657. *Unum.*] qui solus ex sociis suis omnibus salvus evasit. itaque dicet infra,

> Μόνος ϖερὶς οἴκοις ναυτίλων ὀνδεὶς τάλας.

Cæterum Ulysses delphini signum solebat in clypeo gerere: cujus rei causam tradit Plutarchus, Πόντρα τ̃ ζῶον φέρειν. Νήπιος ὤν ὁ Τηλέμαχος, εἰς ἀγχιβαθῆ τ̃ θαλάσσης ὀλισθὼν ἐνέπεσεν, διασώθη ὑπὸ δελφίνων ὑπο-

λαβόντων καὶ ἀναπηξαμένων. ὅθεν ἐποιήσατο γλυφὴν τῇ σφραγῖδι, καὶ τῆς ἀσπίδος κόσμον ὁ πατὴρ, ἀμειψάμενος τὸ ζῷον. Vocat etiam Ulyssem, *furem Punicæ deæ*, quoniam Palladium furatus est, & Pallas à Corinthiis Punica colitur.

659. *Qui videbit.*] Errores Ulyssis quum sint ab Homero copiose descripti, satis nobis erit hoc loco, si summa duntaxat rerum capita indicemus, ad Homericum fontem limpidissimum lectoribus remissis. *Unoculum* dicit Polyphemum Cyclopem.

662. *Sagittarum reliquias.*] Læstrygonas, ab Herculis sagittis reliquos factos. Quum enim Herculem Geryonis boves abigentem spoliare Læstrygones conarentur, ille magnam eorum partem sagittis confecit. Eum cur vocet *Alexicacum*, notum est. *Tedifer* appellatur à tedis, quibus ad certamina, in quibus excellebat Hercules, utebantur: *Palæmon* autem, quod cum Patre Jove, & cum Antæo gigante sit luctatus. Quin etiam *Palæmon* dictus est proprio nomine, ut volunt quidam, antequam Hercules vocaretur.

664. *Conterentes omnia.*] Ulyssem videlicet cum sociis & navibus. Qui σκάφῳ mavult, is εὐτόρῳ quoque in εὔτορα mutet, atque ita vertat,

Qui rotundas omnes conterentes naves.

Nam quod Scholiastes adfert de portu, nequaquam placet. Nostra quidem interpretatio Alexidis, & Antiphanis, comicorum testimoniis, quæ in Athenæo leguntur, nititur.

665. *Perforabunt.*] perfodient eos tanquam mugiles, & ita devorabunt. expressit Homeri versum,

Ἰχθῦς δ' ὣς πείροντες, ἀτερπέα δαῖτα φέροντο.

668. *Quæ non.*] Enumerat pericula, quæ subiit Ulysse. *Semivirginem canem*, intelligit Scyllam. *Luscinias* vocat Sirenes, ut ante fecerat. Ex *steriles* dicuntur, quia virgines: *Centauricæ*, quod ad ipsas delati Centauri, postquam è Thessalia fuerant ab Hercule exacti, perierint: *Ætolicæ* vel *Acarnaniæ*, quod ipsarum, sive patris Acheloi regio inter Ætoliam & Acarnaniam sit media, nec magis ad hanc, quam ad illam, pertinere videatur.

672. *Suadebit carnes e. p. t.*] id est, cantu suo persuadere conabitur Ulyssi cum suis, ut ad ipsius saxa perpetuo cantilenis aures præbentes, fame denique contabescant. *Ferarum formatricem*, & *noxam monstriformem* dicit Circen, quæ socios Ulyssis transformabat.

677. *Acinos uvarum.*] Homerus,

——— τοῖσι δὲ Κίρκη

Πὰρ ῥ' ἄκυλον, βάλανόν τ' ἔβαλε, καρπόν τε κρανείης
Ἔδμεναι, οἷα σύες χαμαιευνάδες αἰὲν ἔδουσι.

678. *Ipsum.*] Ulyssem, qui ne simul cum reliquis transformetur, *Moly* herba se tuebitur, à Mercurio accepta. Is heic *Ctarus* vocatur, vel à possessionibus & lucris, quibus præest; vel ab inferis & exequiis, quum sit νεκροστόλος. *Nonacriates* Mercurius in Arcadia colitur, quæ Nonacrin urbem habet. vocatur quoque *Triceps*, quoniam tali figura ponebantur in vicis Hermæ veterum: & *Pulcer*, quo nomine à Bœotis colitur, teste Pausan. sic ab Orpheo εὔφρων dicitur. Jam de μῶλυ hæc habet Theophrastus lib. dec. Τὸ δὲ μῶλυ περὶ Φενεὸν γίνεται, καὶ ἐν τῇ Κυλλήνῃ. φασὶ δ' εἶναι καὶ ὅμοιον ᾧ Ὅμηρος εἴρηκε, τὴν μὲν ῥίζαν ἔχον στρογγύλην, προσεμφερῆ κρομμύῳ, τὸ δὲ φύλλον ὅμοιον σκίλλῃ· χρῆσθαι δ' αὐτῷ πρός τε τὰ ἀλεξιφάρμακα, καὶ τὰς μαγείας.

681. *Campum.*] inferos. *Senem* intelligit Tiresiam, utrumque genus expertum. de eo sic apud Callimachum Pallas,

Καὶ μόνος εὖτε θάνῃ, πεπνυμένος ἐν νεκύεσσι
Φοιτασεῖ, μεγάλῳ τίμιος Ἀγεσίλᾳ.

Solus præterea mentis post fata vigebit
Usu, Plutoni carus & hospes erit.

684. *Aspergens.*] sic enim Circe præceperat, vide Odyss. lib. XI.

688. *Unde Gigantum.*] Ab inferis reversus Ulysses, in Siciliam venit, sub qua gigantes cum Typhone oppressi jacent.

691. *In qua.*] Jupiter, interemptis gigantibus, insulam dedit *simiis* habitandam, à quibus dictæ sunt insulæ Pithecusæ. Ovid.

Inarimen, Prochytenque legit (Æneas) *sterilique locatas*
Colle Pithecusas, habitantum nomine dictas.

Simias etiam è Tyrrhenis Arimos vocari, auctor est Strabo. *Saturni posteri* sunt dii.

694. *Baii.*] qui fuit Ulyssis nauclerus, & in Sicilia sepultus est. *Cimmerii* sunt apud Oceanum occidentalem. *Acheron* est Heracleæ fluvius prope Cumas: *Ossa*, mons Italiæ. *Leonem* dicit Herculem, qui Orontem fluvium rupibus stravit, ut boves Geryonios abigeret. Huc pertinent versus Propertii,

Clausus ab umbroso qua alludit (sic lego) *pontus Averno*
Humida Baiarum stagna tepentis aquæ:
Qua jacet & Trojæ tubicen Misenus arena,
Et sonat Herculeo structa labore via.

& quæ Silius Italicus lib. XII. pluribus explicat.

Unde ferant nomen Baiæ, &c.

Cur *Obrimo* vocetur Proserpina, infra dicemus. *Collem capacem* vocat Apenninum, (inepte Scholiastes τὸ πολυώνυμον facit nomen proprium) è quo Italiæ fluvii oriuntur. Lucanus,

Fontibus hic vastis immensos concipit amnes,
Fluminaque in gemini spargit divortia ponti.

Polyb. lib. III. Ἀπέννινος ὄρος συνεχὲς, ὃ διείργει πάσας τὰς κατὰ τὴν Ἰταλίαν ῥύσεις. Cicer. *Ut ex Apennino fluminum, sic ex communi sapientium jugo sunt doctrinarum facta divortia.* *Lethæon* mons est Italiæ. *Palus Averna* quædam (sunt enim plures) jacet prope Cumas: cujus figura quia rotunda, dicit eam *laqueo circumductam*. Cæterum eodem fere modo apud Eurip. Troadibus eadem Cassandra de Ulyssis erroribus vaticinatur: quem quidem locum juvabit cum isto conferre.

707. *Jurisjurandi.*] Per Stygem Jupiter (is *Terminalis* dicitur, à terminis rerum tum statuendis, tum conservandis) deos voluit jurare, postquam ab illa contra Titanes fuit adjutus. qua de re vide Hesiodum Theogonia. Necessario autem heic versus duos inter se loco mutavimus,

tavimus, ne sententia vacillaret: sicut & supra fecimus, ubi de Agapenore agebatur.

709. *Libamina.*] ad sacrificandum. *Maritus Proserpinæ* est Pluto, cui Ulysses ab inferis reversus columnam cum galea dedicavit. Δάειραν appellarunt Proserpinam primum Æschylus, & post eum Apollonius; quo videtur δαείτης Pollucis pertinere.

712. *Virgines.*] Sirenes, Parthenopen videlicet, Leucosiam, Ligeam; earum pater Achelous, *Tethyis* erat F. mater fuit Terpsichore. Illæ porro de contemtu Ulyssis indignantes, in Tyrrhenum mare præcipites se dederunt. Dicit eas *pennis urinasse*, quoniam avisormes erant, ut dictum est. *Lanificum stamen* de Parcarum filis intelligitur.

717. *Unam.*] Sirenum, nempe Parthenopen, quæ juxta Neapolin in litos est à mari ejecta. Neapolis autem *Phaleri*, Siculi tyranni, *arx* fuit, (nisi id malis cum Stephano urbis nomen esse) quæ à Parthenope postea nomen sumsit. *Glanis* est Italiæ fluvius prope Neapolim.

722. *Enipei.*] Neptuni; is enim à Milesiis hoc nomine colitur, quod in Enipeum, fluvium Thessaliæ, aliquando mutatus fuerit, ut tradit Ovidius. *Leucosia* igitur, Sirenum altera, in Neptunium promontorium fuit ejecta, & insulam à suo nomine *Leucosiam* appellavit.

726. *Ligea.*] Sirenum tertia. *Terina*, secundum Stephanum, est urbs Italiæ. meminit etiam Thucydides κόλπου Τεριναίου. *Ocinarus* fluvius est apud Terinam, quem *cornigerum* vocat ex figura: *fortem*, propter fluxionis vehementiam.

732. *Primæ.*] Parthenopæ, cui Diotimus, Atticæ classis præfectus, ex oraculo sacrificavit, quum in Italiam venisset, & *cursum lampadum* (eum in Ceramico quotannis peragebant Athenienses) instituit, quem deinceps *Neapolitani* quotannis *instaurarunt*. *Mopsopia* olim dicta Attica de Mopsopo rege: unde Ovidius,

Barbara Mopsopios terrebant agmina muros.

Tibullus:

Libaque Mopsopio dulcia melle feram.

Seneca extremo Hippolyto:

Mopsopia claris tota lamentis sonet.

Misenus mons est Neapolitanus, à Miseni sepulcro denominatus, ut vult Virgilius.

738. *Ventis.*] quos ab Æolo acceperat. Utribus deinde opera sociorum apertis, in Æoliam revectus est. Postea quum socii boves Solis devorassent, fulmine procellaque vexatus, socios omnes amisit. *Larum* dicit Ulyssem.

741. *Caprifici.*] Hæc sic apud Homerum ipse narrat.

Ἦλθον δ' ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον, δεινήν τε Χάρυβδιν,
Ἡ μὲν ἀνεῤῥοίβδησε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἐρινεὸν ὑψόσ' ἀερθείς,
Τῷ προσφὺς ἐχόμην, ὡς νυκτερίς. ——

& paulo post:

Νωλεμέως δ' ἐχόμην, ὄφρ' ἐξεμέσειεν ὀπίσσω
Ἱστὸν καὶ τρόπιν αὖτις, ἐελδομένῳ δέ μοι ἦλθον
Ὀψέ. —— *Atlantidem* dicit Calypsonem.

747. *Ratem.*] De qua Hom. Od. ε'. *Baris* est proprie navis Ægyptiaca, teste Herodoto, & Propert. quum ait,

Baridos & contis rostra Liburna sequi.

de Cleopatra, Ægypti regina, loquens. sæpe tamen pro quavis navi sumitur, ut heic, & apud Æschylum Persis.

749. *Neptunus.*] Ἀμφιβαῖος Neptunus à Cyrenæis colebatur. Halcedo vocatur, *fœmina ceryli.*

754. *Anthedonis*] de qua Glaucus piscator oriundus erat: qui olim gustata herba, in mare desiliit, ut ex proverbio notum est. Anthedon autem Bœotiæ est urbs, quam *Thressam* nuncupat, quod à Thracibus condita fuerit. Jam *Glauco contubernalis* fuit Ulysses, postquam in mare est ejectus.

756. *Jactante.*] Ulyssem. Leucothea porro Ulyssi per undas jactato *capitis* sui *redimiculum* tradidit, quo ille pectori supposito enataret.

762. *Drepanum.*] aliter Corcyram, vel Phæaciam: in qua defossa fuit falx, qua Jupiter Saturno patri, vel Saturnus Cœlo pudenda desecuit. Apollonius,

Ἔστι δέ τις πορθμοῖο παραιτέρη Ἰονίοιο,
Ἀμφιλαφὴς, πίειρα, Κεραυνίῃ εἰν' ἁλὶ νῆσος,
Ἡ, ὕπο δὴ κεῖσθαι δρέπανον φάτις, ᾧ ἀπὸ πατρὸς
Μήδεα νηλειῶς ἔταμε Κρόνος. οἱ δέ ἑ Δηοῦς
Κλείουσι χθονίης καλαμητόμον ἔμμεναι ἅρπην.
Δηὼ γὰρ κείνῃ ἐνὶ δή ποτε νάσσατο γαίῃ,
Τιτῆνας δ' ἔδαεν στάχυν ὄμπνιον ἀμήσασθαι,
Μάκριδα φιλαμένη. Δρεπάνη τόθεν ἐκλήϊσται.

In hanc insulam delatus Ulysses, Alcinoo regi longam suorum errorum seriem explicuit. *Monstrum* dicit Cyclopem, de cujus imprecationibus vide Hom.

766. *Nec talis.*] Homerus,

—— οὐδ' Ἐνοσίχθων
Λήθετ' ἀπειλάων, τὰς ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
Πρῶτον ἐπηπείλησε. ——

Melanthus Neptunus ab Atheniensibus colebatur, ita dictus propter μέλανα πόντον, & πολιὰν θάλασσαν, ut volunt Grammatici. *Equestrem* autem Delii colunt, quod equitum præses, & equorum sit inventor: vel quod naves equis respondeant, ut existimat Artemidorus.

768. *Portum.*] Ithacæ. *Neritus* etiam Ithacæ mons, & portus. Quod heic de Pane comminiscitur Scholiastes, qui non potuit commune nomen à proprio distinguere, id vel in puero scutica dignum foret.

771. *Meretrix.*] Penelope, quæ honeste & magnifice scortabatur, ut nonnulli volunt; ac similiter σηκὸς apud Aristophanem in malam partem sumitur. Ad *Scæas portas* de corpore Patrocli pugnatum est. *Mendicum* vocat Ulyssem, qui mendici habitu patriam sit ingressus, & à procis convitiis, ac baculis petitus.

779. *Nec enim.*] Non, inquit, primi eum proci flagellabunt, quum sit etiam in patria cicatrices plagarum à Thoante quondam incussarum retenturus. Quum enim in Trojam irrepere vellet Ulysses, ut Palladium (credo) raperet,

raperet, à Thoante se flagellari passus est: & laceras vestes, ne à Trojanis agnosceretur, induit; qua de re sic apud Hom. Helena,

Αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσσας,
Σπεῖρα κακ' ἀμφ' ὤμοισι βαλών, οἰκῆϊ ἐοικώς,
Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν εὐρυάγυιαν.

Plautus Bacchidibus,

Ille mendicans pene inventus interiit,
Dum ibi exquirit fata illorum.

Et mox,

—— Ulyssem, ut prædicant,
Cognitum ab Helena esse, proditumque Hecubæ, sed ille se
Blanditiis exemit, & persuasit, se ut amitteret.

785. *Regem.*] Priamum, apud quem fingebat se indigna multa ab Agamemnone passum fuisse: ut apud Virg. Sinon, apud Herod. Zopyrus.

786. *Promontorium.*] Bœotiæ, in qua Autolycus, pater Anticleæ, quæ Ulyssem è Sisypho peperit, habitabat. Ipse quoque Ulysses Odyss. ultimo de apro, à quo fuerat in Parnasso morsus, narrat. De *Temmicibus* dictum.

791. *Proniorum.*] Pronii natione, erant Penelopes proci, ex una-quatuor Cephalleniæ gentium. *Lacænam* intellige Penelopen. *Marinum tegmen* de Ithacæ portu dicitur.

795. *Occidet autem.*] Ulysses Ithacam reversus à Telegono inter venandum sagitta ex improviso transfixus est, cui pro cuspide aculeus turturis, seu pastinacæ marinæ, qui piscis venenum habet, præfixus erat. Ovid. in Ibin,

Ossibus inque tuis teli genus hæreat illud,
Traditur Icarii quo cecidisse gener.

Oppianus ait Telegonum, quum patris armenta abigeret, Ulyssem sibi occurrentem, & ab ipso, tanquam fure, pecora repetentem, vulnerasse, & occidisse, quum neuter ab altero cognosceretur. Versus ejus hi sunt,

—— αὐτὰρ ὁ ἥρως
Αἰγιβότῳ προσέκελσε, καὶ οὐ μάθε πώεα πέρθων
Πατρὸς ἑοῦ. γεραρῷ δὲ βοηδρομέοντι τοκῆϊ
Αὐτῷ, ὃ μάστευε, χαλκὸν προσεμάξατο κῆρα.

Dictys extremo sexto aliter tradit. Telegonum quidem ad investigandum patrem è Tyrrhenia profectum fuisse, refert etiam ex Aristocle Plutarchus. Cæterum juxta Sardiniam insulam habitabat Circe, mater Telegoni; hinc *piscis Sardonicus.*

796. *Piscis.*] Tale mortis genus videtur apud Hom. Tiresias Ulyssi prædicere, quum ait,

—— θάνατος δέ σοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ
Ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ σε πέφνῃ
Γήρᾳ ὕπο λιπαρῷ ἀρημένον. ——

Uxor Achillea est Medea, quemadmodum supra diximus. Ejus *consobrinus* erat Telegonus, nam Æetes, Medeæ pater, Circes frater fuit.

799. *Eurytanus.*] Ætoliæ populus, apud quem oraculum Ulyssis extitisse, testatur etiam Aristoteles. Abiit autem in Ætoliam, & Epirum Ulysses, postquam in patriam redierat, partim quod Ithacam exosus esset, partim quod ita jussisset Tiresias, cujus hæc habentur in Poeta verba,

Αὐτὰρ ἐπεὶ μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
Κτείνῃς ἠὲ δόλῳ, ἢ ἀμφαδὸν ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἔρχεσθαι δ' ἤπειτα λαβὼν εὐῆρες ἐρετμόν,
Εἰσόκε τοὺς ἀφίκηαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
Ἀνέρες. ——

In his enim versibus regiones, quas diximus, videtur innuere, non Βενίμας, nec Κιλκίας Eustathii. Est autem *Trampya,* urbs Epiri.

801. *Herculem.*] Alexandri Magni ex Barsine F. quem Polysperchon *Tymphæus,* seu Epirota, *dux Æthicum,* seu Epirotarum, in Cassandri gratiam interfecit, annos natum XIV. Historiam integram leges apud Diodorum Sic. lib. XX. Hic Hercules ab Æaco, Perseo, & Hercule (ejus abnepos *Temenus*) dicitur originem ducere, quod pater, Alexander M. paternum genus ad Herculem & Perseum, maternum ad Æacum referret.

805. *Perge.*] ad quem montem vel rediit vivus, vel saltem post mortem delatus est ex Epiro, vel Ithaca: nisi eum quis malit è Tyrrhenia in Epirum translatum. *Gortynia,* Tyrrheniæ regio.

807. *Vitam expirarit.*] Fabulantur enim Ulyssem à Telegono prius occisum, à Circe deinde resuscitatum fuisse, & secundo postea mortuum esse propter filii Telemachi & uxoris Circes, quas deplorabat, miserias. Apertius erit, si Ulyssem dicamus, dum illa deploraret, simul à filio occisum fuisse, vel Ithacæ, vel in Tyrrhenia, vel in Epiro. Videtur enim Ulysses ex Epiro Ithacam rediisse, atque inde in Tyrrheniam concessisse, ubi & mortuus fuerit, & sepultus. Adjieiam huc Plutarchi verba, quoniam ad historiam pertinent; *Τῷ Ὀδυσσεῖ μετὰ τὴν μνηστηροφονίαν οἱ ἐπιτήδειοι τῶν τεθνηκότων ἐπανέστησαν. μεταπεμφθεὶς δ' ὑπ' ἀμφοτέρων διαιτητὴς Νεοπτόλεμος, ἐδικαίωσε τὸν μὲν Ὀδυσσέα μεταναστῆναι, καὶ φεύγειν ἐκ τῆς Κεφαλληνίας, καὶ Ζακύνθου, καὶ Ἰθάκης ἐφ' αἵματι,* &c. *αὐτὸς μὲν ἦν εἰς Ἰταλίαν μετέστη. καὶ τὰ ἑξῆς.* Facit huc etiam epitaphium Ulyssis nuper in membranis antiquis repertum,

Ἐπὶ Ὀδυσσέως κοιράνου ἐν Τυῤῥηνίᾳ.
Ἀνέρα τὸν πολύμητιν ἐπὶ χθονὶ τῇδε θανόντα
Κλεινότατον θνητῶν τύμβος ὅδ' ἐσκίασεν.

id est,

Ulyssi in Tyrrhenia.
Prudentem celebremque virum post aspera fata
Hoc gratus tumuli cespite celat honor.

808. *Quam occidens.*] Telemachus ducta Cassiphone sorore, Circes filia, (alii Calypsonis filium faciunt Telegonum) matrem occidit. qua re cognita, Cassiphone maritum vicissim interemit. Eam porro vocat *Glauconis, Absyrtique consobrinam,* siquidem Circe, Cassiphones mater, soror fuit Æetæ, & Pasiphaës: quorum ille pater Absyrti, hæc Glauconis mater fuit. Denique *secundum iter* dicit, quia secundo post Circen occisam, quæ prior mortem obiit, interfectus est Telemachus.

813.

813. *Secundo.*] Jam enim ad inferos ante venerat, Tiresiam consulturus.

816. *Asinum.*] Ulysses, ut est in fabulis, quum ad Trojam nollet accedere, insaniam simulavit, & bovem cum asino, vel equo ad aratrum junxit. deprehensus deinde fuit dolus à Palamede.

820. *Alius.*] Menelai errores post absolutam Ulyssis peregrinationem subjunguntur. Menelaus enim quum Helenam Trojæ non reperisset, verum abreptam fuisse, nec unquam Trojam venisse cognovisset: ad eam quærendam longis itineribus in Ægyptum contendit. Homerus tamen peregrinationis causam tribuit sacrificiis, quæ quondam omissa, in Ægypto essent instauranda. Alii etiam saluti ejus hoc modo consultum fuisse volunt, ne una cum fratre, ut erat in fatis, interimeretur. Cæterum ex hac ejus peregrinatione, quædam Ægypti præfectura nomen de illo sumsit.

822. *Aufugerat.*] abreptum à Mercurio, ut ostendit Euripides Helena. Potest etiam simpliciter dici, Helenam, instar avis alicujus avolantis, evanuisse.

825. *Scopulos.*] Siciliæ, Arima dictos. Per *anum capularem*, Cyprum synecdochice innuit. Nam quum in Cypro quondam latêret Venus, & à diis quæreretur, anus cujusdam indicio prodita est: quam deinde irata mutavit in saxum. Atque ita quidem Scholiastes. verum ego Plutarchum sequi malim, qui Erotico, postquam dixit, graviter sæpe puniri eos, qui sunt in amantes ingrati, de hac anu subjungit: Τί γὰρ ἂν λέγοι τις εὐξυνέτων ἢ λευκομαντίδα, τὴν ἐν Κύπρῳ παρακύπτουσαν νῦν προσαγορευομένην; & paulo post, ἐκείνην μὲν ἀπολιθώθη, παρακύψασαν τὴν ἐρωτῶν ἰδὼν ἐκκομιζόμενον. Similis est in Ovidio Anaxaretes fabula.

827. *Eremborum.*] apud Nilum habitantium: qui aliter Troglodytæ, & Ichthyophagi nuncupantur. *Myrrhæ urbem*, dicit Byblum, in qua Myrrha, postquam in arborem versa fuit, partu soluta est. historiam narrat Ovidius. *Puerperæ* dicuntur *ægritudines*, ut *Lucinas horas* protulit Prudentius.

831. *Gauantis.*] Adonidis Byblii; qui tamen cum Cyprio sæpe confunditur; cum Veneris odio Musæ interemerunt, immisso per venationem apro, cujus dente periit. vide Theocriti canticum elegantissimum Εἰς νεκρὸν Ἄδωνιν. *Schœnis*, dicitur Venus, à juncis, ut vult Scholiastes: *Arenta*, à jungendis & copulandis amantibus. *Hospita* Venus colebatur ab Ægyptiis, teste Herodoto.

834. *Cephei.*] Æthiopum regis. Per *calcitratus*, intelligit fontem, quem olim Mercurius, quum Jovem custodiret, pedis pulsu excitavit: unde & locus ipse Πτέρνα Ἑρμοῦ dictus. *Laphrius*, vocatur Mercurius, quomodo Minerva supra Laphria.

836. *Ceppbus.*] is heic pro ceto ponitur, quem Neptunus in Æthiopiam immiserat, jusso insuper Cepheo Andromedam filiam belluæ epulandam proponere: quam deinde Perseus, monstrata ceto Gorgonis facie, (aut in ventrem ceti ingressus, more Herculis, ut videtur velle Lycophron) à morte liberavit, & uxorem duxit. *Aurigenam*, dicit Perseum, ex aureo Danaës imbre genitum. Eundem vocat & *pennipedem*, quod Mercurii talaria sumserat, à quo etiam falcem acceperat, quæ heic *novacula*.

840. *Interficeretur.*] interfectus fuit. neque recte heic Scholiastes Poetæ insultat, & crapulam objicit, quum tales Metachronismi & poetis familiares sint, & Cassandram valde deceant. Itaque eadem figura dicet infra,

Θαλασσίους δ' ἐμπέσοι αὐλῶξι δέκ.

Messorem, vocat Perseum, qui Medusæ Gorgonis caput demessuit & amputavit.

842. *Equihominis.*] Nam collo Medusæ amputato, equus ex eo, & homo prodierunt. Itaque vocat Medusam *ex collo parientem*: necnon *saxificam*, propter effectum. *Mustelæ* autem marinæ dicuntur ex collo, sive ore parere.

845. *In statuas c.*] ostenso Medusæ capite, ut Cephenis apud Ovid. Pro πέτρων, legendum censuerim πέτρον. Vocat deinde Perseum *furem lucernæ*, seu *oculi*, quo Gorgones tres vicissim utebantur, quemque Perseus, ut Medusam commodius obtruncaret, intervertit.

847. *Arva.*] Ægypti, quam Nilus quotannis inundat. In Ægypto porro Trojam novam condidisse Menelai comites, auctor est Diodorus. *Asbystes*, dicitur fluvius gentili urbis nomine, sicut & *Bisaltes*.

849. *Condormiens.*] ad obtinendum à Proteo responsum. extat fabula Odyss. Δ'. *Argivam canem*, dicit Helenam, *quæ tantum fœminas pariebat*, ut Hermionem, & Iphigeniam: ac *tres habuerat viros*, Menelaum, Paridem, Deiphobum; nam reliqui duo, Theseus, & Achilles, legitimi conjuges non fuere, quum alter eam septennem, alter secundum quietem uxorem habuerit. Cæterum pro Ἀργείας, habet Stephanus Αἰγύας, est enim illi Αἴγυς, urbs Laconiæ, secundum Euphorionem.

852. *Iapygum.*] Apulorum; quorum devicto exercitu, Minervæ *Spoliatrici*, cui spolia tribuuntur, dicabit donaria. Ἀπάρμα, & ἀρμαλιὰς idem valent. *Siris*, Italiæ fluvius est, & urbs. *Lacinium*, Crotonis est promontorium, in quo & Junonis *Laciniæ* templum fuit.

857. *Juvenca.*] Thetis. De *Hoplosmia* Junone diximus. *Novem cubitalem*, intellige Achillem, Thetidis F. ab *Æaco*, Pelei patre, & *Doride*, Thetidis matre, ortum. Quinetiam Eleæ matronæ, primis ludorum initiis, inter cæteros, quos Achilli habebant honores, solenni ritu pectus plangebant. testis Pausan. Eliac. β'. *Terræ cacumen*, de Lacinio intelligitur.

866. *Tauri.*] Erycis Siculi, qui hospites lucta victos interimere solebat. Filius autem fuit Veneris, quæ *Colotis* vocatur à juvene quodam, qui à manibus & pedibus (ea Græcis κῶλα) olim suspensus, postquam à puella quadam solutus fuit, Veneri Colotidi templum

 Athenis

Athenis dedicavit. Alii malunt à femoribus nomen duci, ut Lucianus à promontorio. *Alentia*, vel *Alefias*, dicitur Venus ab Alente, Colophonis fluvio, ad quem colebatur. *Longurus*, Siciliæ lacus, ut & *Gonusa*.

869. *Saltum.*] Corcyram, in quam Saturni falx decidit. De *Conchea* nihil adhuc apud ullum scriptorem reperire potui. De *Sicanis* vide Diodorum.

871. *Induti.*] Herculis, cui Jason. *Crethei nepos*, templum circa Syrtin, peractis ibi certaminibus, extruxit.

875. *Servant.*] Strabo ε'. Καὶ δὴ καὶ ἀπὸ τῶν ἀποστλεγγισμάτων παγέντων, ἃ ἐποίουν οἱ Ἀργοναῦται, φασὶ διαμένειν ἔτι καὶ νῦν διὰ ποικίλους τὰς ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ ψήφους. Apollonius hæc Æthaliæ insulæ tribuit.

877. *Alios.*] Guneum, Prothoum, & Eurypylum. *Teuchira*, Libyæ urbs, post Arsinoe dicta. *Atlantis diversorium*, est Libya, in qua est Atlas mons altissimus, ab incola denominatos.

881. *Mopsum.*] Argonautam, Ampyci F. & *Titaronis*, qui urbi nomen dedit, nepotem. Is morsu serpentis periit, teste Apollonio. Jam alius est hic Mopsus ab eo, qui supra fuit Apollinis F.

883. *Erexerunt.*] Idem & Elpenori apud Homerum, Idmoni apud Apollon. Palinoro, & Miseno apud Virgilium.

885. *Ausigda.*] Libyæ urbem, numero multitudinis, secundum Callimachum: insulam, secundum Hecatæum. Eam *Cinnyphus* præterfluit.

887. *Colchica.*] Medea. Quod heic de *patera* dicitur, id ab Apollon. tripodi cuidam Apollinis Hyllæensibus viæ ducibus, & item alteri Tritonæ paludis præsidibus donato tribuitur: apud quem deinde, sicut & apud Pindarum, glebam Triton Euphemo, & Argonautis tradit in xenium. *Scopulos*, dicit Syrtes, De *Tiphy* Ovidius,

Tiphys in Æmonia puppe magister erit.

891, *Regionis.*] Libycæ. Apollonius,

—— πέφραστο δ' ὅπῃ χθονὸς ἱδρυθέντες,
Μή ποτε τὴν δήιοιεν ἀνασσέωδες ἴσον.

Triton *biformis* vocatur, quoniam supra homo, infra piscis est. Fuit autem rex Libyæ, secundum veram historiam. Per *donum*, intellige pateram Tritoni donatam, quam deinde Libyes acceperint. *Asbystæ*, sunt Libyæ populi. *Cyphæi*, sunt in Perrhæbia, Guoei regno.

899. *Tenthredonis F.*] Prothoum. *Palythrium*, sumit pro Magnesio. Cæterum hunc versum cum Stephano sic lego,

Ἀμφρύσσον σκηπτοῦχον Εὐρυάμπην,

Amphrysus, Magnesiæ fluvius, cujus & urbs *Euryampe*. Prothoi porro epitaphium in cenotaphio tale reperitor,

Σῶμα μὲν ἐν πόντῳ Προθόου, Τενθρηδόνος υἱοῦ,
Κεῖται, ἀνέκτιστον δ' οὔνομα τύμβος ἔχει.

id est,

Corpus habet pontus Prothoi, Tenthredone nati,
Iste viri tumulus nomen inane gerit.

901. *Lupi.*] Locus est in Thessalia, qui Λυκόθυμον appellatur, quod ibi lupus quidam quum boves & oves, quas pro Actore interfecto, Peleus Acasto patri miserat, comedisset, in lapidem fit conversus. Hujus loci, sicut & Thessaliæ totius, rex fuit Eurypylus: cujus latiorem historiam vide in Achaicis Pausaniæ. *Tymphrestus*, Meliensium mons est, Thessaliæ populorum.

903. *Ægoneam.*] Meliensium urbem, aliis Ægonem. *Echinus*, *Itus*, *Trachin*, urbes Thessaliæ: *Titarus* vero, mons. Gonus etiam *Gonusa* dicitur, & ab Hom. αἰπεινὴ Γόννος, *Phalanus*, & *Olosson*, (contractum ex Oloosson) Epiri, & Thessaliæ sunt urbes. *Castanæa*, Magnesiæ urbs, de qua dicta sunt secundum quosdam τὰ κάστανα, sicut à Cerasunte, cerasa.

911. *Alium.*] Philoctetem, qui quum in Lemno relictus esset, à Græcis postea fuit arcessitus, quoniam ad expugnandam Trojam, Herculis sagittis, quæ penes ipsum erant, opus videbatur. Hinc Propertius,

Troja bis Oetæi numine capta dei.

siquidem semel ab Hercule ipso capta fuit, iterum ipsius mortui sagittis, quas jubebat oraculum in castra Græcorum deferri. *Æsarus*, Crotonis fluvius. *Ab hydro morsum* fuisse Philoctetem, vel è Sophocle notum. De *Crimisa* Virg. lib. III.

—— heic illa ducis Melibæi
Parva Philoctetæ subnixa Petilia muro.

Eam postea Lucanorum fuisse metropolin, tradunt interpretes.

913. *Facis.*] Paridis, quem dum gereret in utero mater, facem in somniis visa est videre. *Tibicina* Minerva ab Argivis, tanquam tubarum inventrix, colebatur. Illa, inquit Cassandra, telum Philoctetis in Paridem recta diriget, intendens *nexum Mæotium*, sive arcum flexilem, (nisi quis πλόκον de crinibus malit dici) quem Hercules à Teutaro Scytha acceperat.

916. *Duræ.*] Trachiniæ fluvii, juxta quem Hercules in rogo vivus combustus est, ministrante illi Philoctete, & pro mercede arcum simul cum sagittis accipiente: arcum enim heic *draconem* vocat, propter formam rotundam; ut alii, propter sibilum telorum; sic ὄφιν, vocavit sagittam Æschylus. Et quemadmodum heic lyræ de telis dicuntur, ita vicissim Pindarus cantica sua lyrica vocat tela: & ψαλμοὶ per translationem de arcu dicuntur. *Molares*, pro telis ponit, quæ tanquam dentes mordent.

919. *Crathis.*] fluvius Sybaritidis. Ovidius,

Crathis & hinc Sybaris vestris conterminus oris,
Electro similes faciunt, auroque capillos.

Alæo Apollini templum cum arcu dedicavit Philoctetes, postquam certam nactus sedem, ἀλᾶσθαι, id est, errare, & vagari desiit. *Navæthus*, Italiæ fluvius, à navium incendio denominatus. Vide Halicarnass.

922. *Occident autem.*] Quum enim *Pellenii* ex Achaia profecti Italiam incolerent, supervenientes postea *Lindii*, sive Rhodii, illos expellere voluerunt. quod dum fieret, advenit

co

eo Philoctetes, qui à Rhodiis quum ſtaret, occiſus eſt in prœlio à Pelleniis.

924. *Quos.*] Lindios, & Rhodios: nam Lindus eſt urbs Rhodi, in qua *Thermiarus*, & *Carpathus* montes. *Alienam terram*, intellige Italicam.

927. *Macellis.*] Italiæ civitate, quam Polybius Μάκελλαν vocat. Quoniam tamen *Macellus* Siculis, & Ionibus hortorum ſeptum ſignificat, ut docet libro IV. Varro, non abſurde quis exiſtimet μακέλλοις heic *maceriam* ſonare, in qua ſepultus fuerit Philoctetes.

930. *Equi fabricator.*] Epeus Phocenſis, Panopei (ab hoc urbs, Panopeus, dicta) F. qui Durateum equum fabricatus eſt. *Langaria*, urbs Italiæ, quam incoluit Epeus: id quod heic, tanquam ἐλλειπτικῶς, propter hyperbaton ſequens, omiſſum, ſubaudiendum venit.

933. *Quod de ovibus.*] Quum liberi Pterelai, Teleboarum ac Taphiorum regis, boves Electryonis, Mycenarum regis, abegiſſent, & liberos una occidiſſent: Alcmena, Electryonis filia, matrimonium ſuum illi promiſit, quicunque fratrum ipſius mortem ulciſceretur: qua accepta conditione, Amphitryo, Cephalo Athenienſi, & Panopeo Phocenſi aſſumtis, Teleboas expugnavit opera *Comæthonis*, filiæ Pterelai, quæ Amphitryonis (ſecundum alios, Cephali) amore capta, aureum patris capillum deſecuit. Jam in hoc bello milites ſuos ſacramento obſtrinxerat Amphitryo, ne quid de præda (nam per *oves* tota præda intelligitur) abſconderent: quod quidem jusjurandum Panopeus tranſgreſſus eſt. *Uxoria connubia*, dicit nuptias Alcmenæ, quas ambibat Amphitryo.

936. *Alætin.*] Mars, & Minerva, bellici ſunt dii, per quos pejerarat Panopeus. Dicitur Minerva *Cydonia*, à Cydoniis, Arcadiæ, vel Cretæ populis; ejus templum Clymenus in Elide extruxit. *Alætis* quomodo dici potuerit, non video, niſi ea forte ratione, qua Bacchus Ἀλῆς cognominatur, & Venus Ἀλῆτις. Mars deinde *Thraciæ deus* vocatur, quod olim Thraces fuerint bellicoſi: quanquam & in Thraciæ finibus procreatum tradidit Sophocles. *Frater* Panopei, fuit Criſſus.

943. *Dii.*] Mars & Minerva, irati Panopeo perjuro. *Pugilem* egregium fuiſſe Epeum, ex Iliade manifeſtum fit. Calaber etiam hoc elogium illi tribuit,

—— ἀλλ' οὔ οἱ τις ἐτόλμα ἐγγὺς ἱκέσθαι,
Εἵνεκα πυγμαχίης· πολέμου δ' ἄρ πάγχυ δαήμων
Ἔπλετο ἀδμγαλέου, ὁπότ' Ἄρηος ἔχοντο δῆεις,

Cyris, & *Cyliſtarnus*, Italiæ fluvii.

948. *Statuam.*] equum Durateum: hunc ad Minervam Iliacam placandam Græcos erexiſſe, probare nititur Dio in oratione pulcerrima, quæ Τρωϊκὸς inſcribitur. *Myndia*, dicitur Pallas, à Myndo, Cariæ urbe; Stephanus tamen eam vult in Calchide coli. De hac Epei dedicatione conſcripta eſt Theocriti Πέλεκυς, (eam Simmiæ attribuit Hephæſtio) poema elegans, & artificioſum.

953. *Phœnodamantis.*] cujus hiſtoria jam eſt explicata. *Clades*, dicit eas, quibus Laomedon coactus fuit Heſionem filiam ceto exponere. *Læſtrygones*, nunc Leontini vocantur.

958. *Luctatoris.*] Erycis, à cujus matre, Venere, ſervatæ ſunt Phœnodamantis filiæ.

963. *Catulum.*] filium, Egeſtem nomine, & Aceſtem Virgilio dictum: *qui tres* in Sicilia *urbes condidit*, Segeſtam, ſive Aceſtam, Erycem, & Entellam. *Spurius Anchiſæ*, dictus eſt Elymus, quem in Siciliam, *tres habentem colles atque promontoria*, abduxit una cum aliis Trojanis Egeſtes: unde *Trinacrius juvenis* videtur à Poeta vocari. Hiſtoriam vide in Halicarn. fol. 32. codicis Græci.

970. *Patriam*] antiquam nempe Trojam. Lego autem heic αἰγεστρίνων, uno verbo: nam de lugubribus veſtibus loquitur Caſſandra, niſi quis malit Αἰγεσταίων gentile, eſt enim Αἴγεστα, Siciliæ urbs. Quin etiam Gregor. Nazianzenus in tragœdia ſua carmen hoc à Lycophrone mutuatus, αἰγεστρίνων habet.

976. *Intonſa.*] Hoc de viris intellige; mulieres enim contra, comam in luctu tondebant apud Græcos.

978. *Multi.*] reliquorum Trojanorum. *Siris*, & *Leutarnia*, Italiæ urbes: harum Siris, poſtea Πολίειον dicta, pro fluvio quoque ſumitur.

980. *Calchas.*] de quo ſupra dictum fuit. Miris vero modis torquet ſe heic Scholiaſtes, & ſolita audacia Lycophronem temere reprehendit. Id enim ſciendum eſt, Calchanti prædictam fuiſſe mortem in hoc tempus, quo in vatem ſe peritiorem incideret, ut Colophone accidit. Eam hiſtoriam nunc Lycophron repetit, quaſi diceret: Calchantem, poſtquam inferior in arte vaticinandi deprehenſus eſt, occiſum ab aliquo fuiſſe: quamvis alii dolore periiſſe tradant. nam quod ait de Hercule Scholiaſtes, ab eo occiſum Calchantem: id unde ſumſerit, neſcio; ex Poetæ certe verbis nihil tale colligi poteſt; neque adeo ex quoquam eorum, qui Herculis res deſcripſerunt. *Sepulcrum Calchantis*, cujus heic fit mentio, honorarium duntaxat fuit: nam de eodem dicetur infra,

Ὁ δ' Αὐσονείων ἄγχι Κάλχαντος τάφων
Δυοῖν ἀδελφοῖν ἄτεγος ψευδηρίων.

Siſyphium, vocat Calchantem, quod inſtar Siſyphi, qui etiam in proverbium venit, callidus calculator, & prudens fuerit. Theognis,

Πλείονα δ' εἰδείη Αἰολίδου Σισύφου.

Dercyllidas quoque Xenophonti *Siſyphus* cognominatur. *Flagellum rotundum* de pugno poteſt intelligi, quandoquidem & alios multos hoc modo ſuſtulit Hercules: vel de fulmine, dicitur enim & Γογγυλάτης Jupiter. *Chonia*, ſive *Chone* olim dicta fuit Italia, teſtibus Heſych. & Steph. Itaque recte apud Ariſtot. Χῶνις pro Χώνης à doctiſſ. viro, P. Victorio, repoſitum eſt. Nonnulli originem quidam ad Herculem referunt: qui, quum Ægyptiorum lingua *Chon* vocaretur, in Italiam delatus, *Chones* à ſe quoſdam denominaverit.

985. *Dolore afficient.* Quum enim Trojani isti in Italiam venissent, Ionas, sive Athenienses, qui priores illam occuparant sedem, expulerunt, adjuvantibus Crotoniatis, & Achivis: quique in Minervæ templum confugerant, eos una cum sacerdote trucidarunt. *Laphria*, & *Tubicina* cur dicatur Minerva, docuimus. Pro Ξυθίδος, repono Ξυθίδας, ex emendatione J. Aurati, viri utraque lingua doctissimi: nam Ion fuit Xuthi F. à quo Iones appellati Xuthidæ, teste Hesych.

990. *Gentilem.*] Græci enim cum Græcis, nempe Athenienses cum Achivis, commissi erant. Pro flamine posset etiam proprium *Letarchi* nomen, qui fuerit sacrificulæ filius, poni. Λήϊτον quidem Herodotus ab Achivis *prytaneum* dici testatur.

993. *Alii.*] Græci. *Tullesii montes* sunt in Thessalia. Pro ἀλιφύκλου, Scaliger legit ἀλισφάκτοιο.

995. *Amazonis.*] Cletes, quæ quum Penthesileam heram, quæ heic *impigra puella* vocatur, per mare quæreret, in Italiam tempestate delata, Cletem urbem condidit, cujus reginæ deinceps omnes Cletes nomen tenuerunt.

999. *Cujus.*] Penthesileæ, quam etiam post mortem Achilles amavit. Propertius,

Cujus ut auratam nudavit casside frontem,
Vicit victorem candida forma suum.

Postquam igitur cognovit à Thersite, qui heic propter formæ turpitudinem *simiformis* vocatur, ejus oculum esse læsum, ipsum occidit.

1002. *Urbem.*] Cleten. Quam heic vocat *reginam Cleten*, posterior fuit illa, quæ urbem condidit. Siquidem omnes, ut dicebam, Cletes urbis reginæ, *Cletæ* vocabantur. *Laures filios*, nuncupat Crotoniatas; Laure enim Crotonis uxor fuit. De *Terina*, & *Ocinaro* dictum est.

1012. *Ferentem.*] Nireum. Homerus,

Νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.

Aprum ducem, intellige Thoantem, Andræmonis & Gorges F. Ætolum natione: est enim *Lycormus*, Ætoliæ fluvius. *Pedata vela* dicit, quod pede suo, sive fune, subtus utrimque tendantur, & circumagantur: nam, ut inquit Interpres Apollonii, Τὰ χωνία, οἷς ἐγχειροποιεῖται ὁ ἱστὸς κατὰ τὰς γωνίας, πόδας καλοῦσιν, ἐφεξῆς δὲ τέτον, πρόποδας. Virgilius,

Una omnes fecere pedem. ——

Lucanus quinto,

—— *& flexo navita cornu*
Obliquat lævo pede carbasa. ——

& octavo,

—— *quo nunc pede carbasa tendi*
Nostra jubes. ——

Catullus pedem pro ipso velo posuit. Plautus *versoriam* vocat, ut nuper Turnebus docuit, vir doctissimus. *Argyrini* porro sunt Epiri populi, teste Stephano, ne Scholiastis deliria sequamur. *Ceraunia* quoque, Epiri promontoria.

1020. *Lacmonii.*] Lacmone vocatur Pindi montis vertex, à quo multi oriuntur fluvii, in his *Æas*.

1021. *Vicinus.*] Æanti. *Crathidem* Callimachi Scholiastes in Arcadia, Herodotus in Achaia ponit: à quo etiam is, qui in Italia fluit, nomen acceperit; id quod & Pausaniæ videtur. *Mylaces*, Epiri populi, in qua Nereus, ac Thoas cum suis habitarunt. *Polæ*, etiam oppidum est Epiri, quod Colchi, quum Medeam non invenissent, ad quam investigandam ab Æete (is fuit Ææ, urbis in Colchide, & Corinthi princeps) missi fuerant, nec auderent in patriam reverti, juxta *Dizerum* fluvium extruxerunt, & ab exilio, quoniam πόλας Colchis exules notant, denominarunt. Callimachus, citante Strabone, de Colchis, & Polis hæc cecinit,

Οἱ μὲν ἐπ' Ἰλλυρικοῖο πόρον σχάσσαντες ἐρετμά,
Λᾶα παρὰ ξανθῆς Ἁρμονίης ὄφιος,
Ἄσυρον ἐκτίσσαντο, τὸ μέν κε Φυγάδων τις ἐνίσποι
Γραικός, ἀτὰρ κείνων γλῶσσ' ὀνόμηνε Πόλας.

Apollonius quoque,

Οἱ δ' ἄρ' ἐπ' Ἰλλυρικοῖο μελαμβαθέος ποταμοῖο,
Τύμβος ἵν' Ἁρμονίης Κάδμοιό τε, πύργον ἔδειμαν
Ἀνδρέσσιν ἐγχελιέεσσιν ἐφέστιοι. ——

Hanc urbem, Plinius Colchinum videtur vocasse. *Sponsiferam navem*, vocat Argonem, qua Medea fuerat abducta.

1027. *Meliten insulam.*] Pachyno objectam, à qua Melitæi catelli celebrantur: quanquam alii ad Illyricam Meliten hanc originem referant. *Othronus*, inter Epirum & Italiam insula.

1030. *Sisyphii filii.*] Ulyssis, qui quum propter Hecubam lapidatam in somnis territus in Sicilia fuisset; Hecatæ, quæ somniis præest, templum extruxit, & Hecubæ cenotaphium: unde factum est, ut pars quædam Pachyni ab Ulysse denominata fuerit *Ulysseum* promontorium. *Longatis*, hoc loco Hecate dicitur, quemadmodum supra Minerva: solent enim aliquando Poetæ idem epitheton diversis diis attribuere.

1034. *Avi occisor.*] Elpenor, qui avum Abantem, quem videbat negligenter à famulo duci, imprudens occidit: nam in servum directo baculo, casu avum petiit, ut etiam Tlepolemus Licymnium; qua de causa, quum exulare cogeretur, expeditionis Trojanæ socius fuit, & inde in Epirum devenit. Homerus tamen ad Trojam occisum tradit, & Epitaphium Græcum, cujus hæc est inscriptio, Ἐπὶ Ἐλπήνορος κειμένῳ ἐν Τροίῃ. *Coscynthus*, aliter Euripus, dicitur Euboeæ fluvius.

1039. *Integro a. e.*] Hoc Græci uno verbo ἀπενιαυτίζειν, & exilium ipsum ἀπενιαυτισμὸν dicunt. Solebant autem veteres, si quem civium, ac præcipue propinquorum occidissent, annuo exilio mulctari.

1040. *Telphusia.*] Arcadica, à Telphussa, urbe Arcadiæ: estque hoc Erinnyis epitheton. eam enim Telphusii (sic eos vocat Pausanias) Cererem appellant. *Abantia*, urbs Illyriæ, (Amantia κατὰ βαρβαρικὴν ἔκλισιν, teste Steph. dicta) ab Abantibus Troja redeuntibus condita.

dita. *Atitanes*, Epiri populi. Jam pro προύκτιν, vel προακτὴν, vel πλακτὴν (quorum nullum placet) lego ἀκτὴν, idque sumo ἐμφατικῶς (quemadmodum & Plutarchus Arato, præsertim quum adjiciatur αὐτὴν) pro Leucade, quam Homerus ἀκτὴν Ἠπείροιο dixit: licet id Stephanus Nerico tribuat, sed Leucadi postea dictæ. Prope Leucadem est Actium promontorium. Varias Actas enumerat Stephanus. Pro Πολυάνθου quoque restituo Πολυάνθους, ex Apollonio, & Steph. est enim Polyanthes Chaoniæ fluvius, de quo sic Apollonius,

Ἡμιδαὴς Φαέθων πέσεν ἅρματος Ἠελίοιο
Λίμνης ἐς προχοὰς Πολυάνθιος, ἣ δ' ἔτι νῦν περ
Τραύματος αἰθομένοιο βαρὺν ἀνακήκιεν ἀτμόν.

id est,

Semustus Phaëthon Solari decidit axe
Florentem in Polyanthis aquam, quæ nunc quoque passim
Vulneris ardentis tetros exspirat odores.

1047. *Alius.*] Podalirius, frater Machaonis, ab Eurypylo occisi, ut refert Calaber. De Asclepiadarum peregrinationibus Aristides, orator disertissimus, hæc tradit: Τοῦτο μὲν, Θετταλίαν ἡμεδαπὸν εἰς ὑποδοχὴν τῆς πατρὸς, τοῦτο δὲ, ὡς ὁ Κῴων λόγος, πλεύσαντες εἰς Κῶ τὴν μεγαλόπολιν, οἰκίζουσί τε, καὶ εἰς ἤδη ἐφίπτοντα τῇ φύσει τὴν χώρας κατέσχον. & paulo post: Ἔχει δὲ καὶ τὸν Καρικὸν τόπον, καὶ Κνίδον, τὴν τῆς Ἀφροδίτης ἱεράν. ἀπέλαυσε δέ τι καὶ Κύπρος αὐτῶν. De *Calchantis sepulcro* dictum est. Pro ἐγχέουσι Scaliger mavult ἐγκρύσει, & mox τύμβος pro τύμβον.

1053. *In ovillis.*] Daunii enim secundum quietem accipiebant oracula, quum ovillis pellibus ante templum, sive aram Podalirii incubarent: lavabant præterea simul cum pecoribus in *Althæno* fluvio, valetudinis causa. Æsculapius olim *Epius* dicebatur, ut & medicus quilibet. Ejus *filius*, Podalirius.

1056. *Legatis Ætolorum.*] Diomedes, ut supra diximus, Dauniæ terræ imprecatus fuerat, ne unquam fructum ferret, nisi ab aliquo ejus gentili coleretur: venerunt igitur post aliquod tempus in Dauniam Ætoli, & hæreditariam terram repetierunt. Justinus tamen initio duodec. hanc historiam sic enarrat: *Pulsi ab Apulis* (Diomedis socii) *consulentes oracula, responsum acceperant, locum, quem reperissent, perpetuo possessuros. Hac igitur ex causa per legatos, sub belli comminatione, restitui sibi ab Apulis urbem* (Brundusium) *postulaverant. Sed ubi Apulis oraculum innotuit, interfectos legatos in urbe sepeliunt, perpetuo ibi sedem habituros; atque ita defuncti responso, diu urbem possederunt. Salangi*, & *Angæsi* sunt Italiæ populi. Diomedes autem *filius* fuit Tydei, quem heic *cerebrivorum* vocat, quod Melanippi, hostis, à quo graviter vulneratus fuerat, cerebrum in bello Thebano vorarit, ut est apud Tragicos.

1067. *Nauboli posterorum.*] Schedii, & Epistrophi, ducum Phocensium, qui ad Trojam perierunt. *Temesa*, Calabriæ civitas est, quam antea *Tamasam* vocavit. *Hipponium*, Italiæ mons. Cæterum in Temesam etiam Ulysses aberravit: cujus rei historiam describit Pausanias Eliac. β.

1070. *Crises.*] in Phocide. *Lilæa* quoque, *Anemorea*, *Amphissa*, *Abæ*, Phocidis urbes.

1075. *Setæa.*] Hæc mulier fuit Trojana, quæ, quum in exilium abduceretur, & iter longius ægre ferret, naves Trojanorum apud Crathidem, & Navæthum, Italiæ fluvios, combussit: qua re cognita, Trojani ipsam ad rupem quandam, quæ inde *Setæa* dicta, ut & regio ipsa *Setæum*, cruci affixerunt.

1083. *Membletis.*] Italiæ fluvii. Quam heic Κερνεᾶτιν νῆσον vocat Lycophron, eadem videtur, quæ Κύρνος dicitur: quam quidem Latinis *Corsicam* esse, ignorat nemo. *Lametus* etiam, Italiæ fluvius, juxta Crotonem.

1087. *Atque illos q.*] Epilogus enumerationis Græcorum, qui peregre vel perierunt, vel diu vagati sunt, & novas deduxerunt colonias. Hinc ad eos transit, qui in patriam reversi, indigne sunt excepti.

1092. *Cndylæ.*] Jovi, qui à lucro sic denominatus videtur, ut ab urbe, *Larynthius*. Cum *echino* comparat Nauplium, propter astutiam: de ejus technis diximus. *Gallinas*, dicit uxores Græcorum Trojam profectorum. *Navivoras faces*, intelligit eas, quas de Caphareo monte suspenderat Nauplius. *Ramum*, vocat Palamedem, dolis Ulyssis interfectum, & in Lepetymno, monte *Methymnæo*, sepultum.

1099. *Unus.*] Agamemnon; is Mycenas reversus, ab uxore fuit interfectus, sumta in balneo tunica, quæ nec colli, nec manuum exitus haberet. Homerus in mensa occisum tradit, ὡς βοῦν ἐπὶ φάτνῃ. Cum Lycophrone facit Æschylus Eumenidibus. De balneis veterum hæc Artemidorus, Πάλαι μὲν εἰκὸς ἦν πονηρὰ τὰ βαλανεῖα, ἐπεὶ μὴ συνεχῶς ἐλούοντο οἱ ἄνθρωποι, ἀλλ' ἢ πόλεμον κατατετριμμένοι, ἢ μεγάλου πονήσαντες πόνου. ἦν γὰρ αὐτοῖς ὑπόμνημα πόνου, ἢ πολέμου τὸ βαλανεῖον, καὶ αὐτὸ τὸ λοῦσθαι.

1106. *Tænarum.*] ad inferos, quo fert ex Tænaro via. *Leænam*, dicit Clytæmnestram.

1108. *Ego autem.*] Cassandra enim simul cum Agamemnone, cui ab Ajace tradita fuerat, in balneo, tanquam pellex, est occisa. Eodem quoque modo apud Æschylum de morte sua vaticinatur Cassandra, & sic ait inter cætera,

Ἐμοὶ δὲ μίμνει σχισμὸς ἀμφήκει δορί.

1110. *Siquidem mihi*] Quæ heic est in Græco contextu loquendi forma, gemina est illi Euripidis Alcestide,

Ἐν ταῖσιν αὐταῖς γάρ μ' ἐπισκήψω κέδροις
Σοὶ τούς δε θεῖναι πλευράς. —— & iterum,
Πάλλοντι σιδήρῳ τέμνετ' αὐχένων φλέβας.

Nec discrepat hinc, quod extremis Troadibus legitur, Μέλας γάρ σ' ὅσσε κατακαλύψει θάνατος. sic enim hunc locum restituimus. Neque ignotum est Homeri hemistichium,

—— ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.

Similiter quoque Virgilius,

—— *nec te tua funera, mater,*
Produxi: ——

quem locum pervertunt interpretes.

1114. *Vipera dipsas.*] Clytæmnestra, de qua sic eadem apud Æschylum,

> —— τί νιν καλοῦσα δυσφιλὲς δάκος,
> Τύχοιμ' ἄν, ἀμφίσβαιναν, ἢ σκύλλαν τινὰ
> Οἰκοῦσαν ἐν πέτραισι, ναυτίλων βλάβην,
> Θύουσαν ᾅδου μητέρ', ἄσπονδόν τ' ἀρὰν
> Φίλοις πνέουσαν. ——

Viperam autem à dipsade differre, naturæ studiosis notum est.

1117. *Sine gemitu.*] Pro ἀστένακτα, videntur Scholiastæ quidam Græci ἀσύμβακτα, id est, sine intermissione, ac mutatione, legisse.

1118. *Vocans autem.*] Miror audaciam prioris interpretis, qui hæc ad Clytæmnestram refert, ideoque Ͻύων pro Ͻύσων ausus est reponere: quum & sensus huic repugnet, & scriptorum testimonia longe alio vergant. Nam apud Homerum Agamemnon ad Ulyssem de Cassandræ clamore & ejulatu sic ait,

> Οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ὄπα Πριάμοιο θυγατρὸς
> Κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμνήστρη δολόμητις
> Ἀμφ' ἐμοί. ——

Aliud etiam testimonium si quis requirat, Imagines Philostrati consulat.

1120. *Catulus.*] Orestes: de quo sic eadem apud Æschylum,

> Ἥξει γὰρ ἡμῶν ἄλλος αὖ τιμάορος,
> Μητροκτόνον φίτυμα, ποινάτωρ πατρός.

Tractarunt hoc argumentum Sophocles Electra, Æschylus Choephoris.

1123. *Maritus.*] Agamemnon, cui mortuo templum Spartani dedicarunt, *Agamemnonis Jovis* appellatum. Sicut enim Jupiter Spartæ vocabatur *Agamemnon*, ut supra diximus, sic Agamemnon, vice versa, post mortem cognominatus est *Jupiter*. Similiter in Ægypto Venus Zephyritis appellata fuit *Arsinoë*, reginæ cognomine, ut apud Callimachum in Athen. lib. VII. & Arsinoë rursum, Zephyritis, ut apud Catullum est videre, & Edylum in Athen. lib. XI. ubi & Arsinoës templum commemoratur. Aristæus quoque *Jupiter* quondam dictus est, si Apollonii Scholiastæ credimus; & Pythionice, meretrix, *Venus*, teste Theopompo. Quinetiam Ammonis, ac Beli cognomina ab hominibus delumta, testatur Pausanias. *Oebalus* autem Tyndari pater fuit, rex Spartanorum, secundum quosdam.

1128. *Templum.*] Pausanias quoque de templo quodam Alexandræ, Amyclis extructo, scribit in Laconicis: atque alio, Leuctris. *Dardanus*, Italiæ urbs, juxta *palustres Salpes aquas.*

1133. *Hectorea.*] quæ in occipitio nutriebatur. Errat enim hac in re Scholiastes, & quicunque eum sequuti sunt. Sic enim Timæus, citante Polluce lib. II. Τὴν κουρὰν ταύτην σεμνύνεσθαι μὲν δεῖν περὶ τὸ μέτωπον, ἀποκείρεσθαι δὲ τὴν τραχήλου. Abantum autem coma aliter, ut poetice loquar, secabatur.

1136. *Remedium.*] Adumbravit illud Euripidis ex Hippolyto,

> Πένθη μέγιστα δακρύων κυρτέμβναι.

Multa quidem habet hic Poeta ex Euripide, atque etiam Sophocle sumta hemistichia: sed nobis omnia annotare non libet.

1137. *Furiarum vestem.*] id est, nigram: cum tali enim veste pingebantur Furiæ. Virgines igitur Dauniæ, quæ nubere nolebant, vestem nigram sumebant, & ambulabant cum *baculo*; *faciem* quoque cærulea *tinctura* deformabant.

1141. *Luctum contra.*] Tertio post excidium Trojanum anno, pestis gravissima per totam Locrensem regionem est grassata. De hac sedanda Apollo consultus, jussit Locrenses mille deinceps annis continuis ad Minervam Trojanam, quæ ipsis ob Cassandræ stuprum graviter esset infensa, puellas duas sorte lectas mittere. Eas deinde Trojani, quum primum mittebantur, in itinere occidebant, & combustorum cadaverum cinerem projiciebant in mare: unde aliæ cautiores deinceps factæ, furtim Trojam usque in Minervæ templum commeabant, ubi postea Deæ perpetuo ministrabant: quem quidem morem ad suam pene ætatem usque durasse testatur Plutarchus, Περὶ τῶν βραδέως τιμωρουμένων, adductis etiam Poetæ cujusdam hac de re versibus, Καὶ μὴν ὁ πολὺς χρόνος, ἀφ' οὗ Λοκροὶ πέμποντες εἰς Τροίαν πέπαυνται τὰς παρθένους,

> Αἳ καὶ ἀναμπέχονοι γυμνοῖς ποσὶν ἠΰτε δοῦλαι,
> Ἠοῖαι (lego Ἠῷαι) σαίρεσκον Ἀθηναίης περὶ βωμόν,
> Νόσφι κρηδέμνοιο, καὶ εἰ βαρὺ γῆρας ἱκάνοι,

διὰ τῆς Αἴαντος ἀκολασίαν. Quocirca minus mirum videri debet, quod inquit paulo post de millenario tempore Poeta. Si quis enim à Troja capta, mille deinceps annos numeret, ad 574. annum ab U. C. perveniet. Quid quod etiam D. Hieronymus hujus historiæ quodam loco meminit his verbis? *Justum est & Locridas virgines non tacere: quæ quum Ilium mitterentur ex more per annos circiter mille, nulla obsceni rumoris, & pollutæ virginitatis ullam fabulam dedit.* *Veneris prædonem*, vocat Ajacem, quod Cassandram virginis nomine spoliaverit.

1146. *O Larymna.*] Enumerat regiones eas, ex quibus puellæ sorte ductæ, Trojam sint missæ. *Larymna* Bœotiæ urbs est, secundum Strab. & Pausan. *Spercheus*, & *Boagrius* sunt fluvii Thessaliæ, Locridi vicinæ. *Cynus*, urbs Opuntis, & navale. *Scarphea*, cui postea Pharygis nomen inditum: *Naryx*, à qua *Narycius* dictus Ajax: *Tholorias* quoque, ac *Thronium*, Locridis sunt oppida. *Hodœdocea domus*, ab Hodœdoco, Oilei patre, teste Eustathio, denominatur. Itaque pro Ἰλέως lubens reposuerim Οἰλέως, aut saltem dixerim, primam nominis hujus literam poetica licentia, qua etiam Hesiodus, Pindarus, & Euripides usi, sublatam; quam quidem conjecturam nostram, sicut & alias quasdam, Scaliger quoque in versione sua sequutus est. *Gygæa*, Minerva videtur à palude Gygea dicta: vocatur etiam *Agrestis*, de agriculturæ inventione.

1159. *Traronis.*] montis Trojani, ut vult Scholiastes. Scaliger, quem heic sequi malim, τρήρων legit. Quod autem de combustione ait, fuit hoc apud veteres quoddam sacrificii genus, quo civitates fame, vel peste laboran-

tes

tes expiabantur: atque ad id *infelicia ligna* solere adhiberi, refert Macrobius. *Sithonia filia*, fuit Rhœtea, à qua dictum Rhœteum promontorium, quod heic totum agrum Trojanum comprehendit.

1163. *Amphiræ.*] Minervæ, quæ cur hoc nomen habuerit, adhuc ignoro. *Robusta* autem Trœzeniis colebatur, quemadmodum Robustus Jupiter Argivis.

1170. *Baculum.*] ramum, ad verbum. Propertius,

Ille etiam Hylæi percussus vulnere rami.

& iterum,

Mænalio jacuit pulsus tria tempora ramo.

1173. *Perniciosam gentem.*] Locrensium; quorum princeps, Ajax, olim Trojanis perniciosus fuerat.

1174. *O mater.*] Hecubam alloquitur, quomodo Penelopen Telemachus Odyss. ψ'.

Μῆτερ ἐμὴ δύσμητερ, ἀπηνέα θυμὸν ἔχουσα.

Persei, sive *Persæ filia*, est Hecate, quæ Perseis ideo vocatur, & à se deinde Perseides herbas denominat. Vocatur & *Brimo*, quod contra Mercurium infremuerit, licet hoc Jovi filio tribuat Clemens Alexandrinus. Hecubam porro ab Hecate transformatam iri dicit, quod illa canom sit dea. De *Strymone*, & *Zerynthο* dictum est. *Pheræa*, nuncupatur Hecate à Pheris, urbe Thessaliæ. Alii tradunt eam Jovis & Pheræ filiam fuisse.

1183. *Herilibus.*] Ulyssis heri, cui Hecuba sorte obtigerat, ut est in Eurip. is enim *honorarium* Hecubæ *sepulcrum*, ut supra diximus, in Sicilia extruxit. *Tricervicem*, vocat Hecaten, ut modo triformen; nam, ut ille ait,

—— *tria sunt Hecatei dos ora Dianæ.*

siquidem Hecate Proserpina censetur: ac Diana inferna dicitur Hecate, sicut inferna Juno, Proserpina.

1189. *Frater.*] Hector: eum propter pietatem, & cultum deorum, post mortem in beatorum insulas prædicit abducendom esse. Cæterum *Ophion* ante Saturnum cum Euryoome in cœlo regnabat: cujus *solium* postea tenuit Jupiter, expulso Saturno, Ophionis successore. *Natalem* Jovis *terram*, dicit Thebas, ubi locus erat quidam, Διὸς γοναὶ dictus, in quo Jupiter, secundum quosdam, natus est. Thebas quoque vocarunt Græci quidam *Beatorum insulas*, ut habet epigramma apud Herodotum,

Αἳ δ' εἰσὶν Μακάρων νῆσοι, τόθι περ τὸν ἄριστον

Ζῆνα, θεῶν βασιλῆα, Ῥέη τέκε τῷδ' ἐνὶ χώρῳ.

Mater Jovis, est Rhea, quæ Eurynomen, priorem reginam, de cœlo deturbavit: quare & *luctæ perita* hoc loco dicitur.

1199. *Puerivoras.*] Lapidem Saturno, qui liberos omoes devorabat, pro Jove suppositum fuisse, ot & equum pro Neptuno, docent fabulæ. Jam Pausaoias extremis Bœoticis, supra Chæroneam tradit esse mootem Petrachum, in quo Saturnus hunc lapidem comederit. *Centaurum*, vocat Saturnum, quod infra draco fuerit, itaque biformis, instar Centauri: vel quod olim in equum se converterit.

1206. *Quo te.*] Quum Thebani bello simul & peste vexarentur, Apollinis oraculo jussi sunt Hectoris ossa Thebas deferre, id erat hujusmodi, citante Pausania,

Θηβαῖοι Κάδμοιο πόλιν καταναιετάοντες,

Αἴ κ' ἐθέλητε πάτραν οἰκεῖν σὺν ἀμύμονι πλούτῳ,

Ἕκτορος ὀστέα Πριαμίδου κομίσαντες ἐς οἴκους

Ἐξ Ἀσίης, Διὸς ἐννεσίῃς ἥρωα σέβεσθε.

id est,

Cadmei cives, dentalis clara propago,
Si patria vultis felices degere avita,
Priamidæ Thebas arcessite Hectoris ossa
Ex Asia, Jovis auspiciis heroa colentes.

Huc pertinet Epitaphium Hectoris, nuper in schedis antiquis repertum,

Εἰς Ἕκτορος κενοτάφιον ἐν Θήβαις.

Ἕκτορι τόνδε μέγαν Βοιώτιοι ἄνδρες ἔτευξαν

Τύμβον, ὑπὲρ γαίης σῆμ' ἐπιγιγνομένοις.

id est,

Hectori Thebis.

Heroom tibi Bœoti terram super, Hector,
Hoc struxêre viri, lucida signa suis.

Ogygi populum, vocat Thebanos, ab Ogygo rege: eosdem præterea ex deotibus draconis à Cadmo satis ortos esse, non est obscurum: licet nonnulli διὰ τὸ σποράδην οἰκεῖν, eos *Spartos* dictos putent.

1207. *Lepsii Terminthei.*] Lepsius dicitur Apollo ab oraculorum obscuritate: Terminthεus, ab herbis quibusdam. *Ophrynium*, est Trojæ oppidum, in quo erat Hectoris sepulcrum. *Calydni mœnia*, Thebas dicit à Calydno, rege Thebano. *Aoniam* quoque fuisse prius appellatam Bœotiam, testatur Apollonii Scholiastes, & Theocritus,

Ἀονίων πεδίων βαθεῖαν βῶλον ἀρουρῶν,

de agro Thebano loquens. *Tenerus* denique Apollinis fuit F. cujus apud Ismenum extabat oraculum, de quo Pindarus Pyth. 11. De *Estenis* diximus.

1214. *Gnosum.*] quæ est Cretæ urbs, ut & *Gortyna*; Cretæ autem imperabat Idomeneus. *Piscatorem*, dicit Nauplium, qui, instar piscatoris, conjuges Græcorum in adulterium pelliciebat.

1218. *Leucum.*] Talonis F. apud quem Idomeneus, Trojam petiturus, regnum deposuerat: ille vero à Nauplio instigatus, occisa uxore, & liberis Idomenei, regnum Cretense sibi vindicavit. *Alumnum*, dicit euodem Leucum; quem, quum puer esset expositus, alendum pro adoptato susceperat Idomeneus; eidem quoque filiam se daturum in uxorem, postquam domum rediisset, promiserat.

1224. *Onceæ.*] Oncæa Ceres, seu Erinnys, in Oncio, Arcadiæ regione, secundum Pausan. colebatur, ut & Apollo Oncæus. Cereri porro in *fovea* templi, ceu infernæ deæ, sacrum fiebat: cujus gemmum quiddam supra de Baccho relatum est.

1226. *Gloriam.*] Originem Urbis, & Imperii Romani, ab Ænea ad Romulum, & Remum deducti, deinceps explicat.

1232. *Consanguineus.*] Æneas. Tros enim

: Ilum

llum genuit, & Assaracum: quorum ille Laomedontem, Priami patrem; hic Capyn, patrem Anchisæ, procreavit. Ab Ænea deinde orti Romulus & Remus, quos heic *leunculos* vocat. *Castnia*, & *Chœras*, Veneris epitheta, matris Æneæ, ac de Castnia quidem ante diximus: Chœras autem à porcis, quos illi mactabant Argivi, potest nuncupata videri.

1236. *Rhæcelum.*] Macedoniæ urbem. *Cissus* etiam ejus regionis mons est. *Laphystiæ* mulieres aliter Mimallones vocantur, nomen dicunt à Baccho, qui *Laphystius*, à monte quodam Bœotiæ denominatur: *gerunt* quoque *cornua*, Bacchi exemplo. Pro Ἀλμωνίας, lego Ἀλμωπίας, ex Stephano, & Thucyd. est enim regio Macedoniæ, ab Halmope gigante nomen sortita, & postea Minya dicta. Pausanias tamen Halmones vicum Bœotiæ tradit. *Pisa*, & *Agylla*, (quæ aliter Cære) urbes Italiæ. Virg.

Urbis Agyllinæ sedes, ubi Lydia quondam
Gens bello præclara, jugis consedit Etruscis.

Agyllæ etiam nymphæ meminit Silius Ital. initio quinti.

1242. *Cum illo.*] Ænea. *Nanus*, quondam appellatus fuit Ulysses: alii hoc vocabulum Tyrrhenum esse malunt, & *erronem* sonare. Ulysses igitur primum Æneam ad fœdus feriendum adigit; deinde etiam adjungent se Æneæ *Tarchon*, & *Tyrrhenus*, Telephi filii: cujus quidem societatis causam Evandro tribuit Virgilius, qui & lib. x. sic ait,

—— *Tarchon*
Jungit opes, fœdusque ferit. ——

1245. *Simul.*] Quemadmodum heic σὺν usurpatur, ita quoque apud Sophocl. Antigone,

—— σὺν δέ νιν
Θηράμαθ' ἡδὺς οὐδὲν ἐκπεπληγμένον.

& Eurip. Hippolyto, Σὺ τὰν θεῶν ἄκαμπτον φρένα καὶ βροτῶν ἄγεις, Κύπρι. σὺν δ' ὁ ποικιλόπτερος, &c. Nec aliter intelligendum est illud, σὺν δικαί, quod olim in oraculo quodam Sibyllino reponendum docuimus. Pro σὺν nonnunquam usurpant ἐν, ut Sophocles initio Oedipi regis,

—— ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς
Σκήψας ἐλαύνει λοιμὸς ἔχθιστος πόλιν.

1246. *Cujus.*] Historiam Telephi vulnerati supra enarravimus. Vocatur Bacchus *Latitans*, quod ejus mysteria nocte celebrabantur: symbolice vero, quasi vinum diligenter servandum sit, & abscondendum.

1249. *Herculeo.*] Telephus enim pater, Herculis erat F. ex Auge, Alei filia.

1252. *Oraculorum.*] ab Harpyia, si Virgilio credimus, & Anchise acceptorum, vel potius à Jove Dodonæo: ea jubebant Æneam eo loco urbem condere, ubi, postquam socii mensas comedissent, quadrupes animal præcedens procumberet.

1253. *Aboriginum.*] quo quidem nomine quondam fuerunt Itali. Quod autem triginta urbes ab Ænea conditas ait Lycophron, defendi sane vix ulla ex historia potest. quinimo veniam meretur omnino Poeta, si Chalcidensis ipse, in historia Romana, quæ ipsius ætate paucis erat cognita, minus fuit versatus. Cæterum vera historia tradit, Æneam quidem Lavinium condidisse, filium autem, Ascanium, tricesimo post anno Albam extruxisse, albæ suis omine dictam, quæ fuit, ut ait Juvenalis,

—— *nunquam visis triginta clara mamillis.*

1254. *Ultra Latinos.*] Stephanus hunc versum sic legit,

Ὑπὲρ Λατίνων, Δαυνίων τ' ᾠκισμένον.

ut sint urbes Italiæ duæ.

1258. *Totidem.*] Heic etiam Scholiastes antiquum obtinet, quæque non intelligit, inepte carpit.

1259. *Cujus etiam.*] Nonius Marc. *Grundules lares dicuntur Romæ constituti ad honorem porcæ, quæ triginta pepererat.*

1261. *Myndiæ Pallenidi.*] Minerva cur Myndia vocetur, jam diximus: Pallenis autem dicitur à Pallene, vico Atticæ; Euripides,

Παλληνίδος γὰρ σεμνὸν ἐκπερῶν πάγον
Δίας Ἀθάνας.

1266. *Canes.*] Græci, qui, direpta Troja, solum Æneam, ut volunt nonnulli, liberum dimiserunt. Xenophon Κυνηγετικῷ· Αἰνείας δὲ σώσας μὲν τοὺς πατρῴους καὶ μητρῴους θεούς, σώσας δὲ καὶ αὐτὸν τὸν πατέρα, δόξαν εὐσεβείας ἐξηνέγκατο, ὥστε καὶ οἱ πολέμιοι μόνῳ ἐκείνῳ, ὧν ἐκράτησαν ἐν Τροίᾳ, ἔδωκαν μὴ συληθῆναι.

1267. *Patriam.*] Romam; hanc Æneas per posteros, Romulum & Remum, extruxit. *Circæus*, mons est, vel litus, à Circe incola denominatum. Ovidius,

Et quod adhuc Circes nomina litus habet.

Virgilius,

Circæumque jugum. ——

Horatius etiam *Circæa mœnia* dixit. *Æetes*, Italiæ portus, ad quem Argo navis quondam fuit appulsa: verum est alius ab Argoo portu Æthaliæ insulæ. *Titon*, Italiæ fluvius, qui non in mare, sed in specum quandam defluit.

1283. *Quid enim.*] Post longam enumerationem variarum calamitatum ex bello Trojano, tum Græcis, tum Trojanis ortarum, quærit apud se Cassandra, quæ fuerit belli tanti origo, quod inter Asiam, & Europam fuit commissum, quarum tamen exactissime definiti sint termini. *Prometheum* ex Japeto peperit Asia, ut *Sarpedonem* ex Jove Europa: à quibus continentes duas quidam denominatas volunt. *Inhospitalem fluctum*, vocat pontum Euxinum, quem Æschylus simili figura ἐχθρόξενον dixit. *Tanais* porro per paludem Mæotidem, ex qua oritur, purus transit, non permistus: qui mos est rapidorum fluminum. *Pernionibus* laborant Scythæ, Paludis accolæ, propter intensum loci frigus.

1291. *Pereant nautæ.*] Originem, & seriem bellorum inter Asiam, & Europam, usque ad Magnum Alexandrum, gestorum exorditur hoc loco Poeta, miro artificio, & venustate contextam; juvabit autem hæc cum initio Herodoti conferre.

Ibid. *Carnitæ.*] Phœnices, ex Carne, Phœniciæ urbe: illi enim Argos profecti, Ionem, Inachi regis filiam, rapuerunt, & ad Osiridem, Ægypti

Ægypti principem, abduxerunt. Ea bovis faciem habuisse dicitur, quod in bovem olim fuerit mutata, qua de causa etiam *tauriνirgo* nuncupatur. *Lerna*, palus Argiva; secundum quosdam, etiam urbs. *Continentes duas*, dicit Asiam, & Europam.

1297. *Curetes.*] qui Jovem in Creta educarunt. Cretenses enim Europam vicissim pro Ione, ex Sarape, sive Sarapta, Phœniciæ urbe, rapuerunt. *Dictæum palatium*, est in Creta, cujus mons Dicte. *Stellatum Imp.* vocat Jovem, qui cum Europa rem habuit: nisi malis *Asterum*, per Syncopen dici Asterium, Minois F. qui Europam, postquam à Jove rapta fuit, in uxorem duxerit, ut auctor est Diodorus Sic.

1304. *Scamandro.*] qui cum filio, Teucro, in Asiam profectus est ad coloniam deducendam, quum datum esset illi oraculum, ut eo loco urbem conderent, quo terrigenæ ipsos invasissent. Ad Trojam igitur quum venissent, mures eadem nocte arma ipsorum arroserunt: quo eventu postquam intellexerunt oraculum esse absolutum, Sminthium, sive Smintham urbem extruxerunt, & in ea Sminthii Apollinis templum (in eo sepulta fuit Herophile Sibylla, templi ejus quondam æditua) à muribus, quos Cretenses vocant *Sminthos*, denominati. Dardanus deinde *Arisbam*, vel Bateam, Teucri filiam, vel sororem, duxit: ex qua Erichthonium, patrem Trois, avum Ili, procreavit.

1309. *Rapaces.*] Pro ἅρπαγας Stephanus, & Eustathius legunt Ἄτραγας, id est, Thessalos: est enim Atrax Thessaliæ oppidum, & fluvius. Catullus,

Smyrna cavas Atracis penitus mittetur ad undas.

Hinc Atracius pro Thessalico. Statius,

— qualis per nubila Phœbes
Atracia rubet arte labor. —

Valerius Flaccus,

Quamvis Atracio Lunam spumare veneno
Sciret, & Æmoniis agitari cantibus umbras.

1310. *Regi.*] Jasoni. Argonauticam historiam totam habent Orpheus, & Apollonius. *Cytæa*, urbs Colchidis. Pro Λιγυστῶν, in Stephano legitur Λιβυστίνων. Sunt autem Libystini Colchis vicini; sin alterum malis, dices cum Eustathio, à Tyrrhenis Liguribus deductam fuisse in Asiam coloniam. Promiserat autem Jasoni vellus aureum Æetes, ut est in Apollonio, si prius tauros ignivomos sub ferreum jungeret aratrum, itaque draconis à Cadmo interfecti dentes sereret: quod certamen quum Jason opera Medeæ pharmacorum peregisset, iisdem deinde pharmacis etiam draconem, velleris aurei custodem, sopivit, & impune vellus abstulit. Jam Jasonem à Medea *recoctum* fuisse, notum est. *Ovem*, vocat Medeam, quæ Absyrtum fratrem, & liberos trucidavit. Et quemadmodum heic γνωτοφόντης de fratre dicitur, ita quod inquit ad Antigonen Sophoclis Chorus, Σὲ δ' αὐτόγνωτος ὤλεσ' ὀργά, eodem pacto de fratre Polynice, non de propria Antigones voluntate, est intelligendum: nam fratris ira bellum commoventis, prima fuit Antigones mortis causa; neque aliter ipsa modo dixerat ad fratrem, Θανὼν ἔτ' οὖσαν κατήναρές με· *Mortuus*, inquit, *vivam me peremisti.* Atque hæc ἐν παρόδῳ.

1319. *Loquacem i. picam.*] Argonautarum navem intelligit, quæ loquuta est aliquoties, ut apud Apollon. lib. IV. Unde *picæ garrulæ* confertur: ejus *transtra* vocat *Chaonica*, quoniam ex lignis Dodonæis erant. Apollonius,

Ἐν γάρ οἱ δόρυ θεῖον ἐλήλατο, τό ῥ' ἀνὰ μέσσην
Στεῖραν Ἀθηναίη Δωδωνίδος ἥρμοσε φηγοῦ.

Ἡρματίξατο videtur ab ἑρματίζομαι deduci, quod fit, in navem pro saburra impono. Eurip.

Νύμφας ἐς οἴκους ἑρματίζονται βροτοί.

1324. *Phemii nepos.*] Theseus, de quo dictum est. Is in Scyro, Cycladum insula, de saxo in mare præcipitatus fuit. Lego autem ζοιζυιθίῳ, quemadmodum mox dicei,

Κέρυλλα δ' ἴσον τιλῶν ζοιζυιθίων.

1327. *Leone.*] Hercule; quem *initiatum* vocat, quod primus peregrinorum fuerit Athenis Eleusiniis initiatus: qua de re Aristidis in Panathenaica, quam nos nuper Latinam dedimus, verba hæc sunt: Ἡρακλέος ἀπελθόντος ἐξ ἀνθρώπων, ἡ πόλις καὶ νεὼς, καὶ βωμοὺς ἱδρύεται πρώτη, καὶ ἀξιοῖ τοῖς μυστηρίοις ἐτίμησε πρῶτον ξένον. Hercules etiam Junonis *mammam* puer *suxit*. Vocatur autem Juno *Tropæa*, cui tropæa dedicabantur.

Ibid. *Veniens.*] in Scythiam ad Amazones. *Baltei furem*, vocat Theseum, quod Hippolytæ Amazonis balteum ablatum dederit Herculi. ipsam deinde Hippolytam sibi Theseus rapuit: tametsi dissentiunt ea de re Historici. *Themiscyra*, Paphlagoniæ urbs, Amazonum regia, ex qua fuit Hippolyta rapta, quæ heic *Orthosia* vocatur, proprio Dianæ cognomine.

1332. *Neptunides*] Amazones, à Neptunide quadam Amazone. *Eris*, *Lagmus*, *Telamus*, montes Paphlagoniæ. *Ister*, Thessaliæ fluvius.

1341. *Avus meus.*] Ilus, secundum Herodotum; Laomedon, secundum alios; hic Trojanum imperium usque ad Thessaliam propagavit. Herodotus Polymnia, Οἱ διαβάντες τὸν Βόσπορον κατὰ Βόσπορον, τούς τε Θρήϊκας κατεστρέψαντο πάντας, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰόνιον πόντον κατέβησαν, μέχρι τε Πηνειοῦ ποταμοῦ ἤλασαν.

1346. *Illa.*] Græcia, sive Thessalia. *Bubulcum*, vocat Herculem, qui cum sex navibus Trojam expugnavit. *Gorgas*, dicitur Juno, quia terribilis. Ea quum Herculem semper antea fuisset exosa, postea, mutata sententia, generum adscivit, & inter deos collocavit. Propertius,

Sancte Pater salve, cui jam favet aspera Juno.

1351. *Accipitres.*] Tyrrhenus, & Lydus, Atys, Lydorum regis, filii. Ii quum aliquando fame Lydiam occupante sorti committerent, uter novam coloniam deduceret, cecidit sors in Tyrrhenum, qui in Italiam se contulit, dictam à se *Tyrrheniam*. Huc pertinent versus Virgilii supra positi. Alii Tyrrhenos volunt esse indigenas; quos etiam Dionys. Halicarn. sequitur. *Tmolus*, mons Lydiæ: *Cimpsus*, pagus. *Paludem*, dicit Gygæam, *in qua Typhonis*

 est

est *uxor*, Vipera, mater Chimæræ: sunt enim propinqui Lydiæ, secundum quosdam, montes ii, qui Arima vocantur.

1356. *Ligustinis.*] Italis, ac Tyrrhenis, qui tam bellicosi erant, ut à Thracibus *gigantibus orti* viderentur. Polybius, Τὸν ἐπὶ τὸ Τυῤῥηνικὸν πέλαγος πλάγιον ἀπὸ πανταχοῦ κεκλιμένον Λιγυστινοὶ κατοικοῦσι μέχρι πόλεως Πίσσης, ἣ πρώτη κεῖται τῆς Τυῤῥηνίας ὡς πρὸς δυσμάς.

1362. *Ultimus.*] Paris. *Pelasgos*, intelligit Menelaum cum suis, qui Trojam venerant ad sepulcra Lyci, & Chimærei placanda, ut initio libri dictum est: qua quidem occasione Paris amicitiam cum Menelao contraxit, & cum eo Spartam rediit, postquam Antheum occiderat. *Rhyndacus*, fluvius inter Græciam, & Hellespontum.

1366. *Illa.*] Græcia, sive Sparta.

1369. *Primus.*] Agamemnon, qui *cognominis* est *Jovis* Agammemnonis, de quo supra. *Descensor*, dicitur Jupiter à fulminum descensu: quod nomen heic eleganter Agamemnoni Jovi ex nominis similitudine tribuitur. Putabant autem veteres Jovem per tonitru in eam nubem, quæ fulmen conceperat, curru vectum descendere; ut annotavit doctissimus Turnebus.

1374. *Secundus.*] Orestes, Agamemnonis à Clytæmnestra occisi F. is, quum furiis agitaretur, oraculum accepit ab Apolline *Medico*, qui aliter Παιὰν dicitur, fore ut insania liberaretur, si Tauricam Dianam in patriam detulisset. Itaque Tauros, cum Æolibus profectus, expugnavit, & Iphigeniam simul cum Diana reportavit. Meminit etiam Pindarus, quum ait, Αἰολέων στρατὸν χαλκεντέων δεῦρ' ἀνάγων. Vide etiam Euripidem.

1378. *Tertius.*] Neleus, F. Codri, quem *lignatorem* vocat, quod sumta lignatoris veste, pro patria obierit. Neleus autem, quum ex oraculo cognovisset, se Carica regione potiturum, si quis ipsi Carum terram, & aquam tantum porrexisset: à *figuli puella* Mileti *glebam* petiit ad literas obsignandas, (unde γῆν σημαντρίδα dixit Herodotus Euterpe, ac meminit cretæ Asiaticæ ad signandum adhibitæ Cicero pro Flacco) hac ratione arbitratus oraculo satisfactum iri. Itaque debellatis tandem Caribus, ut sequitur, Cariæ imperavit, & in ea urbes aliquot posuit. Quin & Miletum ab eo deductam coloniam tradit Ammianus, initio lib. XXVIII.

1379. *Milesiam.*] è Caria, cujus oppidum est Miletus. Græce *Branchesia* vocatur à Brancho vate, qui Milesios olim lustravit, teste Clemente, & Mileti oraculum habuit. Proprium tamen à quibusdam traditur τὸ Βραγχίδων ἄλσος, sive Βραγχίδαι, ut Οἰνιάδαι in Acarnania. *Phthiri*, Cariæ populi, à monte dicti, secundum Steph. mons porro à Phthiro, Endymionis F. nomen accepit. De Carum vilitate, & *stipendiis*, vide Parœmiographum.

1385. *Puella.*] Nelei filia, quæ, quum antea Pero diceretur, postea ob insignem impudicitiam Ἐλεγηὶς est vocata, testibus Grammaticis. Datum autem erat Neleo alterum oraculum, ut illic domicilium sibi, ubi jussisset filia, pararet. Quum igitur Athenas venisset, offendit filiam, quæ nusquam illic maritum propter libidinem nimiam poterat nancisci, subductis vestibus ita naturam suam alloquentem,

Δίζε' σὺ μάλα ὑδαλέον πόσιν ἢ ἐς Ἀθήνας,
Η ἐς Μίλητον, ἢ τρέξον (pro χρῆ ἔξω) τέμνε Καρά.

id est,

Quære tibi validus qui conjux fiat Athenis,
Vel qui Mileti, quo clades Caribus addas.

Itaque Miletum profectus Neleus cum filia incoluit. Aliud etiam oraculum ad hujus coloniæ deductionem pertinens, citat Callimachi Scholiastes. *Barbaros*, dicit Cares. Aliam quoque Peronis vel fabulam, vel historiam enarrant in XI. Odyss. Græcorum commentarii.

1388. *Quarti.*] in Asiam venient, subaudi. *Dymanteam stirpem*, vocat Dores, quorum rex fuit Dymas, Heraclidarum unus. Per *Lacmonios*, etiam & *Cytinæos*, iidem Dores intelliguntur, partim à Lacmone, Perrhæbiæ monte, dicti; partim à Cytino, vel Cytinio, Dorico oppido. Theon tamen in commentar. in Lycophronem, citante Stephano, Cytinum facit urbem Thessaliæ. *Codrii*, dicuntur Athenienses à rege Codro. Eustathius Codros vocari stolidos omnes asserit.

1391. *Peninsulam.*] Dorim, juxta Cariam: in qua, ut videtur, habitavit Erysichthon Thessalus, qui Cereri fuit *invisus*, quod ejus in Thessalia lucum excidisset. Vocatur autem Ceres *Curita*, quemadmodum Græce Τριόπη, nisi malis ad urbem Sabinam nominis originem reducere. Forte etiam ad Στρηνίας cognomen allusit. Cæterum historiam totam Erysichthonis, ejusque immensæ βουλιμίας explicant Ovidius lib. VIII. & Callimachus hymno Cereris.

1393. *Omniformis.*] Mestram filiam habuit Erysichthon, quæ corporis quæstu patrem semper insatiabilem alebat. Atque hæc est vera historia; quam fabulæ sic involvunt, ut Mestram dicant in omne genus animalis à se mutatam, venditam sæpius à patre fuisse, ad quem subinde, resumta priore forma, rursum, ut venderetur, recurreret. Hinc vocatur omniformis: nam in scriptis codicibus male puto legi παντομόρφω.

1396. *Æthonis.*] Hoc nomine appellatus fuit Erysichthon, testibus Hesiodo, & Athenæo, propter ardentem ingluviem, & igneam absumendi vim: quomodo αἴθωνα λιμὸν dicunt poetæ. *Extremitates*, vocat agros, quos Erysichthon alienos colebat, quum suos absumsisset. Poetæ hæc etiam addunt,

Ipse suos artus lacero divellere morsu
Cœpit, & infelix minuendo corpus alebat.

Callimachus quoque panem ostiatim refert mendicasse. Extrema porro terrarum, & oras etiam Esaias vates alicubi *alas* dixit, ut hic πτερά.

1397. *Phryx.*] Midas, Phrygiæ rex; hic sororis Cleopatræ cædem persequens, Thraciam depopulatus est: verum quomodo Cleopatra fuerit occisa, nec à Scholiaste dicitur, nec apud

apud historicum ullum adhuc reperire potui. *Mortuorum præsidem*, dicit Minoëm, ex Europa genitum, in Europa educatum: de ejus severitate multa leguntur apud Tragicos, teste Platone; quin etiam à Catullo *rex injustus* appellatur.

1401. *Qui olim.*] Nota est fabula de Midæ auribus, quamvis illam alii ad historiam, alii ad mores referant. Poeta tamen heic fabulam sequitur: ait enim, Midam *muscis* auricularum motu *metum*, ut ad ipsum non auderent accedere, *incussisse*; quod etiam, si quis allegorice ad hostes referat, non imperite fecerit.

1404. *Phlegræ.*] quæ est urbs Thraciæ. *Thrambus*, Macedoniæ promontorium, ut *Titon* Thraciæ. *Sithonia* quoque, & *Pallene* sunt in Thracia. Macedoniæ vero portionem quandam tenuisse Midam, scribit etiam Justinus. Jam *Bruchon*, heic proprium fluvii nomen videtur, licet fere sit commune vocabulum: sicut κελάδων apud Homerum, & Callimachum; utrumque nomen ab impetu, & fremitu fluminum ductum apparet. *Cornigeros*, dici fluvios, ante docuimus. Vocat deinde Bruchontem *gigantum ministrum*, quod hi in Thracia juxta Pallenen versati sunt.

1409. *Vicissim.*] nunc in Asia, nunc in Europa. *Candæus*, appellatur Mars, & Candaon, ut supra.

1411. *Pastum prœliis.*] Horatius,

Quem juvat clamor, galeæque leves.

unde & αἱμοχαρὴς vocatur. *Epimethei mater*, est Asia, quæ Prometheum, & Epimetheum ex Japeto peperit.

1413. *Persei.*] Danaës F. à quo Persæ omnes ducunt originem. *Gigantem*, dicit Xerxem, Persarum regem, qui & Hellespontum ponte junxit, & Athonem perfodit. Catullus,

Ille quoque eversus mons est, quem maximum in orbe
Progenies Phthiæ clara supervehitur,
Quum Medi irrupère novum mare, quumque juventus
Per medium classi barbara navit Athos.

1416. *Laphriæ.*] Minervæ; cujus ædes erant Athenis: quarum arcem tenebat Minerva.

1417. *Combustæ.*] à Xerxe. Etenim quum Athenienses Apollinem de Xerxe repellendo consulerent, jussit eos lignea sibi parare mœnia, quibus à Xerxe tuti forent: quod oraculum quum inscite de *ligneis* arcis *propugnaculis*, quæ post à Persis una cum arce combusta sunt, intellexissent, factum est, ut vulgo mendacii incusarent Apollinem, cujus oraculum non erant assecuti. solus enim Themistocles, deprehensa vaticinii sententia, naves ædificandas, è quibus ad Salaminem cum hoste confligerent, censuit.

1420. *Plutonis famulum.*] Quoniam è specu quadam Delphica reddebantur oracula, putabat ex inferis illa Vulgus vaticinantibus à Plutone suggeri.

1421. *Exercitu.*] Magnus enim Persarum numerus in Græciam est à Xerxe adductus, adeo ut, quemadmodum elegantissime dixit Aristides, sola numeri inter historicos diversi differentia justo sufficiat exercitui; Τὸ διαλλάττον τῆς ἰσχύος τοὺς ἀπηριθμημένους ποιοῦντες ἔθν, ὡς εἶναι τὸ μέγιστον ὅρον σόλον. Quo factum est, ut nec cibus illis ex *arboribus*, nec potus ex *fluminibus* tandem potuerit suppetere.

1423. *Fructifera arbos.*] Herodotus Urania; Εἰ δὲ καρπὸν μηδένα εὕροιεν, οἱ δὲ τὴν ποίην τὴν ἐκ τῆς γῆς ἀναφυομένην, καὶ τῶν δενδρέων τὸν φλοιὸν περιλέποντες, καὶ τὰ φύλλα καταδρέποντες, κατήσθιον ὁμοίως τῶν τε ἡμέρων καὶ τῶν ἀγρίων, καὶ ἔλειπον οὐδέν.

1426. *Nubes.*] Eleganter & hoc Aristides alicubi expressit, Ἦν δὲ πλήρης, ἡ μὲν θάλαττα νεῶν, ἡ δὲ γῆ πεζῶν, ὁ δ' ἀὴρ βελῶν. & paulo ante, Ὁ δ' ἥλιος συνεκρύπτετο τοῖς τοξεύμασι. Facete quoque Plautus dixit,

—— boat
Cœlum fremitu virûm: ex spiritu & anhelitu
Nebula constat. ——

1428. *Solem.*] Ita videtur interpretanda vox πίξαν, quæ nusquam extat alibi. Putarunt quidam hoc vocabulum Persas de Sole usurpare, quem illi aliter Adad, & Mithram dei nomine vocant. Si quis etiam velit, πέτρον reponi, quo vocabulo similiter nonnunquam Sol secundum Anaxagoram innuitur, ut apud Euripidem Oreste, & Callimachum, non magnopere repugnabo.

1429. *Floruerit.*] Xerxes. *Rosæ* florem caducum esse, norunt omnes. Ita Xerxes post magnos conatus, & apparatus navali prœlio victus, in Persiam confugit, relicto Mardonio. Historiam totam pete ab Herodoto, Ctesia, & Diodoro: nolumus enim heic de rebus notis longas narrationes, ut Scholiastes facit, contexere. Cæterum quod ad *Locrensem rosam* attinet, ejus Pollux quoque lib. V. in synonymis fucorum, his verbis meminit: Ῥόδον παρειαῖς φυτεύε, αἰθωρὸν ἀνθοῦν, καὶ δᾶτον ἀπανθοῦν, κατὰ τὸ Λοκρόν.

1432. *Turrim.*] navem, in quam se recipiat: alludit enim ad oraculi Τεῖχος ξύλινον. Navem autem arripiebat in fuga Xerxes, ut *puella* timida locum *tenebrosum*, in quo lateat, quum eam latro cum *ense* persequitur.

1435. *Certamina.*] Græcorum cum Persis, & inter se: de quibus vide totos Thucydidem, & Xenophontem.

1437. *Imperiis.*] Ineptit Scholiastes in litoribus. *Dorsa terræ* dicuntur, ut νῶτα θαλάσσης. Per priorem *terram*, videtur vastam, & sterilem intelligere.

1440. *Progenitus.*] Alexander Magnus; qui maternum genus ad Achillem, & Helenum referebat; quorum ille ab *Æaco*, hic à *Dardano* erat oriundus. Eundem vocat *Thesprotium*, quod esset à matre Epirota: *Chaladræum* vero, quod à patre Macedo. Pro Χαλαδραῖος, potest æque legi Καναστραῖος, Γαλαδραῖος, vel Χαλαστραῖος. videntur enim Chaladra, Chalastra, & Canastra, eandem urbem Grammaticis denotare. Charadra vero Phocidis est urbs.

1442. *Cognatorum.*] Persarum. Alexander enim

enim à Perſeo per Herculem, non minus quam Perſæ, ducebat originem.

1443. *Argivos.*] Græcos: non rectè enim Perſas intelligit Scholiaſtes, quum illorum facta jam ſit mentio, & Alexander utroſque ſubjugarit. *Chaladræum lupum* vocat, quem jam leonem appellarat: quæque illic erat ſcripturæ varietas, eadem & heic locum habet.

1446. *Cum quo.*] Alexandro Magno; quis autem fuerit iſte Caſſandræ conſanguineus, non facile quis dixerit. De Taxile quidem, & Poro narrant Hiſtorici, in amicitiam ab Alexandro receptos fuiſſe: ſed an huc iſta pertineant, dubito. Scholiaſtes quidem non præter morem ſatis ridiculum ſe præbet. Pro *τοῖς διαλλαγαῖς*, lego cum Scaligero *εἰς διαλλαγάς*. Ac ſimilis eſt in Eurip. loquendi modus, quum ad Nutricem ſic ait Hippolytus,

Ὡς καὶ σύ γ' ἡμῖν πατρὸς, ὦ κακὸν κάρα,
Λέκτρων ἀθίκτων ἦλθες εἰς συναλλαγάς.

1451. *Quid multa?*] Poſt longam oraculorum ſeriem revocat ſe tandem à vaticiniis Caſſandra, dum cogitat, ſe fruſtra tot verba fundere, cui nemo ſit crediturus: atque ita finem dictis imponit ſuis. Non diſſimile eſt illud Euripidis Phœniſſis extremis,

Ἀτὰρ τί ταῦτα θρηνῶ, καὶ μάτην ὀδύρομαι;
Τὰς γὰρ ἐκ θεῶν ἀνάγκας θνητὸν ὄντα δεῖ φέρειν.

1454. *Lepſicus.*] Apollo; ſic à tegendis oraculis dictus. Is curaverat, ut in Prolegomenis diximus, ne fides Caſſandræ vaticinanti haberetur. Itaque in Tragœdia quadam ait,

Ἄκραντα γάρ μ' ἔθηκε θεσπίζειν θεὸς,
Καὶ πρὸς παθόντων κἀν κακοῖσι κειμένων
Σοφὴ κέκλημαι, πρὶν παθεῖν δὲ μαίνομαι.

1458. *Faciet autem.*] Oracula mea, inquit, quamvis nunc contemnantur, effectum tamen ſuum tandem conſequentur. Similiter apud Æſchylum ait,

Τὸ μέλλον ἥξει, καὶ σύ μ' ἐν τάχει παρὼν,
Ἄγαν γ' ἀληθόμαντιν οἰκτείρας ἐρεῖς.

1460. *Hirundinem.*] me, cujus verba tum demum cum eventu conjuncta, fidem apud homines merebuntur. Atque hactenus Caſſandræ verba fideliter à Nuntio relata ſunt: ſequuntur ipſius Nuntii ad Priamum verba.

1464. *Claria.*] Ex Aſiæ urbe, Clarii Apollinis oraculo celebri. *Mimallones*, vocantur Bacchæ furibundæ. *Melancræra*, dicebatur Sibylla Cumæa, teſte Ariſtot. *Phiceum monſtrum*, dicit Sphingem, quam Bœoti *Φῖκα*, unde mons in quo verſabatur, Phiceus dictus. Caſſandram igitur obſcuram, & intricatam, rectè cum Baccha, Sibylla, Sphinge comparat.

1468. *Phœbadis.*] Ovidius,

Serva Mycenæo eſt Phœbas amata duci.

1472. *Deus.*] Tibullus,

Hæc Deus in melius crudelia ſomnia vertat.

Bebryces, Trojani ſunt, ut dictum eſt.

EPITOME

EPITOME CASSANDRÆ GRÆCO-LATINA, VERSIBUS ANACREONTIIS CONSCRIPTA PER GUL. CANTERUM ULTRAJECTINUM.

Αι αἲ πάλαινα πάτρα·
Πρῶτον μὲν Ηρακλῆος
Θοαῖς πρησθεῖσα πεύκαις.
Λεύσσω δὲ δεύτερον νῦν
Πυρουμένην σε, τλῆμον.
Στένω, στένω σε, πάτρα,
Τάφοις τε Δαρδανείοις.
Λεύσσω θέοντα γνωτὸν
Ες ἁρπαγὴν κυνώδη.
Καὶ δή σ', ἀδελφὲ, ζώτης
Πρωτεὺς ἄγρας στερήσει.
Κλαίων δὲ πάτραν ἵξῃ,
Ψυχρὸν φέρων ἄγαλμα.
Βύκταισιν αὖθις Ιφιν
Θύσουσι τὴν μέλαιναν
Οἱ νηλέες Πελασγοί.
Τοὺς δευτέροις δὲ δόντες
Ορκοις, πλέουσι δεῦρο.
Ηδη βλέπει ζέουσαν
Πρύμναις Θέτιν Παλαίμων.
Καὶ δὴ στένει Μύριννα,
Παράκτιοί τε θῖνες.
Καί δὴ Μαμερτὸς αἴθει
Αἶαν, γόος τ' ἐν ὠσὶν
Ινδάλλεται γυναικῶν.
Εκεῖνο πῆμα δάψει
Εμὲ πλεῖστον, εὖτ' ἐμεῖο,
Αχιλεῦ, κτενεῖς ἀδελφόν.
Καὶ, Τρώϊλε, στένω σε,

HEU! heu! paterna Terra:
Olim quidem Herculana
Combusta classe primum:
Nunc te, misella, rursum,
Igni perire cerno.
Te, Troja, defleo, te,
Et Dardani sepulcrum.
Excurrit, ecce, Frater
Ad fœminæ rapinam.
Verum tibi ista præda,
O Frater, auferetur,
Et flens domum redibis
Cum frigida figura.
At milites Pelasgi
Vento Ducis Puellam
Mactare destinabunt;
Fœdusque duplicantes,
Huc deinde navigabunt.
Quin jam videt Palæmon
Mare æstuans carinis:
Quin jam gemit Myrinna,
Campique litorales,
Vastatque jam ferus Mars
Terram, mihique planctus
Aures ferit molestus.
Hoc plurimum gravabit
Me, cum ferox Achilles
Fratrem remittet Orco.
Sic Troilum quoque idem,

Ον ὠυτὸς αὖ φονεύσει.	Quod defleo, necabit.
Καὶ σὸν, τάλαινα, πότμον,	Quin & tuam dolebo,
Μῆτερ φίλη, στενάζω,	O Mater alma, sortem,
Ην χερμάδες Πελασγῶν	Quam gens Pelasga saxis
Κρύψουσι λοιδορῦσαν.	Teget, canem disertam.
Προσδέξεται δ' ἀδελφὴν	At te, Soror, dehiscens
Κόνις τοκὰς χανῦσα.	Tellus vorabit ima;
Πολυξένην δ' ἄρ' ἶνις	Polyxenamque Achille
Αχιλλέως θυηλαῖς	Satus feroce ducet
Γαμηλίοις πελάσσει,	Ad nuptias cruentas;
Πηγὸν κτανὼν Ποδάρκην.	Patrem quoque ille perdet.
Βίαν δὲ πείσομαι 'γὼ,	At vis mihi inferetur,
Ταύτης θ' ἕκατι λώβης	Factique talis ergo
Πολλοῖς κάκιστα πολλὰ	Multis ferenda multa
Βουδεία τλητὰ δώσει.	Budea Virgo mittet.
Αἴαντα γὰρ τὸ πρῶτον	Ajax enim sceleſtus
Οἴσει τὸ κῦμα, φάγρον	In fluctibus marinis
Σαρύμβμον θαλάτῃ.	Jactatus interibit.
Αμμύντορος δὲ κρύψει	Amyntorisque natum,
Υἱὸν, πάγουρον, Ηϊών.	Phagrum, recondet Eon;
Νάπαι δὲ Κερκάφειαι	Saltusque Cercaphi, tres
Κάλχαντα, καὶ δύ' ἄλλω·	Ætate grandiores;
Ως Πύραμος δύ' ἄλλω.	Duosque Pyrami fons.
Ηξουσι πέντε Κύπρον.	Quinque in Cypro manebunt.
Αἰτωλὸς Αργυρίππαν	Ætolus Argyrippam
Δομήσεται, 'κ μόροιο	Fundabit, à Tropæa
Σωθεὶς διὰ Τροπαίας.	Vitam recens adeptus.
Γυμνασίας δὲ νήσους	Gymnesias marinas
Πλεύσουσιν ὁ Βοιωτοί.	Bœotus advehetur.
Οδυσσέως δ' ἑταίρους	Ulyssis autem amicos
Αγρεύσεται προσέπαντας	Captabit ater Orcus,
Αδης, λιπὼν ἕν' αὐτὸν,	Ipso tamen relicto,
Ον πολλὰ δὴ παθόντα	Quem deinde multa passum
Εὸς κέλωρ φονεύσει.	Occidet ejus Infans.
Αγαμέμνονος δ' ὅμαιμος	At Regis ipse Frater
Πάμπολλα τὴν δάμαρτα	Sociam tori jugalis
Πλανήσεται ματεύων.	Errabit usque quærens.

Αλλους

Ἄλλοις δὲ τρεῖς Λίβυσσαν	Tres unda vasta volvet
Ῥίψει Βορρᾶς ἐς αἶαν.	Ad littus Africanum.
Οἰνωτρείαν δὲ γαῖαν	At Torris asper Hostis
Φιτροῦ φονεὺς προσήκων,	In Italam profectus
Καὶ Λινδίων στρατηγοῖς	Terram, laboris ergo
Βοηδρομῶν, θανεῖται.	Sortem feret cruentam.
Ἐπειὸς ἀμφὶ Κίριν	Equinus Architectus
Προσναίσεται ὁ τέκτων.	Ciris colet fluenta;
Σικανίην δὲ πολλοί·	Sicaniamque multi,
Ἄλλοι δὲ Σῖριν ἀμφί·	Sirisque flumen altum,
Τυλλησίους δὲ πρῶνας	Tullesiosque colles,
Ἄλλοι· Τέρειναν ἄλλοι·	Et Italam Terinam,
(Νιρεῖ δὲ, καὶ Θόαντι	Et insulam Melitam.
Κρᾶθις συνοίκος ἔσται)	Sed Nireo, & Thoanti
Πολλοὶ δὲ καὶ Μελίτην.	Tum Crathis accoletur.
Παππoκτόνος δ' Ὀθρωνὸν	Elpenor autem Othronum, &
Κ' Ἤπειρον αὖτις ἥξει.	Epirum abibit olim.
Ὁ δ' οἷος Αὐσονείοις	Sed Italis sepulcris
Τεθάψεται τάφοισι,	Condetur ille, morbos
Νόσων τ' ἰατρὸς ἔσται.	Oraculis repellens.
Τήμψαν δὲ Ναυβόλειοι	At Nauboli Temessam
Ἥξουσιν ⊕ ἑταῖροι·	Satellites subibunt;
(Σήταιαν ἐν πέτραισι	(Setæa, te dolenda
Μίμνει μόρος δυσαίων)	Ad saxa mors manebit)
Οἱ δ' αὖ πόλιν Λάμπτον.	Quidam oppidum Lameti.
Καὶ ταῦτα πάντ' ἄνοστοι	Et hæc quidem Pelasgis
Τλήσουσιν ⊕ Πελασγοί.	Instant foris ferenda.
Οὐδ' οἱ 's πάτραν μολόντες	Quin nec domum recepti
Κύρσουσι τῶν κρατίστων.	Meliora sortientur.
Ὁ γὰρ μέσον σκεπάρνῳ	Namque huic caput securi
Κόγχον τυπεὶς, πεσεῖται,	Findetur olim acuta,
Κἀγὼ γε δὴ σὺν αὐτῷ.	Communis ista erit mors.
Καὶ μὴν τὸ πᾶν ὁμοίως	Parique clade Cretæ,
Ἀνάστατος στρατηγοῦ	Gortyniique regis
Τοῦ Κρητὸς οἶκος ἔσται.	Domus alta destruetur.
Λοκροὶ δὲ παρθένους, ἃς	Locri tamen puellas
Πέμψουσιν ὡς Ἀθηνᾶν	Mittent suas Minervæ.

Ἐς Ἴλιον στένοντες.	Ad Ilium, gementes.
Σὺ δ᾽ αὖ ἐπωπὶς ἔσῃ,	At tu, Parens, triformis
Μῆτερ, θεᾶς Τριμόρφου.	Brimus eris ministra.
Ὀστᾶ δ᾽ ἐμοῦ ξυναίμου	Tum Fratris ossa nostri
Ἄξουσ᾽ ἐς ἄστυ Θήβης.	Ferentur usque Thebas.
Κλέος δ᾽ ἐμῆς γενέθλης	In posteris avorum
Αὔξουσιν ἁμναμοί μου,	Crescet decus meorum,
Σκύμνοι διπλοῖ λέοντες.	Leunculis duobus.
Τοιαῦτα πυργόπορθοι	Hæc Ilii cruentis
Μέλλουσι πάντα πάσχειν.	Sunt pestibus ferenda.
Πόθεν δὲ ταῦθ᾽ ὑπῆρχε;	At causa quæ sit horum?
Πρῶτον κόρην βοῶπιν	Phœnix Bovem Puellam
Σαράπτιοι ὑφεῖλκον.	Abduxit in carina.
Κέρητες αὖθις ἄλλην,	Aliam statim rapit Cres,
Τεῦκρόν τε, καὶ Σκάμανδρον	Teucro simul, Scamandro
Πέμψαντες, Ἡρακλῆ τε	Misso, Trinoctioque,
Θρήκη προσθεῖσ᾽ ἀφῆκεν	Thraces repente cæsi
Τριέσπερον λέοντα.	Tirynthium vocarunt.
Τυρσηνὸς αὖτις αἶας	Tyrrhenus inde terram
Οἰνωτρίας κρατήσει.	Oenotriam tenebat.
Πάρις δὲ λοῖσθος αὖθιν	Sed ultimus favillas
Πῦρ μουνὸς ἐξεγείρει.	Paris resuscitabit.
Ἥξει τῶν Ἀτρέως παῖς,	Existet hinc Mycenis
Κόσμου κέλωρ, Ὀρέστης·	Regnans, itemque Orestes,
Λακμώνιοι τέταρτοι.	Neleus, itemque Dores.
Ἥξει Μίδας μετ᾽ αὐτούς,	Midas sequetur istos,
Ξέρξης τε πρὸς Πελασγούς.	Xerxesque contra Achivos:
Ἕως ἄναξ Μακηδὼν	Donec Satus Philippo
Ἀμφοῖν μέγας κρατήσῃ,	Utrosque subjuget rex,
Παρ᾽ οὗγε συγγόνης μου	Cum quo meus Propinquus
Διαλλαγῶν κυρήσει.	In fœdus ibit olim,
Μάτην δὲ ταῦτα βάζω,	Loquor sed ista frustra,
Πίστιν μ᾽ ἀφεῖλ᾽ Ἀπόλλων,	Fidem Deus negavit,
Θήσει δὲ ταῦτ᾽ ἀληθῆ.	Sed facta subsequentur.
Τοῦτ᾽ αὖ μαθόντες ἄλλοι,	Quod posteri videntes,
Τὴν φοιβόληπτον αἰεὶ	Ad astra laude tollent
Χελιδόν᾽ αἰνέσουσιν.	Hirundinem canoram.

IN

Lycophronis Caſſandram
JOHANNIS MEURSII
COMMENTARIUS.

* F

JOHANNIS MEURSII
AD LECTOREM
PRÆFATIO.

ECCE, mi Lector, dono tibi Lycophronem, Poetam omnium, quotquot sunt, obscurissimum. Addo librum Commentarium, eo facem præfero, qua opus illi fuit nimis diu. Ferunt obscuram Myrmecidis ex ebore operam facilius visam si nigras setas adhibuissent: idem de hoc Lycophronis Poemate dictum habe, quod sine interprete vix est ut quisquam intelligat. Laudabilis nupera opera doctissimi viri dicam, an adolescentis? Gulielmi Canteri nostratis. Bertrandus si quid laudis meritus, non ego defrudem. Primi in hoc opere illustrando sudarunt Dection, Orus, & Theon, viri in Grammatica quondam illustres, sed eorum opera tempus atque invidiosa vetustas nobis ademerunt. Quæ hodie exstant Commentaria Isacii Tzetzæ, papæ! quam multoties nugacia? mortuaria glossematia *cum Catone meritissimo quis dixerit. Si boni quidquam in illis, ea istorum sunt quos paullo ante laudavi, qui si reviviscant, indubie lege Atinia rem furtivam vindicent. Atque exstarent illi, labore hoc supersedere potuissem: sed hæc vota tantum. Quare illa, quæ jam majoribus nostris ademit oblivio fugitiva, secutaque sedulitas posterioris ævi retrahere nequivit, non, si non potero indagare, eo ero tardior, sed velocior ideo, si quivero. Non mediocres enim tenebræ in hac sylva: neque eo, quo pervenire volumus, semitæ tritæ: neque non in tramitibus quædam objecta, quæ euntem retinere possent. Præterea damus quoque emendatiorem versionem Illustrissimi viri Josephi Scaligeri, Jul. Cæs. F. cujus hortatus ad has meas lucubratiunculas edendas magnum mihi calcar addiderunt: & absque eo esset, vix id facere ausus fuissem. Quod superest: moneo, & testor religiose à me servatam nobilem illam Laurentium legem,* NE POMUM EX ALIENO, *nosti cætera. Quidquam à nobis ex doctorum hujus ævi virorum scriptis in mea tralatum, nomina ingenue profiteor. Neque enim furtivæ à me sublectæ pennæ,*

Ne, si forte suas repetitum venerit olim
Grex avium plumas, moveat cornicula risum.

Deinde pauci sunt, quos aliquando aliud agens apud amicos, inspiciens legi; pauciores, immo nulli, quos perlegi: non quod neglexerim, sed otium defuit: magis me capiunt ipsi fontes, è quibus gra-

tius aquæ petuntur, Graculi isti, qui plagium clamitant, si quid dixeris, quod ipsi ante te, verbo dicam, non me movent. Nec ego solus ero, in quos ab illis involatum. Vale, Lector candide: Zoilum enim non æstimo, qui quorum similitudinem desperat, eorum affectat simultatem. Themistocles dolebat cum nulli sibi invidi;

Ὁ γὰρ ἀφθόνητος οὐκ ἐπίζηλος πέλει.

Iterum vale, & his meis candide fruere: sicubi lapsus, veniam dabis adolescenti admodum, deinde homini. Nemo nostrum non peccat: homines sumus, non Dii.

IN
LYCOPHRONIS CASSANDRAM
JOHANNIS MEURSII
COMMENTARIUS.

4. XPHΣMΩN αἰόλον στόμα.] Simili phrasi Æschylus Prometheo αἰολοστόμους χρησμοὺς dixit.

3. Οὐ γὰρ ἥσυχος κόρη.] Numine afflatorum indicium putatur clamore confuso bacchari. Ruffinus Hist. Ecclef. lib. II. cap. IV. *Cumque primum navicula senum oram illius soli attigisset, ecce subito sacerdotis illius templi virgo filia correpta spiritu, cum ingenti vociferatione clamoribus usque ad cœlum datis* (malim *elatis*) *agi per medios populos cœpit, & crebros ducens rotatus, stridens huc atque illuc rabida ora vibrare &c.* Apulejus Milef. VIII. *Inter hæc unus ex illis bacchatus effusius, ac de imis præcordiis anhelitus crebros referens, velut numinis divino spiritu repletus, simulabat sauciam vecordiam prorsus.* Et postea, *Infit vaticinatione clamosa conficto mendacio, semetipsum incessere atque criminari, quasi contra fas sanctæ religionis designasset aliquid.* Statius Sylv. lib. IV. in Via Domitiani de Sibylla,

En & colla rotat, novisque late
Bacchatur spatiis. ———

Oecumenius ad cap. XII. Act. Apost. Καὶ οὕτω μανίας πληρωθεῖσα, καὶ τὰς τρίχας λύουσα, καὶ ἀφρὸν ἀπὸ τοῦ στόματος ἀποπέμπουσα, καὶ τἄλλα πάντα ποιοῦσα, ὅσα οἱ μαινόμενοι ποιεῖν εἰώθασι, τὰ τῆς μαντείας, ἢ μᾶλλον μανίας ἐφθέγγετο ῥήματα. Eunapius in vita Ædesii de Sosipatra loquens, Εἶτα εἰς τὸν περὶ καθόδου ψυχῆς, καὶ τί τὸ κολαζόμενον, καὶ τί τὸ ἀθάνατον αὐτῆς, ἐμπίπτουσα λόγον, μεταξὺ τοῦ κορυβαντιασμοῦ καὶ τῆς ἐκβακχεύσεως, ὥσπερ ἀποκοπεῖσα τὴν φωνήν, ἐσιώπησεν. Petronius, *Potius furentis animi vaticinatio appareat, quam religiosæ orationis sub testibus fides.* Lactantius lib. IV. cap. XXVII. *Ecce aliquis instinctu dæmonis percitus dementit, effertur, insanit, &c.* Lego *d. efferatur. i.* Simile mendum apud eundem auctorem lib. I. cap. XXI. *Sectis namque humeris, & utraque manu districtos gladios exerentes, currunt, efferuntur, insaniunt.* Legendum omnino, *c. efferantur. i.*

6. Δαφνηφάγων φοίβαζεν ἐκ λαιμῶν ὄπα.] Cassandræ vatis δαφνηφάγους λαιμοὺς vocat Lycophron, quia laurus μαντικῆς σύμβολον, ut ait Aphthonius Προγυμν. & futurorum præsensionem habere credita olim, eaque de causa Apollini dicata, ut patet ex Theocriti epigrammate primo, & Ovid. Metamorph. lib. I. Auctor Γεωπονικῶν libro XI. Καὶ τὸ μὲν δένδρον ἀπὸ τῆς παρθένου δάφνην ὠνόμασαν ὁμωνύμως. λαβὼν δὲ ἀπὸ τοῦ φυτοῦ πτόρθον, ἐστεφανώσατο, καὶ μαντικῆς ἔκτοτε σύμβολον ἐγένετο τὸ φυτόν. Hesiodus gustata lauru Poetam factum se, & præteritorum futurorumque cognitionem accepisse prodit, his verbis,

Καί μοι σκῆπτρον ἔδον δάφνης ἐριθηλέος ὄζον
Δρέψασαι θηητόν. ἐνέπνευσαν δέ μοι αὐδὴν
Θείην, ὥστε κλείοιμι τά τ' ἐσσόμενα, πρό τ' ἐόντα.

Ubi Scholiastes, ἡ δάφνη ἐνεργεῖ πρὸς τοὺς ἐνθουσιασμούς. A Claudiano quoque lib. II. de Raptu Proserpinæ —— *venturi præscia laurus* dicta. Apud Homerum etiam Iliad. α'. Chryses vates Atridas accedit, Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος. Eunapius in Chrysanthio, Ἡ δὲ πρὸς τὸ θεῖον οἰκειότης οὕτως ἦν ἀπραγμάτευτος καὶ εὔκολος, ὥστε ἐξήρκει τὸν στέφανον ἐπιθεῖναι τῇ κεφαλῇ, καὶ πρὸς τὸν ἥλιον ἀναβλέποντα χρησμοὺς ἐκφέρειν, καὶ τούτους ἀψευδεῖς, καὶ πρὸς τὸ κάλλιστον εἶδος ἐνθέου πνεύματος γεγραμμένους. Nam eo loco στέφανος (ut apud Homerum στέμματα) lauream significat. Huc pertinent verba Capellæ lib. I. *Delius quoque ut ramale laureum gestitat, divinatrice eadem conjecturalique virga, &c.*

7. Σφιγγὸς κελαινῆς] De Sphinge vide Hesiodum Theogonia, Palæphatum Περὶ ἀπίστων ἱστοριῶν, & Psellum Ἀναγωγαῖς. Lycophroni heic κελαινὴ dicitur, quod effigies ejus in lucis, qui tenebricosi sunt, consecrari consueverit, ut auctor Synesius in oratione de Regno; vel propter ænigma, quod ita habet,

Ἔστι δίπουν ἐπὶ γῆς καὶ τετράπον, οὗ μία φωνή,
Καὶ τρίπον, ἀλλάσσει δὲ φυὴν μόνον, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
Ἑρπετὰ κινεῖται, ἀνά τ' αἰθέρα, καὶ κατὰ πόντον,
Ἀλλ' ὁπόταν πλείστοισιν ἐρειδόμενον ποσὶ βαίνῃ,
Ἔνθα τάχος γυίοισιν ἀφαυρότατον πέλει αὐτοῦ.

Apud Scholiasten corruptum valde legitur. Vide Athenæum Δειπνοσοφ. & Apollod. lib. III.

10. Δυσφάτους αἰνιγμάτων οἴμας] Marcianus Capella dicit, *obliquas vaticiniorum ambages*, lib. I. de Mercurio loquens, *Ipse pedibus talaria nectit aurea, & nunc in fanis, quibus aut vaticinia obliquis fundebantur ambagibus, aut denuntiata pecudum cæde, fissiculatis extorum proficiis viscera loquebantur.* Videmus porro Lycophronem poemate hoc antiquissimos poetas imitari voluisse, qui obscuritatem de industria affectabant. Æschyli Scholiastes Προμ. δεσμ. Οἱ παλαιοὶ τὰ ποιήματα αὐτῶν ἀσαφέστερον μετ' αἰνίγματος γεγράφασιν, ὕστερον δὲ καθόλου φανερῶς ἐχρῶντο τῷ λόγῳ. Unde Prometheus,

Λέξω τορῶς σοι πᾶν ὅ, τι χρήζεις μαθεῖν,
Οὐκ ἐμπλέκων αἰνίγματ', ἀλλ' ἁπλῷ λόγῳ,
Ὥσπερ δίκαιον πρὸς φίλους οἴγειν στόμα.

Itaque vides jam caussam, ob quam ita obscurus in hoc poemate Lycophron. Alia est potior, quia olim oracula ænigmatice efferebantur. Clemens, Στρωμ. lib. V. Οὐ καθαρῷ γὰρ καθαροῦ ἐφάπτεσθαι οὐ θεμιτὸν εἶναι συνεδόκει καὶ Πλάτωνι. ἐντεῦθεν

αἱ παρθένιαι, οἳ τε χρησμοὶ λέγονται διὰ αἰνιγμάτων.

18. Τῆς Κέρνης πύλας] Cerne insula est contra sinum Æthiopicum, eujus neque magnitudo, neque intervallum à continente constat, Æthiopasque tantum populos habere creditur. Auctor Plinius lib. VI. cap. XXXI. Cernem autem heic Auroræ habitaculum facit Lycophron, quo pertinent Nonni illa Dionys. lib. XXXIII.

—— ἀμφὶ δὲ Κέρνη
Κυκλώσας πτερὰ κοῦφα βολαῖς ἀντώπιος Ἠοῦς
Ἵπτατο μειδιόων. ——

Eustathius ad Dionysii Περιήγησιν, Τὴν Κέρνην οἱ μὲν νῆσόν φασιν ἐν τῷ ὠκεανῷ, οἱ δὲ οὐ δέχονται. καὶ ὁ Διονύσιος δὲ αὐτῆς ἀμφισβητεῖται. οἱ μὲν γὰρ ἀνατολικὴν αὐτὴν ὑποτίθενται, ὡς καὶ ὁ Λυκόφρων ἐμφαίνει.

23. Ἰουλόπεζοι] Paridis naves ἰουλοπέζους Lycophron appellat propter remos, est enim ἴουλος animalculum multipes. Apollonii Scholiastes lib. I. λέγεται δὲ ἴουλος καὶ ζῶόν τι πολύπουν. ἐπεὶ περ γὰρ ἔχει πολλοὺς πόδας. Eodem modo Valerius Flaccus lib. I. Argonaut. *Phrygios julos* dixit, de navibus Trojanis loquens. Certe Suidas cum scriberet, Ἰουλόπεζα, ἡ ναῦς, dubium non est, quin hunc Lycophronis locum ob oculos habuerit.

Ibid. Εὐῶπις] Isaeius Tzetzes interpretatur εὐόφθαλμοι, διὰ τὰς ὀπὰς, ὅθεν ἐν τῷ πλεῖν κινοῦσι τὰς κώπας. Pollunt & ita dictæ videri à navis parte, quæ ὀφθαλμὸς nuncupabatur, cui & ejus nomen inscribi solebat. Jul. Pollux lib. I. cap. IX. Τὸ δὲ ὑπὲρ τὸ στεῖχον ἀκροστόλιον πλοχὶς ὀνομάζεται, καὶ ὀφθαλμὸς, ὅπου καὶ τοὔνομα τῆς νεὼς ἐπιγράφουσι. Vide etiam Etymologici Auctorem in Ἀκροστόλιον.

24. Αἱ Φαλακραῖαι κόραι] Eleganter admodum naves è Phalacræ arboribus fabricatas Φαλακραίας κόρας appellat, quod Horatius imitatus lib. I. Od. XIV.

Quamvis Pontica pinus,
Silvæ filia nobilis.

Atque eum Cœlius Firmianus Symphosius in ænigmate de navi, quod ita interpungendum, & emendandum,

Longa feror, velox frondosæ filia silvæ.

Nam antea male,

Longa feror velox, formosæ filia silvæ.

Et in ænigmate veteris Poetæ Græci,

Ὑλογενὴς, ἀνάκανθος, ἀναίμακτος, ὑγροκέλευθος.

Vocat ὑλογενῆ, ut illi *silvæ filiam.*

25. Ὑπὲρ Καλυδνῶν] Calydnæ, insulæ duæ juxta Tenedum sitæ, teste Strabone. Aliorum tam de numero, quam situ alia est opinio. Sed Geographicis immorari instituti nostri non est, sed relego lectorem ad doctissimi viri Gulielmi Canteri Annotationes, qui satis super his, quatenus ad Lycophronis illustrationem.

Ibid. Λευκὰ φαίνουσαι πτιλὰ] Est in remo πτιλὸν, sive πτερὸν extremitas, quam Latini veteres, quod in *Folli*, sive *Folii*, similitudinem desineret, *Folliculare* appellaverunt; nam veteres *Follum*, & *Folium*, sicut *Sollum*, & *Solium* dicebant: & errat Festus, qui aliter explicat. Falluntur autem viri docti omnes, quicunque locum hunc tangunt, Canterus, Villiomarus, Titius, dum aut sola vela, aut solos remos intelligi volunt. Certe, sive vela, sive remos interpretere, utrumque defendi potest. Si remos, juvat Pollux lib. I. cap. IX. Τῆς δὲ κώπης, τὸ μὲν ὃ λαμβάνονται οἱ ναῦται, ἐγχειρίδιον. τὸ δὲ μέσον, ὑπόκωπον. τὸ δὲ τελευταῖον, πτερὰ καὶ ταρσοὶ κωπῶν. Et Aristophanis Scholiastes Avibus, Αἱ νῆες ἀντὶ πτερῶν τὰς κώπας ἔχουσι. Hinc *remigium alarum* dixerunt Jul. Africanus Hist. Apostol. lib. I. Mart. Capella lib. VIII. & Virgilius Æneide VI. Similiter Apulejus Miles. V. *Remigio plumæ captu maritum proceritas spacii fecerat alienum.* Et πτερύγων ἐρετμοῖς Æschylus Agamemnone dixit. Sane Propertii locus de remis accipiendus, quidquid dicat Robertus Titius, qui parcius debuerat doctissimi immeritissimique Canteri manibus insultare. Sed hæc missa facio. Apud Hesiodum lib. II.

—— νηὸς πτερὰ ποντοπόροιο,

item Pind. Olymp. Od. IX. qui nuncupat ναῦν ἱστιόπτερον. Utrolibet modo accipias, perinde est. Si autem vela interpretabere, juvat Cassiodorus lib. V. Epist. XVII. vela *alas navium* nominans. Æschylus quoque Prometheo, dum λινόπτερα ναυτίλων ὀχήματα dicit, quod recte Scholiastes interpretatur τὰ ἔχοντα τὰ ἄρμενα, ὡς πτερά. Et Persis ab eodem ὁμόπτεροι νᾶες, quæ *æquatis velis* procedunt, ut utar Virgilii verbis. Infra apud Lycophronem πτερωτὰς ὁλκάδας utro modo intelligas, susque deque est. Alarum vero hæ πτιλὰ, aliæ πτερὰ, illæ ὠκύπτερα, ut volunt Grammaticorum filii.

29. Ἄτης ἀπ' ἄκρων] Ates colles de Ilio accipe. Hesychius, Ἀτηλόφος, (lege Ἄτης λόφος) οὕτω τὸ Ἴλιον ἐκαλεῖτο πρότερον. Erant vero duo. Stephanus, Ἴλιον, πόλις Τρωάδος, ἣν οἱ Τρῶες Ἄτην ἐκάλουν, καὶ αὐτῆς λόφοι δύο. ita emendo, male antea, ὃν οἱ Τρῶες Ἀντλὴν ἐκάλουν. Nominis originem ab historia profectam vide apud Apollodorum libro tertio Βιβλιοθήκης. Eustathius dissentit; φασὶ δὲ (inquit) εἰς Ἴλιον κατενηνέχθαι ῥιφεῖσαν τὴν Ἄτην, διὸ καὶ Ἄτης λόφος ἐκεῖ, τοῦτο δὲ αἰτίαν πέπλασται διὰ τὰς μεγάλας ἄτας, ἃς ἐκ Διὸς οἱ Τρῶες ἔπαθον.

32. Πεύκησιν ἐλαμφθεῖσαι] Ex pinu maxime naves olim fiebant, quam materiam etiam iis præscribit Fl. Vegetius de Re militari lib. IV. cap. XXXIV. Horatius.

Quamvis Pontica pinus,
Silvæ filia nobilis,
Jactes & genus, & nomen inutile.

Ovidius Tristium lib. I. Eleg. III.

Pinea texta sonant. ——

Virgilius Æneid. IX.

Pinea silva mihi multos dilecta per annos,
Lucus in arce fuit summa, quo sacra ferebant,
Nigranti picea, trabibusque obscurus acernis.
Has ego Dardanio juveni, cum classis egeret,
Læta dedi. ——

Festus Avienus in Ora maritima de Oestrymnidibus loquens,

—— *multa vis his gentis est,*
Negotiandi cura jugis omnibus.
Non usque cymbis turbidum late fretum
Et belluosi gurgitem Oceani secant.

Non

Non hi carinas quippe pinu texere
Fecere morem, non abiete, ut usus est,
Curvant phaselos: sed rei ad miraculum
Navigia junctis semper aptant pellibus,
Corioque vastum sæpe percurrunt salum.

33. Τριεσπέρου λέοντος] Trinoctem leonem vocat Herculem, quia tres noctes cum Alcmena concubuerat Jupiter, præceperat enim Soli, uti fabulantur, ut tres dies lateret. Justinus Martyr in Orat. ad Gentes, Τὸν γὰρ τριέσπερον Ἀλκείδην, τῶν ἀγώνων ἡγήτορα τὸν ᾀδόμενον, τὸν τοῦ Διὸς υἱὸν, ὃς βλοσυρὸν κατέπεφνε λέοντα, καὶ πολύκρανον ὤλεσεν Ὕδραν. Statius Papinius Thebaid. lib. XII.

Da mihi poscenti munus breve, Cynthia, si quis
Est Junonis honos, certe Jovis improba jussu
Ternoctem Herculeam. ——

Seneca Agamemnone duas noctes refert,

Roscidæ noctis geminavit horas,
Jussitque Phœbum tardius celeres
Agitare currus. ——

Hunc secutus Propertius lib. II.

Jupiter Alcmenæ geminas requieverat Arctos,
Et cœlum noctu bis sine rege fuit.

Martianus Capella lib. II. *In ortu Herculis geminatæ noctis obsequium, serpentesque idem parvus oblidens, vim numinis approbavit.* Hieronymus adversus Vigilantium, *Libere proclamabis te esse aut Mercurium propter nummorum cupiditatem, aut Nocturnum juxta Plauti Amphitryonem, quo dormiente in Alcmenæ adulterio duas noctes Jupiter copulavit, ut magnæ fortitudinis Hercules nasceretur.* Clemens Προτρεπτικῷ novem noctes refert, Εἰς ἴσον ἐπήλασεν ἀσελγείας ὁ Ζεὺς ἐκεῖνος, ὁ μετ' Ἀλκμήνας τοσαύτας ἡδυπαθήσας νύκτας, οὐδὲ γὰρ αἱ νύκτες αἱ ἐννέα τῷ ἀκολάστῳ μακραί, &c. Arnobius eum sequitur lib. IV. *Deus Hercules natus est, qui in rebus hujusmodi patris sui transiret exuperaretque virtutes, ille noctibus vix novem unam prolem extundere, concinnare, compingere.* Leonem porro vocat à leonina, quam solitus gestare. Est autem ἕσπερος, qui mane φωσφόρος, quod vel pueris notum. Timæus Locrus lib. Περὶ ψυχᾶς κόσμω καὶ φύσιος, (ut alios omittam) Ὁ μὲν αὐτὸς ποκὰ μὲν ἕσπερος γίγνεται ἑπόμενος τῷ ἀλίῳ τοσοῦτον, ὁκόσον μὴ ὑπὸ τᾶς αὐγᾶς αὐτῶ ἀφανιζῆμεν, ποκὰ δὲ ἑῷος προηγούμενος τῷ ἀλίῳ, καὶ προανατέλλων ποτ' ὄρθρον.

Ibid. Ὅν ποτε γνάθοις] Theophylactus Commentario in Jonam prodit Herculem triduo in ventre ceti fuisse, historiamque ad Christum Servatorem nostrum detorquet. Aliter Val. Flaccus Argonaut. lib. II. & alii. Οὐλαμὸν Grammatici XL. virorum faciunt.

34. Τρίτωνος κάρχαρος κύων] Eleganter describitur à Philostrato juniore in Imaginibus, his verbis, Ὁρᾷς δὲ ὅπως ὀξεῖα ἡ τοῦ στόματος ἐκβολὴ, καρχάρους καὶ τριστοίχους ὀδόντας ἐκφαίνουσα, ὧν οἱ μὲν ἀγκιστρώδεις, καὶ ἀνεστραμμένοι κατέχειν τὰ ληφθέντα, οἱ δὲ ὀξεῖς τὴν αἰχμὴν, &c.

37. Σφύρησας ἐσπάραξε κωδίας] Notant Grammatici κωδίαν tantum de papaveris capite dici. Lycophron tamen hoc loco, Homerus Iliad. ξ'. Nicander Ἀλεξιφαρμάκοις, & alii pro capite quovis animato posuerunt.

40. Τύψας ἀτράκτῳ] Ἄτρακτος fusum significat, μεταφορικῶς de sagitta Lycophron usurpavit. Hesychius, Βέλος, ἄτρακτος μεταφορικῶς. Eadem notione est apud Sophoclem Trachiniis,

Τὸν γὰρ βαλόντ' ἄτρακτον οἶδα, καὶ θεὸν
Χείρωνα πημήναντα.

Et Philoctete,

—— πρὸς δὲ τοῦτ' ὃ μοι βάλοι
Νευροσπαδὴς ἄτρακτος. ——

Etiam apud Æschylum Προμηθεῖ λυομένῳ,

Ὡς δ' ἐστὶ μῦθον καὶ Λιβυστικῶν λόγος,
Πληγέντ' ἀτράκτῳ τοξικῷ τὸν αἰετὸν
Εἰπεῖν ἰδόντα μηχανὴν πτερώματος.

Ibid. Ἐν τ' αὐλῷ μέσῳ] Hercules, cum jussu Eurysthei Augiæ stabulum purgasset, eique promissam mercedem Eurystheus denegaret, indignatus, collecto exercitu, Elidem vastavit; cumque ea de caussa summa existeret virorum paucitas, (plerique enim bello confecti erant) mortuorum uxores cum exercitu coire jussit, qua ratione cum plurimi nascerentur, instituit in Olympo monte prope Elidem in honorem Jovis patris certamina Olympica, in quibus ipse prior cum Jove luctatus est, unde cum hoc loco παλαιστὴν vocat Lycophron. Vide Homeri Interpretes.

42. Κρόνου παρ' αἰπὺν ὄχθον] Olympum intellige. Pindaro ista phrasis familiaris, Olymp. Od. V.

Σωτὴρ ὑψινεφὲς Ζεῦ,
Κρόνιόν τε ναίων λόφον.

Item VIII. IX. X.

46. Τῆς σπιλωγγος ἰχθυωμένην] In scopulis olim piscatores piscatum exercebant. Oppianus Κυνηγετικῶν α'.

Ἤτοι μὲν πέτρῃσιν ἐφήμενος ἀγκυλόεσσι
Γυραλέοις δονάκεσσι, καὶ ἀγκίστροισι δαφοινοῖς
Ἀτρομος ἀσπαλιεὺς ἐπεδήσατο δαίδαλον ἰχθύν.

Theocritus Idyllio primo,

Τοῖς δὲ μέτα γριπεύς τε γέρων πέτρα τε τέτυκται
Λεπράς, ἐφ' ᾇ σπεύδων μέγα δίκτυον ἐς βόλον ἕλκει.

Idyllio IX.

Τῆνο δὲ στρόμβοιο καλὸν ὄστρακον, ὃ κρέας αὐτὸς
Σιτήθην, πέτραισιν ἐν Ἰκαρίαισι δοκεύσας.

Et Idyllio XXI.

—— εἶδον ἐμαυτὸν
Ἐν πέτρᾳ μεμαῶτα, καθεζόμενος δὲ δόκευον
Ἰχθύας, ἐκ καλάμων δὲ πλάνον κατέσειον ἐδωδάν.

Ovidius Metamorph. III.

—— *moriensque mihi nihil ille reliquit,*
Præter aquas, unum hoc possum appellare paternum.
Mox ego, ne scopulis hærerem semper in iisdem,
Addidici regimen dextra moderante carinæ
Flectere. —— ——

Aristænetus lib. I. Παρὰ τὴν ἀκτὴν ἑστηκότι μοι κατὰ πέτρας, καὶ τῷ ἀγκίστρῳ περιπεπαρμένον κάλλιστον ἰχθὺν τοῦ καλάμου κυρτουμένου τῷ βάρει, &c. Petronius Satyrico, *Nisi piscator eam imposuerit hamis escam, quam scierit appetituros esse pisciculos, sine spe prædæ moratur in scopulo.* Hinc dixit *piscatum saxatilem* Plautus Rudente. Et Isidorus hinc lucem capit in Glossis, ubi dicit *Piscina specula*;

cula; ut emendandum monui in meis ad illas Animadversionibus.

48. Σάρκας κεταλῶν λαφρίων] Cur Veteres cadavera comburere consueverint, tradit Homeri Scholiastes Iliad. α'. Τὸ παλαιὸν τὰ σώματα τῶν θνησκόντων ἀνέτρεπον ἐκαίετο διὰ τὸ ἀπίστευτα γίγνεσθαι, εἶθ' οὕτως ἐθάπτετο ὑπὸ γῆν, & quæ sequuntur. Quintilianus Declamat. x. *Vana ergo sapientes persuasione frustrati, qui constare homines & perfici corporis alimentis animæque dixerunt, corpus caducum, fragile, terrenum, ut sicca humidis, calida frigidis, resolutis astricta pugnarent, partim aut doloribus affici, aut novissimis annis, aut* (lego *&*) *senectute dissolvi; animam vero flammei vigoris impetum perennitatemque non ex nostro igne sumentem, sed quo sidera volant, & quo sacri torquentur axes, inde venire, unde rerum omnium auctorem parentemque spiritum ducimus, nec interire, nec solvi, nec ullo mortalitatis affici fato, sed quoties humani pectoris carcerem effregerit, & exonerata membris mortalibus levi se igne lustraverit, petere sedes inter astra.* Magi id impium censebant, teste Diog. Laertio lib. I. in Procemio. Loquitur ita de ipsis, Περί τε δικαιοσύνης λόγους ποιεῖσθαι, καὶ ἀνόσιον ἡγεῖσθαι πυρὶ θάπτειν.

53. Τοῖς τε Ταντάλου] Palladium ex Pelopis costis fuisse vides heic etiam ex Lycophrone. Clemens Προτρεπτικῷ, Πολλοὶ δ' ἂν τάχα που θαυμάσειαν, εἰ μάθοιεν τὸ Παλλάδιον, τὸ Διοπετὲς καλούμενον, ὃ Διομήδης καὶ Ὀδυσσεὺς ἱστοροῦνται μὲν ἀφελέσθαι ἀπὸ Ἰλίου, παρακαταθέσθαι δὲ Δημοφῶντι, ἐκ τῶν Πέλοπος ὀστῶν κατεσκευάσθαι. Arnobius lib. IV. *Quis ex reliquiis Pelopis compactum esse Palladium prodidit? non vos?* Testis etiam Plinius alibi. Traditur autem Trojanis venditum à Scythis, dictitantibus inexpugnabilem eam urbem fore, in qua illud adservaretur. Dionysius Halicarn. lib. I. ait Chrysen Palantis, cum Dardano nuberet, Minervæ dono acceptas in dotem ei dedisse duas Deæ effigies, & sacra magnorum Deorum. Post Dardanum, cum ægre è diluvio evasisset, in Samothracia consedisse, moxque, deducta in Asiam colonia, effigies illas secum detulisse, ubi redditum consulenti oraculum,

> Εἰς πόλιν ἣν κτίζῃσθα, θεοῖς σέβας ἄφθιτον αἰεὶ
> Θεῖναι, καὶ φυλακαῖς τε σέβειν, θυσίαις τε, χοροῖς τε·
> Εὖτ' ἂν γὰρ τάδε σεμνὰ καθ' ὑμετέρην χθόνα μίμνῃ
> Δῶρα Διὸς κούρης ἀλόχῳ σέθεν, ἡ δὲ πόλις σοι
> Ἔσται ἀπόρθητος τὸν ἀεὶ χρόνον ἤματα πάντα.

Atque ita in urbe sui nominis reposuisse, ibique adservatas, donec Ilium habitari cœpit, quo reges transtulerunt, & in templo, quod cum adyto in arce construxerant, posuerunt.

56. Τοῖς Τευταρείοις βουκόλου πτερώμασιν] Ad secundam Trojæ expugnationem tria enumerat necessaria Poeta, in quibus etiam Herculis sagittas, quæ penes Philoctetem erant. Unde Propertius lib. III. Eleg. I.

> *Exiguo sermone fores nunc Ilion, & tu,*
> *Troja, bis Oetæi numine capta Dei.*

Et Senecà Troade,

> *Accipe Rector, Phrygiæ, planctus,*
> *Accipe fletus, bis capte Senex,*
> *Nil Troja semel te rege tulit,*
> *Bis pulsata Dardana Graio*
> *Mœnia ferro, bisque pharetras*
> *Passa Herculeas.*

Hercules etiam apud Sophoclem Φιλοκτήτῃ,

> Τὸ δεύτερον γὰρ τοῖς ἐμοῖς αὐτὴν χρεὼν
> Τόξοις ἁλῶναι. ———

Alia tamen tria enumerat Plautus Bacchidibus,

> *Signum ex arce si periisset, alterum etiam est*
> *Troili mors,*
> *Tertium cum portæ Scææ limen superum*
> *scinderetur.*

Τευτάρεια vero πτερώματα dicit, quæ Hercules (à quo postea Philoctetes) à Teutaro præceptore acceperat. Meminit Theocriti Scholiastes Idyllio XIII. Ἐχρῆτο δὲ, inquit, Ἡρακλῆς Σκυθικοῖς τόξοις, διδαχθεὶς ὑπό τινος Σκύθου Τευτάρου.

58. Στείλασα κῦρον τὸν κατήγορον χθονὸς] Recte ad Corythum, Oenones ex Paride filium, hæc à Scholiaste referuntur, qui à matre, repudiatam se ægre ferente, contra Trojanos ad Ilium missus est, ubi & à patre deprehensus, atque interfectus. Parthenius Ἐρωτικῶν λδ'. Ἐκ δὲ Οἰνώνης καὶ Ἀλεξάνδρου παῖς ἐγένετο Κόρυθος. οὗτος ἐπίκουρος ἀφικόμενος εἰς Ἴλιον Ἑλένης ἠράσθη, καὶ αὐτὸν ἐκείνη μάλα φιλοφρόνως ὑπεδέχετο, ἦν δὲ τὴν ἰδέαν κράτιστος, φωράσας δὲ αὐτὸν ὁ πατὴρ ἀνεῖλεν. Hæc pro Scholiaste Parthenius, quem non videtur legisse Canterus.

61. Αὐτὴ δὲ φαρμακουργὸς] Oenonem medicinæ peritiam habuisse patet etiam ex Heroidum Ovidianarum Epistolis, ut quæ eam ab Apolline acceperit. Ita ipsa de se,

> *Me fide conspicuus Trojæ Munitor amavit,*
> *Ille meæ spolium virginitatis habet,*
> *Id quoque luctando, rupi tamen ungue capillos,*
> *Oraque sunt digitis aspera facta meis.*
> *Nec pretium stupri gemmas aurumque poposci,*
> *Turpiter ingenuum munera corpus emunt.*
> *Ipse ratus dignam medicas mihi tradidit artes,*
> *Admisitque meas ad sua dona manus.*
> *Quæcunque herba potens ad opem, radixque medendo*
> *Utilis in toto nascitur orbe, mea est.*

Ibid. Οὐκ ἀκεσμὸν ἕλκος δρακοῦσα] Per οὐκ ἀκεσμὸν ἕλκος, mortem Paridis intelligit Lycophron, alioquin quomodo cum Parthenio ei conveniat, non video, qui Ἐρωτικῶν δ'. tradit Oenonem solam Paridis vulnus potuisse sanare. Ἀλέξανδρος, ait, ὁ Πριάμου, βουκολῶν κατὰ τὴν Ἴδην, ἠράσθη τῆς Κεβρῆνος θυγατρὸς Οἰνώνης, λέγεται δὲ ταύτην ἔκ του θεῶν κατεχομένην θεσπίζειν περὶ τῶν μελλόντων, καὶ ἄλλως δὲ ἐπὶ συνέσει φρενῶν ἐπὶ μέγα διαβεβοῆσθαι. ὁ οὖν Ἀλέξανδρος αὐτὴν ἀγαγόμενος παρὰ τοῦ πατρὸς εἰς τὴν Ἴδην, ὅπου αὐτῷ οἱ σταθμοὶ ἦσαν, εἶχε γυναῖκα, καὶ αὐτῇ (lego ἔφη) φιλοφρονούμενος μηδαμὰ προλείψειν, ἐν περισσοτέρᾳ τε τιμῇ ἄξειν. ἡ δὲ συνιέναι μὲν ἔφασκεν, εἰς τὸ παρὸν ὡς δὴ πάνυ αὐτῆς ἐρᾷν, χρόνον μέντοι τινὰ γενήσεσθαι, ἐν ᾧ ἀπαλλάξας αὐτὴν, εἰς τὴν Εὐρώπην περαιωθήσεται. κἀκεῖ πτοηθεὶς ἐπὶ γυναικὶ ξένῃ, πόλεμον ἐπάξεται τοῖς οἰκείοις. ἐξηγεῖτο δὲ ὡς δεῖ αὐτὸν ἐν τῷ πολέμῳ τρωθῆναι, καὶ ὅτι οὐδεὶς αὐτὸν οἷός τε ἔσται ὑγιῆ ποιῆσαι, ἢ αὐτή.

64. Ἐπωδὸς ὀχθοῦσα μόρον] Parthenius loco citato, Τοῦ δὲ χρόνου τὰ λεχθέντα παρὰ τῆς Οἰνώνης θάττον ἀπαγγείλαντος,

λαίλος, ἀθυμήσας ὁ Ἀλέξανδρος ἐξέπνευσεν. Οἰνώνη δὲ ἐπεὶ νεκρὸν εἶδε κατὰ γῆς κείμενον ἐλθοῦσα ἰδεῖν, ἀνῴμωξέ τε, καὶ πολλὰ κατολοφυρομένη διεχρήσατο ἑαυτήν.

69. Δισσὰ καὶ τριπλᾶ] Ter captam dicit Trojam Lycophron, cui adstipulatur Theocritus, Τευκρίδα τρίσπορθον appellans in obscura Ara. De duabus expugnationibus loquitur Pindarus Isthmion. Ode v.

Ἀλλ' ἐν Οἰνώνᾳ μεγαλήτορες
Αἰακοῦ, παῖδές τε, τοὶ καὶ σὺν μάχαις
Δὶς πόλιν Τρώων πράθον, ἑσπόμενοι
Ἡρακλῆϊ πρότερον,
Καὶ σὺν Ἀτρείδαις.

Jam de tertia quæramus: eam invenio sub Charidemo quodam accidisse, servi, & equi opera ad eam rem uso. Narrat fuse Polyænus Strategematum lib. III. sub finem, nam quod de Amazonibus quidam proferunt, non credo, nisi Auctorum testimonia videam. Sed audiamus Polyænum, Χαρίδημος Ἰλιέων λυμαινόντων αὐτοῦ τὴν πόλιν, οἰκέτην Ἰλιέα προελθόντα ἐπὶ λείαν συλλαβών, μεγάλαις δωρεαῖς ἔπεισε προδοῦναι τὴν πόλιν. ἵνα δὲ πιστὸς φανείη τοῖς φυλάττουσι τὰς πύλας, ἔδωκεν αὐτῷ πολλὰ πρόβατα, καὶ ἀνδράποδα δίς τε καὶ τρὶς ἀγαγεῖν. οἱ δὲ φύλακες ταῦτα νεμάμενοι, συνεχώρουν αὐτῷ πολλάκις ἐξιέναι νύκτωρ, καὶ σὺν αὐτῷ ἄνδρας πλείονας, τὴν λείαν προσελαύνοντα. Χαρίδημος τοὺς μὲν σὺν αὐτῷ συλλαβὼν ἔδησε, τὰ δὲ τούτων ἱμάτια περιβαλὼν τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ὁπλισαμένοις ἔδωκεν αὐτοῖς τά τε ἄλλα τῆς λείας, καὶ ἵππον ὡς αἰχμάλωτον. οἱ φύλακες ἵνα δέξαιντο τὸν ἵππον, πάσας τὰς πύλας ἀνέῳξαν. οἱ στρατιῶται τῷ ἵππῳ συνεισπεσόντες τούς τε φύλακας ἀπέκτειναν, καὶ τὴν λοιπὴν δύναμιν δεξάμενοι τῆς πόλεως ἐκράτησαν, ὥστε, εἰ χρή τι καὶ παῖξαι, δεύτερον ἑάλω τὸ Ἴλιον, πάλιν ἵππῳ καταστρατηγούμενον. Sed & quartum capta fuit, & incendio funditus deleta à C. Fimbria, Nicomediæ Legato, annis M. L. post Græcorum eversionem. Vide Appianum, & Augustinum de Civ. Dei, lib. III. cap. VII.

73. Ὅς ποτ' ἐν ῥαπτῷ κύτει] Dardanus, Jovis ex Electra filius, facta inundatione, è Samothracia utribus in Idam, Trojæ promontorium, tranavit. Homeri Scholiastes, (quem non recte Didymum nonnulli existimant, qui sæpe in istis scholiis citatur: equidem, si conjecturæ locus, Johannis Tzetzæ esse dicam, qui ipse in Chiliad. Var. Hist. Commentarii sui Homerici meminit, neque me movet Ammonius, qui in voce χλαμὺς Didymi verba profert ad Iliad. β'. quæ ibi nullus invenias) is itaque Scholiastes hoc modo ait, Δάρδανος, ὁ Διὸς καὶ Ἠλέκτρας, τῆς Ἄτλαντος θυγατρός, διὼν (lego λιπὼν) τὴν Σαμοθρᾴκην ἐπομβρίας γενομένης, κατασκευάσας σχεδίαν, καὶ ἀσκὸν ἑαυτῷ περιθείς, διεκομίσθη εἰς τὴν Ἴδην τῆς Τρῳάδος, καὶ δόξας Διὸς ὑποθεμένου κτίζει πόλιν, ἣν καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ Δαρδανίαν ἐκάλεσεν. Et Nonnus Διονυσιακῶν lib. III.

—— πάτριον οὖδας ἐάσας
Δάρδανος, ἀντιπέλωθον ἐνάσσατο πήχεας ἀρούρης,
Δαρδανίην εὔπυργον ἐπώνυμον ἄστυ χαράξας,
Ἰδαίην ἀέρτησε διαγλάψας κόνιν ὁλκῷ.

Huc etiam referri debent illa Virg. Æneid. VII.

Atque equidem memini (fama est obscurior annis)
Auruncos ita ferre senes, his ortus ut agris
Dardanus Idæas Phrygiæ penetravit ad urbes,
Threiciamque Samum, quæ nunc Samothracia fertur.

Quibus duobus postremis versibus inest τὸ ὕστερον πρότερον, ut vocant. Vide Eustathium ad Dionysii Περιηγητήν. Apollodorus lib. III. aliam abitûs causam ponit, dicens Dardanum interitu fratris Jasii (quem Jupiter, quia Cereri vim intulisset, fulmine interfecerat) mœstum, relicta Samothrace, in objectam continentem enatasse ad Teucrum, Scamandri fluvii Idææque Nymphæ filium. Utrem vero ῥαπτὸν κύτος appellat, quia ex demortuorum animalium corio eos veteres consuebant. Vide Etymologici Auctorem, & Artemidorum lib. v. cap. XXII.

77. Ζήρυνθον ἄντρον] Zerynthus antrum est in Samothrace. Nicandri Schol. Θηριακοῖς, Τὸ Ζηρύνθιον ἄντρον ἐν Σαμοθρᾴκῃ φασὶν εἶναι. Λυκόφρων δέ φησι, Ζήρυνθον ἄντρον τῆς κυνοσφαγοῦς θεᾶς, ὅ ἐστι σπήλαιον τῆς Ἑκάτης. Aristophanis Scholiastes ad Εἰρήνην narrat, eo confugere solitos, qui in magnis periculis versarentur, & mox ubi Hecatæ, & Corybantibus sacrificassent, liberatos fuisse. Idem Suidas, Ἐν Σαμοθρᾴκῃ ἦσαν τελεταί τινες, ἃς ἐδόκουν τελεῖσθαι πρὸς ἀλεξιφάρμακα κινδύνων τινῶν. ἦν δὲ ἐκεῖσε καὶ τὰ τῶν Κορυβάντων μυστήρια, καὶ τὰ τῆς Ἑκάτης, καὶ τὸ Ζήρυνθον ἄντρον, ἐν ᾧ κύνας ἔθυον. ἐν κινδύνοις ἦν γενόμενοι, ἐπεκαλοῦντο τοὺς δαίμονας ἐπιφανῆναι, καὶ ἀλέξησαι. ἐδόκουν δὲ οἱ μεμυημένοι ταῦτα, ἐκ τῶν δεινῶν σώζεσθαι, καὶ ἐκ χειμώνων. Huc pertinet illud Diogenis Cynici apud Laertium lib. VI. in vita ejus, Θαυμάζοντός τινος τὰ ἐν Σαμοθρᾴκῃ ἀναθήματα, ἔφη, πολλῷ ἂν ἦν πλείω, εἰ καὶ οἱ μὴ σωθέντες ἀνετίθεσαν.

Ibid. Τῆς κυνοσφαγοῦς θεᾶς] Hecaten intelligit cui canes immolabantur, ut tradit Theocriti Scholiastes Idyllio II. & Plutarchus Ῥωμαϊκοῖς. Inde est apud Theocritum,

Τᾷ χθονίᾳ θ' Ἑκάτᾳ, τὰν καὶ σκύλακες τρομέοντι.

qua de causa etiam Ἑκάτης ἀγάλματα nuncupabantur. Hesychius, Ἑκάτης ἄγαλμα, τὰς κύνας οὕτω φασί, διὰ τὸ ἐκφέρεσθαι Ἑκάτῃ κύνας. Emendabis vero Stephanum in Ζήρυνθος, apud quem depravissime legitur hic versus,

Ζήρυνθον ἄντρον τῆς κυνὸς φανοῦς θεᾶς.

78. Κυρβάντων] Corybantus Jasii & Idææ filius fuit, ac simul cum Dardano sacra Cybeles in Phrygiam deportavit, ejusque Deæ sacerdotes à suo nomine Corybantes dixit, auctor Diodorus Siculus. Sunt qui hos quinque & viginti fuisse existiment, alii LII. atque ex iis XXXII. ἀριστεροὺς nuncupatos veneficos fuisse, reliquos δεξιοὺς dictos veneficia dissolvere potuisse. Vide Apollonii Schol. lib. I.

79. Ὅτ' ἠμάθυνε πᾶσαν ὀμβρίαις χθόνα] Diluvium hoc, de quo agit Lycophron, tertium fuit, si Nonno credimus, qui Dionys. lib. III. tres κατακλυσμοὺς enumerat, in quo non convenit et cum Xenophonte, qui in lib. de Æquivocis quinque ponit; primum trimestrem sub Ogygo prisco, secundum Niliacum menstruum sub Hercule & Prometheo Ægyptiis, tertium bimestrem in Achaia sub Ogygo Attico, quartum Thessalicum trimestrem sub Deu-

 caltone,

calione, quintum etiam trimestrem sub Proteo Ægyptio, qui Paridi Helenam eripuit. Etiam Isidorus Origin. lib. XIII. cap. XXII. tria diluvia recenset.

80. Ζηνὸς κεχλάζων νεφέλῃ] Veterum ista fuit opinio Jovem ætherem esse, cui concipiendi, generandique, & cuncta vegetando nutriendi vis inesset. Virgilius,

Tum pater omnipotens fœcundis imbribus æther
Conjugis in gremium lætæ descendit, & omnes
Magnus alit, magno commistus corpore, fœtus.

Horatius,

—— manet sub Jove frigido
Venator teneræ conjugis immemor.

Calpurnius Eleg. v.

Dum peragit vernum Jovis inconstantia tempus.

Profluxit ea opinio ab Anaximene, & Cleanthe. Vide Lactantium lib. I. cap. v.

84. Καὶ δελφῖνες] Ovidius etiam in diluvii descriptione Metamorph. lib. I.

—— silvasque tenent delphines, & altis
Incursant ramis, agitataque robora pulsant.

85. φέρβοντο φῶκαι] Ovidius loco citato,

Et modo qua graciles gramen carpsere capellæ,
Nunc ibi deformes ponunt sua corpora phocæ.

87. Τρήρωνος εἰς ἄρπαγμα πεφευγυίης κυνὸς] Helenam columbam vocat ob libidinem, ob quam ea avis etiam Veneri sacra. Canem autem, ob conjugum multitudinem, canes namque indifferenter cum quavis coëunt. Salvianus, ut alios omittamus, lib. IV. de Dei Providentia, *Numquid enim aliquis ex servis turbas concubinarum habet? numquid multarum uxorum labe polluitur? ut canum, vel suum more tantas putet conjuges suas esse, quantas potuerit libidini subjugare?* Vel canem vocat, quod ejus raptus & Græcis & Trojanis infaustus fuerit, nam canis olim inopinatus conspectus mali ominis erat. Terentius Phormione Act. IV. Sc. IV.

—— post illa monstra evenerunt mihi,
Introiit in ædes ater alienus canis,
Anguis per impluvium, &c.

Sophocles Αντιγόνῃ,

Οὐων απαρχάγματ' ὑπὸ κύνες κεδάγγελοι.

Horat. lib. III. Od. XXVII.

Impios parræ recinentis omen
Ducat, & prægnans canis.

Vel propter impudentiam. Terentius Eunuchi Act. IV. Sc. VII.

———— ain' vero canis?

Quo loco Interpres vetus. *Hoc verbo impudentibus inimicis convitium fieri solet: nam militare dictum est in hostem* CANIS.

88. Ην τόργος ὑψίφοιτος ἐκλοχεύεται] Per Τόργον ὑψίφοιτον, cygnum intelligit, in quem mutatus Jupiter Ledam compressit. Didymus ad Odyss. λ'. Ζεὺς Λήδας ἐρασθεὶς, Θεστίου παιδὸς, εἰς κύκνον ἑαυτὸν μετέβαλλεν, καὶ δι᾽ ἀπατῆς ἐμίγη αὐτῇ· μετὰ χρόνον δὲ ἐκείνη τεκοῦσα ὠὸν, ἀποτίθεται εἰς λάρνακα, ὅθεν συνέβη τούς τε Διοσκούρους, καὶ τὴν Ελένην γενέσθαι. Hæc ille, Ovidius quoque Metamorph. lib. VI.

Fecit olorinis Ledam recubare sub alis.

Unde & Gregorio Nazianzeno κύκνος dicitur. Vide etiam Apollodorum lib. III Fabulæ allegoriam ex Melisso refert Fulgentius Mytholog. lib II. Sunt qui velint ovum hoc è Luna decidisse. Fides sit penes Auctorem.

89. Κιλωράτῳ σφῖλιλον ὀστρακωμένην] Athenæus lib. II. ex Clearchi Eroticis refert in cœnaculis, quæ ὦα dicebantur, Helenam nutritam fuisse, atque inde natam fabulam de ejus ex ovo ortu. Athenæi hæc verba, Ελέλουν δὲ καὶ τὰ νῦν τῶν οἰκιῶν παρ' ὑμῖν καλούμενα ὑπερῷα, ὦα. φησὶ Κλέαρχος ἐν Ερωτικοῖς, Τὴν Ελένην φάσκων ἐν τοιούτοις οἰκήμασι τρεφομένην, δόξαν ἀπενέγκασθαι παρὰ πολλοῖς ὡς ἐξ ὠοῦ εἴη γεγεννημένη. ὡς οὖν δὴ Νεοκλῆς ὁ Κροτωνιάτης ἔφη, ἀπὸ τῆς σελήνης πεσεῖν τὸ ὠὸν, ἐξ οὗ τὴν Ελένην γεννηθῆναι. Lucianus in Gallo proceritati colli tribuit, quod candidum, & olorinum plane habuit.

91. Οὐ πατρὸς κάπειγος ποίβοντα ζευκτῆς βουστάθμων] Regium antiquitus pecora pascere. Didymus ad Odyss. XIII. Τὸ παλαιὸν καὶ οἱ τῶν βασιλέων παῖδες ποιμαίνοντες (lego ποιμαίνοντες) ἐγηλέντο, καὶ ἐποίμαινον. Hesiodi Scholiastes. lib. I. Τὸ παλαιὸν βασιλεῖς πολυθρέμμονες, καὶ ποιμενικὸν εἶχον τὸν βίον. Varro de Re Rust. lib. II. cap. I, *De antiquis illustrissimus quisque pastor erat, ut ostendit Græca & Latina lingua, & veteres Poetæ, qui alios vocant πολύαρνας, & πολυμήλους, alios πολυβούτας. Qui etiam ipsas pecudes propter caritatem aureas habuisse pelles tradiderunt.*

93. Κάλλος τὸ θηλείτων] Dearum de forma contentio, & Paridis judicium satis nota. Vide Isocratem Ελένης ἐγκωμίῳ, & Ovidium in Epistolis. Athenæus lib. XII. Διαπτοφερῶν, putat illud judicium virtutis voluptatisque comparationem repræsentare, & quia potior judicata Venus, id est, voluptati posthabita virtus, merito cuncta confusa, & perturbata fuisse. Alii Paridem virum eruditum credunt, orationemque in Veneris laudem composuisse, eamque Junoni, & Palladi in ea prætulisse, cecinisse quoque hymnum in Venerem, quem κισὸν vocaret, post à patre in Græciam sacrificiorum causa missum Helenam rapuisse, belloque dedisse occasionem. Proclus è tribus vivendi generibus amatorium eum amplexum existimat. Huc pertinet Aristippi jocus, quo usus apud Dionysium: eum enim ille ei tres meretrices offerret, ut quam vellet, eligeret, tres simul abstulit, dictitans, neque Paridi tutum fuisse quod unam elegisset. Narrat Diog. Laertius lib. II. Διονύσιος δέ ποτε, τριῶν ἑταιρῶν οὐσῶν, μίαν ἐκλέξασθαι κελεύοντος, τὰς τρεῖς ἀπήγαγεν, εἰπὼν, οὐδὲ τῷ Πάριδι συνήνεγκε μίαν προκρῖναι. Accidit autem hoc judicium in loco, qui Αλεξάνδρεια dictus. Stephanus, Εστι καὶ τόπος ἐν τῇ Ἴδῃ τῇ Τρωϊκῇ Αλεξάνδρεια λεγόμενος, ἐν ᾧ φασὶ τὸν Πάριν διακρῖναι τὰς θεάς. Apud Homerum vero judicii Paridis nusquam mentio, quod observavit Macrobius lib. V. cap. XVII. *Nullam commemorationem de judicio Paridis Homerus admittit. Virgilius tantam deam, quod cuivis de honestis feminæ deforme est, velut specie victam, Paride judicante doluisse, & propter Catamiti pellicatum totam ejus gentem vexasse.*

97. Τρέμυις σ' ὄχλοις, καὶ φιλαλκον πόδας] Bene admodum Paridis barbari navem τρέμυιν vocat

cat usus propria vocabuli significatioue, nam πτάματι, (ut ait Nicandri Schol.) κυρίως βαρβαρικὸν πλοῖον δεῖν. Fallitur autem Isacius noster, dum πόδας naves explicat, quem male sequitur Canterus ille. Ego vero remos dico. Nonius Marcellus, *Remi sunt navales pedes*. Etiam Artemidorus lib. I. cap. I. pedes remos interpretatur his verbis, Πλοίοις πόδας ἔχειν ἀγαθὸν ἐμπόροις καὶ ναυκλήρῳ, σωμάτων γὰρ πλοίων ἐοίξασι, καὶ παντὶ μισθῷ τύτυς τρέποντες. κυβερνήτῃ δὲ ἰδόντι τὸν ὄνειρον σημαίνει χαλεπόν, πλοῖον γὰρ ποσὶ χρῆσθαι τῆς νεὼς ἐκτεταμένης. Hinc *Remipedem* navem dixit Ausonius. Et Callimachus Epigrammate VI. Ερέσσων ποσσίν. Lucilius Sat. lib. VIII.

Verum flumen uti atque ipso divortio aquarum
Ilignis pedibus cercurum concinit æquis.

Quos versus emendent alii, quibus plus otii. Inde, quia remi appellati sunt *pedes*, naves *ambulare* dicuntur. Cato de Re Rust. cap. I. *Si poteris, sub radice montis siet, in meridiem spectet, loco salubri, operariorum copia siet, bonumque ibi aquarium, & oppidum validum prope siet, aut mare, aut amnis, qua naves ambulent*. Hinc refuto Villiomarum, qui negat diei posse navem ambulare pedibus. Quid? quod similiter Salustius scaphas *progressas* dicit. Verba ejus ista, *Earum aliæ paullulum progressæ nimio simul & incerto onere, quum pavor corpora agitaverat, deprimebantur*. Quem locum, Lector, acceptum referes Scriverio meo, magnæ industriæ juveni. Huc pertinet, quod cursus à Poetis tribuatur navibus. Vide Agell. lib x. cap. XXVI. Vocantur tamen alias *pedes*, funes nautici, quibus vela adstringuntur. Unde etiam Poeta noster ποδωτὰ λῖνα vocat. Dicuntur vero Φερέκλειοι πόδες, à fabricatore.

99. Καρχηδόνας χηλὰς τρίανας ὀδόντας] Navis curvi dentes sunt ancoræ, quæ arenæ impactæ mordicus eam retinent. Symphosius in ænigmate de ancora,

Scrutor aquas medias, ipsas quoque mordeo terras.

Virgilius Æneid. lib. I.

—— fessas non vincula naves
Ulla tenent, unco non alligat ancora morsu.

Inde *mordaces ancoræ*: Sidonius Epist. lib. VIII. *Præterea de continenti in patriam vela laxantes hostico mordaces ancoras vado vellunt*. Itaque dentes navis ancoræ sunt. Isidorus Orig. lib. XIX. cap. II. *Ancora, dens ferreus*. Virgilius Æneid. VI.

Obvertunt pelago proras, tum dente tenaci
Ancora fundabat naves, ——

Nonnus ἀγκυλόδοντας χαλινὺς vocat Dion. lib. III.

Καὶ δηρῶν ψαμάθοιο βαρυνομένη διὰ κόλπῳ
Ολκάδος ἀγκυλόδοντες ἐδησάμενοι χαλινοὶ
Δυομένῃ ῥαίσσοντες. ——

Pindarus χαλκόγενυν χαλινὸν Pythion. Od. IV.

Ανίκ᾽ ἀγκύραν ποτὶ χαλκόγενυν
Ναὶ κρημνάντων ἐπέτοισε θοᾶς
Αργῦς χαλινόν. ——

Alioquin etiam navis dentes appellantur τὰ ἔμβολα, sive rostra. Porro *Dentes* Latinis dicuntur, non solum quibus cibus atteritur, sed id omne, quo aliquid teneri, aut exsecari potest, teste Nonio. Ad ancoram porro quod attinet, eam invenit Anacharsis Scytha, teste Laertio lib. I. Εὗρε δ᾽ εἰς τὸν βίον ἀγκυράν τε, καὶ κεραμευτικὸν τροχὸν, ὥς τινες.

101. Εἰνεαβόσσοια σέλον] Illustrissimus Josephus Scaliger retulit mihi legisse se apud veterem quendam scriptorem Græcum, classem hanc velorum novem fuisse: quod tamen manifesto falsum. Lege Libellos, qui Dictyn & Daretem mentiuntur.

102. Τὴν ἄνυμφον πόρτιν] Helenam πόρτιν vocat, pro qua buculam Lacedæmonii aliquando immolarunt. Historia, sive potius fabula, ita habet: Laborantes peste Lacedæmonii oraculo moniti sunt, liberandos esse, si virginem nobilem immolarent, Helenam autem cum sors petiisset, eaque ornata produceretur, aquila advolans gladium abripuit, & buculæ ibi loci pascenti imposuit, quæ pro Helena immolata fuit. Vide Plutarchum Παραλλήλοις. Ut autem hic Helena, pro qua vitula sacrificata fuit, πόρτις appellatur; ita infra Jupiter, pro quo Saturno datus lapis, δίσκος, sive lapis, vocatur.

104. Εἰς ἄρκυν ὀθνείαν βρόχων] Externos laqueos interpretare amorem mulieris peregrinæ. Apte vero amorem laqueo assimulat ex Ægyptiorum mysteriis. Horus Ιερογλυφικῶν lib. I. Παγὶς ἔρωτα, ὡς θήραν, ἐμπλέκοντα τὸν ἀνέρα σημαίνει. Ita enim supplendus corrigendusque iste locus videtur. Sic infra,

Η μὲν παλαιὸς δηλώτης οἴκοι βρόχοις,
Ερωτος ἐκ ἔρωτος, ἀλλ᾽ Εριννύων
Πικρὰν δ᾽ ἐπεφύλαξε καρυκὸν πάγην.

Et apud Poetas alios sæpe id observare.

105. Εμπαίσασαν ἰξευτῇ πτερῷ] Scholiastes dum πτερὸν interpretatur τὸν ταχύτητα τῇ Αλεξάνδρε, ἢ τὸ πλοῖον, misere ineptit: ut dissentiam auctor Pollux, qui ita ait lib. v. cap. III. Πτέρυγες, αἱ ἐκ πτέρυγων σπαρτίων. & cap. IV. Εστι δέ τι ἄρκυος μέρος, καὶ ἀκροπόδια, ὅπερ δεῖ τὰ σκέλη τῶν ἀρκύων, ἃ οἱ μὲν κράσπεδα, οἱ δὲ πτερύγια ὀνομάζουσι. Latinis *Linea*, sive *Formido* dicitur. Gratius,

Ne reprehensa suis properantem linea pennis
Implicet. —— ——

Nemesianus,

Linea quin etiam magnos circumdare saltus
Quæ possit, volucresque metu concludere prædas,
Digerat innexas non una ex alite pennas.

Intexebant ei retis generi plumas versicolores. Hinc *retia maculis distincta* dixit Ovidius in Epistolis. Prudentius *maculas* Hymno. III. Καθημερινῶν,

Callidus illaqueat volucres
Aut pedicis dolus, aut maculis.

Meminit ejus retis etiam Seneca lib. II. de Clementia, *Sic feras lineæ, & pinnæ clausas continent, easdem à tergo telis eques incessat, tentabunt fugam per ipsa quæ fugerant, proculcabuntque formidinem*. Symmachus lib. I. Ep. XLVII. *Nam unde est hæc sensuum in epistolis tuis novitas, verborum vetustas, si tantum nodosa retia, vel pinnarum formidines, & sagaces canes, &c.* Apulejus in Apolog. *Verum ego ista propterea commemoravi: non quod pinnarum formidines, & fuliginis maculam, te præsertim judice, timerem.*

110. Νήσῳ δ' ἐπὶ δράκοντος] Salamina puta. Δράκοντα vero κατακρηστικῶς posuit pro ὄφιν, Cychreum autem designat, qui ὄφις cognominatus fuit propter morum asperitatem. Stephanus, Κυχρεῖος, πάγος περὶ Σαλαμῖνα. Σοφοκλῆς Τεύκρῳ. ἀπὸ Κυχρέως τοῦ Σαλαμῖνος καὶ Ποσειδῶνος, ὃς ὄφις ἐπεκλήθη διὰ τὴν τραχύτητα τοῦ τρόπου. Quæ verba Stephani mutila moneo, & post Τεύκρῳ aliquid deesse, videlicet ὀνομάσθαι φησὶ, aut tale aliquid, scribo itaque pro puncto asteriscum, defectus notam. Huc pertinent illa Eustathii ad Dionysium, Η Σαλαμὶς ἑβδομήκοντα σταδίων ἔχει περίμετρον, ἢ ὀγδοήκοντα, ἐκαλεῖτο δὲ ποτὲ Κυχρεία, ἀπό τινος Κυχρέως, οὗ καὶ Λυκόφρων καὶ Αἰξιανὸς μέμνηνται, ὃς ὄφις μὲν ἐπεκλήθη διὰ τραχύτητα τρόπου. Emendo, δ. τ. τρόπου. Ut autem istiusmodi homines apud Græcos ὄφεις, ita apud Latinos *Scorpiones* appellabantur. Apulejus Milesf. IX. *Nosti quendam Barbarum civitatis nostræ decurionem, quem Scorpionem præ morum acritudine vulgus appellat.* Contra mites, *Oviculæ*. Aurelius Victor, *Quinctus Fabius Maximus Cunctator, Verrucosus à verruca in labris sita, Ovicula à clementia morum dictus.*

Ibid. Εκχέας πόθον] Hic πόθος non tam de cupidine Venerea intelligi debet, quam de Paridis nave, quæ pictum in puppe Cupidinem habebat, ut ex Ovidio clarum, apud quem sic ipse Paris in Epistola ad Helenam,

Troia cæduntur Phrygia pineta securi,
Quæque erat æquoreis utilis arbor aquis.
Ardua proceris spoliantur Gargara silvis,
Innumerasque mihi longa dat Ida trabes.
Fundatura citas flectuntur robora naves,
Texitur & costis panda carina suis.
Addimus antennas, & vela sequentia malos,
Accipit & pictos puppis adunca deos.
Qua tamen ipse vehor comitata Cupidine parvo,
Sponsor conjugii stat Dea picta sui.

Solebant namque Veteres tutelæ nomine naves appellare, quod etiam observavit in nuperis ad Petronium Animadversionibus eruditus juvenis Johannes à Wouweren. Servius ad Æneid. X. *Solent naves nomina accipere à tutelarum pictura.* Lutatius ad Statii Thebaid. VIII. *Tutelam navis intelligimus cum gubernatore navigare, habent enim pictos præsules, quorum nominibus nuncupantur & naves.* Inde apud Lucianum Πλοίῳ· Τὴν ἐπώνυμον τῆς νεὼς θεὸν ἔχουσα τὴν Ἶσιν ἑκατέρωθεν. Sic Virgilius Æneid. V. Pristin, Chimæram, Scyllam, & Centaurum nuncupat naves à tutelæ pictura, in cujus loci explicatione ineptiunt Interpretes, tam veteres quam recentiores. Et in XI. Massici,

—— *aurato fulgebat Apolline puppis.*

Claudius Quadrigarius apud Nonium lib. XII. Rerum Rom. *Quinque pristes, navigium ea forma à marina bellua dictum est.* Lego, *navigium ea forma à marina bellua dictum est*, pro *navigiorum dictorum*, qua syncope ejus ævi Auctores affectate usi.

111. Ἀκτῆς] Tota quondam Attica *Acte* nominata dicitur, quod maximam ejus partem mare attingat, auctor Strabo lib. IX. Vel ab Actæone, sive Actæo, terrigena rege, testes Plinius, Gellius, Solinus. Hinc Ἀκταῖον μέλι Andromacho Γαλήνῃ, mel Atticum. Similia apud Virgilium, Ovidium, Catullum, & alios Poetas.

112. Δευτέραν ἕωλον ἐκ ὄψει Κύπριν] Venerem secundam intelligit illam, quæ πάνδημος dicta. Duas enim veteres Veneres statuebant, alteram οὐρανίαν dictam, quæ honestos excitare amores, alteram πάνδημον, quæ in libidinem impellere putata. Plato quoque in Symposio duas esse Veneres ait, & ἡ μέν γέ που πρεσβυτέρα, inquit, καὶ ἀμήτωρ, Οὐρανοῦ θυγάτηρ, ἣν δὴ καὶ οὐρανίαν ἐπονομάζομεν. ἡ δὲ νεωτέρα Διὸς καὶ Διώνης, ἣν δὲ πάνδημον καλοῦμεν. Quem Platonis locum indubie respexit Apulejus in Apologia, cum scriberet, *Mitto enim alta illa & divina Platonica, rarissimo cuique piorum gnara, cæterum omnibus profanis incognita: geminam esse Venerem deam, proprio quamque Amore, & diversis amatoribus pollentem. Earum alteram Vulgariam, quæ sit percita* (lego *præditas*, ut statim sequitur) *populari Amore, non modo humanis animis, verum etiam pecuinis & ferinis animis ad libidinem imperitare, & immodico trucique perculsorum animalium serva corpora complexu vincientem: alteram vero Cælitem Venerem, prædita quæ sit optimati Amore, solis hominibus & eorum paucis curare, nullis ad turpitudinem stimulis vel illecebris sectatores suos percellentem. Quippe ejus amorem non amœnum & lascivum, sed contra incorruptum & serium, pulcritudine honestatis virtutis amorem amatoribus suis conciliare: & si quando decora corpora commendet, à contumelia eorum procul absterrere.* Ita enim scribenda ea postrema verba monuit literarum lumen, & columen Is. Casaubonus, quem merito sequor. Huc pertinet quoque Epigramma Theocriti, cujus initium ita habet,

Η Κύπρις οὐ πάνδημος· ἱλάσκεο τὴν θεὸν εἰπὼν
Οὐρανίαν, ἁγνᾶς ἄνθεμα Χρυσογόνας.

Et illa Musæi,

Ἀλλ' αἰεὶ Κυθέρειαν ἱλασκομένη Ἀφροδίτην,
Πολλάκι καὶ τὸν Ἔρωτα παρηγορέεσκε θυηλαῖς
Μητρὶ σὺν οὐρανίῃ, φλογερὴν τρομέουσα φαρέτρην·
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀλέεινε πυρισπνείοντας ὀϊστούς,
Δὴ γὰρ Κυπριδίῃ πανδήμιος ἤλυθεν ἑορτή.

Vide etiam Artemidorum lib. II. cap. XLII. Apud Phurnutum vero lib. de Nat. Deorum, cum ait, Καλεῖται δὲ (ἡ Ἀφροδίτη) οὐρανία τε, καὶ πάνδημος, καὶ παναστία, διὰ τὸ κἀν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐν τῇ γῇ, καὶ θαλάσσῃ τὴν δύναμιν αὐτῆς θεωρεῖσθαι. Legendum est πάνδημος, καὶ ποντία. vel θαλασσία, quod sequentia facile convincunt. Sane juvat & Musæus extremo poemate,

Αἰτοπαθὴς δὲ Λέανδρος ἀκηλήτοισιν ἐπὶ δίναις
Πολλάκι μὲν λιτάνευε θαλασσαίην Ἀφροδίτην.

Et antea,

—— Κύπρις ποντόπορος ἐξ θαλάσσης
Καὶ κρατέει πόντοιο. ——

Meminit utrinsque Veneris Catullus Epigramm. LXIX.

Nam mihi quam dederat duplex Amathuntia curam,
Scitis, & in quo me torruerit genere.

Ad Venerem πάνδημον quod attinet, de ea elegans locus apud Heliodorum Æthiop. lib. I.

Επειδὴ

Ἐπειδὴ γὰρ τὴν πάνδημον Ἀφροδίτην τὸ ἀφροδισιακὸν ἀπεικάζει γένος, ὃ τὴν καθ' ἡδονὴν χρείαν, ἀλλὰ τὴν εἰς διαδοχὴν σπορᾶς, τήνδε ἐμαυτῷ γενέσθαι διεσκεψάμην. Simulacrum ejus Athenis in foro consecratum fuit à Solone, ut quidam volunt. Harpocration, Ἀπολλόδωρος ἐν τῷ περὶ θεῶν, πάνδημόν φησιν Ἀθήνησι κληθῆναι τὴν ἀφιδρυθεῖσαν (scribo ἀφιδρυθεῖσαν) περὶ τὴν ἀρχαίαν ἀγορὰν, διὰ τὸ ἐνταῦθα πάντα τὸν δῆμον συνάγεσθαι τὸ παλαιὸν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ἃς ἐκάλουν ἀγορὰς. Νίκανδρος δ' ἐν ἕκτῳ Κολοφωνιακῶν, Σόλωνά φησι σώματα ἀγοράσαντα εὐπρεπῆ, ἐπὶ στέγης στῆσαι, διὰ τοὺς νέους, καὶ ἐκ τῶν περιγενομένων χρημάτων ἱδρύσασθαι Ἀφροδίτης πάνδημον (scribo πανδήμου) ἱερόν. ἔστι δὲ πάνδημον, πάγκοινον. Sed quod ait inibi Solonem σώματα ἀγοράσαντα εὐπρεπῆ, id vero ita habet, Solon inter pulcerrimas leges quibus Atheniensium Remp. firmavit, etiam constituit, ut cives & se, & fortunas suas redimerent, quæ lex Σεισάχθεια est appellata. Diog. Laertius lib. I. Σόλων Ἐξηκεστίδου Σαλαμίνιος, πρῶτον μὲν τὴν σεισάχθειαν εἰσηγήσατο Ἀθηναίοις, τὸ δ' ἦν λύτρωσις σωμάτων τε, καὶ κτημάτων. καὶ γὰρ ἐπὶ σώμασιν ἐδανείζοντο, καὶ πολλοὶ δι' ἀπορίαν ἐθήτευον. ἑπτὰ δὴ ταλάντων ὀφειλομένων αὐτῷ πατρῴων, συνεχώρησε πρῶτος, καὶ τοὺς λοιποὺς τὸ ὅμοιον προὔτρεψε πρᾶξαι. καὶ οὗτος ὁ νόμος ἐκλήθη σεισάχθεια. Vide Plutarchum in vita ejus.

115. Ο γάρ σε συλλέκτρου Φλεγραίας πόσις] Proteus Paridi, cum in Ægyptum venisset, Helenam ademit reddito illi ejus simulacro. Huc facit illud Stesichori,

> Τρῶες δ' τότ' ἴσαν (sic lego, non ἴσασι) Ἑλένης
> εἴδωλον ἔχοντες.

Vide Herodotum media Euterpe. Meminit ejusdem rei Xenophon lib. de Æquivocis.

119. Τρίτωνος ἐκβολαῖσιν] Nilus, fluvius Ægypti septem ostiis nobilis, Ægyptum quotannis, cum sol in Cancro est, flantibus Etesiis, inundatione sua fertilem reddens. Vide Heliodorum Æthiopic. lib. XI. Hinc in Messalæ Genethliaco Tibullus,

> *Te propter nullos tellus tua postulat imbres,*
> *Arida nec Pluvio supplicat herba Jovi.*

Unde & à veteribus Ægyptiis Horomasdes, (si Laertio fides habenda, qui tamen fallitur; est enim hoc nomen Persicum, quo Kalendæ designantur) hoc est, Jupiter, vocatus est, divinique ei honores habiti sunt. Et Niloa Ægyptiis instituta, quæ celebrabantur sub ortum inundationis. Heliodorus Æthiop. lib. IX. Καὶ γάρ πως συνέπεσε Νειλῷα τότε, τὴν μεγίστην παρ' Αἰγυπτίοις ἑορτὴν, ἐνεστηκέναι, κατὰ τροπὰς μὲν τὰς θερινὰς μάλιστα, καὶ ὅτε ἀρχὴν τῆς αὐξήσεως ὁ ποταμὸς ἐπιλαμβάνει τελουμένην, ὑπὲρ πάσας δὲ τὰς ἄλλας πρὸς Αἰγυπτίων σπουδαζομένην, & quæ sequuntur. Hic Triton aliquando, quandoque Aëtos, Ægyptus, & Oceanus nominatus est. Postea Nilus, à Cyclopis filio Nilo, Ægypti rege, Tantali ex filio nepote. Servius tamen aliud etymon ponit. Inundationis causas habes apud Solinum cap. XXXV. Horum Ἱερογλυφικῶν α'. Lucretium lib. VI. & Apollonii Scholiasten lib. IV.

121. Οἷά τε σφριγῶν] Huc pertinent Artemidori verba lib. III. cap. LXV. Ἀστράγαλος ἀνθρώπου περὶ τοῦ συμβεβηκότος σημαίνει, καὶ μετανάστασιν, διὰ τὸ μάταιον τὸ ζῷον τοῦτον.

131. Λίποντα κόλπους] Meretricem vocat Helenam, quæ nupta Menelao cum Paride degebat. Potest etiam ad historiam referri, quæ narrat pictam aliquando à Zeuxide Helenam fuisse, quam, quia amplum ex ejus pictura ille lucrum reportaret, Græci Meretricem vocitarunt. Ælianus Ποικ. Ἱστ. lib. IV. Ο Ζεῦξις ὁ Ἡρακλεώτης ὅτε τὴν Ἑλένην ἔγραψε, πολλὰ ἐχρηματίζετο ἐκ τούτου τοῦ γράμματος. οὐ γὰρ εἰκῆ, καὶ ὡς ἔτυχε τοὺς βουλομένους εἰσ ὁρᾶν αὐτὴν, ἀλλ' ὅσον ἐντὸν ἀργύριον καταβαλόντα, εἶτα οὕτω θεάσασθαι. ὡς οὖν μίσθωμα τοῦ Ἡρακλεώτου λαμβάνοντος ὑπὲρ τῆς γραφῆς, ἐκάλουν οἱ τότε Ἕλληνες ἑταίραν τὴν Ἑλένην ἐκείνην. Cum autem hanc pinxisset, quid de eo opere homines censuri essent expectandum non putavit: sed protinus hos versus adjecit ex Iliad. γ'.

> Οὐ νέμεσις Τρῶας τε, καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
> Τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν,
> Αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεοῖς εἰς ὦπα ἔοικεν.

Vide Val. Max. lib. III. cap. VII.

135. Αἰγαίωνος ἁλυκὴν πάγον] Sic apud Horatium lib. primo, Sat. III.

> *Concha salis puri.*

Et Persium Sat. III.

> —— *purum & sine labe salinum.*

Catullus,

> *Quod culus tibi purior salillo est.*

Vide Acronem. Neptuni autem salem vocat, quem ille (ut est apud Jul. Pollucem lib. VI. cap. X.) in Tragasi (nam Τραγάσω, non Τραγαῖς lego) gratiam conglutinavit. Si quis tamen ἁπλῶς per Neptunum, mare intelligat, non inepte fecerit, qua ratione Alexander Ætolus citante Parthenio,

> —— ἅλα ξυνιῶνα θαλάσσης

nuncupavit. Mos vero erat veteribus salem in mensa hospitibus apponere, eo concordiam inter se mutuo optantes, ut ex aqua & terra ille constat. Plutarchus Ἑλληνικοῖς, Λαβὼν αἰχμάλωτον ἀπῆγεν οἴκαδε, καὶ μεταδοὺς ἁλῶν τε καὶ τραπέζης, ἀπέπεμπεν οἴκαδε. Heliodorus lib. IV. Δημώδης γὰρ οἶμαι καὶ τῶν ἀρχαιοτέρων, σπονδῶν καὶ τραπέζης κοινωνήσαντας, καὶ φιλίας ἀρχὴν ἱερὰς ἅλας ποιησαμένους, μὴ ἔχειν καὶ τὴν περὶ ἀλλήλων γνῶσιν ἔχοντας ἀπελθεῖν. Item lib. VI. Ἀλλὰ πρὸς ξενίων καὶ φιλίων θεῶν, πρὸς ἁλῶν καὶ τραπέζης, ὧν, ὡς οἶμαι, φιλανθρώπων ἐν ἡμετέροις μετείληφας. Plautus Curculione, Sc. *Qui homini.*

> *Therapontigonoplatagidore, salve: salvus quum advenis*
> *In Epidaurum, hic hodie apud me nunquam delinges salem.*

Hinc Dion περὶ Ἀπιστίας, Τὸν Ἀρχίλοχον οὐδὲν ὤνησαν οἱ ἅλες, καὶ ἡ τράπεζα πρὸς τὴν ὁμολογίαν τῶν γάμων. Demosthenes in Orat. περὶ Παραπρεσβείας, Ποῦ δ' ἅλες; ποῦ τράπεζαι; ποῦ σπονδαί; ταῦτα γὰρ τραγῳδεῖ περιιών. Huc pertinet proverbium vetus, Ἅλας καὶ τραπέζας παραβαίνειν. de quo vide Auctorem proverbiorum. Romani quoque in mensis salinum ponebant. Festus, *Salinum in mensa pro aquali solitum esse poni, ait Verrius, cum patella, quia nihil aliud sit sal quam aqua.* A quo paullulum abit Acron, *Salinum* (inquit) *est patella, in qua*

Diis primitiæ cum sale offerebantur. Horatius lib. II. Od. XVI.

Vivitur parvo bene, cui paternum
Splendet in mensa tenui salinum.

Et lib. I. Sat. III.

—— modo sit mihi mensa tripes, &
Concha salis puri. ——

Atque tum sacras esse mensas existimabant. Arnobius lib. II. *Sacras facitis mensas salinorum appositu, & simulacris Deorum.* Quod à Græcis, ut alia multa, dimanavit. Quia vero Tragasi supra facta mentio, à quo Tragasæus sal, emendabis obiter Hesychium, & Stephanum scribendo Τραγασαῖοι ἅλες. Nam apud illum male Τραγάσαι, οἱ ἅλες, οἱ, &c. apud hunc Τράγασαι, οἱ ἅλες.

137. Λάξας τράπεζαν] Nempe hospitalem, nam illam Græci vocabant κοινὴν τράπεζαν. Heliodorus lib. V. Η δὲ τράπεζα δὲ ἡμῖν κοινὴ προτίθεται, τὰ μὲν ἄλλα ἡμῖν παρεχόντων, τῆς Τυῤῥηνῆς δὲ ὄψον ἄφθονον ἐκ θαλάττης τοὺς νέους ἑστιώντων. Parthenius Erotic. XIV. Ξεῖνος ἀπιστηθεὶς ποτὲ μὲν φάσκων ὀρ͂γ... ..., μὴ καταλίπωμεν γένηται, ὅπου δὲ διὰ (lego Δία) ξένιον, καὶ κοινὴν τράπεζαν προφερόμενος. Ad Paridem quod attinet ille hac ex re τραπεζίτης à Poeta dicitur. Hesychius, Τραπεζίτην Πάριν, τὸν παραβάντα τὴν τράπεζαν, καὶ ἀτιμάσαντα τὸν Μενέλαον. Mensæ vero olim maxima in veneratione habitæ, velut sacræ. Synesius epistola LVII. Τράπεζα μὲν ἱερὸν χρῆμα, δι' ἣν ὁ θεὸς τιμᾶται φίλιός τε, καὶ ξένιος. Pindarus Nemeon. Od. XI.

—— ξενίου Διὸς ἀσκεῖται θέμις ἀενάοις
Ἐν τραπέζαις. ——

Hinc Juvenalis Sat. II.

— nullus verbis pudor, aut reverentia mensæ.

Orpheus in Argonaut.

Αἰδόμενοι θέμιν ἀγλαὴν, ξενίην τε τράπεζαν.

Tacitus Annal. XI. *Tractaque in multam noctem lætitia, per epulas ac vinolentiam incautum Cotyn, & postquam dolum intellexerat, sacra regni, ejusdem familiæ deos, & hospitales mensas obtestantem, catenis onerant.* Referendus huc etiam Demosthenis locus, & proverbium Græcorum, quorum paullo ante facta mentio.

138. Ἀρκτου τραφέντος] Paridem expositum ab ursa lactatum narrat Apollodorus lib. III. Ælianus Ποικίλης ἱστορίας lib. XII. Ἀλλὰ καὶ τὸν Ἀλέξανδρον (lego Εὐρῖπον) Ἀλέξανδρον, τὸν Πριάμου, ὑπὸ ἄρκτου φασὶ τραφῆναι. Quid? quod ait Artemidorus lib. II. cap. XII. Ἄρκτος γυναῖκα σημαίνει, φασὶ γὰρ ἐκ Καστοῦς (lego Καλλιστοῦς, nam festinans Librarius mediam syllabam omisit) τὴν Ἀρκάδικὴν μεταβάλλειν τὸ ζῶον οἱ ἀεὶ μεταμορφώσεις μυθολογοῦντες. Alioquin olim à Græcis mulieres ἄρκτους nominari consuevisse nemo, opinor, ignorat. Qua de re ad Theocritum.

139. Τοίχῳ φυλάξεις ὡς κενὸν κυρῶν κλύδων] Allusit ad proverbium, Κενὰ ψάλλεις.

140. Ἀστοῖς κιθάρισε φορμίζων μέλη] Veteres didicisse fidibus, notum ex Ciceronis lib. de Senectute, aliisque, Ἔθος εἶχον οἱ παλαιοὶ, ὡς καὶ Καλλίμαχος ἱστορεῖ, μετὰ κιθάρας ἀεὶ ἅλας εἶναι, καὶ ἀνυμνεῖν, καὶ ἐγκωμιάζειν. Et mos erat, ut in conviviis post cœnam circumferretur lyra: cujus cum se imperitum Themistocles diceret, utar Tullii verbis, *habitus est indoctior.* Etiam Romanorum veterum epulis fides ac tibias adhibere moris fuit. Certe antiquitus, si qui fidibus docti, pari cum philosophis in honore habebantur. Didymus ad Odyss. III. Τὸ ἀρχαῖον οἱ ἀοιδοὶ φιλοσόφων τάξιν ἐπεῖχον. Athenæus lib. I. Σώφρον δέ τι ἦν τὸ τῶν ἀοιδῶν γένος, καὶ φιλοσόφων διάθεσιν ἐπεῖχον. Quintilianus lib. I. cap. X. *Quis ignorat Musicen (ut de hac primum loquar) tantum jam antiquis illis temporibus non studii modo, verum etiam venerationis habuisse, ut iidem Musici, & vates, & sapientes judicarentur?* Ad Paridem quod attinet, ejus lyram etiam Alexandri Magni temporibus extitisse tradit præter Plutarchum Ælianus Ποικ. ἱστ. lib. IX.

143. Τὰς πεντελέκτρους θυγατέρας] Æschylus Agamemnone πολυάνορα appellat, Euripidis Scholiastes Ὀρέστῃ refert, Tyndarum, Helenæ patrem, aliquando Diis omnibus sacrificasse, excepta Venere, quæ ob id irata filias ejus connubia bis terve mutare, & viros deserere fecit, citatque hos Stesichori versus,

Οὕνεκα Τυνδάρεως ῥέζων ἅπασι θεοῖς,
Μιᾶς λάθετο ἠπιοδώρου Κύπριδος,
Κείνα δὲ Τυνδάρεω κούραις χολωσαμένα,
Διγάμους, καὶ τριγάμους τίθησι, καὶ λιπεσάνορας.

144. Τετρααῖς μίτοις κατακλώσονται] Pro τετρααῖς, libens hic legerim τεττα..., nam duo tantum, album sc. & nigrum, stamina Parcis tribuunt Poetæ. Tres vero esse Parcas, notius est, quam ut hic referri debeat.

145. Ἀενάου ἁλὸς] Ex Thaletis sententia, qui ex aquæ elemento ortas res omnes putavit. Hermias, ut Laertium omittamus, in Διασυρμῷ τῶν ἔξω φιλοσόφων, Ἀλλὰ χθὲς, ait, δέ μοι Θαλῆς τὴν ἀλήθειαν ποιεῖ, δεξάμενος ὕδωρ τὴν παντὸς ἀρχὴν, καὶ ἐκ τῆς ὑγρῶν τὰ πάντα συνίσταται, καὶ εἰς ὑγρὸν ἀναλύεται, καὶ ἡ γῆ ἐφ' ὕδατος ὀχεῖται. Nuncupat vero ἀενάου ἅλα, quemadmodum Poetæ ἅλα πολιὰν, & Anyta poetria in Epigrammatis ἄλμα πολιὰν duriuscula catachresi. At *Maris filias* vocat, propter feram & immitem fatorum legem. *Claudas* autem, à forma anili, qua fingebantur. Catullus in epithalamio Thetidis & Pelei,

Cum interea infirmo quatientes corpora motu,
Veridicos Parcæ cœperunt edere cantus;
His corpus tremulum. ——

Infra quoque à Poeta nostro γεραιαὶ κόραι appellantur.

147. Δυοῖν μὲν ἁρπακτόροιν] Theseum, & Paridem intelligit. De Thesei rapina elegans locus est in Isocratis Helenæ encomio, quem adscribere non gravabor, Θησεὺς ὁ λεγόμενος μὲν Αἰγέως, γενόμενος δὲ ἐκ Ποσειδῶνος, ἰδὼν αὐτὴν (Ελένην) οὔπω μὲν ἀκμάζουσαν, ἤδη δὲ τῶν ἄλλων διαφέρουσαν, τοσοῦτον ἡττήθη τοῦ κάλλους κρατεῖν τῶν ἄλλων εἰθισμένος, ὥστε ὑπαρχούσης αὐτῷ καὶ πατρίδος μεγίστης, καὶ βασιλείας ἀσφαλεστάτης, ἡγησάμενος οὐκ ἄξιον εἶναι ζῆν ἐν τοῖς παροῦσιν ἀγαθοῖς ἄνευ τῆς πρὸς ἐκείνην οἰκειότητος, ἐπειδὴ παρὰ τῶν κυρίων οὐχ οἷός τ' ἦν αὐτὴν λαβεῖν, ἀλλ' ἀνέμενε τήν τε τῆς παιδὸς ἡλικίαν, καὶ τὸν χρησμὸν τὸν παρὰ τῆς Πυθίας, ὑπεριδὼν τὴν ἀρχὴν τὴν Τυνδάρεω, καὶ καταφρονήσας τῆς ῥώμης τῆς Κάστορος καὶ Πολυδεύκους, καὶ πάντων τῶν ἐν Λακεδαίμονι δεινῶν

τῶν ὑπερηφάνους, βίᾳ λαβὼν αὐτὴν, εἰς Ἀφίδνας τῆς Ἀττικῆς ἐκόμισεν. Hæc de Theseo satis fuse Isocrates. Stricte Ovidius in Heroidum Epistolis,

Ergo arsit merito qui noverat omnia Theseus,
Et visa est tanto digna rapina viro.
More tuæ gentis nitida dum nuda palæstra
Ludis, & es nudis fœmina mixta viris.

quos duos priores versus mendosos emendabis hoc modo,

Ergo arsit merito qui noverat omina Theseus,
Et visa es tanto digna rapina viro.

De Paridis rapina vide eundem Ovidium, & Didymum ad Odyss. ψ'.

148. Πτηνὰς τριόρχας αἰετοὺς ὀφθαλμίας] Triorcha ex accipitrum genere est, à testium numero nomen habens: auctor, præter Aristotelem, Plinius, qui sic de eo, *Triorchen à numero testium, cui principium in auguriis Phæmonoe dedit, buteonem appellant Romani*, αἰσάλωνα *Græci, qui solus omni tempore apparet*. Aquilas autem duces interpretare, quia hæ avium reginæ. Volatiles nuncupantur à navibus, quarum vela & remi alæ dicuntur, ut supra docui. Ὀφθαλμίας vocat, à pictis navium partibus, quæ ὀφθαλμοὶ Græcis: si tamen simpliciter quis accipiat oculatam propter visum, quem acerrimum aquila habet, non magnopere repugno. Horatius,

Cur in amicorum vitiis tam cernis acutum,
Quam aut aquila? ———

Pullos quomodo dijudicent notum.

150. Ἠμιφρυγὴς βάρβαρος] Barbarum Menelaum appellat, à Pelope avo ex Phrygia (quæ regio Barbara censetur) orto, vel quia

βεβαρβάρωται χρόνιος ὢν ἐν βαρβάροις.

quod ei apud Euripidem objicitur. Barbari autem dicti sunt peregrini homines Athenis, à βάρβαρ absona voce, in quam, cum primum Græce loqui conarentur, incidere solebant. Suadet Cassiodorus barbaros dictos à barba & rure, nec tamen persuadet. Vide Strabonem lib. XIII. Proprie de Phrygibus hoc vocabulum accipiebatur: unde Sophocles βάρβαρον Φρύγα dixit in Ajace, & βάρβαρον αἶαν, Electra. *Barbarus ensis*, Ovid. Met. lib. XIV. Et Horatius in Satiris,

Græcia Barbariæ lento collisa duello est.

154. Εὐπύμβωτον τάφον] Sepulcrum, os interpretare. Artemid. lib. I. LXXXII. Τὸ μὲν αἰδοῖον πωλητὴν ἔοικε, τὸ δὲ στόμα τάφῳ, ὅσα γὰρ ἂν λάβοι στόμα διαφθείρει, καὶ οὐ φυλάττει. David propheta Psalmo quinto, Τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν. Et Paulus Epist. ad Romanos cap. III. vers. XIII. Potes nihilominus de ventre accipere. Sic infra Lycophron,

Πολλῶν γὰρ ἐν σπλάγχνοισι τυμβευθέντας
Βρωθεὶς πολυσχίστοισι χαμπίων γνάθοις.

Et postea,

Τύμβος γεγὼς Κένταυρος ὠμόφρων ἀγορᾶς.

Ovidius Metamorph. lib. VI. de Tereo, qui Ityn filium comederat,

Flet modo, seque vocat bustum miserabile nati.

Ennius (de quo optime meriti VV. Clarissimi H. Columna, & P. Merula) de Metio Fuffetio quadrigis distracto,

Volturus in silvis miserum mandebat hemonem,
Heu quam crudeli condebat membra sepolcro?

Val. Maximus lib. IV. cap. VI. de Artemisia, *Quid enim aut eos colligas, aut de illo inclyto tumulo loquare, cum ipsa Mausoli vivum ac spirans sepulcrum fieri concupierit, eorum testimonio, qui eam extincti ossa potione aspersa bibisse tradunt?* Huc pertinet locus Marci Antonini τῶν εἰς ἑαυτὸν lib. IV. Χρὴ δὲ μὴ μόνον ἐνθυμεῖσθαι τὸ πλῆθος τῶν θαπτομένων οὕτωσὶ σωμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν ἑκάστης ἡμέρας ἐσθιομένων ζώων, ὑφ' ἡμῶν τε, καὶ τῶν ἄλλων ζώων, ὅσος γὰρ ἀριθμὸς καταναλίσκεται, καὶ οὕτωσί πως θάπτεται ἐν τοῖς τῶν τρεφομένων σώμασι. Item ille Apuleii Milesſ. V. *At hic jam tua est existimatio, utrum sororibus pro tua cara salute sollicitis adsentiri velis, & declinata morte nobiscum secura periculi vivere, an sævissimæ bestiæ sepeliri visceribus.* Quintilianus Declamat. XII. *Æstuant adhuc intra pectus sepulta ventribus nostris cognata viscera.* Nec abludit, quod vultures τάφοι ἔμψυχοι sunt appellati. Hermogenes lib. περὶ Ἰδεῶν, cap. περὶ Σεμνότητος, Παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις τουτουσὶ σοφισταῖς πάμπολλα εὕροις ἄν. τάφους τε γὰρ ἐμψύχους τοὺς γῦπας λέγουσιν, ὧνπερ εἰσὶ μάλιστα ἄξιοι. Ut autem venter & os sepulcrum appellantur, ita reciproce Saturnus devorasse filios dictus est, quos extulerat, sepelieratque. Lactant. lib. I. cap. XIII. *Sed fictum sane putemus Saturnum filios devorasse, modo cum aliqua ratione: nunc* (lego *num*) *idcirco, quod ait vulgus, comedisse filios suos eum, qui extulerit, sepulturæque mandaverit?*

157. Πέδον Ναυμέδοντος ἁρπακτήριον] Quomodo raptus à Neptuno Pelops, refert Olympion. Od. I. Pindarus, his verbis,

Υἱὲ Ταντάλου, σὲ δ' ἀντί-
α προτέρων φθέγξομαι.
Ὁπότ' ἐκάλεσε πα-
τὴρ τὸν εὐνομώτατον
Ἐς ἔρανον, φίλαν τε Σίπυλον,
Ἀμοιβαῖα θεοῖσι δεῖπνα παρέχων,
Τότ' Ἀγλαοτρίαιναν ἁρπάσαι
Δαμέντα φρένας ἱμέρῳ
Χρυσέαισιν ἀν' ἵπποις.

Meminit etiam lib. IV. Arnobius.

158. Ἐσεῖδ' Ἐρεχθεὺς εἰς Ἀρκεσαίας γύας] Pindarus fuse loco citato,

Πρὸς εὐάνθεμον δ' ὅτε φυὰν
Λάχναι νιν μέλαν γένειον ἔρεφον,
Ἑτοῖμον ἀνεφρόντισεν γάμον,
Πισάτα παρὰ πατρὸς εὔ-
δοξον Ἱπποδάμειαν
Σχεθέμεν. ἐγγὺς δ' ἐλθὼν
Πολιᾶς ἁλὸς οἶος ἐν ὄρφνᾳ,
Ἄπυεν βαρύκτυπον
Εὐτρίαιναν. ———

Et postea,

——— ὁ μὲν ἀγάλλων θεὸς
Ἔδωκεν δίφρον χρύσεον, ἐν πτεροῖ-
σίν τ' ἀκάμαντας ἵππους,

& quæ sequuntur. Cur autem fabulentur equis rapuisse, docet Palæphatus his verbis, Πέλοψ ὁ

ὅτι Πέλοψ ἦλθεν ἔχων πλοῖον, ἐγκέχρηστο δὲ ὅπι τοῦ πλοίου ἵπποις ὑποπτέροις.

162. Ας ὁ Καδμίλε γόνος] Lego Κασμίλου, quo nomine inter Cabiros quatuor, quibus in Samothrace initiabantur, appellatur. Apollonii Scholiastes lib. I. Μυοῦνται ἐν τῇ Σαμοθρᾴκῃ τοῖς Καβείροις, ὧν Μνασέας φησὶ καὶ τὰ ὀνόματα. Τέσσαρες δὲ εἰσὶ τὸν ἀριθμόν· Αξίερος, Αξιόκερσα, Αξιόκερσος. Αξίερος μὲν οὖν ἐστὶν ἡ Δημήτηρ. Αξιόκερσα δὲ, ἡ Περσεφόνη. Αξιόκερσος δὲ, ὁ Αδης. ὁ δὲ προστιθέμενος Κασμῖλος Ερμῆς ἐστὶν, ὡς ἱστορεῖ Διονυσόδωρος. Postea litera tertia extrita, Καμῖλος dictus. Varro Lib. VI. de L. L. *Camillus nominatur in Samothraces mysteriis Dius quidam administer diis magnis.* Macrobius lib. III. cap. VIII. ex Tulliano, id ei apud Tuscos nominis fuisse narrat, *Statius Tullianus de Vocabulis rerum libro primo ait, dixisse Callimachum Tuscos Camillum appellare Mercurium, quo vocabulo significant præministrum deorum* Servius Æneid. XI. adstipulatur, *Ministros & ministras impuberes Camillos & Camillas in sacris vocabant. unde & Mercurius Hetrusca lingua Camillus dicitur, quasi minister deorum.* Strabo lib. X. ex Acusilao narrat Casmilum Vulcani & Cabiræ filium, à quo Cabiri, & Cabirades Nymphæ. Quem vero Samothraces, & ab iis edocti Hetrusci Κασμῖλον appellârunt, eum Ιμβραμον Cares. Eustathius ad Dionysium, Η δὲ Ιμβρος Θρᾳκικὴ μὲν ἐστι νῆσος, ἱερὰ Καβείρων, καὶ αὐτὴ ὄνομα δὲ δαιμόνων οἱ Κάβειροι. ἐτιμᾶτο δὲ αὐτόθι καὶ Ερμῆς, ὃν Ιμβραμον λέγουσιν οἱ Κᾶρες, ὡς ἐν τοῖς Εθνικοῖς ἀναγέγραπται.

164. Φερωνύμους ἔδωκε Νυμφαῖς τάφους] Myrtili historiam fuse explicat Homeri Scholiastes Iliad. secundo. Claudianus de laude Serenæ,

—— curru Pisæa marino
Fugit tela Pelops, nam providus obice regis
Prodidit Oenomai deceptus Myrtilus axem.

Seneca Thyeste,

—— proditus occidit
Deceptor Domini Myrtilus, & fide
Vectus qua tulerat, nobile reddidit
Mutato pelagus nomine.

Vide Acronem ad Horatii lib. I. Od. I. & Euripidis Interpretem Ορέσ. Fuit vero Myrtilus Mercurii ex Phaëthusa filius; vel, ut alus placet, Jovis & Clymenes.

166. Πάρεργον Ψύλλαν ἱπποτροφῶν] Antiquitus non contemptum, sed regium plane aurigandi munus, dicebaturque ἱππεία: differebat autem à παραβάτου munere, ille enim soli currus moderationi erat intentus, & τῷ παραβάτῃ pugnanti, si necessum foret, suppetias ferebat. Adi Hom. Scholiast. Sunt vero Psylla, & Harpinna nomina equorum Oenomai.

167. Καὶ τὴν ὁπλαῖς Αρπινναν ἀρπύιαις ἴσην] Id est, unguibus obliquis & concavis, ex enim in equis laudantur maxime. Philostratus junior in Imaginibus, Φρονεῖ γὰρ τοῖς ἵπποις, ἐπειδὴ ὑψαύχενές τε, καὶ πολλοὶ τὸν μυκτῆρα, καὶ κοῖλοι τὴν ὁπλήν. Isidorus Orig. lib. XII. cap. I. *Ingenerosis equis, ut aiunt veteres, quatuor spectantur: forma, pulcritudo, meritum, atque color. Forma, ut sit validum corpus, & solidum robore, conveniens altitudo, latitudo, latus longum, substrictius, maximæ & rotundæ clunes, pectus late patens, corpus omne musculorum densitate nodosum, pes siccus, & cornu concavo solidatus.* Xenophon quoque περὶ Ιππικῆς equos laudat ungulas oblongas habentes, quod tales sint maxime cavæ. Πόδας δ' ἄν τις δοκιμάζοι (inquit) πρῶτον μὲν τοὺς ὄνυχας σκοπεῖν, οἱ γὰρ παχεῖς πολὺ τῶν λεπτῶν διαφέρουσιν εἰς εὐποδίαν. ἔπειτα οὐδὲ τοῦτο δεῖ λανθάνειν, πότερον αἱ ὁπλαὶ εἰσὶν ὑψηλαὶ, ἢ ταπειναὶ, καὶ ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν, ἢ χαμηλαί· αἱ μὲν γὰρ ὑψηλαὶ, πόῤῥω ἀπὸ τοῦ δαπέδου ἔχουσι τὴν χελιδόνα καλουμένην. Est vero in equis χελιδὼν ungulæ cavitas. Vide Hesychium. Neque audio doctissimum Villiomarum, qui id negat, quod utinam non fecisset.

168. Τὸν δ' αὖ τέταρτον] Deiphobum intellige. Homeri Scholiastes ad Iliad. ultimum, Αλεξάνδρου τοξευθέντος ὑπὸ Φιλοκτήτου, Πρίαμος τῆς Ελένης γάμον ὑπαθλον ἔθηκε τῷ ἀριστεύσαντι κατὰ τὴν μάχην. Δηΐφοβος δὲ γενναῖος ἀγωνισάμενος ἔγημεν αὐτήν.

169. Κίρκοι καταιξάντες] Eodem nomine appellat Æschylus Πρωμ. Δεσμ. Ægypti filios, Danai filiabus desponsatos,

—— οἱ δ' ἐπτοημένοι φρένας
Κίρκοι Πελειῶν οὐ μακρὰν λελειμμένοι,
Ηξουσι θηρεύσοντες οὐ θηρασίμους
Γάμους. ——

Scholiastes, Κίρκους δὲ, ἤγουν αὐτοὺς, τοὺς νυμφίους, ἤγουν τοὺς υἱεῖς τοῦ Αἰγύπτου, διὰ τὸ ἁρπακτικὸν λέγει.

170. Τὰ δευτερεῖα τῆς δαϊσφάλτου πάλης κηρύξουσιν] Recte κηρύξουσιν dixit Lycophron, nam apud Veteres certaminum victores per præconem renuntiari moris erat. Jul. Pollux lib. IV. cap. XII. Τὸ δὲ τῶν κηρύκων ἔθνος ἱερὸν μὲν Ερμοῦ, κατακηρύττει δὲ ἡσυχίαν ἐν τε ἀγῶσι, καὶ ἱερουργίαις, καὶ ἀνειπεῖν προσάγγελλει, καὶ ἐκεχειρίαν ἐπαγγέλλει, καὶ τοὺς ἀγωνιστὰς ἀνακηρύττει. Pindarus Pythion Od. I.

—— Πυθιάδος
Δ' ἐν δρόμῳ κᾶρυξ ἀνέειπέ νιν ἀγ-
γέλλων Ιέρωνος ὑπὲρ
Καλλινίκου
Αρμασι.

Callimachus Epigrammate XII.

Αθλων μὲν κήρυκας ἐπὶ βραχὺ ὄνομα χρεών
Φθέγξοντες. ——

Nam sic legere malim, quam ἄλλων μὲν κ. quæ vox doctis viris hactenus imposuit. Virgilius Æneid. V.

Tum satus Anchisa, cunctis ex more vocatis,
Victorem magna præconis voce Cloanthum
Declarat. ——

Inde est quod ait Eumenius rhetor, *Fortissimi viri in sacris certaminibus summo labore, atque etiam vitæ periculo solam vocem præconis, & coronæ testimonium petunt.* Huc pertinet Epigramma illud,

Τελαίῳ κήρυκι τόδ' Αρχίας Εὔκλεος υἱός
Δέξαι ἄγαλμ' εὔφρον, Φοῖβ', ἐπ' ἀπημοσύναις,
Ος τρὶς ἐκήρυξε τὰ Ολυμπίας αὐτὸς ἀγῶνα.

Item illud Statii Thebaid. VI.

—— sequitur Sicyonius Alcon,
Et bis in Isthmiaca victor clamatus arena
Phædimus. ——

175. Ον πότ' Οἰνώνης φυγὰς] Peleum, cum fratrem Phocum in palæstra incaute occidisset,

—— fraterno

—— fraterno sanguine sontem,
Expulsumque domo patria, ——

canit Ovid. Met. lib. XII. Solebant namque veteres, perpetrata incaute cæde, à patria profugere, quoad expiati essent. Homeri Interpres Iliad. ω'. Ἔθος ἦν ἀρχῆς τοῖς παλαιοῖς τὸν ἀκούσιον φόνον ἐργασάμενον φεύγειν ἐκ τῆς πατρίδος, καὶ καθίζειν ἐπὶ τῆς οἰκίας (lego ἑστίας) συγκεκαλυμμένον, καθαρσίων δεόμενον.

178. Ἀφ' ἑπτὰ παίδων] Ægre ferens Thetis mortali Peleo se nuptam, filios masculos sex igne combussit, septimo Achilli idem factura, à Peleo interveniente prohibita fuit. Homeri Scholiastes Iliad. π'. Θέτις καταναγκασθεῖσα ὑπὸ Διὸς Πηλεῖ γαμηθῆναι, τὰ γεννώμενα παιδία εἰς πῦρ ἔβαλλε, νομίζουσα τὸν θνητὸν τοῦ πυρὶ σάρκας καταφλέξειν, τὸ δὲ ἀθάνατον διαφυλάξειν, ὅπως ἐξ παῖδας διέφθειρεν. ἕβδομον δὲ γενόμενον Ἀχιλλέα βάλλει ὁμοίως εἰς πῦρ, θεασάμενος δὲ Πηλεὺς ἀφήρπασε τὸν παῖδα, καὶ ἐνεγκὼν εἰς τὸ Πήλιον ὄρος, τρέφειν παρέδωκε Χείρωνι. Vide præterea Interpretes Apollonii lib. IV. Aristophanis ad Νεφέλας, & Apollodorum lib. III.

183. Πεντηκοντόπαιδα Οὐλαμωνύμων] Οὐλαμώνυμον vocat Pyrrhum, qui aliter Neoptolemus. Eodem modo νεικέων ἐπώνυμον Polynicem dixit Euripides, Phœnissis.

187. Ἑλλάδος κερατόμον] Iphigeniam putat, quæ Dianæ Tauricæ hospites immolabat Cum enim in Aulide mactanda staret, à Diana in Scythiam avecta, saerisque ejus præfecta creditur. Placet hoc loco transscribere Antonini verba ex Metamorph. libro, quæ ita habent, Θησέως καὶ Ἑλένης, τῆς Διὸς, ἐγένετο θυγάτηρ Ἰφιγένεια, καὶ αὐτὴν ἐξέτρεφεν ἡ τῆς Ἑλένης ἀδελφὴ Κλυταιμνήστρα, πρὸς δὲ τὸν Ἀγαμέμνονα εἶπεν αὐτὴν τεκεῖν, Ἑλένη γὰρ πυνθανομένη τῶν ἀδελφῶν, ἔφη κόρη παρὰ Θησέως ἀπελθεῖν. ἐπεὶ δὲ ἡ στρατεία, ἡ τῶν Ἀχαιῶν, ὑπὸ ἀπλοίας ἐν Αὐλίδι κατείχετο, προεσήμαινον οἱ μάντεις, ὅτι ἔσοιτο πλοῦς, ἐὰν Ἀρτέμιδι θύσωσι τὴν Ἰφιγένειαν. Ἀγαμέμνων δὲ δίδωσι σφάγιον αὐτὴν, αἰτούντων τῶν Ἀχαιῶν. πρὸς δὲ τὸν βωμὸν ἀγομένην οἱ ἀριστεῖς οὐ προσέβλεψαν, ἀλλὰ πάντες ἔτρεψαν ἄλλῃ τὰς ὄψεις, Ἄρτεμις δὲ ἀντὶ τῆς Ἰφιγενείας παρὰ τὸν βωμὸν ἔθηκε μόσχον, αὐτὴν δὲ προσωτάτω τῆς Ἑλλάδος ἀπήνεγκεν εἰς τὸν Εὔξεινον λεγόμενον πόντον, παρὰ Θόαντα, τὸν Βορυσθένους παῖδα. Hactenus ille. Huc pertinent quoque illa Senecæ extrema Octavia,

Lenes auræ, Zephyrique leves,
Tectam quondam nube ætheria
Qui vexistis raptam sævæ
Virginis aris Iphigeniam,
Hanc quoque tristi procul à pœna
Portate, precor, templa ad Triviæ.
Urbe est nostra mitior Aulis,
Et Maurorum barbara tellus,
Hospitis illic cæde litatur
Numen superûm. ——

Fuse hæc admodum etiam Ovidius, Elegia secunda libri tertii de Ponto, qui videndus.

188. Φαλακραίοισιν αὖλον] Leucen putat, quam in ponto Euxino, ut ab Achille & Helena habitaretur, Thetidis rogatu edidit Neptunus, auctor Philostratus Ἡρωϊκοῖς. Arrianus, in Periplo ponti Euxini, tribus eam nominibus insignitam ait, ac Leucen quidem à colore dictam, his verbis, Κατὰ τοῦτο μάλιστα τὸ στόμα, ἐπ' εὐθὺ πλέοντι ἄνεμον ἀπαρκτίᾳ ἰδίως τὸ πέλαγος, νῆσος πρόκειται, ἥντινα οἱ μὲν Ἀχιλλέως νῆσον, οἱ δὲ Δρόμον Ἀχιλλέως, οἱ δὲ Λευκὴν ἐπὶ τῆς χροιᾶς ὀνομάζουσιν. ταύτην λέγεται Θέτις ἀνεῖναι τῷ παιδὶ, καὶ ταύτην οἰκεῖν τὸν Ἀχιλλέα, &c. Hesychius, Ἀχίλλειον πλάκα, τὴν Ἀχιλλέως νῆσον, τὴν Λευκὴν λεγομένην. Euripides,

—————— ἢ
Πνοαῖσι Ζεφύρου τὰν
Πολυόρνιθον ἐπ' αἶαν,
Λευκὰν ἀκτὰν Ἀχιλλῆος,
Δρόμους καλλισταδίους, Εὐ-
ξείνου κατὰ πόντον.

Pindarus φαεννὰν νᾶσον vocat Nemeon. Od. IV.

—————— ἀτὰρ
Αἴας Σαλαμῖν' ἔχει πατρῴαν,
Ἐν δ' Εὐξείνῳ πελάγει
Φαεννὰν Ἀχιλλεὺς
Νᾶσον.

Antoninus Liberalis, libro citato, dicit etiam Iphigeniam in Leucen deportatam, immortalitateque accepta, Orilochiam dictam fuisse. Vide Eustathium ad Dionysii Περιήγησιν.

190. Τὰν ποτ' ἐν σφαγαῖν κομᾶς] Cum in Aulide Græcorum naves coactæ jacerent, tempestasque à profectione prohiberet, proditum à Calchante est, non ante eam desituram quam Dianæ foret immolata Iphigenia, quæ dum ad aram mactanda duceretur, à Diana cervam reponente liberata est. Meminit Lucretius lib. I.

Aulide quo pacto Triviaï virginis aram
Iphianassaï turpârunt sanguine fœde
Ductores Danaûm delecti. ——

Vide Virgilium Æneid. II. Ovid. Metamorph. lib. XII. Antoninum Liberalem libro citato, Sophoclem Ἠλέκτρᾳ, & Dictyn Cretensem lib. I. Si modo is est, & non supposititius aliquis, quod magis verisimile mihi. Dianæ itaque immolatam Iphigeniam ab Agamemnone nemo nescit. Callimachus clavum in Dianæ templo suspensum memorat Hymno III.

—— σοὶ δ' Ἀγαμέμνων
Πηδάλιον νηὸς σφετέρης ἐγκάτθετο νηῷ,
Μείλιον ἀπλοΐης, ὅτε οἱ κατέδησας ἀήτας,
Τεύκρων ἡνίκα νῆες Ἀχαιΐδες ἄστεα κήδειν
Ἔπλεον, ἀμφ' Ἑλένῃ Ῥαμνουσίδι θυμωθεῖσαι.

193. Ἔρημος] Arrianus, loco antea citato, Ἡ δὲ νῆσος ἀνθρώπων μὲν ἐρήμη ἐστὶν, νέμεται δὲ αἰξὶν οὐ πολλαῖς, καὶ ταύτας ἀνατιθέναι λέγονται τῷ Ἀχιλλεῖ ὅσοι προσίσχουσι. Ammianus narrat eo appulsos, visis antiquitatis vestigiis, temploque, & donariis eidem heroi consecratis, vesperi repetere naves, dicentes non sine discrimine vitæ illic quemquam pernoctare.

Ibid. Νυμφίου δρόμος] Denominationis hujus caussam tradit Pomp. Mela, quod Achilles infesta classe mare Ponticum ingressus, victoriam ibi ludicro certamine celebrârit, posteaque se, & suos, ubi ab armis quies esset, cursu exercitaverit: cui adsentitur Plinius, qui Achillis insulam ab Cursu aliam dicit. eumque ab illa 25000. passuum distare.

195. Εἶδος ἠλλοιωμένην χαῖαν] De Iphigeniæ metamorphosi inter Auctores non convenit, ple-

rique in cervam mutatam volunt: Lycophron cervam pro ea immolatam, ipsam autem in anum mutatam canit: alii in taurum, alii in ursum, alii in buculam, inter quos Plutarchus Παραλλήλοις.

196. Σφαγείων ἐπὶ χερνίβων πύλας] Σφαγεῖον, sive σφάγιον, vas erat, quo excipiebatur victimæ sanguis. Pollux lib. x. cap. XII. Καὶ σφάγιον, οἱ δ' ὕους, ᾧ (lego ὃ) ὑφέξει τις τῷ τῶν ἱερείων αἵματι. Et postea eodem libro cap. XXIII. Σφάγιον, ὃ ὑποδέχεται τὸ αἷμα τῶν ἱερείων. Homerus Odyss. III. Ἀμνίον vocat, quo loco Didymus, Ἀμνίον ἐστὶ μὲν τῶν ἅπαξ εἰρημένων ἡ λέξις. σημαίνει δὲ ἀγγεῖον, ὅπου τὸ αἷμα τῶν ἱερείων δέχονται, καὶ ἐστὶ κατὰ ἔτυμον ἀμβίον, ὅ ἐστι στερητικὸν τοῦ μένους, τοῦτ' ἐστὶ ψυχῆς. οἱ Ἀττικοὶ δὲ σφάγιον αὐτὸ καλοῦσι. Quid vero sit χέρνιψ docet Athenæus lib. IX. Ἐστὶν, inquit, ὕδωρ, εἰς ὃ ἀπέβαπτον δαλὸν ἐκ τοῦ βωμοῦ λαμβάνοντες, ἐφ' ὃ τὴν θυσίαν ἀπετέλουν. Euripides Ηρακλεῖ μαινομένῳ,

Μέλλων δὲ δαλὸν χειρὶ δεξιᾷ φέρειν
Εἰς χέρνιβ', ὡς βάψειεν, Ἀλκμήνης τόκος,

Utebantur eadem aqua ad manuum lotionem, adhibito smegmate. Athenæus loco citato, Ἐχρῶντο δὲ (lego τι) εἰς χεῖρας, ἀποπλύνοντες αὐτὰς, καὶ σμήγματι, ἀποσμήχοντες χεῖρας.

197. Ἄδου τι περιλάζοντος κρατῆρος] Veteres Græci omnia concava κρατῆρας vocabant. Scholiastes Sophoclis Οἰδ. ἐπὶ Κολ. ad illud Κοίλης πύλας κρατῆρος, ait, Τὰ γὰρ κοῖλα οὕτως ἐκάλουν ἐκ μεταφορᾶς, ὅθεν καὶ τὰ ἐν τῇ Αἴτνῃ κοιλώματα κρατῆρες καλοῦνται.

204. Ὅρκων τὸ δυστρίβαχυ ἀρτώσας ζυγὸν] Bis enim Græci de Helena vindicanda, si quis eam rapuisset, conjurati sunt: prius, cum Menelao collocaretur: iterum, cum a Paride rapta. De priore conjuratione sic Pausanias Λακωνικοῖς, Περίοντι δὲ ἵππου καλούμενον μνῆμά ἐστι. Τυνδάρεως γὰρ θύσας ἐνταῦθα ἵππον τοὺς Ἑλένης ἐξώρκου μνηστῆρας, ἱστὰς ἐπὶ τοῦ ἵππου τῶν τομίων, ὁ δὲ ὅρκος ἦν, Ἑλένῃ καὶ τῷ γήμαντι προκριθέντι αὐτὴν ἀμυνεῖν ἀδικουμένοις, ἐξορκώσας δὲ, τὸν ἵππον κατώρυξεν ἐνταῦθα. Atque hæc Pausanias. Paullo fusius in Helenæ Encomio Isocrates, hunc in modum, Μετὰ τὴν Θησέως ἐξ ᾅδου κατάβασιν, ἐπανελθούσης αὐτῆς (Ἑλένης) εἰς Λακεδαίμονα, καὶ πρὸς τὸ μνηστεύεσθαι λαβούσης ἡλικίαν, ἅπαντες οἱ τότε βασιλεύοντες καὶ δυναστεύοντες ἐν ταῖς πόλεσι, τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχον περὶ αὐτῆς. ἐξὸν γὰρ αὐτοῖς λαμβάνειν ἐν ταῖς αὐτῶν πόλεσι γυναῖκας τὰς πρωτευούσας, ὑπεριδόντες τοὺς οἴκοι γάμους, ἦλθον ὡς ἐκείνην μνηστεύσοντες. οὔπω δὲ κεκριμένου τοῦ μέλλοντος αὐτῇ συνοικεῖν, ἀλλ' ἔτι κοινῆς τῆς τύχης οὔσης, οὕτω πρόδηλος ἦν ἅπασιν ἐσομένη περιμάχητος, ὥστε συνελθόντες πίστεις ἔδοσαν ἀλλήλοις, ἦ μὴν βοηθήσειν, εἴ τις ἀποστερήσειε τὸν ἀξιωθέντα λαβεῖν αὐτὴν, νομίζων ἕκαστος τούτῳ τὴν ἐπικουρίαν ἑαυτῷ παρασκευάζειν. Hactenus Isocrates. De secunda autem idem Pausanias Κορινθιακοῖς, Χαλκοῦν ἐστιν οὐ μέγα, ἀνέχει δὲ αὐτὸ ἀγάλματα ἀρχαῖα Ἀρτέμιδος, καὶ Διὸς, καὶ Ἀθηνᾶς. Λυκίας δέ σφισιν ἐποίησε μηχανήσας τὸ ἄγαλμα τοῦ Διὸς, καὶ Ἀργείων ἔφη τοὺς ἐπὶ Ἴλιον στρατεύσαντας ἐνταῦθα ὀμόσαι παραμένειν πολεμοῦντας, ἐς ὃ ἂν ἢ τὸ Ἴλιον ἕλωσιν, ἢ μαχομένους τελευτὴ σφᾶς ἐπιλάβῃ. Quo ritu ea facta sit, qui scire volet, videat Dictyn lib. I. Hæc juramenta respexit Sophocles Αἴαντι μαστιγοφόρῳ, apud quem ita Teucer,

Οὐ γάρ τι τῆς σῆς οὕνεκ' ἐστρατεύσατο
Γυναικὸς, ὥσπερ οἱ πόνου πολλοῦ πλέῳ,
Ἀλλ' οὕνεχ' ὅρκων, οἷσιν ἦν ἐπώμοτος.

Et Φιλοκτήτῃ, ubi ita Neoptolemum affatur Ulysses,

Σὺ μὲν πέπλευκας οὔτ' ἔνορκος οὐδενί.

Et Horatius lib. 1. Od. XV.

Quam multo repetet Græcia milite,
Conjurata tuas rumpere nuptias,
Et regnum Priami vetus.

Thucydides existimat Græcos magis Agamemnonis potentia, quam religione prioris juramenti coactos fuisse: verba ejus ξυγγραφῆς lib. 1. ita habent, Ἀγαμέμνων τέ μοι δοκεῖ τῶν τότε δυνάμει προύχων, καὶ οὐ τοσοῦτον τοῖς Τυνδάρεω ὅρκοις κατειλημμένους τοὺς Ἑλένης μνηστῆρας ἄγων, τὸν στόλον ἀγεῖραι.

208. Παρ' ἄντρα Κερδῴου θεοῦ] Lucri Deum Veteribus habitum Mercurium nemo nescit, unde & ipsi statuæ cum crumena erigebantur. Codinus, Τοῦ κέρδους αἴτιον λέγουσι, καὶ Ἐμπολαῖον τὸν Ἑρμῆν, ὅθεν τὸ ἄγαλμα αὐτοῦ ποιοῦσι βαστάζον μάρσιπον. Suidas, Κερδῷος θεὸς, ὁ Ἑρμῆς. ὡς κέρδους ποιητικός. καὶ Ἀγγελον δὲ αὐτὸν καλοῦσι, καὶ Κλέπτην, διὸ καὶ μάρσιπον αὐτὸν ποιοῦσι βαστάζειν. Hinc *Divitem* dixit Ausonius in Epist. ad Paullinum,

Jam nunc per auras Persei talaribus,
Petasoque ditis Arcados vectus, vola.

209. Ταύρῳ] Taurum vocat Bacchum, quem taurinis cornibus effingebant Veteres, quia iis poculorum vice utebantur. Nicandri Scholiastes Ἀλεξιφαρμάκοις, Οἱ παλαιοὶ κέρασιν ἐχρῶντο ἐν τῷ πίνειν ἀντὶ τῶν ποτηρίων, ὅθεν καὶ τὸ κεράσαι εἴρηται. ἢ διὰ τὸ ταυρωτικὸν τῶν πινόντων, τουτέστι τὴν ἀπὸ τοῦ οἴνου ἰσχύν. ὁ δὲ Διόνυσος καὶ ταυρόκερως. Festus, *Cornua Liberi patris simulacro adjiciuntur, quem inventorem vini dicunt, eo quod homines nimio vino truces fiant.* Apud Cyzicenos, & Argivos Bacchi statua tauri figura erecta fuit. Neque negligendus de cornibus, vicem poculorum usurpatis, Nonni elegans locus Dionys. lib. XII.

Καὶ βοέοις ἐρύοντο κεράεσιν ἀντὶ κυπέλλων
Μέθυ φαινομένου, ὅθεν ὕστερον ἔξιτε κεῖνο
Θέσκελον οὔνομα τοῦτο κεραννυμένῳ πόρεν οἴνῳ.

213. Ἴχνος ἐμπλέξας λύγοις] Leonem intelligit Telephum, qui cum Græcis transitum per Mysiam interdixisset, jamque ad arma devenisset, ab Achille ope Bacchi, qui eum vite supplantabat, vulnus accepit, quod sanari non potuit, nisi ab ipso Achille. Unde Serenus Sammonicus,

Ut Larissæa curatus Telephus hasta
Proderit. ——

Allusum huc quoque ab Ovidio Trist. lib. 1. eleg. 1.

Namque ea vel nemo, vel qui mihi vulnera fecit,
Solus Achilleo tollere more potest.

Supplantatum vero à Baccho Telephum etiam infra canit,

—— σὺν δὲ δίπτυχοι τόκοι
Μυσῶν ἄνακτος, ὅν ποτ' Οἰνωπὸς δόρυ
Γνάμψει Θέοινος γυῖα συνδήσας λύγοις.

Aliter tamen Dictys lib. II. *Infestus* (*Telephus*) *Ajacem invadit, atque fugatis, quos adversum ierat, cum obstinate Ulyssem inter vineas, quæ loco adjunctæ erant, insequeretur, præpeditus trunco vitis*

tis ruit. Id ubi Achilles procul animadvertit, telo jaculatus femur sinistrum regi transfigit

215. Κείροντ' ὀδόντι] Dentes sectores, Græcis τομεῖς, dicuntur anteriores. Artemidorus lib. I. cap. XXXI. Οἱ δ' ἔμπροσθεν, οἱ καλούμενοι τομεῖς, ἐκβάλλοντες τὸ ὄψον πρῶτοι ἀπάρξαι λέγονται. Et Jul. Pollux lib. II. Οἱ δὲ πάντες τῶν ὀδόντων ἐμπεπήγασι δύο καὶ τριάκοντα, ἑκκαίδεκα ἑκατέρᾳ σιαγόνι ἐγγεγομφωμένοι, ὧν οἱ μέσοι τέσσαρες καλοῦνται τομεῖς. Isidorus *præcisores* vocat Orig. lib. XI cap. I. Dentium autem alii τομεῖς vocantur, alii κυνόδοντες, alii μύλοι. Latine *Præcisores, Canini,* sive *Columelli,* & *Molares,* qui veteribus Latinis etiam *Genuini* appellati, quod à genis dependerent. Hinc lucem do Arnobio lib. III. dicenti, *Etiam sequitur ut habeant subactionibus ciborum dentes trini generis, atque in officia trina compositos.*

216. Λύσαν πάλαι δὴ] Huc pertinet Nerei vaticinium, quod est apud Horatium Ode XV. lib. I. Hermogenes quoque lib. Περὶ μεθ. δειν. Ἑλένη τῶν κακῶν αἰτία πᾶσι καὶ Ἕλλησι, καὶ βαρβάροις, καὶ μάλιστα τοῖς Τρωσὶν ὁμολογουμένως κακῶς ἐλήλυθε. Videnda quoque Paridis ad Helenam epistola, quæ est inter Heroidum Ovidianarum. Accius Telepho, citante Prisciano,

Quantam Tyndareo gnata & Menelai domus
Molem excitarit belli, pastorque illius. Lego
Ilius.

Ibid. Σπεῖραν ὁλκαίαν κακῶν] Lucem huic loco adferunt illa Artemidori lib. III. cap. XXXV. Ἅλυσις σημαίνει καὶ πλοκὰς πραγμάτων ἐκ τῶν ὄντων οὐδὲ τῶν ἐπιόντων, τέταρτον μὲν γὰρ ἐκ πολλῶν, ἐκ κρίκων δὲ τοὺς δεδεμένους συνδεῖ. Plinius lib. II. epist. VIII. *Veteribus negotiis nova accrescunt, nec tamen priora peraguntur: tot nexibus, tot quasi catenis majus in dies occupationum agmen extenditur.* Hinc *Catenati labores* apud Martialem lib. I. epigr. XII.

Exspectant curæque, catenatique labores,
Gaudia non remeant, sed fugitiva volant.

224. Μολ' Αἰσακείων] Hecuba gravida cum facem se, qua tota conflagraret Troja, parere somniasset, territa Priamo marito somnium omne exposuit, qui Æsacum filium, quem Merops, avus maternus, somniorum exponendorum rationem edocuerat, arcessi ad se jussit: Æsacus vero, re audita, exitium toti Trojæ portendi respondit, ac proinde exponendum partum admonuit. Vide Apollodorum lib. III.

225. Νυκτίφοιτα δείματα] Insomnia vocat νυκτίφοιτα δείματα, quoniam ea noctu grassentur, hominesque percellant. Caussam, ob quam noctu obrepant, ex Peripateticorum sententia refert Ælianus Var. Hist. lib. III. cap. II. his verbis, Οἱ Περιπατητικοί φασι μεθ' ἡμέραν θητεύουσαν τὴν ψυχὴν τῷ σώματι περιπλέκεσθαι, καὶ μὴ δύνασθαι καθαρῶς τὴν ἀλήθειαν θεωρεῖν. νύκτωρ δὲ διαλυθεῖσαν τῆς περὶ τοῦτο λειτουργίας, καὶ σφαιρωθεῖσαν ἐν τῷ περὶ τὸν θώρακα τόπῳ, μαντικωτέραν γίνεσθαι, ἐξ ὧν τὰ ἐνύπνια.

227. Τεφρώσας γυῖα Λημναίῳ πυρὶ] Τεφροῦν Græcorum Latine *Cinefacere* dixit Lucretius. *Lemnium ignem* vocat, quem in Lemno inventum nonnulli volunt, quod tamen falsum. Ἐνταῦθα γὰρ ἀνίενται ἐγγηγενοῦς πυρὸς αὐτόματοι φλόγες, ut ait Heraclides in Allegoriis.

233 Στέρξω τυπέντα κλεῖδας εὐάρχου μύλῳ] Lege ex emendatione CL. V. Josephi Scaligeri τυπέντι. Optime autem illustrant Lycophronem illa Ovidii Metamorph. VII.

—— pavor occupat illum,
Ante oculosque natant tenebræ, retroque ferenti
Aversos passus medio lapis obstitit arvo, (lego *armo*)
Quem super impulsum resupino corpore Cycnum
Vi multa vertit, terræque afflixit Achilles.

Qualia vero fuerint ejus ævi saxa, disce ex Juvenalis Sat. XV.

Saxa inclinatis per humum quæsita lacertis
Incipiunt torquere, domestica seditione
Tela, nec hunc lapidem, quales & Turnus, & Ajax,
Vel quo Tydides percussit pondere coxam
Æneæ, sed quem valeant emittere dextra
Illis dissimiles, & nostro tempore natæ;
Nam genus hoc vivo jam decrescebat Homero.

Virgilius Æneid. XII.

—— Saxum circumspicit ingens,
Saxum antiquum, ingens, campo qui forte jacebat
Limes agri positus, litem ut discerneret arvis,
Vix illud lecti bis sex cervice subirent.

Est vero μύλος lapis molæ superior, qui etiam ὄνος nuncupabatur: inferior vero μύλη. Latinis veteribus μύλος, sive ὄνος, dictus *Catillus*, μύλη autem *Meta.* Ammianus lib. XVII. *Diuque pensilis, hominum millibus multis tanquam molendarias rotantibus, cavea locatur in media, eique sphæra superponitur ahena, &c.* Et *Machina.* Unde *machinale pondus* apud Ausonium pro mola,

Cui subjugabo de molarum ambagibus,
Qui machinali saxa volvunt pondere.

Et *machinaria mola* Apuleio Milesf. VII. *Protinus uxor ejus, avara quidem nequissimaque illa mulier, molæ machinariæ sub jugum me dederat.* Alias *Machina* non tam pro lapide, quam pro ipsa mola posita. Idem Madaurensis libro citato, *Mihi vero per diem laboriosæ machinæ attento sub ipsa vespera furfures apponebat incertos ac sordidos, multoque lapide salebrosos.* lib. IX. *Nec die tantum, verum perpeti etiam nocte, prorsus instabili machinarum vertigine lucubrabant pervigilem farinam.* Postea, *Helcio sparte dimoto nexu machinæ liberatum applicant præsepio.* Item paullo ante, *Quanquam frequenter, cum inter homines agerem, machinas similes circumrotari vidissem.* Asinis autem istis machinariis (ut hoc obiter dicam) oculos velabant, ad amoliendum capitis vertiginem, qui mos etiamnum tenet. Colligo ex Apuleio ibidem, *Die sequenti molæ, quæ maxima videbatur, matutinus adstituor, & illico velata facie propellor ad incurva spatia flexuosi canalis, ut in orbe termini circumfluentis reciproco gressu, mea recalcans vestigia, vagarer errore certo.*

234. Ἀλαστόρων ψυδραῖσι φήμαις] Plutarchus Ἑλληνικοῖς, Τὰς μητρυιὰς τῆς Τέννης διαβαλούσης, ὡς βιαζόμενον αὐτῇ

αὐτῷ συγγίνεσθαι, Μόλπος ὁ αὐλητὴς ψευδῆ κατεμαρτύρησεν αὐτοῦ. Heraclides de Rebusp. Λέγεται δὲ, καταψευσαμένης αὐτοῦ τῆς μητρυιᾶς, καταμαρτυρήσαντος αὐλητοῦ τινὸς, βιάζεσθαι (malim βιάσασθαι) ταύτην, εἰς λάρνακα ἐμβληθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς Κύκνου, καὶ εἰς θάλασσαν ῥιφεὶς, διασωθῆναι πρὸς τὴν νῆσον, διὸ τὸ καταψεύσασθαι τὸν αὐλητὴν, διὸ οὐ νόμιμον εἰς τὸ ἱερὸν αὐλητὴν εἰσιέναι. Stephanus in Τένεδος, Καὶ παροιμία, Τενέδιος αὐλητὴς, ἐπὶ τῶν τὰ ψευδῆ μαρτυρούντων. Τὸν γὰρ αὐλητὴν ἡ Φιλονόμη πρὸς Κύκνον ἤγαγε μαρτυροῦντα, ὅτι Τέννης αὐτὴν ἤθελε βιάσασθαι.

235. Λαρνακοφθόρων ζηλῶν] Cycnus, mortua priore uxore Proclea, ex qua Tenum, & Hemitheam (quam alii Leucotheam) suscepit, Philonomen (alii Polybeam) duxit, quæ cum capta amore Teni eum de stupro compellasset, atque ille detrectaret, apud patrem eum accusavit, tanquam vim inferre voluisset, qui credens illico arreptum in arca conclusum in mare projecit: Neptunus vero misertus tum propter pietatem, tum quia nepos esset, arcam ad Leucophryn insulam appulit, ubi Tenus ab incolis benigne exceptus, & pro rege habitus est; suoque de nomine insulam Tenedum nuncupavit. Historiam narrat Homeri Scholiastes Iliad. α'. Plutarchus Ἑλληνικοῖς Tenum cum sorore in Tenedum profugisse commemorat. Vide præterea Heraclidem de Rebuspublicis.

239. Χηλῷ κατασφραγισθέντας δισλύχνους γονάς.] Lycophron utrosque Cycni liberos arcæ inclusos memorat, alii solum Tenum. Mos vero veteribus, eos, quos supplicio afficere vellent, in subterraneo specu, aut arca, aut alio aliquo loco concavo concludere, parum alimenti apposito, ne fame necare viderentur, quod nefas habebatur. Hinc apud Sophoclem Ἀντιγόνῃ,

Χο. Μόρῳ δὲ ποίῳ καί σφε βουλεύει κτανεῖν;
Κρ. Ἄγων ἐρῆμος ἔνθ' ἂν ᾖ βροτῶν στίβος,
Κρύψω πετρώδει ζῶσαν ἐν κατώρυχι,
Φορβῆς τοσοῦτον, ὡς ἄγος μόνον, ϖροθεὶς, (lego προθεὶς)
Ὅπως μίασμα πᾶσ' ὑπεκφύγῃ πόλις.

Demetrius Triclinius, Ἔθος ἦν παλαιὸν βουλομένους καθειργνύναι τινὰ ἀφοσιοῦσθαι, καὶ βραχύ τι τιθέναι βρῶμα, καὶ γὰρ ὑπερβὸν καθάρσιον τὸ τοιοῦτον ἦν. τοῦτο δὲ ἐποίουν, ἵνα μὴ δοκῶσι λιμῷ ἀναιρεῖν, τοῦτο γὰρ ἀσεβές. Observare quoque eum morem est in Theocriti Θαλυσίοις, in his versibus,

Ἀσεῖ δ' ὡς ποκ' ἔδεκτο τὸν αἰπόλον εὐρέα λάρναξ
Ζωὸν ἐόντα, κακῇσιν ἀτασθαλίῃσιν ἄνακτος.
Ὥς τέ νιν αἱ σιμαὶ λειμωνόθε φέρβον ἰοῖσαι
Κέδρον ἐς ἀδεῖαν μαλακοῖς ἄνθεσσι μέλισσαι,
Οὕνεκά οἱ γλυκὺ Μοῖσα κατὰ στόματος χέε νέκταρ.

Hinc etiam illustro Arnob. lib. v. *Cujus nana speciem contemplata regis Sangarii fluminis filia carpit mirans, atque in sinu reponit: fit ex eo prægnans, tanquam vitiatam claudit pater, & curat ut inedia moriatur.*

241. Μνήμων ἐφίλμαις] Olim Heroibus varii submonitores adhibebantur, quo modo etiam Achilli Phœnix, qui hoc loco μνήμων ideo à Lycophrone appellatur, cui etiam à Symmacho lux, qui lib. III. epist. XIII. ita ait, *Nullam certe Nestor tertiæ ætatis suæ seculo militiæ vacationem poposcit, nec Achilli excusavit ætatis suæ frigus Phœnix monitor.* Latinus Pacatus in Panegyrico, *Sancte Tybris, quondam hospitis monitor Æneæ, mox Romuli conservator expositi.* Statius Sylv. lib. v. in Epicedio Patris,

Hinc tibi vota Patrum credi, generosaque pubes
Te monitore regi, mores & facta priorum
Discere. ———

Tertullianus Apologetici cap. XXX. *Illuc suspicientes Christiani manibus expansis, quia innocuis; capite nudo, quia non erubescimus; denique sine monitore, quia de pectore oramus.* Idem omnino munus Epytidæ apud Virgilium Æneid. v.

At pater Æneas, nondum certamine misso,
Custodem ad sese comitemque impubis Iuli
Epytiden vocat, & fidam sic fatur ad aurem.

Delecti ad eam rem non nisi viri moribus, & ætate graves. Parthenius Erot. VI. Ἐπεὶ ὅτι τροφεὺς αὐτῆς ἀναπυνθανόμενος, καὶ ἐπιγνοὺς τὸ πάθος, τῇ μὲν θαρρεῖν παρεκελεύετο, ὡς ᾗ βούλεται ταύτῃ τοῦ πράγματος χωρήσοντος. Apulejus Mil. x. *Et magnam domus cladem ratus indigere consilio pleniore, ad quendam compertæ gravitatis senem educatorem* (ita constituo ea verba) *protinus refert.* Val. Flaccus lib. I.

Æsonides, fessum Phylace quem miserat ævo,
Non jam operum in partem, monitus sed tradat ut acres.

Æschylo etiam Prometheo μνήμονες Ποιναὶ dicuntur, quæ pœnarum terrore homines ad benefaciendum moneant. Alias vero μνήμονες apud Dorienses dicebantur, qui *Metatores* apud Romanos. Vide Plutarchum Συμποσ. lib. I. quæst. I. Quod Mnemonem quendam hic comminiscitur nobis Scholiastes, more suo facit, id est, ineptit.

Ibid. Ἀλλὰ ληθάργῳ σφαλεὶς] Lethargus morbus notissimus, De eo ita Ser. Sammonicus,

Denique nonnunquam somno sic membra gravantur,
Ut conjungatur leto sopor altus acerbo.

Vide Celsum lib. XXIII. cap. XX. & Plinium lib. XXIV. cap. IX. Lycophron pro oblivione posuit, efficientem pro effecto.

245. Ὅταν Πελασγὸν ἅλμα] Fertur Achilles tanto impetu in terram desiluisse, ut fontem isto suo saltu ederet. Id ipsum quatuor sequentibus versibus describit Lycophron. Meminit ejus rei Euripides Ἀνδρομάχῃ, & Justinus Martyr in Orat. ad Græcos, his verbis, Αὐτὸς δὲ ὁ Πηλείδης ὁ ποταμὸν πηδήσας, Τροίαν καταστρέψας, Ἕκτορα χειρωσάμενος. Πολυξένης ὁ ὑμέτερος ἥρως δοῦλος ἦν, ὑπὸ Ἀμαζόνος νεκρᾶς νενίκηται. Ubi loci, ὁ ποταμὸν πηδήσας, vertendum erat, *qui fluvium saltu excitavit.* Et sane errant doctissimi viri Henr. Stephanus, & Frid. Sylburgius.

249. Ὀρχηστὴν Ἄρη] Martem ὀρχηστὴν dici existimaverim, quia πυῤῥίχη erat ὄρχησις ἐνόπλιος, cui respondet Romanorum *bellicrepa saltatio*, quando cum armis saltabant, ut est apud Festum, & Quintil. lib. I. cap. XII. de eadem illa verba Agathiæ lib. I. Τερχάζειν τε ἀναγκάζων, καὶ ὑπὲρ τῶν ἵππων ἐν κόσμῳ ἀναπάλλεσθαι, ὥς τε πυῤῥίχην τινὰ ἐνόπλιον

ἐνόπλιον προσῳδοῦσαι, καὶ δαμεὶ τῇ σάλπιγγι κατακομβοῦσα τὸ Ἐνυάλιον ἐπηχοῦντι &c. Heliodorus Æthiop. lib. III. Τὰς Παρθικοὺς χορὺς, τὰς αὐλητρίδας, τὸ ἐνόπλιον τὸ ἰφίβων τινὰ πυῤῥίχιον ὄρχησιν &c. Elegantissime depingit Apulejus Milel. x. *Puelli puellæque virenti florentes ætatula, forma conspicui, veste nitidi, incessu gestuosi, Græcanicam saltantes pyrricham, dispositis ordinationibus decoros ambitus inerrabant: nunc in orbe rotatum flexuosi, nunc in obliquam seriem connexi, & in quadratum patorem cuneati, & in catervæ dissidium separati. At ubi discursus reciproci multimodas ambages tubæ terminalis cantus explicuit, aulæo subducto, & complicitis sipariis, Paridis scena disponitur, &c.* Fuit etiam *Troja* nominata. Virgil. Æneid. v.

Trojaque nunc, pueri, Trojanum ducitur agmen.

Servius, *Ludus ipse, quem vulgo Pyrricham appellant, Troja vocatur.* Festus, *Troja, & regio Priami, & lusus puerorum equestris dicitur.* Euripides quoque Andromacha Τρωϊκὸν πέδημα appellat. De saltationum autem nominibus, ut & de generibus, dividiæ inter Auctores. Vide interpretem Sophoclis ad Ajacem, Aristophanis ad Nubes, Ulpianum ad Olynthiacam II. & Jul. Pollucem lib. IV. cap. IV. Emendandus vero obiter Sophoclis interpres, Τῶν δὲ ὀρχήσεων ἡ μὲν Βερεκυνθιακὴ λέγεται, ἡ δὲ Κρητικὴ, ἡ δὲ Πυῤῥίχη. Nam male legitur ἡ δὲ Κρητικὴ, ἡ καὶ Πυῤῥίχη, quod falsum, siquidem Κρητικὴ erat Corybantiaca, sive Gnosia, Πυῤῥίχη vero ἐνόπλιος. Poteris nihilominus ὀρχηστὴν interpretari τὸν ἀλλοπρόσαλλον. Aut qui in nuptiis Cadmi, & Harmoniæ filiæ sine armis nudus saltavit. Nonnus Dionys. lib. quinto,

—— πατὴρ δ' ὑπὸ χάρματι κούρης
Γυμνὸς ἄτερ σακέων ὀρχήσατο μείλιχος Ἄρης.

250 Στρόμβῳ τ' αἱματηρὸν ἐξάρχων νόμον] Notum est veteres, ignoto tubarum usu, conchis uti consuevisse. Hesychius, Κόχλοις τοῖς θαλαττίοις ἐχρῶντο πρὸ τῆς τῶν σαλπίγγων εὑρέσεως. ita emendo, nam male antea Κόχλος, τοῖς δ. Hinc Theocritus Διοσκ.

Ἦ ῥ' Ἄμυκος, καὶ κόχλον ἑλὼν μυκήσατο κοῖλον,
Οἱ δὲ θοῶς συναγέρθεν ὑπὸ σκιερὰς πλατανίστου
Κόχλου φυσηθέντος. ——

Virgilius,

Sed tum forte cava cum personat æquora concha.

Ovidius,

Cæruleum Tritona vocat, conchaque sonanti
Inspirare jubet, fluctusque & flumina signo
Jam revocare dato. ——

Tertulliano hinc lucem do lib. de Pallio, *Adhuc maris conchæ & buccinæ peregrinantur in montibus, cupientes Platoni probare etiam ardua fluitasse.* Huc referendum etiam Theognidis ænigma illud priscum conchæ in militia usum exprimens,

Ἤδη γάρ με κέκληκε θαλάσσιος οἴκαδε νεκρὸς
Τεθνηκὼς, ζωῷ φθεγγόμενος στόματι.

252. Πέφρικεν δ' ὥστε λαῖον γύας λόγχαις ἀποστίλβοντας] Eodem modo Ennius Annal. lib. VIII.

—— *Stant pulvere campei.*
*
Hastatei spargunt hastas, fit ferreus imber.
*
Densantur campis horrentia tela virorum.
*
* *

Horret ager, campeique armis sublcimibus ardent.

Et in XIV.

Horrescit telis exercitus asper utrinque.

Item in Erechtheo,

Arma arrigunt, horrescunt tela.
Sparsis hastis longis campus splendet, & horret.

Homerus,

Ἔφριξεν δὲ μάχη φθισίμβροτος ἐγχείῃσιν
Μακρῇς, ἃς εἶχον ταμεσίχροας. ——

Virgilius,

—— *tum ferreus hastis*
Horret ager. ——

261. Πτεροῖσι χερσὶν διαχάραν] Simili phrasi dixit Virgilius Æneid. lib. I.

—— *versa pulvis inscribitur hasta.*

Sidon. lib. II. in Epistola quadam ad Domitium, *Mundus incanduit, glacies Alpina deletur, & hiulcis arentium rimarum flexibus terra perscribitur.* Nonnus Dionys. lib. III.

Ἰδαίην ἀρότρῳ διαχαράξας κόνιν ὁλκῷ.

Plautus,

Corpus tuum virgis ulmeis inscribam.

Achillem vero mortui Hectoris corpus currui alligatum circumvectantem eleganter aquilam vocat, alludens ad veterum consuetudinem, qui reges, & viros principes post mortem ab aquila vehi fingebant. Artemidorus lib. II. cap. XX. Ὀχοῦσθαι ἀετῷ βασιλεῦσι μὲν, καὶ μεγιστᾶσι, καὶ πλουσίοις ἀνδράσιν ὄλεθρον μαντεύεται. ἔθος γὰρ παλαιὸν ἀποθανόντας τούτους πλάσσειν τε, καὶ γράφειν ἐπ' αὐτῶν ὀχουμένους, καὶ διὰ τῶν τοιούτων δημιουργημάτων τιμᾶν. Hinc forte nata Romanorum consuetudo, qui, cremato Imperatoris corpore, aquilam emittebant, quæ in cœlum animam principis deferre credebatur. Qua de re est apud Herodianum lib. IV. Postea ait,

Λυγρῶς βοῶντας γαπετῆ δὲ αὔλακος.

Similiter Sat. I. Juvenalis de malefico per arenam tracto,

Et latum media sulcum deducit arena.

265. Πταίει τε πατρὸς] Apollinis Hector, non Priami, putatus quibusdam. Homeri Scholiastes Iliad. tertia, Πορφύριος ἐν τοῖς Παραλελειμμένοις φησὶν ὅτι τὸν Ἕκτορα Ἀπόλλωνος υἱὸν παραδεδώκασιν Ἴβυκος, Ἀλέξανδρος, Εὐφορίων, καὶ Λυκόφρων. Forte ea ratione, qua à veteribus heroes omnes Deorum filii nuncupabantur. Hierocles in Comment. ad Χρυσᾶ ἔπη Pythagoræ, Θεῶν παῖδες οἱ ἥρωες εἰκότως ἐπιφημίζονται, οὐκ ἐκ θνητῆς φύσεως αὐτοὶ γενόμενοι, ἀλλ' ἐκ τῆς μονοειδοῦς αὐτῶν αἰτίας προελθόντες, οἷον φῶς τῇ φύσει τοῦ φωτεινοῦ σώματος συνέδραμεν. Emendabis vero obiter Etymologicum, ubi male legitur τῶν φιλτάτων, quod ab doctissimo Sylburgio non animadversum.

269. Λαβὼν δὲ ταῦρον τὸν πεφασμένον δίκην] Taurum occisum vocat Hectorem, quem Priamus redemit auro. De ejus redemptione vide Homerum Iliad. ω'. & Theonis Sophistæ Παραδείγματα. Meminit quoque Theoph. Simocratus in Epist. quadam, Ἡλίδω καὶ Πρίαμον ὁ τῶν Θι-

πόδα παῖς, καὶ πολλῶν μετὰ ἐχθρῶν ὁ τοῦ Πηλέως ἠχμάζετο, καὶ δίδωσι τῷ πατρὶ τεθνηκότα τὸν παῖδα, δυστυχεστάτῳ φιλοτιμούμενος δώρῳ τὸν Πρίαμον. Et Lactant. lib. III. *Scilicet aurum pendere debuit, tanquam pro mortuo Hectore.*

270. Σταθμῷ ταλάντῳ χρυσίνης ἠρτημένου] Ita solebant veteres. Homeri Schol. Iliad. γ'. Μηδέπω νομισμάτων ὑπαρχόντων, σταθμῷ ἐδίδοσαν οἱ ἀρχαῖοι χρυσίον, καὶ ἀργύριον, καὶ τὰ παραπλήσια. Idem mos Romanis priscis. Æl. Donatus Phorm. Act. I. Sc. I. *Unciatim. Cum expensa pecunia ferretur more veterum, non, ut nunc, annumeraretur.* Persii Interpres vetus Sat. II. *Solebat (æs) pensari potius, quam numerari.* Festus, *Æs pensantes expendebant, non adnumerabant.* Isidorus Orig. lib. X. *Prius qui dabant pecuniam, non numerabant eam, sed appendebant.* Ea propter trutina in æde Saturni posita fuit, moris antiqui vestigium. Varro de L. L. lib. IV. *Per trutinam solvi solitum, vestigium etiam nunc manet in æde Saturni, quod ea etiam nunc propter pensuram trutinam habet positam.*

273. Κρατῆρα Βάκχου δίοντα] Homeri Scholiastes Iliad. χ'. Διόνυσος Ἡφαιστον γενόμενον ἐν Νάξῳ μετὰ τῶν Κυκλάδων ξενίσας, ἔλαβε παρ' αὐτοῦ δῶρον χρύσεον ἀμφορέα. διωχθεὶς δὲ ὕστερον ὑπὸ Λυκούργου, καὶ καταφυγὼν εἰς θάλασσαν, φιλοφρόνως αὐτὸν ὑποδεξαμένης Θέτιδος, ἔδωκεν αὐτῇ τὸν ἀμφορέα, ἡ δὲ τῷ παιδὶ ἐχαρίσατο, ὅπως μετὰ θάνατον ἐν αὐτῷ ἀποτεθῇ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ. quæ verba optime hunc Lycophronis locum exponunt. Est autem hic crater inter astra postea relatus: Macrobius in Somn. Scip. lib. I. cap. XII. *Arcani hujus indicium est crater Liberi patris ille sidereus in regione, quæ inter Cancrum est & Leonem, locatus, &c.*

274. Νύμφαισιν, αἳ φίλαντο Βηφύρου γάνος] Nymphas amare Bephyri fluenta ait, quia ex fluminum omnium præsides credebantur. Servius Eclog. I. *Omnibus aquis Nymphæ sunt præsidentes.* Vide Porphyrium lib. de Nympharum antro. Itaque quicunque fluvium transituri, eum adorabant, & manus lavabant. Hesiodus lib. II.

Μηδέ ποτ' αἰενάων ποταμῶν καλλίρροον ὕδωρ
Ποσσὶ περᾶν, πρίν γ' εὔξῃ ἰδὼν ἐς καλὰ ῥέεθρα,
Χεῖρας νιψάμενος πολυηράτῳ ὕδατι λευκῷ.

Militares copiæ sacrificabant, atque id vocabant θύειν τὰ διαβατήρια. Neque Romani Petroniam amnem in Tiberim defluentem inauspicato transibant, & *Peremne auspicari* dicebant. Festus, *Peremne auspicari dicebant, qui omnem aquam, quæ ex sacro oritur, auspicato transit.* Vide eundem in *Petronia.*

276. Ος προθυμηθεὶς πότμον] Historiam, quam Lycophron innuit, narrat Homeri Interpres Iliad. α'. Λέγεται τὴν Θέτιν παρὰ Διὸς μαθεῖν περὶ Ἀχιλλέως, ὅτι εἰ μὲν μείνῃ ἐν τῇ Φθίᾳ μὴ συμπλεύσας Ἕλλησιν εἰς τὴν Ἴλιον, πολλὰ μὲν ἔσται αὐτῷ ζωή, ἄδοξος δέ. εἰ δὲ συνέλθοι αὐτοῖς, ἔσται ὀλιγοχρόνιος μὲν, ἀλλ' ἀοίδιμος καὶ εὐκλεής. ὅθεν ὡς προειδυῖα ἡ Θέτις τοῦτο, ἣν αὐτὸν παραθεμένη εἰς τὰς Λυκομήδους παρθενῶνα ὡς κόρην ἐν τῇ Σκύρῳ. Philostratus junior in Imaginibus, Τὸ γάρ τοι Μοιρῶν ἐπὶ τῷ παιδὶ δόγμα παρὰ τοῦ πατρὸς Νηρέως ἡ Θέτις μαθοῦσα, καὶ ὡς ἐπ' ἄμφω πεπρωμένον αὐτῷ εἴη, ἢ ζῆν ἀκλεῶς, ἢ εὐκλεῶς γενόμενον τάχιστα τελευτᾶν, ἀπόθετος αὐτῇ ὁ παῖς ξὺν ταῖς τοῦ Λυκομήδους θυγατράσιν ἐν Σκύρῳ κρύπτεται, κόρη μὲν εἶναι δοκῶν ταῖς ἄλλαις. Tertullianus lib. de Pallio, *Naturam concussit Larissæus heros in virginem mutando, ille ferarum medullis educatus, unde & nominis consilium.* Apud Statium Papinium in Achilleide sic Scyrum alloquitur Thetis,

Chara mihi tellus, magnæ cui pignora curæ,
Depositumque ingens timido commisimus astu,
Sis felix, taceasque, precor, quo more tacebat
Creta Rheæ, te longus honos, æternaque cingent
Templa, —— & quæ sequuntur.

Horatius Carm. lib. I. Od. VIII.

Quid latet, ut marinæ
Filium dicunt Thetidis sub lacrymosa Trojæ
Funera, ne virilis
Cultus in cædem, & Lycias proriperet catervas?

Theon in Paradigm. Ὁ δὲ γενναῖος Ἀχιλλεὺς πολλὰ πρότερον χαίρων ὅπλοις, καὶ τῇ δόξῃ τῆς πατρίδος, εἰς Σκῦρον καταφυγὼν, καὶ εἰς παρθενῶνα κατέδυ, καὶ τὴν φύσιν ἔκρυψε τῷ σχήματι, κόρη δοκεῖν εἶναι βουλόμενος. Vide etiam Hygini Fab. XCVI. Apollodorum lib. III. Johan. Tzetzen Chil. IV. Hist. XVI. Philostratus Ἡρωϊκοῖς commentitium existimat.

280. Οἷον κίον' ἀίστώσας δόμων] Hectorem κίονα vocat eleganter Poeta noster,

Στῦλοι γὰρ οἴκων παῖδές εἰσιν ἄρσενες,

ut ait Euripides. Inde Apulejum illustro Miles. VII. *Sed uxor ejus Plotina, quædam raræ fidei, atque singularis pudicitiæ fœmina, quæ decimo partûs stipendio viri familiam fundaverat.* Item Statium Papinium Sylv. lib. IV. in carmine ad Maximum,

Sed damus lento veniam, quod alma
Prole fundasti vacuos penateis.
O diem lætum! venit ecce nobis
Maximus alter.

Et Thebaid. lib. I.

Hic sexus melioris inops, sed prole virebat
Fœminea, gemino natarum pignore fultus.

Huc pertinet Artemidori illa lib. II. cap. X. Κίονες δὲ καθαροὶ πυρὶ καιόμενοι, καὶ μὴ διαφθειρόμενοι, τὰ τέκνα σημαίνουσι τοῦ ἰδόντος ἐπὶ τὸ βέλτιον καὶ λαμπρότερον μεταβῆναι. οἱ δὲ συντελούμενοι, υἱῶν ὄλεθρον σημαίνουσι. Afranius in Privigno etiam mulierem *firmamentum* appellat simillimo modo,

Uxorem quæris firmamentum familiæ?
Scias abesse ab iis lustris ingenium procul.

Lycophronis huic loco similis plane Pindari is Olympion. Od. II. dum inquit,

Ἀχιλλέα τ' ἔνεικ', ἐπεὶ
Ζηνὸς ἦτορ λιταῖς ἔπεισε, μάτηρ.
Ὃς Ἕκτορ' ἔσφαλε, Τροίας
Ἄμαχον, ἀστραβῆ κίο-
να. ——

Simili modo in Cantico Canticorum Angeli *columnæ* nuncupantur. Mox vocat Hectorem ἔρεισμα πάτρας, quemadmodum Pindarus sæpe victores suos. Cur autem homines columnæ assimilentur, hæc est caussa, in ædibus prisci ævi erant effigies, quæ columnas earum fulcirent, ut auctor est Vitruvius: eæ à Græcis ἄτλαντες, à Latinis *Telamones* dictæ fuerunt.

Verba

Verba hæc sunt lib. vi. cap. x. *Item si qua virili figura signa mutulos, aut coronas sustinent, nostri telamones appellant, cujus rationes, quid ita, aut quare, ex historiis non inveniuntur, Græci vero eos ἄτλαντας vocitant, Atlas enim historice formatur sustinens mundum.* Atque ἄτλαντες quidem, quia fabricabantur ad effigiem Atlantis, cœli columnam sustinentis. Eleganter Æschylus Prometheo,

Οὐ δῆτ', ἐπεί με καὶ κασιγνήτου τύχαι
Τείρουσ' Ἄτλαντος, ὃς πρὸς ἑσπέρους τόπους
Ἕστηκε κίον' οὐρανοῦ τε καὶ χθονὸς
Ὤμοις ἐρείδων ἄχθος οὐκ εὐάγκαλον.

Nuncupabantur autem isti telamones gibbosi, *quod ita fierent*, (ut ait Servius) *ut gibbosos imitentur, dum onera sustinent.* Martialis hinc est capiendus,

—— *ridetur Atlas cum compare gibbo.*

Ait vero Vitruvius ἄτλαντας *telamones* dici, ut & Glossarium, *Telamo*, Ἄγλασο ἔργ. Emendo Ἄτλας τὸ ἔργ. quod & in Critico monui. Id ab Ennio profectum docet Servius lib. i. Æneid. Vel potest ejus assimulationis hæc caussa videri, quod olim columnas pro simulacris ponere consueverint. Clemens Strom. i. Πρὶν γ' οὖν ἀκριβωθῆναι τὰς τῶν ἀγαλμάτων σχέσεις, κίονας ἱστάντες οἱ παλαιοί, ἔσεβον τούτους, ὡς ἀφιδρύματα τοῦ θεοῦ.

288. Κακῶν ἐπ' εὐχαῖς πλεῖστα Φύξιον Δία] Appellat Φύξιον Δία, qui aliter Ἀποτρόπαιος, Latinis *Averruncus*, & *Prodigialis*: & *Averrunci* dii omnes. Glossæ, Θεοὶ ἀποτρόπαιοι. *Auruncus*. Eædem, *Auruncus*, Θεὸς ἀποτρόπαιος. *Deos depellentes* dixit Persius Sat. v. & *Deos avertentes* Tarquitius apud Macrob lib. iii. cap. xx. Apposite autem Jovem prædicit invocandum Græcorum exercitui, quippe cui etiam post reportatam victoriam simulacrum statuebant, ut est apud Scholiasten Euripidis, Phœnissis.

291. Καὶ σαυρωτῆρσι κορμοὺς πήξῃ] Palos hos *Cervos* Romani appellabant. Solebant vero illos castris ad munitionem præfigere. Meminit eorum Virgilius in Eclogis,

Atque humiles habitare casas, & figere cervos.

Tibullus lib. iv.

Nam te non alius belli tenet aptius artes,
Qua deceat tutam castris præducere fossam,
Qualiter adversos hosti defigere cervos,
Quemve locum ducto melius sit claudere vallo.

Mentio eorum etiam apud Julium Cæsarem, Commentariis de Bello civili, & Gallico.

293. Ὡς μέλισσαι συμπεφυρμέναι καπνῷ.] Apes terreri fumo sciunt ii, qui alvearia curant. Sed natum istum morem non hodie, neque heri, testatur Virgilius Georg. lib. iv.

——*fumosque manu prætende sequaces.*

Inde ait Quintilianus Declamat. xiii. de Apibus veneno enectis loquens, *Hoc tu damnum intelligis, hoc veneno vindicas, quod mehercule inhumane etiam fumo prohibuisses?* Apollonius lib. ii.

Ὡς δὲ μελισσάων σμῆνος μέγα μηλοβοτῆρες,
Ἠὲ μελισσοκόμοι πέτρῃ ἔνι καπνιόωσιν,
Αἱ δ' ἤτοι τείως μὲν ἀολλέες ᾧ ἐνὶ σίμβλῳ
Βομβηδὸν κλονέονται, ἐπασσύτεροι δὲ λιγνύϊ
Καπνοῦ τυφόμεναι πέτρης ἑκὰς ἀΐσσουσιν.

Ammianus lib. xviii. *In domo Barbationis, pedestris militiæ tunc rectoris, examen apes fecere perspicuum. Superque hoc prodigiorum gnaros solicite consulenti, discrimen magnum portendi responsum est, conjectura videlicet tali, quod hæ volucres post compositas sedes, opesque congestas, fumo pelluntur, & turbulento sonitu cymbalorum.* Testatur idem Aristoteles, in Historia animalium. Huc pertinent illa Ulpiani lib. ix. Disputat. D. ad Legem Aquiliam, *Si quis fumo facto apes alienas fugaverit, vel etiam necaverit, magis caussam mortis præstitisse videtur, quam occidisse, & ideo in factum actione tenebitur.* Idem lib. xviii. *Si cum apes meæ ad tuas advolassent, tu eas exusseris, legis Aquiliæ actionem competere Celsus ait.* Quem locum indicavit mihi amicissimus meus Scriverius. Dicebantur autem apud veteres Græcos (libet enim hoc nunc dicere, quia in id vocabulum incidi) μέλισσαι etiam animæ. Porphyrius lib. de Nymph. antro, Καὶ ὅτι γε μᾶλλον νύμφας τὰς ψυχάς, ἃς ἰδίως μελίσσας οἱ παλαιοὶ ἐκάλουν, ἡδονῆς οὔσας ἐργαστικάς. Ὅθεν καὶ ὁ Σοφοκλῆς οὐκ ἀνοικείως ἐπὶ τῶν ψυχῶν ἔφη, Βομβεῖ δὲ νεκρῶν σμῆνος, ἔρχεταί τ' ἄλλη. Sic vicissim Quintilianus apes *Animas* vocat, loco citato, *Animum meum extinctæ unius horæ momento tot animæ movent, quot perierunt de me bene meritæ.*

306. Μήνης ἑλίσσων κύκλον] Veteres Græci ad Lunæ cursum menstruum tempus metiri soltos innuit hoc loco Lycophron, quod notum ex Aristophanis, Nicandrique Interpretibus, & Censorino. Item Macrobio Saturn. lib. i. cap. xvi. Theodoretus de Provid. Serm. i. Τὸ δὲ μηνὸς ἐκ τῆς σελήνης τὸ μέτρον λαμβάνομεν, ἐντεῦθεν γὰρ καὶ τῆς προσηγορίας μετέλαχεν, μήνην γὰρ ὀνομάζουσι τὴν σελήνην. Imitati eos etiam veteres Latini. Sequentes tamen ad Solis cursum omnia tempora dimetiebantur, teste Macrobio, loco citato. Id ipsum designans Virgilius dicit,

——— *vos, ô clarissima mundi*
Lumina, quæ cœlo labentem ducitis annum,
Liber, & alma Ceres. ———

309. Πυρσῷ βαλὼν ἴυγγι τόξων] Eleganter sagittas tribuit Troilo, amasio Achillis, nam etiam hominis forma amantem lædit, unde & Cupidini tela affingunt Poetæ. Xenophon Ἀπομν. α'. Ἴσως δὲ καὶ οἱ Ἔρωτες τοξόται διὰ τοῦτο καλοῦνται, ὅτι καὶ πόῤῥωθεν οἱ καλοὶ τιτρώσκουσι. Phurnutus, Τοξότης δὲ (ὁ Ἔρως ἐστὶ) ἐπεὶ πληγῇ τινὶ ὅμοιον ἀπὸ τῆς προσόψεως οἱ ἁλισκόμενοι αὐτῷ πάσχουσιν. Aristænetus lib. i. Ὁ Ἔρως οὐ μετρίως ἐνέτεινε τὴν νευρὰν, ὅτι καὶ τεχνικὴ πέφυκεν ἡ τοξεία, ἀλλ' ὅσον εἶχεν ἰσχύος προσελκύσας τὰ τόξα, σφοδρότατα ἀφῆκε τὸ βέλος. Vide Moschi Ἔρωτα δραπέτην.

312. Πρὸς τοῦ δαμέντος] Hesiodus in Theogonia de Amore,

——— ——— πάντων ἀνθρώπων
Δάμναται ἐν στήθεσσι νόον, καὶ ἐπίφρονα βουλήν.

Musæus,

Ἄνδρα γὰρ αἰολόμητις Ἔρως βελέεσσι δαμάζει,
Καὶ πάλιν ἀνέρος ἕλκος ἀκέσσεται. οἷσι δ' ἀνάσσει
Αὐτὸς ὁ πανδαμάτωρ βεληφόρος ἐστὶ βροτοῖσιν.

319.

319. Ἰν' ἅλμα πίπτει] Ili sepulcrum intelligit, quod

Ἐν πεδίῳ Σιμόεντος ———

fuisse canit Theocritus Χαρισι. Meminit ejusdem Valer. Flaccus lib. I.

Litoraque, & veteres tumulos prælabitur Ili.

Homerus Iliad. XI.

Καὶ προφύγῃ μὲν ὁ ἐπὶ Ἴλου σήματι μάχῃ.

Item,

Οἱ δὲ παρ' Ἴλου σῆμα παλαιοῦ Δαρδανίδαο

Μέσσον κὰπ πεδίον, &c.

Elegans locus Strab. lib. VIII. Εἰκὸς δὲ διὰ τοῦτο ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ τεθάφθαι αὐτὸν, (τὸν Ἶλον) ὅτι πρῶτος ἀδείξειεν ἐν τοῖς πεδίοις διὰ τὴν ἐποικίαν. Emendabis vero Etymologicum, in quo pessime legitur,

Ἰν ἅλμα πομπῆ καὶ χαμευνίδων διπλουῶ.

verbis sensum nullum habentibus.

322. Πρὶν ἐκ λοχείας γυῖα χυτλῶσαι δρόσῳ] Solebant quondam partum è matris utero prodeuntem aqua abluere. Moris ejus quoque apud Callimachum vestigium, hymno in Jovem,

Ἔνθα σ' ἐπεὶ μήτηρ μεγάλων ἀπεθήκατο κόλπων,

Αὐτίκα δίζητο ῥόον ὕδατος, ᾧ κε τόκοιο

Λύματα χυτλώσαιτο, τεὸν δ' ἐνὶ χρῶτα λοέσσαι.

Item hymno in Delum,

——— οὐδὲ καὶ ἄλλας

Αποσμήξας ἐπ' ἐμεῖο λεχωΐδας. ———

Ita malim legere, quam ἀπ' ἐμεῖο. Apud Lucianum quoque Τραγωδοποδάγρᾳ,

Ὅτε γὰρ λαχοῦσαν σε τέκνα

Μοῖραι, Κλωθώ τότ' ἔλουσεν.

Ennius Andromeda apud Nonium in Lavit. *Nam ubi introducta est, puerumque, ut lavent, locant in clypeo.* Plautus Amphitryone, Scena, *Spes atque opes, &c.*

Postquam peperit pueros, lavere jussit, nos occœpimus,

Sed puer ille, quem ego lavi, ut magnus est, & multum valet?

Hinc capiendus Apulejus Milef. I. *Et lotio perlitus, quasi recens utero matris editus.* Nonnus ἀχύτλωτον λοχείην eleganter dixit de Bacchi nativitate lib. IX. Dionys.

Καί μιν ἀχυτλώτοιο διαΐσσοντα λοχείης,

Πήχεϊ κοῦρον ἄδακρυν ἐκούφισε σύνδρομος Ἑρμῆς.

Apollonius lib. II. de Tibarenis agens,

——— τοὶ δ' αὖ κομέουσιν ἐδωδῇ

Ἀνέρας, ἠδὲ λοετρὰ λεχώϊα τοῖσι πένονται.

Nam hinc petenda ei loco lux. Vide etiam hanc consuetudinem apud Aristotelem lib. περὶ Θαυμ. ἀκουσμ. cujus ea sunt verba, Αἱ γυναῖκες ἅμα ἐργαζόμεναι τίκτουσι, καὶ τὸ παιδίον ὕδατι περικλύσασαι, παραχρῆμα σκάπτουσι, καὶ σκάλλουσι, καὶ τἄλλα οἰκονομοῦσιν, ἃ μὴ τικτούσαις ἦν πρακτέον. Apollonii tamen locum etiam ad puerperarum ablutionem poteris referre.

323. Σὲ δ' ὠμὰ πρὸς νυμφεῖα] Polyxenæ immolationem à Neoptolemo ad Achillis tumulum factam attingit. quam vide apud Ovidium Met. lib. XIII. Senecam Troade, & Dictym libro ultimo. A quibus dissentit Philostratus, Ἡρωϊκοῖς ita narrans, Λέγεται ἡ Πολυξένη φυγοῦσα ἐκ τοῦ ἱεροῦ τῶν Τρῳάδων, καὶ τῶν Τρώων ἐσκεδασμένων, οὐδὲ γὰρ τὸ πτῶμα τοῦ Ἀχιλλέως αἰδῶς ἤνεγκεν, αὐτομολῆσαι χρησαδῶς, καὶ φυγοῦσα εἰς τὸ Ἑλληνικόν. ἀναχθεῖσάν τε τῷ Ἀγαμέμνονι ζῆν μὲν ἐν κομιδῇ λαμπρᾷ τε, καὶ σώφρονι, καθάπερ ἐν πατρὸς οἰκίᾳ. τριταίαν δὲ ἤδη κειμένου τοῦ νεκροῦ, δραμοῦσαν ἐπὶ τὸ σῆμα ἐν νυκτὶ, ξίφει τε αὑτὴν ἐπικλῖναι, πολλὰ εἰποῦσαν ἐλεεινὰ καὶ γαμικὰ, ὅτι δὴ καὶ δεῖται τοῦ Ἀχιλλέως, ἐρασθῆναί τε μεῖναι, καὶ ἀγάγοιτο αὐτὴν μὴ ψευσάμενον τὸν γάμον.

Ibid. Γαμηλίους θυηλὰς] Veteribus ante nuptias sacrificare moris fuit. Polyænus lib. IV. Ταύτην (Νικαίαν) Ἀντίγονος τῷ υἱῷ Δημητρίῳ μνηστεύεται. ἡ δὲ ἀσμένη μειρακίῳ βασιλεῖ καὶ πρὸς γάμον αὐτὴν ἐπιδοῦναι. ἦν θυσία μεγαλοπρεπὴς, πανήγυρις. Theophrastus Ηθ. Χαρακτ. cap. περὶ Ἀνελευθερίας, Καὶ ἐκδιδοὺς ἑαυτοῦ θυγατέρα, τοῦ μὲν ἱερείου, πλὴν τῶν ἱερέων, τὰ κρέα ἀποδίδοσθαι. Pausanias, Τυνδάρεως θύσας τε ἵππον, τοὺς Ἑλένης ἐξώρκου μνηστῆρας, ἱστὰς ἐπὶ τοῦ ἵππου τῶν τομίων. Dicebatur autem id saerificium προγάμεια, γαμηλία, & προτέλεια. Vide, præter Poetarum Interpretes, Jul. Pollucem lib. III. cap. III. Lycophron γαμηλίους θυηλὰς nuncupat. Terentius Phorm. Act. IV. Sc. IV.

Ducenda est uxor, ut ais, concedo tibi

Spatium quidem apparandis nuptiis,

Vocandi, sacrificandi, dabitur paullulum.

Et apud Plautum Aulularia. Fiebat vero Junoni, Veneri, & Gratiis. Etymologici Auctor, Γαμηλία, ἡ εἰς τοὺς φράτορας διδομένη ἐγγραφὴ, καὶ εἰσαγωγὴ ἐπὶ γάμοις, ἣν ὠνόμασαν οἱ κυριώτατοι. οἱ δέ φασι γαμηλίαν θυσίαν, ἣν ἔθυον τοῖς δημόταις οἱ εἰς τοὺς ἐφήβους ἐγγραφόμενοι, καὶ μέλλοντες γαμεῖν. ἐγίνετο δὲ ἡ θυσία τῇ Ἥρᾳ, καὶ Ἀφροδίτῃ, καὶ Χάρισι. Ait vero, Γαμηλία, ἡ εἰς τοὺς φράτορας διδομένη ἐγγραφή. Ita nimirum apud Oratores intelligi debet, apud quos non una hujus vocis notio. Harpocration, Ἐν μὲν τοῖς Ἰσαίου ὑπομνήμασί φησιν εἶναι τὴν γαμηλίαν τοῖς φράτορσιν ἐπὶ γάμοις διδομένην, παρατιθέμενος λέξιν Φανοδήμου, ἐν ᾗ οὐδὲν τοιοῦτον γέγραπται. ἐν δὲ τοῖς εἰς Δημοσθένην, ὁ αὐτὸς πάλιν γαμηλίαν φησὶν εἶναι τὴν εἰς τοὺς φράτορας εἰσαγωγὴν τῶν γυναικῶν, οὐδεμίαν ἀπόδειξιν τῆς ἐξηγήσεως παρατιθέμενος. Sed ad sacrificia nuptialia revertor. Etiam Romanis moris fuit ante matrimonii copulationem sacrificare, ut & in divortio, eorumque *Confarreatio*, atque *Diffarreatio* notæ antiquitatis studiosis: apud quos etiam *Sponsus* & *Sponsa* dicebantur, quod σπονδὰς interpositis rebus divinis facerent, teste Festo. Iphidem vero, cujus hic mentio, Helenæ & Thesei filiam memorat ex Euphorione idem Etymologici Auctor.

327. Στεφηφόρον βοῦν] Vittatæ antiquitus tam hostiæ, quam sacerdotes, teste Emporio. Hinc apud Virgilium Æneid. II. Sinon,

Jamque infanda dies aderat, mihi sacra parari,

Et salsæ fruges, & circum tempora vittæ.

Et infra,

——— *Vittæque Deûm, quas hostia gessi.*

Ovidius Met. lib. XV.

Victima labe carens, & præstantissima forma,

Nam placuisse nocet, vittis insignis & auro

Sistitur ante aras. ———

Fuerunt autem eæ vittæ è lana. Festus, *Infulæ sunt filamenta lanea, quibus sacerdotes, & hostiæ, templaque velabantur.* Vide Varronem lib. VI. Inde cum antiquitus frondes, atque

flores

flores ad ſepulcrum ferre moris eſſet, poſtea addi cœpit lana.

328. Τειπάτρου κηδείονος] Orion τειπάτωρ dicitur, à tribus (ut volunt fabulæ) patribus, Jove, Neptuno, & Mercurio. Nonnus Dionyſ. lib. XIII.

Ωρίων τειπάτωρ ἀπὸ μητέρος ἄνδορι Γαίης,
Εὖτε θεῶν τριγόνοισιν ἀεξηθεῖσα γενέθλης,
Εἰς τόκον αὐτοτέλεστον ἐμορφώθη χύσις οὔρων,
Αὔλακας νυμφίοισιν τελεσσιγόνοιο βοείης.

Vide Palæphatum, Hyginum, Homeri & Nicandri Interpretes. Sed ineptit Scholiaſtes, qui locum hunc de Orione interpretatur, deque ejus gladio, neſcio quid, comminiſcitur. Certe, aut ego longe fallor, aut Orion homo inuſitatæ ſtaturæ hic accipiendus pro aliquo Cyclopum, Vulcani miniſtrorum, ſolent enim arma Ηφαιστότευκτα heroibus tribuere Poetæ. Neque movere debet quenquam nominum propriorum confuſio, quæ etiam apud Ovidium invenitur, cum ait,

Sive quis Antilochum narrabat ab Hectore victum.

Cum tamen à Memnone occiſus ſit. Et apud Plautum Pſeudolo,

Item ut Medea Peleum concoxit ſenem.

Cum tamen Æſoni hoc acciderit. Virgilius quoque pro Caſtore Pollucem poſuit,

Talis Amyclæi domitus Pollucis habenis
Cyllarus. ——

Servius, *Caſtor domitor equorum fuit, ſed fratrem pro fratre poſuit, poetica licentia.* Imitatur Prudentius Αποθεώσει,

Aut Pollucis equum ſuffire ardentibus extis.

Vocat vero τείπατρον, κατὰ συγκοπὴν, pro eo, quod eſt τειτοπάτορα. Similiter infra τειβάντιλος ponitur pro eo, quod τειτοβάμων. Mutuatur autem hoc epitheton à tribus Cyclopibus, Cotto, Gyge, & Briareo, qui nominabantur Τειτοπάτορες, quibuſque Athenienſes pro filiorum ſuſceptione ſacrificabant. Etymologicographus, Τειτοπάτορες· Δήμων ἀνέμους εἶναί φησι. Φιλόχορος δὲ τοὺς τειτοπάτορας πάντων γεγονέναι πρώτους, τὴν μὲν γὰρ Σελήνην καὶ τὸν Ἥλιον τότε καλοῦν γονεῖς· τοὺς δὲ ἐκ τούτων, τείτους πατέρας. Φανόδημος δέ φησιν, ὅτι μόνοι Ἀθηναῖοι θύουσι, καὶ εὔχονται αὐτοῖς ὑπὲρ γενέσεως παίδων. ἐν δὲ τοῖς Ὀρφέως Φυσικοῖς τοὺς τείτους πατέρας Ἀμαλκείδην, Πρωτοκλῆ, καὶ Πρωτοκρέοντα θυρωροὺς καὶ φύλακας ὄντας τῶν ἀνέμων. ὁ δὲ τὸ Ἐξηγητικὸν ποιήσας, Οὐρανοῦ καὶ Γῆς αὐτούς φησιν, ὀνόματα δὲ αὐτῶν, Κόττος, Βριάρεως, καὶ Γύγης. Vide etiam Suidam. Neque quenquam movere debet, quod Cyclopum epitheta confundat, nam hoc Lycophroni, aut potius vati confuſa voce (ut primore Tragœdia dicitur) oracula profanti, haud inſolens. Eodem modo infra Jovis Agamemnonis & Heroei, Minervæ Græcæ & Myndiæ epitheta confundit. Invenio tamen etiam gladii Orionis mentionem apud Nonnum Dionyſ. lib. XXV.

Τίς ξίφος Ὠρίωνος ἀμαλδύνει μαχαίρῃ,
Ἢ χθονίου βελέεσσιν ἰσάζεται Βοώτου ;

Et ab Ovidio Metamorphoſi,

Enſifer Orion. ——

Sed id quia armatus, unde & *Jugula* appellatus, Germanicus, *Hunc Romani Jugulam vocant, eo quod ſit armatus; ut gladius ſtellarum luce terribilis, & clariſſimus.* Itaque hoc ſententiæ noſtræ adverſari non poteſt. Dixi autem Athenienſes ſacrificaſſe pro filiorum ſuſceptione, quod colligi poteſt etiam ex Diogene Laërtio lib. VI. in vita Cynici cognominis, Θύοντας ποτε θεοῖς ἐπὶ τῷ υἱὸν γενέσθαι, ἔφη, Περὶ δὲ τοῦ ποῖος ἐκβῇ, οὐ θύετε. Et ſane adeo cupidæ maſculæ prolis matres, ut an eam edituræ eſſent, variis omnibus quærerent ſcire, maxime ovo gallinæ incubanti ſubducto, atque eo uſque foto, quoad pullus excluderetur, qui ſi gallus eſſet, maſculæ prolis indicium habebatur. Imitati hoc Græcorum, ut multa alia, Romani. Videmus apud Suetonium, Tiberii cap. XIV. *Prægnans Livia, cum an marem editura eſſet, variis captaret ominibus, ovum incubanti gallinæ ſubductum, nunc ſua, nunc miniſtrarum manu per vices uſque eo fovit, quoad pullus inſigniter criſtatus excluſus eſt.* Sed hæc, fateor, nimis extra ordinem.

331. Δουλίχαν δημόλευστον ὠλένῃ] Supplicii genus veteribus uſitatiſſimum lapidibus ſontes obruere. Veſtigium ejus etiam apud Parthenium Ἐρωτ. XXI. de Piſidice, Ἐπεὶ μέν τοι ἐγκρατὴς πόλεως ἐγένετο, νεμεσήσας ἐπὶ τῷ δρασθέντι, προσέταξατο τοὺς στρατιώτας καταλεῦσαι τὴν κόρην. Apulejus Mileſ. I. de Meroë, *Publicitus indignatio percrebuit, ſtatutumque eſt, ut in eam die altera ſeveriſſime ſaxorum jaculationibus vindicaretur.* Ælianus Ποικ. Ἱστορ. lib. V. cap. XIX. Αἰσχύλος ὁ τραγῳδὸς ἐκρίνετο ἀσεβείας ἐπί τινι δράματι, ἑτοίμων δὲ ὄντων Ἀθηναίων βάλλειν αὐτὸν λίθοις, &c. Polyænus lib. I. Οἱ δὲ πεζεύοντες Ἑλένην ἰδόντες, πῦρ καὶ λίθους ἐπὶ τὴν θεράπαιναν ἔπεμπον, καὶ ὡς ἐκείνην δῆθεν ἐπὶ Τληπολέμῳ λαβόντες τὴν Ἑλένης θάνατον, ἀπεχώρησαν. Vincentius Bellovacenſis in Speculo Hiſtorico, *Romæ gladiatorio ludo celebrato, Telemachus monachus increpitans populum attentius ſpectaculis inhiantem, lapidatur à populo.* Quæ habet ſine dubio ex Theodoreti lib. V. cap. XXVI. Hiſt. Eccleſiaſt. & Caſſiod. lib. X. Tripart. cap. II. qui Telemachi hujus meminerunt; id quod indicavit mihi Scriverius meus. Quintilianus Declamat. XII. *Populus quoque impunitum nefas ſine lapidibus præteribit?* Petronius, *Ex his, qui in porticibus ſpatiabantur, lapides in Eumolpum recitantem miſerunt.* Interpres hiſtoriæ Apollonii Tyrii, *Tunc cives rapuerunt Strangulionem & Dionyſiadem, extra civitatem trahentes lapidaverunt.* Apud Sophoclem quoque Ἀντιγόνῃ Creon minatur,

Φόνον προκεῖσθαι δημόλευστον ἐν πόλει,

ſi quis Polynicis cadaver ſepeliviſſet Philoſtratus Ἡρωϊκοῖς, Προσαχθῆναι δὲ τῷ χώρῳ καταλιθωθῆναι, βαλλόντων αὐτὸν Πελοποννησίων τε, καὶ Ἰθακησίων. Et lib. I. de vita Sophiſtarum in Lolliano, Θορύβου δὲ κατεσχηκότος ἐπὶ τὰ ἀρτοπώλια, καὶ τῶν Ἀθηναίων βάλλειν αὐτὸν ὡρμηκότων, Παγκράτης ὁ κύων, &c. Fuit idem mos Hebræis. D. Lucas Actorum cap. VII. de Stephano protomartyre, Καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν. Et poſtea, Καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον ἐπικαλούμενον, καὶ λέγοντα, Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. Et in Veteri Teſtamento multa veſtigia.

335. Ὁ δ' ἀμφὶ τύμβῳ τ' Ἀγαμέμνονος] Reprehendit Lycophronem Lamb. Hortensius, quod Cassandram inducat vaticinantem, moriturum Priamum ad Jovis Agamemnonis aram, qui à Spartanis colebatur, quod etiam infra est videre; cum ad Hercei (quem etiam *Penetralem deum* Latini veteres vocitarunt) peremptum omnes veluti uno ore testentur. Tryphiodorus,

Αἰακίδης δὲ γέροντα Νεοπτόλεμος βασιλῆα
Πήμασι κάμνοντα παρ' Ἑρκείῳ κτάνε βωμῷ.

Et præter hunc Virgilius, Ovidius, alii. Nos potius condonandam Poetæ auctoritati hanc epithetorum confusionem censemus, qui etiam infra Epeum instrumenta sua, quibus equum Durateum fabricasset, Myndiæ Minervæ consecrasse ait, cum Græcæ id factum historiæ tradant. Supra quoque Cyclopum epitheta confusa monuimus.

337. ὁ τῆς καλύπτρας] Capto Ilio, Laomedonteque sagittis confixo, cum Telamoni ab Hercule ob rem præclare gestam Hesione donata esset, potestatem Hesionæ fecit Hercules, quem vellet potissimum captivorum abducendi: quæ cum Podarcem fratrem elegisset, Herculesque in servitutem redigendum esse dictitaret, dempto de capite flammeo aureo, eum redemit. Vide Apollodorum lib. II. De calyptra vero ita Festus, *Calyptra, genus vestimenti, quo capita operiebant*. Jul. Pollux lib. III. cap. III. Τὸ δὲ ἐπίβλημα τῆς γυναικὸς, ἱστὸς, καὶ καλύπτρα. Etiam Hesychii Glossæ καλύπτραν interpretantur κεφαλῆς κάλυμμα. Interpres vetus Juvenalis Sat. II. *Flameum. Vestis pudori similis, quam & propter pudorem accipiebant*. Hinc videre est fuisse rubri coloris hoc vestimenti genus, nam talis vultus pudore suffusorum.

342. Φλέξας τ' ὠδῖνα] Gravidum dicit equum, quemadmodum Lucretius eleganter lib. I.

Nec cum Durateus Trojanis Pergama partu
Inflammasset equus nocturno Grajugenarum.

Ennius Alexandro,

Nam maxumo saltu superavit
Gravidus armatis equus,
Qui suo partu ardua perdat
Pergama. ———

Virgilius Æneid. VI.

Cum fatalis equus saltu super ardua venit
Pergama, & armatum peditem gravis attulit alvo.

Macrob. Sat. lib. III. cap. XIII. C. *Titius in suasione legis Fanniæ objicit seculo suo, quod porcum Trojanum mensis inferant, quem illi ideo sic vocabant, quasi aliis inclusis animalibus gravidum, ut ille Trojanus equus gravidus armatis fuit*. Simili phrasi dixit etiam Petronius Arbiter de eodem hoc equo, *graves equi recessus*, &,

——— *gravidis freta pulsa carinis*
Jam peragrabantur, si quis sinus abditus ultra.

Sidonius *gravidas spicas*, Epist. lib. VIII. *Gravidas tibi spiritualium sensuum spicas doctrinæ salubris messe parturiant*. Eodem modo infra loquitur Lycophron noster,

Ὁ δ' ἀντὶ πεύκης σκορπίον λαιμῷ στόμα
Φέρων, κρυπτῶς ὠδῖνος ἐκλύσει βάρος.

Ibid. Μορμωτὸν λόχον] Legendum μορμὼ τόν. Nam pueri equum μορμὼ vocabant. Theocritus Idyllio XV.

——— οὐκ ἀξῶ τὺ, τέκνον, μορμὼ, δάκνει ἵππος,
Δάκρυ' ὅσσα θέλεις ———

Simili modo eleganter μορμὼ vocat Lycophron equum hunc, qui Trojanis magno terrori fuit. Erat autem miræ magnitudinis. Virgilius,

Instar montis equum divina Palladis arte
Ædificant, sectaque intexunt abiete costas.

Apud Aristophanem Avibus nugacissimus nuncius dicit centum ulnarum fuisse, additque, ut persuadeat, ipsum dimensum. Ita loquitur,

——— ἐναντίω δ' ἅρματε
Ἵππων ὑπόντων μέγεθος ὅσον ὁ Δούρειος,
Τοῦ τὸ πλάτος ἂν παρελασαίτην. Πει. Ἡράκλεις.
Αγγ. Τὸ δὲ μῆκος ἐστὶ, καὶ γὰρ ἐμέτρησ' αὐτ' ἐγὼ,
Ἑκατοντόργυιον. ———

Quia autem equo capta Troja, quinto quoque anno mense Octobri Marti immolabatur à Romanis in campo Martio equus October bigarum victricum dexterior, caput panibus redimitum habens, de quo magna erat contentio inter Suburanos & Sacravienses, ut hi in regiæ pariete, illi ad turrim Mamiliam id figerent. Ejusdemque cauda, ut ex ea sanguis in focum distillaret, magna celeritate perferebatur in regiam. Meminerunt ejus moris Festus, & Propertius.

345. Λάμψει χαλὸν φρυκτωρὸν] Vestigium hic veteris in militia Græcorum moris, quem enarrat Theognidis Scholiastes, Ἔθος ἦν ἀπὸ τῶν πύργων καὶ ὀρεινῶν τόπων σημεῖα διά τινος τοιαῦτα παρασκευάζειν, καὶ αὐτὰ φρυκτωρίας ἐκάλεσαν, καὶ φρυκτωρεῖν τὸ σημαίνειν ἔφοδον πολεμίων. Homeri Scholiastes Iliad. σ'. Ἔθος τοῖς ἀρχαίοις τοὺς πολεμουμένους τῇ μὲν ἡμέρᾳ καπνὸν ἀπὸ τῶν τειχῶν ἐγείρειν, τῇ δὲ νυκτὶ φλόγα, τὴν ἀπὸ τῶν πλησίον βοήθειαν καὶ συμμαχίαν ἐπικαλουμένους. Æmilius Probus in Eumene, *Dimidium fere spatium confecerat, cum ex fumo castrorum ejus, suspicio allata est ad Eumenem, hostem appropinquare*. Apud Polyænum quoque lib. I. Alcibiades προσηγόρευσεν ὡς αὐτὸς ἀπὸ τῆς ἄκρας νύκτωρ τοῖς ἀνασχῶσι τὸν λαμπτῆρα. Et apud Parthenium Polycrita, σημεῖον αὐτοῖς ἀνασχήσειν ἔφη λαμπτῆρα. Synesius Epist. CXXX. Ἀλλὰ σύγγνωθι, τειχήρης γάρ εἰμι, καὶ πολιορκούμενος γέγραφα, τὰς ὥρας πολλάκις φρυκτοὺς αἴρων, καὶ αὐτὸς ἀνάπτων καὶ αὐτὸς αἴρων τοῖς ἄλλοις σημεῖα. Ad hunc morem referenda etiam illa Stephani in Βόσπορος, Καὶ Ἑκάτη, φωσφόρος οὖσα, δᾷδας ἐποίησε νύκτωρ πολίταις φανῆναι, καὶ τὴν πολιορκίαν φυγόντες, Φωσφόριον τὸν τόπον ὠνόμασαν.

346. Τοῖς εἰς στενὸν Λεύκοφρυν ἐκπεπλευκόσιν] Virgilius Æneid. II. sub initium,

Est in conspectu Tenedos, notissima fama
Insula, dives opum Priami dum regna manebant,
Nunc tantum sinus, & statio male fida carinis;
Huc se provecti deserto in littore condunt.

347. Καὶ παιδοβρῶτος Πόρκεως] Laocoontem una cum filiis duobus Antiphante, & Thymbræo à serpentibus è Tenedo advenientibus devoratum narrat Æneidos Virgilianæ lib. II. Æneas. Petronius in Satyrico, & Calaber Παραλειπομένοις, qui addit eorum nomina fuisse Porcen, &

& Charibœam. Lycophron solius Porcæ heic meminit.

348. Ἐγὼ δὲ πλέμων ἡ γάμους ἀρνουμένη] Infra quoque extrema Cassandra,

Πίστιν λόγων γὰρ Λοξίας ἀφείλετο,
Ψευδηγόροισι φήμαισιν ἐγχρίσας ἔπη,
Καὶ θεσφάτων πρόμαντιν ἀψευδῆ φρένα,
Λέκτρων στερηθεὶς, ὧν ἰηλάχαινε τυχεῖν,
Θήσει δ' ἀληθῆ, &c.

Vide Euripidis Scholia ad Andromachen.

352. Ἡ τὸ Θυραῖον] Apollinis Θυραίου ara in Delo fuit, ad quam hostiam cædere nefas habebatur. Censorinus cap. II. *Id moris institutique majores nostri tenuerunt, ut cum die natali munus annale Genio solverent, manum à cæde ac sanguine abstinerent, ne die, qua ipsi lucem accepissent, aliis demerent; denique Deli ad Apollinis Genitoris aram, ut Timæus auctor est, nemo hostiam cædit.* Possit etiam legi Θυραῖον; nam ita dictus Apollo, quod ejus aræ ante ædium fores (quæ ipsi à veteribus consecratæ) statuerentur. Macrobius Saturnal. lib. I. cap. IX. *Etenim, sicut Nigidius quoque refert, apud Græcos Apollo colitur, qui Θυραῖος vocatur: ejusque aras ante fores suas celebrant, ipsum exitus, & introitus demonstrantes potentem.*

356. Λαφρίας Πυλαίτιδος] Solebant veteres Minervam ante urbis portas pingere, unde eam Πυλαῖτιδα vocarunt. Æschyli Scholiastes ad Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, Ἐξωγράφουν ταύτην (τὴν Ἀθηνᾶν) πρὸ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως. ἐν ᾗ ὁ Λυκόφρων Πυλαῖτιδα λέγει, διὰ τὸ ἔνωθεν ἱστᾶσθαι ταύτην πρὸ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως.

357. Τύμβος βιαίως φάσσα] Vocat Cassandram columbam, quia vaticinandi perita. Thessali enim πελειάδα sua lingua vaticinatricem vocabant. Servius ad Eclogam IX. *In Epiro dicitur nemus fuisse, in quo responsa dabant columbæ: quod ideo fingitur, quia lingua Thessala πελειάδες, & columbæ, & vaticinatrices vocantur.* Est autem φάσσα avis, quam rustici *Tetam* appellitarunt, teste eodem Servio ad Ecl. I., Emeoda obiter Isidorum Orig. lib. XII. cap. VII. de ave hac loquentem, *Palumbes eo quod sint fractæ pabulo, quas vulgus tetas vocant.* Nam male hodie, *à pabulo, quas vulgus titos vocant.*

361. Ἡ δ' εἰς τέγεμνα δουρατογλύφου στέγης γλήνας ἀναστρέψασα] Fabulantur, cum ab Ajace violaretur Cassandra, simulacrum Minervæ oculos ad templi tectum sustulisse. Homeri Schol. Iliad. ν'. Αἴας μετὰ τὴν τῆς Ἰλίου πόρθησιν πολλῶν κακῶν αἴτιος τοῖς Ἕλλησιν ἐγένετο, Κασσάνδραν γὰρ, τὴν Πριάμου, ἱκέτιν οὖσαν Ἀθηνᾶς, ἐν τῷ τῆς θεᾶς ἱερῷ κατῄσχυνεν, ὥστε τὴν θεὰν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ξοάνου εἰς τὴν ὀροφὴν τρέψαι. Strabo hoc commentum recte improbat lib. VI. Τερατῶν μὲν οὖν καὶ τὸ οὕτω μυθεύειν, ὥστε μὴ μόνον καταμύσαι φασὶ τὸ βρέτας, καθάπερ καὶ τὸ ἐν Ἰλίῳ ἀποστραφῆναι (malim ἄνω στραφῆναι, ex Lycophrone, & Homeri interprete) κατὰ τὸν Κασσάνδρας βιασμὸν, ἀλλὰ καὶ καταμύον δεικνύουσι.

363. Ἐξ οὐρανοῦ πεσοῦσα] Refert Herodianus lib. I. cœlitus decidisse Palladium in quoedam Phrygiæ agrum, cui *Pessinuntis* ab ejus casu nomeo mansit: ibi eoim à principio comparuisse. Vide etiam quæ Apollodorus lib. III.

364. Ἀραιὸν πάντῃ χεῦμα πηλαμίδος] Ardente apud Ilium Miœrvæ templo, Ilus accurrens Palladium eripuit, ob quod, cum à viro videri nefas esset, visu privatus fuit, quem tamen postea, placato numine, recuperavit. Vide Plutarchum Παραλλήλοις.

367. Χερσάδα δ' ἐρημώσεις] Iovisa magnopere ea mors veteribus, quæ in naufragio oppetebatur, quia iosepulta manebant corpora. Fl. Vegetius de Re militari lib. IV. cap. XLIV. *Alii ferro interimuntur, alii ardere coguntur in fluctibus: inter tanta tamen mortium genera qui acerrimus casus est, absumenda piscibus insepulta sunt corpora.* Ovidius Trist. lib. I. Eleg. II.

Demite naufragium, mori mihi munus erit.
Est aliquid fatoque suo, ferroque cadentem
In solita moriens ponere corpus humo,
Et mandare suis aliqua, & sperare sepulcrum,
Et non æquoreis piscibus esse cibum.

Itaque ne post mortem ejecti sepultura carerent, membro alicui alligabant pretium, quod sepulturus accipiebat. Planum id ex Synesii quadam Epistola, Καὶ αἱ γυναῖκες αὐταί τε ἐσωκίζοντο, καὶ τοῖς δεομένοις ἀργυρίδας διένεμον. πάλαι κατασκευασμένον τοῦτο ποιεῖν, τὸν δὲ ἔχοι τοιοῦτον, φέρειν δεῖ τι μέλαν ἐντάφιον τὸν ἐκ ναυαγίου νεκρὸν, ὁ γὰρ περιτυχὼν, καὶ κερδάνας, τιμὰς Ἀδραστείας αἰδέσεται, μὴ οὐχὶ μικρόν τι μέρος ἀποδίσασθαι τῷ χαρισαμένῳ πολλαπλάσιον. Interpretes historiæ Apollonii Tyrii, *Jubet consecrari, & compaginari tabulas, rimas & foramina bitumine liniri, & facere loculum, & charta plumbea intus posita obturari jussit. Perfecto loculo, regalibus ornamentis exornat puellam, & in loculo posuit, & xx. sestertia auri ad caput ejus posuit.* Id aurum in hunc usum fuisse appositum docent verba sequentia Epistolæ ejus resignatæ, *Quicunque hunc loculum inveneris, habes xx. sestertia auri, peto, ut x. habeas, x. funeri impendas, hoc enim corpus multas lacrymas reliquit parentibus, & dolores amaros: quod si aliud feceris, quam quod dolor exposcit, ultimum diem incidas, nec sit qui corpus tuum sepulturæ commendet.* Itaque, accepto eo pretio, sepeliebant, aut saltem plena manu ter terram injiciebant: sin fecissent, impii habebantur. Sophoclis Schol. Ἀντιγόνη, Οἱ γὰρ νεκρὸν ὁρῶντες ἄταφον, καὶ μὴ ἐπαμησάμενοι κόνιν, ἐναγεῖς εἶναι ἐδόκουν. Ælianus Ποικ. Ἱστ. lib. V. Νόμος καὶ οὗτος Ἀττικὸς, ὃς ἂν ἀτάφῳ περιτύχῃ σώματι ἀνθρώπου, πάντως ἐπιβάλλειν γῆν. Val. Maximus lib. V. cap. III. *Post obitum nullam Atticæ regionis, quæ ossibus ejus injiceretur, glebam invenit.* Horatius lib. I. Od. XXVIII.

At tu, nauta, vagæ ne parce malignus arenæ
Ossibus & capiti inhumato
Particulam dare. ———

Quo loco Acron, vetus interpres, *In sacris hoc genus sepulturæ tradebatur, ut etsi non obrueretur, manu plena ter jacta terra cadaveri pro sepultura esset.* Quintilianus Declamat. V. *Ignotis cadaveribus humum congerimus, & insepultum quodlibet corpus nulla festinatio tam rapida transcurrit, ut non quantulocunque veneretur aggestu.* Declamat. VI. *Nobis (rerum natura) adversus exanimes genuit non solum miserationem, quæ cogitationi nostræ subit, sed etiam religionem. Inde*

ignotis quoque corporibus transeuntium viatorum collatitia sepultura, inde injecta ab alienis humus. Ennius Cresphonte,

> *Neque terram injicere, neque cruenta*
> *Convestire mihi corpora licuit.*

Ut indicavit Scriverius. Observo autem glebam illam in os mortui injici consuevisse. Cicero lib. II. de Legibus, *Priusquam in os injecta gleba est, locus ille, ubi crematum est corpus, nihil habet religionis, &c.* Quod etiam satis illa Horatii ostendunt,

> *At tu, nauta, vagæ ne parce malignus arenæ*
> *Ossibus & capiti inhumato*
> *Particulam dare.* ———

Romani hoc *Justa facere mortuo* appellabant, quæ facere cogebantur ante novarum frugum gustationem: si quis neglexisset, porcam præcidaneam Cereri mactabat. Festus lib. XIV. *Præcidanea agna vocabatur, quæ ante alias cædebatur: item porca, quæ Cereri mactabatur ab eo, qui mortuo justa non fecisset, id est, glebam non objecisset; quod mos erat eis facere prius, quam novas fruges gustarent.* Varro de Vita pop. Romani lib. III. *Quod humatus non sit, hæredi porca præcidanea suscipienda* (lego *succidenda*) *Telluri, & Cereri, aliter familia pura non est.* Sed in Festi verbis lego cum Scriverio meo, *glebam in os jecisset.* Et tum juverint meam de glebæ in os objectione sententiam. Atque post glebæ injectionem mortuus *Humatus*, at ante *Humilis* vocabatur.

369. Κρωσσοῖσι τεχυθεῖσιν] Urnis antiqui mortuorum cineres includere soliti. Homeri Interpres Iliad. quarta, Οἱ ἀρχαῖοι τὰ σώματα οὐκ ἔθαπτον ἔτι χλιᾶ, εἰ μὴ πρότερον ἔκαυσαν, εἶθ' οὕτως τὴν τέφραν σὺν τοῖς ὀστέοις ἔχοντες ἐν ἀγγείῳ τινὶ ἀπετίθεντο. Moschus Idyllio IV.

> Καί κεν ἕνα χρύσειον ἐς ὀστέα κρωσσὸν ἁπάντων
> Λέξαντες κατέθαψαν, ὅτι πρῶτον γενόμεσθα.

Peregre autem mortuorum cineres urnis impositos domum mittebant. Ammianus lib. XIX. *Post incensum corpus, ossaque in argenteam urnam conjecta, quæ ad gentem humo mandanda portari statuerat pater, &c.* Ubi legendum *portare*, vel deest vox *curare*, aut tale quid. Ovidius Tristium lib. III. Eleg. III.

> *Ossa tamen facito parva referantur in urna;*
> *Sic ego non, etiam mortuus, exul ero.*

370. Ἀλλ' ὄμμ' οἰκτρὸν] Mos fuit vetus, Græcis pariter & Romanis usitatissimus, mortuorum oculos sugillandi, teste Plutarcho. Propertius,

> *At mihi non oculos quisquam inclinavit euntis,*
> *Condita sunt vestra lumina nostra manu.*

Statius Thebaid. lib. II.

> *Procubuere pares fatis, (miserabile votum*
> *Mortis) & alterna clauserunt lumina dextra.*

Virgilius Æneid. IX.

> ——— *nec te tua funera mater*
> *Produxi, pressive oculos.* ———

Valerius Flaccus Argonaut. lib. III.

> ——— *sera componunt lumina dextra.*

Romanis interdiu id facere lege Mœnia interdictum fuit. Varro Geminis, *Lex Mænia est in pietate, ne filii patribus luci claro sugillent oculos.* Ideoque vulgo infelices appellabantur, quorum oculos propter absentiam parentes, aut propinqui claudere non potuissent. Ea de caussa & hoc loco Lycophron Græcorum peregre mortuorum ὄμμ' οἰκτρὸν dixit, eo respiciens. Inde & apud Theocritum ille laqueo vitam finiturus,

> ——— ἦ τλάμονα μή με περίδῃς.

Et apud Ovidium Metamorph. lib. XIV. de Iphide loquentem,

> *Atque onus infelix elisa fauce pependit.*

Ibid. Καὶ κενεῖον] Florentinus I. C. Institut. lib. VII. *Monumentum generaliter res est memoriæ caussa in posterum prodita, in qua si corpus, vel reliquiæ inferantur, fiet Sepulcrum; si vero nihil eorum inferatur, erit Monumentum memoriæ caussa factum, quod Græci κενοτάφιον appellant.* Argivorum bello Trojano occisorum cenotaphium memorat Pausanias Κορινθιακοῖς, Τῶν δὲ ἀνδριάντων ὁ πόῤῥω δείκνυται Δαναοῦ μνῆμα, καὶ Ἀργείων τάφος κενὸς, ὁπόσους ἐν τε Ἰλίῳ καὶ ὀπίσω κομιζομένους ἐπέλαβεν ἡ τελευτή. Solebant vero olim cenotaphia in mortuorum honorem erigi, ad quæ memoriam eorum recolebant. Agathias,

> Ναὶ λίτομαι, παροδῖτα, φίλῳ κατάλεξον ἀκοίτῃ,
> Εὖτ' ἂν ἐμὴν λεύσσῃς πατρίδα Θεσσαλίην,
> Κάτθανεν ἡ παράκοιτις, ἔχει δέ μιν ἐν χθονὶ τύμβος,
> Αἶ, αἶ, Βοσπορίης ἐγγύθεν ἠϊόνος.
> Ἀλλά μοι αὐτόθι τεῦχε κενήριον ἐγγύθι σεῖο,
> Ὄφρ' ἀναμιμνήσκῃ τῆς ποτε κουριδίης.

Callimachus Epigrammate XXII.

> ——— εἰν ἁλί που φέρεται νέκυς, ἀντὶ δ' ἐκείνου
> Οὔνομα καὶ κενεὸν σῆμα παρερχόμεθα.

Virgilius *tumulum inanem* dixit, Æneidos libro tertio,

> *Solennes tum forte dapes, & tristia dona*
> *Libabat cineri Andromache, manesque vocabat.*
> *Hectoreum ad tumulum, viridi quem cespite inanem,*
> *Et geminas caussam lacrymis sacraverat aras.*

Valerius Flaccus lib. V.

> *Tu quoque nunc tumulo nequidquam condita inani,*
> *Annue, Diva maris.* ———

Suetonius in Vitis Cæsarum lib. V. cap. I. *honorarium tumulum* appellat. *Ceterum exercitus honorarium ei tumulum excitavit, circa quem deinceps stato die quotannis miles decurreret, Galliarumque civitates publice supplicarent.* Ex eodem hoc ritu capies Ausonium in Epitaphiis Profess. Burdigalensium Titulo XVII. Æmilii Magni Arborii,

> *Illic dives opum, doctoque ibi Cæsare honorus*
> *Occumbis patribus, Magne, superstitibus;*
> *In patriam sed te sedem, ac monumenta tuorum*
> *Principis Augusti restituit pietas.*
> *Hinc renovat caussam lacrymis, & flebile munus*
> *Annuus ingrata relligione dies.*

Xenophon Expeditionis Cyri lib. VI. Ἐνίους δὲ τοὺς ἐκ τῆς ὁδοῦ συνενεγκόντες, ἔθαψαν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ὡς ἐδύναντο κάλλιστα. οὓς δὲ μὴ εὕρισκον, κενοτάφιον αὐτοῖς ἐποίησαν μέγα, καὶ πυρὰν μεγάλην, καὶ στεφάνους ἐπέθεσαν. Papinius Thebaid. lib. XII.

Quis

Quin fugitis, dum tuta via est, Lernamque reversæ
Nomina, quod superest, vacuis datis orba sepulcris,
Absentesque animas ad inania busta vocatis?

Quem locum indicavit mihi juvenis doctus, Petrus Scriverius, amicus meus. Ovidius Metamorph. XI.

Et sæpe in tumulis sine corpore nomina legi.

Pythagorici vero iis, qui à philosophia descivissent, cenotaphia extruebant; quippe eos pro mortuis habebant. Testes Origenes, Clemens, alii. Vide nobilissimi, & doctissimi viri, Theodori Canteri Varias.

Ibid. Καὶ κενεῖον χεράς] Notus omnibus mos sepulcrorum inscribendorum. Artemidorus lib. V. cap. LXXV. Επιγραφῆς ἀκόλουθον ἦν τὸ ἀποθανόντα πυχόντα. Theocritus in Epigrammatis,

Ο μικρὸς τόδ' ἔτευξε τῷ Θρηΐσσᾳ
Μήδειος τὸ μνᾶμ' ἐπὶ τᾷ ὁδῷ, κἠπέγραψε Κλείτας.

Ovidius Trist lib. III. cap. III.

Quosque legat versus oculo properante viator,
Grandibus in tumuli marmore cæde notis.

Juvenalis,

—— *titulo res digna sepulcri.*

Seneca,

Inscriptus Dossenni monumento titulus:
Hos resiste, & Sophiam Dossenni lege.

Quem locum suggessit Scriverius meus. Hinc intelligendus Laberius apud Macrobium,

Ut hedera serpens vires arboreas necat,
Ita me vetustas amplexu annorum necat,
Sepulcris similis nil nisi nomen retineo.

Et Cicero lib. de Senectute, *Nec sepulcra legens vereor, quod aiunt, ne perdam memoriam.* Solebant vero scribere non solum sepulti nomen, verum etiam è qua patria, & qua familia esset oriundus. Hieronymus in vita Paulæ,

Scipio quam genuit, Paulæ fudere parentes,
Gracchorum soboles, Agamemnonis inclyta proles,
Hoc jacet in tumulo: Paulam dixere priores:
Eustochii genitrix: Romani prima Senatus
Pauperiem Christi, & Bethlemitica rura secuta.

Callimachus Epigrammate XX.

Τιμονόη, τίς δ' ἐσσί; μὰ δαίμονας, οὔ σ' ἂν ἐπέγνων,
Εἰ μὴ Τιμοθέου πατρὸς ἐπῆν ὄνομα
Στήλῃ, καὶ Μήθυμνα, τεὴ πόλις. ——

Diogenes Laertius lib. I. Σόλωνι, Ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς τάφους (ἔδειξε) πρὸς ἕω βλέποντας, καὶ ἀπὸ τῶν δήμων τοὺς χρηματισμοὺς ἐγκεχαραγμένους. Theophrastus lib. ΗΘ. Χαρακ. capite περὶ Πονηρίας, Καὶ γυναικὸς δὲ τελευτησάσης, ἐπιγράψαι ἐπὶ τὸ μνῆμα τοῦ τε ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ τοῦ πατρὸς, καὶ τῆς μητρὸς. καὶ αὐτῆς τῆς γυναικὸς τοὔνομα, καὶ ποταπή ἐστι. καὶ προσεπιγράψαι, ὅτι οὗτοι πάντες χρηστοὶ ἦσαν. Romani hanc sepulcrorum inscriptionem *memoriam*, sive *monumentum* dixerunt. Servius, *Apparatus mortuorum, funus dici solet: exstructio lignorum, rogus: subjectio ignis, pyra: crematio cadaveris, bustum: locus, ustrina: operis constructio, sepulcrum: inscriptum nomen, memoriaque, monumentum.* Lego minuta immutatione, *i. n. memoria, atque monumentum*, quam emendationem meam firmant illa Isidori Orig. lib. XV. cap. XI. ubi de sepulcrorum inscriptione, *Monumenta itaque, & memoriæ pro mentis admonitione dictæ.* Neque aliud *memoria*, quam sepulcri inscriptio, in illis Ciceronis verbis, *Nec sepulcra legens vereor, quod aiunt, ne perdam memoriam.* Vetus Inscriptio,

SERVILIUS. TROILUS.
SE. VIVO CONPARAVIT.
MEMORIAM. SIBI. ET. SUIS.

Item alia,

C. CALPURNIUS. PHILOKYRIUS. U. C.
ET. SEPTIMIA. AMMIAS. CONJUX.
CONPARAVERUNT. SIBI. MEMORIAS. II.

Et apud Ausonium *monumenta*, in Epigr.

——— *monumenta fatiscunt,*
Mors etiam saxis, nominibusque venit.

380. Ὧν καταιβάτης σκηπτὸς κατ' ὄφρυν γείτονας δηουμένων] Fulminum Jovis tria genera ponuntur. Hoc tertii generis censendum. Festus, *Manubiæ Jovis tres dicuntur esse, quarum unæ sunt minimæ, quæ moneant, placidæque sint. Alteræ, quæ majores sint, ac veniant cum fragore, discutiantque, aut divellant, quæ à Jove sint, & consilio Deorum mitti existimentur. Tertiæ his ampliores, quæ cum igne veniant: &, quamquam nullum sine igne fulgur est, hæ propriam differentiam habeant, quod aut adurant, aut fuligine deforment, aut accendant, quæ statum mutent Deorum consilio superorum.* Sciendum etiam nocturna fulgura (quale hoc, de quo Lycophron) Plutoni, diurna autem (*Dia* appellitabant, & est in Glossario *Dium*, ἀστραπή. & *Diumius*, Ζεὺς κεραύνιος) Jovi tributa fuisse. Festus, *Dium fulgur, appellabant diurnum, quod putabant Jovis, ut nocturnum Summani.* August. de Civitate Dei lib. IX. cap. XXIII. *Romani veteres nescio quem Summanum, cui nocturna fulmina tribuebant, coluerunt magis quam Jovem, ad quem diurna fulmina pertineant.* Plinius Hist. Nat. lib. II. cap. LII. *Thuscorum literæ novem deos emittere fulmina existimant, eaque esse undecim generum, Jovem enim trina jaculari: Romani duo tantum ex iis servavere, diurna attribuentes Jovi, nocturna Summano.* Et *Provorsum fulgur* dicebatur, quod incertum erat noctu, an interdiu factum esset, quapropter Jovi Fulguritori, & Summano sacrificabant. Jaculabantur vero etiam alii dii fulmina, sed tantum alba, aut nigra, solus Jupiter rubra. Lyricorum Princeps Horatius lib. I. cap. II.

——— *& rubenti*
Dextera sacras jaculatus arces,
Terruit urbem.

Quo loco vetus ejus interpres Acron, *Omnes manubiæ albæ, & nigræ esse dicuntur. Jovis rubeæ & sanguineæ.* Claudianus lib. II. de Raptu Proserpinæ,

Missaque pene foret, ni Juppiter æthere summo
Pacificas rubri misisset fulminis alas.

Hæc intelligit Arnobius lib. III. *Deos novem Manilius, quibus solis Jupiter potestatem jaciendi sui permiserit fulminis.* Quia autem Jupiter eos fulmine interficeret, quorum impietatem damnaret, inde factum, ut Græci veteres damnatos κεραυνοῦσθαι dicerent. Artemidorus

 lib.

lib. II. cap. III. Καὶ γὰρ τοὺς καταιβατοὺς κεραυνοὺς ... Hinc capiendus Juvenalis Sat. VIII.

——— *quam fulmine justo*
Et Capito, & Numitor ruerint, damnante Senatu,
Piratæ Cilicum. ———

Nam *fulmine justo ruere* Græca phrasi dixit, pro damnari. Ab eodem fonte derivatum illud Statii Sylv. V. in Protreptico ad Crispinum,

——— *nuper cum forte sodalis*
Immeritæ falso palleret crimine famæ,
Erigeretque forum, succinctaque judice multo
Surgeret, & castum vibraret Julia fulmen.

Fulmen Juliæ legis nihil aliud quam damnatio. Qua vero de caussa Jovi fulmen tributum sit, docet Plinius lib. II. cap. XX. *Latet plerosque, magna cœli affectatione compertum principibus doctrinæ viris, superiorum trium siderum ignes esse, qui decidui ad terras fulminum nomen habeant, sed maxime ex iis medio loco siti, fortassis quia contagium nimii humoris ex superiori circulo, atque ardoris ex subjecto per hunc modum egerat, ideoque dictum Jovem fulmina jaculari.* Dicit vero Lycophron καταιβάτας σκηπτούς, sicuti postea ἀστέρας ὑψηλούς. Proprie quoque vocabulo σκηπτός usus. Aristoteles lib. de Mundo, Τῶν δὲ κεραυνῶν, οἱ μὲν αἰθαλώδεις, ψολόεντες λέγονται. οἱ δὲ ταχέως διάττοντες, ἀργῆτες. ἑλικίαι δὲ, οἱ γραμμοειδῶς φερόμενοι. σκηπτοὶ δὲ, ὅσοι κατασκήπτουσιν εἴς τι.

385. Λαμπτῆρα φαίνη] Attingit historiam Nauplii, qui indigne ferens filii Palamedis necem, Ulyssis & Diomedis dolis circumventi, plurimorum ex Græcis Principibus uxores in adulterium pellexit: nec eo contentus, redeunte à Troja victrice classe, sæva jactatos tempestate, ut in scopulos pertraheret, in Caphareo promontorio, & Opheltis rupibus ignes accendit: eo naufragi cursum dirigentes, portum rati, quicquid supererat navium confregerunt. Val. Flaccus lib. I.

——— *& face sæva*
In tua mox Danaos acturus saxa, Caphareu,
Nauplius. ———

Enripides quoque Helena,

Πολλοὺς δὲ πυρσεύσας,
Φλογερὸν σέλας ἀμφὶ ῥυτὰν
Εὔβοιαν εἷλ' Ἀχαιῶν
Μονόκωπος ἀνὴρ, πέτραις
Καφηρίαις ἐμβαλὼν,
Αἰγαίαις τ' εἰναλίοις ἀκταῖς,
Δόλιον ἀστέρα λάμψας.

Vide etiam Q. Calabrum Παραλειπ. ξ'. Ammianum Marcellinum lib. XXII.

390. Γυραῖσι δ' ἐν πέτραισι τηρσωίων πτηρά. Ajax ob Cassandræ stuprum Minervam sibi infensam habens, cum naufragium passus esset, & in Gyradas petras enataisset, se etiam invitis diis evasisse jactabat, ob quod à Neptuno de saxo præcipitatus in mari periit. Philostratus Ἡρωϊκοῖς ait, eum male sibi ab Agamemnone, qui Cassandram eripuerat, metuentem, noctu, tempestate existente, cymba aufugisse, atque dum ad Tenum, & Andrum cursum dirigeret, juxta Gyradas petras periisse. Vide etiam Hygini Mythologicon.

392. Τριαινούχῳ θεῷ] Tridente puta, quem Neptuno assignavit antiquitas propter triplicem aquarum naturam, liquidam, fœcundam, & potabilem: vel, ut aliis placet, propter tria aquarum genera, marinam, fluviatilem, & stagnantem. Vide Fulgentium Mytholog. lib. I. Æschyli Scholiastes Προμ. Δεσμ. Τρίαιναν δὲ λέγουσι κρατεῖν τὸν Ποσειδῶνα, ἢ διὰ τὸ τρίτον στοιχεῖον εἶναι αὐτὸν, ἢ διὰ τὸ εἰς τρία διαιρεῖσθαι τὸ ὕδωρ, εἰς ποτάμιον, εἰς θαλάσσιον, καὶ εἰς λιμναῖον.

393. Λατρεὺς] Mercenarium vocat Neptunum, ob navatam Laomedonti in exstruendis Trojæ mœnibus operam, quod notum nimis. Cyprianus de Idol. Vanitate, *Laomedonti muros Neptunus instituit, nec mercedem operis infelix structor accepit.*

397. Ἀκτὶς Σειρὶς κεραυνοῖ] Sirius stella erat in ore Canis, qua oriente, Romæ quotannis per publicos sacerdotes sacrum Canarium fiebat, Junius Philargyrius Georg. IV. *Oriente (Sirio) maximi calores, & ex his graves morbi: ideoque Romæ omnibus annis sacrum Canarium fit per publicos sacerdotes.* Festus, *Rutilæ canes, id est, non procul à rubro colore, immolantur, ut ait Ateius Capito, Canario sacrificio pro frugibus deprecandæ sævitiæ causa sideris Caniculæ.* Fiebat id prope portam Catulariam, ut est apud eundem Festum, *Catularia porta.* Porro Sirii apud Poetas frequens passim est mentio, tum pro stella ipsa, tum pro sole quoque. Hesychius, Σείριος, ὁ ἥλιος, καὶ ὁ τοῦ κυνὸς ἀστήρ. Utroque modo exponi potest apud Virgilium,

——— *tum steriles exurere Sirius agros.*

Apollonii Scholiastes lib. II. etiam omnes stellas eo nomine nuncupari posse auctor est, Ὁμοίως δὲ (inquit) καὶ πάντα τὰ ἄστρα Σείρια λέγονται, οἱονεὶ τείρεά τινα ὄντα, ἢ διὰ τὸ τείρειν, τὸ θερμαίζειν, ἢ ὅτι τέρατα εἰσὶ καὶ σημεῖα τῶν πλοϊζομένων. A Lycophrone hoc loco pro sole ponitur.

400. Δίσκου μυλίας τύρσοδος] Discus erat βαρὺς λίθος, ὃν ἐξερίπτουν οἱ γυμναζόμενοι, ut aiunt Glossæ Græcorum. Erat vero ex ære. Vide Artemid. lib. I. cap. XLIX. Σόλος autem ferreus. Vide Scholiasten Homeri Iliad. β'. Disci jactus in quinquertio nimis notus. Lycophron κερταχρηστικῶς pro lapide usurpavit. Emenda obiter Suidam, Δίσκος, ὁ σόλος. male enim hodie ὁ σόλος legitur.

402. Τρέμων] Ineptias Scholiastæ! Ecquis hic novus Tremon? aut apud quem scriptorem ejus nomen? Meritissimo reprehendit doctissimus Canterus, cujus explicationi fulcrum firmissimum è Pausania, qui in Atticis audivisse se memorat quendam, Ὃς τῆς τίφῳ τὰ πρὸς αἰγιαλὸν ἔφασκεν ὑπαλύειν τὴν θάλασσαν. καὶ τὴν ἴσοδον πρὸς μνῆμα οὐ χαλεπὴν ποιῆσαι. lege, πρὸς τὸ μνῆμά οἱ χαλεπὴν εἶ.

Ibid. Ῥόχθον Αἰγαίας ἁλὸς] Ægæi maris etyma varia varii tradunt. Plutarchus in Theseo, & Hyginus Fab. XLIII. ab Ægeo Thesei patre nomen inditum tradunt. Festus, *Ægæum mare appellatur, quod crebræ in eo sint insulæ, ut procul aspicientibus species caprarum videantur, sive quod in eo Æga, Amazonum regina, perierit, sive quod*

in

in eo Ægeus, Thesei pater, se præcipitaverit. Artemidorus, Ἄκρα τίς ἐστιν Αἰολίδος, ἣν Αἶγα οἱ ἐπιχώριοι ὀνομάζουσιν. ἀφ' ἧς καὶ τὸ πέλαγος τῆς τοιαύτης ὀνομασίας προσείληφεν. Alii à fluctuum, quos αἶγας vocant Græci, magnitudine. Solinus cap. XVII. ab Antandro, capræ speciem referente. Alii ab Ægæone, qui & Briareus dictus, qui victum à Neptuno se ægre ferens, in mare illud se præcipitavit. Vide Strabonem, & Constantinum περὶ Θεμάτων.

415. Οἵ τ' ἐπὶ ξένους ξένοι] Sive ξένον hostilem, sive peregrinam accipias, eodem res recidit: nam Lacedæmonii Barbaros vocabant ξένους. Herodotus οὐρανίῃ, Οἱ ἔφοροι εἶπαν ἐφ' ὅρκῳ καὶ δὴ δοκέειν εἶναι ἐν Ὀρεστείῳ στείχοντας ἐπὶ τοὺς ξείνους. ξείνους γὰρ ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. Sic Latini peregrinos, & hospites *Hostes* appellabant. D. Ambrosius Offic. lib. I. cap. XXIX. *Denique etiam adversarios molli Veteres appellatione nominabant, ut peregrinos vocarent. Hostes enim antiquo ritu peregrini dicebantur.*

417. Τὸν μὲν γὰρ] Phœnicem dicit, quem κουροτρόφον vocat, quod Achillis nutritius fuerit, ut ipse narrat apud Homerum Iliad. ί. non κ'. quod ait Canterus, memoria lapsus.

423. Ὅτ' εἰς νόθον τρέφοντος εὐνάζη λέχος] Cum Amyntor Clytiam pellicem uxori Hippodamiæ præferret, Hippodamia ægre ferens Phœnici filio persuasit, ut cum pellice patris rem haberet, qui, cum matris rogationi auscultasset, in patris odium incurrit, qui eum visu privavit, quem à Chirone postea recepit, qua de caussa ad Peleum profugit, à quo Dolopum regionem & Achillem accepit educandum. Vide Homerum Iliad. ί. ejusque Interpretem, & Apollodorum lib. III.

429. Τὸν ἀνθάμιλλον] Mopsum, eum quo certabat, & à quo victus. Contigit hoc certamen in finibus Ioniæ, in Grynæo nemore, si Servio fides habenda, cujus talia verba ad Eclogam VI. *Grynæum nemus est in finibus Joniis, Apollini consecratum, in quo aliquando Calchas, & Mopsus dicuntur de peritia divinandi inter se habuisse certamen, & cum de pomorum* (Lycophron grossos tradit) *cujusdam arboris numero contenderent, stetit gloria Mopso, cujus rei dolore Calchas interiit.* Vide Strab. lib. XIII. Seneca Mopsum inferiorem factum vult in Medea,

Omnibus verax, sibi falsus uni
Concidit Mopsus, caruitque Thebis
Ille, qui vere cecinit futura.

430. Ἰαύσει τὸν μεμορμένον πότμον] Usitatum Veteribus, maxime Hebræis, κατ' εὐφημισμὸν mortem somni benigniore vocabulo appellare. Nonnus in Paraphrasi,

Ὕπνον ἀνεγχαίων καὶ ἀμεμφέα Λάζαρος εὕδει.

Callimachus Epigrammate XIV.

Τῇδε Σάων, ὁ Δίκωνος, Ἀκάνθιος, ἱερὸν ὕπνον
Κοιμᾶται. ——

Et Epigrammate XXI.

—— ὁ δ' ἀπὸ λέξη
Εὕδειν τὸν πάντας ὕπνον ὀφειλόμενον.

Et Idyllio tertio Moschus,

Ἄμμες δ' οἱ μεγάλοι, καὶ καρτεροὶ, ἢ σοφοὶ ἄνδρες,

Ὁππότε πρῶτα θάνωμες, ἀνάκοοι ἐν χθονὶ κοίλᾳ
Εὕδομες εὖ μάλα μακρὸν ἀτέρμονα νήγρετον ὕπνον.

Orpheus Argonaut.

Εὗδεν, Ἀγνιάδη, γλυκερῷ βεβολημένος ὕπνῳ.

Et postea,

Ὕπνῳ ὑπὸ γλυκερῷ θανάτῳ μάρψασι πολυτλεῖ.

Sic Æschylo Εὐμενίσι mortui εὕδοντες dicuntur, & infra Lycophron sepulcrum ὑπνατήριον vocat. Id inde profectum, quia dormientibus mortui similes, unde & Mortis fratrem Somnum nuncuparunt. Athenagoras περὶ Ἀναστάσεως Νεκρῶν, Παρ' ἣν αἰτίαν, οἶμαι, τινὲς ἀδελφὸν τοῦ Θανάτου τὸν Ὕπνον ὀνομάζουσιν, οὐχ ὡς ἐκ τῶν αὐτῶν πατέρων φύντας (quod Hesiodus in Theogonia) γενεαλογοῦντες, ἀλλ' ὡς τῶν ὁμοίων παθῶν τοῖς τε θανοῦσι καὶ ὑπνοῦσιν ἐγγινομένων, ἕνεκά γε τῆς ἠρεμίας, καὶ τῆς μηδενὸς ἐπαισθάνεσθαι τῶν παρόντων, ἢ γινομένων, μᾶλλον δὲ μηδὲ τῆς ἑαυτῶν, καὶ τῆς ἰδίας ζωῆς.

Ibid. Τὸν μεμορμένον πότμον] Mortis tres gradus, Fatum, Casus, Genitura. Epicurei hominem casu mori dicebant, Stoici fato, Pythagorei genitura. Vide Acronem, Horatii interpretem. Mortis antem duo genera, Naturalis, & Violenta. Aristoteles περὶ Ἀναπνοῆς, Θάνατος δ' ἐστὶν ὁ μὲν βίαιος, ὁ δὲ κατὰ φύσιν. βίαιος, μὲν ὅταν ἡ ἀρχὴ ἔξωθεν ᾖ, κατὰ φύσιν δὲ, ὅταν ἐν αὐτῷ. Plato Timæo, Θάνατος ὁ μὲν κατὰ νόσους καὶ τραύματα γιγνόμενος ἀλγεινὸς καὶ βίαιος, ὁ δὲ μετὰ γήρως ἰὼν ἐπὶ τέλος κατὰ φύσιν, ἀπονώτατος τῶν θανάτων. Demosthenes in Oratione περὶ Στεφάνου naturalem mortem dixit τὸν τῆς εἱμαρμένης, καὶ αὐτόματον θάνατον. Ita etiam Philostratus de vita Sophist. lib. I. Scopeliano, Τοιαυτὶ λέγων, ὦ διατρίβοντα, βέλτιόν σε ὁ υἱὸς ἤδη τεθνάναι, οὐδὲ τὸν αὐτόματον καὶ μετ' οὐ πολὺ θάνατον ἐνδεδωκότα τῷ σῷ γήρᾳ, ἀλλ' αὐτουργὸν μὲν τὸν ὄλεθρον, μεθέμενος δὲ καὶ τὰς ἐμὰς χεῖρας. Violentam autem τὴν ἐξ ἀναγκαίας τύχης vocat Sophocles Ἠλέκτρᾳ. Plinius lib. I. Epist. XII. vocat mortem, *quæ non ex natura, nec fatalis.* Apulejus Milef. I. *tumultuarium genus mortis.* Arnobius lib. I. *Vinculis corporis non naturali dissolutione digressus est, sed vi illata discessit.* Qui vero violenta morte occidissent, (ut hoc obiter dicamus) cum iis hastas efferre moris erat. Vide Etymologici Auctorem. Harpocration, Ἐπενεγκεῖν δόρυ ἐπὶ τῆς ἐκφορᾶς, καὶ προσαγορεύειν ἐπὶ τῷ μνήματι, Δημοσθένης κατ' Εὐέργου καὶ Μνησιβούλου ταυτά φησιν ἐπὶ τοῦ βιαίως ἀποθανόντος, Ἴστρος δ' ἐν τῇ Συναγωγῇ τῶν Ἀτθίδων περὶ Προκρίδος καὶ Κεφάλου εἰπὼν, γράφει ταυτί. τινὲς δὲ ἐπὶ τοῦ τάφου δόρυ καταπεπηγότα φασὶ, πεποιῆσθαι δὲ, ὡς ἐγκαταλελειμμένον τι, καὶ τὸ πάθος σημαίνοντα, διὰ τὸ νόμιμον εἶναι τοῖς προσήκουσι, τοῦτον τὸν τρόπον μετέρχεσθαι τοὺς φονέας. Unde intelligendus Virgilius Æneid. XI. in funere Pallantis,

—— *guttisque humectant grandibus ora,*
Hastam alii, galeamque ferunt. ——

Vertebant autem hastas, inde ait,

—— *& versis Arcades armis.*

Servius, *Lugentum more, mucronem hastæ, non cuspidem, contra terram tenentes.* Statius Thebaïd. VI.

Tunc septem numero turmas (centenus ubique
Surgit eques) versis ducunt insignibus ipsi
Grajugenæ reges. ——

Qui vero sibimet manus intulissent, ii sepeliebantur,

liebantur, siquidem igne cremari nefas. Testis Philostratus Ἡρωϊκοῖς, Ἔθαψαν δὲ αὐτὸν (Αἴαντα) κατατεθῆναι εἰς τὴν γῆν τὸ σῶμα, ἐξηγουμένου Κάλχαντος, ὡς οὐχ ὅσιον πυρὶ θάπτεσθαι, οἳ ἑαυτοὺς ἀποκτείναντες. Apud Statium quoque lib. III. Thebaidos rex Thebanorum Mæonem, qui seipsum occiderat,

—— *vetat igne rapi, pacemque sepulcri*
Impius ignaris nequidquam Manibus arcet.

Fatalem autem mortem Apollini, & Dianæ imputabant. Strabo lib. XIV. Καὶ ὁ Ἥλιος δὲ, καὶ ἡ Σελήνη, πάθη δὲ, καὶ τοὺς αὐτομάτους θανάτους τούτοις ἀνάπτουσι τοῖς θεοῖς. Sed ad pensum redeo. Hoc loco apud Lycophronem τοῦ μεμαρμένου πότμου, non debes interpretari τὸν τῆς εἱμαρμένης καὶ αὐτόματον, sed mortem ab oraculo prædictam.

431. Τὸν δ' αὖ τέταρτον ἔγγονον Ἐριχθίου] Idomeneum intelligit, qui à Jove quartus. Nam Jovis Minos, ejus Deucalion, ejus Idomeneus. Hic, capta Troja, cum in Cretam rediisset, regno à Leuco ejectus, Colophonem venit, ubi transacta vita, in Cercapho monte sepultus est. Vide Didymum ad Od. μ'.

440. Δισσοὶ κύνες] Vates hi duo canes appellantur eleganter, nomine ex Ægyptiorum mysteriis desumpto, qui vatem designantes canem effingebant. Horus lib. I. Ἱερογραμματέα δὲ πάλιν, ἢ προφήτην, ἢ ἐνταφιαστήν, ἢ σπλῆνα, ἢ ὄσφρησιν, ἢ πταρμὸν, ἢ ἀρχὴν, ἢ δικαστὴν βουλόμενοι γράφειν, κύνα ζωγραφοῦσιν. ἱερογραμματέα μὲν, ἐπειδήπερ ὁ βουλόμενος ἱερογραμματεὺς τέλειος γενέσθαι χρὴ πολλὰ μελετᾶν, ὑλακτεῖν τε συνεχῶς, καὶ ἀπαγριοῦσθαι, μηδενὶ χαριζόμενον, ὥσπερ οἱ κύνες. προφήτην δὲ, ἐπειδὴ ὁ κύων ἀτενίζει παρὰ τὰ ἄλλα τῶν ζώων εἰς τὰ τῶν θεῶν εἴδωλα, καθάπερ προφήτης. Ab Esaia canes appellantur vates ad populi peccata conniventes. Apollinis autem canes vocat, quia ille μαντέων præsul, quod vel pueris notum.

444. Ἁγνῶν ἠρίων] Mortui à Veteribus sacri appellati sunt, & æstimati. Et Plutarchus in vita Numæ Pompilii mortuos vocat ἱερούς. Plinius ille Naturæ mystes, lib. II. de terra loquens, *Sequitur terra, cui uni rerum naturæ partium eximia propter merita cognomen indidimus maternæ venerationis. Sic hominum illa, ut cælum Dei, quæ nos nascentes excipit, natos alit, semelque editos sustinet semper; novissime complexa gremio jam à reliqua natura abdicatos, tum maxime, ut mater, operiens nullo magis sacramento, quam quo nos sacros facit, etiam monumenta, ac titulos gerens, nomenque prorogans nostrum, & memoriam extendens contra brevitatem ævi.* Rationem hujus rei haurio ex Macrob. Sat. lib. III. cap. VII. *Quicquid destinatum est diis, sacrum vocatur. pervenire autem ad deos non potest anima, nisi libera ab onere corporis fuerit, quod nisi morte fieri non potest. ita ergo opportune sacratum Halesum facit, quia erat oppetiturus.* Ac proinde etiam sacra ipsa sepulcra, unde ἁγνὰ ἠρία Lycophron hoc loco dicit, Catullus quoque,

Laserpiciferis jacet Cyrenis,
Oraculum Jovis inter æstuosi
Et Batti veteris sacrum sepulcrum.

Cicero Phil. IX. *Sepulcrorum sanctitas in ipso solo est, quod nulla vi moveri, neque deleri potest, atque ut cætera extinguuntur, sic sepulcra fiunt sanctiora vetustate.* Quintilianus Declamat. X. de Sepulcro loquens, *Sacratos morte lapides, etiam cineres, & ossa religiose quiescentia fracta sparsisset urna.* Festus non sacra, sed religiosa esse vult, *Religiosum, ac sacrum est, ut templa omnia, atque ædes, quæ etiam sacratæ dicuntur: at quod per se religiosum est, non atique sacrum est, ut sepulcra, quod ea non sacra, sed religiosa sunt.* Incipiebat autem illa sepulcrorum sanctitas statim à glebæ injectione. Cic. lib. II. de Legibus, *Priusquam in os injecta gleba est, locus ille, ubi crematum est corpus, nihil habet religionis. injecta gleba, tum & ille humatus est, & sepulcrum vocatur, ac tunc denique multa religiosa jura complectitur.*

447. Οἱ πέντε τῆς Σφηκείας] Ita dicta Cyprus ab incolis, qui Σφῆκες nuncupabantur. Nonnus Dionys. XIII. Σφήκειαν νῆσον dixit per Appositionem. Vide Eustathium ad Dionysii Περιήγησιν, & Hesychium. Κεραστὶς vero, sive Κεραστία dicta quondam Cyprus ab incolis urbis Amathuntis, quos, quia advenas immolabant, Venus in boves, qui à magnitudine cornuum Cerastæ à Salaminiis nominantur, transmutavit. Ovidius Metamorph. lib. X.

Atque illos gemino quondam quibus aspera cornu
Frons erat, unde etiam nomen traxere Cerastæ.

Stephanus aliter, Ἡ Κύπρος ἐκαλεῖτο καὶ Κεραστὶς, διὰ τὸ πολλὰ ἄκρα ἔχειν. Quem sequuti Joach. Vadianus, & Gemma. Κέρατα enim etiam promontoria à Græcis nuncupantur.

450. Ὁ μὲν πατρὸς μομφαῖσιν ἠλαστρημένος] Teucer, capto Ilio, domum reversus, a patre Telamone, quod fratris Ajacis mortem non ultus esset, (Lycophron ait persuadere patri non potuisse Ajacem sibi manus intulisse violentas) ejectus est. itaque cum in Cyprum appulisset, Salamina condidit. Vellejus Paterculus lib. I. *Teucer non receptus à patre Telamone, ob segnitiem non vindicatæ fratris injuriæ, Cyprum appulsus, cognominem patriæ suæ Salamina constituit.* Vide etiam Nunnum Dionys. XIII. & Horatium lib. I. Od. VII. Solebant autem Græci filios suos ob delictum aliquod abdicare, atque è conspectu removere, & tum dicebantur filii ἐκπίπτειν τοῦ γένους, quum autem cum patre in gratiam redirent, ἀναλαμβάνεσθαι εἰς τὸ γένος. Qui mos neque Romanis ignotus fuit. Qua de re vide quæ eruditissimus vir, Is. Casaubonus ad Diog. Laertium. Atque hæc erat abdicatio criminis imperfecti, siquidem duæ abdicationum species. Quintilianus lib. VII. cap. IV. *Abdicationum formæ sunt duæ; altera criminis perfecti, ut si abdicetur raptor, adulter. Altera imperfecti, velut pendentis, & adhuc in conditione positi: quales sunt in quibus abdicatur filius, qui non pareat patri,* &c.

452. Ὡς πατρὸς φονὸς πῶλον] Vocat Ajacem πατρὸς πῶλον, quia efflictim amaretur à patre. Alias πῶλοι vocantur pueri effœminati, (qui *Catamiti* Latinis) & meretrices. Hesychius, Πῶλος, ἑταίρα. πώλους γὰρ αὐτὰς ἔλεγον, οἷον Ἀφροδίτης πώλους.

λων, ὁ τὰς νέας, καὶ τὰς νέας καὶ παρθένους. Vide alios Grammaticos. Similis notionis apud Romanos *Pullus*. Festus, *Antiqui puerum, quem quis amabat, pullum ejus dicebant.*

453. Νόθων φίτυμα] Apud Veteres spurii pari cum legitimis in honore habebantur. Docet id, præter Eustathium, Scholiastes incertus Iliad. VIII. his verbis, Ημῖν δὲ φαμεν (exponit cur Teucer nothus vocetur) τοῦτο μὴ εἶναι πρὸς αἰσχύνην, ἀλλὰ τὸ παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἔθος κρατοῦν. ἐτίμων γὰρ τοὺς νόθους ἐπίσης τοῖς γνησίοις. Declarant id etiam Servii verba hæc Æneid. III. *Consuetudinis regiæ fuit, ut legitimam uxorem non habentes, aliquam licet captivam, tamen pro legitima haberent, adeo ut liberi ex ipsa nati succederent.* Sciendum vero hunc honorem solis regum, & principum virorum spuriis contigisse: nam privatorum hominum neque pari in honore, neque paternarum facultatum hæredes fuere: sed, acceptis mille drachmis, contenti esse jubebantur, eaque pecunia νοθεῖον dicebatur. Harpocration, Νοθεῖα, τὰ τοῖς νόθοις ἐκ τῶν πατρῴων διδόμενα ὑπὸ κελεῖται, ἦν δὲ μέχρι χιλίων δραχμῶν. Aristophanes Avibus,

> Τί δ' ἦν ὁ πατὴρ ἐμοὶ διδῷ τὰ χρήματα
> Τὰ νοθεῖ' ἀποθνήσκων; ὁ νόμος αὐτὸν οὐκ ἐᾷ.

Sunt autem generationis species quatuor. Homeri Interpres Iliad. IV. Παιδοποιΐαι τετραχῶς λέγονται, ὁ μὲν γὰρ γνήσιος, ὁ δὲ νόθος καλεῖται, ὁ δὲ σκότιος, καὶ ἄλλος παρθένιος. γνήσιος μὲν οὖν καλεῖται, ὁ ἐκ νομίμου γάμου. νόθος δὲ, ὁ ἐκ παλλακίδος. σκότιος, ὁ τὸν πατέρα ἀγνοῶν. παρθένιος δὲ, ὁ ἐκ παρθένου ἔτι νομιζομένης γεννώμενος. Qui γνήσιοι Græcis, ii *Legitimi* Romanis dicebantur. Νόθος qui sit, docet Beda ad Samuelem lib. III. cap. II. *Nescis intimandum, quia spurius est, qui patre ignobili, sed nobili est matre generatus: sicut è contra nobili patre, sed matre procreatus ignobili, nothus consuete vocatur.* Latini exprimere non possunt, ait Quintilianus lib. III. cap. VI. his verbis, Νόθον, *qui non sit legitimus, Græci vocant. Latinum rei nomen, ut Cato quoque in oratione quadam testatur, non habemus, ideoque utimur peregrino.* Isidorus Orig. lib. IX. *Nothus dicitur, qui de patre nobili, & matre ignobili gignitur, sicut ex concubina. Est autem hoc nomen Græcum, & in Latinitate deficit.* Qui σκότιος apud Græcos, is *Favonius* apud Romanos, & *Spurius* à spurio, quod virginalis scrobis, ut cum Arnobio dicam, vocabulum. Παρθένιοι quomodo Latine dicantur, doceant alii, ego nescio.

454. Τὰ λῷστα ἐν ποίμναισιν] Sophocles Ajace,

> Ἐρημίας γὰρ ἀρτίως εὑρίσκομεν
> Λείας ἁπάσας, καὶ κατηναρισμένας
> Ἐκ χειρὸς, αὐταῖς ποιμνίων ἐπιστάταις.

Et postea,

> Τὰς ζῶντας αὖ δεσμοῖσι συνδήσας βοῶν,
> Ποίμνας τε πάσας, εἰς δόμους κομίζεται,
> Ὡς ἄνδρας, οὐχ ὡς εὔκερων ἄγραν ἔχων.

Homerus Iliad. λ'.

> Ληΐδα δ' ἐκ πεδίου συνελάσσαμεν ἤλιθα πολλὴν,
> Πεντήκοντα βοῶν ἀγέλας, τόσα πώεα οἰῶν,
> Τόσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν.

Alludit Apulejus Milesf. III. *Audacter mucrone districto in insani modum Ajacis armatus, non, ut ille, vivis pecoribus infestus, tot laniavit armenta, sed longe fortius*, &c. Qualis hic Ajacis fuerit furor, docet Cornelius Celsus lib. VI. cap. XVIII. *Quidam imaginibus, non mente falluntur, qualem insanientem Ajacem, vel Orestem Poetarum fabulæ ferunt.*

455. Ον χέρσωσεν ὠμηστοῦ δορὰ] Homeri Scholiastes Iliad. ψ'. Ἱστορεῖται ὅτι κατ' ἐκεῖνο καιροῦ ἔτυχεν Ηρακλῆς τῇ νήσῳ Σαλαμῖνι κατά τινα χρείαν προσπλεύσας, Τελαμῶνι δὲ ἄρτι γενέσθαι τὸν παῖδα Αἴαντα. ὅθεν ἐλθὼν ὁ Ηρακλῆς, καὶ ἀναλαβὼν τὸν παῖδα, περιέβαλε λεοντῇ, ἐφ' ᾧ ηὔξατο αὐτὸν γενέσθαι ἄτρωτον. ὁ δὲ ηὐξήθη, καὶ τὸ πᾶν τοῦ σώματος ἐγένετο ἄτρωτον, πλὴν τοῦ αὐχένος, τοῦτο γὰρ ἔδοξεν τότε κατὰ τύχην τὸ μέρος μὴ περιβεβλῆσθαι τῇ λεοντῇ. Paullo aliter Pindarus Isthmion. Od. VI. Vide etiam Philostratum Ηρωϊκοῖς, & Apollodorum lib. III. Sciendum vero antiquitus heroas pellibus amiciri consuevisse. Apollonii Scholiastes lib. I. Συνήθης τοῖς ἥρωσι τὸ δερματοφορεῖν. Inde apud Theocritum Διοσκύροις,

> Αὐτὰρ ὑπὲρ νώτοιο καὶ αὐχένος ἠωρεῖτο
> Ακρων δέρμα λέοντος ἀπημμένον ἐκ ποδεώνων.

Virgilius Æneid. V.

> ——— *occurrit Acestes*
> *Horridus in jaculis, & pelle Libystidos ursæ.*

Et IV.

> *Dat Niso Mnestheus pellem, horrentisque leonis*
> *Exuvias* ———

Ea de caussa apud Romanos in pelle lanata novam nuptam considere moris erat. Vide Festum.

456. Χαλκῷ τερητὸν] Æris usus vetustus admodum, quippe qui diu ante ferrum inventum extiterit. Hesiodus lib. I.

> Χαλκῷ δ' εἰργάζοντο, μέλας δ' οὐκ ἔσκε σίδηρος.

Quo loco Interpres, Χαλκοῖς τὸ παλαιὸν καὶ ὅπλοις, καὶ ξίφεσι, καὶ γεωργικοῖς ἐργαλείοις ἐχρῶντο, βαφῇ τινὶ ταῦτα σομοῦντες. Apollonii Scholiastes lib. I. Απολλώνιος φησὶν ἐν πρώτῳ τῶν Τεμενικῶν, τὸν σίδηρον ὑπὸ τῶν ἀρχαίων χαλκὸν λέγεσθαι, ἀγνοῶν ὅτι μηδέπω εὑρηθέντος σιδήρου, χαλκῷ ἐχρῶντο. Augustinus de Civitate Dei lib. VII. cap. XIV. *Eam* (*terram*) *antiqui colebant ære, antequam ferrum inventum esset.*

464. Δυσμενεστάτου ξίφους δώρῳ] Ajax apud Sophoclem,

> Δῶρον μὲν ἀνδρὸς Ἕκτορος, ξένων ἐμοὶ
> Μάλιστα μισηθέντος, ἐχθίστου δ' ὁρᾶν.

Vide Homerum Iliad. η'. Huc pertinet Epigramma,

> Ἕκτωρ Αἴαντι ξίφος ὤπασεν, Ἕκτορι δ' Αἴας
> Ζωστῆρ', ἀμφοτέρων ἡ χάρις εἰς θάνατον.

Ubi malim legere ἐς θάνατον, pro ἐν Dorice. Occidit autem seipsum Ajax,

> Χόλῳ βαρυνθεὶς τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων,

ut ait Sophocles, cui adstipulantur Homerus & Ovidius. Suidas tamen tradit, orta de Palladio contentione, Ajacem noctu fuisse interfectum, Ulyssis, ut putabant, dolo.

470. Εν ξυνέργοις δημοτῶν στάθεις] Mos Veteribus concionem ad populum habentes stare. Homeri Scholiastes Iliad. α'. Τὸ παλαιὸν, κἂν βασιλεὺς ἦν, κἂν ἄλλως οἷος δήποτε τύχῃ, ἐδημηγόρει ὀρθὸς

Θεὶς

δὶς ἑπτάβοιον. Et apud Ovidium Metamorph. lib. XII.

Surgit ad hos clypei dominus septemplicis Ajax.
Nonnus Διονυσιακῶν λζ'.

> Ὀρθωθεὶς δ' ἀγόρευσε, πολύκιας ἄνδρας ἐπείγων,
> Ἀνδράσιν ὠκυπέδοισιν ἀέθλια πάντα γενέσθαι.

Eodem modo heic Phœnodamas.

471. Δόρπον ὄπλιζον κατὰ φῦλα] Δόρπον Veteres Græci vocabant, quod posteriores δεῖπνον, ut apud Romanos *Vesperna*, quæ postea *Cœna* nuncupata. Ter autem cibum sumebant. Prima ejus sumptio ἄριστον dicebatur, altera δεῖπνον, ultima δόρπον. Didymus ad Odyss. β'. Τρισὶ δὲ τροφαῖς (οἱ παλαιοὶ) ἐχρῶντο. καὶ τὴν μὲν πρώτην ἐκάλουν ἄριστον, ἣν ἐλάμβανον πρωΐας γενομένης ὑπὸ σιτίας ὥραν. καὶ ὠνομάσθη ἄριστον, ἢ παρὰ τὸ λαμβάνεσθαι αὐτὴν εἰς τὸ ἀριστεῖν προέρχεσθαι. ἢ ἀπὸ τῆς προσφορᾶς ταύτην πρώτην τὴν τροφὴν, παρὰ τὸ ἄρου ὠνομασμένης τῆς λέξεως. τὴν δευτέραν, δεῖπνον, μεθ' ὃ ἔδει πονεῖν, ὅπερ ἐστὶν ἐνεργεῖν, λαμβάνοντες γὰρ ταύτην τὴν τροφὴν πάλιν ἐπὶ τὰ πολεμικὰ ἔργα ἐπόνουν. τὸ δὲ τρίτον, δόρπον, τὸ καθ' ἡμᾶς λεγόμενον δεῖπνον, καὶ ἐστὶ κατὰ τὸ ἔτυμον ἑσπέριον, ὅταν εἰς τὸ ἴδιον πορευόμεθα. Athenæus quatuor refert, ἀκράτισμα, sive δειπνηστὸν, δεῖπνον, ἑσπέρισμα (quæ *Merenda* Romanis) sive δειλινὸν, & δόρπον. Sciendum vero antiquissimos Græcos cœnare duntaxat consuevisse, ut & frugaliores Romani. Isidorus Origin. lib. XX. cap. II. *Est autem cœna vespertinus cibus, quam antiqui Vespernam dicebant: in usu enim non erant prandia.* Ita omnino iste locus legendus: nam quod in veteribus, & nuperrime editis libris legitur, *quam antiqui vespertinam dicebant*, vitiosum esse, vel puer animadvertat. Salvian. lib. I. *Numquid parcam illam tunc, agrestemque vitam cum gemitu, & dolore tolerabant? cum viles ac rusticos cibos ante ipsos, quibus exercebantur, focos sumerent, eosque ipsos capere, nisi ad vesperam non liceret.* Macrobius Saturnal. lib. I. cap. V. *Sed vultisne diem sequentem, quem plerique omnes abaco, & latrunculis conterunt, nos istis sobriis fabulis à primo lucis in cœnæ tempus, ipsam quoque cœnam non obrutam poculis, non lascivientem ferculis, sed quæstionibus doctis pudicam, & mutuis ex lecto relationibus exigamus?* Nisi mavelis ibi cœnæ vocabulum prisca significatione pro prandio accipere.

480. Χρημάτων αὐτόδειπνοι] Αὐτόδειπνοι dicebantur, qui de suo cœnabant. Romani *Sodales* appellarunt, teste Festo, cujus ea verba, *Sodales quidam dictos putant, quod una sederent, essentque alii, quod ex suo dapibus vesci soliti sint.* Ubi lego, *ederent essentque*, aut *essent*, pro eo quod *ederent* dixit. Et sane in primore significatione ista usurpavit Apulejus Milesf. x. *Hic est, qui sodalem convivamque possidet luctantem asinum, saltantem asinum, voces humanas intelligentem, sensum nutibus exprimentem.* Conviviorum autem apud Veteres tria erant genera, ἔρανος, γάμος, εἰλαπίνη. Eustathius Odyss. α'. Ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ τρεῖς μάλιστα τὰς τρόπους συνήλθον ἂν πολλοὶ (lego παλαιοὶ) ἐπὶ εὐωχίᾳ. ἤγουν ἐν εἰλαπίνῃ, ἐν γάμῳ, καὶ ἐν ἐράνῳ. καὶ ὁ μὲν ἔρανος κόσμιον, καὶ οὐδὲ πολυτελὲς, ἀλλὰ καὶ φειδωλῶς ἤσθιον ὡς τὰ πολλὰ οἱ ἐρανισταὶ, ὡς ἂν ἴδιον ἰδίοντες ἐκεῖσε. ἔστι δὲ ἔρανος, ὁ ἀπὸ κοινῆς συμβολῆς, ἤγουν καταβολῆς, καὶ δαπάνης, πολλῶν τινῶν εὐωχία, &c. ὁ δὲ γάμος, δῆλον ὅτι ὁμίλου ἐστὶ συνέλευσις ἐπὶ νυμφίων συναρμογῇ. ἡ δὲ εἰλαπίνη, εὐωχία ἐστὶ καὶ αὐτὴ πολυτελὴς, ἢ ἡ κατὰ εἴλας, ὡς οἱ παλαιοὶ γράφουσιν, ἢ ὁμοῦ εἰλούμενοι πολλοὶ ἔπινον, χαίροντες δηλαδὴ τῷ δειπνοκλήτορι. Porro ἔρανος, alias vocabatur ἀπὸ συνειδῆς δεῖπνον. Item καταβόλιον. Johann. Tzetzes ad Hesiodi lib II. Καλοῦμεν καταβάλλειν, ὅταν κοινῶς εἰδότες δαπάνην συμποσιάζωσιν. Huic respondet Romanorum *Sportula*, quam instituit Nero publicarum cœnarum loco. Eleganter de illa Juvenalis Sat. III.

> *Nonne vides, quanto celebretur sportula fumo?*
> *Centum convivæ, sequitur sua quemque culina;*
> *Corbulo vix ferret tot vasa ingentia, tot res*
> *Impositas capiti, quas recto vertice portat*
> *Servulus infelix, & cursu ventilat ignem.*

Εἰλαπίνην Hesiodus lib. II. πολυξείνου δαῖτα vocat,

> Μηδὲ πολυξείνου δαιτὸς δυσπέμφελος εἶναι,
> Ἐκ κοινοῦ πλείστη δὲ χάρις, δαπάνη τ' ὀλιγίστη.

Ea Romanis *Recta cœna*, aut ἁπλῶς *Recta* fuit appellata, atque à liberalioribus divitibus salutatoribus data. Martialis lib. VIII. ad Domitianum Cæsarem,

Promissa est nobis sportula, recta data est.

Suetonius in Augusto cap. LXXIV. *Convivabatur & assidue, nec unquam nisi recta, non sine magno ordinum hominumque delectu* Has sustulit Nero, Domitianus revocavit, teste Tranquillo. Generale horum omnium nomen erat συνδειπνον, Latine *Convivium*, vocabulo aptiore. Cic. de Senect. *Bene enim majores nostri accubitionem epularem amicorum, quia vitæ conjunctionem haberet, Convivium nominarunt, melius quam Græci, qui hoc idem tum Compotationem, tum Concœnationem vocant.* Ita enim emendandum eum locum in Variis meis brevi docebo, si vivo, & valeo. Qui in eo erant, *Concœnæ* dicebantur. Latinæ Glossæ, *Concœnæ*, Συνδειπνοι. Græcæ, Συνδειπνος, *Conviva, Concœna*.

482. Τῶν πρὸ σελήνης] Arcades vetustissimam se totius Græciæ gentem credi voluerunt, (quare *antiquos* hos Manilius, Seneca *veteres* vocat) atque adeo regionem ipsam ante lunam fuisse. Ovidius,

> *Orta prior luna, de se si creditur ipsi,*
> *A magno tellus Arcade nomen habet.*

Statius Papinius,

> *Arcades —— astris lunaque priores.*

Rei ejus hanc tradunt caussam nonnulli, quod prius annum habuerint, quam is in Græcia ad lunæ cursum constitueretur. Lucianus in Comment. de Astrologia, & Scholiastes Apollonii lib. IV. dicunt primum deprehensum lunæ cursum in Arcadia ab Arcade Endymione. Censorinus de Die natali cap. XIX. *In Achaia Arcades trimestrem annum primo habuisse dicuntur. & ob id Προσέληνοι appellati, non, ut quidam putant, quod ante sint nati, quam lunæ astrum in cœlo esset, sed quod prius habuerint annum, quam is in Græcia ad lunæ cursum constitueretur.* Figmenti ejus auctor Hippias quidam Rheginus existimatur. Varias variorum hac de re opiniones

niones habes apud Aristophanis Scholiasten ad Nubes.

483. Σπόδῳ κατ' ἄκρον χεῦμα δαπλάπτων πυρὸς] Glaodibus Veteres vesci solitos notissimum est: Lucretius lib. v. de primis Hominibus agens,

Glandiferas inter curabant corpora quercus
Plerumque. ———

Et ibidem,

Sic odium cœpit glandis. ———

Horatius lib. 1. Satira III.

Cum prorepserunt primis animalia terris,
Mutum & turpe pecus, glandem atque cubilia propter
Unguibus & pugnis, dein fustibus, atque ita porro
Pugnabant armis, quæ post fabricaverat usus.

Maximus Tyrius ... Jul. Pollux lib. 1. cap. XII. ... Macrobius in Somn. Scip. lib. II. cap. X. *Cumque rudes primum homines, & incuria silvestri non multum à ferarum asperitate dissimiles meminerit, vel fabuletur antiquitas, tradatque nec hunc eis, quo nunc utimur, victum fuisse, sed glande primo, & baccis altos, sero sperasse de sulcis alimoniam.* Vide Platon. 10 Polit. Ælianum Παν. Ἱστ. lib. III. & Vitruvium, ubi priscorum hominum cibos agrestes memorat. Atque inde βαλανεῖς vocabant eos, qui glandes colligebant mercede conducti. Auctor Proverbiorum, ... Et Athenis in nuptiis moris erat puerum patrimum matrimum spinas cum glandibus, & canistrum panibus refertum ferre, clamareque, ἔφυγον κακόν, εὗρον ἄμεινον. Eadem de caussa coronæ civicæ apud Romanos fronde querna dabantur. Agellius lib. v. cap. VI. *Civica corona appellatur, quam civis civi, à quo servatus est in prœlio, testem vitæ salutisque perceptæ dat: ea fit è fronde querna, quoniam cibus victusque antiquissimus quernus capi solitus sit.* Cum vero ait Lycophron σπόδῳ πυρὸς δαπλάπτων, observandum est glandes prius ab illis assari solitas, quam ederentur. Etymologici Auctor, Οἱ ἀρχαῖοι βαλάνους ἔτρωγον ἀντὶ ... Inde est, quod ait Arnobius lib. II. *Aut de milio fit (cibus) aut fit panis ex farre, aut (ut secula imitemur antiqua) ex cinere calido glandes.* Similiter postea, repertis frugibus, panes coquebant in cinere prius, inde in furno, teste Varrone lib. 1. de Vita Pop. Romani. Primitivi autem panes ex hordeo confiebant. Docet id Artemidorus lib. 1. cap. LXXI. ... Plinius lib. XVIII. cap. VII. *Antiquissimum in cibis hordeum, sicut Athenienfium ritu, Menandro auctore, apparet, & gladiatorum cognomine, qui hordearii vocabantur.* Et postea, *Panem ex hordeo antiquis usitatum vita damnavit, quadrupedumque tradidit refectibus.* Lucanus in Panegyrico ad Pisonem,

——— *nam quid memorare necesse est,*
Ut domus à Calpo nomen Calpurnia ducat,
Claraque Pisonis tulerit cognomina prima,
Humida callosa cum pinseret hordea dextra?

Mansere tamen hordeacei panes in usu pauperum, & frugaliorum. Seneca Ep. XVIII. *Non enim injucunda res est aqua & polenta, aut frustum hordeacei panis.* Sulpitius Severus Dial. 1. de Virtutibus Monachorum Orientalium in quadam incognita insula in deliciis fuisse memorat, *Incolæ lacte vivunt, qui sollertiores sunt, vel, ut ita dicam, ditiores, hordeaceo pane utuntur.* Itaque sordidus habitus Romæ hic panis, & quibusdam in pœnam ad edendum datus. Suetonius Augusto cap. XXIV. *Cohortes, si quæ cessissent loco, decimatas hordeo pavit.* Ita capio ista verba.

487. Βαλόντ' ἐντίμαισι ...] Ovidius Metamorph. lib. VIII.

Occupat audentem, quaque est via proxima leto,
Summa ferus geminos direxit ad inguina dentes.

Philostratus junior in Imaginibus, ... Quem locum depravatum ita putabam restituendum, ... Consentit Pherecydes lib. IX. citante Apollonii Interprete.

489. Ος πολλὰ χείλους] Vetus illud & notissimum proverbium,

Πολλὰ μεταξὺ πέλει κύλικος καὶ χείλεος ἄκρου.

(nam πέλει ibi legendum, non πίλει monuit olim doctissimus Henricus Stephanus) quod ita versum jam omnium fere in ore est,

Multa cadunt inter calicem supremaque labra.

De hoc proverbio, ejusque origine Didymus ad Odyss. XXII. ex Aristotele disserit in hunc modum, ...

Πολὺ μεταξὺ πέλει κύλικος καὶ χείλεος ἄκρου.

... Ita enim emendo. Vide etiam Apollonii Scholiasten lib. 1. & laboriosissimas illas maximi Erasmi Chiliades. Festus aliam originem affert. Hinc sumptum illud M. Catonis, in Oratione de Ædilibus vitio creatis, *Inter os & offam*: de quo consule Agellium lib. XIII. cap. XVI. Hoc usos etiam Cicero in Epistola quadam ad Atticum.

490. Κυλινδεῖ Μοῖρα, ...] Parcas humanæ vitæ præsidere credidit antiquitas, faustaque infaustaque omnia ab illis immitti. Hesiodus in Theogonia,

——— αἵ τε βροτοῖσι
Γεινομένοισι διδοῦσιν ἔχειν ἀγαθόν τε κακόν τε,
Αἵ τ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε παραιβασίας ἐφέπουσι.

493. Πλάξει ἀφλαστον ...] Hæc

 quomodo

quomodo cum superioribus cohæreant, non video. Ὀρχηταὶ vero dicuntur, qui in prælio morientes præcipite casu in terram provolvuntur, &, ut ait Virgilius lib. XI.

——— *saltu terram super ægra dedere*
Corpora. ———

Eodem modo hic ὀρχηστὴς vocatur Ancæus.

494. Μάρψαντα ἐκ κοίλης πέτρας] Theseum intelligit, qui ensem, & calceos sub ingenti abditos saxo abstulit, qua de re infra dicendum. Hujus filius Acamas.

495. Τί ποτ' εἰς λέχος] Fertur Laodice, quum ob Helenam repetendam Diomedes & Acamas venissent, magno Acamantis flagrasse amore, ejusque concubitum magnopere expetivisse, quo tandem, opera Philobiæ, Persei uxoris, regiam esse pellicem persuadentis, potita est, atque ex eo gravida facta Munitum peperit. Vide Parthenium Erot. XVI.

496. Ἰδαία πέτρα] Hoc loquendi genus Poetis admodum familiare. Sic infra dicit χθόνα Σκυθῶν. Æschylus Περσ. Ἀσσυρ. Σκυθίαν οἶμον. Persis, Ἑλλάδα αἶαν. Horatius *Adrium mare*. Sophocles Ajace, Ἰδαία χθών. Sic apud Theognidem ἄγρος καὶ κύων pro eo, quod est ἀγροικόν. Sic *sexum marem* pro masculino Arnob. lib. IV. Tertullianus de Pallio cap. III. *Audaciam Græciam* similiter, ubi frustra mutarunt viri docti. Tibullus, *Campania terra*. Propertius, *Heroas manus*, *Horatia pila*, *Augusta navis*. Prudentius, *Lucinas horas*. Martialis, *Lybiam palæstram*. Apulejus Milef. I. *Thessalia civitas*. Cato, *Italiam terram*; apud Macrob. lib. VI. cap. VII. Venantius in Phœnice, *Oceanas aquas*. Vellejus lib. I. *Græciam juventutem*. Similia observavit apud Theocritum Is. Casaubonus, immortale literarum decus. Olim autem Troja Ἰδαία vocabatur. Sophoclis Scholiastes, Ἰδαία τὸ πάλαι ἡ Τροία ἐκαλεῖτο ἀπὸ τ' Ἴδης, τ' ὄρους.

499. Ος δή ποτ' ἀγρώσσοντα] Studiosa admodum venationis fuit antiquitas, ita ut dedecus fere fuerit principi viro venationis non esse studiosum. Jul. Pollux lib. V. Τιμπώλημα ἡρωϊκόν, καὶ βασιλικόν, καὶ πρὸς πόνωμασίαν ἅμα καὶ εὐψυχίαν ἀσκεῖ, καὶ ἔξιν εἰργασμένη τε καρτερίας ἅμα, καὶ πολεμικῆς τόλμης μελέτημα, πρὸς ἀνδρείας φέρων, &c. Xenophon Cyrop. lib. I. Ἀληθινῶς δοκεῖ αὕτη ἡ μελέτη τῶν πρὸς τ' πόλεμον εἶ), & quæ ibi multa sequuntur. Vide ejusdem Κυνηγετικόν. Philo περὶ βίου Μωσ. Η μὴ γὰρ ἀγίων ϑήρα στρατηγικὸν κατ' ἐγϑρῶν ἐπὶ γύμνασμα. Hinc est quod Darius sepulcro suo inscribi mandaverit, Φίλος ἦν τοῖς φίλοις, ἱππεὺς τε, καὶ τοξότης ἄριστος ἐγένετο, κυνηγῶν ἐκράτουν, πάντα ποιεῖν ἐδυνάμην.

Ibid. Κερασίας ἔχις κτανεῖ] A Thracia vipera interfectum Munitum canit Lycophron, quia apud Olynthum Thraciæ id acciderit. Parthenius loco supra citato, Χρόνῳ δὲ περιϊδόντος γίνεται τῷ Ἀκάμαντι υἱὸς ἐξ Μούνιτος, ὃν ὑπ' Αἴϑρας τραφέντα (sic emendo) μετὰ Τροίας ἅλωσιν διεκόμισεν ἐπ' οἴκου, καὶ αὐτὸν ϑηρεύοντα ἐν Ὀλύνϑῳ τῆς Θρᾴκης ὄφις ἀνεῖλεν. Ubi notandus Jani Cornarii error, qui *sub dio* vertit, cum *ab Æthra* vertendum esset. Sed fefellit Medicum doctum loci depravatio non animadversa, & historiæ ignorantia. Hoc ideo dicere volui, ut ἀπαιδεύτοις illi Græcarum literarum contemptores videant, quantum ejusmodi Interpretibus, quos ipsis Auctoribus præferunt, eredere debeant. Sed per me quidem hominibus istis licet repertis frugibus βαλανηφαγεῖν.

502. Τῷ δ' ὑπὸ τεθραμμένον] Videtur alludere ad priscam consuetudinem. Olim enim pueri in specubus, qui tenebrosi, educabantur. Didymus Odyss. VIII. Οἱ παλαιοὶ ὑπελάμβανον τοὺς περὶ ἑαυτῶν ἐκ δρυῶν καὶ πετρῶν γεγονέναι. διὰ τὸ τὰς πάλαι εἰς τὰ κοῖλα καὶ σπήλαια ἐντιθέναι τὰ παιδία. Quod etiam docet ad Homeri Iliada Scholiastes incertus. Doctissimus G. Canterus *ex* interpretatur. Malim simpliciter τ' ὑπὸ τεθραμμένον, id est, κρύφα. Ita Orestis κρυπτὸν ὄντα dixit Sophocles Ἠλέκτρᾳ, qui occulte esset educatus.

503. Η, μὴν ζυγὸν δούλειον ἀμφέπουσα] De Æthræ captivitate ita Apollonii Scholiastes lib. I. Ἐπιστρατεύσαντες μετὰ τ' Τροίζηνος οἱ Διόσκουροι διὰ τ' ἁρπαγὴν, Θησέως ὄντος ἐν ᾅδου, καὶ πορθήσαντες ἤγαγον αἰχμάλωτον Αἴθραν, τ' Θησέως μητέρα. Turbet forte hoc loco quempiam Lycophron, quod dicat Æthram in servitutem redactam, cum Græci nulli servi essent. Πάλαι γὰρ (sic lego, non πᾶν) οὐκ ἦσαν Ἕλληνα εἶ) δοῦλον, ἀλλὰ βαρβάρους ἐκέκτηντο. ut notat ad Orat. κατὰ Μειδίου Ulpianus. Imo ne verberare quidem fas: inde Athenienses etiam servos publicos in militiam mittebant, belli impensas conscripturos, ut possent ex iis veritatem verberibus extundere. Idem Ulpianus ad Olynth. II. Δοῦλος εἶχον δημοσίους οἱ Ἀϑηναῖοι ἀπὸ αἰχμαλώτων ποιούντες, καὶ ἐδίδασκον τούτους γράμματα, καὶ ἐξέπεμπον αὐτοὺς ἐν τοῖς πολέμοις μετὰ τ' ταμιῶν καὶ τ' στρατηγῶν, ἵνα ἀπογράφωσι τὰ ἀναλισκόμενα, ἐκ ἀρχαίων δὲ τότε ἐποίουν, ἀλλ' ἵνα διὰ τ' δουλεύς τούτων τέτους ὡς δούλους, ἔχωσι μανθάνειν τὸ ἀληϑὲς, αἰσχρὸν γὰρ ἐνομίζετο παρ' Ἀθηναίοις ἐλευθέρους τύπτειν. Hoc quamvis ita sit, jure tamen belli servos facere licebat.

506. Ἐν ἱερᾷ πίλῳ] Pilea Veteres Dioscuris affinxere. Philo περὶ Αρετῆς, Ἐπ' ἄνδρα ἐν διδύμῳ εἶναι ἄλλοτε ἀλλοίας ἐνδύεσθαι, ποτὲ μὲν λευκὸν καὶ ζωϊκὸν ἀμφίτριχα ἐδίχοντα, διαμορφούμενος εἰς Ηρακλέα, ποτὲ δὲ πίλους ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὅπότε ἀπομίμοιτο, εἰς Διοσκούρους. Catullus,

Salax taberna, vosque contubernales,
A pileatis nona fratribus pila.

Apulejus Milef. X. *Junonem quidem Castor & Pollux, quorum capita cassides ovatæ stellarum apicibus insignes contegebant.* Ea dimidiati ovi forma fuisse patet ex hoc Lycophronis loco. Cur autem iis attributa, docet Festus, *Pilea Castori, & Polluci dederunt antiqui, qui Lacones fuerunt, quibus pileatis pugnare mos est.* Neque vero placet Mureti commentum. Castoris pileum erat circumdatum strophio, inde Tusculani, quod in pulvinari imponebant, *Castoris Stroppum* appellabant. Videre id ipsum est ex Festi verbis in *Stroppus*. Respexit autem hunc Lycophronis locum Eustathius ad Dionysium, Λέγει δέ τινες, τὸ τερπνώδες, ὅτε ὁ Λυκόφρων πίλιον, τὸ ᾠοειδές.

508.

508. Τὰ δ' ἄλλα θριπόβρωτον] Vertendum erat hoc modo,

Reliquas porro ædes vermiculatum intactum
Sigillum servabit. ———

Et rectius multo magnus ille Scaliger,

Intacta vermiculata claxendix domos
Servabit alias. ———

Olim autem ædes, scrinia, & quæcunque claudebantur, obsignari moris erat, quod etiam heic est videre. Aristoteles περὶ Θαυμ. Ακουσμ. Καὶ τὰ οἴκοι κατασφραγίζεσθαι τὰς θύρας, καὶ ἐπειδὰν μέλλωσιν ἀνοίγειν, ἐπιδείξαντες τοῖς πολίταις καὶ τοῖς ξένοις τὰς σφραγῖδας, οὕτως ἀνοίγειν. Aristophanes Θεσμοφ.

Εἶτα δι' αὐτὸ τοῦτο ταῖς γυναικωνίτισι
Σφραγῖδας ἐπιβάλλουσιν ἤδη καὶ μοχλοὺς,
Τηροῦντες ἡμᾶς. ———

Theophrastus in Eth. Charact. cap. περὶ Απιστίας, Καὶ τὴν γυναῖκα τὴν αὐτοῦ ἐρωτᾷν κατακείμενος, εἰ κέκλεικε τὴν κιβωτὸν, καὶ εἰ σεσήμανται τὸ κυλικεῖον. Plautus in Casina,

Obsignate cellas, referte annulum ad me.

Huc pertinent illa Theodoreti de Provid. Dei, Orat. v. Καὶ τὰ μάλιστα ἐντίμα τῶν κειμηλίων, ὥσπερ τινὶ θησαυρῷ, σήμαντρα καὶ σφραγῖδας ἐπιβάλλουσι. Et illa Apuleii in Apologia, *Quanquam ipse aperiret (utpote promus librorum, qui illic erant conditi) pene quotidie, & clauderet: sæpe nobiscum, multo sæpius solus intraret, linteum in mensa positum cerneret, sine ullo sigillo, sine vinculo.* Et postea, *Quod conditum cumque, quod obsignatum, quod inclusum domi adservatur, id omne argumento Magicum dicetur.* Cornel. Tacitus Annal. lib. II. *Irridebantur & Græci comites, ac vilissima utensilium annulo clausa.* Menander,

Οσα δὲ μοχλοῖς καὶ διὰ σφραγισμάτων
Σώζει δάμαρτι, &c.

Vocat vero Lycophron θριπόβρωτον σφραγῖδα, quia antiquitus, ante inventum annuli signatorii usum, lignis à vermibus exesis res quasvis signare consueverunt. Hesychius, Οἱ Λάκωνες σφραγῖσιν ἐχρῶντο ξύλοις ὑπὸ θριπῶν βεβρωμένοις κατασημαινομένοις, ὁπότε βούλοιντο. Φιλοστέφανος δέ φησι πρῶτον Ηρακλέα χρήσασθαι. Inde ea signacula θριπήδεστα, atque θριπηδέστατα nuncupata fuerunt. Etymologici Auctor, Θριπήδεστα, τὰ ὑπὸ τῶν θριπῶν διαβεβρωμένα ξύλα, οἷς ἀντὶ σφραγῖδος ἐχρῶντο. Eustathius Odyss. α'. Θριπήδεστα, ξυλάρια τὰ ὑπὸ θριπῶν βεβρωμένα, οἷς ἐχρῶντο οἱ σφόδρα οἰκονομικοὶ ἀντὶ γλυπτῶν σφραγίδων. Suidas, Θριπηδέστατα, ξύλα ἀπὸ (lego ὑπὸ) θριπῶν βεβρωμένα, οἷς ἐσφράγιζον. Licet hanc consuetudinem etiam observare apud Aristophanem Θεσμοφ. ubi mulier quædam ita loquitur,

Νῦν δ' οὗτος αὐτὸς φιλότερος Εὐριπίδης
Εδίδαξε θριπήδεστ' ἔχειν σφραγίδια
Εξαψαμένους. ———

Synesius in Epistola ad Olympium, Τεκμαίρομαι δὲ τὴν ἐπιστολὴν εἶναι παμπάλαιον, τῷ τε θριπηδέστατον γεγονέναι, καὶ τῷ συγκεχύσθαι τὰ πλείονα τῶν γραμμάτων. Ea signacula θριπήδεστα, & θριπηδέστατα appellata, ut dixi. Hyperides in Orat. adversus Demadem vocat Græciam θριπηδέστατον, id est, vastatam. Signatoriorum autem annulorum formam magnitudine minutissimi digiti expressit ad Taciti Annales vir clarissimus J. Lipsius, quem pete.

511. Τοῖς ἡμιθνήτοις] Cur ἡμιθνήτους Dioscuros vocet, notum est. Vide Didymum ad Odyss. λ'. Virgilius Æneid. VI.

Sic fratrem Pollux alterna morte redemit,
Itque reditque viam toties. ———

Hinc & Homero ἑτερήμεροι, Pindaro παρ' ἆμαρ vivere dicuntur.

Ibid. Δοπλόχοις Λαπερσίοις] Λᾶας, (ait Homeri Scholiastes Iliad. β'.) πόλις Λακωνικῆς, ἣν οἱ Διόσκουροι πορθήσαντες, Λαπέρσαι ἐκλήθησαν. Stephanus, Λᾶς, πόλις Λακωνικὴ, Λυκόφρων, Καὶ Λᾶν πέρσαντες. ταύτην ἑλόντες οἱ Διόσκουροι, Λαπέρσαι ἐκλήθησαν. Strabo lib. VIII. Τὴν δὲ Λᾶν οἱ Διόσκουροί ποτε ἐκ πολιορκίας ἑλεῖν ἱστοροῦνται, ἀφ' οὗ δὴ Λαπέρσαι προσηγορεύθησαν. Sophocles,

Νὴ τὼ Λαπέρσα, νὴ τὸν Εὐρώταν τρίτον,
Νὴ τοὺς ἐν Αργει, καὶ κατὰ Σπάρτην θεούς.

513. Δυσαρπάγῳ κρεκὶ] Quamvis non inepte omnino legatur δυσαρπάγῳ, magis tamen δυσαρπάγῳ placet. Horatianus Nereus,

——— *mala ducis avi domum,*
Quam multo repetet Græcia milite,
Conjurata tuas rumpere nuptias,
Et regnum Priami vetus.

Est vero κρὲξ avis marina Ibidi similis, infausta nuptiis putata.

519. Καὶ τριτογένῃ θεᾷ] Syncopen in hac voce esse monui supra. Hujus autem epitheti variæ traduntur caussæ. Ego unam apponam, n. quod nata sit tertia mensis die, quæ τριτομηνὶς dicta. Harpocration, Τὴν τρίτην τοῦ μηνὸς τριτομηνίδα ἐκάλουν, δοκεῖ γὰρ γενέσθαι τότε ἡ Αθηνᾶ. Ιστρος δὲ καὶ Τριτογένειαν αὐτήν φησι διὰ τοῦτο λέγεσθαι. Postea Lycophron Hectorem vocat δυσμενῶν μοχλὸν. Similiter Herculem ἄκμονα Callimachus Hym. III.

——— τοῖος γὰρ ἀεὶ Τιρύνθιος ἄκμων
Εστηκε πρὸ πυλάων. ———

531. Εὐαγγέλῳ κεκμηκότι] Mortuos κατ' εὐφημισμὸν Græci veteres κεκμηκότας dicebant. Phurnutus de Nat. Deorum, Τινὲς δὲ τῶν ποιητῶν Ακμονος αὐτὸν εἶναί φασιν υἱὸν, τὸ ἄκμητον (ita legendum alias in Variis, Deo volente, docebimus) τῆς περιφορᾶς αἰνιττόμενοι, ἢ ὑπολαβόντες ὅτι ἄφθαρτός ἐστι, τοῦτο παρεισῆσι διὰ τῆς ἐτυμολογίας, κεκμηκότας γὰρ λέγομεν τοὺς τετελευτηκότας. Etymologicographus, Καμόντας τοὺς τετελευτηκότας ἔλεγον. Et alii Grammatici passim. Homerus Iliad. III.

——— καὶ οἳ ὑπένερθε καμόντας
Ανθρώπους τίνυσθον. ———

Theocritus Idyllio XVII.

——— καὶ στυγνὸν ἀεὶ πορθμῆα καμόντων.

532. Γραικῶν ἄστυ] Græci denominati à Granico fluvio, ut placet Constantino lib. περὶ Θεμάτων, his verbis, Τὰ δὲ περὶ θάλασσαν καὶ τὴν Κύζικον κατοικοῦσι Φρύγες τε, καὶ Γραικοὶ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Γρανικοῦ τὴν ὀνομασίαν πλουτήσαντες. & infra themate XVII. Καὶ μέχρι τοῦ ποταμοῦ, τοῦ λεγομένου Γρανικοῦ, πάλαι Γραικοὺς ὀνομάζοντας. Fuit ea prisca gentis appellatio, recentiores autem Ελληνες nuncupari maluerunt. Falsum autem, quod aiunt Hesychius & Etymologici Auctor, Ραῖκος, Ρωμαῖοι δὲ τὸ γ' προσθέντες Γραικόν φασι. Ineptit similiter Constantinus loco citato: nam primum dicti sunt Γραικοὶ, (id est, antiqui) καὶ αὐτόχθονες, deinde παραγωγικῶς, Γραικοί. quod verissimum est, ut, Αχαιοὶ. Αχαϊκοί. Μυσοὶ,

Μυσικοί. Βαρδαῖοι, Βαρδαϊκοί. Σιλαναῖος, Σιλαναϊκός. Aristoteles Meteorologicôn lib. I. cap. XIV. Sellos olim Græcos, postea Hellenes appellatos tradit. Vide Stephanum.

543. Ἐν λέσχαις] Λέσχαι pro confabulationibus hoc loco. Hesychius, Λέσχη, ὁμιλία, ἢ φλυαρία, ἢ ὁ δημόσιος τόπος, ἐν ᾧ διέτριβον οἱ πτωχοί, ἢ διελέγοντο ἀλλήλοις. σημαίνει δὲ καὶ τὰ κοινὰ δειπνιστήρια, καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς λόγους, καὶ τοὺς ἀλεεινοὺς τόπους λέσχας καλοῦσιν. Cicero ad Atticum lib. XII. Epistola I. *Novi nihil: quid ergo opus erat epistola? quid cum coram sumus, & garrimus quicquid in buccam? Est profecto quiddam λέσχη, quæ habet, etiamsi nihil subest, collocutione ipsa suavitatem.* Euripides Ἱππολύτῳ,

—— εἰσὶ δ' ἡδοναὶ πολλαὶ βίου,
Μακραί τε λέσχαι, καὶ σχολὴ τερπνὸν κακόν.

Callimachus Epigrammate II.

—— ἐμνήσθην δ' ὁσσάκις ἀμφότεροι
Ἥλιον ἐν λέσχῃ κατεδύσαμεν. ——

Sophocles Ἀντιγόνῃ nuncupat λέσχην conventum à rege indictum. Erant vero λέσχαι duplices; pauperum, & divitum. Pauperum, in omnibus fabrorum officinis, ad quas hyeme maxime ad calfaciendum conveniebant, & confabulabantur. Inde Homerus,

Οὐδ' ἐθέλεις εὕδειν χαλκήϊον ἐς δόμον ἐλθών.

Antiphon in Orat. ad Nicoclem, Λέσχας ἔλεγον δημοσίους τινὰς τόπους, ἐν οἷς σχολὴν ἄγοντες ἐκαθέζοντο πολλοί. Hesiodus lib. II.

Πὰρ δ' ἴθι χάλκειον θῶκον, καὶ ἐπαλέα λέσχην
Ὥρῃ χειμερίῃ ὁπότε κρύος ἀνέρας ἔργων (lego ἔργον)
Ἰσχάνει. ——

Scholiastes, Τὸ παλαιὸν τὰ χαλκεῖα, καὶ πάντα τὰ ἐργαστήρια τὰ πῦρ ἔχοντα ἄθυρα ἦν, ἃ καὶ λέσχας ἐκάλουν, ὅτι οἱ πένητες εἰσερχόμενοι, καὶ μᾶλλον ἐν χειμῶνι, ἐν τῷ θερμαίνεσθαι λέσχας καὶ φλυαρίας λόγων συνέπλεκον. At divitum λέσχαι aliæ erant, nimirum in partibus ædium secretioribus: de iis Etymol. Auctor, Τὸ παλαιὸν ἔθος ἦν. καὶ τῷ χειμῶνι τόπον εἶχον ἀποκεχωρισμένον, ἐν ᾧ πυρκαϊὰς ποιοῦντες, ἐν αὐτῷ καθεζόμενοι διημέρευον ἀδολεσχοῦντες καὶ φλυαροῦντες. Olim tamen λέσχαι proprie dicebantur loca aprica, in quæ commentandi caussa conveniebant Philosophi. Hierocles lib. I. Philosophicorum ait, λέσχας dictas cathedras, & conventicula, in quibus de Sapientia disputationes habebantur. Vide quæ vir doctissimus Bon. Vulcanius ad Callimachum. Erant vero eæ leschæ Apollini consecratæ. Harpocration, Κλεάνθης ἐν τῷ περὶ Θεῶν, ἀπονενεμῆσθαι τῷ Ἀπόλλωνι τὰς λέσχας φησίν, ἐξέδραις δὲ ὁμοίας γίνεσθαι αὐτάς. καὶ παρ' ἐνίοις τὸν θεὸν λεσχήνιον ἐπικαλεῖσθαι. Scribo Λεσχηνεῖον ἐπικαλεῖσθαι. Phurnutus de Nat. Deorum, Καὶ Λεσχηνεῖον δὲ αὐτὸν (Ἀπόλλωνα) προσηγόρευσαν, διὰ τὸ τὰς ἡμέρας ταῖς λέσχαις καὶ τῷ ὁμιλεῖν ἀλλήλοις συνέχεσθαι τοὺς ἀνθρώπους, τὰς νύκτας δὲ καθ' ἑαυτοὺς ἀναπαύεσθαι. Restitues etiam hanc vocem Suidæ, apud quem male Λεσχηνόειον. Quales vero in Græcia λέσχαι, tales Romæ *Tabernæ*, quæ ad pilas sitæ. Catullus,

Salax taberna, vosque contubernales,
A pileatis nona fratribus pila.

Horatius,

Nulla taberna meos habeat, neque pila libellos.

558. Πλαγκτὸν ἀδελφοῖν κριὸς ἐγχανὼν] Κριὸν non arietem, sed heroem, sive principem interpretare: nam Græci veteres τὸ κρείειν imperare dicebant. Artemidorus lib. II. cap. XII. ἔτι δὲ καὶ κριὸς πρὸς δεσπότην ἔστι λυπηρὸς, καὶ πρὸς ἄρχοντα, καὶ πρὸς βασιλέα. κρείειν γὰρ τὸ ἄρχειν ἔλεγον οἱ παλαιοί. Apomasar quoque Ἀποτελεσμάτων cap. XC. & LXXXIII. arietem, principem eodem, quo Artemidorus, modo significare dicit. Sed per convitium Lycophron Idam, qui nimis imprudenter, & temerarie sepulcrum Apharei violaverat, nomine ab Ægyptiorum Theologia petito, qui regem, aut principem stultitiam imprudentiamque perosum designare volentes, elephantum pingunt cum ariete Horus lib. II. Ἀνθρωπον βασιλέα φεύγοντα μωρίαν καὶ ἀφροσύνην βουλόμενοι σημαίνειν, ἐλέφαντα καὶ κριὸν ζωγραφοῦσιν, ἐκεῖνος γὰρ θεωρῶν τὸν κριὸν φεύγει.

559. Ἄγαλμα πέλας τοῦ Ἀμυκλαίου τάφου] Eleganter cippum vocat ἄγαλμα τάφου, sic Pindarus Nemeonic. Od. X. ἄγαλμ' Ἀΐδα, hoc modo,

Ἔνθεν ἀρπάξαντες ἄγαλ-
μ' Ἀΐδα, ξεστὸν πέτρον,
Ἔμβαλον στέρνῳ Πολυδεύ-
κεος. ——

De cippis autem sepulcralibus notum, notatumque viris doctis. Proferam unicum Isidori locum Orig. lib. XV. cap. XI. *Apud majores Potentes aut sub montibus, aut in montibus sepeliebantur. Inde tractum est, ut super cadavera aut pyramides fierent, aut ingentes columnæ collocarentur.* Observo etiam in honoratiorum cippis effigies mortuorum sculptas fuisse, idque ex Festo, *Statua est ludii ejus, qui quondam fulmine ictus in circo sepultus est in Janiculo cujus ossa postea ex prodigiis, oraculorumque responsis Senatus decreto intra urbem relata in Vokanali, quod supra Comitium, obruta sunt, superque ea columna cum ipsius effigie posita est.* In quibus autem istæ effigies non essent, *Pagæ* nominabantur. Isidorus in Glossis, *Pagæ, memoriæ sine idolis.* Sed vide quæ ad ipsum illum locum notavi.

560. Ὧν δὴ χαλκὸς καὶ κεραύνιοι βολαὶ τοῦ σφέας κατεξάνιον] Castoris & Pollucis historia, quam hic attingit Lycophron, petenda ex Pindaro, & Theocrito. Johannes Tzetzes Chiliad. I. Hist. XLVIII.

Πρὸς Ἀφαρέως χρόνους παῖδας, Λυγκέα, Ἴδαν,
Περὶ Λευκίππου θυγατρῶν, Φοίβης καὶ Ἱλαείρας,
Μάχην συνάψαι καρτερὰν, τινὲς αὐτοὺς ἂν χρῶν.
Περὶ δὲ Ταΰγετον γέγονε τὰ τῆς μάχης,
Λυγκεὺς δ' ὀξυωπέστατος πάντων τελῶν ἀνθρώπων,
Ἴδαν καλεῖ δὲ τῆς δρυὸς Κάστορα, Πολυδεύκην,
Κάστορα κτείνει τῷ δορὶ, καὶ τοῦτον Πολυδεύκης,
Τὸν Πολυδεύκην Ἴδας δὲ, καὶ κεραυνὸς τὸν Ἴδαν.

Quo loco ridiculum se præbet Paulus Lacisius, dum vocem κεραυνὸς, quæ fulmen exponenda erat, proprium nomen esse arbitratur. O cor Zenodoti!

561. Σὺν ἀνάλω ἐνὸς] Attingit Idæ cum Apolline contentionem, ortam de Marpissa, Eveni filia. Idas namque, impetratis à Neptuno patre equis velocissimis, cum Marpissam rapuisset,

ſet, Apollini obvius factus eſt, qui cum eripere eam vellet, ad manus deventum eſt, ſed Jupiter miſiſſe fertur Mercurium, qui juſſit Marpiſſam, utrum vellet, eligere, quæ, metuens ut ſenio confecta ab Apolline repudiaretur, Idam elegit. Vide Homeri Commentatorem, & Apollod. lib. I.

562. Τιλφύσιος] Telphuſius dictus Apollo à Telphuſa, Arcadiæ urbe. Mavult Canterus Τιλφώσσιος. Poteſt etiam legi Δελφίνιος, nam ita dictus,

Οὕνεκα Δελφίνιος ἰερῶν ῥέζουσι ζειδρη,

ut ait Homerus in Hymnis, qui videndus.

563. Ραβδοις κέρας] Cornu dicit, quia ea olim arcuum materies. Alioquin κέρας οἱ παλαιοὶ ϰ̀ τὴν τείχων ἐκάλουν, ut docent Gloſſæ Græcorum. Ea apud Veteres ex ſetis equinis. Heſychius, Ιππείας, τὴν ἵππον. ὅτως ϑ τὴν τόξου νευρὰν, ἣ ἐξ ἱππείων τειχῶν. Accius,

Reciproca tendens nervo equino concita
Tela. ———

577. Αι δὲ Πεσβλαστοι ἐξωπιδίωνοι] Ovidius Metamorph. lib. XIII.

——— *dedit altera Liber*
Fœmineæ ſtirpi voto majora fideque
Munera, nam tactu natarum cuncta mearum
In ſegetem, laticemque meri, baccamque Minervæ
Transformabantur. ———

Diſſentit autem à Lycophrone in eo, quod dicat vi à Græcis raptas.

578. Μυλαρίσι χελαῖο] Antiquitus nullus molarum uſus fuit, ſed fruges torrebant, atque in pilam conjectas pinſebant, id quod molendi genus erat. Servius ad Virgil. Æneid. lib. I. *Quia apud majores noſtros molarum non erat uſus, frumenta torrebant, & ea in pilas miſſa pinſebant. Unde & Pinſores dicti, qui nunc Piſtores vocantur.* Poſtea molarum uſus inventus à Mylante quodam. Stephanus, Μυλαντία, ἄκρα ἐν Καμίρῳ ἢ Ρόδῳ. Μυλάντιοι Ϛεοὶ * ἀπὸ Μύλαντος ἀμφότερα, ἢ ϰ̀ πρῶτος εὑρόντος ἐν τῷ βίῳ ἢ μύλου χρῆσιν. quam lacunam ſic ſuppleo, Μυλάντειοι, Ϛεοὶ ἐπιμύλιοι, ἀπὸ, &c. Præterea lego, Μυλαντία, ἄκρα ἐν Καμίρῳ ἢ Ρόδῳ.

579. Ερπιν τι ῥέζειν, ἀλλ' αλοιφαῖον λίπος] Αλοιφαῖον λίπος oleum intelligit. Oleo enim ungebantur luctatores, balneatores, & virgines. Uugebant etiam pedes, antequam calceos induerent, & qui è bello reverſi erant. Dicitur porro ῥέζειν ἀλοιφαῖον λίπος, ut proprie *Facere* de oleo Latini veteres. Hinc *Factus*, oleum uno tempore factum, eumque alii CLX. modiorum, alii CXX. faciebant. Varro de R. R. lib. I. cap. XXIV. *Factum dicunt, quod uno tempore conficiunt; quem alii* CLX. *aiunt eſſe modiorum, alii ita minus magnum, ut ad* CXX. *deſcendat,*

580. Οἰνοτρόπους φάβας] Heſychii verba oppidò huic loco conveniunt; Οἰνοτρόποι, αἱ Ανίου ϑυγατέρες, lego αἱ Ανίου. Simili modo emendo Stephanum, Ανδρος, νῆσος μία ἢ Κυκλάδων, ἐκλήϑη ἀπὸ Ανδρου ἢ Εὐρυμάχου, ὃ ἢ Ανίου ἀδελφοῦ, ἢ πατρὸς ἢ Οἰνοτρόπων. Nam male ibi bis ἀνανίου repetitur. Φάβας autem, ſive columbas (male *aves* vertit Canterus) cur vocet, docet Ovidius Metamorph. lib. XIII.

Illæ tollentes etiamnum libera cælo
Brachia, Bacche pater fer opem, dixere, tulitque
Muneris auctor opem, (ſi miro perdere more
Ferre vocatur opem) nec qua ratione figuram
Perdiderint, potui ſcire, aut nunc dicere poſſum.
Summa mali nota eſt, pennas ſumpſere, tuæque
Conjugis in volucres niveas abiere columbas.

592. Ο δ' Αρχεῖταις] Diomedes Ætolia profugus in Apuliam devenit, ubi Argyrippam condidit. Virgilius Æneid. XI.

Ille urbem Argyripam, patriæ cognomine gentis,
Victor Gargani condebat Iapygis arvis.

Ovidius Metamorph. lib. XIV.

At Venulus fruſtra profugus Diomedis ad urbem
Venerat: ille quidem ſub Iapyge maxima Dauno
Mœnia condiderat, dotaliaque arva tenebat.

Servius Æneid. VIII. *Diomedes, poſtquam repperit ira Veneris à ſe vulneratæ uxorem Ægialiam apud Argos turpiter vivere, noluit reverti, ſed tenuit partes Apuliæ, & edomita omni Gargani montis multitudine, in eodem tractu civitates plurimas condidit.* Adi Geographos.

593. Παρ' Αὐσονίτιν φυλαμόν] In Stephano eſt πυραμόν, lego πυραμοῦν, victoriam autem interpretor, ut ſit tropus. Solebant enim Veteres victoriæ præmium hoc placentæ genus dare. Artemidorus lib. I. cap. LXXIV. Ην ὁ πυραμοῦς ϖρὸς τοῖς παλαιοῖς ἐπινίκιος. Et quidem non omnis victoriæ (nam nimis late Artemidori verba patent) ſed tantum in compotationibus ubi certabant inter ſe inſomnia. Ariſtophanis Scholiaſtes Equitibus, Εἰώϑασι ϑ ἐν τοῖς συμποσίοις ἀμιλλᾶσϑαι ϖεὶ ἀγρυπνίας, ϰ̀ ὁ διαγρυπνήσας μέχρι τῆς ἕω, ἐλάμβανε ἢ πυραμοῦντα. Simili notione etiam apud Ariſtophanem eſt Equitibus,

Ην δ' ἀναιδείᾳ παρέλϑῃς, ἡμέτερος ὁ πυραμοῦς.

Et in Theſmophoria celebrantibus,

Τὸ ϖεᾶγμα κομψὸν, ϰ̀ σφόδρ' ἐκ ἢ σοῦ τρόπου,
Τοῦ γδ τεχνάζειν ἡμέτερος. (lego ὑμέτερος) ὁ πυραμοῦς.

Victoria autem eſt, quam, cum in Italiam veniſſet, Dauno ſuppetias ferens, reportavit. Itaque ſenſus hujus loci; Alius præter victoriam ex Italia reportatam, etiam Argyrippam, Dauniorum poſſeſſionem, extruet. Neque eſt quod quenquam turbet μεταχρονισμὸς, qui familiaris Poetis. Porro πυραμοῦν dixit per ἀποκοπὴν, pro πυραμοῦντα. Ita Homerus κρῖ, pro κρῖμα. Δῶ, pro δῶμα. μάψ, pro μαψιδίως. Αλκιμος, pro Αλκιμέδων. Heſiodus βρῖ & βριϑὺ, pro βριαρόν. Sophocles, & Ion ζεῖ, pro ζεῖδον. Epicharmus λί, pro λίαν. Συρακώ, pro Συρακούσας. Empedocles ὄψ, pro ὄψις. Antimachus ἄλφι, pro ἄλφιτον. Euphorion ἶν, pro ἶνος. Philetas ἱερ, pro ἱερόν. Aratus ποδί, pro ποδιδίλων. Simmias Δαυλί, pro Δαυλίον. Apud Romanos quoque in Saliaribus carminibus erat *par*, pro *parte*. *po*, pro *populo*.

597. Κύκνοισιν ἐνδαλϑέντας] In albas aves mutatos Diomedis ſocios indicat, cum ait eos cycnis ſimiles. Ovidius Metamorph. XIV.

Si volucrum quæ ſit dubiarum forma requiris,
Ut non cycnorum, ſic albis proxima cycnis.

Iſidorus Orig. lib. XII. cap. VII. *Diomedeas aves à ſociis Diomedis appellatas, quos ferunt fabulæ in*
eaſdem

easdem volucres fuisse conversos, forma fulicæ similes, magnitudine cycnorum, colore candida, duris & grandibus rostris. Ex quibus verbis facile videre, cur alii in cycnos, alii in fulicas versos tradant. Fallitur vero doctissimus G. Canterus, qui putat Lycophronem dicere eos in cycnos esse mutatos, cum κύκνοις ἰνδαλθέντας dicat. Diomedeæ aves sunt, quæ Græce ἐρωδιοί, Latine *Ardeæ* vocantur, Gallice *Herons*. Ita quidam. Sed descriptio Pliniana, & reliqua, quæ ipsis à Plinio attribuuntur, repugnant. Sane Stephanus, & alii ἐρωδιὸς vocant.

599. Φερώνυμον νησῖδα] Diomedeam puta, de qua ita in Περιηγήσει sua Dionysius,

Ἀλλ᾽ ὁπότ᾽ Ἀδριάδος σκαιὸν πόρον ἀμφιπερήσῃς
Εἰσελάσαις δὴ νῆας Ἰηπυγίην ἐπὶ γαῖαν,
Δήεις ἰφθίμου Διομήδεος αὐτίκα νῆσον,
Ἔνθ᾽ ἥρωες ἀφίκοντο, χαλεψαμένης Ἀφροδίτης,
Ὁππότε τελλίζων μετεκίαθεν ἔθνος Ἰβήρων,
Ἧς ἀλόχῳ βουλῇσι κακόφρονος Αἰγιαλείης.

600. Θεατρομόρφῳ] Sic dixit quoque Virgilius Æneid. v.

Hoc pius Æneas misso certamine tendit
Gramineum in campum, quem collibus undique curvis
Cingebant silvæ, mediaque in valle theatri
Circus erat. ———

Plinius lib. v. Epist. vi. *Regionis forma pulcerrima, imaginare amphitheatrum aliquod immensum, & quale sola rerum natura possit effingere.* Lib. vi. Epist. xxxi. *Villa pulcerrima cingitur viridissimis agris, imminet littori, cujus in sinu quam maximus porticus, velut amphitheatrum.* Calpurn. in Bucolico,

Qualiter hæc patulum vallis contendit in orbem,
Et sinuata latus resupinis undique silvis,
Inter continuos curvatur concava montes:
Sic tibi planitiem curvæ sinus ambit arenæ.

Justinus lib. xxiv. in descriptione Parnassi, *Media saxi rupes in formam theatri recessit.* Martianus Capella lib. vi. *Si à primis* (lego *Pœninis*) *Alpibus dextrum latus, & prolixi montis brachium contempleris, prominentias utrinque componens, theatrum quoddam spectare videaris undarum. Lunata quippe, & quodam hemicyclio in promontorium memoratum circumfertur Italia.* Et in Thessaliæ descriptione, *Hi omnes montes in theatrali more curvantur.*

601. Ἀγχιπλασιοῦντες ἐμπέδοις τομαῖς πυκνὰς καλιάς] De avium Diomedearum nidificatione ita Plinius, *Scrobes excavare rostro, (tradunt) inde crate consternere, & operire terra, quæ egesta sunt, in his fœtificari. Fores binas omnium scrobibus, Orientem spectare quibus exeant in pascua, Occidentem quibus redeant.* Ejus simia Solinus cap. viii. *Cum fœtuum adest tempus, rostro scrobes excavant, deinde surculis inversum superpositis imitantur texta cratium, & sic contegunt subtercavata: & ne operimenta desint, si forte lignorum casas venti auferrent, hanc struem comprimunt* (*V. C. premunt*) *terra, quam egesserant, cum puteos excavarent: sic nidos moliuntur bifori accessu, nec fortuito, adeo ut ad plagas cœli metentur exitus, vel ingressus. Aditus, qui dimittit ad pastum, ad Ortum destinatur, qui excipit revertentes, Occasum versus est: ut lux & morantes excitet, & receptui non denegetur.*

605. Πάντα φεύγοντες βάρβαρον ὄχλον] Solinus loco citato, *Judicant inter advenas; si Græcus est, propius accedunt, & quantum intelligi datur, velut civi blandius adulantur: si quis erit gentis alterius, involant, & impugnant.* Plinius, *Advenas barbaros clangore infestant, Græcis tantum adulantur miro discrimine, veluti generi Diomedis hoc tribuentes.* Isidorus Orig. lib. xii. cap. vii. *Judicant inter suos, & advenas. Nam si Græcus est, propius accedunt, & blandiuntur; si alienigena, morsu impugnant, & vulnerant, lacrymosis quasi vocibus dolentes vel suam mutationem, vel regis interitum.* Aristoteles περὶ Θαυμασίων Ἀκουσμάτων, Ἐν δὲ τῇ Διομηδείᾳ νήσῳ, ἣ κεῖται ἐν τῷ Ἀδρίᾳ, φασὶν ἱερὸν εἶναι τοῦ Διομήδους θαυμαστόν τι, καὶ ἅγιον. περὶ δὲ τὸ ἱερὸν κύκλῳ περικαθῆσθαι ὄρνιθας μεγάλας τοῖς μεγέθεσι, καὶ ῥύγχη ἔχοντας μεγάλα καὶ σκληρά. τούτους λέγουσιν, ἐὰν μὲν Ἕλληνες ἀποβαίνωσιν εἰς τὸν τόπον, ἡσυχίαν ἔχειν· ἐὰν δὲ τῶν βαρβάρων τινὲς τῶν περιοίκων, ἀνίπτασθαι, καὶ αἰωρουμένους καταράσσειν αὐτοὺς εἰς τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ τοῖς ῥύγχεσι τιτρώσκοντας ἀποκτείνειν. μυθολογεῖται δὲ τούτους γενέσθαι ἐκ τῶν ἑταίρων τῶν Διομήδους, ναυαγησάντων μὲν αὐτῶν περὶ τὴν νῆσον, τοῦ δὲ Διομήδους δολοφονηθέντος ὑπὸ τοῦ Αἰνέου, τῶν τότε βασιλέως τῶν τόπων ἐκείνων γενομένου. Lego δ. ὑπὸ τοῦ Δαύνου. Paullo aliter Stephanus in Διομήδεια, Καὶ νῆσος, inquit, ἡ Διομήδεια, ἐν ᾗ οἱ ἐρωδιοὶ χηνώδεις σεσχηματισμένοι, καὶ κάμπτες δύοντες, ὥς φασιν ὅτι (emendo ὅτε) τοὺς ἑταίρους Διομήδους ἐκεῖ εἰς ὄρνιθας μετασχηματισθῆναι. Antoninus Liberalis lib. Μεταμορφ. solam Illyricam gentem iis odio esse tradit. Vide Augustinum de Civ. Dei lib. xviii. cap. xvi. & xviii.

610. Τριζωνίας δὲ σκαῦμα] Diomedes, cum sibi à Minerva concessum esset, ut Venerem solam ex Diis omnibus, si se bello inferret, intrepide aggrederetur, eum animadverteret Æneæ opitulantem, avide illam persequutus est, nec ante destitit, quam vulneraret. Vide Homerum Iliad. ε΄. Allegorice ita explicat Heraclides, Διομήδης Ἀθηνᾶν ἔχων σύμμαχον, τουτέστι τὴν φρόνησιν, ἔτρωσεν Ἀφροδίτην, τὴν ἀφροσύνην, οὐ μὰ Δία, οὐ θεάν τινα, τὴν δὲ τῶν μαχομένων βαρβάρων ἀλογιστίαν. αὐτὸς γὰρ ἄρα πάσης ἐληλυθὼς πολεμικῆς μαθήσεως, καὶ τοῦτο μὲν ἐν Θήβαις, τοῦτο δὲ ἐν Ἰλίῳ διηνεκῆ χρόνον ἐμφρόνως τοῦ μάχεσθαι ἐπιστάμενος, ἐξ εὐμαροῦς διώκει τοὺς βαρβάρους. οἱ δ᾽ ἀπαίδευτοι, καὶ λογισμοῦ ὀλίγα κοινωνοῦντες ὑπ᾽ αὐτοῦ διώκονται, κηδείης οἷος πολυπήμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ, πολλῶν ἐν φονευομένων, ἀλληγορικῶς Ὅμηρος τὴν βαρβαρικὴν ἀφροσύνην ὑπὸ Διομήδους τιτρῶσθαι παρεισήγαγεν.

615. Κολοσσοβάμων δ᾽ ἐν πλευραῖσιν Αὐσόνων] Diomedes eum Draconem, qui totam Apuliam vastabat, interfecisset, statuæ ei honoris & gratitudinis ergo publice sunt erectæ, quod ipsum hoc loco tangit Lycophron. Frustra vero est doctissimus Villiomarus, qui lib. iv. cap. xxi. Animadvers. in Locos controv. Tirii, hunc locum plane ἀπροσδιονύσως interpretatur. Sed audiamus, & expendamus ejus verba, quæ ita habent, *Diomedes, cum primum navem in littus Italiæ appulit, egestis ex nave lapidibus ingentibus, quos pro saburra in eam congesserat, struicem*

struicem ex illis in littore constituit, super qua struice sese collocavit, tanquam loco munito, dum considerat, an pacata esset ora ea, ad quam appulerat: quia ergo super ea struice, tamquam colossus quidam, aut statua super basi, insistebat, propterea κολοσσοβάμων *vocatur Lycophroni.* Ingeniose sat, si sat vere. Ego refuto, &, spero, docti omnes mecum. Ait Diomedem, cum jam appulisset in Italiam, in egestis lapidibus, quos pro saburra in navem congesserat, sedisse, ut consideraret, si diis placet, an pacata ea ora foret. Velim sane doceat vir ille doctissimus apud quemnam auctorem hoc scriptum invenerit, mihi quidem tale quidquam legere nondum contigit. Deinde dicit exemptam navi à Diomede saburram, & in struicem congestam, non alia de caussa, quam ut super eam sederet, quod tamen falsum, ne dicam ridiculum. Nam eximebant nautæ saburram navibus suis, cum appulissent, ut eas isto pacto leviores factas ad littus facilius ex aquis pertrahere possent.

618. Ἑρματίτην νεὼς πέτρον] Solebant olim nautæ, qui mos etiamnum, saburram in naves firmamenti gratia recipere. Græci eam ἕρμα vocant. Hesychius, Ἕρμα, τὸ τῶν νεῶν ἔρεισμα στηρίζον. Festus, *Herma à Græcis ponitur pro firmamento. Unde etiam Mercurii nomen, inventoris, ut putabant, firmæ orationis, dictum.* Etiam κεφαλὶς dicebatur, & κέφαλον, teste Hesychio. Lycophron ἑρματίτην πέτρον vocat, quia erant ut plurimum lapides. Aliquando tamen etiam saccos habebant sabulo repletos, quibus in aquam demissis, naves à vi ventorum impetuque fluctuum defendebant. Alias ἕρμα est lignum id teres, quod navibus in littore stantibus supponitur, cujus usum invenit Lynceus, teste Philostrato Εἰκόνων lib. II. Et scopulus sub fluctibus occultus ut videri non queat. Anacreon de illis,

> Ἀσήμων ὑπὲρ ἑρμάτων
> Φορεῦμαι. ———

619. Κεῖσαι δ' Ἀλαίνῳ] Nam Alænus ei tantum spolia, Dauno, ob amorem Evippes filiæ, regionem adjudicavit. Ita Scholiastes. Festus tamen dicit etiam in Apulia esse campos, qui ipsi forte obvenerint. Hæc ejus verba, *Diomedis campi in Apulia appellantur, qui ei in divisione regni, quam cum Dauno fecit, cesserunt,* Sane & Arnobius horum camporum meminit lib. IV. *Ubi quæso jamdudum Pellonia hæc fuit, cum apud furculas Caudinas decus publicum subjugatum est? cum apud Thrasymenum lacum sanguinei cucurrêre torrentes? cum Diomedis campi Romanis cadaveribus aggerati sunt?*

624. Βοῶν αὔλακας τεμών] Veteres bubus arasse nemini non notum. Unde & à veteribus Latinis *Aramenta* dicti sunt. Multa ejus rei vestigia apud Poetas passim, maxime apud Hesiodum. Inde Virgilius dixit,

> ——— *sata læta, boumque labores.*

Huc pertinet Atheniensium lex, quæ jubebat βοῦν ἀρότην καὶ ὑπὸ ζυγῷ πονοῦντα ἐν ἀρότρῳ, ἢ καὶ ἐν τῇ ἁμάξῃ, μὴ θύειν, ὅτι καὶ οὗτος ἂν εἴη γεωργὸς, καὶ τῶν ἐν ἀνθρώποις καμάτων κοινωνὸς, ut ait Ælianus lib V. Ποικ. Ἱστ. Cujus rei meminit & Varro de R. R. lib. II. cap. V. Theodoretus de Provident. Dei Orat. V. Ταῦρον ἰσχὺϊ καὶ κέρασιν ὡπλισμένον ἄγεις, καὶ δουλείαν ἀναγκάζεις, καὶ νώτοις δεσμῶν ὑποβάλλεις, ἄροτρον τέμνειν, ἅμαξαν σύρειν, &c. Ennodius in Panegyrico, *Tunc arma Cereris, & solventia frumentum bobus saxa trahebantur.* Hinc & ab Arato, & aliis, βόες ἀροτῆρες dicuntur. Demetrius Triclinius ad Sophoclis Antigonem, Οὐ μόνον βοῶν, ἀλλὰ καὶ ἵπποις, καὶ ἐν ἑτέροις τόποις ἀροῦσιν, ὥσπερ καὶ ἀλοῶσιν. Ex quibus verbis etiam vetus boum ad molam usus apparet, quem videre quoque est ex Arnobio lib. II. *Et asellus, & bos æque, usu atque assiduitate cogente,* (malim *docente*) *discit arare ac molere.* Homerus Iliad. υ'.

> Ὡς δ' ὅτε τις ζεύξῃ βόας ἄρσενας εὐρυμετώπους
> Τριβέμεναι κρῖ λευκὸν ἐϋκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ,
> Ῥίμφα δὲ λέπτ' ἐγένοντο βοῶν ὑπὸ ποσσ' ἐριμύκων.

Gregorius lib. περὶ Παρθενίας cap. III. Νυνὶ δὲ τρόπον τινα ματαία καὶ ἀνόνητος ἡ γνῶσις τῆς παρθενίας καλῶν, ὡς τοῦ βοὸς τὰ γεννήματα, τοῦ μετὰ κημοῦ ἐπιπεφραγμένου τὴν ἀλῶνα. Inde est apud D. Paulum Ep. I. ad Timotheum cap. V. Βοῦν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις.

634. Σισυρνοδῦται] Grammatici σισύρας & σισύρνας confundunt. Aristophanis Scholiastes Vespis, Σισύρα καλεῖται παρ' ἡμῖν μὲν ποιν, ὁ βαιτὼν, ἔστι δὲ περιβόλαιον ἐκ δερμάτων συνερραμμένων προβάτων, ἔχοντα τὰ ἔρια· οἱ δὲ ἀκριβέστεροί φασι χλαῖναν παλαιὰν εἶναι ἁπλοΐδα, ἣν αὐτὴν δὴ καὶ σισύραν καλοῦσι, καὶ σισύρναν. Jul. Pollux; Σισύρα, περίβλημα ἐκ διφθέρας. Ammianus Marcellinus lib. XVI. *Julianus vero absque instrumento, quoties voluit, evigilavit: & nocte dimidiata semper exsurgens, non è plumis, vel stragulis sericis ambiguo nitore fulgentibus, sed ex tapete, & sisyra, quam vulgaris simplicitas susurnam* (scribo *sisurnam*) *appellat.* Hesychius existimat differre; Διαφέρει δὲ, inquit, καὶ σισύρνα σισύρας, σισύρνα μὲν γὰρ χιτῶνος εἶδος· σισύρα δὲ, διφθέρα εἰς ἀμπεχόνην καὶ στρωμνὴν ἐπιτηδείως ἔχουσα, καθάπερ τὰ κώδια, καὶ αἱ μαλλωταί. Vide Suidam, & Etymologicum. Vocat autem eos Lycophron καρκίνους, id est, duros, immites, & feroces: nam καρκινοῦσθαι dicuntur fruges cum radices agunt, & indurescunt. Vide Hesychium, & Erotianum.

635. Ἄχλαινον ἀμφιρύσουσι] Χλαῖνα, ait Hesychius, est χλαμὺς, ἢ ἱμάτιον χειμερινόν. Unde facile colligere laneum fuisse indumentum; nam hyeme lanea, æstate linea induebant. Artemidorus lib. II. cap. III. Θέρους μὲν γὰρ ὄντος, ὀθόνιά τε, καὶ τρίβωνα ἱμάτια δοκεῖν φορεῖν ἀγαθὸν ἂν εἴη, καὶ ὑγιείας σύμβολον· χειμῶνος δὲ ἔρεια ἱμάτια, καὶ ταῦτα καινά. Aliàs vocant χλαίνας, omnia densa vestimenta. Hesiodi Scholiastes, Χλαῖνα δὲ, καὶ χλανίσκιον, τὸ νῦν καλούμενον σφικτούριον, καὶ πᾶν παχὺ ἱμάτιον. Ea notione apud Theocritum est Idyll. XVIII. Ζανὸς τοι θυγάτηρ ὑπὸ τὰν μίαν ᾤχετο χλαῖναν. Vide Jul. Poll. lib. VII. cap. XVII. & lib. X. cap. XXVII. Itaque ἄχλαινον βίον, puta nudam & molestam vitam. Sin vero χλαῖναν pallium interpretabere, accipies de vita inculta, & ornatus omnis experte. Nam inopes, & qui sine arte aliqua vitam tolerabant, tunicis induti erant, divites autem palliis, quotiescunque opus esset

τῶν μουσεῖν, uti Romani togis, quas deinde domum reversi ad cippum suspendebant. Emendabis vero Etymologicum in quo legitur,

Ἀχλαινον ἀμφιρύουσιν ἄλιτοι βίον.

Ibid. Νήλιτον βίον] Magnopere ea in re curiosi Athenienses, vide Εἰκόνας Philostrati. Etiam Romani, ut alias fusius dicemus, Deo volente. Ἀνυποδησία vero paupertatis indicium habebatur. Horatius lib. 1. Epist. XIX. vel (si Acronem sequimur) XX.

Quid si quis vultu torvo ferus, & pede nudo,
Exiguæque togæ simulet textore Catonem,
Virtutemne repræsentet moresque Catonis?

Capella lib. VI. *Plerumque tamen adhæsit, arrisitque pauperibus, magisque illis, quos aut pedibus nudos, aut intonso crine hispidos, aut sordenti conspexit pallio semitectos.* Terentius Phorm. Act. 1. Sc. 1.

Nihil aderat adjumenti ad pulcritudinem,
Capillus passus, nudus pes, ipsa horrenda.

Inde invehitur in eorum circa calceamenta delitias Tertullianus de Pallio, *Calceos nihil dicimus proprium togæ tormentum, immundissimam pedum tutelam, verum & falsam: quam enim expediat in algore & ardore rigere nudipedem, quam in calceo uncipedem.* Apud Judæos qui nuptias recusabant, discalceati ire debebant. Vide Cyprianum lib. II. adversus Judæos. Apud Romanos tamen etiam ipsi Senatores pedibus nudis incedebant, prius quam calceis nigris uterentur, ut docet vetus Interpres Juvenalis Sat. VI.

637. Τὴν ἱκαβόλον τέχνην] Lego ἑκαβόλον. Nam sagittariorum Apollo præses. Homeri Schol. ad Iliad. α'. Τέσσαρες τέχναι ἀνατίθενται τῷ Ἀπόλλωνι, μουσικὴ, τοξικὴ, ἰατρικὴ, μαντική.

638. Ἀδέρμοις σφενδόναισι νηπίους γύρους] Flavius Vegetius de Re militari lib. 1. cap. XVI. *Fundarum autem usum primi Balearium insularum habitatores, & invenisse, & ita perite exercuisse dicuntur, ut matres parvulos filios nullum cibum contingere finerent, nisi quem ex funda destinato lapide percussissent.* Vide Diodorum Siculum lib. VI. & Strabonem lib. III.

653. Ἀρπυιογοῦνων ἀηδόνων] Sirenas puta. Easdem innuit Symmachus lib. 1. Epist. XLI. dicens, *Non illius cœli aut soli illecebram retinax advenarum lotos æquaverit, & suada Circes pocula, & triclinium semivolucrum puellarum.*

655. Ἅδης πανδοκεύς] Πανδοκεὺς dicitur Orcus, quia mortis

Omne capax citat urna nomen,

ut ait Horatius. Inde etiam πανκοίτην θάλαμον dixit eundem Sophocles Antigon.

658. Δελφινόσημον] Habebat Ulysses delphinum clypeo incisum. Caussam refert ex Plutarcho G. Canterus. Solebant alioquin aquilæ antiquitus heroum clypeis insculpi. Inde Aristophanes Βατράχοις,

——— ἢ 'π' ἀσπίδων ἐπόντας
Γρυπαιέτους χαλκηλάτους. ———

Scholiastes eruditissimus, οἱ δὲ ὅτι γὰρ ζωγραφεῖν εἰς τὰς ἀσπίδας αὐτούς. Euripides Μηλεάγρῳ,

Τελαμὼν δὲ χρυσοῦν αἰετὸν πέλτης ἔπι
Πρόβλημα θηρός, &c.

Philostratus senior Εἰκόνων lib. II. Καὶ τὸ σημεῖον τὸ βασίλειον, ὁ χρυσοῦς δεῖ ἐπὶ τῆς πέλτης αἰετός. Xenophon Expedit. Cyri lib. 1. Καὶ τὸ βασίλειον σημεῖον ὁρᾶν ἔφασαν, αἰετόν τινα χρυσοῦν ἐπὶ πέλτης. Observa apud Persas regum insigne fuisse. Nam cæteri duces & milites Solis effigiem in clypeis suis gestabant. Tertullianus Apologetici cap. XVI. *Alii plane humanius & verisimilius Solem credunt deum nostrum. Ad Persas si forte deputabimur (licet Solem non in linteo depictum adoremus) habentes ipsum ubique in suo clypeo.*

659. Τὸν μονογλήνα γίγαν] Leonem unoculum, Cyclopem Polyphemum vocat, qui unicum tantum oculum,

Argolici clypei, aut Phœbeæ lampadis instar,

habuit, quo ab Ulysse privatus fuit. Vide, præter Homerum, & Auctorem Moralis Interpretationis Errorum Ulyssis, Virgilium Æneidos extremo tertio.

662. Λείψανον τοξευμάτων] Sagittarum reliquias Læstrygonas heic dicit. Simili phrasi eleganter Virgilius Æneid. 1. Trojanos *reliquias Danaûm* nuncupavit.

674. Εγκυκῶσαν ἀλφίτῳ θρόνα] Cyprii vocant θρόνα vestes floridas, Thessali animalia maculosa, Ætoli, quos sequitur heic Lycophron, venena. Theocriti Schol. Idyll. II. Θρόνα Θεσσαλοὶ μὲν τὰ πεποικιλμένα ζῶα, Κύπριοι δὲ τὰ ἀνθινὰ ἱμάτια, Αἰτωλοὶ δὲ φάρμακα, ὥς φησι Κλείταρχος. Homerus pro rosis usurpavit. Vide Grammaticos.

670. Ἀλλά νιν βλάβης Μῶλυ σαώσει] Μῶλυ Cappadocum vox est, & herbam eam significat, quam Syri *Basasa*, Arabes *Harmala*, Græci ἄγριον πήγανον, Latini *Rutam agrestem* appellant. Hanc Didymus ad Od. κ'. Aristophanis Scholiastes Πλούτῳ. & Plinius lib. XXV. cap. III. adversus veneficia prodesse tradunt, qua de caussa etiam adversus Circes veneficia profutura ab Mercurio data Ulyssi. Homericus Ulysses in Odyssea,

Ὣς ἄρα φωνήσας πόρε φάρμακον Ἀργειφόντης
Ἐκ γαίης ἐρύσας, καί μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξε·
Ῥίζῃ μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ εἴκελον ἄνθος,
Μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί, χαλεπὸν δέ τ' ὀρύσσειν
Ἀνδράσι γε θνητοῖσι, θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται.

Apud Ovidium Met. XIV. Achæmenides,

Pacifer huic dederat florem Cyllenius album,
Moly vocant superi, nigra radice tenetur,
Tutus eo, monitisque simul cœlestibus, intrat
Ille domum Circes. ———

Pullulasse traditur ex sanguine Picolai gigantis, quem Apollo Circes insulam evertere molientem è medio sustulit.

681. Ἥξει δ' ἐρεμνὸν εἰς ἀλίστιβον φθιτῶν] Veteres eos, qui diutius peregrinabantur, ad inferos descendisse dictitabant. Artemidorus lib. II. cap. LX. Οἱ παλαιοὶ τοὺς μακρὰν ἀποδημίαν ἀποδημοῦντας, εἰς ᾅδου πορευθῆναι ἔλεγον. Neque aliter intelligendus Ulyssis hic descensus, & Æneæ, qui describitur à Virgilio Æneid VI. Inde etiam eosdem reversos ab inferis rediisse dicebant, quod observare est apud eundem Artemidorum,

temidorum, & Apulejum Milef. xi. Ægyptii ejusmodi homines designantes, phœnicem pingebant. Horus lib. i. Καὶ τὸν χρόνιον δὲ ὧδε ξένον ἐπιδημήσαντα δηλοῦντες, πάλιν φοίνικα, τὸ ὄρνεον, ζωγραφοῦσιν, ἐπεὶ γὰρ εἰς Αἴγυπτον, ἐπὰν ὁ χρόνος τῆς μοίρας αὐτὸν καταλαμβάνειν μέλλῃ, διὰ πεντακοσίων ἐτῶν παραγίνεται. Aristo Chius dicebat Ulyssem in hoc ad inferos descensu mortuos quidem fere omnes vidisse, Proserpinam autem ipsam videre minime potuisse. Diog. Laertius lib. ii. in vita Aristippi, Τὸ δ' ὅμοιον καὶ Ἀρίστων, τὸν γὰρ Ὀδυσσέα καταβάντα εἰς ᾅδου, τοὺς μὲν νεκροὺς πάντας σχεδὸν ἑωρακέναι καὶ συντετυχηκέναι, τὴν δὲ βασίλισσαν αὐτὴν μὴ τεθεᾶσθαι.

682. Καὶ νεκρόμαντιν] Tiresiam vocat νεκρόμαντιν, quod, ut est apud Homerum Odyss. κ'.

——— τοῦ τε φρένες ἔμπεδοί εἰσι,
Τῷ καὶ τεθνειῶτι νόον πόρε Περσεφόνεια
Οἴῳ πεπνῦσθαι, τοὶ δὲ σκιαὶ ἀΐσσουσι.

Callimachus quoque hymno εἰς λουτρὰ τῆς Παλλάδος Minervam ita loquentem facit,

Καὶ μόνος, εὖτε θάνῃ, πεπνυμένος ἐν νεκύεσσι
Φοιτασεῖ, μεγάλῳ τίμιος Ἀγεσίλᾳ.

Sophocles Oedipode Tyranno,

——— οἵδε γὰρ
Τὸν θεῖον ἤδη μάντιν ὧδ' ἄγουσιν, ᾧ
Τἀληθὲς ἐμπέφυκεν ἀνθρώπων μόνῳ.

Hinc Pindarus Isthmion. Ode vii. Τειρεσίαο πυκνὰς βουλὰς vocat. Meminit ejusdem rei Plato in Menone, Cicero lib. i. de Divinatione, & Ælianus Hist. Animal. lib. ii.

Ibid. Πέμπελον] Senem vocat Tiresiam, quia septem ætates vixerit: à quo, & cur hoc ei concessum fuerit, tradit Phlegon, lib. περὶ Θαυμ. καὶ Μακροβ. his verbis, Διὸς ἐρίσαντος Ἥρᾳ, καὶ φαμένου ἐν ταῖς συνουσίαις πλεονεκτεῖν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀνδρὸς τῆς τῶν ἀφροδισίων ἡδονῆς, καὶ τῆς Ἥρας φασκούσης τὰ ἐναντία, δόξαι αὐτοῖς μεταπεμψαμένοις ἐρωτῆσαι τὸν Τειρεσίαν, διὰ τὸ τὴν φύσιν ἀμφοτέρων πεπειρᾶσθαι· τὸν δὲ ἐρωτώμενον ἀποφήνασθαι, διότι μοιρῶν οὐσῶν δέκα, τὸν ἄνδρα τέρπεσθαι τὴν μίαν, τὴν δὲ γυναῖκα τὰς ἐννέα. τὴν δὲ Ἥραν ὀργισθεῖσαν κατανύξαι αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ποιῆσαι τυφλόν· τὸν δὲ Δία δωρήσασθαι αὐτῷ τὴν μαντικήν, καὶ βιοῦν ἐπὶ γενεὰς ἑπτά. Hactenus ille. Hyginus in Mythologico Fab. lxxv. *Cum secundum Jovem judicasset, Juno irata manu aversa eum excæcavit, at Jovis ob id fecit, ut septem ætates viveret.* Agatharchides variat parum, Οὐδ' Εὐελπίδην κατηγορῶ, τοῦ μὲν Ἀρχιδάμου ἀδελφιδοῦς τοῖς Τημένου προσάξεις, τὸν δὲ Τειρεσίαν βεβιωκότα παρεισάγοντος πέντε γενεῶν πλέον. Hinc Lucilio *grandævus* κατ' ἐξοχὴν dictus,

Ante fores autem, & triclini limina quidam
Perditus Tiresias tussi grandævus gemebat.

Versus sunt apud Terentii Interpretem Eunuchi Act. ii. Sc. iii. Statio *longævus* lib. ii.

Tunc senior, quæ jussus agit, non falsa videri
Noctis imago queat, longævi vatis opacos
Tiresiæ vultus, vocemque, & vellera nota
Induitur. ———

683. Ἀνδρῶν γυναικῶν τ' εἰδότα] Tiresias, cum in Cithærone monte duos serpentes coëuntes vidisset, & fœmellam interfecisset, in mulierem conversus est; & postea marem, atque ita pristinum sexum recuperavit. Vide Antoninum Lib. Μεταμορφ. Apollodorum lib. iii. Didymum ad Odyss. κ'. Fulgentium Mythol. lib. ii. Ovidium Met. iii. Justinum Mart. in Resp. ad Quæst. Orthod. Phlegontem, & Hyginum locis citatis. Meminit quoque Ausonius,

Canea convertit proles Saturnia, Consus,
Ambiguoque fuit corpore Tiresias.

Quare vero de eo hæc commenti sint, docet Lucianus in Comment. de Astrologia, Λέγουσι δὲ Τειρεσίην, ἄνδρα Βοιώτιον, τοῦ τι κλέος μαντοσύνης πέρι πολλὸν ἀείρεται, οὗτος Τειρεσίην ἐν Ἕλλησιν εἰπεῖν, ὅτι τῶν πλανωμένων ἀστέρων οἱ μὲν θήλεες, οἱ δὲ ἄρσενες ἔασιν, οὐκ ἴσα ἐκτελέουσι, τῷ καί μιν διφυέα γενέσθαι, καὶ ἀμφίβιον Τειρεσίην μυθολογέουσιν, ἄλλοτε μὲν θῆλυν, ἄλλοτε δὲ ἄρσενα.

684. Ψυχαῖσι θερμὸν αἷμα προσφέρων βόθρῳ] Ex veteri ritu hæc dixit. Manibus enim in effossa terra sacra fiebant. Festus, *Antiqui Diis superis in ædificiis à terra exaltatis sacra faciebant, diis terrestribus in terra, diis infernalibus in effossa terra.* Porphyrius lib. de Nympharum antro, Τοῖς μὲν Ὀλυμπίοις θεοῖς ναούς τε, καὶ ἕδη, καὶ βωμοὺς ἱδρύσαντο, χθονίοις δὲ, καὶ ἥρωσιν ἐσχάρας, ὑποχθονίοις δὲ βόθρους, καὶ μέγαρα. Euripidis Scholiastes Phœnissis, Ἐσχάρα, κυρίως μὲν ὁ ἐπὶ τῆς γῆς βόθρος, ἔνθα σφαγιάζουσι τοῖς κάτω ἐρχομένοις. Βωμὸς δὲ, ἐν ᾧ θύουσι τοῖς ἐπουρανίοις θεοῖς. Servius Eclog. *Novimus aras & diis esse superis, & inferis consecratas: Altaria vero esse superorum tantum Deorum, quæ ab altitudine constat esse nominata.* Orpheus Argonaut.

——— ἰδ' ἔντομα πορσαίνοντες
Παμμέλαν' ἐν βόθροις κατεκαίομεν. ———

Huc pertinent illa Apuleji Milef. i. *Sic hæc devotionibus sepulcralibus in scrobem procuratis,*&c. Ovidius Metamorph. lib. vii.

Haud procul egesta scrobibus tellure duabus,
Sacra facit, cultrosque in guttura velleris atri
Conjicit, & patulas perfundit sanguine fossas.

Tangit vero hoc Ulyssis sacrificium etiam Apulejus in Apolog. *Nec Proteus faciem, nec Ulysses scrobem, nec Æolus follem, nec Helena crateram, nec Circe poculum, nec Venus cingulum.* Et Justinus Martyr Apolog. ii. Καὶ ὁ παρ' Ὁμήρῳ βόθρος, καὶ ἡ κάθοδος Ὀδυσσέως εἰς τὴν τούτων ἐπίσκεψιν. Plenissime vero Poeta Odyss. xi. Ulyssem Alcinoo narrantem inducens,

—— ἐγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Βόθρον ὄρυξ', ὅσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα·
Ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὴν χεόμην πᾶσι νεκύεσσι,
Πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνῳ,
Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνον·
Πολλὰ δὲ γουνούμην νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, στεῖραν βοῦν, ἥτις ἀρίστη,
Ῥέξειν ἐν μεγάροισι, πυρήν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν.
Τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν ὄϊν ἱερευσέμεν οἴῳ
Παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ἡμετέροισι.
Τοὺς δ' ἐπεὶ εὐχωλῇσι λιτῇσί τε ἔθνεα νεκρῶν
Ἐλλισάμην· τὰ δὲ μῆλα λαβὼν, ἀπεδειροτόμησα
Εἰς βόθρον· ῥέε δ' αἷμα κελαινεφές, αἱ δ' ἀγέροντο
Ψυχαὶ ὑπὲξ Ἐρέβευς νεκύων κατατεθνειώτων.

Theodoretus Θεραπευτ. Serm. viii. Ὅτι δὲ καὶ χοὰς τοῖς τεθνεῶσι προσφέρειν, ἴστε μὲν καὶ ὑμεῖς, οἱ νύκτωρ ταῦτα παρὰ τοὺς νόμους τολμῶντες. μαρτυρεῖ δὲ καὶ Ὅμηρος, τὸν Λαέρτου δεικνὺς κατά γε τὰς ὑποθημοσύνας τῆς Κίρκης, καὶ τὸν βόθρον ὀρύξαντα, καὶ τὰς χοὰς ἐπενεγκόντα, καὶ ταῦτά γε διηγούμενον τῷ Ἀλκίνῳ.

 688.

688. Οἶδεν γιγάντων νῆσος] Auctor moralis Interpretationis Errorum Ulyssis refert Ulyssem ab inferis recedentem, Æææam, in qua diem ortumque solis habitare finxerunt, remeasse, non Siciliam, ut Lycophron.

691. Ἐν ᾗ Πιθήκων] Pithecusas innuit. Traduntur Candulus, (emendabis obiter Harpocrationem, apud quem male Ἀνδύλον legitur) & Atlas, duo fratres, omnium scelerum inventores, & capita exstitisse, (unde & Cercopes dicti) qui advenas decipere summo studio conati sunt, cumque aliquando in Jovem idem tentassent, in simias, quæ πίθηκοι Græcis, mutati sunt, atque insulæ Pithecusarum à se nomen dederunt. Ovid.

Inarimen, Prochytenque legit, sterilique locatas
Colle Pithecusas, habitantum nomine dictas.
Quippe Deûm Genitor fraudem, & perjuria quondam
Cercopum exosus, gentisque admissa dolosæ,
In deforme viros animal mutavit, ut iidem
Dissimiles homini possent, similesque videri.

Alia est opinio Plinii.

698. Ὀβειμοῦς τ' ἄλσος] Quod Proserpina Ὀβειμὼ vocetur, docet Hesiodi Scholiastes.

700. Πολυδέγμων λόφος] Vide Notas G. Cant. Eadem de caussa Pers. Sat. I.

——— *costam longo subduximus Apennino.*

Et Virgilius Æneid. XII. *Pater Apenninus.*

704. Λίμνην τ' Ἄορνον] Averni graveolentia, & etymon nota ex Lucretio, Strabone, Aristotele, & Plinio. Dicit autem ἀμφιτορνωτὴν βρόχῳ, propter formæ rotunditatem. Aristoteles περὶ Θαυμ. Περὶ δὲ Κύμην, τὴν περὶ Ἰταλίαν, λίμνη ἐστὶν ἡ προσαγορευομένη Ἄορνος, αὕτη μὲν, ὡς ἔοικεν, οὐκ ἔχουσά τι θαυμάσιον· περικεῖσθαι γὰρ λέγουσι περὶ αὐτὴν λόφους κύκλῳ τὸ ὕψος οὐκ ἔλαττον τριῶν σταδίων, καὶ αὐτὴν τῷ σχήματι κυκλοτερῆ. Eodem modo Theognis,

Ἀθανάτων κάλλιστον ἐπὶ βροχοειδέϊ λίμνῃ.

Nam ita malim legere, quam ut vulgo,

——— ——— τροχοειδέϊ λίμνῃ.

705. Ἔνθα Τέρμιος ὁρκωμότας] Hesiodus in Theogonia de Styge,

Αὐτὴν μὲν γὰρ ἔθηκε θεῶν μέγαν ἔμμεναι ὅρκον.

Seneca Hercule furente,

A fonte discors manat hinc imo latex
Ater, quieto similis, hunc jurant dii,
Tacente sacram devehens fluvio Styga.

Homerus,

Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος
Ὅρκος, δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι.

Apollonius lib. II.

Ὣς φαμένη, λοιβὴν Στυγὸς ὤμοσεν, ἥ τε θεοῖσι
Ῥιγίστη πάντεσσιν, ὀπιδνοτάτη τε τέτυκται.

Ovid. Metamorph. lib. I.

Pone metus, inquit, nunquam tibi caussa doloris
Hæc erit, & Stygias jubet hoc audire paludes.

Virgilius Æneid. IX.

Dixerat, idque ratum Stygii per flumina Fratris,
Per pice torrentes atraque voragine ripas
Annuit, & totum nutu tremefecit Olympum.

Et XII.

Adjuro Stygii caput implacabile fontis,
Una superstitio superis quæ reddita cunctis.

Apulejus Milesi. VI. *Diis etiam, ipsique Jovi formidabiles aquas istas Stygias vel fando comperisti? quodque vos dejeratis per numina Deorum, Deos per Stygis majestatem solere?* Servius Æneid X. *Quod cum Sol jurasset per Stygem paludem se esse facturum, petit ille, ut ejus currus agitaret.* Fabulantur autem Poetæ Jovem pugnaturum cum Titanibus, aureis calicibus ex aqua ejus aliquid hausisse, atque hoc beneficium reposuisse, ut per eam Dii omnes jurarent. Hesiodus loco citato tradit, eam cum filiis suis ei opem in hoc prælio tulisse, eaque de caussa factum, ut per eam Dii jurent. Si quis pejerasset, magno supplicio afficiebatur, quod describitur his verbis ab Hesiodo,

Ὅς κεν τὴν ἐπίορκον ἀπολείψας ἐπομόσσῃ
Ἀθανάτων, οἳ ἔχουσι κάρη νιφόεντος Ὀλύμπου,
Κεῖται νήϋτμος τετελεσμένον εἰς ἐνιαυτόν.

Et quæ sequuntur. Servius ad Æneid. VI. *Fertur namque ab Orpheo, quod Dii pejerantes per Stygiam paludem, novem millibus annorum puniuntur in Tartaro.* Hoc intelligit Minutius Octavio, *Ideo apud eos etiam ipse rex Jupiter per torrentes ripas, & atram voraginem jurat religiose: destinatam enim sibi cum suis cultoribus pœnam præscius perhorrescit: nec tormentis aut modus ullus, aut terminus.*

711. Κίρφη κίονος σεσωρευμένας] Mos Veteribus, cum militia se abdicarent, arma sua in deorum templis suspendere, addita inscriptione. Aristophanis Interpres ad Equites, Ἔθος ἦν τοῖς ἀπὸ τοῦ πολέμου ὅπλα ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀνατιθέναι. Propertius lib. II. Eleg. XXV.

Et vetus in templo bellica parma vacat.

Nemesianus Ecloga I.

Nunc album caput, & Veneres tepuere sub annis,
Jam mea ruricolæ dependet fistula Fauno.

Virgilius Æneid. lib. I.

——— *genti nomen dedit, armaque fixit*
Troïa. ———

Et lib. III.

Ære cavo clypeum, magni gestamen Abantis,
Postibus adversis figo, & rem carmine signo:
Æneas hæc de Danais victoribus arma.

Ovidius Metamorph. lib. XV.

Cognovi clypeum, lævæ gestamina nostræ,
Nuper Abanteis templo Junonis in Argis.

Horatius lib. I. Epist. I.

——— *Vejanius, armis*
Herculis ad postem fixis, latet abditus agro.

717. Τὴν μὲν Φαλήρου τύρσις] Neapolim intelligit, quæ & Græca urbs, teste Tacito Annal. lib. V. quam prius Parthenopen, ob inventum ibi Parthenopes sepulcrum, Cumani conditores dixerunt: hujus incolæ Parthenopæ solennia sacrificia peragebant.

719. Οὗ σῆμα δωμήσαντες] Ædis Parthenopæ dicatæ meminit etiam Dionysius in sua Περιηγήσει, his versibus,

Τῇ δ' ἐπὶ Καμπανῶν λιπαρὸν πέδον, ἧχι μέλαθρον
Ἁγνῆς Παρθενόπης, σταχύων βεβριθὸς ἀμάλλαις,
Παρθενόπης, ἣν πόντος ἑοῖς ὑπεδέξατο κόλποις.

Possit etiam simulacrum exponi. Suidas, Νεάπολις, πόλις Ἰταλικὴ ἐπίσημος, ἐν ᾗ Παρθενόπης ἵδρυται

Σειρῆνος

Σειρῆνος ἄγαλμα. Inde apud Stephanum scribo, Νεάπολις, πόλις Ἰταλίας ἀξιόλογος, ἐν ᾗ Παρθενόπη ἵδρυται, μία τῶν Σειρήνων. Quem vide etiam in Σειρηνοῦσαι. Aristoteles περὶ Θαυμ. Φασὶ τὰς Σειρηνούσας νήσους κεῖσθαι μὲν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ περὶ τὸν πορθμὸν ἐπ' αὐτῆς τῆς ἄκρας, ὃς κεῖται πρὸ τοῦ προεκκύπτοντος τόπου, καὶ διαχωρίζοντος τοὺς κόλπους, τόν τε περιέχοντα τὴν Κύμην, καὶ τὸν διορίζοντα τὴν καλουμένην Ποσειδωνίαν, ἐν ᾧ καὶ νεὼς αὐτῶν ἵδρυται, καὶ τιμῶνται καθ' ὑπερβολὴν ὑπὸ τῶν περιοίκων θυσίαις ἐπιμελῶς· ὧν καὶ τὰ ὀνόματα μνημονεύοντες, καλοῦσι τὴν μὲν, Παρθενόπην, τὴν δὲ, Λευκωσίαν, τὴν δὲ τρίτην, Λίγειαν. Ad Ligeam quod attinet, de ea emendabis Solinum obiter cap. VIII. *Insula Ligea appellata ab ejecto ibi corpore Sirenis ita nominatæ.* Nam male antea *abjecto* scribebatur.

730. Βούκερων] Fluvios *Cornigeros.* & *bicornes* passim Poetæ nominant, ob ubertatem, & rerum omnium abundantiam, commoditatemque, quas vicinis regionibus subministrant; qua forma Acheloum, atque alios fluvios fingere solent Romani, apud quos etiam fuit usitatissimum cornu, omnium fructuum copia, & ubertate conspicuum, adjungere Ælianus Ποικ. Ἱστ. lib. II. cap. XXXIII. Τὴν τῶν ποταμῶν φύσιν καὶ τὰ ῥεῖθρα αὐτῶν ὁρῶμεν· ὅμως δὲ οἱ τιμῶντες αὐτοὺς, καὶ τὰ ἀγάλματα αὐτῶν ἐργαζόμενοι, οἱ μὲν ἀνδρομόρφους αὐτοὺς ἱδρύσαντο, οἱ δὲ βοῶν εἶδος αὐτοῖς περιέθηκαν. Caussam varie tradunt. Festus, *Taurorum specie simulacra fluminum, id est, cum cornibus; quod sunt atrocia, ut tauri.* Acron ad Horat. lib. IV. Od. XIV. *Omnium famosorum fluminum vultus cum cornibus finguntur, propter impetus, & mugitus aquarum.* Tzetzes ad Hesiodi Ἀσπίδα in ea verba, Ταύρεος Ἐννοσίγαιος, ita notat, Ἤγουν διὰ τὸν τῶν κυμάτων ἦχον, ὡς ταῦροι γὰρ μυκῶνται· ἢ ὅτι ταυρόκρανος ἦν· ἢ ὅτι ταύρεος Ποσειδῶν ἐν πόλει Βοιωτίας, διὰ τὸ ταύρους θύεσθαι αὐτῷ, καὶ μάλιστα ἐν Ὀγχηστῷ, διὰ τοῦτο καὶ ταυρογενεῖς τοὺς ποταμούς. Phurnutus, τοὺς ποταμοὺς κερασφόρους, καὶ ταυρώπας ἀναπλάττουσιν, ὡσανεὶ βίαιόν τι τῆς φορᾶς αὐτῶν, καὶ μυκητικὸν ἐχόντας. Sophoclis Interpretes Trachiniis, Οἱ ποταμοὶ ταυρόμορφοι ἀνετυποῦντο, ἢ ὅτι μυκηθμῷ εἰσὶ παραπλήσιοι περὶ τὰς ἐκβολάς, ἢ ὅτι σχίζουσι τὴν γῆν, ὡς οἱ βόες· ἢ διὰ τὸ τὰς νομὰς παρὰ τοὺς ποταμοὺς εἶναι. Addo etiam forte à magnitudine id natum, nam Græci veteres omnia prægrandia & violenta ταύρους vocabant. Stephanus in Ταῦρος, Ταύρους οἱ παλαιοὶ πάντα ὅσα μεγάλα καὶ βίαια ἐπωνόμαζον.

738, Βύκτας δ' ἐν ἀσκῷ] Ferunt Ulyssem errabundum ad Æolidem insulam appulisse, atque ab Æolo accepisse excoriati bovis pellem, in qua omnes, præter Favonium, venti inclusi erant, quorum adminiculo, exactis novem diebus, tam prope patriam advectus fuit, ut eam in conspectu haberet, ignesque vicinos conspiceret. Vide Homerum Od. κ'. Auctorem moralis Interpretationis Errorum Ulyssis, & Hygini Odysseam. Huc allusisse videtur Ovidius de Ponto lib. I. Eleg. IV.

Non dubia est Ithaci prudentia, sed tamen optat,
Fumum de patriis posse videre focis.

739. Παλιντροβίτοις τημοναῖς ἀλώμενος] Ulyses fractus labore & vigiliis, ut qui continuis novem diebus ac noctibus solus navis gubernaculum direxisset, cum obdormivisset, socii aurum, argentumve quodpiam in illo utre conclusum arbitrantes, eum solverunt, quo facto, venti simul omnes eruperunt, eosque in mare dejecerunt. Ulysses autem animi dubius, etiam semet in mare præcipitare volens, mutata tandem sententia, ad Æolum remeavit. Vide Ovidium Metamorph. lib. XIV. Tangit Apulejus in Apolog. *Olim Ulyxis socii thesaurum reperisse arbitrati sunt, cum utrem ventosissimum manticularentur.*

741. Καύηξ ἰσοῦ περιπαδήμενος κλάδῳ] Larum vocat Ulyssem, quod è naufragio sospes evaserit, solet enim ista avis mergere se in mari, & non suffocari.

754. Ἀσῷ σκύλακος Θρᾳκίας Ἀνθηδόνος] Anthedonis civem dicit Glaucum, Polybi F. qui, gustata sedo, cujus attactu pisces, quos ceperat, in mare redivivos resiliisse conspexerat, in mare se præcipitavit, vel, ut alii volunt, in balænam mutatus est. Philostratus senior Εἰκόνων lib. II. Οἰκῆσαι δὲ (ὁ Γλαῦκος) αὐτοί ποτέ λέγεται τὴν ἀρχαίαν Ἀνθηδόνα, καὶ πόας μὲν τινος ἐπὶ τῆς θαλάττης (lego ἐπιθαλαττίου) γεύσασθαι, κύματος δὲ ὑποδραμόντος αὐτὸν, εἰς τὰ τῶν ἰχθύων ἀπενεχθῆναι ἤθη. Videndi Athenæus, & Strabo. Nonnus Dionys. XXXV. immortalitatem assumpsisse canit. Eum sequitur Ovidius Metamorph. XIII. extremo, qui rem omnem eleganter describit. Vide etiam Apostolii Parœmias.

755. Ὡς πεύκης κλάδος] Eleganter emendat V. Cl. Jos. Scaliger πεύκης κλάδος, id est, λαμπὰς; ut in agone lampaducho lampas traditur sequenti, sic ventus vento succedens, insultans spiritu, agitabit Ulysem, tanquam suber in mari.

757. Μόλις δὲ Βύνη] Ovidius Eleg. VI. lib. III. de Ponto,

Nec quia Neptunus navem lacerârat Ulyssis,
Leucothoë nanti ferre negavit opem.

Vide Homeri Odyss. ε'. Hyginus in Odyssea, *Facta rate, Calypso omnibus rebus ornatum eum dimisit, eamque ratem Neptunus fluctibus disjecit, quod Cyclopem, filium ejus, lumine privaverat: ibi cùm fluctibus jactaretur, Leucothoe, quam nos matrem Matutam dicimus, quæ in mari exigit ævum, balthеum ei dedit, quo sibi pectus suum vinciret, ne pessum abiret, quod cum fecisset, enatavit.* Quod de nave ab Ulyise confecta ait Lycophron, id certum ex Poetæ Odyssea, & Æliano Var. Hist. lib. VII. cap. V. Ὁμολογεῖ δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς πολλὰ εἰδέναι, καὶ τεχνίτης αὐτῶν εἶναι, καὶ τὴν σχεδίαν δὲ, ὁ ἐνθένδε ναυπηγῶν, ἀλλὰ δι' ἑαυτοῦ τὴν ταχίστην εἰργάσατο.

781. Λύγοισι τετρανθεῖσα] Olim, cannabi usu necdum cognito, funes è vimine contexebant. Inde est apud Calphurnium Eclog. III.

Quod si dura times etiam nunc verbera, Phylli,
Tradimus ecce manus, licet illæ vimine torto
Scilicet & lenta post tergum vite domentur.

Homerus,

——— δῆσε μόσχοισι λύγοισι.

Theocritus Idyll. I.

——— τὺ θὴν τὸν Ἔρωτα κατεύχεο, Δάφνι, λυγιξεῖν·
Ἆρ' οὐκ αὐτὸς Ἔρωτος ὑπ' ἀργαλέω ἐλυγίχθης;

 Tzetzes,

Tzetzes, Πεῖσμα ὑπὸ λόγου σχοίνους ἐποίουν, περὶ εὐφήσεως τῆς κατάδεσιν. Hinc capio Festi locum, *Viere, alligare, unde vimina.*

796. Ἔλλοπος Σαρδωνικῶ] Pastinacam marinam intellige, cujus aculeo (nam eum sagittæ suæ præfixerat Telegonus) saucius Ulysses exspiravit. Didymus ad Odyss. λ'. Οἱ νεώτεροι τὰ περὶ Τηλέγονον ἀνέπλασαν, τὸν Κίρκης καὶ Ὀδυσσέως, ὃς δοκεῖ κατὰ ζήτησιν τοῦ πατρὸς εἰς Ἰθάκην ἐλθὼν, ὑπ' ἀγνοίας τὸν πατέρα διαχρήσασθαι τρυγόνος κέντρῳ, ᾧ ἀντὶ αἰχμῆς ἐχρῆτο, & quæ sequuntur. Parthenius Ερωτ. γ'. Καὶ οὐ μετὰ πολὺν χρόνον (Ὀδυσσεὺς) ὑπὸ τῆς ἀπηχθείσης, περὶ τὸ αὐτὸς αὐτῆς γενεᾶς παιδὸς ἀκάνθῃ θαλασσίας τρυγόνος, ἐπελεύτησεν. Nicander in Theriacis, ubi de pastinacis his agit,

——— ἀνδρὶ δὲ σαρκες
Πυθόμεναι μινύθουσι, λόγος γε μὲν, ὥς ποτ' Ὀδυσσεὺς
Ἔφθιτο, λευγαλέοιο τυπεὶς ἁλίου ὑπὸ κέντρου.

Meminit & Aristophanis Scholiastes Πλούτῳ. Lucianus tamen Τραγοποδάγρᾳ, podagra mortuum tradit, his verbis,

Ἰθάκης ἄνακτα Λαερτιάδην Ὀδυσσέα
Ἐγὼ κατέπεφνον, οὐκ ἀκάνθης τρυγόνος.

Est vero pastinaca, θαλάσσιον θηρίον φονευτικὸν, ut ait Nicandri Scholiastes. Hesychius, τρυγὼν, ἰχθὺς θαλάσσιος, ὃς τὸ κέντρον δηλητήριον, quod etiam ab Antigono lib. Ἱστοριῶν Παραδόξων traditur: verba ejus ita habent, Ἐν δὲ τῇ νήσῳ (Γυάρῳ) θαυμασμός ἐστιν ὁ ἄχερδος, κἂν εἰς ἄλλο δένδρον ἐμπλέξῃς, μαραίνεσθαι, ποιεῖ δὲ αὐτὸ τοῦτο καὶ τὸ τῆς τρυγόνος κέντρον τῆς θαλαττίας, καὶ ἐὰν εἰς τοὺς ὀδόντας ἅψῃ, κατασήπει. Quod ipsum ex hoc Antigono etiam refert Stephanus in Γύαρος. Phile lib. περὶ Ζώων Ἰδιότητος,

Ἰοῦ δὲ μεστὰ, καὶ φθορᾶς ὀξυδρόμου
Τῶν τρυγόνων τὰ κέντρα τῶν θαλαττίων,
Οἷς καὶ τεθηλὸς ἐὰν ἀμυχθῇ δενδρίον,
Μαραίνεται, ζῆν οὐκέτι δύναμιν ἔχον.

Et Nicander loco citato, refert putredinem icta ejus aculeo concipere.

799. Νεκρὸν Εὐρυτᾶν στέψει λεὼς] Observa etiam heic veterem morem. Solebant namque coronæ ex omnigenis floribus contextæ mortuo imponi. Euripidis Schol. Phœnissis, Εἰώθασι στέφειν τοὺς νεκρούς. Lucianus περὶ Πένθους, Μύρῳ καλλίστῳ χρίσαντες τὸ σῶμα, καὶ ἄνθεσιν ὡραίοις στεφανώσαντες, προτίθενται. Xenophon Exped. Cyri lib. vi. Οὓς δὲ μὴ εὕρισκον, κενοτάφιον αὐτοῖς ἐποίησαν μέγα, καὶ πυρὰν μεγάλην, καὶ στεφάνους ἐπέθεσαν. Justinus Martyr Apologet. ii. Οὐ μόνον ἐγκαλεῖν ἔχετε, ὅτι μὴ τοὺς αὐτοὺς σέβομεν θεοὺς, μηδὲ τοῖς ἀποθανοῦσι χοὰς, καὶ κνίσας, καὶ ἐν γραφαῖς στεφάνους, καὶ θυσίας φέρομεν. Lego, καὶ ἐν ταφαῖς ς. Statius Thebaid. iv.

——— *deflet jamque omnis ephebum*
Turba, coronato contenta est funere mater.

Philostratus Ἡρωϊκοῖς, auctor est eam consuetudinem manasse à Thessalis, qui primi Achillis tumulum eo modo coronarunt: dicebantur autem coronæ ex ἔρωτες. Etymologici Auctor, Ἐρὼς, ὁ στέφανος ἐκ παντοίων ἀνθέων, τοῖς νέκυσι πεμπόμενος, παρὰ τὴν ἔραν, τὴν γῆν, ὁ ἐρανισμένος ἐκ τῆς γῆς. Non semper tamen eæ coronæ è floribus, verum & ex oliva. Inde nimirum intelligendus Artemidorus lib. iv. cap. lix. Τοῖς ἀποθανοῦσιν ἐλαίας συνεκφέρουσι. Et Chion in Epistola ad Platonem, Σημαίνει γάρ μοι καὶ ἱερὰ, καὶ οἰωνίσματα, καὶ πᾶσα ἁπλῶς μαντεία θάνατον κατορθώσαντι τὴν πρᾶξιν. ἐθεασάμην δὲ καὶ αὐτὸς ἐνύπνιον, ὃ κατ' ὄνειρον ἔδοξε γάρ μοι γυνὴ, θεῖόν τι χρῆμα κάλλους καὶ μεγέθους, ἀναδεῖν με κοτίνῳ καὶ ταινίαις, καὶ μετὰ μικρὸν ἀποδεῖξαί τι μνῆμα περικαλλὲς, καὶ εἰπεῖν, Ἐπειδὴ κέκμηκας, ὦ Χίων, ἴθι εἰς τοῦτο τὸ μνῆμα ἀναπαυσόμενος. Ratio ejus coronationis apud Clementem Pædagog. lib. ii. cap. viii. Ἀοχλησίας δ' ἀμεριμνίας ὁ στέφανος σύμβολον· ταύτῃ καὶ τοὺς νεκροὺς καταστεφανοῦσιν. Neque vero in sola Græcia iste mos, immo in omni Italia Ovidius Trist. lib. iii. Eleg. iii.

Tu tamen extincto feralia munera semper,
Deque tuis lacrymis humida serta dato.

Tangitur à Varrone lib. vi. de L. L. *Cum ad sepulcrum ferunt frondes atque flores, addunt nunc etiam lanam.* Hinc Persii nebulam discutio,

——— *nunc non è manibus illis,*
Nunc non è tumulo, fortunataque favilla
Nascentur violæ. ———

Propertii quoque lib. i. Eleg. xvii.

Illa meo caros donasset funere crines,
Molliter & tenera poneret ossa rosa.

Minutius Felix Octavio, *Reservatis unguenta funeribus, coronas etiam sepulcris denegatis, pallidi, tripidi, misericordia digni, &c.* Huc pertinet istud in vetere Epitaphio,

QUOTIENS. QUIS. EORUM. SUIS. CORONAS.
PONENT. ET. ARAM. NOSTRAM. CORONENT.

804. Καὶ Τημενείων] Temenus hic Herculis (ad quem genus referebat Alexander Magnus) abnepos fuit. Nam ex Hercule Hyllus, à quo Cleodeus, à quo Aristomachus, à quo Temenus. Vide quæ de Macedoniæ regum ortu ex Philippi Melancthonis Chronico refert Nicolaus Gallotus ad Demosthenis Olynth. i. ubi Alexandrum ab Hercule xviii. facit, contra Velleii mentem, qui lib. i. xxxiii. censet.

816. Ἐργάτην κάνθωνα] Asinis ad aratrum etiam usi Veteres. Arnobius lib. ii. *Et asellus, & bos æque (usu, atque assiduitate cogente) discit arare, ac molere.* Atque hoc erat pauperiorum. Apulejus inde in Apolog. *Attamen parce postea, Æmiliane, paupertatem cuipiam objectare, qui nuper usque agellum Zatharensem, quem tibi unicum pater tuus reliquerat, solus uno asello ad tempestivum imbrem triduo exarabas.* Eleganter vero ἐργάτης dicitur asinus aratro junctus, nam ἔργα etiam de agricultura dicuntur. Vide Hesychium. Sic Callimachus Hymno tertio,

Κτήνεά φιν λοιμὸς καταβόσκεται, ἔργα δὲ πάχνη.

Et postea,

——— οὔτε ἔργα, οὔτε φυτὰ λυμαίνονται.

Hesiodus,

Ἔργα βοῶν ἀπόλοιτο. ———

Virgilius *Labores* dixit,

Sternit agros, sternit sata læta, boumque labores.

Ovidius *Opus*,

Cernis ut in duris (& quid bove firmius?) arvis
Fortia taurorum corpora frangat opus.

Tibullus lib. i. Eleg. ix.

Et durum terræ rusticus urget opus.

Et lib. ii. Eleg. i.

Et grave, suspenso vomere, cesset opus.

Hinc

Hinc etiam Bion Idyllio sexto, χεῖμα δύσεργον vocat, quod hyems ad ἔργα, id est, agriculturam, minus apta. Ulyssem vero insaniam simulasse indicat etiam Corippus lib. III,

Quæque ferunt veteres maturo robore vites,
Quas manibus propriis Ithacus plantavit Ulyxes,
Arce sub Ibalia Laertia lumina servans,
Nondum Trojanis vitans discrimina belli.

Lego, *A. f. Inachia L. limina f.*

822. Πόθον δὲ φάσμα πτηνὸν εἰς αἴθραν φυγὸν] Helenam jussu Junonis in cœlum abreptam narrat Euripides Ἑλένῃ, & ex eo Theodoretus Θεραπευτ. Serm. III. Καὶ τὴν Ἑλένην δὲ, μετὰ τὴν πολυθρύλλητον ἐκ παμπόλλων μοιχείαν, τῷ Μενέλεῳ χαρίσαντες, εἰς τὸν ὑπερῷον, ἢ φασιν Εὐριπίδης, ἀνήγαγον.

829. Τὰς μογοστόκους] Innuit Poeta incestum Myrrhæ cum Cinyra patre concubitum. Myrrha enim, ubi cum patre concubuisset, ac cognitam ille stricto gladio persequeretur, in arborem sui nominis est mutata. Testes Theocriti Scholiastes Idyllio α'. Plutarchus Παραλλήλοις, Antonius Liberalis lib. Μεταμορφ. Hyginus LVIII. Plinius lib. XII. cap. XV. Ovidius Metamorphoseôn lib. x.

833. Κρατῆρες λευκῷ τὸν ποτ' ἔκτανεν σῦς] Adonis, forma eximia puer, ob quam, cum à Venere impendio amaretur, ab apro a Musis odio Veneris immisso interemptus est. Bion Idyll. α'.

Κεῖται καλὸς Ἄδωνις ἐπ' ὤρεσι μηρὸν ὀδόντι
Λευκῷ λευκὸν ὀδόντι τυπείς. ——

A Marte rivali in aprum mutato factum id alii volunt. Vide Nonnum Dionys. lib. XLI. Aphthonius, Ἠρα μὲν γὰρ ὁ Ἄδωνις (Ἀφροδίτη) τῷ Ἀδώνιδος, ἀντήρα δὲ καὶ ὁ Ἄρης αὐτῆς. Et paullo post, Ζηλοτυπῶν δὲ ὁ Ἄρης τῷ Ἀδώνιδι ἀντιοῦν ἐκάλεσε, λύων ἔρωτος τὸ Ἀδώνιδος ἐμφαινόμενος θάνατον. quæ totidem verbis invenies apud Auctorem Γεωπονικῶν lib. XI. Huc pertinet Theocriti Idyllium notissimum, & Bionis primum. Apollodorus lib. III. Dianæ odio occisum narrat.

834. Ἐπόψεται δὲ τύρσεις Κηφεῖδος] Attingit Andromedæ fabulam à Perseo liberatæ. Eam habes apud Nonnum Dionys. XXXI. Ovidium Metamorph. V. Apollodorum lib. II. Nicandrum in Theriacis, & Hesiodum Ἀσπίδι, si tamen ejus est, de quo dubitat Dionysius Longinus lib. περὶ ὕψους.

838. Τὸν χρυσόπατρον μάρπτιν] Persei natales satis vulgati. Horatius,

Inclusam Danaën, ——

& quæ sequuntur, locus notus. Terentius Eunucho Act. III. Sc. V.

—— *virgo in conclavi sedet*
Suspectans tabulam quandam pictam, ubi inerat pictura hæc, Jovem
Quo pacto Danaës misisse aiunt quondam in gremium imbrem aureum.

839. Ἀρβυλόπτερον] Simili modo *pennipes* Catullo, idque ob Mercurii talaria, quibus usus. Lucanus lib. VIII.

Quo postquam partu Danaës, & divite nimbo
Ortum, Parrhasiæ vexerunt Persea pennæ.

Idem est *Volucripes*, quod epitheton Mercurio tribuit Ausonius in Epist. ad Paulinum,

Fer huc salutem præpes & volucripes.

840. Πέρσεται δὲ τῷ Σπεισῆρος ξίφει] Perseus ope Palladis Medusæ caput amputavit, Orpheus in Hymnis à Pallade id, non à Perseo, factum canit.

842. Ἰσπάδρόπτως ὠδῖνας] Equihominem partum vocat Lycophron, quo Chrysaor & Pegasus editi sunt. Hesiodus Theogonia,

Τῆς δ' ὅτε δὴ Περσεὺς κεφαλὴν ἀπεδειροτόμησεν,
Ἐξέθορε Χρυσάωρ τε μέγας, καὶ Πήγασος ἵππος.
Τῷ μὲν ἐπώνυμον ἦν ὅτ' Ὠκεανοῦ περὶ πηγὰς
Γένεθ', ὁ δ' ἄορ χρύσειον ἔχων μετὰ χερσὶ φίλῃσι.

844. Ἀνδρας δὲ ἄκρι ποδὸς ἀγλαματώσας] Proverbialis loquendi forma. Lycophron unam ejus partem posuit, altera omissa. Theocritus Idyllio XXI.

Καὶ μ' ἀπὸ τᾶς κεφαλᾶς ποτὶ τὼ πόδε πάντ' ἀνύχι' εἶλκε.

Petronius, *Hoc ergo remedio mutemus colores à capillis usque ad ungues.* D. Ambrosius Offic. lib. I. cap. XII. *Perfusum ulceribus, inhorrentem vibicibus, exaratum vulneribus à capite usque ad pedes videbant.* Similia compluria observavit in Spicilegio Petroniano optimus doctissimusque Janus Dousa F. magno Reip. nostræ literariæ damno vitæ nuperrime ereptus,

—— *Eheu! invidet omnibus*
Mors atra, nec scit parcere cuipiam,
Non nemini, ut suadet libido,
Crine caput spolians decorum.

847. Ἐπόψεται δὲ τὰς Σαρπηδόνος γύας] Cur in Ægyptum venerit Menelaus, narrat Servius Æneid. XI. *Jupiter Menelai fata miseratus est propter Helenæ jugale consortium, & eum per diversa errare maluit, quam Ægisthi manibus interire: hic errans ad Ægyptum usque pervenit, ubi Proteus, deus marinus, regnaverat, cui rapta aliquando à Paride Helena dicitur commendata. Unde quidam dicunt, quod ad eam quærendam Menelaus sit ad Ægyptum profectus post bella Trojana,* & quæ sequuntur. Nicandri Scholiastes Θηριακοῖς cum Helena in Ægyptum ab Menelao ventum ait, Ἰσέον δὲ ὅτι ἀπὸ Τροίας ἀνακομίζων ὁ Μενέλαος σὺν τῇ Ἑλένῃ, ἐπλανήθη, καὶ ἦλθεν εἰς Αἴγυπτον. In Servii verbis notabis Helenam à Theseo apud Proteum depositam dici, quum Lycophron pag. VIII. & X. & alii, à Proteo ereptam Paridi narrent. Ut etiam hoc addam, ab Menelai in Ægyptum adventu nomen accepit Μενελαΐτης νομός. Mart. Capella lib. VI. (ut alios Geographos omittam) ubi de Ægypto ei sermo, *Summa autem ejus pars contermina Æthiopiæ oppidorum multas præfecturas habet, quas Nomos vocant, inter quas Menala, item Ala, item Alexandriæ regionem.* Emendo, *inter quas Menelaitem Alexandriæ r.* Orta menda ex reduplicatione quatuor posteriorum syllabarum.

849. Δυσὶδ' μοις δαρσὶ σὺν κοιμώμενος] Phocas puta, quibus Menelaus in littore (unde heic χαμευνάδας vocat nuncupantur) & tres ejus socii phocarum pellibus, quas ab Edothea acceperant, cooperti dormiebant, ut ex Proteo caussam cognoscerent, ob quam tam diu remnerentur. Fabula tota est apud Homerum Od. IV. Teterrimus vero horum piscium (unde & heic δυσὶδ' μοι)

δύσοδμον) odor est, quod etiam indicat Homerus hoc versu,

> φωκάων ἁλιοτρεφέων ὀλοώτατος ὀδμή.

Hac de caussa *turpes* Virgilio Georg. IV. & Ovidio Metamorph. I. *deformes*. Hinc Aristophanes in Pace Cleonem coriarium traducens, φώκης ὀσμὴν ei attribuit. Mirum autem quid doctissimo Cantero in mentem venerit, qui pro phocis balænas interpretatus est, neque ab Homero ei persuasum esse.

851. Τειάνορος κόρης] Explicat hunc locum Stephanus, Αἴγυς, (inquit) πόλις Λακωνική, ὡς Εὐφορίων· οἱ πολῖται, Αἰγύται, ὡς Παυσανίας. Λυκόφρων δὲ τὸ ἐθνικὸν Αἴγυος, τὸ θηλυκὸν λέγων οὕτω,

> Καὶ πῶς τις τλήσεται ἄνιξ' Αἰγύας κυνὸς,
> Τῆς θηλύπαιδος καὶ τειάνορος κόρης.

Ο λόγος περὶ Ελένης Λακωνικῆς ὄσης, καὶ ἄξενα μὴ τιμώσης τὸν Μενέλαον, καὶ Αλεξάνδρῳ Δηϊφόβῳ γαμηθείσης. Emendo in carmine τλήσετ', sequentia hoc modo, Ο λόγος περὶ Ελένης Λακωνικῆς ὄσης, καὶ ἄξενα μὴ τιμώσης, τὸν Μενέλαον, καὶ Αλεξάνδρῳ, καὶ Δηϊφόβῳ γαμηθείσης.

854. Ταμάσσου κρατῆρα] Eustath. Τὴν μέντοι ἐν Κύπρῳ Τεμέσην, Τάμασον ἀξιοῦσιν οἱ παλαιοὶ λέγεσθαι, ἀφ' ἧς καὶ ὁ Ταμάσιος κρατήρ. Fuit hic crater ab Vulcano fabrefactus, Pelopique uxorem ducenti donatus, itaque postea hæreditario jure ad Menelaum pervenit, teste Diogene Laërtio lib. I. Θάλητ. De eo intelligendus Apuleii locus in Apologia, *Nec Proteus faciem, nec Ulysses scrobem, nec Æolus follem, nec Helena crateram, nec Circe poculum, nec Venus cingulum.* Philostratus de Vitis Sophist. in Epist. ad Antoninum, Τὸ δὲ φρόντισμα τοῦτο, ἄριστε ὑπάτων, καὶ τὰ ἄχθη σοι κουφιεῖ τῆς γνώμης, ὑπὲρ ὁ κρατὴρ τῆς Ελένης τοῖς Αἰγυπτίοις φαρμάκοις. Helena eum in mare Coum abjecit, rixarum caussam fore dicens. Diogenes Laërtius loco citato, Αλλοι φασὶν Ηφαιστότευκτον αὐτὸν, καὶ δοθῆναι πρὸς τοῦ θεοῦ Πέλοπι γαμοῦντι· αὖθίς τε εἰς Μενέλαον ἐλθεῖν, καὶ σὺν τῇ Ελένῃ ἁρπασθέντα ῥιφθῆναι εἰς τὴν Κῴαν θάλασσαν πρὸς τῆς Λακαίνης, εἰπούσης ὅτι περιμάχητος ἔσται.

Ibid. Καὶ βοάγριον] Observandus Veterum mos, qui clypeos sibi ex multiplicatis boum pellibus conficiebant, superficie ænea superinducta. Ovidius Ajacis clypeum septemplicem fuisse canit,

> *Surgit ad hos clypei dominus septemplicis Ajax.*

Achillis clypeum idem Metamorph. XII. ex decem pellibus,

> *Dixit, & hæsurum clypei curvamine telum*
> *Misit in Æaciden, quod & æs, & proxima rupit*
> *Terga novena boum, decimo tamen orbe moratum est.*

Erant vero isti rei pelles boum, qui in ætatis vigore. Statius ingerit Theb. III.

> *Cædere nec validas sanctis è stirpibus hastas,*
> *Nec pudor emerito clypeum vestisse juvenco.*

Lucani è vimine faciebant, corioque tegebant, teste Sallustio, Dionysio Halicarn. lib. III. Livio III. Decad. I. in Saguntinorum obsidione. Advatici quoque, Gallorum populi, *scutis*, (ut auctor est Cæsar II. belli Gall. in fin.) *ex cortice factis, aut viminibus intextis, quæ subito (ut temporis exiguitas postulabat) pellibus induxerant, utebantur.* Quem locum mihi indicavit amicus noster Eitzo Tiarda. Clypei autem Junoni dicati meminit quoque idem Metamorph. lib. XV. his verbis,

> *Ipse ego, nam memini, Trojani tempore belli*
> *Panthoïdes Euphorbus eram, cui pectore quondam*
> *Hæsit in adverso gravis hasta minoris Atridæ;*
> *Cognovi clypeum lævæ gestamina nostræ*
> *Nuper Abanteis templo Junonis in Argis.*

Diogenes Laërtius lib. VIII. Apollini sacratum narrat his verbis, Εἰσελθὼν εἰς τὸ τοῦ Απόλλωνος ἱερὸν, ἐπέδειξεν ἣν Μενέλαος ἀνέθηκεν ἀσπίδα, ἔφη γὰρ αὐτὸν ὅτ' ἀπέπλευσεν ἐκ Τροίας, ἀναθεῖναι τῷ Απόλλωνι τὴν ἀσπίδα διασεσηπυῖαν ἤδη, μόνον δὲ διαμένειν τὸ ἐλεφάντινον πρόσωπον. Acron lib. I. Od. XXVIII. non Menelao, sed Euphorbo imputat id, *Pythagoram significat, qui prædicavit se apud Trojam Euphorbum, Panthoi filium, fuisse, qui interfectus à Menelao, iterum revixit factus Pythagoras, idque eum cognovisse, agnito clypeo, quem templo Euphorbus fixerat.*

855. Ασκέρας εὐμαρίδας] Fuit cum putarem legendum ἀσκερὰς εὐμαρίδας, nunc nihil muto; nam ait Aristophanis Scholiastes Vespis, εἶδος τῶν ποιητῶν περιβαλλόμενος λέγεται ἐνδεδυμένους χειμῶνι. Erant vero ἀσκέραι, calceamenta villosa, quibus hyeme utebantur: atque ea intelligit Hesiodus lib. II.

> Αμφὶ δὲ ποσσὶ πέδιλα βοὸς ἶφι κταμένοιο
> Αρμενα δήσασθαι, πίλοις ἔντοσθε πυκάσσας.

At εὐμαρίδες erant barbarorum inventum, & ex cervino corio consuebantur. Unde Euripides βαρβάρους εὐμαρίδας dixit.

857. Εν οἷσι πέρτης] Scholiastes Theocriti Idyllio IV. Τὸ δὲ Λακίνιον, ἀκρωτήριόν τις ἐστὶν ἔχουσα ἱερὸν Ηρας, Lycophron porro Thetidem templi istius narrat conditricem: alii ad Lacinium quendam, alii ad Herculem referunt. Servius Æneid. III. *Junonis Laciniæ templum secundum quosdam à rege conditore dictum, secundum quosdam à latrone Lacinio, quem illic Hercules occidit, & hoc loco expiato Junoni templum constituit.* Adi Geographiæ Scriptores.

860. Πεσθεῖν τὸν ἐννάπηχυν] Cave, Lector, de novemcubitali Achillis statura hæc accipias, toto erres cœlo. Certe frustra est Parrhasius in Comment. ad Claudianum, qui in ea opinione est, & vult eo referendum illud Virgilii lib. I. Æneidos,

> ——— *nunc quantus Achilles.*

Philostratus quidem Ηρωϊκοῖς dicit, ὑπερφυὲς δὲ τὸ σῶμα ἐφαίνετο, αὐξηθείς τε ἐξῆν, ἢ τὰ πρὸς τοὺς πηχεις δένδρα. Sed nec hoc quicquam ad asserendam ejus novemcubitalem proceritatem. Εννάπηχυν dixit Achillem, non aliter quam Otum, & Ephialtem ἐννεαπήχεας Homerus: ejus isti versus Odyss. λ'.

> Εννέωροι γὰρ τοί γε, καὶ ἐννεαπήχεες ἦσαν
> Εὖρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.

Hesychius huc respexit, Εννεαπήχεις ἦσαν· ἐννεαέτεις τὴν ἀκρίβειαν, τὰ γὰρ σύμμετρα τῶν σωμάτων τοῦ πλάτους τὸ μῆκος τετραπλάσιον ἔχει. Quæ verba faciunt, ut tibi jam luceat in loco antea valde obscuro, ac para sis Hesychio Minerval. Procerum autem fuisse Achillem indicant Philostrati verba citata,

citata, & illa Heliodori Æthiop. lib. II. Συνέτυχον γὰρ τῇ πρεσβυτέρᾳ τοῦ νεανίσκου, καί μοι ἀληθῶς ἔδοξε τοῖς Ἀχιλλείδαις ἐμπρέπειν, τοιοῦτός ἐστι τὴν μορφὴν, καὶ τοσοῦτος ἰδεῖν τὸ μέγεθος. Et lib. VI. Ἀναφέρει δὲ αὐτὸν εἰς Ἀχιλλέα πρόγονον, καί μοι ἐπεληλυθέναι ἔοικεν, εἰ δεῖ τῷ μεγέθει καὶ τῷ κάλλει τοῦ νεανίου τεκμαίρεσθαι πιστουμένῳ τὴν Ἀχίλλειον εὐγένειαν. Ex quibus verbis patet, homines proceræ staturæ proverbiali loquutione ab Achille genus ducere dictos. Quo & à me allusum in Epigr. quodam, quod apponam,

Ponticus ingenti quod se gerere augmine corpus
Conspicit, attollit ecce supercilium.
Et proavo esse satum magno mentitur Achille
Demens, & claris se inserit Æacidis.
Vis dicam, quid sis? vera tibi voce fatebor,
Certe, crede mihi, Pontice, magnus homo es.

862. Καὶ μήτε χρυσῷ φαιδρὰ κοσμῶν εἴδη] Solebant olim vestes auro intexere, variisque picturis eas exornare. Virgilianus Æneas lib. I.

Ferre jubet pallam gemmis auroque rigentem,
Et circumtectum croceo velamen acantho,
Ornatus Argivæ Helenæ, quos illa Mycenis
Pergama cum peteret inconcessosque Hymenæos,
Extulerat, matris Ledæ mirabile donum.

Cydonius in Orat. περὶ τῆς Καταφρονεῖν τὸ θάνατον, Ὁ δὲ ἄλογος (inquit) κἂν τοῖς ἱματίοις ἐξεῦρεν αὐτῷ τὴν ἀσέλγειαν, καὶ γὰρ καὶ ὕλης διαφορὰν ἐζήτησε, καὶ ἄνθος ἐξεῦρε, καὶ χρυσὸν συνέφηνε, καὶ παντοδαπῶν ζώων τι, καὶ φυτῶν ἰδέας ἐν τούτοις διέγραψε, καὶ ἱματίων ἰδέας ἄλλοις ἀπένειμεν, ὡς ἂν ἕκαστος γένους, ἢ ἀξίας, ἢ ἡλικίας ἔχων τυγχάνῃ. Porro quod Lycophron ait Græcos post Achillis mortem auro corpus non decoraturos, id testatur etiam Ἡρωϊκοῖς Philostratus his verbis, Ἐτάφη δὲ (Ἀχιλλεὺς) ἐκδιδόντων ἀνθρώπων πᾶσιν οἷς ἐπένεγκεν αὐτῷ ἡ Ἑλλάς, οὐδὲ κομᾷν ἔτι μετὰ τὸν Ἀχιλλέα καλὸν ἡγούμενοι, χρυσόν τε, καὶ ὅ, τι ἕκαστος εἶχεν, ἢ ἀπῆγεν ἐκ Τροίας, ἢ ἐκ δασμοῦ λαβὼν, νήσαντες εἰς τὴν πυρὰν ἀθρόα, &c. Eustathius Iliad. τ'. de Syracusanis hæc commemorat, Συρακουσίοις ὕστερον νόμος ἦν, τὰς γυναῖκας μὴ κοσμεῖσθαι χρυσῷ, μηδ' ἀνθινὰ φορεῖν, μηδ' ἐσθῆτας πορφυρᾶς ἐχούσας περιφαῖς, εἰ μή τις αὐτῶν συγχωρεῖν ἑταίρα καὶ κοινή· καὶ τὸν ἄνδρα δὲ μὴ καλλωπίζεσθαι, εἰ μὴ ὁμολογοίη μοιχεύειν, ἢ κίναιδος εἶναι. Certe in quovis luctu matronæ, tam in Græcia, quam Romæ, aurum non gestabant. Terent. Heaut. Act. II. Sc. III.

Texentem telam studiose ipsam offendimus,
Mediocriter vestitam veste lugubri,
Ejus anuis caussa, opinor, quæ erat mortua.
Sine auro tum ornatam, ita uti quæ ornantur sibi.

Et apud alios.

863. Μηδ' ἀβεργηνίνους ἀμφιβάλλεσθαι πέπλους] Pepli duplex usus, indutui, aut amictui, ut Varro loquitur, & Apulejus: Jul. Pollux lib. VII. cap. III. Ἐσθῆμα δ' ἐστὶ διπλοῦν τὴν χρείαν, ὡς ἐνδύναι τε, καὶ ἐπιβάλλεσθαι. Hoc loco ἀμφιβάλλεσθαι Lycophronis idem est, quod ἐπιβάλλεσθαι Pollucis. Inde veteres Græci etiam cœlum πέπλον appellitaverunt, οἷον θεῶν οὐρανίων περίβλημα, ut ait Prophyrius lib. de Nymph. Antro.

865. Χέρσω σέφθυγγα] Huc pertinent illa Philostrati loco supra citato, Τὸν μὲν δὲ κολωνὸν, ξένε, τοῦτον, ὃν ὁρᾷς ἐπὶ τῷ μετώπῳ τῆς ἀκτῆς ὀρθὸν ἀνεστηκότα, ἔγειραν οἱ Ἀχαιοὶ ξυνελθόντες, ὅτε Πατρόκλῳ ξυνεμίχθη εἰς τὸν τάφον, κάλλιστον ἐντάφιον ἑαυτῷ τε, κἀκείνῳ διδούς.

872. Ὃν Κρηθέως ἄμναμος] Crethei nepos Jason. Apollonii Scholiastes lib. I. Αἰόλου, τοῦ Ἕλληνος, Κρηθεὺς καὶ Ἀθάμας· Κρηθέως δὲ, Αἴσων· Αἴσονος δὲ ὁ Ἰάσων. Ipse Jason apud Pindarum Pythion. Od. IV. ita ait,

Μία βοῦς Κρηθεῖ τε μάτηρ
Καὶ θρασυμήδει Σαλ-
μωνεῖ. τρίτοισιν δ' ἐν γοναῖς
Ἄμμες αὖ κείνων φυτευθέν-
τες σθένος ἀελίου χρύσεον
Λεύσσομεν.

Et apud Valerium Flaccum lib. V.

— ipse egomet proprio de sanguine Phryxi,
Namque idem Cretheus ambobus & Æolus auctor,
Cum Jove, Neptunoque, & cum Salmonide nympha.

881. Μόψον Τιταρώνειον, ἔνθα] De Mopso hoc, ejusque morte ita Ammianus lib. XIV. Et Mopsuestia, vatis illius domicilium Mopsi, quem à commilitio Argonautarum cum aureo vellere direpto, & errore abstractum, delatum ad Africæ littus mors repentina consumpsit: & ex eo cespite Punico tecti manes ejus heroici, dolorum varietati medentur plerumque hospitales.

882. Τυμβεύσει δ' ὑπὲρ Χερσοῦ ἀνεστάλμενον] Hoc observatione dignum, quia naufragio mortuis è navium fragmentis rogos struebant. Colligere etiam ex Manilio licet lib. IV.

Quis te Niliaco periturum littore, Magne,
Post victas Mithridatis opes, pelagusque receptum,
Et tres emenso meritos ex orbe triumphos,
Cumque etiam posses alium cognoscere Magnum,
Crederet, ut corpus sepeliret naufragus ignis,
Et collecta rogum facerent fragmenta carinæ?

884. Νερτέρων κειμήλιον] Diis manibus sacra antiquitus sepulcra, unde & in inscriptionibus ponebatur D. M. id est, Deis Manibus. Prudentius lib. I. contra Symmachum,

Ecce deos Manes cur inficiaris haberi?
Ipsa patrum monumenta probant: Diis Manibus illis
Marmora secta lego, quacunque Latina vetustos
Custodit cineres, densisque Salaria bustis.

Symphosius, interpres historiæ Apollonii Tyrii,

Pro meritis fabricant loculum ex ære collato, & scripserunt, DII MANES. CIVES. TARSIÆ. VIRGINI. PRO. BENEFICIIS. PATRIS. EJUS. SEPULCRUM. EX. ÆRE. COLLATO. FECERUNT.

901. Τὸ πτησθέντος λύκε] Lupi metamorphosin habes aliter apud Ovidium lib. XII. Metamorph. aliter apud Antoninum Liberalem. Locus Λύκιον dicebatur. Vide Suidam.

912. Κιγχείη βεβρωμένον] Theocritus in obscura Ara,

Βωμὸν δὲ τεῦγμ' ἀθρήσας	Λῆξεν ἀναύξας,
Θεοκρίτοιο κλέπτας,	Χάλεψε γάρ νιν ἰῷ
Τειρεσίαο καίτας	Σύριγγος, ἐκδὺς γῆρας.

Ubi observandum, quod dicat morsum à serpente Philoctetem, contemplantem sepulcrum Troili ab Achille occisi, quod in templo Apollinis Thymbræi erant. Alii tamen aliter. Vide Servium Æneid. III. Sophoclis Interpres Φιλοκτήτῃ, λέγεται γὰρ ὡς ἐν Λήμνῳ βουλόμενος (ὁ Φιλοκτήτης) ἀνασῆσαι βωμὸν Ἡρακλεῖ περὶ τὸν αἰγιαλὸν, ὑπὸ ὄφεως

ὄφεως ἐπλήγη. Homeri Iliad. β'. Ἱστόρηται ὅτι Φιλοκτήτης ἐν Λήμνῳ καθαίρων τὸν βωμὸν τῆς Χρυσῆς καλουμένης Ἀθηνᾶς, ἐδήχθη ὑπὸ ὕδρου, καὶ ἀνιάτῳ τραύματι ἀπελπισθεὶς, κατελείφθη αὐτόθι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων· ἤδεισαν γὰρ τοὺς Ἡφαίστου ἱερεῖς θεραπεύειν τοὺς ὑδροδήκτους. Huic consentit junior Philostratus in Imaginibus his verbis, Ἀναπλέοντες ἐς Τροίαν οἱ Ἀχαιοὶ καὶ προσχόντες τῇ νήσοις, ἐμαστεύοντο τὸν τῆς Χρυσῆς βωμὸν, ὃν Ἰάσων ποτὲ ἱδρύσατο ὅτε εἰς Κόλχους ἔπλει. Φιλοκτήτης τε ἐκ τῆς ξὺν Ἡρακλεῖ μνήμης τὸν βωμὸν τοῖς ζητοῦσι δεικνὺς, ἐγχρίμψαντος αὐτῷ τοῦ ὕδρου τὸν ἰὸν εἰς θάτερον τοῖν ποδοῖν, οἱ μὲν ἐπὶ Τροίαν οἱ Ἀχαιοὶ στέλλονται ὁδὶ ἐν Λήμνῳ ταύτῃ κεῖται, διαφόρῳ φησὶ Σοφοκλῆς καταστάζων ἰῷ τὸν πόδα. Quem locum depravatum ita restituere conabar, Φιλοκτήτης δὲ ἐκ τῆς ξὺν Ἡρακλεῖ μνήμης τὸν βωμὸν τοῖς ζητοῦσι δεικνὺς, ἐγχρίμψαντος αὐτῷ τοῦ ὕδρου τὸν ἰὸν εἰς θάτερον τοῖν ποδοῖν, ὁδὶ ἐν Λήμνῳ ταύτῃ λέλειπται, διαφόρῳ (φησὶ Σοφοκλῆς) καταστάζων νόσῳ τὸν πόδα. οἱ μὲν ἐπὶ Τροίαν οἱ Ἀχαιοὶ στέλλονται. De Philoctetæ morsu vide etiam Dictyn, Val. Flaccum Argonaut. lib. I. & Philostratum majorem Ἡρωϊκοῖς, qui docet, solius hydri ex omnibus serpentibus morsum sanabilem esse.

913. Φιτρῦ μιαιφόνον] Paridem à Philoctete sagitta transfixum, notum est. Hercules Sophocleus,

> Ἐλθὼν δὲ σὺν τῷ δ' ἀνδρὶ πρὸς τὸ Τρωϊκὸν
> Πόλισμα, πρῶτον μὲν νόσου παύσῃ λυγρᾶς,
> Ἀρετῇ τε πρῶτος ἐκκριθεὶς στρατεύματος,
> Πάριν μὲν, ὃς τῶνδ' αἴτιος κακῶν ἔφυ,
> Τόξοισι τοῖς ἐμοῖσι νοσφιεῖς βίου.

Vide Hyginum Fabula CII. Facem vocat Paridem, ob somnium matris Hecubæ, de quo ita ipse in Epistola ad Helenam,

> *Matris adhuc utero partu remorante tenebar,*
> *Jam gravidus justo pondere venter erat,*
> *Illa sibi ingentem visa est sub imagine somni*
> *Flammiferam pleno reddere ventre facem.*

917. Σκύθη δράκοντ'] Abulive δράκοντα posuit Lycophron pro quavis mercede. Nam veteres Græci ita τὸ κερδῶον appellabant, ut notat Hesychius, qua notione est apud Sophoclem Φιλοκτήτῃ. Vocat autem arcum hunc δράκοντα, quia mercedis vice, pro opera, quam Herculi in rogo navarat, acceperat Philoctetes. Neque possum probare eorum commentum, quibus placet arcum heic draconem dici, propter formam rotundam, aut sibilum telorum. Scythicum autem dicit, quem à Teutaro Scytha accepit Hercules; vel à Scythe, Jovis filio, qui arcum, & sagittas invenit, teste Plinio; vel κατ' ἐξοχὴν, erant enim Scythici arcus peculiares. Ammianus lib. XX. *Quum arcus omnium gentium flexis curventur hastilibus, Scythici soli, vel Parthici circumductis utrimque introrsus pandis & patulis cornibus effigiem lunæ decrescentis ostendunt, medietatem recta & rotunda regula dividente.*

937. Τόν τε Κρηστώνης θεὸν] Thraciæ Deum, Martem dicit, ut & Herod. lib. V. post prin. sicut monuit Tiarda noster. Manilius,

> ——— *Thrace Martem sortita colonum.*

Statius Thebaïde Thraciam *Martis sedem* nuncupat. Vegetius de Re Mil. lib. I. cap. XXVIII. commenta hæc putat, quia bellicosa admodum sit ea gens. Phurnutus, Τιμᾶσθαι δὲ (ὁ Ἄρης) ὑπὸ Θρᾳκῶν μάλιστα καὶ Σκυθῶν, καὶ τῶν τοιούτων ἐθνῶν λέγεται, ἐπεὶ παρ' ἐκείνοις τὸ πολεμικὸν ἡ ἄσκησις εὐδοκιμεῖ, καὶ τὸ ἀνεπιστρεφὲς τῆς δίκης. Arnobius lib. IV. *Quis Spartanum fuisse Martem (prodidit) nonne Epicharmus, auctor vester: quis in Thraciæ finibus procreatum, non Sophocles Atticus, cunctis consentientibus theatris?*

941. Οὔπω τὸ πατρὸς λαμπρὸν αὐγάζων φάος] Græci veteres φάος dixerunt, & quicquid in corpori solis esset, & quod à solis corpore flueret. Hesiodus lib. I.

> ——— λαμπρὸν δ' ἔλιπον φάος ἠελίοιο.

Æschylus,

> ——— χαῖρε δ' ἡλίου φάος.

Et apud Homerum, aliosque infinitos crebro. Porro κατ' ἐξοχὴν appellabant φῶτα Solem & Lunam, cum reliquos quinque planetas ἀστέρας nuncuparent. Nolebant enim Solem & Lunam in numerum errantium stellarum venire. Sic more suo Ἑλληνίζων Tertullianus Apologetici cap. XI. *Vani erunt homines, nisi certi sint à primordio & pluvias de cælo ruisse, & sidera radiasse, & lumina floruisse, & tonitrua mugiisse, & ipsum Jovem, quæ in manu ejus imponitis, fulmina timuisse.* Virgilius etiam,

> ——— *vos, ô clarissima mundi*
> *Lumina, labentem cælo quæ ducitis annum,*
> *Liber, & alma Ceres.* ———

948. Τοῖσι τετρήρεις βρέτας] Equum durateum intelligit, qui nocturno Grajugenarum partu Trojanis Pergama incendit, ut dicam Lucretii verbis. Multa de eo Dion, Virgil. Æneid. II. & Euripidis Scholiastes Ἑκάβῃ. Agathiæ (ob cujus editionem politioris literaturæ studiosi plurimum debent CL. V. Bon. Vulcanio) elegans de hoc equo Epigramma,

> Ἁ δέ ποθ' ἁ κλεινὰ Πέργαμος πόλις, ἂν ἀλαπάξαι
> Ἑλλάνων δέκατος οὐκ ἐπίλασσεν ἄρης
> Ἀμφαδόν, ἀλλ' ἵπποιο κακὸν ξύλον· αὐτὰρ δ' Ἐπειὸς
> Κάτθανε πρὶν τεῦξαι Δαρδανίαν παγίδα·
> Οὐ γὰρ ἂν Ἀτρείδαι δοριφάγον ἁψαμένων πῦρ
> Οὕτω ἐφ' ἡμετέροις λάεσιν ἐσπόμεθα.

Palæphatus negat in eo latuisse Græcos armatos, sed in loco concavo, qui etiam suo tempore ea ex re Ἀργείων λόχος dictus fuerit. Verba ejus ita habent, Φασὶν ὡς Ἀχαιοὶ, οἱ ἐν ξυλίνῳ ἵππῳ, κατεπρήσαντο τὸ Ἴλιον· ἔστι δὲ μυθώδης ἄγαν ὁ λόγος, ἡ δὲ ἀλήθεια ἔστιν αὕτη· ἵππον κατεσκεύασαν ξύλινον πρὸς μέγεθος μετεωρότερον τῶν πυλῶν, ὅπως μὴ ἑλκόμενος εἰσέλθῃ, ἀλλ' ὑπερέχῃ τῷ μεγέθει, οἱ δὲ λοχαγοὶ ἐνέθηκαν ἐν κοίλῳ χωρίῳ ἐπὶ τὴν πόλιν, ὁ Ἀργείων λόχος ἐκαλεῖτο μέχρι τοῦ νῦν &c. Victruvius machinam bellicam fuisse autumat, Polyænus Ulyssis strategema; Καὶ τὸν ἵππον δὲ (inquit) τὸν Δουράτεον, τὸν Ἐπειὸς ποίησεν σὺν Ἀθήνῃ, καὶ τοῦτο στρατήγημα Ὀδυσσέως ἦν. Ad hujus similitudinem erat Athenis in arce æneus equus, cum hac inscriptione, Χαιρέδημος Εὐαγγέλου ἐκ Κοίλης ἀνέθηκε.

950. Καδηρέσσει Μυνδίας ἀνακτόρεις] Confundit epitheta Poeta, ut supra monuimus: nam Minervæ Græcæ, non Myndiæ instrumenta sua Epeus dicavit. Aristoteles lib. περὶ Θαυμασίων ἀκουσμάτων, Περὶ δὲ τὴν Ἰταλίαν, τὴν καλουμένην Καλαβρίαν, ἐγγὺς Μεταποντίου, Ἀθηνᾶς ἱερὸν εἶναί φασιν Ἑλληνίας, ἔνθα τὰ Ἐπειοῦ λέγουσιν ὄργανα ἀνακεῖσθαι, ἃ εἰς (Lipsius legit οἷς, recte) τὸν Δούρειον ἐποίησεν ἵππον, ἐκείνου τὴν ἐπωνυμίαν

νυμίαν

μυρίων ἐκδόντος. φανταζομένων γὰρ αὐτῶν τῶν Ἀδωνῶν κατὰ τὴν ὥραν ἀξιῶν ἀναθεῖναι τὰ ὄργανα, καὶ διὰ τοῦτο βραδυτέρας τελχίνοτε ἀναγωγῆς, οἰλοῦδαι ἐν τῷ τόπῳ μὴ διωκόμενον ὑπελθόντα, ὅθεν Ἑλληνίας Ἀδωνᾶς τὸ ἱερὸν προσαγορεύεται. Adi Simmiæ Rhodii Πάλαιαν.

961. Ὢν δὴ μίαν Κριμισὸς] Crimissus, Siciliæ fluvius, ex una Phœnodamantis filiarum Acesten suscepit. Virgilius Æneid. v.

——— occurrit Acestes
Horridus in jaculis, & pelle Libystidos ursæ,
Troïa Crimiso conceptum flumine mater
Quem genuit. ———

Servius Æneid. I. Hippoten quendam, non Phœnodamantem nominat, *Timens Hippotes quidam nobilis filiæ Segestæ, cum Laomedontis regis Hesiona jam esset orta seditione religata, impositam eam navi misit, quo fors tulisset. Hæc ad Siciliam delata, à Crimiso fluvio, quem Crimisum Virgilius poetica licentia vocat, converso in ursam, vel in canem, compressa, edidit Acestem, qui ex matris nomine civitatem Trojanis condidit, quæ hodie Segesta nominatur.*

966. Τρίδειρον νῆσον] Siciliam accipe, quam ita à tribus promontoriis notissimis appellavit. Nonnus Dionysiacôn lib. II. Τρινάκριον. lib. VI. Τρίλοφον ab iisdem nuncupavit.

973. Πᾶς δὲ λυγαίαν λαὸς ἑσθῆτα] Obscuram vestem, funestam intellige; eam autem nigram fuisse à nemine putem ignorari. Artemidorus lib. II. cap. III. Τὸ δὲ μέλαν ἱμάτιον συνφείαν προσημαίνει, οὐ γὰρ οἱ ἀποθανόντες, ἀλλ' οἱ πενθοῦντες τοὺς ἀποθνήσκοντας τοιαύτοις χρῶνται. Apulejus Milef. III. *Inter hæc quædam mulier per medium theatrum lacrymosa & flebilis, atra veste contecta, parvulum quendam sinu tolerans decurrit.* Et VII. in fine, *Nam mater pueri, mortem deplorans acerbam filii, fleta & lacrymosa, fuscaque veste contecta, ambabus manibus trahens cinerosam canitiem, epulans, & exinde proclamans, stabulum irrumpit meum.* Quod monuit Tiarda meus. Cyprianus de Mortalitate, *Contestarer assidue, & publice prædicarem fratres nostros non esse lugendos, accersitione dominica de seculo liberatos, cum sciam non eos amitti, sed præmitti, recedentes præcedere ut proficiscentes & navigantes, desiderari eos debere, non plangi, nec accipiendas esse hic atras vestes, &c.* Nota verba illa, *accipiendas atras vestes*, alba enim in luctu deposita veste, nigram adsumere moris erat. Jul. Paullus JC. Receptarum Sententiarum lib. II. cap. XXI. *Qui luget, abstinere debet à conviviis, ornamentis, & alba veste.* Super hoc loco me monuit noster amor, Petrus Scriverius. Juvenalis Sat. X.

Hæc data pœna diu viventibus, ut renovata
Semper clade domus multis in luctibus, inque
Perpetuo mœrore, & nigra veste senescant.

Catullus,

Funestam antennæ deponant undique vestem,
Candidaque intorti sustollant vela rudentes.

Cicero in Vatinium, *Cedo quis unquam cœnavit atratus? ita enim illud epulum est funebre, ut munus sit funeris, epulæ quidem ipsæ dignitatis.* Macrobius Saturn. lib. III. cap. XV. *Crassus, vir Censorius, (nam cum Cn. Domitio Censor fuit) cum supra cæteros disertus haberetur, essetque inter clarissimos cives princeps, tamen murænam in piscina domus suæ mortuam atratus tanquam filiam luxit.* Varro, *Ut dum supra terram essent, riciniis lugerent, funere ipso pullis amictæ. Propinquæ adolescentulæ etiam anthracinis, amiculo nigello, capillo demisso, sequerentur luctum.* Quem locum suggessit idem Tiarda. Homerus etiam tradit Thetim adituram Jovem, cum Achillem filium brevi ad Trojam periturum deploraret, sese velo nigerrimo operuisse. Hinc lucem do Gregorio Nysseno lib. περὶ Παρθενίας cap. III. Τὴν τίνος λαμπρὰν, καὶ λευχείμονα, καὶ περιβλεπτον αἴφνης κατεμελαίνει περιστᾶσα ἡ συμφορὰ, καὶ περιβάλλει τῷ πένθει.

976. Κρατὸς δ' ἄκουρος πόντα χαιτωθεὶς φόβην] Solebant apud Græcos in luctu comam alere, ejusque ornamentum negligere viri, mulieres autem tondere. Plutarchus Ῥωμαϊκοῖς, Καὶ γὰρ παρ' Ἕλλησιν, ὅταν δυστυχία γένηται, κείρονται μὲν αἱ γυναῖκες, κομῶσι δὲ οἱ ἄνδρες· ὅτι τοῖς μὲν τὸ κείρεσθαι, τοῖς δὲ τὸ κομᾶν συνήθες ἐστιν. Artemid. lib. I. cap. XX. Ἡ δὲ ἀτημέλητος ἐν συμφοραῖς αὔξεται θρίξ. Et cap. XXIII. Καὶ μήτοι οὐδεὶς ἐν περιστάσει πονηρᾷ, ἢ συμφορᾷ τινι χαλεπῇ κείρεται, ἀλλ' οἷς μάλιστα μέλει εὐπρεπείας, ἀλύποις τε, καὶ ἀνάγκης. De mulierum in luctu tonsura sunt verba illa Accii Amphitryone,

——— sed quænam hæc est
Mulier funesta veste, tonsu lugubri?

Virgil. IX. Æneid.

Evolat infelix, & fœmineo ululatu
Scissa comas &c.

Plane aliter tamen in Palliata fabula apud Terentium Heautont. Act. II. Sc. II.

Texentem telam studiose ipsam offendimus,
Mediocriter vestitam veste lugubri,
Ejus anuis caussa, opinor, quæ erat mortua,
Sine auro tum ornatam, ita uti quæ ornantur sibi,
Nulla malam re esse expolitam muliebri,
Capillus passus, prolixus, circum caput
Rejectus negligenter. ———

Ecce hic aperte coma muliebris in luctu promissa, non tonsa. Decidite mihi hanc litem, vos Judices. Interim tamen sciendum, etiam apud alios hunc morem fuisse. Nam *Persæ* (inquit Curtius lib. X.) *commisso more detonsis in veste lugubri conjugibus, ac liberis, non ut victorem & modo hostem, sed ut gentis suæ justissimum regem, lugebant. Quin & Barbaros ferunt*, (verba sunt hæc in Calig. c. v. de morte Germanici loquentis) *quibus intestinum, quibusque adversus nos bellum esset, velut in domestico communique mœrore, consensisse ad inducias. Regulos quosdam barbam posuisse, & uxorum capita rasisse ad indicium maximi luctus.* Et hæc habeo à Tiarda meo.

987. Τὰς τοῦ Ἰώνων Ξουθίδας φυλάκας] Lego cum doctissimo Cantero Ξουθίδας. Expulsi autem sunt Iones ab Æneæ sociis ex Asia venientibus: inde facem præfero Tertulliano lib. de Pallio dicenti, *Iones Nilei comites Asiam novis urbibus instruunt.* Nam ex hac Historia capiendus ille locus.

988. Γλήναις δ' ἄγαλμα] Iones, cum Ilium cepissent, supplices à Minervæ simulacro avellebant, nulla religionis habita ratione, quod cum fieret, ipsum simulacrum illud facinoris atrocitate commotum, oculos claudebat. Hoc narrat his octo novem versibus Lycophron, & Strabo lib. VI. Τῆς δὲ τῶν Τρώων κατοικίας τεκμήριον ποιοῦνται τὸ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Ἰλιάδος ξόανον ἱδρυμένον αὐτόθι, ὅπερ καταμῦσαι μυθεύουσιν, ἀποσπωμένων τῶν ἱκετῶν ὑπὸ Ἰώνων τῶν ἑλόντων τὴν πόλιν.

1000. Πιθηκομόρφῳ] Πιθηκόμορφον vocat Thersiten, ob faciei deformitatem. Artemidorus lib. II. cap. XII. Πίθηκος ἄνδρα πανοῦργον καὶ γόητα σημαίνει, qualem etiam Thersiten fuisse verisimile fit. Apomasar quoque Ἀποτελεσμάτων cap. CXXXV. simiam interpretatur τὸν πανοῦργον.

1004. Κλήτην ἄνασσαν τῆς ἐπωνύμου πάτρας] Ausim ne Κλείτην? Hæret mihi aqua. Etymologici Auctor, Κλείτη, μία τῶν Ἀμαζόνων, ἥτις ἐλθοῦσα εἰς Ἰταλίαν ᾤκησε, καὶ πόλιν ἔκτισεν, ἣν ἀπ' αὐτῆς Κλείτην ὠνόμασεν, (malim ἣν ἀφ' αὐτῆς Κλείτην ὠνόμασεν) καὶ ἐβασίλευσε τοῦ τόπου, καὶ αἱ ἀπ' αὐτῆς διαδεξάμεναι τὴν βασιλείαν, Κλεῖται ὠνομάσθησαν. Nisi forte Etymologicum mendosum. Scio Κλείτην Cyzici uxorem, de qua est apud Parthenium Erotic. XXVIII. & Argonauticôn Scriptores, verum ea ab hac alia.

1015. Ποδωτοῖς λίνοις] Esse πόδας funes nauticos nemo est, qui ignorat, arbitror; Servius Æneid. V. pag. CCCCLXXXVIII. ibi, *Una omnes ferre pedem*] *Podiam* (lego *Pedem*) *id est, funem, quo tenditur velum, quod Græci πόδα vocant; ut est apud Pindarum, & Aristophanem.* Quem locum acceptum fero Tiardæ meo, ut hunc Senecæ II. de Benef. c. XXXIV. Scriverio, *Ingens est rerum copia sine nomine, quas non propriis appellationibus notamus, sed aliunde commodatis. Qui* PEDEM *& nostrum, & lecti, & veli, & carminis dicimus.* Homerus Odyss. κ'.

——— αἰεὶ γὰρ πόδα νηὸς ἐνώμων.

Sophocles Ἀντιγόνῃ,

Αὕτως δὲ ναὸς ὅστις ἐγκρατῆ πόδα
Τείνας ὑπείκει μηδὲν, ὑπτίοις κάτω
Στρέψας, τὸ λοιπὸν σέλμασιν ναυτίλλεται.

Testes infiniti, Aristophanes, Euripides, Apollonius, & alii ejus classis.

1019. Λυγρὸν ὄψονται βίον] Ὄψονται, id est, vivent: sic sæpe βλέπειν apud Poetas. Sophocles,

——— καὶ βλέποντα μὴ πόθον,
Θανόντ' ἂν οἰμώξειεν ἐν χεροῖν ἔχων.

Et aliis locis multis. Homerus Iliad. α'.

Οὔτις ἐμεῦ ζῶντος, καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.

Ita accipere illud Theocriti Idyllio XIII.

——— τὸ δ' αὔειον οὐκ ἐσορῶμες,

quid vetat? Infra quoque Lycophron,

Γαληνὸν ἦμαρ οὔ ποτ' ἐν ζωῇ δρακών.

Virgilius eodem modo *cassum lumine* pro mortuo dixit,

——— *nunc cassum lumine lugent.*

Ennius Annal. lib. XII.

Postquam lumina, sis oculis bonus, Ancu' reliquit.

1039. Μίαν πλείονα μὴ περιαυγέα] Is erat Veterum mos. Euripidis Scholiastes Ἱππολύτῳ, Ἔθος γὰρ τοῖς ἐφ' αἵματι φεύγουσιν, ἐνιαυτὸν φυγεῖν ἐκτὸς τῆς πατρίδος. Isaacius Tzetzes, Μόνος (lego νόμος τῷ ἐργασαμένῳ φόνον, φεύγειν ὅλον ἐνιαυτὸν, μὴ ὁρῶντα τὴν πατρίδα. Atque illud exilii genus ἀπενιαυτισμὸς dicebatur. Hesychius, Ἀπενιαυτισμὸς, ὁ εἰς ἐνιαυτὸν φυγὴ τοῖς φόνον δράσασι. Suidas, Ἀπενιαυτῆσαι, (emendo ἀπενιαυτίσαι) ἐνιαυτοῦ φυγεῖν τὴν πατρίδα ἐπὶ τινι ἀδικήματι. Jul. Pollux lib. I. cap. VII. Ἀπενιαυτίσαι δὲ, τὸ φυγεῖν ἔτος. Plato in libris de Legibus, & homicidia, & eorum pœnas distinguit. Insontem enim innoxiumque haberi jubet, qui proprium servum occidit, eum vero, qui alienum, tanti mulctandum censet, quanti servus ille venierit. At eum, qui ingenuum iratus occidit, biennium exulare vult; qui per insidias, triennium: eum porro, qui, dum exulat, homicidium committit, perpetuo exilio damnat. Eandem pœnam etiam præscribit patribus qui filios, filiis qui patres, & viris qui conjuges, & uxoribus quæ viros occidissent. Vide Platonem, & Theodoretum Θεραπευτικῶν lib. IX.

1040. Δίκης πέλεθρον Τιλφωσία] Telphusia Erinnys dicitur, Tisiphonem intellige, quæ cædes vindicare putabatur. Furiis vero, ut infernalibus deabus, nocentium vindictam tribuebat antiquitas. Æschylus Εὐμενίσι de illis loquens,

Πάντα γὰρ αὗται, τά τε καὶ ἀνθρώπους
Ἐπεῖχον, δίκην. ———

Timæus Locrus lib. περὶ ψυχᾶς κόσμω καὶ φύσιος, Εἰ δέ κα τις σκληρὸς, καὶ ἀπειθὴς, τούτῳ ἑπέσθω κόλασις, ἅ τε ἐκ τῶν νόμων, καὶ ἃ ἐκ τῶν λόγων, σύντονα ἐπάγοισα δείματά τε ἐπουράνια, καὶ τὰ καθ' ᾅδου, ὅτι κολάσιες ἀπαραίτητοι τε ἀπόκεινται δυσδαίμοσι νερτέροις.

1050. Δοραῖς δ' μήλων] Meminit hujus rei Strabo lib. VI. cujus ea verba, Δείκνυται δὲ τῆς Δαυνίας, περὶ λόφον, ᾧ ὄνομα Δρίον, ἡρῷα, τὸ μὲν Κάλχαντος ἐπ' ἄκρᾳ τῇ κορυφῇ, ἐναγίζουσι δὲ αὐτῷ μέλανα κριὸν οἱ μαντευόμενοι, ἐγκοιμώμενοι ἐν τῷ δέρματι· nisi quod dicat arietem immolare solitos. Cum Lycophrone Virgilius Æneid. VII. sub finem,

Hinc Italæ gentes, omnisque Oenotria tellus
In dubiis responsa petunt, huc dona sacerdos
Cum tulit, & cæsarum ovium sub nocte silenti
Pellibus incubuit stratis, somnosque petivit.

Et certe is mos non ibi solum, sed in aliis locis, apud alias gentes. Cicero de Divin. lib. I. *Atque etiam qui præerant Lacedæmoniis, non contenti vigilantibus curis, in Pasitheæ fano, quod est in agro propter urbem, somniandi caussa excubabant, quia vera quietis oracula ducebant.* Subdit vero νόσων δ' ἀκέστης Δαυνίοις κληθήσεται. Sciendum olim ægrotos medicinæ discendæ caussa in templis Deorum, maxime Æsculapii, somnum captasse. Diogenes lib. IV. in Craiete, Οὗτος νοσήσας εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον ἀπεχώρησε, κἀκεῖ ἐτελεύτησε. Petronius, *Ipsa quidem illa nocte vexata, tam periculoso inhorrui frigore, ut tertianæ etiam impetum timerem, & ideo medicinam somno petii, jussaque sum vos perquirere, atque impetum morbi monstrata subtilitate lenire.* De qua vide eruditissimum, amicissimumque Wouwerum.

1055. Ἀσαῖσι καὶ στρήνεσι πτωμάτων μολεῖν] Strabo de solis pecoribus narrat, Τὸ δὲ Ποδαλειρίου κάτω πρὸς τῇ ῥίζῃ, διέχον τῆς θαλάττης ὅσον σταδίους ρ'. ῥεῖ δ' ἐξ αὐτοῦ ποτάμιον πάνακες πρὸς τὰς τῶν θρεμμάτων

μάντιν τέκνων. Fuere vero hæc heroa, (ut videmus ex Strabone) Calchantis quidem, in cacumine collis; Podalirii vero, ad radices ejus. Observa hic obiter Veterum consuetudinem, qui nobiles, & potentiores in montibus, aut ad eorum radices sepeliebant. Lycophron supra v. CCCCXXIV.

Τεταρτ δ' ... Κωρύκου τάφω.

Lucanus lib. VIII.

Et regum cineres extructo monte quiescant,
Cum Ptolemæorum patres seriemque pudendam
Pyramides claudant. ———

Virgilius Æneid. lib. XI.

———*fuit ingens monte sub alto*
Regis Dercenni terreno ex aggere bustum
Antiqui Laurentis, opacaque ilice tectum.

Servius, *Apud majores, nobiles, aut sub montibus, aut in montibus, sepeliebantur.* Quæ verbo penè tenus transcripsit Isidor. Orig. lib. XV. cap. XI. Videmus idem apud S. Aurelium lib. de Origine gentis Romanæ, ubi de Aventini regis sepulcro, *Post illum regnavit Aventinus Silvius. Isque finitimis bellum inferentibus, in dimicando circumventus, ab hostibus prostratus est, ac sepultus circa radices montis, cui ex se nomen dedit.*

1062. Κρύψει κοίλοις ἐν μυχοῖς ...] Elegans sepulcri ... Potest tamen ad Veterum sepulcra referri, qui mortuos in cavernis sepeliebant. Etymologici Auctor, Τὸ παλαιὸν ἐν τοῖς κοιλώμασι τῆς γῆς ἔθαπτον, ... Theognis,

——— ... ὑπὸ κεύθμασι γαίης
... εἰς Ἀΐδαο δόμους.

Idem mos antiquissimis Romanis, qui ea loca *Puticulos* dixere.

1064. Χερσὶ ...] Solebant tumulos lapidibus sternere. Hieronymus in epistola quadam ad Innocentium, *Linteo cadaver obvolvunt, & fossam humum lapidibus construentes, ex more tumulum parant.* Petronius hoc *Lapidare* dixit. Virgilius,

Monte sub hoc lapidum tegitur Ballista sepultus.

Et de eodem Phocas Grammaticus.

1066. Τὸ κρατοβρῶτος παιδὸς ...] Tydeum puta, Diomedis patrem, quem cerebrivorum vocat, quod cum in bello contra Thebanos è vulnere, quod à Melanippo, Astacti F. acceperat, moribundus jaceret, eique caput Melanippi occisi ab Amphiarao vate afferretur, cerebrum evulsum exsorbuerit. Vide Homeri Scholia Iliad. έ. & Apollodorum lib. III. *Intrepidum* autem vocat, quod cum legatus Thebis rediret Argos, eique Eteocles, collocatis quinquaginta lectissimis juvenibus in itinere, insidias struxisset, intrepido omnes animo aggressus sit, & in fugam verterit. Additur à quibusdam ad unum omnes occisos. *Aprum* vero appellat, quod pellem apri Calydonii gestare solitus sit, quo pacto etiam Deïphilen, Adrasti filiam, uxorem accepit; nam ille oraculo monitus erat, ut filias suas leoni, & apro in matrimonium daret: & leonis pelle amictus Polynices alteram, Argiam, accepit. Vide Euripidis Scholiasten Phœnissis, Homeri loco citato, & Auctorem Proverb. Apollodorus clypeo insculptum aprum fuisse narrat libro citato. Hac de re capiendus Statius Thebaid. lib. I.

Cui Phœbus generos (monstrum exitiabile dictu!
Mox adaperta fides) ævo ducente canebat
Setigerumque suem, & fulvum adventare leonem.

Et quæ ibi multa sequuntur.

1091. Εὐκτήρι' οἴσει] Intellige τὰ χαριστήρια. Sciendum est Veteres duplici de caussa sacrificasse, vel quia votum, vel quia ab oraculo mandatum. Hæc sacrificia ἀπὸ τῆς μαντείας dicebantur, illa εὐκτήρια, & χαριστήρια. Sophocles Trachiniis,

Δη. Εὐκταῖα φαίνων, ἢ ἀπὸ μαντείας τινός;
Λι. Εὐκταῖ', ὅθ' ἥρει τήνδ' ἀνάστατον δορὶ
Χώραν γυναικῶν, ὧν ὁρᾷς ἐν ὄμμασιν.

Ovidius Metamorph. lib. IX. τὰ εὐκταῖα, sive χαριστήρια, *sacra vota* appellat,

Victor ab Oechalia Cenæo sacra parabat
Vota Jovi. ———

Plautus Amphitryone,

Ego rem divinam intus faciam, vota quæ sunt.

Statius Thebaid. IV.

——— *cum, te mihi sospite, templa*
Votivis implenda choris. ———

1097. Πτέρθυ ...] Palamedem intelligit, quem πτέρθυν vocat, ut Homerus, Hesiodus, aliique omnes heroas, ἥρως ... Orpheus in Argonauticis ἥρωας similiter nuncupat Amphionem; & Alterium,

Καὶ μὴν καὶ ... ἀμύμονας ἦλθ' ...
Αμφίων ..., ἠδ' Αστέριος ...

Theocritus Id. VI. ἥρως, ubi caprariam laudat,

Πᾶν δὴ ... ἐκ Διὸς ἥρως.

Nisi forte mavelis πτέρθυν dici ob proceritatem; Veteres enim homines proceros virgultis valde excrescentibus comparabant. Philostratus Ηρωικοῖς de Achille, ... ἐβλάστανε ... Heliodorus Æthiop. lib. II. ... In cujus loci explicatione lapsus, ut & aliquoties in eo opere Interpres. Palamedem vero Ulyssis dolo circumventum occiderunt Græci. Notum id ex Dicty, Homero, Philostrato, Polyæno, Virgilio, & Hygino.

Ibid. Ον ποτ' ... Κρύψει ποτ' ἐν κλήροισι Ναύπλιος ...] Optime illustrant hunc locum illa Philostrati verba Ηρωικοῖς, ... (Παλαμήδη) Αχιλλεύς τε, καὶ Αἴας, ... Τροίας ... Αἰολίδα ... (Lycophron ... appellat) ... (marmor ...) ... Μυσῶν ... Αστυπαλαιεῖς ...

1099. Ο μὲν γὰρ ἀμφὶ χύτλα] Hoc temporis Græci balneis nondum utebantur, sed lavabantur, quæ ἀσαμίνθους vocabant. Testis Homerus Odyss. γ'.

Αὐτὰρ ἐπεὶ γ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε, θρόνους τε·
Ες δ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.

Postea inventa balnea. Artemidorus lib. I. cap. LXVI. Οἱ μὲν πάνυ παλαιοὶ τὸ λοῦσθαι οὐ κακὸν ἐνόμιζον, βαλανεῖα γὰρ οὐκ ᾔδεισαν, ἐπεὶ ἐν ταῖς λεγομέναις ἀσαμίνθοις ἐλοῦντο. Quales vero Græcorum ἀσάμινθοι, tales erant Romanorum *Lavatrinæ*. Varro de L. L. lib. VIII. *Eadem ratione domi suæ quisque ubi lavatur, balneum dixerit: & quod non erant duo, balnea dicere non consueverunt, cum hoc antiqui non balneum, sed Lavatrinam appellare consuevissent.* Nonius Marcellus, *Latrina genere fœminino, & est lavatrina, quod nunc balneum dicitur.* Lego, *& lavatrina est. q. n. b. d.* Accedebant autem balnea aut à bello reversi, aut magno labore transacto. Artemid. loco citato, Πάλαι μὲν γὰρ οὐκ ἦν πονηρὰ τὰ βαλανεῖα, ἐπεὶ μὴ συνεχῶς ἐλοῦντο οἱ ἄνθρωποι, μηδὲ εἶχον τοσαῦτα βαλανεῖα, ἀλλὰ ἢ πόλεμον καταστρεψάμενοι, ἢ μεγάλης παυσάμενοι πόνου ἐλοῦντο. Agamemnon autem à bello Trojano reversus, in balneo à Clytæmnestra est peremptus. Testes, præter Lycophronem, Æschylus, & Seneca Agamemnone. Homerus Odyss. λ'. in mensa canit necatum, in quam sententiam & Dion abit in Orat. περὶ Ἀπιστίας, cujus ea verba, Ὁ δὲ Αἴγισθος τὸν Ἀγαμέμνονα ἀπεκτόνει, ὥσπερ κατέκλασε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ, καὶ ὑπὸ μὲν τῶν Τρώων οὐδὲν ἔπαθεν ἐν δέκα ἔτεσιν οἷς ἐπολέμει, καὶ οὐδέποτε αὐτοῖς συνέστησαν ἔξωθεν, εἰς δὲ τὴν οἰκίαν ἐλθὼν διὰ τοσούτου χρόνου, θύσας τοῖς θεοῖς, παρὰ τὴν ἑαυτοῦ τράπεζαν προσδεχόμενος, ὑπὸ τῆς ἰδίας γυναικὸς οὕτως ὠμῶς ἀνῃρέθη. Homerum & Dionem sequuntur Ælianus Ποικ. Ἱστορ. lib. II. & Hyginus Fab. CXVII. & Juvenalis Sat. VIII.

——— *ille Deis auctoribus ultor*
Patris erat cæsi media inter pocula. ——

Ibid. Τὰς ἀδιεξόδους ζητῶν χαλιάδας] Euripidis Scholiastes extrema Hecuba, Φοβουμένη ἡ Κλυταιμνήστρα αὐτὸν, (Ἀγαμέμνονα) μὴ τὴν πρὸς Αἴγισθον μοιχείαν αὐτῆς καταλαμβάνων, αὐτὴν μετ' Αἰγίσθου τιμωρήσηται, τούτου δὴ βαλανεῖον ἱμάτιον κατεσκεύασε μὴ ἔχον διεξόδους μήτε κεφαλῆς, μήτε χειρῶν, ἐν ᾧ περιβαλοῦσα αὐτὸν λελουμένον, ἀπέκτεινε. Philostratus senior Εἰκόνων lib. II. Ἡ Κλυταιμνήστρα δὲ πέπλῳ τέχνῃ τινὸς ἀπείρῳ τὸν Ἀγαμέμνονα περιχέασα, πέλεκυν εἰς αὐτὸν ἧκεν ἀμφίκοπον τοῦτον. Vocat autem βρόχον αἰχμητῆρα, vel propter rotunditatem, ita ante ἀμφιτορνευτὸν βρόχῳ paludem, vel quia in ea veste, tanquam laqueo, strangulatus fuit. Ἀμφίβληστρον vero, ut infra,

——— τοῦ πεφασμένου χάλας
Ἐν ἀμφιβλήστροις ἔλλοπος μακρὸν δίκην.

Describit autem περιφραστικῶς Lycophron τὴν ἐξωμίδα, qua induenda dum occupatus Agamemnon, à Clytæmnestra uxore interficitur. Erant vero ἐξωμίδος duo genera; hæc manicas non habebat, sed tantum unicum foramen, per quod collum exerebant, atque ea proprie ἐξωμὶς, talis in qua occisus Agamemnon: altera manicas habebat, & dicebatur μασχάλιος. Ejus rursus duo genera: illa duas habebat manicas, dicebaturque ἀμφιμάσχαλος, & erat ingenuorum; altera unicam duntaxat, dicebaturque ἑτερομάσχαλος, & erat servorum. Etymologici Auctor, Ἀμφιμάσχαλος, δύο χειρίδας ἔχων, ὅς ἐστι τῶν ἐλευθέρων· ὁ δὲ τῶν οἰκετῶν μίαν ἔχει, καὶ διὰ τοῦτο ἑτερομάσχαλος ἐκαλεῖτο. Hesychius, Ἀμφιμάσχαλος, χιτὼν χειριδωτὸς ἐλευθέρων, ὡς Πλάτων, δύο χειρίδας ἔχων, ἃς μασχάλας ἔτι καὶ νῦν λέγουσιν. Et postea, Ἑτερομάσχαλος, χιτὼν δουλικὸς ἐργατικός, ὑπὸ τὴν ἑτέραν μασχάλην ἔχων ἐξηρμμένην. Pollux lib. VII. cap. XIII. Χιτὼν δέ, ὁ μὲν ἀμφιμάσχαλος, ἐλευθέρων σχῆμα· ὁ δὲ ἑτερομάσχαλος οἰκετῶν. Romani quoque usi ejusmodi tunicis brevibus & substrictis, circa humeros desinentibus. Agellius lib. VII. cap. XII. *Viri autem Romani primo quidem sine tunicis toga sola amicti fuerunt, postea substrictas, & breves tunicas citra humerum desinentes habebant, quod genus Græci dicunt* ἐξωμίδας. Dedecus vero habebatur manicatam tunicam gestare. Augustinus de Doct. Christ. lib. III. cap. XII. *Talares ac manicatas tunicas habere, apud Romanos veteres flagitium erat, nunc autem honesto loco natis, cum tunicati sunt, non eas habere flagitium est.* Agellius ut supra, *Tunicis uti virum, perplexis ultra brachia, & usque in primores manus, ac prope in digitos, Romæ atque omni in Latio indecorum fuit.* Et apud Virg. IX. Æneid. Romulus Numanus, Trojanis hostibus ignaviam, &, ut ita dicam, effœminationem objiciens, ait,

Vobis picta croco, & fulgenti murice vestis,
Et tunicæ manicas, & habent redimicula mitræ.

Quem locum in id trahit Agellius d. loco, dicitque, *Q. Ennium, Carthaginiensium tunicatam juventutem non videri sine probro, dixisse.* Et, *P. Africanum, Pauli F. virum omnibus bonis artibus, atque omni virtute præditum, P. Gallo, homini delicato, inter pleraque alia, quæ objectabat, id quoque probro dedisse, quod tunicis uteretur manus totas operientibus.* Cicero quoque Catil. II. probro Catilinæ objecit, quod manicatus esset, his verbis, *Postremum autem genus est non solum numero, verum etiam genere ipso atque vita, quod proprium est Catilinæ, de ejus delectu, imo vero de complexu ejus & sinu, quod pexo capillo nitidos, aut bene barbatos videtis, manicatis & talaribus ac tritis tunicis, velis amictos, non togis.* Quod etiam vituperat Varro, testimonio Servii p. DCCXLIII. locum Virgilii supra-dictum enarrantis, dicens, *Manicatis & talaribus tunicis. Nam colobiis utebantur antiqui.* Quæ indicavit Tiarda. Hinc ait Seneca Epist. XXXIII. *Apud me vero Epicurus est & fortis, licet manuleatus sit.* De Vita Beata cap. XIII. *Hoc tale est, quale vir fortis stola indutus.* Servus Pseudolus in Comœdia sui nominis,

——— *manuleatam tunicam habere hominem addecet?*

Suetonius, cum Caligulam dixisset vestitu usum non civili, ac ne virili quidem, subjungit, *Sæpe depictas gemmatasque indutus penulas, manuleatus & armillatus in publicum processit.* Et hoc quidem, ut dixi, apud Romanos obtinebat. Nam apud Parthos, qui principem locum habent, anaxyridem triplam induunt, & manicatam tunicam: plebs vero erat in tunicis sine manicis, ut auctor est Strabo lib. XV. Et apud Athenienses tunica utrinque manicata, liberorum erat; unicam autem manicam habens, servorum; ut scribit Pollux Onomasticôn lib. VII. c. XIII. Idem Tiarda.

1102. Κεροσσοῖς ζητρὸς] Nam ὁ ἐξωμὶς ἀντιβάλλεται ἀρτῆρας χιτῶνος ὑποστελλομένας, καὶ κάτωθεν περὶ τοὺς πόδας ὥσπερ τοῦ ὤμου ἐπαναπτυσσομένας, ut ait Etymologici Auctor.

1103. Θερμαὶ δ᾽ ὑπαὶ λουτρῶνος ἀρνίων στέγη] Intellige τὸ πυριατήριον, sive ὑπόκαυστον, quod *Sudatorium* Senecæ in Epistolis. Intrabant autem illud à laboribus vacantes & otiosi, qualis Agamemnon à bello Trojano reversus, aut à morbo se recolligentes. Artemid. Η γὰρ ἀναλαμβάνοντες, ἢ ἀπεργάζοντες εἰς θέρμα πορεύονται. Τεῦχος vero, sive πύελος, vas in balneo, de quo vide Hesychium.

1105. Τυκτοῖς σκεπάρνῳ] Citatur hic versus etiam à Julio Polluce. De cæde vero Agamemnonis sic infra,

——— τοῦ πεφασμένου λέλογχ
Εν ἀμφιβλήστροις ἔλλοπος μυνδοῦ δίκην.

Sophocles Ηλέκτρα,

Οσα τὸν δύστηνον ἐμὸν θρηνῶ
Πατέρ᾽, ὃν κατὰ μὲν βάρβαρον αἶαν
Φοίνιος Αρης οὐκ ἐξένισεν.
Μήτηρ δ᾽ ἡ ᾽μὴ, χὠ κοινολεχὴς
Αἴγισθος, ὅπως δρῦν ὑλοτόμοι,
Σχίζουσι κάρα φονίῳ πελέκει.

Homerus Odyss. λ΄.

——— ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.

1108. Εγὼ δὲ δροίτης ἄγχι] Philostratus loco citato, Τήν τε τοῦ Πριάμου θυγατέρα καλλίστην νομισθεῖσαν τῷ Αγαμέμνονι, χρησμούς τε ἀπεσκωμμένους ᾀδουσαν ἀποκτείνει θερμῷ πελέκει.

1109. Χαλυβδικῷ κνώδοντι] De Chalybico ferro multi. Arrianus, Χάλυβες περὶ τῶν ἀνθρώπων αἰτίαν ἔχουσι χαλκεύσασθαι τὸν σίδηρον. Ammianus lib. XXII. *His regionibus Dahæ confines sunt acerrimi omnium bellatores, & Chalybes, per quos eruditum & domitum est primitus ferrum.* Aristoteles lib. περὶ Θαυμ. Ακουσμ. Λέγεται δὲ ἰδιωτάτην εἶναι γένεσιν σιδήρου τοῦ Χαλυβικοῦ, καὶ τοῦ Μυσικοῦ· συμφύεται γὰρ, ὥς γε λέγουσιν, ἐκ τῆς ἄμμου τῆς καταφερομένης ἐκ τῶν ποταμῶν. ταύτην δὲ οἱ μὲν ἁπλῶς φασὶ πλύναντες καμινεύειν, οἱ δὲ τὴν ὑπόστασιν, τὴν γενομένην ἐκ τῆς φύσεως, πολλάκις πλυνθεῖσαν συγκαίειν. Stephanus, Χάλυβες, περὶ τὸν Πόντον ἔθνος ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Θερμώδοντι, περὶ ὧν Εὔδοξος ἐν πρώτῳ. Εκ δὲ τῆς Χαλκοῦς (lego Χαλύβων) χώρας ὁ σίδηρος, ὁ περὶ τὰ στομώματα ἐπαινούμενος, ἐξάγεται. Demarchus in Poliorceticis, Τῶν μέντοι στομωμάτων τὸ μὲν Χαλυβδικόν, τὸ δὲ Σινωπικόν, τὸ δὲ Λύδιον, τὸ δὲ Λακωνικόν. καὶ ὅτι Σινωπικὸν, καὶ Χαλυβδικὸν εἰς τὰ τεκτονικά· τὸ δὲ Λακωνικὸν εἰς ξίφη, καὶ σιδηροτρύπανα, καὶ χαρακτῆρας, καὶ τὰ λιθουργικά· τὸ δὲ Λύδιον καὶ αὐτὸ εἰς ξίφη, καὶ μαχαίρας, καὶ ξυεία, ξυστῆρας. Vide Stephanum. Eustathius, Αλλοι Χαλύβας ἐκάλεσαν (ἔθνος δέ εἰσι Ποντικὸν παρὰ τῷ Θερμώδοντι) ἀφ᾽ ὧν σίδηρος, φασὶν, ἐξάγεται ὁ πρὸς τὰ στόματα ἐπαινούμενος, ὅτι πρὸς τὰ στομώματα ὅθεν καὶ Χαλυβικὸς κνώδων, καὶ πλεονασμῷ τοῦ δ, Χαλυβδικὸς παρὰ τῷ Λυκόφρονι, ὁ ἐξ ἀρίστου σιδήρου. Vide etiam Hesychium. Inde σιδηροτέκτονες Χάλυβες apud Æschylum Prometheo.

1124. Ζεὺς Σπαρτιάταις αἱμύλοις κληθήσεται] Jovis Agamemnonis apud Spartanos templum nobilissimum. Sciendum vero, veteres Græcos reges omnes Δίας appellare consuevisse, ut docet, præter Scholiasten, Johannes Tzetzes in Varia Historia. Quin etiam hoc sciendum reges sibi deorum nomina adscivisse. Sic Alexander Magnus Ammon dici voluit: alii aliorum Deorum nominibus. Servius Æneid. VII. *Antiqui reges nomina sibi plerumque vendicabant deorum: hinc est, quod apud Cretam esse dicitur Jovis sepulcrum. Gabalus etiam Imperator Romanus Solem se dici voluit, nam Heliogabalus dictus est.*

1133. Τὰς Εκτορείους ἠγλαϊσμένας κόμας] De Hectorea tonsura ita Pollux, Εκαλεῖτο δέ τις κουρὰ καὶ Εκτόρειος κόμη, περὶ ἧς φησιν Αρχίλοχος,

Τὴν Εκτορείαν τὴν ἐρίμαχον κόμην.

Τιμαῖος δὲ τὴν κουρὰν ταύτην περιεστάλθαι μὲν δεῖν περὶ τὸ μέτωπον λέγει, περικεχύσθαι δὲ τῷ βραχίονι. Hesychii locus de hac coma mendosa satis, Εκτόρειαι κομῶται, Δαύνιοι καὶ Πευκέτιοι ἔχοντες τὴν ἀπ᾽ Ηλίου τοῖς ὤμοις περικεχυμένην τρίχα. Meminit ejusdem Eustathius Iliad. ψ΄. Αλλοι δὲ (inquit) τὴν Εκτορείαν φιλοῦσι κουρὰν, ἣν παραλαλεῖ καὶ Λυκόφρων.

1135. Εμὸν περιπτύξουσιν ὠλέναις βρέτας] Templa, aræ, foci, statuæ supplicum olim perfugia. Plutarchus περὶ Δεισιδαιμ. Εστι καὶ λῃσταῖς ἄβεβηλα πολλὰ τῶν ἱερῶν, καὶ πολεμίους φυγόντες, ἂν ἀγάλματος λάβωνται, ἢ ναοῦ, θαρροῦσιν. Jul. Pollux lib. I. cap. I. Εἰ δὲ καὶ ἄσυλόν τι εἴη, τοῦτο καὶ προσφύγιον λέγε, καὶ ἱεροὺς ὅρους, ἐφ᾽ ὅσον τοῖς οἰκέταις (lego ἱκέταις) ἀσφάλεια. Adde Tit. XII. lib. I. Cod. De his, qui ad Ecclesiam confugiunt, Novellam XVII. c. v. & VII. Statuas autem intellige principum. Vide l. II. ff. de his, qui sunt sui §. ult. Instit. eod. Tit. XXV. lib. I. C. de his, qui ad Statuas principum confugiunt. Monuit Tiarda noster.

1137. Σκοτεινοῖς ἐσθῆτα] Nigram aut pullam intellige, talem enim Furiis tribuunt Poetæ. Janus Parrhasius ad Claudiani lib. III. de Raptu Proserpinæ refert ex Timæo, Daunias mulieres semper pullis vestibus usas, cum de virginibus nubere nolentibus ea heic dicat Lycophron.

1153. Τὸν χιλίωρον τοῖς ἀνυμφεύτοις χρόνον] Homeri Scholiastes Iliad. ν΄. Αθηνᾶ δὲ οὐδ᾽ οὕτω τῆς ὀργῆς ἐπαύσατο, ἀλλὰ καὶ τοὺς Λοκροὺς ἠνάγκασεν ἐπὶ χίλια ἔτη εἰς Ιλιον ἐκ κλήρου παρθένους πέμπειν. Meminit & Strabo lib. XIII. Αἱ γοῦν Λοκρίδες παρθένοι μικρὸν ὕστερον ἀρξάμεναι ἐπέμποντο κατ᾽ ἔτος. Id vero Persis demum imperantibus factitatum narrat ibidem, his verbis, Τὰς δὲ Λοκρίδας πεμφθῆναι Περσῶν ἤδη κρατούντων συνέβη. Polybius lib. XII. præterea centum familias delectas fuisse ait, Εξ ὧν ἔμελλον οἱ Λοκροὶ κατὰ τὸν χρησμὸν κληροῦν τὰς ἀποσταλησομένας παρθένους εἰς Ιλιον.

1157. Ακάρποις γυῖα συμφλέξας φυτοῖς] Vocat ἄκαρπα φυτὰ infelicia ligna, quæ fructum non ferebant. Quæ vero arbores inter felices & infelices reputatæ sint, docet Simia Gellii Saturnal. lib. III. cap. XX. *Felices arbores esse putantur, quercus, æsculus, ilex, suber, fagus, corylus, sorbus, ficus alba, pyrus, malus, vitis, prunus, cornus, lotus.* Tarquinius Priscus in Ostentario arborario, *Arbores, quæ inferûm deorum avertentiumque in tutela sunt, eas infelices nominant. Alternum sanguinem, filicem, ficum atram, quæque baccam nigram, nigrosque fructus ferunt, itemque acrifolium, pyrum sylvaticum, ruscum, rubum, sentesque*

sentesque, quibus portenta prodigiaque mala comburi jubere oportet. Festus simpliciter fructiferas felices, infructiferas infelices dictas ait ex Catone. Apulejus in Apologia, *Arbor infœcunda & infelix, quæ nullum fructum ex sese gignit, tanti est in pretio, quanti lignum ejus trunco.* Horatius Epod. II.

Inutilesque falce ramos amputans,
Feliciores inserit.

Statius Sylvius lib. III. in Propempt. Metii Celeris,

——— ubi germine primum
Candida felices sudent opobalsama virgæ.

Minutius Octavio, *Deus enim ligneus, rogi fortasse, vel stipitis infelicis portio, suspenditur, cæditur, dolatur, runcinatur.* Ut autem arbores *felices*, ita vulnera *felicia* dixit idem ille eodem modo, *Majoribus enim nostris tam facilis in mendaciis fides fuit, ut temere crediderint etiam alia monstruosa miracula, Scyllam multiplicem, Chimæram multiformem, & Hydram felicibus vulneribus renascentem.* Ad felices arbores quod attinet, unguium dialis, & capilli segmina operiebantur. Flaminica quoque dialis in rica surculum de arbore felici habebat. Vide Agellium lib. x. cap. xv. Eadem quoque arbore supplicia caduceatorum erant. Festus, *Supplicia sunt, quæ caduceatores portent: ea sumebantur ex verbena felicis arboris, nec enim ex alia supplicia fas erat, quam de verbenis sumi.* Infelicia vero ligna ad portentorum expiationem adhiberi solita vides ex Lycophrone, & Macrobio. Catullus,

Novit, si sibi restitutus essem,
Desissemque truces vibrare jambos,
Electissima pessimi poetæ
Scripta tardipedi deo daturam
Infelicibus ustulanda lignis.

Etiam perduelliones ad arborem infelicem suspendebantur, ut videmus ex lege Romuli, quæ ita habet, *Duumviri perduellionem judicent. Si à duumviris provocarit, provocatione certato. Si vincent, caput obnubito, infelici arbori suspendito, verberato vel intra pomœrium, vel extra pomœrium.*

1158. Εἰς θάλασσαν ἐκφέρειν αὐτὸν] Sordes purgamentorum in aquas mos abjicere, vel fluviales, vel marinas. Homerus,

——— εἰς ἅλα λύματ' ἔβαλλον.

Theocritus Ηρακλίσκῳ,

Ηοι δ' συλλέξασα κόνιν πυρὸς ἀμφιπόλων τις
Ριψάτω εὖ μάλα πᾶσαν ὑπὲρ ποταμοῖο φέρουσα
Ρωγάδας ἐς πέτρας, ὑπὲρ οὔρων. ——

Virgilius Ecloga VIII.

Fer cineres Amarylli foras, rivoque fluenti
Transque caput jace. ———

Valer. Flaccus lib. III.

——— *lustramina ponto*
Pone jacit, rapidis adolentur cætera flammis.

Nemesianus,

——— *ter thure vaporo*
Lustravit, cineresque aversa effudit in amnem,

Hinc Cicero pro S. Roscio Amerino, *Non sic nudos in flumen (voluerunt) dejicere, ne, cum delati essent in mare, ipsum polluerent, quo cætera, quæ violata sint, expiari putantur.* Euripides,

Θάλασσα κλύζει πάντα τ' ἀνθρώπων κακά.

Quin etiam in trivia projici solita. Æschyli Scholiastes Χοηφόροις, Παρὰ Ἀθηναίοις ἔθος ἦν καθαίροντας οἰκίαν ὀστρακίνῳ θυμιατηρίῳ, ῥίπτοντας ἐν ταῖς τριόδοις τὸ ὄστρακον, ἀμεταστρεπτὶ ἀναχωρεῖν. Harpocration, Δίδυμος Αὐτοκλείδη λέξιν παρατέθειται ἐν τῷ Εξηγητικῷ φησὶν, Οξυθύμια, τὰ καθάρματα λέγεται καὶ ἀπολύματα, ταῦτα γὰρ ἐκφέρουσιν εἰς τὰς τριόδους, ὅταν τὰς οἰκίας καθαίρωσιν. Eupolis Δήμοις,

Ον χρῆν ἐν ταῖς τριόδοις, κἀν τοῖσιν ὀξυθυμίοις
Πρέψει τὸ πρῶτον τὸν πόλιν χαλδαν ἀκστεγένη.

Petronius, *Quod purgamentum in nocte calcasti in trivio?* Ad quem locum vide eruditissimas notas Wouwerii, amici mei.

1170. Η φαλαγγίων κλάδον] Variis modis sontes & hostes olim interficiebant: aut lapidibus, aut gladiis, aut fustibus. Cyprianus lib. I. Epist. III. *Fustes, & lapides, & gladios, quos verbis parricidialibus jactitant, non perhorrescimus.* Antiquissimi fustibus. Etymologici Auctor, Τὸ παλαιὸν ξύλοις ἀνῄρουν τοὺς πολεμίους, ὕστερον δὲ τοῖς ξίφεσι. Quippe ferri usu adhuc ignoto, cum etiam loco gladiorum uterentur sudibus præacutis. Horatius,

Unguibus & pugnis, dein fustibus, atque ita porro
Pugnabant armis, quæ post fabricaverat usus.

Græcis eæ sudes φάλαγγες dictæ. Homeri Schol. Iliad. IV. Τὸ παλαιὸν ξύλοις ἐμάχοντο, φάλαγγας δὲ ξύλα ἐκάλουν οἱ ἀρχαῖοι.

1172. Κτανόντ' ἐπωνίους, Τεθμῷ χαράξας] Ecce veterem morem. Solebant hostes & sontes proscribere, interfectoribus eorum magna mercede per præconem promissa. Ulpianus ad Demosthenis Orat. περὶ Παραπρεσβείας, Οταν πόλις ἔχῃ πρός τινα διαφθείρειν, δηλοῖ καὶ κηρύσσει μισθὸν καὶ χρήματα τῷ φονεύοντι. Harpocration, Οπότε βούλοιντο πόλις, ἢ Αρχων, ἀναιρεθῆναί τινα τῷ μὴ ὄντων ὑφ' ἑαυτοῖς, ἐκήρυττε δώσειν χρήματα εἴ τις αὐτὸν ἀνέλοι, τινα, καὶ τίνα καθάπερ ἄρξα ἐπεκήρυξαν οἱ Ελληνες, εἰ τις ἢ ζῶντα, ἢ τεθνεῶτα κατάγοι Αθήναζε, δώσειν ἑκατὸν τάλαντα. Polyænus Strateg. lib. IV. Μὴ δυνάμενος τὴν ἄκραν ἐχυρὰν ἑλεῖν, ἐκήρυξε τάλαντα ἑκατὸν δώσειν τῷ κτείναντι Θιβάτην. Idem lib. V. Αγαθοκλεῖ, τῷ Συρακουσίῳ τυράννῳ, τἀναντία φρονῶν διετέλει, καὶ πολλὰς Σικελιώτας κατ' αὐτοῦ συνῆγε, καὶ τοῖς ἀνελοῦσιν αὐτὸν ἐκήρυξε μεγάλας δωρεάς. Interpres Historiæ Apollonii Tyrii, *Rex, ait, fugere quidem potest, sed effugere non potest, continuoque hujusmodi edictum proposuit; "Quicunque Tyrium mihi Apollonium, "regni mei contemptorem & inimicum, vivum "exhibuerit, accipiet quinquaginta talenta auri; "qui vero caput, centum accipiet.* Licet etiam hanc consuetudinem observare in Apulejana Milesia sexta. Eam proscriptionem ἐπικήρυξιν vocabant. Scholiastes Demosth. loco laudato, Επικήρυξις δὲ, ὅταν πόλις, ὡς ἔφημεν, ἔχθραν ἔχουσά τινα ἐπιβουλεύουσα αὐτῷ, καὶ βούλοιτο αὐτὸν ἀνελεῖν, χρήματα κηρύττει δοῦναι τῷ ἀνελόντι αὐτόν. Sed & columnas erigebant, iisque inscribebant. Colligo ex Suida, Διαγόρας ὁ Μήλιος διὰ τὸ ἄθεον καὶ ἀσεβὲς ἐστιν. μετὰ δὲ τὴν ἅλωσιν Μήλου ᾤκει ἐν Αθήναις, τὰ δὲ μυστήρια οὕτως ἐυτέλιζεν, ὡς πολλοὺς ἐκτρέπειν τῆς τελετῆς, τοῦτο

τῶν

ὧν ἐκήρυξαν κατ' αὐτοῦ Ἀθηναῖοι, καὶ ἐν χαλκῇ στήλῃ ἔγραψαν, τῷ μὲν ἀποκτείναντι τάλαντον λαμβάνειν· τῷ δὲ ἄγοντι, δύο.

1176. Βριμὼ] Quod Proserpina Βριμὼ vocetur, docet Apollonii Scholiastes lib. III. nominisque rationem reddit his verbis, Βριμὼ δὲ αὐτὴν προσηγόρευσε διὰ τὸ φοβερὸν καὶ τὸ καταπληκτικὸν τῆς δαίμονος, καὶ φάσματα ἐπιπέμπειν τὰ καλούμενα Ἑκάταια, καὶ πολλάκις αὐτῆς μεταβάλλειν τὸ εἶδος, διὸ τὸ Ἐμπούσαν καλοῦσι. ἢ παρὰ τὸν βρόμον, τὸν τοῦ πυρὸς ψόφον, τοιοῦτος γὰρ πέλεται βρόμος, ἡ γὰρ θεὸς λαμπαδοῦχος, &c. Hesiodi Schol. lib. I. Βριμὼ δὲ, καὶ Ὀβριμὼ, κυρίως ἡ Περσεφόνη, ἤγουν ἡ γῆ, καὶ ὁ θάνατος καλεῖται, ὅθεν τὸ ὄβριμον λέγεται. Propertius lib. II. Eleg. II.

——— *fertur Bebeïdos undis*
Virgineum Brimo composuisse latus.

Vide Arnob. lib. v. Fuit & ita appellata Rhea. Theodoretus Therap. Serm. I. Ὅτι δὲ καὶ τὰ τῆς Ῥέας, ἢ καὶ τῆς Κυβέλης, ἢ τῆς Βριμοῦς, ἢ ὅπως ἂν ἐθέλωσιν ὀνομάζειν, &c. Apud Orpheum in Argonaut. Proserpina intelligi debet,

——— περὶ τοῖς γὰρ ἐφάνθη
Βριμοῦς τ' εὐδυνάτοιο γοναὶ, ἠδ' ἔργ' ἀΐδηλα.

Adi Canteri Notas.

Ibid. Τρίμορφος] Triformis Hecate etiam à Seneca Hippolyto appellatur, & à Val. Flacco lib. I. Argonaut. *Tergemina hera*: idque hac de caussa, quia

——— τὴν περὶ πάντων
Ζεὺς Κρονίδης τίμησε, πόρεν δέ οἱ ἀγλαὰ δῶρα,
Μοῖραν ἔχειν γαίης τε, καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης,
Ἠδὲ καὶ ἀστερόεντος ἐπ' οὐρανοῦ ἔμμορε τιμῆς,

ut est apud Hesiodum in Theog. Phurnutus aliter, οὐχ ἑτέρα δὲ οὖσα αὐτῆς ἡ Ἑκάτη τρίμορφος εἰσῆκται, διὰ τὸ τρία σχήματα γενικώτατα ἀποτελεῖν τὴν σελήνην. Apollodorus dicit Hecatæ triglam sacrificari, quia τρίμορφος appelletur. Orpheus tria capita, eam habuisse tradit, dextrum equinum, sinistrum caninum, medium suis agrestis. Ovidius Fast. lib. I.

Ora vides Hecates in tres vergentia partes,
Servet ut in ternas compita secta vias.

Germanicus, *Diana autem Luna dicta est, quasi diana, eo quod die ac nocte apparet ipsa; & Luna, eo quod luceat; & Trivia, eo quod tribus fungatur figuris.* Prudentius lib. I. contra Symmachum,

Denique cum Luna est, sublustri splendet amictu:
Cum succincta jacit calamos, Latonia virgo est:
Cum subnixa sedet solio, Plutonia conjux.

Apulejus Milef. XI. *Sed nocturnis ululatibus horrenda Proserpina, triformi specie larvales impetus comprimens, terræque claustra cohibens, lucos diversos inerrans, vario cultu propitiaris.* Cassiodorus Var. lib. v. Epist. XLII. *Primum sibi per lucos, & silvas agrestium populorum nota, & venationibus dedita, hanc triplicem deam falsa imaginatione finxerant: ipsam in cælo Lunam, ipsam in silvis Dianam, ipsam apud inferos Proserpinam esse affirmantes.* Et nescio, an hunc Lycophronis locum respexerit Demetrius Triclinius ad Sophoclis Ἀντιγόνην, cum ait, Ἐνοδίαν δὲ τὴν Περσεφόνην λέγει ἐν ταῖς τριόδοις τιμωμένην, ἡ αὐτὴ γὰρ ἐστὶ τῇ Ἑκάτῃ, ὡς ἄλλοις τε πολλοῖς δοκεῖ, καὶ Λυκόφρονι. Hecates autem cognomento τριμόρφου statua ab Alcamene facta Athenis erat, prope simulacrum Victoriæ alis privatæ.

Ibid. Θωϋκτὴ σ' ἐπωπίδα] Hecuba, cum Polymnestori, Thraciæ regi, ob occisum filium Polydorum (ut est apud Virgilium Æneid. III. & Ovid. Met. XIII.) irata oculos eruisset, & ob id à Thracibus lapidibus peteretur, canis facta est. Ovidius,

Clade sui Thracum gens irritata tyranni,
Troada telorum lapidumque incessere jactu
Cœpit: at hæc missum rauco cum murmure saxum
Morsibus insequitur, rictuque ad verba parato
Latravit conata loqui. ———

Martialis lib. III. Epigr. XXXII.

Possum Hecubam, possum Nioben, Matrinia,
sed si
Nondum erit illa canis, nondum erit illa lapis.

Ab Hecate vero transformandam prædicit, quia

——— τὰν σκύλακες τρομέοντι,

ut ait Theocritus Idyllio β'.

1177. Κλαγγαῖσι ταρβοῦσαν] Homines noctu territuram dicit, ubi in canem ab Hecate mutata fuerit, quia Hecaten nocturnis spectris, & terriculamentis præesse credebant. Hac de caussa Hecuba Ἔμπουσα dicitur à Theocrito in Ara.

1179. Δείματα μὴ σέβοντες λαμπαδουχίαις] Solebant quondam Mystæ lampades, seu faces ferre in memoriam quæsitæ facibus à Cerere Proserpinæ. Papinius Sylv. lib. IV. ad Julium Menecratem,

Tuque, Actæa Ceres, cursu cui semper anhelo
Natvam tacita quassamus lampada Mystæ.

Et Claudianus,

—— *sanctasque faces extollit Eleusis.*

Seneca Herc. Fur. v. CCCI.

——— *tibi multa fide*
Longas Eleusi tacita jactabo faces.

Et Hippolyt. CVI.

Non inter aras Atthidum Mystam choris,
Jactare tacitis conscias sacris faces libet.

Quæ indicavit Tiarda noster. Hinc capio locum Callimachi Hymno III.

Οὐδ' αὐτὴν μέγα τόξον (ἐμοὶ Κύκλωπες ὀϊστοὺς
Αὐτίκα τεχνήσονται, ἐμοὶ δ' εὐκαμπὲς ἄεμμα)
Ἀλλὰ φαεσφορίην ———

Scholiastes, Ἢ ὅτι λαμπαδοῦχος ἡ θεὸς, ἡ αὐτὴ γὰρ τῇ Ἑκάτῃ, ἢ ὅτι τοὺς μυουμένους προσάγει εἰς φῶς. Vide Apollodorum lib. I. Ab hac etiam facium gestatione Sacerdotes Daduchi appellati. Auctor (ut monuit Tiarda) Plutarchus in Aristide p. DLXXXV.

1184. Ψυδνὸν τοι νησιωτικὸν ῥίον] Cynossema intelligit. Pomp. Mela lib. II. cap. II. *Est Cynossema tumulus Hecubæ, sive ex figura canis, in quam conversa traditur, sive ex fortuna, in quam deciderat, humili nomine accepto.* Solinus cap XVI. *Sigeum Asiæ, in quo tumulus est Cynossema dictus, Hecubæ sepulcrum* Jul. Pollux lib. v. cap. v. Ἔνδοξος δὲ καὶ ὁ Ἀταλάντης κύων, Αὔρα τοὔνομα, ἣν ὁ Καλυδώνιος σῦς ἀπέκτεινεν, ἐφ' ἧς τὸ Κυνὸς σῆμα Καλυδώνιοι, καὶ ἕτερον οὕτω σῆμα ἐν Ἑλλησποντίῳ κεκλίμασιν ἀπὸ ἐν-

δίξαν κυνὸς, οἱ μὲ πεσοῦσαν, ὅτι Εκάβην εἰς κυνὸς μορφὴν μεταβαλλοῦσαν, ὅπως ὠνομάσθη. Ovid. Met. XIII.

—— hæc missum rauco cum murmure saxum
Morsibus insequitur, rictuque ad verba parato
Latravit conata loqui: locus exstat, & ex re
Nomen habet. ———

Adi Geographos, si plura velis, & Ammianum lib. XXII.

1187. Αἴδῃ κελαινῶν θυμάτων ἀπάρξεται] Plutoni, ut inferorum, & tenebrarum regi, furvæ offerebantur à Veteribus hostiæ. Acron lib. III. Od. VIII. *Superis aptior erat alba victima, nam diis infernalibus semper nigra offerri debent.* Tibullus,

Interea nigras pecudes promittite Diti.

Huc pertinet fragmentum Varronis ex lib. I. de Scen. Originibus, *Cum multa portenta fierent & murus ac turris, quæ sunt intra portam Collinam & Esquilinam, de cælo essent tacta, & ideo libros Sibyllinos XV. viri adiissent, renuntiarunt uti Diti patri, & Proserpinæ ludi Terentini in campo Martio fierent, & hostiæ furvæ immolarentur.* Arnobius lib. VII. *Sed si sexibus sexus pares, id est, fœminas fœminis, mares autem hostias diis maribus immolare sacrificiorum jura præscribunt, quæ in coloribus ratio, ut merito his albas, illis atras conveniat, nigerrimasque mactari? Quia superis diis, inquit, atque omnium dexteritate pollentibus, color lætus acceptus est, ac felix hilaritate candoris. At vero diis lævis, sedesque habitantibus inferas, color furvus est gratior, & tristibus suffectus è fucis,* &c. Festus, *Furvum bovem, id est, nigrum, immolabant Averno.* Virg. v. Æneid.

—— huc casta Sibylla
Nigrarum multo pecudum te sanguine dedit.

Et VI. ubi de matre Eumenidum, & magna Sorore, id est, Nocte & Terra, Diis inferis,

—— Ipse atri velleris agnam
Æneas matri Eumenidum, magnæque Sorori
Ense ferit, sterilemque tibi, Proserpina, vaccam.

Ubi Donatus, *Omnia*, inquit, *nigra inferis mactat, & sterilem vaccam, quia nihil ab inferis nascitur: demonstrat quatuor, colorem, genus animalis quum primo vellere intactum: ergo non attonsum & Veneris immune.* Tibullus III. Eleg. v. in fine,

Interea nigras pecudes promittite Diti,
Et nivei lactis pocula mista mero.

Seneca Oedip. v. DLVI. agens de Sacrificio Inferorum,

Nigro bidentes vellere, atque atro boves
Retro trahuntur.

Quæ suggessit Eitzo Tiarda alter ego.

1193. Πλείστας ἀπαρχὰς] Ἀπαρχαὶ proprie à Veteribus dicebantur setæ, quas à fronte victimæ evulsas cum molarum parte in ignem, qui in ara accensus, conjiciebant: erat enim hoc in sacrificiis moris. Homerus Iliad. ξ'.

Ἀλλ' ὅγ' ἀπαρχόμενος κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλεν
Ἀργιόδοντος ὑὸς, καὶ ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσι.

Et Odyss. γ'.

——— πολλὰ δ' Ἀθήνῃ
Εὔχετ' ἀπαρχόμενος κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων.

Virgilius Æneid. VI.

Et summas carpens media inter cornua setas,
Ignibus imposuit sacris libamina prima.

Alias etiam ἀπαρχαὶ abusive dicebantur sacrificia, quæ mortuis fiebant.

1194. Ἀλλ' ἄξετέ σε πρὸς γενεθλίας πλάκας] intelligit locum Thebanum dictum Διὸς γοναὶ, quod ibi natus à quibusdam putetur Jupiter, in quem postea Hectoris ossa transportata. Cum enim aliquando multis malis Thebani (qui soli Bœotorum ad Ilium non militaverunt, teste Artemidoro lib. IV. cap. LXV.) affligerentur, consulto oraculo, responsum est, transportanda è Phrygia Hectoris ossa, sepeliendaque in loco, qui Διὸς γοναὶ apud ipsos diceretur. Scholiastes Homeri ad Iliad. ν'. Οἱ ἐν Βοιωτίᾳ Θηβαῖοι πιεζόμενοι κακοῖς ἐμαντεύοντο περὶ ἀπαλλαγῆς, χρησμὸς δὲ αὐτοῖς ἐδόθη, παύσεσθαι τὰ δεινὰ, ἐὰν ἐξ Ἀφρείου (lego Ὀφρυνίου) τῆς Τρῳάδος τὰ Ἕκτορος ὀστᾶ διακομίσωσιν εἰς τὸν παρ' αὐτοῖς καλούμενον τόπον ΔΙΟΣ ΓΟΝΑΣ. Strabo quoque lib. XIII. ibi loci Hectoris lucum memorat fuisse.

1199. Τὰς παιδοβρῶτας] Vide hac de re Hesiodum Theog. Allegorice explicat Phurnutus, Ὁ Κρόνος λέγεται καταπίνειν τὰ ἐκ τῆς Ῥέας αὐτοῦ γεννώμενα τέκνα, εἰλημμένου μὲν ἐν τούτῳ πάνυ εἰκότως, ἐπειδὴ ὅσα ἂν γένηται κατὰ τὸν εἰρημένον τῆς κινήσεως λόγον, πάλιν κατὰ τὸ αὐτὸν ἐν περιόδῳ ἀφανίζεται, καὶ ὁ χρόνος δὲ τοιοῦτόν τι, δαπανᾶται γὰρ ὑπ' αὐτοῦ τὰ γενόμενα. Adi Ciceronem de Nat. Deorum.

1204. Νήσοις Μακάρων] Hectorem post mortem Beatorum insulas inhabitaturum scribit, ex Veterum opinione, qui eum locum heroibus mortuis assignabant. Hesiodus lib. I. de Heroibus agens,

Καὶ τοὶ μὲν ναίουσιν ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες
Ἐν Μακάρων νήσοισι παρ' ὠκεανὸν βαθυδίνην
Ὄλβιοι ἥρωες, τοῖσι μελιηδέα καρπὸν
Τρὶς τοῦ ἔτους θάλλοντα φέρει ζείδωρος ἄρουρα.

Plato in Gorgia quibusvis bonis post mortem illam tribuit sedem, Τὸν δὲ δικαίως τὸν βίον διελθόντα καὶ ὁσίως, ἐπειδὰν τελευτήσῃ, εἰς Μακάρων νήσους ἀπιόντα, οἰκεῖν ἐν πάσῃ εὐδαιμονίᾳ ἐκτὸς κακῶν. Sed est etiam Μακάρων νῆσος, ἡ ἀκρόπολις τῶν ἐν Βοιωτίᾳ Θηβῶν. Atque de eo forte capiendus hic locus. Ait vero Hectorem Lycophron propter sacrificandi studium in Beatorum insulas relatum iri, quo pertinet Theodoreti locus Θεραπευτικῶν Serm. VII. Σφόδρα γὰρ αὐτοὺς χαίρειν οἱ ποιηταί φασι τῇ λοιβῇ, καὶ τῇ κνίσῃ, καὶ τοῦτο ἔχειν γέρας αὐτοὺς εἰρηκέναι λέγουσιν. διά τοι τοῦτο καὶ πρὸς τὰς τῶν Αἰθιόπων θυσίας ἀποδημοῦσιν, καὶ τὸν Ἕκτορα πάσης ἐπιμελείας ἀξίας, ὅτι δὴ οὔποτε αὐτῶν τὸν βωμὸν ἐνδεᾶ θυσίας κατέλιπε. Neque alia de re capiendi isti versus Homerici Iliad. IV. ubi ita affatur Minervam Jupiter,

Οὐ γάρ μοί ποτε βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
Λοιβῆς τε, κνίσσης τε, τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.

1206. Ὠγύγου σπαρτὸς λεὼς] Ogygi populum Thebanos accipe, quorum civitas ab Ogygo est condita, ut est apud Varronem lib. III. de Re Rust. Cur σπαρτὸν dicat, notum. Vide Palæphatum, & Ovidium.

1225. Λώβαισιν αἰκισθέντας] Malim vertere *ignominiose truncatos.* Nam ita solebant illis facere, quos è medio sustulissent, ne à manibus eorum

eorum infestarentur, atque id vocabant μασχαλίζειν, & ἀκρωτηριάζειν. Polybius de Carthaginensibus, Κολοβώσαντες δὲ, καὶ συντρίψαντες τὰ σκέλη, ἔτι ζῶντας ἔῤῥιψαν εἰς τινα τάφρον. Sophocles Ἠλέκτρᾳ,

Σκέψαι γὰρ, εἴ σοι προσφιλῶς αὐτῇ δοκεῖ
Γέρα τάδ' οὐν τάφοισι δέξασθαι νέκυς,
Ὑφ' ἧς θανὼν ἄτιμος, ὥστε δυσμενὴς
Ἐμασχαλίσθη. ——

Scholiastes, Εἰώθεσαν οἱ δρῶντες ἐμφύλιον φόνον ἀκρωτηριάζειν τοὺς ἀναιρεθέντας, ἐκ παντὸς μέρους τοῦ σώματος ἀποτεμνόμενοι, καὶ περιάπτειν ἑαυτοῖς τὰ ἄκρα συνείροντες, διὰ τούτου ὥσπερ τὴν δύναμιν ἐκείνων ἀφαιρούμενοι, διὰ τὸ μὴ παθεῖν εἰς ὕστερον τι δεινὸν παρ' ἐκείνων· ἐφόρουν δὲ εἰς τὰς μασχάλας τὰ ἄκρα, ὃ καὶ μασχαλισθῆναι ἔλεγον. Demetrius Triclinius, Ἔθος ἦν τοῖς παλαιοῖς, ἡνίκα τινὰ δολοφονήσωσι, ἀκρωτηριάζειν αὐτὸν, καὶ ὑπὸ τὰς μασχάλας ταῦτα τιθέναι· τοῦτο δὲ ἐποίουν ἵνα ἀνίσχυρον αὐτὸν ἐργάζοντες διὰ τῆς τῶν ἀκρωτηρίων τομῆς πρὸς τὴν αὐτῶν ἄμυναν, ἵνα εἰ νεκροὶ τοὺς ζῶντας ἀμύνοιντο, ἐκείνους αὐτοὺς δηπημονοῦντες. Etymologici Auctor, Ἦν τὸ νόμιμον τοῖς δολοφονήσασιν ἀφοσιοῦσθαι τὸν φόνον διὰ τοῦ δολοφονηθέντος ἀκρωτηριασμοῦ· τὰ δὲ ἀκρωτήρια εἴροντες καὶ συῤῥάπτοντες διὰ τῶν τοῦ νεκροῦ μασχαλῶν, καὶ τοῦ τραχήλου, περιετίθεντο τῷ νεκρῷ. Hesychius, Φονεύσαντες ἐξ ἐπιβουλῆς τινας, ὑπὲρ τοῦ τὴν μῆνιν ἐκκλῖναι, ἀκρωτηριάσαντες τὰ μόρια τούτων, οἷον ὤτων, ῥινῶν, καὶ ἐρείσαντες, ἐκρέμων ἐκ τοῦ τραχήλου διὰ τῶν μασχαλῶν. Reliqua, quæ ibi sequuntur, vix sine ope membranæ suppleri & emendari poterunt. Harpocration, Οἱ λυμαινόμενοι τινὰς οὕτως ἀποκόπτειν αὐτῶν τὰ ἄκρα. Apollonius lib. IV.

Ἥρως δ' Αἰσονίδης ἐξάργματα τάμνε θανόντος,
Ἡ θέμις αὐθέντῃσι δολοκτασίας ἱλάεσθαι.

Scholiastes, Οἱ δολοφονοῦντες ἀρχαῖοι ἀκρωτηριασμόν τινα ἐποίουν τοῦ ἀναιρεθέντος, καὶ ταῦτα λαβόντες ἐξῆπτον τοῦ τραχήλου αὐτῶν. Virgilius Æneid. III.

—— Polydorum obtruncat, & auro
Vi potitur. ——

Plenissime vero eum truncandi morem est videre lib. VI.

Atque hic Priamidem laniatum corpore toto
Deiphobum vidit, lacerum crudeliter ora,
Ora, manusque ambas, populataque tempora raptis
Auribus, & truncas inhonesto vulnere nares,

Statius Thebaid. lib. I.

—— abruptis & nunc inhumata procorum
Relliquiis trunca ora rigent. ——

Terentius Hecyra Act. I. Sc. I.

—— ergo propterea te sedulo
Et moneo, & hortor, ne cujusquam misereat,
Quin spolies, mutiles, laceres, quemquam nacta sis.

Apparet & Romanis non inusitatum hunc morem. Quintilianus Declamat. XII. *Laceros video manes, & truncas partibus suis umbras.* Declamat. XIV. *Facinus quod dicitur inquietare superos, sidera diris agitare carminibus, tumulos busta scrutari, & amputatis cadaveribus ipsas* (malim *impias*) *in scelus armare manus, fieri non potest, ut auctorem suum non statim primo prodat aspectu.* Sallustius Hist. lib. II. *In quis notissimus quisque aut malo dependens verberabatur, aut immutilato corpore in propatulo patibulo eminens affigebatur.* Ita emendo. Sed, nec occisis solum faciebant, verum etiam vivis, quos punire volebant. Justinus lib. XI. *Inter hæc* DCCC. *admodum Græci occurrunt Alexandro, qui pœnam captivitatis truncata corporum parte tulerant.* Huc pertinet Historia Zopyri. Mart. lib. II. Epigr. LXXXV.

Fœdasti miserum, marite, mœchum,
Et se, qui fuerant prius, requirunt
Trunci naribus auribusque vultus.
Credis te satis esse vindicatum?

Et lib. III. Epigr. LXXXIV.

Quis tibi persuasit nares abscindere mœcho?
Non hac peccatum est parte, marite, tibi.

Atque eo modo mutilati *Laceri* dicebantur. Asconius Verrina II. *Lacer dicitur amputatis à corpore sensuum membris, hoc est, auribus, oculisve.* Festus, *Lacer, quod auribus curtatis est. Lacerum, quodcunque in corpore imminutum est.* Videmus id quoque ex Quintiliani & Virgilii verbis citatis. Vocabant vero illa præsegmina Græci ἀκρωτήρια, & ἀπάργματα. Id autem faciebant, ut initio dixi, ne à manibus infestarentur; credebant enim mortuorum animas vagari, & homines maxime inimicos noctu terrificare. Horatius Epod. V.

Quin ubi perire jussus expiravero,
Nocturnus occurram furor,
Petamque vultus umbra curvis unguibus,
Quæ vis deorum est manium,
Et inquietis assidens præcordiis,
Pavore somnos auferam.

Virgilius Æneid. lib. IV.

Omnibus umbra locis adero, dabis, improbe, pœnas,

Et apud Apulejum Milef. VIII. umbra Lepolemi absterret Charitem à nuptiis Thrasylli, interfectoris sui; *Tunc* (ait) *inter moras umbra illa misere trucidati Lepolemi, sano* (lego *sanie*) *cruenta, & pallore deformem attollens faciem, quietem pudicam interpellat uxoris,* &c. Elegantissimus autem locus in ejusdem est Apologia, his verbis, *At tibi, Æmiliane, pro isto mendacio, duat Deus iste, Superûm & Inferûm commeator utrorumque, Deorum malam gratiam, semperque obvias species mortuorum, quidquid umbrarum est usquam, quidquid Lemurum, quidquid Manium, quidquid Larvarum, oculis tuis oggerat: omnia noctium occursacula, omnia bustorum formidamina, omnia sepulcrorum terriculamenta, à quibus tamen ævo & merito haud longe abes.* Suetonius Nerone, *Neque tamen sceleris conscientiam, quamquam & militum, & Senatus, populique gratulationibus confirmaretur, aut statim, aut unquam postea ferre potuit: sæpe confessus exagitari se materna specie, verberibus Furiarum, ac tædis ardentibus.* Propertius lib. I. Eleg. XIX.

Non ego nunc tristes verear, mea Cynthia, manes.

Quintilianus Declamat. XII. *Quoties facta reputavi, flagella mentis sonant, ultrices video Furias, & in quamcunque me partem converti, occurrunt umbræ meorum.* Virgil. IV. Æneid.

Me patris Anchisæ, quoties humentibus umbris
Nox operit terras, quoties astra ignea surgunt,
Admonet in somnis, & turbida terret imago.

Quem locum suggessit Eitzo Tiarda. Valerius Flaccus lib. I.

Ipsum ego, cum serus fessos sopor alligat artus,
Adspicio, meque assiduis lacera illius umbra
Questibus, & magni numen maris excitat Helle.

Dixi *noctu territare*, nam lucescente die humanis sese conspectibus subtrahebant. Tibullus IV. Eleg. VII.

Nocte vagæ ferimur: nox clausas liberat umbras,
Errat & abjecta Cerberus ipse sera.
Luce jubent leges Lethæa ad stagna reverti,
Nos vehimur, vectûm nauta recenset onus.

Papin. II. Theb. de Umbra Laji,

Dixit & abscedens: etenim jam pallida turbant
Sidera noctis equi. ———

Claudianus de Theodosio,

Dixit, & afflatus vicino sole refugit.

Apud Virg. etiam V. Æneid. Anchisæ umbra causatur solem oriri, ut Æneam dimittat,

Et me sævus equis Oriens afflavit anhelis.

Indicavit Tiarda.

1233. Ἐξοχον Ῥώμης γένος] Roma hæc mulier quædam Trojana fuit, quæ una cum Ænea in Italiam devenit, & nupta Latino, Aboriginum regi, Remum & Romulum peperit, qui urbem cum condidissent, Romam eam à matris nomine dixerunt. Dion. Hal. lib. I. Καλλίας δ' ὁ τὰς Ἀγαθοκλέους πράξεις ἀναγράψας, Ῥώμην, τινὰ Τρῳάδα τῶν ἀφικομένων ἅμα τοῖς ἄλλοις Τρωσὶν εἰς Ἰταλίαν, γήμασθαι Λατίνῳ, τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀβοριγίνων, καὶ γεννῆσαι δύο παῖδας Ῥῶμον καὶ Ῥωμύλον, οἰκίσαντας δὲ πόλιν ἀπὸ τῆς μητρὸς αὐτῶν θέσθαι τοὔνομα. Vide quoque Festum in *Roma*. Solinus, Ælianus, Justinus, Livius, Vellejus, & Virgilius à Romulo, Rheæ Silviæ & Martis filio, conditam Romam tradunt. Corrigendus obiter Æliani locus, qui lib. VII. mendose legitur hoc modo, Ῥώμη ὑπὸ Ῥώμου καὶ Ῥωμύλου ἐκτίσθη, τῶν Ἄρεως καὶ Σερβίας παίδων, ἣν δὲ αὕτη μία τῶν Αἰνείου ἀπογόνων. Hic legendum omnino Σιλβίας, sic enim ab Æliano ipso scriptum quis dubitet? quem locum hoc modo etiam à viro erudito Roberto Titio emendatum postea animadverti, ne quemquam merita laude privem sciens. Etymologici Auctor in Ῥώμη, Romulum & Remum Æneæ filios facit.

1235. Βουλαῖς ἄριστος] Æneam Trojanorum omnium prudentissimum, ut Hectorem fortissimum memorat, unde & ille populi Trojani mens, hic manus est nuncupatus. Auctor Philostratus Ἡρωϊκοῖς.

1248. Τάρχων τε καὶ Τυρσηνὸς] Virg. Æneid. VIII.

Haud procul hinc Tarcho, & Tyrrheni tuta tenebant
Castra locis, celsoque omnis de colle videri
Jam poterat legio, & latis tendebat in arvis.

1250. Ἔνθα τραπέζας] Prædicuntur hæc ab Harpyia Virgiliana Æneid. lib. III.

Italiam cursu petitis, ventisque vocatis
Ibitis Italiam, portusque intrare licebit,
Sed non ante datam cingetis mœnibus urbem,
Quam vos dira fames, nostræque injuria cædis
Ambesas subigat malis absumere mensas.

Alii hæc ad oraculum referunt, cujus & meminit Strabo lib. XIII. ubi inter cætera sic inquit, Ἔνθεν δ' εἰς τὴν Λατίνην ἐλθόντα μεῖναι κατά τι λόγιον, τὸ κελεῦον μένειν ὅπου ἂν τὰς τραπέζας κατεδήσωσι, συμβῆναι δ' ἐν τῇ Λατίνῃ περὶ τὸ Λαουΐνιον τοῦτο, ἄρτου μεγάλου τεθέντος ἀντὶ τραπέζης κατ' ἀπορίαν, (malim ἀπειρίαν) καὶ ἅμα ἀναλωθέντος τοῖς ἐπ' αὐτῷ κρέασιν. Sextus Aurelius lib. de Origine Gentis Romanæ, *Inde ad eam Italiæ oram, quæ ab arbusto ejusdem generis Laurens appellata est, Latino regnante, pervectum cum patre Anchise, filioque, & cæteris suorum; navibus egressum in littore accubuisse, consumptoque, quod fuerat sibi, crustam etiam de farreis mensis, quas sacratas secum habebat, comedisse*; & quæ sequuntur. Varro Divinarum lib. II. dicit eos à Jove Dodonæo oraculum accepisse. Vide Servium, & Dionysium Halicarn. lib. I.

1253. Κτίσει δὲ χώραν] Aborigines, gens Italiæ antiquissima, teste Festo. Videndi Dion. Halicarn. lib. I. & Sallustius in Catilinariæ conjurationis descriptione. Tria vero Aboriginum genera fuisse perhibentur. Unum, cujus hic mentio. Secundum ante hoc in magna Græcia, quod è montibus Arcadiæ una cum Oenotrio venit. Tertium aureo seculo. Quo autem anno Æneas post dirutam Trojam in Italiam venerit, non eadem est omnium opinio. Manethon tertio id factum existimat, decimo Clemens Alexandrinus Στρωμ. I. Cassius Hemina apud Solinum cap. VIII. in decimum rejicit.

1255. Πύργους τριάκοντ', ἐξαριθμήσας γονὰς] Non possum hoc loco sequi ineptissimam interpretationem ineptissimi Scholiastæ, quem doleo sequutum adhuc aliquot locis doctissimum Canterum. Certe aut ego longe fallor, aut voluit Lycophron dicere, Æneam Albæ in muris triginta turres ædificaturum ad numerum totidem porcellorum; Veteres namque, quo munitiores urbes forent, turres in muris exstruebant. Fl. Vegetius de Re Militari lib. IV. cap. II. *Ambitum muri directum veteres duci noluerunt, ne ad ictus arietum esset dispositus, sed sinuosis anfractibus jactis fundamentis clausere urbes, crebrioresque turres in ipsis angulis ediderunt.* Servius Æneid. IX. *Turres esse ad munitionem civitatum & in secundo legimus. Sed hæ plerumque mobiles sunt, plerumque fixæ. Fixæ*, (nam hæc vox repetenda) *ut in secundo Turres ac tecta domorum: Mobiles, ut in duodecimo meminit.* Isidorus Orig. lib. XV. cap. II. *Murus autem turribus, propugnaculisque ornatur.* Theodoretus de Provid. Dei Orat. IV. Σὺ μόνος ἐξ ἀπάντων τῶν ζώων πόλεις εἰς κάλλος ᾠκοδόμησας, καὶ πύργοις, καὶ περιβόλοις ὠχύρωσας. Ovidius in Heroidum Epistolis,

Ilion adspicies, firmataque turribus altis
Mœnia. ———

Ausonius,

Quadrua murorum species, sic turribus altis
Ardua, ut aërias intrent fastigia nubes.

Vide etiam initium Ἀλεξιφαρμάκων Nicandri: Polluci etiam lib. I. cap. X. turres inter muri partes numerantur. Itaque hac in re deprecatore nihil opus habebat Lycophron.

1256. Συὸς κελαινῆς] Unde defendi possit ingenue

genue fateor me nescire, cum dicat Propertius lib. IV. Eleg. I.

——— *albæ suis omine natam*

Albam, qua de re, præter alios, vide Varronem de L. L. Sed sine dubio ad immunditiem ejus animalis respexerit, namque

——— *amica luto sus*,

ait Flaccus.

1259. Ἧς καὶ πόλει δείκηλον] Varro de re Rust. lib. II. cap. IV. *Illud antiquissimum fuisse scribitur, quod sus Æneæ Lavinii triginta porcos peperit albos, itaque quod portenderit factum, triginta annis, ut Lavinienses conderent oppidum Albam. Hujus suis, ac porcorum etiam nunc vestigia apparent; namque simulacra eorum ænea etiam nunc in publico posita, & corpus matris à sacerdotibus, quod in salsura fuerit, demonstratur.*

1266. Πέπλοις ἀθίκτων] Vocat πέπλους velamenta, quibus opertos deos penates Troja extulit Æneas. Sed & statuæ frequenter peplis ornatæ ac velatæ. Seneca in Moralibus, *His peplos, & indumenta pretiosa, quibus usus velaminis nullus est.* Petronius, *Juvenes adhuc laboris expertes statuarum ritu patiemur pannos, ac vincula?* Fuere autem ea linea; nam lanea, ut impuriora & profana, adhibere nefas. Testis insignis Apuleji locus,

——— πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων,

qui est in Apologia. *Etiamne* (inqnit) *cuiquam mirum videri potest, cum sit ulla memoria religionis, hominem tot mysteriis Deûm conscium, quædam sacrorum crepundia domi adservare? atque ea lineo texto involvere, quod purissimis est rebus divinis velamentum? Quippe lana, segnissimi corporis excrementum, pecori detracta, jam inde Orphei, & Pythagoræ scitis, profanus vestitus est. Sed enim mundissima lini seges, inter optimas fruges terra exorta, non modo indutui, & amictui sanctissimis Ægyptiorum sacerdotibus, sed opertui quoque in rebus sacris usurpatur.*

1268. Τούτῳ μόνῳ πάρεστιν αἵρεσιν] Cum expugnata esset Troja, Græci miserati victorum sortem, unicuique ingenuo Trojano permiserunt, ut unum, quod vellet, auferret; Æneas vero, posthabitis omnibus, solos deos penates cum exportaret, miratique Græci secundum quidpiam auferre juberent, patrem Anchisen, senio confectum, humeris impositum, efferebat, quo conspecto, magis mirati, potestatem ei fecerunt auferendi quæcunque vellet. Ælianus Ποικ. Ἱστορ. lib. III. Ὅτι ἑάλω τὸ Ἴλιον, οἰκτείραντες οἱ Ἀχαιοὶ τὰς τῶν ἁλισκομένων τύχας, καὶ πάνυ Ἑλληνικῶς τοῦτο ἐκήρυξαν, ἕκαστον τῶν ἐλευθέρων ἕν, ὅ, τι καὶ βούλεται, τῶν οἰκείων ἀποφέρειν ἀράμενον· ὁ οὖν Αἰνείας τοὺς πατρῴους θεοὺς βαστάσας ἔφερεν, ὑπεριδὼν τῶν ἄλλων· ἡσθέντες οὖν ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνδρὸς εὐσεβείᾳ οἱ Ἕλληνες, καὶ δεύτερον αὐτῷ κτῆμα συνεχώρησαν λαβεῖν, ὁ δὲ τὸν πατέρα πάνυ σφόδρα γεγηρακότα ἀναθέμενος ὤμοις ἔφερεν· ὑπερεκπλαγέντες οὖν καὶ ἐπὶ τούτῳ οὐχ ἥκιστα, πάντων αὐτῷ τῶν οἰκείων κτημάτων ἀπέστησαν. Xenophon initio Cynegetici, Αἰνείας δὲ σώσας μὲν τοὺς πατρῴους καὶ μητρῴους θεοὺς, σώσας δὲ καὶ αὐτὸν τὸν πατέρα, δόξαν εὐσεβείας ἐξηνέγκατο, ὥστε καὶ οἱ πολέμιοι μόνῳ ἐκείνῳ, ὧν ἐκράτησαν ἐν Τροίᾳ, ἔδωκαν μὴ συληθῆναι. Aliter Victor lib. de Origine Gentis Romanæ, *Post Faunum, Latino ejus filio in Italia regnante, Æneas, Ilio Achivis prodito ab Antenore aliisque Principibus, cum præ se Deos Penates, patremque Anchisen humeris gestans, nec non & parvulum filium manu trahens, noctu excederet, orta luce cognitus ab hostibus, eo quod tanta onustus pietatis sarcina erat, non modo à nullo interpellatus, sed etiam à rege Agamemnone, quo vellet, ire permissus*; & quæ sequuntur. In nummis Julii Cæsaris unus reperitur cum effigie Æneæ patrem Anchisen humero sinistro, & manu dextra Palladium ferentis, cum hac inscriptione, CAESAR: item alter similis plane, nisi quod comes additus puellus, quem Julum existimo, à quo Julius se oriundum volebat, cum hac inscriptione, ΙΛΙΩΝ ΒΙΣ ΝΕΩΚΟΡΩΝ.

1278. Ἔνθα παρθένου] De Sibyllæ antro ita Aristoteles lib. περὶ Θαυμ. Ἀκουσμ. Ἐν τῇ περὶ Ἰταλίαν δείκνυταί τις, ὡς ἔοικε, θάλαμος κατάγειος Σιβύλλης τῆς χρησμολόγου, ἣν πολυχρονιωτάτην γενομένην, παρθένον διαμεῖναί φασιν, οὖσαν μὲν Ἐρυθραίαν, ὑπό τινων δὲ τῶν Ἰταλίαν κατοικούντων, Κυμαίαν, ὑπὸ δέ τινων, Μελάγκραιραν καλουμένην. Graphice vero depingit Lycophron istis versibus,

Στυγνὸν Σιβύλλης ἐνθεν οἰκητήριον
Γρώνῳ βερέθρῳ συγκατηρεφὲς στέγης.

Virgilius Æneid. lib. VI.

——— *horrendæque procul secreta Sibyllæ,*
Antrum immane petit. ———

Melius Agathias Hist. lib. I. Ἐν τῷ πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα τοῦ λόφου τετραμμένων ἀγκῶνι, ἄντρον τι ὕπεστιν ἀμφηρεφές τι, καὶ γλαφυρώτατον, ὡς ἄδυτά τε ἔχειν αὐτόματα, καὶ κύτος εὐρὺ, καὶ βαραθρῶδες, ἐνταῦθα δὲ πάλαι φασὶ τὴν Σίβυλλαν, τὴν πάνυ, τὴν Ἰταλὴν ἐνδιαιτωμένην, φοιβόληπτόν τε εἶναι καὶ ἔνθουν, καὶ προαγορεύειν τὰ ἐσόμενα τοῖς πυνθανομένοις· λέγεται δὲ καὶ Αἰνείαν ποτὲ, τὸν Ἀγχίσου, αὐτοῦ ἀφικόμενον, ἅπαντα οἱ τὴν Σίβυλλαν φάναι τὰ ὕστερον ξυνενεχθέντα. Invenio quoque proprium Sibyllæ hujus nomen Phœmonoë fuisse. Servius Æneid. III. *Virgo vero* (de Sibylla hac Cumæa ei sermo) *Phæmonoë dicta est: nam Sibylla appellativum nomen, adeo ut Varro, quot Sibyllæ fuerint, scripserit. Sibylla autem dicitur omnis puella, cujus pectus numen recipit.*

1283. Τί γὰρ ταλαίνῃ μοι] Virg. Æneid. lib. X.

——— *quæ caussa fuit consurgere in arma,*
Europamque, Asiamque, & fœdera solvere furto?

Promethei matrem Asiam, Sarpedonis Europam intellige. Sunt etiam, qui Prometheum Junonis & Eurymedontis gigantis F. faciant.

1285. Καὶ πέτραι Συμπληγάδες] Symplegades, saxa notissima. Pindaro πέτραι σύνδρομοι dicuntur Pythion. Od. IV. Theocritus,

——— πέτρας εἰς ἓν ξυνιούσας

appellavit Διοσκύρεις. Juvenalis Sat. XV

——— *concurrentia saxa*
Cyanes. ———

Euripidis Scholiastes Medea, Ἐρατοσθένης ἐν γεωγραφουμένοις φησὶ τὸν πλοῦν στενὸν εἶναι καὶ σκολιὸν, δι' ὃ φαντάζεσθαι τοὺς πλέοντας τὴν ἀπόκλεισιν τῶν πετρῶν.

1286. Κακόξεινος κλύδων] Pontum Euxinum intellige, cujus elegans illa periphrasis apud Æschylum,

Ἐχθρόξενος ναύταισι, μητρυιὰ νεῶν.

Hic olim ex accolarum ferocitate Axenus, post commercio aliarum gentium ea mollita Euxinus dici cœpit, ut ait Pomp. Mela lib. I. cap. XIX. Ovidius Trist. Eleg. IV. lib. IV.

Frigida me cohibent Euxini littora ponti,
Dictus ab antiquis Axenus ille fuit.

Strabo quoque lib. VII. refert καλεῖσθαι Ἄξενον, διὰ τὸ δυσχείμερον, καὶ τὴν ἀγριότητα τῶν περιοικούντων ἐθνῶν, καὶ μάλιστα τῶν Σκυθῶν ξενοθυτούντων, καὶ τοῖς κρανίοις ἐκπώμασι χρωμένων· ὕστερον δὲ Εὔξενον κεκλῆσθαι, τῶν Ἰώνων ἐν τῇ παραλίᾳ πόλεις κτισάντων. Apollonii Scholiastes lib. II. (Ἄξενον) τὸν Εὔξενον πόντον φησίν, ὡσπερεὶ κακόξενον, τοῦ α σημαίνοντος τὸ κακόν· πρότερον γὰρ μὲν γὰρ καὶ ὑπὸ λῃστῶν περιοικούμενος Ἄξενος ἐκαλεῖτο· καθαρθεὶς δὲ, Εὔξενος τὸ μετὰ ταῦτα ἐκλήθη. Vide Ammianum Marcellinum lib. XXII.

1292. Οὐ πλὴν βοῶπιν] Io designatur, quæ βοῶπις, & ταυρομόρφωτος, quia in bovem mutata metamorphosi notissima. Hinc ἐν παρόδῳ arrepta occasione emendabimus Arnobium lib. I. *Templa felibus, scarabeis, & bucculis, sublimibus sunt elata fastigiis*, Scribe *buculis*, & intellige Isidem, (quæ Io ante) & Apim, quibus, si voles, adjicies Venerem, quæ ab iisdem bovis effigie culta. Quam emendationem meam eo libentius posui, quod summo viro Jos. Scaligero probaretur.

1295. Ἐχθρὰς δὲ πυρσοὺς ἦρατ] Videtur alludere ad priscum illum vetustæ militiæ morem, nam ante inventum tubæ usum, incensis facibus acies instructas præibant, quibus utrinque conjectis, manus conserebant. Euripidis Scholiastes Phœnissis, Ἐχρῶντο πάλαι τὸ παλαιὸν ἐν τοῖς πολέμοις ἀντὶ σαλπιγκτῶν πυρφόροις· ἦσαν δὲ ἱερεῖς Ἄρεως, ἑκατέρας στρατιᾶς προηγούμενοι μετὰ λαμπάδων, οὓς ῥιπτόντες εἰς τὸ μεταίχμιον ἀνεχώρουν ἀκίνδυνοι, καὶ οὕτως συνέβαλλον αἱ στρατιαί. Hinc Statius Thebaid. IV.

Prima manu rutilam de vertice Larissæo
Ostendit Bellona facem. ———

Sylv. lib. V. in Epicedio patris,

Talia dum celebras, subitam civilis Erinnys
Tarpejo de monte facem, Phlegræaque movit
Prælia. ———

Claudianus lib. I. de Raptu Proserpinæ,

Tisiphone quatiens infausto lumine pinum,
Armatos ad castra movet pallentia manes.

Petronius,

——— *atque inter toto laceratam pectore vestem*
Sanguineam tremula quatiebat lampada dextra.

Erant autem isti πυρφόροι in tutela Martis, ideoque eos nefas occidere. Hinc natum proverbium de strage maxima, Οὐδὲ ὁ πυρφόρος ἐσώθη. Ut autem Lycophron ἐχθρὰς πυρσοὺς dixit, ita Pindarus ὕμνων πυρσὸν Isthmion. Ode IV.

Πεφρασμένον Μοισᾶν τύχοιμεν,
Κεῖνον ἅψαι πυρσὸν ὕμνων.

Ubi malim κλεινὸν legere.

1299. Ἐν ταυρομόρφῳ] Tradit raptam Europam navi tauriformi, alii navi, cujus in puppi pictus fuerit taurus, alii legione militari, quæ in signis tauri insigne gestabat, alii tauro, in quem Jupiter mutatus, ob quod & ταῦρος Greg. Nazianzeno nuncupatur. Vide Dionys. Nonni lib. I. & Εὐρώπην Moschi. Et Europæ imaginem tauro insidentis ex ære sculpsit Tarenti Pythagoras quidam, teste Varrone lib. IV. de L. L. Alii tradunt taurum hunc humano fuisse sensu præditum, & à Neptuno Jovi donatum, quod μυθωδέστερον quam ut credi debeat. Jul. Pollux lib. I. cap. IX. Ἔστι δέ τινα πλοῖα ἄλλα, λεγόμενα κριοί, καὶ τράγοι, (malim ταῦροι) ὡς εἰκάζειν ὅτι τοιοῦτον ἦν πλοῖον καὶ ὁ ταῦρος ὁ τὴν Εὐρώπην ἀγαγών. Festus, *Europam, tertiam orbis partem, ab Europa, Agenoris filia, certum est appellari. Sed alii de amore Jovis in taurum versi narrant, alii eam à prædonibus raptam, & navem, quæ Jovis tutelam effigiem tauri habuerit, in eam regionem esse delatam. Quidam ob pulcritudinem regionis per simulationem raptæ filiæ occupatam.* Quæ corrupta, Galliarum ille Sol Josephus Scaliger sic emendabat, *& n. quæ Jovis tutelam effigie tauri habueris*. Visum aliter amicissimo meo amico P. Scriverio, qui legit, *& navem quoius tutela effigiem tauri habuerit*, & addit Isidori verba ex Originum lib. VIII. de Jove, *Impudicus in extraneis, quem modo Taurum fingunt, propter Europæ raptum, fuit enim in navi, cujus insigne erat taurus.* Sed quod Festus de tutela scribit, placet. Nam *Tutela* Latinis est, quod τὸ παράσημον Græcis, πάταικος Phœnicibus. Solebant enim in navium puppibus deos pingere, in quorum tutela eas esse volebant. Isaacius Tzetzes, Αἱ πρύμναι τῶν πλοίων τῶν βαρβαρικῶν, καὶ στρατιωτικῶν, θεοὺς γεγραμμένους εἶχον, ἃ δὴ τουτέστιν ἐκ ἄν τις ἔχουσι. Homeri Interpres Iliad. IX. Ἐπὶ τῶν ἀκροστολίων ἔστιν ἀγάλματα καὶ εἰκόνες θεῶν. Seneca Epistola LXXVII. *Navis bona dicitur, non quæ pretiosis coloribus picta, nec cui argenteum rostrum est, nec cujus tutela ebore calata est.* Ovid. Trist. Eleg. I. lib. I.

Est mihi, sitque precor, flavæ tutela Minervæ,
Navis & à picta casside nomen habet.

Et in Heroidum Epistolis,

Addimus antennas, & vela sequentia malos,
Accipit & pictos puppis adunca deos.

Et alibi,

——— *pictos verberat unda deos.*

Statius Theb. VIII.

——— *solus stat puppe magister*
Pervigil, inscriptaque Deus qui navigat alno.

Apud Horatium I. Od. XIV.

Nil pictis timidus navita puppibus
Fidit. ———

Hinc capiendus Valerius Flaccus lib. VIII.

Puppe procul summa vigilis post terga magistri,
Hæserat auratæ genibus Medea Minervæ.

Persius Sat. VI.

——— *jacet ipse in littore, & una*
Ingentes de puppe Dei.

Vocat *puppim* Dei, quæ imaginem dei cujusdam pictam habebat. Philostratus Ἡρωικοῖς hanc navium picturam κόσμον videtur appellare.

1301. Ἀστέρῳ στρατηλάτῃ] Malim Ἀστερίῳ, ut sit anapæstus, vel συνίζησις, quales apud Poetas frequentes. Asterius autem, Cretæ rex, postea Europam uxorem accepit. Etymologici Auctor in Μίνως eum Asterionem nuncupat, ut & Apollodorus lib. I. Quod autem de Jove etiam intelligi

intelligi posse scribat cum Scholiaste Canterus, id mihi probari non potest.

1306. Σμίνθειοι δυείσοντες] Historiam hanc omnem plene narrat Homeri Scholiastes Il. α'. his verbis, Κρῆτες ἀποικίαν στέλλοντες χρησμὸν ἔλαβον παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅπου αὐτοῖς ἐναντιωθῶσι γηγενεῖς, ἐκεῖ κτίσαι τὴν πόλιν· οἱ δὲ ἀπέστειλαν τοὺς ἀποίκους, ἐλθόντων δὲ εἰς τὴν Ἑλλήσποντον, καὶ νυκτὸς ἐπιγενομένης, μύες ἔκοψαν τῶν πολεμίων τὰ ὅπλα. περὶ δὲ ἀναστάντες, καὶ διαπιστούμενοί τι καθ' ἑαυτοὺς, ἔκτισαν ἐκεῖ πόλιν, ἱερὸν καὶ ἱδρύσαντο Σμινθέως, οἱ γὰρ Κρῆτες τοὺς μύας σμίνθους καλοῦσι. Vide Strabonem lib. XIII.

1308. Γήμας Αρίσβαν] Attingit historiam Dardani, qui è Samothrace in Phrygiam veniens Teucri filiam, Arisben, quam Bateam alii vocant, uxorem accepit. Stephanus, Κεφάλων δέ φησιν, ὅτι Δάρδανος ἀπὸ Σαμοθράκης ἐλθὼν εἰς τὴν Τρωάδα, τὴν Τεύκρου τοῦ Κρητὸς θυγατέρα ἔγημεν Αρίσβαν, Ἑλλάνικος δὲ Βάτειαν αὐτὴν φησιν. Ita enim emendo eum locum, male hodie Ατιαν. Arisbæ à Priamo ductæ meminit & Servius Æneid. II. Item Etymologici Auctor, Ἀρίσβη, πόλις, ἀπὸ Ἀρίσβας, θυγατρὸς Τεύκρου, ἣν ἔγημε Δάρδανος. Ubi & Lycophronis hunc versum citat. Et alio loco, Βάτεια, πόλις τῆς Τροίας, ἀπὸ τῆς Βατείας, τῆς Δαρδάνου γυναικὸς, ἐξ ἧς γενέσθαι τὸν Εριχθόνιον. ἐν ὑπομνήματι Λυκόφρονος οὕτως ἦρος.

1309. Αρπαγας λύκους] Sic etiam Ulyssis socios lupos appellat Statius lib. I. Sylv. in Tiburtino Manlii Idoxisci,

——— cedant vitreæ juga perfida Circes
Dulichiis ululata lupis. ———

1310. Κλέψοντας κῶας] De Argonautis ad aureum vellus petendum proficiscentibus Orpheus, Apollonius, Pind. Pyth. Od. IV. Didymus ad Od. II. Val. Flaccus, & Dares initio libri de Trojæ excidio. Suidas hanc historiam (sive potius commentum) de aureo vellere allegorice intelligendam ait de arte illa, quam Χημείαν Græci vocant, aitque abstulisse Jasonem regi Colchorum librum in membrana pellicea ascriptum de conficiendo per χημείαν auro. Strabo lib. X. ait ex Caucaso monte fontes multos manare, qui habeant aureas arenas, quas accolæ, villosis pellibus in aquam positis, colligant, atque inde natam fabulam. Verba ejus hæc sunt, Παρὰ τούτοις (de Colchis loquitur) δὲ λέγεται καὶ χρυσὸν καταφέρειν τοὺς χειμάῤῥους, ὑποδέχεσθαι δ' αὐτὸν τοὺς βαρβάρους φάτναις κατατετρημέναις, καὶ μαλλωταῖς δοραῖς, ἀφ' οὗ μεμυθεῦσθαι καὶ χρυσόμαλλον δέρας. Videndus quoque Apollonii Scholiastes lib. I. & Hyginus Fab. CLXXXI.

1311. Δρακοντοφρούρων ἐσπαρμένην σκοπαῖς] Solebant olim ad thesaurorum custodiam dracones adhiberi. Festus, *Dracones dicti* ἀπὸ τοῦ δρακεῖν, *quod est videre, clarissimam enim habere dicuntur oculorum aciem, qua ex caussa incubantes eos thesauris custodiæ caussa finxerunt.* Philostratus senior Εἰκόνων lib. II. Τὸν δὲ σπείραμα χολωτὸν τοῦτον οἶκεῖ δράκων, πλούτου τινὸς φύλαξ, ὃς ὑπὸ τῇ γῇ κεῖται, τοῦτο γὰρ λέγεται τὸ θηρίον ἐύνουν τι εἶναι χρυσῷ, καὶ ὅ τι ἴδῃ χρυσοῦν, ἀγαπᾶν, καὶ θάλπειν· τό τοι κῶδιον τὸ ἐν Κόλχοις, καὶ τὰ τῶν Ἑσπερίδων μῆλα, ἐπειδὴ χρυσᾶ ἐφαίνετο, αὐτὰ ἄϋπνα ξυνέχειν δράκοντι, καὶ ἑαυτῶν ἐποιοῦντο.

Artemidorus lib. III. cap. XIII. Καὶ πλοῦτον (ὁ δράκων σημαίνει) καὶ χρήματα, διὰ τὸ ἐπὶ θησαυροῖς ἱδρύσθαι. Vide Macrob. Sat. lib. I. cap. XX.

1315. Καὶ λέβητι δευτερώσασαν νέμας] Medea (ut ait Mytholog. lib. II. Fulgentius) ejus naturæ florem invenit, qui capillos albos nigrosve faciendi potestatem habebat, quo omnibus à canitie liberari volentibus capillos nigros apparere fecit. Invenit quoque prima lavacri cujusdam calidi usum vim medicam habentis, quo volentibus omnibus medebatur, atque hæc quidem non in publico, sed clam agebat, ne quis medicorum talia addisceret. Hæc vero compositio, qua utebatur, παροψὶς dicebatur; quicunque igitur hac paropsi utebantur, agiliores prorsus sanioresque fiebant. Ex hoc Medeæ præparationem hanc quicunque videbant, lebetes scilicet, lignum, & ignem, homines elixando à Medea coqui existimabant.

1317. Αλλ' αὐτάδελφον] Vide hac de re Val. Flaccum lib VIII. Argonaut. & Ovidium Metamorph. lib. VII. Ovem vero vocat, quod luctus caussa patri exstiterit. Huc pertinent illa Artemidori lib. I. cap. LXXII. Πεσσόμενα μὲν (κρία) πᾶσιν ἄτοπα, καὶ πένθους αἰτίαν σημαίνει· ἔστι δὲ τὰ πεσσόμενα οὐδὲν ἄλλο ἢ ἄνθρωπος.

1318. Τὴν γνωτοφόντιν] Ovem fratricidam appellat Medeam, quæ fratrem Absyrtum juxta Phasidem fluvium discerpsit, qua de re reperiuntur antiqui illi versus apud Ciceronem lib. III. de Nat. Deorum,

——— postquam pater
Appropinquat, jamque pene ut comprehendatur parat,
Puerum interea obtruncat, membraque articulatim dividit,
Perque agros passim dispergit corpus, idque ea gratia,
Ut, dum nati dissipatos artus captaret parens,
Ipsa interim effugeret; illum ut mæror tardaret sequi,
Sibi salutem ut familiari pararet parricidio.

Ovidius quoque Trist. lib. III. Eleg. IX.

Ergo, ubi prospexit venientia vela, tenemur,
Et pater est aliqua fraude morandus, ait.
Dum, quid agat, quærit, dum versat in omnia vultus,
Ad fratrem casu lumina flexa tulit.
Cujus ut oblata est præsentia, vincimus, inquit,
Hic mihi morte sua caussa salutis erit.
Protinus ignari ———

& quæ sequuntur. Arrianus, ut & Ovidius loco citato, inde regioni nomen mansisse ait, ibidemque Absyrti sepulcrum suis etiam temporibus demonstrari solitum. Ὁ δὲ Ἄψαρος (inquit) τὸ χωρίον λέγουσιν, ὅτι Ἄψυρτος ἐκαλεῖτο πάλαι ποτὲ, ἐνταῦθα γὰρ τὸν ὑπὸ τῆς Μηδείας ἀποθανεῖν, καὶ τάφος Αψύρτου δείκνυται. Hyginus Fab. XXIII. à Jasone eum occisum refert, à Medea vero sepultum.

Ibid. Καὶ τέκνων ἀλάστορα] Ægre ferens à Jasone se repudiatam Medea, Mermerum & Pheretem filios, quos ex eo susceperat, occidit. Vide Diod. Siculum lib. IV. Apollodorum lib. I. & Hyginum loco citato. Horatius,

Ne

Ne pueros coram populo Medea trucidet.

Meminit etiam Theophylactus Simocatus in Epist. quadam, Τὰς φονικὰς Μηδείας ἀπιστήσεις ἀπεργάζῃ τοὺς φόνους, παιδοκτόνον ἐκείνην ἐδίδαξεν ἀγνοῶν ὁμόζυγος τὴν αἰτίαν, καὶ ἀγόνων τὴν σύμμαχον. Item Dion Prusæus in Orat. περὶ Ἀπιστίας, his verbis, Πόσα δοκεῖς τοῖς θεοῖς τὴν Μήδειαν ὑπὲρ τῶν τέκνων εὔξασθαι, ἢ ποσάκις ἀγωνιάσαι νοσούντων, ἢ ποσάκις ἀντ' ἐκείνων αὐτὴν ἂν ἑλέσθαι τελευτᾶν, ἀλλ' ὅμως αὐτόχειρ ἐγένετο. Vide ejus imaginem apud Callistratum libro Ἐκφράσεων. Obscure innuit hoc Medeæ facinus etiam Virgilius Ecloga VIII.

Sævus amor docuit natorum sanguine matrem
Commaculare manus, crudelis tu quoque mater:
Crudelis mater magis, an pater improbus ille?
Improbus ille pater, crudelis tu quoque mater.

Et certe ita bis legere malim, quam *puer*. Nam sine dubio dicere vult eam crudelem esse matrem, quæ liberos suos occiderat, & Jasonem improbum patrem, qui Medeam reliquerat, atque ad id facinus compulerat: judicium esto doctiorum. Sunt qui hoc facinus non Medeæ, sed Corinthiis imputant, & ab Euripide eorum precibus inducto in fabulam relatum, credique cœptum propter Poetæ auctoritatem. Unde etiam expiandi criminis caussa Medeæ filiis, quos ipsi occiderant, postea sacra facere soliti fuerunt. Ælianus Var. Hist. lib. V. cap. XXI. Λέγει τις λόγος τὴν φήμην, τὴν κατὰ τῆς Μηδείας, ψευδῆ εἶναι, μὴ γὰρ αὐτὴν ἀποκτεῖναι τὰ τέκνα, ἀλλὰ Κορινθίους. τόδε μυθολόγημα τοῦτο ὑπὲρ τῆς Κολχίδος, καὶ τὸ δρᾶμα Εὐριπίδην φασὶ διαπλάσαι, δεηθέντων Κορινθίων, καὶ ἐκράτησε τῆς ἀληθοῦς τὸ ψεῦδος διὰ τὴν τοῦ ποιητοῦ ἀρετήν. ὑπὲρ δὲ τοῦ τολμήματος, φασὶ, τῶν παίδων, μέχρι τοῦ νῦν ἐναγίζουσι τοῖς παισὶ Κορίνθιοι, οἱονεὶ δασμὸν τούτοις ἀποδιδόντες.

1319. Λάλαθρον κίσσαν] Argo navem intelligit, quæ loquacem malum è quercu Dodonæa habuisse traditur. Meminerunt hujus rei, præter Lycophronem, Philostratus in Imaginibus, Sophocles Trachin. & Apollonius sæpe. Claudianus in Paneg.

——— *rursusque locutæ*
In te Chaoniæ moverunt carmina quercus.

Idem alibi,

——— *licet omnia vates*
In majus celebrata ferant, ipsamque secandis
Argois trabibus jactent sudasse Minervam,
Nec nemoris tantum vinxisse carentia sensu
Robora, sed cæso Tonanti Jovis augure luco,
Arbore præsaga tabulas animasse loquaces.

Æschylus Φιλελευθέροις, citante Philone in tractatu, ubi ostendit, Πάντα σπουδαῖον εἶναι ἐλεύθερον,

Ποῦ δ' ἐστὶν Ἀργοῦς ἱερὸν αὐδᾶεν ξύλον;

Orpheus εὔλαλον Ἀργὼ, & λάλον τρόπιν appellat.

1323. Πάλιν δ' ὁ πέτρας] Ægeus, cum Æthram Pitthei F. gravidam ex suo compressu reddidisset, ensem ei reliquit, & calceos sub ingenti abditos saxo, jussitque, si filium pareret, & adultus is saxum tollere, atque relicta auferre valeret, clam omnes ad se mittere, quæ postea Theseus adultus nullo negotio perfecit. Plutarchus Theseo, Συνελθὼν δὲ, καὶ γνοὺς ἐκεῖνος (Αἰγεὺς) ὅτι Πιτθέως θυγατρὶ συγγέγονε, καὶ κύειν αὐτὴν ὑποπτεύσας, ἀπέλιπε ξίφος καὶ πέδιλα, κρύψας ὑπὸ πέτραν μεγάλην, ἐντὸς ἔχουσαν κοιλότητα συμμέτρως ἐμπεριλαμβάνουσαν τὰ κείμενα, φράσας δὲ πρὸς μόνην ἐκείνην, καὶ διακελευσάμενος ἂν υἱὸς ἐξ αὐτοῦ γένηται, καὶ λαβὼν ἀνδρὸς ἡλικίαν, δυνατὸς ᾖ τὴν πέτραν ἀναστῆσαι, καὶ ὑφελεῖν τὰ καταλειφθέντα, πέμπειν πρὸς αὐτὸν μηδενὸς εἰδότος, &c. Etymologici Auctor, Θησεὺς ἀνεμάθη διὰ τὴν τῶν γνωρισμάτων θέσιν, τοῦ τε ξίφους, καὶ τῶν πεδίλων, ὡς ἡ ἱστορία δηλοῖ. Vide & Hygini Myth. Fab. XXXVII. & Apollod. extremo tertio.

1323 Καὶ φασγάνου ζωστῆρα] Solebant olim heroes baltheo alligatos enses suos gestare. Homeri Scholiastes Iliad. γ'. Τὰς ἀσπίδας διὰ τελαμώνων ἐφόρουν, ὡς καὶ τὰ ξίφη. Philostratus junior in Imaginibus, Μαχαίρας δὲ τῶν χειρῶν (forte πλευρῶν) ἐξήρτηντο χρυσᾶς, ἀργυρῶν τελαμώνων κατεχόντων αὐτάς. Circum humeros autem baltheum istum gestabant. Hesiodus Ἀσπίδι,

Ὤμοισιν δέ μιν ἀμφὶ μελάνδετον ἄορ ἔκειτο
Χάλκεον ἐκ τελαμῶνος. ———

Virgilius extremo XII. Æneid.

——— *humero cum baltheus alto*
Apparet. ———

Inde libro nono dixit,

Sic ait illacrymans, humero simul exuit ensem
Auratum, mira quem fecerat arte Lycaon
Gnosius, atque habilem vagina aptârat eburna.

Eum etiam Dilimnitarum morem narrat Agathias lib. III. Χρυσῷ τε γὰρ ἐπιφέρονται, καὶ σειραῖς, καὶ ξίφος ἐκκρεμὲς ἀπὸ τῶν ὤμων.

1234. Σκῦρον ᾧ λυγροὺς τάφους] Theseus, cum Athenis δημοκρατίαν induxisset, in odium Lyci cujusdam incurrit, qui etiam tantum effecit, ut urbe ei interdiceretur, quo facto, in Scyrum insulam ad Lycomedem eum demigrasset, ab eo metuente ut regni æmulus foret, de saxo in mare præcipitatus est. Vide Scholiasten Aristophanis ad Plutum, & Plutarchum Theseo. Tractat & hanc historiam Heraclides in Comment. περὶ Πολιτειῶν, Οὗτος (Θησεὺς) ἐλθὼν εἰς Σκῦρον ἐτελεύτησεν, ὠσθεὶς κατὰ πετρῶν ὑπὸ Λυκομήδους, φοβηθέντος μὴ σφετερίσηται τὴν νῆσον. quem vide.

1325. Αἰγίλιψ] Homeri Scholiastes Iliad. IX. interpretatur ὑψηλὴ, recte. Τὴν ἂν καὶ αἲξ ὑπολίπῃ διὰ τὸ ἄγαν ὑψηλὸν καὶ δύσβατον, ἐν γὰρ τοῖς κρημνοῖς αἱ αἶγες, ὡς ἴσμεν, νέμονται. Artemid. lib. II. cap. XII. Οὐ συναγελάζονται (αἱ αἶγες) ἀλλὰ χωρὶς ἀλλήλων νεμόμεναι κατὰ κρημνῶν καὶ πετρῶν, αὐταί τι πράγματα ἔχουσι, καὶ τῷ ποιμένι παρέχουσιν. Virgilius in Culice,

Propulit è stabulis ad pabula læta capellas
Pastor, & excelsi montis juga summa petivit,
Lucida qua patulos velabant gramina colles.
Jam silvis dumisque vagæ, jam vallibus abdunt
Corpora; jamque omni celeres è parte vagantes,
Scrupea desertæ perrepunt ad cava rupis.

Ovidius quoque in Heroidum Epistolis,

——— *amantem saxa capellam*

appellat. Hinc & Ægilips dicta. Stephanus, Αἰγίλιψ, πλησίον Κεγχυλείας τῆς Ἠπείρου. Ὅμηρος, Καὶ Κροκύλει' ἐνέμοντο, καὶ Αἰγίλιπα τρηχεῖαν. εἴληχε δὲ τὴν προσηγορίαν διὰ τὸ μετρώδη εἶναι, καὶ ὑψηλὴν, καὶ ἀπρόσβατον. Ubi emendo διὰ τὸ πετρώδη εἶναι.

1327. Σὺν θηρὶ βλάξας] Herculem puta, cur autem μύστην vocet, hæc est caussa: cum Hercules

cules Athenis esset, & jam Eleusinia sacra celebranda instarent, petiisse fertur, ut sibi quoque liceret illis interesse, cum autem nefas esset peregrinum quemquam admitti, nec tamen eum excludere auderent, ut & legi, & ejus petitioni satisfieret, alia sacra Eleusinia μικρὰ appellata in ejus gratiam instituerunt, ad quæ illum admiserunt.

1330. Στόργλω τ' ἀμέρσας] Apollodorus lib. II. ab Hercule hæc facta commemorat, non à Theseo, ut Lycophron. Et Apollonius lib. II. Herculi tribuens ita canit,

——— ὅτε δῆϋξεν δὲ Ἀσίδος ἠπείροιο
Πεζὸς ἐὼν, ζωστῆρα φιλοπτολέμοιο κομίζων
Ἱππολύτης. ———

Consentit & Auctor Proverbiorum. Plautus Menæchmis,

——— *ab Hippolyta fuccingulum*
Haud Hercules æque magno abstulit periculo.

Meminit & Servius Æneid. XI.

1332. Παρθένου Νηρηΐδος] Facit Amazones Neptuni filias; Isocrates in Panegyrico, & Philostratus Ἡρωϊκοῖς, Martis. His accedit Servius Æneid. XI. *Amazones se parente Marte natas esse gloriari solebant.* Valer. Flaccus lib. IV.

Proxima Thermodoon hic jam secat arva, memento,
Inclyta Amazonidum magnoque exorta Gradivo Gens ibi. ———

Et lib. V.

Sævaque Thermodoon medio sale murmura volvens,
Gradivo sacer, & spoliis ditissimus amnis,
Donat equos, donat votas cui virgo secures,
Cum redit ingenti per Caspia claustra triumpho,
Massageten, Medumque trahens. Est vera propago
Sanguinis, est ollis genitor Deus. ———

1336. Ταῖς κελαινὸν Ἴσρον ἐλάσαι Σκύθαις ἵπποις] Lysias orator tradit Amazones primas mortalium equis usas fuisse, & roboris periclitandi gratia cum alia loca percurrisse, tum Atticam, in qua ægre tandem vinci potuerunt. Vide etiam Ammianum Marcellinum lib. XIII. Ad Lycophronis illustrationem pertinent (quamvis de Theseo ne verbum quidem ullum) illa Isocratis in Panegyrico, Ἔτι γὰρ ταπεινῆς οὔσης τῆς Ἑλλάδος ἦλθον εἰς τὴν χώραν ἡμῶν Θρᾷκες μὲν μετ' Εὐμόλπου τοῦ Ποσειδῶνος, Σκύθαι δὲ μετ' Ἀμαζόνων τῶν Ἄρεως θυγατέρων, οὐ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ἀλλὰ καθ' ὃν ἑκάτεροι τῆς Εὐρώπης ἐπῆρχον, μισοῦντες μὲν ἅπαν τὸ τῶν Ἑλλήνων γένος, & quæ sequuntur. Demosthenes etiam tangit Ἐπιταφίῳ, Καὶ γὰρ τὴν Ἀμαζόνων στρατὸν ἐλθόντα ἐκράτησαν οὕτως, ὥς' ἔξω Φάσιδος ἐκβαλεῖν. Possis vero Σκύθας ἵππους etiam naves interpretari, quas illi τῶν ἱππαγωγῶν πλοίων (ita emendo) ποιοῦνται, ut ait Philostratus. Gaditani naves minores ἵππους vocabant, ab equis proræ earum incisis. Vide Strabonem lib. II. Alioquin etiam naves equorum nomine aliquando nuncupari solent, maxime à Poetis. Euripidis Scholiastes Phœnissis, Ἱππείων αἱ νῆες δοκοῦσιν ὀχήματα πλοῖον. Phurnutus, Ἵππιος δὲ (ὁ Ποσειδῶν λέγεται) τάχα ἀπὸ τοῦ ταχέως τὴν διὰ θαλάττης ὁδὸν εἶναι, καθάπερ ἵπποις ἡμῶν τῶν πλοίων χρωμένων. Artemidorus lib. I. cap. LVIII. Ὅμοιος δὲ ἐστι (ὁ ἵππος) καὶ πλοίῳ, ἄλλη μὲν γὰρ ἵππους ὁ ποιητὴς τὰς ναῦς εἶπε, καὶ ἡμεῖς δὲ τὸν Ποσειδῶνα Ἵππιον καλοῦμεν, καὶ ὃν ἔχει λόγον ἐπὶ γῆς ἵππος, τὸν αὐτὸν ἐν θαλάσσῃ ναῦς. Inde apud Plautum Rudente Actu primore Sc. *Qui sunt,*

Nempe equo ligneo per vias cæruleas
Estis vectæ. ———

Hinc ναυτίλων ὀχήματα Æschylus Προμ. Δεσμ.

Θαλασσόπλαγκτα δ' οὔτις ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ
Λινόπτερ' εὗρε ναυτίλων ὀχήματα.

Theodoretus ὄχημα θαλάττιον de Provid. Dei, Orat. IV. Τούτῳ καὶ πλοῖα τοῖς ὕδασι τὴν εἰσοχὴν ἐπιτειχίσας, ὄχημα θαλάττιον τὸ σκάφος ἀπέφηνε. Augustinus *vehicula marina* de Doct. Christ. lib. I. cap. IV. *Quomodo ergo si essemus peregrini, qui beate vivere nisi in patria non possemus, eaque peregrinatione utique miseri, & miseriam finire cupientes, in patriam redire vellemus, opus esset vel terrestribus, vel marinis vehiculis, quibus utendum esset, ut ad patriam, qua fruendum erat, pervenire valeremus.* Hinc naturæ quoque *equisones* dicuntur Varroni Marcipore, *Hic in ambivio navem conscendimus palustrem, quam nautici equisones per viam ducerent loro.* Eadem de caussa ναυάγια ἱππικὰ Sophocles Ἠλέκτρᾳ.

1347. Τὸν ἑξάσπορον] Hercules solis sex navibus Trojam cepit. Homericus Tlepolemus Iliad. ε'. ita Sarpedonem affatur,

Ἀλλ' οἷόν τινά φασι βίην Ἡρακληείην
Εἶναι, ἐμὸν πατέρα θρασυμέμνονα, θυμολέοντα,
Ὅς ποτε δεῦρ' ἐλθὼν ἕνεχ' ἵππων Λαομέδοντος,
Ἐξ οἴῃς σὺν νηυσὶ, καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν,
Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιάς.

Quorum versuum meminit Strabo lib. XIII. Vide etiam Plutarchum Ἑλληνικοῖς.

1349. Τὸν ὁ παλίμφρων Γοργάς] Juno antea Herculi maxime infesta, postea generum ascivit. Hoc innuit Ovid. Trist. lib. III. Eleg. V.

Neve hominum referam flexas ad mitius iras,
Junonis gener est, qui prius hostis erat.

1351. Αὐδὸς δ' ἀίμων] Lydum & Tyrrhenum intellige, qui cum sortem misissent, uter patria excederet, coactus decedere Tyrrhenus, in Italiam appulit, regionemque de suo nomine Tyrrheniam appellavit. Vellejus Paterculus lib. I. *Per hæc tempora Lydus & Tyrrhenus, fratres, cum regnarent in Lydia, sterilitate frugum compulsi, sortiti sunt, uter cum parte multitudinis patria decederet, sors Tyrrhenum contigit: pervectus in Italiam, & loco, & incolis, & mari nobile ac perpetuum nomen à se dedit.* Tacitus variat nonnihil Annal. lib. V. *Nam Tyrrhenum Lydumque Atye rege genitos, ob multitudinem divisisse gentem; Lydum patriis in terris resedisse; Tyrrheno datum novas ut conderet sedes, &c.* Videndi Dionysius Halicarnasseus, Strabo, Herodotus, Solinus, Festus, Servius lib. II. & VIII. Myrsilus de bello Pelasgico, & Sempronius de divisione Italiæ, fictitium totum hoc esse contendunt. Sunt & qui Tyrrhenos indigenas faciant.

1361. Καὶ Σαλπίων] Alpes Italiæ montes nobilissimi, quorum descriptionem (ut Geographos

phos missos faciam) habes apud Herodianum lib. VIII. & Petronium Satyrico in prolixo carmine.

1370. Ὁς καταιβάτης μολὼν] Jupiter Καταιβάτης idem cum eo, qui Μόριος dicebatur. Apollodorus, citante Sophoclis Interprete, Περὶ Ἀκαδημίαν ἔστιν ὅ, τι τοῦ Καταιβάτου Διὸς βωμός, ὃν καὶ Μόριον καλοῦσι, τῶν ἐκεῖ μορίων παρὰ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερὸν ἱδρυμένων.

1378. Ἀνδρὸς τοῦ δρυοτόμου γόνος] Codrum puta, qui sumpta lignatoris (ut volunt Lycophron & Polyænus; ut Vellejus, pastoris) veste pro patria mortem oppetiit intrepidus. Historia petenda ex Auctoribus citatis, Johanne Tzetze Chil. I. Hist. IV. Servio ad Eclogam IV. Amm. Marcell. lib. XXII. Herod. V. Justin. II. Augustin. XVIII. de Civit. Dei, XVIII. Pausan. Atticis, & Achaicis p. CCXXXII. Oros. I. cap. XVIII. Polyæn. Strateg. Lycurg. κατὰ Λακεδαιμονίους. Cicerone Tuscul. I. Lactantio lib. III. cap. XII. & Valer. Maximo lib. V. cap. VI. Hujus filius Neleus.

1380. Βῶλον ἐμπεφραγμένην] Vide Herodotum Euterpe, qui, dum γῆν σημαντρίδα vocat, manifeste indicat cretam fuisse, qua ad obsignandas literas Veteres usi. Servius ad Æneid. VI. *Quod cum cives ejus agnovissent, sive invidia, sive miseratione commoti, ei epistolam miserunt, creta, antiquo more, signatam.* Maxime vero nobilis creta Asiatica. Cicero in Orat. pro L. Val. Flacco, *Hæc, quæ est à nobis prolata laudatio, obsignata erat creta illa Asiatica, quæ fere est omnibus nota nobis, qua utuntur omnes non modo in publicis, sed etiam in privatis literis, quas quotidie videmus mitti à publicanis, sæpe unicuique nostrûm.*

1382. Σφραγῖδι δέλτον] Tabellis quondam, quarum hoc loco mentio, Græci pariter & Romani usi. Erant forma triangulari. Eustathius ad Dionysium, Δέλτοι, κυρίως μὲν αἱ τόμοι, ὅσοι τριγωνοειδῶς ἐσχηματίζοντο ἐν τῷ παλαιοτέρῳ, καθὰ καὶ νῦν ἀπαλοῦ τινὸς ὄντος δὲ ἁπλῶς αἱ βίβλοι λέγονται, ἀπὸ τῆς παλαιᾶς χρήσεως, καθὰ καὶ πυξία, διὰ τὸ τοὺς παλαιοὺς τοῖς ἐκ πύξου πινακίοις τὰ γράμματα ἐντυποῦν. Hieronymus lib. I. Epist. I. quæ est ad Nicium, *Ante chartæ aut membranarum usum, aut in dedolatis è ligno codicillis, aut in corticibus arborum mutuo epistolarum alloquia missitabant, unde & portitores earum* tabellarios, *& scriptores à libris borum* librarios *vocavere.* Festus, *Tabellis pro chartis utebantur, quibus ultro citroque, sive privatim, sive publice opus erat, certiores absentes faciebant.* Symmachus lib. IV. cap. XXVIII. *Mallem scribere, Aborigenum more, dictionem salutis alternæ ligno, aut corticibus.* Vide quæ vir doctiss. Just. Lipsius Institut. Epistol. cap. I. Cera autem oblinebantur istæ tabulæ. Agellius lib. XVII. *Pugillaria nova nondum etiam cera illita accepisse.* Polyænus lib. II. Δημάρατος ἐξήγγειλε Σπαρτιάταις περὶ τῆς Ξέρξου στρατείας, εἰς πτύχα ἐγγράψας τὴν ἐπιστολὴν, κηρὸν ἐπιχέας, ἵνα ὡς ἄγραφος διὰ τῶν φυλάκων κομισθείη, & apud Auctores passim. Signa autem imprimebantur ceræ lino impositæ, quo tabulæ perforatæ constringebantur, quod cum Jacobo Cujacio, doctiss. Jurisconsulto, observavit olim eruditissimus juvenis P. Colvius.

1384. Τὸν ἀρωτήμιδον Κᾶρα δηΐοις στρατόν] Militum, tam apud Græcos, quam Romanos, duo erant genera, illi suo sumptu militabant, & *Assidui* dicebantur: hi publico, & *Ærarii*, atque *Metelli* sunt nominati. Cares autem male audiisse, quod mercede conducti militarent, nemini ignotum. Vide Strabonem, Hesychium, Etymologici, & Proverbiorum Auctores. Turpe enim apud Athenienses habebatur mercede conductum quidpiam facere. Ulpianus ad Demosthenis Olynth. III. Ἡ μισθοφορὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἐπί-βετο. Hinc apud Polyænum lib. I. Themistocles Nauclero, Κατηγορῶν ἐπείλησεν Ἀθηναίοις, ὅτι χρήμασι σπουδῆς αὐτὸν ἄγει. Postea tamen id permissum à Pericle, ut est videre apud Ulpianum eundem ad Orat. Demosthenis περὶ τῆς συντάξεως. Laudantur vero etiam Carum horum in rebus bellicis studia, quorum argumenta reliquerunt scutorum ansas, umbilicos, insignia, & cristas, quæ omnia ipsi invenerunt. Strabo lib. XIV. Τοῖς δὲ περὶ τὰ στρατιωτικὰ ζῆλον τά τε ὄχανα ποιοῦνται τεκμήρια, καὶ τὰ ἐπίσημα, καὶ τοὺς λόφους, ἅπαντα γὰρ λέγεται Καρικά. Ἀνακρέων μὲν γέ φησι,

Διὰ δηὖτε Καρικουργέος ὀχάνου
Χεῖρα τιθέμεναι.

Emendo ex Homeri Interprete & Etymologicographo, Καρικουργέος ὀχάνου. Polyænus lib. VII. in Psammeticho, Ψαμμήτιχος δὲ Πύθωνα τὸν Κᾶρα συνήθη ἔχων, παρ' αὐτοῦ μαθὼν ὡς πρῶτοι Κᾶρες ἐπέθεντο τοῖς κράνεσι λόφους, &c. Homeri Scholiastes Iliad. δ'. Καρικῶς, (φησὶν Ὅμηρος) ζάλφον, ὡς ἐπράττοντο τὰς ἀσπίδας, οὕτω γὰρ ἐχρῶντο τῇ παρατάξει, ἐν ὄχανα ἐχόντων, ἐπειδὴ γὰρ ὅτε ἐπενοήθησαν ὑπὸ Καρῶν, ὡς καὶ Ἀνακρέων φησί, Καρικουργέος ὀχάνου. Quæ totidem verbis apud Etymologici Auctorem, in Καρικόν. Hinc λόφον Καρικὸν dixit Alcæus,

Λόφον τε σείων Καρικόν.

Itaque propter hæc sua inventa scutum parvum, & galeam cum mortuis sepelire soliti fuerunt. Thucydides Συγγραφῆς lib. I. Δήλου καθαιρομένης ὑπὸ Ἀθηναίων ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ, καὶ τῶν θηκῶν ἀναιρεθεισῶν, ὅσαι ἦσαν τῶν τεθνεώτων ἐν τῇ νήσῳ, ὑπὲρ ἥμισυ Κᾶρες ἐφάνησαν, γνωσθέντες τῇ τε σκευῇ τῶν ὅπλων ξυντεθαμμένῃ καὶ τῷ τρόπῳ, ᾧ νῦν ἔτι θάπτουσι. Scholiastes ejus, Οἱ Κᾶρες πρῶτοι εὗρον τὰς ὀχεύας τῶν ἀσπίδων, καὶ τοὺς λόφους, τοὺς γὰρ ἀποθνήσκοντας συνέθαπτον ἀσπίδας μικρὰς καὶ λόφους, σημεῖον τῶν εὑρέσεων.

1389. Κέχηναι] Id est, stulti, ita nuncupati Athenienses. Hesychius, Κεχήνας ὑμᾶς λέγομεν κεχηνότας τινὰς τὰ ἀρχαῖα αὐτῶν ἐμφανίζοντας, Ἀθηναίους, λοιδορῆς τῇ ἰδέᾳ. Nam ita emendo eum locum. Nominis istius caussa eorum ingens δυσβουλία, quam Neptunus, in contentione de Attica regione Minervæ posthabitum se ægre ferens, immisisse fertur. Hanc innuens Demosthenes περὶ Εἰρήνης, inquit, Οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἄνθρωποι πρὸ τῶν πραγμάτων εἰώθασι χρῆσθαι τῷ βουλεύεσθαι, ὑμεῖς δὲ μετὰ τὰ πράγματα. Ad eam & ab Aristophane Vespis allusum, cujus etiam Concionantes vide. Putabatur tamen, ut hoc addam, istam eorum δυσβουλίαν Minerva beneficii loco in εὐβουλίαν vertere.

1393. Βασσάρας λαμπαδίδος] Sive βασσάραν vulpem accipias, sive meretricem, parum refert. Si vulpem, eo modo antea, ἀστέρας νυμφαίδας. Thracum autem lingua vulpes βασσάρα, sive βάσσαρος dicitur, ut docet vetus Interpres Persii Sat. 1. Inde Bacchæ *Bassarides*, quia vulpinis pellibus succingerentur. Apud Hesychium, ubi legitur, Βάσσαρος, ἀλώπηξ, ἢ βασσάτα παρὰ Κυρηναίοις. Emendabis, ἢ βασσάρα. Subdit idem, Βασσάριον τὰ ἀλωπέκια οἱ Λίβυες λέγουσιν.

1396. Ὀθνεῖα χατομῶντος Αἴθωνος πλεκὰ] Æthon est appellatus Erysichthon, propter nimiam illam ingluviem. Ælianus Ποικ. Ἱστορ. lib. 1. ventres quosdam enumerans, Καὶ Ἐρυσίχθονα τὸν Μυρμιδόνος, ἔνθεν τοι ἢ Κάνθων ἐκλήθη φασί· ubi omnino Αἴθων legendum, quod postea doctissimo viro Hadriano Junio etiam in mentem venisse cognovi.

1402. Ὅς δή ποτ' ἀμφώδοντος ἐξ ἄκρων λοβῶν Φθίρσας κόψελλα χαλλυνοῦ παραστάδας] Lego,

Φθίρσας κόψελλ' ἀγχαλλυνοῦ παραστάδας.

Nam eo modo dehonestantur aures. Mos vero erat Veteribus, si quos propter flagitium captos ignominia afficere vellent, auriculas præsecare. Etymologici Auctor, Οἱ παλαιοὶ τοὺς ἔν τινι ἀτοπήματι ἁλόντας ἐνυβρίζοντες, τὰ ἄκρα τῶν ὤτων ἀπέτεμνον. Plautus Cistellaria, Sc. *Nisi quid*,

Capillo scisso atque excissatis auribus.

Vide Nonium in *Excissatum*. Supplicii id genus λωβὸ dicebatur. Suidas, Λωβὸν, ὁ διὰ τῶν ὤτων τιμωρία διὰ τῶν μεγάλων ἢ λωβὸς, ὁ βεβλαμμένος. Julius Cæsar integras aures abscidit, ut scribit ipse de se lib. VII. de bello Gallico, *Majore commisso delicto, igni atque omnibus tormentis necat: leviore de caussa, auribus desectis, aut singulis effossis oculis, domum remittit.*

1414. Τῷ θάλασσαν μὲν βατὴ] Xerxes bello contra Græcos ponte Hellespontum conjunxit, & Atho, montem Thraciæ maximum, perfodit. Vide Plutarchum περὶ Ἀοργησίας. Virgilius in Culice,

Non perfossus Athos, nec magno vincula Ponto
Jacta, meo quærent jam sera volumine famam,
Non Hellespontus pedibus pulsatus equorum,
Græcia cum timuit venientes undique Persas.

Juvenalis Sat. x.

——— *creditur olim*
Velificatus Athos, & quicquid Græcia mendax
Audet in historia, cum stratum classibus iisdem,
Suppositumque rotis solidum mare. ———

Zosimus lib. 1. Ἐζεύγνυτο μὲν ὁ Ἑλλήσποντος, πέζευον διὰ τῆς πεζῆ διαβαίνουσι, ἀφέτλεπο δὲ ὁ Ἄθως, ἅμα τῇ θαλάττῃ ἢ τὰς ναῦς ἐνδεχόμενος. Æschylus Persis,

Ὅστις Ἑλλήσποντον ἱερὸν δοῦλον ὡς δεσμώμασιν
Ἤλπισε σχήσειν, ῥέοντα Βόσπορον ῥόον θεοῦ
Καὶ πόρον μετερρύθμιζε, καὶ πέδαις σφυρηλάτοις
Περιβαλὼν πολλὴν κέλευθον ἤνυσεν πολλῷ στρατῷ,
Θνητὸς ὢν θεῶν δὲ πάντων ᾤετ' οὐκ εὐβουλίᾳ,
Καὶ Ποσειδῶνος κρατήσειν. ———

Ennius Annal. lib. XIII.

Pontibus instratis conjunxit littora Xerxes.

Arnobius lib. 1. *Ut ille immanis Xerxes mare terris immitteret, & gressibus maria transiret, nostri nominis effectum est injuria?* Agathias lib. IV. Οὐδὲ οἱ Κῦρον ὅποι τὸν τῶν Καμβύσου, οὐδὲ Δαρεῖον Υστάσπου, οὐδὲ μὴν Ξέρξην ἐκεῖνον τὸν ἐπιπόλαιον μὲν διαπεραιώσαντα τὴν θάλατταν, ἐν δὲ τοῖς ὄρεσι ναυτιλλόμενον. Isocrates in Panegyrico studio memoriæ æternæ relinquendæ facta hæc memorat, Βουληθεὶς δὲ (Ξέρξης) τοιοῦτο μνημεῖον καταλιπεῖν, ὃ μὴ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεώς ἐστιν, οὐ πρότερον ἐπαύσατο, πρὶν ἐξεῦρε καὶ συνηνάγκασεν, ὃ πάντες θρυλλοῦσιν, ὥστε τῷ στρατοπέδῳ πλεῦσαι μὲν διὰ τῆς ἠπείρου, πεζεῦσαι δὲ διὰ τῆς θαλάττης, τὸν μὲν Ἑλλήσποντον ζεύξας, τὸν δὲ Ἄθω διορύξας. Vide etiam Johan. Tzetzen Chil. 1. Hist. XXXII. Ammianum Marcellinum lib. XXII. Falsum vero hoc esse contendunt, qui Magorum historiam conscripserunt, & Herodotum, ejus sermonis auctorem, mendacii arguunt. Diog. Laërtius lib. 1. in Procemio, Περὶ τούτου καταγινώσκουσιν Ἡροδότου οἱ τὰ περὶ Μάγων γράψαντες, μὴ γὰρ εἰς τὸν ἥλιον βέλη Ξέρξην ἀκοντίσαι, μηδ' εἰς τὴν θάλασσαν πέδας καθεῖναι θεοὺς ὑπὸ τῶν Μάγων παραδεδομένους.

1418. Σαῷ χελώνῃ τειχέων περιβλήματι] Oraculum de ligneis muris faciendis ab Apolline Atheniensibus redditum notum nimis. Synesius, ut putatur, περὶ Ἐνυπνίων, (ut alios mittam) Καὶ Λοξίας ἐκεῖθεν ὁ Πυθοῖ χρησμῳδεῖ, ὅτι τὸ ξύλινον τεῖχος, ὃ τοῖς Ἀθηναίοις ὁ θεὸς ἐδίδου σωτήριον, μάτην ἂν ἐκεῖσε ἐκκλησιάζων ὁ δῆμος, εἰ μὴ Θεμιστοκλῆς ἀνέγνω τὸ χρησμὸν τὸ δίκαιον.

1421. Στρατοῦ δ' ἀμείκτῳ] Plutarchus Παραλλήλοις, quingentis myriadibus in Græciam Xerxem venisse Auctor est, Isocrates in Panathenaico DM. in Panegyrico vero sic ait, Μετὰ δὲ ταῦτα γενομένης τῆς ὕστερον στρατείας, ἣν αὐτὸς Ξέρξης ἤγαγεν, ἐκλιπὼν μὲν τὰ βασίλεια, στρατηγὸς δὲ καταστῆναι τολμήσας, ἅπαντάς τε τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας συναγείρας, περὶ οὗ τίς οὐχ ὑπερβολὰς προθυμηθεὶς εἰπεῖν, ἐλάττω τῆς ὑπαρχούσης εἴρηκεν.

1424. Ἄπας δ' ἀναύρων νοσμὸς] Juvenalis Sat. x.

——— *credimus altos*
Defecisse amnes, epotaque flumina Medo
Prandente. ———

1428. Σκιᾷ χελύψει πέτρον] Lego cum Cantero πέτρον, nam eo vocabulo sol apud Græcos aliquando ex Anaxagoræ sententia designatur: apud Callimachum, citante Sophoclis Interprete ad Οἰδ. ἐπὶ Κολ.

Εἴδονε ἀμφὶ δὲ οἱ κεφαλῇ νέον Αἰμονίηθεν
Μεμβλωκός, πάλημά τι πέτρος ἄλαλκε ἱκέσθαι.

Et apud Euripidem in Oreste,

Ὁ γὰρ μακάριος, κοὐκ ὀνειδίζω τύχας,
Διὸς πεφυκώς, ὡς λέγουσι, Τάνταλος,
Κορυφῆς ὑπερτέλλοντα δειμαίνων πέτρον,
Ἀέρι ποτᾶται, καὶ τίνει ταύτην δίκην.

Vide Pindari Scholiasten Olympion. Od. I. Eodem modo ἡλίου δίσκον dixit Horapollo Ἱερογλ. lib. II. Γυναῖκα ἔγκυον βουλόμενοι δηλῶσαι, ἥλιον κύκλον σὺν ἀστέρι μεθ' ἡλίου δίσκου δίχα τεθειμένον σημαίνει. Fuit autem ob hoc dictum Anaxagoras impietatis à Cleone accusatus, sed à Pericle discipulo defensus, quinque talentis mulctatus, in exilium ablegatus est. Vide Diogenem lib. II. Ait vero telorum multitudinem Solis radios obscuraturam. Similiter Ennodius in Panegyrico, *Si cœlum lancearum imber obtegeret, qui fortius telum jecerit, non latebit.* Macrobius Saturnal. lib. 1. cap. XVI. *Eoque tempore nubes sagittarum*

in adversos visa ferri, & hostes fugavit, &c. Heliodorus lib. IX. Οὕτως δή τι σωτῆρι καὶ ἐπὶ σκοποῦ ὥσπερ ἐξ ἀκροπόλεως τοῦ πύργου ἔβαλλον, ὥστε εἰς νέφος φαίνεσθαι τὴν πυκνότητα συνδραμοῦσαν τοῖς Πέρσαις.

1429. Λοκρὶν δ' ὑπαὶ πόμπευε ἀνθίνους ἕδρον] De rosa Locrensi vide Jul. Pollucem lib. v. cap. XVI. quem emendabis scribendo ῥοδῆ τὸ Λοκρὶν, non ῥητὸν. Ad Xerxem devictum quod attinet, ejus sella argentea, in qua pugnam navalem spectaverat, multo post tempore adservabatur in templo Minervæ Παρθένου, fuitque Αἰχμάλωτος appellata. Harpocrat. Ἀργυρόπους δίφρος, ὁ Ξέρξου, ὃς Αἰχμάλωτος ἐπεκαλεῖτο, ἐφ' ὃ καθεζόμενος ἐθεώρει τὴν ναυμαχίαν· ἀνέκειτο δὲ εἰς τὸν Παρθενῶνα τῆς Ἀθηνᾶς.

1432. Μόσυνα φρυκτωρίων] Antiquitus etiam turres in bellicis navibus exstruebantur ligneæ, quæ *Fala* à veteribus Latinis dictæ. Jul. Pollux lib. I. cap. IX. Ἐὰν δὲ ᾖ κατάφρακτον τὸ πλοῖον, ἐπικατασκευάζονται πυργοῦχοι, καὶ ἐπ' αὐτῶν πυργίδια δύο, δεξιὸν καὶ εὐώνυμον, ὧν μέσον τὸ κατάστρωμα. Forte propter has Ennio, & Virgilio *naves celsæ* dicuntur.

1452. Εἰς κῦμα κωφὸν] Homerum imitatus Lycophron. Sic Petronius *mutum litus* dixit.

1460. Τὴν φοιβάζουσαν αἰνέσει χελιδόνα] Id est, Laudabit me, antea ut garrulam contemptam. Idem prædicit de suis vaticiniis Sibylla Erythræa apud Lactantium lib. IV.

——— φάσουσι Σίβυλλαν

Μαινομένην ψεύστριαν, ἐπὴν δὲ γένηται ἅπαντα,

Τηνίκα με μνήμην ποιήσετε, κοὐκ ἔτι μ' οὐδεὶς

Μαινομένην φήσει με θεοῦ μεγάλοιο προφῆτιν.

Observandum quoque, quod Cassandram per convitium χελιδόνα vocat, ita enim olim omnes Barbari vocabantur propter incompositam garrulitatem. Hesychius, Τοὺς βαρβάρους χελιδόσιν ἀπεικάζουσι διὰ τὴν ἀσυνήθειαν λαλιάν. Inde & Æschylus τὸ βαρβαρίζειν, χελιδονίζειν dicit, & Ion Poeta vetus in Omphale Barbaros χελιδόνας nuncupat. Vide Scholiasten Aristophanis Avibus. Huc pertinet Proverbium, Χελιδόνων μουσεῖον.

1461. Τίσ' ἐγὼ φωνῶ] Usitatissima clausula in fine orationum tam Græcarum, quam Latinarum. Asconius Verrina II. *Moris veterum fuit, cum satis visum esset fluxisse verborum, hanc sibi necessitatem finiendæ orationis imponere, ut dicerent ad ultimum, Dixi.* Vide Donatum ad Hecyram & Phormionem Terentianas. Plato Λάχητι, Καὶ δὴ ἃ δοκεῖ εἴρηκα. Sophocles Ηλέκτρᾳ,

Εἴρηκα μὲν καὶ ταῦτα.

1463. Σειρῆνος ὑστάτης λοίσθιον μέλος] Quid sit Σειρῆνος μέλος docere poterit Aristænetus lib. I. Epist. I. de Laide, Ηνίκα δὲ φθέγγεται, βαβαὶ, ὅσαι τὸ ὁμιλίας αὐτῆς αἱ Σειρῆνες; ὅσον ἡ γλῶττα στωμύλληθρος. Et lib. II. Νὴ τὰς Μούσας, εὔσημον ᾖδον, ἔοικε καὶ Σειρῆνος γλυκεῖαν ἀφιέντι φωνήν. Ælianus Ποικ. Ἱστορ. lib. XII. de Aspasia, Φθέγμα δὲ εἶχεν ἡδὺ, καὶ ἁπαλὸν εἶπεν, ἄν τις λαλούσης αὐτῆς ἀκούειν Σειρῆνος. Philostratus lib. I. de Vita Sophistarum in Isocrate, Η δὲ Σειρὴν, ἡ ἐφεστηκυῖα τῷ Ισοκράτους τοῦ σοφιστοῦ σήματι, ἐφέστηκε δὲ οἷον ᾄδουσα, πειθὼ κατηγορεῖ τοῦ ἀνδρὸς, ἣν συνεβάλετο ῥητορικοῖς μέτροις (lego νόμοις) καὶ ἤθεσι. Agathias,

——— σὺ δέ μοι καὶ τὸ λάλημα φέρεις

Κεῖνο τὸ Σειρήνων γλυκερώτερον. ———

Petronius, *Tanta gratia conciliabat vocem loquentis, tam dulcis sonus pertentatum mulcebat aëra, ut putares inter auras canere Sirenum concordiam.* Synesius Epist. CXXXIX. Ἐμὲ γέ τοι καὶ παρὰ μὲν ὅρους τῇ γλυκείᾳ Σειρῆνι τῶν λόγων.

1464. Κλάρῳ μιμαλλὼν] Quæ sint μιμαλλόνες vel pueri sciunt. Apud Macedones μιμαλλόνες dictæ postea, quæ ante κλώδωνες, virgines, quæ Argæo regi cum Galauro bellum gerente suppetias tulerunt, sumpto habitu virili, thyrsisque pro hastis utentes. Polyænus lib. IV. Ἀργαῖος ἀμαχεὶ κρατήσας, ἱερὸν ἱδρύσατο Διονύσῳ ψευδάνορι, καὶ τὰς παρθένους, ἃς πάλαι κλώδωνας ἐκάλουν οἱ Μακεδόνες, αὐτὸς καλεῖν ἔταξε, διὰ τὴν μίμησιν τῶν ἀνδρῶν, μιμαλλόνας. Vide etiam Etymologicographum.

Ibid. Η Μελαγκραίνης κόρη] Lego, Μελαγχραίνης κ. Aristoteles lib. περὶ Θαυμ. Ακουσμ. ita ait, Ἐν τῇ Κύμῃ τῇ περὶ τὴν Ιταλίαν δείκνυταί τις, ὡς ἔοικε, θάλαμος κατάγειος Σιβύλλης τῆς χρησμολόγου, ἣν πολυχρονιωτάτην γενομένην παρθένον διαμεῖναί φασιν, οὖσαν μὲν Ερυθραίαν, ὑπό τινων δὲ τῶν Ιταλίαν κατοικούντων Κυμαίαν, ὑπὸ δέ τινων Μελάγκραιναν καλουμένην.

1465. Νησοῦς θυγατρὸς] Sibylla, Nesonis ex Dardano filia. Arrianus, Δάρδανος τὰς τοῦ Τεύκρου βασιλέως θυγατέρας ἔγημε, Νησώ τε, καὶ Βάτειαν· καὶ ἐκ μὲν τῆς Νησοῦς ἦν αὐτῷ θυγάτηρ Σίβυλλα ἡ μάντις, ἀφ' ἧς καὶ ἄλλαι γυναῖκες, ὅσαι ἐγένοντο μαντικαὶ, Σίβυλλαι ἐλέγοντο. Quem locum Theodoro Caniero, viro doctissimo, acceptum refero.

Ibid. Η τε Φίκειον τέρας] Sphingem intelligit, quam Bœoti appellant Φῖκα, teste Palæphato. Hesiodi Scholiastes ad Ἀσπίδα, Φίκιον, ὄρος Βοιωτίας. ὠνομάσθη δὲ ἐκ τῆς Σφιγγὸς, ἣν Φῖκα ἐκάλουν οἱ Βοιωτοί. Et ad Theog. Αὕτη δὲ (Σφὶγξ) ἦν θυγάτηρ Χιμαίρας καὶ Τύφωνος, ἀπ' αὐτῆς ἐκλήθη καὶ τὸ Φίκιον, ἔνθα διέτριβε, Φῖκα δὲ αὐτὴν οἱ Βοιωτοὶ ἔλεγον. Festus, *Picati appellantur quidam. quorum pedes formati sunt in speciem Sphingum, quod eas Dorii Phicas vocant.*

1472. Δαίμων δὲ φήσας] Hoc loco δαίμων Lycophroni, quod aliàs τὸ δαιμόνιον Græci veteres dicebant, quo nomine majus quoddam numen intelligebant. Sic Pindarus Isthmion. Ode VI.

Σὺν τε οἱ δαίμων φυτεύει

Δόξαν ἐπήρατον.

Theognis,

Χρήματα μὲν δαίμων καὶ παγκάκῳ ἀνδρὶ δίδωσιν.

Et alii Poetæ sæpe. Cum autem τὸ δαιμόνιον καὶ τὸ θεῖον dicerent, Deum supremum, divinitatemque mundi moderatricem intelligebant, Jul. Pollux lib. I. cap. I. Τὴν αὐτὴν χρείαν τὸ θεῖον, καὶ τὸ δαιμόνιον.

Ibid. Εἰς τὸ λῷον ἐκδραμοῦν τεύξοι] Ex vetere formula, Εἰς ἀγαθόν μοι. Duabus vero utebantur formulis ad amolienda infausta, & hac, quam diximus, & illa, Εἰς κεφαλήν σοι. Priore utitur hoc loco apud Lycophronem Cassandra. Moschus etiam Idyllio II.

Ἀλλά μοι εἰς ἀγαθὸν μάκαρες κρίνειαν ὄνειρον.

Pacuvius apud Festum in *Veruncent*, *Dii monuerint meliora, atque amentiam averruncassent tuam*: quæ ita emendo,

——— *Dii monuerint*

Meliora, atque amentiam averruncassent tuam.

Et

Et frustra sunt, qui aliter corrigunt. Virgilius latius usurpavit Æneid. tertia,

Dii prohibete minas, dii talem avertite pestem,
Et placidi servate pios. ———

De altera formula, Εἰς κεφαλὴν σοὶ, ita Aristophanis Scholiastes Acharn. Ἔλεγον οἱ Ἀθηναῖοι εἰ κατεύχεσθαι τινὸς, εἰς κεφαλὴν τρέποιτο, τοῦτο δὲ ἐπὶ κακῶν λέγοντες. Virgilius Georg. III.

Dii meliora piis, erroremque hostibus illum

Ubi complectitur utramque formulam. Moschus Idyllio quarto,

Τοῖα, φίλα, μοι ὄνειρα διὰ φρένας ἐπτοίησεν
Παννυχίη, τὰ δὲ πάντα πρὸς Εὐρυσθῆα τρέποιτο
Οἴκου ἀφ' ἡμετέροιο. ———

Apulejus Milef. III. *Si quid adversi tuum caput respicit, id omne protinus meo luatur sanguine.* Theocritus Idyllio VI.

——— αὐτὰρ ὁ μάντις ὁ Τήλεμος ἔχθρ' ἀγορεύων
Ἐχθρὰ φέροι ποτὶ οἶκον, ὅπως τεκέεσσι φυλάσσοι.

Pedo in Elegia ad Liviam,

Urbs gemit, & vultum miserabilis induit unum
Gentibus adversis forma sit illa precor.

Terentius Heantont. Act. v. Sc. III.

——— *ab obsecro te, istuc inimicis siet,*
Egone confitear meum non esse filium, qui sit
meus?

1473. Οὐτὰρ σῶν προστάτην] Locis & regionibus omnibus Genios præesse credebant, Græci vocant ἐγχωρίους θεοὺς, δαίμονας, ἥρωας. Festus, *Genium esse putarunt uniuscujusque loci.* Clemens Protrept. Εἰ γὰρ ἐν δαίμοσιν λέγοιτό τις ἡ μιαροὶ, ἔτι μὲν ἀκαρτοῖς καὶ ἀναιρανδὲν οὕτω κατὰ πόλεις δαίμονας ἐπιχωρίους τιμαῖς ἐπιδρεπομένους. Servius Georg. lib. I. *Genium dicebant antiqui naturalem Deum uniuscujusque loci.* Prudentius lib. II. adversus Symmachum,

Quamquam cur Genium Romæ mihi fingitis unum,
Cum portis, domibus, thermis, stabulis soleatis
Adsignare suos Genios? ———

Inde est apud Virgilium Æneid. v.

Incertus Geniumve loci, famulumve parentis
Esse putat. ———

Quintilianus Declamat. I. *Ipsi quoque servuli longius quiescunt, & præstatur grande secretum Genio loci.* Gratius,

Te primum, Vulcane, loci pacemque precamur
Incola sancte tuam. ———

Ubi *loci sanctus incola* non alius, quam Genius loci. Calphurnius Eclog. v.

——— *in cespite vivo*
Pone focum, Geniumque loci, Faunumque, Laremque
Salso farre voca. ———

Vetus inscriptio,

I. O. M. ET GENIO LOCI
HUJUS. Q. CÆCILI
US. SECUNDUS
LEG. C. SERENI
PROCOS. GALLIÆ
TRANSALPINÆ
V. S. L. M.

Phalaris in Epistola quadam ad Himeræos, Τοῖς θεοῖς αὐτὸν ἀφίκομεν, οἷς δεῖ κατάσχετος, καὶ ὅσοι ἔχουσι τὴν Ἱμεραίων γῆν θεοί τε, καὶ ἥρωες. Arnobius lib. I. *Prudentissimi vobis videntur, nec reprehensionis ullius, qui Faunos, qui Fatuas, civitatumque Genios, qui Pausos reverentur; atque Bellonas.* Philostratus lib. I. de Vita Sophist. in Dionysio, Καὶ πάλιν αὐτοματιζόμενος πρὸς βαρβάρους Βοιωτίᾳ συνάξαντι οἱ κατὰ γῆς ἥρωες. Tertullianus lib. de Pallio, *Certe, si quis loci Genius, ingemebat.* Hesiodus lib. I. de Geniis loquens,

——— πάντη φοιτῶντες ἐπ' αἶαν.

Petronius, *Nostra regio tam præsentibus plena est numinibus, ut facilius possis Deum, quam hominem invenire.* Hunc quoque propitium imprecabantur sibi mutuo Veteres. Clare Tertullianus de Idololatria, cap. XXII. *Si dedero eleemosynam, vel aliquid præstitero beneficii, & ille mihi Deos suos, vel coloniæ Genium propitios imprecetur.* Et cum ingrederentur primum aliquam regionem, aut postliminio in eam redirent, solebant eam religiose salutare, in honorem Genii, quem ei præesse credebant. Probabile id multis Auctorum testimoniis. Æschylus Agamemnone,

Πρῶτον μὲν Ἄργος καὶ θεοὺς ἐγχωρίους
Δίκη προσειπεῖν, τοὺς ἐμοὶ μεταιτίους
Νόστου. ———

Plautus Bacchidibus, Sc. *Herilis, &c.*

Herilis patria, salve, quam ego biennio
Postquam hinc in Ephesum abii conspicio libens.

Ovidius Metamorph. lib. III.

Cadmus agit grates, peregrinæque oscula terræ
Figit, & ignotos montes agrosque salutat.

Tertullianus Apologetici cap. XXI. *Dispersi, palabundi, & cæli & soli sui extorres, vagantur per orbem, sine homine, sine Deo rege, quibus nec advenarum jure terram patriam saltem vestigio adorare conceditur.* Symmachus lib. v. Ep. LXXII. *Octavo demum die multa reluctatus itineris difficultate, larem patrium salutavi.* Philostratus Heroicis, Κατακλύσαντες δὲ, καὶ τὴν γῆν ἀσπασάμενοι, βαδίζουσιν ἐπὶ τὸ ἱερὸν, καὶ προσευξάμενοι τῷ Ἀχιλλεῖ, καὶ θύοντες. Neque solum salutabant, sed & sacrificabant. Apollonii Scholiastes extremo II. Τοὺς ἐπιδημοῦντας ἔθος ἦν ἐν ἀλλοδαπῇ θύειν τοῖς ἐγχωρίοις θεοῖς, καὶ ἥρωσι. Codinus, Ἐπεὶ ἐν κατὰ τὴν εἱμαρμένην ἀφίκοντο, καὶ θυσίας ἐξιλάσαντο δαίμονα, κόραξ, &c. Et in Epistola Cydippes ad Acontium,

Protinus egressæ superis, quibus insula sacra est,
Flava salutatis thura, merumque damus.

Heliodorus lib. x. Τὰ μὲν ἐν προσόντα ἐχώρει ταῖς ὄχθαις ἀεὶ τοῦ Νείλου καὶ ταῖς ποταμίαις ἐχόμενος, ἐπεὶ δὲ εἰς τὰς καταρράκτας ἀφίκετο, θύσας τῷ Νείλῳ, καὶ θεοῖς ἐγχωρίοις, ἐκτραπεὶς, τῆς μεσογαίας μᾶλλον εἴχετο. Etiam qui in aliam regionem discessuri, sacrificabant iis, atque id appellabant θύειν τὰ ἀποβατήρια. Stephanus in Βουθρωτὸς, Μυθεύονται Ἕλενον ἐκ Τροίας πλέοντα εἰς Ἤπειρον (ita scribo, non ἰταλίαν) θύσαντα ἀποβατήρια ἐν Ἠπείρῳ, τὸ θῦμα ὁ βοῦς ἀποδράσασα ἐκ τῆς βωμοῦ, πάλιν φυγοῦσα διὰ τῆς μεταξὺ πόντου εἰς τὸν κόλπον, &c. Etiam VALE dicebant. Ovid. Metamorph. lib. XIII.

Troja, vale, rapimur, clamant, dant oscula terræ
Troades. ———

Theophylactus Simocatus in Epistola quadam,

Ἐπὶ τ' Αἴτνην, τὸ Σικελικὸν ὄρος, ἀπιέγομεν, οἰκεῖν χαίρειν τῷ Ἀτλικῷ. Atque hæc omnia fiebant in honorem Genii locorum præsidis, qui anguis forma colebatur. Hinc Persio lux,

Pinge duos angues, pueri, sacer est locus. ——

Servius Æneid. v. *Nullus enim locus sine Genio est, qui per anguem plerumque ostenditur.* Huc facit illud Propertii lib. IV. Eleg. VIII.

Lanuvium annosi vetus est tutela draconis,
Hic ubi Tartareæ non perit hora moræ.

Item Statii insignis locus Thebaid. v.

Interea campis nemoris sacer horror Achæi
Terrigena erigitur serpens, tractuque soluto
Immanem sese vehit, ac post terga relinquit.
Livida fax oculis, tumidi stat in ore veneni
Spuma virens, ter lingua vibrat, terna agmina adunci
Dentis, & auratæ crudelis gloria frontis
Prominet, Inachio sanctum dixere Tonanti
Agricolæ, cui cura loci, & silvestribus aris
Pauper honos ——

Et ille Isidori Orig. lib. XII. cap. IV. *Angues autem apud veteres pro Geniis locorum erant habiti semper.* Ad hos Genios pertinet etiam quod Pythagorici aliis alios locis fortunatiores putabant, prout cujusque hominis Genius cujusque loci Genio conveniret. Atque ista de loci Genio, in quo omine desino, & finem Commentario meo impono.

IN

Lycophronis Caſſandram
JOHANNIS POTTERI
COMMENTARIUS.

IN

LYCOPHRONIS ALEXANDRAM
JOHANNIS POTTERI
COMMENTARIUS.

EXIGERE hic videtur operis instituti ratio, ut, antequam ad obscura Poematis ænigmata solvenda nos accingamus, de Poeta ipso nonnihil præmittamus; sed hac Nos oneris parte levarunt doctissimi Viri, Isaacius Tzetzes, Gulielmus Canterus, & Johannes Meursius, quorum è scriptis petere possis, Amice Lector, & plenis faucibus haurire, quæcumque supersunt de Lycophrone. Cum igitur hanc laudem præripuerunt Viri Seculorum memoria illustres, quid Nobis in hoc Commentarii limine agendum relinquitur? Id, nempe, unum, ut Scholiastæ ætatem, genus, vitam, scripta, (quæ paucis hactenus cognita ac percepta satis videntur) quæ, & qualia fuerint, exponamus. Sed neque hic rem aggredior intactam penitus, & illibatam; prævivit enim Nobis in hac non devia prorsus, etsi non valde trita, semita, Nicolaus Gerbelius, in sua ad Johannis Tzetzæ, Isaacii nostri fratris, Chiliades Præfatione. Ab illo itaque mutuantes, quæ ad institutum nostrum videbuntur pertinere, alia quædam, quæ partim ex Impressis, partim ex MSS. Codicibus observare contigit, adjiciemus.

Si de nomine quæras, variis id modis scriptum atque pronunciatum reperies, dum alii Cæcum, alii Zezium, alii Zezen appellandum judicarunt, eos dictitantes, *asperam vastamque pronunciationem, & sonum plane barbarum probare*, quibus Tzetzen scribendum esse videretur. Verumtamen ipse Auctor sese nusquam aliter, quam Tzetzen nominat, apparetque mirifice eum hoc nomine fuisse delectatum; nam quandoque etiam ad tædium id ingeminat, quod etiam de fratre ejus, Johanne Tzetze, observavit Gerbelius, *Ita scripsit Tzetzes, sic sentit Tzetzes, Non omnium meminisse potest Tzetzes*; atque ejus generis prope infinita, in quibus non memini ullum ex MSS. vel Impressis Codicibus hoc nomen vel semel variasse. Floruisse videtur quingenta plus minus abhinc annis, circa annum à Christo nato MCLXXVI. Patrem habuit Michaelem Tzetzen, matrem Eudociam, avum paternum Johannem Tzetzen, literarum quidem rudem, sed eruditorum hominum amatorem. Avus ejus maternus fuit genere Græcus, avia materna Abasgis, sive Ibera. Itaque Tzetzes noster à materna avia Abasgicam originem, à paterno maternoque avo Græcam, de qua nonnumquam gloriari videtur, tradit, uti prolixe narrat Johannes Chiliade v. Hist. xvii. Porro nemini dubium esse potest, quin eadem cura educatus, iisdem imbutus præceptis fuerit Isaacius noster, quibus informatam suam pueritiam memorat Johannes. Exacta infantia, pater prudentissimus satis habens perspectum, quam ægre deleantur, quæ molli & ceræ ætati impressa sunt, nihil prius habuit aut antiquius, quam ut teneri puerorum animi ad virtutem, ad pietatem, ad optima quæque instruerentur: numquam igitur destitit talia illis præcepta sedulo & serio inculcare, *Ut*, nempe, *contemnerent opes, parvi facerent potentiam, non essent honorum, aut* ποσδῆας *cupidi*: uti narrat Johannes in Epistola quadam, quam fini IV. Chiliadis Hist. subjunxit. Post actam sub hac tutela pueritiam, clarissimis istius seculi præceptoribus tradidit in omni artium & scientiarum genere erudiendos, sub quibus quantum profecerint, ut in cæteris, tum præsertim in Critica, testatur, præter egregia eorum scripta, omni doctrina referta, quæ pauca ex multis temporum injuria ad nos devenere; præter hæc, inquam, quantum de Repub. literaria meruerint hi Fratres, testatur illud *Grammaticorum* cognomen, quo illa ætas voluit Eorum memoriam posteritati commendari. Ad hos autem Commentarios quod spectat, de eis nihil aliud opus erit dicere, quam quod obscurum hoc Poema, quod omnia omnium ætatum ingenia exercuit, sit ab iis ita dilucide explicatum, ut possit à quovis ingenio, quod non in hujusmodi plane cæcutiat, non legi modo, verum etiam (pauca excipias) intelligi. Non tamen is sum, qui Tzetzen in omnibus sequi velim, quid enim mirum si in illo seculo, in illo Poemate doctissimus quivis hæserit, & nonnumquam etiam fœde errarit? Id vero doleo, imo indignor potius, Gulielmum Canterum qualibet arrepta occasione Tzetzæ sine modo convitia fundere, & virum doctissimum immerito sæpe lacerare; præsertim cum Adnotationum, quas pro suis venditat, partem tantum non majorem ex Tzetzæ Scholiis ipsum subripuisse constet. Id vero maxime omnium bilem mihi commovit, quod Canterus iste plagii Tzetzen incuset, eumque Theonis, & aliorum nescio quorum, de quibus, præter nomina, nihil aliud superest, scrinia compilasse clamitet, & hoc, nullo teste, nulla auctoritate, nullo alio indicio nixus, quam quod illi Tzetzen ætate præcesserint, & ab eo ali-

 quoties

quoties laudentur. Sed has refellit calumnias, & amplius evincit, antiquos illos Interpretes ad Tzetzæ tempora aut non perveniſſe integros, aut non eſſe tanti faciendos, quanti eos æſtimavit bonus Canterus; hæc, inquam, ſatis probat ingens illud pretium, in quo eo ævo habiti ſunt Tzetzæ noſtri Commentarii, & hoc abunde conſtabit ex unico exemplo, quod ex Johannis Tzetzæ Chiliade VIII. Hiſt. CCIV. apponam,

Λυκόφρονες γεγόνασι διάφοροι τὴν κλῆσιν·
Λυκόφρων, παῖς τῶν Μάστορος, ὡς Ὅμηρός τις γράφει,
Καὶ ἕτεροι Λυκόφρονες σοφοί τε, καὶ τῶν ἀσόφων.
* * * * *

Οὗτος ὁ παῖς τοῦ Λίκου (lege Λύκου) δὲ, ὅτε μὲν τοῦ Σωκλέους
Λυκόφρων, ὁ καὶ σύγχρονος ὑπάρχων Πτολεμαίῳ,
Πολλὰ μὲν συνεγράψατο δράματα τραγῳδίας,
Καὶ βίβλον, ἣν ἐπέγραψεν τὴν κλῆσιν Ἀλεξάνδραν,
Εἰς ἣν ὁ Τζέτζης ἔγραψεν ἐξήγησιν, καὶ ἄλλας·
Ταύτην δὲ τὴν ἐξήγησιν ἀφρατεῖζετό τις,
Οὐχὶ τὴν βίβλον παρ' αὐτοῦ λέγων ἐξηγηθῆναι,
Ἀλλ' ἑρμηνείαν τὰ ἔνια σύμπαντα τῆς βίβλου,
Τὴν βίβλον ἐπιφέροντων δὲ, καὶ τοῖς φοιτῶσι λέγων,
Οἰκεῖα τέκνα λογισμῶν, ἅπερ ἑρμηνείας,
Ἅπαντα καὶ τὸν Τζέτζην δὲ καὶ λοιδορῶν, καὶ πλέον.
Ἕως πολλοὶ τῶν φοιτητῶν τῷ κάλλει τῷ ἐκείνου
Λαθραίως παρεισφρήσαντες, ἐφεῦρον τὸ βιβλίον,
Καὶ τὸ ἐξηγησάμενον οὕτως ἐξηλεγμένον,
Ἀλγούντα καὶ μάλιστα τοῖς εὐηργετημένοις,
Ἀνθ' ὧν ἐκληρώσατο μοῖραν τῶν παλαμναίων,
Ὥστε καὶ καθυβρίζεσθαι τοῖς εὐηργετημένοις.
Τοὺς δ' ἀχαρίστους ἔβαλε ἐκ τεισαλληλείων
Ἔριν, μὴ δεδιότες τετπόδων χρυσείων.

Ad mores Tzetzæ, vitæque rationem quod attinet, teſtatur Johannes Epiſtola ſupra laudata, ſe cum Fratre in animi bonis fœlicitatem ſuam collocare, opes autem, honores, & cætera Fortunæ munera contemnere. Hoc tamen ex eorum Scriptis nimium conſtat, utrumque ſui paullo fuiſſe amantiorem, adeo ubique laudes ſuas inſeriunt, doctrinam prædicant, alios ſpernunt, ſe omnibus præferunt. Videntur uterque mutua ſui admiratione, mutuoque amore flagraſſe, quod abunde patet cum ex aliis eorum monimentis, tum præcipue ex libello quodam, (hactenus, ni fallor, inedito) quem de Proſodia ſcripſit Johannes, & Fratris prætmatura morte extincti memoriæ conſecravit; quod opus verſibus Heroicis inchoatur, & clauditur, quos, quia ad rem noſtram faciunt, ex MS. Codice, quem ſuppeditavit Bibliotheca *Barocciana*, exſcripſi, & aliquot in locis emendatos appoſui:

Ἰωάννου τοῦ γραμματικοῦ Τζέτζου διδασκαλία περὶ τῶν ἐν τοῖς στίχοις μέτρων ἁπάντων, διὰ στίχων πολιτικῶν, τὰ δὲ προοίμια μόνα συντίθενται διὰ στίχων ἡρωϊκῶν, ὁμοίως καὶ ὁ ἐπίλογος.

Γραμματικοὶ μαθέειν ποθέοντες μέτρια πάντα,
Τῇ δὲ βίβλῳ προσέχοντες, ἀρύετε ὅσσα κεκεῦθε,
Τὴν περ ἀδελφειῷ Τζέτζης θέτο νέρτερα δῶρα,
Τὴν θέτο νέρτερα δῶρ' Ἰωάννης Ἰσαακίῳ,
Οἶτον ἀμειψαμένῳ παρὰ μοῖραν ἐξ ὀδυνάων,
Ὡς ἔτλη Σπείῃ τε ζόφῳ δ' ἔνι, κάππεσε τύμβῳ.
Κεῖνον ὀδυρόμενος τὸν ἀδελφεὸν, οἷά περ ἔτλη,
Βουλόμενος τε μέτροις παντοίοις τόνδε δακρύσαι,
Τὴν βίβλον ἐξετελέσατο μέτρα πάντα φραδέσσαν.
Μυρμιδόνες προπάροιθε περὶ Πατρόκλοιο θανόντος
Μνῆμα λυγρὸν ἑτάρῳ ξανθαὶς ἀπέκειραν ἐθείραις.
Κλαῦσαν Ἀχιλλέα Πιμπληΐδες ἐννέα Μοῦσαι,
Χρύσεον ἐς τύμβον δὲ καὶ ἀμφοτέρους καταθέντες
Ἥρωας ἀδάκρυσαν, ἐπεὶ κατὰ μοῖρα κατέσχε.
Παρθένος αὖ χαλκοῦ περὶ σήματι δάκρυσε Μίδου·
Λαπίθαι σφετέρῳ δὲ Ὀσυμανδύῃ βασιλῆϊ
Χρυσέῳ εὐστεφάνῳ σταδιαῖον τύμβον ἔρεψαν.
Μαυσωλὸν Κᾶρες περὶ κίονα μεσσόθι λίμνης
Θάψαν, θαῦμα μέγιστον ἐν ὑστατίοισι βροτοῖσι.
Πυρομελεῖς τὸ πάρος δὲ θηρίων, ἀμφὶ τάφον δὲ
Παῖδες Ἀθηναίων ἁλικάδεια δάκρυα λεῖψαν.
Πύργων δὲ στεφάνους ἐπ' Ἀλεξάνδρου βασιλῆος
Κεῖραν Μακεδόνες Ἡφαιστίωνι θανόντι·
Ἄλλοι δ' ἄλλα ἔρεξαν ἐπὶ προτέρων λυκαβάντων.
Αὐτὰρ ἐγὼ, κασίγνητε, γλυκὺ φάος, Ἰσαάκιε,
Κρεῖσσον ἐμοῦ βιότοιο, καὶ οὔτι βέλτερον ἄλλο,
Σεῖο ἀποφθιμένοιο ὑπ' ἀργαλέων ὀδυνάων,
Τηλόθεν ἡμετέρης, καὶ ἡμετέρου πατέρος,
Ἡμετέρων γενέθλων ὑπὸ ὄμβρους ὄχεσσι δαίμων,
Οὐ χρυσείην ἐς λάρνακα θεὶς, πλοκάμοισι πυκάσσας,
Παρθένον ὕπερθε χαλκείῳ σῷ περὶ σήματι θήσω,
Πότμον ὀδυρομένην μάλ' ἀπηνέα τὸν ζόφῳ ἔτλης
Πλοῦς' ἀναγκαζόμενος κινναμωμοφόρῳ Ἀραβίῃ
Οὐλομένῃ, στρατιῆς ἣ πολλοὺς ἔμβαλε γαίῃ,
Ἦτορ ἀπείρατα χρύσεον, ὦ μέγα θεῖον ἀπαλευγέουσα,
Πυρομελὴς ἢ σεῖο δὲ βροτὸς ὅς σε δακρύσει,
Οὐ πολίων κεράσω στεφάνας, οὐδ' ἄκρα κόρυμβα,
Οἷά περ ἐξετέλεσσαν ὅσοι πάρος ὄλβιοι ἦσαν,
Ἀλλά σε νῦν δακρύσω ἐφεσταότα περὶ τύμβον,
Ἠδὲ σὺν Χαρίτεσσι πολυστεφάνων Ἀρετάων
Ναὶ μὴν μύρονται περίαλλα σὺν αὐτοῖς Μοῦσαι,
Κειράμεναι πλοκάμους, δακρύουσι σὺν αὐτοῖς Λόγοι
Μορφῇ ἐν ἀνδρομέῃ περὶ κῆρι δακρυχέοντες.
Αὐτὰρ ἐγὼ τριφίλητον ἀδελφειὸν, ὄμμα, καὶ ἦτορ,
Σοῖο ἀποφθιμένοιο σε ὕστερος ἂν ἐπὶ γαῖαν,
Μνῆμα καλὸν τελέω σοι, ὅπερ σέθεν ἄξιον ἔσται,
Καὶ ζόφος ὁ σεῖο μνῆμα, σὺ δ' αὖ ζόφε ἔσσεαι μνήμης,
Ἡ γὰρ γηράσκουσα ποτὶ χρόνῳ ἐξαπολεῖται,
Αὐτὰρ, ὦ Ἰσαάκιε, τεὸν κλέος ἄφθιτον ἔσται.
Θάψω γάρ σε μέτροισι ψυχαῖς εἰς τάφον οἷον,
Ὅνπερ μέτροις παντοίοις Μοῦσαι τελέουσι,
Καὶ χρονικὰ δὲ βίβλους συνταξάμενος μεταλλάξω,
Σὸν πότμον γοάων τε, καὶ ἄσπετα δάκρυα λείβων,
Αὐτὰρ ἐπεὶ τοὺς ζώοντας κορέσωμαι δακρύων,
Λινείου καὶ Ὁμήρου ὅσοις ἐπέεσσι δακρύσαι,
Πάντες θ' ὅσοι ἔασιν ὑπὸ χθονὸς ἔξοχοι ἄλλων.
Ἀλλά γε καὶ μετρίων τοῦ δίζομαι αὐτὰ κέλευθα,
Σεῖο χάριν παθέεσσι περιφραδίαις ἐρεείνων,
Τόφρα τεοῖς θρηνήμασιν ἐμμέτροισι τυχόντες,
Ἰδμοσύνῃ προφέρωσιν μέτρια ἐν δακρύσι,
Κλῆσιν δ' αὖ προτέρη ποδῶν ἐξάρχομαι ᾄδειν.

Poſt finem deinde libelli hos habet Verſiculos;

Γραμματικοῖς παθέειν τὰ μέτρια πάντα δαῆναι,
Ταῦτά τοι ἐξερέοντα καὶ ἐς τέλος ἐκτελέουσα,
Μέτρια φραδμοσύνῃσι περισσοτέρως ἀγορεύσας,
Ὑμεῖς αὖτις ἴχνεσιν ἐν οὔασι ταῦτα βαλόντες,

Οὕτως

Οὔασι καὶ σφενδόναις, καὶ ἀστικοῖς διδάγμασι,
Μνημοσύνην φέροιτε καὶ ἀμφοτέρων κασιγνήτων,
Τοῦ τε προσχομένοιο, καὶ ὃς τάδε μύθια τεῦξεν.

Postquam hæc quæ de Isacio Tzetze præfati sumus, typis mandata fuerant, quædam se rationes obtulerunt, quibus pene persuasi fuimus, Commentarium, qui ad hunc usque diem Isacii Tzetzæ nomen tulit, à Joanne ejus fratre conscriptum fuisse.

Primo enim si stylum & ingenium Scholiastæ nostri consideremus ea cum scriptore Chiliadum historicarum in omnibus conveniunt. Uterque nimius est in sui laudibus, uterque nomen suum toties infert, ut ejus amore quodam captus esse videatur. Denique tum in enarratione fabularum, tum in explicatione vocum magna inter eos consensio est: Conf. Chiliad. I. hist. XIV. cum Scholiis ad v. 712. & seqq. Chiliad. IV. hist. XVI. cum Scholiis ad v. 277. Chil. V. hist. II. cum Scholiis ad. v. 139. Chiliad. XI. hist. 380. cum Scholiis ad v. 310. &c.

Secundo, quamvis tanta inter fratres morum & opinionum consensio aliâ ex causâ proficisci posset; tamen Joannes Tzetzes se commentarium hunc scripsisse aperte fatetur Chiliad. IX. hist. CCXCVI. quem locum à nemine hactenus observatum fuisse miror.

Φάλλαινα τὶς ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος καλοῦσιν (lege κητώδης)
Παρὰ τὸ ἅλλεσθαι εἰς φῶς, φάλλαινα καλουμένη·
Εκτὸς ἐξερχομένη γὰρ ὑδάτων καὶ θαλάσσης,
Ηλίῳ θάλπεται βολαῖς· ταῦτα μὲν περὶ ταύτης
Εστι καὶ τὶ ζωΰφιον φάλλαινα καλουμένη,
Ο ταῖς λυχνίαις ἵπταται, τὸ πυρὶ δὲ θνήσκει
Παρὰ τὸ ἅλλεσθαι εἰς φῶς, καὶ αὕτη καλουμένη.
Εν δὲ τοῖς εἰς Λυκόφρονα ἐμὰ (lege ἐμοὶ) ἐξηγηθεῖσι,
Καὶ περὶ τούτου ἔγραψα τότε τοῦ ζωυφίου
Εστι καὶ ζῶον ἕτερον φάλλαινα καλουμένον
Φάλλαινα, ψύχη, ψωρά τε, καὶ πυραυσόμορφός δε
Οπερ φασὶ κοινότερον τινὲς, κανδηλοσβέστρας.

Quæ conferenda sunt cum Scholiis ad. v. 83.

His denique addam epistolam Joannis Tzetzæ quam exscriptam è MS. Codice in Bibliothecâ Regia Paris. mecum pro singulari sua humanitate communicavit vir doctissimus Ludolphus Neocorus: quæque hanc rem pene extra dubitationem posuit.

Epistola Joannis Tzetzæ XXI. in Cod. 1565. Biblioth. Reg. Paris.

Τῷ Πατριαρχικῷ πρωτονοταρίῳ κυρίῳ Βασιλείῳ τῷ Ἀχειδηνῷ, ἐν τῇ εἰς τὸν Λυκόφρονα Ἰωάννου τοῦ Τζέτζου ἐπιγραφῇ εὑρόντι Ἰσαακίου τοῦ Τζέτζου.

Φειδίας ἐκεῖνος ὁ πλάστης Ἀγορακρίτῳ ποτὲ χαριζόμενος φιλίας θεσμῷ, ἀνθρώπῳ γραφικῷ μὲν τὴν τέχνην, ἀλλ' οὐκ εὐχείρως γράφειν εἰδότι, αὐτὸς οὖ μάλα περὶ πλαστικὴν εὐτεχνίας ἀγαλματώσας τὸ ἐν Ῥαμνοῦντι Διὸς καὶ Νεμέσεως ἄγαλμα, τούτῳ ἀνέθηκεν, ἐπιγεγραφὼς τῷ ἀγάλματι, Αγορακρίτου Παρίου· καὶ τὸ τῆς τέχνης [a] ἐνδεὲς δὲ ἐπιγράμματος ἐκείνῳ χαρίζεται. εἶτα Φειδίας μὲν ξενίας θεσμῷ ἀνδρὶ δυσπαλάμῳ περὶ τὴν τέχνην χαρισάμενος περὶ τὰ μέγιστα οὐ κατώκνησεν; ἡμεῖς δὲ περὶ τὸν ἀδελφὸν, Φειδίου φανέμεθα λυπηροὶ, καὶ οὐκ ἐπ' αὐτῷ τοῦτο τοῦτο Φειδίᾳ ποιήσομεν, εὐπαλάμον τε ὄντα πάντα κατὰ Πινδάρου τέκτονα, καὶ ἡμῖν στεργόμενον ἀσύγκριτα, ὅπερ Φειδίᾳ ὁ Αγοράκριτος, καθ' ὅσον ἄρα καὶ ἀδελφότης πρὸς θέλγητρα ξενίας ἐφελκυστικώτερον; [b] οὕτω κἀγὼ καὶ Φειδίας ἐκεῖνος τὰς ἐπιγραφὰς ἐπιγράψαμεν· ἀλλ' οὔτε Φειδίας ποτὲ, οὔτε ὁ Τζέτζης νενόσηκε παραπληξίαν ἢ λήθαργον, ὡς εἰς τοσοῦτον ἐλάσαι τῆς μανιῶν, ὡς καὶ τοῦ οἰκείου λελῆσθαι ὀνόματος, καθά τινες ὑπετόπασαν.

1. Λέξω τὰ πάντα νητρεκῶς, ἅ μ' ἱστορεῖς] Figuram his verbis inesse ait Eustathius Homero familiarem, qua à multitudine ad paucitatem contrahitur Oratio; ecce ejus verba, Iliad. γ'. pag. 314. Edit. Basil. Σύνηθες Ομήρῳ τὸ σχῆμα, τὸ ἐκ πληθυντικῶν καταβαίνειν εἰς ἑνικόν. οἷον καὶ τὸ, Ανθρώπους τίνυσθε, ὅτις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ· ἐκ γὰρ τοῦ ἀνθρώπους εἰς τὸ ὅστις μετέβη, διότι οὐ πάντες οἱ καμόντες, ἤτοι θανόντες, κολάζονται, ἀλλ' ὁ κακός. Τοῦτο σὺν ἄλλοις μυρίοις καὶ παρ' Ευριπίδῃ τὸ, Διαπρυσίων ἀμῶν τύχοιμ', ὅστις μ' ἀνύσεται. καὶ τὸ, Δίκη γὰρ οὐκ ἔστιν ἐν ὀφθαλμοῖς βροτῶν, Οστις πρὶν ἀνδρὸς σπλάγχνον ἐκμάθῃ σαφῶς, Στυγεῖ. Καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ τὸ, Τὰ πλεῖστα χαίνοντα σώματα Πάσχει. τοῦτο δέ τι, Οστις ἀνθρώπου φύσιν γελοῖος, ἔπειτα μὴ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ. Τοῦτο δὲ καὶ τὸ, Λέξω τὰ πάντα, ἅ μ' ἱστορεῖς. καὶ τὸ, Ελιξα παν, ὅσον περ ἐξεπιστάμην. Καὶ ἐν τῇ α' ῥαψῳδίᾳ τὸ, Πάντες, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ολύμπῳ. καὶ ἐν τῇ δ' τὸ, Ταῦτα δ' ἀρεσσόμεθα, εἴπερ κακὸν εἴρηται. Iterum in Odyss. α' v. 11.

Ενθ' ἄλλοι μὲν πάντες, ὅσοι φύγον αἰπὺν ὄλεθρον.

Ορα τὸ, πάντες ὅσοι φύγον· ὥσπερ ὅμοιον παρὰ τῷ Λυκόφρονι, τὸ, Λέξω τὰ πάντα νητρεκῶς, ἅσσα θυμῷ ἔχω.

3. Οὐ γὰρ ἥσυχος κόρη Ελυσε χρησμῶν ὡς πρὶν &c.] Duplicem hic fuisse apud Veteres vaticinandi modum innuit Poeta: alterum quidem pacatum, & quietum; alterum vero, turbulentum, & furentium, aut Bacchantium similem; quæ differentiæ interdum ex diversitate dæmonum, interdum ex magnitudine, imbecillitate, aliisque divini influxûs affectionibus provenire putabantur, ut nos docet Iamblichus lib. de Mysteriis Sect. III. cap. V. Εκ δὴ τούτων καὶ τὰ σημεῖα τῶν ἐπιπνεομένων γίνονται πολυειδῆ, κινήσεις τε τοῦ σώματος, καὶ μορίων τινῶν, παντελεῖς τε αὐτοῦ ἠρεμίαι, τάξεις τε ἐναρμόνιοι, καὶ χορεῖαι, καὶ φωναὶ ἐμμελεῖς, ἢ τἀναντία τούτων. καὶ ἤτοι τὸ σῶμα ἐπαιρόμενον ὁρᾶται, ἢ διογκούμενον, ἢ μετέωρον ἐν τῷ ἀέρι φερόμενον, ἢ τἀναντία τούτων περὶ αὐτὸ φαίνεται γιγνόμενα, φωνῆς ὁμαλότης κατὰ μέγεθος, ἢ κατὰ τὰ μεταξὺ διαλαμβανόμενα τῇ σιωπῇ διαστήματα πολλὴ θεωρεῖται, καὶ ἀνωμαλία. αὖθις ἐνίοτε μουσικῆς μὲν ἐπιτεινομένης καὶ ἀνειμένου τοῦ ἤχου, ἐνίοτε δ' ἄλλον τρόπον. Et hic indicat Poeta Cassandram, cum de tot tantisque rebus, de tot regnorum, urbiumque eversione, & constitutione, tot regum, & heroum variis casibus vaticinatura erat, propiore Dei numine afflatam fuisse, quam prius, cum de rebus minoris momenti quieta & tranquilla loquuta fuerat. Aliis tamen Poetis visum est Cassandram semper introducere, furenti more fata aperientem.

4. Ελυσε χρησμῶν] Κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν χρησμῶν, inquiunt Scholia MSS. in Barocc. Codice, sed perperam; etsi enim non diffitear *solvendi* verbum

* P 2

a In MS. Cod. ἐνδεὲς δὲ

b Hic in margine Scholium sequens adscriptum erat: ὥσπερ καὶ Ξενοφῶν ἐπέγραψε τὴν Κύρου ἀνάβασιν Θεμιστογένει Συρακουσίῳ, καὶ ἐπεκράτησεν ἡμῖν καὶ πάλιν Ξενοφῶντος καλεῖσθαι.

bum finem rei nonnumquam denotare, ut cum Plautus dixit, *Vita solvere*: cum tamen os, aut linguam aliquis dicitur *solvere*, intelligendus est rupto quasi silentio os aperire, metaphora à nodi solutione ducta; quo modo Ovidius *Solvere linguam ad jurgia* dixit; & Virgil. Georg. IV. v. 452. de Proteo,

Et graviter frendens, sic fatis ora resolvit:

i. e. aperuit. Quinetiam *Lumina in lacrymas solvere*, dixit Lucanus: ut alia testimonia omittam in re tam obvia.

Ibid. Αἴθων σῶμα] Αἴθων varia habet significata: Porphyrius, Αἴθων, ὁ τραχὺς, ἀπὸ τοῦ αἴθειν. Theocriti Scholiastes, ἀπὸ τῆς Αἰτναίων: Hesych. Αἴθων, πανοῦργος ἢ πυρώδης, ἀπὸ τοῦ αἴθειν, ὅ ἐστι καίειν. Eustathius, & Scholiastes noster tradunt, Æolum virum fuisse callidum, & inde versutos omnes dictos esse, αἴθωνας: & hæc significatio non est ab hoc loco prorsus aliena; quodnam enim majus est sagacitatis indicium, quam rerum futurarum ante multos annos præsensio? quodnam ingenii plane divini testimonium evidentius exhiberi poterit, quam ea prædicere, quæ in obscuro Temporis utero jacent recondita; quæque nulla ars, nulla philosophia, nec ipsa magistra rerum experientia explicare, nedum investigare queat? Hinc apud Veteres more receptum fuisse accepimus, ut nec bellum gererent, nec leges ferrent, nec aliquid grave negotium susciperent, quod non esset vatum consensu prius approbatum. *Proditum clarissimis Auctoribus scio*, (inquit Cœlius) *Athenienses publicis consiliis divinos quosdam sacerdotes adhibuisse, quos* Mantes *vocant. Nam & Lacedæmonii regibus suis Augures assessores dabant. Quin & senibus (sic enim consilium nuncupant publicum) Augur intererat.* Antiq. l. XVIII. c. XXV. Addit autem Strabo tantam fuisse eorum sapientiæ opinionem, ut etiam imperio digni judicarentur, Geogr. l. XVII. Sed non opus est ad aliorum testimonia confugere, cum Poeta noster hoc abunde testatus sit, dum *Sisyphium* vocat Calchantem vatem, quod Sisyphus calliditate, & prudentia notus sit, ut infra patebit, v. 980.

Κάλχαντα δαίμων Σισύφου ἀπορρῶγα.

Alii σῶμα αἴθων exp. varium; quod Cassandra de rebus variis vaticinata sit; utpote quæ enumeratis Græcorum, & Trojanorum pugnis, cædibus, miseriis, erroribus, coloniis, &c. artificiocissimam Historiæ seriem ad Poetæ usque tempora deducat. Mihi tamen placebit magis, qui αἴθων hic exponet obscurum, & intricatum, variisque ambagibus implicatum: cujus significationis admonuit nos antiquus Sophoclis Interpres, cum tradit Noctem αἴθωνα dictam esse, quod sit μέλαινα, i. e. nigra; & nigra pro obscuris sumi nemini ignotum est. Ecce ejus verba, Αἴθωνα νύξ· μέλαιναν, ὡς οἱ νεώτεροι. ἢ ποικίλην, διὰ τὰ ἄστρα. ἢ ταχεῖαν, διὰ τὸ Νυκτὶ θοῇ παρ' Ὁμήρῳ. Idem, sed multo clarius, docet Æschylus, quem Poeta noster non raro exprimit, in Prometheo,

Ἧκον ἀναγγέλλοντες αἰολοστόμους
Χρησμοὺς, ἀσήμους δυσκρίτως τ' εἰρημένους.

h. e. ἀπαγγέλλοντες ποικίλως, καὶ αἰνιγματωδῶς, καὶ ἀσαφῶς, inquit Scholiastes.

6. Δαφνηφάγων] Lauro vim inesse vaticinatricem, unde μαντικὸν φυτὸν appellata est, secundum illud,

——— *venturi præscia laurus*,

Poeticam etiam facultatem adjuvare, & Apollini sacram esse, qui duplici Arti, Vaticinatrici nempe, & Poeticæ præesse credebatur; ex ejusque amica, Daphne, originem, & nomen traxisse, nemini ignotum esse potest. Verum hoc loco prætereundum non erit, eos, qui Arti Vaticinatrici nomina dederant, tribus potissimum modis Lauro usos fuisse. Primo, quod innuit Poeta, ea vesci solebant, quum erant oracula daturi; & hoc inter conditiones ad vaticinandum necessario requisitas, peneque ipsi Castitati æquale habitum fuisse memorat Sibylla in Tibullo,

——— *sic usque sacras innoxia laurus*
Vescar, & æternum sit mihi Virginitas.

Secundo, Lauro capita coronare solebant. Tertio, Lauri virgam manibus gestabant, quæ, ut alia omittam testimonia, de se testatur Cassandra, apud Æschylum, Agamemn. v. 1272.

——— ἔχω τάδε
Καὶ σκῆπτρα, καὶ μαντεῖα περὶ δέρῃ στέφη.

Porro scipionem illum laureum, ἰθυντήριον dictum fuisse, ex Hesychio discimus: Ἰθυντήριον, ὃ φέρουσι οἱ μάντεις σκῆπτρον διὰ δάφνης. Nec omittendum ex ipsa Lauro nonnumquam Vates omina elicuisse: quod faciebant, laureum ramum in ignem mittendo, qui, si igne crepitaret, bono erat omini; sin taceret, malo; unde δάφνην dictam putarunt nonnulli, ἀπὸ τοῦ δαὶ φωνεῖν, quod, cum *valde crepitaret*, fœlicitatis esset prænuntia. Tibullus, lib. II. El. V. v. 81.

Ut succensa sacris crepitet bene Laurea flammis,
Omine quo felix, & sacer annus eat.

Et Propertius tacentis malefica omina memoravit, lib. II. El. XXI. v. 36.

Deficiunt magico torti sub carmine rhombi,
Et jacet extincto Laurus adusta foco.

Ibid. Φοίβαζεν] Φοιβάζειν proprie dicebatur Pythia, aut Cassandra, aut quævis alia *Phœbi* numine afflata, cum, ut ait Claudianus,

——— *totum spirant præcordia Phœbum.*

Catachrestice etiam ἐφοίβαζον, qui ab aliis numinibus prophetiam acceperant, quod Phœbus vatum præfecturam peculiari jure sibi vendicare creditus sit, quam tamen non ex se, sed à Jove patre communicatam habuit; quod recte observatum aliquot Poetarum locis lucem dabit. Æschylus Sacerdotibus,

Στέλλειν ὅπως τάχιστα, ταῦτα γὰρ πατὴρ
Ζεὺς ἐγκαθεῖ Λοξίᾳ. ———

Ubi innuit, Apollinem à Jove futurorum cognitionem, quam deinde hominibus tradit, habere. Idemque testatur Virgilius, apud quem Harpyia Æneadis sic fatur, Æn. III, 250.

Accipite ergo animis, atque hæc mea figite dicta:
Quæ Phœbo Pater omnipotens, mihi Phœbus Apollo
Prædixit, vobis Furiarum ego maxima pando.

Quam ob causam, cum Apollo apud Æschylum

lum oraculis suis debitos honores solvi jubet, addit, Jovis etiam responsa æquali in pretio habenda esse, Eumenidibus,

Κἀγώ τε χρησμοὺς, τοὺς ἐμούς τε, καὶ Διὸς
Ταρβεῖν κελεύω. ———

Et hæc ratio assignari solet, cur Jovi τοῦ Πανομφαίου cognomen tributum sit; quod nempe sit πασῶν τῶν ὀμφῶν αἴτιος, i. e. aliis omnibus Diis & hominibus facultatem vaticinandi daret. Homerus Il. θ'.

Ἔνθα Πανομφαίῳ Ζηνὶ ῥέζεσκον Ἀχαιοί.

Ad quod Eustathius hæc verba habet, Πανομφαῖος δὲ ἐστὶν, ὁ πάσης μαντείας αἴτιος. οἱ γὰρ ἄλλοι πάντες ὑποφῆται Διὸς εἰσὶν, εἴτε δαίμονες ἐκεῖνοι, εἴτε ἄνθρωποι. p. 597. Edit. Basil. Ad Cassandram vero quod attinet, ut ad ipsam redeam, notum est illam vaticinium ex Apolline didicisse, promisso ei concubitu; unde Φοιβὰς tam à Latinis, quam Græcis Poetis frequenter dicitur, Euripides Hecub. v. 827.

Ἡ Φοιβὰς, ἣν καλοῦσι Κασάνδραν Φρύγες.

Et Seneca Agamemn. v. 588.

Effræna Phœbas entheas laurus quatit.

Et eodem sensu paullo ante dixerat,

Tenetque regnum Famula verdici Dei.

7. Σφιγγὸς κελαινῆς] Scholiastes tradit Sphingem hic κελαινὴν, i. e. *nigram*, appellari, ἢ διὰ τοὺς φόνους, ἢ τὰ αἰνίγματα, & posset aliquis ob cædes horrendas hoc epitheto notari, ut infra patebit; sed cur eo sensu Cassandræ conveniat, nulla ratio reddi potest: quamobrem indubium est, Lycophronem eam heic Sphingi comparare, quod obscure & ænigmatice vaticinata fuerit. Et *nigra*, vel *atra* pro occultis sumi notissimum est: Æschylus Supplic. v. 83.

Μέλαιναι ξυντυχίαι
Μερόπεσσι λαοῖς.

h. e. latet homines, qualis eos fortuna, qui casus maneant, ut explicat Scholiastes, Τοῖς μὲν (inquit) ἀνθρώποις ἐκ ὑπομένοντι ἐστὶν, ἀλλὰ μέλαινά τις αὐτοὺς κατέχει συντυχία. Et voci κελαινὸς exacte apud Latinos respondet *obscurus*: eodem modo Lycophron occulta vocabit τὰ ἐν σκότει, i. e. *tenebrosa*; nec aliter dixit Horatius,

Prudens futuri temporis exitum
Caliginosa nocte premit Deus.

9. Κλύοις] Decoro consulit Nuntius, qui coram Priamo rege verba faciens, optandi modum adhibuit, omissa imperandi rusticitate: quam venustatem Attica præcipue Musa cognitam habuit. Æschylus, in Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις,

——— ὦ πολιοῦχοι
Θεοὶ, τοῖσι μὲ ἔξω
Πύργων ἀνδρολέτειραν
Καὶ τὰν ξένοφωνον στρατὸν
Ἐμβαλόντες, ἀροιάδη
Κῦδος. ———

Et apud Soph. Electr. Clytæmnestra Apollinem sic modeste affatur,

Κλύοις ἂν ἤδη, Φοῖβε προστατήριε.

Ubi Demetrius Triclinius hæc verba habet, Εἰώθασιν οἱ Ἀττικοὶ ἰσῶς ὅτι τὰ προστακτικὰ εὐκτικῶς φέρειν. Vetus autem Interpres moris hujus rationem reddit; Κλύοις, ἀντὶ τοῦ ἐπάκουε· ἔθος γὰρ μεγάλων προσώπων, ἐφ' ὧν ἐδόκει βαρὺ πατρικῶς προστάσσειν, ἐχρῶντο οἱ Ἀττικοὶ εὐκτικῷ μετὰ τοῦ ἂν, ὡς ἐνταῦθα. Plenissime hunc morem persequitur, ejusque alias etiam causas enumerat Eustathius, Commentario in Iliad. α'. p. 9. Ed. Bas. qua sola usi fumus, ut hoc semel moneam; Δεῖ γὰρ εἰδέναι (inquit) ἐπὶ ἀπαρεμφάτου καὶ φωνικῶς, πάσης προστάξεως, καὶ δεήσεως καὶ ἄλλης εἰς ἔργον ἐρεθισμοῦ διὰ προστακτικοῦ ῥήματος γίνεται. εἰ δέ ποτε δυσωπία τις ὑπείη, ἢ φόβος, ἢ αἰδὼς, ἢ ἔρως, ἢ ἄλλο τι ἐνδεικτικὸν φωνῆς, ἀπαρέμφατον ἐνδιαζέντος, τότε ἀντὶ προστακτικοῦ, εὐκτικῶς ὁ λόγος σχηματίζεται. καὶ τοῦτό ἐστιν, ὅπερ ἔφημι τὸ εὐκτικὸν σχῆμα. Quin etiam Optandi modus pro Imperfecto Indicandi nonnunquam adhibetur, ut quum apud Æschylum, Prometheus in cognomine Dramate Jovi sic fatur,

Ἢ δυσπετῶς ἂν τοὺς ἐμοὺς ἄθλους φέροις.

Ubi Scholiastes, Δυσχερῶς ἂν τοὺς ἐμοὺς ἄθλους ἔφερες, τὸ γὰρ φέροις ἀντὶ τοῦ ἔφερες. τοῦτο δὲ Ἀττικὸν, τὸ τὰς εὐκτικὰς ἐγκλίσεις ἀντὶ τῶν παρῳχημένων λαμβάνεσθαι. Nonnunquam vero pro Imperandi modo, Futurum Indicandi usurpant, ut apud Sophoclem Antigon. v. 83.

Ἀλλ' ἐν προμηνύσῃς γε τοῦτο μηδενὶ
Τοὔργον, κρυφῇ δὲ κεῦθε. ———

Ubi Triclinius, Ἰστέον ὅτι οὐ μόνον τὰ εὐκτικὰ ἐστὶν ὅτε προστακτικῶν δυνάμεις ἔχοντα εὕρηται, ἀλλὰ καὶ ὁριστικὰ ῥήματα ἐπὶ μελλόντων, ὡς ἐστὶ κἀνταῦθα· εὕροις δὲ ἀλλαχοῦ, εἰ ζητοίης. Frequentissime vero pro Imperativis adhibentur Infinitivi modi; Aristophan. Ran. Act. 1. Scen. 11.

——— τίθ' ἴθι καὶ σὺ σαυτόν.

Ubi Bisetus, nuperus Scholiastes, τίθει καὶ σὺ ἴθι, ἤγουν ἴθι, ἆρον, κάθισε σαυτόν. αἱ δὲ παραλήψεις τῶν ἀπαρεμφάτων ἀντὶ προστακτικῶν Ἰώνων εἰσίν. Ὅμηρος Ιλ. β'.

Πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορευέμεν, ———

ἀντὶ τοῦ, ἀγόρευε. Et Phocylides, initio Νουθετικοῦ Ποιήματος,

Μήτε γαμοκλοπέειν, μήτ' ἄρσενα Κύπριν ὀρίνειν,
Μήτε δόλους ῥάπτειν, μήθ' αἵματι χεῖρα μιαίνειν,
Μὴ πλουτεῖν ἀδίκως, ἀλλ' ἐξ ὁσίων βιοτεύειν,
Ἀρκεῖσθαι παρεοῦσι, καὶ ἀλλοτρίων ἀπέχεσθαι.

Ne tibi sint Veneris furtiva, aut mascula curæ
Munera: ne tacito verses sub pectore fraudem:
Nulla manus cædes, aut sanguis polluat: auri
Nullos per fraudes, aut vim tibi congere acervos:
Sed bene quæsitis fruere; & quæcumque dabit
sors
His contentus abi; nec turpi vivere rapto.

Sed in his, & similibus docent Grammaticorum nonnulli, verbum θέλε, aut aliquid tale supplendum esse.

Ibid. Ἀναπεμπάζειν] Hesychio est, ἐπαναλαμβάνειν τὰ προειρημένα, ἀνασκέπτεσθαι, ἀναριθμεῖν. Fit autem ἀπὸ τοῦ πεμπάζεσθαι, τὸ κατὰ πέντε ἀριθμεῖν, τὸ γὰρ πέντε Αἰολεῖς πέμπε λέγουσιν, ut ait Idem. Phavorinus, Ἀναπεμπάζειν, ἀνανοεῖσθαι, ἀναμιμνήσκεσθαι, εἴρηται ἀπὸ τοῦ τοῖς πέντε δακτύλοις ἀριθμοῦντων. οἱονεὶ κατὰ πεντάδα ἀριθμούντων. Eustath. Il. α'. Πέμπε Αἰολεῖς τὸ πέντε φασίν, ὅθεν καὶ πεμπάζειν, κυρίως τὸ κατὰ πεντάδας ἀριθμεῖν, ἐξ οὗ ἀναπεμπάζειν μεταφορικῶς τὸ ἀναμετρεῖν, καὶ ἀναλογίζεσθαι. Huic loco postremus, sive metaphoricus sensus convenit, quo dicitur *cum animo versare*, *etiam atque etiam expendere*, id quod Græci ἀναμασᾶσθαι τὸ πρᾶγμα, Latini *ruminare*

nare negotium appellant, ut ait Erasmus Adag.

10. Διοίχνει οἴμας &c.] Continuata metaphora usus est Poeta, à viæ decursu ad sermonem translatione eleganter facta: quæ metaphora aliis familiaris est, quoties de sermonis, aut consiliorum, aut rerum agendarum methodo verba faciunt, quod exemplis clarius patebit; Aristophanes Pace,

—— ἡμεῖς δ' αὐτοῖσι θεαταῖς
Ην ἔχομεν ὁδὸν λόγων εἴπωμεν.

Idem alio loco,

Φράζευ, Ερεχθείδη, λογίων ὁδὸν, ἥν σοι Απόλλων
Ιαχεν. —————

Æschylus eodem sensu dixit λόγων ἴχνος, Prometheo,

Τὰ λοιπὰ δ' ὑμῖν, τῇ δὲ τ' ἐς κοινὸν φράσω,
Ες ταυτὸν ἐλθὼν τῶν πάλαι λόγων ἴχνος.

Ex eodem fonte enarrare Græci ἀνελθεῖν, ἐπελθεῖν, &c. Latini *percurrere* freqoentissime dicunt. Aristoph. Equit.

———— εἶθ' ἐπέλ-
θοις ἅπαντά μοι σαφῶς.

Euripides Phœniss. v. 1213.

———— ἀλλ' ἄνελθέ μοι πάλιν
Τί ταὶπὶ τούτοις παῖδ' ἐμὼ δρασείετον;

Ubi Scholiastes, Ανελθε· ἀνάδραμε, διήγησαι. Sed non ad Orationem modo, verum etiam, ut dixi, ad curas, cogitationes, consilia, aliaque similia hæc verba applicantur. Aristophanes in Avibus de cantu dixit,

—— πέτομαι δ' ὁδὸν μελέων
Αλλοτ' ἐπ' ἄλλαν.

Sophocles Oedip. Tyran. v. 67.

Πολλὰς ὁδοὺς ἐλθόντα φροντίδος πλάνοις.

Euripides eadem metaphora usus est, Hecub. v. 743.

Οὔ τοι πέφυκα μάντις, ὥστε μὴ κλύων
Εξιστορῆσαι σῶν ὁδὸν βουλευμάτων.

Et in Oreste, v. 632.

Διπλᾶς μερίμνης διπτύχους ἰὼν ὁδούς.

Sophocles denique verbum πορεύεσθαι tam ad res, quam sermonem applicavit, Oedip. Tyran. v. 894.

Εἰ δέ τις ὑπέροπτα χερσὶν,
Η λόγῳ πορεύεται,
Δίκας ἀφόβητος.

Hinc natum Proverbium, Εν τριόδῳ εἰμὶ λογισμῶν, cum quis variis curis, & cogitationibus huc illuc agitur, quo se vertat nescius. Suidas, Εν τριόδῳ εἰμὶ λογισμῶν, παροιμία ἐπὶ τῶν ἀδήλων, καὶ ἀμφιβόλων πραγμάτων, ἐπειδὴ γὰρ ὁ ἐν τριόδῳ γενόμενος, οὐκ οἶδε ποίᾳ χρήσεται ὁδῷ.

13. Εγὼ δ' ἄκρας βαλβῖδος &c.] Cum viæ prius, & semitæ Orationem comparasset, continuato Tropo ejus initium comparat Carceribus, sive loco, à quo emittebantur, qui cursu certabant. Similiter Aristophanes Vespis,

Καὶ μὴν εὐθύς γ' ἀπὸ βαλβίδων περὶ τῆς ἀρχῆς ἀποδείξω
Τῆς ἡμετέρας, ὡς οὐδεμιᾶς ἧττον ἔστι βασιλείας.

Quem locum sic explicat Interpres vetus, Απὸ βαλβίδων, ἀπ' ἀρχῆς εὐθέως. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν σταδιοδρομούντων. βαλβὶς γάρ ἐστιν ἡ ἀφετηρία, γραμμὴ δὲ, ἐφ' ἣν ἑστήκεισαν, ἕως ἂν ἀποσημανθῇ ὁ δρόμος αὐτῶν. Nonnuoquam, ut observavit Salmasius in Plinian. Exercitat. in Solini Polyhist. Βαλβὶς stadii erat lignum traversarium inter duo alia exstantia positum, quod, signo dato, funibus laxabatur, & in lineam subtus cavatam decidens, limini januæ complanato simile existebat. Quod innuunt Aristophanis Scholiastes vetus Equit. & Hesychius, quorum ille tradit βαλβῖδα fuisse lignum in cursus initio positum, hic vero utrimque habere alia quædam exstantia. Aristophanis Scholiastes, Βαλβὶς καλεῖται τὸ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ δρόμου κείμενον ἐγκάρσιον ξύλον, ὃ καὶ ἀφετηρίαν καλοῦσι. Hesychius, Βαλβὶς, ἀφετηρία, * * καὶ παρὰ Ιπποκράτει βαλβίδες, τὸ ἔχον ἑκατέρωθεν ἐπαναστάσεις. Utrimque autem duo Hermulæ exstabant, qui fune demisso repagulum solvebant. Hinc patet quid intelligendum sit per Ακρας βαλβῖδος μηρίνθου χάσας. Hæc de cursu peditum, in equestribus enim certaminibus alium fuisse μηρίνθου usum haud ignoro, nam ante carceres suspensus erat funiculus, quo cohibebantur equi, ne ante datum signum exirent, atque æquo limite continerentur omnes: docuit hoc Pausanias, Πρὸ δὲ τῶν ἁρμάτων, (inquit) καὶ τῶν ἵππων τῶν κελήτων, διήκει πρὸ αὐτῶν καλώδιον ἀντὶ ὑσπληγγος.

14. Λοξῶν ἐπῶν] Continuavit heic priorem metaphoram; cum enim comparasset orationem viæ, aut semitæ, jam ænigmata, & obscuras orationis ambages assimilat *tortuosis* viarum flexibus, è quibus haud facile aliquis se expedire poterit; nam λοξὸς idem valet, quod καμπτὸς, πλάγιος, σκολιός. Unde Apollo Λοξίας, παρὰ τὸ λοξῶς μαντεύεσθαι, quia solebat responsa sua obscuris verborum involucris tegere. Suidas, Λοξίας, ὁ Απόλλων, ὁ λοξὴν ἰὰν ἀποπέμπων, λοξῶς γὰρ ἐμαντεύετο,

Κροῖσος Αλυν διαβὰς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει.

Sunt tamen qui Apollinem Λοξίαν inde vocatum scribunt, quod per varios flexus iter annuum in Zodiaco perficiat. Idem loco citato addit, Η ὁ λοξὴν πορείαν ποιούμενος, ὁ αὐτὸς γάρ ἐστι ἡλίῳ. Aristophanes initio Pluti de Apolline verba faciens,

———— τοῦ γὰρ Λοξίου
Ος θεσπιῳδεῖ τρίποδος ἐκ χρυσηλάτου.

Ubi Interpres vetus, Τῷ δὲ Λοξίᾳ· τῷ Απόλλωνι, ἤτοι τῷ λοξὴν ἰὰν πέμποντι, λοξὰ γὰρ μαντεύεται ὁ Θεός. ἢ τῷ λοξὴν πορείαν ποιουμένῳ, ὁ αὐτὸς γάρ ἐστι τῷ ἡλίῳ. His consentit Etymologici Auctor, Λοξίας, ὁ Απόλλων, ὡς μὲν οἱ Πυθαγορικοὶ, ἀπὸ τοῦ λοξὴν πλεῖν ἰὰν, τουτέστι πλὴν φωνήν· ἢ παρὰ τὸ λοξῶς ἰέναι τὸν ἥλιον διὰ τοῦ ζωδιακοῦ, καὶ Λοξίας, ὁ λοξὴν κίνησιν κινούμενος, ὁ αὐτὸς γὰρ τὸ ἡλίῳ. Lege τῷ ἡλίῳ.

15. Πρώτην ἀράξας νύσσαν] Plures statuebant νύσσας in cursus certamine: unam in initio, alteram in fine, & in medio aliam; unde hæc vox ambigua est, interdumque pro initio, ut heic; interdum pro meta, seu fine accipi solet. Tzetzes ἀφετηρίαν explicat, at Suidæ νύσσα est, καμπτὴρ, τέρμα, βαθμίς. Quales autem fuerint hæ νύσσαι, explicat Homerus Iliad. Ψ'. v. 327.

Εστηκε ξύλον αὖον ὅσον τ' ὄργυι' ὑπὲρ αἴης,
Η δρυὸς, ἢ πεύκης, τὸ μὲν οὐ καταπύθεται ὄμβρῳ,
Λᾶε δὲ τοῦ ἑκάτερθεν ἐρηρέδαται δύο λευκὼ,
Εν ξυνοχῇσιν ὁδοῦ, λεῖος δ' ἱππόδρομος ἀμφὶς,
Η τευ σῆμα βροτοῖο πάλαι κατατεθνηῶτος,
Η τόγε νύσσα τέτυκτο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων.

17. Κρατεροῖς ὑπὸ πτερωτοῖο Πηγάσου πλευραῖς] Homerus narrat Auroram equos habuisse Lampum & Phaethontem, sequioris autem ævi Poetis Pegaso vectam referunt. Eustathius Iliad. λ'. de Aurora loquens, eam ait esse ἔποχον ξυνωρίδος ἵππων κατ' Ὅμηρον, Λάμπου καὶ Φαέθοντος, τοῦ Πηγάσου κατὰ τοὺς νεωτέρους. Scholiastes vetus Iliad. ζ'. v. 155. Auroram à Jove impetrasse refert, ut Pegaso veheretur, Τὸν δὲ ἵππον (de Pegaso loquitur) λαβεῖν τὴν Ἠῶ, δεηθεῖσαν τοῦ Διὸς, δῶρον πρὸς τὸ ἀνάπαυσιν ἀδελφῶν τοὺς τοῦ κόσμου ἀδελφοὺς. Quidam tradunt Pegasum fuisse Auroræ filium, unde cum *Memnonis unigenam* vocavit Catullus, ut Dianam, *Phœbi unigenam*, sunt enim *Unigenæ*, duo fratres, aut sorores: Epigr. de Coma Berenices,

Abruptæ paullo ante comæ mea fata sorores
Lugebant, quam se Memnonis Æthiopis
Unigena impellens nutantibus aëra pennis
Obtulit Arsinoës Chloridos ales equus.

Pegasi autem pinnas Auroræ affingunt, propter rapidissimum cœli vertiginem, quæcumque enim citato motu feruntur, Pegaso comparari solent, Seneca Troad. v. 380.

Quidquid sol oriens, quidquid & occidens
Novit; cæruleis Oceanus fretis
Quidquid vel veniens, vel fugiens lavat,
Ætas Pegaseo *corripuit gradu.*

Et quæ celeri rapidoque cursu moventur, alas habere dicuntur; unde ἔπεα πτερόεντα dixit Homerus: Mercurius quoque, Deorum nuncius, alas habere creditus est, Venti item, & id genus alia. Et πτερόεντα Lexicographi *celerem* explicant; Suidas, Πτερόεντα, ταχέα, κοῦφα. Πτερόεντι, ταχεῖ, ταῖς τῶν ἀνέμων ὁμοίαις συστροφαῖς ἐοικότι. Sacræ etiam Paginæ Scriptores his metaphoris subinde uti solent, præsertim divinus ille Psalmorum Auctor, Ps. XVIII. v. 10. ubi de Deo loquitur, Καὶ ἐπέβη ἐπὶ Χερουβὶμ καὶ ἐπετάσθη, ἐπετάσθη ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων. Quod intelligendum videtur de veloci judiciorum Dei executione. Et Psal. CXXXIX. *Auroræ pinnas* dixit: *Assumam* (inquit) *pinnas Auroræ, & commorabor in ultimo maris.*

18. Τιθωνὸν ἐν κοίτῃσι τῆς Κέρνης πέλας λιποῦσα] Hæc Auroræ surgentis descriptio Poetis est admodum familiaris, Homerus initio Iliad. λ'.

Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
Ὄρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι, ἠδὲ βροτοῖσι.

Ubi Eustathius, Περίφρασις ποιητική τις, Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων. ἔστι δὲ ὁ νοῦς τῆς περιφράσεως, ὡς ἡμέρα ὑπὸ ἡλίου γέγονε. Τὸν δὲ μῦθον τοῦτον καὶ ὁ Λυκόφρων ἐν καταρχῇ τῆς αὐτοῦ ποιήσεως ἐκτίθεται. Virgilius Æneid. IV. v. 584.

Et jam prima novo spargebat lumine terras
Tithoni croceum linquens Aurora cubile.

Ibid. Κέρνης πέλας] Varias de hujus Insulæ situ sententias si quis enumerare vellet, totas is paginas implere poterit; ad præsens institutum sat erit, si pateat Auctores idoneos in Oriente positam affirmare, unde suum cursum incipit Aurora: hoc autem testatur Eustathius in Dionysium Περιηγητὴν v. 218. de hac Insula agens, Η θέσις δὲ αὐτῆς διαφωνεῖται, οἱ μὲν γὰρ ἀνατολικὴν αὐτὴν κατατίθενται, ὡς καὶ Λυκόφρων ἐμφαίνει, οἱ δὲ δυτικήν, Διονύσιος δὲ καὶ ἄλλοι τινές.

19. Σὸν ἀμφιμήτορα κάσιν] Tuum (i. e. Priami) paternum fratrem. Nam Ἀμφιμήτριος fratrem denotat ex eodem patre, matre autem diversa genitum. Hesychius, Ἀμφιμήτωρ, ὁμοπάτριος, ἀλλ' οὐχ ὁμομήτριος. Suidas, Ἀμφιμήτωρ, ὁ ἑτερομήτωρ, Αἰσχύλος. Unde ἀμφιμάτορας κόρους dixit Euripides, fratres eodem patre, diversa matre natos, Andromache v. 466.

Οὐδέ ποτ' ἂν δίδυμα
Λέκτρ' ἐπαινέσω βροτῶν,
Οὐδ' ἀμφιμάτορας κόρους.

Ubi Scholiastes, Ἀμφιμάτορας, τοὺς ἐκ διαφόρων μητέρων, ἐξ ἑνὸς δὲ πατρός. Pari ratione ἀμφίπτολιν dixit Æschylus, malum ex diversis urbibus natum, Choephor. v. 73.

Ἐμοὶ δ' ἀνάγκην γὰρ ἀμφίπτολιν
Θεοὶ προσήνεγκαν.

Ubi Interpres vetus, Ἀμφίπτολιν, τὴν ἐκ διαφόρων πόλεων, ὡς ἀμφιμάτορας κόρους φησὶν ὁ Εὐριπίδης. Cæterum paternum Priami fratrem appellat Tithonum, nam Laomedon Priamum genuit, & Tithonum, illum ex Leucippe, hunc autem ex Rhœone, vel Strymone, Homerus Iliad. υ'. v. 237.

Λαομέδων δ' ἄρα Τιθωνὸν τέκετο, Πρίαμόν τε.

Phavorinus, Τιθωνὸς, κατὰ τὸ μυθικὸν, καὶ τὴν ἱστορίαν, ὁ ἀδελφὸς Πριάμου ἀμφιμήτριος· ὁ μὲν γὰρ Πρίαμος ἦν Λευκίππης, ὁ δὲ Τιθωνὸς Ῥοιοῦς, τῆς Κασσάνδρας, υἱὸς, ἢ Στρυμοῦς· ἀμφότεροι δὲ πατρὸς Λαομέδοντος.

20. Οἳ δ' ἔσω χθονὸς εὐγάληνα χηραμοῖς Ναῦται λιάζον] Ut naves portum haberent tranquillum, mos erat funibus earum puppes ad terram, aut petram alligare; hos Latini *Retinacula*, Græci πείσματα, vel πρυμνήσια vocabant. Suidas, Πρυμνήσιον, τὸ ἀπόγειον σχοινίον. Hinc emendo Hesychium, apud quem legitur, Πρυμνήσια, ἀπόγεια, σχοινία. Lege, ἀπόγεια σχοινία. Unde cum portum intrabant, funes hosce ligare dicuntur, ut apud Homerum Od. κ'. v. 95. ubi Ulysses de se ait,

Αὐτὰρ ἐγὼν οἶος σχέθον ἔξω νῆα μέλαιναν,
Αὐτοῦ ἐπ' ἐσχατιῇ, πέτρης ἐκ πείσματα δήσας.

Et Seneca in Medea, v. 611.

Et tot emensus pelagi labores,
Barbara funem religavit ora.

E contra cum navigabant, *solvere funes* dicuntur, Ovidius Met. l. XV. v. 695.

Æneadæ gaudent, cæsoque in litore tauro,
Torta coronatæ solvunt retinacula navis.

Et l. XIV. v. 445.

Solvitur herboso religatus ab aggere funis,
Et procul insidias, infamatæque relinquunt
Tecta Deæ. ———

Ulysses apud Homerum à Læstrygonibus sibi timens, funes præ festinatione se dicit abscidisse, Od. κ'. v. 126.

Τόφρα δ' ἐγὼ, ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Τῷ ἀπὸ πείσματ' ἔκοψα νεὸς κυανοπρῴροιο.

Causa autem cur naves funibus ligabant, erat, ut immunes præstarentur à venti fluctuumque impetu & agitatione, tutæque & tranquillæ in portu quiescerent; unde, si quando contingeret portus ventis procellisque minus obnoxius, funes non adhibebant; testis Homerus Od. ι'. v. 136.

Ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ἵν' οὐ χρεὼ πείσματός ἐστιν.

Porro hunc versum ante oculos habuit Eustathius

thius in Odyss. ι'. Τρίβον δὲ λίθον λέγει, ὃν διὰ τὸ τρίβειν τὸ σιτηρόν, ἢ διὰ τὸ χεῖν τὸ ἄλφιτον, χοίνικα ὁ Λυκόφρων καλεῖ.

23. Ἰουλόπεζοι] Coincidit hoc epitheton cum Sophocleo πολύκωπος Trachin. v. 663. Nam à remorum multitudine naves comparantur Julis, qui vermes sunt in vitibus plerumque & ilicibus inventi, quos Græci ἴουλους, ὀνίσκους, vel etiam σκολοπένδρας. Latini à pedum multitudine, *multipedas*, *centipedas*, & *millipedas* appellant. Theon in Aratum, Ἴουλος, σκώληξ ἐστὶ πολύπους, μυρίοις γὰρ ποσὶ χρῆται, ὅμοιος τῇ σκολοπένδρᾳ, οἱ δὲ αὐτὰς τὰς σκολοπένδρας ἰούλους φασίν. Nicandri Scholiastes, Ἴουλος, εἶδος σητός, ἢ σκώληκος τῆς καλυμμένης μυριόποδος. Vide Suidam, Hesychium, Aristotelem Hist. Animal. lib. IV. cap. VI. Dionem Chrysostom. p. 98.

Ibid. Εὐῶπις] Simili metaphora Æschylus dixit εὐπροσώπῳ κοίτᾳ Choephor. v. 969. Et navium proræ solent cum animalium vultibus comparari. Idem in eadem Tragœdia v. 389. dixit Πάροιθεν τῆς πρώρας, i. e. τῆς ὄψεως, *ante faciem*. Et sicut Lycophron naves dixit *formosos* habere *vultus*, ita vicissim Æschylus homines ait esse *proris pulcris* præditos. Unde in Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, eum voluit Parthenopæo pulcritudinis laudem tribuere, cum appellat καλλίπρωρον. Ubi Scholiastes vetus hæc scribit, Τοῦτο δὲ τροπικὸν ἀπὸ τῆς νεώς, ὥσπερ γὰρ ἡ πρώρα ταύτης θεωρία τις καὶ ἄποψις τυγχάνει τῆς πλεύσεως, καὶ οἷον δι' αὐτῆς τὸ μακρόθεν διαγινώσκεται, οὕτω καὶ τὸ τοῦ ἀνθρώπου εἶδος πρώρα τις φαίνεται, καὶ προσορᾶται γὰρ ἐμφανῶς ἅπασι, καὶ ἐκφαίνεται μάλιστα τῶν ἄλλων μερῶν. Idem in Agamemnone v. 244. dixit στόματος καλλιπρώρου, i. e. εὐμόρφου, explicante Scholiaste. Huc respexit Hesychius, Καλλίπρωρον, εὐπρόσωπον. Idem, Πρώρα, πρόσωπον, ἢ τὸ ἔμπροσθεν τοῦ πλοίου. Hinc Senes dicuntur πρωρέχθεις, quod ipsorum vultus deorsum spectent, quasi pondere aliquo oppressi. Idem, Πρωρέχθη, ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν πλοίων, ἐκεῖνα γὰρ ἐν τῇ πρώρᾳ τὸν φόρτον φέρει, καὶ ἐπαιωρέομενα ἐγχαθίζεται τῇ θαλάσσῃ· φυσικῶς δὲ οἱ γέροντες ἐπὶ τὸ πρόσωπον φέρονται. Simili metaphora Homerus dixit naves, *genas* habere *minio* ornatas, eo quod proras haberent rubro colore depictas, Iliad. β'. v. 144.

Τῶν δ' ἅμα νῆες ἕποντο δυώδεκα μιλτοπάρῃοι.

Ubi Eustathius p. 233. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι μίλτος, χρῶμά ἐστιν ἐρυθρόν, δι' οὗ τὰ τῶν νηῶν ἔμπροσθεν βάπτονται εἰς ὡραϊσμόν, ἅπερ πρῷραι λέγονται, ὡς ἐκ προορᾶν, κραθέντων τῶν δύο οο εἰς ω μέγα. ἐντεῦθεν δὲ οἱ ποιηταὶ ὁρμώμενοι τολμῶσι καὶ παρειὰς λέγειν τὰ τοιαῦτα μέρη τῶν νηῶν, καὶ πρόσωπα. Λυκόφρων δὲ εἰς πλέον ἐξαχθείς, καὶ κόρας ταῖς νηυσί φησι, λαβὼν τὴν ἀρχὴν ἐκ τοῦ μιλτοπάρῃοι, κόραις γὰρ οἰκεῖον τὸ μιλτοπάρῃον. ἵνα δὲ πλατύτερον τὸ τοιοῦτον εἶδος θεωρηθῇ, σημειωτέον ὅτι οὐ μόνον ἡ παρειὰ ἐπιβάλλεται εἰς μεταφοράν, ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ τῆς κεφαλῆς· ἔτι δὲ καὶ τὰ κατ' ὅλον τὸ σῶμα τό, τι ἀνθρωπικόν, καὶ τὸ ἁπλῶς ζωϊκόν. καὶ ἡ μὲν ἀντιμέτωπος καὶ ἀντιπρόσωπος μάχη, καὶ τὸ τῆς εὐφορμῶς εὐπρόσωπον, καὶ τὸ τηλαυγὲς πρόσωπον τῶν ἔργων, καὶ ὅσα τοιαῦτα, λείως μεταφέρονται. Pergit deinde plura exempla huc spectantia per tres fere paginas congerere, quorum post finem hæc verba habet, Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ μὲν μιλτοπάρῃος ἐπίθετον ἐστὶ νηὸς εὐπρώρου, ἔσωθεν πρός τινα ὁμοιότητα παρθένου καλλιπαρῄου, καθότι καὶ κόραι ποιητικῶς αἱ τοιαῦται νῆες εἴρηνται, ὡς καὶ παρθένοι τε τελέσαι αἱ πεντηκόντοροι. ἔχει δ' ὁμοίως τῷ μιλτοπαρῄῳ καὶ ἡ καλλίπρωρος διὰ τὸ ἐν ταῖς τελέσιν ἔσιν ἥ, ὡς οἷον εἰπεῖν, εὐπρόσωπον, διὸ καὶ εὐῶπες αἱ αὐταὶ παρὰ Λυκόφρονι. αἱ δὲ γε πελαργοχρῶτες, ἢ τοιαῦται μέν, ἔχουσι δέ τι καὶ αὐταὶ κάλλους, χρωζόμεναι δίκην κατὰ πελαργούς, ἐν οἷς τὸ μὲν πλέον μελανίας δηλοῖ, λευκότητα δὲ τὸ ἀργόν. ἡ δὲ παρὰ Σοφοκλεῖ ποικιλόστολος ναῦς, δαίδαλόν τι χρῶμα ἔχει, ὡς πολλοῖς χρώμασι ποικιλλόμενον. p. 235. Quibus verbis satis explicat, quomodo intelligi debeat εὐῶπις, ut non opus sit ad ὄπαις Scholiastæ, aut Meursii ὀφθαλμοὺς confugere.

24. Πελαργοχρῶτες] Ex citatis Eustathii verbis jam ante patuit hoc epitheton desumtum esse à navium colore, qui partim albus est, ratione velorum; partim niger, si naves ipsas consideres, quas pice obductas fuisse, unde & toties ab Homero μέλαιναι dictæ, nemo est, opinor, qui ignorat. Et hic *ciconiarum* esse color traditur, unde & ipsæ nomen suum apud Græcos nactæ. Suidas, Πελαργός, κυρίως διὰ τὸ ἔχειν πτερὰ μελάντερα, καὶ λευκὰ πολλά, (lege πελόν, ex Phavorino, qui hoc transcripsit) καὶ μέλαν, καὶ ἀργόν, τὸ λευκόν.

Ibid. Αἱ Φαλακραῖαι κόραι] Paridis naves dicuntur ex arboribus Phalacræis fabricatæ fuisse: erant autem Phalacræ, Idæ promontorium, seu vertex, dictus à φαλακρὸς *calvus*, quod in summo ejus capite propter glaciem nivemque nec gramen, nec arbores nasci potuere; vel quod decisis arboribus, inde nudum, & quasi *calvum* mansit, glabreta enim omnia Veteres φαλάκρας appellare consueverunt. Stephanus Byzantinus, Φαλάκραι, ἄκρα τῆς Ἴδης, ὅτι οὐκ ἔχει ζώφυτον διὰ τὴν χιόνα καὶ τὸ κρύσταλλον, ἀλλ' ἐψίλωται· καὶ πάντα τὰ ἐψιλωμένα ὄρη ἐλέγοντο Φαλάκραι. Ὁ ἐκ τόπου, Φαλακραῖος, Λυκόφρων,

Στείχειν κύβηλιν, ἣ Φαλακραῖον κλάδον.

Καὶ θηλυκῶς Φαλακραῖαι κόραι, καὶ ἰδέτιερον. Quod autem Lycophron Paridis naves appellat Φαλακραίας κόρας, eadem ratione factum existimat Eustathius loco citato, qua prius dixerat εὐῶπας, mihi vero placet magis Canteri explicatio, qui ita dictas putavit, quod essent ex arboribus Phalacræis compositæ, secundum Horatianum illud,

Quamvis Pontica pinus,
Silvæ filia nobilis.

Simili metaphora Æschylus, quem ubique fere de industria exprimere videtur Poeta noster, Choephor. v. 389.

Γναμπτόμενοι δ' ἁλί, φεῦ,
Σκύλλονται πρὸς ἀναύδων, ἤ, παίδων
Τῆς ἀμιάντου. ———

Ubi pisces appellat ἀναύδων παῖδας ἀμιάντου, h. e. mutos & vocis expertes (unde & ἔλλοπες dici solent) soboles maris, quod nullis sordibus polluitur; aqua enim marina pura, & omni pollutione libera credita est, unde & in lustrationibus adhiberi solebat. In eadem Tragœdia vinum dixit vitis prolem,

Ακήρατόν τε μητρὸς ἀγρίας ἄπο
Ποτὸν παλαιᾶς ἀμπέλου γάνος τόδε.

Et paullo post, flores vocat Terræ liberos,

Ανθη τέκνα, παμφόρου γαίας τέκνα.

Nec

Nec abhorret quod in Επτὰ ἐπὶ Θήβ. fumum appellat *ignis germanum*, v. 500.

Αἰγυιαῶ μέλαιναν, αἰθάλην, πυρὸς κάσιν.

25. Καλυδνῶν] Calydnæ plures à Geographis memorantur, hoc loco duas Insulas vult Poeta, juxta Tenedum sitas, qua navigatur ad Lectum, Idæ promontorium, de quibus Strabo lib XIII. Περίκειται δὲ αὐτῇ (Τενέδῳ) νησία πλείω, καὶ δὴ καὶ δύο, ἃ καλοῦσι Καλύδνας, κειμένας κατὰ τὸν ἐπὶ Λέκτον πλοῦν. καὶ αὐτὴν δὲ τὴν Τένεδον Καλύδναν τινὲς εἶπον. Horum partem exscripsit Eustath. Il. β'. p. 241. Idem Commentario in Dionysium v. 530. huc respexit: Εἰσὶ δὲ τῶν Σποράδων καὶ αἱ παρὰ τῷ Λυκόφρονι Καλύδναι, ὧν μία ἰδίως Καλύδνα καλεῖται· ἀφ' ἧς καὶ λοιπαὶ συγκεκοινωμέναι τὴν αὐτὴν κλῆσιν ἔλαχον. Item Scholiastes vetus Apollonii Rhodii in Argon. lib. 1. v. 285. Εἰσὶ δὲ ἐν τῷ Σικελικῷ πελάγει· ταύτας δὲ ὁ ποιητὴς Καλύδνας νήσους καλεῖ, οἱ καὶ ὁ Λυκόφρων ἄλλας νήσους καλεῖ Καλύδνας.

Ibid. Λευκὰ φαίνουσα πτίλα] Recte heic eorum errorem notavit Meursius, qui aut solos remos, aut sola vela avium pennis comparari contendunt, quum utraque speciem alarum præbeant, & velocis motus causæ sint. De velis testatur, ejusque rei rationem reddit Eustathius Iliad. α'. ad versum 480.

Οἱ δ' ἱστὸν στῆσαντ', ἀνὰ θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν.

Ubi hæc verba habet, Τὸ δὲ ἱστία λευκὰ πέτασσαν, δηλοῖ μὲν τὸ ἀναπέτασσαν καὶ ἔπλευσαν, ἀρχὴ δὲ γέγονε τοῦ Πτερὰ νεὸς καὶ τὰ ἱστία λέγεσθαι, διαπεταννύμενα γὰρ καὶ ὠκύπτιλος εἰσὶν αἴτια, ὥσπερ πτερὰ τοῖς πτηνοῖς, οὕτω καὶ αὐτὰ ταῖς ναυσί. Hinc Virgilius *mare velivolum* dixit, Æn. I. v. 228.

Despiciens mare velivolum, terrasque jacentes.

Idem Æneid. III. 520.

——— *velorum pandimus alas.*

Hinc etiam Dædalus fertur alas sibi comparasse, quoniam primus velorum usum invenisse dicitur; & sicut heic Poeta iter marinum desumta ab avibus metaphora expressit, ita vicissim Virgilius iter per aërem natationi comparavit, Æneid. VI. 16. ubi de Dædalo loquitur,

——— *gelidas enavit ad Arctos.*

Hesiodus etiam vela dixit alas, Εργων καὶ Ημερῶν β'. 246.

Εὐκόσμως στολίσας νηὸς πτερὰ ποντοπόροιο.

Nec minus frequenter alæ remos denotant, Ovidius Metam. v. Fab. IX.

Posse super fluctus alarum insistere remis
Optastis. ———

Idem Icari alas remis comparavit, Met. VIII. Fab. III.

——— *rapidi vicinia solis*
Mollit odoratas, pennarum vincula, ceras;
Tabuerant ceræ, nudos quatit ille lacertos,
Remigioque carens, non ullas concipit auras.

Haud aliter Euripides dixit ἐρέσσει πτεροῖς, i. e. volat. Et apud Æschylum in Agamemnone Vultures dicuntur,

Πτερύγων ἐρετμοῖσιν ἐρεσσόμενοι. ———

i. e. volantes. Huc etiam videtur spectare, quod extremæ remorum partes πτερὰ, & ταρσοὶ dicantur, Jul. Pollux Onomast. lib. I. cap. IX. Τῆς δὲ κώπης, τὸ μὲν ὃ λαμβάνονται οἱ ναῦται, ἐγχειρίδιον· τὸ δὲ μέσον, οὐράχος· τὸ δὲ τελευταῖον, πτερὰ, καὶ ταρσοὶ κωπῶν. Emendo Hesychium, apud quem sic hodie legitur, Πτερῶν· ταρσοὶ πτερῶν. Lege ταρσοὶ κωπῶν. Quod autem remorum extremitates, ab avium plumis petita metaphora, his nominibus insigniebantur, inde patet, quod ut πτερὰ, ita etiam ταρσοὶ sensu proprio de alis dicantur; hinc Aratus in Phænomenis de Cycno cœlesti ait,

——— ταρσοῖο τὰ δεξιὰ πείρατα τείνων.

Ubi ταρσοῖο de ala exponendum docent Theonis Scholia, Τὰ γὰρ δεξιὰ (inquit) τῆς πτέρυγος, ὃ δηλοῖ τοῦ Ταρσοῦ &c. Apertius Suidas, Ταρσὸς, κυρίως τῶν ὀρνίθων ἡ πτέρωσις, ἀφ' οὗ καὶ τῶν κωπῶν ὁμοίως ὁ σχηματισμός· οὕτως Ηρόδοτος. Rursus, Ταρσοὶ, τὰ ἀγγεῖα τῶν τυρῶν, καὶ τὰ ἄκρα τῶν κωπῶν. καὶ Ταρσοῖς, πτεροῖς ἄκροις. Cæterum Herodoti locus, ad quem respexit Suidas, est in Clione. Ad Lycophronem redeo, apud quem certe non multum interest, utrum alas de velis, vel remis accipias. Tzetzes de remis intelligit in suis Scholiis, at Eustathius de velis dictum existimat, priorem tamen sensum, quem Homeri esse affirmat, huic præfert, Odyss. λ'. Πτερὰ δὲ νηὸς τὰς κώπας λέγει (Ομηρος) κρεῖττον ὑπὲρ Λυκόφρων τὰ ἱστία, εἰ γὰρ τάχους αἴτια τῇ νηῒ τὰ ἱστία, πρὸ δὲ καὶ αἱ κῶπαι, ἀλλὰ τὸ σχῆμα πτερῶν μᾶλλον αἱ κῶπαι σώζουσιν, ὑπὲρ τὰ λαίφεα.

27. Αππαρκτίαις σφηκὶ αἴθωνος πνοαῖς] Usitatissima est apud Poetas hæc constructio, qua substantiva genitivi casus in adjectiva possessiva mutantur. Similem phrasin habet Sophocles Oedip. Tyran. v. 1462.

Αἷν οὔποθ' ἡ 'μὴ χωρὶς ἐστάθη βορᾶς
Τράπεζ', ἄνευ τοῦδ' ἀνδρός.

Ad quod Triclinius, Δέον δ' εἰπεῖν, Η τράπεζα ἐμοῦ τοῦδε τοῦ ἀνδρός· Η ἐμὴ πρὸς τὸ τράπεζα εἶπε, καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ, Κρηναῖαι λειμῶν τέκνα. Et hanc constructionem latius persequitur Eustathius Iliad. β'. p. 130. Ιστέον δὲ ὡς ἐν τούτοις κεῖται σχῆμα καινὸν τοιοῦτον· ἀπὸ κτητικοῦ ὀνόματος ἀναλυθέντος ποιεῖται Ομηρος γενικὴν σύνταξιν, οἷον,

Νεστορέῃ παρὰ νηῒ Πυλοιγενέος βασιλῆος,

ἤγουν παρὰ τῇ νηῒ τοῦ Νέστορος, τοῦ Πυλίου βασιλέως. Τοιοῦτον καὶ τὸ, Τῷ Λαβδακείῳ παιδὶ Πολυδώρῳ τε, καὶ ἑξῆς, ἤγουν τῷ υἱῷ τοῦ Λαβδάκου, καὶ τοῦ Πολυδώρου, καὶ τοῦ Κάδμου, καὶ τοῦ Αγήνορος. Ομοιον καὶ τὸ,

Ταῖς Ταρταρείοις βαλβῖσι πτερώμασιν,

ἤγουν τοῖς τοῦ Ταρτάρου Σκύθου οἰστοῖς· Καὶ τὸ,

Αππαρκτίαις σφηκὶ αἴθωνος πνοαῖς,

ἤγουν ταῖς πνοαῖς τοῦ ἀπὸ τῆς ἄρκτου βοῤῥᾶ. Εἴη δ' ἂν τοιοῦτον καὶ τὸ, Οἶκος βασιλικὸς τοῦ παντοδυνάμου· καὶ, Πρᾶγμα ἐμὸν τοῦ εὐτελοῦς, ἤγουν ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ. Idem Iliad. ε'. p. 458. hæc addit, Τὸ Γοργείη κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου, ὅμοιόν ἐστι τῷ, Νεστορέῃ παρὰ νηῒ Πυλοιγενέος βασιλῆος. ὡς ἐκεῖνο τῇ τοῦ κτητικοῦ ἀναλύσει ὡδεῦσαν εἰς σύνταξιν, οὕτω καὶ τοῦτο τὸ γὰρ Νεστορέῃ ἀναλυθὲν εἰς τὸ, τῇ τοῦ Νέστορος, οὐ ἔχει πρὸς τὸ εἰπεῖν, παρὰ τῇ Νέστορος βασιλῆος νηΐ· οὕτω καὶ τὸ Γοργείη κεφαλὴ δεινοῦ πελώρου, λέγει κατ' ἀνάλυσιν, ὅτι ἡ κεφαλὴ τῆς Γοργοῦς, τοῦ δεινοῦ πελώρου. Ομοίως καὶ ἐκ τοῦ Σοφοκλέους τὸ, Λαβδακείῳ παιδὶ, Πολυδώρῳ τε, καὶ Αγήνορος· καὶ ἐκεῖ γὰρ εὔοδος ἡ σύνταξις δι' ἀναλύσεως τοῦ Λαβδακείῳ παιδὶ, ἵν' ᾖ, Τῷ παιδὶ τοῦ Λαβδάκου, καὶ τὰ ἑξῆς.

28. Σχάσασα σῆμα] i. e. λύσασα σῆμα, nam χάσαι apud Lycophronem idem valet ac λῦσαι, χαλάσαι:

λέσαι: hinc paulo ante ἰσχάζουσα ὑπάλυξας, idem est, ac si dixisset εἴλυον. Hesychius, Σχάσαι, ἀφεῖναι. Phavorinus, Τὸ χάσαι τρία ταῦτα σημαίνει, ἀμύξαι, ἐκκρῖναι, χαλάσαι, παρ' Ἱπποκράτει. Sed frequentius sensum non diversum modo, sed contrarium huic voci imposuerunt Auctores, apud quos Σχάσαι κώπην, cessare à navigationis opera. Euripidis Scholiastes Phœniss. v. 457. Σχάσαι, ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐρεσσόντων· χάσαι γὰρ, τὸ ἐπισχεῖν τὴν κωπῶν τὴν ἐρεσίαν. Item Σχάσαι γῆρυν, *vocem comprimere*; Euripides Tragœdia laudata v. 967.

Κρέον, τί σιγᾷς, γῆρυν ἄφθογγον χάσας;

Ubi Scholiastes, Ω Κρέον, τί σιωπᾷς, τὴν φωνὴν ἄηχον ἐπισχὼν, καὶ οὐκέτι φθεγγόμενος. Paullo post, Σχάσας μεταφορικῶς ἀντὶ τοῦ ἀποπαύσας, καὶ ἀποκλείσας. Plura qui volet, Hesychium, & Suidam consulat.

Ibid. Βακχεῖον στόμα] Βακχεῖον idem hic valet, quod ἔνθεον, nam à notissimo illo furore, quo perciti feruntur Bacchi Sacerdotes, factum est, ut enthusiasticus, amatorius, & quivis denique alius furor, *Bacchicus* diceretur, & voces ex isto fonte derivatæ rabiem, insaniamque, & motus quoslibet vehementes, & præternaturales denotarent. Hinc Hesychius, Βακχεύει, μαίνεται, τραγῳδεῖ. Βακχιωθεῖσα, ἐξαφρωμένη, ἐξεστηκυῖα. Βακχεύοντες, μαινόμενοι, σειόμενοι. Ad rem nostram paullo propius Suidas, Βακχεῖον, μαινόμενος, καὶ Κατεβακχιώσατο, στεῖσαν, ἐνθουσιῶν, ἐπιπνοίας τινος πληρωθέντες. Exempla hujus rei apud Poetas admodum sunt frequentia, cum Sibyllæ, aliæque vaticinatrices, Mænades, Bacchæ, &c. appellantur. Seneca, ut alios quamplurimos omittam, de Cassandra ait, loco citato,

Custodit ore Mænas *impatiens Dei.*

29. Ατης ἀπ' ἄκρων βουπλανοκτίστων λόφων] Satis de his collibus Tzetzes, Canterus, Meursius; cæterum Eustathius opinionem, quam ex eo citavit Meursius, Apionis, & Herodori testimoniis confirmat, Iliad. α'. p. 118. Ιστέον δὲ (inquit) ὅτι ἡ τῆς Ηραίου ῥίψις οὐρανόθεν καὶ τοιοῦτόν τι δηλοῖ, ὡς ὁ ἄνω τόπος ὁ αἰθέριος, ἀεὶ ὢν οἱ θεοὶ οὐδὲν φθαρτικὸν, καὶ ἐπιβλαβὲς, καὶ ὅλως φαῦλόν τι ὠρισμένον ἔχουσι· διὸ ὅτι ὁ μυθικὸς Βρόντης, καὶ Στερόπης, καὶ Αργος φιλοῦνται τῷ Διΐ, ἀλλὰ καὶ ἡ Ομηρικὴ Ατη ἐπείπερ κατεπέχθη· ὅθεν καὶ λόφος Ατης ἐν Τροίᾳ παρὰ Λυκόφρονι, ἔνθα ὑπὸ Διὸς ἐκείνη ἐῤῥίφη, ὡς καὶ ἐν τοῖς Απίωνος καὶ Ηροδώρου δηλοῦται. Ad Dardani oraculum quod spectat, ejus geminum habuit Cadmus; Ovid. Metam. lib. III. v. 10.

Bos tibi, Phœbus ait, solis occurret in arvis,
Nullum passa jugum, curvique immunis aratri;
Hac duce carpe vias; &, qua requieverit herba,
Mœnia fac condas, Bœotiaque illa vocato.

De eodem Seneca Oedip. v. 719.

Monituque Phœbi, jussus erranti
Comes ire vaccæ, quam non flexerat
Vomer, aut tardi juga curva plaustri,
Deseruit fugas, nomenque genti
Inauspicata de bove tradidit.

31. Αἲ, αἲ, τάλαινα] Trojæ miserias, variasque clades enarratura Cassandra, orationem exorditur ab Herculis expeditione, qui sub Laomedonte rege Trojam, sex navium exercitu conscripto, debellavit, & diripuit. Homerus Iliad. ε'. v. 640.

Ος ποτε δεῦρ' ἐλθὼν ἕνεχ' ἵππων Λαομέδοντος,
Εξ οἴης σὺν νηυσὶ, καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν
Ιλίου ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιάς.

Ejusdem fabulæ meminit Sophocles in Ajace p. 26. Ed. Steph. ubi Triclinius ad verba Lycophronis respexit: Στρατὸν δὲ λέγει, ὃν κατὰ τῆς Τροίας Ηρακλῆς ἤγαγε, ἀμυνόμενος Λαομέδοντα, διὰ τὸ μὴ ἵππους λαβεῖν, οὓς ὑπέσχετο αὐτῷ δοῦναι εἰ τὸ κῆτος ἀνέλοι· ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Λυκόφρονι. Quod autem Hercules à ceto voratus fuerit, alia causa à nonnullis redditur; nempe, quod naufragio facto in mare ex navi deciderit, atque ibi belluæ præda fuerit. Æneas Gazæus Theophrasto, Ωσπερ καὶ Ηρακλῆς ᾄδεται, διαῤῥαγείσης τῆς νεὼς ἐφ' ἧς ἔπλει, ὑπὸ κήτους καταποθῆναι, καὶ διασωζεσθαι· citante Hugone Grotio, qui versus sequentes sic Latine expressit,

Trivesperi Leonis, olim quem suis
Malis voravit sæva Tritonos canis,
Cum vivus intra, ceu coquus, versans jecur,
Imo lebetis in sine ignibus foco
Sudore totum per caput madesceret.

34. Ημάλαψε] Alium ab Interpretibus nostris sensum huic voci tribuit Etymologici Auctor, cujus verba hæc sunt; Ημάλαψε σημαίνει τὸ ἔλαψε. Λυκόφρων. παρὰ τὸ ἅμα βλάπτειν. Alium adhuc Eustathius sub finem Commentarii in Iliad. ι'. Τὸ ἀμαλδύνειν (inquit) λέξις μέν ἐστι ποιητικὴ, πεζῷ λόγῳ ἀδόκιμος, γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἀμαλὸν, ὃ δηλοῖ τὸ ἁπαλὸν, πλεονασμῷ τοῦ δ, ὅθεν καὶ ἀμαλάπτειν παρὰ Λυκόφρονι, καὶ οἷα τι ἁπαλὸν, καὶ εὔφθαρτον ἀφανίζειν, ὡς δηλοῖ τὸ, Ημάλαψε κάρχαρος κύων. Diversam ab his significationem tradit in suis Collectaneis Varinus Camers, quæ & cum Canteri versione convenire poterit, Ημάλαψεν, ἔλαψεν, ἔῤῥιψεν, κατέπιεν· παρὰ τὸ ἅμα λάπτειν, ἀμαλάπτω, μεταφορικῶς, ἀπὸ τῶν κυνῶν. Λυκόφρων, Εκποντίου λέοντος, ὅν ποτε γνάθοις Τρίτωνος ἠμάλαψε κάρχαρος κύων. Quarum significationum nulla, imo nec ea, quam attulit Scholiastes noster, est ab hoc loco penitus aliena.

36. Αφλόγοις ἐπ' ἐσχάραις] h. e. ceti ventre, cujus nativus calor, nullo adventitio igne accensus, aut auctus, Herculis cæsariem decoxit. Simile quoddam ex Tragœdia quadam citavit Eustathius Iliad. α'. p. 43. Κατὰ τὴν τραγῳδίαν, (inquit) ἀπυραύστῳ πυρὶ τοῦ θυμοῦ.

37. Σμήνιγγας] Huc respexit Etymologici Auctor, Σμήνιγγα, τὴν τρίχα τῆς κεφαλῆς, ἀπὸ τοῦ μήνιγγος, ὅπερ σημαίνει τὴν κεφαλὴν, πλεονασμῷ τοῦ σ. Λυκόφρων. καὶ σμικρὸς ἀπὸ τοῦ μικρὸς, πλεονασμῷ τοῦ σ.

Ibid. Κωδείας πέδῳ] Κώδεια, vel κωδία proprie denotat papaveris caput, testibus Harpocratione, Hesychio, & Suida; sed pro humano capite non raro à Poetis usurpatur, Homerus Iliad. ξ'. v. 499.

——— ὁ δὲ φὴ κώδειαν ἀνασχών.

Ad quod Scholiastes vetus, Κώδεια, ἡ τῆς μήκωνος κεφαλὴ, ὅ ἐστι εἶδος βοτάνης· οὕτως οὖν, φησὶν, εἶπε τὴν κεφαλὴν ἀνατείνας. Item Nicander,

Αμφιβρότην κώδειαν ὑπὸ ξιφέεσσιν ἀμήσεις.

Ubi Scholia vetera, Κώδειαν, τὴν κεφαλήν· ὡς καὶ Ομηρος, Ο δ' ἄρα κώδειαν ἀνασχών. Idem testatur Julius

lius Pollux Onomast. lib. II. c. IV. Καὶ μᾶλλον κεφαλὴ οἱ ποιηταὶ καὶ κόρσας καλοῦσιν, ἀπὸ τῆς τῶν μόνων κεφαλῆς ὀνομάσαντες. Cum autem humanum caput Herbæ capiti comparavit Poeta, quid mirum si ejus superficiem, ex quo capilli efflorescunt, *agro*, herbarum genitrici, similem dixerit. Nec alio modo dicere solemus Montis *pedes*, *latera*, *verticem*, desumta ab animalium membris metaphora; sic apud Græcos τένων, δειράς, λόφος, aliaque complura, quæ de animalium solummodo membris proprie dici possunt, montibus applicari amant. Eustathius Il. β΄. p. 233. Παρὰ δὲ τοῖς μεταφέρουσι, καὶ τένων ὀρεινὸς κεῖται, ὡς δηλοῖ τὸ, Κορυφῆς ἀπὸ ἐκτείνοντος τένοντος. εὕρηται δὲ δειράδες ὄρους, ὃ ἐστι τράχηλοι, ὅθεν πολυδειράς Ολυμπος, καὶ λόφος ὀρεινοὶ, ὡς ἀπὸ τοῦ Βοῶν λόφου, καθὰ καὶ οἱ Ετυμολόγοι φασίν. ἔτι δὲ καὶ αὐχένες οἱ κατὰ τοὺς ἐκθέντας τένοντας· καὶ μηροὶ καὶ βραχίονες πτεράδες, ὡς οἷα πτερυγώδεις τινὸς ὄρους ἐξοχαί· ἡ δὲ φάραγξ ἡ ὀρεινὴ, παρωνυμία ἐστὶ τοῦ ἐν ζώοις φάρυγγος, &c.

38. Ο τεκνοραίστης] Hercules à Junone ad insaniam adactus, uxorem Megaram, & liberos occidit, Lyci hostis uxorem & liberos esse ratus. Fabula ex Diodoro Siculo, Euripide, Seneca, Pindaro, &c. notissima est, Eustathii tamen verba, quia ad hunc locum spectant, apponam ex Odyss. λ΄. Μέγαρα, Κρέοντος θυγάτηρ βασιλέως Θηβῶν, Ηρακλεῖ γαμηθεῖσα, ἔσχε παῖδας τρεῖς· Ηρακλέος δὲ καταβάντος εἰς Κέρβερον, ἐπέβη τοῖς Ηρακλείδαις τούτοις Λύκος βασιλεὺς τηνικαῦτα Θηβῶν. Ηρακλῆς δὲ ἄνω γενόμενος, ἀνεῖλεν ἐκεῖνον αὐτῇ γυναικὶ, καὶ τέκνοις· Ηρας δὲ χόλῳ εἰς μανίαν συνελαθεὶς, διεχειρίσατο καὶ τοὺς παῖδας, οὓς χάριν ἀνεῖλε τὸν Λύκον, διὸ καὶ Τεκνοραίστης κεῖται Λυκόφρονι.

39. Ατρωτον] Quo pacto Junoni Hercules vulnus inferre potuit, si non erat vulneribus obnoxia? Hyperbolice nempe loquutus est, ut cum dixit Sophocles Ajace v. 577. ἄρρηκτον σάκος, i. e. secundum Triclinium, στερεὸν, haud facile pervium. Et *invictum*, *insuperabilem* nominamus, qui est fortis, & cedere nescius.

40. Εν τ΄ αὐλῷ μέσῳ] Αὐλὸς dicitur quidquid in longum porrigitur, unde instrumentum musicum nomen habuit, valles etiam αὐλῶνες dicuntur, & apud Homerum galea αὐλῶπις appellatur, quod in conum sit erecta, Iliad. λ΄. v. 352.

——— ἐρύκακε γὰρ τρυφάλεια
Τρίπτυχος, αὐλῶπις.———

Ubi Eustathius, Αὐλῶπις δὲ, ὡς εἰς αὐλὸν ἀνήκουσα, ὃ ἐστιν, εἰς στενὸν καὶ μακρὸν ἀπολήγουσα, κεῖται γάρ ποτε καὶ ἐπὶ τοιούτου ὁ αὐλὸς, ὡς ἐν τῷ,

——— αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἦλθεν.

Quod Hemistichium occurrit in Odyss. χ΄. ubi iterum hæc verba habet, Αὐλὸς δὲ νῦν, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, κρουνὸς, ἐξακόντισμα αἵματος, ὀξεῖα ἀναφορά. αὐλὸς γὰρ, φασὶ, πᾶν τὸ στενόν. ὅθεν καὶ ἔναυλος, στενοὶ ποταμοὶ, τοιοῦτον δέ τι καὶ οἱ αὐλῶνες· ὅθεν τὰ διαυλωνίζοντα πνεύματα, καὶ διαυλωνία, τοπικὰ στενώματα, καθ᾽ ἃ ὄρνεις, ἢ ἁπλῶς ἄγριοι ὄρνιθες ἀγρεύονται. Nec alio sensu intelligendum est illud Iliad. ρ΄. v. 297.

Εγκέφαλος δὲ παρ᾽ αὐλὸν ἀνέδραμεν ἐξ ὠτειλῆς.

Ad quod iterum Eustathius, Αὐλὸν δὲ λέγει, ὃ τὸ ἔξω τοῦ δόρατος, ἐπεὶ καὶ αἰγιαλοὺς δολιχαύλους τε λέγει τὰς μακροξύλους. ἢ τὸ τρῆμα τῆς κνήμης, τὸ διὰ τοῦ ἔγχεος. ἢ ἄλλως δὲ, αὐλὸν τὸν ἐξακοντισμὸν φασι, καὶ τὴν ὑπερβάλλουσαν φορὰν τοῦ αἵματος. αὐλὸς γὰρ, ὡς καὶ προεδηλώθη, πᾶν τὸ διήκον, καὶ ἐπὶ πλατύ. ὅθεν καὶ οἱ αὐλῶνες, καὶ ὁ τῶν πνευμάτων ἀναχωρητικὸς διαυλωνισμός. καὶ αὐλὸς, καὶ δίαυλος, τὸ στάδιον, καὶ ἐξ αὐτοῦ μεταφορικῶς καὶ ὁ ἁπλῶς ὑποστροφὴ ἀνάκαμψις, ὡς τὸ, Διαύλιος κυμάτων φερόμενος, &c. emendo, Διαύλοις κ. φ. nam respexit ad hunc versum Euripidis,

Πολλοῖς διαύλοις κυμάτων φορούμενος.

Idem tradit aliis etiam in locis, id quod vetus Homeri Scholiastes, Etymologici Auctor, aliique Lexicographi confirmant. Hinc patet cur αὐλὸς vocetur stadium, cujus figura erat oblonga. Hinc etiam stadium duplicatum vocabant δίαυλον, quod ex gemino αὐλῷ, vel itinere, constabat, cum nempe decurso primo stadio, à meta ad ipsos carceres redibatur; Suidas, Δίαυλος, ὁ διττὸν ἔχων τὸν δρόμον ἐν τῇ πορείᾳ, τὸ πληρῶσαι τὸ στάδιον, καὶ ὑποστρέψαι.

41. Πατρὸς Παλαιστοῦ μέσον ὀχμάσας δέμας] Cum Hercules purgasset stabula Augeæ, Eleorum regis, & promissa mercede esset fraudatus, conscripto exercitu Elidem invasit, & devicto Augea, regionem depopulatus, ex præda spoliisque capus Olympicam solemnitatem instituit; in qua cum totam circumstantem coronam ad palæstricum certamen provocasset, & neminem reperire posset, qui secum congredi auderet; fama est, Jovem, sumto palæstritæ habitu, in arenam descendisse, & cum diu anceps pugna fuisset, & ad neutrum inclinaret victoria, filio tandem se prodidisse: hinc ei nomen Παλαιστοῦ inditum. Sunt autem hæc verba hypotyposis luctatoris antagonistæ lumbos constringentis; cujus rei vivam nobis dedit imaginem Ovidius Metam. lib. IX. Fab. I. ubi Achelous suum cum Hercule certamen depingit his verbis,

Non aliter vidi fortes concurrere tauros,
Cum pretium pugnæ toto nitidissima saltu
Expetitur conjux: spectant armenta, paventque,
Nescia quem maneat tanti victoria regni.
Ter sine profectu volui nitentia contra
Rejicere Alcides à se mea pectora: quarto
Excutit amplexus, adductaque brachia solvit,
Impulsumque manu (certum est mihi vera fateri)
Protinus avertit, tergoque onerosus inhæsit.
Si qua fides, (neque enim ficta mihi gloria voce
Quæritur) imposito pressus mihi monte videbar.
Vix tamen inserui sudore fluentia multo
Brachia, vix solvi duros à corpore nexus.

Cæterum heic Lycophron Euripidem expressit Orest. v. 264.

——— μέ᾽ οὖσα τῶν ἐμῶν Ερινύων
Μέσον μ᾽ ὀχμάζεις, ὡς βάλῃς εἰς Τάρταρον.

Ubi Scholiastes quid proprie sit ὀχμάζειν docet. Οχμάζω (inquit) γίνεται ἀπὸ τοῦ ὄχω, ἕξω, ὄχμα, ὃ μόνον ἡ ἐξοχὴ, ἀλλὰ καὶ ἡ συνοχή. ἀπὸ δὲ τοῦ ὄχμα γίνεται ὀχμάζειν, τὸ κατέχειν, καὶ ἐπέχειν· καὶ ὀχμάσαι, τὸ κατασχεῖν, καὶ ἑλεῖν, ὃ φησὶ τῷ Ευριπίδῃ ἐνταῦθα διὰ τοῦ κεῖται, Μέσον μ᾽ ὀχμάζειν. Eadem phrasis aliis etiam Poetis familiaris est, sed in deteriorem

 plerum-

plerumque partem sumitur, & athletam ὀχμαζόμενον victum esse significat; nam secundum Phavorinum, σημαίνει καὶ τὸ ἐν μάχῃ κρατεῖσθαι. Quo sensu apud Aristophanem Nub. Act. III. Sc. III. quidam, eum adversario se putavit invictis argumentis os occludisse, ait,

—— τοῦτον γάρ σε μόνον ἔχω λαβὼν ἄφυκτον.

Ubi Scholiastes doctissimus, Η μεταφορὰ ἀπὸ τῶν παλαιστῶν λαμβανομένων εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐπιληφθέντων. Et in Equit. Act. I. Sen. I. cum voluit dicere Cleonem tandem superatum esse, & populo invisum factum, ait,

Νῦν δ' ἔχεται μέσος.

Ad quod idem vetus Interpres, Νῦν δὲ τὸ κατ' αὐτοῦ μέσος αὔξεται, κεκαταπάλαικται φησί. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν παλαιστῶν, τῶν τοὺς ἀντιπάλους μεσολαβούντων, καὶ ἐκ τῆς κρατήσεως γενομένων.

42. Κρόνου πάγ' αἰπεινὸν ὄχθον] Olympiam vult Lycophron, sive montem, in quo Olympica certamina celebrari solebant, ita dictum, quod Κρόνῳ, i. e. Saturno, sacer esset. Phavorinus, Κρόνιον, ὄρος ἐστὶν τῆς Πίσσης, ἐπεὶ δὲ ἡ Κρόνιον λόφον ἄγεται τὰ Ολύμπια. Et hoc ex pluribus Pindari locis constat, Olymp. Od. v.

Σωτὴρ ὑψινεφὲς Ζεῦ,

Κρόνιόν τε ναίων λόφον.

In eodem libro cum de Hercule loquitur, qui, instituto certamine, claram reddidit Olympiam, ait, Καὶ πάγον Κρόνου προσεφθέγξατο. Ibidem Od. I.

——— παρ' εὐδείελον ἐλθὼν

Κρόνιον. ———

Eodem sensu vocavit πέτραν, Κρόνου, petra enim pro monte non raro sumitur, Od. VI.

Ικοντο δ' ὑψηλοῖο πέτρας ἀλίβατον Κρόνου.

Iterum clare dixit Olympicos ludos hic celebratos esse, Od. VIII.

Αλκιμέδοντα δὲ πὰρ Κρόνου λόφον

Θῆκεν Ολυμπιονίκαν.

Alterum tantum exemplum hujus rei proferam ex Nemeonic. Od. XI. ubi iisdem verbis usus est, quo Poeta noster,

Καὶ παρ' εὐδένδρῳ μολὼν ὄχθῳ Κρόνου.

Quin etiam mos erat apud Veteres Saturno, aut Jovi montes excelsos dicare; & in Sacris Scripturis hi sunt, ut observavit Canterus, qui vocantur *Montes Dei*. Porro in hujusmodi locis non raro collocatæ erant statuæ; Æschylus Agamemn. v. 293.

Αδῷον αἶπος Ζηνὸς ἐξικέσθαι.

Hinc Jupiter Αδῷος dictus. Hesychius, Αδῷος, ὁ ἐπὶ τῷ ὄρους ἱδρυμένος ἀνδριάς, ὁ Ζεύς. Sacrificia etiam offerre, & Deorum cultum heic obire solebant, quoniam hi loci cœlestibus domibus propinqui erant. Hinc in Sophocle cum Hercules Hyllum filium interrogat, Utrum cognitum habeat Oetam montem? respondet Hyllus, Sibi notum esse, quod sæpius ibi Diis sacrificarit; Trachin. v. 1198.

Ηρ. Οἶσθα τὸν ἡ Οἴτης Ζηνὸς ὕψιστον πάγον;

Υλ. Οἶδ', ὡς θυτήρ γε πολλὰ δὴ σταθεὶς ἄνω.

Idem mos apud Ethnicos fere universos videtur obtinuisse, de Persis testatur ex Strabone Eustathius Il. α'. Θύουσι (inquit) ἐν ὑψηλῷ τόπῳ Πέρσαι, τὸν οὐρανὸν ἡγούμενοι Δία. Strabonis autem locus ita se habet in Persidis descriptione, Geogr. lib. XI. Πέρσαι τοίνυν ἀγάλματα, καὶ βωμοὺς οὐκ ἱδρύονται, θύουσι δ' ἐν ὑψηλῷ τόπῳ, τὸν οὐρανὸν ἡγούμενοι Δία. Quod ex Herodoto videtur desumsisse, qui in Clione cap. CXXXI. hæc verba habet, Οἱ δὲ νομίζουσι Διὶ μὲν, ἐπὶ τὰ ὑψηλότατα τῶν ὀρέων ἀναβαίνοντες, θυσίας ἔρδειν, τὸν κύκλον πάντα τοῦ οὐρανοῦ Δία καλέοντες. Idem factum in aliorum etiam Deorum sacrificiis narrat Xenophon Κύρ. Παιδ. lib. VIII. Εὐθὺς οὖν λαβὼν ἱερεῖα ἔθυε Διί τε Πατρῴῳ, καὶ Ηλίῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἐπὶ τῶν ἄκρων, ὡς Πέρσαι θύουσι. In Phœnicia etiam, & conterminis regionibus eundem morem invaluisse constat ex Sacris Literis, quibus proditur Judæos in hoc finitimas gentes imitatos fuisse; quo nomine iram suam in eos denuntiat ubique Deus per Prophetas; quæ res notior est, quam ut exemplis confirmari debeat.

43. Ιππων ταρακτὴς ἔστιν &c.] In curriculo Olympico, Isthmico, Nemeatico, Delphico loci erant, ad quos venientes equi, magno attoniti terrore refugiebant, sæpe non sine gravi aurigarum periculo; hinc locus, aut, secundum alios, loci Genius, qui timorem istum immittere credebatur, Ταράξιππος dictus. Is in Olympia, secundum Lycophronem, Ischenus erat, quem Scholiastes tradit natum esse ex gigante, Mercurii & Hiereæ filio. Is porro, cum patria fame laboraret, & unicum mali remedium esse pronunciasset Oraculum, siquis nobilium se morti devoveret, cæteris recusantibus, mactari se passus, hoc in loco sepultus est. Sunt, quibus visum est Pelopem Ταράξιππον appellare; Hesychius, Ταράξιππος, οὗτος ὑπ' ἐνίων ὁ Πέλοψ ἱστορεῖται, ὃ τάφος ἐν Ολυμπίᾳ. Alii alias causas reddunt, quas complexus est fere omnes, unàque insignem nobis reliquit horum locorum descriptionem Pausanias, Eliac. ς'. Παρεχομένου δὲ τοῦ ἱπποδρόμου (inquit) πλευρὰν ἐς πλέον τὴν ἑτέραν τῆς πλευρᾶς, ἔστιν ἐπὶ ἡ μείζονος πλευρᾶς, οὔσης χώματος, κατὰ τὴν διέξοδον τὴν διὰ τοῦ χώματος, τὸ τῶν ἵππων δεῖμα, ὁ Ταράξιππος. σχῆμα μὲν ἐν βωμοῦ περιφεροῦς ἐστι, παρὰ δὲ αὐτὸν μάλιστα οἱ ἵπποι φόβος τε αὐτίκα ἰσχυρὸς ἀπ' οὐδεμιᾶς προφανοῦς αἰτίας, καὶ ἀπὸ φόβου λαμβάνει ταραχὴ, τά τε δὴ ἅρματα κατάγνυνται ὡς ἐπίπαν, καὶ οἱ ἡνίοχοι τιτρώσκονται. καὶ τοῦδε ἕνεκα οἱ ἡνίοχοι θυσίας θύουσι, καὶ γενέσθαι σφίσιν ἵλεων εὔχονται τὸν Ταράξιππον. Ελλήνων δὲ ὁ κατὰ τὰ αὐτὰ νομίζουσιν εἶναι τὸν Ταράξιππον ἀλλ' οἱ μὲν εἶναι τάφον ἀνδρὸς αὐτόχθονος καὶ ἀγαθοῦ εἰς ἱππικὴν, καὶ ὄνομα Ωλένιον αὐτῷ τίθενται, ἀπὸ τούτου καὶ τὴν Ωλενίαν ἐν τῇ Ηλείᾳ πέτραν φασὶν ὀνομασθῆναι. Οἱ δὲ τὸν φήσαντες Δαίμονα μεταγαγόντα Ηρακλέι τῆς ἐπὶ Αὐγέαν καὶ Ηλείους στρατείας, αὐτόν τε ἀποδραμεῖν, καὶ τὸν ἵππον ἐφ' ᾧ ἐκεχρῆτο ὑπὸ Κτεάτου τοῦ Ακτορος, καὶ τὸ μνῆμα παρὸν Δαίμονι καὶ τῷ ἵππῳ γενέσθαι. Λέγουσι δὲ καὶ ὡς Μυρτίλῳ κατὰ τὴν ἱππασίαν ἡμῶν ποιήσαι Πέλοψ, καὶ θυσίαι τε αὐτῷ, τὸ ἐπὶ τῷ φόνῳ μήνιμα ἱλάσασθαι, καὶ ἐπονομάσαι Ταράξιππον, ὅτι τοῦ Οἰνομάου διὰ τὴν Μυρτίλου τέχνην ἐταράχθησαν αἱ ἵπποι. Τοῖς δὲ ἔστιν εἰρημένον, ὡς αὐτὸς Οἰνόμαος, ὁ τὰς ἱππασίας ἐστὶν ἐν τῷ δρόμῳ βλάπτων. Ηκουσα δὲ καὶ ἐς τὸν Περσέως Αλκάθουν ἀχθῆναι τὴν αἰτίαν, ὡς ἱππασίας μὲν λάχοι γῆν ὁ Αλκάθους ἀποθανεῖν ὑπὸ Οἰνομάου, τῶν Ιπποδαμείας γάμων ἕνεκα· ἅτε δὴ ἀτυχήσαντα ἐν ἱπποδρόμῳ, βάσκανόν τε εἶναι τοῖς ἱππεύουσι καὶ οὐκ εὐμενῆ δαίμονα.

μενα. Ανὴρ δὲ Αἰγύπτιος Πέλοπα ἔφη παρὰ τοῦ Θηβαίου λαβόντα Αμφίονος κατορύξαι τι ἐνταῦθα, ὅθεν καλοῦσι τὸν Ταράξιππον· καὶ ὑπὸ τοῦ κατορωρυγμένου ταραχθῆναι μὲν τῷ Οἰνομάῳ τότε, ταράσσεσθαι δὲ καὶ ὕστερον τοὺς πάντων τοὺς ἵππους. Ηξίου δὲ οὗτος Αἰγύπτιος εἶναι μὲν Αμφίονα, εἶναι δὲ καὶ τὸν Θρᾷκα Ορφέα μαγεῦσαι δεινόν· καὶ αὐτοῖς ἐπᾴδουσι θηρία τε ἀκολουθῆσαι τῷ Ορφεῖ, καὶ Αμφίονι εἰς τὰς τῶν τειχῶν οἰκοδομίας τὰς πέτρας. Post has variorum varias de Taraxippis opiniones, suam tandem profert Auctor, Ο δὲ πιθανώτατος (ἐμοὶ δοκεῖν) τῶν λόγων Ποσειδῶνος ἐπίκλησιν εἶναι τοῦ Ιππίου φησίν. Deinde pergit de Taraxippo Isthmico, & Nemeatico loqui, quem tamen multo minus equis infensum ait, quam Olympicum, Εστι δὲ καὶ ἐν Ισθμῷ Ταράξιππος Γλαῦκος ὁ Σισύφου, γενέσθαι δὲ αὐτῷ τὴν τελευτὴν λέγουσιν ὑπὸ τῶν ἵππων, ὅτε Ακαστος τὰ ἆθλα ἔθηκεν ἐπὶ τῷ πατρί. Εν Νεμέᾳ δὲ τῶν Αργείων Ηρως μὲν ἦν οὐδεὶς, ὅστις ἔβλαπτε τοὺς ἵππους, πέτρα δὲ ὑπὲρ τῶν ἵππων τὴν καμπὴν ἀνίσχουσα χρόαν πυῤῥάς, ἡ δὲ ἀπ' αὐτῆς αὐγή, καθάπερ καὶ τὸ πῦρ, ἐνεποίει φόβον τοῖς ἵπποις. Αλλὰ γὰρ ὁ ἐν Ολυμπίᾳ Ταράξιππος πολὺ δή τι ὑπερηρκὼς ἐστιν ἐς ἵππων φόβον. Idem in Phocicis Taraxippi in curriculo Ludorum Pythiorum meminit; verba ejus hæc sunt, Τὰ μὲν δὴ ἐς τὸν ἐν Ολυμπίᾳ Ταράξιππον ἐδήλωσέ μοι τὰ ἐς Ηλείους τῶν λόγων. Ο δὲ Ιππόδρομος ἔοικε τοῦ Απόλλωνος τάχα μέν που καὶ αὐτὸς τῶν ἱππευόντων τινὰ ἀνιᾶσαι, ἅτε ἀνθρώποις τοῦ δαίμονος ὁμοίως ἐπὶ ἔργῳ παντὶ καὶ ἀμείνω, καὶ χείρω νέμοντος. Οὐ μέντοι καὶ αὐτὸς ταραχὴν τοῖς ἵπποις ὁ Ιππόδρομος, ὅτε κατ' αἰτίαν ἥρωος, ὅτε ἐπ' ἄλλῃ προφάσει ἐργάζεσθαι πέφυκεν. Ad Olympicum Taraxippum quod attinet, præter rationes ex Pausania allatas, aliam reddit Scholiastes noster, viz. Commotionem foliorum Lauri arboris, quæ sepulcro juxta curriculi metam posito accrevit, & à vento concussa, atque jugi motu agitata, equos prætereuntes perterruit.

44. Ο τῆς θαλάσσης Αὐσονίτιδος μυχοὺς] Αὐσονίτιν θάλασσαν, vocat mare Siculum. Ausones proprie erant Latii populi, prope Lirim fluvium, secundum Plinium lib. III. cap. v. dicti ab Ausone, Ulyssis & Circes, vel Calypsûs & Ulyssis, aut Atlantis, vel Itali filio. Idem tamen Auctor ejusdem libri capite decimo in Australi Italiæ parte, quæ postea Magna Græcia, collocat Johannes Tzetzes ad mare sitos, inter Volscos & Campanos ait, Chil. v. Hist. XVI.

Η Αὐσονία ἔσχηκε τὴν κλῆσιν τῶν Αὐσόνων,
Κατά τινας ἐξ Αὔσονος, υἱοῦ τοῦ Οδυσσέως.

Deinde paullo post,

Αλλοι δὲ ἀπὸ Αὔσονος τοῦ παλαιοτέρου,
Τοῦ τηλῦτος Ιταλοῦ, τῆς χώρας βασιλέως.
Τοὺς δὲ Αὐρούγκους μόνους μοι Αὔσονας λέγουσι νῦν,
Μέσον Οὐόλσκων, Καμπανῶν, πρὸς θάλασσαν κειμένους,
Εξ ὧν καὶ κατέσχηκεν ἡ πᾶσα Ιταλία.

Ab iis tota Italia dicta *Ausonia*, Virgil. Æneid. lib. VII. v. 54.

Multi illam magno è Latio, totaque petebant
Ausonia. ———

Dionysius ὁ Περιηγητὴς Ausonas narrat ad Leucopetram usque pertingere, indeque mare Siculum (de quo heic Lycophron intelligendus) dictum esse *Ausonium*, v. 76.

Εξείης δ' ἐπὶ τοῖσι Λιγυστίδος ἕλκεται ἅλμη,
Ενθ' Ιταλῶν φῦλ' ἐπ' ἀπείρονα νήσοιο νέμονται,
Εκ Διὸς Αὐσονίδαι αἰεὶ μέγα κοιρανέοντες,
Αρξάμενοι βορέηθεν ὅσον Λευκὴν ἐπὶ πέτρην,
Η ῥά τε Σικελικῆς ἐπὶ πορθμίδος ἐξίζονται.

Ubi Eustathius hæc verba habet, Οτι τοὺς Ιταλοὺς, ὡς τότε μοναρχοῦντας, μέγα κοιρανέειν λέγει, καὶ Αὐσονίδας, ἤτοι Αὔσονας, ὀνομάζει, καὶ σημειοῦται ὅτι τοὺς αὐτοὺς εἶναι λέγει Αὔσονας καὶ Ιταλούς. Λέγονται δὲ Αὔσονες ἀπὸ Αὔσονος, ὃς πρῶτος μὲν τῶν κατὰ Ρώμην βασιλεῦσαι πρός τινων ἱστορεῖται, Οδυσσέως γεγονὼς ἐκ τῆς Κίρκης. ἢ κατὰ τὸν τὰ Εθνικὰ γράψαντα, ἐκ Καλυψοῦς γεννηθεὶς τῷ Ατλαντι· ἀφ' οὗ καὶ τὸ Σικελικὸν πέλαγος Αὐσόνιον ἐκλήθη ποτέ. Quidquid autem fiat de Ausonum situ, & nominis ratione, nobis sufficiet, si constabit mare Siculum, in quo Scylla habitare credita est, Ausonium olim dictum fuisse, quam ad rem Strabonis testimonium efficax erit, lib. II. Καὶ τὸ Αὐσόνιον μὲν πάλαι, νῦν δὲ καλούμενον Σικελικόν, συζυγὲς ἐκείνῳ, καὶ συνεχές. Idem postea tradit Ausonium id mare dictum esse, etsi numquam eam oram habitarint Ausones, lib. V. Τῶν δ' Αὐσόνων οὐδ' ἅπαξ οἰκησάντων ἐπὶ τῇ Σικελικῇ θαλάττῃ, τὸ πέλαγος ὅμως Αὐσόνιον καλεῖται. Suidas ita dictum credit, quia circa id regnavit Auson, Ulyssis & Calypsûs filius, Αὐσόνιος πόντος, ἡ Σικελικὴ θάλασσα, ἀπὸ Αὔσονος, τοῦ Οδυσσέως καὶ Καλυψοῦς υἱοῦ, ἐκεῖ βασιλεύσαντος. Stephanus Byzantinus hunc, & alios quosdam Lycophronis versiculos laudavit; Αὔσων, ὁ Ιταλός. Λυκόφρων,

Κτείνουσιν αὐτὸν Αὔσονες Πελλήνιοι.

Καὶ Αὐσονίς, τὸ θηλυκόν. Καὶ Αὐσόνιος, καὶ Αὐσονία, ἡ χώρα. ἀφ' οὗ Αὐσονιεὺς, καὶ Αὐσόνιος. Λυκόφρων,

Ο δ' Αὐσονείων ἄγχι Κάλχαντος τάφων.

Καὶ Αὐσονίτης. ὁ αὐτός,

Παρ' Αὐσονίτην Φύλαμον δομήσεται.

Καὶ Αὐσονῖτις θηλυκόν· ὁ αὐτός,

Ο τῆς θαλάσσης Αὐσονίτιδος μυχούς.

Καὶ Αὐσόνιος κτητικόν.

Ibid. Μυχούς.] Specus maris præcipue scrutabantur piscatores, in iis latere pisces persuasi. Hinc Aristophanes Thesmophor.

——— μυχὸν ἰχθυόεντ' εἰσπλεύσετον
Νηρέως. ———

48. Σάρκας κραταιῶδον λαφρίαν δομήσατο, Αἴθωνι ὁ πρίμνωσας] Vetus erat opinio, hominis animam vi ignis à corporis vinculo separari, & flammis, tanquam vehiculo, insidentem ad ætherias domos ascendere; quam causam assignant nonnulli, cur crematio cadaverum adeo apud prisci ævi homines obtinuerit. Eustathius Il. α'. p. 32. Οτι ἔθος ἦν τοῖς Ελλησι καίειν τοὺς νεκροὺς, ὃ δὴ καὶ εἰς ἔτι παραμένει περὶ τῶν βορείων βαρβάρων. ἐποίουν δὲ τοῦτο ἐκεῖνοι, πρὸς ἔνδειξιν τοῦ τὸ μὲν θεῖον τοῦ ἀνθρώπου ἀναφερόμενον ἐν ὀχήματι τῷ πυρὶ, προσμίξαι τοῖς οὐρανίοις· τὸ δὲ γεῶδες κάτω μεῖναι· τὸ μὲν πυρὶ δαπανηθὲν, τὸ δὲ ὑπομεῖναι λειψάνοις ὀστῶν. οἱ δέ φασιν, ὅτι τὸ μὲν νεκρὸν ἡ καθαρὰ ἐδόκει, ἁγνισμὸς δέ τις ἦν ἡ διὰ πυρὸς δαπάνη τοῦ νεκρωθέντος, ὅτι καὶ πῦρ ἁγνιστικόν, διὸ καὶ οἱ καθαρμοὶ διὰ πυρὸς ἐγίνοντο. καὶ Εὐριπίδης δὲ τοῦτό τι ἐμφαίνει ὅπου φησὶν, ὅτι τὸ τῆς Κλυταιμνήστρας δέμας πυρὶ καθήγνισται. ὁ δὲ Λυκόφρων τῇ προτέρᾳ ἐννοίᾳ συστοιχεῖ, ἐν οἷς τὴν Σκύλλαν καυθεῖσαν δομηθῆναι φησίν, ἤγουν ἀναπλασθῆναι, ἀναζωωθῆναι, καὶ γενέσθαι, κατὰ τὸν ποιητὴν, ἀθάνατον κακόν. διὸ καὶ οἱ Γυμνοσοφισταὶ πυρίκαυστοι

γνώμην, ἀποδίδωσι τὴν ζωὴν, ὡς καὶ ὁ τῶ Ἀλεξάνδρου Κάλανος.

49. Λεπτῶνιν] Variæ sunt hac de voce sententiæ, dum alii animam denotare contendunt, quod ea sit λεπτὴ, tenuis admodum & ætheria substantia: alii Proserpinam, aut Plutonem intelligi malunt, ἀπὸ τῆ λεπτῦναι, quod mortui in tenues umbras transformentur; aut quod eorum corpora comminuantur in pulverem. Etymologici Auctor, Λεπτῶνιν, αἰτιατικὴ δὲ φησὶ Λυκόφρων· οἱ μὲν τὸν Ἅδην, οἱ δὲ τὴν Περσεφόνην, οἷον τὴν λεπτύνουσαν τὰ σώματα τῶν ἀποθνησκόντων. οἱ δὲ τὴν ψυχὴν, λεπτομερὴς γάρ ἐστι.

50. Εξανδεξῆι ἐν ποτ' ἄξιφω δόλω] Δόλον ἄξιφον vocat Nessi venenatum sanguinem, quo ad insaniam adactus Hercules, vivum se ardenti rogo injecit. Haud aliter ipse conqueritur de hoc infortunio apud Sophoclem Trachin. v. 1070. ubi Deianiram uxorem ipsum sine gladio occidisse ait,

Γυνὴ δὲ, θῆλυς ἔσα, κἀκ ἀνδρὸς φύσιν,
Μόνη με δὴ καθεῖλε φασγάνε δίχα.

51. Νέκυς τ' ἄδε δεξάμενος πάλαι] Vel δεξάμενον πάλαι. Si priori modo legas, de Nesso interpretabere, qui, quum jamdudum *Orcum salutasset*, i. e. mortuus fuisset, Herculem interfecit. Similiter Hercules Tragœdia citata, v. 1166. à Jove accepisse narrat, periturum se esse procuratione hominis mortui,

Ἐμοὶ γὰρ ἦν πρόφαντον ἐκ πατρὸς πάλαι,
Πρὸς τῶν πνεόντων μηδενὸς θανεῖν ὕπο,
Ἀλλ' ὅστις ἄδην, φθίμενος οἰκήτωρ πέλοι.
Ο δ' ἐν ὁ θὴρ Κένταυρος, ὡς τὸ θεῖον ἦν
Πρόφατον, ὅτω ζῶντά μ' ἔκτεινε θανών.

Nec aliter Ajacem ab Hectore occisum plorat Teucer, quum semet Hectoris gladio confodisset. Sophocles Ajace v. 1051.

——— εἶδες ὡς χρόνω
Ἔμελλ' ἐσ' Ἕκτωρ καὶ θανὼν ἀποφθίσειν.

Sin vero legere malis δεξάμενον πάλαι, de Hercule intellige, qui jamdudum adiisset inferos, Cerberum inde ad superos educturus. Vel, qui cum Plutone certamen quoddam habens, jaculis ipsum ἐδεξίωσατο, i. e. excepisset; quæ Tzetzæ interpretatio, etsi Cantero dura nimis visa fuerit, Homeri & Eustathii auctoritate stabilita est; nam Teucer se jactat homines τόξοισι δέχεσθαι, Iliad. θ'.

——— τόξοισι δεδεγμένος ἄνδρας ἐναίρω.

Ad quæ verba Eustathius p. 600. Ισως παντός ἐστιν ἀστείως τῷ φιλοφρονέμενος, δεξάμενος, ἵνα ὥσπερ ὁ δώσων καὶ δοκεῖ δεξιοῦται τινι, ὅτω καὶ Τεῦκρος τὰς Τρῶας τόξοις, οἷς ξένιον αὐτοῖς. ὅτω καὶ τὸν Ἅδην παρὰ Λυκόφρονι, κατά τινα τρόπον, τόξοις ὁ Ηρακλῆς ἐδεξιώσατο, βαλὼν ἐκεῖνον. Porro Δεξιῶσθαι proprie est dextram jungere, quæ compellatio apud Veteres (ut hoc obiter moneam) erat fidei, & amicitiæ symbolum: propterea Pythagoras admonens quoslibet in amicitiam non esse recipiendos, consuluit μὴ παντὶ ἐμβάλλειν δεξιάν. Et δεξιαὶ plerumque pro fœderibus usurpantur; Suidas, Δεξιὰς, συνθήκας. Hesychius, Δεξιαὶ, αἱ γινόμεναι κατὰ συνθήκας ἐπαφαὶ τῆς δεξιῶν χειρῶν, εἰς σύμβολα τῆς βεβαιότητος, &c. Hinc in Euripide Menelaus, cum Helenæ fides dubia esset, ab ea exigit, ut data dextra, quæ dixisset, confirmaret, Helen. v. 844.

Ἐπὶ τοῖς δὲ τοῖς νῦν, δεξιᾶς ἐμᾶς θίγε.

Et in Iliade, cum Trojani fœdera violassent, Heros Græcus quærit, quo loco habitæ sint

——— δεξιαὶ, ᾗς ἐπέπιθμεν.

Cujus moris causa fuit, (ut ex Hansenio discimus lib. de Jurejurando cap. IX.) quod dextra fidei sedes existimata sit; eo quod omnis Veterum auctoritas dextræ manus virtute constaret, ut ex Callimacho observavit Varro: vel quod ex religione numeri denarii, moris fuit veterioris, ut justissimi quique fidei comparandæ gratia dextras jungerent: denique, in dextra honoris laus est, & ea manus imperii signum, cujus & instrumentum fuit: unde elegans Crinagoræ in Cæsarem Epigramma, ubi dicit nullum esse ab hostibus metuendum periculum, quamdiu dextra Cæsari sufficiat ad imperium; Antholog. lib. I. *Non* (inquit) *si Oceanus se quantum potest inflet, non si Germania Rhenum suum epotet, Romæ ullum erit ab iis periculum,*

——— ἄχρι κε κάρτη
Δεξιὰ σημαίνει Καίσαρι θαρσαλέη.

Huc etiam referendum est illud Ovidii Metamorph. lib I.

——— *Jovi, qui postquam voce, manuque Murmura compressit, tenuere silentia cuncti.*

54. Λαίτεινα] Vel Λέτεινα, nam varie scribitur hujus urbis nomen: Zonaræ Lexicon Λαίτεινα vocat, sed Pausanias perpetuo Λέτρινα, memoratque urbem hanc ab Elide distare stadia CLXXX. & à Letreo, Pelopis filio, conditam esse, unde nihil mirum si in ea Pelopis ossa adservata fuerint; verba Pausaniæ hæc sunt Eliac. β'. Οὐδὲ οἰκοῦσθαι δὲ (γὰρ) ἐν Λετρίνοις καὶ ἑκατὸν ἐπὶ Ηλιν. τὸ μὲν δὴ ἐξ ἀρχῆς πόλισμα ἦν αἱ Λέτρινοι, καὶ Λετρεὺς ὁ Πέλοπος ἐγεγόνει σφισιν οἰκιστής. ἐπ' ἐμῦ δὲ οἰκήματα ἐλείπετο ὀλίγα, καὶ Ἀλφειαίας Ἀρτέμιδος ἄγαλμα ἐν ναῷ.

Ibid. Λεπλάνοις πυρὸς] Dicere heic in animo erat de veteri apud Græcos cremationis more, unde initium habuerit, & quibus ritibus peragi solita fuerit, sed hæc cum fuse sint in Archæologiis nostris (jam edendis) pertractata, illic Lectorem remitto. Id tantum heic adjiciam, manifesto falsum esse veterem Homeri Scholiastem, qui Iliade prima ad Herculem moris hujus originem refert, cum vel ex hoc Lycophronis loco, quem & alii Auctores confirmant, in usu fuisse Pelopis temporibus, qui Herculis ævum antecessit.

56. Πτερόμασι] i. e. alatis sagittis; nam sagittis avium plumas infigere solebant, ut majori cum vi & celeritate ferrentur, qui mos etiam hodie obtinet. Hinc πτερόεις ἰὸς apud Homerum Iliad. δ'. v. 116.

Αὐτὰρ ὁ σύλα πῶμα φαρέτρης, ἐκ δ' ἕλετ' ἰὸν
Ἀβλῆτα, πτερόεντα, μελαινέων ἕρμ' ὀδυνάων.

Et Iliad. ε'. v. 171.

Πάνδαρε, πῦ τοι τόξον, ἰδὲ πτερόεντες ὀϊστοί;

Calaber etiam lib. IV. πτερὸν βέλεμνον dixit,

Κῆτον ὑπερθεν ἐόν ἰδὲ πτερόεν βέλεμνον.

Oppianus dixit ἰὸν φερεπτέρυγα, & ἰὸν πτερὸν, Αλιευτικ. Γ'. Χαλκείων,

Χαλκέων, οὐδ' ὅσσα φρεπ̓ηρύγαν ἐπ' ὀϊστῶν.

Et Κυνηγετικ. α'.

——— κόμαισί τε, καὶ ὤπηγον, ἠνικὰ ὀϊστόν.

Nec alia ratione *jaculum comatum* dixit Sophocles Trachiniis,

Ηκεν κομήτλω ἰὸν ἐς ϑ πλεύμονας.

57. Δάμαρ] Δαμάζεσθαι dicebantur mulieres nubentes, unde apud Homerum Thetis de Jove, qui ipsam Peleo nubere coegisset, ait Iliad. σ'. 432.

Εκ μὲν μ' ἀλλάων ἀλιάων ἀνδρὶ δάμασσεν,
Αἰακίδῃ Πηλῆϊ, καὶ ἔτλην ἀνέρος εὐνήν.

Ubi τῷ ἀνδρὶ δαμάζεσθαι, & τλῆναι ἀνέρος εὐνὴν, phrases sunt æquipollentes. Hinc Sophocles Oedipi filias virgines vocat ἀδμῆτας ἀδελφὰς, Oed. Colon. v. 1048. & Dianam, quæ perpetuam coluit virginitatem,

——— τὰν Αρτεμιν
Τὰν αἰὲν ἀδμάταν.

Electra v. 1245. Ejusque vetus Interpres in Ajace v. 451. ἀδάμαστον θεὰν, explicat παρθένον, ἄζυγον. Apposite admodum, nam vox ἄζυγος ejusdem prorsus est significationis cum ἀδάμαστος, nam metaphora à juvencis jugo assuetis desumta est: hinc de virgine impuberi Horatius Lib. II. Od. V.

Nondum subacta ferre jugum valet
Cervice. ——— ———

Attici vero ut uxorem δάμαρτα, sic virum appellabant κύριον· quibus nominibus uterque admonetur sui ordinis atque officii. Aristophanes Equitibus,

——— ἐφ' ἁρμάτων
Χρυσῶν διώξεις Σμικύθην, καὶ κύριον.

Ubi Smicytham, virum effœminatum, ridere voluit Poeta: hinc Scholiastes vetus, Χρυσῶν διώξεις· τῷ διώξεις ἔχοντι λόγον πρὸς τὰ ἐγκλήματα, ἐπήνεγκε παρὰ τὴν φωνὴν τὸ, Διώξεις Σμικύθην καὶ κύριον, ὥσπερ ἐν τῇ εἰσαγωγῇ τῶν ἐγκλημάτων κυρίαν εἰώθασιν, ὁπόταν γυναικὶ ἐπιφέρηται ἔγκλημα· οὕτω γὰρ προσκαλεῖσθαι εἰώθασιν, Η δεῖνα καὶ ὁ κύριος, τουτέστιν ὁ ἀνήρ. ἅμα οὖν ὡς γυναικώδη τὴν Σμικύθην κωμῳδεῖ, καὶ ἔχουσα κύριον, ὡς αἱ θήλειαι. Et paulo post, Τὸν Σμικύθην κωμῳδεῖ ὡς κίναιδον, κύριον δὲ λέγει τὸν ἄνδρα· οὕτω γὰρ ἐπεγράφοντο ἐν τοῖς διαγραμμάτων· Λαμπὼ, καὶ Κύριος, τουτέστιν ὁ Πειθαλῆς. Cæterum *uxorem* appellat Oenonen, quæ Cebrenis fluvii filia erat, & Alexandro nupsit, dum inter pastores ageret, ab eodemque postea repudiata fuit, cum Helenam duxerat, cujus nuptias heic vocat ἐπεισάκτους, q. d. superinductas; hinc & Oenonen βαρύζηλον appellat. Oenones meminit Apollodorus Mytholog. lib. III. cap. VI. Εκτωρ μὲν ἔγημεν Ανδρομάχην τὴν Ηετίωνος γαμεῖ· Αλέξανδρος δὲ Οἰνώνην, τὴν Κεβρῆνος τοῦ ποταμοῦ θυγατέρα. Maxime autem omnium Ovidius in Epistola Oenones ad Paridem, ubi deserta uxor de mariti perfidia conqueritur, v. 9.

Nondum tantus eras, cum, te contenta marito,
Edita de magno flumine Nympha fui.
Qui nunc Priamides, (adsit reverentia vero)
Servus eras; servo nubere Nympha tuli.

Et iterum v. 79.

At cum pauper eras, armentaque pastor agebas,
Nulla, nisi Oenone, pauperis uxor erat.

58. Στίλασα κῦρον τὸν κατήγορον χθονὸς] Præter allatum à Meursio Parthenii testimonium, Ovidius etiam tradit Corythum Paridis fuisse filium, Metamorph. VII. Fab. VIII. de Paride loquens,

Quaque pater Corythi parva tumulatus arena est.

Hoc etiam suo testimonio confirmavit Conon Διηγησ. XXIII. additque eum à patre occisum, quod cum Helena familiaritatem contraxisset, Ως Αλεξάνδρου, τοῦ Πάριδος, καὶ Οἰνώνης, ὃν ἐγήματο, πρὶν ἢ τὴν Ελένην ἁρπάσαι, παῖς Κόρυθος γίνεται, κάλλει νικῶν τὸν πατέρα. τοῦτον ἡ μήτηρ Ελένῃ προσπέμπει, ζηλοτυπίας τε κινοῦσα Αλεξάνδρῳ, καὶ κακόν τι διαμηχανωμένη Ελένῃ. εἰς δὲ συνήθης ὁ Κόρυθος πρὸς Ελένην ἐγένετο, Αλέξανδρός ποτε παρελθὼν εἰς τὸν θάλαμον, καὶ θεασάμενος τὸν Κόρυθον τῇ Ελένῃ παρεζόμενον, καὶ ἀναφλεχθεὶς, ἐξ ὑποψίας αὐτὸν ἀναιρεῖ. Eandem fere Historiam repetit Parthenius Nicaënsis, additque ex Nicandro, Helenæ ipsum filium à nonnullis dici; Erotic. cap. XXXIV. Εκ δὲ Οἰνώνης καὶ Αλεξάνδρου παῖς ἐγένετο Κόρυθος· οὗτος ἐπίκουρος ἀφικόμενος εἰς Ιλιον, Ελένης ἠράσθη, καὶ αὐτὸν ἐκείνη μάλα φιλοφρόνως ὑπεδέχετο· ἦν δὲ τὴν ἰδέαν κράτιστος. φωράσας δὲ αὐτὸν ὁ πατὴρ ἀνεῖλεν. Νίκανδρος μέντοι τὸν Κόρυθον, οὐκ Οἰνώνης, ἀλλὰ Ελένης καὶ Αλεξάνδρου φησὶ γενέσθαι, λέγων ἐν τούτοις,

Ηρία τ' ἐν (emendo εἰς') ἀΐδαο κατοιχομένου Κορύθοιο,
Ον τε καὶ ἁρπακτοῖσιν ὑποδμηθεῖσ (lege ὑποδμηθεῖσ') ὑμεναίοις
Τυνδαρὶς, αἰν' ἀχέουσα, κακὸν γόνον ἤρατο βούτεω.

Ex quibus versiculis uti jam leguntur male colligit Parthenius, (ut hoc obiter moneam) Nicandrum dicere Corythum Paridis & Helenæ filium, cum nihil tale vel innuendo significet Poeta; nam γόνον ἤρατο βούτεω nihil aliud denotat, quam quod Helena ἠράσατο τοῦ βούτεω, τουτέστι τοῦ Πάριδος, γόνον, ἢ παιδὸς, i.e. Bubulci, seu Paridis, filii, h. e. Corythi, amore capta fuit; ἤρατο enim fit à verbo poetico ἔραμαι. Sin vero dicere voluisset, Helenam ex bubulco Corythum suscepisse, debuit hoc modo versiculum proferre,

——— κακὸν γόνον ἤρατο βούτῃ.

Itaque legendum puto. Ad Lycophronem ejusque Scholiastem redeo, qui, cum referunt Corythum Græcis ad Trojam navigantibus viæ ducem fuisse, Homero contradicunt, apud quem Calchas dicitur per maria iter monstrasse. Eustathius Iliad. α'. Η δὲ Ομήρου γνώμη δῆλα δεῖν, ἀφηγησαμένου τὸν Κάλχαντα τοῖς Ελλησι τοῦ εἰς τὴν Τροίαν πλοῦ ἀφηγήσασθαι. Audi etiam ipsum Homerum Iliade citata, ubi de Calchante ait, v. 72.

Καὶ νήεσσ' ἡγήσατ' Αχαιῶν Ιλιον εἴσω.

61. Αὐτὴ δὲ φαρμακουργὸς &c.] Magno in pretio habebatur apud Veteres medicina, unde tam clara nomina Æsculapii, Chironis, &c. Reges etiam & Principes non dedignabantur in ea addiscenda operam ponere, quod Achillis, aliorumque exemplis comprobari possit; & Athenienses, quam regibus aliquot, & summis viris negarunt, urbis suæ libertatem Hippocrati, celebri medico, ultro obtulerunt. Hinc nihil mirum, si Apollo medicinam Oenonæ præbuerit, in raptæ virginitatis solatium, ut fusius narrat Ovidius in Epistola jam laudata. Hæc porro, cum Paris esset à Philoctete vulneratus, ipsaque sola

opem

opem ferre potuit, sanare ipsum noluit; eo vero mortuo, pœnitentiam agens, vitam laqueo finivit, secundum Apollodorum, & Cononem; aut à turri se præcipitem dedit, ut Lycophron; aut alio se modo confecit, ut alii. Fabula est apud Apollodorum loco citato; Αὕτη (Οἰνώνη) παρὰ τῆς Ῥέας τὴν μαντικὴν μαθοῦσα, προύλεγεν Ἀλεξάνδρῳ μὴ πλεῖν ἐπὶ Ἑλένην, μὴ πείθοντι δὲ, εἶπεν, ἐὰν τρωθῇ, παραγίνεσθαι πρὸς αὐτήν, μόνην γὰρ θεραπεῦσαι δυνήσεσθαι. ὁ δὲ Ἑλένην ἐκ Σπάρτης ἁρπάσας, πολεμουμένης δὲ Τροίας, τοξευθέντος ὑπὸ Φιλοκτήτου τόξοις Ἡρακλείοις, πρὸς Οἰνώνην ἐπανῆλθεν εἰς Ἴδην, ἡ δὲ μνησικακοῦσα, θεραπεύσειν οὐκ ἔφη. Ἀλέξανδρος μὲν οὖν εἰς Τροίαν κομιζόμενος ἐτελεύτα· Οἰνώνη δὲ μετανοήσασα, τὰ πρὸς θεραπείαν φάρμακα ἔφερε, (ὁ γὰρ Οἰνώνη ἰατρικὴν καὶ μαντικὴν ἤσκει) καὶ καταλαβοῦσα αὐτὸν νεκρὸν, ἑαυτὴν ἀνήρτησεν. Eandem Fabulam non multa cum variatione referunt Conon Διηγησ. XXIII. & Parthenius Ἐρωτικ. IV.

67. Πόθῳ ἠγκιστρωμένη] Desiderio irretita, metaphora à piscibus ducta, qui hamis capti se expedire nequeunt. Etymologici Auctor, Ἀγκιστρώμενος, κατεχόμενος· ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κατεχομένων τῷ ἀγκίστρῳ.

69. Στένω, σένω σε δισσὰ καὶ τριπλᾶ] h. e. gravissime & vehementissime gemo & doleo, geminato ob emphasin majorem verbo; & quasi hoc parum esset, adjicit amplius *se bis terque* dolere: quibus verbis exprimere vult ingentem, & pene verbis majorem dolorem: ut frustra sit Scholiastes, qui eo hæc refert, quod Troja ter fuerit direpta, ab Hercule, ab Amazonibus, & Græcis. Quod autem doctissimus Meursius hanc interpretationem amplexus sit, id plane miror; magis vero, quod tertiam Trojæ direptionem ad Charidemum, nescio quem, aut Fimbriam, Romanum Legatum, referat, rejectis iis, quæ de Amazonibus refert Scholiastes, ut nulla auctoritate suffulta; præsertim, cum Homeri etiam illustre testimonium hinc non alienum videatur, Il. γ'. v. 189. ubi Priamus ait, Trojam ab Amazonibus oppugnatam esse.

Ἤματι τῷ, ὅτε ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι.

71. Ἐκαυγάζουσα] i. e. βλέπουσα, nam αὐγαὶ sunt ὀφθαλμοί. Nicander Alexipharmacis,

Ἢ δ' ὑπὸ ζοφίης νυκτὸς κεκαλυμμένος αὐγάς.

72. Τάφους Ἀτλαντίδος κέλωρος] h. e. Trojam, ubi exstructum erat sepulcrum Dardani, quem ex Jove & Electra, Atlantis filia, natum referunt. Virgilius Æneid. VIII. v. 134.

Dardanus Iliacæ primus pater urbis, & auctor
Electra (ut Graii perhibent) Atlantide cretus,
Advehitur Teucros; Electram maximus Atlas
Edidit. ———

Idem tradit Ovidius in Fastis,

Dardanon Electra quis nescit Atlantide natum?
Electram scilicet concubuisse Jovi.

Huc etiam pertinent, quæ tradit vetus Homeri Scholiastes Iliad. υ'. 215. Δάρδανος, ὁ Διὸς καὶ Ἠλέκτρας, τῆς Ἀτλαντος θυγατρὸς, οἰκῶν τὴν Σαμοθρᾴκην, ἐπομβρείας γενομένης, κελασσικούσης χελίαν, καὶ ἀσκὸν ἑαυτῷ περιθεὶς, διεκομίσθη εἰς τὴν Ἴδην τῆς Τρῳάδος· καὶ ἐκεῖ, Διὸς ὑποθεμένου, κτίζει πόλιν, ἣν ἀφ' ἑαυτοῦ Δαρδανίαν ἐκάλεσεν· ἱστορεῖ Λυκόφρων. Reddit rationem, cur Dardanus, relicta Samothracia, in agrum, Trojanum postea appellatum, tranavit; quia, nempe, fratris Jasionis interitu mœstus, eam terram odio haberet; Ἠλέκτρας δὲ τῆς Ἀτλαντίδος καὶ Διὸς, (inquit) Ἰασίων καὶ Δάρδανος ἐγένοντο. Ἰασίων μὲν οὖν ἐρασθεὶς Δήμητρος, καὶ θέλων καταισχῦναι τὴν θεὸν, κεραυνοῦται. Δάρδανος δὲ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ ἀδελφοῦ λυπούμενος, Σαμοθρᾴκην λιπὼν, εἰς τὴν ἀντιπέρα ἤπειρον ἦλθε, &c. Vid. Apollodorum lib. III. cap. XI.

76. Κέπφος ὣς ἐνήξατο] Ceppho comparat Dardanum, quia per maria ex Samothracia ad Idam venit; cepphus enim avis marina est: vel quod magna cum celeritate iter illud confecit; nam avis ista levitate, & celeritate, nota est. Hesychius, Κέπφος, εἶδος ὀρνέου κουφοτάτου περὶ τὴν θάλασσαν διατρίβοντος, ὃ εὐχερῶς ὑπὸ ἀνέμου μεταφέρεται, ὅθεν λέγεται ὀξὺς καὶ κοῦφος ἄνθρωπος, κέπφος. Suidas, Κέπφος, εἶδος ὀρνέου, ὁ λεγόμενος λάρος, ἔστι δὲ κοῦφον, καὶ ἐπιπλέον τοῖς κύμασιν. Phavorinus, Κέπφοι, οἱ κοῦφοι, ἀπὸ τῶν ὀρνέων· ὅθεν καὶ τοὺς ἐλαφροὺς τῶν φρενῶν, κούφους (lege κέπφους) καλοῦμεν. Hinc κεπφωθεὶς dicitur, qui celeri motu fertur, quo sensu intelligi potest illud Proverb. cap. VII. v. 22. Ὁ ἐπηκολούθησεν αὐτῇ κεπφωθείς. Et quamvis alia significatio, qua nempe exp. ἀπατηθεὶς, non sit ab hoc loco aliena, prior tamen cum Hebraico textu magis convenire videtur. Hesychius, Κεπφωθεὶς, ἐπαρθεὶς, ἀπατηθείς. Suidas, Κεπφωθεὶς, ἀντὶ τοῦ ἐπαρθεὶς, κέπφος γὰρ εἶδος ὀρνέου κούφου. καὶ Κεπφωθεὶς, ἐρεθισθεὶς, ὀξέως ἐλαυνόμενος.

77. Ζήρυνθον ἄντρον] Zerynthus, antrum erat ob Hecates occulta mysteria, quæ ibi celebrabantur, notissimum, quod quidam in Thracia ponunt. Phavorinus, Ζήρυνθον, ἄντρον Θρᾳκικὸν, σπήλαιον. Stephanus Byzantinus, Ζήρυνθος, πόλις, καὶ ἄντρον Ἑκάτης, ἐν Θρᾴκῃ. Λυκόφρων.

Ζήρυνθον ἄντρον τῆς κυνὸς φασὶ θεᾶς, φησίν.

Emendat Thomas de Pinedo,

Ζήρυνθον ἄντρον τῆς κυνοφάγου θεᾶς
Λιπών. ———

Ego emendo,

Ζήρυνθον ἄντρον τῆς κυνοσφαγοῦς θεᾶς

φησίν. Alii in Samothracia collocant, quod & rectius mihi videtur, quod in hac terra frequentari dicantur Hecates, & Corybantum sacra, quæ ad hoc antrum pertinebant, ut ex Suida discimus; Ζηρυνθία, (inquit) ἡ Ἀφροδίτη, καὶ Ζηρύνθιον, καὶ Ζήρινθον (lege Ζήρυνθον) ἄντρον, ἐν ᾧ τοὺς κύνας ἔθυον, ἔνθα ἦν τὰ τῶν Κορυβάντων, καὶ τῆς Ἑκάτης μυστήρια. Idem tradit Aristophanis Interpres in Pace, Οἱ ἐν κινδύνοις γενόμενοι ἐπικαλοῦντο τούτους τοὺς δαίμονας τοὺς ἐν Σαμοθρᾴκῃ, τούς τε Κορύβαντας, καὶ τὴν Ἑκάτην, ἐξ ὧν καὶ ἀναβαίνειν ἦν τὸ Ζήρυνθον ἄντρον, ἔνθα ταύτῃ ὠργίαζον, καὶ ἐλευθεροῦντο. Nicandri Scholiastes hunc Lycophronis locum habuit præ oculis; Ἄλλοι δὲ (inquit) τὸ Ζήρυνθον ἄντρον ἐν Σαμοθρᾴκῃ φασὶν εἶναι, Λυκόφρων δέ φησι,

Ζήρυνθον ἄντρον τῆς κυνοσφαγοῦς θεῶ,

ὅ ἐστι, σπήλαιον Ἑκάτης. Nec apud Latinos minus celebre hoc antrum fuit; Ovidius Trist. lib. I. Eleg. IX. v. 19.

Inde levi vento Zerynthia litora nactis
Threïciam tetigit fessa carina Samon.

Ibid. Κυνοσφαγοῦς θεᾶς] i. e. Hecates, cui canes immolari solebant. Nam cum duplicem præcipue ob causam certa animalia in Deorum sacrificiis adhiberentur: prima erat, quod quorundam

dam cæde delectari crederent Deos: ut cum Cereri porcam, Baccho capram mactabant: quorum illa segeti, hæc vitibus infesta est. Hanc ob rationem putant nonnulli (inter quos est Scholiastes noster, & ex eo Cælius Rhodiginus Antiq. Lect. l. xx. c. vi.) Hecatæ canes immolari, quod invisum sit id animal, cujus latratu phantasmata, quæ ab Hecate mittuntur, dissolvuntur; nam cum aër vel æris tinnitu, vel alicujus rei strepitu concutitur, illa offenduntur gravissime, & nequeunt diutius consistere. Secunda ratio, ob quam certa animalia certis Diis offerebantur, erat, vel quod Diis sacra habita sint quædam animalia, vel ob aliquam inter Deum & victimam similitudinem. Hinc malis, & infernis Diis nigræ, & steriles mactabantur hostiæ; bonis albæ, & superis testiculatæ, ἄγονα τοῖς ἀγόνοις, ἔνορχα δὲ τοῖς ὑπερίοις, ut ait Apollonii Rhodii Interpres Argon. ϛ'. Similem ob causam equus Soli ob celeritatem mactabatur, ut ait Ovidius Fast. lib. I.

Placat equo Perses radiis Hyperiona cinctum,
Ne detur celeri victima tarda Deo.

Cereri Cerealia dona offerebant, Baccho vini primitias, Veneri columbam, ut de cæteris taceam; sic &, opinor, in Hecates sacrificiis canes adhibebantur, nam id animal Deæ sacrum, ejusque comes esse putabatur. Unde Apollonius Rhodius, de Hecate loquens,

——— ἀμφὶ δὲ τήν γε
Ὀξείῃ ὑλακῇ χθόνιοι κύνες ἐφθέγγοντο.

Et Poeta noster, cum infra ait Hecubam in canem esse mutandam, dicit futuram esse Hecates *pedissequam*, v. 1175. Et Tibullus Eleg. lib. I. cum voluit dicere quandam magam interius cum Hecate commercium habere, ipsam dicit *Hecates canes domuisse*, quod illi semper sint ejus pedissequæ,

Sola tenere malas Medeæ dicitur artes,
Sola feros Hecates perdomuisse canes.

Quinetiam canum latratus ei gratus credebatur, unde factum, ut veneficæ, cum eam implorabant, canino more ulularent; quod ex Ovidio discimus, Metam. xiv. Fab. viii.

Et Noctem, Noctisque Deos, Erebonque, Chaonque
Convocat, & longis Hecaten ululatibus orat.

78. Ἐρυμνὸν κλίσμα Κυρβάντων Σάον] Qui sint Corybantes, omnibus notum. Porro ubi sit Saus, pauci dicere potuerunt. Scholiastes ait esse Thraciæ montem, vel antrum. Canterus insulam Saonem ponit; vel putat esse Thraciæ promontorium, in quo Hecates antrum erat, quod tamen ipse paullo ante in Samothracia posuerat: & certe Dardanus in Phrygiam è Samothracia enatavit, ut prius dictum, non ex Saone, aut Thracia; eademque Corybantum sedes fuit, teste Dionysio Perieg. v. 524.

——— Θρηικίη τε Σάμος, Κορυβάντων ἄστυ.

Ex quibus necesse erit Saum dicere Samothraciam; quam etiam ita appellatam fuisse clare prodidit Nicandri Interpres ad hunc versum,

Ἢ Σάον, ἢ Μοσύχλην, ὅτ' ἀμφ' ἐλάτῃσι μακεδναῖς.

Καὶ ὁ Σάος δὲ, καὶ ὁ Μόσυχλος (inquit Scholiastes) ὄρη εἰσὶ τῆς Σάμου· μέμνηται δὲ τούτων τῶν τόπων, τῆς Λήμνου, καὶ Σαμοθρᾴκης, ἐκπυρώσεως τὰς νήσους διὰ τούτων σημαίνων· ἐκαλεῖτο δὲ Σάος καὶ ἡ ὅλη Θρᾳκικὴ Σάμος. Atque hinc Eustathius in Dionysii Perieg. v. 524. ait, Τὴν δὲ Σάμον τὴν Θρᾳκικὴν, Κυρβάντιον ἢ Κορυβάντιον ἄστυ λέγει, διὰ τὰ ἐκεῖ τῶν Κορυβάντων μυστήρια, ὧν καὶ Λυκόφρων μέμνηται.

85. Φῶκαι λίνοπα &c.] Immerito hic à Cantero castigatur Tzetzes, quod vituli marini ab eo tradantur erga homines benevoli esse, cum id sit à rerum naturalium studiosis olim observatum. Vid. Ælianus lib. IV. cap. LVI.

80. Ζηνὸς κεχλάζων νασμὸς] Ad hunc locum respexit Etymologici Auctor, Νασμὸς, (inquit) ὄμβρος, ἀπὸ τοῦ νάω, ὅθεν καὶ νᾶμα, καὶ ναίειν. Λυκόφρων. Ζηνὸς κεχλάζων νασμός. σημαίνει δὲ ἐνταῦθα τὸν κατακλυσμόν. Cæterum à Jove diluvium hoc factum esse dicit, ex Veterum opinione, qua Jupiter dicebatur cœlum, æther, & aër; hinc Theocritus Idyll. IV. v. 43.

Χὼ Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πέλει αἴθριος, ἄλλοκα δ' ὕει.

Cujusmodi exempla apud alios quoque Poetas ubique occurrunt: unde Jovi inditum apud Græcos Ὀμβρίου, apud Latinos *Pluvii* nomen. Lycophron v. 166.

Τοῦ Ζηνὶ δυσφημοῦντος Ὀμβρίῳ δίκας.

Et Tibullus, de Ægypto loquens,

Te propter nullos tellus tua postulat imbres,
Arida nec Pluvio supplicat herba Jovi.

88. Τέργος ὑγρόφοιτος] Τέργος vulturem rapacem denotat, & apud Siculos præcipue in usu fuit, quorum erat mons Torgium, in quo vultures nidificare solebant, unde & hoc nomen eis inditum; Auctore Hesychio, Τόργος, εἶδος γυπὸς αἱματοῤῥόφου· ἔστι δὲ καὶ ὁ γὺψ παρὰ Σικελιώταις. Et paullo ante, Τόργιον, ὄρος ἐν Σικελίᾳ, ὅπου νοσσεύουσιν οἱ γῦπες, ἀφ' οὗ καὶ αὐτοὶ τόργοι. Hæc autem significatio minime est hujus loci, quia non in vulturem, sed cycnum se mutavit Jupiter, cum Ledam, Helenæ matrem, compressit; τόργον itaque pro cycno poni velim; quod & prius observavit Suidas, Τόργος, (inquit) παρὰ Λυκόφρονι ὁ κύκνος λέγεται δὲ καὶ ὁ γύψ. Hoc vero non ideo fieri puto, quasi τόργος de cycno proprie dici possit, sed quod more suo Lycophron speciem unam pro alia posuerit; haud aliter infra dicet Priamum juxta altare Jovis Agamemnonis interfectum esse, quem tamen ad Hercei periisse notissimum est, v. 335. Item Epeum instrumenta, quibus equum Durateum fabricavit, & Minervæ Græcæ consecravit, Myndiæ dicasse, v. 950. Plura exempla ex hoc Poeta afferre supervacaneum esset, cum nec hunc loquendi morem alii Scriptores refugerint; haud enim aliter Euripides Callistonem ait in leænam fuisse transformatam, quam reliqui omnes in ursam versam fabulantur; Helen. v. 384.

Ἅ μορφᾷ θηρῶν, λάχνα γυίων,
Ὄμματι λάβρῳ, σχῆμα λεαίνας
Ἐξαλλάξασ', ἄχθεα λύπης.

Cujus significationis rationem Euripidis Interpretum nemo satis intellexisse videtur.

89. Κελυφάνῳ στρόβιλον ὠστρακωμένον] Στρόβιλος inter alia

alia significata ovi hemisphærium denotat, ut ait Phavorinus, Στρόβιλον, στρογγύλον. Στρόβιλος δὲ, τὸ σφαιροειδὲς διχότομον τοῦ ὠοῦ. Item cochleam, teste Suida; Στρόβιλοι, (inquit) καὶ οἱ κοχλίαι, καὶ οἱ θαλάσσιοι κήρυκες. Unde communiter pro quovis rotundo usurpari solet; & hoc sensu apud Lycophronem sumi docet Eustathius, Commentario in Dionysium v. 157. Λέγει δὲ (inquit) τόρνον, τὸ τορνοειδὲς, ὥσπερ ὁ Λυκόφρων στρόβιλον, τὸ στροβιλοειδές. Malim tamen hoc loco στρόβιλον cochleam exponere; ut Helena, quam ex ovo natam fabulantur, comparetur cochleæ testa circumtectæ; quam interpretationem adjuvat vox ὀστρακωμένην. Porro Helenæ fabula notissima est.

90. Αχερουσία τεῖχος Καταιβάτης] Sunt qui Acherusiam viæ Laconicæ nomen esse arbitrantur; mihi nihil tale videtur, sed potius ita dici regionis illius viam quamlibet, in qua Tænarus promontorium fuit, ubi fauces erant ad Inferos deducentes; & antrum ostendebatur, per quod Herculem ab Inferis rediisse Poetæ fabulati sunt; unde & hanc viam καταιβάτην, sive declivem appellavit Lycophron, nam per immania præcipitia patebat ad Inferos iter; Virgilius Æneid. VI. v. 126.

——— facilis descensus Averni,
Sed revocare gradum, superasque evadere ad auras,
Hoc opus, hic labor est. ———.

91. Πύγαργον] Varia habet significata hæc vox quæ Paridi possunt applicari, quæque satis explicavit Scholiastes noster; itaque nihil aliud addam, quam quod Etymologici Auctor *aquilam* exponit, cui comparatur Paris, quod Helenam rapuerit: Πύγαργος, (inquit) εἶδος ἀετοῦ, Λυκόφρων. δειλὸν, ἢ ἅρπαγα· Σοφοκλῆς ἐπὶ τοῦ δειλοῦ, ἀπὸ τῆς λευκῆς πυγῆς, ὥσπερ ἐναντίως μελαμπύγης, ἀπὸ τῆς ἰσχυρᾶς. Dictus autem videtur ἀπὸ τοῦ πυγὴν ἀργὴν ἔχειν, sive quod caudam habeat albis pennis insignem, ut innuit Æschylus in Agamemnone,

——— ὁ κελαινὸς
Ο, τ' ἐξόπιν ἀργίας,
Φανέντες ἴκτας μελάθρων.

Ubi Scholia vetera, Ο, τ' ἐξόπιν ἀργίας ὁ ἐξόπισθεν λευκός, ὅ ἐστιν ὁ πύγαργος. Alii dictum putant, quod sit proclivior in Venerem, per antiphrasin, quod ei cauda sit minime otiosa: eadem Etymologia conveniet, si pro *timido*, ut fieri nonnumquam solet, accipias. Cæterum Paridis libido, & timiditas satis notæ.

Ibid. Οὐ πατρὸς κόπρους &c.] Observavit heic Meursius, regium antiquitus fuisse pecora pascendi studium; quod quidem verissimum est. unde apud Homerum Il. ζ'. v. 422. Andromache, Eetionis, Thebarum Ciliciæ regis, filia, dicit fratres suos, dum boum armenta, oviumque greges pascerent, ab Achille interfectos esse,

Πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Αχιλλεὺς,
Βουσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι, καὶ ἀργεννῇς ὀΐεσσι.

Ubi observare poteris eam de bobus, ovibusque solum loqui, porcorum autem nullam habere mentionem: horum enim greges pascere servorum potius erat, quod hoc turpe esset animal, & luto fimoque gauderet; ut discimus ex Eustathii Commentario in hos versus Iliad. ε'. v. 312.

——— Διὸς θυγάτηρ Αφροδίτη
Μήτηρ, ἥ μιν ὑπ' Αγχίσῃ τέκε βουκολέοντι.

Σημείωσαι δὲ (inquit) ὅτι ὥσπερ ποιμαίνειν, οὕτω καὶ βουκολεῖν ἔξον τοῖς βασιλικοῖς παισὶ, οὐ μὴν συφορβεῖν, τοῦτο γὰρ πάνυ ἀγεννὲς, διὰ τὸ τῶν συῶν οὐ μόνον γεωχαρὲς, ἀλλὰ καὶ ἄλλως οὐκ εὐφυές. Equos alendi studium adeo fuit in pretio, ut non viri solummodo, sed fœminæ etiam nobiliores ei operam darent; testis est Homerus Iliad. θ'. v. 185. ubi Hectorem introduxit dicentem equorum suorum curam habuisse Andromachen,

Ξάνθε τε, καὶ σὺ Πόδαργε, καὶ Αἴθων, Λάμπε τε δῖε,
Νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτίνετον, ἣν μάλα πολλὴν
Ανδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ηετίωνος,
Υμῖν πὰρ προτέροισι μελίφρονα πυρὸν ἔθηκεν,
οἶνόν τ' ἐγκεράσασα πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγει.

Ubi idem observavit ex Herodoto Eustathius, Ιστέον δὲ (inquit) ὅτι γυναικείας διακονίας ὁμοίας τινὰ τῇ κατὰ τὴν Ανδρομάχην καὶ Ηρόδοτος ἱστορεῖ, ἐν οἷς φησιν ὅτι γυνή τις, ἐπεὶ ἀφίκετο ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ἦρδε τὸν ἵππον, ὃ ἦγεν ἐπισπῶσα. Idem de ovibus, bobusque credendum est. Rationem cur se his operibus occuparunt Veteres, dabit tibi idem Eustathius: ut, nempe, laboribus se, & exercitiis assuefacerent, & pecudum curam gerendo hominibus imperare discerent; audi ejus verba ex Iliad. λ'. Ορα δὲ καὶ ὅτι ποιμαίνουσι κἀνταῦθα παῖδες εὐγενεῖς, ἐπεὶ, κατὰ τὴν ἱστορίαν, ἔθος τοῖς παλαιοῖς κατὰ τὴν προτέραν ἡλικίαν βουκολεῖν, ἢ ἱπποφορβεῖν, ἢ ποιμνίοις ἐπιστατεῖν, καρτερίας καὶ ἀσκήσεως χάριν, καὶ ἀνθρωπικὴν ποιμαντικὴν ἀσκουμένοις ἐν τῇ τῶν ἀλόγων ἐπιμελείᾳ, δι' ὃν καὶ ποιμένες λαῶν ἐλέγοντο. Mihi autem potius videtur hoc ex antiqua frugalitate & simplicitate factum; Veteres enim utplurimum erant αὐτοδιάκονοι, & utcumque in operibus inhonestioribus servorum bello captorum, aut ære emtorum opera uterentur, cætera tamen ipsi obire solebant: quam rem innumeris exemplis confirmavit Homerus, apud quem Heroes summi sacrificiales ritus obeunt, convivia apparant, mortuos sepeliunt, aliisque officiis, quæ in delicatioribus seculis servilia, & libero homine indigna existimata sunt, funguntur; unicum hac de re testimonium dabo, & in id Eustathii illustrationem, ex Iliad. η'. ubi Nestor Principes Græcos hortatur, ut ipsi mortuis sepulturam darent, & justa persolverent, his verbis,

Αὐτοὶ δ' ἀγρόμενοι κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκροὺς
Βουσὶ, καὶ ἡμιόνοισιν· ἀτὰρ κατακήομεν αὐτούς.

Ubi Eustathius, Τὸ δὲ Αὐτοὶ ἀγρόμενοι, αὐτοδιακονεῖν ἐν καιροῖς καὶ τοὺς ἀρίστους βούλεται. καὶ δηλοῦται τοῦτο ἐκ τε ἄλλων μυρίων τῶν κατὰ τοὺς ἥρωας, καὶ οἷς δὲ Πάτροκλος καὶ Αχιλλεὺς ἐν ταῖς λιταῖς αὐτοὶ τὰ τῆς δεξιώσεως τῶν φίλων πρέσβεων εὐτρεπίζουσι· καὶ Μενελάου, φασὶ, τελοῦντος, ὁ νυμφίος οἰνοχοεῖ· καὶ Οδυσσεὺς δέ που δρηστεύσειν, καὶ πῦρ ἐκνῆσαι, καὶ ξύλα κεάσαι δεξιὸς εἶναι λέγεται. τὸ πᾶν δὲ, κατὰ τὸν παλαιὸν εἰπεῖν, ἐπετήδευον οἱ ἥρωες τὴν αὐτοδιακονίαν, καὶ ἐκαλλωπίζοντο τῇ ἐν τοῖς τοιούτοις εὐστροφίᾳ. καὶ ἔστιν εἰπεῖν ὡς ἐφιλοτιμοῦντο οὕτω αὐτάρκεις εἶναι δοκεῖν, καὶ τέλειοι, καὶ ἀνενδεεῖς, οἷα μὴ ἐθέλοντες ὅπλων χάριτας ἑτέροις, εἰ τῶν ἔργων συμπράττοντες αὐτοῖς ἐπὶ οὕτω μικροῖς, καὶ οὐ πολλοῦ λόγου ἀξίοις, καὶ ἅμα πραγματευόμενοι τὸ ποικιλώτερον.

κηλόπιεον. Hæc, fateor, ἐν παρόδῳ, nam ad Paridem quod attinet, etsi hoc non videtur observasse Meursius, is armenta pavit non regio, sed pastorali habitu indutus, nec nisi postea agnitus est à Priamo rege. Hecuba enim, cum gravida esset, somniavit se facem in utero gestare, & conjectores consulti respondebant, fore, ut filius, quem in utero habuit, patriam esset perditurus. Qua re cognita, Priamus infantem, ubi primum esset in lucem editus, Archelao cuidam dedit feris exponendum in Ida monte, ubi à pastoribus, vel etiam ab ipso Archelao, aut misericordia commoto, aut Hecuba id clam jubente, educatus, & pastorali vitæ assuefactus est; ubi, cum esset in dirimendis controversiis æquissimus, & maximam justitiæ famam comparasset, orta inter Deas de formæ præstantia contentione, arbiter electus est. Cætera, quæ ad fabulam pertinent, notiora sunt, quem ut heic habere locum debeant.

93. Θυωρίτην] Θυωρὸς mensam sacram denotat, quæ placentas, τὰ πέμματα, cæteraque divinis usibus destinata sustinebat. Hesychius, Θυωρὸν, τράπεζαν. τὴν τὰ θύη φυλάσσουσαν, καὶ τοὺς ἱερεῖς, καὶ μυρεψοὺς ὕπω. Suidas, Θυωρὸς, κυρίως ἡ ἱερὰ τράπεζα· ἔλεγε Φερεκύδης, ὅτι οἱ θεοὶ τὴν τράπεζαν θυωρὸν καλοῦσι. Quæ verba citavit Suidas ex Diogenis Laertii Vita Pherecydis, ubi totidem verbis exstat hoc dictum, cujus ratio erat hæc, quam dixi; quod, nempe, mensa, quæ sacris usibus inserviebat, θυωρὶς dicta. Phavorinus hunc Lycophronis locum habuit præ oculis, Θυωρὸς, ἡ τράπεζα παρὰ Λυκόφρονι, ἡ καὶ τὰ θυώματα (lege θύματα, vel θυμιάματα) ὁρῶσα καὶ φυλάττουσα. His autem mensis more receptum fuit ut assiderent nummularii, qui in fœnora pecuniam elocabant, & aurum argento, argentum obolis, teruncii sve permutabant; & ne Judæorum quidem Templum ab his fuit immune, ut docent Scripturæ, in quibus Christus dicitur, eos è Templo fugasse, mensasque subvertisse; Matthæi Evangel. XXI. 12. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐξέβαλε πάντας τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψε. Cujus moris prima causa fuisse videtur, ut præsto essent, & emi possent omnia, quæ essent ad sacrificiorum ritus peragendos necessaria, unde in Matthæi loco citato Christus eorum etiam *cathedras* subvertisse dicitur, *qui vendebant columbas*, nam columbæ à Judæis mactari solebant. Hinc τραπεζίτης, pro nummulario usurpari solet, Plautus,

——— subducam ratiunculam,

Quantum argenti mihi apud Trapezitam siet.

Idem significat etiam θυωρίτης; unde emendo Hesychium, apud quem sic scribitur, Θυραωρίτης, τραπεζίτης. Lege Θυωρίτης, τρ. Item qui controversias his de rebus ortas dirimebant, θυωρῖται dicti fuisse videntur, unde & hic pro *judice* sumitur; cujus rei nos admonuit Etymologici Auctor, Θυωρίτην καλεῖ τὸν βασανιστὴν, ἀργυρογνώμονα, κριτήν. Θυωρὸς δὲ, κυρίως ἡ τράπεζα, παρὰ τὸ τὰ θύη δέχεσθαι τῶν θεῶν· ἢ παρὰ τὸ τὰ θύα (lege θύη) ὁρᾶν, ὅ ἐστι φυλάσσειν, παρὰ Λυκόφρονι· νῦν δὲ μεταφορικῶς εἶπεν ἐπὶ τὸν ἄλλως ὅτι ἔκρινεν τὰς θεάς. Lege, ἐπὶ τοῦ κάλλους ὅτι ἔκρινε τὰς θεάς.

94. Οστίμων] i. e. stabulorum. Hesychius, & ex eo Phavorinus, Οστίμον, ἐν ᾧ αὐλίζεται μονοὶ τόποι· οἱ δὲ, ἔπαυλις.

Ibid. Γαμφηλὰς ὄνου] Asini maxillas vocat Maleam, Laconiæ promontorium, quod V. m. passuum per mare extenditur: Euripidis Scholiastes in Oreste, v. 364. Μαλέας δὲ ἀκρωτήριον ἐπὶ τῆς Λακεδαιμονίας, λεγόμενον παρὰ τοῖν ἰδιωτικῶς Ὄνου γνάθος. Quod nomen ei inditum à formæ similitudine: nec alia ratione Æschylus mare Salmydesium vocavit *maxillam*, Prometheo,

Τραχεῖα Πόντου Σαλμυδησσία γνάθος,
Ἐχθρόξενος ναύταισι, μητρυιὰ νεῶν.

Ubi Scholiastes hæc verba habet, Γνάθος εἶπε, διότι Σαλμυδησσία θάλασσα τοιοῦτον σχῆμα ἔχει, οἷον ἡ τοῦ ὄνου γνάθος. Idem dixit *flammæ barbam*, quod flamma in acutum verticem, senilis barbæ instar, exeat, Agamemnone v. 314.

Φλογὸς μέγαν πώγωνα. ———

Ad quod iterum Scholiastes, Πώγωνα λέγει τὴν εἰς ὀξὺ λήγουσαν ἀκμὴν τοῦ πυρὸς, καὶ ὁ πώγων γὰρ εἰς ὀξὺ λήγει, ὥσπερ καὶ ἀλλαχοῦ Αὐθάδη γνάθον, τὴν ἀκμὴν εἴρηκε καὶ ὀξύτητα τῆς σφηνός. Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐκ τούτου ὠνομάσθη παρὰ τοῖς μετεωρολόγοις πωγωνίας ἀστήρ. Si quis plura hujus generis exempla videre volet, Eustathium adeat. Porro promontorium hoc Laconiæ, Μαλέα, Μάλεια, Μάλειαι, vel Μαλίας dictum, à Maleo, rege quodam Argivorum, qui ibi templum exstruxit Apollinis; adeo vero navigantibus infestum erat, ut proverbio originem dederit, quo admonentur, qui juxta Maleam navigaturi sunt, rerum domesticarum oblivisci, tamquam qui certam mortem sint exspectaturi. Eustathius Odyss. γ'. ad hunc versum,

Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
Ἷξε θέων. ——— ———

Ἰστέον δὲ (inquit) ὅτι ἐκ Μαλειῶν, ὅθεν ἐξώσθη Μενέλαος εἰς Κρήτην, καὶ περὶ ἃς ἐδυστύχησεν ὁ Ἀγαμέμνων εἰς τὸν πλοῦν, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς εἰρήσεται, παροιμία κεῖται, τὸ, Μαλείας δὲ κάμψας, ἐπιλάθου τῶν οἴκαδε· ὁ γὰρ τόπος, φασὶν, ὁ τόπος. λέγεται δὲ καὶ Μάλεια ἑνικῶς, καὶ Μάλειαι πληθυντικῶς, πρὸς ἔμφασιν τοῦ κατὰ τὸ ἀκρωτήριον μεγέθους· οὕτω δὲ καὶ Κρίτο, καὶ Κρῆται, καὶ ἄλλα πολλά. ἡ δὲ Μάλεια, καὶ Μαλέας κοινῶς λέγεται. Ad proverbium quod attinet, id est ex Strabonis libro VIII. Ἦν δ' ὥσπερ ὁ πορθμὸς οὐκ εὔπλους ὁ κατὰ Σικελίαν τὸ παλαιὸν, οὕτω καὶ τὰ πελάγη, καὶ μάλιστα τὸ ὑπὲρ τῶν Μαλειῶν, διὰ τὰς ἀντιπνοίας, ἀφ' οὗ καὶ παροιμιάζονται,

Μαλέας δὲ κάμψας, ἐπιλάθου τῶν οἴκαδε.

Ubi Vett. Codd. quidam legunt Μαλέας, secundum Eustathium. Huc respexit Statius lib. VIII.

——— raucæ circumsonat ira Maleæ.

Et Ovidius Amorum Lib. II. Eleg. XVI. v. 21.

Cum domina Libycas ausim perrumpere Syrtes,
Et dare non æquis vela ferenda Notis.
Non, quæ Virgineo portenta sub inguine latrant,
Nec timeam vestros, curva Malea, sinus.

Idem eodem libro Eleg. XI. v. 16.

Hactenus est tutum; cætera cæca via est.
Et vobis alii ventorum prælia narrent;
Quas Scylla infestet, quasve Charybdis aquas;

Et quibus emineant violenta Ceraunia saxis;
Quo lateant Syrtes, quove Malea sinu.

Eodem quoque respexit Virgilius Æneid. V.

——— *nunc illas promite vires,*
Nunc animos, quibus in Getulis Syrtibus usi,
Ionioque mari, Maleæque sequacibus undis,

95. Λᾶν] La, vel Las, urbs erat Laconiæ maritima, sita super petram, quæ Græce Λᾶς dicitur. Huc respexit Stephanus Byzantinus, Λᾶ, πόλις Λακωνικὴ, Λυκόφρων,

Καὶ Λᾶν πέρσαντες. ———

Ταύτην ἑλόντες οἱ Διόσκουροι, Λαπέρσαι ἐκλήθησαν. λέγεται καὶ ἀρσενικῶς. ταύτην διαλύσας Ομηρος φησὶν,

Οἵ τε Λάαν εἶχον, οἱ δ' Οἴτυλον.

Κεῖται δὲ ἐπὶ πέτρας ὑψηλῆς, διὸ καὶ Λᾶ καλεῖται. οἱ κατοικοῦντες, Λαοί. Malim Λᾶοι. Versus ille in Homeri Bœotia exstat nonagesimus secundus, ubi sic Eustathius, Τὸ δὲ Λάαν, ὃ ἐστι λίθον, ἐκτείνει μὲν τὴν ᾠδὴν λέγουσιν, καὶ κλίνεται περιττοσυλλάβως, Λάαος, κραθὲν δὲ γίνεται Λᾶς, ὅθεν Λᾶ, πόλις τραχεῖα, ὡς τὸ, Λᾶν πέρσαντες, παρὰ Λυκόφρονι· καὶ Λαπέρσαι Διόσκουροι, οἱ τὴν τοιαύτην Λᾶν πέρσαντες. Hinc patet Thomæ de Pinedo error, qui in Stephano pro Λᾶ, reponere voluit Λᾶς. Homeri Scholiastes vetus loco jam laudato, ait, Λάαν· πόλιν Λακωνικὴν, ἣν οἱ Διόσκουροι πορθήσαντες Λαπέρσαι (lege Λαπέρσαι) ἐκλήθησαν· διὰ δὲ τὸ μέτρον ἀναγνωστέον δισυλλάβως, κατὰ γὰρ λέγειν μονοσυλλάβως, Λᾶν. Pausanias Laconicis hanc urbem tradit à Gythio stadia distare XL. à mari X. Τὰ δ' ἐν δεξιᾷ Γυθίου (inquit) Λᾶς ἐστι, θαλάσσης μὲν δέκα στάδια, Γυθίου δὲ τεσσαράκοντα ἀπέχουσα.

96. Μηλιανθμὸν] Versum hunc laudavit Etymologici Auctor, Μηλιανθμός· Λυκόφρων,

Καὶ μηλιανθμὸν, οὐδὲ χερσαίας πλάτης,

σημαίνει τὸν ἐν τοῖς προβάτοις κοιμήσεως τόπον, ἤγουν τὴν μάνδραν· παρὰ τὸ μῆλα, τὰ πρόβατα, καὶ τὸ ἰαύω, τὸ κοιμῶμαι, γίνεται ἰαυθμὸς, ὁ κοίμησις, καὶ ἐν συνθέσει μηλιαυθμὸς, ὡς κλαίω κλαυθμός.

97. Τράμπις] Hesychius, Τράμπις, ναῦς, ἄκατος, πορθμὶς· τινὲς πλοῖα βαρβαρικά. Nicander hac voce usus est,

Τράμπιος ὁλκαίης ἀκάτῳ ἴσος, ἥ τε δι' ἅλμης.

Ubi Scholiastes vetus hunc Lycophronis versiculum laudavit, Τράμπις, (inquit) κυρίως μὲν βαρβαρικὸν πλοῖόν ἐστιν· ἐνταῦθα δὲ καταχρηστικῶς τὸ ἁπλῶς πλοῖον ἐκάλεσε, καὶ ἴσως τὴν πείρην, ὅπερ ἐδήλωσε διὰ τῆς ὁλκαίης, ἤτοι μικρᾶς. Καὶ ὁ Λυκόφρων δὲ πλοῖον τράμπιν ἐκάλεσε, λέγων,

Τράμπις δ' ὀχήσει, καὶ Φερέκλειοι πόδες,

ὑπὸ γὰρ τοῦ Φερέκλου αἱ νῆες τῷ Ἀλεξάνδρῳ κατεσκευάσθησαν.

Ibid. Φερέκλειοι πόδες] i. e. naves à Phereclo fabricatæ: non video enim, cur naves pedibus comparari nequeant; cum sicut in terra pedibus, ita in mari navibus à loco in locum vehamur; licet id nolit concedere Meursius: interim non diffiteor, *Pedes*, si de parte navis dicantur, pro remis accipi posse; sicut enim pedibus animalia, ita remis vehuntur naves; hinc Euripides Hecub. v. 940.

——— ἐπεὶ
Νόστιμον ναῦς ἐκίνησε πόδα.

Ibidem v. 1020.

——— καὶ γὰρ Ἀργείων νεῶν
Λύσαι ποθοῦσιν οἴκαδ' ἐκ Τροίας πόδα.

Ubi tamen πόδα quidam exponunt *ancoram*, non enim remos, sed ancoras dicuntur solvere, qui mari se committunt. Porro Phereclus, secundum Lycophronem; at Harmonides, Phereeli pater, secundum alios, Paridis naves ædificavit. Causa hujus dissentionis videtur fuisse Homerus, cujus verba ambigua sunt, nec satis explicant, utrum Phereclum, an ejus patrem, navium fabrum dixerit Poeta, Il. έ. v. 59.

Μηριόνης δὲ Φέρεκλον ἐνήρατο, τέκτονος υἱὸν
Ἁρμονίδεω, ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα
Τεύχειν, ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη·
Ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας,
Ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο.

Ubi Eustathius, Τὸ δὲ, Ὃς ἐπίστατο δαίδαλα ἔργα, καὶ, Ὃς Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας, τινὲς μὲν περὶ τοῦ Φερέκλου νοοῦσιν, ὃ καὶ κάλλιον, οὕτω γὰρ ἱστοροῦσι πολλοὶ, ὧν καὶ ὁ Λυκόφρων ἐστί· τινὲς δὲ περὶ τοῦ Ἁρμονίδου, καὶ ἔστιν ὁ τρόπος ἀμφιβολία. Ambigue etiam loquitur vetus Homeri Scholiastes Il. γ'. Ἀλέξανδρος, ὁ καὶ Πάρις ἐπικαλούμενος, Ἀφροδίτης ἐπιταγῇ ναυπηγησάμενος αὐτῷ ναῦς Ἁρμονίδου, ἢ, κατά τινας τῶν νεωτέρων, Φερέκλου τοῦ τέκτονος, μετ' Ἀφροδίτης ἦλθεν εἰς Λακεδαίμονα. Poetarum vero turba Lycophroni adsentiuntur, Ovidius à Cantero citatus,

Hac duce Sigeo dubias à litore feci
Longa Phereclea per freta puppe vias.

Item Coluthus Thebanus,

Ἔνθα πολυπρέμνοιο διατμηθεῖσα δρύες ὕλης
Ἴδης, ἀρχεκάκοιο περιφροσύνῃσι Φερέκλου,
Ὅς ποτε μαργαίνοντι χαριζόμενος βασιλῆϊ,
Νῆας Ἀλεξάνδρῳ δρυτόμῳ τεκτήνατο βουλῇ.

98. Διασὰς Σαλάμβας] Σαλάμβη fenestram, portam, vel ostium significat. Hesychius, Σαλάμβη, ἡ ὀπὴ δι' ἧς τὸ σέλας βαίνει, ἡ πύλη, καπνοδόχη, θυρὶς, ἡ ὀροφή. Huc respexit Etymologici Auctor, Σαλάμβας, σημαίνει τὰς θυρίδας τὰς οὔσας ἐν σπηλαίῳ ὀπαῖς, Λυκόφρων. ἡ παρὰ τὸ δι' αὐτῆς βαίνειν τὸ φῶς, τὸ σέλας. Vel, si pro ostio accipias, παρὰ τὸ σαίνειν καὶ λαμβάνειν τοὺς βαίνοντας. Hoc loco sumitur pro geminis Laconiæ ostiis juxta Tænarum, quæ, observante Cantero, Strabo θυρίδας Ταινάρου appellavit. Eadem ratione Thermopylæ, & Pylæ dictæ sunt, nec aliter Lycophron dicet Ἀορνίας πύλας, v. 410. quo in loco plura in hanc rem videre poteris.

Ibid. Γυθίου] Gythium, vel Gytheum oppidum erat Laconiæ, quod Apollo & Hercules, depositis eo loci simultatibus, postquam de tripode quodam certassent, communi opera condiderunt, unde & his simulacra in foro posita; Vid. Pausanias Laconicis. Erat hæc urbs rerum omnium maritimarum Lacedæmoniis receptaculum, & portum habuit non natura, sed fodiendo factum; distabat autem ab urbe stadia CCXL. ut Strabo lib XIII. vel XXX. ut Polybius lib. V. docet. Stephanus hunc Lycophronis versiculum citavit, atque hinc, ut observavit Thomas de Pinedo, emendandus est: Γύθειον, πόλις Λακωνικὴ, Λυκόφρων,

Διασὰς σαλάμβας, κἀπιγυθείους πλάκας.

Lege κἀπὶ Γυθείους, vel Γυθίους, vel Γυθίω, vel Γυθεῖς.

Ibid. Πλάκας] Πλὰξ æquipollet Latinæ voci *æquor*, & quamlibet planitiem, tam in mari,

quam

quam terra denotat. Hinc Hesychius πλάκα ἠλιακὴν, explicat *terram orientalem*; Πλάκα ἠλιακὴν, τὴν ἀνατολικὴν γῆν, ἢ τὴν ἠλιακὴν πλάκα, καὶ τὴν ὅλην χώραν, καὶ τὴν κοινὴν, ἢ τὴν γῆν. Quem locum Phavorini ope sic emendo, Πλάκα ἠλιακὴν, τὴν ἀνατολικὴν γῆν, ἢ τὴν ἠλιακήν. Πλάκα, καὶ τὴν ὅλην χώραν, καὶ τὴν &c. Quin etiam Aristophanes in Ranis dixit, Πλὰξ πόντου. Et Sophocles Ajace, Ακραν ὑπὸ πλάκα Σουνίου.

100. Εκτορας πλημμυρίδος] locum hunc laudavit, & explicavit Eustathius; Εκτωρ, (inquit) συνοχεὺς, ἤτοι κρατητὴς, ὡς δηλοῖ καὶ Λυκόφρων, εἰπὼν τὰς ἀγκύρας Εκτορας πλημμυρίδος, ἤγουν ἐφεκτικὰς τῆς τῶν κυμάτων ῥύμης.

101. Σκαρθμῶν ἰαύοντας εἰνοδοῦντα στόλον] Catachresis hæc est Lycophronica, qua verbum ἰαύειν, quod proprie de somno dicitur, quamlibet quietem, aut cessationem à motu denotat.

102. Πόρτιν] Ovidius etiam Helenam *Juvencam* appellavit, Epistola Oenones ad Paridem, ubi Cassandra loqui fingitur,

Graja juvenca venit, quæ Te, patriamque, domumque
Perdat: Io probibe: Graja juvenca venit.

Ubi nonnulli per contumeliam dici *Juvencam* autumant; nam mulieres impudicæ, *juvencæ*, & *vaccæ* dicuntur: nec ob aliam causam Io, & Prœtides in vaccas conversæ finguntur. Solent tamen hæ voces sine opprobrio dici, quo modo Sophocles Deidamiam πόρτιν appellavit, Trachin. v. 535. & Horatius puellam Veneri immaturam *juvencam* vocat, Lib. II. Od. v. nec aliter Euripides Polyxenam μόσχον nominat, Hecuba v. 526.

Σκίρτημα μόσχου σῆς καθέξοντες χερῶν.

Ad Meursii rationem quod attinet, ea dura nimis videtur.

103. Δυοῖν πελειῶν] Plerique Lycophroni adversantur, dicentes solam Hermionem ex Helena natam fuisse, quos inter Euripides est, Andromache v. 899.

Ην ἐμὲ μόνην γε Τυνδαρὶς τίκτει γυνή.

105. Λῄτιν] i. e. captivam. Huc respexit Eustathius Iliad. α'. p. 827. Ληΐδα δὲ ὑποκοριστικῶς, ἢ μᾶλλον παρωνύμως εἰπόντος Ομήρου, ληΐδιον ἐντεῦθεν Θεόπομπος φησὶ τὴν αἰχμάλωτον, ὁ δὲ Λυκόφρων λῄτιν.

106. Θύστρον] Θύσαι dictæ Bacchæ ἀπὸ τοῦ θύειν, quod essent furore concitæ. Eustathius Il. α'. Εκ τοῦ θύειν, ὃ δηλοῖ, ὁρμᾷν, παράγεται ὁ θυμός. Et paullo post, Ιστέον δὲ, ὅτι ἐκ τοῦ ῥηθέντος θύειν, καὶ Θυάδες αἱ Βάκχαι· αἱ δ' αὐταὶ καὶ Θύσαι παρὰ Λυκόφρονι.

107. Βυίνη] Leucothea Græcis dicitur q. λευκὴ θεὰ, eadem Latinis *Albunea*, unde, ut nonnulli aiunt, per aphæresin Βυίνη sed minus placet origo Latina, dictam potius putarem à βυίνη, quod Euphorioni mare est,

——— πολύστροφα δάκρυα βυίνης.

Leucothea enim Dea erat marina. Vel, à δύω. Vel, secundum Tzetzen, à βύω. Vel, à βυθὸς & δυίνω. Phavorinus, Βυίνη, ἡ Λευκοθέα, παρὰ Λυκόφρονι, ἡ Ινώ. Οἷον,

——— Βυίνης καταλέκτρεια αἰθυίασσης.

Εἴρηται δὲ παρὰ τὸ εἰς βυθὸν δυίνειν, βυθοδυίνη, καὶ κατὰ συγκοπὴν Βυίνη. ἢ παρὰ τὸ δυίνω, Δυίνη, ἡ καταδῦσα εἰς θάλασσαν, καὶ Βυίνη κατὰ τροπήν. ἢ παρὰ τὸ βύω, τὸ κολυμβῶ, ὥς τινές φασιν. ἐγὼ δὲ, παρὰ τὸ βύω, τὸ κρύπτω, ὅθεν καὶ ὁ οἶνος, Βυίνη. Paullo aliter Etymologici Auctor: Βυίνη, ἡ Λευκοθέα, ἡ (mallem ἢ) Ινώ· οἷον,

——— Βυίνης καταλέκτρειαι αἰθυίασσης.

Εἴρηται παρὰ τὸ εἰς βυθὸν δυίνειν βυθοδυίνη, καὶ κατὰ συγκοπὴν δυίνη (lege βύνη) Η παρὰ τὸ δύνω, δυίνη, ἡ καταδῦσα εἰς θάλασσαν, καὶ βύνη κατὰ τροπήν. ἄλλοι θάλαμοι (mallem ἄλλοις θάλαμος) ἡ πύλη, ὡς παρὰ Λυκόφρονι.

108. Σκάνδειαν] Scandea est Cytherorum navale. Stephanus, Σκάνδεια, ἐπίνειον Κυθήρων, ὡς Παυσανίας τρίτῳ. Locus Pausaniæ exstat in Laconicis, ubi Scandeam tradit à Cytherorum urbe decem stadia distare: Εν Κυθήροις δὲ ὑπὸ θαλάσσης, Σκάνδεια ἐπίνειον. Κύθηρα δὲ, ἡ πόλις ἀναβάντι ἀπὸ Σκανδείας, στάδια ὡς δέκα. Meminit etiam Poetarum pater, Iliad. κ'. v. 268.

Σκάνδειαν δ' ἄρα, δῶκε Κυθηρίῳ Αμφιδάμαντι.

Ubi Scholiastes vetus narrat Scandeam esse Cytheræ urbem, Cytheram autem Laconiæ insulam: Η δὲ Σκάνδεια (inquit) πόλις Κυθήρων· Κύθηρα δὲ νῆσος τῆς Λακεδαίμονος.

Ibid. Αἴγιλα τ' ἄκραν] Ægilus, promontorium erat; meminit etiam Pausanias Ægilæ, Laconicæ urbis, Messenicis, Εστι δὲ Αἴγιλα τῆς Λακωνικῆς.

113. Ψυχρὸν παραγκάλισμα] Similiter Sophocles, Antigon. 667.

Ψυχρὸν παραγκάλισμα τοῦτο γίγνεται,
Γυνὴ κακὴ ξυνεῦνος ἐν δόμοις.

115. Φλεγραίας πόσις Στυγνὸς Τορώνης] Proteus maritus erat Torones, mulieris ex Phlegra oriundæ, quæ Thraciæ est urbs, apud quam Dii gigantes debellasse feruntur: unde & nomen habuit à φλέγω, uro; quod fulminibus pugna facta esset. Stephanus, Φλέγρα, πόλις Θρᾴκης, ἣν Εὔδοξος μετὰ ταῦτα Παλλήνην φησὶ κληθῆναι. Ο πολίτης, Φλεγραῖος, καὶ Φλεγραία, καὶ Φλεγραῖον. Εστι καὶ Φλεγρὸς, καὶ Φλέγρα, (lege Φλεγρά, Λυκόφρων. Plura videre poteris apud eundem, in voce Παλλήνη. Regionem faciunt Excerpta ex Strabonis libri VII. fine. Urbem, montem, & regionem esse ait Eustathius, Commentario in Dionysium v. 327. unàque nominis rationem reddit; in hoc tamen fallitur, quod Toronen faciat Protei filiam, idque ex Lycophrone: Παλλήνη δὲ, καὶ ὄρος, καὶ πόλις Θρᾳκική. Εστι δὲ Παλλήνη (inquit) χερρόνησος τρίγωνος, οἰκηθεῖσά ποτε ὑπὸ γιγάντων, οὓς Ηρακλῆς μισανθρώπους ἐφευρηκὼς κατεπολέμησεν, ὅτι καὶ βρονταί τινες, καὶ πρηστῆρες συνέπεσον· διὸ καὶ θεοὶ ἔδοξαν τῆς μάχης ταύτης τῷ Ηρακλεῖ συνάρασθαι, καὶ καταφλέξαι τοὺς κακούς· καὶ ἡ χώρα διὰ τοῦτο Φλέγρα ἐκλήθη. οἴονται δέ τινες Παλλήνην λέγεσθαι τὴν τῆς Κασσανδρείας χερρόνησον, τῷ Αἰγαίῳ καὶ αὐτὴν παρακειμένην, ἔνθα τε καὶ τόπος τις κατὰ παραφθορὰν Τορώνη, τῇ τοῦ Θρᾳκικοῦ Πρωτέως θυγατρὶ, κατὰ Λυκόφρονα. Cæterum Proteus in Ægypto regnavit, ubi justitiæ fama notissimus habebatur, & Paridi Helenam ademit, quam apud se detinuit, usque dum à Menelao repeteretur: verum ex Ægypto in Pallenen (quam nonnulli Protei patriam faciunt) profectus, Toronen duxit, ex qua duos filios, Polygonum & Telegonum, suscepit; hi cum in patrem immorigere se gererent, & hospites, prius lucta devictos, occiderent, Proteus eos exosus, à Neptu-

no obtinuit, ut facto subter terram foramine, via ex Pallene in Ægyptum pateret; quo postquam venisset, Hercules filios ejus interfecit: meminit Eustathius Odyss. δ'. Τούτῳ δὲ Πρωτεῖ ὅτι παῖδες μὲν ἦσαν κακόξεινοι, καὶ τῷ πατρὶ δυσπειθεῖς, διὸ καὶ ἀπώλοντο, ἡ δὲ θυγάτηρ Εἰδοθέα καὶ οἰσέτι παρέμεινεν ὡς ἀγαθή, καὶ ὡς ἐξ Εὐρώπης ἐπαλινδρόμησεν εἰς Αἴγυπτον ὁ Πρωτεὺς, ἱστορεῖ καὶ Λυκόφρων. Idem in Dionysii Perieg. v. 259. huc respexit: Πρωτεὺς τῶν ξενοκτόνων παίδων ἐν τῇ Θρακικῇ Παλλήνῃ ἀπαλλαγεὶς, ὡς ἱστορεῖ Λυκόφρων, διανηχέσεν εἰς Φάρον μετὰ τῆς θυγατρὸς Εἰδοθέας. Et Apollodorus lib. II. de Hercule loquens, Ἐκ Θάσου δὲ ὁρμηθεὶς ἐπὶ Τορώνην, Πολύγονον καὶ Τηλέγονον, τοὺς Πρωτέως τοῦ Ποσειδῶνος υἱοὺς, παλαίειν προκαλουμένους, κατὰ τὴν πάλην ἀπέκτεινε. Qua re audita, Proteus nec gaudio affectus est, quod filii essent, qui occiderentur; nec tamen lacrymas fudit, quod essent scelerati: unde eum Lycophron *risus & lacrymarum expertem* vocat. Simili modo affecta est apud Sophoclem Clytæmnestra, cum ei nunciata esset Orestis filii, à quo vitæ suæ timebat, mors; Electra v. 767.

Ὦ Ζεῦ, τί ταῦτα, πότερον εὐτυχῆ λέγω,
Ἢ δεινὰ μὲν, κέρδη δέ; λυπηρῶς δ' ἔχει,
Εἰ τοῖς ἐμαυτῆς τὸν βίον σώζω κακοῖς.

Et in Oedipo Tyran. Nuncius Polybi, cui hæres in Corinthi regno destinabatur Oedipus, mortem Oedipo ferens, ait, v. 945.

——— τὸ δ' ἔπος, ὃ 'ξερῶ τάχα
Ἥδοιο μὲν, πῶς δ' οὐκ ἂν ἀσχάλλοις ἴσως;

Pariter apud Æschylum in Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, cum victoria staret à Thebanis, Oedipi vero Filii essent occisi, animi se dubium prædicat Chorus, nec satis scire, an Patriæ fœlicitatem gratulari, an potius Regiæ domus eladem deplorare debeat,

Πότερον χαίρω, κἀπολολύξω
Πόλεως ἀσινεῖ σωτῆρι·
Ἢ τοὺς μογερούς καὶ δυσδαίμονας
Ἀτέκνους κλαύσω πολεμάρχους.

129. Τὴν δ' Ἡλίου θυγατρὸς Ἰχναίας βραβεὺς] Solis filia dicitur Themis, Dea justitiæ præses, quam tamen plerique Cœlo & Tellure natam tradunt, inter quos Hesiodus Theogon. v. 135. ubi inter cæteros eorum liberos enumerat,

Θείαν τε, Ῥείαν τε, Θέμιν τε, Μνημοσύνην τε.

Idem facit Apollodorus lib. I. cap. III. quibus adsentitur in Hymnis Orpheus,

Οὐρανόπαιδ', ἁγνὴν καλέω Θέμιν εὐπατέρειαν.

Themis Iehnæa etiam ab Homero dicitur Hymno in Apollinem,

——— θεαὶ δ' ἔσαν ἔνδοθι πᾶσαι,
Ὅσσαι ἄρισται ἔσαν, Διώνη τε, Ῥείη τε,
Ἰχναίη τε Θέμις, καὶ ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη.

Hæc appellatio sumta est ab Ichnis, Thessaliæ urbe, ut vult Strabo, Geograph. IX. in Thessaliæ descriptione, Καὶ Ἴχναι, ὅπου ἡ Θέμις Ἰχναία τιμᾶται. Stephanus Macedoniæ urbem facit, indeque dictam narrat, quod ibi Jupiter Themidem fugientem deprehendit, κατ' ἴχνος eam persequens: Ἴχναι, πόλις Μακεδονίας, Ἡρόδοτος ἑβδόμη. Ἐρατοσθένης δὲ Ἄχνας αὐτήν φησι· Φιλητᾶς δ' Ἄχνην φησί, διὰ τοῦ α. Τὸ ἐθνικὸν καὶ Ἰχναῖος, καὶ Ἰχναία ἡ Θέμις· διωκομένη γὰρ ὑπὸ τοῦ Διὸς, κατελείφθη (lego κατελήφθη) ἐν τοῖς τῶν Ἰχναίων τόποις, καὶ ἀπὸ τοῦ διωχθῆναι κατ' ἴχνος ὠνομάσθη. Huc spectat Hesychii locus, Ἰχνέμη, Θέμις· ubi Cl. Salmasius reposuit Ἰχναίη. Themidos βραβεὺς, judicem justum denotat; βραβεὺς enim proprie significat, τοὺς ἐν ἀγῶσι κριτὰς, seu δικαστὰς, i. e. judices, qui certaminibus præfuerunt, & præmia merentibus dabant, litesque, quæcumque illic inciderent, dirimebant; ut ex Suida, aliisque Grammaticis discimus. Similiter dixit in Orest. v. 1652. Euripides δίκας βραβεῖς, i. e. teste Scholiastes, τοὺς κρίσεως δικαστάς.

131. Πελειάδος] Helenam columbæ assimilavit Poeta, quod ista avis libidine sit infamis, (unde & Veneri sacra est) totoque fere anno pariat: unde Æschylus in Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβ. dixit,

Πάντεκνος πελειάς, ———

Ubi Scholiastes, Πάντεκνον δὲ τὴν πελειάδα φησὶν, ὅτι πάντα ὄρνεα ἅπαξ τοῦ ἔτους τίκτει, ἡ δὲ περιστερὰ ἀεὶ, διὸ ἀνάκειται τῇ Ἀφροδίτῃ. Περιστερὰ δὲ εἴρηται, ὁ περισσῶς ἐρῶσα, πλεονάζοντος τοῦ τ κατὰ μέσον. Idem in Prometheo, haud aliter ac Lycophron, amatores rapaces κίρκους appellat, eorumque uxores πελειάδας,

Κίρκοι πελειῶν οὐ μακρὰν λελειμμένοι.

Ad quod Scholiastes, Κίρκοι πελειῶν· πελείας τὰς νύμφας, ἤτοι τὰς τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας· ἀφροδισιαστικὸν γὰρ τὸ ὄρνεον τοῦτο, ἡ περιστερά. Κίρκους δὲ, ἤτοι αὐτοὺς, τοὺς νυμφίους, ἤγουν τοὺς υἱοὺς τοῦ Αἰγύπτου, διὰ τὸ ἁρπακτικὸν λέγει.

135. Σπιλάδορπον Αἰγαίωνος ἀγρίου πάγον] Ægæon, vel Ægæus dicitur Neptunus, Hesychio teste, Αἰγαίων ὑπερηφανῶν, ἑκάλεος θεὸς, καὶ τὸ περὶ Κυκλάδας πέλαγος· οἱ δὲ ὁ Βριάρεως, καὶ ὁ Ποσειδῶν. Ita dictus à γαίω superbio, inde γαίων, & Αἰγαίων, per prosthesin. Vel potius ab Ægis, Eubœæ urbe, Neptuno sacra. Strabo lib. IX. Κατὰ δὲ τὴν παραλίαν ταύτην κεῖσθαί φασιν Αἰγὰς τὰς ἐν Βοιωτίᾳ, ἐν αἷς τὸ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερὸν τοῦ Αἰγαίου. Hesychius Ægarum meminit, insulæ prope Eubœam Neptuno sacræ: Αἰγαὶ, νῆσος πρὸς τῇ Εὐβοίᾳ, ἱερὸν Ποσειδῶνος. Sunt qui dictum volunt ab Ægis, Achaiæ urbe; Phavorinus, Αἰγαίων, ὁ Ποσειδῶν, ἀπὸ τοῦ ἐν ταῖς Αἰγαῖς πόλεως τῆς Ἀχαΐας, καὶ ἐν τῷ Αἰγαίῳ τιμᾶσθαι. Neptuni etiam in hac urbe culti duobus in locis meminit Homerus; Iliad. ν'. v. 23.

——— τρέμε δ' οὔρεα μακρὰ καὶ ὕλη
Ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισι Ποσειδάωνος ἰόντος·
Τρὶς μὲν ὀρέξατ' ἰὼν, τὸ δὲ τέτρατον ἵκετο τέκμωρ
Αἰγάς· ἔνθα δέ οἱ κλυτὰ δώματα βένθεσι λίμνης
Χρύσεα μαρμαίροντα τετεύχαται, ἄφθιτα αἰεί.

Ubi Scholia vetera; Αἰγαὶ, πόλις Ἀχαΐας ἐν Πελοποννήσῳ, ἔνθα τιμᾶται ὁ Ποσειδῶν. Iterum in Iliade θ'. v. 203.

Ὢ πόποι, Ἐννοσίγαι' εὐρυσθενὲς, οὐδέ νυ σοί περ
Ὀλλυμένων Δαναῶν ὀλοφύρεται ἐν φρεσὶ θυμός;
Οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε, καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσι
Πολλά τε, καὶ χαρίεντα. ———

Hujus versiculi meminit Pausanias Achaieis; narrat præterea hanc urbem postea desertam esse: Πρὸς δὲ τῇ Ἀχαϊκῇ Κραθίδι Ἀχαιῶν ποτε ᾤκηντο Αἰγαὶ πόλις· ἐκλειφθῆναι δὲ αὐτὴν ἀνὰ χρόνον ὑπὸ ἀσθενείας λέγουσι. Τούτων δὲ Ὅμηρος τῶν Αἰγῶν ἐν Ἥρας λόγοις ἐποιήσατο μνήμην,

Οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε, καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσιν.

δῆλον, ὡς γέρα τοῦ Ποσειδῶνος ἴσας ἔν τε Ἑλίκῃ, καὶ ἐν ταῖς

Αἰγαῖς

Αἰγαῖς ἔχουσιν. Meminit etiam Eustathius Il. β'. p. 220. Ὁ δὲ Γεωγράφος φησὶν, ὅτι μετὰ Σικυῶνα, Πελλήνη κεῖται, εἶτα Αἴγειρα δευτέρα, τρίτη Αἰγαί, ἃς καὶ Αἰγὰς λέγουσιν ἐνικῶς, Ποσειδῶνος ἱερὸν ἔχουσα. *Neptuni* porro *salem* dicit Poeta, quod sal nihil aliud sit, quam *concretio* aquæ marinæ, unde πάγος dicitur; nam Grammatici πάγον exp. τὸ πεπηγμένον ὕδωρ. Sal in conviviis hospitalibus apponi solebat, vel ut significetur amorem hospitum, & conjunctionem futuros permanentes & diuturnos, sal enim à corruptione conservat: vel quoniam, ut sal multis aquæ collectionibus conficitur, ita qui ex diversis locis convenerunt, hospitalitate idem facti sunt: quas rationes suggessit Eustathius Iliad. α'. p. 100. Τοῖς ἐπιξενουμένοις (τοὺς ἅλας) παρετίθοντο πρὸ τῶν ἄλλων βρωμάτων· ἢ διὰ τὸ τῆς φιλίας μόνιμον καὶ παραμένον, συντηροῦσι γὰρ αὐτοὶ πολλοῖς τῶν σωμάτων καὶ οἱ ἅλες· ἢ καὶ εἰς σύμβολον τῆς κατὰ φιλίαν ἑνώσεως· ὡς γὰρ ἅλες ἐξ ὑδάτων πολλῶν ξυνῶν καὶ χυτῶν παγεῖς, ἕν τι στερεὸν γίνονται σῶμα, οὕτω καὶ οἱ συνελθόντες εἰς ξενίαν ἐκ διεστώτων, εἰς ἕν τῷ τόπῳ, καὶ τῇ φιλικῇ διαθέσει συνέχονται. Et aliàs tanto in honore habebatur sal, ut sine eo nullum peractum fuerit sacrificium; ut docet Plinius lib. III. cap. VII. *Maxime tamen* (inquit) *in sacris intelligitur auctoritas* (salis) *quando nulla conficiuntur sine mola salsa.* Unde nil mirum si eum Lycophron vocaverit ἁγνίτην: & Hesychius etiam Ἁγνίτην exp. οἱ ἅλες. Pari ratione Homerus ἅλα θεῖον dixit Iliad. ι'. v. 214.

Πάσσε δ' ἁλὸς θείοιο. ——

Ad quod Eustathius, Θεῖον τὸν ἅλα φησὶν, ἢ διότι συναγωγὸς ἐστὶν εἰς φιλίαν, καὶ εὐνοίας σύμβολον τοῖς ξένοις ἐν τῇ τραπέζῃ παρετίθετο· ἢ διότι τὰ ἄλλ' ἄσηπτα ἐπὶ πολὺ διαμένειν ποιεῖ. Εἴποι δ' ἄν τις καὶ παρὰ τῷ Λυκόφρονι ἁγνίτην τὸν ἅλα λέγεσθαι, ἀντὶ τοῦ θεῖον.

136. Ἑστίας θεῶν &c.] Grave erat peccatum, & nullo non supplicio dignum, si quis mensam hospitalem violaret; quod innumeris exemplis patet, quorum unum tantum adferam, ubi de Paride conqueritur Menelaus, Iliad. γ'. v. 351.

Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι, ὅ με πρότερος κάκ' ἔοργε
Δῖον Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον·
Ὄφρα τις ἐῤῥίγῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων
Ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι, ὅ κεν φιλότητα παράσχῃ.

137. Λάξας τράπεζαν] Λάξαι Hesychio est λακτίσαι, metaphora à jumentis sumta; nec aliter Æschylus, Agamemn. v. 390.

—— ἀνδρὶ
Λακτίσαντι μέγαν Δίκας
Βωμόν. ——

139. Τοίχας ψαλάζειν] Paridis lyræ meminit Homerus, Iliad. γ'. v. 49 ubi Hector Paridi ait,

Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις, τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης.

Ut non opus sit confugere ad sensum proverbialem, quo εἰς κενὸν ψαλάξαι exp. *frustra aliquid tentare*. Vid. Joannis Tzetzæ Chiliad. V. hist. 11.

143. Τὴν πεντάλεκτρον] De Helena loquitur, quæ quinque viris nupsit, qui mox ordine recensebuntur; cujus rei meminit etiam Euripidis Scholiastes, Androm. v. 228. ubi Andromache Hermionæ, Helenæ filiæ, matris impudicitiam exprobrat,

Μὴ τὴν τεκοῦσαν τῇ φιλανδρίᾳ, γύναι,
Ζήτει παρελθεῖν. ——

Λέγει δὲ Θησέα, (inquit Scholiastes) καὶ Μενέλαον, Ἀλέξανδρον, καὶ Δηΐφοβον, καὶ μετὰ θάνατον, τὸν ἐν ὀνείροις Ἀχιλλέα, ὡς Λυκόφρων,

Τῆς πεντελέκτρου Θυιάδος Πλευρωνίας.

Ibid. Θυιάδος] Θυιάδες erant Bacchi ministræ, à quo immissi furores, pro quavis vehementi concitatione, sive in libidinem, iram, vel alios quosvis affectus poni solent. Hinc Euripides Phœniss. v. 21. de libidinoso quodam,

Ὁ δ' ἡδονῇ δοὺς, εἴς τε βακχεῖον πεσὼν.

Et Latini Poetæ frequentissime utuntur vocibus *furorem* significantibus, cum amorem volunt exprimere; affectum nempe, in quo tantum est furoris & dementiæ, ut qui ejus illecebris capti sunt, non minus ridicule se gerant, quam qui rationis usum perdiderunt: Horatius,

—— *sive puer furens*
Impressit memorem dente labris notam.

Et Virgilius Eclog. x. v. 37.

Certe sive mihi Phyllis, sive esset Amyntas,
Seu quicumque furor. ——

h. e. amor. Et paullo post, v. 44.

Nunc insanus amor. ——

Et v. 59.

—— *tamquam hæc sint nostri medicina furoris.*

Hanc in rem plura vide Cassandræ v. 405.

144 Γραιὰ] Hujus loci meminit Eustathius Iliad. δ'. Γραῖσαι, τὸ χωλῶσαι λέγει, ἀφ' οὗ καὶ γραῖαι ἐξενήνεκται, τὸ χωλόν· ὡς δηλοῖ παρὰ τῷ Λυκόφρονι, Γραῖαι Μοῖραι, αἱ χωλαί. Idem Iliad. ι' epitheti hujus rationem reddidit, Ἰστέον ὡς αἱ μὲν Μοῖραι χωλαὶ παρὰ Λυκόφρονι, διὰ τὸ ἀνόμαλον τοῦ μοιρᾶσθαι, καὶ ἄνισον, καὶ ὑποσκάζον, καὶ ὡς οἷον ὀκλάζον, καὶ μὴ ἀεὶ ἀπταίστως βαῖνον. Plura qui volet, Mythologos adeat.

145. Δισσαῖς Ἀλὸς] Oceanus & Tethys Deorum antiquissimi memorantur; quod ideo factum dicitur, quia Veteres ex aqua principium suum habere universa putârunt; quam opinionem sequioribus seculis amplexus Thales Miles. Hinc Deorum, hominumque communes parentes habiti sunt: Orpheus Hymno in Oceanum,

Ὠκεανὸν καλέω, πατέρ' ἄφθιτον, αἰὲν ἐόντα,
Ἀθανάτων τε θεῶν γένεσιν, θνητῶν τ' ἀνθρώπων.

Et Homerus Iliad. ξ'.

Ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθύν.

Apud Ovidium Juno se eorum *alumnam* vocat, Metamorph. II.

At si vos læsæ contemtus tangit alumnæ.

Unde magno eos in honore habebant, & summa reverentia prosequebantur juniores Dei: Ovidius Metamorph. II. v. 509.

—— *& ad canam descendit in æquora Tethyn,*
Oceanumque senem, quorum reverentia movit
Sæpe Deos. ——

146. Νυμφεῖα πεντάγαμβρα δαίσουσι γάμων] Δαῖσαι de conviviis præbendis dici solet; unde vulgo dicimus δαῖσαι τάφον, i. e. funebre epulum præbere. Heic ad nuptialia convivia applicatur: nam in nuptiarum celebratione lautissima convivia apparari solebant, tum amicorum gratia, quorum ingens erat confluxus; tum etiam Deorum nuptialium, quibus hujusmodi deliciæ gratissi-

mæ

mæ credebantur; ut obſervavit Athenæus Δειπνοσοφ. lib. v. initio cap. I. Ὡς νενόμιςαι ἄγειν συμπόσια περὶ τοὺς γάμους, τῆς τε γαμηλίου θεῶν ἕνεκα, καὶ τῆς οἱονεὶ μαρτυρίας. Homerus pro convivio nuptiali γάμον poſuit, Iliad. τ΄. v. 299.

—— δαίσειν δὲ γάμον μετὰ Μυρμιδόνεσσι.

Quod ex alio Homeri verſiculo obſervavit Julius Pollux Onomaſtic. lib. III. cap. III. Ὁμήρῳ μέμνηται οὐ τὸ ἔργον μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἑστίασιν, γάμον καλῶν,

Εἰλαπίνη, ἠὲ γάμος, ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ᾽ ἐστί.

Ad hæc convivia vocabant amicos, cognatoſque omnes, ut ex initio Odyſſ. δ΄. diſcimus, ubi Menelaus Hermionem Pyrrho deſponſaturus, epulum nuptiale celebrat. Unde ne turbæ & tumultus in tanto hominum concurſu fierent, cautum eſt Athenis, commiſſa Magiſtratibus quibuſdam hujus rei cura, quos Γυναικονόμους vocabant, nomine ex officii ratione indito; iidem una enim Areopagitis aliis etiam publicis conventibus, quales erant epulæ ſacrificiales, funebres, &c. præfuerunt; ſeribente Athenæo lib. VI. cap. XI. Καὶ Φιλόχορος δ᾽ ἐν ἑβδόμῃ Ἀτθίδος, Οἱ Γυναικονόμοι, φησὶ, μετὰ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν ἐσκόπουν τὰς ἐν ταῖς οἰκίαις συνόδους, ἔν τε τοῖς γάμοις, καὶ ταῖς ἄλλαις θυσίαις. Ibidem alia permulta eandem in rem diſſerit.

147. Λύκοις] i. e. raptores; haud aliter in Ariſtophanis Nubibus, Nubes quæ in omnes ſe figuras transformabant, pro rerum, in quas incidunt, varietate, ſi rapacem Simonem conſpexerint, in lupos converti dicuntur,

Στρ. Τί γὰρ ἦν ἅρπαγα τῶν δημοσίων Σίμωνα, τί δρῶσιν;
Σωκρ. Ἀποφαίνουσαι τὴν φύσιν αὐτοῦ, λύκοι ἐξαίφνης ἐγένοντο.

150. Ἡμικρῆτα βάρβαρον] Simili modo Teucer apud Soph. Menelao objicit Barbaræ ipſum, & Cretenſis originis eſſe, Ajace v. 1310.

Οὐκ οἶσθα σοῦ πατρὸς μὲν ὃς προὔφυ πατὴρ,
Ἀρχαῖον ὄντα Πέλοπα βάρβαρον Φρύγα;

Ubi Demetrius Triclinius, Τάνταλος, ὁ τοῦ Πέλοπος πατὴρ, ἐκ Φρυγίας ἦν, &c. Paullo poſt, v. 1313. Teucer ait,

Αὐτὸς δὲ μητρὸς ἐξέφυς Κρήσσης.

Nec aliter Euripides Oreſt. v. 18.

Μενέλεώς τε Κρήσσης μητρὸς Ἀερόπης ἄπο.

151. Ἐπειῶν] Epei regionem Elidem dictam habitarunt, teſte Homero Iliad. λ΄.

Κήρυκες δὲ λίγαινον ἅμ᾽ ἠοῖ φαινομένηφι,
Τοὺς ἴμεν, οἷσιν χρεῖος ὀφείλετ᾽ ἐν Ἤλιδι δίῃ·
Οἱ δὲ συναγρόμενοι Πυλίων ἡγήτορες ἄνδρες
Δαίτρευον· πολέσιν γὰρ Ἐπειοὶ χρεῖος ὄφειλον.

Idem Odyſſ. ν΄. v. 275. tradit Epeos Elidis dominos fuiſſe,

Ἠὲ εἰς Ἤλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.

Plinius narrat Epeos poſtea dictos Eleos, lib. IV. cap. V. *Inde Eleorum ager, qui antea Epei vocabantur.* Quorum nominum originem ex Pauſania diſcimus, qui tradit eundem populum, Epeo regnante, Epeos; Eleo poſtea rerum potito, Eleos nuncupatos eſſe, Eliac. α΄. initio; Ἔσχε τὴν βασιλείαν Ἐπειὸς, καὶ Ἐπειοὶ πρῶτον τότε ἀντὶ Ἐνδυμιωνίων ὠνομάσθησαν. Paullo poſt, Τὴν δὲ Ἐπειῶν ἔσχεν ἀρχὴν Ἠλεῖος, Εὐρυκύδας τε, τῆς Ἐνδυμίωνος, καὶ (ὅτῳ πιστὰ) πατρὸς ὢν Ποσειδῶνος· καὶ τὸ ὄνομα οἱ ἄνθρωποι οἱ νῦν ἀντὶ Ἐπειῶν ἀπὸ τοῦ Ἠλείου μετεβεβλήκεσαν. Idem alii tradunt, alii negant; Strabo ſentire videtur ab initio diverſas fuiſſe gentes, ſed cum Epei eſſent rerum domini, in unam urbem coiviſſe; lib. VIII. Οὐ μὴν τοι ἄπορον, οὐδ᾽ εἰ ποτε τοῖς Ἠλείοις διάφοροι ὄντες οἱ Ἐπειοὶ καὶ ἑτερόεθνεῖς, εἰς ταυτὸ συνήρχοντο κατ᾽ ἐπικράτειαν, καὶ κοινὴν ἐνέμοντο πολιτείαν.

152. Ἐνναία] Enna Siciliæ urbs erat, in umbilico regionis ſita; ibi Cereris erat templum, narrante Strabone, lib. VI. Ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ, τὴν μὲν Ἔνναν, ἐν ᾗ τὸ ἱερὸν τῆς Δήμητρος, ἔχουσιν ὀλίγοι, &c. Cicero, quarta in Verrem, uberrimam reliquit urbis hujus, templi, ſacrorumque deſcriptionem; natam ibi tradit Cererem, raptam Proſerpinam, locum denique & ſacra omnibus, quotquot uſpiam ſunt, non exceptis Athenienſium Myſteriis, majorem habere religionem. Meminerunt etiam Poetæ Latini; Silius Italicus lib. I.

Nec Cerere Ennæa, Phario nec victa colore.

Emendo hinc vulgatas & recentiores quaſdam Claudiani editiones, de raptu Proſerpinæ lib. I.

Ennææ Cereri proles optata virebat
Unica, nec ſobolem tribuit Lucina ſecundam.

Vulgo legitur *Ætnææ Cer.*

153. Ἐριννύν] Ab hoc Cereris cognomine dictum videtur Feſtum Cereris, de quo Heſychius, & poſt eum Phavorinus, Ἐριννία, ἑορτὴ Δήμητρος. Malim, Ἐριννύεια.

Ibid. Ἐριννὺν] Erinnys in Thelpuſa, Arcadiæ urbe, dicta Ceres, quæ in Erinnyis formam verſa, cum Neptuno concubuit, ex quo Arionem equum peperit: Apollodor. lib. III. fine cap. VI. Ἄδραστον δὲ μόνον ἵππος διέσωσεν Ἀρείων· τοῦτον ἐκ Ποσειδῶνος ἐγέννησε Δημήτηρ, εἰκασθεῖσα Ἐριννύϊ κατὰ τὴν συνουσίαν. Variavit hanc rationem Pauſanias, Arcadicis, Μετὰ δὲ Θέλπουσαν, ἐπὶ τὸ ἱερὸν τῆς Δήμητρος ὁ Λάδων κάτεισι τὸ ἐν Ὀγκίῳ· καλοῦσι δὲ Ἐριννὺν οἱ Θελπούσιοι τὴν θεόν, ὁμολογεῖ δέ σφισι καὶ Ἀντίμαχος, ἐπιστρατείαν Ἀργείων ποιήσας ἐς Θήβας, καὶ οἱ τὸ ἔπος ἔχει,

Δήμητρος τόθι φασὶν Ἐριννύος εἶναι ἔδεθλα.

Ὁ μὲν δὴ Ὄγκος Ἀπόλλωνος ἦν κατὰ τὴν φήμην, καὶ ἐν τῇ Θελπουσίᾳ περὶ τὸ χωρίον ἐδυνάστευε τὸ Ὀγκεῖον. τῇ θεῷ δὲ Ἐριννὺς γέγονεν ἐπίκλησις· πλανωμένῃ γὰρ τῇ Δήμητρι, ἡνίκα τὴν παῖδα ἐζήτει, λέγουσιν ἕπεσθαί οἱ τὸν Ποσειδῶνα, ἐπιθυμοῦντα αὐτῇ μιχθῆναι, καὶ τὴν μὲν ἐς ἵππον μεταβαλοῦσαν, ὁμοῦ ταῖς ἵπποις νέμεσθαι ταῖς Ὀγκίου. Ποσειδῶν δὲ συνίησιν ἀπατώμενος, καὶ συγγίνεται τῇ Δήμητρι, ἄρσενι ἵππῳ καὶ αὐτὸς εἰκασθείς. Τὸ μὲν δὴ παρ᾽ αὐτίκα (malim παραυτίκα) τὴν Δήμητρα ἐπὶ τῷ συμβάντι ἔχειν ὀργίλως, χρόνῳ δὲ ὕστερον τοῦ τε θυμοῦ παύσασθαι, καὶ τῷ Λάδωνι ἐθελῆσαί φασιν αὐτὴν λούσασθαι· ἐπὶ τούτῳ καὶ ἐπικλήσεις τῇ θεῷ γεγόνασι, τοῦ μηνίματος εἵνεκα Ἐριννὺς, ὅτι τὸ θυμῷ χρῆσθαι, καλοῦσιν ἐριννύειν οἱ Ἀρκάδες· Λουσία δὲ, ἐπὶ τῷ λούσασθαι τῷ Λάδωνι, &c. Pergit deinde de Cereris ſtatua, Arione equo, &c. narrare. Porro huic Cereri feſti dies obſervati, quorum in uno natus Oreſtes; docente Ptolemæo Hephæſtione, fine lib. III. Ὡς Ὀρέστης κατὰ τὴν ἑορτὴν τεχθείη (lego τεχθείη) τῆς Δήμητρος, τῆς καλουμένης Ἐριννύος.

Ibid. Ξιφηφόρος] Hoc epitheton non modo de enſe, verum de falce meſſoria intelligi poteſt.

158. Ἐρεχθεὺς] Phavorinus, Ἐρεχθεὺς, Ποσειδῶν ἐν Ἀθήναις·

Ἀθήναις· ὁ Ἐριχθεὺς, ὁ ἐπιχθόνιος καλούμενος, ἀπὸ τῆς ἐπισήδης εἰς τὴν ὥραν· ὁ παρὰ τὸ ἐρείκω, τὸ κόπτω. Hinc emendandus Hesychius, Ἐριχθεύς, Ποσειδῶν ἐν Ἀθήναις. Omnino legendum Ἐριχθεύς, quo cognomine insignitus videtur Neptunus, ab Erectheo, Athenarum rege; sicuti Minerva Aglaurus, Jupiter Agamemnon, & alii aliis nominibus à viris sumtis ornati fuerunt. Porro Neptunus hic fanum in ἀκροπόλει Athenarum habuit, quod Ἐρέχθειον appellabant, ante quod erat Jovis Ὑπάτου ara. Pausanias Atticis, Ἔστι δὲ καὶ οἴκημα, Ἐρέχθειον καλούμενον· πρὸ δὲ τῆς εἰσόδου Διός ἐστι βωμὸς Ὑπάτου. Neptuni Erechthei mentio est apud Athenagoram, in Leg. pro Christ. Ὁ δὲ Ἀθηναῖος Ἐρεχθεῖ Ποσειδῶνι θύει. De hoc plura vide in doctissimi Meursii Cecropiæ cap. XVIII.

162. Καδμίλου] Mercurium hoc nomine signat, qui idem videtur esse cum Casmilo, Cabirorum Samothracum uno, ut docent Phavorinus, Etymologici Auctor, & Apollonii Scholiastes Arg. I. Alii tamen Casmilum in inferiori ordine ponunt, & pro ministro duntaxat habent. Varro, *Casmilus nominatur in Samothraces mysteriis, Deus quidam administer Diis magnis.* Plerique alii *Camillum* scribunt. Plutarchus in Numa, Καὶ τὸν ὑπηρετοῦντα τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς ἀμφιθαλῆ παῖδα λέγεσθαι Κάμιλλον, ὡς καὶ τὸν Ἑρμῆν οὕτως ἔνιοι τῶν Ἑλλήνων Κάμιλλον ἀπὸ τῆς διακονίας προσηγόρευον. Dionysius Halicarnasseus lib. II. Ὑπηρέτουν τοῖς ἱερεῦσιν οἱ λεγόμενοι νῦν παρὰ Ῥωμαίων κάμιλλοι. Festus, *Flaminius Camillus, puer dicebatur ingenuus patrimus & matrimus, qui Flamini Diali ad sacrificia præministrabat; antiqui enim ministros Camillos dicebant.* Macrobius Saturnal. lib. III. *Romani quoque pueros puellasve nobiles & investes, camillos & camillas appellant, Flaminicarum & Flaminum administros.* Hinc Virgilius Metabum dicit *Camillam* appellasse filiam, Dianæ scil. præministram: sed & idem *Casmillam* scribit, Æneid. XI.

——— *matrisque vocavit*

Nomine Casmillam mutata parte Camillam.

Ubi Servius, *Camilla q. ministra dicta est; ministros enim & ministras impuberes, camillos & camillas in sacris vocabant: unde & Mercurius Hetrusca lingua Camillus dicitur.* Sed Bœoti, qui vocabulum à Phœnicibus didicere, neque *Camillum* scribebant, neque *Casunilum*, sed *Cadmilum*; ut tradit, præter Scholiastem nostrum, Auctor apud Phavorinum, Κάδμος οὐ κύριον μόνον, ἀλλὰ καὶ Ἑρμοῦ ἐπίθετον, ὃ παράγωγον ὁ Κάδμιλος παρὰ Λυκόφρονι. Quæ verba etiam occurrunt in Eustathio, Iliad. δ'. p. 371. Mercurium hinc patet *Cadmilum* dici; quam scripturam etsi convellat Meursius, reliquis tamen omnibus longe præfert, idque non immerito, Cl. Bochartus, Geograph. Sacr. Partis secundæ lib. I. cap. XII. cum quia in Bœotia nata est, ubi Phœnices diu hæserunt; tum maxime, quia Arabice חדם (*chadama*) est ministrare; nullum est verbum notius. Sic in Proverbiis Abid Ubid, ultimo secundæ centuriæ, פחדמת אלבנת (*phecadamathi-lbinthi*) *& ministravit filia.* Joh. XII. 26. חאדמי (*chadimi*) *minister meus*, & מן יחדמני (*men jachdamoni*) *qui ministrabit mihi.* Atque ut usurpari scias de sacro ministerio, Luc. I. 5. pro Sacerdotum ἱερατείᾳ, Arabs Interpres habet חדמת (*chadmath*.) Et Jacob. I. 27. eadem voce redditur θρησκεία. Et Exod. XXVIII. 4. de Sacerdotibus dicitur, אן יחדמוני (*inna jachdamuni*) *ut mihi ministrent.* Omnino igitur *Cadmilum* Phœnices scripserunt חדמאל (*Chadmel*) i. e. ministrum Dei, ministrum sacrum; quo modo *Camillum*, & *Casmilum* Veteres summo consensu explicant. C factum ex ח (*cheth*,) ut in Tapsaco ex תפסח (*Thipsach*,) & Malaca ex מלחא (*Malacha*,) & similibus. Rursus *Cadmel* mutatum in *Cadmilum*, quia Phœnicum אל (*El*) Græce scribebatur Ἴλος. Hinc in Theologia Phœnicum apud Philonem Ἴλος, idem qui Κρόνος, nempe Saturnus, אל (*El*) i. e. Deus, κατ' ἐξοχὴν appellabatur. Ita legitur in Damascio. Quin & *Cadmelum* reperias apud Nonnum, qui de Mercurio sic habet, Dionysiac. lib. IV.

Οὐδὲ μάτην Κάδμιλος ἀείδεται. ———

Ibid. Καδμίλου γόνος] i. e. Myrtilus, Oenomai auriga, cujus ope Pelops Oenomaum devicit; postea autem timens, ne Myrtilus sibi victoriam arrogaret; vel, quia nimiam ejus cum Hippodamia familiaritatem suspicabatur, in pelagus, ab hoc casu Myrtoum dictum, præcipitem dedit. Sophoclis vetus Scholiastes, Φησὶ Φερεκύδης, ὅτι Πέλοψ νικήσας τὸν ἀγῶνα, καὶ λαβὼν τὴν Ἱπποδάμειαν, ὑπέστρεφεν ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον μετὰ τῶν ὑποπτέρων ἵππων, καὶ τὸν Μυρτίλον· κατ' ὁδὸν καταλαβὼν αὐτὸν πειρῶντα φιλῆσαι αὐτὴν, ἔρριψεν εἰς θάλασσαν. Totam historiam latissime descripsit vetus Homeri Scholiastes in Iliade. Pausanias Arcadicis, narrat Myrtilum Hippodamiæ amore captum, cum non auderet in certamine fortunam suam experiri, aurigæ munus obiisse; sed Oenomaum postea Pelopi prodidisse, cum prius ille juramento se obstrinxisset, unam Myrtilo eum Hippodamia noctem concedere: postea cum victorem promissi moneret, ab eo in mare projectus dicitur. Ejus autem cadaver in litus projectum Pheneatæ sepulturæ mandabant, & stata nocte quotannis parentalia solvebant. Cæterum Mercurius ob occisum filium Pelopi graviter infensus dicitur; unde factum, ut Pelops ad placandum hunc Deum templum exædificarit in Peloponneso: Pausanias Eliac. α'. Ἑρμῇ τε ἐν Πελοποννήσῳ ναὸν ἱδρύσασθαι, καὶ θῦσαι τῷ θεῷ Πέλοπα ἔλεγον οἱ Ἠλεῖοι πρῶτον, ἀποτρεπόμενον τὸ ἐπὶ τῷ Μυρτίλου θανάτῳ μήνιμα ἐκ τοῦ θεοῦ. Etiam & Myrtilo cenotaphium condidisse, eumque Taraxippum esse nonnulli credebant, docente eodem Pausania, Eliac. β'. Λέγουσι δὲ καὶ ὡς Μυρτίλῳ κενὸν ἐνταῦθα ἠρίον ποιήσειε Πέλοψ, καὶ θύσειέ τι αὐτῷ, τὸ ἐπὶ φόνῳ μήνιμα ἱλασόμενος, καὶ ὀνομάσειε Ταράξιππον. Sed nequaquam potuerunt hæc Merenrii iram avertere, quam adeo gravem concepisset, ut totam Pelopidarum domum cladibus perpetuis vexaret. Sophocles Electra v. 510.

Εὖτε γὰρ ὁ ποντισθεὶς
Μυρτίλος ἐκοιμάθη,
Παγχρυσέων δίφρων

Δυσάνοσον αἰκίαν
Πρόῤῥιζος ἐκριφθεὶς,
Οὔτις πω
Ἔλειπεν ἐκ τοῦδ' οἴκου
Πολύπονος αἰκία.

Consule etiam Eurip. Orest. v. 813, 993, 1550. Emendo obiter ejus Scholiasten; Πέλοψ (inquit) ἐξεσφενδόνησεν εἰς θάλασσαν τὸν Μυρτίλον, ὅθεν καὶ Μυρτῷον ἀπὸ Μυρτίλου τὸ πρὸς Εὔβοιαν κέκληται· μηνίσαντος γὰρ Ἑρμοῦ, τὸν τούτου πατέρα, ὑποβαλεῖν τοῖς ποιμέσι χρυσόμαλλον ἄρνα, ἣ πολλῶν αἰτία κακῶν αὐτοῖς γέγονε, Lege, μηνίσαντος γὰρ Ἑρμοῦ, τοῦ τούτου πατρὸς. Vel, μηνίσαντα δὲ Ἑρμῆν, τὸν τούτου πατέρα &c. Sensus est, Mercurium, Myrtili patrem, auream agnam, quæ Pelopidarum familiæ exitiosa fuit, immisisse. Tota fabula notissima est.

167. Οὐλαῖς Ἀρπυίαις ἁρπυίαις ἴσην] Ἄρπυιαι vel significant Harpyias, Deas quasdam rapaces, & monstrosas; vel ventum rapidum. Homeri Scholiastes vetus, Ἄρπυιαι, ἀνέμων εἶδος, παρὰ τὸ ἁρπάζειν· ἢ δαίμονες ἁρπακτικαὶ, ὧν τὰ ὀνόματα, Ἀελλὼ, Ὠκυπέτη, Ποδάργη. Hesychius, & ex eo Phavorinus, Ἄρπυιαι, αἱ τῶν ἀνέμων συστροφαὶ, θύελλαι. Quem sensum Eustathius allegoricum esse putat, Ἄρπυιαι δὲ, (inquit) ἀλληγορικῶς μὲν ἄνεμοι καταιγιδώδεις, καὶ ἁρπακτικοί. Sensum priorem amplexus est in sua interpretatione Canterus; verùm posterior aliis forte magis arridebit, solent enim equi veloces ventis comparari; iidem *volare* etiam dicuntur: Homerus Iliad. κ'. v. 437.

——— θείειν ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.

Et Iliad. ν'. v. 395.

Οἱ δ' ἴσαν ἀργαλέων ἀνέμων ἀτάλαντοι ἀέλλῃ.

Et Iliad. ι'. p. 423. Ed. Bas.

——— τὼ δ' ἐκ ἄκοντε πετέσθην.

Quo in loco Eustathius huc respexit, Ἰσέον δὲ (inqnit) ὡς οἱ πέτεσθαι λεγόμενοι ἵπποι, καὶ ἀελλόποδες ἂν ῥηθεῖεν, καὶ ποδώκεις, καὶ οὐλαῖς ἁρπυίαις ἴσοι, κατὰ Λυκόφρονα. Nec aliter Latini dicunt *ocyus aura*. Ovid. Metam. III.

Inde ruunt alii rapida velocius aura.

169. Κίρκον πελαργοκτόνους] Comparatio hæc ab Æschylo sumta est, qui pluribus in locis κίρκους appellat raptores: Ἱκετ. v. 61.

——— ἀηδόνος
Ὀπὸς τᾶς Τηρείας
Μήτιδος οἰκτρᾶς ἀλόχου,
Κιρκηλάτου τ' ἀηδόνος.

Ubi κιρκηλάτου ἀηδόνος intelligo de Philomela à Tereo rapta; licet aliter hunc locum explicent Interpretes. Postea, de Danai filiabus Ægypti filios fugientibus ait, v. 231.

Ἐν ἁγνῷ δ' ἑσμὸς ὡς πελειάδων
Ἵζεσθε κίρκων τῶν ὁμοπτέρων φόβῳ.

Cæterum Deïphobi Helenam in victoriæ præmium adepti meminit ex Lycophrone vetus Homeri Scholiastes, Iliad. ω'. v. 251. Ἀλεξάνδρου τοξευθέντος ὑπὸ Φιλοκτήτου, Πρίαμος τὸν Ἑλένης γάμον ἔπαθλον ἔθηκε τῷ ἀριστεύοντι κατὰ τὴν μάχην· Δηΐφοβος δὲ γενναῖος ἀγωνισάμενος, ἔγημεν αὐτήν. Ἡ ἱστορία παρὰ Λυκόφρονι. Alii alias causas tradunt.

171. Ἐν δ' ὀνείροις &c.] Insolens videtur maritum nominare, qui somniando tantum cum Helena concubuit: sed ne hujus quidem generis exempla desunt apud idoneos Scriptores: nam apud Sophoclem, cum Oedipus timeret oraculum, quo prædictum fuit, ipsum cum matre rem habiturum esse, solata est eum Jocasta, spem injiciens in somniis complendum fore hunc eventum, quod & multis ait prius accidisse Oedip. Tyran. v. 990.

Σὺ δ' εἰς τὰ μητρὸς μὴ φοβοῦ νυμφεύματα,
Πολλοὶ γὰρ ἤδη κἀν ὀνείρασι βροτοὶ
Μητρὶ ξυνηυνάσθησαν. ———

174. Κυταϊκῆς τῆς ξενοβάκχης] Medeam heic intelligi malim, quam Iphigeniam: Medea enim vulgo Cytaïca, à Cytæa, non, ut tradunt alii Interpretes, Scythiæ, sed Colchorum urbe; Scythica enim Cytæa diversa erat à Medeæ patria: Stephanus Byzantinus, Κυταία, πόλις Κολχική, πατρὶς Μηδείας. ἔστι καὶ ἄλλη Σκυθίας. Huc respexit Eustathius in Odyss. δ'. Καθὰ καὶ Εὐφορίων φησὶ, Βλαψίφρονα φάρμακα,

Οἷα ἰδυῖα Πολύδαμνα, Κυταῒς οἷα Μήδεια.

Τουτέστι φάρμακα, ὧν ἴδρις ἦν ἡ Αἰγυπτία Πολύδαμνα, καὶ Μήδεια ἡ ἐκ Κυταίας πόλεως, ἧς καὶ Λυκόφρων μέμνηται. Medea *Cytæis* dicitur in Propertio, II. 4.

Non hic herba valet, non hic nocturna Cytæis.

Et carmina magica *Cyteina* vocantur,

Tunc ego crediderim vobis, & sidera, & amnes
Posse Cyteinis ducere carminibus.

176. Μύρμηκα τὸν &c.] Alludit ad Myrmidonum nomen, quod ἀπὸ τῶν μύρμηκων inditum volunt: Eustathius Il. α'. cum prius Æaci fabulam tradidisset, addit, Καὶ τοιαῦτα μὲν οἱ μυθογραφοῦντες, ἐν οἷς καὶ ὁ Λυκόφρων, Στρατὸν μύρμηκ' ἐξάπτερον τοὺς Μυρμιδόνας εἰπών. Variis deinde modis pergit hoc figmentum explicare, pag. 57. 58. Iterum etiam hujus loci meminit Iliad. ζ'. Μυρμιδόνες δὲ ἀπὸ μυρμήκων κατὰ μῦθον ἐκλήθησαν, ὡς καὶ Λυκόφρων ὑπολαλεῖ. Cætera, quæ ad fabulam pertinent, si quis desideret, illinc petat.

177. Τυφῶνα] i. e. Achillem; nam quivis impetuosi Τυφῶνες vocantur, à Typhone gigante; vel à τυφῶν, vel τυφὼς, quæ voces fulmina, aut ventos impetuosos denotant, ut ex Hesychio, & Suida notum. Hinc Aristophanes Cleonem Τυφῶ appellavit, Equit. Act. I. Sc. III.

Καὶ γενναῖος πρὸς τὸν Τυφῶ χωρεῖ, καὶ τὸν θυελλαν.

Quem locum explicavit Suidas.

181. Σφῆκας δυσφρονὰς χειράμων ἀνεγείρουσ &c.] Proverbialis hic est sermo, de eo dictus, qui hostes in se concitat, & sui exitii causa est. Similiter Themistius in Oratione quadam, Ἠρέθισα ἐπ' ἐμαυτὸν καὶ κατεσκεύασα οἷον ἑσμόν τινα σφηκῶν. Vespæ enim insecta sunt acerba, & aculeo timenda; unde apud Aristophanem in Vespis, ipsæ de sese aiunt,

Πρῶτα μὲν γὰρ οὐδὲ ἡμῶν ζῶον ἠρεθισμένον
Μᾶλλον ὀξύθυμόν ἐστιν, οὐδὲ δυσκολώτερον.

Proverbii etiam meminit Bisetus in Aristophanis Lysistrate: Τὸ σφηκιὰν βλίττειν καὶ ἐρεθίζειν, παροιμιακῶς λέγεται ἐπὶ τῶν αὐτοῖς κακόν τι παρὰ γνώμην ἀβούλως κινούντων. Primus similitudinis hujus auctor videtur fuisse Homerus, qui Myrmidonas è tentoriis excitatos comparat vespis à pueris irritatis; Il. π'. 257. quem locum elegantia insignem, & quia huic nostro valde similis est, describere non dedignabor;

Οἱ

Οἱ δ' ἅμα Πατρόκλῳ μεγαλήτορι θωρηχθέντες
Ἔστιχον, ὄφρ' ἐν Τρωσὶ μέγα φρονέοντες ὄρουσαν.
Αὐτίκα δὲ σφήκεσσιν ἐοικότες ἐξεχέοντο
Εἰνοδίοις, οὓς παῖδες ἐριδμαίνωσιν ἔθοντες,
Αἰεὶ κερτομέοντες ὁδῷ ἔπι οἰκί' ἔχοντας,
Νηπίαχοι· ξυνὸν δὲ κακὸν πολέεσσι τιθεῖσι·
Τοὺς δ' εἴ περ παρά τίς τε κιὼν ἄνθρωπος ὁδίτης
Κινήσῃ ἀέκων, οἱ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχοντες,
Πρόσσω πᾶς πέτεται, καὶ ἀμύνει οἷσι τέκεσσι·
Τῶν τότε Μυρμιδόνες κραδίην καὶ θυμὸν ἔχοντες,
Ἐκ νηῶν ἐχέοντο· βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.

185. Σκυρίου δράκοντος] i. e. Pyrrhi in Scyro, Ægæi maris insula, educati. Haud aliter in Seneca, Helena ad Andromachen ait, Troad. v. 974.

Te forte prima Scyrius juvenis tulit.

186. Σαλμυδησσίας ἁλὸς] Salmydessus est Ponti sinus: Stephanus, Σαλμυδησσός, κόλπος τοῦ Πόντου.

188. Φαλακειῶσαν σπίλον] Satis de hac insula Canterus, & Meursius; plura qui volet videre, adeat Maximum Tyrium Diss. XXVII. Arriani Περίπλουν, Euripidem, ejusdem Scholiasten, Andromach. v. 1260. Eustathium in Dionysii Περιήγησιν, v. 306. Stephanum, aliosque quamplures.

197. Ἅιδου κρατῆρος] Ita vocat ollam, in qua Iphigenia mortuorum carnes elixasse dicitur, quia Pluto mortuorum est præses. Haud aliter apud Euripidem Polymnestor Trojanas mulieres, quæ ejus liberos interemissent, ipsumque oculis privassent, vocat *Plutonis Bacchas*, Hecuba v. 1075.

Ποῖ, πᾷ φέρωμαι, τέκν' ἔρημα λιπὼν
Βάκχαις Ἅιδου διαμοιρᾶσαι.

204. Ὅρκων ζυγὸν] Similiter Euripides dixit ὅρκοισι ζυγείς, Medea v. 735. metaphora à jumentis lumta: quoniam qui juramenti religione se altrinxerunt, haud facile possunt ejus vinculis liberari.

208. Δελφινίου παρ' ἄντρα Κερδῴου θεοῦ] De Apollinis, & Bacchi nominibus fere omnibus, totaque hac, & præcedente fabula, satis superque priores Interpretes. Addam, Apollinis Delphinii templum Athenis fuisse, in quo Tribunal dictum τὸ ἐν Δελφινίῳ. Pausanias Atticis, Ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἱερὸν Ἀπόλλωνος, ἐπίκλησιν Δελφινίου. Suidas, Δελφίνιον, ἔστι μὲν τοι χωρίον ἐν Χίῳ· ἔστι δὲ καὶ Ἀθήνησιν ἱερὸν Ἀπόλλωνος οὕτω καλούμενον, ἔνθα ἦν τὸ ἐν Δελφινίῳ (lege Δελφινίῳ) δικαστήριον. Quæ verba sunt ex Harpocratione desumta. *Antrum* vocat Apollinis oraculum, quo modo Ovid. Met. III.

Vix bene Castalio Cadmus descenderat antro.

Cujus rei ratio erat, quod in Templo Delphico divini afflatus ex terræ caverna sursum mittebantur. Qua de re vide Archæologiæ nostræ Lib. II. cap. IX. Κερδῷος epitheton Mercurio tribuit Meursius, & Mercurium fuisse *lucri* Deum, nemo ignorat; sed cum hic de Mercurio sermo non sit, malim de Apolline accipere, qui Κερδῷος vocari poterit, ob lucrum, & utilitatem, quæ ejus oraculis accepta debent homines; unde Lucanus Delphicæ sedis silentium recenset inter maxima malorum, quæ isti seculo contigerant,

—— *non ullo secula dono*
Nostra carent majore Deum, quam Delphica sedes
Quod siluit. ——

Vel propter prudentiam, sapientiam, & singularem futura prædicendi peritiam, qua supra cæteros omnes inclaruit hic Deus; nam κέρδος sagacitatem, astutiam, & prudentiam denotare solet. Hesychius, Κέρδος, σύνεσις, τέχνασμα, ὠφέλεια. Κερδοσύνη, σοφία, τέχνη, σύνεσις, πανουργία.

209. Ταύρῳ] Bacchus Ταυρόμορφος, & Ταυροφάγος dici solet, ejusque statua apud Cyzicenos tauri figura erecta erat: quin etiam taurinis cum cornibus pingebant Veteres, unde Ταυροκέρωτα vocavit Euphorion, citante Theone, Commentario in Aratum; Τοῦ Διὸς, ὁ Διόνυσος. Εὐφορίων,

Τῷ ταυροκέρωτι Διωνύσῳ κοτέσασα.

Quo epitheto usus etiam est Orpheus, Hymno in Bacchum,

Ταυροκέρως, Ληναῖε, Πυριγενής, Νύσιε, Λυσεῦ.

Ibidem ταυρωπὸν appellavit, & δικέρωτα,

—— δικέρωτα, δίμορφον,
Κισσόβρυον, ταυρωπὸν, ἀρήϊον, εὔιον, ἁγνόν.

Et Ovidius ei cornua tribuit, Metamorph. IV.

—— *tibi, si cum cornibus adstas,*
Virgineum caput est. ——

Et Seneca Hippol. v. 752.

Tigres pampinea cuspide territans,
Ac mitra cohibens cornigerum caput.

Ubi Interpretes varias reddunt rationes, cur Bacchus cornua habeat. Vel enim factum est ob truculentiam ebriorum, & quod vinum rixas ciere soleat, unde μέθυσιν quidam θώρηξιν appellarunt, ὡς τῶν μεθυόντων ἑτοίμως ἐχόντων καὶ θώρηκας φορεῖν, καὶ ὅπλα αἴρειν, ut ait Eustathius: quæ significatio etiam ex Hesychio nota est. Vel quod cornua Veteribus loco poculorum erant; quæ mens erat Eustathii, Ταῦρος κερασφόρος, ὁ Διόνυσος ἐπωνυμικῶς, ὃς καὶ ταυρόμορφος ἐπλάττετο, διὰ τὸ κέρασιν ἀντὶ ἐκπωμάτων χρῆσθαι τοὺς ἀρχαίους. Idem tradit Nicandri Scholiastes in Alexipharmacis, Οἱ παλαιοὶ κέρασιν ἐχρῶντο ἐν τῇ πόσει ἀντὶ τῶν ποτηρίων, ὅθεν καὶ τὸ κεράσαι εἴρηται. ἢ διὰ τὸ ταυρωπικὸν τῶν πινόντων, τουτέστι τὸ ὑπὸ οἴνου ἰσχύν· ὁ δὲ Διόνυσος καὶ ταυροκέρως. Vel quod boves primus aratro junxerit, unde & Osiris Ægyptius est, de quo Tibullus Eleg. lib. I.

Primus aratra manu solerti fecit Osiris,
Et teneram ferro solicitavit humum.

Quæ causa esse videtur, cur initio Georgicorum Virgilius Bacchum cum Cerere invocavit,

—— *labentem cœlo qui ducitis annum,*
Liber, & alma Ceres. ——

Vel quod Poetis hymnos in Bacchi honorem canentibus taurus erat præmium. Vel ab ejus vi & robore; qua de causa Seleuci faciem in statuis cornigeram fuisse scribit Appianus in Syriacis, quod taurum ferocem, sacrificante Alexandro, vinculis ruptis profugum solus cornibus arreptum detinuerit. Vel ob galeam capitis arietini forma insignem, quam in honorem patris sui, Jovis Ammonis, gestavit, cui & ipse aram, & templum sub arietis specie erexit. Vel, denique, à κρωβύλοις, seu cincinnis crinium utrimque in cornuum formam acuminatis.

Ibid. Κρυφαίας χέρνιβας] Cur Bacchi sacrificia occulta dicebantur, explicabitur v. 1246. Cæterum χέρνιψ proprie loquendo nihil est aliud, quam τὸ ὑποχεόμενον τῆ χειρὶ ὕδωρ, teste Hesychio: sed quoniam nulla sacrificia peragi solebant sine manuum ablutione, idcirco per metonymiam pro ipsis sacris usurpari cœpit. Porro antequam manus abluissent, nefas habebatur Diis aut sacrificia, aut libationes, aut preces offerre; unde apud Homerum Iliad. ζ'. 266. Hector ait,

Χερσὶ δ' ἀνίπτοισιν Διὶ λείβειν αἴθοπα οἶνον
Ἅζομαι· οὐδέ πῃ ἔστι κελαινεφέϊ Κρονίωνι
Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον εὐχετάασθαι.

Ubi Eustathius, Σημείωσαι δὲ, ὅτι ἔκειτο μὲν χερσὶν ἀνίπτοις Διὶ λείβειν οὐ θέμις. Τηλέμαχος δὲ ἐν Ὀδυσσείᾳ καὶ εὐχὴν μέλλων, τὰς χεῖρας νίπτεται. Exempla ubique in Homero, & aliis Auctoribus occurrunt. Consule Archæol. nostræ lib. II. cap. v.

210. Χιλίαρχος τοῦ πολυζύγου στρατοῦ] i. e. Agamemnon, qui summus fuit imperator exercitus Græci, quem *mille* navibus ad Trojam vectum canunt Poetæ; qui tamen numerus exactus non est, cum Homerus naves MCLXXXVI, alii plures, aut pauciores numerarint. Sed solet numerus rotundus pro majore, vel minore accipi; quo modo Romani *Centumviros* dicebant, qui erant cv. Varro de Re Rustica lib. II. cap. I. *Si, inquam, numerus non sit ad amussim, ut non est, cum dicimus M. naves isse ad Trojam; Centumvirale esse judicium Romæ.* Euripides Oreste,

Ὁ χιλιόναυν στρατὸν ἁρμόσας
Εἰς γῆν Ἀσίας.

Ubi Scholiastes, Τῷ δὲ ἀπηρτισμένῳ ἐχρήσατο ἀριθμῷ, τοσαῦται γὰρ ἦσαν αἱ νῆες τῶν Ἑλλήνων χίλιαι πρὸς τῷ ρϛ'. Idem tradunt eadem Scholia; sed diversum faciunt navium numerum; ad hunc versum Andromaches, ubi de Troja loquitur Poeta,

Εἷλε σ' ὁ χιλιόναυς Ἑλλάδος ἀκὺς Ἄρης.

Ad quod Scholiastes, Χιλιόναυς· τῷ ἀπηρτισμένῳ ἀριθμῷ ἐχρήσατο· εἰσὶ γὰρ αἱ νῆες χίλιαι ρϛ'. Plenissime, ut omnia, hanc rem pertractavit Eustathius, sub finem catalogi navium; ὅτι ἐντεῦθεν ἔοικεν, ὡς χιλιόναυς ἦν ὁ Ἑλληνικὸς στόλος, ὅθεν καὶ λέγει ὁ καλέσας τὸν Ἀγαμέμνονα Χιλίαρχον τοῦ πολυζύγου στρατοῦ, ὁ τὸ πᾶν λέγει, ἀλλ' ἀρκεῖται τῷ ἀπηρτισμένῳ ἀριθμῷ χιλιάδι. Ἀριθμὸς δὲ τοῦτο εἶναι φησὶν ὁ γὰρ ἐξ ἐκάστου ἀριθμοῦ εἰς τὸ πλῆθος καὶ πρὸς ἀπαρτίζεται τὰ ὑπὲρ πολλὰ, μικρὰ ὄντα. ὁ ἄλλος ὅμως ἐν τοῖς πλείοσι μὲν, μὴ κατηριθμῶν δὲ, εἰ τι πλέον ὀλίγων ὑποπέσοι ἐπί τι πλῆθος, ὡς ἐνταῦθα ὅτε φασὶ χιλιόναυν στρατὸν, ἀριθμὸς σημαίνει ἑκατὸν ἐννενήκοντα ἐξ νῆας, ἀριθμὸς τῶν χιλίων ἀριθμῶν, ὑπεράλλος μὲν τὸ ἐν ἀπλοῦ πολῶν, ὁ παρεῖναι δ' εἰς τὸ πρᾶγμα, διὰ τὸ τηρεῖν τὸ χίλια πλήρους ὄντος καὶ τελείου ἀριθμοῦ.

213. Λέοντι θοίνης &c.] Telephum comparat leoni, Græcos aristis, quas quia Telepho in cibum dat, idcirco ipsum tacite etiam sui comparare videtur; nisi id potius fieri existimandum sit more Lycophronico, quo nulla non epitheta, nomina, & proprietates confundi solent, ut obscura, eoque oraculo similior reddatur oratio. Priorem sententiam amplexum invenio Eustathium Iliad. α'. p. 121. Τετυχηκὼς δὲ ὑπὸ ... ἔοικε ὑπὸ ἐπικαλεῖσθαι ... ἔστι δὲ καὶ ... τὸ, Ω, κεδμοῦσι ... Τὸ μὲν ... Καὶ παρὰ Λυκόφρονι δὲ τὸ, Λέοντι ... ὅτι ὁ Τήλεφος ... λέγει ... τοῦτο ... παρὰ τῷ Κωμικῷ τὸ, Βαδυτῆς ... ὁ Εὐριπίδης ... ἔγωγε ... ὡς Μαινάς, καὶ ὡς ταῦρος.

220. Ἴσση φυτεύσω] Issa quondam dicta erat Lesbos insula, ut tradit Strabo lib. I. Ἡ δὲ Ἄντισσα νῆσος ἦν πρότερον, ὡς Μυρσίλος φησί· τῆς δὲ Λέσβου καλουμένης πρότερον Ἴσσης. Idem ex Lycophrone docet Eustathius Il. ι'. p. 637. Ἰστέον ὅτι Ἰμερτὴ καὶ Πελασγὶς ἡ Λέσβος ἐκλήθη κατὰ τὸ τῶν παλαιῶν ἱστορίαν καὶ ὅτι ... Λέσβος, ὅτι καὶ Ἴσσα ἡ αὐτὴ νῆσος, ἐκ μιᾶς τῶν ἐν αὐτῇ πόλεων ... ὡς καὶ Λυκόφρων ἐμφαίνει. Quod iterum tradit in Dionysii Περιηγ. v. 536. Τῷ δὲ αὐτῷ λόγῳ καὶ Λυκόφρων αὐτὴν Ἴσσαν ἐκάλεσεν· μία γὰρ ἡ Ἴσσα τῆς Πελασγίας. Cum his etiam Stephanus consentit, voce Ἴσσα.

222. Τὸν αὐθομαίμων συγκλαστήριον] i. e. Cognatorum eversorem; comparatione à mœniorum subversione sumta, qua metaphora usus est etiam Euripides, Oreste v. 733.

Συγκλαστήριον ἐν ὑμᾶς, κατὰ γὰρ τὸ τῶν φίλων.

Ubi Scholiastes, Τὸ κλαστήριον, κυρίως ἐπὶ τείχους, ἐνταῦθα δὲ κατάχρηστικῶς εἴρηται.

223. Τίμωρ] Tomarus, vel Tomurus, mons erat Dodones, ubi celebre erat Jovis oraculum, cujus interpretes à monte isto *Tomuri* nominati. Strabo libri VII. fine, Ἀπὸ δὲ τοῦ Τομάρου τοὺς ὑπὸ τῷ ὄρει λεγομένους ὑποφήτας τοῦ Διὸς, ὡς καὶ ἀνιπτόποδας χαμαιεύνας καλεῖ, Τομούρους φασὶ λεχθῆναι: Idem Τόμαροι, & Τόμουροι dicti sunt, & ab iis commune nomen omnibus prophetis inditum. Hesychius, Τόμαρος, τὸ ἐν Δωδώνῃ ὄρος, καὶ προφῆται, καὶ ἱερεῖς, καὶ θύται, καὶ μάντεις. Paullo post, Τόμουροι, προφῆται, ἱερεῖς, οἰωνοσκόποι, διάκονοι. Phavorinus hunc Lycophronis locum habuit in oculis, Τόμουρος (inquit) δὲ ὁ κέκτηταί τι ἐν τῷ Δωδώνῃ κατὰ Θεσπρωτίαν ἐξ οὗ Τόμουροι, οἱ ὑπὸ τῷ ὄρει λεγόμενοι ὑποφῆται Διὸς, ἀνιπτόποδες, χαμαιεῦναι. Παρὰ τῷ Λυκόφρονι συνωνυμάζεται Τόμουρος προφητεύων, ἤγουν ὁ τῷ μαντεύων μαντικός. Eustathius, Τόμουροι, οἱ τοῦ Δωδωναίου Διὸς ὑποφῆται καὶ Τόμουρος, ἁπλῶς μάντις παρὰ Λυκόφρονι, καὶ Τόμαροι, οἱ μαντεῖαι. Idem in Odyss. ξ'. Τόμαροι, ὡς φαίνεται οἵτινες ὁ καὶ ὁ παρὰ Λυκόφρονι τόμουρος. Et in Odyss. π'. Τοὺς δὲ χρῆσαι Τομούρους, καὶ ὁ παρὰ τῷ Λυκόφρονι συνωνυμάζεται, Τόμουρος προφητεύων, ἤγουν ὁ τῷ μαντεῖον ὁρῶν.

225. Νυκτίφοιτα Λύμακα] Epitheton ex Æschyli Prometheo sumtum est, ubi ait,

Ἐπὶ λύμῃ χορηγεῖν νυκτίφοιτ' ὀνείρατα.

228. Κύρ' ἐπικλύσει κακῶν] Heic etiam Æschylum expressit, qui in Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβ. ait,

——— κακῶν
Ὡς δ' ἄκραν θάλασσαν κῦμ' ἄγει.

Idem in Persis dixit κλύδων κακῶν, & πέλαγος κακῶν: & in Supplicibus malorum turbam fluminis inundationi assimilavit, v. 478.

Κακῶν δὲ πλῆθος, ποταμὸς ὡς, ἐπέρχεται.

230. Αἴθυιαι] Mergis, avibus marinis, comparat

parat

parat Græcos; qua similitudine usum etiam Aratum invenimus in Phænomenis, ubi de hominibus in mari versantibus loquitur,

——— ἴκελοι δὲ κολυμβίσιν αἰθυίῃσι
Πολλάκις ἐκ νηῶν πέλαγος περιπαπταίνοντες,
Ημεθ' ἐπ' αἰγιαλοῖς τετραμμένοι. ———

Ubi Theon hæc verba habet; Η δὲ αἴθυια ἐν τοῖς παραλίοις τόποις ζῇ· ὁμοίως ὧν τ' αἰθυίαις φησὶ τοὺς ἄλλα βιοῦντας ἐν τοῖς ὑγροῖς, δῆλον αἰθυιῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ διὰ παντὸς διάγοντας.

233. Εὐάρχῳ μύλῳ] Eustathius legit εὐάρχῳ μύλῳ, quod exp. βασιλικῷ χόνδρῳ quasi Achilles pugno occidisset Cycni liberos. Εὐαρχος (inquit) λέξις βασιλικὴ παρὰ Λυκόφρονι ἐν τῷ, Εὐάρχῳ μύλῳ, ἤγουν χόνδρῳ βασιλικῷ. Odyss. τ'.

239. Χαλῷ κατεδρύφαξε δελφῖνος γονάς] Supplicii genus erat, quo sontes in vas conclusi, in mare projiciebantur; de quo Athenæus lib. XIV. Πάτροκλος οὖν, ὁ τοῦ Πτολεμαίου στρατηγὸς, ἐν Καύνῳ τῇ νήσῳ λαβὼν αὐτὸν, καὶ εἰς μολυβδίνην κεραμίδα ἐμβαλὼν, καὶ ἀναγαγὼν εἰς τὸ πέλαγος, κατεπόντισεν. Non fuisse porro habitum hoc supplicium inter gravissima, docere videtur Polybius lib. II. Αλλ' ὅμως τοιοῦτος ὢν οὐδενὸς ἔτυχε δεινοῦ, πλὴν τοῦ καταποντωθῆναι. Huic tamen contradicere videtur Diodorus Siculus lib. XVI. ubi narrat sacrilegos quosdam, ut gravissima morte perirent, in mare projectos fuisse; Ο δὲ Φίλιππος (inquit) τὸν μὲν Ονόμαρχον ἐκρέμασε, τοὺς δ' ἄλλους ὡς ἱεροσύλους κατεπόντισεν. Qui dissensus videtur conciliari posse, dicendo, grave quidem hoc supplicium fuisse, & ita habitum à Polybio; sed ei visum esse crimina illa, quæ prius numerasset, non simplici morte, sed aliis insuper pœnis, maximisque cruciatibus punienda esse.

240. Σοῦ τοῖς δ' ὁ τλήμων &c.] Oraculum quoddam Achillem prænunciavit periturum esse, si quem ex Apollinis filiis occideret: quo territa Thetis, servum comitem adjunxit, qui id ei (si quando ex usu foret) in memoriam revocaret: quo nomine hic fuerit, non constat, fallitur enim Meursius, eum Phœnicem fuisse tradit, nam Phœnicem Achilli superstitem sciunt omnes: hic vero, de quo hoc in loco Lycophron, eum commissum officium neglexisset, & Achillem Tenum, qui Apollinis habitus est filius, occisurum non præmonuisset, ab eo occisus est; ut clare nos docuit Plutarchus, in Græc. Quæst. ubi, post narratam Teni historiam, hæc verba habet: Αχιλλεῖ δὲ λέγεται τὴν μητέρα Θέτιν ἰσχυρῶς ἀγορεῦσαι, μὴ ἀποκτεῖναι τὸν Τένην, ὡς τιμώμενον ὑπὸ τοῦ Απόλλωνος, καὶ παρεγγυῆσαί τινι τῶν οἰκετῶν, ὅπως προσέχῃ καὶ ἀναμιμνήσκῃ, μὴ λάθῃ κτείνας Αχιλλεὺς τὸν Τένην. ἐπεὶ δὲ τὴν Τένεδον κατατρέχων, ἐδίωκε τὴν ἀδελφὴν τοῦ Τένου καλὴν οὖσαν, ἀπαντήσας τε ὁ Τένης ἠμύνετο περὶ τῆς ἀδελφῆς, καὶ ἡ μὲν ἐξέφυγεν, ὁ δὲ ἀνῃρέθη· ὁ δ' Αχιλλεὺς πεσόντα γνωρίσας, τὸν μὲν οἰκέτην ἀπέκτεινεν, ὅτι παρὼν οὐκ ἀνέμνησεν. Idem Eustathio memoratur Odyss. λ'. quo loco aliis quoque heroibus suos μνήμονας fuisse refert: Περὶ δὲ (Αντιλόχου τοῦ Νέστορος) ἱστορεῖ Αλεξανδρίδης ὁ Μυρλεανὸς, ὡς χρησμοῦ δοθέντος Νέστορι φυλάττεσθαι ἐπὶ τῷ υἱῷ Αντιλόχῳ τὸν Αἰθίοπα, δέδοσθαι αὐτῷ μνήμονα ὁ πατὴρ ὑπεστείλατο, Χάλκωνα Κυπαρισσέα, ὃς ἐρασθεὶς Πενθεσιλείας, καὶ βοηθῶν αὐτῇ ἀνῃρέθη ὑπ' Αχιλλέως, καὶ τὸ σῶμα ὑφ' Ελλήνων ἀνεσκολοπίσθη. Βούθοιον δέ καὶ ἄλλους τῶν ἡρώων μνήμονας, οἷον τὸν Αχιλλεῖ παρὰ τῆς μητρὸς, ὡς ἱστορεῖ καὶ Λυκόφρων· καὶ τὸν παρ' Αμύμω τῷ ὑπ' Αχιλλέως Βουλόμενος μετὰ τὴν μῆνιν ἐν τῇ ναυμαχίᾳ, ὅσα μὴ περί του χωρεῖν, ἀναιρεθῆναι δὲ αὐτὸν εὐθὺς ἐν τῇ συμβολῇ ὑπὸ Πυραίχμου, διὸ καὶ αὐτὸν πρῶτον ἀναιρεθῆναι ὑπὸ Πατρόκλου, ἱστορεῖ Τιμόλαος ὁ Μακεδών. Αντίπατρος δὲ ὁ Ακάνθιος φησὶ καὶ τῷ Εκτορι Δάρητα Φρύγα δοθῆναι μνήμονα μὴ ἀποκτεῖν φίλον τοῦ Αχιλλέως, Απόλλωνος τοῦ Θυμβραίου τοῦτο χρήσαντος, τοῦτον δὲ αὐτομολήσαντα ὑπ' Οδυσσέως ἀναιρεθῆναι. Εράσιος δὲ ἱστορεῖ καὶ Πρωτεσιλάῳ δοθῆναι μνήμονα, Δάρδανον Θετταλόν· δοθέντος χρησμοῦ Φυλάκῳ τῷ πατρὶ, ἀναιρεθῆναι εἰ προπηδήσει.

250. Αἱματηρὸν ἐξάρχων νόμον] Ellipsin his verbis inesse ait Eustathius; alioqui debuit dixisse εἰς νόμον ἐξάρχων, vel, secundum communem loquendi formulam, νόμου ἐξάρχων: audi ejus verba ex Iliad. ζ'. Τὸ δὲ βουλὰς ἐξάρχων ἀγαθὰς, ἐλλειπῶς ἔχει προθέσεως, ἵν' ᾖ, εἰς βουλὰς ἐξάρχων ἀγαθὰς, ἄλλως γὰρ τὸ ἐξάρχει γενικῇ συντάσσεται· ἴσω γοῦν περὶ μικροῦ, βουλῆς ἐξάρχει νοεῖσθαι. Ομοίως δὲ ἐλλειπὲς καὶ τὸ, Κορύσσων πόλεμον, οὐ γὰρ κυρίως ἂν λέγει τις κορύσσειν μάχην, ἀλλὰ κορύσσειν τινὰς εἰς μάχην. Κατὰ δὲ τὸ βουλὰς ἐξάρχων, ἐλλέλειπται καὶ τὸ,

Στείβων τὸν αἱματηρὸν ἐξάρχων νόμον.

Τὸ δ' αὐτὸ γίνεται καὶ ἐπὶ τοῦ κατάρχειν ἐν τῇ τραγῳδίᾳ, ἴσως δὲ καὶ τὸν Παιᾶνα τοῦ θεοῦ, παρὰ Σοφοκλεῖ.

252. Οπα λαὸς γύαις λόγχαις διασφάλλοντες] Committitur heic Figura Atticis usitatissima, quæ à Grammaticis Συλληπτική dicitur, qua verba sensu congrua genere non conveniunt. Similiter Sophocles Trachin. v. 210.

——— ἐν δὲ
Κοινὸς ἀρσένων ἴτω
Κλαγγά. ———

Ad quod Scholiastes vetus, Τὸ Κοινὸς Αττικόν, ὡς Κλυτὸς Ιπποδάμεια. Et in Oedip. Tyran. v. 1470. Oedipus de filiabus suis ait,

Οὐ δή κλύω που πρὸς θεῶν τοῖν μοι φίλοιν
Δακρυρροούντοιν. ———

Ubi Scholiastes, Τοῖν μοι φίλοιν δακρυρροούντοιν, ἀντὶ τοῦ, τῶν ἐμῶν θυγατέρων. Δέον δὲ εἰπεῖν δακρυρροουσῶν, ἀρσενικῶς ἐξήνεγκεν. ἔστι δὲ Αττικώτερον, ὡς τὸ, Μὰ τὼ θεὼ, τὼ χεῖρε. Et in Oedip. Col. v. 1671. Oedipi filiæ dicunt.

——— ἀλόγιστα παροίσομεν
Ιδόντε καὶ παθόντε. ———

Ad quod iterum Scholiastes vetus, Ιδόντε καὶ παθόντε, ἀντὶ τοῦ ἰδοῦσαι, καὶ παθοῦσαι. πολλαχοῦ δὲ τῷ σχήματι χρῶνται ἀντὶ τοῦ θηλυκοῦ τὰ ἀρσενικὰ τιθεὶς. Pergit deinde varia exempla proferre ex Homero, Hesiodo, & Sophocle. His simile est illud Aristophanis Nub. Act. 1. Sc. 1. ubi Strepsiades de uxore ait,

Οὐ μὲν ἐγὼ γ' ἂν ἀργὸν εἴπω, ἀλλ' ἐσπάθας.

Ubi Scholiastes vetus, Αττικοὶ δὲ ἐπὶ τῶν θηλυκῶν, ἀρσενικῶν ὀνομάτων κέχρηνται λέξεσιν &c. Item Anacreontis dictum Od. XXI.

——— βρέφος μὲν
Εσπρῶ φέροντα τόξον.

Plura exempla in promtu sunt, sed hæc sufficiant.

253. Οἰμωγὴ δέ μοι Εν αἰθέρι πύργων ἀπ' ἄκρων ἐνδάλλεται] Elegans hæc translatio est, qua ab auditu

ditu ad visum transitur. Similiter Æschylus sonum dicit oculis percipi, in Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις,

Κτύπον δέδορκα,
Πάταγος τ' ἦχ ἑνὸς δορός.

Ubi Scholiastes observat hanc trajectionem vim quandam, & vehementiam sonitus exprimere, Μετήγαγε (inquit) τὴν αἴσθησιν πρὸς τὸ ἐναργέστερον. Simile est illud in Supplicibus v. 100. Καπνὸν ἀφρασον. Nec abhorret hinc Sophocles, Oed. Tyr. v. 481. ubi dicit oraculum λάμπειν, i. e. clare pronunciatum fuisse;

Ἔλαμψε γὰρ τοῦ νιφόεντος
Ἀρτίως φανεῖσα
Φάμα Παρνασοῦ.

Eustathius ingeniose hæc refert ad Cassandræ præsensionem, ad Odyss. υ'. v. 349.

——— γόον δ' ὀΐετο θυμός.

Τουτέστιν, inquit, ἐφαντάζετο θρήνους ἡ ψυχή· ἰδὼν δὲ ταῦτα τοῖς μαντικοῖς ὄμμασι βλέποντι, χύσεις αἱμάτων, καὶ γόους, καὶ δάκρυα, ἃ πειράσονται οἱ κακοί. ὡς που καὶ ἡ παρὰ Λυκόφρονι Κασάνδρα, οἰμωγὴν αὐτῇ λέγει ἐνδάλλεσθαι μαντευομένῃ τὰ ὕστερον τῶν Τρώων κακά.

261. Τυπωτὴν τόρμαν] Huc respexit Eustathius, Commentario in Iliad. ε'. p. 455. Τόρμη, ἡ πλήμνη εἰς ἣν ὁ ἄξων ἐνήρμοσται, καὶ ὁ ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ δὲ δρόμος, ἢ ἡ καμπή, καὶ ὁ ὕσπληξ. ἔστι δὲ ἐνταῦθα παρασημειῶσαι τὸ κατὰ Λυκόφρονα τυπωτὴν τῷ τρόχῳ τόρμαν, ἤγουν αὐλακοειδῆ γραμμήν.

264. Τρέφει Πτῶυ τε πατρὸς] Apollo Ptous dictus est in Ptoo, monte Thebano, ubi templum, & oraculum ejus fuit, ante excisas ab Alexandro Thebas. Nomen porro ductum est à Ptoo, Athamantis & Themistûs filio. Pausanias Bœoticis, Κεῖται μὲν πόλισμα ἐν ὄρει τῷ Πτώῳ· θέας δὲ ἄξια ἐνταῦθα, Διονύσου ναὸς ἐστὶ καὶ ἄγαλμα. Προελθόντι δὲ ἀπὸ τῆς πόλεως ἐν δεξιᾷ πέντε που καὶ δέκα σταδίους, τοῦ Ἀπόλλωνός ἐστι τοῦ Πτῴου τὸ ἱερόν. εἶναι δὲ Ἀθάμαντος καὶ Θεμιστοῦς παῖδα τὸν Πτῶον, ἀφ' οὗ τῷ τε Ἀπόλλωνι ἐπίκλησις, καὶ τῷ ὄρει τὸ ὄνομα ἐγένετο, ὡς Ἄσιος ἐν τοῖς ἔπεσιν εἴρηκε. Stephanus aliam reddit rationem in v. Ἀκραιφία, quæ urbs est in Ptoo monte sita: Ἦν δὲ (inquit) ἀπὸ Ἀθάμαντος κτισθεῖσα, ἢ (lege ἢ) ἀπὸ Ἀκραιφίους, τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ὄρος κληθῆναι ἀπὸ Πτώου, παιδὸς αὐτοῦ καὶ Εὐξίππης· ἢ ὅτι Λητὼ ἐκεῖ βουλομένην τεκεῖν, προσεκφανεὶς ὁ κάπρος ἐπτόησεν. Eandem etymologiam tradit Plutarchus in Pelopida, Καὶ γὰρ τὸ Πτῷον ἐγγὺς, ὅθεν αὐτὴν ἀναπτοηθῆναι, προφανέντος ἐξαίφνης κάπρου, λέγουσι. Eustathius tradit Latonam ὑπὸ τοῦ λύκου ἐπτοῆσθαι, à lupo perterrefactam fuisse, unde Apollo duobus nominibus Πτῶος, & Λυκηγενὴς insignitus est, Il. δ'. Λυκηγενὴς λέγεται, ὅτι λύκος (φασὶν) ἐπεφάνη τῇ Λητοῖ ἐν τῷ τοκετῷ· ὅτι καὶ πτοηθεῖσα, Πτῷόν τε τὸν ἐξ αὐτῆς Ἀπόλλωνα ἐπωνόμασε, καὶ Λυκηγενῆ. Hector porro Apollinis filius dicebatur. Homeri vetus Scholiastes, Il. γ'. v. 314. Πορφύριος ἐν τοῖς Παραλελειμμένοις φησὶν, ὅτι τὸν Ἕκτορα Ἀπόλλωνος υἱὸν παραδιδόασιν Ἴβυκος, Ἀλέξανδρος, Εὐφορίων, καὶ Λυκόφρων. Et *Semidei* dicti esse heroes videntur nonnullis, quod ex uno parente mortali, altero immortali nati essent. Eustathius Il. α'. Οὓς (ἥρωας) καὶ ἐκ θεοῦ καὶ ἀνθρωπίνου σώματος φῦναι λέγουσι· διὸ καὶ Ἡσίοδος ἡμιθέους αὐτοὺς λέγει· ἢ ἐκ θεᾶς ὄντας καὶ θνητοῦ ἀνδρὸς, ὁποῖος καὶ Ἀχιλλεὺς ἐκ Θέτιδος καὶ Πηλέως· ἢ ἀνάπαλιν, ὁποῖον ὁ Λυκόφρων τὸν Ἕκτορα παραδίδωσι, πατρὸς μὲν Ἀπόλλωνος, θνητῆς δὲ μητρός. Hi tamen Homero contradicunt, qui non modo Hectorem Priami filium vocat, (quod fieri etiam posset, quantumvis esset Apollinis filius, sicuti Hercules Amphitryonis filius dicitur, quem tamen omnes Jove satum aiunt) sed apertis verbis affirmat, non esse divina origine procreatum, Il. κ'.

——— οὔτε θεᾶς υἱὸς φίλος, οὔτε θεοῖο.

Ubi Eustathius, Φανερῶς ἀποφάσκει ὁ ποιητὴς μὴ θεογονῆ τὸν Ἕκτορα εἶναι· οἱ καὶ ἕτεροι ἄλλα λογοποιοῦσιν, ἐν οἷς ὁ Λυκόφρων Πτώου πατρὸς μυθοποιούμενος ἐκγεγονέναι τὸν Ἕκτορα.

267. Ὄνυξι γαμψηλοῖσι δ' αἱμάσσων δέμας] Hæc aquilæ propria videntur, cui Achillem comparavit; aquila enim ὄνυξιν ἄλκιμος est. Unde apud Aristoph. Equit. Act. II. Sc. II. Cleon furore commotus in Allantopolam, ait,

Ἐξαρπάσομαί σε τοῖς ὄνυξι τἄντερα.

Ad quod Scholiastes vetus, Ἐξαρπάσομαί σε· ἐξοίσω, διασπαράξω τοῖς ὄνυξι. Et paullo post, Ὁ δὲ ἀετὸς τοῖς ὄνυξιν ἄλκιμος. Observandus porro heic Thessalorum mos, apud quos obtinuit, ut amicorum interfectores circa defunctorum sepulcra traherent; quod ex Callimacho observavit vetus Homeri Scholiastes, Iliad. χ'. 398. Ὁ δὲ Καλλίμαχος φησιν, ὅτι πάτριόν ἐστι Θετταλοῖς, τοὺς τῶν φιλτάτων φονέας σύρειν περὶ τοὺς τῶν φονευθέντων τάφους· Σίμωνα γάρ φησι Θεσσαλὸν τὸ γένος Εὐρυδάμαντα τὸν Μειδίου σύρας ἀποκτείναντα Θρασύλλον, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἅψασθαί τε τοῦ νόμου πρῶτον· τοῦτον γὰρ ἐξάψαι τὸν δίφρου τὸν φονέα, καὶ περὶ τὸν τοῦ τετελευτηκότος τάφον ἕλκειν. ὡς Θεσσαλὸν οὖν καὶ τὸν Ἀχιλλέα πατρίῳ ἔθει καὶ τοῦτο ποιῆσαι.

274. Νύμφαισιν] i. e. Musis: quò respexit Eustathius in Odyss. ρ'. Λέγονται δέ φασι καὶ Μοῦσαι, Διονύσου Τροφοί· νύμφαι τινὲς ἦσαν καὶ αὗται, ὡς καὶ παρὰ Λυκόφρονι εὑρῆσθαι.

281. Οἷον κίον' ἀΐστώσεις &c.] Cur Hectorem κίονα appellat, sequentia verba indicant; quod, nempe, sit ἔρεισμα πάτρας, i. e. patriam fulciat, atque sustentet, huic similis ille Senecæ locus, Troad. v. 122.

Columen patriæ, mora fatorum,
Tu præsidium Phrygibus fessis,
Tu murus eras; humerisque tuis
Stetit illa decem fulta per annos;
Tecum cecidit; summusque dies
Hectoris idem, patriæque fuit.

Unde Hectoris filio nomen erat Astyanacti, quod pater ejus esset ἄστεος ἄναξ, i. e. urbis servator; nam ἄναξ idem est ac σωτὴρ, unde Poeta,

Τοὺς γὰρ θεοὺς ἄνακτας καὶ σωτῆρας καλοῦμεν.

Testem hac in re habemus Homerum, Iliad. ζ'.

Τόν ῥ' Ἕκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Ἀστυάνακτ'· οἶος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ.

Unde corrigendus est Meursius, qui Hectora *columnam* dici putat, quod esset filius, mares enim *columnæ domus* appellari solent; sed hoc Hectori cum multis commune erat, nec Priami solum filiis, sed toti etiam virorum populo tribui potuit; viri enim dici amant patriæ fulcra & columnæ: Æschylus Persis,

Ἀνδρῶν γὰρ ὄντων, ἕρκος ἐστὶν ἀσφαλές.

Ubi Scholiastes, Ἕρκος· ἀλκῆος,

Ἄνδρες γὰρ πόληος πύργος ἀρήϊος.

Quod

Quod autem de Hectore loquitur Poeta, laus est ipsi peculiaris, & cum nullo alio communicanda.

284. Δωρεῶν] Hesychii locum non possum præterire, etsi non huc spectet: Δῶρον (inquit) παλαιστὴς, μέτρον. Lege παλαιστὴ, vel παλαιστῆς μέτρον. Δῶρον enim mensura erat, παλαιστὴ dicta, ut ex Grammaticis notum.

290. Σταυροῖσι κορωνὶ πτέρυξ] Explicationis loco esse possunt Eustathii verba, Il. ν'. p. 567. Εἰσὶ δὲ σκόλοπες, ὀρθὰ ξύλα, ὧν ἀπεξυμμένων, ἡ κατὰ γραμμὴν εὐθεῖαν στάσις ἔοικεν ἡπλωμένῃ πτέρυγι. διὸ καὶ Σταυροῖσι κορωνὶ πτέρυγα, τὴν τούτων ἔκλασιν ἔφη τις. λέγονται δὲ οἱ τοιοῦτοι σκόλοπες, καὶ σταυροὶ, παρὰ τὸ ἵστασθαι κατ' εὖρος, ἢ παρὰ τὸ ἀνίστασθαι εἰς ἀέρα ἐμμένοντες.

291. Γεῖσα] Hunc locum explicavit Etymologici Auctor, Γεῖσα, δεῖ γινώσκειν ὅτι πληθυντικῶς οὐδετέρως λέγεται· οἷον,

Οὐ γεῖσα χραισμήσουσιν, οὐδ' ἐπάλξεις,

Λυκόφρων. σημαίνει δὲ πᾶν ἐξέχον μέρος, καὶ τὰ περὶ τὰς θυρῶν στεγάσματα, καὶ τὸ καλούμενον [illegible], τὸ ἄκρον τῆς ὀροφῆς· παρὰ τὸ γέα γεῖα καὶ γεῖσα κατὰ συναίρεσιν.

296. Κυβιστῆρες] Κυβιστὴς eum denotat, qui præcipitem in κύμβην, i. e. caput, se impellit. Eustathius, Κυβιστὴς, ὁ ἐπὶ κύμβην, ὅ ἐστι κεφαλὴν, ἢ κατὰ κύβον καταβάλλων ἑαυτὸν, καὶ ὁ ὀρχηστής. Hinc de morientibus in bello dicitur, qui proni in terram cadunt. Homerus de quodam vulneribus oppresso, & è curru cadente, Il. π'. 749.

—— ἐν πεδίῳ ἐξ ἵππων ῥεῖα κυβιστᾷ.

Similiter Euripides Phœniss. 1158.

Πυκνὰς κυβιστῆρας ἐκπεπτωκότας.

Et Æschylus eadem metaphora usus est, cum morientis casum, *saltum* appellavit, in Persis,

Χὠ χιλιάρχος Δαδάκας πληγῇ δορὸς
Πήδημα κοῦφον ἐκ νεὼς ἀφήλατο.

298. Πρωτόλεια δ' Ἑλλάδος Αἰχμῇ φέροντες] i. e. Optimates, quibus in prædæ divisione, secundum cujusque dignitatem, prior optio dabatur. Qua ratione Agamemnon, ut summus dux, priore loco Chryseida elegit, Achilles deinceps Briseida, & alii alia. Unde Achilles Agamemnoni ait, Il. α'. 167.

Σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον. ——

300. Καταξανοῦσιν] i. e. conterent, metaphora ducta ab iis, qui lanam carminant, & particulatim dividunt. Similiter Æschylus, Agamemnone 205.

—— κατέξαινον ἄνθος Ἀργείων.

305. Πημάτων ὕψιστον] Ab Æschylo sumta est hæc phrasis; nam in Persis ait,

Αἶ, αἶ, κακῶν ὕψιστα δὴ κλύω τάδε.

Et idem rursus in eadem Tragœdia dixit, κακῶν ὕψιστα παθεῖν.

309. Πυρφόρῳ βαλὼν Ιυγγι τόξων] Πυρφόρῳ dixit ex communi more loquendi, quo amor, tamquam calidus affectus, igni comparari solet: qua de re elegans est apud Ovidium locus, Metamorph. III.

—— ut intabescere flavæ
Igne levi ceræ matutinæque pruinæ
Sole tepente solent: sic attenuatus amore
Liquitur, & tecto paullatim carpitur igni.

De Iynge variæ sunt sententiæ; quidam tradunt nihil aliud esse, quam instrumentum musicum jucunde sonans, hominumque animos demulcens: alii avem esse dicunt, quæ olim fœmina, atque Panis & Pithus, vel Echus filia erat, sed cum Jovem ad Ius amorem pelliceret, in volucrem cognominem à Junone mutata est: hanc avem alii torquillam esse volunt, alii regulum, alii passerem, alii frutillam, Frutis autem dicta est Venus, cui hæc avis sacra, quæ etiam in philtris maximi erat usus: unde pro incantatione magica, vel etiam lenocinio quocumque usurpari amat. Hinc illud Theocriti,

Ιυγξ, ἕλκε τὺ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἄνδρα.

Vide quæ ad hunc locum Scholiastes. Pindarus etiam dixit, Ιυγγι ἕλκομαι ἦτορ. Idem tradit Ιυγγος & incantationum usum à Venere primo inventum esse, & Jasoni monstratum, ut Medeam in sui amorem pelliceret; Pyth. Od. IV.

Μαινάδ' ὄρνιν Κυπρογένεια φέρεν
Πρῶτον ἀνθρώποισι, λιτάς τ' ἐπαοι-
δὰς ἐκδιδάσκησεν σοφὸν Αἰσονίδαν·
Ὄφρα Μηδείας τοκέων ἀφέλοι-
τ' αἰδῶ, &c.

In qua Ode Scholiastes Ιυγγα copiose descripsit. Et Xenophon, Οὐκ ἄνευ πολλῶν φίλτρων τι, καὶ ἐπῳδῶν, καὶ ἰύγγων. Exempla ubique occurrunt; & Grammaticorum testimonia & explicationes satis multa: quamobrem ea libet præterire, & Suidæ duntaxat verba adponere; Ιυγξ. Ηχοῦς, ἢ Πειθοῦς, θυγάτηρ Ισμήνης καὶ Ἀφροδίτης (lege Πειθοῦς θυγάτηρ, καὶ ἱερὰ τῆς Ἀφροδ.) καταφαρμάξασα δὲ τὸν Δία ἐπὶ τούτοις (malim ἐπὶ τῇ Ἰοῖ) ἀπελιθώθη ὑπὸ Ηρας. καλεῖται δὲ ὑπ' ἐνίων κιναίδιν (N. quod ambigue scribitur hæc vox apud Hesychium, malim tamen κιναίδιον, ut idem sit quod σεισοπυγίς) ἔστι δὲ καὶ ὀργάνιόν τι ἴυγξ καλούμενον, ὅπερ εἰώθασιν αἱ φαρμακίδες στρέφειν, ὡς καταχηλούμεναι τοὺς ἀγαπωμένους. ἔστι δὲ καὶ ὄρνεόν τι, ὃ περίκειται τὴν αὐτὴν δύναμιν ἔχειν, ὅθεν δεσμεύουσι τοῖς τροχίσκοις. Porro hic mos alligandi hanc avem rotæ ita se habet: veneficæ eam, vel ejus viscera rotæ cereæ alligentes subjectis carbonibus torrebant, atque ita quem volebant, amore urebant. Alii linguam ejus in philtris pretiosam esse tradunt. Addit porro Suidas, Ιυγξ, τὸ ὄρνεον τὸ λεγόμενον σεισοπυγίς. Ιυγξ, τὸ ἐφέλκον τὴν διάνοιαν εἰς ἐπιθυμίαν καὶ ἔρωτα· ἐν ἐπιγράμματι· Ιυγξ, ἡ νικῶσ' ἢ καὶ διαπόντιον ἄνδρα καὶ ἐκ θαλάμων παῖδας ἐπισπαμένη. Pergit deinde alia exempla proponere. Cæterum Epigramma illud sic emendo ex Biseti Scholiis in Aristophanem,

Ιυγξ, ἡ κινοῦσ', ἢ καὶ διαπόντιον ἄνδρα
Ελκειν, κ' ἐκ θαλάμων παῖδας ἐπισπαμένη.

Porro ἴυγγι τόξων dicit Lycophron, allusione sumta à Cupidinis arcu & telis, quæ vel pueris nota.

318. Ατλω στεναγμάτων] i. e. ἄτλω ἐστεναγμένων. Similiter Aristoteles Polit. lib. III. Οἱ κύριοι τῆς δυνάμεως, pro κύριοι μεγάλα δυνάμενοι. Refelluntur hinc, qui has, & similes locutiones Novi Testamenti Hebræismos vocant: Tit. II. v. 13. ἐπιφάνειαν τῆς δόξης, i. e. ἐνδοξοτάτην. 2 Thess. II. 3. ὁ ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτίας, i. e. λίαν ἁμαρτωλός. Evang. Johan. XVIII. 6. κριτὴς τῆς ἀδικίας, i. e. ἄδικος, vel ἀδικώτατος, nam hæc constructionis mutatio ple-

rumque

rumque significationem auget. Et alia id genus occurrunt innumera.

322. Δρόσῳ] Ros à Veteribus pro aqua, & humore usurpari solet. Ovidius Metam. III.

Virgineos artus liquido perfundere rore.

Ibidem,

——— *multaque adspergine rorant.*

Et Metam. v.

——— *èque capillis*
Ros cadit. ———

Similiter Lucanus dixit *Sanguinis rorem*, pro ipso sanguine; Horatius *Maris rorem*, pro aqua marina; Lucretius *Rorem aquæ*, pro aqua; & Ovidius *Lacrymarum rorem*, pro lacrymis, Metam. XIV.

Interdum madidas lacrymarum rore coronas
Postibus intendit. ———

Et Metam. x.

——— *tepido suffundit lumina rore.*

i. e. calidis lacrymis.

326. Ποιμανδρίαν] Pœmandria Bœotiæ erat urbs, eadem cum Tanagra, narrante Scholiaste, & Strabo docet regionem Tanagræam, Pœmandricam dictam esse, Geogr. lib. IX. Ἡ Ποιμανδρὶς δ' ἐστὶν ἡ αὐτὴ Ταναγρικῇ. Tanagra enim à Pœmandro condita fuit, ut refert Pausanias Bœoticis, Ταναγραῖοι δὲ οἰκιστήν σφισι Ποίμανδρον γενέσθαι λέγουσι &c. Unde pro Tanagra hoc in loco sumi Ποιμανδρίαν docet Stephanus, Τάναγρα, πόλις Βοιωτίας, ἣν Ὅμηρος Γραῖαν καλεῖ, διὰ τὸ παλαιὸν ἐστ' ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Ποιμανδρία. Λυκόφρων,

Ἣν ἐκ βαθείας λαιμίσας Ποιμανδρίας.

Item Eustathius, Il. β'. p. 301. Ἐκαλεῖτο δὲ ἡ Γραῖα, ὅτε καὶ ἡ Τάναγρα, καὶ Ποιμανδρία, ὡς κεῖται παρὰ Λυκόφρονι. Ita placet his Auctoribus: sed refellitur eorum sententia, non modo quia Iphigenia in Aulide Bœotiæ, non Tanagra, mactata est; sed quia ipsa verba, & loquendi modus videntur potius signare vas, in quo excipiebatur victimæ sanguis, de quo videatur Canterus.

327. Δράκων] i.e. Neoptolemus; quo nomine Euripides etiam Orestem vocavit in Tragœdia cognomine, v. 480.

Ὁ μητροφόντης ὅδε πρὸ δωμάτων δράκων.

Neoptolemus autem Iphigeniam mactavit: Euripides in Hecuba de hoc sacrificio loquens,

——— θύματος δ' ἐπιστάτης
Ἱερεύς τ' ἐπέστη παῖς ὅδ' Ἀχιλλέως.

Item in Seneca Achillis umbra illam à Neoptolemo jubet mactari, Troad. v. 190.

—— *Non parvo luit*
Iras Achillis Græcia; at magno luet
Desponsa nostris cineribus Polyxena;
Pyrrhi manu mactetur, & tumulum riget.

331. Δολόγκων δυσμόλευστον ἀλένη] Dolonci erant Thraciæ populi, dicti à Dolonco, Saturni & Thraces filio, Bithyni autem fratre: ut docent Phavorinus, & Stephanus. Eos Chersonesum Thracium habitasse docet Herodotus, lib. VI. cap. XXXIV. Εἶχον Δόλογκοι τὴν ἀρχὴν τὴν Χερσονήσου ταύτην. Alii Dolongos, alii Doloncas alii Dolonchos vocant; sed prior scribendi formula genuina videtur. Nota porro Lycophronem dicere Hecubam à Thracibus lapidatam, canis formam sumsisse; addit Ovidius, causam istius pœnæ fuisse Polymnestoris calamitatem, quem Hecuba & mulieres Trojanæ ob interfectum Polydorum occæcarunt, cum prius ejus liberos trucidassent, Metam. XIII. sub finem Fabulæ secundæ. Nec hi Euripidi adversantur, apud quem Polymnestor hoc infortunium Hecubæ prædicit, in cognomine Dramate, v. 1265.

Κύων γενήσῃ, πύρσ' ἔχουσα δέργματα.

Alii vero à Græcis obrutam lapidibus Hecubam volunt; idque nonnulli sub Trojæ ruinis factum, & eam ibi in canem transformatam memorant. Seneca Agam. v. 699.

Tot illa regum mater, & regimen Phrygum,
Fœcunda in ignes Hecuba, fatorum novas
Experta leges, induit vultus feros;
Circa ruinas rabida latravit suas,
Trojæ superstes, Hectori, Priamo, sibi.

Euripidis Scholiastes tradit Græcos, postquam Hecubam lapidassent, ablatis demum lapidibus, canem invenisse; Λέγουσιν, ὅτι οἱ Ἕλληνες καταρώμενοι πάντοτε καὶ ὑβριζόμενοι ὑπὸ τῆς Ἑκάβης, θυμωθέντες ἔρριψαν ταύτην, ἀναλαβόντες ὑπὸ τοῦ ἴσου τῆς νεὼς, καὶ λιθοβολήσαντες ἐκείνην, ὕστερον τοὺς λίθους ἀπὸ ταύτης βαλόντες, εὗρον σκύλακα.

333. Κυνὸς χερμάδων] i. e. pallium lapidum; quæ translatio ex Homero desumta est, qui in re simili dixit λάϊνον χιτῶνα, quoniam qui lapidantur, lapidibus, tunicæ instar, teguntur: Il. γ'. ubi Hector Paridi ait,

Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα κακῶν ἕνεχ' ὅσσα ἔοργας.

334. Μαίρας &c.] Mæra erat Icarii & Erigones canicula, quam in cœlum translatam, & in caniculam stellam conversam fabulantur. Orion etiam canem habuit, Mæram dictam. Erat & altera Mæra, Prœti & Antiæ filia; quæ, cum venationi esset dedita, & Dianam per nemora sequeretur, à Jove adamata est; hic, cum nulla ratione castissimam puellam ad sui amorem pellicere posset, ad dolum confugit, & assumta Dianæ forma, Mæræ vim intulit: quamobrem cum Dianæ consortium postea fugeret, nec vocanti parere vellet, Dea quid factum esset suspicata, telis eam confodit, & postea miseratione commota, in canem mutavit.

335. Τύμβον] i. e. aram, licet hæc vox proprie sepulcrum significet; & rursus Poeta noster pro ara, vel templo posuit, v. 613.

——— τύμβος δ' αὐτὸν ἐκκαίει μόρου
Ὁπλοσμίας σφαγαῖσιν ᾐστεισμένον.

Simili sensu nonnullis videtur Virgilius *tumulum* dixisse, Æneid. II. 741.

—— *tumulum antiquæ Cereris, sedemque sacratam*
Venimus. ———

Et nihil mirum si sepulcra de templis, arisque dicantur, cum hæc initio nihil aliud fuerint, quam mortuorum conditoria; quibus cum amici varios honores solverent, libationes etiam funderent; factum, ut defuncti pro Diis, sepulcra pro aris, vel, si magnifice exstructa, & sp endide ornata essent, pro templis haberentur. Lilius Gyraldus, *Porro plerique ex sepulcris initium*

tium templa sumsisse arbitrati sunt, & fuit usque adeo sepulcrorum antiquis cura, ut non aliunde templorum, & sacrarum ædium originem deductam diligentissimi Scriptores tradant, Eusebius, & Lactantius. Eadem fuisse statuarum, & imaginum origo putatur: Lactantius de Orig. Error. lib. II. cap. II. *Quid sibi templa, quid aræ volunt? quid denique ipsa simulacra, quæ aut mortuorum, aut absentium monimenta sunt? Nam omnino fingendarum similitudinum ratio idcirco ab hominibus inventa est, ut posset eorum memoria retineri, qui vel morte abstracti, vel absentia fuerant separati.* Cui etiam rei fidem faciunt sepulcra antiqua heroum, quæ in Deorum templis reperta sunt; de quibus celebris est Clementis Alexandrini locus, Protrept. p. 29. Edit. Paris. Ἀγάλματα ἀνιστῶσι, καὶ νεὼς οἰκοδομοῦσιν, οὓς δὴ, οὐδὲ γὰρ τούτους σιωπήσομαι, πρὸς δὲ καὶ αὐτοὺς φωρῶς ἐξελέγξω, νεὼς μὲν εὐφήμως ὀνομαζομένους, τάφους δὲ γενομένους, τουτέστι τοὺς τάφους νεὼς ἐπικεκλημένους. Ἡμεῖς (lege ὑμεῖς) δὲ ἀλλὰ κἂν νῦν δεισιδαιμονίας ἐκλάθεσθε, τοὺς τάφους τιμᾶν αἰσχυνόμενοι. ἐν τῷ νεῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Λαρίσσῃ, ἐν τῇ ἀκροπόλει, τάφος ἐστὶν Ἀκρισίου· Ἀθήνησι δὲ ἐν ἀκροπόλει, Κέκροπος, ὥς φησιν Ἀντίοχος ἐν τῷ ἐνάτῳ τῶν ἱστοριῶν. τί δαὶ Ἐριχθόνιος; οὐχὶ ἐν τῷ νεῷ τῆς Πολιάδος κεκήδευται; Ἰμμαρος δὲ, ὁ Εὐμόλπου καὶ Δαείρας, οὐχὶ ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ Ἐλευσινίου, τοῦ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει; αἱ δὲ Κελεοῦ θυγατέρες, οὐχὶ ἐν Ἐλευσῖνι ἐθάψαντο; pluribus deinde aliis enumeratis, subjungit, ἀλλὰ γὰρ ἐπιόντι μοι τοὺς προσκυνουμένους ὑμῖν τάφους, ἐμοὶ μὲν οὐδ' ὁ πᾶς ἂν ἀρκέσῃ χρόνος. Eandem etiam asylorum originem tradunt nonnulli, quæ initio nihil fuerunt aliud, quam defunctorum statuæ, aut sepulcra: quæ cum amici summo in honore haberent, ad eorum reverentiam, & sanctitatem augendam, concesserunt servis delinquentibus, & illic confugientibus, veniam & impunitatem.

Ibid. Ἀγαμέμνονος] i. e. Jovis, qui eo nomine Spartæ colebatur, ut infra dicit Cassandra, v. 1123.

Ἐμὸς δ' ἀκοίτης, δμωΐδος νύμφης ἄναξ,
Ζεὺς Σπαρτιάταις αἱμύλοις κληθήσεται,
Τιμὰς μεγίστας Οἰβάλου τέκνοις λαχών.

Solebant enim prisci mortales Principum & hominum clarorum nomina Diis attribuere, unde Jovis Beli, & Hammonis, Neptuni Erecthei, Veneris Arsinoes, Minervæ Aglauri, &c. frequentem habemus mentionem. Minus placet igitur Eustathii ratio, qua Agamemnon dicitur Jupiter, quod uterque apud Homerum idem *lateimperantis* epitheton habeat, Il. ς. p. 127. Ἰστέον δὲ, (inquit) ὅτι πάντως εὐρυκρείων, ᾧ λαοὶ ἐπιτετράφαται· καὶ ὅτι δοκεῖ εὐλόγως παρὰ Λάκωσι Ζεὺς Ἀγαμέμνων ἐπιθετικῶς εἶναι, ὡς ὁ Λυκόφρων λαλεῖ· Ἀγαμέμνων τε γὰρ εὐρυκρείων, καὶ Ζεὺς εὐρυμέδων· εἰ δὲ ταὐτὸν εὐρυκρείων καὶ εὐρυμέδων, λέγοιτ' ἂν διὰ τοῦτο διθυραμβικώτερον καὶ Ἀγαμέμνων Ζεὺς, καθότι καὶ εὐρυκρείων. Hinc audaci metaphora, vel dithyrambo potius, Metrodorus ætherem vocavit Ἀγαμέμνονα, ex eo quod Jupiter pro æthere sumi soleat. Hesychius, Ἀγαμέμνονα, τὸν αἰθέρα Μητρόδωρος εἶπεν ἀλληγορικῶς. Porro non ad Agamemnonis, sed Hercei Jovis aram occisum Priamum sciunt omnes: sed condonanda est Lycophroni (ut prius dictum) in hujusmodi poemate epithetorum, & cognominum confusio; præsertim cum nec eam refugerint optimæ notæ Auctores. Unum tantum exemplum ex Virgilio proferam, Æneid. III. 360. ubi Æneas Heleno ait,

Qui tripodas, Clarii lauros, qui sidera sentis.

Ubi *Clarium* pro quovis alio Apolline sumi certum est: nam Clarius Apollo Heleno prorsus fuit incognitus; Helenus enim Trojanus erat, Clarus autem, in qua Apollo Clarius colebatur, urbs Ioniæ, prope Colophonem.

336. Πηγῷ πλόκῳ] i. e. canis capillis; nam πηγὸς est albus: Callimachi Scholiastes, Πηγὸς, λευκός. Etsi alibi sæpe significet nigrum, & pinguem, ut tradunt Grammatici. Huc respexit Eustathius, Iliad. γ'. p. 306. Πηγεσιμάλλῳ, ἀντὶ τοῦ μελανομάλλῳ· οἱ δὲ πηγεσίμαλλον, τὸν λευκομαλλόν φασιν ὡς καὶ τοῦ Λυκόφρονος πλόκαμον πηγὸν εἰπόντος τὸν λευκὸν, πολιόν. His consentanea dicit Hesychius, Πηγεσιμάλλῳ, εὐπαγεῖ καὶ εὐτραφεῖ ἔχοντι μαλλούς. πηγὸν γὰρ τὸ εὐτραφές· τινὲς δὲ λευκὸν τὸ πηγὸν, οἱ δὲ μέλαν.

337. Ὁ πρὶν καλύπτρας &c.] Nota est hæc fabula, & ex quovis Mythologiæ Scriptore haurienda, sed nihilo minus Eustathii verba, quia hic locus in illis laudatur, & explicatur, proferam ex Iliad. α'. Πρίαμος διὰ τὸ πριασθῆναι λέγεται, ἱστορεῖ καὶ Λυκόφρων· ὅτε γὰρ ἡ Τροία ἑάλω ὑφ' Ἡρακλέος, πριαμένη αὐτὸν Ἡσιόνη ἡ ἀδελφὴ καλύπτρας γυναικείας, αὐτὴ μὲν ἀπῆλθεν, αἰχμάλωτος ὑπὸ Τελαμῶνι οὖσα· τὸν δ' ἀδελφὸν ἀφῆκε ζώπυρον γένους ἐκεῖ, ἔχοντα ὀνόματος τὸ τῆς πράσεως ὄνειδος· ἐξ οὗ καὶ μετωνομάσθη Πρίαμος, Ποδάρκης πρότερον καλούμενος.

346. Λεύκοφρυν] Leucophrys olim dicta Tenedos, insula Trojæ opposita. Hesychius, Λεύκοφρυς, ἡ Τένεδος τὸ πάλαι. Strabo lib. XIII. Καὶ αὐτὴν δὲ τὴν Τένεδον, Καλύδναν τινὲς εἶπον, ἄλλοι δὲ Λεύκοφρυν. Quod nomen datum fuisse ab albis promontoriis, quæ habet mari imminentia, tradit Eustathius, p. 233. Καὶ ὀφρύς δέ τινες λέγονται, ὀρειναί τινες ἐξοχαί. ὅθεν καὶ ἡ Τένεδος, Λεύκοφρυς ἐκλήθη ποτὲ, ὡς περὶ αὐτὴν, κατὰ τὸν Ἀσκαλωνίτην Λευκάστας, λευκὰς ὀφρύας ἔχουσα, ἤτοι ἐπαναστάσεις τινὰς τραχείας, περὶ τὸν αἰγιαλόν.

350. Τεράμνων.] Τέραμνον, ἡ τῆς οἰκίας στέγη, καθὰ σὺν ἄλλοις καὶ ὁ Λυκόφρων δηλοῖ, inquit Eustathius in Odyss. ψ'. Cæterum Turris, in qua custodita erat Cassandra, non est putanda tecto, aut lacunari caruisse, nec enim sub dio commorabatur: sed lacunar operosum, qualia erant in veteribus ædificiis, hic intelligendum est.

351. Ἀλιβδύουσα] Metaphora est in hac voce, sumta à mergentibus se, & abscondentibus corpora in mari: cæterum ulterioris explicationis loco, Etymologicographi verba apponam; Ἀλιβδύειν, τὸ καταδύειν εἰς θάλασσαν· μεταφορικῶς δὲ, τὸ κρύπτειν καὶ ἀφανίζειν· παρὰ τὴν ἅλα καὶ τὸ βδύειν Αἰολικῷ πλεονασμῷ τοῦ β, ὡς δύω βδύω, ἀλιδύειν ἀλιβδύειν. Λυκόφρων,

Εἰρκτῆς ἀλιβδύουσα λυγαίας δόμους.

Cui etymologiæ favet etiam Eustathius in Odyss. γ'. Ὠνομάζετο τὸ τοιοῦτον (φαῦλον) νόμισμα κίβδηλον Ἰωνικώτερον, ὡς εἰπεῖν χίδηλον, ὅ ἐστι δηλούμενον διὰ τοῦ χ, πλεονάζοντος τοῦ β διὰ φωνῆς ὄγκον, ὡς καὶ ἐν τῷ

ἀναβεβλήνασα παρὰ Λυκόφρονι, καὶ ἐν ἑτέροις πολλοῖς.

353. Λίσσουν ἐκβαλοῦσα δυμνίων] Λίσσουν & δίμνιον sunt voces ejusdem significationis; solent enim Poetæ uti vocibus æquivalentibus, quæ solis litteris distinguuntur, vires autem habent easdem; quas παραλλήλας vocant, & figuram hanc σχῆμα ἐκ παραλλήλου, ut loqui amant Grammaticorum filii. Aristophanis Scholiastes in Vespis, Ἔθος τοῖς ποιηταῖς παραλλήλοις λέξεσιν ἰσοδυναμούσαις χρῆσθαι. Eustathius latius hanc rem pertractavit, & exemplis illustravit, Il. α'. Ἔστι δὲ σχῆμα ἐκ παραλλήλου, ὅτε δύο λέξεις ὁμοῦ κεῖνται παράλληλοι, προφορᾷ μόνῃ διαφέρουσαι, σημαίνουσαι δὲ τὸ αὐτό· οἷον, Θάνατόν τε, μόρον τε, ταυτὸν γὰρ αἱ λέξεις ἄμφω δηλοῦσι. καὶ, Βάσκ', ἴθι, αὐτὶ τοῦ, πορεύθητι, ἄπελθε. καὶ, Ποθέουσι δ' αὐτήν τε, πόλεμόν τε. καὶ, Ῥινῶν τε, βοῶν τ' εὖ ποιητάων, ῥινὸς γὰρ ἐνταῦθα καὶ βόες ταυτὸν δηλοῦσιν. ὅμοιον καὶ τὸ, Πατρὸς ἐσθλοῦ κάγαθοῦ πεφυκέναι. καὶ τὸ, λίαν πάνυ. καὶ τὸ, ταχὺν ἴσως. καὶ ὅσα τοιαῦτα. Lycophron etiam postea dicet ἀσκέρας τυμπανίδας, quæ duæ voces *calceamenta* denotant; v. 885.

Καὶ τοὺς δάμαρτος ἀσκέρας τυμπανίδας.

Eadem figura sæpe usum invenimus Sophoclem, ut cum dixit ἀρωγοὺς ξυμμάχους, Oedip. Colon. v. 1009.

——— καὶ καλασκήπτω λιταῖς
Ἐλθεῖν ἀρωγοὺς ξυμμάχους. ———

Et in Ajace dixit αὖθις πάλιν, v. 306.

Κἄπειτ' ἐπαΐξας αὖθις ἐς δόμους πάλιν.

Et in Philoctete, v. 340.

——— τὸ σὸν φράσον
Αὖθις πάλιν μοι πρᾶγμα. ———

Geminum est illud Æschyli, initio Χοηφόρων, ubi dixit κλύειν ἀκοῦσαι,

Τύμβου δ' ἐπ' ὄχθῳ τῷδε γηρύω πατρὶ
Κλύειν ἀκοῦσαι. ———

356. Τῆς μισονύμφου Λαφρίας Πυλαίτιδος] Minervæ, vel Dianæ virginitas satis omnibus nota. Ea Laphria dicta est à Laphrio quodam Phocensi, qui illam Calydoniis erexerat; nam apud Calydonios hoc nomine primo culta est, quod postea in alias gentes dimanavit; in Messenios præsertim, quo tempore ab Atheniensibus Naupactum recepere, ut tradit Pausanias Messenicis: Καλυδωνίοις ἡ Ἄρτεμις (ταύτην γὰρ θεῶν μάλιστα ἔσεβον) ἐπίκλησιν ἔχει Λαφρία· Μεσσηνίων δὲ οἱ λαβόντες Ναύπακτον παρὰ Ἀθηναίων, (τηνικαῦτα γὰρ Αἰτωλίας ἐγγύτατα ᾤκουν) παρὰ Καλυδωνίων ἔλαβον. τὸ μὲν δὴ τῆς Λαφρίας ἀφίκετο ὄνομα ἔς τε Μεσσηνίους, καὶ ἐς Πατρεῖς Ἀχαιῶν μόνους. Idem Auctor in Achaicis tradit, hoc Deæ cognomen à Patrensibus receptum esse tempore Augusti Cæsaris, qui, devastata Ætolia, hujus Deæ simulacrum apud Patrenses deposuit: verba ejus hæc sunt; Πατρεῦσι δὲ ἐν ἄκρᾳ τῇ πόλει Λαφρίας ἱερόν ἐστιν Ἀρτέμιδος· ξενικὸν μὲν τῇ θεῷ τὸ ὄνομα, ἐσηγμένον δὲ ἑτέρωθεν καὶ τὸ ἄγαλμα. Καλυδῶνος γὰρ καὶ Αἰτωλίας τῆς ἄλλης ὑπὸ Αὐγούστου βασιλέως ἐρημωθείσης, διὰ τὸ ἐς Νικόπολιν τὴν ὑπὲρ τοῦ Ἀκτίου συνοικίζεσθαι, καὶ τὸ Αἰτωλικὸν οὕτω τὸ ἄγαλμα τῆς Λαφρίας οἱ Πατρεῖς ἔσχον &c. Paullo post, duas hujus cognominis rationes reddit; primam, quam Nos antea dedimus: secunda est ab ἐλαφρὸς; quod Dianæ ira singulis annis *levior* fieret in Oeneum, Calydoniæ regem, qui sacra faciens cæteris Diis, hanc Deam posthabuit, & neglexit: verba ejus hæc sunt; Γενέσθαι δὲ ἐπίκλησιν τῇ θεῷ Λαφρίαν ἀπὸ ἀνδρὸς Φωκέως φασί· Λάφριον γὰρ τὸν Κασταλίου τοῦ Δελφοῦ Καλυδωνίοις ἱδρύσασθαι τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος τὸ ἀρχαῖον. οἱ δὲ τῆς Ἀρτέμιδος τὸ μήνιμα τὸ ἐς Οἰνέα ἀνὰ χρόνον τοῖς Καλυδωνίοις ἐλαφρότερον γενέσθαι λέγουσι, καὶ αἰτίαν τῇ θεῷ τῆς ἐπικλήσεως ἐθέλουσιν εἶναι ταύτην. Pergit deinde ejus simulacra, festa, &c. pluribus describere. Alii porro tertiam rationem addunt, & dictam volunt Λαφρίαν, q. λαφυρίαν, quia belli Dea est, & ejus ope victoria, & spolia reportantur; qua de causa ἀγέλειαν ipsam vocavit Homerus, παρὰ τὸ ἄγειν τὴν λείαν· Iliad. ε'.

Ἄγχι μάλ', ἡ ἔπορσεν Ἀθηναίη ἀγελείη.

Et Iliad. δ'.

——— προσέειπε δὲ Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη.

Eandem ob rationem ληῖτιν dixit, Iliad. κ'.

Καὶ τὰ γ' Ἀθηναίῃ ληΐτιδι δῖος Ὀδυσσεύς.

Ibid. Πυλαίτιδος] Minerva Πυλαῖτις dicta est, quoniam ejus effigies in urbium portis, ædiumque foribus poni solebat: nam Minervam in portis, Martem in suburbiis collocabant; innuentes, intra consilio, foris armis tuendam esse urbem. Eadem πολιοῦχος, πολιάς, &c. dicta est, & alia ejusmodi cognomina habuit, quod urbium esset præses, easque à vi, & insidiis hostium defenderet; quæ res notior est, quam ut exemplis confirmari debeat. Hinc apud Æschylum invocata est, ut urbem tueretur, in Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, v. 170.

Ἔν μάχαισι τε μάκαιρ'
ἄνασσ' Ὄγκα πρὸ πόλεως
Ἑπτάπυλον ἕδος ἐπιῤῥύου.

Quem locum ita explicavit Scholiastes, Ὦ Ὄγκα Ἀθηνᾶ, ἡ πρὸ τῆς πόλεως, ἤτοι ἡ ἐξωγκωμένη πρὸ τῆς πόλεως, ἤγουν ἔμπροσθεν, ῥῦσαι τὴν ἑπτάπυλον πόλιν τῶν Θηβαίων. Γίγνωσκε γὰρ ὅτι ἐξωγκώθησαν ταύτην πρὸ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως· ἣν καὶ Λυκόφρων πυλαΐτιδα λέγει, διὰ τὸ ἄνωθεν ἱστᾶσθαι ταύτην πρὸ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως.

357. Τίμιος βιαίως φάσσα πρὸς τόργον] Bis in hac sententia vocavit se Cassandra columbam, nam φάσσα, & οἰνὰς duæ sunt columbarum species; quod ideo factum putat Meursius, quia apud Thessalos mulieres vaticinatrices πελειάδες dictæ sunt; quod quidem verum est, & ab exemplis à Meursio allatis satis probatum. Huc etiam facit illud Sophoclis, Trach. v. 174.

Ὡς τὴν παλαιὰν φηγὸν αὐδῆσαί ποτε
Δωδῶνι δισσῶν ἐκ πελειάδων ἔφη.

Quem locum Scholiastes vetus sic explicavit, Τηρέων τῶν ἐν Δωδώνῃ μαντείων δύο εἶναι πελείας, δι' ὧν ἐμαντεύετο ὁ Ζεύς, ὡς Ἀπόλλων ἀπὸ τρίποδος, καὶ οἱ μὲν οὕτω λέγουσι θεσπίζειν, οἱ δὲ οὕτω· τὰς ἱερείας γραίας οὔσας καὶ πεπολιωμένας μαντεύεσθαι· τοὺς δὲ γέροντας οἱ Μολοσσοὶ πολιοὺς ὀνομάζουσιν. Ἡρόδοτος δὲ ἐν δευτέρᾳ φησὶ, Πελειάδες δέ μοι δοκέουσι κληθῆναι πρὸς Δωδωναίων αἱ γυναῖκες, διότι βάρβαροι ἦσαν, ἐδόκεον δὲ σφι ὁμοίως ὄρνισι φθέγγεσθαι, &c. Ubi pro Μολ. πολιοὺς, repono Μολ. πελείους, nam apud Molossos videntur senes dicti fuisse πέλειοι· quod etiam testatur Hesychius, Πελείους, Κῷοι καὶ Ἠπειρῶται τοὺς γέροντας. Idem testatur vates Dodonæas πελείας appellatas fuisse; Πέλειαι, περιστεραί, καὶ αἱ ἐν Δωδώνῃ θεσπίζουσαι μάντεις. Qua de re consule Archæologiæ nostræ Lib. II. cap. IX. Mihi porro non placet hæc interpretatio; verisimilius

milius est Cassandram se φάσσαν appellare, quia turtures sunt castitate celebres apud naturalis Historiæ Scriptores, præsertim cum hic de virginitate sermo sit: adde quod Ægyptii in Hieroglyphicis nigram columbam describentes, mulierem castam, & post mariti mortem nuptias secundas fugientem significabant; ut testatur Horapollo Hieroglyph. lib. II. Γυναῖκα χήραν ἐπιμείνασαν ἄχρι θανάτου θέλοντες σημῆναι, περιστερὰν μέλαιναν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ οὐ συμμίγνυται ἑτέρῳ ἀνδρὶ, ἕως ἂν χηρεύσῃ. Huc etiam facit, quod φάσσα sit coloris cineracei, & οἰνὰς plane nigri; teste Eustathio, Odyss. μ'. p. 475. Ἱστορεῖται δὲ ζωϊκῶς, ὅτι περιστερῶν εἴδη πέντε· Οἰνὰς, μείζων περιστερᾶς, οἰνωπὸς τὸ χρῶμα. Φάψ, μέση περιστερᾶς καὶ οἰνάδος. Φάσσα, μέγεθος ἀλεκτόρος, χρῶμα δὲ αὐτῆς σποδιόν. &c. Sed, ut verum fatear, non placent mihi hæ ambages, nec quærere velim sensum intricatum & allegoricum, cum facilis & obvius in promtu sit; quamobrem non alia ratione Cassandram dictam columbam, Ajacem vulturem putarim, quam quia Cassandra ab Ajace rapta, & violata est, haud aliter quam columbæ præda fieri solent avium rapacium; unde ob majorem emphasin, & ut ostenderet suam debilitatem & impotentiam, Ajacis autem rapacitatem & violentiam augeret, seipsam bis appellavit columbam, nec contenta est illum simplici nomine vulturis notare, sed ἄρπην addidit, quæ avis est aquilæ similis, si non ex earum genere: nec absimilis est hic locus superiori, ubi Paridem duplicata metaphora κίρκον & πελαργόν appellavit, v. 169. & quæ ibi adnotavimus, his versibus lucem præbebunt.

358. Βοάρμια, Αἴθυια] Non placet Tzetzes, qui hæc epitheta à Minervæ sapientia deduci vult; quæ Βοάρμια dicitur, quod arationem invenerit, ὅτι τοὺς βόας ἀρότρῳ ὑπέζευξε, &c. Αἴθυια autem, quia naves prima fabricavit, & homines docuit mare transmittere, more αἰθυιῶν, i. e. mergorum, quæ sunt aves marinæ. Βουδεία porro est à Budea, Thessaliæ oppido. Eustathius Il. π'. Βουδείαν λέγουσιν Ἀθηνᾶν ἐν Θεσσαλίᾳ. Clarius adhuc Stephanus, Βούδεια, πόλις ἐν Μαγνησίᾳ, ἀπὸ τοῦ οἰκίσαντος Βουδείου. Οὕτω τιμᾶται Βούδεια ἡ Ἀθηνᾶ ἐν Θετταλίᾳ, Λυκόφρων,

Η πολλὰ δὴ Βούδειαν Αἴθυιαν κόρην,
Αρωγὸν αὐδήξασα πέρξοθεν χάριν.

Ad quem Stephani locum respexisse videtur Phavorinus; Βούδειον (inquit,) πόλις, ποτὲ ἡ Βοιωτικὴ, ἀπὸ Βουδείας, μητρὸς Ἐργίνου, τῷ καὶ Πινδάρῳ ἀπεικοῦσθαι. Ἄλλος δέ τις Βούδειαν ἱστορεῖ πόλιν ἐν Μαγνησίᾳ, τῇ κατ' Εὐρώπην, ἀπὸ τοῦ οἰκήσαντος (lege ex Stephano οἰκίσαντος) Βουδείου, καὶ Βουδείαν λέγων Ἀθηνᾶν ἐν Θεσσαλίᾳ, εἰς ὃ καὶ παραφέρει τὸν Λυκόφρονα μάρτυρα. Minerva Αἴθυια dicitur, ab αἴθω splendeo, ut existimavit Eustathius, Odyss. α'. Αἴθυια, ὡς εἰκὸς, παρὰ Λυκόφρονι ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ συνετὴ. Quod attinet porro ad Canteri rationem, qua Minerva dicitur in mergum fuisse conversa, apud Homerum in Odyss. ε'. ea prorsus falsa est; non enim Minerva, sed Leucothea sub mergi forma Ulyssi se obtulit, v. 336.

Ἡ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐλέησεν ἀλώμενον, ἄλγε' ἔχοντα,
Αἰθυίῃ εἰκυῖα ποτῇ ἀνεδύσατο λίμνης,

Ἴζε δ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου, εἶπέ τε μῦθον.

Porro celebrabatur Minerva Αἴθυια apud Megarenses, quorum in regione erat locus ab ea nominatus. Pausanias Atticis, Ἐν τῇ Μεγαρίδι ἐν Ἀθηνᾶς αἰθυίας κεκρυμμένῳ σκοπέλῳ. Et rursus in eodem libro, Καὶ ὅτι μὲν ὑπὲρ Πανδίον ἐν αἰθυίας Ἀθηνᾶς καλουμένῳ σκοπέλῳ, δεδήλωκεν ὁ λόγος ἤδη μοι.

362. Γλήνας ἄνω στρέψασα] Dicit Minervam, tamquam Ajacis scelus abominatam, ad tecta oculos convertisse. Similiter infra dicet ipsam clausisse oculos, cum in ejus templo cædes perpetrarentur, v. 988.

Γλήνας δ' ἄγαλμα τὰς ἀναιμάκτους μύσει.

Nec aliter apud Ovidium, cum Neptunus in ejus templo Gorgonem vitiavit, Dea castissima, ne tantum scelus conspiceret, in ægide faciem texisse fertur, sub finem Metam. v.

——aversa est, & castos ægide vultus
Nata Jovis texit.——

364. Τειχοφθόρου] Huc respexit Etymologici Auctor, Τειχοφθόρου, παρὰ Λυκόφρονι, στέγασμα ἔχον τίμιον. Posset etiam exponi ὑπόστεγον, secundum Hesychium.

365. Ἑνὸς δὲ λοιβὴν ἀντὶ &c.] Elegantissimus est hic locus, & Græcorum miserias, luctusque miro artificio depingit. De Cenotaphiis porro, naufragiorum metu, &c. plura haberem dicenda, si non hanc lauream præripuisset doctissimus Meursius.

367. Χοιράδων δ' ἐμφωλεύσεις] Χοιράδες sunt αἱ ἐγκείμεναι, seu ὑπερέχουσαι, πέτραι, ut Hesychii verbis utar; sive petræ è mari aliquantulum exstantes, ut χοῖροι, i. e. porci, natantis speciem præbeant, fluctibus undique circumcinctæ, & cavum antrum habentes, ut ex Euripide, ejusque Scholiaste discimus, Andromache v. 1265.

Ελθὼν παλαιᾶς χοιράδος κοῖλον μυχὸν
Σηπιάδος ἵζε.——

Ubi Scholiastes, Χοιράδος· πᾶσα πέτρα ἐξέχουσα, καὶ περικλυζομένη θαλάσσῃ, σπήλαιον ἔχουσα. Unde apprime huic loco convenit hæc vox, utpote quæ petram exprimit, quæ antrum habeat, sepulcri instar, recipiendis cadaveribus idoneum. Ne vero tutam nacti sedem viderentur hi mortui, quæque sepulcri vicem supplere posset, non dicit eos ibi esse τεθαμμένους, sed solummodo ἐμφωλεύοντας, qua voce instabilem & incertam sedem habuisse docet.

369. Κρωσσοῖς] i. e. urnis, in quibus mortuorum cineres condebantur. Huc respexit Eustathius, Iliad. ι'. Ὁ μέντοι παρὰ Σοφοκλεῖ κρωσσὸς, ὁ ἐκεῖ κρατὴρ μεθερμηνευόμενος, φασὶ, παρὰ τὸ κρύω, καὶ ἐν σαγηνευτῇ κρύει τὸ κελάρυσμα, καὶ ἐκχέει. καὶ οἱ παρὰ Λυκόφρονι δὲ καὶ ὑδρίαις κρωσσοὶ, ἀγγεῖα ἐκεῖνα δηλοῖ ὑδρευτικὰ, λέγουσι ἴσως, ἢ ξέστας, καὶ τοιαῦτά τινα, πλὴν ὅσα μεγάλα ἐκ τῆς γῆς.

373. Ὀθρυν, καὶ &c.] De his locis satis Scholiastes. Ad Τρήχαντα porro quod attinet, Stephanus legit Τρήχαντα. Τρῆχις (inquit,) πόλις Εὐβοίας. Λυκόφρων δὲ μεταποιήσας, Τρήχαντα καλεῖ. Τὸ ἐθνικὸν Τρηχινεύς. Τῆς Τρηχῖνος, Τρηχίνιος.

381. Θύννων] Thynni sunt piscium genus, quibus Græcos comparat, quod essent vi ventorum, & tempestatum in mare projecti. Quæ allusio sumta est ex Æschylo, qui Persas in pugna

navali à Græcis devictos *thynnis* assimilavit, in Persis,

> Τοὶ δ', ὥστε θύννους, ἤ τιν' ἰχθύων βόλον,
> Ἀγαῖσι κωπῶν, θραύσμασίν τ' ἐρειπίων
> Ἔπαιον. ———

382. Καταιβάτης Σκηπτὸς κατ' ὄρφνην γύσεται δ' ἠμμένον] Καταιβάτης & σκηπτὸς dicuntur, ut supra αἰγὶς & φάσμα, nam duo sunt fulminum genera, vel idem genus, secundum Scholiasten; Καταιβάτης, ὁ σκηπτὸς, ὁ κάτω φερόμενος, καὶ πληκτικὸς, καὶ αἰφνίδιος κεραυνός. Sophoclis etiam Scholiastæ σκηπτὸς denotat ventum, seu turbinem procellosum, qui magno impetu deorsum in terram fertur; Σκηπτὸς (inquit) λέγεται πᾶν πνεῦμα συλλαβὸν, ὅταν συμπέσῃ τῇ γῇ, καὶ πάλιν ἄνω αἴρῃ· τὸ δὲ τοῦτον καὶ ῥιβαλὸν τινες καλοῦσι, παρὰ τὸ ῥιπτεῖν. Fit autem ὑπὸ τῶν σκηπτῶν. Phavorinus, Καταιβάτης κεραυνὸς, ἀντὶ τοῦ βιαίως καὶ σφοδρῶς κατάφερεται· ἀφ' οὗ σκηπτὸς, πᾶς ὁ ὑπὸ κατάφερόμενος κεραυνός. Ignea etiam vi timendum est hoc fulmen; Hesychius & Suidas, Σκηπτὸς, κεραυνὸς ἄνωθεν διὰ πυρός. Malim διάπυρος. Etiam & καταιβάτης deorsum in terram fertur, ut ex nomine manifestum est; & ex ignea materia constat, quod ex Æschylo liquet, qui in Prometheo sic ait, v. 350.

> ——— Ζηνὸς ἄγρυπνον βέλος
> Καταιβάτης κεραυνὸς ἐκπνέων φλόγα.

Ubi Scholiastes tradit differentiam inter καταιβάτην & σκηπτὸν esse, quod illud ex materia vel tenui, vel crassa, hoc ex tenui solum fiat; & illud genus sit, hoc vero species: Καταιβάτης κεραυνὸς (inquit) ἔστιν εἶδος κεραυνοῦ, φησὶν, ὁ καὶ πυρὸς καλούμενος, ὃς καταφερόμενα τῆς πυκνὸς καὶ λεπτομεροῦς γίνεται· καὶ λεπτομερέστερος σκηπτὸς, ὁ καὶ καταιβάτης, γίνεται. Phavorinus tamen tradit etiam σκηπτὸν ex materia crassiori constare; Σκηπτὸς (inquit) καὶ ὁ καταιβάτης γίνεται παχυνθέντος τοῦ πυρώδους πνεύματος. Quomodocumque id se habeat, certum est utrumque ignei generis fulmina esse, quapropter adprime huic loco conveniunt; Græcos enim, postquam è Troade solvissent, fulminibus & igne perditos plerique Poetarum tradiderunt. Unde apud Euripidem in Troad. Minerva ait,

> Καὶ Ζεὺς μὲν ὄμβρον, καὶ χάλαζαν ἄσπετον
> Πέμψει, γνοφώδη τ' αἰθέρος φυσήματα,
> Ἐμοὶ δὲ δώσειν πῦρ κεραύνιον λέγει,
> Βάλλειν Ἀχαιοὺς, ναῦς τε πιμπράναι πυρί.

Ibid. Γεύσεται δ' ἠμμένον] Gustandi verba frequentia sunt apud Poetas, quoties exprimere volunt possessionem, dominium, aut quamlibet inter res quasvis communionem, qua una alteram attingit, ejusve fit quovis modo particeps. Eodem sensu *contingere* dixit Anchises apud Virgilium,

> — *ex quo Divum pater, atque hominum rex*
> *Fulminis afflavit ventis, & contigit igni.*

Similiter γεύσασθαι exp. ἀψάσθαι apud Homerum, ubi duorum hostium alter sic loquitur, Il. υ'. v. 258.

> Γευσόμεθ' ἀλλήλων χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν.

Ad quod vetus Scholiastes, Γευσόμεθ' ἀλλήλων, ἀντὶ τοῦ ἁψόμεθα. Similem habet loquendi formulam Iliad. φ'. v. 60.

> ——— δουρὸς ἀκωκῆς ἡμετέροιο
> Γεύσεται. ———

Eodem sensu dixit Polybius γεῦσαι φόνου, i. e. cædem patrare; & alius, γεῦσαι θανάτου, i. e. mori. Apud Sophoclem Furiæ orantur γεύεσθαι στρατοῦ, h. e. Græcorum exercitum vexare; Ajace v. 856.

> Ἴτ', ὦ ταχεῖαι, ποίνιμοί τ' Ἐριννύες,
> Γεύεσθε, μὴ φείδεσθε πανδήμου στρατοῦ.

Nec aliter dixit Euripides γεύσασθαι κακῶν, i. e. mala percipere, sive malis affici, Hecuba v. 375.

> Ὅστις γὰρ οὐκ εἴωθε γεύεσθαι κακῶν.

Sophocles etiam dixit μόχθων γεύσασθαι, i. e. laboribus exercitum esse, Trachin. v. 1108. ubi Hercules ait,

> ——— μόχθων μυρίων ἐγευσάμην.

386. Ἀγρύπνῳ σεσοκαδήμενος τέχνῃ] Ἀγρύπνου τέχνην artem gubernatricem hoc loco dictam tradit Eustathius; addit insuper Lycophronem imitatum esse locum Homeri, in quo Ulysses dicitur insomnis gubernacula rexisse, Od. ε'.

> Αὐτὰρ ὁ πηδαλίῳ ἰθύνετο τεχνηέντως
> Ἥμενος, οὐδέ οἱ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν.

Ἐκ τούτου λαβὼν ὁ Λυκόφρων (inquit Eustathius) ἄϋπνον τέχνην λέγει τὴν κυβερνητικήν. Gubernatores enim noctes insomnes agebant, directioni navium, & observationi siderum intenti; unde Virgilius de Palinuro, Æneæ nauclero, Æn. V. v. 851.

> —— *clavumque affixus, & hærens*
> *Nusquam amittebat, oculosque sub astra tenebat.*

Exempla ubique occurrunt. Porro Nauplius dicitur gubernatoriam artem exercuisse, quia Græciam circumibat nave, ut Principum uxores in adulterium pelliceret. Malim tamen ἀγρύπνῳ τέχνῃ exponere *vigili fraude*, quia sedulo in id opus incubuit; & quoniam, qui rem aliquam summa cura administrant, sæpe dicuntur noctes insomnes, & inquietas agere: quæ res notior est, quam ut exemplis confirmanda sit.

388. Τὸν δ' οἷα δύπτην κηρύλον &c.] Ajacem Oïlidem cerylo, & phagro, ut supra Græcos thynnis, comparat.

389. Αὐλῶνος] Αὐλὼν est fretum, seu pars maris angusta, & in longitudinem porrecta, αὐλὸς, i. e. tibiæ, instar. Hesychius, Αὐλὼν, σωὴν ἀναφορὰ τοῦ ὕδατος. Sophoclis Scholiastes vetus Trachin. v. 100. Τοὺς στενοὺς αὐλῶνας καλοῦσι. Et paullo post, Αὐλὼν, τὸ στενὸν πέλαγος. Vide Adnotata nostra in v. 40.

390. Γυμνὸν δ' ἐν πέτραισι τερσαίνων πτερά] Allusio hæc sumta est ab avibus, quæ cum aquis immersæ fuerint, in aprico aliquo loco pennas siccandas soli & aeri objiciunt. De Ajacis porro fabula, cum ea satis nota sit ex Homeri Odyssea, quam hic expressit Lycophron, Senecæ etiam Agamemnone, & aliis permultis, nihil hic dicere decrevi.

397. Ἀκτὶς Σείριος] Σείριον Solem nonnumquam dictum invenimus. Hesychius, Σείριος, ὁ ἥλιος, καὶ ὁ τοῦ κυνὸς ἀστήρ. Et Suidas, Σείριος, ὁ κύων, ὅτι δὲ καὶ τὸν ἥλιον. Ἴωνες δὲ πάντα τὰ ἄστρα σείρια λέγει. Phavorinus, Σείριος, ὄνομα ἀστέρος, ὁ ἥλιος.

401. Οἰλίης ἀλγυμένης] Huc respexit Eustathius in Dionys. Perieg. v. 525. ubi de Delo ait: Ἐκαλεῖτο δὲ ποτὲ καὶ Ὀρτυγία, ὡς ὁ Γεωγράφος φησί. καὶ ὁ μυθικὸ

μυθικὴ αἰτία κεῖται παρὰ Λυκόφρονι. Idem in Odyſſ. ζ'. Ὅτι δὲ μία τῶν Κυκλάδων ἡ Δῆλος, ἡ ἱστορία δηλοποιεῖ, λέγουσα καὶ ὡς Ὀρτυγία ἐκλήθη κατά τινας ἐξ ὀρτύγων, ὧν τὰς ἀγέλας φερομένας ἐκ τοῦ πελάγους, ἵζάνειν εἰς τὴν νῆσον διὰ τὸ αὐτῆς εὔορμον ἐν τοῖς τοῦ Ἀθηναίου κεῖται. ὁ δὲ γε μῦθος ἄλλα περί τε Δήλου καὶ Ὀρτυγίας βούλεται, κείμενα καὶ ἐν τοῖς τοῦ Λυκόφρονος. Iterum in Odyſſ. ο'. Ὀρτυγία δὲ ὅτι ἡ Δῆλος, καὶ διατί οὕτω καλεῖται, δηλοῖ καὶ τὰ τοῦ Λυκόφρονος.

402. Τρέμων φυλάξει ῥόχθον Αἰγαίας ἁλὸς] Elegans eſt hic locus, in quo voluit Poeta Ajacis tumulum, Ægæo mari vicinum, undarum violentiæ obnoxium fuiſſe, adeo ut eas timere, &, cum irruerent, tremere videatur. Quæ imago Poetis familiaris eſt, Seneca Hippolyt. v. 75.

——— fertur plauſtro
Præda trementi. ———

Ubi quidam legunt *gementi*, ſenſu prorſus eodem. Haud aliter Ovidius *gemere* dixit arborem, ſub immani pondere & impetu ſerpentis à Cadmo cæſi, Metam. III. v. 93.

Pondere ſerpentis curvata eſt arbor, & imæ
Parte flagellari gemuit ſua robora caudæ.

Idem dicit *limen ingemuiſſe*, cum Juno Plutonis regiam ingreſſa eſſet, Metam. IV. v. 459.

——— ſacroque à corpore preſſum
Ingemuit limen. ———

Scholiaſtes exiſtimat, *Tremonta* eſſe locum in inſula Delo, quod Euſtathius etiam opinabatur, atque ſic dictam eſſe, quod Delos olim mari innataſſe tradatur, & πλωτὴ νῆσος fuiſſe: qualis apud Homerum eſt Æolia, haud procul ab initio Odyſſ. κ'. Ἀρίσταρχος δὲ (φασὶ) πλωτὴν λέγει, τὴν φορητὴν, καὶ οἷον παραφερομένην, ἢ συνεχείᾳ σεισμῶν, ἢ ἄλλως ὁπωσοῦν, ὡς ποτὲ μὲν ἐν δεξιοῖς ὁρᾶσθαι μέρεσι, ποτὲ δὲ ἐν ἀριστεροῖς. ὁποῖόν δή τι καὶ περὶ Δήλου ἱστόρηται, ἧς καὶ χωρίον τι ὁ Τρέμων παρὰ Λυκόφρονι, ἐκ τινος τοιαύτης αἰτίας κληθέν. παρατίθεασι δὲ περὶ τῆς Δήλου οἱ παλαιοὶ ἔπος τοῦτο, Ην γὰρ τὸ πάροιθε φορητὰ κυμάτεσσι Δᾶλος παντοδαπῶν ἀνέμων ῥιπαῖς.

403. Τὴν Καστνίαν δὲ καὶ Μελιναίαν θεάν.] Verſum hunc laudavit Stephanus, Μέλινα, πόλις Ἄργους, ἀφ' ἧς Ἀφροδίτη Μελιναία τιμᾶται. Λυκόφρων,

Τὴν Καστνίαν δὲ καὶ Μελιναίαν θεάν.

Venus porro Melinæa diverſa à Melanide, ſive Melænide, cujus meminit Pauſanias in Corinthiacis, Arcadicis, (ubi etiam nominis rationem reddit) & Bœoticis. Caſtniæ Veneris meminit ex Callimacho Strabo, Geogr. lib. IX. Καλλίμαχος μὲν ὢν (inquit) φησὶν ἐν τοῖς ἰάμβοις,

Τὰς Ἀφροδίτας (ἡ θεὸς γὰρ οὐ μία)
Ἡ Καστνία πάσας ὑπερβάλλει φρονεῖν.

Sic enim hos verſus lego ex emendatione Iſaaci τοῦ πάνυ.

405. Δυσλύτοις οἴστρου βρόχοις] Οἶστρος inſectum eſt, quod Latini *aſilum*, ſeu *tabanum* dicunt; equos, aliaſque beſtias ſtimulis adeo exagitat, ut furore correpti videantur. Datur etiam οἶστρος θαλάσσιος, quem Plinius vocat *aſilum marinum*, thynnis, & piſcibus majoribus adeo infeſtus, ut nonnunquam è mari in naves exſiliant. Hinc οἶστρος poni ſolet pro quolibet furore, aut ingenti animi emotione, quæ homines attonitos habet. Phavorinus, Οἶστρος, ζωΰδιον, ὃ καὶ μύωψ λεγόμενος, μυίας μὲν μεῖζον, τὰ δ' ἄλλα ἐμφερὲς, τὸ ἐγχρίμπτον βουσὶ, καὶ δάκνον· κατὰ δέ τινας, καὶ εἰς τὰ ὦτα εἰστρέχον αὐτῶν, ὅπη τύχοι κομίζον ἀνάγκῃ φέρεσθαι, (ſic enim lego, non ὅπη τύχοι κομίζον, ἀνάγκῃ φέρεσθαι) διὸ καὶ οἶστρος καλεῖται. ἐντεῦθεν δὲ πᾶσα ὁρμὴ ἐνθουσιαστικὴ, κατὰ ἔρωτα τυχὸν, ἢ μανίαν, οἶστρος λέγεται &c. Idem tradunt Heſychius, Suidas, &c. Hoc inſecto Juno dicitur Io bovem ad inſaniam adegiſſe, cujus fabulæ origo videtur fuiſſe, quod Io inſanis amoribus mente alienata ſit; unde cum Sophocles eam vocavit οἰστροπλῆγα, Scholiaſtes dicit ita dictam eſſe, quod amore capta eſſet, initio Electræ,

Τῆς οἰστροπλῆγος ἄλσος Ἰνάχου κόρης.

i. e. τῆς τοῦ Διὸς οἴστρῳ καὶ ἔρωτι πληγείσης, inquit Demetrius Triclin. Herodotus etiam dixit οἰστρῆσαι, pro ἐρασθῆναι, citante Suida; Καλῶς (inquit) Ἡρόδοτος, τὰς ὑπὲρ τῆ γυναικῶν οἰστρήσαντας, καὶ μανίας παρ' αὐτῶν ἐπιθυμ. Pulcre etiam, & ad hunc Lycophronis locum adpoſite, Anacreon Cupidinis tela cor ſuum ferientis œſtro comparavit, Od. III.

——— κἀμὲ τύπτει
Μέσον ἧπαρ, ὥσπερ οἶστρος.

Ad βρόχους porro quod attinet, metaphorica vox eſt, ſumta alluſione ab avibus laqueo irretitis: quam ſimilitudinem continuavit in ſequentibus, cum amoris vincula, quibus implicatus Ajax in Minervæ odium incurrit, ſuique exitii cauſa fuit, κημαλὸν πάγην appellat; eſt enim πάγη, decipulum ad irretienda animalia depactum, & ab Heſychio exp. βρόχος.

406. Ἔρωτας οὐκ ἔρωτας, ἀλλ' &c.] Ita vocat *furioſum* Ajacis amorem, quo accenſus Caſſandræ vim intulit; ſimili ſenſu dixit Euripides in Hecuba, v. 948.

——— γάμος οὐ γάμος,
Ἀλλ' ἀλάστορός τις οἰζύς.

Et Æſchylus Χοηφόροις, ἀπέρωτος ἔρως.

410. Δωτίου πύλας] i. e. Dotii anguſtas fauces, ſeu ingreſſus. Similiter Æſchylus Prometheo,

——— στενοπόροις λίμνης πύλαις.

Ubi Scholiaſtes, Πύλαις, εἰσόδοις. Hinc etiam Pylæ, & Thermopylæ dicti tranſitus montium anguſti, qua Theſſalia Phocidem itur. Ariſtophanis Scholiaſtes Lyſiſtrate, Πύλας, αἱ Θερμοπύλαι ἐκλήθησαν δὲ οὕτω, διὰ τὸ στενὴν εἶναι τὴν εἴσοδον, ἀπὸ Θετταλίας εἰς Φωκίδα πορευομένην. Latini etiam *portas* appellant. His ſimile illud Euripidis Hippolyt. v. 882.

——— ——— στόμα[...]ος ἐν πύλαις.

413. Ἐν σπλάγχνοισι τυμβευθήσεται] Metaphora Poetis familiaris eſt, qua ventrem *ſepulcrum*, vorari *ſepeliri* dicunt. Unde Ovidius de Tereo, cum filium comediſſet, ait, Metam. VI. Fab. VIII.

Egerere inde dapes, demerſaque viſcera geſtit;
Flet modo, ſeque vocat buſtum miſerabile nati.

Similiter loquitur Thyeſtes, cum devoraſſet filios, apud Senecam in Agamemnone, v. 26.

——— liberis plenus tribus
In me ſepultis, viſcera exedi mea.

Et *condi in alvo* dixit apud Ovidium Achæmenides, Ulyſſis ſocius, dum ſe teſtatur à Polyphemi voracitate liberatum eſſe, Metam. XIV. Fab. V.

——— quod non anima hæc Cyclopis in ora
Venit, & ut lumen jam nunc vitale relinquam,

Et tumulo, aut certe non illa condar in alvo.

Idem paullo post de Polyphemo,

Visceraque, & carnes, cumque albis ossa medullis,
Semianimesque artus avidam condebat in alvum.

Idem Metam. xv. Fab. II.

Heu! quantum scelus est in viscera viscera condi?

Hinc feræ, & aves rapaces & carnivoræ dictæ ταφεῖς, apud Sophoclem, Electra, v. 1494,

Ἀλλ' ὡς τάχιστα κτεῖνε, καὶ κτανὼν πρόθες
Ταφεῦσιν. ———

Ubi Scholiastes vetus, Ἤγουν οἰωνοῖς καὶ κυσὶ πρόθες αὐτόν. Similis est metaphora, cum corpora dicuntur *in alvum demergi*, ut apud Ovidium, Metam. xv. Fab. II.

Corporeasque dapes avidam demersit in alvum.

Et Metam. xiv. Achæmenides de Polyphemo ait,

——— *jam nunc mea viscera rebar*
In sua mersurum. ———

Ut vero os, aut venter nominantur sepulcra, ita è contra sepulcra dicuntur *bibere*, ut cum apud Senecam Agamemn. v. 639. Cassandra ait,

Quæ patria restat? quis pater? quæ jam soror?
Bibere tumuli sanguinem atque aræ meum.

415. Νιόδμος ἑσμὸς] Ἑσμὸς proprie de apum examine dicitur, metaphorice tamen cuivis alii multitudini applicatur. Hesychius, Ἑσμοί, ὄχλοι, πλῆθος, συναθροισμός. κυρίως δὲ, ἐπὶ μελισσῶν ἀθροίσματος. Paullo post, ait dialecti Creticæ esse hanc significationem, Ἑσμὸς, ἔθνος, ὁρμὸς, πλῆθος. Unde Aristophanes Lysistrate,

Ἑσμὸς γυναικῶν οὑτοσὶ θύρασιν αὖ βοηθεῖ.

Ubi Bisetus, Ἑσμὸς γυναικῶν· μεταφορικῶς νῦν ἀντὶ τοῦ πλῆθος, ὄχλος. κυρίως δὲ ὁ ἑσμὸς λέγεται, τὸ σμῆνος τῶν μελισσῶν, παρὰ τὸ ἅμα πετομένας ἱέναι. Quæ ex Suida desumsit.

417. Πάγουρον] Πάγουρος cancri quoddam genus est, cui comparat Phœnicem, quod senex esset, & deformem rugis pellem haberet; quam metaphoram apud Homerum invenire est, cum dicit ἀποξύσαι γῆρας, i. e. exuere pellem senilem & rugosam, allusione à coriariis, vel sene serpente, sumta, Il. ί, p. 666. ubi de se Phœnix,

——— οὐδ' εἴ κέν μοι ὑποσταίη θεὸς αὐτὸς
Γῆρας ἀποξύσας θήσειν νέον ἡβώοντα.

Quo in loco Eustathius in rem nostram hæc verba habet, Καὶ ὅρα τὸ ἀποξύσας ἀλληγορικῶς ξυσθὲν τὴν τοῦ γεροντικοῦ δέρματος τραχύτητα, ὅθεν καὶ πάγουρον αὐτὸν ἡ Κασσάνδρα που καλεῖ· ξέστης γὰρ τὸ τραχὺ ὡς ἂν ὑδατώδους τινὸς λεπίδος. Haud dissimili imagine Ausonius dixit:

Horrens capillis ut marinus asperis
Echinus, aut versus mei.

Ibid. Ἠδωνῶν πέλας Κρύψας, στενὴ Τυμφρηστὸν αὐλώνων λέπας] Voces horum versuum finales similem habent sonum, cui elegantiam quandam & concinnitatem ex Anagrammatismo factam inesse vult Eustathius, Il. δ'. ad hos versus,

Οἱ δὲ χαλκοχίτωνες Καδμεῖοι κέντορες ἵππων
Αἷψ' ἀνερχομένῳ πυκινὸν λόχον εἷσαν ἄγοντες.

Εἰ δέ τι χρὴ (inquit) ἐνταῦθα ἀστειότητος σκοπεῖν καὶ τὸ χαλκοχίτωνες, καὶ τὸ λόχον εἷσαν ἀναγραμματισμοῦ γὰρ καὶ νῦν ὁ χόλος τὸν λόχον ποιεῖ· ὡς τὸ καὶ τῶν τοιούτων κατάρξαι δοκεῖ ὁ Ποιητὴς τοῖς βουλομένοις ἀναλέγειν· αἰς μάλιστα φασὶ τὸ τῶν λόγων νάρκα, καὶ ὅσα τοιαῦτα· ἐν οἷς καὶ τὸ, μῦθος καὶ θυμός. καὶ τὸ, ἔμεινας καὶ ἔνειμας, παρ' Εὐριπίδῃ, ἐν τῷ, Οὐ μάντεως ὅτι ἔμεινας, οὐ χρόνου μακροῦ σκέψει ἔνειμας. καὶ τὸ παρὰ Λυκόφρονι πέλας καὶ λέπας τεθέντα δύο στίχοις συνεχῶς· ὧν τὸ μὲν πέλας δηλοῖ τὸ ἐγγύς· τὸ δὲ λέπας, ὀρεινὴν τραχύτητα, ἐξ οὗ καὶ λεπταία χθὼν τραχεῖα, ἡ ὀρεινή. Hæc ille. Verisimilius porro fit ita lusisse Lycophronem, quod Anagrammatismis mirifice delectatum, eorumque inventorem fuisse, & laudem inde qualem qualem captasse constet: quinetiam postea eadem verba adhibuit, v. 1043, & 1044.

Πλεῖον πέλας δὲ γῆς Ἀπευτάνων μολὼν
Πρόκειτ' ἐπ' αἰγιαλῷ αὐτῷ νάουσιν λέπας.

Plura hujus generis observet, cui talia curæ sunt, nobis non vacat ejusmodi tricis immorari.

422. Ὅμηρον] Ὅμηρος significat cæcum. Hesychius, Ὅμηρος, ὁ τυφλὸς, καὶ ὁ ἐνεχυριαζόμενος. Hinc nomen Homero datum à Cumæis, quod esset visu privatus; nam Cumæorum hæc vox est: Herodotus in vita Homeri, cap. XIII. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ τοὔνομα Ὅμηρος ἐπεκράτησε τῷ Μελησιγενεῖ ἀπὸ τῆς συμφορῆς· οἱ γὰρ Κυμαῖοι τοὺς τυφλοὺς ὁμήρους λέγουσιν· ὥστε πρότερον ὀνομαζομένου αὐτοῦ Μελησιγένεος, τότε γενέσθαι τοὔνομα Ὅμηρος.

426. Μολοσσοῦ Κυνθίου Κοίτου κύκνος] Ad Apollinis cognomina quod attinet, ea satis explicavit Scholiastes. Cur autem Calchantem vocaverit *Apollinis cycnum* dicendum est. Cycnus Apollini sacer erat, quod ab eo habere divinationem crederetur, & quia prævidens quid in morte sit boni, cum voluptate & cantu (quem etiam Apollini debet) moriatur; ut ait Cicero Tuscul. Quæst. I. Quæ res Poetis Græcis, Latinisque notissima est. Æschylus in Agamemn. v. 1453 de Cassandra ait,

——— κύκνου δίκην
Τὸν ὕστατον μέλψασα θανάσιμον γόον
Κεῖται. ———

Martialis,

Sic ubi fata vocant, udis abjectus in herbis
Ad vada Mæandri concinit albus olor.

Ovidius Epist. VII.

Cantator cycnus funeris ipse sui.

Meminit etiam in Phædone Plato, ex quo loco Tullium constat verba jam laudata excerpsisse; Ἅτε, οἶμαι, τοῦ Ἀπόλλωνος (inquit) ὄντες, μαντικοί τε εἰσὶ, καὶ προειδότες τὰ ἐν ᾅδου ἀγαθὰ, ᾄδουσι καὶ τέρπονται ἐκείνην τὴν ἡμέραν διαφερόντως ἢ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ. Quidam referunt, hac de causa inter astra relatum esse. Theon in Aratum, Τοῦτον τὸν ὄρνιν οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι τὸν κύκνον καταστερισθῆναι εἰς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος, ἅτε μουσικὸν ὄντα. Hinc cycnus pro vate, interdum pro poeta, interdum pro propheta sumi solet. Virgilius Eclog.

Cantantes sublime ferent ad sidera cycni.

Et Horatius Lib. IV. Od. II. 25. de Pindaro,

Multa Dircæum levat aura cycnum.

Porro cycni cantus pro dulcissimo quovis usurpari, & cantui gruum, quæ molesto strepitu obganniunt, opponi solitus: unde natum proverbium apud Erasmum, *Cycni cantus melior quam*

quam gruum; cujus meminit Lucretius lib. IV.

Parvus ut est cycni melior canor ille gruum quam
Clamor in ætheriis dispersus nubibus austri.

Cum quo congruit illud Antipatri, Epigram. lib. III.

Λωΐτερος κύκνου μικρὸς θρόος ἢ κολοιῶν
Κρωγμὸς ἐν εἰαριναῖς κιδνάμενος νεφέλαις.

Hinc etiam natum ait Erasmus alterum proverbium, Τότ᾽ ᾄσονται κύκνοι, ὅταν κολοιοὶ σιωπήσωσι, i. e. tum canent cycni, cum tacuerint graculi: hoc est, tum loquentur eruditi, cum garrulis non erit loquendi locus. Eustathius aliam rationem dedit, cur cycnus Apollini sacer habitus sit; quod, nempe, candidi sit coloris, qui Apollinis, sive Solis, naturæ maxime consentaneus censebatur: Καὶ κύκνος δὲ (inquit) τῷ Ἀπόλλωνι οὐ μόνον διὰ τὸ ᾠδικὸν καὶ μαντικὸν ἀφιέρωται, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ λευκόν, ὅπερ ἐκ τοῦ λεύσσειν, ἤτοι βλέπειν, παράγεται, ὅπερ Ἀπόλλων ἐστὶ παραίτιος, ὅθεν καὶ Δήλιος ἐπιθετικῶς ὀνομάζεται, ὡς δῆλα καὶ εὔορατα πάντα ποιῶν. Ad Calchantem quod attinet, is Apollinis cycnus dicitur, quod ab eo vaticinandi artem edoctus fuerit, ut tradit Homerus, Iliad. α'. ubi de Calchante sic loquitur,

Καὶ νήεσσ᾽ ἡγήσατ᾽ Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω,
Ἣν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων.

Et paullo post Achilles Calchanti ait,

Οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Διῒ φίλον, ᾧτε σύ, Κάλχαν,
Εὐχόμενος, Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις.

436. Ἀγηλάτῳ &c.] Versum hunc laudavit Etymologici Auctor, Ἀγηλάτῳ· Αἰσχύλος,

Ἀγηλάτῳ μάστιγι συμβλέσας χέρα.

Λέγει δὲ τῷ κεραυνῷ, ἐὰν μὲν δασύνῃς, τῷ τοὺς ἀσεβεῖς ἐλαύνοντι· ἐὰν καὶ ψιλοῖς, τῷ ἄγαν ἐλαυνομένῳ. Hinc ἀγηλατοὶ à Suida exp. κεραυνοί. Ἀγηλατοί, οἱ κεραυνοί. Ἀγηλατοὶ (lege ἀγηλατεῖ) τὸ ῥῆμα, ἄγει, κεραυνοῖ, ἢ διώκει. Porro hanc metaphoram etiam infra retinuit, dum fulmen vocat Κεραυνίαν μάστιγα, v. 740.

Κεραυνίῳ μάστιγι μαστιχθέντες.

Primus similitudinis hujus Auctor Homerus, Iliad. ν'. v. 812.

Ἀλλὰ Διὸς μάστιγι κακῇ ἐδάμημεν Ἀχαιοί.

Ad quod Scholiastes vetus, Διὸς μάστιγι, τῇ Διὸς πληγῇ, τῷ κεραυνῷ. Simile est illud in Iliad. β'. v. 282. ubi, cum vult Jovem fulmine conterere Typhonem, verbum ἱμάσσει adhibuit, ἱμάσσει autem Hesychius exponit μαστίξει. Ecce Homeri verba,

Γαῖα δ᾽ ὑπεστενάχιζε, Διὶ ὣς τερπικεραύνῳ
Χωομένῳ, ὅτε τ᾽ ἀμφὶ Τυφωέϊ γαῖαν ἱμάσσῃ
Εἰν᾽ Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς.

Ubi idem Scholiastes, Ἱμάσσῃ, μαστίζῃ, ὅ ἐστι, κεραυνοῖς πλήσσῃ. Et solet μάστιξ pro quovis cruciatus genere sumi; unde nonnumquam pro ultione divina accipitur, ut apud Æschylum in Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις,

Πληγεὶς θεοῦ μάστιγι παγκοίνῳ δάμῃ.

437. Ξυναίμους πατρὸς] Ita vocat Oedipi filios, quoniam eos Oedipus ex matre sua Jocasta suscepit. Quod sic apud Sophoclem explicat Tiresias, Oedip. Tyr. v. 467.

Ἀδελφὸς αὐτὸς καὶ πατήρ, κἀξ ἧς ἔφυ
Γυναικὸς υἱός τε καὶ πόσις, καὶ τοῦ πατρὸς
Ὁμόσπορός τε καὶ φονεύς. ———

De hoc in eadem Fabula intelligendus est idem Vates, cum Oedipum ait liberis suis exæquandum, v. 434.

Ἄλλων δὲ πλῆθος οὐκ ἐπαισθάνῃ κακῶν,
Ἅ σ᾽ ἐξισώσει σοί τε, καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις.

Ad quod Demetrius Triclinius, Ἅ σε ἐξισώσει τοῖς τέκνοις, ὅτι τούτων, ὧν νῦν δοκεῖς πατήρ, ἀδελφὸς ἂν φανείης, ἐξ ἧς αὐτὰ ἐγέννησας, ἐξ αὐτῆς καὶ αὐτὸς γεννηθείς. Oedipus etiam de se ait, v. 1363.

Ὁμογενὴς δ᾽ ἀφ᾽ ὧν αὐτὸς γ᾽ ἔφυν τάλας.

Et in Oedip. Colon. Oedipi filiæ dicuntur patris sorores, v. 524.

Αὐταὶ εἰσὶν ἀπόγονοί τε, καὶ
Κοιναί γε πατρὸς ἀδελφαί.

Eandem rem egregie expressit Seneca Oedip. v. 638.

Egit qui in ortus semet, & matri impios
Fœtus regessit, quique nec mos est feris,
Fratres sibi ipse genuit, implicitum malum,
Magisque monstrum Sphinge perplexum sua.

Similiter apud eundem queritur Thyestæ umbra, qui ex filia Ægisthum susceperat, Agamemn. v. 35.

Avo parentem, (pro nefas!) patri virum,
Natis nepotes miscui, nocti diem.

Et postea Electra Ægistho exprobrat, sororis gnatum esse, v. 974.

Per scelera nactus nomen ambiguum suis;
Idem sororis gnatus, & patris nepos?

Necnon apud Ovidium, Myrrha sese dehortans ab impio amore patris, hoc argumento usa est, Metam. x. Fab. IX.

Tune eris & matris pellex, & adultera patris?
Tune soror nati, genetrixque vocabere fratris?

Ibid. Νυκτὸς κόρας] i. e. Furiæ, quæ Acheronte & Nocte satæ, ut ipsæ apud Æschylum narrant, Eumenid. v. 419.

Ἡμεῖς γάρ ἐσμεν Νυκτὸς αἰανῆ τέκνα.

Ibidem v. 322. Nocti sic precatur Furiarum chorus,

Μᾶτερ, ἅ μ᾽ ἔτικτες, ὦ μᾶτερ
Νὺξ, ἀλαοῖσι, καὶ δεδορκόσι
Ποινάν, κλῦθ᾽. ———

Hinc etiam Sophocles in Oedip. Colon. vocat Σκότου κόρας, & παῖδας Σκότου.

439. Πυράμου πρὸς ἐκβολαῖς] Pyramus Ciliciæ fluvius est; Hesychius, Πύραμος, ποταμὸς Κιλικίας. Stadii latitudinem habet, teste Suida, Πύραμος, ὄνομα κύριον· καὶ ποταμὸς Κιλικίας, ὁ τὸ εὖρος σταδίου. Præterfluit Mallum, Ciliciæ urbem, & olim Leucosyri nomine clarus fuit: Stephanus, Πύραμος, ποταμὸς ἐν Μαλλῷ τῆς Κιλικίας, ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Λευκόσυρος. Pyrami postea nomen accepit, διὰ τὸ πολὺν πυρὸν ἐκφύειν τοῖς ἐν Κιλικίᾳ οἰκοῦσι, i. e. quod ejus aquis fœcundati agri *tritici* feraces fierent, ut ait Etymol. Auctor. Navigabilis autem ex mediis Cataoniæ campis effunditur, & delatus per Tauri angustias in Ciliciam, in fretum, quod inter hanc & Cyprum est, exit, Strabo lib. I. Πύραμος, ὁ τῇ Κιλικίᾳ προσχοῦς, ἐφ᾽ ᾧ καὶ λόγιον ἐκπέπτωκέ τι τοιοῦτον,

Ἔσσεται ἐσσομένοις, ὅτε Πύραμος εὐρυδίνης
Ἠϊόνα προχέων ἱερὴν ἐς Κύπρον ἵκηται.

Ea

Ἐκ μέσων γὰρ Καταονίας πεδίων ἐνεχθεὶς πλωτὸς, καὶ διεκπεσὼν διὰ τῶν τοῦ Ταύρου στενῶν εἰς τὴν Κιλικίαν, ἐκδίδωσιν εἰς τὸ περὶ ταύτης τε, καὶ τῆς Κύπρου πόρον. Idem libro XII. hunc fluvium ait magnum terræ cumulum delabendo per montes coacervasse, unde & Nilo comparat, à quo Ægyptus putatur ab Herodoto in continentem aggesta.

442. Πύργον ὑπὸ πτέρνῃσι.] Τὸ πόδας Ἴδης ἐξ Ὁμήρου ληφθὲν Πινδάρῳ μὲν δέδωκεν ἀφορμὴν σφυρὰ ὄρους εἰπεῖν, τῷ δὲ Λυκόφρονι πτέρνας πύργου, Eustathius in Dionysii Perieg. v. 809.

Ibid. Παμφύλου χθονός.] Huc respexit Eustathius in Dionysii Perieg. v. 854. Ἡ Παμφυλία χώρα ἀπὸ γυναικὸς Παμφύλης, ἢ ἀπὸ Παμφύλου τινὸς, καὶ ὁ Λυκόφρων μέμνηται.

444. Μέγαρσος] Megarsus, vel, ut alii, Magarsus, Ciliciæ oppidum fuit, si Plinio fides habenda sit, lib. v. cap. XXVII. Stephanus collem esse tradit, prope Mallum, Ciliciæ urbem, Minervæ sacrum: Μέγαρσος, μέγιστος ὄχθος ἐν τῇ Κιλικίᾳ, περὶ τῷ Μαλλῷ (lege Μάλλῳ.) Τὸ τοπικὸν, Μεγάρσιος, καὶ Μεγαρσία Ἀθηνᾶ ἐκεῖ ἵδρυται.

447. Σφήκειαν εἰς Κεράστιαν.] Eustathius in Dionysii v. 508. de Cypro ait: Ὅτι δὲ καὶ Σφήκεια καὶ Κεραστία ἐκλήθη, ὁ Λυκόφρων δηλοῖ.

448. Ὑλάτου τε γῆν] i. e. Cyprum; nam Apollo Ὑλάτης cognomen habuit in Hyle, Cypri urbe: Stephanus, Ὕλη, πόλις Κύπρου, ἐν ᾗ Ἀπόλλων τιμᾶται Ὑλάτης, Λυκόφρων,

Καὶ Σάτραχον βλύξαντες, Ὑλάτου τε γῆν.

Idem tradit Eustathius, Iliad. ε'. p. 454. Ἦν δὲ, φασὶ, Λοκρικὴ πόλις Ὕλη, καὶ ἄλλη Κύπρου, ἀφ' ἧς καὶ Ὑλάτης Ἀπόλλων παρὰ Λυκόφρονι. In Erysthea etiam, Cypri urbe, eodem cognomine cultus est: Stephanus, Ἐρύσθεια, πόλις Κύπρου, ἐν ᾗ Ἀπόλλων τιμᾶται Ὑλάτης. Διονύσιος Βασσαρικῶν τρίτῳ,

Οἵ τ' ἔχον Ὑλάταο θεοῦ ἕδος Ἀπόλλωνος,
Τέμβρον, Ἐρύσθειάν τε, καὶ εἰνάλιον Ἀμαμασσόν.

Emendandus hinc Stephanus in Τέμβρος, ubi dicit Apollinem Ἡλάτην in illa urbe coli, omnino enim legendum Ὑλάτην. Hæc ejus verba sunt; Τέμβρος, πόλις Κύπρου, ἐν ᾗ τετίμηται Ἡλάτης Ἀπόλλων. Idem Auctor testatur eundem Apollinem in Amamasso, alia Cypri urbe, cultum fuisse; Ἀμάμασσος, πόλις Κύπρου, ἐν ᾗ τιμᾶται Ὑλάτης Ἀπόλλων.

449. Μορφὼ] Hoc cognomen sumtum est à *forma*, cui Venus præesse credebatur. Statuam habuit in Laconia, quam Tyndarus, Helenæ pater, compedibus vinxisse dicitur; innuens, mulieres domi manere, & maritorum dictis audientes esse debere, ut putavit Palæphatus. Duas alias rationes adjecit Pausanias in Laconicis, Ἐπίκλησις μὲν δὴ τῆς Ἀφροδίτης ἐστὶν ἡ Μορφὼ, κάθηται δὲ καλύπτραν τε ἔχουσα, καὶ πέδας περὶ τοῖς ποσί. περιθεῖναι δέ οἱ Τυνδάρεων τὰς πέδας φασὶν, ἀφομοιοῦντα τοῖς δεσμοῖς τὸ ἐς τοὺς συνοικοῦντας τῶν γυναικῶν βέβαιον· τὸν γὰρ δὴ ἕτερον λόγον, ὡς τὴν θεὸν πέδαις ἐτιμωρεῖτο ὁ Τυνδάρεως, γενέσθαι τὰς θυγατέρας ἡγούμενος τὰ ὀνείδη, τοῦτον δὲ οὐδὲ τὴν ἀρχὴν προσίεμαι· ἦν γὰρ δὴ παντάπασιν εὔηθες, κέδρου πεποιημένον ζώδιον, καὶ ὄνομα Ἀφροδίτην θέμενον, ἐλπίζειν ἀμυνεῖσθαι τὴν θεόν.

451. Κυχρέως ἄντρων, Βωκάρου τε ναμάτων] Explicationis loco esse possunt Eustathii verba, Commentario in Dionysium, v. 511. Ἡ δὲ Σαλαμὶς ἐκαλεῖτό ποτε Κυχρεία, ἀπό τινος Κυχρέως, οὗ καὶ Λυκόφρων καὶ Ἀλέξανδρος μέμνηνται, ὃς ὄφις μὲν ἐπεκλήθη, διὰ τραχύτητα τρόπου, &c. Paullo post, Εἶχε δὲ ποταμὸν Βώκαρον λεγόμενον, ὃν καὶ Λυκόφρων ἱστορεῖ, ὡς ἂν εἴποι τις Βουκέφαλον. Idem testatur Strabo lib. IX in descriptione Atticæ, ubi de Salamine ait, Ἐκαλεῖτο δ' ἑτέροις ὀνόμασι τὸ παλαιὸν, καὶ γὰρ Σκιράς, καὶ Κυχρεία, ἀπό τινων ἡρώων, &c. Paullo post, Βώκαρος δ' ἐστὶν ἐν Σαλαμῖνι ποταμὸς, ὁ νῦν Βωκαλίας καλούμενος. Stephanus ab eodem tradit Salaminem Cychream, & quemdam Salaminium pagum Cychreum dictum esse: Κυχρεῖος (inquit,) πάγος περὶ Σαλαμῖνα, Σοφοκλῆς Τεύκρῳ. Ἀπὸ Κυχρέως τοῦ Σαλαμῖνος καὶ Ποσειδῶνος, ὃς ὄφις ἐπεκλήθη διὰ τὴν τραχύτητα τῶν τρόπων· ὃν λυμαινόμενον (lege λυμαινόμενον) τὴν νῆσον ἀπήλασεν Εὐρύλοχος, ἐδέξατο δ' ἐν Ἐλευσῖνι Δημήτηρ, καὶ ἀμφίπολον ἐποίησεν. Ἀπ' αὐτοῦ δὲ καὶ ἡ Σαλαμὶς Κυχρεία ἐκλήθη, ὡς Στράβων. τὸ ἐθνικὸν, Κυχρειοπαγίτης.

452. Ὀπατρὶς] Miror Canterum, Meursium etiam, &, ut videtur, Scaligerum legisse ὁ πατρὶς disjunctim; cum longe accommodatior sit sensus, si, cum optimis Codicum, legas conjunctim ὀπατρίς. Teucer enim ex eodem, quo Ajax, patre natus est. Homerus vocavit ὄπατρον, Iliad. μ'.

Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη Τελαμώνιος Αἴας,
Καὶ οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἦε κασίγνητος καὶ ὄπατρος.

Porro ὄπατρος, & ὀπάτειος Dores dicunt, pro ὁμόπατρος, & ὁμοπάτειος: Ἡ δὲ τοιαύτη συγκοπὴ (inquit Theon in Aratum) Δωρικόν ἐστιν· ἐκεῖνοι γὰρ τοὺς ὁμότριχας, ὄτριχας φασὶ καὶ τοὺς ὁμοιτεῖς, ὀιτεῖς καὶ τοὺς μονώνυχας, μώνυχας· καὶ τὸ τρίμοιρον, τριῖν.

453. Πώλῳ] Catamitos, meretrices, effœminatosque omnes, & quoscumque juvenes, virginesve, adulatorie vocabant πώλους. Hesychius, Πῶλος, ἑταίρα· πώλους γὰρ αὐτὰς ἔλεγον, οἷον, Ἀφροδίτης πώλους. ἢ τοὺς νέους, καὶ τὰς νέας καὶ παρθένους. Hinc Πωλία dictum pegma quoddam, quod Leucippidum filias sustinebat: Idem, Πωλία, χαλκοῦν πηγμά τι· φέρει δὲ ἐπὶ τῶν ὤμων τὰς τῶν Λευκιππίδων πώλους, δύο δὲ ἦσαν παρθένους φασίν. Quinetiam usitatissima est hæc vox apud Tragœdiæ Scriptores. Æschylus Choephor. v. 792. de Oreste loquens,

Ἴσθι δ' ἀνδρὸς φίλου πῶλον.

In eadem Tragœdia v. 254. simili prorsus metaphora Orestem & Electram vocaverat νεοσσοὺς,

Πατρὸς νεοσσοὺς τούσδ' ἀποφθείρας,

Et in Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβ. dixit πωλικῶν ἑδωλίων, i. e. παρθενικῶν καθεδρῶν, πώλους γὰρ αἱ παρθένοι ἐξονομάζονται. Anacreon,

Πῶλε Θρηκίη, τί δή με
Λοξὸν ὄμμασι βλέπουσα
Νηλεῶς φεύγεις; ———

Euripides eundem sensum huic dictioni affixit, Hecubæ v. 144.

Πῶλον ἀφέλξων σὸν ἀπὸ μαζῶν.

Ubi Scholiastes, Πῶλον τὴν παῖδα λέγει μεταφορικῶς. Nec non Aristophanes virgines Laconicas vocat πώλους, in Lysistrate,

Αἵ τε πῶλοι ταὶ κόραι
Πὰρ τὸν Εὐρώταν.

Ad quod Scholiastes nuperus, Πῶλοι, κατὰ τὸν Σουΐδαν, κυρίως τὰ γεννήματα τῶν ἵππων, καὶ τῶν ἄλλων κτηνῶν, ἅπερ ἔθος ἔχουσι σκιρτᾷν καὶ κολακεύειν· μεταφορικῶς δὲ πῶλοι

φῦλον λέγονται καὶ οἱ νεανίαι, καὶ νεανίδες· ὅθεν καὶ Εὐριπίδης ἐνιαχοῦ φῦλον ἄζυγα καλεῖ, παρθένων γάμου ἄπειρον. καὶ Ανακρέων, Πῶλε Θρῃκίη, &c.

Ibid. Νόθον φίτυμα] Teucrum vult, quem non ex legitima uxore, sed Hesione bello capta, genuit Telamon; unde de se loquitur apud Sophoclis Ajacem, v. 1033.

> Τὸν ἐκ δορὸς γεγῶτα πολεμίου νόθον.

Idem dicit Agamemnon, oratione ad Teucrum habita, Iliad. Θ΄. v. 283.

> Πατρί τε σῷ Τελαμῶνι, ὅ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
> Καί σε νόθον περ ἐόντα κομίσσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.

455. Ὠμηστοῦ] Non possum committere, ut Hesychii locum prætercam, Ο ὠμητὴς, ὁ ὠμὰ κρέα ἐσθίων. Lege, Ο ὠμηστής. Phavorinus autem hunc errorem, ut plures alios, transcripsit. Haud procul alter locus est, qui medica manu eget, & obiter curandus est; Οψώνα, τὸν περὶ τὸ ὀψώνειν σπεύδει. Lege, Οψῶνα, τὸν περὶ τὸ ὀψωνεῖν σπεύδει.

462. Λήμνιον Πρηστῆρ Ἐνυοῦς] Bellonæ, aut belli fulmina, & in bello fulminare dici amant fortes viri, qui ingentes in hostibus strages edunt, eisque terrorem incutiunt; metaphora à Jovis fulminibus desumta. Similiter Virgilius Georgic. IV. 560.

> ——— *Cæsar dum magnus ad altum*
> *Fulminat Euphratem bello.* ———

Idem Æneid. VI. 842.

> ——— *duo fulmina belli*
> *Scipiadas.* ———

Quo loco Lucretium imitatus videtur, lib. III. v. 1048.

> *Scipiades fulmen belli, Carthaginis horror.*

Nec aliter Seneca Agamemn. v. 819. de Hercule loquens,

> *Te sensit Nemeæus arcto*
> *Pressus lacerto fulmineus leo.*

Lemnium porro *fulmen* dicit ex fabula, qua Lemnus Vulcani officina dicitur.

464. Δυσμενεστάτου ξένου &c.] Similiter apud Sophoclem Ajax de Hectoreo gladio ait, v. 829.

> Δῶρον μὲν ἀνδρὸς Ἕκτορος ξένου ἐμοὶ
> Μάλιστα μισηθέντος, ἐχθίστου θ' ὁρᾶν.

Non multum porro refert, utrum ξένου interpretere *hospitem*, vel *barbarum*, vel *hostem*; cum omnes istæ significationes huic loco, & voci conveniant. Hesychius, Ξένοι, οἱ πολέμιοι· οἱ δὲ τοὺς Πέρσας· οἱ δὲ τοὺς ἀπὸ ξενίας φίλους, ἢ ξένους. Herodotus etiam testatur barbaros, quos omnes sui generis hostes habebant Græci, ξένους à Lacedæmoniis vocari, Calliop. cap. XI. Ξείνους γὰρ ἐκάλεον οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς βαρβάρους. Idem tradit Julius Pollux Onomastic. lib. I. cap. X. Τοὺς δὲ βαρβάρους καὶ ξένους ἐκάλουν. Idem apud priscos Romanos factum prædicat Tullius de Offic. lib. I. cap. XII. *Equidem illud etiam animadverto, quod qui proprio nomine perduellis esset, is hostis vocaretur, lenitate verbi tristitiam rei mitigante: hostis enim apud majores is dicebatur, quem nunc peregrinum dicimus: indicant Duodecim Tabulæ;* Aut status dies cum hoste. *Itemque;* Adversus hostem æterna auctoritas. *Quid ad hanc mansuetudinem addi potest, eum, quicum bella geras, tam molli nomine appellari? quamquam id nomen durius jam effecit vetustas; à peregrino enim jam recessit, & proprie in eo, qui arma contra ferret, remansit.* Festus, *Hostis apud antiquos peregrinus dicebatur, & qui nunc hostis, perduellis.* Varro de Ling. Lat. initio lib. IV. *Multa verba aliud nunc ostendunt, aliud ante significabant, ut* Hostis: *nam tum eo verbo dicebant peregrinum, qui suis legibus uteretur; nunc dicunt eum, quem tum dicebant perduellem.* Hinc *Hosti* prænomen habuit Lucretius Tricipitinus, collegæ L. Sergii consulis, quod esset peregre apud hospitem natus.

470. Ῥέγχων] Huc spectant Eustathii verba in Odyss. Ξ. Ἐστι δὲ ῥέγχειν (inquit) συμφωνία καὶ συνθήκη ἐπί που ξύλοις, ὃ ἐστιν ἀνεσπαρμένον. οἱ μὲν μετὰ τὸν Ομηρον, ῥέγχειν τὴν δημιουργίαν φασὶ, καθὰ καὶ Λυκόφρων.

472. Βάβαξ.] Huc respexit Eustathius in Odyss. Δ΄. Βάβαξ, ἤτοι λάλος, μωρόμετρος, ἄσοφος, φύλλος κατὰ τοὺς παλαιοὺς, οὗ χρῆσις καὶ παρὰ Λυκόφρονι. ὁ δ' αὐτὸς καὶ βαβάζων, ἐκ τοῦ βάζειν. Iterum in Odyss. Θ΄. Βέβακται δὲ, οὐχ ἁπλῶς ἀντὶ τοῦ εἴρηται, ἀλλὰ κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἀντὶ τοῦ πεφλυάρηται, ἀπὸ τοῦ βάζω, ἐξ οὗ καὶ ὁ παρὰ Λυκόφρονι βάβαξ γίνεται.

482. Τῶν πρόσθε φωτῶν.] Huc respexit Eustathius in Perieg. v. 414. Οτι δὲ καὶ προσέληνοι λέγονται οἱ Ἀρκάδες, διὰ τὴν πάνυ τοῦ ἔθνους ἀρχαιότητα, ὁ Λυκόφρων ἱστορεῖ.

487. Βουβῶνος ἐν τόρμαισι.] Sc. ἐν αὐτῇ τοῦ βουβῶνος, periphrastice. Nam βουβὼν est locus, quo femur & coxendix coeunt. Notat Ancæum circa τὰ αἰδοῖα, ubi fit flexus interior, vulneratum.

489. Δεπαστραίαν πολῶν.] Huc spectant, quæ Eustathius commentatur in Odyss. Φ΄. Δέπαστρον, καὶ παρὰ Λυκόφρονι τὸ δέπας, ὃ δεπάστριον παρήγαγον, τὸ ἐκ ποτηρίου πόμα.

490. Κυλίνδει Μοῖρα &c.] Simili metaphora dixit Virgilius, Æneid. I. v. 26.

> ——— *sic volvere Parcas.*

Et v. 13.

> ——— *tot volvere casus.*

Allusione à Fortunæ rota desumta.

493. Πλήξας ἀφύλακτον ἄκρον ὀρχηστοῦ σφυρόν] Locus hic à nemine intellectus, de Ancæo capi nequit, nam ad illum referri non potest quod,

> Στήριγξ διδυμαὸν τὸν κλανῶντ' ᾐμάξατο.

Aper moriens cædis suæ auctorem ultus fuerit: cum illa fera nequaquam Ancæi manu cecidit. Verum interpretandus est de Meleagro, qui aprum, à quo prius perierat Ancæus, occidit; & post victoriam per matris Althææ sævitiam ipse periit: unde hic Poeta dicit aprum ipsius plantam vulnerasse; nam planta tunc solum cernitur, cum quis abiturus pedem ex humo tollit; quamobrem cum aper post mortem suam Meleagro causa exitii fuerit, recte dicit vulneratam ab eo pedis plantam.

494. Τὰ μάρμαρα ἐκ κοίλων &c.] Huc respexit Eustathius in Perieg. v. 1017. Ἐκεῖνος (Θησεὺς) ἐκ Τροιζῆνος χθόνιον ἐλθὼν μετὰ τοῦ ξίφους, καὶ τῶν πεδίλων τῶν πατρικῶν, ὡς καὶ ὁ Λυκόφρων ἱστορεῖ, ἐφάνη μὲν ἀγνοοῦντι τῷ πατρὶ Αἰγεῖ πως καλὸς, καὶ ἀφίκετο εἰς βασιλείαν. Vid. Plutarchi Theseus.

496. Ἰδαία πίτυς] Nulla subest ratio, cur heic cum Meursio Ἰδαία substantive poni putemus;

mus; cum certum sit adjectivum formari posse ab Ida monte: quod etiam Sophoclis Scholiastes, quem in contrariam partem laudavit, testatur, Ajace v. 607. Ἰδαίᾳ· Τρωϊκῇ, οἷον ἐν τῷ τῆς Ἴδης χωρίῳ. Nolo difficultates nectere, & sensum ex se perspicuum, & manifestum explicando obscurare.

497. Ἢ ζῶσ' εἰς ᾅδην ἵξεται καταιβάτης] Textum heic emendatione sua corrupit Auratus; nam etsi fortasse tolerari possit ἵξοντ, multo tamen elegantius est ἢ ζῶσα: qui enim vivi absorbentur, aut in terram defodiuntur, dici solent vivi ad inferos descendere. Unde apud Sophoclis Antig. v. 825. Antigone in terram defodienda de se ait,

—— ἀλλά μ' ὁ παγκοίτας
Ἀΐδας ζῶσαν ἄγει
Τὰν Ἀχέροντος
Ἀκτάν. ——

Ibidem v. 836. Chorus ad ipsam ait,

——— αὐτόνομος, ζῶσα μόνη δὴ
Θνατῶν ἀΐδαν καταβήσῃ.

Et ipsa iterum de se, v. 1037.

Ζῶσ' εἰς θανόντων ἔρχομαι κατασκαφάς.

Eadem loquendi formula in Sacris Literis occurrit, Num. cap. xvi. ubi Moses Dei judicium in Core, ejusque socios denuntiat, v. 30. Ἀλλ' ἢ ἐν φάσματι δείξει κύριος, καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς καταπίεται αὐτοὺς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, καὶ καταβήσονται ζῶντες εἰς ᾅδου, καὶ γνώσεσθε ὅτι παρώξυναν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι τὸν κύριον. Et iterum v. 32, & 33. Καὶ ἠνοίχθη ἡ γῆ, καὶ κατέπιεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας μετὰ Κορὲ, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν· καὶ κατέβησαν αὐτοὶ, καὶ ὅσα ἐστὶν αὐτῶν ζῶντα εἰς ᾅδου, καὶ ἐκάλυψεν αὐτοὺς ἡ γῆ, καὶ ἀπώλοντο ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς.

498. Μυνίτυ] Non advertisse videntur priores Interpretes Ionicam esse hanc vocem, & pro Μονίτυ poni; unde factum, ut *Munitum* Latine appellent. Eustathius, Μόνιτος Ἰωνικῶς μετὰ τοῦ υ προφέρει ὁ Λυκόφρων.

504. Ἀκταίων.] Atheniensium, qui à veteri quodam rege Actæi dicebantur. Eustathius in Perieg. v. 423. Ἀττικὴ δὲ ἡ κατ' Ἀθήνας χώρα λέγεται * * ἀπὸ Ἀκταίωνος, ἢ ἀπὸ Ἀκταίου αὐτόχθονος· ἀφ' οὗ καὶ παρὰ Λυκόφρονι, Ἀκταῖοι οἱ Ἀττικοί.

516. Βεβρύκων] Bebryces Asiæ populi erant, quos Strabo narrat à Thracibus oriundos esse, incoluernnt eam regionem, quæ postea Mygdonia, deinde Bithynia dicta est, ut refert Strabo lib. vii. & xii. Situm eorum exponit nobis Dionysius Perieg. v. 805.

Χαλκηδόνες μὲν πρῶτα παρὰ στόμα γαῖαν ἔχουσιν,
Οὔδας ἐς ἀντιπέρην Βυζάντιον εἰσορόωντες·
Βέβρυκες δ' ἐπὶ τοῖσι, καὶ οὔρεα Μυσίδος αἴης.

Item vetus Apollonii Scholiastes, Argon. lib. II. v. 2. Βεβρύκων βασιλῆος, τῶν Βεβρύκων βασιλεύοντα Ἄμυκον, τῆς Βιθυνίας τά τε ἄλλα κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, καὶ τὰ παραθαλάσσια κατέχειν. κατῴκησαν δέ τινες τῶν Βεβρύκων καὶ περὶ τὴν Λυδίαν ἐν τοῖς πλησίον Ἐφέσου τε, καὶ Μαγνησίας τόποις. Χάρων δέ φησι καὶ τὴν Λαμψακηνῶν χώραν πρότερον Βεβρυκίαν καλεῖσθαι, ἀπὸ τῶν κατοικησάντων αὐτὴν Βεβρύκων. Etiam & omnes fere istius regionis partes videntur à Bebrycibus nomen sumsisse, quod tamen postea exolevit. Idem Scholiastes loco citato addit, Τὸ δὲ γένος αὐτῶν ἠφάνισται διὰ τοὺς γενομένους πολέμους, καθάπερ καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν. A Phrygibus abolitum refert Strabo lib. xii. Et Plinius narrat ex Eratosthene, *ex Asia interiisse Solymorum, Lelegum, & Bebrycum gentes*, cum aliis quibusdam, Nat. Hist. lib. v. cap. xxx. Quæ causa est, quod apud solutæ orationis Scriptores rara eorum mentio fit, apud Poetas vero frequentior; nam clarus est in fabulis rex Bebrycum Amycus, quem narrant cum Polluce cæstibus decertasse. Vide Apollonium loco citato, Theocritum Idyll. xxii. Virgil. Æneid. v. Valer. Flaccum Argon. iv. aliosque.

518. Ἀλκὴν ἄμαχοι] i. e. fortitudine incomparabiles, & supra communem hominum sortem elevati. E contra hominem, qui nihil habet eximium, quo se à cæteris distinguat, Latini dicunt *unum è multis*. Plinius junior lib. I. Epist. III. *Si te possident, fœlix beatusque es: sin minus, unus ex multis.* Et Græci etiam eum ostendere volunt aliquem nulla virtute eminere, inquiunt, Οὗτός ἐστιν ἐν πολλοῖς, i. e. hic inutilis est, & de communi grege porcus.

Ibid. Τὸν Ἄρης ἐφίλατο &c.] Periphrastice expressit Homericum ἀρηΐφιλον.

520. Βία] Minervæ tribuitur hoc epitheton, quod belli Dea sit; & idem valet, quod Σθενιάς, quo nomine coli apud Trœzenios hanc Deam prodidit in Corinthiacis Pausanias.

521. Χειρώνακτες] i. e. manuum domini; sive, qui artem exercent manualem. Suidas, Χειρώναξ, τεχνίτης χειρῶν μόνον δικαιῶν· ἢ ὁ διὰ χειρῶν κατασκευαζόμενος· ἢ χειρώνακτες, διὰ χειρῶν ταλαιπωρούμενοι, Idem tradit Æschyli Scholiastes, Prometheo v. 45. Χειρώναξ, ὁ διὰ χειρῶν ἐργαζόμενος· ἢ ὁ τεχνίτης, ὁ χειρῶν μόνον δικαιῶν. Et Choeph. 759. Χειρωναξίας, τὰς διὰ χειρῶν ἐργασίας.

525. Στέρξαι βαρεῖαν ἐμβολήν] Minus necessaria est Canteri emendatio, qui pro στέρξαι reponere voluit στῆξαι. Nam στέρξαι exp. *ferre*, aut *sustinere*. Sophocles initio Oedip. Tyr.

Δείσαντες, ἢ στέρξαντες ———

Quo loco etsi nonnulli legant στέξαντες, Scholiastes tamen uterque habent στέρξαντες, idque exp. παθόντες, & ὑπομείναντες.

526. Καναστραῖον] Canastra, vel Canastrum, erat promontorium in confinio Macedoniæ & Thraciæ situm, & à gigantibus habitatum. Phavorinus, Κάναστρα, ἀκρωτήριον μεθόριον Μακεδονίας καὶ Θρᾴκης, οὗ πλησίον ᾤκησαν οἱ γίγαντες. Strabonis Epitomator fine lib. vii. & Herodotus Polyhymn. cap. cxxiii. juxta Pallenen fuisse tradunt. Videatur etiam Stephanus, & Ptolemæus lib. III. cap. xiii.

527. Δυσμενῶν μοχλὸν] Hectorem *obicem* appellat, quia Trojam tuebatur, ut in eam Græci irrumpere non possent: vel, quoniam ipsos hostes, Achille irascente, in suis castris ita conclusit, ut prodire non possent; quo modo obex januam ne aperiatur obfirmat.

532. Γραικῶν ἄριστος] Ἄριστος idem hic valet ac ἀριστεὺς, non enim optimus Græcorum, sed inter optimates

optimates fuit Protesilaus. Similiter Homerus vocat Diomedem ἄειστον Ἀχαιῶν, Iliad. ι'. p. 430. ubi Eustathius adnotat ἄειστον significare posse τὸ ἁπλῶς ἀεισία. Posset etiam Protesilaus dici *optimus Græcorum*, id est, suorum sociorum, qui erant ex Thessalia oriundi, Græci enim primi dicti sunt quidam Thessaliæ populi; discimus enim ex Thucydide & Aristotele, Ἑλλάδα proprie dictam esse Thessaliæ partem, in qua est Dodone, & Achelous fluvius; ibi igitur primum dicti sunt Ἕλληνες, quos idem Aristoteles tradit prius Γραικοὺς appellatos fuisse.

536. Δρύμαιος Δαίμων Προμανθεὺς Αἰθίοψ Γυράψιος] De Jove hæc interpretatur Tzetzes, & post eum Canterus: & potest ille Προμανθεὺς appellari, quod ab eo proveniat omnis divinatio, ut supra dictum, v. 6. Item Αἰθίοψ, ab Æthiopia regione: vel, quod interdum à Poetis pro æthere sumatur, ut ait Eustathius Odyss. α'. Διὸς ἐπίθετον, Αἰθίοψ· ἴσως μὲν καὶ διά τι ἕτερον· ἴσως δὲ καὶ διότι φαίνεται μυθικῶς ἐπιχωριάζειν τῇ Αἰθιοπίᾳ· ἐκ ἀπεικὸς δὲ καὶ κατ' ἀλληγορίαν οὕτω καλεῖσθαι αὐτὸν ὡς φαεινὸν, παρὰ τὸ αἴθω, τὸ λάμπω· ἀφ' οὗ καὶ ὁ αἰθὴρ Ζεύς. Eandem ob causam Γυράψιος nominabitur: quod nempe, æther sit formæ orbicularis. Alii Apollini hæc nomina tribuunt, idque non immerito; nam paullo ante Poeta eum vocat Drymam. Προμανθεὺς etiam jure nominatur, qui vatum præses est: Αἰθίοψ, qui Sol est, & ὄψιν habet αἴθουσαν· Γυράψιος etiam, qui formæ est orbicularis, & circularem motum circa terram nostram quolibet die, & anno peragit. Adde, quod hic Deus, quicumque demum sit, inter Dioscuros & Apharidas *jurgium excitasse* dicatur in λέσχαις, hæ autem sacræ erant Apollini, qui inde Λεσχηνόριος dicebatur, tradente Meursio.

541. Θαλυσίαις Λοιβαῖσι] Θαλύσια erant frugum primitiæ, quæ post messem, & vindemiam Diis, imprimis autem Cereri, & Baccho, offerebantur, quod ipsorum beneficio omnia bene viruissent, utque in posterum bene revirescerent. Etymologici Auctor, Θαλύσια, τὰς ὑπὲρ εὐθηνίας καὶ εὐφορίας τῶν καρπῶν διδομένας θυσίας μετὰ τὴν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν τοῖς τε ἄλλοις θεοῖς, καὶ τῇ Δημήτρᾳ. Hinc panis ex primitiis factus dicebatur θαλύσιος ἄρτος. Hesychius, Θαλύσιος ἄρτος, ὑπὸ τῶν ἄλω πεπληρωμένος σεσιτος. Idem porro sacrificium συγκομιστήριον dictum, & celebratum fuit in plerisque Græciæ urbibus, præcipue autem Athenis. Rem totam descripsit Eustathius, cujus verba ulterioris explicationis loco apponam ex Iliad. ι'. p. 680. Θαλύσια δὲ, αἱ ἀπαρχαὶ, ὡς περὶ ὀλίγον εἴρηται, ἤγουν αἱ μετὰ συλλογὴν τῶν καρπῶν διδόμεναι θεῷ, ὑπὲρ τοῦ καὶ εἰς ἔπειτα θάλλειν τὰς ἀρούρας. τινὲς δὲ τὴν ἑορτὴν καὶ συγκομιστήρια ταῦτα καλοῦσιν· ἅπαξ δ' ἐνταῦθα κεῖται παρ' Ὁμήρῳ ἡ λέξις· γίνεται δὲ ὑπὸ τοῦ θάλλω θαλύω θαλύσια, ἐξ οὗ καὶ Θαλύσιος κύριον ὄνομα, ὡς δηλοῖ τὸ, Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον. ὅτι δὲ καὶ θαλύσιος ἄρτος, ὁ ἐκ τῶν τῶν καρπῶν, φασὶ, συγκομιδῆς πρώτως γενόμενος. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐπὶ συγκομιδῇ καρπῶν, ἐφ' ᾗ καὶ τὰ θαλύσια ἔθυντο, ἑορτὴ ἤγετο Δήμητρος καὶ Διονύσου κατὰ Παυσανίαν, ἀλῶα (lege ἁλῶα, ex Hesychio, Harpocratione, &c.) καλουμένη, διὰ τὸ τὰς ἀπαρχὰς, καὶ μάλιστα ἐν Ἀθήναις, ὑπὸ τῶν ἄλω τότε καταχρᾶσθαι φέροντας εἰς Ἐλευσῖνα. ἢ ἐπεὶ, καθὰ καὶ Ὅμηρος ἐμφαίνει, ἐν ἀλωσὶν ἔπαιζον κατὰ τὴν ἑορτὴν, ἐν ᾗ Ποσειδῶνος ἦν πομπή· &c. Agebatur porro hoc festum mense Posideone, teste Harpocratione. Porro nihil mirum, si θαλύσια Crago, i. e. Jovi, vel Apollini (mons enim Cragus utrique sacer fuisse à nonnullis perhibetur) oblata fuerint, cum, ut prius dictum, omnibus Diis offerri solebant: de Diana mentionem facit Homerus loco citato, eamque Oeneo infensam tradit, quod ipsam in his sacrificiis neglexisset,

Καὶ γὰρ τοῖσι κακὸν χρυσόθρονος Ἄρτεμις ὦρσε,
Χωσαμένη ὅ οἱ οὔτι θαλύσια γουνῷ ἀλωῆς
Οἰνεὺς ῥέξ', ἄλλοι δὲ θεοὶ δαίνυνθ' ἑκατόμβας,
Οἴῃ δ' οὐκ ἔρρεξε Διὸς κούρῃ μεγάλοιο.

549. Ἀλφὰς τῆς ἀεδνώτου] Hinc constat Veterum mos, quo sponsi tenebantur sponsarum patribus munera præbere, quod etiam in plagis Orientalibus factum testantur SS. Scripturæ Vet. Testamenti. Græci sequiores hunc morem, ut barbarum, repudiarunt, teste Aristotele, Polit. lib. II. cap. VIII. Τοὺς γὰρ ἀρχαίους νόμους λίαν ἁπλοῦς εἶναι, καὶ βαρβαρικούς· ἐσιδηροφοροῦντο γὰρ οἱ Ἕλληνες, καὶ τὰς γυναῖκας ἐωνοῦντο παρ' ἀλλήλων. Postea, mansuetudine introducta, factum ut mulieres dote q. coemerent viros: hic tamen mos apud Lacedæmonios numquam erat receptus. Ælianus Var. Hist. lib. VI. cap. VI. Νόμος δὲ τοῖς Σπαρτιάταις γαμεῖν ἀπροίκους. Idem tradit Justinus, lib. III. cap. III. ubi de Lycurgo, legum Spartanarum conditore, verba habet: *Virgines sine dote nubere jussit, ut uxores eligerentur, non pecuniæ; & severius matrimonia sua viri coercerent, quum nullis dotis frænis tenerentur.* Plura in hanc rem qui videre volet, Archæologiam nostram adeat.

552. Φεραίους] Pheræ urbs esse videntur in confinio Laconicæ, & Messenicæ sita: quæ caussa est, cur interdum huic, interdum illi tribuatur. Pausanias Messenicæ adscribit, initio Messenic. de Homero loquens, Τὸ γὰρ Ὀρτιλόχου τὸν οἶκον ἐν τῇ Μεσσήνῃ πόλισμα εἶναι τὰς Φαράς· καὶ τόδε ἐξηγήσατο αὐτὸς ἐν τῇ Πεισιστράτου παρὰ Μενέλαον ἀποδημίᾳ,

Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
Υἱέος Ὀρτιλόχοιο. ———

Homeri locus exstat haud procul à fine Od. γ'. ubi Eustathius Laconiæ hanc urbem adponit: Ὅτι Φεραὶ μὲν, πόλεις Θεσσαλίας, (lego πόλις Θεσσαλίας) Φεαὶ δὲ, Ἠλιδος, αἳ καὶ Φειαὶ, Φηραὶ δὲ τῆς Λακωνικῆς· εἰς ταύτας ἵκοντο &c. p. 142.

559. Ἀμυκλαίων] i. e. Laconicorum; nam Amyclæ erant centum veteris Laconiæ urbium una, & regia Tyndari, condita ab Amyclo, Lacedæmonis filio. Hinc Amyclæi dicti Lacones quivis; Dionys. Perieg. ubi de Tarento loquitur, v. 377.

Ἥν ποτ' Ἀμυκλαίων ἐπολίσσατο καρτερὸς Ἄρης.

Tarentum enim à Spartanis conditum fuit. Idem v. 213. Cyrenæos, quod Laconicæ essent originis, vocat

——— Ἀμυκλαίων γένος ἀνδρῶν.

561. Σκιασὴν] Potest hoc nomen à quadam Arcadiæ regione sumi: quod sit inter Laconas celebretur, ut ait Tzetzes, Σκιασὴν mihi dictus videbitur Apollo, quod sit musicæ Deus; nam

σιιδε Laconibus eſt ᾠδεῖον. Phavorinus, Σκιάς, τὸ ᾠδεῖον ἐκαλεῖτο ὑπὸ Λακεδαιμονίων, κατὰ τὴν ἀρχαίαν φωνήν.

Ibid. Τιλφώσσα] Telphuſa eſt Arcadiæ urbs. Sin leges Τιλφώσσης, hoc nomine à Bœotis coli Apollinem, & templum habere juxta Tilphoſſam fontem, & montem Tilphoſſum, prodidit Strabo lib. IX. Παρατείνουσι γοῦν ὑπὸ Τιλφώσσιον, κρήνην ὑπὸ τῷ Τιλφωσσίῳ ὄρει, ζώσαν πλησίον Αλιάρτου καὶ Αλαλκομενῶν, ἐφ' ᾗ τὸ τοῦ Τειρεσίου μνῆμα. αὐτοῦ δὲ καὶ τὸ Τιλφωσσίου Απόλλωνος ἱερόν. Si cum Cantero legere malis Τιλφώσσιον, Tilphuſii urbis meminit idem Auctor, loco citato.

569. Αλλων δ' ἀπλατον νέφος] i. e. ingentem multitudinem. Sic Homerus,

——— νέφος εἵπετο πεζῶν.

Et Euripides in Hecuba v. 907.

——— τοῖον δ' Ελ-
λάνων νέφος ἀμφί σε καλύπτει.

Eandem metaphoram habent Sacræ Literæ, Epiſt. ad Hebr. cap. XII. v. I. Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων.

571. Εν νήσῳ.] Delo. Huc Euſtathius reſpexit in Odyſſ. ζ'. ad hunc verſum,

Δήλῳ δή ποτε τοῖον Απόλλωνος παρὰ βωμῷ.

Εἰς δὲ τὴν Δῆλον (inquit) ὅτι παρέβαλον οἱ Ελληνες εἰς Τροίαν πλέοντες, καὶ ὁ Λυκόφρων ἱστορεῖ.

574. Κυνθίαν σκοπιὰν] i. e. Cynthum, Deli inſulæ montem. Strabo lib. X. Η μὲν ἐν Δῆλος ἐν πεδίῳ κειμένην ἔχει τὴν πόλιν. Deinde, ὑπέρκειται δὲ τῆς πόλεως ὄρος ὑψηλὸν ὁ Κύνθος, καὶ τραχύ. Unde Ariſtophanes vocavit ὑψικέρατα πέτραν, nam κέρατα montes, ſeu promontoria ſignificant, Nub. Act. I. Sc. ult.

——— Κυνθίαν ἔχων
Υψικέρατα πέτραν.

Ubi Scholiaſtes, Κυνθίαν ἔχων· περιφραστικῶς τὴν Κύνθον· ἔστι δὲ ὄρος Δήλου ὁ Κύνθος. Meminit etiam Virgilius, & Dianæ choris celebrem fuiſſe ait, Æneid. I. 502.

Qualis in Eurotæ ripis, aut per juga Cynthi
Exercet Diana choros. ———

Hoc in monte Latona dicitur Apollinem & Dianam peperiſſe; unde ille *Cynthius*, hæc *Cynthia* paſſim à Poetis nominatur.

575. Ινωποῦ πῶλος Αἰγύπτιον &c.] Inopus exiguus fluvius Delum præterfluens, ut tradit Geographus, loco jam citato; Ποταμὸς δὲ διαρρεῖ τὴν νῆσον Ινωπὸς, οὐ μέγας, καὶ γὰρ ἡ νῆσος μικρά. Porro quod Inopus è Tritone, ſeu Nilo, dicatur originem trahere, teſtatur etiam Strabo lib. VI. Φέρονται δ' ὑπὸ γῆν ποταμοὶ πολλοὶ, καὶ πολλαχοῦ τῆς γῆς, ἀλλ' ἐκ ἐπὶ τοσοῦτον διάστημα. Deinde, eum Inachum dixiſſet ſecundum Veterum opinionem per multas regiones ſub terra latitantem, demum in apricum ſe proferre, addit, Επιτείνουσι δὲ τὴν τοιαύτην τερατολογίαν, οἱ τὸν Ινωπὸν εἰς Δῆλον ἐκ τοῦ Νείλου περαιοῦντες. Idem tradit Pauſanias in Corinthiacis, ubi cum narraſſet Aſopum fluvium ex Phrygia & Caria in Peloponneſum devolvi, addit, Οἶδα δὲ καὶ Δηλίων τοιαῦτα ἀκούσας, ὅτι γε ὕδωρ, ὃ καλοῦσιν Ινωπὸν, εἶναί σφισιν ἐκ τοῦ Νείλου. Cauſa hujus fabulæ videtur fuiſſe, quod Inopus eodem tempore, quo Nilus, incrementum capiat, ut nos docuit Callimachi Scholiaſtes, Hymno in Dianam, v. 17.

Ηνίκα δὴ νύμφαι σε χορῷ ἔνι κυκλώσονται
Αγχόθι πηγάων Αἰγυπτίου Ινωποῖο.

Ubi Scholiaſtes, Ινωπὸς, ποταμὸς Δήλου Αἰγύπτιος δὲ διὰ τὸν Νεῖλον, ὅτι αὐτοῖς ἐκεῖ πλημμυρεῖ. Idem innuit ipſe Callimachus, Hymno in Delum, v. 206.

Ιζετο δ' Ινωποῖο παρὰ ῥόον, ὅν τε βάθιστον
Γαῖα τότ' ἐξανίησιν, ὅτε πλήθοντι ῥεέθρῳ
Νεῖλος ἀπὸ κρημνοῖο κατέρχεται Αἰθιοπῆος.

Idem tradit Plinius Nat. Hiſt. lib. II. cap. CIII. *Et in Delo inſula Inopus fons eodem, quo Nilus, modo, ac pariter cum eo decreſcit, augeturque.*

579. Ερπιν.] Vinum, Ægyptiorum lingua. Euſtathius in Odyſſ. ι' citans è Sapphone, Ερμῆς δ' ἑλὼν ἔρπιν, θεοῖς ᾠνοχόησεν· addit: ἔστι δὲ ἔρπις Αἰγυπτιστὶ, ὁ οἶνος· καθὰ καὶ ὁ Λυκόφρων οἶδεν.

586. Κηφεὺς δὲ, καὶ Πράξανδρος.] Cum ſoleat Lycophron heroas variis circumlocutionibus deſcribere, hos duos propter eorum obſcuritatem ſuis nominibus appellat.

588. Γόλγων ἀνάσσης] i. e. Veneris, cui ſacri fuere Golgi, Cypri urbs. Unde de hac Dea Theocritus,

Δέσποιν', ἃ Γολγώς τε, καὶ Ιδάλιον ἐφίλασας.

Et Catullus, ut aliorum teſtimonia omittam,

Quæque Ancona, Cnidumque arundinoſam
Colis, quæque Amathunta, quæque Golgos.

590. Ωλένου] Olenus Achaiæ urbs erat, dicta ab Oleno, Jovis & Anaxitheæ, vel Vulcani filio. Hoc in loco nutritum ferunt Jovem lacte Amaltheæ capræ, quam hinc *Oleniam* vocant.

591. Δύμης τε Βουραίων &c.] Dyme urbs erat Achaiæ ultima verſus occaſum, tradente Stephano. Bura etiam erat Achaiæ urbs, in ſinu Corinthiaco ſita, & hiatu terræ; vel, ut alii, mari abſorpta. Unde Ovidius, Metam. XV.

Si quæras Helicen & Buran, Achaïdas urbes,
Invenies ſub aquis: & adhuc oſtendere nautæ
Inclinata ſolent cum mœnibus oppida merſis.

Porro emendandus hinc Stephanus, qui Lycophronis hunc verſum citavit in voce Βοῦρα. Βοῦρα (inquit) πόλις Αχαΐας· τὸ ἐθνικὸν, Βουραῖος. Λυκόφρων, Δύμης τε Βουραίων ἐγγύων ἔδρας.

592. Αργυρίππων] Argyrippa urbs erat Apuliæ Dauniæ, juxta Ionium ſinum, à Diomede condita, vel, ut ait Stephanus, mœnibus cincta: Αργυρίππα, πόλις τῆς Δαυνίας, κατὰ τὸν Ιόνιον κόλπον. Λυκόφρων,

Ο δ' Αργυρίππαν Δαυνίων παγκληρίαν.

Αὕτη Αργος ἵππιον ἐκαλεῖτο. Διομήδης μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Ιλίου ἐτείχισε, καὶ μετωνόμασεν Αργος Ιππιον. Poſtea, facta contractione, Argyrippe nominabatur, poſtremo Arpi, tradente Strabone lib. VI. Εκαλεῖτο δ' ἐξ ἀρχῆς Αργος ἵππιον, εἶτ' Αργυρίππα, εἶτα νῦν Αρποι. Idem alii tradunt. Nequaquam igitur placet Salmaſii opinio, qui nomen Αργος verſum putavit in Αρπος, γ in π mutato, cum Bœoti γ in β mutent, pro γυναῖκες proferentes βανῆκες, π vero pro γ ſæpe à Latinis reddatur, ut, βαβαὶ *papæ*, Κάνωβος *Canopus*. Sed Αρποι, non Αργος, dicebatur hæc urbs, teſte Strabone: & ſi concedamus *Arpos* ei nomen fuiſſe, nihil non credent profecto, qui tradunt Italos à Bœotis urbium ſuarum nomina petiiſſe.

593. Φυλάμων] Urbem hanc, ſeu potius fluvium

in Daunia fuisse credo, dura enim est Meursii conjectura.

598. Ἐλλόπων] Ἔλλοπες dicuntur pisces παρὰ τὸ ἐλλείπειν τῆς φωνῆς, ut tradunt Grammatici. Huc allusit Æschylus in Persis, cum de piscibus ait,

——— ἀναύδων παίδων
Τᾶς ἀμιάντου. ———

599. Φερώνυμον νησῖδα &c.] i. e. insulam Diomedis, quam incoluisse feruntur aves Diomedeæ. Stephanus, Mela lib. II. cap. VII. Solinus cap. VIII. & Dionysius v. 483. unicam statuunt Diomedis insulam: Strabo duas numerat, easque collocat circa Garganum, Apuliæ promontorium, & huic consentit Plinius lib. III. cap. XXVI. Ptolemæus vero quinque posuit lib. III. cap. I. Eustathius in Perieg. v. 483. cum ex quorundam sententia dixisset duas esse Diomedis insulas, quarum unius, quæ habitabatur, meminit Dionysius, addit: Τὴν δὲ ἔρημον, ὅπου, ἐν ᾗ καὶ τὸν Διομήδην ἀφανισθῆναι λέγουσι, καὶ τοὺς ἑταίρους ἐκεῖ ἀπορνεωθῆναι, ὡς καὶ ὁ Λυκόφρων φησίν.

601. Ἀγχιπλαστιοῦντες ἐμπίδοις &c.] Plenam harum avium descriptionem, quæque magna ex parte cum Lycophrone convenit, reliquit Plinius lib. X. cap. XLIV. *Nec Diomedeas prætereribo aves: Juba cataructos* (lego *catarractas*) *vocat, eis esse dentes, oculosque igneo colore, cætero candidas tradens: duos semper iis duces; alterum ducere agmen, alterum cogere. Scrobes excavare rostro, inde crate consternere, & operire terra, quæ ante fuerit egesta; in his fœtificare. Fores binas omnibus scrobibus; orientem spectare, quibus exeant in pascua; occasum, quibus redeant. Alvum exoneraturas subvolare semper & contrario flatu. Uno hæ in loco totius orbis visuntur, in insula, quam diximus nobilem Diomedis tumulo atque delubro, contra Apuliæ oram, fulicarum similes. Advenas barbaro clangore infestant, Græcis tantum adulantur, miro discrimine, velut generi Diomedis hoc tribuentes; ædemque eam quotidie, pleno gutture madentibus pennis perluunt, atque purificant: unde origo fabulæ, Diomedis socios in eorum effigies mutatos.* Strabo etiam, libro sexto, narrat eos infestos esse improbis, erga probos vero mites se præbere: Ἐν δὲ τῇ πλησίον θαλάττῃ δύο νῆσοι Διομήδειαι προσαγορευόμεναι, ὧν ἡ μὲν οἰκεῖται, τὴν δ' ἐρήμην φασὶν εἶναι· ἐν ᾗ καὶ τὸν Διομήδην μυθεύουσιν ἀφανισθῆναί τινες, καὶ τοὺς ἑτέρους (legendum procul dubio ἑταίρους) ἀπορνιθωθῆναι, καὶ δὴ καὶ νῦν διαμένειν ἐκ μέσου, καὶ βίον τινὰ ζῆν ἀνθρώπινον, τάξει τε διαίτης, καὶ τῇ πρὸς ἀνθρώπους ἡμερότητι τοὺς ἐπιεικεῖς, ἀπὸ δὲ τῶν κακούργων καὶ μιαρῶν φυγῇ. Aliorum testimonia omitto. Huc respexit Homeri vetus Interpres Iliad. ε'. v. 412. Μετὰ ταῦτα δὲ ἀπῆρεν (ὁ Διομήδης εἰς Ἑσπερίαν· καὶ παραλαβὼν λέγεται παρὰ Δαύνου τόπους τινὰς εἰς κατοικισμόν. Καὶ τέλος, ἀπορέντων αὐτῷ τῶν ἑταίρων. καὶ λιμαινόντων, τούτους μὲν Ἀθηνᾶν εἰς ὀρνίθας μεταμορφῶσαι· τὸν Διομήδην δὲ ἐνταῦθα καταστρέψαι τὸν βίον. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Λυκόφρονι.

606. Κόλπον ἰαυθμοὺς ἠθάδας διζήμενοι.] Ἐθάδας διὰ τοῦ ε ψιλοῦ, καὶ ἠθάδας διὰ τοῦ ἦτα, ὡς καὶ Λυκόφρων δηλοῖ ἐν τῷ, Ἰαυθμοὺς ἠθάδας διζήμενοι. ἔνθα ὅρα τὸ ἰαυθμοὺς, ὃ θέμα ἰαύειν, τὸ διατρίβειν, ἐξ οὗ καὶ ἐνιαυθὸς, ὁ μὴ ἀκοιμάτος, ἀλλὰ πλείω ἔχων χρόνον. οἱ δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπνοῦν λέγεται ποτὲ τὸ ἰαύειν, διατρίβειν ὕπνῳ σημαίνει, καὶ οὐ τὸ ἁπλῶς ὀλίγον ὕπνον· inquit Eustathius in Odyss. ξ'.

610. Τροιζηνίας] Trœzen urbs est in extremis Peloponnesi finibus sita, qua Atticam spectat, ut tradit Euripidis Scholiastes in Hippolyt. v. 29. Τροιζὴν τὸ τέλος ἐστὶ τῆς Πελοποννήσου, ἀντικειμένη τῇ Ἀττικῇ, καὶ τῷ Γλαυκωπεῖ ὄρει τῆς Ἀττικῆς. Et ipse Euripides, ejusdem Tragœdiæ v. 373.

Τροιζήνιαι γυναῖκες, αἳ τόδ' ἔσχατον
Οἰκεῖτε χώρας Πελοπίας προνώπιον.

Porro in hac urbe, vel, ut alii, in Acropoli Atheniensi Venus Trœzenia templum habuit à Phædra dicatum, cum capta esset amore Hippolyti, qui apud Trœzenios degebat. Euripides in eadem Tragœdia v. 29.

Καὶ πρὶν μὲν ἐλθεῖν τήνδε γῆν Τροιζηνίαν,
Πέτραν παρ' αὐτὴν Παλλάδος, κατόψιον
Γῆς τῆσδε ναὸν Κύπριδος ἐγκαθίσατο,
Ἐρῶσ' ἔρωτ' ἔκδημον· Ἱππολύτῳ δ' ἔπι
Τὸ λοιπὸν ὠνόμαζεν ἱδρύσθαι θεάν.

Quinetiam urbs hæc Veneri erat sacra, Neptuno item, & Apollini, & ab his omnibus nomina habuit. Stephanus, Τροιζὴν, πόλις Πελοποννήσου, ἀπὸ Τροιζῆνος τοῦ Πέλοπος· ἐκαλεῖτο δὲ Ἀφροδισιάς, καὶ Σαρωνίς, καὶ Ποσειδωνιάς, καὶ Ἀπολλωνιάς, &c.

620. Δηοῦς] Δηὼ apud Poetas frequenter dicitur Ceres: Apollonius, de Drepano loquens, lib. IV. v. 986.

——— εἰ δέ ἑ Δηοῦς
Κλείουσι χθονίης καλαμητόμον ἔμμεναι ἅρπην,
Δηὼ γὰρ κείνῃ ἐνί δή ποτε νάσσατο γαίῃ.

Hinc Proserpina Deois dicta, quod Cereris esset filia: Ovidius Metam. VI.

Mnemosynen pastor varius Deoïda serpens.

Causam reddit Eustathius, Δηώ, ἤτοι Δημήτηρ, ἣ, φασίν, ἁρπαγείσης αὐτῇ τῆς θυγατρὸς Περσεφόνης, περιελθοῦσα ἐρευνῶσα, καὶ ὡς ἥκει συχνὰ ἐκ τῶν προσμυθουμένων Δήεις, τουτέστιν εὑρήσεις, ἐκλήθη ἐντεῦθεν Δηώ.

621. Τιθαιβώσσοντος] Huc respexit Etymologici Auctor, Τιθαιβώσσοντος· Λυκόφρων· ἐπιμελείας ἀξιοῦντος· κυρίως δὲ ἀπὸ τῶν μελισσῶν λέγεται, παρὰ τὸ τιθέναι τὴν βόσιν.

631. Ἰοῦς χυτὸν πέδον] i. e. mare Ionium; mare enim κοῖλον, i. e. profundum, dici solet. Apollonius,

Περιπροκατῆγυῖαν κοίλης ἁλός. ———

Nomen habuit ab Inachi filia Euripidis Scholiastes Hippolyt. v. 736. Ἐν τῷ Ἀδρίᾳ ἡ Ἰὼ εἰς βοῦν μεταβληθεῖσα διὰ βούλησιν Ἥρας, διεπέρασε τὸ ἀπὸ αὐτῆς Ἰόνιον πέλαγος κληθέν. Et Sophoclis Scholia vetera Electr. v. 5. Ἡ δὲ Ἥρα μὴ κατέχειν δυναμένη τὴν ζηλοτυπίαν, εἰς μανίαν αὐτὴν (τὴν Ἰὼ) ἔτρεψεν· ἡ δὲ ὑπὸ τῆς μανίας ἐλαυνομένη τὸ Ἰόνιον διεπέρασε πέλαγος, ἀφ' ἧς καὶ Ἰόνιον ὠνομάσθη. Eustathius in Perieg. v. 92. Λέγεται δὲ Ἰόνιος, ὡς καὶ τῷ Λυκόφρονι δοκεῖ, καὶ τῷ Αἰσχύλῳ (Prometh. v. 839) ἀπὸ τῆς Ἰοῦς· διενήξατο γὰρ ἐκείνη βοῦς γενομένη κἀνταῦθα. Οἱ δέ φασιν ἀπὸ Ἰόνος ἀνδρὸς Ἰταλοῦ, ἢ ἀπὸ Ἰονίου ἀνδρὸς Ἰλλυρικοῦ. Ionium porro mare dicitur, non quod Ioniam alluit, Asiæ minoris regionem, sed quidquid aquarum Siciliam inter & Græciam est, ad usque promontorium Epiri Acroceraunium, ubi Adriaticum incipit.

633. Χοιράδες] i. e. insulas; nam petræ nomen haud

haud raro insulis, & montibus applicari solet. Juvenalis Sat. XIII. v. 246.

Aut maris Ægæi rupem, scopulosque frequentes.
Exsulibus. ———

i. e. Ægæi maris insulas, ad quas relegabantur Romanorum plurimi. Et Virgil. Ecl. VIII. v. 6.

Tu mihi, seu magni superas jam saxa Timavi.

i. e. duas insulas ad ostia Timavi sitas. Adde, quod hæ insulæ erant petris fere inaccessibiles, tradente Strabone lib. III. Χοιράδώδεις δὲ εἰσὶ (Γυμνήσιαι) κατὰ τὰ στόματα, ὥστε ἀσφαλείας δεῖν τοῖς εἰσπλέουσι. Sophocles Parnassum montem vocavit πέτραν, Antigon. 1243.

Σὲ δ' ὑπὲρ διλόφου πέτρας
Στέροψ ὄπωπε λιγνύς.

Seneca autem Gyradas petras, à quibus Neptunus Ajacem dejecit, *montem* vocavit, Agamemn. v. 547.

Tridente rupem subruit pulsam pater
Neptunus, imis exserens undas vadis,
Solvitque montem, quem cadens secum tulit.

Ibid. Γυμνήσιαι] Gymnesiæ sunt insulæ duæ ad Iberiam sitæ, & *Baleares* vulgo dictæ; harum una major, unde *Majorca*; altera minor, unde *Minorca* appellata est. Gymnesiæ dictæ sunt, quod earum incolæ γυμνοί, i. e. nudi, incederent, nec vestibus utentes, nec calceis, ut innuere videtur Poeta noster. Vel, quod Bœoti, facto naufragio, nudi illuc appulerint, ut tradit, præter Scholiasten nostrum, Eustathius in Dionys. v. 457. quo loco, hunc Lycophronis versum laudavit. Probabilior tamen videtur Salmasii ratio, qui putavit Gymnesias, & Baleares ob eandem plane rationem dictas esse; Baleares enim vocantur ἀπὸ τοῦ βάλλειν, i. e. ab emittendis è funda lapidibus, quia funditores erant optimi in his insulis; unde Latini verbum antiquum *balio* habuere: Gymnesiæ vero nominantur à γυμνῆτες, quæ vox teste Hesychio, denotat τοὺς σφενδονιστάς, quoniam hi γυμνοί, seu leviter armati, &, si cum cataphractis comparentur, fere nudi pugnabant. Hunc porro Lycophronis locum laudavit Stephanus, Γυμνήσιαι, δύο νῆσοι περὶ τὴν Τυρσηνίδα· ἔχ, ὥς τινες, μία. Λυκόφρων,

Οἱ δ' ἀμφικλύστους χοιράδας Γυμνησίας
Σισυρνοδῦται καρκίνοι πεπλωκότες,
Ἀχλαινον ἀμπρεύσουσι νήλιπον βίον.

634. Σισυρνοδῦται καρκίνοι] Huc respexit Etymologici Auctor, Σισύρνα δέ παχὺ ἀμφίβλαιον, ἢ διφθέρινον ἱμάτιον. Λυκόφρων, Σισυρνοδῦται καρκίνοι.

635. Ἀμπρεύσουσι νήλιπον βίον] Ἄμπρον est lignum illud, quod jumentorum cervicibus imponitur: vel helcium, seu funis per juga tentus, ad quem jugatis bobus, onera curribus imposita trahuntur, ut tradunt Etymologici Auctor, Suidas, & Hesychius. Eustathius hunc Lycophronis locum præ oculis habuit, Commentario in Iliad. ζ'. p. 476. Ξύλινα δὲ ἀμφότερα, ὁ ζυγὸς τε, περὶ ὃ ἐπιζεύνε, τὸ μὲν τοι ἄμπρον, ἐξ ὃ παρὰ Λυκόφρονι τὸ ἀμπρεύειν, ὁ τοιὅτόν ἐστιν· ἄμπρον γὰρ φασι χωρίον, ᾧ ἐχόντο ἀπὸ ζυγῦ μέσου τεταμένῳ τὰ ἑλκόμενα ζεύγνυν. Hinc ἀμπρεύειν de iis dicitur, qui vitam ægre trahunt, more jumentorum τὰ ἄμπρῳ προσδεδεμένων. Phavorinus, Ἀμπρεύειν, ὁ μὲν Καλλίμαχος κακῶς ὅτι τὸ ἕλκειν ὑπὸ τὸ λέξιν, ἄμπρον γὰρ τὸ χωρίον· ὁ δὲ Λυκόφρων, ὅτι τὸ ταλαιπωρεῖν.

636. Τετραῖς δικώλοις σφενδόναις ὡπλισμένοι] Huc respexit Eustathius, Commentario in Περιηγητὴν v. 457. ubi de his insulis loquitur, Λέγει δὲ σφενδονᾶν οἱ ἐν αὐταῖς, ὡς καὶ Λυκόφρων ἱστορεῖ, σφενδόνας ἀνὰ τρεῖς ἔχοντες ἐν τῇ κεφαλῇ. Alii tamen tradunt, harum fundarum unam à collo pendere, alteram accinctos fuisse, tertiam manu tenuisse.

637. Ὧν αἱ τεκοῦσαι &c.] Hujus historiæ etsi plura occurrant testimonia, unum tamen apponam, idque ex Lucii Flori lib. III. cap. VIII. *Tribus quisque fundis præliatur, certos esse quis miretur ictus, cum hæc sola genti arma sint, id unum ab infantia studium? cibum puer à matre non accipit, nisi quem ipsa monstrante percussit.* Hinc *funda Balearica* apud omnes fere Scriptores nota. Ovidius Metam. II. v. 727.

Non secus exarsit, quam cum Balearica plumbum
Funda jacit: volat illud, & incandescit eundo,
Et quos non habuit, sub nubibus invenit ignes.

640. Νασὸν] Ad hunc locum respexit Etymologici Auctor, Νασὸς, ὁ πεπιλημένος ἄρτος, ὁ μεστὸς πλαστὸς (lege μεστὸς, πλήρης) καὶ μὴ ἔχον τι κενὸν ἀπὸ τὸ νάσσεσθαι ἀρτύματι, ὃ σημαίνει τὸ ... Λυκόφρων,

Οὐ γάρ τις αὐτῶν ψαύσεται τύρσιν γνάθῳ
Πρὶν ἂν κρατήσῃ νασὸν εὐσκόπῳ λίθῳ.

νῦν ὅτι ἄρτον κεκλιμένον ... νασὸν δὲ, κυρίως ὁ πλαστὸς ὁ μεστὸς σησάμου τινὸς μεμίρος καὶ τυροῦ.

644. Ἄρνης παλαιᾶς γέννα, Τεμμίκων πρέμνον] Arne Bœotiæ urbs, Temmices antiquus Bœotiæ populus erant, teste Stephano, qui versum hunc bis citavit: Ἄρνη, (inquit) πόλις Βοιωτίας Ὅμηρος,

Οἳ τε πολυστάφυλον Ἄρνην ἔχον. ———

Καὶ Λυκόφρων,

Ἄρνης παλαιᾶς γέννα, Τεμμίκων πρέμνον.

Postea Chæronea dicta, ab ejus instauratore Chærone, Apollinis filio. De Temmicibus porro Stephanus, Τέμμιξ, ἔθνος πρῶτον οἰκῆσαν ἐν Βοιωτίᾳ· Λυκόφρων,

Ἄρνης παλαιᾶς γέννα, Τεμμίκων πρέμνον.

Τὸ θηλυκὸν Τεμμικία, παρὰ τὸ αὐτῷ,

Οἱ Βοιωτίοιο κλιτὺς ὁ Τεμμικία.

645. Γραῖαν] Graiam dicit Tanagram, vel urbem ei vicinam: Eustathius in Catalogo Navium, Γραῖα δὲ ἐστι, κατά τινας, ὁ καὶ Τάναγρα· ὧν οἱ πολῖται, Γραῖοι, καὶ Ταναγραῖοι, κατὰ δὲ τινας, οὐκ εἰσὶν αἱ αὐταὶ, ὡς δηλοῖ ὅ, τι γράψας ὡς Τάναγρα πόλις Βοιωτίας, ἐν Ὁμήρου Γραῖαν καλεῖ, διὰ τὸ πλησίον εἶναι, καὶ οἱ ἱερεῖς ὅτι Ταναγραῖοι οὐκ ἱεράτευον εἰς Τεγύραν, ὡς καὶ Εὐφορίων,

Οἳ πλεῖον ἱρηνεῖαν, καὶ ὄρμους αἰγιαλοῖο.

Εὐφορίων δὲ ὁ Γραῖα, ὅτι καὶ ὁ Τάναγρα, καὶ Ποιμανδρία, ὡς κεῖται παρὰ Λυκόφρονι. Λευκοτῖναι δέ, φασι, Γραῖαι λέγει τὴν νῦν Ωρωπόν· Τὸ δὲ ἡ κλίσεως αἴτιον ἀπὸ Γραίας ἡ Μηλίβοιος. Στράβων δέ φησιν ὅτι Γραῖα, τόπος πλησίον Ωρωποῦ, ἔνθα ἱερὸν Ἀμφιαρέω &c. Cæteræ porro urbes, quas heic enumeravit Poeta, ad Bœotos pertinebant, & à Geographis memorantur. In *Tegyra* Apollo oraculum habuit, ibique à nonnullis natus credebatur, tradente Stephano, unde *Tegyræus* dictus est. *Onchestus*, teste Pausania,

sania, nomen habuit ab Onchesto, filio Neptuni, cui Deo sacra fuit; sita autem erat non procul à lacu Copaide, & in Strabonis tempore, ut ipse tradit, sedes fuit concilii Amphictyonici. *Thermodon*, quem hoc in loco vult Poeta, non erat celebre illud Amazonum flumen, sed torrens quidam in Bœotia, docente Pausania in Bœoticis.

648. Σύρτιν καὶ Λιβυστικὸν πέλαγος] Ulysses primum erravit in mari Libyco, ubi duæ sunt Syrtes periculosissimæ; quarum unam, quæ Carthagini propinquior erat, *minorem* vocabant, & hæc CCC. M. passuum ambitum habuit; alteram, quæ in Cyrenaicam vergebat, habuitque circuitum DCXXXV. M. passuum, *majorem*.

649. Πορθμοῦ Τυῤῥηνικοῦ] Mare Tyrrhenum, vel Tuscum, alluit Tyrrheniam, seu Tusciam, quæ meridionalis est Italiæ pars, unde etiam *Inferum* dici solebat.

650. Μιξόθηρος] i.e. Scyllæ, cujus fabula vel imperitissimis nota. Simili porro ratione Chironem Centaurum Ovidius dixit *semiferum*, Metam. II. v. 633.

Semifer interea divinæ stirpis alumno
Lætus erat. ———

652. Τὸ στριφνόπιλον &c.] Huc respexit Phavorinus, Στριφνόπιλος παρὰ Λυκόφρονι, τῆ λεοντῆν ἐνδεδυμένος· στρίφος γὰρ τὸ λέοντος δέρμα. Item Etymologici Auctor in v. Στρίφος. Στριφνόπιλος (inquit) ὁ Ηρακλῆς, διὰ τὸ δέρμα τοῦ λέοντος, ᾧ ἐχρῆτο ἀντὶ σκεπάσματος. λέγεται δὲ καὶ Σκαπανεὺς, διότι ἔσκαψε τοὺς κόπρους τῶν Αὐγέου βοῶν Βουγαΐδας δὲ, διὰ τοὺς Γηρυόνου βοῦς, Λυκόφρων.

663. Κηραμύντην.] i.e. ἀλεξίκακον. Eustathius in Odyss. δ'. agens de vocibus ἰσοδυνάμοις addit: ἐν οἷς καὶ ὁ ἀλεξίκακος καὶ ὁ κηραμύντης παρὰ Λυκόφρονι· ταὐτὸν γὰρ τὸ ἀλεξῆσαι κακόν τι, καὶ ἀναστρόφως εἰπεῖν, κῆρα ἀμῦναι. Etsi ἀλεξίκακος sit paullo latioris significationis quam κηραμύντης. Idem paullo ante finem Odyss. ξ'. Αλεξίκακος, ὁ κατὰ μετάληψιν καὶ κηραμύντης.

683. Ανδρῶν γυναικῶν εἰδότα συνουσίας] Similiter Aristophanes conjunctionem omisit, Ran. Act. I. Scen. II.

——— καὶ θιάσους εὐδαίμονας
Ανδρῶν, γυναικῶν. ———

Et Sophocles in Antigon. v. 1195.

——— φανεῖ γὰρ οὐ μακροῦ χρόνου τριβὴ
Ανδρῶν, γυναικῶν σοῖς δόμοις κωκύματα.

Ubi vetus Scholiastes, Λείπει τὸ καὶ ἀνδρῶν γυναικῶν. Hunc ad locum respexit Eustathius in Odyss. κ'. Τέτο (τοῦ Τειρεσίου) τὸ διγενὲς δηλοῖ σὺν ἄλλοις καὶ ὁ Λυκόφρων, παρ' ᾧ φέρεται τὸ, τὸν Τειρεσίαν
Ανδρῶν γυναικῶν εἰδέναι ξυνουσίας.
ἑωρακότα τινὰ καὶ τὸν Καινέα γενέσθαι φασί.

685. Καὶ φασγάνῳ πρόβλημα, νερτέρους &c.] Haud aliter apud Homerum, initio Od. λ'. Ulysses, & apud Virgilium Æneas gladios stringunt, ad fuganda spectra: in dæmonas enim, spiritusque ferrum magnam habere vim, eisque ingentem timorem incutere credebant Poetæ veteres.

686. Πεμφίδων ὄπα λεπτὴν, ἀμυδροῦ μάστακος προσφθέγμασιν] Similiter Virgil. Æneid. VI. v. 492.

——— *pars tollere vocem*
Exiguam. ———

Et Georgic. IV. 472.

Umbræ ibant tenues, simulacraque luce carentum.

Item Seneca, Oedip 597.

——— *convocat Ditis feri*
Exsangue vulgus: illico nebulæ leves
Volitant. ———

688. Γιγάντων νῆσον &c.] Nihil heic referam de variis locis, quos Typhoni, cæterisque gigantibus impositos crediderunt Antiqui; ad præsens institutum sufficit, ut scias Pithecusam Tyrrheni maris fuisse insulam, solo concavo & sulphureo, qualis est totus ille tractus, ignis etiam eruptionibus olim sæpe infesta, quo factum, ut Typhœo injecta diceretur: omnes enim loci, quibus subjecti Gigantes finguntur, igneis eruptionibus infestati fuisse videntur.

694. Βαίου δ' ἀμείψας τοῦ κυβερνήτου τάφον] Bajas vult, Campaniæ urbem, aquis calidis, locique amœnitate celebrem. Unde Horatius in Epist.

Nullus in orbe locus Bajis prælucet amœnis.

Nomen habuit à Bajo, Ulyssis nauclero, teste Silio Italico lib. XII. v. 114.

Primores adsunt Capuæ, docet ille tepentes
Unde ferant nomen Bajæ, comitemque dedisse
Dulichiæ puppis stagno sua nomina monstrat.

Meminerunt & alii plures. Strabo lib. v. in Italiæ descriptione, Τὰς δὲ Βαίας ἐπωνύμους εἶναι λέγουσι Βαίου τοῦ Οδυσσέως ἑταίρου τινός.

695. Κιμμερίων] Cimmerios aiunt circa Bosporum Cimmerium occasum versus habitasse, quam ob causam nonnullis videtur Homerus apud Inferos eos collocasse, ut ait Strabo Geogr. lib. III. Καθάπερ καὶ τοὺς Κιμμερίους εἰδὼς ἐν βορείοις καὶ ζοφεροῖς οἰκήσαντας τόποις τοῖς κατὰ τὸν Βόσπορον, ἵδρυσεν αὐτοὺς πρὸς τῷ ᾅδῃ. Sed non est de his Cimmeriis interpretandus Poeta; nam loca, quæ heic describit, omnia sunt in Italia: Cimmerios autem eam regionem habitasse, non longe ab Averno lacu, testem habemus Strabonem lib. V. ubi de Averno sermonem habet, Καὶ τοῦτο χωρίον Πλουτώνιόν τι ὑπελάμβανον, καὶ τοὺς Κιμμερίους ἐνταῦθα λέγεσθαι. Eustathius totam hujus rei rationem reddit, initio Odyss. λ'. Εἰσὶ δὲ, οἳ καὶ Εὐρωπαῖον ἔθνος ἐπέκεινα Ιταλίας ἔχον ὑπόγαιον, ὡς τὰ πολλὰ ζώειν, τοὺς Κιμμερίους ἱστόρησαν· καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ αὐτοὺς ἐνόησαν λέγεσθαι ὑπὸ γῆν εἶναι καὶ ᾅδην, καὶ ζοφὴν ἔχειν ἡλίῳ ἀνεπισκόπητον. τινὲς δὲ αὐτόθι καὶ νεκυομαντεῖον ἱστόρησαν, εἰς ὃ τὸν Οδυσσέα φασὶν ἀφικέσθαι, καὶ τινα κόλπον Αορνον χωρίον Πλουτώνειον, περὶ οὗ προείρηται· κἀνταῦθα τοὺς Κιμμερίους οἰκίζουσι, λέγοντες τοὺς ἐκεῖ ἐν καταγείοις ἀργίλλαις οἰκεῖν, καὶ ὑπονόμων (mallem cum Strabone, ex cujus loco jam citato hæc verba desumta sunt, καὶ διά τινων ὀρυγμάτων) παρ' ἀλλήλους φοιτᾷν, καὶ ζῆν ἀπὸ μεταλλείας, καὶ μαντεύεσθαι· εἶναι δὲ πάτριον ἔθος αὐτοῖς, μηδένα τὸν ἥλιον ὁρᾷν, ἀλλὰ νύκτωρ ἐκπορεύεσθαι διὰ τῶν χασμάτων, &c. Alii dicunt montibus ita circumdatos, ut iis sol vix umquam appareat.

Ibid. Αχερουσίαν] Achernsia est cœnosa maris Tyrrheni effusio in regno Neapolitano prope Cumas. Strabo narrat Lucrinum lacum à nonnullis habitam fuisse, Ενιοι δὲ τοῦτον αὐτὸν (Λοκρῖνον) τὴν λίμνην εἶναι τὴν Αχερουσίαν φασίν. Ejusque situs

idem

idem arguit, nam Lucrinus sinus extenditur usque ad Bajas, ut ipse tradit.

698. Ὀβριμοῦς τ' ἄλσος] Cur Obrimo vocetur Proserpina, vide v. 1176. Proserpinæ porro lucum dicit, quo circumdatus fuit Avernus, de quo paullo post.

Ibid. Κόρης] Notum est Coren nomen proprium fuisse Proserpinæ, quod κόρη, seu filia, esset Cereris, quæ etiam Δηὼ dicta est, cum *invenisset τὴν κόρην* : nam plerumque tribuitur Proserpinæ hoc nomen, cum utriusque Deæ simul fit mentio. Suidas, & Phavorinus, Κόρη, ἡ Περσεφόνη· Δηὼ δὲ, ἡ Δημήτηρ.

699. Πυριφλεγής τε ῥεῖθρον] Acherusiæ vicinum putabant Pyriphlegethontem. Strabo, Τόν τε Πυριφλεγέθοντα ἐκ τῶν θερμῶν ὑδάτων ἐτεκμαίροντο τῶν πλησίον τῆς Ἀχερουσίας. Et cæteros locos, quorum heic fit mentio, sibi vendicant Cumæi, eorumque finitimi, ut testatur Strabo lib. I. Ἐπεί τις ἐπεισι ποιητὴς, ἢ συγγραφεὺς, Νεαπολίτας μὲν λέγειν μνῆμα Παρθενόπης τῆς Σειρῆνος, τοὺς δὲ ἐν Κύμῃ, καὶ Δικαιαρχίᾳ, καὶ Βεσουβίῳ, Πυριφλεγέθοντα, καὶ Ἀχερουσίαν λίμνην, καὶ νεκυομαντεῖον τὸ ἐν τῷ Ἀόρνῳ, καὶ Βαῖον, καὶ Μισηνὸν, τῶν Ὀδυσσέως ἑταίρων τινάς. Huc respexit Eustathius in Odyss. κ'. Λυκόφρων δὲ τὸν Πυριφλεγέθοντα, ὥσπερ καὶ τὸν Κωκυτὸν, Ἰταλικοὺς ἱστορεῖ ποταμοὺς, ἐκκύπτοντας τοῦ πολυδένδρου ὄρους τούτου ὑψηλοτάτου ἐν τοῖς ἐκεῖ.

704. Λίμνην τ' Ἄορνον ἀμφιτορνωτὴν βρόχῳ] Ita vocat Avernum, quod præcisis rectissimisque collibus, & silvis densissimis, olim fere inaccessis, & undique, præterquam in aditu, imminentibus, in orbem cingebatur, teste Strabone: Περιεκλείετο δὲ Ἄορνος ὀφρύσιν ὀρθίαις, ὑπερκειμέναις πανταχόθεν πλὴν τοῦ εἴσπλου, νῦν μὲν ἡμέρως ἐκπεπονημέναις, πρότερον δὲ συνηρεφέσιν ἀγρίᾳ ὕλῃ μεγαλοδένδρῳ καὶ ἀβάτῳ, αἳ κατὰ δεισιδαιμονίαν κατάσκιον ἐποίουν τὸν κόλπον. προσεμύθευον δὲ οἱ ἐπιχώριοι καὶ τοὺς ὄρνεις τοὺς ὑπερπετεῖς γινομένους καταπίπτειν εἰς τὸ ὕδωρ, φθειρομένους ὑπὸ τῶν ἀναφερομένων ἀέρων, καθάπερ ἐν Πλουτωνίοις, &c. Eodem modo descripsit hunc lacum Aristoteles; Περὶ τὴν Κύμην τὴν περὶ Ἰταλίαν λίμνη ἐστὶν ἡ προσαγορευομένη Ἄορνος, αὕτη μὲν, ὡς ἔοικεν, οὐκ ἔχουσά τι θαυμαστὸν· περικεῖσθαι γὰρ λέγουσι περὶ αὐτὴν λόφους κύκλῳ, τὸ ὕψος οὐκ ἔλαττον τριῶν σταδίων, καὶ αὐτὴν εἶναι τῷ σχήματι κυκλοτερῆ, &c. Idem, sed multo particularius, tradit Dion, Ἐν τῇ Κύμῃ τῇ Καμπανίδι (inquit) χωρίον τι μεταξὺ Μισηνοῦ καὶ Ποτιόλων μηνοειδές ἐστιν· ὄρεσι τε γὰρ μικροῖς καὶ ψιλοῖς πλὴν βραχέων περιείληπται, καὶ θαλάσσαν τεναγώδη κολπώδη ἔχει· ἡ μὲν ἔξω τι, καὶ πρὸς τῇ πόλει ἐστίν· ἡ δὲ ὀλίγῃ διαφυῇ ἀπ' αὐτῆς διείργεται· ἄλλη ἐν αὐτῷ τῷ μυχῷ ὁρᾶται· καὶ καλεῖται αὕτη μὲν Ἄορνις, ἡ δὲ μέση Λουκρῖνις. Hæc silva circa Strabonis tempora excisa ab Agrippa, totaque ista regio ædificiis occupata fuit. Porro ut Poeta noster paludem hanc dixit ἀμφιτορνωτὴν βρόχῳ, ita Ovidius dixit aquas à silva *coronatas*, h. e. circumcinctas, esse, Metam. lib. V. Fab. VI.

Silva coronat aquas, cingens latus omne, suisque
Frondibus, ut velo, Phœbeos summovet ignes.

705. Κωκυτοῦ] Hoc nomen inditum fuisse Lucrino lacui, testatur Silius Italicus. Herculei etiam itineris, & cæterorum, de quibus heic loquitur Poeta, locorum meminit, lib. XII. v. 114.

Primores adsunt Capuæ, docet ille tepentes
Unde ferant nomen Bajæ, comitemque dedisse
Dulichiæ puppis stagno sua nomina monstrat.
Ast hic Lucrino mansisse vocabula quondam
Cocyti memorat, medioque in gurgite ponti
Herculeum commendat iter, qua dispulit æquor
Amphitryoniades armenti vector Iberi.
Ille olim populis dictum Styga, nomine verso
Stagna inter celebrem nunc mitia monstrat
Avernum,
Tum tristi nemore, atque umbris nigrantibus
horrens,
Et formidatus volucri, lethale vomebat
Suffuso virus cœlo, Stygiaque per urbes
Religione sacer, sævum retinebat honorem.
Hinc vicina palus, fama est Acherontis ad
undas
Pandere iter, cæcas stagnante voragine fauces
Laxat. ———

Paullo post,

Ac juxta caligante situ, longumque per ævum
Infernis pressas nebulis, pallente sub umbra
Cimmerias jacuisse domos. ———

Pergit deinde vicina loca pluribus describere, quæ, ut & aliorum testimonia, quæ hanc in rem congeri possunt satis multa, brevitatis studio prætereunda duxi.

710. Δαείρας] Δάειρα, vel Δαῖρα dicta est ab Atheniensibus Proserpina, quod ejus mysteria celebrarint gestantes lampadas, quas δᾷδας vocabant. Phavorinus, Δάειρα, ἡ Περσεφόνη παρ' Ἀθηναίοις, παρὰ τὴν δᾷδα, ἐπειδὴ μετὰ δᾴδων ἐπιτελοῦνται αὐτῇ τὰ μυστήρια, ἢ ὅτι δᾷδα φορεῖ. Idem, Δαῖρα, ἡ αὐτὴ τῇ Δαείρᾳ. Δαῖραν μυουμένην λέγει Ἀπολλώνιος τὴν Περσεφόνην, ὡς δηλοῖ διὰ τὸ μυουμένην. Paullo post, Ὅτι δὲ τὴν Δαῖραν, Περσεφόνην καλοῦσι, Δημοσθένης τε, καὶ Αἰσχύλος μαρτυρεῖ. De Daïra multa, & varia tradidit Eustathius Il. ζ'. p. 510. Λυκόφρων δὲ μέμνηται μὲν Δαείρας, ἣν καὶ παρατίθησι τῇ Περσεφόνῃ ἐν στίχῳ ἐνί· ὁ συγγενικὴν δὲ λέξιν οἶδεν αὐτὴν, ἀλλὰ δαιμονίαν· καὶ δοκεῖ περιληπτικῶς ἡ λέξις, ὡς θεία ληφθεῖσα, συγκεῖσθαι παρὰ τῷ ποιητῇ ἐπὶ ἀνθρωπίνης συγγενείας· ὁποῖόν τι καὶ ἐπὶ τῆς τοῦ Διὸς Ἀθηναίας, καὶ ἐπὶ γυναικὸς Ἀθηναίας προσδηλοῦται. Ὅτι δὲ θεία λέξις ἡ Δάειρα, δηλοῖ ὁ εἰπών, Δάειραν Φερεκύδης ἱστορεῖ Στυγὸς ἀδελφὴν, καὶ ἔοικε, φησὶν, οὕτως ἔχειν, ἐπὶ γὰρ ἱερᾶς οὔσας τίθησιν οἱ παλαιοὶ τὴν Δάειραν, διὸ καὶ πολεμίαν τῇ Δήμητρι νομίζουσιν, ὅταν γὰρ θύηται αὐτῇ, οὐ πάρεστιν ἡ τῆς Δήμητρος ἱέρεια, καὶ οὐδὲ τῶν τεθυμένων γεύσασθαι ὅσιον. φαύλως οὖν ὁ Φανόδημος Ἀφροδίτην φησὶ νομίζειν τὴν Δάειραν, καὶ τὴν αὐτὴν τῇ Δήμητρι λέγει· ἔτι δὲ φαυλότερον, οἱ τὴν Ἥραν δάειραν τῆς Δήμητρος ἀποδιδόντες, δάειρα γὰρ, φασὶν, ἡ τοῦ ἀνδρὸς ἀδελφή. τινὲς δὲ φύλακα Περσεφόνης ὑπὸ Πλούτωνος ἀποδειχθῆναί φασι τὴν Δάειραν. Αἴλιος μέντοι Διονύσιος Δαῖραν γράφων δισυλλάβως, τὴν Δάειραν φησὶν, ὅτι οἱ περὶ τελετὰς καὶ μυστήρια τὴν ὑγρὰν οὐσίαν Δαῖραν ὀνομάζουσι· δῆλον δὲ ὅτι ὑπὸ Δαίρας γραφομένης διὰ τοῦ ι ἡ εὐθεῖα Δαῖρα συνήρηται ὁμοίως, κατά τινας, τῷ Καίρα Καῖρα. Idem in Il. δ'. p. 347. eandem contractionis rationem reddit, Δαῖραν autem facit Eleusinis matrem.

717. Φαλήρου τύρσις] i. e. Neapolis: Stephanus in Φάληρον, Ἔστι δὲ καὶ πόλις ἐν Ὀπικοῖς, εἰς ἣν ἐξεβράσθη Παρθενόπη ἡ Σειρὴν, ἡ καλεῖται Νεάπολις. Quod nomen habuit à Phalero, Siculo tyranno, ejusque conditore.

conditore. Phavorinus, Φάληρος, τύραννος Σικελίας, ἔκτισε τὴν ἐν Ἰταλίᾳ Νεάπολιν. Eadem urbs Parthenope dicta. Dionysius Perieg. v. 357.

> Τῇ δ' ἔπι Καμπανῶν λιπαρὸν πέδον, ἄχρι μέλαθρον
> Ἁγνῆς Παρθενόπης, στηχίων βαθειδῆς ἀμαλλαιω·
> Παρθενόπης, ἣν πόντος ἑοῖς ὑπεδέξατο κόλποις.

Virgilius Georg. lib. IV. v. 563.

> *Illo Virgilium me tempore dulcis alebat*
> *Parthenope.* ———

Et Ovidius Metam. XV. v. 713.

> ——— *in otia natam*
> *Parthenopen, & ab hac Cumaeae templa Sibyllae.*

Et apud Statium in *Silvis* sæpe memoratur. Nomen porro hoc sumtum erat à Parthenope, Sirenum una, quæ in hoc littus projecta fuit, ut ait Poeta. Stephanus, Νεάπολις, πόλις Ἰταλίας διάσημος, ἐν ᾗ Παρθενόπη ἥρηται, μία τῶν Σειρήνων. Parthenopes etiam monimentum ibi erat. Strabo lib. V. Νεάπολις ἐκλήθη διὰ τοῦτο, ὅπου δείκνυται μνῆμα τῶν Σειρήνων μιᾶς Παρθενόπης. Et lib. I. Εἰ δ' ἐφοδηῇ τις ὅτι ἐν Νεαπόλει Παρθενόπης δείκνυται μνῆμα, μιᾶς τῶν Σειρήνων, ἔτι πλείων προσεγένετο πίστις. Et postea in eodem libro, Ἐπεί τις ὅπουτε ποιητὴς, ἢ συγγραφεὺς, Νεαπολίταις μὲν λέγειν μνῆμα Παρθενόπης τῆς Σειρῆνος, &c. Meminit etiam Plinius lib. III. cap. V. *Neapolis, Chalcidensium & ipsa, Parthenope à tumulo Sirenis appellata.* Item statua ei dicata erat: Suidas, Νεάπολις, πόλις Ἰταλικὴ διάσημος, ἐν ᾗ Παρθενόπης ἵδρυται Σειρῆνος ἄγαλμα. De aliis honoribus huic Sireni à Neapolitano populo datis agam paullo post. Porro hæc urbs postea Νεάπολις dicta est, tempore Augusti Cæsaris, ut putavit Solinus cap. VIII. *Parthenope, à Parthenopes Sirenis sepulcro, quam Augustus postea Neapolin esse maluit.* Hujus autem error est manifestissimus, cum Poeta noster, qui tot secula ante Augustum vixit, *Neapolin* vocaverit hanc urbem, ut paullo infra patebit. Probabilius igitur Strabo hoc ei nomen inditum putat, cum ex variarum gentium confluxu aucta, & amplificata fuit, lib. V. Μετὰ δὲ Δικαιαρχίαν Νεάπολίς ἐστι Κυμαίων, ὕστερον δὲ καὶ Χαλκιδεῖς ἐπῴκησαν, καὶ Πιθηκουσσαίων τινὲς, καὶ Ἀθηναίων, ὥστε καὶ Νεάπολις ἐκλήθη διὰ τοῦτο.

718. Γλάνις] Hoc in loco Scholiastes Stephani verba habet fere omnia. Γλάνις (inquit Stephanus) ποταμὸς Κύμης, ὡς Λυκόφρων,

> Γλάνις δὲ ῥείθροις δέξεται τέγγων χθόνα.

Καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἰχθῦς (lege ἰχθὺς, nam ἰχθῦς in casu recto sunt piscariæ, teste Hesychio) Γλάνις, ὁ καλούμενος Γλάνιος. Ἔστι καὶ Ἰβηρίας ποταμός. Ἔστι καὶ Ἰταλίας τρίτος ποταμὸς, περὶ τὸν Τίβεριν ποταμόν. Hinc emendo Hesychium, Γλανὶς, (inquit) ἀργὸς, καὶ εἶδος ἰχθύος· οἱ δὲ γλανιός. Lege, secundum Stephanum, γλάνιος, nisi potius Stephanum ex Hesychio emendandum putes.

722. Ἐνιπέως] i. e. Neptuni, qui, ut Tyronem in concubitum pelliceret, Enipei, fluvii Peloponnesiaci, vel Thessalici, formam assumsit, tradente Homero Odyss. λ'. v. 234.

> Ἔνθ' ἤτοι πρώτην Τυρὼ ἴδον εὐπατέρειαν,
> Ἢ φάτο Σαλμωνῆος ἀμύμονος ἔκγονος εἶναι,
> Φῆ δὲ Κρηθῆος γυνὴ ἔμμεναι Αἰολίδαο,
> Ἣ ποταμοῦ ἠράσσατ' Ἐνιπῆος θείοιο,
> Ὃς πολὺ κάλλιστος ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν ἵησι,
> Καί ῥ' ἐπ' Ἐνιπῆος πωλέσκετο καλὰ ῥέεθρα·
> Τῷ δ' ἄρα εἰσάμενος Γαιήοχος ἐννοσίγαιος,
> Ἐν προχοῇς ποταμοῦ παρελέξατο δινήεντος.

Eandem fabulam narrat Apollodorus cap. IX. Τυρὼ δὲ, ἡ Σαλμωνέως θυγάτηρ καὶ Ἀλκιδίκης, παρὰ Κρηθεῖ, τῷ Σαλμωνέως ἀδελφῷ, τρεφομένη, ἔρωτα ἴσχει Ἐνιπέως τοῦ ποταμοῦ· καὶ συνεχῶς ἐπὶ τὰ τούτου ῥεῖθρα φοιτῶσα, τούτοις ἀπωδύρετο. Ποσειδῶν δὲ εἰκασθεὶς Ἐνιπεῖ, συγκατεκλίθη αὐτῇ. Huc allusit Propertius,

> *Non sic Æmonio Salmonida mixtus Enipeo*
> *Tænarius facili pressit amore Deus.*

723. Λευκωσία ῥίψεισα, τὴν ἐπώνυμον Πέτραν ὀχύσει &c.] Ut supra χοιρὰς, ita heic πέτρα insulam significat: insulam porro intelligit Leucosiam, quæ in mari Tyrrheno sita est, contra Pæstanum sinum, & Lucaniæ adjacet, nomenque habuit à Leucosia Sirene, quam in hoc littus ejectam ferunt, quod Neptuno sacrum erat, ut innuit Poeta, & ab eo nomen habuit. Vid. Strabo initio sexti, & Plinius lib. III. cap. VII. Alii tamen à Leucosia, Æneæ consobrina, deducunt: quos inter est Solinus cap. VIII. *Pars sententia est inter Auctores, à gubernatore Æneæ, Palinurum appellatum. A tubicine Misenum. A consobrina Leucosiam insulam.* Item Festus, *Lectosia* (malim *Leucosia*) *insula dicta à consobrina Æneæ ibidem sepulta.* Et Dionysius Halicarnasseus Antiq. Roman. lib. I. Ἔπειτα νήσῳ προσίσχον, ᾗ τοὔνομα ἔθεντο Λευκασίαν, ἀπὸ γυναικὸς ἀνεψιᾶς Αἰνείου, περὶ τούσδε τοὺς τόπους ἀποθανούσης.

724. Ἔνθα Λάβρος Ἶς, γείτων θ' ὁ Λάρις] Non facile occurrunt hæc fluviorum nomina. *Is* tamen fluvius est insulæ Leucosiæ: & Phavorinus meminit Lari, Italiæ fluvii. Eustathii locus huc pertinet in Odyss. λ'. Ὅτι δὲ καὶ ποταμὸς Ἶς, ὃν καὶ ἐκ τοῦ Λυκόφρονος ἀναλέξασθαι. Apud Herodotum memoratur alius hujus nominis fluvius & urbs, octo dierum itinere à Babylone distantes lib. I. cap. CLXXIX. Fortasse Laris heic pro Silari est accipiendus; Silaris enim est fluvius, qui Picentinos à Lucanis dividit; unde nil mirum, si Leucosiæ *vicinam* appellarit Poeta noster; nam, ut prius dictum, Leucosia Lucaniæ adjacet. Heic adjicere poteris Eustathii verba in Dionysii Periegesin, Μετὰ τὸ τοῦ Σιλάριδος στόμα, ὥς ὁ Γεωγράφος φησὶν, ἐν τ' σταδίοις ἡ Ποσειδωνιὰς ἄκρα, ὅθεν ἐκπλέοντι νῆσος Λευκωσία ἐστὶν, ἤπειρῳ καὶ αὐτὴ διάστημα, ἐπώνυμος μιᾶς τῶν Σειρήνων.

726. Λίγεια δ' εἰς Τέρειναν ἐκναυσθλωθήσεται] Terina erat Italiæ fluvius, & urbs, à Crotoniatis condita, ab Hannibale eversa, Temesæ autem vicina: Strabo lib. VI. Ταύτης (Τεμέσης) δὲ συνεχὴς Τέρινα, ἣν Ἀννίβας καθεῖλεν, οὐ δυνάμενος φυλάττειν, ὅτε δὴ εἰς αὐτὴν κατέφυγεν τὴν Βρεττίαν. Alii tradunt Terinam insulam fuisse, in quam Ligea Siren maris impetu ejecta dicitur. Stephanus, Τέρινα, πόλις Ἰταλίας, καὶ ποταμὸς ὁμώνυμος, κτίσμα Κροτωνιατῶν, ὡς Φλέγων. Ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Μεγάλη Ἑλλὰς, ὡς Ἀπολλωνίδης ὁ Νικαεὺς, ἐν τῷ Περὶ παροιμιῶν. Τινὲς δὲ νῆσον αὐτὴν, εἰς ἣν ἐξεβράσθη Λίγεια ἡ Σειρὴν· ὁ Λυκόφρων,

> Λίγεια δ' εἰς Τέρειναν ἐκναυσθλωθήσεται.

Fallitur porro hoc in loco Stephanus, non enim

insulam Terinam Lycophron ullam intellexit, sed Italiæ urbem hujus nominis, cujus, ut & Ocinari fluvii vicini, alio etiam loco meminit,

Οἳ δ' αὖ Τέρειναν, ἔνθα μυδαίνει ποτοῖς
Ὠκίναρος γῆν, φοῖβον ἐκβράσσων ὕδωρ,
Ἄλῃ κατοικήσουσι κάμνοντες πικρᾷ.

Urbs igitur Terina heic est intelligenda. Huc respexit Phavorinus, Τέρεινα Λυκόφρων· καὶ Ἀπολλώνιος,

——— τερείνης ἄνθεα γαίης.

Ἔστι δὲ πόλις, ὅθεν Ἡρακλείδης ὁ Τιεναῖος. Solinus insulæ Ligiæ meminit, quam dicit à Ligia Sirene nomen habuisse; cap. VIII. *Insula Ligia appellata ab ejecto ibi corpore Sirenis ita nominatæ.* Hoc vero quo Auctore dicatur nescio.

730. Βούκερως] Variæ reddi possunt rationes veteris moris, quo fluvii taurorum sacrificiis delectari, & taurinis cornibus pingi solebant, unde & *Corniger* passim appellantur. Ovidius Metam. XIV. Fab. XV. de Numicio fluvio,

Corniger exsequitur Veneris mandata. ———

Virgilius,

Corniger Hesperidum fluvius regnator aquarum.

Euripides etiam Oceanum appellavit ταυρόκρανον, quod is esset ab Homero, & Veteribus ingens fluvius habitus, Oreste v. 1380.

Ἢ πόντον, Ὠκεανὸς ὃν
Ταυρόκρανος ἀγκάλαις
Ἑλίσσων κυκλεῖ χθόνα.

Ad quod Scholiastes vetus, Καὶ ὡς ποταμὸν ὑπείληφε τὸν Ὠκεανόν· καὶ Ὅμηρος,

Οὔτε τις ἐν ποταμοῖσιν ἀπήνη ῥέεθρ' Ὠκεανοῖο.

Paullo post, Ἐπεικῶς δὲ τοὺς ποταμοὺς ταυροκράνους ἐζωγράφουν τε, καὶ ἔλεγον· ἴσως ὅτι παραπλήσια τῷ μυκήματι τῶν ταύρων ἡ ἀπήχησις τοῦ ὕδατος ποιεῖ ἐν τοῖς σφόδρα ῥέουσι ποταμοῖς· ἢ διὰ τὸ βίαιον τῶν ὑδάτων, ὥσπερ τὴν γῆν διαῤῥήσσουσι παραμιμοῦντα ὡς ἐν τοῖς κέρασιν οἱ ταῦροι. Vel quia flexuosos dividuntur in alveos, qui vocantur cornua, sicut apud Eustathium Iliad. ν'. p. 883. Κέρατα ταύρων exp. καμπαί. Alii alias causas assignant, quas congessit Meursius in suo Comment. Mihi maxime probabilis videtur ea sententia, quæ à violento decursu, & ingenti sonitu ita dictos tradit; res enim, aut homines violenti, & impetuosi *tauris* assimilari solent: adde, quod fluvii, quibus hæc nomina tribuunt Poetæ, plerumque sint rapidi, & violentes; ut heic de Ocinaro patet, quem, ob fluxionis vehementiam, ἄφλω vocavit Poeta. Idem de Eridano constat apud Virgilium, Georg. IV. v. 370.

Et gemino auratus taurino cornua vultu
Eridanus, quo non alius per pinguia culta
In mare purpureum violentior influit amnis.

Horatius etiam Aufidum *tauriformem* appellat, IV. Od. XIV. 25.

Sic tauriformis volvitur Aufidus.

Quem alibi *longe sonantem, violentem,* & *acrem* vocat.

731. Ἴσμα] Huc respexit Eustathius, Iliad ε'. Τὸ μέν τοι διὰ τοῦ σ ἴσμα, ὃ καὶ δυσνόητον, ἵδρυμα δηλοῖ παρὰ τῷ Λυκόφρονι, ἀπὸ τοῦ ἵζω γινόμενον. Huc etiam respexit in Odyss. μ'. Δύο δὲ αὐτὰς (Σειρῆνας) ἐμφαίνει ὁ Ποιητής· καὶ συνέδραμον τοῖς τοῦ Ὁμήρου, οἱ καὶ ὀνόματα φασὶν εἶναι αὐτῶν Ἀγλαοφήμην καὶ Θελξιέπειαν. οἱ δὲ νεώτεροι, ἐν οἷς καὶ Λυκόφρων, τρεῖς αὐτὰς ἀριθμοῦσι, Παρθενόπην, Λίγειαν, καὶ Λευκωσίαν· ὧν μιᾶς τῆς Παρθενόπης καὶ μνῆμα παρὰ Νεαπολίταις. ἔτι δὲ καὶ πτέρωτας αὐτὰς πλάττουσιν, ὡς μὲν οὖν καὶ ὁ ποιητής.

732. Πρώτη δὲ &c.] Notum est ex Strabone, ludos gymnicos in honorem Parthenopes à Neopolitanis, oraculo jubente, celebratos esse, Geograph. lib. V. Νεάπολις ἐκλήθη διὰ τοῦτο, ὅπου δείκνυται μνῆμα τῆς Σειρήνων μιᾶς Παρθενόπης, καὶ ἀγὼν συντελεῖται γυμνικὸς κατὰ μαντείαν.

734. Λαμπαδοῦχος ἐνταυθοῖ δρόμον] Hoc ex patrio more factum est, nam Λαμπαδηδρομίας institutum erant Atheniense, & in honorem Vulcani primum inventæ, quod is esset ignis præses. Suidas, Ἱερὸς δέ φασι λαμπάδα νομίσαι ποιεῖν πρῶτον Ἀθηναίους Ἡφαίστῳ θύοντας, ὑπόμνημα καταστήσαντας τὴν χρείαν τοῦ πυρὸς διδάξαι τοὺς ἄλλους. Alii in Promethei memoriam institutas referunt, quod is primus surreptum à Vulcano ignem mortalibus præbuisset, secundum illud Æschyli in Prometheo, ubi quidam de Prometheo sic loquitur,

Τὸ σὸν γὰρ ἄνθος, παντέχνου πυρὸς σέλας,
Θνητοῖσι κλέψας ὤπασεν. ———

Minervæ etiam peragi solebat hoc certamen. Aristophanis Scholiastes ad Ranas, Ὁ τῆς λαμπάδος δὲ ἀγὼν τρίτον Ἀθήνησιν ἤγετο, κατὰ τὰ Προμήθεια, Ἡφαίστεια, Παναθήναια. Postea etiam Pani, ut constat ex Herod. lib. VI. Qui certabant, pedibus currebant in cæteris, in Panathenæis solum equitabant; quod quidem contra vetus institutum erat, ut refert Plato de Repub. lib. I. Οὐδ' ἄρα ὅτι λαμπὰς ἔσται ἀφ' ἵππων πρὸς ἑσπέραν τῇ θεῷ; Ἀφ' ἵππων; ἦν δ' ἐγώ, καινόν γε τοῦτο. Modus certaminis erat, ut lampadem alii aliis tradentes, qui ardentem ad metam perferre posset, is victor esset; quod si nemo id faceret, victoria injudicata relinquebatur: Pausanias in Atticis, Ἐν Ἀκαδημίᾳ δέ ἐστι Προμηθέως βωμός, καὶ θέουσιν ἀπ' αὐτοῦ πρὸς τὴν πόλιν, ἔχοντες καιομένας λαμπάδας· τὸ δὲ ἀγώνισμα, ὁμοῦ τῷ δρόμῳ φυλάξαι τὴν δᾷδα ἔτι καιομένην, ἐστίν. ἀποσβεσθείσης δέ, οὐδὲν ἔτι τῆς νίκης τῷ πρώτῳ, δευτέρῳ δ' ἀντ' αὐτοῦ μέτεστιν· εἰ δὲ μηδὲ τούτῳ καίοιτο, ὁ τρίτος ἐστὶν ὁ κρατῶν· εἰ δὲ καὶ πᾶσιν ἀποσβεσθείη, οὐδείς ἐστιν ὅτῳ καταλείπεται ἡ νίκη. Quoniam vero pessime cum eo actum est, cui primæ currendi partes obtigerunt, vices sortiendo, aut simili modo, cuilibet datas esse certum est. Interpres vetus Persii Satir. VI. *Apud Athenas, cum juvenes ludos cursu celebrabant, qui victor esset, primus facem tollebat, deinde sequenti tradebat, & secundus tertio; similiter omnes donec currentium numerus impleretur.* Hinc ducta metaphora Proverbio originem dedit, *Cursu lampada tradere*: quo significamus aliquem, quæ sua erant, successori possidenda dare. Lucretius lib. II.

Inque brevi spatio mutantur secla animantum,
Et quasi cursores vitaï lampada tradunt.

Et Persius Sat. VI. v. 61.

Qui prior es, cur me in decursu lampada poscas?

738. Βύκτας δ' ἐν ἀσκῷ.] Huc spectant, quæ occurrunt apud Etymologici Auctorem: Βύκτης, ἠχητικός, ὁ μεγάλα ἠχῶν. Ὅμηρος· Βυκτάων ἀνέμων. καὶ Λυκόφρων, Βύκτας ἐν ἀσκῷ συγκατακλείσας βοός. Παρὰ τὸ βύω,

βίῳ, βίβυσμαι, παράγωγον βύζω, ὁ ἐξηγησάμενος βέβυσται, ἐξ αὐτοῦ βύκτης. ἢ πεποίηται ἀπὸ τοῦ βύειν καὶ τὸ ἀρέτειν. ἢ παρὰ τὸ βῦ, βύκτης· τὸ γὰρ βῦ, ἐπὶ τοῦ μεγάλου ἐλέγετο.

745. Αναυλόχητον αὐτοκαύδαλον σκάφος] Αὐτοκράδαλον legit Etymologici Auctor, simulque totum hunc locum explicavit: Αὐτοκράδαλον σκάφος, (inquit) Λυκόφρων· Αναυλόχητον μὲν μακρὰν λέγει, οὐ γὰρ ἦν ναῦς, ἀλλ' αὐτοσχέδιον πλοῖον, οὐδέποτε ἐν ὅρμῳ καὶ λιμένι καταλεγόμενον, ναυλόχους γὰρ ἔλεγον τοὺς λιμένας. Αὐτοκράδαλον δὲ ἡ λέξις ἀπὸ τῶν ἀλφίτων εἴρηται, τὸ ὡς ἔτυχε φυραθὲν ἄλευρον, αὐτοκράδαλον. Eandem lectionem servant Suidas & Phavorinus, sed tacito Lycophronis nomine: Αὐτοκράδαλος ναῦς, ἢ αὐτοκράδαλον σκάφος, αὐτοσχέδιον· κυρίως δὲ ἡ λέξις ἀπὸ τῶν ἀλφίτων εἴρηται, τὸ γὰρ ὡς ἔτυχε φυραθὲν ἄλευρον, αὐτοκράδαλον λέγεται. His etiam consentit Hesychius, Αὐτοκράδαλα, αὐτοσχέδια ποιήματα εὐτελῆ.

747. Βᾶρις] Hæc vox varia habet significata. Hesychius, Βᾶρις, πλοῖον, ἢ τεῖχος, ἢ στοά, ἢ πύργος. Suidas, Βάρεις, πλοῖα, τείχη, στοαί, αὐλαί, πύργοι, σπεῖραι. Hoc in loco pro navi ponitur, ut apud Æschylum in Persis,

Βαρίδεσσι πορτίαις. ———

Ubi Scholiastes tradit vocem esse Persicam, & ab urbe quadam Persiæ dictam · Ταῖς (inquit) ἀπὸ Βάρεως νηυσὶ, ἥτις ἐστὶ πόλις Περσίδος, ἐξ ἧς καὶ αἱ νῆες βαρίδες. Alii tradunt Ionum esse propriam; Phavorinus, Βάρεις, τὰς ναῦς λέγουσιν οἱ Ἴωνες. Herodotus autem tradit Ægyptiacum esse navigii fluvialis genus, ex spina factum, in Euterpe cap. II. quod totum caput nihil aliud continet, præter harum navium descriptionem. Huic consentit Æschylus in Ἱκετ. v. 842. ubi præco Danai filiabus, quas Ægyptia navis Argos vexerat, ait,

Σοῦσθε, σοῦσθ' ἐπὶ βᾶ-
ριν ὅπως ποδῶν.

Et ejusdem Tragœdiæ v. 880.

Αἰγυπτίαν δὲ βᾶριν οὐχ ὑπερθορῇ.

Hue etiam facit Propertii illud, quod de Cleopatra, Ægypti regina, dicitur,

Baridos & contis rostra Liburna sequi.

754. Αργῷ συνοικος Θρηκίας Ανθηδόνος] Hunc versum laudavit Stephanus, Ανθηδών, πόλις Βοιωτίας· Ομηρος,

——— Ανθηδόνα τ' ἐσχατόωσαν.

Ἀπὸ Ανθηδόνος, τῆς Δίου, τοῦ Ανθου, τοῦ Ποσειδῶνος, καὶ Αλκυόνης τῆς Ατλαντος. συνῴκησαν δὲ αὐτὴν Θρᾷκες, ὡς Λυκόφρων,

Αργῷ συνοικος Θρηκίας Ανθηδόνος.

Η διὰ τὸ πασῶν ἀνθηροτάτην εἶναι. Glauci porro historia nota est ex Metam. VII. & XIII.

766. Οὕτω μάλ' οὕτω &c.] Elegans transitio ad domestica infortunia, quibus Ulysses vexatus est. Cæterum Geminatis vocibus uti solent Poetæ, quotiescumque gravior, & vehementior affectus exprimendus, aut excitandus est: unde cum Thebæ essent obsessæ, chorus mulierum timore perculsus, Martem duplicata prece invocant, apud Æschylum in Thebis,

——— ἔπιδ', ἔπιδε πόλιν.

Ad quod Scholiastes, Ηθικὸν τὸ δὶς ἀναφωνοῦσι, δειλίαν γὰρ ἐμφαίνουσι διὰ τούτου. Ibidem Neptuno precantur in simili formula,

——— Ποσειδῶν, ἐπίλυσιν
φόβων ἐπίλυσιν δίδου. ———

Ubi iterum Scholiastes, Πάλιν δὶς εἶπε τὸ ἐπίλυσιν· τεταραγμένης δὲ ψυχῆς ταῦτα ἤδη, καὶ ἐμφάσεως ἕνεκα λεγόμενα. Hujus generis exempla ubique occurrunt apud Æschylum, & Euripidem, qui miri sunt in affectibus movendis artifices; sed nec Comicorum ludis ingrata sunt, Aristophanes Avibus,

Πολὺ δὲ πολὺ χαλεπωτάτους λόγους
Ηνεγκας ἄνθρωπ'. ———

767. Μέλανθος] Eustathius Iliad. ά. Μέλανθος Ποσειδῶν παρὰ Λυκόφρονι, διὰ τὴν τοῦ πόντου μελανίαν. Potest etiam Melanthus appellari à Melantho, Protei filia, ex qua Amycum genuit.

Ibid. Ιππηγέτην] Notum est, Neptuno adscriptam fuisse equorum curam, & inventionem; unde Ιπποκούριον, & Ιππιον pluribus in locis dictum, & sub eo nomine cultum, & templis, arisque honoratum legimus apud Pausaniam, aliosque. Unum tantum Pausaniæ locum adducam, in quo nominis rationem reddit, in Achaicis, Ωνομάσθη δὲ Ιππιον τὸν θεὸν πείθοιτο μὲν ἄν τις καὶ ἐπ' αἰτίαις ἄλλαις, ἐγὼ δὲ εὑρετὴν ἱππικῆς ὄντα, ἀπὸ τούτου σχεῖν καὶ τοὔνομα εἰκάζω. Ομηρος μέν γε ἵππων ἄθλοις Μενελάῳ κατὰ τοῦ θεοῦ τούτου περιέθηκεν ὅρκον,

Ιππων ἁψάμενος γαιήοχον Εννοσίγαιον
Ομνυθι μὴ μὲν ἑκὼν τὸ ἐμὸν δόλῳ ἅρμα πεδῆσαι.

Πάμφως δὲ, ὃς Αθηναίοις τοὺς ἀρχαιοτάτους ὕμνους ἐποίησεν, εἶναι φησὶ τὸν Ποσειδῶνα,

Ιππων τε δωτῆρα, νεῶν τ' ἰθυκρηδέμνων.

Οὕτω δὴ ἱππικὴν, καὶ οὐκ ἀπὸ ἑτέρας περιφάσεως τὸ ὄνομα ἔσχηκεν.

768. Ναύλοχον Ρεῖθρον σκέπας] Rhithri, Ithacæ navalis, meminit Homerus in Odyss. ά. v. 180.

Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος,
Εν λιμένι Ρείθρῳ ὑπὸ Νηΐῳ ὑλήεντι.

Ubi Eustathius nominis hujus rationem explicavit, Φασὶν οἱ παλαιοὶ Ρεῖθρον κατὰ κύριον τὸ ὄνομα καλεῖσθαι τὸν ἐν Ιθάκῃ λιμένα, διὰ τὸ εἰς αὐτὸν ἐκ τοῦ Νηΐου καταῤῥέοντα χείμαῤῥον. Paullo post, Νήϊον, ὄρος Ιθάκης κατάδενδρον, ὅθεν εἰς τὸν ὑποκείμενον καταῤῥέον λιμένα, ἐκ τοῦ συμβαίνοντος τῷ λιμένι, Ρεῖθρον προσαγορεύεται· καὶ σημείωσαι ὅτι κατὰ ταύτην τὴν ἱστορίαν, καὶ τὸ ὑποκείμενον τοῦ λιμένος Ρεῖθρον λέγεται, καὶ ὁ μόνος αὐτὸς λιμήν.

769. Νηρίτου πρηῶνας] Neriti, montis Ithaci, meminit pluribus in locis Homerus, eique varia tribuit epitheta, ut Iliad. β'. 632.

Οἵ τ' Ιθάκην εἶχον καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον.

Et Odyss. ί. 81.

Ναιετάω δ' Ιθάκην εὐδείελον, ἐν δ' ὄρος αὐτῇ
Νήριτον εἰνοσίφυλλον, ἀριπρεπές. ———

771. Η δὲ βασσάρα] Βασσάρα Baccham denotat, quæ pro meretrice, seu libidinosa ponitur, sicut supra Suidas, v. 143. qui locus videndus. Etymologicographus, Βασσάρα σημαίνει κυρίως τὴν Βάκχην· ἀπὸ τούτου δὲ ἡ καλαπειρὸς καὶ πόρνος γυνὴ εἴρηται βασσάρα. Suidas, Βασσαρίς, ἑταίρα, πόρνη· ἐν ἐπιγράμματι,

Βάσσαρις Εὐρυνόμη σκοπελόδρομος, ἥ ποτε ταύρων
Πολλὰ τανυκραίρων στέρνα χαραξαμένη.

Ad Penelopen quod attinet, Mantinensium erat sermo, ipsam, absente Ulysse, procos ultro ad se vocasse, & hanc ob causam ab Ulysse reduce repudiatam primo Spartam se recepisse, deinde

Mantineam, ubi vitam finiit. Auctor est Pausanias in Arcadicis, Μαντινέων δὲ ὁ ἐς αὐτὴν λόγος Πηνελόπην φησὶν ὑπὸ Ὀδυσσέως κατηγορηθεῖσαν, ὡς ἐπαγωγοὺς ἐσαγάγοιτο ἐς τὸν οἶκον, καὶ ἀποπεμφθεῖσαν ὑπ᾽ αὐτοῦ, τὸ μὲν παρ᾽ αὐτίκα εἰς Λακεδαίμονα ἀπελθεῖν, χρόνῳ δὲ ὕστερον ἐκ τῆς Σπάρτης ἐς Μαντίνειαν μετοικῆσαι, καί οἱ τοῦ βίου τὴν τελευτὴν ἐνταῦθα συμβῆναι. Huc spectant, quæ tradit Eustathius in Odyss. π'. Σημείωσαι δὲ ὅτι Ὅμηρος, καὶ οἱ καθ᾽ Ὅμηρον σώφρονα ἐν τοῖς μάλιστα ἱστοροῦσι τὴν Πηνελόπην· Λυκόφρων δὲ, καὶ εἴ τις ἄλλος τοιοῦτος, κακολογεῖ τὴν καλλὴν Πηνελόπην παραδιδόασι· καὶ τὸ πάντη ἀπίθανον, καὶ πᾶσι τοῖς μνηστῆρσιν αὐτὴν καθυπάγουσι, καὶ ἐκ τοιαύτης ὑποθέσεως τὸν μυθικὸν γεννῶσι Πᾶνα. Ἕτεροι δὲ σεμνότερον λαβόντες, Ἑρμῆν συνευνάζουσι τῇ Πηνελόπῃ, ὅθεν ὁ Πὰν, ὃν καὶ κατάρξαι τῆς ὀρχηστικῆς φασί τινες, ὅθεν καὶ τὸ παιὰν παρῆκται.

775. Οἰκέων.] Præcipue Melanthei & Melanthûs. Vid. Odyss. ρ'. 234. Odyss. σ'. 320. Odyss. τ'. 65.

776. Εὐλόφῳ νώτῳ φέρειν.] i. e. dorso toroso & forti. Similiter Sophocles Oedip. dixit εὔλοφος φέρειν.

783. Ἑκουσίαν σμώδιγγα.] Ulysses verberibus cædi se passus est, ut Trojanos falleret. Quo spectant Eustathii verba in Odyss. δ'. quo loco Homerus de Ulysse ait:

Ἦλθε μετ᾽ Ἀργείους, κατὰ δὲ φρένιν ἤγαγε πολλήν.

Ἤγαγε (inquit) κατεφρόνησεν τῶν Τρώων πολλὴν, τόν τε Ἕλενον, ὡς εἰκὸς, ἀναπείσας, καὶ τὸ τεῖχος ἀναμετρήσας, καὶ τὰ Τρωϊκὰ μαθὼν βουλεύματα, καὶ τὰς πύλας δὲ γνοὺς, διὰ τὸν μηχανηθησόμενον δούρειον ἵππον, ὅσον εἶχεν διάστημα. ὃ καὶ τὸ Παλλάδιον ἁρπάσας, περὶ οὗ καὶ ὁ Λυκόφρων ἱστορεῖ. ταῦτα γὰρ αἴτια φασὶ τοῦ καταδῦναι τὸν Ὀδυσσέα λάθρα εἰς Τροίαν, αἰκισάμενον ἑαυτὸν, ἵνα ὡς ἐχθραίνων τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ τῷ βασιλεῖ, προσδεχθείη τοῖς πολεμίοις.

793. Σίφαρ θανέντα.] Notum est apud Naturalis Historiæ Scriptores, quædam animalia juventutem renovare, pellem antiquam & rugosam deponendo. Auctor est Aristoteles Hist. Animal. lib. VIII. cap. XVII. Τῶν δὲ φωλευόντων ἔνια τὸ καλούμενον γῆρας ἐκδύνουσιν· ἔστι δὲ τοῦτο ὁ ἔσχατον δέρμα, καὶ τὸ περὶ τὰς γενέσεις κέλυφος. Inter hæc porro maxime celebris est serpens. Idem paullo post, Καὶ μάλιστα πάντων οἱ ὄφεις· ἐκδύουσι γὰρ τὸ ἔαρος, ὅταν ἐξίωσι, καὶ τοῦ μετοπώρου πάλιν. Simile aliquid cicadæ accidit; Idem loco citato, Οἱ δὲ τέττιγες, ὅταν ἐξέλθωσι, καθίζάνουσιν ἐπί τι τὰς ἐλαίας, καὶ καλάμους, περιῤῥαγέντος δὲ τοῦ κελύφους ἐξέρχονται, ἐγκαταλειπόντες ὑγρότητα μικρὰν, καὶ μετ᾽ οὐ πολὺν χρόνον ἀναπέτονται καὶ ᾄδουσι. Horum utriusque depositum vocabant σύφαρ, ut ait Suidas, Σύφαρ, ἔνδυμα τοῦ ὄφεως, καὶ τοῦ τέττιγος, παρὰ τὴν λεπίδα. Unde nihil mirum, si pellis arida pro sicca & exsangui, jamque in tumulum deponenda senectute sumatur. Hesychius, Σύφαρ, γῆρας ὕστατον, οἱ δὲ τοῦ ὄφεως καὶ τὸ ἐξεστηκὸς σῦκον. Rem totam latius tractavit, & hunc Lycophronis locum ex professo explicavit Etymologici Auctor, Σύφαρ, οὐχ ἁπλῶς τὸ γῆρας, ἀλλ᾽ ὡς ὑπόμνημα γήρως, καὶ τῆς ἐσχάτης ἡλικίας τὸ κατερρικνωμένον, τουτέστι τὸ δέρμα· καὶ Σώφρων ἐν τοῖς Ἀνδρείοις ἐπιγεγραμμένοις Μίμοις εἰπὼν,

Τί μὰν ξύσιλος; τί γὰρ σύφαρ ἀντ᾽ ἀνδρός.

Ἐν τούτοις γὰρ τὸν ἀνακρινόμενον γέροντα, ξύσιλον παίζων εἴρηκεν, ἀπὸ τοῦ κνᾶσθαι καὶ ξύειν τὸ δέρμα. κἄπειτα ἀποκρινόμενον σύφαρ ἀντ᾽ ἀνδρὸς, τουτέστι δέρμα ψιλὸν, ὡς τὸ ἄλλον ἤδη διαλελυμένον. τινὲς δὲ τὸ τοῦ ὄφεως γῆρας, σύφαρ λέγουσι, τὸ ἀπονενεμημένον· Λυκόφρων δὲ τὸ λίαν γεγηρακός. Item Eustathius in Odyss. σ'. ubi dicitur, quod ὁ παρὰ τῷ Λυκόφρονι σύφαξ est ἐσχατογήρως.

794. Κόραξ] Corvum, Ulyssem senio confectum vocat; nam ista avis dicitur quinque, vel etiam novem secula vivere, ut ait Plinius lib. VII. cap. LXVIII. Aristoph. in Avibus,

Οὐκ οἶσθα ὅτι πέντε γενεὰς ζώει λακέρυζα κορώνη.

Ubi Scholiastes vetus, Κακῶς καὶ τοῦτο παρὰ τὸ Ἡσιόδειον παίζει,

Ἐννέα γὰρ ζώει γενεὰς λακέρυζα κορώνη.

Unde corvus apud Poetas longævitatis exemplum est. Juvenalis Sat. X. 246.

Rex Pylius, magno si quidquam credis Homero,
Exemplum vitæ fuit à cornice secundæ.

Et Horatius lib. IV. Od. XIII. 25.

——— servatura parem
Cornicis vetulæ temporibus Lycen.

799. Εὐρυτὰν σφίγξει λεώς] Stephanus putavit Eurytanas esse Italiæ populos: Εὐρυτᾶνες, (inquit) ἔθνος Ἰταλικόν· Λυκόφρων,

Μάντιν δὲ νεκρὸν Εὐρυτὰν σφίγξει λεώς.

Rectius tamen, ut videtur, Tzetzes in Ætolia, idque ex Aristotelis sententia, collocavit: nam & huic consentit Thucydides, extremo lib. I. Ἐπιχειρεῖν δ᾽ ἐκέλευεν πρῶτον μὲν Ἀποδωτοῖς, ἔπειτα δὲ Ὀφιονεῦσι, καὶ μετὰ τούτους Εὐρυτᾶσιν, ὅπερ μέγιστον μέρος ἐστὶ τῶν Αἰτωλῶν, ἀγνωστότατοι δὲ γλῶσσαν, καὶ ὠμοφάγοι εἰσὶν, ὡς λέγονται. Item Strabo lib. X. Εἶναί τι φῦλον τι Αἰτωλικὸν τοῦτο, ὡς Ὀφιεῖς, καὶ Ἀγραῖοι, καὶ Εὐρυτᾶνες, καὶ ἄλλα πλείω. Idem paullo ante, Εὔηνος ποταμὸς ἄρχεται μὲν ἐκ Βωμιέων ἐν Ὀφιεῦσιν Αἰτωλικοῦ ἔθνους, καθάπερ καὶ οἱ Εὐρυτᾶνες, καὶ Ἀγραῖοι, καὶ Κουρῆτες, &c. In Stephano igitur pro Ἰταλικόν, repono Αἰτωλικόν.

800. Τραμπύας ἐδέθλιον] Dicit Canterus Tiresiam apud Homerum, cum Ulyssi fata sua, & mortis locum prædicit, non velle Κελκέαν, aut Βουνίμας Eustathii, sed regiones, quas hoc in loco describit Lycophron. At vero hæ regiones eædem prorsus videntur cum illis, quas indicavit Eustathius; nam Bunimi sunt Trampyæ vicini, teste Stephano, Τράμπυα, πόλις τῆς Ἠπείρου, πλησίον Βουνίμων. Idem etiam tradit in Βουνίμαι.

802. Τυμφαῖος] Tymphæa urbs, & Tymphe mons erat in Thesprotia. Stephanus, Τύμφη, ὄρος Θεσπρωτικόν· καὶ Τυμφαία, πόλις. Tymphæis porro vicini erant *Æthices*. Strabo lib. VII. Ἠπειρῶται δ᾽ εἰσὶ καὶ Ἀμφίλοχοι, καὶ οἱ ὑπερκείμενοι καὶ συνάπτοντες τοῖς Ἰλλυρικοῖς ὄρεσι, τραχεῖαν οἰκοῦντες χώραν, Μολοττοί τε, καὶ Ἀθαμᾶνες, καὶ Αἴθικες, καὶ Τυμφαῖοι. Vetus Homeri Scholiastes, cujus verba usurpavit Eustathius, narrat Æthicas, secundum quosdam, Thessalicam esse gentem, Epiro conterminam: secundum alios, Macedoniæ: secundum alios, Perrhæbiæ. Αἴθικες, (inquit) ἔθνος Θετταλικὸν, ὑπερκείμενον τῆς Ἠπείρου· ἢ, ὥς τινες, Μακεδονίας· ἄλλοι δὲ εἶπον, Περαιβίας. Il. β'. v. 744.

821. Πλάτιν] i. e. τὴν ἄκοιτιν γυναῖκα, secundum Hesychium, quæ significatio huic loco adprime convenit. Aristophanes πλάτιδα uxorem simpliciter dixit, in Acharn.

Καὶ τοῖς παιδίοισι, καὶ τῇ πλάτιδι.

Ad

Ad quod Scholiastes vetus, Πλάστιδι, τῇ γυναικὶ, παρὰ τὸ πλάζειν τῷ ἀνδρὶ κατὰ τὴν κοίτην.

832. Ξείνη] Cur hoc nomine insigniatur Venus, diversam à Scholiaste rationem reddit Herodotus lib. II. cap. CXII. in Ægypti descriptione, Ἔστι δὲ ἐν τῷ τεμένεϊ τοῦ Πρωτέος ἱρὸν, τὸ καλέεται Ξείνης Ἀφροδίτης· συμβάλλομαι δὲ τοῦτο τὸ ἱρὸν Ἑλένης τῆς Τυνδάρεω, καὶ τὸν λόγον ἀκηκοὼς, ὡς διαιτήθη Ἑλένη παρὰ Πρωτέϊ, καὶ δὴ καὶ ὅτι Ξείνης Ἀφροδίτης ἐπώνυμόν ἐστι, ὅσα γὰρ ἄλλα Ἀφροδίτης ἱρά ἐστι, οὐδαμᾶ Ξείνης ἐπικαλέεται.

843. Τῆς δυσμόρφου γαλῆς] Mustelam in collo gestare, & ex ore partum edere sciunt Naturæ Investigatores, qui hac de re consulendi sunt. Causa, quam reddunt fabularum Auctores, hæc est: Galanthis, Alcmenæ ancilla, cum domina sua partus doloribus laborans, à Junone, ne pareret, impediretur, mira astutia dicitur Deam elusisse: venisse quippe ad eam risu ac lætitia gestientem, & solutam jam partu reginam mentiendo confinxisse: qua re intellecta, admiratione simul ac dolore concita Dea solutis manibus surrexit. Tunc subito Alcmena sine ullo cruciatu Herculem enixa est. Dea vero indignata, mox Galanthidem in animal sui nominis, γαλῆν nempe, mutavit, hac addita pœna, ut ore, quo præcipue peccaverat, pareret. Ovidius Metam. lib. IX. Fab. VI.

Numine decepto risisse Galanthida fama est;
Ridentem prensamque ipsis Dea sæva capillis
Traxit, & è terra corpus relevare volentem
Arcuit, inque pedes mutavit brachia primos.
Strenuitas antiqua manet; nec terga colorem
Amisere suum: forma est diversa priori;
Quæ, quia mendaci parientem juverat ore,
Ore parit, nostrasque domos, velut ante, frequentat.

848. Καὶ χεῖρας Ἀσβύσται] Asbystes fluvius dicitur gentili nomine; Asbystas autem, seu Asbytas, vel Asbetas Libyæ partem illam habitasse, ubi Cyrenæi urbem condiderunt, adnotat Salmasius ex Callimacho, qui ipsum Cyrenarum solum vocat Ἀσβυστίδα γαῖαν. Herodotus vero tradit Cyrenæis finitimos esse, & regionem mediterraneam incolere, Cyrenæos autem maritimam, lib. IV. cap. CLXX. Huic consentire videtur Dionysius, additque celebre illud Jovis Ammonis templum apud Asbystas esse, Περιηγ. v. 211.

Ἀσβύσται δ' ἐπὶ τοῖσι μεσόγειοι ναιετάουσι,
Καὶ τέμενος Λιβυκοῖο θεοῦ ψαμάθῳ ὑπὸ πολλῇ·

849 Δυσώδμους θηροὶ] i. e. Phocis, secundum illud Homeri Odyss. δ'. v. 403.

Πικρὸν ἀποπνείουσαι ἁλὸς πολυβενθέος ὀδμήν.

Et v. 442.

Φωκάων ἁλιοτρεφέων ὀλοώτατος ὀδμή.

Easdem χαμευνάδας vocat, quod meridie è mari egrediantur, & in antris quibusdam humi dormiant, ut tradit idem Auctor, Odyssea citata.

850. Ἀργείας κυνὸς] Cur Helenam Argivam appellat, cum notum sit omnibus Laconicæ fuisse originis? Quia, nempe, Argos pro tota Peloponneso usurpari solebat. Similiter Homerus Iliad. β'.

Κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιεν
Ἀργείην Ἑλένην. ———

Ubi Eustathius, Ἐνταῦθα καὶ Ἀργείην τὴν Λακεδαιμονίαν Ἑλένην λέγει, ὡς καὶ τοὺς Λακεδαίμονος Ἀργείους καλουμένους, καθάπερ ἄλλο ποτὲ ἡ Πελοπόννησος. Hesychius, Ἄργος, Πελοπόννησος.

851. Κόρας] Κόρη nonnumquam opponitur τῇ γεγαμηκυίᾳ, & virginem innuptam denotat, ut apud Sophoclem Trachin. v. 541.

Κόρην γὰρ οἶμαι δ' οὐκέτ', ἀλλ' ἐζευγμένην.

Hic vero sensus non potest esse hujus loci. Sumitur etiam pro muliere quavis juvene, ut apud Homerum Iliad. ζ'.

Κουράων δ' ἑτέρωθεν ἐναντίοι ἔνδοθεν αὐλῆς
Δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι, ἔνθα δὲ γαμβροὶ
Κοιμῶντο Πριάμοιο παρ' αἰδοίῃς ἀλόχοισιν.

Ubi κούρας vocat Priamidarum uxores; ut etiam Chryseidem, postquam fuisset Agamemnonis concubina, κούρην appellavit, Iliad. α'.

Παῖς γ' ὑπὸ νηυσὶ φίλῳ δμήσαι ἐπιλλαίνειν κούρην.

Et paullo post,

Μὴ τύ γε πόθ' ἀγαθός περ ἐὼν ἀποαίρεο κούρην.

Vide quæ Eustathius in hæc loca adnotavit. Similiter Lucretiam, nobilem matronam, Collatini uxorem, Ovidius *puellam* vocavit, Fast. lib. II. v. 810.

Succubuit famæ victa puella metu.

Et ipsam Helenam *puellam* appellat apud eundem Hermione, Epist. ad Orestem v. 19.

Sit socer exemplo nuptæ repetitor ademtæ,
Cui pia militiæ causa puella fuit.

Κόραι etiam dicebantur apud Molossos pulcræ omnes, & formosæ, ut observat Tzetzes: unde etiam Proserpinam, quam narrant Aïdonei, Molossorum regis, filiam fuisse, κόρην dictam nonnulli tradiderunt. Suidas in v. Κόρη, Ἐπὶ τῶν χρόνων τῶν Ἰνδικῶν ἐβασίλευσε Μολοσσῶν Ἀϊδωνεὺς, ὃς εἶχε θυγατέρα, ἣν ἐκάλεσε Κόρην Περσεφόνην, τὰς γὰρ εὐπρεπεῖς γυναῖκας οἱ Μολοσσοὶ κόρας ἐκάλουν.

853. Καὶ δῶρ' ἀνάψει παρθένῳ σκυλητρίᾳ] Minervæ, tamqam belli Deæ, dicari solebant spolia bello capta, unde ἀγελεία, ληῗτις, &c. apud Homerum, aliosque Poetas dici solet. Iliad. κ'. ubi de spoliis à Dolone captis verba facit,

Καὶ τά γ' Ἀθηναίῃ ληΐτιδι δῖος Ὀδυσσεὺς
Ὑψόσ' ἀνέσχεθε χειρί. ———

Ubi Eustathius, Τὸ ληΐτιδι ἴσως μὲν ὅμοιόν ἐστι τῇ ἀγελείᾳ, εἴπερ ἐκείνη γίνεται παρὰ τὸ ἄγειν λείαν· ὡς μέρος καὶ τὰ λάφυρα, εἴτουν σκῦλα, ἐξ ὧν σκυλήτειρα παρὰ Λυκόφρονι Ἀθηνᾶ.

854. Ταμάσσου κρατῆρα] i. e. æneum; à Tamasa, Cypri urbe, ubi μέταλλα χαλκοῦ ἐστιν ἄφθονα, ut ait Strabo. Est & alia Tamasa, vel Temesa, Brutiorum in Italia urbs, metallis etiam clara. Ovidius Metam. XV.

Hippotadæque domos regis, Temesesque metalla,
Leucosiamque petit, tepidique rosaria Pæsti.

Harum utra sit hoc in loco intelligenda, dubitari potest; ut neque constat, ad utram pertineat illud Homeri Odyss. α'. v. 184.

Πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους
Ἐς Τεμέσην μετὰ χαλκόν. ———

Eustathius in hunc locum, Cypriam Temesam à Lyco-

Lycophrone designatam putat: Τὴν μὲν ἐν Κύπρῳ Τεμέσην, Τάμασον ἀξιοῦσι διὰ τοῦ α οἱ παλαιοὶ λέγεσθαι, ἀφ' ἧς καὶ παρὰ Λυκόφρονι ὁ Ταμάσιος κρίζε.

854. Σῖριν] Siris Italiæ erat urbs, à Trojanis domi profugis condita, & à muliere quadam, vel fluvio præterlabente nominata. Athenæus Deipn. lib. XII. Καὶ οἱ τὴν Σῖριν δὲ κατοικοῦντες, ἣν πρῶτον κατέσχον οἱ ἀπὸ Τροίας ἐλθόντες. Paullo post, ὠνομάσθη δ' ἡ Σῖρις, ὡς μὲν Τίμαιος φησὶ, καὶ Εὐριπίδης ἐν Δεσμώτιδι Μελανίππῃ, ἀπὸ γυναικός τινος Σιρίδος· ὡς δ' Ἀρχίλοχος, ἀπὸ ποταμοῦ. Eadem fuit cum Heraclea, si Plinio fides habenda sit, lib. III. cap. XI. Strabo tamen tradit ab Heraclea diversam, ejusque navale fuisse, Geogr. lib. VI. Postea Polieum dicebatur, à Minerva Poliade. Stephanus, Σῖρις, πόλις Ἰταλίας πλησίον τοῦ Μεταποντίου, καὶ ποταμός· μετωνομάσθη δὲ καὶ Πολίειον, ἀπὸ τῆς ἐν Ἰλίῳ Πολιάδος Ἀθηνᾶς.

Ibid. Λακινίου μυχὸς] Λακινίου μυχὸς legit Stephanus, Λακίνιον, ὄρος Κρότωνος Λυκόφρων,

——— καὶ Λακινίου μυχός.

Τὸ ἐθνικὸν, Λακίνιος· καὶ τὸ κλέεται τῆς ὄρους, ἀφ' οὗ τὸ ὄρος.

Clarum heic erat Junonis templum, donariis pretiosis refertum. Strabo lib. VI. Μετὰ δὲ τὸ Σκυλλήτιον ἡ Κροτωνιᾶτις χώρα, καὶ τῶν Ἰαπύγων ἄκραι τρεῖς· μετὰ ταῦτα τὸ Λακίνιον, Ἥρας ἱερὸν, πλούσιόν ποτε ὑπάρξαν, καὶ πολλῶν ἀναθημάτων μεστόν. Ovidius Metamorph. XV.

Italiam tenuit, præterque Lacinia templa
Nobilitata Dea, Scyllæaque littora fertur.

Et Dionys. Perieg. 368.

Τὰς δὲ μετ' ἐξείης Μεταπόντιον· ἐγγύθι δ' αὐτῶν
Ιμερτὴ πολίεθρον ἐϋστεφάνου Κρότωνος,
Ναιόμενον χαρίεντος ἐπ' Αἰσάρου προχοῇσιν·
Ενθα καὶ αἰπεινὸν ἴδοιο Λακινιάδος δόμον Ἥρης.

Hinc Juno *Diva Lacinia* dicitur. Virgilius Æneid. III. 551.

Hinc sinus Herculei (si vera est fama) Tarenti
Cernitur, attollit se Diva Lacinia contra.

860. Τὸν ἐννεάπηχυν] i. e. Achillem, quem nihil mirum si Poeta vocet *novemcubitalem*, cum apud Historiæ Scriptores memorentur homines insitatæ staturæ, ut apud Herodotum Orestes septemcubitalis, aliique; apud Poetas vero nihil frequentius. Apud Homerum Otus & Ephialtes novennes dicuntur latitudine sepiemcubitales fuisse, proceritate autem septem ulnarum, Odyss. λ'.

Εννέωροι γὰρ τοί γε καὶ ἐννεαπήχεες ἦσαν
Εὖρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.

Hunc tamen locum Meursius non vult stricte quoad verba accipi, quem in finem Hesychii verba citavit, quæ Homeri versus, antea obscuros, mire explicare, & luce suffundere ait: Ἐννεαπήχεις ἦσαν· ἐπεὶ τοῖς τῆς ἀκριβείας, τὰ γὰρ σύμμετρα τῷ σώματος τῆς πλάτους τὸ μῆκος τετραπλάσιον ἔχει. Miror porro quis heic doctissimo viro imposuerit, neque enim Hesychii verba aut ejus sententiam confirmant, aut Homero lucem vel minimam præbent; nihil enim aliud voluit, quam quod laudanda nonnullis videatur Homeri ἀκρίβεια, qui mensuram Oti & Ephialtis quadruplo majorem quoad longitudinem fecit, quam quoad latitudinem; quia corpora, secundum accuratas proportionum, & symmetriæ regulas, ita se habere debent: videtur enim ὄργυιά, secundum Hesychium, par esse πήχει quatuor.

862. Καὶ μὴν χρυσῷ φαιδρὰ &c.] Habitum lugentium describit Poeta; solebant enim iis, ornamentis & splendore omni abjectis, pullatas vestes induere. Ovidius Metamorph. VI. Fab. VIII. de Progne loquens, postquam Philomelæ sororis mortem acceperat,

——— *velamina Progne*
Diripit ex humeris auro fulgentia lato,
Induiturque atras vestes. ———

Idem facit Althæa, cum fratres ejus occidisset Meleager. Metam. VIII. Fab. IV.

——— *plangore dato mæstis ululatibus urbem*
Implet, & auratas mutavit vestibus atris.

Græci etiam Poetæ frequentem habent atrarum vestium mentionem. Euripides Phœniss. v. 374. de Jocasta,

Κάρα ξυρηκὲς, καὶ πέπλους μελαγχίμους
Εχουσα. ———

Iterum in Alcestide, v. 427.

Πένθος γυναικὸς τῆσδε κοινοῦσθαι λέγω,
Κουρᾷ ξυρηκεῖ, καὶ μελαμπέπλῳ στολῇ.

Et ejusdem Tragœdiæ v. 215.

——— ἢ τεμῶ τρίχα,
Καὶ μέλανα στολμὸν πέπλων
Αμφιβαλώμεθ' ἤδη.

866. Ταύρου γυμνάδας κηκοζένων &c.] Nota est Erycis fabula, qui cum hospites lucta victos interficeret, ipse tandem ab Hercule occisus est.

867. Κωλιῶτις] i. e. Venus. Eadem porro videtur fuisse cum ea, quæ Κωλιὰς dicta, vel à Coliade, Attico promontorio, vel ob alias causas, quas congessit Eustathius, Commentario in Dionysii v. 952. cujus verba ulterioris explicationis loco adponam: Κωλιὰς δὲ ἡ Ἀφροδίτη, (inquit) ἡ ἀπὸ τόπου Ἀττικοῦ, ὅπου τὰ Περσικὰ συνέπεσον ναυάγια, περὶ ὧν χρησμὸς τοιοῦτος ἐξέπεσε, Κωλιάδες δὲ γυναῖκες ἐρετμοῖσι φρίξουσιν, ὁ δὲ τοιοῦτος Ἀττικὸς τόπος ὅμοιος ὢν, φασὶν, ἀνθρώπου κώλῳ, ἤγουν πῶ χῶ τοὺς πόδας, ἐκκείμενος εἰς θάλασσαν, ἔχει Ἀφροδίτης ἱερὸν, Κωλιάδος καλουμένης ἐκ τοῦ τόπου ὁμωνύμως. Ἕτεροι δὲ Κωλιάδα φασὶ κληθῆναι ἀπὸ τόπου, εἰς ὃν ζῶν κωλῆν ἀπέθετο ὄρνις, ἔκ τινος θυσίας ἁρπάσας· μέρος δὲ φασὶν ὠμοπλάτης ἢ κωλῆ. Οἱ δὲ φασὶν ὅτι Ἀθηναίους ἐληΐσαντό ποτε οἱ Τυῤῥηνοὶ, μεγάλα συνισῶντες πειρατήρια, γυνὴ δὲ Τυῤῥηνὶς διατεθεῖσα φιλίως πρός τινα τῶν Ἀττικῶν αἰχμαλώτων, ἀφῆκε λύσασα· ὁ δὲ φυγὼν ἵδρυσε Κωλιάδος Ἀφροδίτης ἱερὸν, ὡς δι' αὐτῆς τὰ κῶλα λυθείς. Plura de Coliade Venere qui videre volet, adeat Pausaniam, Stephanum, Aristophanis Scholiasten Nub. Act. I. Scen. I. &c.

869. Ἄρπης Κρόνου πήδημα] Hoc non est intelligendum de Corcyra, ut putavit Canterus, sed Drepano, Siciliæ promontorio, & urbe: quia in illum locum falcem projecit Saturnus, qua Cœlo patri genitalia desecuisset. Vel verius, quod sit δρεπανοειδὲς, i. e. in modum falcis curvatum. Unde Ovidius Fast. III.

Quique locus curvæ nomina falcis habet.

Servius in Æneid. III. v. 707. *Drepanum civitas est ante pedem montis Erycis, trans Lilybæum; dicta, vel propter curvaturam littoris, in*

quo sita est; vel quod Saturnus, post amputata virilia Cælo patri, illuc falcem projecerit, quæ δρέπανον *dicitur Græce, &c.*

874. Μινυῶν] Ad hunc Lycophronis locum respexit Eustathius, Commentario in hunc versum Iliad. λ'.

Ἔστι δέ τις ποταμὸς Μινυήϊος εἰς ἅλα βάλλων
Ἐγγύθεν Ἀρήνης. ———

Ὠνόμασται δὲ Μινυήϊος τετρασυλλάβως τύπῳ κτητικῷ, καὶ διαλύσει καὶ ἐκτάσει Μινυεῖος, ἀπὸ Μινυῶν τῶν μετὰ Χλωρίδος, τῆς μητρὸς Νέστορος, αὐτόθι ἐλθόντων ἐκ τοῦ Μινυείου Ὀρχομενοῦ· οἱ μὲν τῶν Ἀργοναυτῶν ὄντες ἀπόγονοι, ὡς Μινύας ὁ Λυκόφρων λέγει, ἐκ Λήμνου μὲν εἰς Λακεδαίμονα ἐξέπεσον. Idem in Odyss. λ'. Μινύειος Ὀρχομενός, ἢ ἀπὸ παρεῤῥέοντος ποταμοῦ, ἢ ἀπὸ ἔθνους, ἢ γένους τῶν Μινυῶν· ὧν τινες καὶ εἰς Ἰωλκὸν ἀπῴκησαν τὸν Θετταλικὸν, ὅθεν Μινύαι οἱ Ἀργοναῦται ἐλέγοντο ἄλλοις, καὶ Λυκόφρονι. Apollonius Rhodius tradit Minyas dictos esse Argonautas à Minya, qui progenitor erat virorum in hac expeditione principum, à quo etiam Minya, Thessaliæ urbs, nomen accepit; Argonaut. lib. I. 229.

Τοὺς μὲν ἀριστῆας Μινύας περιναιετάοντες
Κίκλησκον μάλα πάντας, ἐπεὶ Μινύαο θυγατρῶν
Οἱ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἀφ' αἵματος εὐχετόωντο
Ἔμμεναι· ὡς δὲ καὶ αὐτὸν Ἰήσονα γείνατο μήτηρ
Ἀλκιμέδη Κλυμένης Μινυηΐδος ἐκγεγαυῖα.

Quam rem latius ibi deduxit doctissimus Scholiastes.

878. Τευχείραν] Teuchira hæc urbs dicitur à Strabone, & Marcellino; Ταύχειρα ab Herodoto, Diodoro Siculo, & Stephano. Sita erat in Pentapoli, vel Cyrenaïca, Libyæ regione, & postea à regina Arsinoe nomen accepit. Strabo lib. XVII. Μετὰ δὲ Βερενίκην πόλις ἐστὶ Ταύχειρα, ἣν καὶ Ἀρσινόην καλοῦσιν. Idem alii tradunt.

887. Τρίτωνι Κολχὸς &c.] Hac de fabula videri possunt Apollonius Rhodius Argon. IV. 1550. & Pindarus Pythion. Od. IV.

896. Ἐν χθονὸς νηρεῖς μυχοῖς] Νηρεῖς legit Etymologici Auctor, Νηρεῖς, Λυκόφρων,

——— ἐν χθονὸς νηρεῖς μυχοῖς.

τοῖς κοίλοις, ἢ τοῖς κατωτάτοις. Emendo obiter Hesychium, apud quem legitur, Νήρικος, πόλις Ηπείρου. lege Ηπείρου. Nericus enim Epiri urbs erat. Homerus Odyss. XXIV. 377.

Οἷος Νήρικον εἷλον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἀκτὴν Ἠπείροιο. ———

897. Κυφαίων δύσμορον στρατηλάτην] Stephanus, Κύφος, πόλις Περραιβίας,

Γουνεὺς δ' ἐκ (lege δ' ἐκ) Κύφου ἦγε δύο καὶ εἴκοσι νῆας.

Ἀπὸ Κύφου, τοῦ παιδὸς Περραιβοῦ. Δύο δ' εἰσὶ Κύφοι, ἡ μὲν Περραιβίας, ἡ δὲ Θετταλίας, Καὶ ποταμὸς Κύφος. Ὁ πολίτης Κυφαῖος· Λυκόφρων,

Ἐν τῇ Κυφαίων δύσμορον στρατηλάτην.

900. Ἀφρυσίων σκηπτοῦχον Εὐρυαμπίων] Stephani lectionem heic amplecti malim; Ἀμφρυσὸς, (inquit) πόλις Φωκίδος· τινὲς δὲ διὰ τοῦ β φασίν. Ἔστι καὶ ποταμὸς Μαγνησίας. Τὸ ἐθνικὸν Ἀμφρύσιος, ὡς Λυκόφρων,

Ἀμφρυσίων σκηπτοῦχον Εὐρυαμπίων.

Magnesiam heic intelligit Thessalicam; Amphrysus enim Thessaliæ fluvius erat, juxta quem Apollo Admeti greges custodivit; unde Lucanus,

——— *flumine puro*
Irrigat Amphrysus famulantis pascua Phœbi.

Et Virgilius de eodem, Georg. lib. III. 2.

Te quoque, magna Pales, & te memorande canemus
Pastor ab Amphryso. ———

Ad Stephanum redeo, qui in V. Εὐρύαμπος versum hunc iterum citavit; Εὐρύαμπος, (inquit) πόλις Μαγνησίας. Ὁ πολίτης Εὐρυάμπιος· Λυκόφρων,

Ἀμφρυσίων σκηπτοῦχον Εὐρυαμπίων.

901. Πετρωθέντος λύκου] Locum Thessaliæ intelligit, quem Λύκειον, seu Λυκοσθένιον dicebant; Peleus enim Phocum, paternum fratrem, & Psamathes Nereidis filium, occidit, quam ob caussam irata Psamathe lupum in Pelei greges, & armenta immisit, quem postea, Thetidis precibus mota, in lapidem heic transformavit; unde datum loco nomen. Fabula est apud Ovidium Metam. XI. Fab. IX.

Cæruleam Peleus Psamathen, ut finiat iram,
Orat, opemque ferat; nec vocibus illa rogantis
Flectitur Æacidæ: Thetis hanc pro conjuge supplex
Accepit veniam. Sed enim irrevocatus ab acri
Cæde lupus perstat, dulcedine sanguinis asper,
Donec inhærentem laceræ cervice juvencæ
Marmore mutavit corpus, pariterque colorem;
Omnia servavit: lapidis color indicat illum
Jam non esse lupum, jam non debere timeri.

Cætera loca, quorum heic meminit Poeta, in Thessalia erant; de quibus satis Tzetzes, & Canterus. Addam solummodo, Τίταρον eam esse urbem, quæ & Τιταρὼν dicebatur, ut ait Stephanus, Τιταρὼν, πόλις Θεσσαλίας, ἣν Τίταρον Λυκόφρων φησί.

907. Ἀκτέριστον ἐν πέτραισιν αἰῶνα κωκύσουσιν ἠλοκισμένοι] i.e. in petris lacerati, *ætatem* insepultam lugebunt: quoniam qui sepultura destituebantur, centum annos errabant, priusquam in Elysios campos pateret aditus.

911. Τὸν δ' Αἰσάρου τε ῥεῖθρα, καὶ βραχύπτολιν &c.] Æsarus est Italiæ fluvius in Crotone. Theocriti Scholiastes Idyll. δ'. v. 17. Αἴσαρος, ποταμὸς διὰ μέσης τῆς πόλεως τῶν Κροτωνιατῶν ῥέων εἰς τὴν θάλασσαν. Strabo lib. VI. Πρώτη δ' ἐστὶ Κρότων ἐν ἑκατὸν σταδίοις ἀπὸ Λακινίου· καὶ ποταμὸς Αἴσαρος, καὶ λιμήν. Cæterum Philoctetes post eversam Trojam, facta Melibœorum defectione, in Italiam se contulit, ubi juxta Æsarum fluvium urbem condidit, quæ primo à Crimisa nympha Crimisa, vel Crimissa, postea Petilia adpellata est. Alii tamen urbem Petiliæ vicinam fuisse tradunt. Vid. Strabo libro citato. Hunc locum præ oculis habuit Stephanus, Κρίμισσα, πόλις Ἰταλίας, πλησίον Κρότωνος καὶ Θουρίων· Λυκόφρων· ἀπὸ Κριμίσσης νύμφης.

915. Σάλπιγξ] i. e. Minerva, Argis culta, cui tubæ inventio adscribitur. Hesychius in V. Σάλπιγξ, Ἐκλήθη δὲ καὶ Σάλπιγγος Ἀθηνᾶς ἱερὸν παρὰ Ἀργείοις. Phavorinus, Σαλπίγγων εἴδη ἕξ φασὶ, ὧν πρώτην εὗρεν ἡ Ἀθηνᾶ, διὸ καὶ Σάλπιγξ Ἀθηνᾶ παρ' Ἀργείοις τιμᾶται. Idem tradit Eustathius Iliad. σ'. p. 1189. Ἓξ δέ φασι σαλπίγγων εἴδη· πρώτη, ἣν εὗρεν Ἀθηνᾶ, διὸ καὶ Σάλπιγξ Ἀθηνᾶ παρὰ Ἀργείοις τιμᾶται, καὶ κεῖται Λυκόφρονι τὸ ἐπίθετον. Pausanias tradit

Tyrrhe-

Tyrrhenum tubam inveniſſe, Hegelaum vero, Tyrrheni filium, ejus uſum Dorienſes quoſdam docuiſſe, à quo Minerva Σάλπιγξ dicta, & ſub hoc nomine templo honorata; Corinthiacis, Ἀθηνᾶς δὲ ἱδρύσασθαι Σάλπιγγος ἱερόν φασιν Ἡγέλεων. Τυρσηνοῦ δὲ τοῦτον τὸν Ἡγέλεων, τὸν δὲ Ἡρακλέους εἶναι καὶ γυναικὸς λέγουσι τῆς Λυδῆς. Τυρσηνὸν δὲ σάλπιγγα εὑρεῖν πρῶτον, Ἡγέλεων δὲ τὸν Τυρσηνοῦ διδάξαι τοὺς σὺν Τημένῳ Δωριέας τοῦ ὀργάνου τὸν ψόφον, καὶ διὰ αὐτὸ Ἀθηνᾶν ἐπονομάσαι Σάλπιγγα.

Ibid. Πλίκων.] Huc reſpexit Euſtathius in Odyſſ. ε'. Τοῦ δὲ εὐπλόκαμος ἐνός, καὶ τοῦ κατ' αὐτὴν πλοκάμου, περιϋπάρχει ὁ πλόκος, ὃ κεῖται παρὰ Λυκόφρονι.

918. Δράκοντι] i. e. arcu, quem ζαβὸν appellat, epitheto curvitati arcus proprio; & Σκύθην, quoniam eum Hercules à Teutaro Scytha accepit, ut initio libri dictum. Simili metaphora Æſchylus ſagittam vocavit ὄφιν, Eumenidum v. 181.

——— λαβοῦσα πτηνὸν ἀργηστὴν ὄφιν
Χρυσηλάτου θώμιγγος ἐξορμώμενον.

Ubi Scholiaſtes nominis hujus rationem reddit, Ἀργηστὴν ὄφιν· τροπικώτερον ὄφιν εἶπε τὸ βέλος, διὰ τὸν ἰόν. Minime itaque placet Meurſii conjectura, quæ dura nimis, & ab hoc loco aliena videtur.

920. Πατερέως] i. e. Apollinis, à Patara, Lyciæ urbe, in qua templum habuit, certiſſimis oraculis celebre, quæ ſex menſibus hibernis reddebantur; nam Apollo Delum in æſtate, Pataram in hyeme habitare credebatur; ut adnotat Servius, Commentario in Virgilii Æneid. IV. v. 143.

Qualis ubi hibernam Lyciam, Xanthique
fluenta
Deſerit, ac Delum maternam inviſit Apollo.

Patarei etiam Apollinis meminerunt alii complures, inter quos Horatius lib. III. Od. IV.

——— *qui Lyciæ tenet*
Dumeta, natalemque ſilvam,
Delius, & Patareus Apollo.

Item Mela lib. I. *Poſt ejus promontorium flumen eſt Lymira, & eodem nomine civitas, atque ut multa oppida, ſic præter Pataram non illuſtria: illam nobilem facit delubrum Apollinis, quondam opibus, & oraculi fide Delphico ſimile.*

921. Ναύαιθος] Νέαιθον hunc fluvium vocat Strabo, unaque nominis rationem explicat, lib. VI. Πρώτη δ' ἐστὶ Κρότων ἐν ἑκατὸν καὶ ν' σταδίοις ἀπὸ τοῦ Λακινίου· καὶ ποταμὸς Αἴσαρος, καὶ λιμὴν· καὶ ἄλλος ποταμὸς Νέαιθος. οὗ τὴν ἐπωνυμίαν γενέσθαι φασὶν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος. καταχθέντας γάρ τινας τῶν ἀπὸ τοῦ Ἰλιακοῦ στόλου πλανηθέντων Ἀχαιῶν, ἐκβῆναι λέγουσιν ἐπὶ τὴν κατάσκεψιν τῶν χωρίων· τὰς δὲ συμπλεούσας αὐτοῖς Τρῳάδας καταμαθούσας ἔρημα ἀνδρῶν τὰ πλοῖα, ἐμπρῆσαι, βαρυνθείσας τὸν πλοῦν, ὥστ' ἀναγκασθῆναι μένειν ἐκείνους. Paullo poſt, Καὶ ποταμὸς δὲ ὁ Νέαιθος ἀπὸ τοῦ πάθους τὴν προσηγορίαν ἔχει. Eandem hiſtoriam multo particularius refert Conon Διηγήσει ιγ'. ubi tradit Græcorum ducem fuiſſe Proteſilaum; mulierem autem, cujus hortatu naves incenſæ erant, Æthillam, Laomedontis filiam, & Priami ſororem; &c. Videatur etiam Cœlius Rhodiginus lib. XXIV. cap. V.

922. Αὔσονες Πελλήνιοι] i. e. Italiæ populi, qui profecti ſunt ex Pellene, quæ urbs eſt Achaïdos, condita, & nominata à Pelle quodam. Apollonius Argon. I. 176.

Ἀστέριος δὲ καὶ Ἀμφίων, Ὑπερασίου υἷες,
Πελλήνης ἀφίκανον Ἀχαιΐδος, ἥν ποτε Πέλλης
Πατροπάτωρ ἐπόλισσεν ἐπ' ὀφρύσιν αἰγιαλοῖο.

Ubi Scholiaſtes, Ἡ Ἀχαϊκὴ Πελλήνη διὰ τοῦ ῆ· ἡ δὲ ἑτέρα ἡ τῆς Ἀρκαδίας διὰ τοῦ ᾱ γράφεται Παλλήνη. Ἀχαιῒς δὲ μέρος τῆς Θεσσαλίας, ἐν ᾗ Πελλήνη. Alii porro tradunt Achaicam Pellenen differre à Theſſalica, quæ Πελίννα dicitur.

924. Θερμύδρου τε Καρπάθου τ' ὀρῶν] Poſſet legi ὅρων, i. e. finibus, & Carpathus accipi pro inſula in mari mediterraneo, inter Rhodum & Cretam media, à qua mare Carpathium. Sunt tamen, qui Carpathi Rhodii meminerunt. Phavorinus, Κάρπαθος, πόλις Ῥόδου, καὶ νῆσος μία τῶν Σποράδων. Thermydrus etiam Rhodiorum portus erat. Idem, Θέρμυδρος, λιμὴν Ῥοδίων. Stephanus Thermydram appellat, Θέρμυδρα, λιμὴν τῆς μιᾶς τῶν ἐν Ῥόδῳ πόλεων. Potuerunt etiam montes in Rhodo eſſe his locis cognomines. Porro coloniæ Rhodiorum, quæ in Italiam miſſa eſt, meminit Strabo lib. XIV. Ἔνιοι δὲ τῶν Ῥοδίων καὶ περὶ Σύβαριν ᾤκισαν κατὰ τὴν Χωνίαν.

927. Μακάλλοις] De maceria hæc interpretatur Canterus, de urbe quadam Italiæ Tzetzes, quam vocat Μάκαλλαν· & huic adſentire videtur Stephanus, niſi quod Μάκελλαν appellet. Μάκελλα, πόλις Ἰταλίας· κέκληται δὲ ἀπὸ τοῦ μαλακισθῆναι ὑπὸ τοῦ Φιλοκτήτου.

930. Λαγαρίας] Lagaria Italiæ urbs eſt, Thuriis propinqua, unde vinum Lagaritanum. Strabo lib. VI. Μετὰ δὲ Θουρίους, Λαγαρία φρούριον, Ἐπειοῦ καὶ Φωκέων κτίσμα· ὅθεν καὶ ὁ Λαγαριτανὸς οἶνος, γλυκὺς καὶ ἁπαλὸς, καὶ παρὰ τοῖς ἰατροῖς σφόδρα εὐδοκιμῶν. Hinc emenda Stephanum, Λαγαρία, φρούριον Σικελίας, πλησίον Θουρίων. τὸ Ἐπειοῦ καὶ Φωκέων κτίσμα, ὡς Στράβων. Pro Σικελίας, lege Ἰταλίας. Eadem corruptela in alia Stephani loca irrepſit.

934. Κομαιθοῦς] Huc reſpexit Euſtathius Il. α'. Ἡ δ' αὐτὴ (ſc. ξανθὴ) κόμη ξανθὴ ἂν καὶ αἴθη, ὡς ἐκ τοῦ αἴθος· ὃ κεῖται ἐν τῷ, Αἴθος γεγένημαι. Ἡ δὲ τοιαύτη αἴθη κόμη τὴν παρὰ Λυκόφρονι Κομαιθὼ παρήγαγεν, ὅσφ ἴσον ἐστὶ τῷ πυῤῥότριχα.

936. Κυδωνίας] Minervæ Cydoniæ templum in Elide exſtruxit Clymenus quidam, ex Cydonia, Cretæ urbe, profectus. Pauſan. Eliac. ς'. de Piſæa loquens, Ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ λόφος ἐστὶν ἀνήκων εἰς ὀξὺ· ἐπὶ δὲ αὐτοῦ πόλεως Φρίξας ἐρείπια, καὶ Ἀθηνᾶς ἐστιν ἐπίκλησιν Κυδωνίας ναός· ἐστὶ μὲν οὖν τὰ πάντα ἐστὶν ὡς βωμὸς καὶ ἐς ἐμὲ ἔτι. ἱδρύσασθαι δὲ τῇ θεῷ τὸ ἱερὸν Κλύμενόν φασιν, ἀπόγονον Ἡρακλέους τοῦ Ἰδαίου· παραγενέσθαι δὲ αὐτὸν ἀπὸ Κυδωνίας τῆς Κρητικῆς καὶ τοῦ Ἰαρδάνου ποταμοῦ. Λέγουσι δὲ καὶ Πέλοπα οἱ Ἠλεῖοι τῇ Ἀθηνᾷ θῦσαι τῇ Κυδωνίᾳ, πρὶν ἢ ἐς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν Οἰνομάῳ καθίστασθαι.

937. Κρηστῶνος θεόν] Creſtonen heic non pro tota Thracia, ſed ſingulari Thraciæ urbe accipiendam putavit Stephanus, Κρηστών, πόλις Θρᾳκικὴ ἐστι δὲ καὶ ἡ Κρηστώνη παρ' Ἡροδότῳ. Λυκόφρων,

Ὁρκωμοτοῦσι τόν τε Κρηστώνης θεόν.

940. Σπίσας ἀραγμοῖς τὸν κασίγνητον χερῶν] Fallitur Euſtathius, qui hæc de Epeo accepit; Ἐπειὸς (inquit) κατὰ γαστρὸς ἔτι ὢν ἔμβρυον, ἐπύκτευσέ πως τῷ διδύμῳ

διδύμῳ ἀδελφῷ, καὶ νικήσας προεξελήλυθεν. ἱστορεῖ ὁ Λυκόφρων. Similis eſt hiſtoria Eſavi & Jacobi in utero Rebeccæ contendentium.

941. Τιτῶ] Emendo Heſychium, Τί τοῦ, πῶς ἢ αὔριον, ἢ τινί. Mallem, Τιτὼ, φῶς, ἢ αὔριον· ἢ τίτῳ, τινί.

966. Τρίδειρον νῆσον.] Commentarii loco erunt Euſtathii verba in Perieg. v. 467. Ὅτι τὴν παρ' Ὁμήρῳ Θρινακίαν, Τρινακρίαν οὗτός φησι, τουτέστι τὴν Σικελίαν· ἥτις ἐκτέταται, φησὶν, ἐπὶ τρισσαῖς πλευραῖς ἐσικυῖα, οἷα δηλονότι τρίγωνος οὖσα. καὶ ἔστιν οἷον ἐτυμολογία τοῦτο τῆς Τρινακρίας οἱονεὶ τριακρίας, ὅ ἐστι τρία ἐχούσης ἄκρα. διὸ καὶ ὁ Λυκόφρων Τρίδειρον νῆσον λέγει αὐτὴν, καὶ ὁ Πίνδαρος τριγλώχινα. Poſtea tradit hæc tria promontoria eſſe, Pachynum, Pelorida, & Lilyben.

Ibid. Νῆσον εἰς ἀκλήρειαν.] Quid ſit νῆσος ἀκληρεία docet ad ſequens hemiſtichium Odyſſ. ι'.

Ναιετάω δ' Ἰθάκην εὐδείελον. ——

Εὐδείελον (inquit) τὸ εὐπερίοπτον καὶ εὐπερίληπτον· διὸ καὶ νῆσον ἀκληρείας ὁ Λυκόφρων λέγει. ἐπεὶ ὁ μὲν ἄπειρος τόπος, οὐδὲ εὐδείελος· ὁ δὲ ἀκλήρειος, πάντως καὶ εὐδείελος διὰ τὸ εὐπερίγραπτον.

976. Κρατὸς δ' ἄκουρος νῶτα καλλυνεῖ φόβη] Magnam hic litem excitaſſe ſibi viſus eſt Meurſius, quam aliis dirimendam relinquit. Quaſdam ait Auctores crines intonſos & promiſſos, alios vero tonſos & ad cutem uſque deraſos luctus teſſeram facere; eamque in rem multa adducit teſtimonia, quibus non pauca habeo addenda, ſi id aut res poſtularet, aut tempus ſineret. Hoc tamen nemini dubium movere debet, nec Auctores iſti pugnare cenſendi ſunt. Cauſa enim iſtius variationis videtur fuiſſe temporum, locorumque mutatio: apud quas enim gentes mos erat comam nutrire, ibi in luctu tondebant; in iis autem, quibus mos erat capillos tondere, in luctu promittebant: ut lugentium habitus eſſet communi vitæ uſui contrarius. Cujus rei innumera occurrunt apud Veteres teſtimonia.

989. Ἰάονας] i. e. Athenienſium coloniam: nam Athenienſes erant ex Ionum genere, & Iones, ſeu Iaones quondam dicti, ab Ione, vel Iaone, Xuthi, vel Apollinis filio; vel, ut alii putant, à Javan, Noachi nepote. Stephanus, Ἰωνία, ἡ Ἀττικὴ πρότερον, ἀπὸ Ἴωνος, τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Κρεούσης, τῆς Ἐρεχθέως. Idem tradunt Strabo, Heſychius, aliique innumeri. Homerus etiam Atticæ incolas vocavit Ἰάονας, obſervante Strabone; Ὁ δὲ ποιητὴς (inquit) ὅταν φῇ,

Ἔνθαδε Βοιωτοὶ, καὶ Ἰάονες. ——

τοὺς Ἀθηναίους λέγει. Hinc etiam Æſchylus de Xerxe, qui contra Athenas expeditionem ſuſceperat, ait in Perſis,

Ἰαόνων γῆν οἴχεται πέρσαι θέλων.

Ubi Scholiaſtes Ionem tradit Athenis regnaſſe, Ἴσιον δὲ (inquit) ὅτι Ἴωνες οἱ Ἀθηναῖοι λέγονται ἔκ τινος Ἴωνος βασιλεύσαντος αὐτῶν. Hoc autem verum eſſe nequit, ut patet tum ex ſerie regum Athenienſium, in qua nemo occurrit, cui nomen erat Ioni; tum ex Pauſania, ex quo diſcimus Ionem non regem, ſed exercitus imperatorem fuiſſe. Athenienſes porro non diu nomen *Ionum* retinebant, ut ex Herod. diſcimus lib. I. cap. CXLIII. Οἱ μὲν νῦν ἄλλοι Ἴωνες καὶ Ἀθηναῖοι ἔφυγον τὸ ὄνομα, οὐ βουλόμενοι Ἴωνες κεκλῆσθαι. Etſi vero nomen Ionum repudiarunt, veteri tamen Ionicæ dialecto magnam habuit affinitatem Attica. Euſtathius Iliad. α'. p. 98. Ἰσοδύναμα διὰ τὸ ε καὶ χάριεντα, διότι τὰ παρὰ τὸ δίχα οὕτω προφέρονται Ἰωνικῶς, ὥσπερ δὲ καὶ Ἀττικῶς· δῆλον δὲ ὅτι κοινωνία τις ἦν τῇ παλαιᾷ Ἰάδι καὶ Ἀτθίδι. Conſule Archæologiæ noſtræ cap. I.

999. Ἧς ἐκπνεούσης λοίσθιον ὀφθαλμὸς τυπεὶς &c.] Per τυπέντα ὀφθαλμὸν nonnulli intelligunt Achillis oculum, quoniam is cæſæ Pentheſileæ amore captus fuiſſe, & Therſiten, cum id ei exprobravit, haſta, vel, ut alii, pugni ictu occidiſſe dicitur. Homeri vetus Scholiaſtes Iliad. β'. v. 219. Φησὶν ὁ Κόϊντος, ὅτι ἐν τῇ Ἀμαζονομαχίᾳ ἀνελὼν Ἀχιλλεὺς Πενθεσίλειαν, τὴν τῶν Ἀμαζόνων βασίλειαν, ὅτε ἰδὼν τὸ σῶμα αὐτῆς εὐπρεπὲς πάνυ εἰς ἔρωτα ἦλθε τῆς προειρημένης, βαρέως τε ἔφερεν ἐπὶ τῷ θανάτῳ αὐτῆς· ὁρῶν δὲ δυσφοροῦντα αὐτὸν Θερσίτης, συνήθως ἐλοιδόρει· ἐφ' ᾧ ὀργισθεὶς ὁ ἥρως, κονδύλῳ παίσας αὐτὸν ἀναιρεῖ, παραυτίκα τῶν ὀδόντων αὐτοῦ κατενεχθέντων χαμαί. Alii Pentheſileæ oculum intelligunt, quem cum eruiſſet mortuæ Therſites, ab Achille occiſus eſt. Sophoclis Scholiaſtes ad Philoct. v. 445. quo loco Therſites poſt Achillis mortem ſuperfuiſſe contra pleroſque Auctores traditur: Τοῦτο (inquit) παρ' ἱστορίαν· λέγεται γὰρ ὑπὸ Ἀχιλλέως ἀνῃρῆσθαι, καθ' ὃν χρόνον καὶ τὴν Πενθεσίλειαν ἀνεῖλε· φονευθείσης γὰρ ὑπὸ Ἀχιλλέως τῆς Πενθεσιλείας, ὁ Θερσίτης δόρατι ἔπληξε τὸν ὀφθαλμὸν αὐτῆς· διὸ ὀργισθεὶς ὁ Ἀχιλλεὺς, κονδύλοις αὐτὸν ἀνεῖλε, λέγεται γὰρ καὶ μετὰ θάνατον ἐρασθῆναι αὐτῆς.

1000. Πιθηκομόρφῳ] Meurſius ſimiæ comparari Therſiten volt ob calliditatem, quod, animal illud apud Auctores calliditatis ſit exemplum: ſed quid hoc ad Therſiten, quem Homerus, ut virum turbidum, tumultuoſum, conſilii etiam & prudentiæ expertem, alienis tamen negotiis ſe quotidie ingerentem depinxit? Mihi igitur placet vulgata interpretatio, qua Therſites ob deformitatem, ſimiæ comparari dicitur. Euſtathius Iliad. β'. Λυκόφρων δὲ εἰδοποιήσας τὸ τοῦ Θερσίτου αἶσχος, πιθηκόμορφον αὐτὸν ὀνόμασεν. Similiter Ariſtophanes hominem deformem, πίθηκον dixit, in Avibus,

——— ἀγαθὸν ἐμοὶ,
Ἥκεν ὁ πίθηκος τῇ γυναικὶ δίεθετο.

Ubi Didymus πίθηκον exp. αἰσχρόν τινα τὴν ὄψιν, ut tradit vetus Scholiaſtes. De ſimiarum turpitudine Oppianus Κυνηγετ. β'.

Λοιπὰ τελοῦσι γένεθλα κακῶν μίμημα πιθήκων·
Τίς γὰρ ἂν ὃ στυγίοι τοῖον γένος αἰσχρὸν ἰδέσθαι,
Ἀβληχρὸν, στυγερὸν, δυσδέρκετον, αἰολόβουλον;

Unde Jupiter in Gigantum opprobrium, inſulas iis ſuperpoſuiſſe dicitur, in quibus deforme hoc, & ridiculum animalium genus collocaſſet, in quod prius perjuros, & à nullo ſceleris genere abhorrentes Cercopas mutaſſet. Ovidius,

Quippe Deûm Genitor, fraudem & perjuria quondam
Cercopum exoſus, gentiſque admiſſa doloſæ,
In deforme viros animal mutavit, ut iidem
Diſſimiles homini poſſent, ſimileſque videri.

1005. Γαῖαν ἐκ κοίτης ὀδὰξ δάψουσι] Hæc imago cadentium dolorem exprimit. Sic apud Homerum Iliad. β'. 418.

Πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.

Et Il. λ'. 747.

——— δύο δ' ἀμφὶς ἕκαστον
φῶτες ὀδὰξ ἕλον οὖδας, ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.

Ovidius Met. IX. lib. I.

——— *tum denique tellus*
Pressa genu nostro est, & arenas ore momordi.

1011. Τὸν ἐκ Λυκορμαίων ποτῶν Στρατηλάτην &c.] Lycormas est fluvius, flavis arenis clarus: Ovidius Metam. II.

Arsurusque iterum Xanthus, flavusque Lycormas.

Evenus aliquando dictus est ab Eveno rege, quem demersum in his aquis ferunt. Heic Nessus ab Hercule interfectus dicitur: Strabo lib. X. *Dux*, quem heic intelligit, est Thoas, Andræmonis & Gorges filius, qui ex Ætolia copias ad bellum Trojanum eduxit: Homerus Bœotiæ v. 145.

Αἰτωλῶν δ' ἡγεῖτο Θόας, Ἀνδραίμονος υἱός.

1015. Ποδωτοῖς λίνοις] *Pedes* dicebantur funes, quibus vela utrimque tenduntur, & circumaguntur. Aristophanis vetus Scholiastes Equit. Act. I. Scen. I. Πόδας δὲ καλοῦσιν οἱ ναῦται· τοὺς παρ' ἑκάτερα τὰ μέρη κάλως ἐνδεδεμένους τοῦ ἱστίου. Apollonii Scholiastes, Τὰ χοινία, οἷς ἐπιστρέφεται ὁ ἱστὸς κατὰ τὰς γωνίας, πόδας καλοῦσιν, ἐφεξῆς δὲ τούτων πρόποδας. Hunc spectant Eustathii verba in Odyss. ε'. Πόδες δὲ, τὰ κάτω δύο χοινία· οἷς πρὸς πρύμναν καὶ πρῶραν δεσμεῦται τὰ ἱστία· καλοῦνται δὲ πόδες διὰ τὸ κάτω εἶναι ἀποτεινομένους ταῖς περιεχθείσαις ὑπερίαις ὡς οἷον ὑπερθεν κεφαλαῖς τῶν τοιούτων ποδῶν ἐξ οὗ ῥῆμα ποδῶ ποδίσω, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ Λυκόφρων, ἔνθα ποδωτὰ λίνα, τὰ ἱστία φησίν. Pedum porro usus erat in captandis ventis; cum enim antenna extra malum, proram versus, ex æquo penderet, pedes hinc atque hinc è velo penduli ad latera navis item ex æquo alligarentur; prout magis minusve pedum alter aut laxabatur, aut stringebatur, ita magis minusve in dextrum sinistrumve latus detorquebantur antennarum cornua, ipsaque obliquebatur antenna, & majori minorive sinu vela ventos excipiebant.

1017. Ἀργυρίνους] Argyrini erant, secundum Stephanum, Epiri populi: Ἀργύρινοι, (inquit) ἔθνος Θεσπρωτικὸν, ὡς Τίμαιος, καὶ Θέων, καὶ Λυκόφρων,

Εἰς Ἀργυρίνους, καὶ Κεραυνίων νάπας.

Et de his populis intelligendum esse hoc nomen inde constat, quod cætera loca, quorum heic meminit Poeta, in Epiro sita sint. Frustra igitur est Tzetzes, & qui eum sequitur Thomas de Pinedo, qui Argyrinos hos in Sicilia collocant.

Ibid. Κεραυνίων νάπας] Montes hos alii *Ceraunios*, alii *Acroceraunios* dicunt; sunt autem in Epiro, & pertingunt usque ad Adriaticum mare. Vid. Plinius lib. III. cap. XXIII. Mela lib. II. Nomen habuisse dicuntur à κεραυνὸς, quia propter altitudinem frequenti fulmine feriuntur, secundum illud Horatii,

——— *feriuntque summos*
Fulmina montes.

Hinc etiam *Cerauniorum* montium apud Amazonas meminit Strabo lib. XI. & urbis *Ceraunia*, in sublimi petra conditæ, in Achaia, lib. VIII. Nec alia ratione *Pyrenæos* dictos autumant. Κεραυνίων νάπας dixit Poeta, quod silvis amicti essent hi montes; unde eos Dionysius vocavit δρυμὰ Κεραύνια, Perieg. v. 492.

Πρὸς δὲ νότον μετὰ δρυμὰ Κεραύνια καὶ διὰ ...
Νῆσοί κεν φαίνοιντο περαιόθεν Ἀμβρακιήων.

1020. Λακμωνίου πίνοντες Αἴαντος ῥοάς] Lacmon est Pindi montis vertex, ex quo fluit Æas, ut tradunt Stephanus, & Strabo in sexto. Æas exiguus est fluvius, qui in Ionium mare devolvitur. Lucanus lib. V.

Purus in occasum, sed parvi gurgitis Æas
Ionio fluit inde mari. ———

1021. Μυλάκων] Hos Epiri gentem esse vult Stephanus, Μύλακες, ἔθνος Θεσπρωτικόν· Λυκόφρων,

Κράθις δὲ γείτων, ἀδὲ Μυλάκων ὄρη.

Ubi nota, quod pro ὄρη Stephanus legat ὄρος.

1922. Κόλχων Πόλαις] Polæ, vel Pola, Illyriæ vel, ut alii, Epiri oppidum. Ejus situm, originem, nominisque rationem tradit Strabo lib. IV. Μετὰ δὲ Τίμαυον ἡ τῶν Ἰστρίων ἐστὶ παραλία μέχρι Πόλας, ἡ προσκεῖται τῇ Ἰταλίᾳ· μεταξὺ δὲ φρούριον Τεργέστε, Ἀκυληΐας διέχον ρ' καὶ π' σταδίους· ἡ δὲ Πόλα ἵδρυται μὲν ἐν κόλπῳ λιμενοειδεῖ, νησίδια ἔχοντι εὔορμα καὶ εὔκαρπα, κτίσμα δ' ἐστὶν ἀρχαῖον Κόλχων τῶν ἐπὶ τὴν Μήδειαν ἐκπεμφθέντων, διαμαρτόντων δὲ τῆς πράξεως, καὶ καταγνόντων ἑαυτῶν φυγήν,

——— τὸ μὲν φυγάδων τις ἐνίσποι
Γραικὸς, (ὡς Καλλίμαχος εἴρηκεν) ἀτὰρ κείνων
γλῶσσ' ὀνόμηνε Πόλας.

Bocharius Geographiæ sacræ parte I. lib. IV. cap. XXXI. deducit à פלה *Pala*, quod Hebræis & Syris in *Piel* denotat separare, auferre, amovere. Unde in Chaldæo Paraphraste passim פלי מן ארעא *amovit à terra*, i. e. in exilium egit. Sic 1 Sam. XXVIII. 9. *Saul* פלי *removit Pythones & ariolos è terra*. 1 Reg. XV. 12. ופלי *Et removit scorta è terra*. Et XXII. 47. פלי *Removit illos ex terra*. Inde *Pola* Colchis exsulem, vel exsilium sonabat. Postea Romanorum fuit colonia, & *Pietas Julia* dicebatur. Plinius lib. XIX. *Oppida Istriæ civium Romanorum, Parentium colonia, Pola, quæ nunc Pietas Julia, quondam à Colchis condita.*

1024. Αἴας ἀρχὸν] i. e. Æetes, qui Æam urbem in Colchide condidit, a qua ipse postea nomen accepit, ut putat Stephanus. Meminit etiam hujus urbis Strabo lib. I. & ad Phasim sitam fuisse tradit. Hinc Circe *Ææa*, i. e. è Colcho oriunda, ut vult Eustathius. Virgil. Æneid. III. 386.

——— *Ææaque insula Circes.*

Ibid. Εἰδυίας πόσιν] Eidyiæ maritum fuisse Æeten tradit etiam Hesiodus, Theogon. v. 958.

Αἰήτης δ' υἱὸς φαεσιμβρότου Ἠελίοιο
Κούρην Ὠκεανοῖο τελήεντος ποταμοῖο
Γῆμε θεῶν βουλῇσ' Εἰδυῖαν καλλιπάρῃον.

1026. Οἳ πρὸς βαθεῖ νάσσαντο Διζηροῦ πόρῳ] Hunc versiculum laudat Stephanus, Διζηρὸς, πόλις Ἰλλυρίδος· Λυκόφρων,

Οἳ πρὸς βαθεῖ νάσσαντο Διζηροῦ πόρῳ.

ἴσως δεῖ τὸ δίζεσθαι τὴν Μήδειαν ὀνομασθείς. Ubi pro πόλις jure optimo Thomas de Pinedo reposuit ποταμός.

1032. Παρθένου Λογγάτιδος] i. e. Hecates, quam Longatida dictam crediderim, quod inferorum

rum Dea sit, & præsit τῶς λόγχαις, i. e. πέρας.

1033. Ἕλωρον ἵνα &c.] Helorus Siciliæ fluvius est, qui paullo supra Pachynum promontorium, septemtrionem versus, in mare volvitur; in decursu autem in campos circumjacentes certo tempore diffusus, Nili eos more fœcundat.

1040. Τιλφούσ] i. e. Erinnys, à Thelphussa, Arcadiæ urbe, in qua colebatur Ceres Erinnys, de qua vide Commentarium nostrum ad v. 153.

1041. Λάδωνος ἀμφὶ χεῦμα ναίουσα] Pausanias in Arcad. tradit Ladonem fluvium esse omnium, quotquot uspiam in toto orbe sunt, pulcherrimum; Erinnyis pocro templum præterlabi, & tandem in Alpheum defluere.

1054. Ἠπίου] i. e. Æsculapii. Etymologici Auctor, Ἠπιος, οὕτω ἐκλήθη ὁ Ἀσκληπιὸς, ὁ ἀπὸ τῆς ἠπιότητος, ἢ ἀπὸ τῆς τέχνης, καὶ τοῦ χρῆσθαι ... Eadem tradit etiam Phavorinus.

1075. Σητεία πλῆμον &c.] Hanc fabulam narrat Stephanus, traditque Setæum ab hac muliere dictam esse quandam juxta Sybarin regionem; Σηταῖον, χώρα ἐν Σικελίᾳ, ἀπὸ Σηταίας, μιᾶς τῶν αἰχμαλώτων, πείσασα τὰς ἄλλας τῶν Ἑλλήνων ἐμπρῆσαι τὰς ναῦς, αὐτὴν ἐσταύρωσαν. Idem tradit Etymologici Auctor, Σηταῖον, χωρίον ἐστὶν, ὠνόμασται δὲ ἀπὸ τῆς Σηταίας τῆς αἰχμαλώτιδος Τρῳάδος· ἥτις ἔπεισε τὰς λοιπὰς συμπρῆξαι τὰς ναῦς τῶν Ἑλλήνων· διόπερ γνόντες οἱ Ἕλληνες, ἀνεσκολόπισαν αὐτήν.

1076. Γυίοις πέδαις &c.] Modum hujus supplicii describit; solebant enim crucifixorum manus & pedes (ea Græcis γυῖα) clavis cruci annectere, quod σταυροῦν dicebant. Et priscis quidem temporibus damnati rupibus affigi, ibique feris exponi solebant; postea vero invaluit crucis usus.

1077. Ὀργυιωθεὶς] H. e. passis manibus. Canterus exp. *deligata*, perperam. Nam ὀργυιὰ est mensura inter expansa brachia. Hinc ὀργυιῶσθαι, expansa brachia habere, quod proprium est τῶν σταυρωθέντων. Hesychius, Ὀργυιὰ, ἡ τῶν ἀμφοτέρων χειρῶν ἔκτασις. Suidas, Ὀργυιωμένοις, ἐκτεταμένοις. Huc pertinent Eustathii verba in Odyss. φ'. Τὸ δὲ ὀρέξαμένω, ἀντὶ τοῦ ἁπλώσαντε, ἀναπτύσσοντε· ἐξ οὗ, καὶ ὀργυιὰ, καὶ ὀργυιῶσθαι παρὰ Λυκόφρονι.

1084. Νάσον τι Κερνᾶτιν.] Huc spectant, quæ apud Eustathium occurrunt comment. in Perieg. v. 218. Ὁ δὲ Λυκόφρων καὶ δυτικόν τινα Κέρνην παραδηλοῖ, πλησίον Τυρσηνίας, ἔνθα Κερνάτιν ἱστορεῖ νῆσον, δηλοῦσαν ὑπὸ Κέρνης παρονομάζεσθαι.

1085. Λαμητίαις δίναισι] Lametii sinus meminit Aristoteles; dictus autem videtur à Lametinis, qui Lametiam, Lucanorum urbem ad mare Tyrrhenum sitam, incolebant, & idem esse cum eo, quem Napetinum Antiochus, Hipponiatem alii appellant.

1089. Ῥυσαγμάτων] Quid sit ῥύσαγμα docet Etymologici Auctor; Ῥυσάζειν (inquit) τὸ μεθ' βίας ἕλκειν. παρὰ τὸ ἐρύω, ὃ ἔστιν, καὶ πλεονασμῷ ῥυσάζειν· ἔστι δὲ μεθ' βίας καὶ ἀνάγκης ἕλκειν καὶ μίγνυσθαι γυναικί, καὶ Λυκόφρων ῥυσαγμάτων λέγει. Quæ verba sunt in Phavorino, nisi quod ῥυσμάτων corrupte legatur pro ῥυσαγμάτων.

1091. Εὐκταίων ἐκλήψιν θυμάτων σίλας] Observat heic Meursius, duplici de causa sacrificasse Veteres, vel quia votum, vel quia ab oraculo mandatum: hæc sacrificia ἀπὸ τῆς μαντείας dicebantur; illa, εὐκταῖα, & χαριστήρια. Suidas quatuor sacrificandi fines enumeravit in v. Θυσία, Τῶν θυσιῶν (inquit) αἱ μὲν ὑψηστικαὶ, αἱ δὲ ἀποτροπαῖαι, αἱ δὲ διαλλακτικαὶ, αἱ δὲ ἀποπληστικαὶ ...; nempe, dicebant, quibus pio & libero animo Diis *dona ferebant*. Ἀπολυτρωτικαὶ, quibus supplicabant, ut à malis *liberarentur*. Διαλλακτικαὶ, quibus Deos iratos *placabant*. Ἀποπληστικαὶ, quibus vota *explebant*, & promissis se *liberabant*. Quæ distributio nobis haud sufficiens videtur; aliam itaque dedimus in Archæologiis nostris Græcis, lib. II. cap. IV. quo Lectorem remitto.

1092. Κερδῴα] i. e. Jovi, à *lucro* dicto, quod omnia hominibus bona largiatur, unde πλουτοδότην appellavit Orpheus; nec alia ratione δωτῆρα ἐάων dixit Callimachus,

Χαῖρε μέγα Κρονίδη, πανυπέρτατε, δῶτορ ἐάων,
Δῶτορ ἀπημονίης. ———

1094. Ἀλεκτόρων] i. e. Græcorum, quos ob fortitudinem gallis, avibus pugnacissimis, comparat. Eadem translatione usa est apud Æschylum Minerva, cum Furiarum chorum orat, ne inter Athenienses bellum, & contentiones excitent, Eumenid. 864.

Μηδ' ἐξελοῦσ', ὡς καρδίαν ἀλεκτόρων,
Ἐν τοῖς ἐμοῖς ἀστοῖσιν ἱδρύσῃς Ἄρη
Ἐμφύλιόν τε, καὶ πρὸς ἀλλήλους θρασύν.

Ubi Scholiastes, Ἐξελοῦσα, ἀναπτερώσασα, μάχιμον γὰρ τὸ ὄρνεον, ὅτι τι ἄλλον ζῶον τὸ συγγενὲς αἰδούμενον, μόνον ὁ ἀλέκτωρ.

1099. Κελαινοῦ αἰχμητῆρος βρόχου Ἐν ἀμφιβλήστρῳ &c.] Notus est Clytæmnestræ dolus, quæ, quo facilius Agamemnonem obtruncaret, tunicam paravit, quæ nec colli, nec manuum exitus haberet; quam heic *laqueum*, & *rete* appellat Poeta, sumta ab Æschylo metaphora, apud quem Cassandra de hac tunica ait, in Agamemn. 1124.

——— ἦ δίκτυόν τί γ' Ἀΐδου;
Ἀλλ' ἄρκυς ἡ ξύνευνος, ἡ ξυναιτία
Φόνου. ———

De eadem v. 1391.

Ἄπειρον ἀμφίβληστρον, ὥσπερ ἰχθύων
Περιστιχίζω πλοῦτον εἵματος κακόν.

Et in Χοηφόροις, v. 490.

Μέμνησο δ' ἀμφίβληστρον, ᾧ σ' ἐκαίνισαν.

Et generaliter qui ita capti sunt, ut se expedire non possint, *irretiri*, aut *illaqueari* dicuntur. Sic Hercules *reti* se captum ait à Deianira, à qua vestem venenatam acceperat, quæ ita firmiter cuti adhæsit, ut non posset avelli; Soph. Trachin. 1062.

Καθῆψεν ὤμοις τοῖς ἐμοῖς Ἐριννύων
Ὑφαντὸν ἀμφίβληστρον, ᾧ διόλλυμαι.

Ubi Scholia vetera, Ἀμφίβληστρον, τὸν χιτῶνα, ὡς ἀμφιβλήστρον. Nec aliter malum ineluctabile, δίκτυον ἄπειρον dicitur Æschylo in Prometheo. Aliaque exempla ubique occurrunt. In Sacris etiam Literis adeo usitata est hæc loquendi formula, ut

 qu.

qui ab Hebræis ad Græcos dimanasse omnia existimant, ab eorum fontibus deducendam putent. Ezech. XII. 13. de Judæorum rege sic loquitur, Καὶ ἐκπετάσω τὸ δίκτυόν μου ἐπ' αὐτὸν, καὶ συλληφθήσεται ἐν τῇ περιοχῇ μου, καὶ ἄξω αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα &c. Hanc metaphoram, & totam Agamemnonis necem in Latinum sermonem egregie transtulit Seneca, Agamemn. v. 888.

1101. Συντετεργανωμένος] i. e. constrictus; nam ταργάναι sunt πλοκαὶ, δεσμοὶ, teste Hesychio. Huc respexit Etymologici Auctor, Τεταργανωμένη, συμπεπλεγμένη, συνειλημμένη· ἡ γὰρ παρ' ἡμῖν σαργάνη, παρ' Αἰτωλοῖς ταργάνη καλεῖται· καὶ τὸ συνειλῆφθαι, τεταργανῶσθαι, Λυκόφρων.

1102. Τυφλαῖς χερὶ] *Cæcas* vocat Agamemnonis *manus*, quia non potuerunt exitum è tunica palpando invenire; cæci hominis instar, qui sine duce nequit viarum ambages dignoscere.

1104. Τρίπουν] Τρίπων est τρίπους. Eustathius in Odyss. θ'. Ὁ δὲ τρίπους, καὶ τρίπων, παρά τε Λυκόφρονι, καὶ ἄλλοις λέγεται, ὡς οἰονεὶ τρίπων, ὃ ἐστι τρεῖς βάσεις ἔχων. Est autem vas balneatorium, ut ibi refert Homerus,

> Αἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ.

Ibid. Ἐγκάρῳ] h. e. Τῷ ἐγκεφάλῳ. Eustathius in Odyss. ι'. Τὸν δὲ ἐγκέφαλον, καὶ ἔγκαρον λέγεσθαι ὁ Λυκόφρων δηλοῖ.

1105. Τυκτοῖς σκεπάρνῳ κόγχον εὐθήκτῳ μέσον] Quid sit κόγχος explicat Jul. Pollux, & pro εὐθήκτῳ, legit εὐθέτῳ, Onomast. lib. II. cap. IV. Καλεῖται δὲ τὸ μὲν σύμπαν (sc. τῆς κεφαλῆς) κύτος, κρανίον, καὶ κόγχος παρὰ Λυκόφρονι,

> Τυκτοῖς σκεπάρνῳ κόγχον εὐθέτῳ μέσον.

Haud aliter de Agamemnonis vulnere loquitur Tyndarus apud Euripidem, Orest. 497.

> ——— ἐξέπνευσεν Ἀγαμέμνων βίον,
> Πληγεὶς θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ὑπὲρ κάρα.

Et apud Senecam Thyestes, mortem Agamemnonis præsagiens,

> *Enses, secures, tela, divisum gravi*
> *Ictu bipennis regium video caput.*

1109. Χαλυβδικῷ κνώδοντι.] Eustathius in Perieg. v. 767. docet, τοὺς Χάλυβας esse ἔθνος Ποντικὸν, παρὰ τὸν Θερμώδοντα, ἀφ' ὧν ὁ σίδηρος, φασὶν, ἐξάγεται ὁ πρὸς τὰ σώματα ἐκτεμνόμενος, ἤτοι πρὸς τὰ τομώματα· ὅθεν καὶ Χαλυβικὸς κνώδων, καὶ πλεονασμῷ τοῦ δ Χαλυβδικὸς παρὰ τῷ Λυκόφρονι, ὁ ἐξ ἀρίστου σιδήρου.

1110. Ἐποί μοι, πρέμνον ἀρόμενον, ὃ εὔπους δρῦς &c.] Sophoclem heic expressit Lycophron; apud quem de Agamemnone dicitur, in Electr. v. 97.

> ——— ὅπως δρῦν ὑλοτόμοι,
> Σχίζουσι κάρα φονίῳ πελέκει.

Simili metaphora dixit Seneca *caput demetere*, Agamemn. v. 980.

> *Ægisthe, cessas impium ferro caput*
> *Demetere?* ———

Ad Cassandram quod attinet, eam cum Agamemnone occisam fuisse testantur, præter Homerum, & Tragicos, alii etiam Scriptores, Philostratus, & Pindarus Pythion. XI.

1116. Ὡς κλεψίγαμον, κἀ δοριάλωτον γέρας] Prædicit Cassandra, se à Clytæmnestra occidendam esse, tamquam concubina esset, aut uxor Agamemnonis, non bello capta: licet enim moris interdum fuerit apud prisci ævi viros, pluribus mulieribus uti, mulieribus tamen σύγγαμοι erant odiosissimæ. Euripides Androm.

> Ἐπίφθονον τὸ χρῆμα θηλειῶν ἔφυ,
> Καὶ ξυγγάμοισι δυσμενὲς μάλιστ' ἀεί.

1118. Δεσπότην πόσιν] Dominum, nempe, quod captiva esset; maritum, quod concubina.

1120. Εἰς σπλάγχν' ἐχίδνης] Clytæmnestram δειλάδα, & ἔχιδναν appellat, ratione à naturali Historia sumta; unde & in Ægyptiorum Hieroglyphicis, mulierem viro insidias struentem designare volentes, ἔχιν pingebant, ut ait Horus in Hieroglyph. lib. II. cujus verba explicationis loco adponam; Γυναῖκα (inquit) μισοῦσαν τὸν ἴδιον ἄνδρα, καὶ ἐπιβουλεύουσαν αὐτῷ εἰς θάνατον, μόνον δὲ διὰ μίξιν κολακεύουσαν αὐτὸν βουλόμενοι σημῆναι, ἔχιν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ, ὅταν συγγίνηται τῷ ἄρρενι, στόμα στόματι ἐμβάλλουσα, καὶ μετὰ τὸ ἀποζευχθῆναι, ἀποδάκνουσα τὴν κεφαλὴν τοῦ ἄρρενος ἀναιρεῖ. Similiter etiam Æschylus Clytæmnestram *viperam* vocavit, Χοηφορ. v. 994.

> ——— μύραινά γ', εἴτ' ἔχιδν' ἔφυ,
> Σήπειν θιγοῦσ' ἂν ἄλλον οὐ δεδηγμένον.

Orestem item ἔχιν, quod matri sit insidiatus; una specie pro alia, vel genere pro specie posito, tropo Poetis familiari. Ibid. v. 928.

> ——— τεκοῦσα τόνδ' ὄφιν ἐθρεψάμην,

ait ipsa Clytæmnestra: quam ob causam eundem Euripides vocat δράκοντα, Oreste, v. 480.

> Ὁ μητροφόντης ὅδε πρὸ δωμάτων δράκων.

Ubi Scholiastes hæc habet in rem nostram; Δράκων· εἶδος ἀντὶ τοῦ γένους ἔλαβεν· γένος μὲν γὰρ ὁ ὄφις, εἶδος δὲ ὁ δράκων, καὶ ἔχις, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ὄφεων. Νῦν δὲ δράκοντα ἀντὶ τοῦ ἔχις, οὗτοι γὰρ οὐκ ἐξ ᾠῶν γεννῶνται, ἀλλὰ ζωοτοκοῦνται, καὶ πιεζόμενοι διαρρηγνύουσι τὰς τῶν μητέρων γαστέρας· ὥς φησι Νίκανδρος, Γαστέραν (lege γαστέρ') ἀναβρώσαντες ἀμήτορες ἐξεγένοντο· διὸ ἔχιν αὐτὸν, ὡς μητροκτόνον, φησίν. Idem in eadem Tragœdia, Τοῦτο δὲ τὸ λεγόμενον περὶ τῶν ἐχιδνῶν, ὅτι μετὰ τὴν συνουσίαν φονεύει τὸν ἄρρενα ἔχιδνα· οἱ δὲ γεννώμενοι, ὥσπερ τιμωρούμενοι τὸν τοῦ πατρὸς φόνον, διατρήσαντες τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς, καὶ φονεύσαντες αὐτὴν, γεννῶνται, ὥς φησι Νίκανδρος· ὅμοιον οὖν καὶ τὸ κατὰ Ὀρέστην καὶ Κλυταιμνήστραν.

Ibid. Αὐτόχειρ βάψει ξίφος] Similis loquendi formula occurrit in Sophoclis Ajace v. 58.

> Δοιοὺς Ἀτρείδας αὐτόχειρ κτείνειν ἔχων.

1121. Καινὸν μίασμ' ἔμφυλον ἀλθαίνων χερί] Hanc rem expressit Euripides, Orest. v. 1589.

> Ὁ μητροφόντης ἐπὶ φόνῳ πράξεις φόνον.

Et paullo latius v. 508. ejusdem Tragœdiæ,

> Εἰ τόνδ' ἀποκτείνειεν ὁμόλεκτρος γυνή,
> Χ' οὗτος τὸν αὐτοῦ παῖς αὖ μητέρ' ἀνταποκτενεῖ,
> Κἄπειθ' ὁ κείνου γενόμενος φόνῳ φόνον
> Λύσει. ———

Simile est illud Sophoclis, Oedip. Tyr. v. 100.

> ——— φόνῳ φόνον πάλιν
> Λύοντας. ———

Cui affine est tritum illud proverbium, Κακῷ τὸ κακὸν ἰώμενος.

1124. Σπαρτιάταις αἱμύλοις] Αἱμύλος denotat vel τὸν ἀστεῖον, καὶ ὀξέα ἐν τῷ λέγειν, vel τὸν ἀπατεῶνα, ποικίλον, πανοῦργον, ut aiunt Lexicographi. Utrovis modo accipias, parum refert. Primo enim, Laconum argute dicta apud omnes fere Scriptores celebrantur: unde Λακωνισμὸν, veluti proverbio,

argutam

argutam breviloquentiam appellant; & Λακωνίζειν, paucis, sive compendio dicere, seu affectare breviloquentiam. Et apud Homerum Menelaus fingitur dicere παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως. Secundo porro, Spartani fraude, & dolis erant omnium fere Græcorum maxime infames; unde de illis Euripides, in Andromache v. 445.

Ω πᾶσιν ἀνθρώποισιν ἔχθιστοι βροτῶν,
Σπάρτης ἔνοικοι, δόλια βουλευτήρια.

Et Aristoph. Equit. Act. II. Sc. 1. de iisdem,

Οἷσιν οὔτε βωμὸς, οὔτε πίστις, οὔθ' ὅρκος μένει.

Idem in Lysistrate,

——— διαλλάττειν πρὸς ἡμᾶς ἄνδρασι Λακωνικοῖς
Οἷσι πιστὸν οὐδὲν, εἰ μὴ ὥσπερ λύκῳ κεχηνότι.

Et solet plerumque hæc vox hoc sensu accipi; ut apud Aristophanem, loco citato,

——— δόλοισι ποικίλοις,
Ρήμασί θ' αἱμύλοις.

Et apud Æschylum, Prometheo,

——— αἱμύλας τε μηχανὰς
Ατιμάσαντες καρτεροῖς φρονήμασιν.

i. e. *dolosas & fraudulentas artes, generoso animo freti, rejecerunt*: nam ἀτιμάζειν, quod proprie est *dedecorare*, interdum significat *rejicere*, rejici enim dedecus est maximum: unde idem Auctor postea dixit, Μηδ' ἀτιμάσῃς λόγους, i. e. *neque vota mea rejicias.*

1129. Σάλπης πρὸς ὄχθαις] Salpina palus erat juxta Salpiam, vel Salapiam, Apuliæ urbem, Hannibalis meretricio amore celebrem, quæ à Livio memoratur. Haud procul erat Dardanus urbs, dicta à Dardis, ejusdem regionis populis, quos à Diomede deletos referunt.

1131. Κόραι &c.] Prædicit statuæ suæ Asyli jus fore tribuendum, quo virgines à nuptiis liberæ præstabuntur. Nam varia fuerunt Asylorum genera, de quibus vid. Archæologiæ nostræ lib. II.

1133. Εκτορείαις κόμαις] Celebratur apud veteres Scriptores Hectoris coma, non quod aurei esset coloris, qualem habuit Achilles; sed quod humeros esset circumfusa; ut ait Eustathius Iliad. χ'. p. 1380. Κυανόχαιτα τὸν Εκτορα λέγουσιν· οὐ γὰρ ἦν χρυσοκόμης, κατὰ τὸν Αχιλλέα, ὃς ξανθὴν εἶχε κόμην· οὐδὲ κατὰ τὸν ἀδελφὸν Πάριν, κόμην εἶχεν ἐπιμελῆ. καὶ ὤμοις περικέχυται κόμη Εκτόρειος, ἡ περικεχυμένη φασίν· ἧς καὶ Λυκόφρων μέμνηται. Idem tradit Hesychius, additque Daunios, & Picentinos hac coma usos fuisse; nec adeo mendosus est, ut putavit Meursius, Εκτόρειοι κομῶντας Δαύνιοι, καὶ Πευκέτιοι, ἔχοντες πλεῖον ἀπ' Ιλίου (non Ηλίου, ut habet Meursius) τοῖς ὤμοις περικεχυμένην τρίχα. Abantes etiam comas in occipitio nutriebant; sed errat Scholiastes, cum Abantum & Hectoris tonsuram eandem prorsus fuisse tradit; Abantes enim anteriorem capitis partem tondebant, ut idem Scholiastes refert; Hectoris autem formam qui imitabantur, cæsariem in fronte, quantum poterant, erigebant, ut ex Polluce discimus, Onomast. lib. II. cap. III. Εκαλεῖτο δέ τις κουρὰ, καὶ Εκτόρειος κουρὰ, καὶ Εκτόρειος κόμη· περὶ ἧς φησὶν Αναξίλαος (lege Αναξίλαος)

Τὴν Εκτόρειον δ' ἐφόμασεν (malim ἐφίμασεν) κόμην.

Τίμαιος δὲ τὴν κουρὰν ταύτην περιστέλλεσθαι μὲν δεῖν περὶ τὸ μέτωπον λέγει, περικεχύσθαι δὲ τῷ τραχήλῳ.

1134. Σίφλον] Obiter heic emendo Hesychium, Σιφλὸς, (inquit) μῶμος. Lege, mutato accentu, σίφλος, vel σῖφλος· nam σίφλος est μῶμος· σιφλὸς autem, μωμητὸς, ut idem tradit.

Ibid. Μῶμαρ γένους] Huc respexit Eustathius Iliad. α'. Από τοῦ μηχανὴ μετασχηματίζεται τὸ μῆχος, ὅθεν καὶ μῆχαρ λέγεται, ὡς ἦμαρ· καὶ ὡς μῶμαρ, ὁ μῶμος, παρὰ Λυκόφρονι. Emendo obiter Hesychium, Μομᾶσθαι, ψέγειν, &c. Lege μωμᾶται.

1137. Ερινύων ἐσθῆτα] i. e. nigram vestem; Erinnyes enim nigras indui credebantur, ut Æschylus in Επτὰ ἐπὶ Θήβ.

Μέλαινα τ' Ερινύς. ———

Et paullo clarius in Eumenidibus, ubi chorus Furiarum ait, v. 372.

Ημετέραις ἐφόδοις μελανείμοσιν.

Angues etiam Furiarum crinibus implicari soliti, nigri esse credebantur; unde Ovidius Metam. IV. 454.

Deque suis atros pectebant crinibus angues.

Pausanias in Arcadicis refert eas nigro habitu Oresti se obtulisse, Ταύτας τὰς θεὰς (Εὐμενίδας) ἔνθα τὸν Ορέστην ἔκφρονα ἔμελλον ποιήσειν, φασὶν αὐτῷ φανῆναι μελαίνας &c. Ibi tamen tradit postea ipsi candidas apparuisse, eaque sub forma honores divinos habuisse; sed prior habitus usitatior erat, unde pullatis cum vestibus pingebantur. Et Menedemum Cynicum, qui Furias vestitu imitabatur, tunica talari, & atrata indutum fuisse refert in ejus Vita Laertius; Οὗτος (καθά φησιν Ιππόβοτος) εἰς τοσοῦτον τερατείας ἤλασεν, ὥστε Ερινύος ἀναλαβὼν σχῆμα περιῄει, λέγων ἐπίσκοπος ἀφῖχθαι ἐξ ᾅδου τῶν ἁμαρτανομένων, ὅπως πάλιν κατιὼν ταῦτα ἀπαγγέλλοι τοῖς ἐκεῖ δαίμοσιν. Ην δὲ αὐτῷ ἡ ἐσθὴς αὕτη· χιτὼν φαιὸς ποδήρης, περὶ αὐτῷ ζώνη φοινικῆ, πῖλος Αρκαδικὸς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἔχων ἐνυφασμένα τὰ δώδεκα στοιχεῖα, ἐμβάται τραγικοὶ, πώγων ὑπερμεγέθης, ῥάβδος ἐν τῇ χειρὶ μειλίνη. Cassiteridum etiam insularum incolas, Furias habitu referentes, pullatas vestes gessisse narrat Strabo lib. III. Τὰς δ' ἄλλας οἰκοῦσιν ἄνθρωποι μελάγχλαινοι, ποδήρεις ἐνδεδυκότες χιτῶνας, ἐζωσμένοι περὶ τὰ στέρνα, μετὰ ῥάβδων περιπατοῦντες, ὅμοιοι ταῖς τραγικαῖς Ποιναῖς. Et quid mirum, si Furiarum vestes atræ sint, cum omnia, quæ ad Inferos pertinent, nigra esse solerent? In locis tenebrosis, sacrificia illis facta: nigris victimis delectabantur: & pullatis vestibus ministrabant sacerdotes, quæ omnia eleganti descriptione complexus est Seneca Oedip. v. 548.

1140. Ραβδηφόροις γυναιξὶν] Hic etiam alludit ad Erinnyum habitum, quæ baculos gestare credebantur, ut ex descriptionibus jam allegatis patet.

1150. Ιλέως] i. e. Οἰλέως, demta per aphæresin priori syllaba, ut apud Hesiodum, Homerum, aliosque fieri consuevit, observante Eustathio Iliad. α'. p. 76. Ως τὸ Οἰλεὺς Ιλεὺς εὕρηται παρά τε Ησιόδῳ, καὶ ἄλλοις, ἀφαιρέσει τῆς ἀρχούσης· οὕτω καὶ ὁ παρ' Ομήρῳ Εχέδιος, παρά τισι τῶν νεωτέρων Σχέδιος εὕρηται, δίχα τοῦ κατάρχοντος ε, κατὰ τοὺς παλαιούς. Idem postea tradit vocem primævam esse Ιλεὺς, ab eo autem duci Οἰλεὺς, Iliad. ζ. p. 513. Τὸν παρὰ τοῖς ἄλλοις Οἰλέα τετρασυλλάβως καλούμενον, Ιλέα τρισυλλάβως οὗτος (Ησίοδος) λέγειν ἐθέλων, φησὶν οὕτως αὐτὸν κληθῆναι,

——— ἔνεκα τίμησεν

Εὑράμενος Ἴλιον, μιχθῇ ἐρατῇ φιλότητι.

Ὅθεν δεῖ συνιδεῖν, ὅτι κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ο, ἐκ τοῦ Ἰλεὺς γέγονεν ὁ Οἰλεύς, ὁμοίως τῷ κέλλω ὀκέλλω· κλῶ κλάζω ὀκλάζω· ἔτι δὲ καὶ ἐν τῷ Βριάρεως Ὀβριάρεως, ὡς τεχνογραφεῖ Ἡρωδιανός· καὶ ἔτι μὲν Ἡσίοδος. His adde Βριμὼ Ὀβριμώ, &c.

1152. Ἀχαίᾳ θεᾷ] i.e Minervæ; quæ, quod olei inventrix esset, inter agrestia numina recenseri solebat. Unde Virgilius, initio Georgicorum, inter cæteros Deos, quibus arva curæ sunt, Minervam invocavit, v. 18.

Adsis, ô Tegeææ favens, oleæque Minerva
Inventrix ———

Et v. 21. addit,

Diique, Deæque omnes, studium quibus arva tueri.

1159. Τρήρωνος] Columbæ: qua voce designat Poeta puellam Locrensem; familiare enim est ab animalibus, præsertim innoxiis, desumere ὑποκορισμοὺς, eorumque appellationibus homines afficere: hinc toties audimus χελιδόνας, σπίνακας, πελειάδας, *graculos, turtures, &c.*

1163. Ἕως ἂν οἰοστρήξωσιν Ἀμφ. &c.] Cur Minerva dicatur Ἀμφείρα, haud satis scio. Σθενιὰς Minerva à Trœzeniis colitur, nomen id sortita, quod, cum lis institueretur de ejus loci tutela, imperante Trœzeniis Althepo, illa Neptuni *viribus* se opposuerit, σθένος enim est robur. Unde in Trœzeniorum acropoli templum erat & simulacrum Minervæ Stheniadis. Vid. Pausanias Corinthiacis.

1174. Ὦ μῆτερ ὦ δύσμητερ] Sic Homerus in Odyss. ψ'.

Μῆτερ ἐμή, δύσμητερ, ἀπηνέα θυμὸν ἔχουσα.

Similiter apud Æschylum Χοηφόροι v. 313. Orestes de Agamemnone,

Ὦ πάτερ αἰνόπατερ. ———

Homerus Iliad. γ'. Paridem appellat Δύσπαρις quem Euripides vocavit Αἰνόπαριν, Hecubæ v. 945. Idem Helenam alio in loco appellat Δυσελένην. Ilium, Κακοΐλιον dicitur Odyss. υ'. 596. Æschylo etiam naves Persicæ, quas Græci victas perdidissent, νᾶες ἄναες dicuntur in Persis,

Ἐξέφθινθ' αἱ πάσιπολλαὶ
Νᾶες, ἄναες, ἄναες.

1175. Περσέως δὲ παρθένος] i. e. Hecate; quam Orpheus in Argonauticis facit Tartari filiam, alibi Jovis & Cereris; Musæus Jovis & Asteriæ; Bacchylides Noctis; Pherecydes Aristæi, Pæonis filii, &c. Hesiodum vero sequutus est Lycophron; Hecaten enim ille ex Perse (qui Cœi, vel Solis filius dicitur) & Asteria natam tradit;

Γείνατο δ' Ἀστερίην εὐώνυμον, ἥν ποτε Πέρσης
Ἠγάγετ' ἐς μέγα δῶμα φίλην κεκλῆσθαι ἄκοιτιν,
Ἡ δ' ὑποκυσαμένη Ἑκάτην τέκε. ——

Unde ipsa Perseïs dicta. Apollonius Argonaut. III. 1034.

Μουνογενῆ δ' Ἑκάτην Περσηΐδα μειλίσσοιο.

Et post eum Ovidius,

Ibat ad antiquas Hecates Perseïdos aras.

1176. Βριμὼ] Proserpina, ut docuit Meursius: eam sæpe pro Hecate accipi observavit, præter Scholiasten nostrum, Triclinius in Scholiis ad Sophoclis Antigonem p. 263. Edit. Steph. Ἐνοδίαν δὲ τὴν Περσεφόνην λέγει τὴν ἐν ταῖς τριόδοις τιμωμένην· ἡ αὐτὴ γάρ ἐστι τῇ Ἑκάτῃ, ὡς ἄλλοις τε πολλοῖς δοκεῖ, καὶ Λυκόφρονι.

Ibid. Θήσεται σ' ἐπωπίδα] i. e. in canem te mutabit; quam loquendi formulam, quod nonnunquam in Sacris Literis reperiatur, Hellenisticæ fautores Hebræorum esse putant: sed horum error vel ex hoc loco redargui posset; simili tamen sensu apud alios etiam occurrit verbum τίθημι. Æschylus Eumenid. 727.

Μοίρας ἔπεισας ἀφθίτους θεῖναι βροτούς.

Apud Sophoclem Philoctetes, in cognominis Tragœdiæ v. 633. ait,

Κλύοιμ' ἐχίδνης, ἥ μ' ἔθηκεν ὧδ' ἄπουν.

Et in Hecuba Euripides,

Ἐγώ σε θήσω τῷδ' ἐλεύθερον φόβου.

Loco τίθημι, Homero ποιέω familiare est. Il. ν'.

Σφῶϊν δ' ὧδε θεῶν τις ἐνὶ φρεσὶ ποιήσειεν.

i. e. θείη εἰς νοῦν· ταυτὸν γὰρ ἐν πολλοῖς τὸ θεῖναι καὶ τὸ ποιῆσαι. Nec ab hoc loquendi genere abhorrent Latini Scriptores. Ovidius Metam. VI.

——— *vires insania fecerat.* ———

Horum verborum loco, κτίσαι Æschylo peculiare est: ut Eumenid. v. 717. ἀκαρπώτους κτίσαι, i. e. infructuosa reddere. Et Choeph. v. 1006.

Ἐλεύθερόν σε τῶνδε πημάτων κτίσαι.

Ejus Scholiastes Eumenid. 17. Κτίσας· ποιήσας. ἰδίωμα δὲ τοῦτο Αἰσχύλου.

1179. Σέβουσι λαμπαδουχίαις] Ideo Hecatæ, sive Proserpinæ (solent enim hæc nomina à Poetis confundi) fiebant cum lampadibus sacra; quod Ceres, cum illam à Plutone raptam quæreret, facem Ætnæ flammis accensam præferens, orbem peragrasset.

1180. Φεραίαν θεὰν] i. e. Hecaten; quæ ita dicta est, quod in Pheris, Thessaliæ urbe, coleretur. Vel quod exposita fuerat, & à pastoribus Pheretis inventa, atque educata. Vel quod Pheræ filia esset.

1188. Ἅιδῃ κελαινῶν θυμάτων ἀπάρξεται] *Plutoni nigra sacra auspicabitur*: hoc est, primus erit in occidenda Hecuba: nam defuncti Plutoni, Inferorum regi, sacri esse credebantur. Habuit porro Lycophron præ oculis Æschyli illud, in quo Clytæmnestra, occiso Agamemnone, dicitur Orci matri sacra fecisse, Agamemn. v. 1244.

Θύουσαν Ἅιδου μητέρ', ἄσπονδόν τ' ἀρὰν
Φίλοις πνέουσαν. ———

In cujus loci interpretatione erravit Stanlejus,

Furentem Orce matrem, odium implacabile
Amicis spirantem. ———

Quasi θύουσαν pro *insano*, & *furente* esset accipienda, ut supra apud Lycophronem θυίας. Ego vero expono, *sacrificantem Orci matri &c.* ut hic locus versibus, qui paullo post occurrunt, compar sit. Nam postquam occidisset Agamemnonem, ipsa Clytæmnestra sic loquitur, v. 1393.

Παίω δέ νιν δίς, κἀν δυοῖν οἰμώγμασιν
Μεθῆκεν αὐτοῦ κῶλα· καὶ πεπτωκότι
Τρίτην ἐπενδίδωμι, τοῦ κατὰ χθονὸς
Ἅιδου, νεκρῶν σωτῆρος, εὐκταίαν χάριν.

1192. Ἄνακτι τοῦ Ὀφίωνος θρόνων] i. e. Jovi; nam ante

ante Saturnum, Ophion, cum Eurynome uxore, Oceani filia, cœli imperium habuit. Apollonius,

Ἤειδεν δ' ὡς πρῶτον Ὀφίων, Εὐρυνόμη τε
Ὠκεανὶς, νιφόεντος ἔχον κράτος Οὐλύμποιο,
Ὡς τε βίῃ καὶ χερσὶν ὁ μὲν Κρόνῳ εἴκαθε τιμῆς,
Ἡ δὲ Ῥέῃ, ἔπεσον τ' ἐνὶ κύμασιν Ὠκεανοῖο.

Unde apud Æſchylum, Prometheus, in cognomine fabula. Mercurio narrat ſe tres noviſſe cœlorum reges; Ophionem, nempe, Saturnum, & Jovem;

——— οὐκ ἐκ τῶνδ' ἐγὼ
Δισσοὺς τυράννους ἐκπεσόντας ᾐσθόμην;
Τρίτον δὲ τὸν νῦν κοιρανοῦντ' ἐπόψομαι
Αἴσχιστα. ———

Ubi Scholiaſtes, Λέγει τὸν Ὀφίωνα, καὶ τὴν (lege τὸν) Εὐρυνόμην, καὶ τὸν Κρόνον, ὃν ἐξέρριψεν ὁ Ζεύς. Paullo poſt, Ἐβασίλευσε πρῶτον μὲν Ὀφίων καὶ Εὐρυνόμης, (lege Εὐρυνόμη) ἔπειτα Κρόνος καὶ Ῥέα. Idem tradit (ut cæteros miſſos faciam) Ariſtophanis Scholiaſtes vetus in Nub. additque Deos veteres ſub Saturni imperio, Οὐρανίωνας dictos fuiſſe; recentiores ſub Jove, Ὀλυμπίους.

1196. Σφὲ] *Ipſum*, i. e. Jovem, ut vult Canterus. Pro αὐτὸ per antiptoſin poni exiſtimat Tzetzes. Verum exponi debet *ſe*, ut σφὲ ὠδῖνας ἐξέλυσε ſit, *ſe dolore partus exſolvit*. Amat enim Lycophron duplicem accuſativum jungere. Vide v. 1110. ibique Canteri notas.

1200. Κένταυρος] i. e. Saturnus, qui Philyræ, Oceani filiæ, amore captus, ut ab Ope, ſeu Rhea uxore furta ſua occultaret, in equum ſe convertit; ex eo igitur concubitu natus eſt Chiron Centaurus. Huc alluſit Virgil. Georgic. III.

Talis & ipſe jubam cervice effudit equina
Conjugis adventu pernix Saturnus, & altum
Pelion hinnitu fugiens implevit acuto

1204. Ἰατρὸν, Λέψιν, Τερμινθέα] Apollini tribuuntur hæc nomina. Ἰατρὸς porro dicitur, quod, ut norunt pueri, medicinæ præſit. Nec aliam ob cauſam Τερμινθέως nomen illi tributum; τέρμινθον enim herbam in varios uſus applicabant veteres medici. Phavorinus, Τερμινθεὺς, καὶ τέρμινθος, ὁμωνύμως λέγεται φυτόν, ἐξ οὗ πλεῖστα φασὶν Ἀθηναῖοι φάρμακα σκευάζειν εἰς τὰ πάντα, καὶ εἰς ἀλεξιφάρμακα. Λέψιος idem dicitur, à λέπος cortex; quo enim more cortex lignum tegit, & à viſu abſcondit, eodem Apollo oracula ſua obſcuris verborum involucris tegit, ut non poſſint intelligi: ut ait Scholiaſtes in fine hujus libelli

1208. Ὀφρυνείου] Ophrynium erat agri Trojani oppidum, ut Harpocration, & Phavorinus tradunt. Suidas Ὀφρύνιον vocat. Strabo narrat lucum ibi eſſe Hectoris, lib. XIII. Πλησίον δ' ἐστὶ τὸ Ὀφρύνιον, ἐφ' ᾧ τὸ τοῦ Ἕκτορος ἄλσος ἐν περιφανεῖ τόπῳ.

1209. Καλύδνου πύργον] i. e. Thebas, ut docet Tzetzes. Stephanus Calydnæ, urbis Thebanæ, meminit, à Calydno, Cœli filio, dictæ; Κάλυδνα, νῆσος, καὶ πόλις Θήβης, ἀπὸ Καλύδνου, παιδὸς Οὐρανοῦ. λέγεται καὶ Καλυδνός.

1211 Τενέρου τ' ἀνάκτορα] Tenerus hic erat Apollinis filius ex Melia. Atque is à patre divinationem edoctus, Apollinis Ptoi oraculo præfuit. Vid Strabo lib. IX. & Pauſanias Bœoticis. Pindari Scholiaſtes tradit eum oraculo Apollinis Iſmenii præfuiſſe, initio Pyth. XI.

1217. Δίκωπον σέλμα] i. e. biremem navem, ſynecdochice; σέλμα enim pars illa navis eſt, in qua ſedebant remiges, quam Latini *tranſtrum*, Græci ζυγὸν, & κλεῖδα appellant. Vid. Pollux Onomaſt lib I. cap. IX. & Heſychius.

1223. Θρεπτῷ δράκοντι] Leuco. Huc reſpexit Euſtathius in Odyſſ. τ'. Λεῦκος αὐτὸν (Ἰδομενέα) ἀπήλασεν, ὃν θετὸν παῖδα ὄντα, φύλακα τῆς βασιλείας κατέλιπε, δράκοντα θρεπτὸν, ὡς ὁ Λυκόφρων φησί.

1236. Ραίκηλον] Macedoniæ, vel, ut alii, Thraciæ urbem; quam ab Ænea conditore Ænon dictam volunt nonnulli. Euſtathius, Ραίκηλος παρὰ Λυκόφρονι, ἡ Αἶνος πόλις. Idem in Odyſſ. ξ'. Τετραχῶς παρὰ τοῖς παλαιοῖς ὁ αἶνος. ἔπαινος γὰρ, φασὶ, γνώμη, παροιμία, καὶ πόλις, ἣν Ραίκηλον ὁ Λυκόφρων καλεῖ. Hæc enim in loca Æneas Troja profugus erraſſe dicitur, ut ipſe apud Virgilium narrat, Æneid. III. 16.

——— *feror huc, & littore curvo*
Mœnia prima loco, fatis ingreſſus iniquis;
Æneadaſque meo nomen de nomine fingo.

Huic fidem facit Plinius, itemque Mela lib. II.

1237. Ἐκ δ' Ἀλμωπίας &c.] Stephani locum adjiciam, qui legit Ἀλμωπίας· Ἀλμωπία, (inquit) χώρα τῆς Μακεδονίας, ἣν ᾤκουν Ἀλμωπες, Λυκόφρων,

——— ἐκ δ' Ἀλμωπίας
Παλαμπλανήτην δέξεται Τυρσηνία.
Ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Ἄλμωπος γίγαντος.

1248. Τάρχων τε καὶ Τυρσηνός.] Τάρχων Euſtathio eſt Τάρκων, comment. in Perieg. v. 347. Καλοῦνται δὲ Τυῤῥηνοὶ ἀπὸ Τυῤῥηνοῦ Λυδοῦ, υἱοῦ Ἄτυος, ὃν πολλοῦ λαοῦ ὁ πατὴρ ἀποστείλας, ἐν καιρῷ λιμοῦ ἐξέπεμψεν· ἀφ' οὗ ὁ χώρα Τυῤῥηνία ἐκλήθη, ιβ' πόλεις κτίσαντος, ὧν οἰκιστὴν ἐπέστησε Τάρκωνα, οὗ καὶ Λυκόφρων μέμνηται.

1273. Κιρκαῖον] Circæus mons & campus in Albanorum vicinia memoratur ab Euſtathio in Perieg v. 692. quo loco addit: Ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ τὸν Λυκόφρονα ἐστὶ Κιρκαῖόν τι ὄρος καὶ πεδίον τι περὶ τὴν Ῥώμης θέσιν.

1283. Μυσεὶ τῆς Περμηθέως] i. e. Aliæ, ex qua Prometheum ſuſcepit Japetus. Plerique vero ex Japeto & Clymene natum tradunt. Æſchyli Scholiaſtes, Prometheo, Ἰαπετὸς, ὁ τοῦ Κρόνου ἀδελφὸς, ἐκ θυγατρὸς τοῦ Ὠκεανοῦ, Κλυμένης λεγομένης, ἔσχεν Ἄτλαντα, καὶ Μενοίτιον, καὶ Περμηθέα. Quod ſumtum eſt ex Heſiodi Theog. v. 507.

Κούρην δ' Ἰαπετὸς καλλίσφυρον Ὠκεανίνην
Ἠγάγετο Κλυμένην, καὶ ὁμὸν λέχος εἰσανέβαινεν,
Ἡ δέ οἱ Ἄτλαντα κρατερόφρονα γείνατο παῖδα,
Τίκτε δ' ὑπερκύδαντα Μενοίτιον, ἠδὲ Περμηθέα
Ποικίλον, αἰολόμητιν, ἁμαρτίνοόν τ' Ἐπιμηθέα.

Theon ex Cœlo & Clymene genitum tradit, Scholiis in Aratum, Ἄτλας (inquit) μεθ' οὗ ὁ Προμηθεὺς, καὶ Ἐπιμηθεὺς ἐγεννήθησαν ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ Κλυμένης, τῆς τοῦ Ὠκεανοῦ θυγατρός. Et Herodotus Prometheum non filium Aſiæ, ſed maritum fuiſſe narrat, Melpomen. cap. XLV. Ἡ δὲ Ἀσίη, ἀπὸ τῆς Προμηθέος γυναικὸς τὴν ἐπωνυμίην. Videtur ergo, Aſiam non alia ratione Promethei matrem eſſe, quam quod patria ejus fuerit; ſolet enim terra patria *mater*, *genitrix*, & *nutrix* appellari. Haud aliter Prometheus Terram *matrem* vocavit apud Æſchylum, in cognomine Fabula,

Ἐμοὶ δὲ μήτηρ οὐχ ἅπαξ Θέμις

Καὶ

Καὶ Γαῖα, πολλῶν ὀνομάτων μορφὴ μία.

Unde quidam eum Terræ filium, ut hic alii Asiæ, fuisse existimant.

1285. Ας πέντε Ελλαν &c.] Europæ & Asiæ terminos statuit Lycophron esse Hellespontum, Symplegadas petras, quæ trans Bosporum Thracium sitæ sunt, Pontum Euxinum, cujus sinus est Salmydessus, & Tanaïn fluvium, quà in Mæotim paludem devolvitur. Paullo aliter Strabo lib. VII. Διαιρεῖ δ' ὁ στενωπὸς οὗτος (de Bosporo Cimmerio loquitur) τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τῆς Ἀσίας, καὶ ὁ Τάναϊς ποταμὸς, καταντικρὺ ῥέων ἀπὸ τῶν ἄρκτων, εἰς τε τὴν λίμνην (Μαιῶτιν) καὶ τὸ στόμα αὐτῆς. Item Herodotus Melpom. XLV. Οἱ δὲ Τάναϊν ποταμὸν, τὸν Μαιήτην, καὶ πορθμήϊα τὰ Κιμμέρια λέγουσι. Atque alii aliter. Vid. Cluverius Introduct. Geograph. lib. I. cap. XIV.

1288. Λίμνην τε τέμνων Τάναϊς ἀκραιφνὴς μέσην] Quod in Mæotin paludem se exonerat Tanaïs, sciunt omnes. Ideo porro dicitur eam *secare mediam immissus*, quod cursu rapidissimo feratur; quo factum, ut cum istis in regionibus omnes aquæ gelu concretæ sint, ipse non minus quam in æstate fluidus & laxus maneat. Mela lib. I. *Ipse Tanaïs ex Riphæo monte dejectus, adeo præceps ruit, ut cum vicina flumina, tum Mæotis, & Bosporus, tum Ponti aliqua Brumali frigore durentur; solus æstum hyememque juxta ferens, idem semper, & sublimis, incitatusque decurrat.*

1294. Κῆρα Μεμφίτην στρέμων] Similiter hac voce usus est Æschylus in Επτὰ ἐπὶ Θήβ.

——— ἀναρπάξανδρον

Κῆρ' ἀφιλόντα χώρας.

Rursus in eadem Tragœdia,

——— φθερσιγενεῖς

Κῆρες Εριννύες. ———

1297. Ιδαῖοι] i. e. Cretenses, ab Ida, Cretæ monte. Aristophanes Ran. Act. V. Sc. II.

Αλλ', ὦ Κρῆτες, Ιδης τέκνα.

Ubi Scholiastes vetus, Οὐ μόνον ἐν Τροίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν Κρήτῃ Ιδη ἐστιν, ὡς καὶ ὁ Λυκόφρων φησίν.

1299. Ταυρομόρφῳ τρόμπιδος τυπώματι] i. e. navigio, cujus insigne erat taurus, ut expl. Eustathius; Ταυρόμορφον τύπωμα (inquit) παρὰ Λυκόφρονι, τὸ περὶ Εὐρώπην ἁρπάσαν, εἰς πλοῖον ταῦρον ἐγγεγλυμμένον ἔχον εἰς ἐπίσημον ἀλληγορεῖται. Idem in Odyss. ν'. iterum ad hunc locum respexit: Ιστέον δὲ, ὅτι ὥσπερ τόποι γῆς, οὕτω καὶ νῆες ἐκληρώσαντό τινα μέρη παρώνυμα ζώων· οὕτω Συὸς τύπος παροιμιωδῶς, ἐπείπερ τὰ Σάμια πλοῖα συὸς εἶχε τύπον ἐν ταῖς πρώραις· ἐντεῦθεν ὁ Λυκοῦργος καὶ ἕτεροι χηνίσκον λέγουσι νεὼς, τύπωμά τι χηνὸς παράσημον ἐν ναυσίν· ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὸ παρὰ Λυκόφρονι ταυρόμορφον πλοίου τύπωμα. Plures hac de re opiniones vide apud Meursium.

1300. Σαραπίας] Vel Σαραπτίας, à Sarapta, sive Sarepta, Phœniciæ urbe, inter Sidonem & Tyrum media, quam in Sacris Literis Vidua paupercula, quæ Eliam prophetam hospitio excepit, celebrem fecit, III Reg. cap. XVII. v. 10. Aliis etiam Auctoribus tam sacris, quam profanis memoratur hæc urbs.

1309. Καὶ δευτέρους ἔπεμψαν ἅρπαγας λύκους,
Ταγῷ μονοκρήπιδι κλέψοντας νάκην.]

i. e. secundum Canterum,

Qui etiam secundos miserunt rapaces lupos,
Regi unum induto calceum furaturos vellus.

Nec aliter magnus Scaliger,

Secundo item misere rapaces lupos,
Ut uniploto vellus avertant Duci.

Secundum hoc ita se habet sensus; *Post Scamandri tempora, Græcia rursus Asiæ injuriam intulit, emisitque Argonautas, ut vellus aureum raperent ab eo, qui unicum indutus erat calceum*: hic porro fuit Jason, ut cuivis notum; fieri autem nequit, ut Græcia mitteret, qui à Jasone aureum vellus repeterent; is enim fuit istius expeditionis princeps. Demo igitur comma in fine prioris versiculi, & subintelligo præpositionem σὺν, ut sit ἔπεμψαν λύκους σὺν ταγῷ μονοκρήπιδι, sicut paullo ante dixit ἐστειλαν στρατὸν σὺν Σκαμάνδρῳ. Tum demum versuum horum sensus ita erit,

Et secundos miserunt rapaces lupos
Cum Duce unum induto calceum furaturos
vellus.

1312. Κύταιαν τῆς Λιγυστικήν.] Cytæa Colchidos urbs erat, quæ Ligystica dicitur à quadam Ligurum Colonia, quæ illac consedit: si recte hunc locum exposuit Eustathius in Perieg. v. 76. Ιστέον δ' ὅτι λέγουσι καὶ Κολχικοί τινες Λίγυες εἶναι, ἄποικοι τῶν Εὐρωπαίων· καὶ δηλοῖ ὁ Λυκόφρων, ἱστορῶν ἐν τοῖς Κόλχοις Κύταιαν Λιγυστικὴν πόλιν.

1324. Σκῦρόν θ' ὁ λυγρὸς πέτρας Κρημνῶν ὕπερθεν αἰγίλιψ] Hunc ad locum respexit Eustathius Il. ι'. ad hunc versum,

Σκῦρον ἑλὼν αἰπεῖαν Ενυῆος πτολίεθρον.

Λυκόφρων (inquit) ἐντεῦθεν λαβὼν, αἰγίλιπα ταύτην φησὶν, ὅπερ ἴσον ἐστὶ τῷ αἰπεῖαν. Paullo post Lycophronem iterum laudavit, & causam reddit, cur Theseus à Lycomede, Scyri rege, fuerit à prærupto scopulo deturbatus; quod nempe, ejus uxorem solicitaret, & de regno potiundo consilia iniret, unde proverbium, Αρχὴ Σκυρία· Σημείωσαι ὅτι παροιμία φέρεται ἀπὸ τῆς νήσου Σκύρου, τὸ Αρχὴ Σκυρία, διὰ τῶν εὐτελῶν καὶ μηδὲν λυσιτελὲς ἐχόντων, ἀπὸ Θησέως ληφθεῖσα, ὥς φησι Παυσανίας, ἐπειδὴ ἐπιθέμενος τῇ Λυκομήδους ἀρχῇ, καὶ πειρῶν τὴν γυναῖκα ἐκείνου, κατεκρημνίσθη, ὡς ὁ Λυκόφρων ἱστορεῖ. Pausanias in Atticis Scyrios tradit Thesei dignitate motos, magnis eum honoribus prosequutos, Lycomedi pravam suspicionem injecisse. Alii referunt Lycomedem Menestheo gratificari voluisse qui, expulsa Thesei familia, Athenarum imperium occupaverat. Alii casu prolapsum Theseum narrant. Vid. Plutarchus Theseo.

1328. Τροπαίας θεᾶς] i. e. Junonis: Juno enim Τροπαία, & Jupiter Τροπαῖος dicebantur, παρὰ τὸ τρέπειν τὰ κακὰ, i. e. ab avertendis malis; erant enim Dei averrunci. Unde apud Sophocl. Trachin. v. 306. Ζεῦ Τροπαῖε à veteri Scholiaste exp. ἀποτρόπαιε, ἀλεξίκακε. Alii ita dictum Jovem putant, quod ejus beneficio ἡ τροπὴ τῶν πολεμίων γίνεσθαι credebatur; unde in ejus honorem tropæa erigebant. Τροπαίου Jovis meminit Poeta,

——— βρέτας

Διὸς Τροπαίου καλλίνικον ἕστασαν.

Pausanias refert, Dorienses, devictis Achæis, ei templum

templum statuisse; Laconicis, Τῷ δὲ Τροπαίῳ Διὸς τὸ ἱερὸν ἐποίησαν οἱ Δωριεῖς, πολέμῳ τούς τε ἄλλους Ἀχαιοὺς, οἳ τὴν γῆν Λακωνικὴν τηνικαῦτα εἶχον, καὶ τοὺς Ἀμυκλαιεῖς, κρατήσαντες. Idem Τροπαιοῦχος dicitur. Phurnutus, Καὶ Βουλαῖον, καὶ Τροπαιοῦχον, καὶ Ἐλευθέριον αὐτὸν (Δία) προσηγορεύκασι. Plutarchus, in Parallelis, Othryadem, Lacedæmoniorum ducem contra Argivos, ait huic Jovi tropæum erexisse, cum jam esset moriturus, Ἡμιθνὴς δὲ ὑπαρχούσης, ὁ Ὀθρυάδης ἀναζήσας, καὶ ἡμικλάστοις δόρασιν ἐπερειδόμενος, τὰς τῶν νεκρῶν ἁρπάζων ἀσπίδας περιείλετο, καὶ τρόπαιον στήσας, ἐκ τοῦ ἰδίου αἵματος ἐπέγραψεν, Διὶ Τροπαιούχῳ. Eundem nonnulli volunt esse cum Jove *Feretrio*: Dionysius Halicarn. Antiq. Rom. lib. II. Τὸν δὲ Δία τὸν Φερέτριον, ᾧ τὰ ὅπλα ὁ Ῥωμύλος ἀνέθηκεν, εἴτε βούλεταί τις Τροπαιοῦχον, εἴτε Σκυλοφόρον καλεῖν, ὡς ἀξιοῦσί τινες &c. Cum porro Jupiter Tropæus dictus fuerit, nihil mirum, si tori Consors honoris etiam particeps facta, & Τροπαία appellata sit; sicuti cum Jupiter Πανομφαῖος vocatus sit, Junoni Πανομφαίας cognomen inditum: Phavorinus, Τροπαῖα, (lege Τροπαία) ἡ Ἥρα, διὰ τὸ τὰ τρόπαια, ὅ ἐστι νικητήρια, μὴ μόνον Διὶ ἀνατίθεσθαι, ἀλλὰ καὶ τῇ Ἥρᾳ· καὶ ὥσπερ ὁ Ζεὺς Πανομφαῖος, οὕτω ἡ Ἥρα Πανομφαία· ὡς δὲ καὶ Γάμιος, Γαμία. Erat porro Tropæum, columna ænea, lapidea, sive lignea, quam Deo alicui dicabant, & victoriæ rationem, modumque inscribebant, quoties hostes bello superassent: Aristoph. Scholiastes vetus in Plut. Ἐστι δὲ τρόπαιον, ὃ ἐν νίκαις οἱ παλαιοὶ ἐποίουν, τοῖχον, ἢ λίθον μέγαν ἱστάντες, καὶ χαράττοντες ἐν τούτῳ ἃ κατὰ τῶν ἀντιπάλων ἔργα δεδράκασιν· ἐκαλεῖτο δὲ τρόπαιον, διὰ τὸ ἐπὶ τῇ τροπῇ τῶν ἐχθρῶν γεγενῆσθαι. Columnæ loco interdum erat arboris truncus, præcipue olivæ, aut quercus. Unde poeta,

—— *Quercusque tropæa*
Curva tremens. ——

Et apud prisci ævi Græcos solæ arbores in usu erant, infamesque habiti sunt, qui primi columnas extruxerunt, tanquam qui sui odii & inimicitiarum memoriam ad posteritatem transmittere studerent; unde factum apud Romanos existimat Plutarchus, quod nefas esset arcus triumphales vetustate collapsos reparare, Roman. Quæst. Διὰ τί τῶν τοῖς θεοῖς ἀνατιθεμένων μόνα τὰ σκῦλα νενόμισται περιορᾶν ἀμαυρούμενα τῷ χρόνῳ, καὶ μήτε προσκυνεῖν, μήτε ἐπισκευάζειν; Paullo post, Ὅτι τῷ χρόνῳ τὰ σημεῖα τῆς πρὸς τοὺς πολεμίους διαφορᾶς ἀμαυρωθέντος, αὐτοὺς ἀναλαμβάνειν καὶ καινοποιεῖν ἐπίφθονόν ἐστι, καὶ φιλαπεχθήμον· οὐδὲ γὰρ παρ᾽ Ἕλλησιν οἱ πρῶτοι λίθινον, καὶ χαλκοῦν στήσαντες τρόπαιον εὐδοκιμοῦσι. Huic porro columnæ, aut arbori, capta ab hostibus spolia, loricas, galeas, &c. imponebant, & hoc dicebant κοσμεῖν τρόπαιον· columnam autem erigere, ἱστάναι τρόπαιον. Plutarchus Agesilao, Ἅμα δὲ ἡμέρᾳ βουλόμενος ἐξελέγξαι τοὺς Θηβαίους ὁ Ἀγησίλαος εἰ διαμαχοῦνται, στεφανοῦσθαι μὲν ἐκέλευσε τοὺς στρατιώτας, αὐλεῖν δὲ τοὺς αὐλητὰς, ἱστάναι δὲ, καὶ κοσμεῖν τὸ τρόπαιον, ὡς νενικηκότας.

1329. Νεῖκος ἄφερτον δηιῶσι, Σπέρχειν &c.] Duas intelligit Thesei expeditiones contra Amazonas; priorem, in qua Herculem comitatus, reginæ Amazonum baltheum, seu zonam rapuit: secundam, in qua proprio Marte Hippolytam, seu Antiopen abduxit. Nonnulli tamen has expeditiones confundunt, referuntque Theseum, cum Herculis esset comes, ab eo virtutis præmium accepisse Amazonum reginam.

1331. Τοξοδάμνον] Ita lege cum Tzetze, non τοξόδαμνον cum aliis; illud enim activæ significationis, hoc passivæ. Unde emendo Æschylum, cujus in Persis legitur τοξόδαμνον Ἄρη. Lege τοξοδάμνον, æquivalet enim hoc epithetum τῷ τοξοδάμαντι, qua voce prius in eadem Tragœdia usus est.

Ibid. Ὀρθωσίαν] i. e. Amazonum reginam, quæ, quod Dianæ comes esset, proprio ejus cognomine adpellatur; Diana enim Orthosia, & Orthia dicitur. Hesychius, Ὀρθωσία, ἐπώνυμον Ἀρτέμιδος. Phavorinus, Ὀρθωσία, ἡ Ἄρτεμις. Pindarus eadem voce usus est Olympion. Od. III.

Χρυσόκερων ἔλαφον θήλειαν ἄξοντ᾽,
ἅν ποτε Ταϋγέτα
Ἀντιθεῖσ᾽ Ὀρθωσίᾳ, ἔγραψεν ἱράν.

Ubi Scholiastes in ratione nominis reddenda cum Tzetze convenit, Ὀρθωσία, ἡ Ἄρτεμις, παρὰ τὸ Ὀρθώσιον, ὅπερ ἐστὶν ὄρος Ἀρκαδίας, ἀφ᾽ οὗ καὶ ἡ θεὸς Ὀρθία, καὶ Ὀρθωσία καλεῖται. Ἤτοι (malim ἢ) τῷ ὀρθώσαι τὰς γυναῖκας, καὶ εἰς σωτηρίαν ἐκ τοῦ τοκετοῦ ἀγάγειν. In eundem fere sensum Triclinii, aut cujuscunque sint, scholia nuperiora, Ὀρθωσίᾳ· τῇ ἐν Ὀρθωσίῳ, ὄρει Ἀρκαδίας, τιμωμένῃ Ἀρτέμιδι. Ἤγουν τῇ ὀρθώσῃ τὰς γυναῖκας ἐν τῷ τοκετῷ, ἔφορος γὰρ λοχείας. Ὀρθωσία, ἡ Ἄρτεμις, παρὰ τὸ Ὀρθώσιον, ὅπερ ἐστὶν ὄρος Ἀρκαδικόν. Ἐστι δὲ καὶ Ὄρθιον, ὄρος Ἀρκαδίας, ἀφ᾽ οὗ καὶ ἡ θεὸς Ὀρθίς, καὶ Ὀρθωσία καλεῖται. Ἤγουν ἡ ὀρθοῦσα τὰς γυναῖκας, εἰς σωτηρίαν ἐκ τῶν τοκετῶν ἄγουσα. quibus in verbis pro ἤγουν, bis legere velim ἢ· & Ὀρθία, pro Ὀρθίς. Ipsa autem res demonstrat, non esse ea scholia Triclinii, cujus nomen vulgo ferunt; sed potius collectam undecumque marginalium notarum farraginem, à diversis Auctoribus, iisque aliquando non satis peritis, conscriptam.

1332. Ἧς αἱ ξυναίμονες &c.] Amazonum expeditio satis omnibus nota est, quare ei non est immorandum; præsertim cum ejus causæ, finis, & monumenta late descripta sint in Meursii Theseo cap. xx.

1342. Ἐορδῶν] Eordi sunt Thraciæ, aut Macedoniæ populi, eisve contermini. Eorum meminit Herodotus lib. VII. cap. CLXXXV. Strabo bis in lib. VII. Stephanus disertim Thraciæ adscribit, Thucydides autem lib. II. & Livius lib. XLV. Macedoniæ.

Ibid. Γαλαδραῖον πέδον] Galadræum solum nomen habet à Macedoniæ urbe, quam alii Galadram, Chaladras, Chanastram, & Chalastram vocant, de qua etsi frequens sit apud Auctores sermo, unicum tamen Stephani testimonium adducam, quod ad rem nostram propius spectat. Γαλάδραι, πόλις Μακεδονίας ἐν Πιερίᾳ· Λυκόφρων,

Σχῆσαι Γαλάδρας τὸν στρατηλάτην λύκον.

Ἐστι δὲ ὄρος Γάλαδρος, ἀπὸ Γαλάδρου, τοῦ Ἠμαθίου παιδός. Οἱ δὲ, ὅτι Γαλάδρας ἔκτισε τὴν πόλιν. Ὁ πολίτης, Γαλαδραῖος· Λυκόφρων,

—— καὶ Γαλαδραῖον πέδον.

1356. Λιγυστινοι.] Huc spectant Eustathii verba in Perieg. v. 76. Ὅτι μετὰ τοὺς Μασσαλιώτας οἱ Λίγυες, οὓς Λιγυστίνους ὁ Λυκόφρων καλεῖ· ὀνομάζονται δὲ οὕτως ἀπὸ Λίγυος ἀνδρὸς, ὃς τὸν Ἡρακλέα ἐκώλυσεν εἰς τὰς Γηρυόνου βοῦς ἀπιόντα.

1369. Λαμπρέῳ] Emendo obiter Hesychium, Λαπίρους, Λαμπίους. Δίδυμος τοὺς Διοσκούρους ἀπὸ Λαπίρου πόλεως. Phavorinus, qui hæc verba transcripsit, habet Λαπίρους, Λαμπίρους. Lege apud utrumque, Λαπίρσας, Λαπίρσας.

1370. Ος καταιβάτης μολὼν, Σκηπτῷ &c.] Rationem innuit Poeta, cur Jovi Καταιβάτῃ cognomen tributum sit; quod, nempe, τοὺς σκηπτοὺς, sive κεραυνοὺς, καταιβάζῃ. Quam ob rationem etiam Βροντῶος dici solet. Porro Καταιβάτου Διὸς in lusu meminisse videtur Aristophanes, eo quod è cœlo descendat, mulierum amore pellectus, in Pace,

——— οὐκ ἔσθ' ὅπως

Τοῦτ' ἐστι τὸ τέρας τοῦ Διὸς Καταιβάτου.

Ubi Scholiastes utramque præfatam nominis rationem apposuit; Καταιβάτης τιμᾶται Ζεὺς, διὰ τὸ καταιβάζειν τοὺς κεραυνούς, ἢ ἀπὸ τοῦ καταβαίνειν δι' ἔρωτα τῶν γυναικῶν. Quæ verba exscripsit Phavorinus. Meminit etiam Eustathius Odyss. υ'. p. 508. Εκ δὲ τοῦ καταιβαταὶ, σκηπτοὶ καὶ ὁ καταιβάτης, ὁ Ζεὺς, ὁ κεραυνός. Καταιβάτου Jovis aræ meminit Pausanias Eliac. α'. Τοῦ δὲ Καταιβάτου Διὸς περιβέβληται μὲν πανταχόθεν περὶ τοῦ βωμοῦ φράγμα. Phurnutus, Δι' ἄλλας δὲ ὁμοιοειδεῖς καὶ εὐσυγγνώστους αἰτίας, Τέλειος (λέγεται Ζεὺς) καὶ Επικάρπιος, καὶ Καταιβάτης, καὶ Αστραπαῖος, &c. Pollux Onomast. lib. I. cap. 1. Τὰ πολλὰ δὲ τούτων (ἐπωνυμιῶν) καὶ ἴδια ἐπὶ τοῦ Διὸς, ὥσπερ ὁ Τέλειος, καὶ ὁ Καταιβάτης, &c. Ubi observandum est, horum Auctorum utrumque Καταιβάτου cognomen inter ea numerare, quæ Jovi tribuuntur à cœlorum, aërisve temperamento, & influxu, quibus præesse credebatur; unde fit verisimile eos etiam Καταιβάτην dictum putasse, à descensu fulminum.

1378. Τείτος &c.] Hanc fabulam latius exposuit Joannes Tzetzes Chiliad. XIII. Hist. CCCCLXVIII. ubi hunc Lycophronis locum laudavit.

1385. Επείστον] Huc spectant Eustathii verba in Odyss. ν'. Γυναικὸς γάρ τις μανεῖσαν εἶπε, τῆς μεμηνυῖαν περὶ μίξεις, κύπτον ἐπιθυμοῦσαν εἶναι, τὸ παρὰ Λυκόφρονι ἐπείστον.

1387. Κηλωσὰ] Huc respexit Eustathius, Il. α'. Κηλέων δὲ, ῥῆμα ὃ σημαίνει, ἐξ οὗ κηλωσαί, τὰ πορνεῖα, παρὰ Λυκόφρονι. Idem Odyss. ε'. Κηλῶ, κηλέων· ἐξ οὗ καὶ τὰ παρὰ Λυκόφρονι κηλωσαί.

1401. Ος δὴ ποτ' &c.] Hoc est, Qui asini aures radicitus præcidens, sibi illas pro ornamento appendit.

1403. Δάπτων] Huc pertinent Eustathii verba in Odyss. γ'. Τὸ δὲ δάπτειν πρωτότυπόν ἐστι τοῦ δαρδάπτειν, ὡς καὶ τὸ μαίρειν τοῦ μαρμαίρειν· ἀπ' αὐτοῦ δὲ καὶ δαπταὶ αἱ μυῖαι παρὰ Λυκόφρονι. Idem in Od. π'. Εκ δὲ τοῦ δάπτειν, καὶ ὁ δαπάνη, καὶ δαπταὶ παρὰ Λυκόφρονι, αἱ δακτηραὶ μυῖαι.

1411. Αἱμοφύρτους μάχας] Huc pertinent Eustathii verba in Odyss. σ'. Ιστέον δὲ ὅτι τοῦ χεῖλεα φύρου αἵματος, παρασημειοῦται μᾶλλον καὶ αἱμόφυρτος μάχη παρὰ Λυκόφρονι. Et Odyss. υ'. ubi Homerus habet αἱμοφορυκτὰ κρέα, Τοῦτον (inquit) καὶ αἱ φαρὰ τῷ Λυκόφρονι αἱμόφυρτοι μάχαι.

1417. Οἶκον Μαμέρσου] i. e. Athenæ, urbs Minervæ; quæ *Mamersa*, tamquam belli Dea, sicut Mars, *Mamertus*, dicitur.

1420. Πλούτωνος λάτριν] Ita vocat Oraculi Delphici interpretem, quod inflata dicatur ab halitu ex profunda voragine, quam ad ipsa Plutonis regna pertingere credebant, emisso; de quo consulere poteris Archæologiæ nostræ lib. II. Vel quod falsa enunciaret, mercede conducta, ideoque Pluto, nummorum præsidi, serviret: is enim Πλούτων dicitur. Aristophanes Plut. Act. III. Sc. II.

Μετὰ τοῦτο τῷ Πλούτωνι παρεκαθίζετο.

Ubi vetus Scholiastes adeundus.

1428. Πίζζαν] Solem, Ægyptiorum lingua, quam sub Ptolemæo didicit Lycophron. Unde & ἔρπιν dixit vinum supra v. 579. quem vide.

Ibid. Σέλας] Eustathius in Odyss. φ'. Ιστέον δὲ ὅτι σέλας οὐ μόνον πυρὸς, ἀλλὰ καὶ ἡλίου· ὅθεν παρὰ Σοφοκλεῖ ὁ ὅτι, ὡς ἐν ῥητορικῷ εἴρηται λεξικῷ, παρὰ τὸ σέλας φαεῖν ἐμβολάζειν· ὁ δὲ χρῆσις καὶ παρὰ Λυκόφρονι.

1436. Οἱ μὲν ἐν γαίᾳ &c.] Difficilis locus, & secundum Canteri versionem plane ineptus, cum idem sit *in terra*, quod *in dorsis aratis terræ*. sensus facile constabit, si pro γαίᾳ legamus γαίαις, & cum Tzetze γαίαις ἀρχαῖς exponamus ταῖς ἀκταῖς. Tunc enim prædicit Cassandra, *prælia quædam in littore maris, quædam in locis mediterraneis futura esse*.

1445. Ω, δὴ μεθ' ἕκτην γένναν &c.] Non posse ex historiis, quæ hodie exstant, explicari hunc locum existimo. Ut plurimum γενεαὶ tres faciunt seculum, i. e. C annos, ita sex γενεαὶ fierent CC anni. Sed à Cassandra ad Alexandri M. tempora plus quam DCCC. anni intercedebant, adeò ut si quælibet γενεὰ C. annos contineret, ne sic quidem ea tempora satis conciliari possent. Deinde, quis iste αὐθαίμων Cassandræ? An è Romanis? Ita quidem Scholiastes.

1463. Σειρῆνος ὑστάτην κλάζειν &c.] Cassandra ut fuerit affecta, quatuor comparationibus docet, quæ sigillatim percurrendæ sunt. Primo igitur ut ingentem exprimeret ipsius dolorem, ob cædes, devastationes, cæteraque horrenda, quæ futura prædixisset, eam dicit *in corde gemuisse extremum Sirenis melos*: quale nempe Sirenes ab Ulysse contemtæ, irarum, desperationisque plenæ, propriamque mortem meditantes, ediderunt. Proximo in loco *Mimallonibus* Cassandram conferri, quas notum est Bacchi fuisse ministras, nomenque habuisse, quod ejus insaniam, & furores *imitari* solerent; qua allusione divinos Cassandræ furores initio libelli hujus jam prius expressit Lycophron. Tertio loco, *Sibyllæ* ipsam comparat; quod fatidica fuerit, & ex Phœbi afflatu futura præsenserit. Ultima comparatio à *Sphinge* sumta est, cui vatem nostram adsimilat, quod obscuris ænigmatibus sensum suum contexerit, ut initio Poematis dictum. Cassandræ itaque personam talem in tragica hac monœdia depingere voluit Poeta: *Lugentem*, nempe, *furentem*, *fatidicam*, & *ænigmaticam*.

1464. Κλάρου Μιμαλλὼν] Huc respexit Eustathius in Perieg. v. 444. ubi, postquam docuisset Clarum esse Colophonis navale, addit: Λέγεται δὲ καὶ Διὸς Κλαρίου μαντεῖον εἶναι αὐτόθι· ὅθεν καὶ παρὰ τῷ Λυκόφρονι ἡ Κασσάνδρα Κλάρου Μιμαλλὼν λέγεται, τουτέστι Βάκχη καὶ μάντις Κλαρία.

IN

IN
ANNOTATIONES
GUL. CANTERI
INDEX.

Numeri ad Versus referuntur.

Z 2 Hercules

IN

JOHANNIS MEURSII

COMMENTARIUM

INDEX.

A.

Aramenta

concionantes

I N D E X.

auguis

Nili

Reges

Veneres

X.

Z.

I N

IN

JOHANNIS POTTERI

COMMENTARIUM

INDEX.

A.

B.

Βυῶν

I N D E X.

Glanis

Νηρηΐς

INDEX.

sagittarum

F I N I S.

Addenda p. 111. col. 2. lin. 9.

Aliud argumentum, quo Commentarius hic à *Joanne Tzetze* conscriptus fuisse evincitur, peti potest à Scholiis ad *Pindarum*, quæ τῶν νεωτέρων vulgo dicuntur. Nam si constiterit, quod ea Scholia eundem, quem hic Commentarius, Auctorem habuerint, & is *Joannes Tzetzes* fuerit, res extra dubium collocabitur. Jam quod is Scholiastes Commentarium in *Lycophronem* composuerit, manifestum est ex ipsius verbis ad Olymp. Od. IV. p. 156. col. 1. Edit. *Oxon.* ubi postquam Jasonis fabulam explicavit, statim subjungit: Εἰρήκαμεν δὲ τὴν ἱστορίαν πλατύτερον ἐν τῇ τοῦ Λυκόφρονος παραφράσει. Locus autem Commentarii in *Lycophronem*, quem ibi respicit, exstat vers. 174. Deinde quod *Joannes Tzetzes* eorum Scholiorum Auctor fuerit, non sine ratione colligitur, tum quod nemo alius ostendi possit è Scholiastis Pindari, qui *Lycophronem* Commentario illustravit; tum quod hoc ejus Epigramma *Pindari* operibus præmitti soleat:

Ἰωάννου γραμματικοῦ εἰς βαλανεῖον ἔχον Πίνδαρον.
Αἴθε σε, Πίνδαρε, μᾶλλον ἐμοῖς ἐκλέθηρα ῥεέθροις,
Καί κεν ἄεισον ὕδωρ τοὐμὸν ἔφησθα μόνον.

P. 174. ad v. 1428.

Πίζζων] *Solem.* Hanc vocem, Lexicographis omnibus incognitam, vir Orientalium Linguarum peritissimus *L. Pickius* Gallus, à *Coptitis* petitum esse voluit, uti me nuper admonuit vir venerabilis *G. Wake*, Decanus *Exon.* Illi enim solem vocant πι ρι, *pe re.* Nec absimile vero est, *Lycophronem*, qui Alexandriæ cum *Ptolemæo* familiariter vixit, & è Pleiadum septem numero habitus est, vocabulo Copticæ originis usum fuisse; cum alii quoque Auctores verba quædam ex ea lingua in Græcam transtulisse comperiantur. Sic enim *Sappho* vinum vocavit ἔρπιν, quod *Coptitæ* appellant πι ηρπ, *pe berp.* Quæ vox apud *Lycophronem* quoque nostrum occurrit v. 579. *Eustathius* in suo ad *Homerum* commentario observat ἦτορ cor, à *Plutarcho* dici ἄθορ· quod quidem *Coptitæ* vocant πι ρηθ, *pe reth.* Denique, ἀθάρα, quod apud *Platonem*, *Aristotelem*, *Plinium*, *S. Hieronymum* pultim significat, à *Coptitis* deductum est, apud quos πι ἄρι respondet τῷ βρῶμον Græcorum.

Libri impenſis *Joannis Oweni* editi, vel mox edendi.

Lycophronis Caſſandra, cura *Joannis Potteri*, in Folio.

Tatiani Oratio ad *Græcos*, & *Hermiæ* irriſio *Gentilium Philoſophorum*, ſtudio *Wilhelmi Worth*, A. M. in 8°.

Spicilegium SS. Patrum, ut & Hæreticorum Seculi poſt *Chriſtum* natum primi, opera *Joannis Erneſti Grabii*. Vol. I. in 8°.

Spicilegium SS. Patrum, ut & Hæreticorum Seculi poſt *Chriſtum* natum ſecundi. Vol. II. in 8°.

Suidæ Lexicon, cura *Ludolphi Neocori*, tribus Voluminibus in Folio.

Hugeni Opera omnia, duobus Tomis in Folio.

M. Tullii Ciceronis opera, cura *Thomæ Cockman*, A. M. & Collegii *Univerſitatis* ſocii, duodecim Voluminibus in 8°.

